

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْمُطَهَّرُونَ

قرآن مجید

سمرائیکی ترجمے نال

زیر ہدایت

امام جماعت احمدیہ

حضرت مرزا طاہر احمد خلیفۃ المسیح الرابعیہ اللہ

پہلی گال

تریوی مارچ اٹھارہ سو انانوے کوں حضرت مرزا غلام احمد نے قادیان دق جماعت احمدیہ دی بنیاد رکھی۔ انہیں دا دعویٰ اے باجو میں قرآن دی تعلیم کوں دنیا دق عام کرن آیاں تے اے کم جماعت احمدیہ دے ذمے ہے۔ تریوی مارچ انوی سو انانوے کوں ایں جماعت کوں پورے سو سال تھی گئی تے اے ہک کنیں ہک کر دڑ تھی گئی تے قادیان کنیں نکل کے دنیا دے ہک سو دہرہ ملکیں دق پنج گئی۔ ایں خوشی دے موقعے تے اللہ واشکر ادا کرن کیتے امام جماعت احمدیہ حضرت مرزا طاہر احمد نے گھٹ توں گھٹ پنجہ زبانیں دق قرآن کریم دا ترجمہ کرن دا وعدہ کیتا تاں جو لوکیں کیتے انہیں دی اپنی زبان دق ترجمہ سکھن تے سمجھن سو کھا تھی ونجے، اے سرائیکی زبان دق ترجمہ اول وعدے دہک حصہ اللہ سیس ایندا چھا پڑن مبارک کرے۔ (آمین)

ترجمہ : جناب خان محمد سکانی بلوچ مولوی فاضل
جناب رفیق احمد نعیم سکانی بلوچ ایم۔ اے عربی و اسلامیات

تقدير

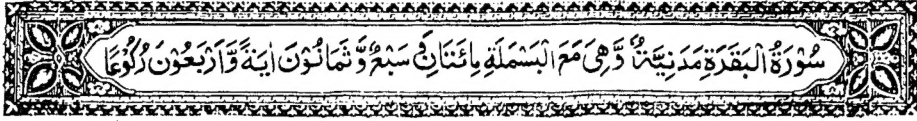
شمار	سورت	صفحة	شمار	سورت	صفحة
١	الفَاتِحَة	١	٢٨	القَصَص	٢٥٣
٢	البَقَرَة	٢	٢٩	العَنَكَبُوت	٢٦٤
٣	آلِ عِمْرَان	٥١	٣٠	الرُّوم	٢٤٢
٤	النِّسَاء	٨٠	٣١	لُقْمَن	٢٨٣
٥	المَائِدَة	١١١	٣٢	التَّحْجَة	٢٩٠
٦	الْأَنْعَام	١٢٣	٣٣	الْأَحْزَاب	٢٩٣
٧	الْأَعْرَاف	١٦٠	٣٤	سَبَا	٥٠٤
٨	الْأَنْفَال	١٩٠	٣٥	فَاطِر	٥١٦
٩	التَّوْبَة	٢٠٢	٣٦	يُوسُف	٥٢٣
١٠	يُونُس	٢٢٥	٣٧	الزُّمَر	٥٣٢
١١	هُود	٢٢١	٣٨	ص	٥٣٣
١٢	يُوسُف	٢٥٩	٣٩	الرُّوم	٥٥٣
١٣	الرَّعْد	٢٤٥	٤٠	المُؤْمِن	٥٦٥
١٤	إِبْرَاهِيم	٢٨٣	٤١	حَمَّ السَّجْدَة	٥٤٩
١٥	الْحِجْر	٢٩١	٤٢	الشُّورَى	٥٨٨
١٦	التَّحَل	٢٩٩	٤٣	الرُّخْرُف	٥٩٦
١٧	يَحْيَى إِسْرَآئِيل	٣١٥	٤٤	الدَّخَان	٦٠٥
١٨	الْكَهْف	٣٣٢	٤٥	الْجَاثِيَة	٦١٠
١٩	مَرْيَم	٣٣٨	٤٦	الْأَحْقَاف	٦١٥
٢٠	طه	٣٥٩	٤٧	مُحَمَّد	٦٢١
٢١	الْأَنْبِيَاء	٣٤٣	٤٨	الْفَتْحَة	٦٢٤
٢٢	الْحَجَة	٣٨٦	٤٩	الْحُجُرَات	٦٣٣
٢٣	المُؤْمِنُون	٣٩٤	٥٠	ق	٦٣٤
٢٤	التَّوْر	٤٠٤	٥١	النَّازِعَات	٦٣٦
٢٥	الْفُرْقَان	٤١٨	٥٢	النَّطُور	٦٣٦
٢٦	الشَّعْرَاء	٤٢٤	٥٣	النَّجْم	٦٥٠
٢٧	النَّمْل	٤٣٢	٥٤	النَّحْل	٦٥٣

شمار	سورت	صفحة	شمار	سورت	صفحة
٥٥	الرَّحْمَنُ	٢٥٩	٨٥	الْبُرُوجُ	٤٢٢
٥٦	الْوَاقِعَةُ	٢٦٥	٨٦	الطَّارِقُ	٤٢٣
٥٧	الْحَدِيدُ	٢٦٠	٨٧	الْأَعْلَى	٤٢٥
٥٨	الْمُجَادَلَةُ	٢٦٦	٨٨	النَّازِعَاتُ	٤٢٦
٥٩	الْحَشْرِ	٢٨٠	٨٩	الْفَجْرِ	٤٢٧
٦٠	الْمُمْتَحِنَةُ	٢٨٣	٩٠	النَّازِعَاتُ	٤٢٩
٦١	الْصَّفَّ	٢٨٤	٩١	الشَّمْسُ	٤٥٠
٦٢	الْجُمُعَةُ	٢٨٩	٩٢	النَّازِعَاتُ	٤٥١
٦٣	الْمُنْفِقُونَ	٢٩١	٩٣	الضُّحَى	٤٥٣
٦٤	التَّغَابُنُ	٢٩٣	٩٤	الْمُنْفِقُونَ	٤٥٣
٦٥	الطَّلَاقُ	٢٩٦	٩٥	التَّيْنِ	٤٥٣
٦٦	التَّحْرِيمُ	٢٩٨	٩٦	الْعَلَقُ	٤٥٥
٦٧	الْمَلِكُ	٤٠١	٩٧	الْقَدَرُ	٤٥٦
٦٨	الْقَلَمُ	٤٠٣	٩٨	الْبَيِّنَةُ	٤٥٦
٦٩	الْحَاقَّةُ	٤٠٤	٩٩	الزَّلْزَالُ	٤٥٧
٧٠	الْمَعَارِجُ	٤١٠	١٠٠	الْعَدِيدُ	٤٥٨
٧١	نُوحٌ	٤١٣	١٠١	الْقَارِعَةُ	٤٥٩
٧٢	الْجِنُّ	٤١٥	١٠٢	التَّكْوِيْنُ	٤٥٩
٧٣	الْمُزِيلُ	٤١٨	١٠٣	الْعَصْرُ	٤٦٠
٧٤	الْمُدَّثِّرُ	٤٢٠	١٠٤	الْهُمَزَةُ	٤٦١
٧٥	الْقِيَمَةُ	٤٢٣	١٠٥	الْفِيلُ	٤٦١
٧٦	الدُّعْرُ	٤٢٥	١٠٦	قُرَيْشٌ	٤٦٢
٧٧	الْمُرْسَلَتُ	٤٢٧	١٠٧	الْمَاعُونُ	٤٦٢
٧٨	النَّبَا	٤٣٠	١٠٨	الْكَوثرُ	٤٦٣
٧٩	الْأَزْوَاجُ	٤٣٢	١٠٩	الْكَافِرُونَ	٤٦٣
٨٠	عَبَسَ	٤٣٣	١١٠	النَّصْرُ	٤٦٣
٨١	التَّكْوِيْنُ	٤٣٦	١١١	اللَّهَبُ	٤٦٣
٨٢	الْأَنْفِطَارُ	٤٣٨	١١٢	الْإِنْشَاءُ	٤٦٥
٨٣	الْمُطَفِّفِينَ	٤٣٩	١١٣	الْفَلَقُ	٤٦٥
٨٤	الْإِنْشَاءُ	٤٤١	١١٤	النَّاسُ	٤٦٦

سُورَةُ الْفَاتِحَةِ مَكِّيَّةٌ وَرَبِّهَا مَعَ الْبَسْمَلَةِ سَبْعُ آيَاتٍ

سورة فاتحہ کی ۷ آیتیں ہیں۔ بسم اللہ نال ایندیاں اٹھ آیتیں تے ہک رکوع۔

۱۔ بسم اللہ دے ناں دے نال (مذروع کریناں) حیرت انگیز منگیئے ڈیون والا تے دل ول رحم کرن والا۔	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
۲۔ ساریاں چنگائیاں تے صفات اللہ سنیں کیتے ہن حیرت انگیز جہانیں دا پالنے والا۔	الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ②
۳۔ تے بغیر منگیئے ڈیون والا تے دل ول رحم کرن والا۔	الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ③
۴۔ تے جزا سزا دے دینے والا مالک۔	مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ ④
۵۔ اسان تیبڑی ہی عبادت کریندے ہیں تے تیں کنے ہی مدد منگدے ہیں۔	إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ⑤
۶۔ توں ساکوں سدھارستہ دکھا۔	اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ⑥
۷۔ اُنہیں لوکس دا راہ جہنیں تیں تیںں النام کیتن انہیں لوکس دا راہ نہ دکھا، جہنیں تیں تیبڑا غصہ لکھ تے نہ انہیں دا جبرھے گمراہ تھی گئیں۔	صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ ⑦ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ⑧

سورة بقرہ مدنی ہے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۸۶ آیات تے ۴۰ رکوعن۔

۱۔ میں اللہ سے ناں دے نال (شروع کریں) حیرا بغیر منگے

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

بُیوٹ والا تے ول ول رحم کرن والا۔

۲۔ میں اللہ جیگی طرح جائدال۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۳۔ اے او کتاب ء جنیدے وچ کوئی شک نہیں تے خدا

ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ ②

کے بُرٹ والے پرہیز گاریں کیتے رہنا۔

۴۔ (پرہیز گاروہن) جیرے ان بٹھیں گاہیں (حقیقتیں) کول

الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا

منیندن تے نماز (جماعت نال) اٹھیا کے پڑھدن تے جو اسان

سَرَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ③

انہیں کول بُتے اوندے وچول (اللہ دی راہ وچ) خرچ کریندن۔

۵۔ تے اولو لوک اول کول وی منیندن جو ہدایت خدا کئے تیرو

وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنْزِلَ مِنْ

آئی ء تے (اول کول وی منیندن) جیرے منیں کئے پہلے نہیں تے

قَبْلِكَ ۚ وَالْآخِرَةُ هُمْ يَوْمِنُونَ ④

آئی ء تے آخرت تے وی اویقین رکھیندن۔

۶۔ ایہے لوک اپنے رب کنیں (مٹن والی) ہدایت تے ہن تے ایہے

أُولَٰئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَأُولَٰئِكَ هُمُ

ہی اولو کہن جیرے کامیاب تھیون والہن۔

الْمُفْلِحُونَ ⑤

۷۔ بے شک اولو کہن جنہیں انکار کیتے انہیں کول توں ڈرایا نہ ڈرا

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أُنْذِرْتَهُمْ أَمْ

انہیں واسطے بکا گال ء۔ اوندے منیں۔

لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ⑥

۸۔ اللہ سٹیں تے انہیں دے دیں تے مہر لڑتی ء تے کتیں تے

خَتَمَ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَعَلَىٰ سَمْعِهِمْ وَعَلَىٰ

وی تے انہیں دی اکھیں تے پردن۔ انہیں واسطے (سمجھ کئے)

بَصَارِهِمْ عَسَاوَةً ۚ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ⑦

وڈا عذاب۔

۹۔ اے لوکس وچوں کچھ لوک انجمن جیرے کہن اسان اللہ تے

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ

آخرت کول منیدے ہن (سچی گال اے ہے) او منیدے کا ء نہیں۔

وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ ⑧

۱۰۔ او اللہ تے مومنیں کول دھوکا دیندن تے (سچی گال اے ہے)

يُخَدِعُونَ اللَّهَ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَمَا يَخْدَعُونَ

جو او اپنے آپ کول دھوکا دیندے پتین تے این گال کول او

إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ⑨

کھیندے نہیں۔

۱۱۔ انہیں دے دیں وجہ بیماری ہے تے اللہ انہیں دی بیماری کوں
ودھا ڈیسی تے انہیں کیتے بہوں دکھ ڈیون والا عذاب ہو۔ ایس
واسطے جو او کوڑ مریندن۔

۱۲۔ تے جہاں انہیں کوں آکھیا ویندے جو زمین تے گیڑ فساد نہ
کھنڈاؤ او آبدن اساں تے اصلاح کرن والے ہن۔
۱۳۔ سٹو! بے شک او ہے ہی گیڑی تے فساد ہی لیکن او
سجھدے نہیں۔

۱۴۔ تے جہاں انہیں کوں آکھیا ویندے تساں اینویں ایساں
گھن آؤ جیویں لوک ایساں گھن آؤن او آبدن کیا اساں ایویں
من گھنوں جیویں پاگلن من گدھے۔ سٹو بے شک ایسے لوک
ہی پاگل ہن لیکن او چاندے نہیں۔

۱۵۔ تے جہاں انہیں لوکیں کوں ملدن جنہیں من گدھے (انہیں کوں)
آبدن اساں من گدھے تے اول جہاں اپنے جنہیں شری لوکیں
کوں انج ملدن تے آبدن اساں تہاڑے نال ہن انہیں نال
تے صرف جہاں مریندے ہن۔

۱۶۔ اللہ انہیں کوں انہیں بیٹیں دی سزا ڈیسی تے مہلت ڈیسی
اپنی شیطانی وجہ گردان تھئے راہون۔

۱۷۔ بے اولوکن جنہیں ہدایت دے بدلے گمراہی مل گھن گدھی» اے
وپارا انہیں کوں کوئی فائدہ نہ ڈیسی تے نہ ای او ہدایت پھین۔

۱۸۔ انہیں دی مثال اوں آدمی آلی کار» جیڑا بھا بھالے تے جہاں او بھا
چودھا رو سو جھک کر ڈیوے تے اوں دیلے اللہ نیس انہیں دے سو جھلے
کوں کھس گھتے تے انہیں کوں اندھا ریں وجہ چھوڑ ڈیوے تے او ڈیکھ
نہ سبگن

۱۹۔ بوڑے گونگے تے اندھن ایں واسطے او ہدایت دونیں ولدے۔

فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ فَزَادَهُمُ اللَّهُ مَرَضًا وَلَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ ①

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ قَالُوا إِنَّمَا
نَحْنُ مُصْلِحُونَ ②

أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْمُفْسِدُونَ وَلَكِنْ لَا يَشْعُرُونَ ③

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ امْنُوا كَمَا آمَنَ النَّاسُ قَالُوا أَنُؤْمِنُ
كَمَا آمَنَ السُّفَهَاءُ أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ السُّفَهَاءُ وَلَكِنْ
لَا يَعْلَمُونَ ④

وَإِذَا لَقُوا الَّذِينَ آمَنُوا قَالُوا آمَنَّا بِحُجَّتِ
مَنْ آمَنُوا قَالُوا إِنَّا مَعَكُمْ إِنَّمَا نَحْنُ
مُسْتَهْزِئُونَ ⑤

اللَّهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ وَيَمُدُّهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ
يَعْمَهُونَ ⑥

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرَوُا الضَّلَالَةَ بِالْهُدَىٰ فَمَا
رَبِحَتْ تِجَارَتُهُمْ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ⑦

مَثَلُهُمْ كَمَثَلِ الَّذِي اسْتَوْفَدَ نَارًا فَلَمَّا أَضَاءَتْ
مَا حَوْلَهُ ذَهَبَ اللَّهُ بِنُورِهِمْ وَتَرَكَهُمْ فِي ظُلُمٍ
لَّا يَبْصِرُونَ ⑧

صُمٌّ بُكْمٌ عُمْيٌ فَهُمْ لَا يَرْجِعُونَ ⑨

أَوْ كَصَيْبٍ مِّنَ السَّمَاءِ فِيهِ ظُلُمٌ وَّرَعٌ وَبَرْقٌ
يَجْعَلُونَ أَصَابِعَهُمْ فِي آذَانِهِمْ مِنَ الصَّوَاعِقِ حُدُورَ
الْمَوْتِ وَاللَّهُ مُحِيطٌ بِالْكَافِرِينَ ﴿۱۰﴾

۱۰۔ او اول مینہ آلی کابن جیرھا جھرنے آوے اوندے وچ
اندھارے بن کرک ہے تے کجلی ہے۔ او بجلی دا اگھار سن کے موت
دے ڈرنے پئے کتیں وچ اگھیں چاؤیندن تے التڈنر کا فوس
کوں تباہ کرن والا۔

يَكَاذِبُونَ يُبْطِلُونَ أَبْصَارَهُمْ كَمَا أَبْصَاءُ لَهُمْ مَشَاوَا
فِيهِ وَإِذَا أَظْلَمَ عَلَيْهِمْ قُلُوبُهُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَذَهَبَ
بِسَمْعِهِمْ وَأَبْصَارِهِمْ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿۱۱﴾

۱۱۔ بڑے، تھی بگسے جو بجلی انہیں دی انہیں کوں چمک گئے جیسے دیکھ نہیں
تے سمجھ تھیندے تے اوندے وچ ٹر پندن تے جڈاں انہیں
تے اندھا تھیوے کھڑویندن تے جے اللہ چاہے تے انہیں دے
کتیں کوں تے اگھیں کوں و بجاؤیوے۔ بے شک اللہ سئیں ہر شے
تے قادر (اونکوں پھیرے)

يَأْتِيهَا النَّاسُ عِبْدًا وَرَبُّكُمْ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ
مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿۱۲﴾

۱۲۔ اے لوکو! تساں اپنے اول رب دی عبادت کرو جنہیں تہا کوں پیدا
کیئے تے انہیں کوں پیدا کیتس جیرھے تساں کئے پہلے سن راہدا فائدہ
اے تھیں جو! تساں متقی بن ڈیو۔

الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً
وَأَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ
رِزْقًا لَّكُمْ فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَندَادًا وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۱۳﴾
وَأَن كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّمَّا نَزَّلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا فَأْتُوا
بِسُورَةٍ مِّن مِّثْلِهِ وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِّن دُونِ
اللَّهِ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۱۴﴾

۱۳۔ جنہیں تہا دے کیئے زمین دا فرش تے آسمان دی پھت بنائی
تے (جھرنے) مینہ وسائل تہا دے رزق کیئے اوندے نال
میوے کھڑن پئیاں لے چاؤدے ہوئیں اللہ نال کہیں کوں شریک نہ بناؤ
۱۴۔ جے کر تہا کوں ایس قرآن امیج شک جیرھا اسال اپنے بندے تے
لبائے نازل کیئے تے تساں ایہو جہیں سورت بنا کے گھن آؤ تے
اللہ دے سوا اپنی سگت کوں وی سب گھنوجے تساں سچے بوناں۔

فَإِنْ لَّمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا
النَّاسُ وَالْجِبَارَةُ ۖ أَتَدْنُو لِلْكَافِرِينَ ﴿۱۵﴾

۱۵۔ جے تساں لے نہ کر سگو تے تساں لے کڈاں وی نہ کر سگو
ایں واسطے تساں اول بھانے ڈرو جنہدا اہل لوک تے پھرن تے لے
کافرین کیئے تیار کیتی گئی۔

وَبَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ كُلَّمَا رُزِقُوا مِنْهَا مِنْ
ثَمَرَةٍ رَّزَقًا قَالُوا هَذَا الَّذِي رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ وَ
أُتُوا بِهِ مُتَشَابِهًا وَلَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ وَهُمْ

۱۶۔ تہا نہیں لوکیں کوں جنہیں من گدے توں لے خوشخبری ڈے پئے
اوپرنگے کم دی کریندن جو بے شک انہیں واسطے بہوں سادے باغ
بن جنہیں دے وچ نہراں و ہندیاں پین۔ جڈاں انہیں کوں باغیں
وہوں میوے دارزق ڈتا ویسی تے او آکھن لے تے اور رزق

فِيهَا حُلْدٌ وَنَّ ۝۵۰

جیرھا پہلے وی ڈٹا گیا ہا۔ تے ولا انہیں کوں ایہو جیہاں رزق
ڈرتا ویس انہیں کیسے اوندے وچ پاک جوڑے ازال پئے، ہوسن
تے اوندے وچ لکڑا رہ ولین۔

۲۷۔ بے شک اللہ سب کوں کوئی روک کاہنئیں کر انجی مثال بیان
کرے (ڈیوے) جیرھی محمدی ہودے یا اول کئے وی گھٹ۔ تے
جیرھے لوکس من گدھے او چاندن جو بے شک انہیں دے رب
کئے اسے سہی گال د تے جیرھے لوکس نہیں منیا او لے اہدن اللہ
سئیں لے مثال ڈے کے کیا چاندے تاہوں تائیدے نال ہوں
سارے لوک گمراہ تھیندن تے بہوں سارے ہدایت پاویندن۔ تے
ایندے نال سوائے اکھن نہ منن والیں دے ہیا کوئی گمراہ نہیں
تھیندا۔

۲۸۔ اکھن نہ منن والے (لوک) جیرھے اللہ دے نال پکا وعدہ کر کے
تروڑ پیندن۔ تے جیندا اللہ سئیں گنڈ منن دا حکم بڑے اول کوں
روی، تروڑ پیندن تے زمین وچ گھیرتے فساد کریندن۔ ایہتے
لوک ہی گماتے وچن۔

۲۹۔ تسال اللہ سئیں داکوئیں انکار کر گدے او سہی گال لے ہے
جو تسال مردہ ہا دے تہا کوں زندہ کیتس پھیں تہا کوں مرلیں ولاییندا
کرلیں تے ول تسال ہوندا (اللہ سئیں د) ول ویس۔

۳۰۔ لے او ذات «جیں زمین دے وچ ہر خے تہا دے واسطے پیدا
کیتی تے ول آسمان دو دھیان کیتے سی تے سے آسمان پہلے
آسمان آلی کار مٹھاؤنسی۔ تے او ہر شے کوں چچی طع ہاندے۔

۳۱۔ جبلان تیڈے رب فرخیتس کوں اکھیس جو میں بے شک
دین وچ اپنا خلیفہ بناؤں والا ہاں تے فرخیتس اکھیا تو زمین وچ
ایسجے کوں خلیفہ بیڈین جیرھا اوندے وچ گیر فساد گھیتس تے رت
دیسی۔ سہی گال لے ہے جو اسال تیڈی پاکی صفتیں تے تریض نال بیان

إِنَّ اللَّهَ لَا يَسْتَحْيِي أَنْ يَضْرِبَ مَثَلًا مَّا بَعُوضَةً
فَمَا فَوْقَهَا فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا فَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ
رَبِّهِمْ وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَيَقُولُونَ مَا ذَا أَرَادَ اللَّهُ
بِهَذَا مَثَلًا يُضِلُّ بِهِ كَثِيرًا وَيَهْدِي بِهِ كَثِيرًا وَمَا
يُضِلُّ بِهِ إِلَّا الْفَاسِقِينَ ۝۵۱

الَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَ
يَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ
فِي الْأَرْضِ أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ۝۵۲

كَيْفَ تَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَكُنْتُمْ أَهْوَاتًا فَأَحْيَاكُمْ ثُمَّ
يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ۝۵۳

هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ مَّا فِي الْأَرْضِ جَنَاحًا ثُمَّ
اسْتَوَىٰ إِلَى السَّمَاءِ فَسَوَّاهُنَّ سَبْعَ سَمَوَاتٍ وَهُوَ
بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ۝۵۴

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً
قَالُوا أَتَجْعَلُ فِيهَا مَن يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَآءَ
وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ قَالَ إِنِّي أَعْلَمُ

مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿۳۱﴾

کریندے ہیں تے تیڈی بے عیبی کول بیان کریندے ہیں اللہ سئیں
آکھیا بے شک میل چانڈاں جیڑی گال تساں نوہے چانڈے۔

وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلَائِكَةِ
فَقَالَ أُنَبِّئُونِي بِأَسْمَاءِ هَؤُلَاءِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۳۲﴾

۳۲۔ تے اللہ سئیں حضرت آدم کول سارے ناویں دا علم ڈے دتا
تے ول انہیں شہیں کول فرشتیں دے سامنے کیا تے آکھیں
میکول انہیں ناویں دے متعلق ڈسو جے تساں سچے او۔

قَالُوا سُبْحَنَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ
الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿۳۳﴾

۳۳۔ فرشتیں آکھیا توں پاک ہیں اساں اوں کئے ودھ کجھ
نہے چانڈے۔ جبر باتیں ساکوں علم ڈتے بے شک توں ایں چانڈی
والا تے بہوں حکمت والا ہیں۔

قَالَ يٰ آدَمُ أَنْبِئْهُمْ بِأَسْمَائِهِمْ فَلَمَّا أَنْبَأَهُمْ بِأَسْمَائِهِمْ
قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ غَيْبَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَأَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ ﴿۳۴﴾

۳۴۔ (اللہ سئیں) آکھیا اے آدم توں انہیں کول انہیں ناویں دے متعلق
ڈس جہاں آدم نے انہیں کول انہیں شہیں دے متعلق ڈسیا تے اللہ
آکھیا جو میں تہا کول آکھیا ہا۔ بے شک میں زمین تے آسمان دی
گی گاہیں کول چنگی طرح چانڈاں تے میں اووی چانڈاں جینکوں تساں
لکیندے تے جینکوں تساں ظاہر کریندے او۔

وَأَذْنَبْنَا إِبْلِيسَ لِلْكَفَرِ اسْجُدْ وَاسْجُدْ إِلَّا إِبْلِيسَ
أَبَىٰ وَاسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿۳۵﴾

۳۵۔ تے جیرے ویلے اساں فرشتیں کول آکھیا جو تساں آدم دی فرمانبرداری
کو سارے فرشتیں آکھن من گدھا سوائے ابلیس دے اوں
انکار کیا تے وڈائی کیتس تے او با ای نال منن والیں وچوں۔

وَقُلْنَا يٰ آدَمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَكُلَا مِنْهَا
رَغَدًا حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا
 مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿۳۶﴾

۳۶۔ تے اساں آکھیا بے آدم توں تے تیڈی زال بہشت وچ رہو
تے تساں پھیں اٹھے وچ جھومر مٹھی آوے رچ کے کھاؤ تے تساں ڈوہیں
ایں وٹ دے کوہونہ وچا ہے رچے گیو ہے، تے تساں غلیں وچ
تھی ولسو۔

فَأَزَلَّهُمَا الشَّيْطَانُ عَنْهَا فَأَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا فِيهِ
وَقُلْنَا اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي
الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ إِلَىٰ حِينٍ ﴿۳۷﴾

۳۷۔ تے شیطان ڈونا میں کول وغلا کے بہشت وچ کڈھا پھوڑیا
جیندے وچ او ڈوہیں رہندے ہن۔ تے اساں آکھیا نکل وچوہاں
واسطے جو تہا ڈے وچوں کجھ کجھ بئے دے دشمن۔ اساں کجھ
مدت کیتے تہا ڈے واسطے زمین کھن تے فاندے دی چانڈاں۔

فَتَلَعَّىٰ آدَمُ مِنْ رَيبِهِ كُلَّ يَوْمٍ فَكَانَ عَلَيْهِ إِثْمٌ هُوَ
الْقَوَابُ الرَّحِيمُ ﴿۳۸﴾

۳۸۔ تے پچیں حضرت آدم نے اپنے رب کئے کجھ گاہیں سکھیاں تے
خدا نے اوندے اتے رحمت کیتی بے شک اللہ سئیں بہوں توبہ قبول

کرتن والا تے بہوں مہربان ۔

۳۹۔ اسان آکھیا تسان ایتھو نکل ونجو سارے تے جڈاں وی میں کنے
تہا ڈو ہدایت آوے تے جیر حامیڈی ہدایت تے طیس او نہ ہوسن
تے نہ او مو نچے تھیرن ۔

۴۰۔ تے جیٹں میں منیا تے ساڈی نشانیں کون کوڑا سمجھ نہیں لے
لوک دوزخی ہن تے اونہے وچ بہوں دیر تک رہن ۔

۴۱۔ لے بنی اسرائیل تسان میڈی اولنعت کون یاد کرو جیری میں
تہا کون ہڈی تے تسان میڈے وعدے کون پورا کرو میں تہا ڈے
وعدے کون پورا کر لیاں تے تسان میں کنے ہی ڈرو ۔

۴۲۔ تے تسان من گھڑاں کتاب کون جیر ہی میں نازل کیتی تے
اولقہدین کرندی «اوندی جیر ہی تہا ڈے کول» تے تسان نہ
منن والیں وچ پہلے نہ بچر تے تسان میڈی آیات کون غور ڈے مل
تے نہ بچر تے میں کنے ہی ڈرو ۔

۴۳۔ تے سچ کوڑ کون ہک نہ بناؤ (رلا ملا نہ ڈیو اتے سچ کون
لکاؤ وی نہ تے تسان جانڈے وچ

۴۴۔ تے تسان ٹہاتے پڑھو نماز کون۔ زکوٰۃ ڈیو تے رکوع کرتن
والیں نال رکوع کرو ۔

۴۵۔ کیا تسان لوکس کون حکم ڈیندو تے اپنے آپ کون بھل ویندو تے
تسان کتاب وی پڑھدے «کیا تسان اپنی عقل کنے کم نوہے
گھھدے ۔

۴۶۔ تے تسان مہرتے نماز نال ادا ملگوتے بے شک نماز
ڈاڈی ڈکھی «سوائے انہیں تے جیرے جہک لوانی کرندین ۔

۴۷۔ لے اولوکن جنہیں کون پکا لیتن «اپنے رب دے ملن دا
بے شک انہیں اونہو ولے ۔

۴۸۔ لے بنی اسرائیل تسان میڈی اولنعت کون یاد کرو جیری میں

قُلْنَا اهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعًا فَاَمَّا يٰٓاٰدَمُ فَكُنْ مِنْ هٰٓدًى فَمَنْ تَبِعَ هٰٓدًى فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُوْنَ ۝۳۹

وَالَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَكَذَّبُوْا بِآٰيٰتِنَا اُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ النَّارِ هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ۝۴۰

يٰٓبَنِيْٓ اِسْرٰٓءِيْل اذْكُرُوْا نِعْمَتِيْ الَّتِيْ اَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَاَوْفُوا بِعَهْدِيْ اُوْفٍ بِعَهْدِكُمْ وَاِيَّايَ فَآٰمِنُوْنَ ۝۴۱

وَاٰمِنُوْا بِمَا اَنْزَلْتُ مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَكُمْ وَلَا تَكُوْنُوْا اَوَّلَ كٰفِرِيْۤهٖ وَلَا تَشْتَرُوْا بِآٰيٰتِيْ ثَمَنًا قَلِيْلًا وَاِيَّايَ فَاتَّقُوْنَ ۝۴۲

وَلَا تَلْبِسُوا الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُوا الْحَقَّ وَاَنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ ۝۴۳

وَاَقِيْمُوا الصَّلٰوةَ وَاَتُوا الزَّكٰوةَ وَارْكَعُوْا مَعَ الرّٰكِعِيْنَ ۝۴۴

اَتَاْمُرُوْنَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَتَنْسَوْنَ اَنْفُسَكُمْ وَاَنْتُمْ تَتْلُوْنَ الْكِتٰبَ اَفَلَا تَعْقِلُوْنَ ۝۴۵

وَاسْتَعِيْنُوْا بِالصَّبْرِ وَالصَّلٰوةِ وَاِنَّهَا لَكَبِيْرَةٌ اِلَّا عَلَى الْغٰشِيْنَ ۝۴۶

الَّذِيْنَ يَظُنُّوْنَ اَنْهُمْ مُّلتَقُوْا رَبَّهُمْ وَاَنْهُمْ اِلَيْهِ رٰجِعُوْنَ ۝۴۷

يٰٓبَنِيْٓ اِسْرٰٓءِيْل اذْكُرُوْا نِعْمَتِيْ الَّتِيْ اَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ

وَإِنِّي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿۳۸﴾

تہا کوں بڑی تے بے شک تہا کوں فضیلت بڑی اوں زمانے دے
سارے لوکیں تیں۔

وَاتَّقُوا يَوْمًا لَا تَجْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا شَفَاعَةٌ وَلَا يُؤْخَذُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿۳۹﴾

۳۹۔ تے تیں اوں بڑے کئیں بڑو جیڑاں کوں کم نہ اوسی کیں
دے کچھ وی تے نہ اوندے کیتے کوئی سفارش منی ویسی تے نہ اوندے
وہ اندرے وچ کوئی شے گدھی ویسی نہ اوندی کوئی امداد کیتی ویسی۔

وَإِذْ يَجْعَلُكَ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكَ سُوءَ الْعَذَابِ
يَذُحُّونَ إِبْنَاءَ كُفْرٍ وَيَسْتَحْبِبُونَ نِسَاءَ كُفْرٍ فِي ذَلِكُمْ
بَلَاءٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿۴۰﴾

۴۰۔ تے جیڑاں اساں تہا کوں چھڑوائے (بچائے) فرعونیں کئیں او
تہا کوں بڑا دھا بڑکھا عذاب پچیندے بن۔ تہا بڑے پتریں کوں مار
گھیندے بن تے تہا بڑی تربیتیں کوں جیندا رکھیندے بن تے
اینڈے وچ تہا بڑے رب دا تہا بڑے تے بہوں وڈا احسان ہا۔

وَإِذْ قَرْنَا بِكُمْ الْبَحْرَ فَأَجْنَحْنَكُمْ وَاعْرِقْنَا آلَ فِرْعَوْنَ
وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ﴿۴۱﴾

۴۱۔ جیڑاں اساں تہا بڑے کیتے سندر کوں چیر بڑاتے تہا کوں بچا
گدھاتے غرق کر ڈیا فرعونیں کوں تے تیں بڈبڈے کھڑے ہا دے۔

وَإِذْ وَعَدْنَا مُوسَىٰ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ
مِن بَعْدِهِ وَأَنْتُمْ ظَالِمُونَ ﴿۴۲﴾

۴۲۔ تے جیڑاں اساں وعدہ کیا موسیٰ تال چالی راتیں داتے تیں اوندی
کنڈ پچھو کب گاہے کوں (معبود) بنا گدھا پکی گال لے بے کہ تیں
وڈے ظالم ہا دے۔

ثُمَّ عَفَوْنَا عَنْكُمْ مِّن بَعْدِ ذَلِكَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿۴۳﴾

۴۳۔ ول اساں تہا کوں اینڈے بعد معاف کر ڈیا تیں تیں
الہ سببیں دا شکر کرو۔

وَإِذْ آتَيْنَا مُوسَىٰ الْكِتَابَ وَالْفُرْقَانَ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿۴۴﴾

۴۴۔ تے جیڑاں اساں موسیٰ کوں کتاب بڑی ہانی تے معجزات بڑے
بن تیں تیں جو تیں ہدایت پاؤ۔

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ يُقَوْمِ إِنَّمَا ظَلَمْتُمْ أَنْفُسَكُمْ
بِاتِّخَاذِكُمُ الْعِجْلَ فَتَوْبُوا إِلَىٰ بَارِكِكُمْ فَاقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ
ذَٰلِكُمْ خَبَرٌ لَّكُمْ عِندَ بَارِكِكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ إِنَّهُ هُوَ
التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿۴۵﴾

۴۵۔ تے موسیٰ اپنی قوم کوں اکھیا جو لے میڈی قوم بے شک تیں
گاہے کوں (معبود) بنا کے اپنے اتے دڑا ظلم کیتے بن تیں تیں اپنے
پیدا کر ڈن والے کئیں تو بہ کرو تے اپنے من کوں مار گھنو۔ اے
تہا بڑے کیتے تہا بڑے رب دے حضور چنگانی او تہا بڑے اتے
رہمت کر لے بے شک او تو بہ قبول کر ڈن والا تے وڈا مہربان ہا۔

وَإِذْ قُلْتُمْ لِمُوسَىٰ لَن نُّؤْمِنَ لَكَ حَتَّىٰ نَرَى اللَّهَ تَجَافً
فَأَخَذْنَا لَكُمْ الضُّعْفَةَ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ﴿۴۶﴾

۴۶۔ تے جیڑاں تیں اکھیا اے موسیٰ اساں تیکوں اوتیں کڈا ہیں
نہ فیسوں جے تیں الہ سببیں کوں ظاہر نہ بچھ گھنوں۔ ول تہا کوں
پکڑ گدھا۔ تہا کسرتن دالے عذاب پکڑ گدھا تے

تساں بڑے رو گیو ہے۔

۵۷۔ دل اسان تہا کوں تہا بڑی تہا ہی سے بعد اٹھایا ہا سے متاں
تساں التدریس دا شکر کرو۔

۵۸۔ تے اسان تہا بڑے اُتے جھڑدی چھاں کیتے تے تہا بڑے واسطے
کھسپیاں تے پیڑے ہانے رہیا کیتے اسان کما و جو پاک شہیں
اسان تہا کوں بڑے تے ساڈے تے انہیں علم نہیں کیتا اپنے اتے
علم کیتے نے۔

۵۹۔ جیڑاں اسان انہیں کول آکھیا ایں دستی وچ پہرہ و نچو تے تساں
رہج کے کما و جھو تہا بڑی مرضی آوے تے تساں پورا اکھن میندے
ہوئیں دروازے وچ پیہو تے آہرے و نچو ساڈا بار ہوا کر اسان
تہا بڑے گناہ جنم بڑی سورتے اسان چگائی کرٹن والیں کول زیادہ بوندے
ہیں

۶۰۔ انہیں ظالمیں اوں گال کول بدل بڑا تہا جیری اسان انہیں کول آکھی
ہانی جنہیں اسے ظلم کیتا با انہیں اسان آساں کنیں غلاب لہایا ہا ایں
واسطے جوا اکھن نہ میندے ہن۔

۶۱۔ تے جیڑاں حضرت موسیٰ نے اپنی قوم کیتے پانی منگیا ہا تے
اسان آکھیا مارا پٹے سولے کول اوں پتھرتیں پچھیں اوں کنے
بارہ چٹے وہن لگ پئے۔ سارے لوک ایں اپنے اپنے تڑکوں
بھٹیکا کر گدھا (اسان آکھیا) التدریس دے رزق کنیں کھا و
تے پیو تے زمین وچ گہڑ گھٹن کیتے نہ پھرو۔

۶۲۔ تے جیڑاں تساں آکھیا اے موسیٰ اسان ہک کھانے تے
کڈا ایں صبر نہ کر سوں توں دعا کر ساڈے کیتے اپنے رب کنیں
جو زمین جو کچھ پیدا کریندی ء او ساڈے کیتے پیدا کرے جیڑیں
سبزیاں پاپیاں، کٹک، مورھی دی دال تے وسل (اوں ویلیے
التدریس آکھیا) جوتساں چنگی شے دے بدلے لگی شے واناوٹ
چاہندے ء (ہن تساں) کہیں شہر وچ پہرہ و نچو بے شک جو

ثُمَّ بَعَثْنَاهُمْ مِنْ بَعْدِ مَوْتِهِمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿۵۷﴾

و ظَلَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْغَمَامَ وَأَنزَلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّاءَ وَ
السَّلْوى كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَمَا ظَلَمُونَا وَ
لَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿۵۸﴾

وَإِذْ قُلْنَا ادْخُلُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ فَلَؤَلِئِهِيَاجِثُ شَتَمَ
رَعْدًا وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُولُوا حِطَّةٌ نَغْفِرْ لَكُمْ
خَطِيئَتَكُمْ وَسَنُرِيدُ الْحَسِينَاتِ ﴿۵۹﴾

فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ
فَأَنزَلْنَا عَلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا رِجْزًا مِنَ السَّمَاءِ بِمَا
كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿۶۰﴾

وَإِذِ اسْتَسْقَى مُوسَى لِقَوْمِهِ فَقُلْنَا اضْرِبْ بِعَصَاكَ
الْحَجَرَ فَانفَجَرَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ نَضِيبًا قَدْ
عَلِمَ كُلُّ أَنَاثٍ مَشْرَبَهُمْ كُلُوا وَاشْرَبُوا مِنْ رِزْقِ
اللَّهِ وَلَا تَعْتُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿۶۱﴾

وَإِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسَى لَنْ نَصْبِرَ عَلَى طَعَامٍ وَاحِدٍ فَادْعُ
لَنَا رِزْقًا يُخْرِجُ لَنَا مِمَّا تَنْبِتُ الْأَرْضُ مِنْ بَقْلِهَا وَ
قَتَائِهَا وَفُومِهَا وَعَدَسِهَا وَبَصَلِهَا قَالَ أَتَسْتَبْدِلُونَ
الَّذِي هُوَ آذَنٌ بِالَّذِي هُوَ خَيْرٌ أَهِيْطُوا صَاحِبًا فَإِنْ
لَكُمْ مَا سَأَلْتُمْ وَخَرِبْتَ عَلَيْهِمُ الذِّلَّةُ وَالسَّكَنَةُ
وَبَاءٌ وَيَعْصِبُ مِنَ اللَّهِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا وَتَقُولُوا الصَّٰلِحَاتِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ۝۱۶

کبھ تساں منگدے، تمہا کوں مل ویسی تے انہیں کوں ذلیل
تے بے وس کر ڈتا گیا تے او اللہ سیس دی کاوڑ بیٹھ آگئے
اے اس واسطے تھیا جو انہیں اللہ سیس دی آیتیں کوں نہ منیا یا
تے نیس کوں ناحق قتل کر ڈ دی کو شش کریدے ہن۔ اس
واسطے جو انہیں اکھن نہ منیا تے مدکین ودھ گئے ہن۔

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالشَّٰصِرَۃَ
الضَّالِّیْنَ مِنَ الْآلِیْمِ وَالْیَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ
صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ
وَلَا هُمْ یَحْزَنُونَ ۝۱۷

۶۳۔ بے شک اولوک جنہیں من گدھے تے یہودی تے عیسائی
تے مابی (انہیں وچوں) اجر بے لوکس اللہ سیس کوں
تے قیامت دے ڈیند کون من گدھے تے چنگے کم کیتے انہیں کیتے
انہیں دے رب کنیں اجر بے انہیں کوں نہ کوئی ڈر تے نہ او
موجھے تھین۔

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ خُذُوا
مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَآذِكُوا مَا بِهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ۝۱۸

۶۴۔ تے جڈاں اسان کیں لپکا وعدہ گدھا ہاتے تساں
اُچھے زوہ طور دے تلے کھڑے باوے (اسان تمہا کوں اکھیا با)
بھیر ہی شے اسان تمہا کوں ڈیوں اونکوں پورے زور نال بھیکا
کرو جو اوندے وچ، اونکوں یاد رکھو تاں جو تساں متقی
بٹن وچو۔

ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ مِّنْ بَعْدِ ذٰلِكَ فَلَوْلَا فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ
وَرَحْمَتُهُ لَكُنْتُمْ مِنَ الْخٰسِرِیْنَ ۝۱۹

۶۵۔ ول تساں ایندے بعد بھیر گویو جے تمہا ڈے اتے
اللہ دا فضل تے رحمت نہ ہوندی تے تساں انہیں وچو تھی وچو
با جنہیں کوں گھانا تھیندے۔

وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ الَّذِينَ اعْتَدُوا مِنْكُمْ فِي السَّبْتِ
فَقُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً خٰسِیْنَ ۝۲۰

۶۶۔ تے تساں انہیں کوں وی سہان گدھا با حیر بے چٹن چٹن
(سینچرا دے معاملے وچ) بہوں ودھ گئے ہن۔ اسان انہیں کوں
اکھیا جو تساں ذلیل بندہ (بھولوں) بٹن وچو۔

فَجَعَلْنٰهَا نَكَالًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهَا وَمَا خَلْفَهَا وَ
مَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِیْنَ ۝۲۱

۶۷۔ اسان انہیں کوں عبرت بنا ڈتا انہیں لوکس واسطے وی جربے
اون ویلے ہن پئے تے بعد آلیں کیتے وی تے ہمہیز گاریں کیتے
نصیحت بنا ڈتا۔

وَإِذْ قَالَ مُوسٰی لِقَوْمِهِ اِنَّ اللّٰهَ یَاْمُرُكُمْ اَنْ تَذٰبَحُوْا
بَقَرَةً قَالُوْا اَتَتَّخِذُنَا هٰذٰلِہٖ اَعْوَدًا بِاللّٰهِ اِنْ اَکُوْنُ

۶۸۔ تے جڈاں حضرت موسیٰ اپنی قوم کوں اکھیا کہ اللہ سیس تمہا کوں
مکمل تے جو تساں گنجل کوہو۔ انہیں اکھیا جو توں ساڈے نال

مَنْ الْجَاهِلِينَ ۝۹

بٹ مریندا پیئیں۔ حضرت موسیٰ اکھیا میں اللہ سٹیں کئے پناہ
منگواں جو میں جاہلین و جہتمی و نہاں۔

قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا هِيَ قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ
إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَا فَارِصٌ ذَلَّا بِكُمْ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ
فَاعْمَلُوا مَا تُؤْمَرُونَ ۝۱۰

۹۔ انہیں اکھیا توں ساڈے کیتے اپنے رب کئے دعا کرو ساکوں
ڈسے جو اوگبٹوں کنجھی ۝۔ حضرت موسیٰ اکھیا کر بے شک اللہ
سٹیں آہدے جو اوگبٹوں نہ پڑھی ۝ تے نہ گا بی ۝ ایندے
وچ و پکار ۝۔ تہا کوں جیرھا حکم ڈتا گئے اوں کرو۔

قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا لَوْهَا
قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ صَفَرَاءٌ فَاقِعٌ لَوْهَا
تَسْرُ النَّظِيرِينَ ۝۱۱

۱۰۔ انہیں اکھیا توں اپنے رب کئے ساڈے کیتے دعا کر کے
پچھ جو اوں گبٹوں دارنگ کیجھا ۝۔ حضرت موسیٰ اکھیا او
آہدے جو اوگبٹوں پہلی ۝ تے گھاٹ (ہلدا) آلی کارا وندا
رنگ و ڈیکھن والیں کوں بڑا چکا گلدے۔

قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا هِيَ إِنَّ الْبَقَرَ تَشْبَهُ
عَلَيْنَا وَإِنَّا إِن شَاءَ اللَّهُ لَمُهْتَدُونَ ۝۱۲

۱۱۔ انہیں اکھیا توں ساڈے کیتے دعا کر کے اپنے رب کئے پچھ
جو اوگبٹوں کنجھی بے شک ساڈے کیتے اوگبٹوں نشا ترے سجا پو
نئیں رہی۔ تے ہن جے اللہ سٹیں چاہیا تے اسان ہدایت پاگھسوں۔
۱۲۔ حضرت موسیٰ اکھیا بے شک اللہ سٹیں آہدا پئے جو اوگبٹوں نہ بین
تے ہل و بان کیتے جپائی گئی ۝ تے نہ ہی رڑھ کوں پائی پلیدی ۝
ٹھیک ٹھاک ۝ تے اوندے وچ کوئی عیب نئیں۔ (آخر اکھیر نے
جو ہن تیں سچی گال کیتی اے ول انہیں گبٹوں کٹھی تے سچی گال اے
ہے کہ انہیں دا اے کم کرن دارو کا ناں با۔

قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَا ذَلُولٌ تُثِيرُ الْأَرْضَ
وَلَا تَسْقِي الْحَرْثَ مُسَلَّمَةٌ لَا شَيْءَ فِيهَا قَالُوا النَّسِ
جَنَّتْ بِالْحَقِّ ذَلَّا بِكُمْ هَا وَمَا كَاذُوا يَفْعَلُونَ ۝۱۳

۱۳۔ اول دیکھے کوں وی یاد رکھو جیڑاں تہاں ہک (وڈے) آدمی
کوں قتل کر ڈتا۔ ول تہاں اوندے قتل دے بارے وچ جھوٹا کیتا
تے اللہ سٹیں جیرھی گال تہاں کیندے ہا وے اوں کوں ظاہر
کرن والا ۝۔

وَإِذْ قَتَلْتُمْ نَفْسًا فَادَرَأْتُمُوهَا وَاللَّهُ يَخْرِجُ مَا
كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ ۝۱۴

۱۴۔ ول اسان اکھیا ایندی بعض گالیں کوں بعض نال رلا کے ڈیکھو
تے ایویں اللہ سٹیں موشیں برٹیں کوں جیندا کریندے۔ اے تہا کوں
پشیاں نشانیاں دکھیندے تہاں جو تہاں عقل نال کم گھنر۔

فَقُلْنَا اضْرِبُوهُ بِبَعْضِهَا كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ
الْمُتَىٰ وَ يُرِيكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ
تَعْقِلُونَ ۝۱۵

۱۵۔ کچھیں تہا بے دل ایندے بعد سمت تھی گئے ایویں جویں

ثُمَّ قَسَتْ قُلُوبُكُمْ عَنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَهِيَ كَالْحِجَارَةِ

أَوْ أَشَدُّ قَسْوَةً وَإِنَّ مِنَ الْحِجَارَةِ لَمَا يَتَفَجَّرُ مِنْهُ
الْأَنْهَارُ وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَسْقَى فَيُخْرِجُ مِنْهَا الْحَبَّ
وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَمَا اللَّهُ
بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿۵﴾

پتھر مودن یا اول کئیں دی ودھ سخت۔ بے شک کھ پتھر ایٹھے
بن جنہیں کئیں نہراں ویہ پوندن تے سہی گال لے بے ہرے شک
کھ پتھر ایٹھے بن حیرے ترمدن تے انہیں وچوں پانی نکل ندرے۔
تے بے شک کھ دل ایٹھے بن حیرے اندسین دے ڈر کئیں
اللہ دے اگوڑھے پوندن تے اللہ سیں جو تساں کریندے، انہیں
کئیں بے خبر نہیں۔

اَفَتَطْمَعُونَ اَنْ يُّؤْمِنُوا لَكُمْ وَقَدْ كَانَ فَرِيقٌ مِنْهُمْ
يَسْمَعُونَ كَلِمَ اللَّهِ ثُمَّ يَنْخَرِفُونَ مِنْ بَعْدِ مَا عَقِلُوْهُ
وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿۶﴾

۷۶۔ اے مسلمانو! کیا تساں ابن گال دی امید رکھیندے، جو او
تہاڑی گال کول من گھنسن تے سہی گال لے بے جو انہیں وچوں ہک
لؤلہ ایٹھا، حیرا اللہ سیں دی گالیں کول سندرے تے سمجھن دے بعد
اوندا مطلب وٹاڈیندن تے انہیں کول اینداپتہ ہوندے۔

وَإِذَا قَالُوا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا قَالُوْا اٰمَنَّا بِهٖ وَاِذَا خَلَا بِغَضٍ مِنْهُمْ
اِلَىٰ بَعْضٍ قَالُوْا اِنَّا نَحِبُّهُمْ فَمَا فَعَلَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ
لِيُجَآذِبُوْهُمْ بِهِ عِنْدَ رَبِّكُمْ اَفَلَا تَعْقِلُوْنَ ﴿۷﴾

۷۷۔ تے حیرے ویلھے او مدن منن والیں کول آہدن اسان
ایمان گھن آئے یں تے حیرے ویلھے ہک بوجھے کول انج
مدن تے او آہدن کیا تساں انہیں کول او گالیں ڈسیندے،
حیریاں اللہ سیں تہاڑے اُتے ظاہر کیتن تے نتیجہ اے نکلی
جو او تہاڑے نال تہاڑے رب دے اگو حجتاں کر لیں۔ تساں عقل
نال کم کیوں نوزے گھندے۔

اَوَلَا يَعْلَمُوْنَ اَنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّوْنَ وَ مَا يُعْلِنُوْنَ ﴿۸﴾

۷۸۔ کیا او ایں گال کول نہیں چاندے جو بے شک اللہ سیں جو
کچھ او کیندن تے جو کچھ او ظاہر کریندن او کول چاندے۔

وَمِنْهُمْ اٰمِنُوْنَ لَا يَعْلَمُوْنَ الْكِتٰبَ اِلَّا اَكَاثٍ وَّ اِنَّهُمْ
اِلَّا يَظُنُّوْنَ ﴿۹﴾

۷۹۔ تے انہیں وچوں کچھ لوک ان پڑھن سوائے انہیں گالیں دے
حیریاں کوڑیاں بن بیاپنی کتاب واکوئی علم نہیں رکھیندے او
صرف تیکے مریندن۔

قَوْلٍ لِّلَّذِيْنَ يَكْتُمُوْنَ الْكِتٰبَ لَا يُدْرِيْهُمْ نَحْنُ نَعْلَمُوْنَ
هٰذَا مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ لِيَشْهَرُوْا بِهٖ نَسًّا قَلِيْلًا قَوْلٍ
لَّهُمْ مِمَّا كَتَبَتْ اَيْدِيْهِمْ وَوَيْلٌ لَهُمْ مِّمَّا يَكْسِبُوْنَ ﴿۱۰﴾

۸۰۔ تے ہلاکت انہیں لوکیں واسطے حیرے اپنے ہمتیں نال کتاب
لکھدن تے ول آہدن اے اللہ سیں کول آئی، ہتاں جو او
ایند اٹھوڑا جہاں نل گھن۔ تے ہلاکت انہیں واسطے اپنے ہمتیں
نال کھن دی وچہ نال تے ہلاکت انہیں واسطے جو او کیندن۔

وَقَالُوْا لَنْ نَّمْسَخَ النَّارَ اِلَّا اَيَّامًا مَّعْدُوْدَةً قُلْ

۸۱۔ تے او یہودی، آہدن ساکول بھا اصولوں بگسی سوائے

اتَّخَذَ ثَمَرُ عِنْدَ اللَّهِ عَهْدًا فَلَنْ يَخْلَفَ اللَّهُ عَهْدَكَ
أَمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿۸۱﴾

بَلَى مَنْ كَسَبَ سَيِّئَةً وَأَحَاطَتْ بِهِ خَاطِبَتُهُ أُولَٰئِكَ
أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۸۲﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ
هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۸۳﴾

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَٰءِيلَ لَا تَعْبُدُونَ إِلَّا
اللَّهَ ۚ بِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ
وَالْمَسْكِينِ وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا ۚ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ
وَآتُوا الزَّكَاةَ ۚ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِّنْكُمْ وَأَنتُمْ
مُعْرِضُونَ ﴿۸۴﴾

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ لَا تَسْفِكُونَ دِمَآءَكُمْ وَلَا
تُخْرِجُونَ أَنْفُسَكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ ثُمَّ أَقْرَرْتُمْ وَأَنتُمْ
تَشْهَدُونَ ﴿۸۵﴾

ثُمَّ أَنتُمْ هَٰؤُلَاءِ تَقْتُلُونَ أَنْفُسَكُمْ وَتُخْرِجُونَ فِرْيَةً
مِّنْكُمْ مَنْ دِيَارِهِمْ تَتَطَهَّرُونَ عَلَيْهِمْ بِالْإِثْمِ
وَالْعُدْوَانِ وَإِنْ يَأْتُواكُمْ أَسْرَىٰ تَقْتُلُوهُمْ وَهُوَ
مُحَرَّمٌ عَلَيْكُمْ إِخْرَاجُهُمْ أَفَتَوَمِّنُونَ بِبَعْضِ
الْكِتَابِ وَتَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلُ
ذَٰلِكَ مِنْكُمْ إِلَّا خِزْيٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ

تھوڑے جہاں میں ہے۔ اے رسول توں اکھ کیا گدھی بیٹے
۸۱۔ التاس۔ التاسیں کیں کوئی وعدہ تے ول التاسیں اپنے
وعدے دی خلاف ورزی کڈاہیں نہ کرلیسی۔ یا التاس التاسیں دے
خلاف کوئی ایجی گال پئے آبدے ۸۲۔ جیندا تہا کوں پتہ کاہ نہیں۔
۸۳۔ ہاں لے سچ جیرے نوک گندہ کم کرلیں تے اوگن گی انہیں
کوں ولایت گھسی تے ایجیے نوک دوزخی ہن تے او بہوں دیر تک
اوندے وچ رہن۔

۸۴۔ تے جنہیں من گھدے تے نیک عمل کیتے نیں لے جنتی
ہن تے اوندے وچ ہمیشہ تے یگا رہن۔

۸۵۔ تے اوں ویلے کوں یاد کرو جڈاں اسان بنی اسرائیل کیں
پکا وعدہ گدھا جو تاساں التاسیں دے سوا کہیں دی عبادت نہ کرو
تے بیو ماناں چنگا سلوک کرو تے گھائے سکے تے یتیمیں تے
مسکین نال وی چنگا سلوک کرو تے لوکین نال چنگی گال کیتی کرو تے
نماز باجماعت ٹھہا کے پڑھو تے زکوٰۃ ڈلو پھیں تہا ڈے وچو
تھوڑے بندیں دے سوا باقی سارے پھر گئے تے تاساں من
پیر گدھے۔

۸۶۔ تے اوں ویلے کوں یاد کرو جڈاں اسان تاساں کیں پکا وعدہ
گدھا باجو تاساں آپت وچ ہک پے دی رت نہ وھیو۔ تے نہ
تاساں اپنے آپ کوں اپنے گھریں وچو کڈھیں وول تاساں ایں گال ہن گدھا با
تے تاساں ایں گال دے گواہو۔

۸۷۔ ول تاساں او ہے ہڑے جیرے ہک پے کوں قل کریتے
۸۸۔ تے تاساں اپنے وچو ہک ٹولے کوں انہیں دے گھریں وچو باہر
کڈھیندے ۸۹۔ تے مد کریندے ۹۰۔ انہیں دے خلاف گندہ تے ظلم
نال ہک پے دی تے جے تہا ڈو قیدی تھ کے آون تے تاساں
فدیہ بٹے کے چھڑوا گھندے ۹۱۔ انہیں وچھڑاواں تے تہا ڈے
اتے حرام کیا گیا کیا تاساں منیدے ۹۲۔ کتاب دے کجھھے کوں

يُرْذَوْنَ إِلَىٰ أَشَدِّ الْعَذَابِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿۸۷﴾

تے کچھ سے دانکار کریندے؟ (تساں ڈسو جو) اوکوں بی کیا سزا مل سگدی؟ جیرھا تہا ڈے وچوں ایجا کم کرے سوائے اس دنیا وچ رسوائی دے تے جینہ قیامت دے ڈاڈھے عذاب دو وولائے ولین تے اللہ سیس بے خبر نہیں جو تساں کریندے؟

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ فَلَا يَخَفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿۸۸﴾

۸۷۔ ایسے لوکن جنہیں دنیا دی زندگی کوں مل گھن گھدھے آخرت دے وٹاندرے وچ تے انہیں تے عذاب ہولانہ کیتا ویسی تے نہ انہیں دی امداد کیتی ویسی۔

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَفَقَيْنَا مِنْ بَعْدِهِ بِالرُّسُلِ وَآتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ أَفَكُلَّمَا جَاءَكُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوَىٰ أَنْفُسُكُمُ اسْتَكْبَرْتُمْ فَفَرِيقًا كَذَّبْتُمْ وَفَرِيقًا تَقْتُلُونَ ﴿۸۹﴾

۸۸۔ تے اساں بے شک حضرت موسیٰ کوں کتاب ڈتی تے اوندے بعد اساں اوندے دین دی خدمت کیتے پٹھے بہوں رسول تے اساں ابن مریم کوں کھلے کھلے نشان ڈتے تے اساں اوندی امداد کیتی روح القدس نال۔ جیڑاں وی تہا ڈو کوئی رسول آئے جنہیں کوں پسند نہ کریندے سن تہا ڈے دل تساں وڈائی کریندے ہوئیں کنہائیں کوں جھٹلا جاتا تے کنہائیں کوں قتل کر ڈتا۔

وَقَالُوا قُلُوبُنَا غُلْفٌ بَلْ لَعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَقَلِيلًا مَّا يُؤْمِنُونَ ﴿۹۰﴾

۸۹۔ تے انہیں آکھئے ساڈے دلیں تے پردن پر سیج لے ہے جو اللہ سیس انہیں تے لعنت کیتی انہیں دے انکار دی وجہ نال تے بہوں تھوڑن جیرھے ایساں گھن آئن۔

وَلَمَّا جَاءَهُمْ كِتَابٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَهُمْ وَكَانُوا مِنْ قَبْلُ يَسْتَفْتِحُونَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا فَهُمْ قَالُوا جَاءَهُمْ مَا عَرَفُوا كَفَرُوا بِهِ فَلَعْنَهُ اللَّهُ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿۹۱﴾

۹۰۔ تے جیڑاں انہیں دو کتاب آئی اللہ کنیں جیرھی کتاب اوندی پیشگوئیں دی تصدیق کریندی، جیرھی انہیں کنیں ہے۔ تے ایس کنیں پہلے اوکا فری تے فتح پاؤن دی دعائیں گدے سن۔ جیڑاں انہیں کنیں او شے آئی جیرھی انہیں سچاں گدھی، تے دل اوندانکار کر ڈتے نیں۔ ایجھے نہ منٹ وائیں تیں اللہ سیس دی لعنت۔

يُنَسِّأُ اشْتَرَوْا بِهِ أَنْفُسَهُمْ أَن يَكْفُرُوا بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ بَعِثْنَا أَنْ يُنَزِّلَ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ فَبَاءُوا بِغَضَبٍ عَلَىٰ غَضَبٍ وَلِكُلِّ يَنْصَبُ قُلُوبُهُمْ ﴿۹۲﴾

۹۱۔ لے بہوں گندی شے ہے جینہ دے وٹاندرے وچ انہیں اپنی جان کوں وچا ہوئے اوواں گال دا انکار کریندن جیرھی اللہ سیس لہائی، وگڑے جو اللہ سیس اپنے بندیں وچوں جینہ دے اتے چاہندے فضل کیوں کریندے۔ اوواں وجہ کنیں اللہ سیس

دی ہک کا وڑ دے بعد ہی کا وڑ تلے آئے تے کافریں کیتے ذلیل
کون والا عذاب۔

۹۲۔ تے جڈیاں اساں انہیں کول آکھئے کہ من گھنوجرا تعلیم اللہ سٹیس
لہائی ۶۔ انہیں آکھئے اساں اوکوں تہاں من گھندے پس جیڑی ساڈو
آئی ۷۔ تے ادنیٰ منیدے اوکوں جیڑی اوندے علاوہ ۸۔
تے بے شک او سچ تے جوا انہیں کنیں ہے اوندی دی تصدیق
کریدی ۹۔ توں آکھ تہاں کیوں قتل کریدے باوے۔ اللہ سٹیس
دے نیس کول ایں کنیں پہلے جے تہاں پچھے منٹوالے باوے
۹۳۔ تے تہاڈو جڈاں آئے موسیٰ کھلے کھلے نشان گھن کے ول
تہاں اوندے فوجی دے بعد گاہے کول خدا بنا گدھا تے تہاں دڑے
ظلم کرن والے باوے۔

۹۴۔ تے جڈیاں اساں تہاں کنیں لکا وعدہ گدھا ماتے تہاں طور
روہ دے تلے کھڑے باوے رستے تہاں کول آکھیا باوے ابو اس
تہاں کول دتے اوکوں پورے زور نال جھیکا کرو تے سٹو۔ انہیں
آکھئے اساں سن گدھے تے منیدے نئے سچ لے ہے جوا انہیں
دے کفر دی وجہ نال انہیں دے دلیں وچ گاہے دی محبت
گھر بنا گدھا توں آکھ دے او بہوں بُری ۷۔ جیڑی گال دا تہاڈا
ایمان تہاں کول علم ڈنیدے جے تہاں پچھے ایماندار ہوے۔
۹۵۔ توں آکھ دے جے کر آخرت دا گھر اللہ دے نزدیک نہیں لوکس
کول چھوڑ کے خالص تہاڈے واسطے ہئے تے موت منگو جے
تہاں پچھے ۷۔

۹۶۔ تے لے لوک اپنے جتیں نال جیڑی کمانی ابو پٹی
کھڑن کڈا دیں دی موت نہ منگن تے اللہ سٹیس خالص کول دڑا
چاندے۔

۹۷۔ تے توں بے شک لوکس کنیں انہیں کول تے جیڑے مشرک ہن
انہیں کول زندگی دا زیادہ بکھائیٹیں۔ انہیں وچ ہر آدمی لے چاہندے

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ امْنُوا بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا نُوْمِنُ بِمَا
أُنْزِلَ عَلَيْنَا وَنَكْفُرُ بِمَا وَرَاءَهُ وَهُوَ الْحَقُّ
مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَهُمْ قُلْ فَلِمَ تَقْتُلُونَ أَنْبِيَاءَ اللَّهِ
مِنْ قَبْلُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٩٦﴾

وَلَقَدْ جَاءَكُمْ مُوسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ
مِنْ بَعْدِهِ وَأَنْتُمْ ظَالِمُونَ ﴿٩٧﴾

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ
خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَاسْعَوْا قَالُوا
سِعِينَا وَ عَصَيْنَا وَأَشْرَبُوا فِي قُلُوبِهِمُ
الْعِجْلَ بِكُفْرِهِمْ قُلْ يَسُّا يَأْمُرُكُمْ بِهِ
إِيمَانُكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٩٨﴾

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ لَكُمْ الدَّارُ الْآخِرَةُ عِنْدَ اللَّهِ خَالِصَةً مِنْ
دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوْا الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٩٩﴾

وَلَنْ يَتَمَنَّوْهُ أَبَدًا بِمَا قَدَّمْتُمْ إِلَيْهِمْ وَاللَّهُ
عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿١٠٠﴾

وَلَيَخَذَنَّ لَهُمْ أَحْصَ النَّاسِ عَلَىٰ حَبِوَةٍ ۖ وَمِنَ الَّذِينَ
أَشْرَكُوا آخِ يَوْمَ أَحَدُهُمْ لَوْ يُعَمَّرُ أَلْفَ سَنَةٍ وَمَا هُوَ
بِمُزَحَّزِحٍ مِنَ الْعَذَابِ أَنْ يُعَمَّرَ وَاللَّهُ بَصِيرٌ

بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿۹۸﴾

۹۸۔ کہ او ہزار سال تک جیندا رہے۔ سچ لے ہے جو اے عمر! انکوں پر میں نہیں رکھ سگدی اول عذاب کنیں۔ اللہ سیٹل جو او کریندن اول کول بڑھا کھڑے۔

﴿۹۸﴾

۹۸۔ اتوں اکھڑے جو (جیرھا شخص جبرئیل داد دشمن۔ اوں تے بے شک تیڈے دل تے) (اے کتاب) اللہ دے حکم نال بہائی جو جیہی تصدیق کرنیدی، اوں کتاب دی جیہی پہلے کنیں بہائی پئی تے او ہدایت تے بشارت ڈیندی، منطی والیں کول۔

قُلْ مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِجِبْرِيلَ فَإِنَّهُ نَزَّلَهُ عَلَى قَلْبِكَ بِإِذْنِ اللَّهِ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَهُدًى وَبُشْرًا لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿۹۸﴾

۹۹۔ جیرھا شخص اللہ داتے اوندے فرشتے داتے اوندے رسولیں داتے جبرئیل داتے میکائیل داد دشمن تے بے شک اللہ سیٹل اسجھے کافریں داد دشمن۔

مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِلَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَرُسُلِهِ وَجِبْرِيلَ وَمِيكَلَ فَإِنَّ اللَّهَ عَدُوٌّ لِلْكَافِرِينَ ﴿۹۹﴾

۱۰۰۔ تے بے شک اساں تیلو کھلے کھلے نشان بہائی تے ایندا انکار سکھن نہ منن والیں دے سوا بیا کوئی نہیں کریندا۔
۱۰۱۔ کیا اے گندی ہال نہیں جو جبرئیل دی انہیں کوئی وعدہ کیتے تے انہیں وچرک ٹوڑے اوں کول سٹ گھتے۔ سچ لے ہے جو او منیدے نہیں۔

وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَمَا يَكْفُرُ بِهَا إِلَّا الْفَاسِقُونَ ﴿۱۰۰﴾

أَوْ كَلِمَاتٍ عَلَهِدًا وَعَهْدًا أَبَدًا فَرِيقٌ مِنْهُمْ بَدَّلَ آلَتْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿۱۰۱﴾

۱۰۲۔ تے جبرئیل انہیں دو اللہ سیٹل لوں کوئی رسول آئے جیرھا انہیں دی اول تعلیم دی تصدیق کرنیدی جیہی انہیں کنیں ہے تے پچھیں جیکوں کتاب بونی گئی بہائی انہیں وچرک ٹوڑے اوں کتاب کول کنڈ کچھ سٹ گھتے، الیوس جیہی او چاندے نہیں۔

وَلَمَّا جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَهُمْ نَبَأَ فَرِيقٌ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ كُتِبَ اللَّهُ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ كَانْتَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۱۰۲﴾

۱۰۳۔ تے او یہودی انہیں شیطانیں دی انہیں گالیں تے چلے دے رہ گئیں جیرھے او حضرت سلیمان دی حکومت دے غلام کرنیدی ہن۔ سچی گال لے ہے جو کفر نہیں کیتا۔ حضرت سلیمان نے انہیں شیطانیں کفر کیتے او شیطان لوکیں کول بلو سکھیندے ہن۔ تے او اپنے خیال وچ اوں گھل دی نقل پئے کرنیدی ہن جیہی بال وچ اللہ سیٹل باروت ماروت تے بہائی تے سچی گال لے ہے جو او کہیں کول کھنہ سکھیندے ہن جے تیں او بڑوہیں لے ناں آکھن با جو اساں تہا کول

وَاتَّبَعُوا مَا تَتْلُو الشَّيَاطِينُ عَلَىٰ مُلْكٍ سَلِيمٍ ۖ وَ مَا كَفَرُ سَلِيمُنَ وَلَكِنَّ الشَّيَاطِينَ كَفَرُوا يُعَلِّمُونَ النَّاسَ الْيَخْرَدَ وَمَا أُنْزِلَ عَلَى الْمَلَكَيْنِ بِبَابِلَ هَارُوتَ وَمَارُوتَ وَمَا يَعْلَمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّى يَقُولَا إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلَا تَكْفُرْ فَيَتَعَلَّمُونَ مِنْهُمَا مَا يُفَرِّقُونَ بِهِ بَيْنَ الْمَرْءِ وَزَوْجِهِ وَمَا هُمْ بِضَآئِرِينَ

بِهِ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَيَتَعَلَّمُونَ مَا يَضُرُّهُمْ
وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَلَقَدْ عَلِمُوا لَمَنِ اشْتَرَاهُ مَا لَهُ فِي
الْآخِرَةِ مِنْ خَلَاقٍ ثُمَّ وَلَّيْتُمْ مَا شَرَوْا بِهِ أَنْفُسَهُمْ
لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿۱۰﴾

آزادوں آئے ہیں اس واسطے توں ساڈی گال دا انکار نہ کرتے او
لوک اتہیں دوناہیں کنیں اچھے (دا) سکھدے ہن جیندے نال
پئے تے زال وچ جھپڑا تھی ویندا با۔ تے اولہ دے حکم دے سوا
کہیں کوں دی تکلیف نہ پچیندے ہن۔ تے او بہودی اینجھاں گاہیں
سکھدے پین جیڑیاں اتہیں کوں گھانا ڈالین تے فائدہ نہ پچین۔
بے شک اتہیں لوکیں کوں پتہ ”جو جیڑی شے اول گھندے
پین۔ آخرت وچ اونڈ کوئی حصہ نہیں او بہوں گندہ“ جیندے
وٹاندے وچ اتہیں آپ کوں دیکھا ہوئے۔ ڈاڈھا چنگا با جے
او جان وچن با۔

وَلَوْ أَنَّهُمْ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَمَثُوبَةٌ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ خَيْرٌ
لَّوْكَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿۱۱﴾

۱۰۴۔ تے جے اولوگ من گھن با تے اللہ کنیں ڈرن بار تے اتہیں
کوں پتہ لگد وچے با (جو ایندا بدلہ اللہ سٹیں کنیں بہوں چنگا ہو
ڈاڈھا چنگا با جے او جان وچن با۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقُولُوا رَاعِنَا وَقُولُوا انظُرْنَا
وَأَسْمِعُوا وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۱۲﴾

۱۰۵۔ اے منق والے لوک! اساں رسول کوں ”راعنا“ نہ آکھیا کرو
”انظرنا“ آکھیا کرو تے گال کوں (غور نال) سنیا کرو تے کافریں
واسطے عذاب ڈاڈھا تکلیف ڈیوٹ والا۔

مَا يَذُّوُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَلَا الشَّارِكِينَ
أَنْ يُزَكَّ عَنْكُمْ مِنْ خَيْرٍ مِّنْ رَبِّكُمْ وَاللَّهُ يَخْتَصُّ
بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿۱۳﴾

۱۰۶۔ اہل کتاب وچوں اولوگ جنہیں نیں منیا تے مشرک دی
نہیں چاہندے جو تہاڈے اتے اللہ سٹیں کنیں کوئی چنگی گال
لہوے۔ تے اللہ سٹیں اوں بندے کوں چنندے اپنی رحمت
کیتے جینکوں چاہندے۔ تے اللہ سٹیں وڈا فضل کرن والا۔

مَا نَسْخُ مِنْ آيَةٍ أَوْ نُنسِهَا فَأَنْتَ خَيْرٌ مِنْهَا أَوْ
مِثْلُهَا أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿۱۴﴾

۱۰۷۔ اساں کہیں نشان کوں نے منیدے یا بھلیدے جے تیں
اساں اوں کنیں چنگیاں یا او تہا جیساں نشان نہ گھن آؤں۔ کیا تیکوں
نہیں پتہ جو بے شک اللہ سٹیں ہر چیز تے قادر۔

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مَلَكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ وَ
مَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿۱۵﴾

۱۰۸۔ کیا تیکوں پتہ نہیں جو بے شک اللہ سٹیں واسطے جے آسمانیں
تے زمین دی حکومت تے اللہ سٹیں دے سوا تہاڈے واسطے نہ
کوئی سنگتی تے نہ امدادی۔

أَمْ تُرِيدُونَ أَنْ تَسْأَلُوا رَسُولَكُمْ كَمَا سَأَلِ مُوسَىٰ مِنْ

۱۰۹۔ کیا اساں چاہندے جو آپنے رسول کنیں او بہو جیساں گاہیں

قَبْلُ وَمَنْ يَتَّبِدِلِ الْكُفْرَ بِالْإِيمَانِ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ
التَّسْبِيلِ ۝۱۰

پچھو جیویں یں کنیں پہلے حضرت موسیٰ کنیں بچھاں گیاں ہن تے
یاور کھوجیر صا کفر کولں بدلیسی ایمان نالں اوسدھے رستے کنیں
جھلی پئے گئے۔

وَذَكِّرْهُمْ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يُرْذُونَكُمْ مِنْ بَعْدِ
إِيمَانِكُمْ كَفَارًا ۖ مِنْ حَسَدٍ مِنْ عِنْدِ أَنْفُسِهِمْ
مَنْ بَعْدَ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْحَقُّ ۚ فَاعْفُوا وَاصْفَحُوا
حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝۱۱

۱۱۔ بہوں سارے چاہندن اہل کتاب وچوں اپنے دلیں دے
حسدی وجر نالں جو تہاکولں حق کھل وچڑھتے تہاڑے ایمان
دے بعد ولں کافر بنا ڈیوں۔ تے لتاں انہیں کولں معاف کر ڈیوتے انہیں
کولں کھنڈ اکھوجے تیں اللہ سئیں دا حکم نہ اونچے بے شک اللہ سئیں
برجیز تے قادر۔

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ
مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ
بَصِيرٌ ۝۱۲

۱۲۔ نماز باجماعت ٹہاکے پڑھو تے زکوٰۃ ڈیو تے جو لتاں اپنے
واسطے اگوجھیسو نیکی تے چنگانی لتاں اول کولں اللہ سئیں کنیں
موجود پیسور بے شک اللہ سئیں جو لتاں کریدے پڑا کھڑے
۱۳۔ تے انہیں اے آکھئے جو بہشت وچ کوئی داخل نہ تھیسے جسے
تیںں اویہودی تے عیسائی نہ ہوسی اے انہیں دیاں خواہشاںں۔ تولں
انہیں کولں آکھجے لتاں پچھے تے دلیل گن آؤ۔

وَقَالُوا لَنْ يَدْخُلَ الْجَنَّةَ إِلَّا مَنْ كَانَ هُودًا أَوْ
نَصْرَانًى تِلْكَ أَمَانِيُّهُمْ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ ۚ إِنَّ
كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۝۱۳

۱۳۔ سنو! جیرھا شخص اپنی ساری توجہ اللہ سئیں دے سپرد کر
ڈیوے تے نیک کم کرن والا ہووے تے اوندرا بدلہ اوندے
رب کنیں۔ تے اوندے پارسن تے نہ مونجھے تھیں۔

۱۴۔ تے یہودی آبدن جو عیسائیں کنیں کوئی سچی تعلیم کاہنیں۔ تے
عیسائی آبدن جو یہودی کنیں کوئی سچی تعلیم کاہنیں تے اویکے بکا
کتاب پڑھدن۔ ایہو جیہاں گاہیں ادوی آبدے ہن جنہیں کولں
کوئی پتہ نہ ہا تے اللہ سئیں قیامت دے ڈینہر انہیں وچ جنہیں
گاہیں دا فیصلہ کر ڈیسیں جنہیں وچ دا اختلاف کریندن۔

وَقَالَتِ الْيَهُودُ لَيْسَتِ النَّصَارَىٰ عَلَىٰ شَيْءٍ ۚ وَقَالَتِ
النَّصَارَىٰ لَيْسَتِ الْيَهُودُ عَلَىٰ شَيْءٍ وَهُمْ يَتْلُونَ الْكِتَابَ
كَذَٰلِكَ قَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ مِثْلَ قَوْلِهِمْ ۚ قَالَ اللَّهُ
يُحْكَمْ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ۝۱۴

۱۵۔ تے اول کنیں ڈرا عالم کون تھی سبگدے جیرھا منع کرے
اللہ سئیں دی مسیتیں کنیں جو انہیں دے وچ اللہ سئیں دانالں گدھا
ونچے تے اول کولں برکڑن دے پچھو پئے گئے۔ انہیں کولں تے چاہی دا
پاجو اللہ سئیں دی مسیتیں وچ ڈر ڈر کرے پھن با انہیں واسطے

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ مَنَعَ مَسِيحَ اللَّهِ أَنْ يُذَكِّرَ فِيهَا
أُسْمُهُ وَسَعَىٰ فِي خَرَابِهَا ۚ أُولَٰئِكَ مَا كَانَ لَهُمْ أَنْ
يَدْخُلُوهَا إِلَّا خَائِفِينَ ۚ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَلَهُمْ

فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿۱۱۵﴾

وَلِلَّهِ الشَّرْقُ وَالْمَغْرِبُ فَأَيْنَمَا تُولُوا فَتَمَّ وَجْهُ
اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿۱۱۶﴾

دنیا وچ وی ذلت تے آخرت وچ وڈا عذاب۔

۱۱۶۔ تے اللہ سٹیں کیتے ہن پروادھ تے پکا دھ ایں واسطے تہاں جنت
دی منکر سوا اللہ سٹیں دی توہر اڈا ہیں بے شک اللہ سٹیں وسعت
ڈیوٹ والا تے بہوں جائنٹ والا۔

وَقَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا سُبْحَنَهُ بَلْ لَّهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ كُلُّ لَهٗ قِنُونٌ ﴿۱۱۷﴾

۱۱۷۔ تے انہیں اکھٹے جو اللہ سٹیں اپنا پتر بنا گدھے راہیں دی
لے گال ٹھیک نیں اللہ سٹیں تے پاک تے جی گال لے بے جو
کھڑن تے آسمانیں وچ سب کچھ اللہ سٹیں داہ تے ہر شے
اوندا اکھٹ میندی۔

بَدِيعُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا
يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿۱۱۸﴾

۱۱۸۔ تے اونویں سروں بناوٹ والا زمیں تے آسمان دا تے
جیڈاں او کہیں کم دافید کریدے تے صرف لے آہرے تھی وچ
اوپر تھی دیندی۔

وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ لَوْلَا يُعْلِمُنَا اللَّهُ أَوْ تَأْتِينَا
آيَةٌ كَذَلِكَ قَالَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِثْلَ قَوْلِهِمْ
تَشَابَهَتْ قُرُوبُهُمْ قَدْ بَيَّنَّا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿۱۱۹﴾

۱۱۹۔ تے اولوک جبرے کچھ علم نیں جائدے آہن جو اللہ سٹیں
ساڈے نال کیوں نیں لیندا یا ساڈو کوئی نشان کیوں نیں لندا
ایہو جہاں گاہیں انہیں کنیں پہلے دی لوک کریدے ہن۔ انہیں
دے دل کجوجہیں تھی گئے اسان ایجھے لوک کیتے جبرے یعین
رکھیندن نشانیاں کھول کھول کے ڈسا ڈتین۔

إِنَّا أَرْسَلْنَا بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَا تُشْعِلْ عَنْ
أَصْحَابِ الْجَحِيمِ ﴿۱۲۰﴾

۱۲۰۔ اسان بے شک تیکوں سچائی نال بشارت ڈیوٹ والا تے
ڈراوٹ والا بنا کے پھیلے تے تیر کنیں دوزخیں دے متعلق کچھ نہ
بچھا ویسی۔

وَلَنْ تَرْضَىٰ عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارَىٰ حَتَّىٰ تَتَّبِعَ
مِلَّتَهُمْ قُلْ إِنْ هُدَىٰ اللَّهُ هُوَ الْهُدَىٰ وَلَئِنْ
اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ بَعْدَ الَّذِي جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ
مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿۱۲۱﴾

۱۲۱۔ یہودی تے عیسائی تیرڈے نال کڈا ہیں وی راضی تھی سن۔
جے تہیں انہیں بے مذہب دی پیروی نہ کریں۔ توں اکھ ڈے
جو بے شک اللہ سٹیں دی ہدایت اصل ہدایت ہے جے توں انہیں
دی خواہشات دی پیروی کریں ایندے بوجہ تیں کنیں علم اگے تے
تیرڈاؤل اللہ سٹیں کنیں کوئی سبکتی تے امدادی نہ ہوسی۔

یٰۤاَیُّهَا
النَّبِیُّ

الَّذِينَ اتَّبَعَتْهُمْ إِلَىٰ الْكِتَابِ يُثَلُّونَهُ حَتَّىٰ تَلَاوَتِهِ أُولَٰئِكَ
يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿۱۲۲﴾

۱۲۲۔ او لوک جنہیں کوں اسان کتاب ڈتی ہے او اوندی پیسی تے پوری
پیروی کریندن۔ اوندے منق والے ایسے ہن تے جبرے ایسوں

نہیں منیدے اگھاٹا پاوٹ والرن۔

۱۳۳۔ اے بنی اسرائیل! تم میری اول نعمت کو یاد کرو جو میری
میں تہاڑے اتے کرچکیاں تے بے شک میں تہا کوں اول
زمانے دے سارے لوکیں میں فضیلت بڑی ہانی۔

۱۳۴۔ تے تہاں بڑو اوں بڑینہ کنیں جیڈاں کم نہ اوسی کوئی کہیں
دے کچھ وی۔ انہیں کنیں نہ وماندر اگدعاویں تے نہ سفارش انہیں
کوں کوئی فائدہ بڑیسی تے نہ انہیں دی کوئی مددکتی ویسی۔

۱۳۵۔ تے یاد کرو جیڈاں ابراہیمؑ کوں آزمایا اوندرے رب نے کچھ
گاہیں نال تے حضرت ابراہیمؑ نے انہیں کوں پورا کر ڈیا۔ ایندے
بعد اللہ سبیں اکھیا جو میں تیکوں لوکیں دا امام بنیڈاں۔ حضرت ابراہیمؑ
نے عرض کیتی جو میڈے پالیں وچرو دی (رام) بنادیں اللہ سبیں اکھیا
بٹیاں تے سہی پرغالیں کوں میڈے وعدے دا فائدہ نہ تھیسے۔
۱۳۶۔ تے یاد کرو جیڈاں اسان کہے کوں لوکیں دی دلاوا لکھا تھیوٹ
دی تے امن دی جا بٹیا رتے انہیں کوں حکم ڈتا، جو بٹاؤ حضرت
ابراہیمؑ دے کھڑے تھیوٹ دی جا کوں نماز پڑھن دی جا۔ تے اسان
حضرت ابراہیمؑ تے اسماعیلؑ کوں حکم ڈتا جو تہاں بڑوہیں میڈے
گھر کوں طواف کرن تے اعکاف کرن تے رکوع تے سجدہ کرن
والیں کیتے پاک وصاف رکھو۔

۱۳۷۔ تے جیڈاں ابراہیمؑ نے اکھیا ابراہیمؑ کوں امن والا شہر بنا
تے روزی بڑے ایندے رہن والیں کوں پھیل دی جیرھے ایمان
گھن آون اللہ سبیں تے آخرت دے بڑینہ تے اللہ سبیں اکھئے
جیرھے نہیں منیدے انہیں کوں دی میں تھوڑا فائدہ پکیاں نے
دل انہیں کوں مجبور کر کے گھن ویساں دوزخ دے عذاب دوتے
انہیں دی رہن دی جا بہوں گندی۔

۱۳۸۔ تے یاد کرو جیڈاں ابراہیمؑ تے اسماعیلؑ ایں گھر دے ایرے لپے
پے کریدے بن تے انہیں دعا منگی جو اے سا بڑے رب سا بڑی

يٰۤاَيُّهَا اِسْرٰٓءِیْلُ اذْكُرُوْا نِعْمَتِیَ الَّتِیْ اَنْعَمْتُ عَلَیْكُمْ
وَ اِنِّیْ فَضَّلْتُكُمْ عَلَی الْعٰلَمِیْنَ ﴿۱۳۷﴾

وَ اتَّقُوا یَوْمًا لَا تَجْزِیْ نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا وَ
لَا یُقْبَلُ مِنْهَا عَدْلٌ وَ لَا تَنْفَعُهَا شَفَاعَةٌ وَ لَا هُمْ
یَنْصَرُوْنَ ﴿۱۳۸﴾

وَ اِذْ یَسْتَلِیْ اِبْرٰهٖمُ رَبُّہٗ بِکَلِمٰتٍ فَاتَّخٰذَہُنَّ قَالَ اِنِّیْ
جَاعِلُکَ لِلنَّاسِ اِمَامًا قَالَ وَ مِنْ ذُرِّیَّتِیْ قَالَ
لَا یَنَالُ عٰہِدِی الظَّٰلِمِیْنَ ﴿۱۳۹﴾

وَ اِذْ جَعَلْنَا الْبَیْتَ مَثَابَةً لِّلنَّاسِ وَ اَمْنًا وَ اَتَّخِذُوا
مِنْ مَّقَامِ اِبْرٰهٖمَ مُصَلًّیً وَ عٰہِدُنَا اِلَیْ اِبْرٰهٖمَ
وَ اِسْمٰعِیْلَ اَنْ طَهِّرَا بَیْتِیَ لِلطَّٰلِفِیْنَ وَ الْعٰکِفِیْنَ
وَ الرَّکْعِ السَّجُوْدِ ﴿۱۴۰﴾

وَ اِذْ قَالَ اِبْرٰهٖمُ رَبِّ اجْعَلْ ہٰذَا بَلَدًا اٰمِنًا وَ اٰرَٔیْ
اَہْلَہٗ مِنَ الشَّرِّ مَنْ اٰمَنَ مِنْہُمْ بِاللّٰہِ وَ الْیَوْمِ
الْآخِرِ قَالَ وَ مَنْ کَفَرَ فَاَمَتُّہٗ قَلِیْلًا ثُمَّ اَضْطَرُّوْہُ
اِلَیْ عَدَآءٍ النَّارِ وَ یُسُّ الْمَصِیْرُ ﴿۱۴۱﴾

وَ اِذْ یَرْفَعُ اِبْرٰهٖمُ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَیْتِ
وَ اِسْمٰعِیْلُ رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا اِنَّکَ اَنْتَ السَّمِیْعُ

الْعَلَمِ ۝

رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمِينَ لَكَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِنَا أُمَّةً
مُّسْلِمَةً لَكَ وَأَرِنَا مَنَاسِكَنَا وَتُبْ عَلَيْنَا إِنَّكَ أَنْتَ
التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ۝

خدمت قبول کر۔ بے شک توں بہوں سُنتی والا تے جانتی والا ایں۔
۱۲۹۔ اے ساڈے رب اساں ڈوناہیں کوں اپنا تابعدار بنائے تے پاوی
اولاد کوں وی اپنا تابعدار ٹول بنائے ساکوں عبادت دے طریقے
ڈس تے توں رحمت نال توجہ کر ساڈے اتے۔ بے شک توں
میں رحمت نال توجہ کرن والا تے مہربان ہوویں۔

رَبَّنَا وَابْعَثْ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ
آيَاتِكَ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُزَكِّيهِمْ ۝
إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝

۱۳۰۔ اے ساڈے رب توں انہیں دو پٹھ بک ایجھا رسول جیوا انہیں
کوں تیلیاں آیتاں پڑھ کے ٹاوسے تے کتاب تے حکمت سکھاوے
تے انہیں کوں پاک کرے۔ بے شک توں غالب تے بہوں سیانا
ایں۔

وَمَنْ يَرْغَبْ عَنْ مِلَّةِ إِبْرَاهِيمَ إِلَّا مَنْ سَفِهَ نَفْسَهُ
وَلَقَدْ اصْطَفَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا وَرَأَيْنَاهُ فِي الْآخِرَةِ
لِمَنِ الصَّالِحِينَ ۝
إِذْ قَالَ لَهُ رَبُّهُ أَسْلِمْ قَالَ أَسْلَمْتُ لِرَبِّ
الْعَالَمِينَ ۝

۱۳۱۔ تے کون منہ پھر بگدے ابراہیم دے مذہب کنیں سوائے اوں
شخص دے جیوا اپنے آپ کوں ہلک کر چکے۔ تے اساں بے شک
اوکوہ دنیا وچ چن گدے تے بے شک او آخرت وچ نکیں وچ گزریں
۱۳۲۔ جیڈاں اوں دے رب اوکوں اکھیا جتو میڈا تابعدار بنی۔ تے
دبراہیم جواب دتا، میں اوں دے تابعدار بنی چکیاں جیوا سارے جہاں
دیا پالنی والا۔

وَوَضَعِي بِهَا إِبْرَاهِيمُ بُنْيَنَهُ وَ يَعْقُوبُ
يُنَبِّئُ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَى لَكُمْ الَّذِينَ فَلَا تَمُوتُونَ إِلَّا وَأَنْتُمْ
مُسْلِمُونَ ۝

۱۳۳۔ تے ابراہیم نے یعقوب نے اپنے پتریں کوں وصیت کیتی تے
اکھیا، اے میڈے پتر بے شک اللہ سیٹیں تہاڈے واسطے اے
دین چوچ گدے۔ ایں واسطے تہاں مراہے تابعدار بن گدے۔

أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ الْمَوْتُ إِذْ قَالَ
لِبَنِيهِ مَا تَعْبُدُونَ مِنْ بَعْدِي قَالُوا نَعْبُدُ إِلَهَكَ
وَالِلَّهِ آبَائِكَ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِلَهُهُمَا وَاحِدٌ ۝
وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ۝

۱۳۴۔ کیا تہاں اوں ویلے باوے پتر جیڈاں وقت کئے یعقوب
دی موت دا تے جیوے ویلے اوں اپنے پتریں کوں اکھیا جتو تہاں
کیندی عبادت کر لےو میڈے بعد۔ تے انہیں جواب دتا جیوا اساں
عبادت کر لیسوں تیلے خدا تے تیلے جیوڈا ڈے ابراہیم تے
اسماعیل تے اسحاق دے ہک خدا دی۔ تے اساں اوہیں دے
تابعدار رہسوں۔

يٰۤاَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ
الَّتِي اتَّخَذَ آبَاؤُكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ ۝

۱۳۵۔ اے لو جاعت جیو (اپنا زمانہ پورا کر کے) مریچی۔ انہیں
واسطے ہے جو انہیں کہتے تے تہاڈے واسطے ہے جو تہاں کہتے۔

يَعْمَلُونَ ﴿۱۳۷﴾

وَقَالُوا كُونُوا هُودًا أَوْ نَصَارَى تَهْتَدُوا قُلْ بَلْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿۱۳۸﴾

تے جو کچھ اوکریں دے بن تساں کنیں نہ پچھاویں۔

۱۳۷۔ تے او اے دی آبدے بن جو تساں یہودی تے عیسائی بٹن دچوتے تساں سدھے رستے تے آویسوتے توں انہیں کوں آکھ جو یحییٰ گال لے ہے جو اول ابراہیم داندہب منو جیرھا بک خدا دامنٹ والا ہاتے او مشرکین دچہ نہ با۔

۱۳۸۔ تساں آکھو جو اساں اللہ سٹیں کوں منیدے میں نے اونکوں دی منیدے میں جو ساڈو تھے۔ تے جیرھا ابراہیم نے اسماعیل تے اسحاق تے یعقوب تے رانہیں دی اولادیں اُتے تھے۔ تے جو موسیٰ تے عیسیٰ تے ہے نبیں کوں اللہ سٹیں کنیں دتا گئے۔ اساں سادیں کوں منیدے ہیں نے اساں انہیں دچ کوئی فرق نئے کریں دے تے اساں اللہ سٹیں دے تابعدار ہیں۔

قُولُوا آمَنَّا بِاللّٰهِ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْنَا مِنْ رَبِّهِمْ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْإِسْبَاطَ وَمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَمَا أُوتِيَ الْبَنِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا تَفَرِّقَ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ ۖ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿۱۳۹﴾

۱۳۹۔ تے جو تہاڈے آلی کارمن گھنن تے دل او سدھے رستے تے آگئے۔ جے او پھر دچن تے او دل بھڑن تے تلے کھڑن تے دل اللہ سٹیں انہیں کوں دریر۔ تے اللہ سٹیں بہوں سٹن والا تے جائن والا۔

فَإِنْ آمَنُوا بِبِشْرِ مَا آمَنْتُمْ بِهِ فَقَدْ اهْتَدَوْا وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا هُمْ فِي شِقَاقٍ فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللّٰهُ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿۱۴۰﴾

۱۴۰۔ اللہ دارنگ چڑھاؤ تے اللہ سٹیں دے رنگ کنیں پیا کیرھا چنگال رنگ تے اساں اوندی عبادت کرن والے ہیں۔

صِبْغَةَ اللّٰهِ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللّٰهِ صِبْغَةً ۖ وَنَحْنُ لَهُ عَابِدُونَ ﴿۱۴۱﴾ قُلْ اتَّخَذْتُنَا فِي اللّٰهِ وَهُوَ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ دَلِيلًا أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ ۖ وَنَحْنُ لَهُ مُخْلِصُونَ ﴿۱۴۲﴾

۱۴۱۔ تو انہیں کوں آکھ کیا تساں اللہ سٹیں دے متعلق بھڑ دے عیسیٰ گال لے ہے جو او ساڈا دی رب تے تہاڈا دی رب۔ ساڈے عمل ساڈے نال تے تہاڈے عمل تہاڈے نال تے اساں اصل تے سچے تابعدار ہیں۔

أَمْ يَقُولُونَ إِنَّا إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْإِسْبَاطَ كَانُوا هُودًا أَوْ نَصَارَى قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ أَمْرًا ۖ أَمْرُ اللّٰهِ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَتَمَ شَهَادَةً عِنْدَهُ مِنَ اللّٰهِ وَمَا اللّٰهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿۱۴۳﴾

۱۴۲۔ اے اہل کتاب! کیا تساں لے آبدے عیسیٰ جو بے شک ابراہیم تے اسماعیل تے اسحاق تے یعقوب تے انہیں دی اولاد یہودی یا عیسائی بن توں انہیں کوں آکھ ڈے جو تساں زیادہ جائدے عیسیٰ اللہ سٹیں اول کنیں دوتا ظالم کرن تمی سجدے جیرھا اوں گواہی کوں لکا دے جیرمی اوندا اللہ سٹیں دلوا آئی تے اللہ سٹیں جو تساں کریں دے عیسیٰ جیر نہیں۔

تِلْكَ آيَةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَ لَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ وَلَا تُشْعَلُونَ عَنْهَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۱۶﴾

۱۶

۱۶۔ اے اوجاع و جرمی اپنا زمانہ پورا کر کے امر گئی۔ جو انہیں کیتے او انہیں کیتے ہے۔ جو تساں کیتے او تہاڑے کیتے ہے تے جو کچھ او کھریدے رہ گئیں اوندے متعلق تساں کنیں نہ پچھا و لسی۔

سَيَقُولُ السُّفَهَاءُ مِنَ النَّاسِ مَا وَلَهُمْ عَنْ قَبْلِهِمْ الَّتِي كَانُوا عَلَيْهَا قُلْ لِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿۱۷﴾

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ وَيَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا وَمَا جَعَلْنَا الْقِبْلَةَ الَّتِي كُنْتَ عَلَيْهَا إِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ يَتَّبِعُ الرَّسُولَ مِمَّنْ يَنْقَلِبُ عَلَى عَقْبَيْهِ وَإِنْ كَانَتْ لَكَبِيرَةً إِلَّا عَلَى الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضَيِّعَ إِيمَانَكُمْ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لَكَرِيمٌ ﴿۱۸﴾

۱۷۔ لوکس وچوں گالے لوک لے مژور اکھن جو انہیں (مسلمانیں) کوں پہلے قبلے کنیں کیر ہی شے پھیرے۔ توں اکھڑے جو لوادھ تے پچا دھ اللہ سیں داہ جنیکوں چا بندے سدھا رستہ دکھاندے۔
۱۸۔ اے مسلمانو! تے اساں تہا کوں ایویں ساریں کنیں چکی امت بٹلے جو تساں لوکس تے مخران ہن ونجرتے رسول تہاڑے اتے مخران ہن ونچے۔ اساں اوں قبلے کوں جیندے اتے توں پیسے ہاویں ایں واسطے بنایا ہا جو اساں اوں کوں جیرھا رسول دی پروی کرئیسے اوں کنیں جیرھا کھرہیں تے پھر ویدے سے نکھر دیویں۔ تے جنیکوں اللہ سیں سدھا رستہ دکھا دے اوندے سوا ڈوہیں کیتے گال بہوں ادکی ہ تے اللہ سیں تہاڑے ایمان کوں نہ ونجیسی۔ تے بے شک اللہ سیں لوکس تے بہوں مہربان تے ول ول رم کوں والا۔

قَدْ نَرَى تَقَلُّبَ وَجْهِكَ فِي السَّمَاءِ فَكَتَوْنَاكَ قِبْلَةً تَرْضَاهَا فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ وَإِنِ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ ﴿۱۹﴾

۱۹۔ اساں تیر دی توجہ ول آسمان دو پھر دی ڈہرے پئے ہن تے اساں تیکوں مژور اوں قبلے دو پھر دیسوں جیرھا جنیکوں چرگیاں بگدے تے توں پھر مخران اپنا منہ مسجد حرام دو۔ تے اے مسلمانو! تساں جھٹھاں دی برو و تساں اپنے منہ اڈا ہن پھر گھنرتے بے شک جنہیں لوکس کوں کتاب ڈنی گئی او جائدن جو اے انہیں لے رب کنیں سچا مکرم۔ تے جو کچھ کرئیدے پیرن اوں کنیں اللہ سیں غافل نیں۔

وَلَيِّنَ آيَاتِ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ بِحُجَّتِ آيَةٍ مَا يَبْعُوا قِبْلَتَكَ وَمَا أَنْتَ بِتَارِعٍ قَبْلَهُمْ وَمَا بَعْضُهُمْ بِتَارِعٍ قِبْلَةَ بَعْضٍ وَلَيِّنَ آيَاتَهُمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ إِنَّكَ إِذَا لَمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿۲۰﴾

۲۰۔ اتے توں جہانویں نہیں لوکس دو جنہیں کوں کتاب ڈنی گئی ہ مہرم دا نشان دی گن آویں ول دی او تیر بے قبیلے دی پروی نہ کرئیں تے نہ توں انہیں دے قبیلے دی پروی کر سگدن تے نہ ہک لولہ پے دے قبیلے دی پروی کرئیدے۔ جے توں علم آوے دے لولہ انہیں دی خواہش دی پروی کرئیں تے بے شک توں دی غالیں وچوں

تھی ولسیں۔

۱۴۷۔ اسان جنہیں کون کتاب بڑی ۱۱ اوایں سچائی کول الویں
سچانڈن جیویں اپنے پتریں کول سچانڈن تے بے شک انہیں وچو
بک اولہ جان بچھ کے سچ کول لکیندے۔

۱۴۸۔ اے سچ تیبے رب کنیں بے توں شک کرن والیں
وچو نہ تھی۔

۱۴۹۔ ہر کہیں دا بک نہ بک مقصد ہوندے (جیکوں پورا کر لیتے ا
بھجولگ دیندے۔ تساں چگیں کیں وچ بک بڈو جے کنیں اگودھو۔
تساں جھتاں دی ہوسوالہ سنیں تہا کول کٹھا کر کے گھن اوسی بے
شک اللہ سنیں ہر چیز تے قادر۔

۱۵۰۔ توں جیرمی جاکنیں دی نکلیں توں اپنا منہ مسجد حرام دد پھر
گھن تے بے شک اے تیبے رب دا حکم۔ تے تساں جو کچھ
کریندے اللہ سنیں اوں کنیں غافل نہیں۔

۱۵۱۔ توں جیرمی جاکنیں دی نکلیں اپنا منہ مسجد حرام دد پھر گھن تے
تساں دی جھتاں وی بروو اپنے منہ مسجد حرام دد پھر گھنو۔ تساں جو
سوائے انہیں لوکس دے جنہیں انہیں لوکس وچ ظلم کیتے ہے لوک
تہا بڈے اتے الزام نال لگن۔ تے تساں انہیں کنیں نہ بڈو تے میں
کنیں بڈو تساں جو میں تہا بڈے اتے اپنی نعت پوری کر ڈیواں تے
تساں جو تساں سدھارستہ بڈیکھ گھنو۔

۱۵۲۔ اویں اسان تہا بڈے وچ تہا بڈو بک رسول بٹا کے بیٹھے جیرھا
تہا کول ساڈیاں آیتاں پڑھ کے سٹاوسے تے تہا کول پاک کرے
تے تہا کول کتاب تے سٹپ سکھاوے تے او کچھ سکھاوے جو
تساں نہ جانڈے ماوے۔

۱۵۳۔ تے تساں میوں یاد کرو تے میں تہا کول یاد رکھیاں تساں
میڈا شکر کرو تے میڈی ناشکری نہ کرو۔

۱۵۴۔ اے منوں والو تساں صبر تے دعا نال اللہ سنیں کنیں مدد منگو۔

الَّذِينَ آمَنُوا بِالْكِتَابِ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ آبْنَاءَهُمْ
وَلَا تَرْفِقُوا مِنْهُمْ لِكَلِمَةٍ الْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿۱۴۷﴾

الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُسْتَرِينَ ﴿۱۴۸﴾

وَلِكُلِّ وَجْهَةٌ لَّهُ مَوْلَانَا فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ ۚ أَيْنَ
مَا تَكُونُوا يَأْتِ بِكُمْ اللَّهُ جَنَاحًا ۖ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿۱۴۹﴾

وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ قَوْلٍ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ
الْحَرَامِ وَإِنَّهُ لَلْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ
عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿۱۵۰﴾

وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ قَوْلٍ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ
الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ
رَبَّنَا يُكُونُ لِلنَّاسِ عَلَيْكُمْ حُجَّةٌ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا
مِنْهُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِي ۚ وَلَا تَحْمِلُوا نِعْمَتِي
عَلَيْكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿۱۵۱﴾

كَمَا أَرْسَلْنَا فِيكُمْ رَسُولًا مِّنكُمْ يَتْلُو عَلَيْكُمْ آيَاتِنَا
وَيُزَكِّيْكُمْ وَيُعَلِّمُكُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُعَلِّمُكُمُ
مَا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ ﴿۱۵۲﴾

فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ وَاشْكُرُوا لِي وَلَا
تَكْفُرُونِ ﴿۱۵۳﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ إِنَّ

اللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿۵۷﴾

وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتٌ بَلْ أَحْيَاءٌ وَلَكِنْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿۵۸﴾

بے شک اللہ سب سے صبر کرنے والیوں کے ساتھ ہے۔

۱۵۵۔ تے جبرے لوک اللہ سب سے رستے وچ مرج ویندن انہیں کوں مردہ نہ اکھو سچ اے ہے جو اوجیندن تے لتاں سمجھدے توہے۔

وَلَيَبْلُوَنَّكُمْ بَشِيرٌ مِّنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِّنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ وَالثَّمَرَاتِ وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ ﴿۵۹﴾

۱۵۶۔ اساں تہا کوں ضرور از میسون بھرتے کبھ تے مال تے جان تے میوں کوں گھٹا دیون نال تے صبر کرن والیوں کوں بشارت بھرتے ہوں۔

الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ ﴿۶۰﴾

۱۵۷۔ جہاں انہیں تے کوئی مصیبت بندی تے اوہ دن بے شک اساں اللہ سب سے دے کیتے ہیں تے اساں بے شک ہوند واپس آؤں۔

أُولَٰئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَواتٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُهْتَدُونَ ﴿۶۱﴾

۱۵۸۔ ایسے اولوکن جنہیں تے انہیں دے رب کیں برکتاں تے رحمتاں ہن تے ایسے لوکن جبرے سدھے رستے تے چلے پڑن۔

إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِن شَعَائِرِ اللَّهِ فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ أَوِ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ يَطَّوَّفَ بِهِمَا وَمَن تَطَوَّعَ خَيْرًا فَإِنَّ اللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ ﴿۶۲﴾

۱۵۹۔ بے شک صفاتے مردہ اللہ سب سے دی نشانیں وچ ہن تے جبرہایت اللہ دا حج کرے یا عمرہ کرے اوہ دے اتے کوئی گناہ نہیں جو او انہیں بڑناہیں پہاڑیں دے درمیان مکھا مکھا کرے۔ جبرہا شخص اپنی خوشی نال کوئی پیگیا کم کرے تے بے شک اللہ سب سے بڑا قدر کرن والا تے بہوں چاٹن والا۔

إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنزَلْنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالْهُدَىٰ مِن بَعْدِ مَا بَيَّنَّاهُ لِلنَّاسِ فِي الْكِتَابِ أُولَٰئِكَ يَلْعَنُهُمُ اللَّهُ وَيَلْعَنُهُمُ اللَّعُنُونَ ﴿۶۳﴾

۱۶۰۔ تے بے شک اولوکن جبرے لکیندن جبرہی اساں کھلے کھلے نشان تے ہدایت ہمانی۔ بعد ایندے جو اساں لوکس واسطے ایس کتاب وچ کھول کے تعلیم بیان کر دی تے۔ انہیں لوکس تے اللہ سب سے دی لعنت تے لعنت کرن والیوں دی لعنت۔

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَبَيَّنَّا فَاُولَٰئِكَ أَتُوبُ عَلَيْهِمْ وَأَنَا التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿۶۴﴾

۱۶۱۔ سوائے انہیں لوکس دے جبرے توہ برگھن تے اپنے آپ کوں ٹھیک کر گھن تے خدا دے حکم لوکس کوں کھول کے ڈسن تے اپنے لوکس تے میں اپنی رحمت نال توجہ کریاں تے میں بہوں رحمت نال توجہ کرن والا تے مہربان ہاں۔

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَّارًا أُولَٰئِكَ

۱۶۲۔ بے شک اولوکن جنہیں میں منیا تے نہ منن دی حالت وچ

عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةُ وَالنَّاسُ أَجْمَعِينَ ﴿۱۶۱﴾
 مرگئیں۔ ایسے لوگ جنہیں تیں اللہ سٹیں دی لعنت تے فرشتیں دی تے
 سارے لوکس دی لعنت۔

خَلِيدِينَ فِيهَا لَا يَخَفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يَنْظُرُونَ ﴿۱۶۲﴾
 ۱۶۲۔ اوندے وچ بہوں دیر پئے رہسن۔ عذاب انہیں کنیں ہوا
 نہ تھیس تے نہ انہیں کوں دھی بلی۔

وَاللَّهُمَّ لَهُ وَاحِدٌ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ﴿۱۶۳﴾
 ۱۶۳۔ تے تہا بڑا معبود کبود تے بیا کوئی معبود نہیں سوائے اوندے جیرھا
 بن کئے ڈیوٹ والا تے بہوں مہربان۔

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْخِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَالْأَنْفَالِ الَّتِي تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِمَا يَنْفَعُ النَّاسَ وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَّاءٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَبَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَتَصْرِيفِ الرِّيحِ وَالسَّحَابِ الْمُسَخَّرِ بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿۱۶۴﴾
 ۱۶۴۔ بے شک آسمانیں تے زمین دے پیدا تھیون وچ تے رات تے
 ڈینہ دے گوبھو اکون وچ تے انہیں پٹیں وچ جیرھیاں سمندر
 وچ چلین تے لوکس کوں فائدہ پچیندن تے اول پانی وچ جیرھا اللہ
 جھڑکنیں دسدے تے برقی ہوئی زمین کوں وسوں کریدے تے
 اوندے وچ ہر قسم دے جانور کھڑاون وچ تے ہواواں چلاون
 وچ تے جھڑکوں آسمان تے زمین دے وچکار خدمت تے لاون
 وچ اول قوم واسطے جیرھ عقل نال کم گھندی ۷ کئی قسم دے
 نشان ہن۔

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَندَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ وَلَوْ يَرَى الَّذِينَ ظَلَمُوا إِذْ يَرُونَ الْعَذَابَ لَا أَنَّهُمْ قُوَّةَ اللَّهِ جَمِيعًا ۚ وَإِنَّ لِلَّهِ شَرِيدَ الْعَذَابِ ﴿۱۶۵﴾
 ۱۶۵۔ لوکس وچ کچھ لوک اللہ سٹیں دے سوا اوندے شریک بنا
 گھندن تے انہیں نال اوں پیار کریندن جیویں اللہ سٹیں کوں پیار
 کریدے تے جیرھے لوک منیندن او اللہ سٹیں نال ایس کنیں بہوں
 زیادہ محبت کریندن۔ تے جے اولوک جیرھے علم کریندن اول عذاب
 کوں دیکھ گھنن ہا (اوندے آون کنیں پہلے) تے انہیں کوں پتہ بگ
 ونچے ہا جیرھے شک ساری طاقت اللہ سٹیں دی تے بے شک
 اللہ سٹیں بڑا عذاب ڈیوٹ والا ۷۔

إِذْ تَبَرَأَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا مِنَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا وَأَوَّلُوا الْعَذَابَ وَتَقَطَّعَتْ بِهِمُ الْأَسْبَابُ ﴿۱۶۶﴾
 ۱۶۶۔ تے جیڑاں اولوک جنہیں دا اکھٹن منیا ویندے انہیں لوکس کنیں
 جیرھے اکھٹن منیندن نکھر ولسن تے او عذاب دی دیکھ گھنن
 تے انہیں واسطے سارے رستے بند تھی ولسن۔

وَقَالَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا لَوْ أَنَّا كُنَّا كَوْنًا فَتَنَّا بَرَاءَتَهُمْ كَمَا تَبَرَّءُوا مِنَّا كَذَلِكَ يَرِيهِمُ اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ حَسَرَاتٍ
 ۱۶۸۔ تے جیرھے لوک (وڈے کافرن دا) اکھٹن منیندن او اکھٹن
 جے ساکوں دنیا دو ولا پھٹن ہا تے اسان دی انہیں کنیں یوں نکھر

عَلَيْهِمْ وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنَ النَّارِ ۝

۱۶۸۔ ونجول باجیوں لے آج اسان کنیں نکھر دے پئیں۔ ایویں اللہ سیئیں
انہیں کوں انہیں دے اعمال دا نتیجہ ڈھکیسی جو کچھ حسرتاں ہوسن (بس)
تے اوایں بھائیں نکل نیں سگدے۔

يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلَالًا طَيِّبًا وَلَا
تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ۝
إِنَّمَا يَأْمُرُكُمْ بِالسُّوءِ وَالْفَحْشَاءِ وَإِنْ تَقُولُوا عَلَى
اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ۝

۱۶۹۔ اے لوگو! کھاؤ کھاؤ حلال پاکیزہ چیزیں زمین وچ ہن تے
شیطان مے قدیں تے نہ رو بے شک او تہاڈا کھلا کھلا دشمن۔
۱۷۰۔ او تہا کوں صرف برائی دا حکم دیندے تے بے حیائی دا تے اے
وی آبدے خبر تاں اللہ سیئیں دے خلاف او کچھ کھو جیندا تہا کوں پتہ
کاہ نیں۔

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ
نَتَّبِعُ مَا أَفْقَيْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا أَوْ لَوْ كَانَ آبَاؤُهُمْ
لَا يَعْقِلُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ ۝

۱۷۱۔ تے جڈاں انہیں کوں اکھیندے جو پیروی کرو تاں اوندی جو
اللہ سیئیں ہائے تے او آبدن جو اسان اوں گال دی پیروی کریں
جیندے اتے ساڈے پیو جڈاں بے عقل کریندے ہن۔ بھانویں انہیں
دے پیو جڈاں بے کوں فراوی عقل کاہ نہ بانی تے او سدھے رستے تے
نہ ہن۔

وَمَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا كَمَثَلِ الَّذِي يَنْفِقُ بِمَا لَا يَسْمَعُ
إِلَّا دُعَاءٌ وَزِدَادٌ صُمٌّ بُكْمٌ عُمْىٰ فَهُمْ لَا
يَعْقِلُونَ ۝

۱۷۲۔ اولوک جیرھے نیں منیرے اوں آدمی جہیں ہن جیرھا اوں چیز
کوں سبمیریندے جیرھی سن نیں سبگدی سوائے پرڈو تے سبکدے
ہوڑے گونگے تے اندھے ہن تے او گال کوں سمجھندے نیں۔
۱۷۳۔ اے ایمان والو! تاں کھاؤ پاک شہیں جیریاں اسان
تہا کوں ڈتین تے اللہ سیئیں دا شکر کرو جے تاں اوہیں دی
عبادت کریندے جو۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ
وَأَشْكُرُوا لِلَّهِ إِنْ كُنْتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ۝

۱۷۴۔ اے بے شک تہاڈے اتے حرام مراد تے رت تے جٹھے دا
گوشت تے ہر اونٹے جیرھی اللہ سیئیں دے سواہے دے ناں تے
کھلی گئی ہو دے۔ ہلجے کوئی مجبور بھی دجے اوندی خواہش وی نہ ہرے
تے نہ او مدکنیں ددھے اوں دے اتے کوئی گناہ نیں بے شک اللہ سیئیں
بہوں بخش دالائے مہربان۔

إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخَيْزُرِ
وَمَا أُهْلَ بِهِ لِغَيْرِ اللَّهِ فَمَنْ اضْطُرَّ غَيْرَ بَآئِعٍ وَ
لَا عَادٍ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ۝

۱۷۵۔ بے شک اولوک جیرھے کیکنان کتاب دے اول حصے
کوں جیرھا اللہ سیئیں ہائے تے او ادھوں تھوڑے مل نال وچ

إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ الْكِتَابِ وَ
يَشْتُرُونَ بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَٰئِكَ مَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ

إِلَّا النَّارَ وَلَا يَكُونُ لَهُمْ فِيهَا نِعْمَةٌ وَلَا يَصْطَلُونَ فِيهَا
وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٥٠﴾

ڈیندن اولوک الیوس بن جواپٹے ڈھڑھیں وچ بھاپے گھندن
تے قیامت دے ڈینہہ الشیٹیں انہیں نال ایسی تے نہ انہیں کول
پاک کرلیس۔ تے انہیں واسطے عذاب ڈکھ ڈیون والا۔
۱۷۶۔ ایجھے لوکن جیرے ہدایت دے وٹاندرے وچ گمراہی گھندن
تے بخش دے وٹاندرے وچ عذاب گھندن۔ بھاتے
انہیں داصر وڈی کال۔

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اسْتَرَوْا الصَّلَاةَ بِأَهْذَىٰ وَالْعَذَابُ
بِالْغَفْرِۖ فَمَا أَصْبَرَهُمْ عَلَى النَّارِ ﴿٥١﴾

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُ نَزَّلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَإِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا
فِي الْكِتَابِ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ﴿٥٢﴾

۱۷۷۔ اے عذاب ایس واسطے آئے جو بے شک الشیٹیں سچی
کتاب لہائی تے بے شک جیرے لوک ایندے وچ اختلاف
کریندن او بے شک بہوں وڈی دشمنی وچ بن۔

لَيْسَ الْبِرَّ أَنْ تُوَلُّوا وُجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ
وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
وَالسَّلَامَةِ وَالْكِتَابِ وَالتَّيْبِينَ وَأَتَى الْمَالَ عَلَى
حُبِّهِ ذَوِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ
وَالسَّائِلِينَ وَفِي الرِّقَابِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَآتَى
الزَّكَاةَ وَالْمُوفُونَ وَعَهْدُهُمْ إِذَا عَاهَدُوا وَالضَّيِّقِينَ
فِي الْبُاسِ وَالضَّمَرَاءَ وَحِينَ الْمُنَاسِ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ
صَدَقُوا وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ ﴿٥٣﴾

۱۷۸۔ نیکی لے نیں جوتساں اپنے منہ پوادھ تے پکا دوہ دوہی گھنوں
اصل نیکی لے ہے جو جنیں الشیٹیں کول من گدھاتے آخرت دے
ڈینہہ تے فرشتے تے کتاب تے نیں کول تے مال الشیٹیں دی
محبت دی خاطر سیکیں کول تے تیں کول تے مسکین کول تے
مسافر کول ڈراتے سولی کول تے ہانہیں کول چھڑوایا تے نماز باجماعت
ٹھہرا کے پڑھی تے زکاہ ڈتی۔ تے جہاں او کوئی وعدہ کریندن
اونکوں پورا کر تے تنگی تے بیماری وچ تے تنگ دے وقت
صبر کر تے وائے ایجھے لوکن جیرے سچن تے ایجھے لوکن جیرے الشیٹیں
کہیں، بہوں ڈرائی وائے۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِصَاصُ فِي الْقَتْلِ
الْحَرْبِ بِالْحَرْبِ وَالْعَبْدَ بِالْعَبْدِ وَالْأُنثَىٰ بِالْأُنثَىٰ فَمَنْ
عَفَىٰ لَهُ مِنْ أَخِيهِ شَيْءٌ فَاتَّبِعْهُ بِالْعُرْفِ وَأَدِّهِ
إِلَيْهِ بِإِحْسَانٍ ذَٰلِكَ تَخْفِيفٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَرَحْمَةٌ
مِّنْ عَتَدَىٰ بَعْدَ ذَٰلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٥٤﴾

۱۷۹۔ اے منق والیو! تہاڈے اتے قتل دا اوہو جہاں بدلہ گھنن دین
کیٹل گئے آزاد دے بدلے آزاد تے ہاں دے بدلے ہاں تے
تہمت دے بدلے تہمت۔ جے کہیں کول اوندے بھرا کہیں
کوئی شے معاف کر ڈتی وچ تے باقی جی کول او مناسب طریقے
نال گھن سگدے تے ڈیون والا اونکوں جیگی طرح نال ادا کر ڈیوے
اے تہاڈے رب کہیں سزا ہونی کہی گئی تے لے اوندی مہربانی۔ جیرھا
ایندے بعد حد کہیں و دھسی اوندے کیتے ڈکھ ڈیون والا عذاب
۱۸۰۔ اے سیانے لوک! تہاڈے واسطے بدلہ گھنن وچ ونگر تال

وَلَكُمْ فِي الْقِصَاصِ حَيَوةٌ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ

تَتَقُونَ ﴿۱۸۱﴾

جوتساں مصیبتیں کنیں نہج و نہج۔

كُتِبَ عَلَيْكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدُكُمُ الْمَوْتُ إِنْ تَرَكَ خَيْرًا الْوَصِيَّةُ لِلْوَالِدَيْنِ وَالْأَقْرَبِينَ بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ ﴿۱۸۲﴾

۱۸۱۔ تہا بڑے اتے فرض ہو تہا بڑے دھول کہیں تے موت دا وقت آوے جے او مال چھوڑ ونجے او وصیت کرے پیو ما واسطے گھائے سکیں کیسے صحیح طریقے نال اے فرض اللہ سیں کنیں بڑا حق والیں کیسے۔

مَنْ بَدَّلَهُ بَعْدَ مَا سَمِعَهُ فَأَنَّمَا إِنَّمَا عَلَى الَّذِينَ يُبَدِّلُونَهُ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿۱۸۳﴾

۱۸۲۔ تے جیرھا شخص ایں وصیت کول سنن دے بعد ایوں وٹا بڑیوے تے ایندگانہ اوناہیں کول تھیس جبرھے ایں وصیت کول وٹیندن تے بے شک اللہ سیں بہوں سنن والا تے جائن والا۔

مَنْ خَافَ مِنْ مُّوَصٍّ جَنَفًا أَوْ انْتِمَاءً فَاصْبَحَ بَيْنَهُمْ فَلَا رَأْيَ عَلَيْهِ إِنْ اللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۱۸۴﴾

۱۸۳۔ تے جے کوئی وصیت کرن والے کنیں ڈرے جو او وٹپ کر لیس یا گناہ کر لیس تے انہیں وچ صلح (ٹھہری) کرا بڑیوے تے اوندے اتے کوئی گناہ نیں بے شک اللہ سیں بہوں بخشش والا تے مہربان۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَقُونَ ﴿۱۸۵﴾

۱۸۴۔ اے روزے گنتری دے کجھ بڑیوے جے کوئی تہا بڑے وچوں بیمار ہو دے یا سفر تے ہووے تے دل او پے بڑنہیں وچ لے گنتری پوری کرے۔ تے اولوک جبرھے روزہ نیں رکھ سگدے او اوندے بدلے وچ ہک مسکین کول روٹی کھوان۔ جبرھا ہی خوشی نال نیکی کرے اے اوندے کیسے چنگا تے جے تہا کول پتہ ہووے جو روزہ رکھن تہا بڑے کیسے چنگا۔

أَيَّامًا مَعْدُودَاتٍ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ وَعَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ مِسْكِينٍ فَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ وَأَنْ تَصُومُوا خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۱۸۶﴾

۱۸۵۔ رمضان شریف دا مہینہ او ہے جیندے وچ قرآن شریف لیتے۔ اے لوکیں کیسے ہدایت تے ہدایت دیال کھیاں کھیاں نشانیاں ایسے وچن۔ تے اے سچ تے کوڑ ٹھہڑن والا۔ تے جبرھا تہا بڑے وچوں ایں عینے کول بڑکھے اوکول روزہ رکھنا چاہی دا۔ تے جبرھا بیمار ہووے یا سفر تے ہووے او ایں گنتری کول پے بڑنہیں وچ پورا کرے اللہ سیں تہا بڑے واسطے سوکھ چاندے اوکھ نیں چاہندا۔

شَهْرَ رَمَضَانَ الَّذِي أُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَىٰ وَالْفُرْقَانِ فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ وَمَنْ كَانَ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرَ يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ وَلِتُكْمِلُوا الْعِدَّةَ وَلِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَىٰ مَا هَدَاكُمْ وَلَعَلَّكُمْ

تَشْكُرُونَ ﴿۸۷﴾

تے تاں جوتں گنتری پوری کروتے اللہ سئیں دی وڈائی اس باکولوں
بیان کرو جواں تہا کوں سدھارستہ ڈکھائے تے تاں جوتں اونا
شکر کرو۔

وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ
الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِلَعَلِّهِمْ
يَرْشُدُونَ ﴿۸۸﴾

۱۸۷۔ تے جیڈاں میڈے بندے تیں کنیں میڈا پچھن تے بے شک
میں بہوں کوہو ہاں۔ جیڑا دی سبڈ والا میوں جیڈاں سڈے میں
اوکوں جواب ڈیناں تے تیں وی میڈی باکولیں دا جواب ڈیو تے
میڈے اتے ایمان رکھو تاں جواں تہا کوں سدھارستہ مل ونچے۔

أُحِلَّ لَكُمْ لَيْلَةَ الصِّيَامِ الرَّفَثُ إِلَى نِسَائِكُمْ هُنَّ
لِباسُكُمْ وَلَكُمْ رِباسُ لَهُنَّ عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ
كُنْتُمْ تَخْتَلَوْنَ أَنْفُسَكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ وَعَفَا
عَنكُمْ فَالْآنَ بَاشِرُوهُنَّ وَابْتَغُوا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ
وَكُلُوا وَاشْرَبُوا حَتَّى يَسْبَغَ لَكُمْ الْخَيْطُ الْأَبْيَضُ
مِنَ الْخَيْطِ الْأَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ ثُمَّ أَتُوا الصِّيَامَ
إِلَى الْإِيلِ وَلَا تَبَاشَرُوهُنَّ وَأَنْتُمْ عَلْفُونَ فِي الْمَسْجِدِ
تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَقْرَبُوهَا كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ
آيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿۸۹﴾

۱۸۸۔ روزے دی راتیں وچ تہا کوں تہاڈی زالیں کنیں ونچن
دی اجازت۔ او تہاڈے کپڑن تے تیں او بندے کپڑے ع۔ اللہ
سئیں کوں پتہ ہا جوتں اپنے حق مریدے ہا وے اوں تہاڈے
اتے رحمت نال تو جڑکتی تے تہا کوں معاف کیتس ہئی تیں اپنی
زالیں دوونچو تے جواں تہاڈی تہاڈے کیتے کھئے اوکوں گولوتے
کھاؤتے پھوہے تیں نکھڑونچے (بڑا باکھتیں) چننا دھاگہ کالے
دھاگے کنیں فہرے وقت دل تیں رات تیں روزہ پورا کرو تے
جے تیں مسیت وچ اےکان بیٹھے ہوو تے اپنے زالیں دونوں
لے اللہ سئیں دے پتے ہن تے تیں انہیں دے کوہونہ ونچو الویں
اللہ سئیں لوکس کیتے اپنے حکم بیان کرڈن تاں جواں اللہ سئیں کنیں ڈرن

وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ وَتَذَلُّوا بِهَا
إِلَى الْحُكَّامِ لِتَأْكُلُوا فَرِيقًا مِّنْ أَمْوَالِ النَّاسِ بِإِذْنِهِمْ
وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۹۰﴾

۱۸۹۔ تیں آپت وچ کوڑن مال کب ڈو جے دامل نہ کھاؤ تے او مال
تیں افسریں دو (رشوت کیتے) نہ گھن ونچو تاں جوتں لوکس دے
مال دا کب حصہ جان بچھکے گناہ نال کھاؤنچو۔

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْإِهْلِ قُلْ هِيَ مَوَاقِيتُ لِلنَّاسِ
وَالْحَجِّ وَلَيْسَ الْبِرُّ بِأَنْ تَأْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ ظُهُورِهَا
وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنِ اتَّقَى وَأَتُوا الْبُيُوتَ مِنْ أَبْوَابِهَا
وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿۹۱﴾

۱۹۰۔ او تیں کنیں چندریں دا پچھن توں اکھڑے ہولے لوکس کیتے
وقت جیکھن داتے حج دا ذلیلو۔ اتے لے نیکی میں جوتں
گھر وچ پچھو اڑے کنیں آؤ تے اصل نیک او ہے جیڑا اللہ
سئیں کنیں ڈے تے گھریں وچ انہیں دروازیں کنیں آؤ تے اللہ
سئیں کنیں ڈر تاں جوتں کامیاب تھی ونچو۔

وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يَفْقَهُوا تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ

۱۹۱۔ اللہ سئیں دے رستے وچ انہیں لوکس نال جنگ کرو جیڑے

تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿۱۹﴾

تہاڑے نال بھرن تے زیادتی نہ کرو۔ بے شک اللہ سیس زیادتی
کرن والیں کوں پیار نہیں کریندا۔

وَأَقْتُلُواهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوهُمْ وَأَخْرِجُوهُمْ مِّنْ
حَيْثُ أَخْرَجَكُمُ وَالْفِتْنَةُ أَشَدُّ مِنَ الْقَتْلِ
وَلَا تُقَاتِلُوهُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ حَتَّى يُقَاتِلُوكُمْ
فِيهِ فَإِنْ قَتَلُوكُمْ فَاقْتُلُواهُمْ كَذَلِكَ جَزَاءُ
الْكَافِرِينَ ﴿۲۰﴾

۱۹۲۔ تے جتھاں او تہا کوں ملن انہیں کوں قتل کر ڈیو۔ تے انہیں کوں
اٹھو کڈھو جتھو انہیں تہا کوں کڈھئے۔ تے فتنہ قتل کنیں زیادہ گھم
ڈیوٹ والا۔ انہیں نال مسجد حرام دے کولہاوتیں نہ بھڑوے تئیں
او تہاڑے نال اٹھاں نہ بھرن۔ تے جے او تہاڑے نال بھرن
تے تساں دی انہیں نال بھڑو نہ منن والیں دی ایھا سزا۔

فَإِنْ أَنَّهُوَا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿۲۱﴾

۱۹۳۔ تے جے او رک وچن تے ول بے شک اللہ سیس بہول بخشش
والا تے مہربان۔

وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ لِلَّهِ
فَإِنْ أَنَّهُوَا فَلَا عُدْوَانَ إِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿۲۲﴾

۱۹۴۔ تساں او تیں انہیں نال بھڑو جو فتنہ باقی نہ رہوے تے دین
اللہ سیس دی رفا واسطے تھی ونجے۔ تے جے او رک وچن تے
ول ظالیں دے سوا بیا کہیں کوں پکڑن جائز نہیں

الشَّهْرِ الْحَرَامِ وَالشَّهْرِ الْحَرَامِ وَالْحُرُمَاتِ قِصَاصٌ
فَمَنِ اعْتَدَى عَلَيْكُمْ فَاعْتَدُوا عَلَيْهِ بِمِثْلِ مَا عَتَدَ
عَلَيْكُمْ وَانْقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّادِقِينَ ﴿۲۳﴾

۱۹۵۔ عزت والا مین تے عزت والے مینے دے بدلے وچ تے عزتیں
دا بدلہ ضروری ہے تے جیرھا تہاڑے اتے زیادتی کرے تساں دی
اوندے اتیں او بوتلا زیادتی کرو جتنی اوں تہاڑے اتے زیادتی کیتی ہے
تے اللہ کنیں ڈرو تے چان گھنو جے بے شک اللہ سیس اوں کنیں
ڈرن والیں دے نال۔

وَأَنفَقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ

۱۹۶۔ تے مال خرچ کرو اللہ سیس دے رستے وچ تے اپنے بھتیں
نال اپنے آپ کوں ہلاک نہ کرو تے احسان نال کم گھنو بے شک اللہ
سیس احسان کرن والیں نال پیار کریندے۔

وَأَنفَقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ
وَاحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿۲۴﴾

۱۹۷۔ تے پورا کرو اللہ سیس دی رفا دی خاطر جے تموتے منے
تہا کوں حج کنیں روک بگدھا ونجے تے جیرھی تہا کوں سوکھی لھے او
قربانی کر ڈیو۔ تے اپنے سر نہ منواو جے تیں قربانی اپنی جاتیں نہ پہنچ
ونجے تے جیرھا تہاڑے وچوں بیمار ہووے یا اوندے سر وچ کوئی
تکلیف تھی ونجے (تے سر منوا ڈیوے) اتے اندرے بدلے وچ
روزہ رکھے یا صدقہ ڈیوے یا قربانی کرے تے جیرھے ویلے تساں

وَأَتُوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلَّهِ فَإِنْ أُحْزِنُمْ فَمَا اسْتَبَسَّرَ
مِنَ الْهُدَىٰ وَلَا تَحْلِفُوا رءُوسَكُمْ حَتَّىٰ يَبْلُغَ الْهُدَىٰ
مَجْلَهُ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَّرِيضًا أَوْ بِهِ أَذًى مِّنْ رَّأْسِهِ
فَعِدْيَةٌ مِّنْ صِيَامٍ أَوْ صَدَقَةٌ أَوْ سُكٌّ فَإِذَا آمَنْتُمْ
فَمَنْ تَنَتَعَ بِالْعُمْرَةِ إِلَى الْحَجِّ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ
الْهُدَىٰ فَمَنْ لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ فِي الْحَجِّ

وَسَبِّعَلَهُ إِذَا رَجَعْتَ إِلَىٰ عَشْرَةِ كَامِلَةٍ ذَلِكَ لِئِنْ
لَمْ يَكُنْ أَهْلُهُ حَافِظِي الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَاتَّقُوا اللَّهَ
وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ۝

۱۹۸۔ حج دے مہینوں کو برکونی جائے دے تے عین دے اتیں انہیں مینے
حج حج فرض ہووے تے او حج دے دینہیں وچ نہ تے کہیں نہ شہوت
دکھل کسے تے نہ کوئی نافرمانی والا کم کرے۔ تے نہ حج دے وچ بھڑے
جیڑی تہاں نیکی کر لیسو اللہ سیں اوں کوں جائے تہاں اپٹے نال
سفر خرچ گن گنوتے بے شک چنگا سفر خرچ اللہ سیں دا ڈیر
تے میں کنیں ڈرو لے سیانے لوکا

الْحَجُّ أَشْهُرٌ مَّعْلُومَاتٌ فَمَنْ فَرَضَ فِيهِنَّ الْحَجَّ
فَلَا رَفْعَ وَلَا تَنْقُصَ وَلَا جِدَالَ فِي الْحَجِّ وَمَا
تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمْهُ اللَّهُ وَتَزِدُّوا فَإِنْ خَيْرٌ
الزَّادِ التَّقْوَىٰ وَاتَّقُوا الْآيَاتِ ۝

۱۹۹۔ تہاں دے اتے کوئی گناہیں جو تہاں اپنے رب کنیں فضل منگو
تے جڈاں تہاں عفات کنیں وکو تے تہاں مشعر حرام دے نال اللہ
سیں کوں یاد کرو۔ تے اونکوں اوں یاد کرو جیویں اوں تہاں کوں سدا
رستہ ڈکھائے۔ تے میں کنیں پہلے تہاں گھراہیں وچر ہادے۔
۲۰۰۔ تے تہاں اتھاؤ وکو جتو پے لوک ورن۔ تے اللہ سیں کنیں
بخشنش منگو تے بے شک اللہ سیں بہن بخشن والا تے مہربان۔
۲۰۱۔ تے جڈاں تہاں اپٹیاں عبادتوں پوریاں کر گھنوتے ول اللہ
سیں کوں تہاں الیویں یاد کرو جیویں تہاں یاد کریندے ۶۱ پٹے پور
ڈاڑے کوں یاد کنیں وی دھیر یاد کرو۔ تے لوکیں وچر ہر ہا لے
آہرے جو لے ساڈے رب ساکوں دنیا وچ ڈے اوں لا آخرت وچ
کوئی حصہ نہیں۔

لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَبْتَغُوا فَضْلًا مِنْ رَبِّكُمْ
فَإِذَا أَقَضْتُمْ مِنْ عَرَفَاتٍ فَأَذْكُرُوا اللَّهَ عِنْدَ الْمَشْعَرِ
الْحَرَامِ وَأَذْكُرُوهُ كَمَا هَدَيْتُمْ وَإِنْ كُنْتُمْ مِنْ
قَبْلِهِ لَيْسَ الضَّالِّينَ ۝

ثُمَّ أَفِضُوا مِنْ حَيْثُ أَفَاضَ النَّاسُ وَاسْتَغْفِرُوا
اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝

فَإِذَا أَقَضْتُمْ مِنْكُمْ فَأَذْكُرُوا اللَّهَ كَذِكْرِكُمْ
آبَاءَكُمْ أَوْ أَشَدَّ ذِكْرًا فَمَنْ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ
رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلَاقٍ ۝

۲۰۲۔ تے انہیں وچوں جبر ہا لے آہرے لے ساڈے رب ساکوں
دنیا وچ دی چنگائی ڈے تے آخرت وچ دی چنگائی ڈے تے ساکوں
بھا دے عذاب کنیں بچا۔

وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَ
فِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ۝

۲۰۳۔ ایتھے لوگوں جنہیں داکمائی دی وجر نال ثواب وچ وڈا حصہ ۶۔
تے اللہ سیس حساب گھنٹ وچ جلدی کریندے۔

۲۰۴۔ اللہ سیس کوں یاد کرو انہیں گھڑی دے جہاں وچ تے
جیرھا شخص جلدی کرے ڈو ڈینیں وچ (ول آوے) تے اوندے
اتے کوئی گناہ نئیں جیرھا دیر نال (آوے) تے اوندے لے دی کوئی
گناہ نئیں۔ بے اوندے کیسے جیرھا اللہ سیس کنیں ڈرے۔ تسال اللہ سیس
کنیں ڈرو تے جان گھنوجے شک تسال سارے کھچے کرے ہوندو
ولائے ولسو۔

۲۰۵۔ تے لوکس وچوں کجھ اینجمن جیندی ہال دنیاوی زندگی وچ نیکیوں
چنگی لگدی ۶ تے اللہ سیس کوں گواہ بیندن اوں ہال تے جیرمی
انہیں دے دل وچ۔ تے سچی ہال لے ہے جو اوڈا ڈھے عزا کے ہن۔
۲۰۶۔ تے جڈاں او حاکم بن ویندن تے اوزین تے دکنن گپو گھنٹ
کیسے تے رخصت تے نسلیں کوں تباہ کرن کیتے۔ تے اللہ سیس
گپوں کوں چکا نئیں سمجھا۔

۲۰۷۔ تے جڈاں انہیں کوں آکھیا ویندے جو اللہ سیس کنیں ڈرو تے
نک نمودر انہیں کوں گناہ تے مجبور کر ڈیندے تے انہیں کوں
دورخ کافی ۶ تے اوزین کیتے بہوں گندی ۶۔

۲۰۸۔ تے لوکس دھوکھ اینجے ہن جیرھے اللہ سیس دی خوشی حاصل
کرن کیتے اپنے آپ کوں وچ وچ بیندن تے اللہ سیس اپنے بندیں
تے بہوں مہربان۔

۲۰۹۔ اے منٹ والیو تسال سارے دے سارے فرمانبرداری وچ
آونچو تے ڈرو شیطان دے میریں تے بے شک او تہا ڈا کھلا
دشمن۔

۲۱۰۔ تے جے تسال کھلے کھلے نشانات آون دے بعد تک پیو ہے
تے کچھیں جان گھنوجو اللہ سیس دی غالب تے بہوں سیانا ۶۔
۲۱۱۔ او ایں ہال دے سوا کتھ دا انتظار پئے کریندن جو اللہ سیس جڑو

أُولَٰئِكَ لَهُمْ نَصِيبٌ مِّمَّا كَسَبُوا وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٢٠٣﴾

وَادْكُرُوا اللَّهَ فِي أَيَّامٍ مَّعْدُودَاتٍ فَمَنْ تَعَجَّلَ فِي
يَوْمَيْنِ فَلَا أَثَرَ عَلَيْهِ وَ مَنْ تَأَخَّرَ فَلَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ
لِيَنِ اتَّقَىٰ وَ اتَّقُوا اللَّهَ وَ اعْلَمُوا أَنَّكُمْ إِلَيْهِ تُخْشَوْنَ ﴿٢٠٤﴾

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُعْطِيكَ قَوْلَهُ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَيُشْهِدُ اللَّهَ عَلَىٰ مَا فِي قَلْبِهِ وَهُوَ أَلَدُّ الْخِصَامِ ﴿٢٠٥﴾

وَإِذَا تَوَلَّىٰ سَعَىٰ فِي الْأَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا وَيُهْلِكَ
الْحَرْثَ وَالنَّسْلَ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْفَاسِدَ ﴿٢٠٦﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُ اتَّقِ اللَّهَ أَخَذَتْهُ الْعِزَّةُ بِالْإِثْمِ فَحَسْبُهُ
جَهَنَّمُ وَكَانَ مِنَ الْبَاهِلِ ﴿٢٠٧﴾

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَشْرِي نَفْسَهُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ
وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ ﴿٢٠٨﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ادْخُلُوا فِي السِّلْمِ كَآفَّةً ۖ وَ لَا
تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿٢٠٩﴾

فَإِنْ زَلَلْتُمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْكُمْ الْبَيِّنَاتُ فَأَعْلَمُوا
أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢١٠﴾

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَهُمُ اللَّهُ فِي ظُلَلٍ مِّنَ

الْعَمَامِ وَالْمَلِكَةِ وَقُضِيَ الْأَمْرُ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ
الْأُمُورُ ﴿۲۵﴾

سَلُّ بَنِي إِسْرَآءِيلَ كَمَا آتَيْنَهُمْ مِنْ آيَةٍ بَيِّنَةٍ
وَمَنْ يُبَدِّلْ نِعْمَةَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُ فَإِنَّ
اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿۲۶﴾

زُيِّنَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَيَسْخَرُونَ مِنَ
الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ اتَّقَوْا فَوْقَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
وَاللَّهُ يَرِذُّ مَنْ يُشَآءَ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿۲۷﴾

كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيَّ
مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ وَأَنْزَلَ مَعَهُمُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ
لِيَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ فِي مَا اخْتَلَفُوا فِيهِ وَمَا اخْتَلَفَ
فِيهِ إِلَّا الَّذِينَ أُوتُوهُ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ
بَنِيًّا بَيْنَهُمْ فَهَدَى اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا لِمَا اخْتَلَفُوا
فِيهِ مِنَ الْحَقِّ بِإِذْنِهِ وَاللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ
إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿۲۸﴾

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُدْخِلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَأْتِكُمْ مَثَلُ
الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ مَسْتَهْزِئِينَ وَالضَّرَآءُ
وَزُلْزِلُوا حَتَّى يَقُولَ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ
مَتَّعَ اللَّهُ إِلَّا إِنْ نَصَرَهُ اللَّهُ قَرِيبٌ ﴿۲۹﴾

يَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ ۖ قُلْ مَا أَنْفَقْتُ مِنْ
خَيْرٍ فَلِلَّهِ الْإِنْفِقُونَ وَالْأَقْرَبِينَ وَالْيَتَامَى وَالْمَسْكِينِ
وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ

دے پچھا دیں وہی آدمے تے فرشتے دی آون تے ایں حال دافعلد
کمر بڑا ونچے تے ساسے کم اللہ سیں دو ولدن۔

۲۱۲۔ بنی اسرائیل کیں پچھ جواساں انہیں کوں کتے کھلے کھلے نشان بڑتن
تے میرھا اللہ سیں دی نعت کوں اوں ویلے دنا بڑیوے جیڑاں
او ایں کیں آونچے تے اللہ سیں بڑا دمی سخت سزا بڑیوں والا۔

۲۱۳۔ تے میرھے کافرین انہیں کوں دنیاوی زندگی سوہنی کر کے
بڑکائی گئی تے او منسٹ والیں تے مذاقاں کریندن تے میرھے
لوک اللہ سیں کیں بڑدن قیامت دے بڑنہ او کافرین تے غالب
ہوسن اللہ سیں جیکوں چاہندے بے حسابا رزق بڑیندے۔

۲۱۴۔ یکے لوک کھو لوڑہن تے اللہ سیں نیں کوں خوشخبری بڑیوں والا
تے بڑا روٹ والا بنا کے پھیس تے انہیں نال سچی کتاب دی لہائی
ہس۔ تاں جو اللہ سیں لوکس دے جیڑیں دافعلد کر ڈیوے۔ انہیں
آپت وچ شیطانی کیتے بھیرا دی اوں ویلے گھیتے جیڑاں انہیں دو
کتاب آگئی ہائی۔ تے کھلے کھلے نشانات دی آگئے ہن تے اللہ
سیں اپنے مکمل نل منن والیں کوں سچائی دارستہ بڑکھائے جیندے
وچ بڑوے اختلاف کریندے پئے ہن۔ تے اللہ سیں جیکوں
چاہندے سدھارستہ لا بڑیندے۔

۲۱۵۔ تہا بڑا لے خیال جو تہاں داخل ہی دیسو بہشت وچ تے
تہا بڑو اچاں تیں او مہبتاں نیں آیاں جیرھیاں تہاں کیں پہلے
لوکس تے آئیں۔ انہیں کوں تنگی، بکھ تے بڑکھ طے تے انہیں کوں
ایجھا بلا دڑتا گئے جو ادرسول تے اوندے منن والے یکے اے
آکھن پئے گئے ہن جو اللہ سیں کڈاں ندو کر لیں۔ سٹوا بے شک
اللہ سیں دی مدد بہوں کو لہو۔

۲۱۶۔ او لوک تیں کیں کچھن جو اوکیا خرچ کرن توں آکھ تہاں
جیرھا دی چنگا مال خرچ کردو تہا بڑے پیو ماتے گھاٹے سکین تے
یتیم تے مسکین تے مسافریں (دا پہلا حق) تے جو تہاں چنگائی مکرو

عَلَيْكُمْ ﴿۱۹﴾

بے شک اللہ سب سے پہلے جاننے والا۔

۲۱۷۔ تہاڑے اتے فرض کتب گئی والے جگ تے تہا کوں اوچگی
نیش لگدی تے اے دی تھی سبگدے جو تہا کوں ہک شے چبگی نہ
لگدی ہروے ادا تہاڑے کیتے چبگی ہروے تے لے دی تھی
سبگدے جو تہا کوں ہک شے چبگی لگدی ہروے تے او تہاڑے
کیتے چبگی نہ ہروے تے اللہ سب سے جاننے والے تے تہا کوں
نوشے جانڈے۔

۲۱۸۔ تیں کیں پچھن جگ کیتے عزت والے مینے وچ توں اکھ
ایں مینے وچ جگ بہوں وڈا گناہ تے اللہ سب سے راہ کیں
جکلن تے اوندا نکارتے عزت والی میت داتے اونڈے گھر
والیں کوں اتھو کڑھن والی میت داتے اونڈے گھر
وڈا گناہ۔ تے فتنہ قتل کیں وی وڈا جرم۔ تہاڑے نال اد نیش
بھڑدے رہن جے تیں تہا کوں تہاڑے دین کیں پھر نہ گھن جے
انہیں کوں طاقت ہروے۔ تے جیڑھادی تہاڑے دے وچاپٹے دین
کیں پھونچے تے نہ منن دی حالت وچ مو پچھے تے ایجھے لوک
دے عمل دنیا تے آخرت وچ وپنچن ولسن۔ ایجھے لوک دوزخی ہن تے
اونڈے وچ دیر میں پئے رہن۔

۲۱۹۔ بے شک جنہیں من گدھے تے ہجرت کیتی تے اللہ سب سے
رستے وچ جہاد کیتے۔ لے لوک اللہ سب سے دی رحمت دے امیدوارن
تے اللہ سب سے بہوں بخش والے تے بہوں مہربان۔

۲۲۰۔ لے رسول تیں کیں او شراب تے جوئے دا کچھن تو انہیں
کوں اکھ انہیں ڈوناہیں وچ وڈا گناہ تے لوکس دا فائدہ دی ہے۔ تے
انہیں ڈوناہیں دا گناہ انہیں دے فائدے کیں بہوں وڈا ہے۔ تے او
تیں کیں کچھن جو او فرج کیا کرن۔ توں اکھ جیڑھادی وچ پچھے۔ یوں
اللہ سب سے تہاڑے کیتے حکم بیان کریندے تاں جوتساں سوچو سمجھو
۲۲۱۔ ایں دنیا کیتے دی تے اگلے جہان کیتے دی۔ او تیں کیں پچھن

كُنِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ وَهُوَ كُرْهُ لَكُمْ وَعَلَىٰ أَنْ
تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَعَلَيْكُمْ أَنْ تَحِبُّوا
شَيْئًا وَهُوَ شَرٌّ لَّكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿۲۰﴾

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الشَّهْرِ الْحَرَامِ قِتَالٍ فِيهِ قُلْ قِتَالٌ
فِيهِ كَبِيرٌ وَصَدٌّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَكُفْرٌ بِهِ وَ
الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَإِخْرَاجُ أَهْلِهِ مِنْهُ أَكْبَرُ عِنْدَ
اللَّهِ وَالْفِتْنَةُ أَكْبَرُ مِنَ الْقَتْلِ وَلَا يَزَالُونَ
يُقَاتِلُونَكُمْ حَتَّىٰ يَرُدُّوكُمْ عَنْ دِينِكُمْ إِنِ اسْتَطَاعُوا
وَمَنْ يَرْتَدِدْ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَبِمَا كَفَرَ
فَأُولَٰئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأُولَٰئِكَ
أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۲۱﴾

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَاجَرُوا وَجِهَدُوا فِي
سَبِيلِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ اللَّهِ وَاللَّهُ
غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿۲۲﴾

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْمِرِ قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ
كَبِيرٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَإِنَّهُمْ أَكْبَرُ مِنْ نَّفْعِهِمَا وَاللَّهُ
يَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلِ الْغَفْوَةُ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ
لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿۲۳﴾

فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْيَتَامَىٰ قُلِ إِصْلَاحٌ

تیس داتوں انہیں کون آکھ جو انہیں دی حالت ٹھیک کرٹں بہوں
چنگاکم جے تساں انہیں کون اپنے کھٹے کھوتے او تہاڑے بھراہن۔ تے
اللہ سیس اصلاح کرٹں دایں وچو گپیں کون چاڈرے۔ جے اللہ سیس
چاہند تے تہا کون ڈکھ ڈیوے بابے شک اللہ سیس غالب
تے بہوں سیانا۔

۲۲۲۔ تے تساں شرک کرٹں دایں تریس نال نہ پر نچو جے تیں او
ایمان نہ گمن آون۔ تے مومن باہی شرک کرٹں والی تریس کنیں
چنگی۔ بھانویں او تہا کون چنگی دی بگدی ہروے۔ تے تساں شرک
کرٹں والے جوائیں نال نہ پرناؤ۔ مومن باہان شرک کرٹں والے کنیں
چنگا۔ بھانویں او تہا کون چنگا دی لگدا ہروے۔ اے لوک تہا کون
بھا دو سبیدن تے اللہ سیس اپنے حکم نال بہشت تے
بخش دو سبیدے۔ تے اللہ سیس اپنے حکم کون کھول کھول
کے بیان کریدے تاں جوا نصیحت حاصل کرن۔

۲۲۳۔ اوتیں کنیں حیض دے متعلق پچھن توں آکھ جوا وڈکھ
ڈیوٹن والی شے ہے۔ ات گاہوں تساں حیض دے ڈیہیں وچ
زالیں کنیں انج رہو۔ تساں انہیں دے کوہو نہ وچو جے تیں او
پاک نہ تھی وچن تے جڈاں او پاک تھی وچن تے انہیں کوہو آؤ جھتو
اللہ سیس تہا کون حکم ڈتے۔ بے شک اللہ سیس تو بہ کرٹں دایں
کون چنگا چاندے تے پاک لوکیں کون وی چنگا چاندے۔

۲۲۴۔ تہاڈیاں زالیں تہاڈے واسطے رخصت ان تے تساں انہیں
کنیں آؤ جڈاں تہاڈی مرضی ہوے۔ تے اپنے کیسے کھ گودی بھٹو
تے اللہ سیس کنیں ڈرو تے جان گھن جو تساں اوں کون ملن والیو
تے خوش خبری ڈے ڈے منن دایں کون۔

۲۲۵۔ نیکی کرٹں تے خدا کنیں ڈرٹن تے لوکیں وچ صلہ کرٹن کیسے تساں
اللہ سیس کون اپنے قسمیں دا ادلا نہ بناؤ۔ تے اللہ سیس بہوں
سُنن والا تے بہوں چاٹن والا۔

لَهُمْ خَيْرٌ وَإِنْ تُخَاطَبُوهُمْ فَاخْرُجْهُمْ وَأَلَّهُ يَعْلَمُ
النَّفْسَ مِنَ الصَّلَاحِ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَعْنَتَكُمْ إِنْ اللَّهُ
عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٢٦﴾

وَلَا تَتَّبِعُوا الشِّرْكَ حَتَّىٰ يُؤْمِنُ وَلَا مَلَٰئِكَةً مُّؤْمِنَةً
خَيْرٌ مِّنْ مُّشْرِكَةٍ وَلَوْ أَعْجَبَكُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا الشِّرْكَ
حَتَّىٰ يُؤْمِنُوا وَلَعَبْدٌ مُّؤْمِنٌ خَيْرٌ مِّنْ مُّشْرِكٍ وَلَوْ
أَعْجَبَكُمْ أُولَٰئِكَ يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ وَاللَّهُ يَدْعُو
إِلَى الْجَنَّةِ وَالْغَفْرِ بِإِذْنِهِ وَيَسْمَعُ آيَاتِهِ لِلنَّاسِ
لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٢٧﴾

وَيَسْأَلُكَ عَنِ الْمَحِيضِ قُلْ هُوَ أَذًى لَا فَاعِلٌ لِّوَا
النِّسَاءِ فِي الْمَحِيضِ وَلَا تَقْرُبُوهُنَّ حَتَّىٰ يَطْهُرْنَ
فَإِذَا تَطَهَّرْنَ فَأْتُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ أَمَرَكُمُ اللَّهُ إِنَّ
اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ ﴿٢٢٨﴾

نِسَاءُكُمْ حَرْثٌ لَّكُمْ فَأْتُوا حَرْثَكُمْ أَنْ يَشْكُمُوا
قَدْ مَوَّاهُ لَا أَنْفُسَكُمْ وَأَتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ مُّلَقَوهُ
وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٢٩﴾

وَلَا تَجْعَلُوا اللَّهَ عُرْضَةً لِأَيْمَانِكُمْ أَنْ تَبَرُّوا وَتَتَّقُوا
وَتُصْلِحُوا بَيْنَ النَّاسِ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٣٠﴾

لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْسَارِكُمْ وَلَكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا كَسَبَتْ قُلُوبُكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿۲۰﴾

۲۰۔ اللہ سب سے ہلکا بول میں نہیں تہا کوں نہ پکڑ لیس۔ ہا انہیں قس میں تے پکڑ لیس جیر صیاں تہا بڑے دلس و چر نکلسن۔ تے اللہ سب سے بہوں بخشن والا تے بہوں مٹھو حارو

لَا الَّذِينَ يُؤْذُونَ مِنْ نِسَائِهِمْ تَرَتُّبًا مِنْ أَرْبَعَةِ أَشْهُرٍ فَإِنْ فَاءُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۲۱﴾

۲۱۔ اولوک جیرھے اپنی زائیں کنیں انج تھیون دیاں قساں کمنن او چار مہینے ڈر کیمن تے جے او زائیں دوول آدن تے بے شک اللہ سب سے بہوں بخشن والا تے رحم کرے والا

وَإِنْ عَزَمُوا الطَّلَاقَ فَإِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿۲۲﴾

۲۲۔ تے جے او پک و بجن طلاق ڈلون تے بے شک اللہ سب سے بہوں سننے والا تے بہوں جاننے والا

وَالطَّلَاقُ يَتَرَتَّبُ أَنْ تَنْفُسِهِنَّ ثَلَاثَةَ قُرُوءٍ وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ أَنْ يَكُنَّ مِمَّا خَلَقَ اللَّهُ فِي أَحْكَامِهِنَّ إِنْ كُنَّ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَبَعُولَتُهُنَّ أَحَقُّ بِرَدِّهِنَّ فِي ذَلِكَ إِنْ أَرَادُوا إِصْلَاحًا وَلَهُنَّ مِثْلُ الَّذِي عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَلِلرِّجَالِ عَلَيْهِنَّ دَرَجَةٌ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿۲۳﴾

۲۳۔ تے جنہیں ترمیتیں کوں طلاق مٹی گئی اور تے حین تیں اپنے آپ کوں جہلی رہن۔ جے اللہ سب سے آخرت دے دیہہ کوں منین تے انہیں تے لے جائز نہیں جہاں اللہ سب سے انہیں دے رحم صی پیل کیتے اوں کوں لکاون تے جے او نیج و بجن تے انہیں دے پئے داز یادہ حق بر او اور ولن انہیں ترمیتیں دے۔ خیریت دے مطابق حق وی اوں ہن جیوں انہیں دیاں رحم داریاں ہن۔ تے جواںس و ترمیتیں کنیں رتبہ و درجہ تے اللہ سب سے غالب تے بہوں سیانہ

الطَّلَاقُ مَرَّتَيْنِ فَمَا سَاكَ يَعْرِضُ وَأَشْرَى بِالْخِلَافِ وَلَا يَحِلُّ لَكُمْ أَنْ تَأْخُذُوا بِمَا آتَيْنَا مِنْهُنَّ شَيْئًا إِلَّا أَنْ يُخَافَا إِلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا فِيمَا افْتَدَتْ بِهِ تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَعْتَدُوهَا وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿۲۴﴾

۲۴۔ طلاق ڈو دفعہ تے ول اوں کوں چنگے طریقے نال رکھے یا چنگانی کر کے ٹور ڈیوے تے جو کچھ لساں اوں کوں ڈتے اوں کوں والا گھن تہا بڑے تے جائز نہیں۔ ہا جے لے ڈر ہووے جو او اللہ سب سے دے بنائے ہوئے بیتں سبھاں نہ بگسن۔ جے تہا کوں لے ڈر ہووے جو او اللہ سب سے دے بیتں کوں سبھاں نہ بگسن تے ول انہیں تے کوئی گناہ نہیں جو ترمیت پئے کوں کچھ بھتہ بڑے ڈیوے۔ لے اللہ سب سے دے بیتں ہن لساں انہیں کنیں لگو نہ ودھو۔ تے جیرھا ودھسی اللہ سب سے دے بیتں کنیں تے او نالین

فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا تَحِلُّ لَهُ مِنْ بَعْدِ حَتَّى تَتَكَيَّ زَوْجًا

۲۵۔ تے پئے زائیں کوں ترمیجی طلاق ڈے ڈیوے تے اوں دے

اتے جائز نہیں ہوا اور لا اوندے نال شادی کرے جے تیں
اوپے نال نکاح نہ کر گھنے تے جے اووی طلاق ڈے ڈیوے تے
ول انہیں ڈونا پس تے کوئی گناہ نہیں ہوا پر بیچ پون ہے
انہیں کوں یقین ہووے ہوا الشدیس دی حدیں کوں سنبھال
گھسن۔ اے الشدیس دیاں حدیں ہن جیر حیاں اول جان
والیں کیتے کھول کے بیان کر ڈن۔

عِيَهُ فَإِنْ طَلَقَهَا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يَتَرَاجَعَا
إِنْ طَلَّ أَنْ يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ وَلِيْلَكَ حُدُودُ اللَّهِ
يُتَبِّنُهَا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿۳۷﴾

۲۳۲۔ تے جڈاں تساں زالیں کوں طلاق ڈے ڈیوے تے اوعدت
پوری کر گھن تے انہیں کوں رواج دے مطابق روک گھنویا چنگانی
کر کے انہیں کوں ٹور ڈیوے۔ تے ایں واسطے انہیں کوں نہ رکھو جہ تساں
ڈکھ ڈے کے انہیں تے زیادتی کرو۔ تے جیرھالے کر لسی او اپٹے
اتے ظلم کر لسی۔ تے تساں الشدیس دے حکمیں نال قبول نہ کرو۔
تے جیرھیاں نعتاں الشدیس تہا کوں ڈن انہیں کوں یاد رکھو۔ تے
اے وی یاد رکھو جیرھی الشدیس تہا ڈے اے کتاب تے سنبھ
لہائی تے اوندے نال تہا کوں نصیحت کیتی اس۔ تے الشدیس
کنیں ڈرو تے جان گھنوجو الشدیس ہر چیز کوں جانٹ والے۔

وَإِذَا طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ فَلَعْنَنَ إِبْهَنَ قَامِسُكُوهُنَّ
بِعَرُوفٍ أَوْ سَرِّحُوهُنَّ بِعَرُوفٍ وَلَا تَنْسِكُوهُنَّ
ضَرَارًا لِّتَعْتَدُوا وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ
وَلَا تَتَّخِذُوا آيَاتِ اللَّهِ هُزُولًا وَادْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ
وَمَا أَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنَ الْكِتَابِ وَالْحِكْمَةِ يَعِظُكُمْ
بِهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿۳۸﴾

۲۳۳۔ تے جڈاں تساں زالیں کوں طلاق ڈیوے تے انہیں دی عدت
پوری تھی ونجے (جے او آپت وچ چنگے طریقے نال منج وین) تے
انہیں کوں اپٹے پہلے پٹے نال نکاح کرن کنیں نہ بھگوائے نصیحت
انہیں واسطے ہے جیرھے تہا ڈے وچو ایمان رکھیدن الشدیس
تے آخرت دے ڈیہند تے۔ اے تہا ڈے واسطے زیادہ برکت
والی تے بہوں پاکیزہ تے الشدیس جائدے جو تساں نوڑے
جائدے۔

وَإِذَا طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ فَلَعْنَنَ إِبْهَنَ قَامِسُكُوهُنَّ
أَنْ يَنْتَكِحْنَ أَزْوَاجَهُنَّ إِذَا تَرَاضُوا بَيْنَهُمْ بِالْعَرُوفِ
ذَلِكَ يُعْظَى بِهِ مَنْ كَانَ مِنْكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ ذَلِكَ أَدْنَى لَكُمْ وَأَظْهَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ
لَا تَعْلَمُونَ ﴿۳۹﴾

۲۳۴۔ تے میریں اپٹے پالیں کوں کھیر پلاو پورے ڈوسال
اے اوندے کیتے ہے جیرھے کھیر پلاو دی خدمت کوں پورا کرن
چاہندن تے جیندا بال اوندے دے ہے رواج دے مطابق
کھیر پلاو والیں دکھاو پیرن تے انہیں دے پٹھے کہیں شخص

وَالْوَالِدَتُ يُرْضِعْنَ أَوْلَادَهُنَّ حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ
لِمَنْ أَرَادَ أَنْ يُنَتِمَ الرَّضَاعَةُ وَعَلَى الْمَوْلُودِ لَهُ
رِزْقُهُنَّ وَكِسْوَتُهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ لَا تُكَلَّفُ نَفْسٌ
إِلَّا وُسْعَهَا لَا نَضَارَ وَالِدَةٌ بِوَلَدِهَا وَلَا مَوْلُودٌ

لَهُ يُولَدُ لَهُ وَعَلَى الْوَارِثِ مِثْلُ ذَلِكَ إِنْ أَرَادَا
فِصَالًا عَنْ تَرَاضٍ مِنْهُمَا وَتَشَاوُرٍ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا
وَإِنْ أَرَدْتُمُ أَنْ تَنْتَرِضُوا أَوْلَادَكُمْ فَلَا جُنَاحَ
عَلَيْكُمْ إِذَا سَلَنْتُمُ مَا آتَيْتُم بِالْمَعْرُوفِ وَانْفُوا
اللَّهُ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿۳۶﴾

تے اوندی طاقت کیں دودھ ذمہ داری میں سٹی دیندی۔ کیں ماکوں
اوندے پال دی دھ نال تے نہ پیکوں اوندے پال دی دھ نال
ڈکھ نہ ڈتا ونچے۔ وارث کیتے دی ایجوکلم۔ جے اوڈوہیں صلاح
کر کے کھیر چلاوٹ تے راضی تھی وچن تے انہیں ڈوناہیں تے کوئی
گناہ نہیں۔ جے تساں اپنے پالیں کوں کیں پی تربیت کیں کھیر
پلاوٹ جاہر تے تہاڈے اتے کوئی گناہ نہیں جے تساں انہیں کوں
جیرمی شے ڈیوٹی کیتی رواج دے مطابق اوڈے ڈیو۔ تے
الہ سٹیں کیں ڈرو تے جاٹ گھنوں جے شک الہ سٹیں ہو تساں
کریندے اوڈی کھن والا۔

وَالَّذِينَ يَتَوَقَّوْنَ مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا لَا تَرَى
بِأَنْفُسِهِنَّ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَعَشْرًا فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ
فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا فَعَلْنَ فِي أَنْفُسِهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ
وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿۳۷﴾

۲۳۵۔ تہاڈے وچ جیرمے لوک مرویدن تے اکچھ اپناں
زائیں چھوڑویدن تے اوڑا لیں چار مہینے ڈاھ جہاڑے انتظار
کرن تے جڈاں انہیں دی مدت پوری تھی ونچے تے دل تہاڈے
اتے کوئی گناہ نہیں اوشرلیت دے مطابق اپنے کیتے جو کھ کر
تے الہ سٹیں ہو تساں کریندے اوڈی کیں واقعہ۔

وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا عَرَّضْتُم بِهِ مِنْ خِطْبَةِ النِّسَاءِ
أَوْ كَلَّمْتُم فِي أَنْفُسِكُمْ عِلْمَ اللَّهِ أَنْكُمْ سَتَذَكَّرُوهُنَّ
وَلَكِنْ لَا تَوَاعِدُوهُنَّ سِرًّا إِلَّا أَنْ تَقُولُوا قَوْلًا
مَعْرُوفًا وَلَا تَعْزِمُوا عَقْدَةَ النِّكَاحِ حَتَّى يَبْلُغَ
الِكُنْبِ أَجَلُهُ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي أَنْفُسِكُمْ
فَاحْذَرُوهُ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿۳۸﴾

۲۳۶۔ تے تہاڈے اتے کوئی گناہ نہیں ہو تساں اشاریں نال
یا دل وچ لک کے تہیں دو ڈک چا وچو الہ سٹیں کوں پتہ ہو
تساں انہیں کوں یاد کریندے۔ ہا انہیں نال لک کے کوئی وعدہ
نہ کرو نہ گھنوں سوائے ایندے جو تساں کوئی پیگی گال کر گھنوں۔ تے
تساں نکاح کوں پکا کرن دا ارادہ نہ کرو جے تہیں انہیں دی مدت
پوری نہ تھی ونچے۔ تے تساں جاٹ گھنوں جے شک الہ سٹیں
بہوں بخش والا تے خدا۔

لَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ مَا لَمْ تَنْسُوهُنَّ
أَوْ تَفَرَّضُوا لَهُنَّ فَرِيضَةً مِّمَّا مَتَّعُوهُنَّ عَلَى الْوَسْعِ
قَدْرَهُ وَعَلَى الْمُقْتَرِ قَدْرَهُ مَتَاعًا بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا
عَلَى الْمُحْسِنِينَ ﴿۳۹﴾

۲۳۷۔ تہاڈے اتے کوئی گناہ نہیں جے تساں انہیں زائیں کوں طلاق
ڈیو جہیں کوں تساں تھو دی نہیں لایا یا حق مہر مہر نہیں تھیا تے
انہیں کوں فائدہ پہاؤ۔ امیر آدمی اپنی طاقت دے مطابق تے غریب آدمی
اپنی طاقت دے مطابق۔ سے فائدہ خرلیت دے مطابق تے پیگی
کرن والیں تے فرض۔

وَاِنْ طَلَقْتُمْوهُنَّ مِنْ قَبْلِ اَنْ تَكْسُوْهُنَّ وَ قَدْ
قَرَضْتُمْ لَهُنَّ فَرِيْضَةً فَرِيْضَةٌ مَّا قَرَضْتُمْ اِلَّا اَنْ
يَعْفُوْنَ اَوْ يَعْفُوَ الَّذِي بِيْدِهِ عَقْدَةُ النِّكَاحِ وَ
اَنْ تَعْفُوْا اَقْرَبُ لِلتَّقْوٰى وَلَا تَنسَوُا الْفَضْلَ بَيْنَكُمْ
اِنَّ اللّٰهَ بِمَا تَعْمَلُوْنَ بَصِيْرٌ ﴿۳۸﴾

۲۳۸۔ جے تساں انہیں کون بھٹلاؤں کینیں پہلے طلاق ڈے ڈیو تے
جیر صافی ہر مقرر تھیا ہودے تساں اوںرا ادھ حق مہرا دکر سوائے
ایندے جو او معاف کر ڈیوں یا او معاف کر ڈیوے جیندے تھ وچ
نکاح دی گنہ گھر جے تساں معاف کر ڈیو تے اے تعویذی ہے ہوں
کو لبور۔ تساں آپت وچ ہک ڈو جے دی پیگانی کون نہ بھٹلے کرد
بے شک اللہ سب جوتساں کریندے ڈے ڈیو کھڑے۔

حُفِظُوا عَلَی الصَّلٰوٰتِ وَ الصَّلٰوَةِ الْوُسْطٰی وَ قُومُوا
لِلّٰهِ قٰتِلٰتَيْنِ ﴿۳۹﴾

۲۳۹۔ تساں ساریں نمازیں دا پورا خیال رکھو تے خاص کر ادھلی نماز
دا تے اللہ سب دے فرمانبردار بندے ہن کے کھڑے تھیو۔

فَاِنْ خِفْتُمْ فِرَاجًا اَوْ دُرُبًا فَانَاجًا فَاِذَا اَمِنْتُمْ فَاذْكُرُوا
اللّٰهَ كَمَا عَلَّمَكُم مَّا لَمْ تَكُنُوْا تَعْلَمُوْنَ ﴿۴۰﴾

۲۴۰۔ جے تہاکوں ڈر ہودے تے تساں ٹر دیں یا سوار تھیں ہوئیں
(نماز پڑھ گدی کرو) تے جبرے ویلے ہر مک وچ تے اللہ سب
کوں یاد کرد جو یں اوں تہاکوں سکھائے جوتساں پہلے نہ جانڈے
ہاوسے۔

وَ الَّذِيْنَ يَتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ وَيَذَرُوْنَ اَزْوَاجًا وَ وَصِيَّةً
يَرٰوْنَهَا فَمِنْهُمَا مَنَّا إِلَى الْحَوْلِ غَيْرَ اِخْرَاجٍ ؕ فَاِنْ
خَرَجْنَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِیْ اَنْفُسِهِنَّ
مِنْ مَّعْرُوْفٍ وَ اللّٰهُ عَزِيْزٌ حَكِيْمٌ ﴿۴۱﴾

۲۴۱۔ تے جو مرد تہا ڈے جو مرد ویندن تے (پچھو) اپنیاں زالن
چھوڑ ویندن تے انہیں کیتے ہک سال تک لبیر گھر وکڑھئے فائدہ
چاؤں دی وصیت کردنجن جے او آپ نکل وچن تے ول تہا ڈے اے
کوئی گناہ نہیں او اپنے کیتے شریت دے مطابق جو دی فیصلہ کرن
تے اللہ سب غالب تے ہوں سیانہ۔

وَالَّذِيْنَ طَلَقَتْ مِنْهُمَا مَتَاعٌ بِالْمَعْرُوْفِ حَقًّا عَلٰی
الْمُتَّقِيْنَ ﴿۴۲﴾

۲۴۲۔ تے جیر صحت پریتیں کوں طلاق تھی وچے انہیں کوں حالات دے
مطابق کھ سامان ڈیوٹ وچ کوئی ہرج نہیں اے متقیں تے
فرض۔

كَذٰلِكَ يَبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمْ اٰيٰتِهٖ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُوْنَ ﴿۴۳﴾

۲۴۳۔ الہیں اللہ سب اپنے حکم تہا ڈے کیتے بیان کریندے
تاں جوتساں عقل کرو۔

اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِيْنَ خَرَجُوْا مِنْ دِيَارِهِمْ وَهُمْ اُلُوْفٌ
حَدَرَ اَنْوَابٍ فَقَالَ لَهُمُ اللّٰهُ مُوْتُوْا ثُمَّ اَحْيَاهُمْ
اِنَّ اللّٰهَ لَذُوْ فَضْلٍ عَلَی النَّاسِ وَلٰكِنْ اَكْثَرُ
النَّاسِ لَا يَشْكُرُوْنَ ﴿۴۴﴾

۲۴۴۔ کیا تیں انہیں کوں نیں ڈٹھا جیر صے اپنے گھریں وچو مرٹ
دے ڈر کینیں نکل گئیں تے او ہزاراں ہن۔ اللہ سب انہیں کوں اکھٹے
تساں مروخج تے ولا انہیں کوں زندہ کیتے۔ بے شک اللہ سب لوکس
تے فضل کرن والا ہے تے ہوں لوک اوںرا شکر نہیں کریندے۔

وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿۳۵﴾

مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضَاعِفَهُ لَهُ أَضْعَافًا كَثِيرَةً وَاللَّهُ يَقْبِضُ وَيَبْصُطُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿۳۶﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الْمَلَائِكَةِ مِثْقَالَيْ ذَرَّةٍ مِنْ بَعْدِ مُوسَى إِذْ قَالُوا لِنَبِيِّنَا أَلَمْ نَقُلْ لَكَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ قَالَ هَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ أَلَّا تُقَاتِلُوا قَالُوا وَمَا لَنَا أَلَّا نُقَاتِلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَدْ أَخْرَجَنَا مِنْ دِيَارِنَا وَابْنَاءَنَا فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ تَوَلَّوْا إِلَّا قَلِيلًا مِّنْهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿۳۷﴾

وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ اللَّهَ قَدْ بَعَثَ لَكُمْ طَالُوتَ مَلِكًا قَالُوا أَنَّى يَكُونُ لَهُ الْمُلْكُ عَلَيْنَا وَنَحْنُ أَحَقُّ بِالْمُلْكِ مِنْهُ وَلَمْ يُؤْتَ سَعَةً مِّنَ الْمَالِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ ابْتَخَرَكُمْ عَلَيْهِمْ وَزَادَهُ بَسْطَةً فِي الْعِلْمِ وَالْجِسْمِ وَاللَّهُ يُؤْتِي مُلْكَهُ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿۳۸﴾

وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ آيَةَ مُلْكِهِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ التَّابُوتُ فِيهِ سَكِينَةٌ مِّنْ رَبِّكُمْ وَبَقِيَّةٌ مِّمَّا تَرَكَ آلُ مُوسَىٰ وَآلُ هَارُونَ تَحْمِلُهُ الْمَلَائِكَةُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا كُفَرُوا بِمُؤْمِنِينَ ﴿۳۹﴾

۲۴۵۔ تسان اللہ سٹیں دے رستے وچ جنگ کرو تے ہاں گھن جو بے شک اللہ سٹیں بہوں سٹیں والا تے جانٹن والا ۱۰۰۔

۲۴۶۔ کون جیڑھا اللہ سٹیں کون اپٹے مال دا چنگا حصہ ڈیوے اللہ سٹیں اول کون بہوں ودھاتے ڈیندے۔ تے اللہ سٹیں گھنیدا دی اے تے دھیندا دی ہے۔ تے تسان ہوندو ولسو۔

۲۴۷۔ کیا کیوں، بنی اسرائیل دے انہیں سردارین دا پتہ نیش جیڑھے موسیٰ علیہ السلام دے لہدگزین۔ جڈاں انہیں اپنے نبی کون آکھیا جو توں ساڈے واسطے ہک بادشاہ بناتے دل اساں جنگ کر لیں اللہ سٹیں دے رستے وچ۔ تے اول نبی آکھیا اے دھیرے جو تہاڈے اتے جنگ فرض تھی دہے تے تسان بھڑواناں۔ انہیں آکھیا ساکوں کیا ہے جو اللہ سٹیں دے رستے وچ بھڑواناں حالت لے ہے جو ساکوں اپنے گھرں وچ کڈھ ڈنا گیا تے اپٹے پتریں کنیں دی تے جڈاں انہیں تے جنگ فرض کر ڈتی گئی اوسارے پھر گئے سوائے تھوڑیں لوکیں دے تے اللہ سٹیں ظالمیں کون بہوں ہانڈے۔

۲۴۸۔ تے انہیں دے نبی انہیں کون آکھیا جو بے شک اللہ سٹیں طاوت کول تہاڈا بادشاہ بنا کے پھٹھے۔ انہیں آکھیا اوکیوں ساڈے اتے حکومت کر سگدے۔ اوں کنیں ساکوں حکومت کرن دا زیادہ حق اوں کنیں مال دی ڈھیر کڑھائی۔ تے نبی آکھیا بے شک اللہ سٹیں اوں کول تہاڈے اتے چن گدھے تے اوںکوں بہوں ودھائی علم وچ تے جسم وچ۔ اللہ سٹیں جینکوں چاہندے اپنی حکومت ڈیندے تے اللہ سٹیں بہوں ودھاوٹن والا تے جانٹن والا ۱۰۰۔

۲۴۹۔ انہیں دے نبی انہیں کون آکھیا جو بے شک اندی ہادی ہادقا و نشان اے ہے جو تہاڈا وکھ مندوق آدوسی جیندے وچ تہاڈے کیتے تسلی ہوسی تہاڈے رب کنیں او موسیٰ تے ہارون دے تعلق داریں دا چھوڑیا ہو یا لقایا ۱۰۰۔ اوں کول فرشتے پاتی کھڑے ہوسن۔ بے شک ایندے وچ تہاڈے واسطے نشانی ۱۰۰ ہے تسان مؤمن ہوتے۔

تِلْكَ الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ مِنْهُمْ ۚ مَنْ كَلَّمَ اللَّهُ وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجَاتٍ ۚ وَآتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ ۖ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا اقْتَتَلَ الَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ وَلَكِنْ اخْتَلَفُوا فَيَنْهَضُ مِنْ أَمَنَ وَمِنْهُمْ مَنْ كَفَرَ ۚ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا اقْتَتَلُوا وَلَكِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ﴿۳۳﴾

۲۵۴۔ اے رسول جن جن کو اس کچھ سے دھرتے رہتے تھے انہیں دے دیا کچھ ایسے جن جن کو اس کچھ سے دھرتے رہتے تھے عیسیٰ ابن مریم کو کھانا بطور نشان تے اس روح القدس نا اوندی نکلائی کیتی تے جے اللہ سیس چاہے ہاتے کھلے نشان آؤں دے بعد تے نیس دے بعد لے لوک آیت وچ نہ بھڑن ہاتے انہیں اختلاف کیسے انہیں دے دیا کچھ تے مں گئے تے کچھ نہ نیس جے اللہ سیس چاہے ہاتے او آیت وچ نہ بھڑن ہاتے اللہ سیس او بکریندے جوا چاہندے۔

۲۵۵۔ اے منہ والو اس فرج کرو جو اس تہا کوں ہاتے اس کس پہلے جوا دیندے اوے جیندے وچ نہ پار ہوسی تے نہ گت کم اوسی تے نہ سفارش چلیسی تے کافر ہی ظلم کرن والہن۔

۲۵۶۔ اللہ اوقات جیندے سو کوئی عبادت دے لائق نیس او جیندے تے قائم رہن والا۔ نہ تے او کوں گھل اندی تے نہ ندر آسمان تے زمین وچ جو کچھ ہے اوہیندے کیرھا جیرھا اوندی اجازت دے بغیر اوندے اگو سفارش کر سگے۔ اوسب کچھ چاندے جواوندے اگو یا پچھو ہے اوندے علم وچ کچھ دی او احوال نیس کر سگدے سوائے اوندے جے تلا او چاہے۔ اوندل علم آسمان تے زمین تے پھیلایا پئے تے انہیں ڈونایں ما پارھا اوں کوں ٹھیکہ دانیس۔ اللہ سیس وڈی شان والا تے عظمت والا۔

۲۵۷۔ دین وچ کوئی جبر نیس۔ ہدایت مگر ہی کس نکھڑی پئی ہے۔ تے جیرھا شیطان دی گال نہ منے تے اللہ سیس کوں منے تے اول ول نکھڑے کڑے کوں پوگدے جیرھا تر ٹھانئیں۔ تے اللہ سیس بہوں سٹن والا تے بہوں چاٹن والا۔

۲۵۸۔ جیرھے میندن اللہ سیس انہیں داسگیتی ہے انہیں کوں اندھا رہیں کس سوبھلے دو گھن اندے۔ تے جیرھے نیس میندے

لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ ۚ فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ لَا انْفِصَامَ لَهَا ۗ وَاللَّهُ سَبِيحٌ عَلَيْهِ ۝

اللَّهُ وَلِیُّ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ ۚ وَالَّذِينَ كَفَرُوا أُولَئِكَ هُمُ الظَّاغُوتُ ۚ

يُخْرِجُونَهُمْ مِنَ النُّورِ إِلَى الظُّلُمَاتِ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ
النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۵۸﴾

۴۴

انہیں دے سبکتی شیطان تے او انہیں کو سوچھلے کنیں اندھاریں دو
گھن نندن۔ اے لوک دوزخی ہن تے او ندے وچ بہوں دیر
تیں پئے رہن۔

۲۵۹۔ کیا تیکوں اوں آدمی دی خبر نہیں ملی جنیں اپنے رب دے
متعلق ابراہیمؑ نال بحث کیتی جو اللہ سئیں اوں کوں حکومت دُتی ہائی۔
جڈاں ابراہیمؑ اکھیا جو میڈا رب اوہے جیڑھا جو بندے تے مریندے
اوں بادشاہ اکھیا میں جویندے اوہی ہاں تے مریندے ہاں تے حضرت
ابراہیمؑ اکھیا جو بے شک اللہ سئیں سمجھ کوں پوادھ کنیں
کڑھیندے تے توں اوں کوں پچا دھ کنیں کڑھ ڈکھال۔ تے
کافراں گال تے ڈاڈھا ویلا تھی گئے تے اللہ سئیں ظالمیں کوں
سدا رستہ نہیں ڈکھیندا۔

۲۶۰۔ یا اوہو جہاں کوئی آدمی ڈٹھی جیڑھا بک دوستی کنیں لنگھئے
تے او دوستی اپنیں جیتیں تے ڈٹھی پئی ہائی۔ تے اوں آدمی اکھیا
جو اللہ سئیں اس دوستی کوں اچڑن دے لہو کیوں دسی۔ تے اللہ
سئیں اوں کوں سوسال تیں (نحواب وچ) ماری رکھئے ولا اوندی
نندر اکھوڑی اس تے پچیس جوتوں ایں حالت وچ کسے تیں
رہ گئیں۔ اوں اکھیا جو میں بک ڈیندے یا ڈیندے داکھ حصہ رہ گیاں۔
اللہ سئیں اکھیا سچی گال لے ہے جوتوں سوسال تیں ایویں رہ گئیں
ہن توں اپنی روٹی تے پیوٹ دے پانی کوں ڈیکھ اوڑیا نہیں۔ تے
توں ڈیکھ اپنے گڈا کوں۔ تے اسان تیکوں لوکس کیتے نشان بٹائے
سے۔ توں ڈیکھ ٹبریں کوں کیوں اسان انہیں کوں جڑیندے تے
ول انہیں تے گوشت چڑھیندے میں۔ تے جڈاں او ندے لے گال
کھل گئی تے اوں اکھیا میکوں پتہ جو اللہ سئیں برستے تے قادر۔

۲۶۱۔ تے جڈاں حضرت ابراہیمؑ اکھیا لے میڈے رب میکوں ڈکھا جوتوں
مردے کیوں جویندیں اللہ سئیں اکھیا کیا توں لے گال نوہیں منیدا۔
اوں اکھیا منیدا تے ہاں پر دل دی تسلی کیتے لے پچھم تے اللہ سئیں

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِي حَاجَّ إِبْرَاهِيمَ فِي رَبِّهِ أَنْ اتَّهَمَهُ
اللَّهُ الْمَلِكُ إِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّيَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ
قَالَ أَنَا أَحْيِي وَأُمِيتُ قَالَ إِبْرَاهِيمُ فَإِنَّ اللَّهَ يَأْتِي
بِالتَّنْصِيلِ مِنَ الشَّرْقِ فَا تَبْهَاهَا مِنَ الْغُرُبِ
فَبُهِتَ الَّذِي كَفَرَ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿۵۹﴾

أَوْ كَالَّذِي مَرَّ عَلَى قَرْيَةٍ وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَى
عُرُوشِهَا قَالَ أَنَّى يُغِي هَٰذِهِ اللَّهُ بَعْدَ مَوْتِهَا
فَأَمَّا نُهُ اللَّهُ مِائَةَ عَامٍ ثُمَّ بَعَثْنَاهُ قَالَ كَمْ لَبِثْتُمْ
قَالَ لَبِثْتُ يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالَ بَلْ لَبِثْتُمْ
مِائَةَ عَامٍ فَانْظُرْ إِلَى طُعَمَائِكَ وَشَرَابِكَ لَمْ يَتَسَنَّهْ
وَأَنْظُرْ إِلَى حِمَارِكَ وَلِنَجْعَلَكَ آيَةً لِّلنَّاسِ
وَأَنْظُرْ إِلَى الْعِظَامِ كَيْفَ نُنشِزُهَا ثُمَّ نَكْسُوهَا
لَعَلَّكُمْ أَتَيْنَكُم لَّهٗ قَالَ أَتَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ ﴿۶۰﴾

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ ارْنِي كَيْفَ تُحْيِي الْمَوْتَىٰ قَالَ
أَوَلَمْ تُؤْمِنْ قَالَ بَلَىٰ وَلَٰكِن لِّيَبْطِئَنَّ قُلُوبِي ثُمَّ
أَجْعَلْ فِئْتَابَ عَرْشِي مِنَ الْغَيْرِ فَصَرَّهِنَّ إِلَيْكَ ثُمَّ اجْعَلْ

عَلَى كُلِّ جَبَلٍ مِّنْهُنَّ جُزْءًا ثُمَّ ادْعُهُنَّ يٰٰأَيُّهَا
سَعْيَاءُ وَاعْلَمْنَ أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿۳۵﴾

۳۵
ع

اُکھیا چار کچی پکڑتے انہیں کوں اپنا ہسک کرتے دلائیں کوں
انجوانج روہ تے رکھ آ۔ بھیں انہیں کوں سب ماراویڈ ودرکرتے
اؤسن۔ تے توں چاٹ گن جوالہ سٹیں غالب تے بہوں سیانا۔

۲۶۲۔ اہیں لوکیں دی مثال جیرھے اللہ سٹیں دے رستے وچ اپٹے
مالیں کوں خرچ کریندن بک دانے آئی کار جیرھاست ٹے کھیندے
تے ہرے وچ سودا ٹے ہوندن۔ تے اللہ سٹیں جیندے کتے
چاہے ڈوڑی کر ڈیندے تے اللہ سٹیں بہوں ددھاوٹن دلا تے
چاٹن والا۔

مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَمَثَلِ
حَبَّةٍ أَلْبَنَتْ سَبْعَ سَنَابِلٍ فِي كُلِّ سُنبُلَةٍ مِّائَةٌ
حَبَّةٌ وَاللَّهُ يُضَعِفُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿۳۶﴾

۲۶۳۔ اولوک جیرھے اللہ سٹیں دے رستے وچ اپٹے مال خرچ
کریندن تے خرچ دے بعد نہ احسان دیاں سٹاوتاں مریندن
تے نہ دکھ ڈیندن انہیں واسطے انہیں دے رب کنیں بدلہ۔
نہ انہیں کوں ڈرتے نہ اوموٹھے تحسین۔

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ لَا
يُتَّبِعُونَ مَا أَنْفَقُوا مَنًّا وَلَا أَذًى لَهُمْ أَجْرُهُمْ
عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿۳۷﴾

۲۶۴۔ چچی مال اکھٹے تے بخش ڈیون اوں مدد تے کنیں چنگا
جیندے بکھو دکھ ہووے۔ تے اللہ سٹیں بے نیاز تے بہوں
ٹھہرا۔

قَوْلٌ مَّعْرُوفٌ وَمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِّنْ صَدَقَةٍ يَتَّبِعُهَا
أَذًى وَاللَّهُ غَنِيٌّ حَلِيمٌ ﴿۳۸﴾

۲۶۵۔ لے منٹن والو اتاں اپنی صدقیں کوں دیکھاؤ نہ احسان دیاں
سٹاوتاں مارکے تے دکھ ڈے کے۔ جویں کوئی اپنے مال کوں
لوکیں دے دکھا دے کتے خرچ کتے اور اللہ سٹیں کوں میندے
تے نہ آخرت دے ڈیندے کوں۔ اوندی مثال اوں پھردی جیندے
اتے مٹی پٹی ہووے تے اوندے اتے ڈاڈھا میندے تے اوں
کوں پھردا پھردے کتے چھوڑ ڈیوے ایجے لوکیں کوں جو کچھ او
کھندن اوندے وچوں کچھ دی نیں بلدا۔ تے اللہ سٹیں کامر
لوکیں کوں سدھا رستہ نیں دکھیندا۔

يٰٰأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَبْطُلُوا صَدَقَتَكُمْ بِالْمَنِّ
وَالْأَذَىٰ كَالَّذِي يُنْفِقُ مَالَهُ رِثَاءَ النَّاسِ وَلَا
يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ صَفْوَانٍ
عَلَيْهِ تُرَابٌ فَأَصَابَهُ وَابِلٌ فَتَرَكَهُ صَلْدًا لَا
يَقْدِرُونَ عَلَىٰ شَيْءٍ مِّمَّا كَسَبُوا وَاللَّهُ لَا يَهْدِي
الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿۳۹﴾

۲۶۶۔ تے جیرھے لوک اپنے مال کوں اللہ سٹیں دی خوش حال
کوٹ تے اپنے آپ کوں لپکا کر دی خاطر خرچ کریندن انہیں
دی مثال اوں باغ دی جیرھا اچی جاتے ہووے تے اوندے

وَمَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ اتِّبَاءَ مَرْضَاتِ
اللَّهِ وَتَنَابُؤَاتٍ مِّنْ أَنْفُسِهِمْ كَمَثَلِ جَنَّةٍ بِرَبْوَةٍ

أَصَابَهَا وَاِبِلٌ فَانْتَأَمَّتْ كُلُّهَا ضِعْفَيْنِ فَإِنْ لَمْ يُصَبَّهَا
وَاِبِلٌ قَطَلُهَا وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢٦٧﴾

أَيُّدُ أَحَدِكُمْ أَنْ تَكُونَ لَهُ جَنَّةٌ مِّنْ نَّجِيلٍ وَأَعْنَابٍ
تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ لَهُ فِيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ
وَأَصَابَهُ الْكِبَرُ وَلَهُ ذُرِّيَّةٌ ضِعْفًا مِّمَّا فَصَابَهَا
إِعْصَادٌ فِيهِ نَارٌ فَاحْتَرَقَتْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ
الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ ﴿٢٦٨﴾

اتے ڈاڈھامیز سے تے او ڈوڑا پھل ڈلوے تے جے ڈاڈھا
میزہ نو سے تے پھنگاری درمیر۔ تے اللہ سیس جوتساں کریندے
ڈہا کھڑے۔

۲۶۷۔ کیا تہا ڈوے وچو کوئی آدمی چاہندے جو اندا کب باغ
ہوے تے اوں باغ وچ کھجیاں تے انگور ہون تے اونڈے
وچ نہروی و ہندی ہووے تے اونڈے کیتے اونڈے وچ ہر
قسم دے میوے ہون تے دل اوں کوں ڈھیا آونچے تے اونڈے
بال دی چھوٹے ہون تے اوں باغ تے عمارت گولہ آں ڈھاوے تے
اوباغ سڑونچے۔ ایویں اللہ سیس تہا ڈے کیتے نشانیاں بیان کریندے
تاں جوتساں سوچو۔

۲۶۸۔ لے منق و الو جوتساں کھدے، اونڈے وچو پاک چیزاں
خرچ کر تے اونڈے وچو وی خرچ کرو جو اس تہا ڈے کیتے
زین وچو کڑھیں۔ تے تاں بے کار چیزاں تے او چیزاں جیڑیاں
آپ نہ گھنوں سوائے ایندے جوتساں اکھیں بند کر کے گھنوں چاہئیں
وچو تاں خرچ کرن دا ارادہ نہ کر تے تاں جان گھنوں جو بے
شک اللہ سیس بے نیاز تے بہوں صفتیں والا۔

۲۶۹۔ شیطان تہا کوں غربت کنیں ڈریندے تے تہا کوں بے حیائی
دا کم ڈریندے تے اللہ سیس تہا کوں اپنٹے ولو بخش تے فضل دا وعدہ
کریندے تے اللہ سیس بہوں ودھاوٹ والا تے چاٹن والا۔

۲۷۰۔ سٹپ ڈیندے جینکوں چاہندے تے جینکوں سٹپ
مل وچے او نکوں بہوں چنگائی بڑی گئی تے سیانے دے سوا
نصیحت کوئی حاصل نیں کریندا۔

۲۷۱۔ جو تاں خرچ کیتے تے یا نذر منی تے بے شک اللہ
سیس اوں کوں چاندے تے غالیں دا کوئی امدادی نیں۔

۲۷۲۔ جے تاں صدقہ ظاہر کر کے ڈلو تے لے وی چنگا تے جے
تاں اوں کوں لکاؤ تے غریبیں کوں ڈلو تے لے وی تہا ڈے

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِمَّا كَسَبْتُمْ
وَمِمَّا أَخْرَجْنَا لَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَلَا تَيَسَّمُوا الْغَبِيثَ
مِنْهُ تُنْفِقُونَ وَلَسْتُمْ بِأَخِيذِهِ إِلَّا أَنْ تُغْضُوا فِئَةً
وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَفِيٌّ حَمِيدٌ ﴿٢٦٩﴾

الشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ وَيَأْمُرُكُم بِالْفَحْشَاءِ وَاللَّهُ
يَعِدُكُم مَغْفِرَةً مِنْهُ وَفَضْلًا وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٧٠﴾

يُؤْتِي الْحِكْمَةَ مَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ
أُوتِيَ خَيْرًا كَثِيرًا وَمَا يَذْكُرُونَ إِلَّا أُولَ الْأَلْبَابِ ﴿٢٧١﴾

وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ نَفَقَةٍ أَوْ نَذَرْتُمْ مِنْ نَذْرٍ فَإِنَّ
اللَّهَ يَعْلَمُهَا وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ﴿٢٧٢﴾

إِنْ يَبْدُوا الصَّدَقَاتِ فَنِعِمَّا هِيَ وَإِنْ تُخْفَوْهَا وَ
تُؤْتَوْهَا الْفُقَرَاءَ فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَيَكْفُرُ عَنْكُمْ مَنْ

سَيَاتِكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿۲۶﴾

کیسے چنگا ۷۷ تے اللہ سیس تہا ڈے کیں تہا ڈیاں بریاں وی پریں کر لیس تے اللہ سیس جو تساں کریدے ۷۷ واقعہ۔

لَيْسَ عَلَيْكَ هُدَاهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَا يُنْفِكُمْ وَمَا تُنْفِقُونَ إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ اللَّهِ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ ﴿۲۷﴾

۲۷۔ انہیں کوں سدھے رستے تے گھن آوٹ تہا ڈے دے نیں تے بالہ سیس جینکوں چاہندے ہدایت ڈیڈے۔ تے جو دی چنگا مال تساں خرچ کریدے ۷۷ او تہا ڈے اپنے فائدے کیتے ہے تے تساں جو دی خرچیدے ۷۷ او اللہ سیس دی رضا گھن کیتے ہے تے جو چنگا مال خرچیدے اور تہا کوں پورا پورا ولا ڈتا ویسی تے تہا ڈے اتے ظلم نہ کیا ویسی۔

لِلْفُقَرَاءِ الَّذِينَ أُحْصُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ ضَرْبًا فِي الْأَرْضِ يَحْسَبُهُمُ الْجَاهِلُ أَغْنِيَاءَ مِنَ التَّعَفُّفِ تَعْرِفُهُمْ بِسِيمَاهُمْ لَا يَسْأَلُونَ النَّاسَ إِلْحَاقًا وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ ﴿۲۸﴾

۲۸۔ (اے صدقے) انہیں محتاجین کیتے ہن جیرھے اللہ سیس دے رستے وچ روکے گھن تے او آزادی نال زمین وچ لڑھپر نیں سبکدے۔ اٹ سونہا آدمی انہیں کوں انہیں دے نہ منگن دی وجہ نال امیر سمجھدے۔ تساں انہیں کوں انہیں دی شکلیں کیں سچاں سبکدے ۷۷ او لوکیں کیں منگن کیتے چڑ دے نیں۔ تے جو تساں چنگا مال خرچ کریدے ۷۷ بے شک اللہ سیس او کوں بہوں جاڈدے۔

الَّذِينَ يَنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ بِالْإِثْلِ وَالنَّهَارِ سِرًّا وَعَلَانِيَةً فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿۲۹﴾

۲۹۔ تے جیرھے لوک اپنے مال خرچ کریدن رات ڈیہ سٹے تے لکا کے انہیں واسطے انہیں دے رب کیں بدلہ نہ او ڈرسن تے نہ او مونجھے تمکین۔

الَّذِينَ يَأْكُلُونَ الرِّبَا لَا يَقْوَمُونَ إِلَّا كَمَا يَقُومُ الَّذِي يَخْتَلِفُ الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَسِّ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا إِنَّا بَالِغٌ مِثْلُ الرِّبَا وَأَحَلَّ اللَّهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبَا فَمَنْ جَاءَهُ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّهِ فَاتَّقِ اللَّهَ مَا سَلَفَ وَأَمْرُهُ إِلَى اللَّهِ وَمَنْ عَادَ فَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۳۰﴾

۳۰۔ جیرھے لوک سود کھندن او ایویں اٹھدن جیویں او آدمی اٹھدے جینکوں شیطان ہتھ لاکے پاگل کر کے چھوڑ ڈیوے اے ایں واسطے ہے جو بے شک او آبدن جو پار سود جیہاں لے۔ تے اللہ سیس وپار کوں جائز کیتے تے سود کوں حرام۔ تے جیندو اوندے رب ولو کوئی نصیحت آوے تے او رک وچے تے ول جو حق گئے اوندا نفع ہوندا ۷۷ تے اوندا معاملہ اللہ سیس دے حوالے ہے تے جیرھے ولا ایویں کر لیں او دوزخی ان تے اوندے وچ دیر تیں رہن۔

يَحْقُ اللَّهُ الرِّبَا وَيُرِي الصَّدَقَاتِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الضَّالِّينَ ﴿۳۱﴾

۳۱۔ اللہ سیس سود کوں مٹا ڈیسی تے صدق کوں و دھا ڈیسی

كُلَّ كَفَّارٍ أَنِيعٍ ۝

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَآتَوْا الزَّكَاةَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ۝

تے اللہ میں ہر دے کافر تے گناہ مہار کون چنگا نہیں سمجھا۔
۲۷۸۔ بے شک اولوک جبرھے ایمان گمن آئن تے چنگے کم کریندن
تے نماز کون ٹھہارے پڑھدن تے زکوٰۃ ڈیندن انہیں واسطے
انہیں دے رب کنیں انہیں دا اجر۔ نہ او ڈرسن تے نہ او مونجھے
تھمیں۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَذَرُوا مَا بَقِيَ مِنَ
الرِّبَا إِن كُنْتُمْ قَوْمًا مُّؤْمِنِينَ ۝

فَإِن لَّمْ تَفْعَلُوا فَأْذَنُوا بِحَرْبٍ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ
وَإِن تَوَلَّوْا فَلَکُمْ رُءُوسُ أَمْوَالِکُمْ لَا تَظْلُمُونَ
وَلَا تَظْلَمُونَ ۝

۲۷۹۔ اے منٹن والو اللہ میں کنیں ڈرو تے باقی سود چھوڑ ڈیو
جے تساں مومن ہرے تاں۔

۲۸۰۔ جے تساں نہ کیاتے ول اللہ میں تے اوندے رسول دے
نال جنگ ٹھی پئی اے تے جے تساں توبہ کر گھنوتے تہا ڈا اصل
مال تہا ڈا تے تساں ظلم نہ کیسرتے تہا ڈے اتے ظلم نہ تھیسے۔

وَإِن كَانَ ذُو عُسْرَةٍ فَنَظِرَةٌ إِلَىٰ مَيْسَرَةٍ وَأَن
تَصَدَّقُوا خَيْرٌ لَّکُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۝

۲۸۱۔ تے جے کوئی ادھار والا تھی وچ ہووے تو اوں کو سہولت
تک مہلت ڈیو۔ جے تساں سمجھ رکھیندے تے تہا ڈا صدقہ
ڈیو ن دی تہا ڈے واسطے چنگا۔

وَ اتَّقُوا يَوْمًا تُرْجَعُونَ فِيهِ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ تُوَفَّىٰ كُلُّ
نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ۝

۲۸۲۔ تے تساں ڈرو اوں بڑیہ کنیں جیندے وچ تساں اللہ میں
دو ول ولسوتے پھیں ہر آدمی کون جو اوکنا ہوسی اوکوں پورا پورا ڈا
ولیں تے اوں تے ظلم نہ تھیسے۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَدَايَيْنَا بَدِينِ إِلَىٰ آجَلٍ
مِّنْهُ فَالْكَفَّةَ وَیَكْتَبُ بَيْنَكُمُ كَاتِبٌ بِالْعَدْلِ وَ
لَا يَأْبُ كَاتِبٌ أَن يَكْتُبَ كَمَا عَلَّمَهُ اللَّهُ فَلْيَكْتُبْ
وَلْيَمْلِكِ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ وَلْيَتَّقِ اللَّهَ رَبَّهُ وَلَا
يَبْخَسْ مِنْهُ شَيْئًا فَإِن كَانَ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ سَفِيهًا
أَوْ ضَعِيفًا أَوْ لَا يَسْطِيعُ أَن يُمِلَّ هُوَ فَلْيُمْلِكِ
وَلِيَّهُ بِالْعَدْلِ وَاسْتَشْهِدُوا شَهِيدَيْنِ مِنْ رِّجَالِكُمْ
فَإِن لَّمْ يَكُونَا دَجَلَيْنِ فَرَجُلٌ وَامْرَأَتَانِ مِمَّنْ رَضَوْنَ
مِنَ الشَّهَادَةِ أَوْ تَصْلَحْ لِحَدِيثِهِمَا فَنَدَّكَ إِحْدَاهُمَا

۲۸۳۔ اے منٹن والو جڈاں تساں ہک پے کنیں ہک میعاد میں
ادھار چاؤ تے اوکوں لکھ گھنوتے معاہدہ لکھن والا انصاف نال
لکھے تے لکھن والا لکھن کنیں انکار نہ کرے جیویں اللہ میں اوں
کوں سکھائے او اوں لکھے۔ تے لکھو اے دی ادھر جبرھا
تقدار (ادھار گھندا پئے) اتے اپنے رب اللہ میں کنیں ڈرو
تے اوندے وچ کھ دی نہ گھٹا دے تے جے اوگ لہا ہووے جیندے
ذمے حق یا او کمزور ہووے یا لکھو نہ سگدا ہووے تے ول اوند
وارث انصاف نال لکھو اے۔ تے اپنے مڑیں وچ ڈو گواہ بٹ
گھنوتے ڈو مرد نہ ہون تے ہک مرد تے ڈو زیمیں جبرھے تہا کوں
گواہی کیتے چنگے گن۔ اے ایں واسطے جو ہک بھل دہنجے تے ڈو جی

4

الْأُخْرَىٰ وَلَا يَأْبَ الشُّهَدَاءُ إِذَا مَا دُعُوا وَلَا تَسْمَعُوا
أَن تَكْتُمُوهُ صَغِيرًا أَوْ كَبِيرًا إِلَىٰ أَجَلِهِ ذُكِّرَكُمْ أَقْسَطُ
عِنْدَ اللَّهِ وَأَقْوَمُ لِلشَّهَادَةِ وَأَذْنَىٰ آلَا تَرْتَابًا إِلَّا أَن
تَكُونَ تِجَارَةً حَاضِرَةً تُدِيرُونَهَا بَيْنَكُمْ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ
جُنَاحٌ أَلَّا تَكْتُمُوهَا ۖ وَأَشْهَدُوا إِذَا بَيَّعْتُمْ وَلَا
يُضَارَ كَاتِبٌ وَلَا شَهِيدٌ ۚ وَإِن تَفْعَلُوا فَإِنَّهُ فُسُوقٌ
بِكُمْ وَانْفُوا لِلَّهِ وَيُعَلِّمُكُمُ اللَّهُ ۚ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ
عَلِيمٌ ﴿۳۹﴾

اوں کوں یاد کروے تے گواہ جیڈاں دی سٹیجین تے او انکار نہ کرن۔
تے تساں ادھار چھوٹا ہرے یا وڈا اوں کوں اونڈی مدتیں
کھنڈ وچ سستی نہ کرو۔ اے اللہ سیں دے نزدیک بہوں
الصالح آلی گال تے گواہی کوں پکا کریندی ہے تے ایندے بہوں
کو لہوہ جو تساں شک وچ نہ پوو و باجے آٹھے سائے و پار ہرے
تے آپت وچ بڑے گھن تھی و بچے تے تہا بڑے اتے کوئی گناہ
نئیں جو تساں اینکوں نہ کھو۔ تے جیڈاں تساں دیار کرو تے گواہ
بٹا گدھے کرو۔ تے کھنڈ والے تے گواہ کوں ڈکھ نہ پچا یا و بچے
تے جے تساں ایویں کرلیو تے اے تہا ڈی نافروانی ہوئی تے
اللہ سیں کیں ہرے۔ اللہ سیں تہا کوں علم ہلے تے اللہ سیں ہر چیز
کوں بہوں جانٹی والا ۳۹۔

وَإِن كُنْتُمْ عَلَىٰ سَفَرٍ وَلَمْ تَجِدُوا كَاتِبًا فَرِهْنَ
مَقْبُوضَةً فَإِن مِّنْ بَعْضِكُمْ بَعْضًا فُلْيُوهُ الَّذِي
أُولِيْنَ أَمَانَتَهُ وَلْيَتَّقِ اللَّهَ رَبَّهُ وَلَا تَكْمُلُوا الشَّهَادَةَ
وَمَن يَكْمُلْهَا فَإِنَّهُ إِنَّمْ قَلْبُهُ بِمَا نَعْمَلُونَ
عَلِيمٌ ﴿۴۰﴾

۲۸۴۔ جے تساں سفر تے ہوو تے کھنڈ والا نہ لہے تے ول
کوئی شے قبضے نال گائے رکھ گھنو۔ جے تہا بڑے وچ کوئی
کہیں تے اعتبار کرے تے امانت رکھے تے جیں کیں امانت ہے
او ولا پڑیوے تے اللہ کیں جبرہا اندر رب بڑے تے تساں کوئی
کوں نہ لکاو تے جبرہا اوں کوں لکندے بے شک گناہ کریندے
اوندا ول تے جو تساں کریندے ۴۰۔ اللہ سیں اوں کوں بہوں جانڈے
۲۸۵۔ اللہ سیں کہتے ہے جو کچھ آسانیں تے جو کچھ زمین وچ ہے
تے جہ تہا بڑے دلے وچ ہے اوں کوں ظاہر کرو یا لکاو اللہ سیں اندر
حساب تساں کیں گھنسی۔ جیکوں او چاہی بخشے تے جیکوں
چاہی عذاب دے لے لے تے اللہ سیں ہر شے تے قادر ۴۱۔

لِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَإِن تُبَدُّوا
مَّا فِيْ اَنْفُسِكُمْ اَوْ تَخَفُوْهُ يُخَاسِبْكُمْ بِهِ اللّٰهُ فَيَغْفِرُ
مَنْ يَّشَآءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَّشَآءُ ۚ وَاللّٰهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيْرٌ ﴿۴۱﴾

۲۸۶۔ رسول خود تے مومن اونڈے اتے ایمان گھن آئن جبرہا
اونڈے رب کیں اونڈے اتے لکھے۔ اے سارے ایمان گھن
آئن اللہ سیں تے تے فرشتیں تے کتابیں تے رسولیں تے۔
تے اونڈے رسولیں وچ اساں فرق لے کریندے۔ نئے او آہن
ہو اساں سن گدھے تے آکھن من گدھے توں سا کوں بخش تے

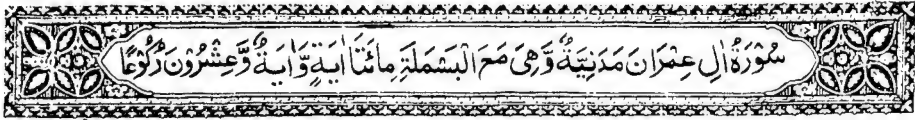
أَمِّنَ الرَّسُوْلُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ
وَالْمُؤْمِنُوْنَ كُلُّ أَمِّنَ بِاللّٰهِ وَ مَلٰئِكَتِهِ وَ
كُتُبِهِ وَ رُسُلِهِ لَا نَقِفُزُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْ
رُّسُلِهِ وَقَالُوا سَبْعًا وَ أَطَعْنَا عَمَرَآكَ رَبَّنَا

وَالَيْكَ الْمَصِيرُ ﴿۸۷﴾

اساں تیڈو ول آوٹے۔

لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَ عَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إَصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَاعْفُ لَنَا وَارْحَمْنَا أَنْتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿۸۸﴾

۲۸۷۔ اللہ سب کس کوں اوندی طاقت کنیں وودھ تکلیف نیں بُیندا انہیں واسطے ہے جو اوکتن جو انہیں برائیاں کائیں او انہیں تے بلوسن۔ تے اے ساڈے رب ساکون نہ پکڑجے اساں بھل گئے ہیں۔ یا اساں کنیں غلطی تھی گئی۔ اے ساڈے رب ساڈے اتے او بار نہ پا جیویں تیں انہیں دے پاتا ہا جیسے پہلے ہن۔ اے ساڈے رب ساڈے اتے او بار نہ سٹ جیرھا چا دے دی ساکون طاقت نیں۔ ساکون معاف کرتے ساکون بخش دے تے ساڈے اتے رحم کرتوں ساڈا آقا تیں تے کافیاں دے مقابلے وچ ساڈی امداد کر۔

سورة آل عمران مدنی ءے لیم اللہ نال ایندیاں ۲۰۱ آیات تے ۲۰ رکوعن۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۱۔ میں اللہ سب سے نال نال شروع کرینداں جیرھا بن منگے
تے بغیر منت دے ڈیوٹ والا ءے دل دل رم کرن والا ء۔
۲۔ میں اللہ سب کینں ددھ جانن والا ہاں۔
۳۔ اللہ دے سو کوئی عبادت دے لائق نیں لے زندہ تے قائم
رہن والا ء۔

الْعَمَّ ②

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ ③

۴۔ تیبے اتے بہائی ءے سچائی نال بھری ہوئی کتاب جیرھی
تصدیق کرن والی ءے اوندی جوا نہیں کینں ہے تے توراۃ تے انجیل
دی بہائی اِس۔

نَزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابُ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ
وَأَنزَلَ التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ ④

۵۔ ایں کینں پہلے لوکس کول سدھارستہ ڈکھائے کیتے تے سچ
کوڑ کول نکھوٹن کیتے معجزات ڈنسی۔ تے بے شک اولک جیرھے
اللہ سب دے نشانیں دا انکار کریندن انہیں کیتے ڈاڈھا عذاب
تے اللہ سب غالب تے سزا ڈیوٹ والا ء۔

مِن قَبْلُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَأَنزَلَ الْفُرْقَانَ ⑤
إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بآيَاتِ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ
وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انتِقَامٍ ⑥

۶۔ بے شک اللہ سب کینں زمین تے آسمان وچ کوئی خئے نکلی
ہوئی کا ءے نیں۔

إِنَّ اللَّهَ لَا يَخْفَى عَلَيْهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي
السَّمَاءِ ⑦

۷۔ اللہ سب او تہوئے جیرھا رھیں وچ تہا ڈیاں نکلاں بئیرے
جیویں چاہندے۔ اوندے سو کوئی عبادت دے لائق نیں۔ او
غالب تے بہوں سیان ء۔

هُوَ الَّذِي يُصَوِّرُكُمْ فِي الْأَرْحَامِ كَيْفَ يَشَاءُ لَا إِلَهَ
إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ⑧

۸۔ او ہو ءے جس تیبے اتے کتاب بہائی ءے تے اوندے وچ
کچھ آیات "محکمات" ہن (او آیات جیندے وچ قرآن مجید دی
خاص تعلیم بیان تھی ءے او کتاب دی ما ءے کچھ متشابہات
ہن (او آیات جینں وچ او تعلیم جیرھی پہلی کتابیں وچ ہائی پئی)
جینں لوکس دے دیں وچ کوٹ او گیر گھس کیتے تے سچائی کینں

هُوَ الَّذِي أَنزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ آيَاتٌ مُحْكَمَاتٌ
هُنَّ أُمُّ الْكِتَابِ وَأُخَرُ مُتَشَابِهَاتٌ فَأَمَّا الَّذِينَ فِي
قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَابَهَ مِنْهُ ابْتِغَاءَ
الْفِتْنَةِ وَابْتِغَاءَ تَأْوِيلَةٍ وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا

إِلَّا اللَّهُ وَالرَّسُخُونَ فِي الْعِلْمِ يَقُولُونَ آمَنَّا بِهِ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ رَبِّنَا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ ①

ہناؤں کیسے متشابہات میں پھونسلدن۔ تے سچ اے ہے جو
ایندی حقیقت صرف اللہ سب سے پتہ دے تے پکے علم والیں کوں پتہ چیرے
آہن جو اسان ایکوں من گدھے۔ اے سب کچھ ساڈے رب
کنیں ہے۔ تے سوائے سیائے دے کوئی نصیحت حاصل نیں
کریندا۔

رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ ②

۹۔ اے ساڈے رب توں ساکوں سدھارستہ دکھا ملے
بعد ساڈے دلیں کوں ڈنگا نہ کرتے بخش ساکوں اپنئے دلورمت
بے شک توں ہیں بہوں ڈیون والا ہیں۔

رَبَّنَا إِنَّكَ جَامِعُ النَّاسِ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْوَعْدَ ③

۱۰۔ اے ساڈے رب بے شک توں لوکیں کوں اوں جہاڑے
کٹھا کرکٹ والا ہیں جیندے آؤں دوج کوئی شک نیں تے بے شک
اللہ سب سے وعدہ خلافی نیں کریندا۔

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَأُولَئِكَ هُمْ وَقُودُ النَّارِ ④

۱۱۔ بے شک اولوک جیرے نیں میندے انہیں دے مال تے انہیں
دی اولاد اللہ سب سے دے مقابلے دوج کچھ دی کم نہ آؤسن ایہے
لوک بھادا پل۔

كَذَّابٍ أَلِيٍّ فُزَعُونَ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ ⑤

۱۲۔ تے انہیں دالقر دی اوہو ہے جیوں فزعون دے لوکیں دا ہاتے
جیرے انہیں کنیں پہلے ہن انہیں ساڈی آیتیں کوں کوڑا سمجھا
تے اللہ سب سے انہیں دے گناہ دی ورنال انہیں کوں پکڑ گدھا تے
اللہ سب سے ڈاڑھا سخت عذاب ڈیون والا۔

قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا سَعْلَبُونَ وَتُحْشَرُونَ إِلَى جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمِهَادُ ⑥

۱۳۔ تے انہیں کوں جیرے نیں میندے آکھ بے جوتساں ضرور
ڈھونج پوسوتے ول تہا کوں کٹھا کرکے دوزخ دوتیا ویسی تے
اوہوں گندری رہن دی جا۔

قَدْ كَانَ لَكُمْ آيَةٌ فِي فِتْنَةِ النَّصَارَةِ ثَمَّةٌ تَقَاتُلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَآخَرَى كَافِرَةٌ يَرَوْنَهُم مِثْلَ بَيْتٍ مَرْكَبٍ لَوِی الْعِثْرَ وَاللَّهُ يُوَدِّعُ بَصَرَهُ مَنْ يَشَاءُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً لِّأُولِي الْأَبْصَارِ ⑦

۱۴۔ انہیں ڈوٹولیں دوج جیرے آپت دوج بھڑ دے پئے ہن
تہا بے کیسے بے شک ہک نشان ہا۔ انہیں وچوہک ٹولہ تے اللہ
سب سے دے رستے دوج بھڑ داپسا ہاتے ڈوہا کافر ہا۔ او انہیں
کوں لپٹے اکھیں دے نال ڈوڑا بھڑے پئے ہن تے اللہ سب سے
اپنی امداد نال جیکوں چاہندے اوندی نکلائی کریندے۔ بے شک

ایندے وج اکھیں والیں کیسے عبرت۔

۱۵۔ لوکس کوں سو نہی کر کے ڈکھل گئی، شہوات دی محبت جمویں
ترکیتیں تے پترتے سونے چاندی دے ڈھیریں دے ڈھیرتے
سوٹھے سوٹھے گھوڑے تے بونگر ڈھورتے رڑھیں۔ لے دنیاوی
زندگی داسامان تے اللہ سیس کیں رڑھ دی بہوں چھگی جا۔

۱۶۔ توں اکھ بڑے جو میں تہا کوں انہیں کیں دی چھگیں شہیں بڑیں
انہیں لوکس کیسے جیرے اللہ سیس کیں بڑوں انہیں کیسے انہیں دے
رب کیں باغ ہن جیندے دھ نہاں دہندیاں پئن تے او
اوندے وج لیکارہ ولین۔ تے انہیں کیسے پاک ڈالیں ہن تے اللہ سیس
دی رماندی دی ہے۔ تے اللہ سیس اپنے بندیں کوں بڑا کھوے

۱۷۔ جیرے لوک اے آہن جولے ساڈے رب بے شک اسان
میندے ہیں توں ساڈے گن ہیں کوں بخش ڈے تے توں
ساکوں بھا دے عذاب کیں بجا۔

۱۸۔ او مبرکڑ والے، سچ الاوٹ والے تے فرمانبرداری کرٹ والے
تے اللہ سیس دے رستے وج خرچ کرٹ والے تے دڑے دیلھے
اٹھی کے بخشش منگٹ والے ہن۔

۱۹۔ تے اللہ سیس لے گواہی بڑیندے جو بے شک اوندے سوا
کوئی عبادت دے لائق نہیں تے فرشتے تے علم والے انصاف دے
نال این گال دی گواہی بڑیندن اوندے سوا کوئی عبادت
دے لائق نہیں او غالب تے بہوں سیانار۔

۲۰۔ بے شک اصل دین اللہ سیس دے نزدیک اسلام۔ جنہیں کوں
کتاب بڑی گئی بائی انہیں آپت وج گیلڑ دی وج کیں علم آوٹ دے
بعدوی مجبور اکیسے تے جیرھا اللہ سیس دے نشانات کوں نہیں منیدا تے
بے شک اللہ سیس بہوں مکھا حساب گھنٹ والا۔

۲۱۔ تے جے او تیرے نال بحث کرن تے توں اکھ بڑے جو میں
تے میڈیں منٹن والیں اپنے آپکا اللہ سیس دے سپرد کر ڈتے۔ تے

رُّبِّينَ لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ مِنَ النِّسَاءِ وَالْبَنِينَ
وَالْقَنَاطِيرِ الْمُقَنْطَرَةِ مِنَ الذَّهَبِ وَالْفِصَّةِ وَالْجَنِّ
الْمُسَوَّمَةِ وَالْأَنْعَامِ وَالْخَزَائِنِ ذَلِكَ مَتَاعُ الْحَيَاةِ
الدُّنْيَا وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الْمَبَإِ ۝

قُلْ أَوْفُوا بِعَهْدِكُمْ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا عِنْدَ
رَبِّهِمْ جُنَّتْ نَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خُلِدِينَ فِيهَا
وَأَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ وَرِضْوَانٌ مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ
بِالْعِبَادِ ۝

الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا إِنَّنَا أَمْنَا فَأَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَتَنَا
عَذَابِ النَّارِ ۝

الضَّالِّينَ وَالضَّالِّينَ وَالْقَاسِيْنَ وَالْمُنْفِقِينَ
وَالْمُسْتَغْفِرِينَ بِالْأَسْحَارِ ۝

شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُو الْعِلْمِ
قَابِلًا بِالْقِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝

إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ وَمَا اخْتَلَفَ الَّذِينَ
أُولُوا الْكِتَابِ إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بِنَبَأٍ
بَيْنَهُمْ وَمَنْ يَكْفُرْ بِآيَاتِ اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ سَرِيعٌ
الْحِسَابِ ۝

فَإِنْ حَاجَّكَ فَقُلْ أَسْلَمْتُ وَجْهِيَ لِلَّهِ وَمَنِ اتَّبَعْتُ
وَقُلْ لِلَّذِينَ أُولُوا الْكِتَابِ وَالْأَقِيمِينَ أَسْلَمْتُمْ فَإِنْ

أَسْلَمُوا فَقَدِ اهْتَدَوْا وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاءُ
وَاللَّهُ بِصِيْرَتِهِ بِالْعِبَادِ ۝۲۱

انہیں لو کہیں کوں وی اکھ جنہیں کوں کتاب بڑی گئی تے جیرھے ان پھر
بن جو کیا تساں وی اللہ سیس دے فرمانبردار بندے جے اوفرانبردار
بن وچن تے ول انہیں کوں ہدایت مل گئی تے جے او پھر وچن تے
تیرے دے تے صوف سنہا پکا ڈیون۔ تے اللہ سیس پئے بندیں
کوں بڈا کھڑے۔

إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيِّنَ
يَغْيَرُ حَقُّهُ وَيَقْتُلُونَ الَّذِينَ يَأْمُرُونَ بِالْقِسْطِ مِنَ
النَّاسِ فَبِئْسَ هُمْ بَعْدَ آيِ الْيَمِّ ۝۲۲

۲۲۔ تے بے شک اولوک جیرھے اللہ سیس دے نشانات دا انکار
کریندن تے نیس کوں ناجائز قتل کریندن تے انہیں لو کہیں کوں قتل
کریندن جیرھے العاف دا حکم بدیندن تے انہیں کوں بڈا کھڑیون والے
عذاب دا بڈس ڈے۔

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ
وَمَا لَهُمْ مِنْ نَّاصِرِينَ ۝۲۳

۲۳۔ اے اولوک جنہیں دے عمل اس جہان وچ وی تے آخرت
وچ وی بکل گئین تے انہیں دا کوئی وی امدادی نیس۔

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِنَ الْكِتَابِ يُدْعَوْنَ
إِلَى كِتَابِ اللَّهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ يَتَوَلَّى فُرْقَانُ مِنْهُمْ
وَهُمْ مُّعْرِضُونَ ۝۲۴

۲۴۔ کیا جیوں انہیں لو کہیں دا پتہ نہیں جنہیں کوں شریعت دا ہک حصہ
ڈنا گئے تے انہیں کوں کتاب دو سڈیا دیندے جوا انہیں وچ فیصلہ
کرے تے ول انہیں وچ ہک ٹولہ منہ دتا گھنڈے تے میندائیں۔

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَنْ نَمُنَّ بِالنَّارِ إِلَّا مَا مَعَدَّ رَبِّي
وَعَزَّوْهُمْ فِي دِينِهِمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ۝۲۵

۲۵۔ اے (منہ دوائی) ایں واسطے جے جوا اے آہن جو ساکوں
بھانہ لگسی سوائے گٹری دے ڈینس دے۔ تے جیرھا انہیں کوں
گنڈھے او انہیں کوں دین وچ دوکھا ڈیندا پئے۔

فَكَيْفَ إِذَا جَمَعْنَاهُمْ يَوْمَ لَا رَيْبَ فِيهِ وَوُفِّيَتْ
كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ۝۲۶

۲۶۔ اوں ویلھے انہیں دا کیا حال ہوسی جڈاں اساں انہیں کوں
کٹھا کر لیسوں جیرھے ڈینہ دے آوٹ وچ کوئی شک نیس تے ہر
آدمی جوا کتا ہوسی اونکوں پورا پورا ڈنا ویسی تے او ظلم نہ
کیتے ولین۔

قُلِ اللَّهُمَّ مَلِكُ الْمَلِكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَنْ تَشَاءُ وَتَنْزِعُ
الْمُلْكَ مِمَّنْ تَشَاءُ وَتُعْزِزُ مَنْ تَشَاءُ وَتُذِلُّ مَنْ
تَشَاءُ يُبِيدُ الْخَيْرُ أَتَاكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝۲۷

۲۷۔ توں اکھ بڈے لے خدا جیرھا بادشاہیں دا بادشاہ ہیں جیکوں
چاہنیں بادشاہی ڈیندیں تے جیں کنیں چاہنیں بادشاہی کس
گھنڈیں تے جیکوں چاہنیں عزت ڈیندیں تے جیکوں چاہنیں
توں ذلیل کریندیں تیرے ہتھ وچ چنگانی تے بے شک
توں ہر چیز تے قادر نیس۔

۲۸۔ توں رات کوں ڈینہہ وچ تے ڈینہہ کوں رات وچ پلہیندیں
تے جیندے کوں مردے کنیں کڈھیندیں تے مردے کوں زندہ
کنیں۔ تے جنیکوں چاہندیں بے حسابا رزق ڈیندیں۔

۲۹۔ تے مومن مومنین کوں چھوڑ کے کافرن کوں جگتی نہ بناون
تے جیر حالے کریندے اوندے نال اللہ سیئیں دا کہیں نئے وچ
کوئی تعلق نیں۔ سوائے ایندے جو اوہیں کنیں جیگی طراں بچ
کے رہن۔ تے اللہ سیئیں تہاکوں اپنے آپ کنیں ڈریندے تے
تساں اللہ سیئیں دو ولے۔

۳۰۔ توں آکھ جو تساں اپنے سینے وچ جو کجھ بے لگاؤ یا
ظاہر کرو اللہ سیئیں اوں کوں جاندے جو کجھ آسمانیں تے زبن
وچ ہے تے اللہ سیئیں ہر چیز تے قادر۔

۳۱۔ جیر بے ڈینہہ ہر جان جو کیا ہوسی اوں کوں اپنے سائے ڈیکھسی
تے ایویں جیر میاں دہری کیسی ہوسی۔ تے اوں آدمی دا دل کرے
جو اوندے اندری برائی مے وچکارو ڈا فاصلہ ہووے ہا۔ تے
اللہ سیئیں تہاکوں اپنے آپ کنیں ڈریندے تے اللہ سیئیں اپنے
بندیں تے بہوں مہربان۔

۳۲۔ توں آکھ جے تساں اللہ سیئیں مے نال محبت کریندے
تے تساں میڈے پچھوڑو اللہ سیئیں تہاڈے نال پاد کرے
تہاڈے گناہ بخشے تے اللہ سیئیں بہوں بخشش والا تے بہوں
مہربان۔

۳۳۔ توں آکھ جو تساں اللہ سیئیں تے اوندے رسول دا کھن منو
تے جے او منہ پھیرن تے بے شک اللہ سیئیں کافرن کوں پسند
نیں کریندا۔

۳۴۔ بے شک اللہ سیئیں آدم تے نوح تے ابراہیم تے عمران مے
خاندان دا اوں زمانے دے لوکیں تے رقبہ دھائے۔

۳۵۔ اوہک ڈوبھے دیاں اولادیں تے اللہ سیئیں بہوں سُنن

تُولِجَ الْبَلَّ فِي النَّهَارِ وَتُولِجَ النَّهَارُ فِي اللَّيْلِ
وَتُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَتُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ
وَتَرْزُقُ مَنْ تَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ۝۲۸

لَا يَتَّخِذِ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ
الْمُؤْمِنِينَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ
فِي شَيْءٍ إِلَّا أَنْ تَتَّقُوا مِنْهُمْ تُقَاةً وَيُخَذِ رُكُومُ
اللَّهُ نَفْسَهُ ۖ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ ۝۲۹

قُلْ إِنْ تَخْشَوْا مَا فِي صُدُورِكُمْ أَوْ تُبْدُوهُ بَعْلَةً
اللَّهُ ۖ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝۳۰

يَوْمَ يَحْذَرُ كُلُّ نَفْسٍ مِمَّا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ خُضْرًا
وَمَا عَمِلَتْ مِنْ سُوءٍ تَوَدُّ لَوْ أَنَّ بَيْنَهَا وَبَيْنَهُ
أَمَدًا يَعْبُدُ وَيُخَذِرُ لَكُمْ اللَّهُ نَفْسَهُ ۖ وَاللَّهُ وَدُفَّ
بِالْعِبَادِ ۝۳۱

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ
اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝۳۲

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ ۚ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ
الْكَافِرِينَ ۝۳۳

إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَىٰ آدَمَ وَنُوحًا وَآلَ إِبْرَاهِيمَ وَآلَ
عِصْرَ عَلَى الْعَالَمِينَ ۚ

ذُرِّيَّتَهُ بَعْضُهَا مِنْ بَعْضٍ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ۝۳۴

والا تے بہوں جائن والا ہے۔

۳۶۔ تے جہاں عمران دی زال آکھیا۔ میڈے رب بے شک جو کچھ میڈے ڈوھ وچ ہے میں اوں کوں آزاد کر کے تیبی نذر کرڈیتے تے توں میں کنیں قبول کر بے شک توں سنن والا تے بہوں جائن والا ہئیں۔

۳۷۔ تے جہاں اوں اونکوں جیٹے تے آکھئے سی لے میڈے رب بے شک میں تے چھوہر جیٹے تے جو کچھ اوں جیٹے اللہ سیس اوں کوں بہوں جائے۔ تے او چھوہر لیں چھوہر جیہاں میں تھی سگدا تے بے شک میں اونڈا ناں مریم رکھنے تے میں اونکوں تے اوندی اولاد کوں مردود شیطان کنیں تیبی ام شام وچ ڈیندی ہاں۔

۳۸۔ تے اونڈے رب اونکوں چنگی ملاں قبول کیسا تے چنگی ملاں اونکوں ودھائی۔ تے زکریا اونکوں پالے جہاں دی زکریا جیٹے قراب وچ اونڈے (مریم) کوں ہورنق لائھا ہویا ڈٹھے سی۔ اوں آکھئے لے مریم لے تیں کنیں کتھو کٹے۔ اوں آکھئے لے اللہ سیس کنیں ہے۔ بے شک اللہ سیس جیکوں چاہندے بے حسابا رنق ڈیندے۔

۳۹۔ تے اتھائیں زکریا اپنے رب کوں سڈیا تے آکھیا لے میڈے رب میکوں اپے ولوپاک اولاد ڈے۔ بے شک توں دعا کوں بہوں سنن والا ہئیں۔

۴۰۔ تے فرشتیں اوں کوں سڈیا راتے اوں ویلے او قراب وچ نماز کھڑا پڑھدا۔ بے شک اللہ سیس نیکوں کیوں دی خوشخبری ڈیندے جیہاں اللہ سیس دی کمال دی تصدیق کر لیس تے اوسرار ہوسی تے گناہیں کنیں رکن والا ہوسی تے نیکیں دھو بی ہوسی۔

۴۱۔ اوں آکھئے لے میڈے رب میکوں ہال کیوں تھسی میں تے پڑھا تھی گیاں تے میڈی زال دی سنڈھرتے اللہ سیس آکھیا

إِذْ قَالَتْ امْرَأَتُ عِمْرَانَ رَبِّ إِنِّي نَذَرْتُ لَكَ مَا فِي بَطْنِي مُحَرَّرًا فَتَقَبَّلْ مِنِّي إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿۳۶﴾

فَلَمَّا وَضَعَتْهَا قَالَتْ رَبِّ إِنِّي وَضَعْتُهَا أُنْثَىٰ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا وَضَعْتَ وَلَيْسَ الذَّكَاءُ كَالْأُنْثَىٰ ۖ وَإِنِّي سَمَّيْتُهَا مَرْيَمَ ۚ وَإِنِّي أُعِيذُهَا بِكَ وَذُرِّيَّتَهَا مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿۳۷﴾

فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولٍ حَسَنٍ ۖ وَأَنْبَتَهَا نَبَاتًا حَسَنًا ۖ وَكَفَّلَهَا زَكَرِيَّا ۖ كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا الْمِحْرَابَ وَجَدَ عِنْدَ هَا رِزْقًا ۖ قَالَ يَمْرُؤُا إِنِّي لَكِ هَٰذَا ۖ قَالَتْ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ ۖ إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿۳۸﴾

هَٰذَا لَكَ دُعَاؤُ زَكَرِيَّا ۖ رَبُّهُ ۖ قَالَ رَبِّ هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً ۖ إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ ﴿۳۹﴾

فَنَادَتْهُ الْمَلٰٓئِكَةُ ۖ وَهُوَ قَائِمٌ يُصَلِّي فِي الْمِحْرَابِ ۖ أَنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكَ بِيَحْيٰى مُصَدِّقًا لِّبَشٰرَةِ مَنِ اللَّهُ وَسَيِّدًا وَحَصُورًا ۖ وَنَبِيًّا مِّنَ الصَّٰلِحِيْنَ ﴿۴۰﴾

قَالَ رَبِّ إِنِّي يَكُونُ لِيْ عِلْمٌ وَقَدْ بَلَغَنِيَ الْكِبَرُ ۖ وَامْرَأَتِيْ عَاقِرٌ ۖ قَالَ كَذٰلِكَ ۖ اللَّهُ يَفْعَلُ مَا يَشَآءُ ﴿۴۱﴾

جو التدریس الیوم کریندے جو او چاہندے۔

۴۲۔ اول آکھیا اے میڈے رب میکوں کوئی حکم ڈے اللہ سیئیں
 آکھیا جو تیرے کیتے میڈا حکم اے بے جوتوں ترے ڈینہ لوکیں نال
 گا اہیں نہر سوائے اشاریں دے اپنے رب کوں بہوں یاد کرتے
 فخرتے شام او ندی تسبیح پڑھو۔

۴۳۔ تے جیڈاں فرشتیاں اکھیا جولاے مریم بے شک اللہ سیئیں
تیکوں چٹ گدھے تے تیکوں پاک کیتس تے اوں زمانے دی
ساری ترمیمیں تے جیکوں چٹ گدھس۔

۴۴۔ اے مریم توں اپنے رب دا اکھن من تے سجدہ کرنے کوک
کر۔ کوک کرٹ دالیں دے ناں۔

۴۵۔ اے غیب دیاں گاہیں بن حیرتیاں اسان تیکوں وحی
مے نال بڑسین تے توں انہیں دے نال نہ ہاویں جڈاں او دھرے
پنڈیرے پئے ہن جو انہیں وچو رم کون کون پلیسی۔ تے توں انہیں
نال نہ ہاویں جڈاں او بھڑ دے پئے ہن۔

۴۶۔ تے اوں ویلے کوں یوکر جڈاں فرشتیاں آکھئے جملے مریم بے شک اللہ سیئیں تیکوں اپٹے کلام نال غور خجری بُنیدے ہال دی اونڈا ناں عیسیٰ ابن مریم، ہوسی دنیا تے آخرت وچ وڈے رتبے والا ہوسی۔ تے خدا نے پیارس وجوہ ہوسی۔

۴۷۔ تے لوکین نال چھوٹی عمر وچ تے بڈھے وچ ایسی تے ہئی
نیکیں وچ۔

۴۸۔ مریم آکھیا جو اے میڈے رب میکوں پتر کیوں بخوسی تے
 کبیس شخص میکوں، جھدوی نیں لایا۔ اللہ سیئیں آکھیا۔ اللہ سیئیں
 پیدا کریندے ایویں جیویں اوچا ہندے چلن دی اللہ سیئیں کہیں
 کم دا فیصلہ کریندے تے او صرف اہدے تھی ونجے تے او تھی
 وسندے۔

۴۹۔ اوں کوں (اللہ سیئں) کتاب تے سُنمِی تے توراۃ تے

قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً ۚ قَالَ آتِيكَ أَلَاكُمُ الْمَاسُ
ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ إِلَّا زَمَناً ۚ وَاذْكُرْكَ كَثِيرًا وَسَمَحَ بِالْعِصْيَةِ
وَالْإِكْبَارِ ﴿٢٠﴾

وَإِذْ قَالَتِ الْمَلِكَةُ يٰ زُرَيْرَةُ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفٰكِ وَ
طَهَّرَكِ وَاصْطَفٰكِ عَلَى نِسَاءِ الْعَالَمِينَ ﴿٢٧﴾

يَرْزُقُنِي أَقْنِي لِرَبِّكَ وَاسْجُدْ لِي وَارْكَعْ لِي مَعَ
الرَّكَعِينَ ﴿٢٢﴾

ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ وَ مَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يُلْقُونَ أَقْلَامَهُمْ أَيُّهُمْ يَكْفُلُ مَرْيَمَ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يَخْتَصِمُونَ ﴿٩٤﴾

إِذْ قَالَتِ الْمَلَكَةُ يٰزَيْنَةُ إِنَّ اللَّهَ بُدِّعَكَ بِكِ
قِنَّةٍ ۖ اسْمُهُ الْيَسِيعُ ۖ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ وَجِئْنَا
بِالدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ ۝

وَيُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٣٦﴾

قَالَتْ رَبِّ اِنِّىٓ اِيْٓؤُنُّنِىْ وَاَلَدِّىْ وَلَمْ يَنْسِنِىْ نَسْرَتُہٗ
 قَالَ كَذٰلِكَ اللّٰهُ يَخْلُقُ مَا يَشَآءُ اِذَا قَضٰٓءُ اَمْرٍ اِنَّاۤ اِنَّمَا
 يَقُوْلُ لَہٗ کُنْ فَيَكُوْنُ ﴿۱۶﴾

وَيُعَلِّمُهُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ ﴿٧٩﴾

انجیل سکھائی۔

۵۰۔ تے بنی اسرائیل دو رسول بنا کے بھیجس تے اوں ول آکھیا جو بے شک میں تہاڑے رب کنیں تہاڑوں نشان گھن کے آیاں جو بے شک میں مٹی کنیں پکھیں آئی کار تہاڑی خاطر یک غلوک ٹیساں۔ تے اوندرے وچ چھوک مرلیاں تے اولہ سیس دے حکم ناں پکھی بنی ویسی۔ تے میں جماندرواندھے تے کورجی کون چنگا کرلیاں تے اللہ سیس دے حکم ناں موسے ہونے کون جو یساں تے جو کچھ تساں کھندے مئے تے جو کچھ تساں گھریں وچ جمع کریندے، اودی ڈیساں۔ بے شک ایندے وچ تہاڑے واسطے نشانی ۷۷

جے تساں مومن ہونے

۵۱۔ تے میں تصدیق کرینداں اول تعلیم دی جیرمی توراۃ وچ میڈے اگو۔ تے کچھ او چیزاں جیرھاں تہاڑے اتے حرام کیتاں گھن او میں تہاڑے کیسے ملال کرینداں تے میں تہاڑے کیسے تہاڑے رب کنیں نشان گھن آیاں۔ تے تساں اللہ سیس کنیں ڈرو تے میڈا اکھن منو۔

۵۲۔ بے شک اللہ میڈا تے تہاڑا رب تساں اونری عبادت کرو لے جے سدا رستہ۔

۵۳۔ تے جبائل حضرت عیسیٰ نے انہیں کنیں انکار ڈٹھے تے اوں آکھئے جو اللہ سیس دی خاطر میڈی کون مدد کرلیسی۔ حواہیں آکھئے اساں اللہ سیس دی مدد کرن والے ہن۔ اساں اللہ سیس کون میندے ہن تے توں گواہ رہیں جو اساں مسلمان ہن۔

۵۴۔ اے ساڑے رب اساں ایمان گھن آئے ہن اوندرے اتے جیرمی تیں لبائی اے تے اساں رسول دا کھنٹے تے توں ساکوں گواہیں وچو کچھ گھن۔

۵۵۔ انہیں دی مکہ کیسے تے اللہ سیس دی مکہ کیسے تے اللہ سیس چنگاں مکر کرن والا ۷۸۔

وَرَسُولًا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ أَنِّي قَدْ جِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ أَنِّي أَخْلُقُ لَكُمْ مِنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ فَأَنْفُخُ فِيهِ فَيَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُبْرِئُ الْأَكْمَهَ وَالْأَبْرَصَ وَأُخْرِى الْمَوْتَىٰ بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُبَشِّرُكُم بِمَا تَأْكُلُونَ وَمَا تَدَّخِرُونَ فِي بُيُوتِكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّكُم إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ٥٥

وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ وَلِأَجْلِ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي حُرِّمَ عَلَيْكُمْ وَجِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ٥٦

إِنَّ اللَّهَ رَفِئَ وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ٥٧

فَلَمَّا أَحَسَّ عِيسَىٰ مِنْهُمُ الْكُفْرَ قَالَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ آمَنَّا بِاللَّهِ وَأَشْهَدُ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ٥٨

رَبَّنَا آمَنَّا بِمَا أَنْزَلْتَ وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ ٥٩

وَمَكُرُوا وَكُورَ اللَّهِ وَاللَّهُ خَبِيرٌ مُلْكِينَ ٦٠

إِذْ قَالَ اللَّهُ لِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ رَافِعُكَ إِلَىٰ مَطْعَمِهِ مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَجَاعِلُ الَّذِينَ اتَّبَعُوكَ فَوْقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ ثُمَّ إِنَّ مَرْجِعَكُمْ فَأَحْكُمُ بَيْنَكُمْ فَبِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿۵۶﴾

فَأَذَا الَّذِينَ كَفَرُوا فَأَعَذِبْنَاهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ﴿۵۷﴾

وَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ﴿۵۸﴾
ذَلِكَ نَتْلُوهُ عَلَيْكَ مِنَ الْآيَاتِ وَالذِّكْرِ الْحَكِيمِ ﴿۵۹﴾
إِنَّ مَثَلَ عِيسَىٰ عِنْدَ اللَّهِ كَمَثَلِ آدَمَ خَلَقَهُ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ قَالَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿۶۰﴾

الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُنَ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿۶۱﴾
مَنْ حَاكَكَ فِيهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَابْنَاءَكُمْ وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ وَأَنفُسَنَا وَأَنفُسَكُمْ ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَلْ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَى الْكَاذِبِينَ ﴿۶۲﴾

إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْقَصَصُ الْحَقُّ وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلَّا اللَّهُ وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿۶۳﴾

۵۶۔ جبرائیل اللہ سے کہے جو اے عیسیٰ بے شک میں تیکوں مر لیاں تے میں تیکوں اپنے ولو عزت دیساں تے کافریں دے الزامیں کینیں میں تیکوں پاک کر لیاں تے جبر سے تیرے پھوڑدن انہیں کون نہ منقش والیں تے قیامت دے دینہ تک غالب رکھیاں ۔
تے دل تہا کون میڈو ولنا بوسی۔ تے میں تہا بڑے درمیان (اوں گال دا) فیصلہ کر لیاں جبر سے وچ لتاں اختلاف کریندے پئے ۔
۵۷۔ تے جبر سے نہیں میندے تے میں انہیں کوں ڈاٹھا عذاب دیساں۔ ایں دنیا وچ وی تے آخرت وچ وی تے انہیں دا کوئی امدادی نہ ہوسی۔

۵۸۔ تے جبر سے میندن تے ججگے کہ کیتے میں انہیں کوں پورا بدلہ دیساں تے اللہ سے علم کرن والیں کوں پسند نہیں کریندا۔
۵۹۔ لے آیات تے سٹیپ والا ذکر پڑھ کے سنیدے ہیں۔
۶۰۔ بے شک اللہ سے دے نزدیک عیسیٰ دی مثال الیوسہ جیویں آدم وی اوں کوں پیدا کیتس مٹی کیں ول اوکوں اکھیس بنی نیچ تے او بن گئے۔

۶۱۔ پہانی تیرے رب کیں ہے توں نہ تمہی شک کرن والیں وچو
۶۲۔ تے جبر صاحب تیں کیں علم آوٹ دے بعد وی تیرے نال ایندا جیڑا کرے توں اکھ بڑے آؤ اسان وی اپنے پتریں کوں سببندے ہیں لتاں وی اپنے پتریں کوں سببوتے اسان وی اپنی ترمیمیں کوں سببوتے تے اسان آپ وی آؤتے اسان دی اندے ہیں تے دل کھ بڑو جے تے رو روکے بددعا کریندے ہیں تے کوڑیں تے اللہ سے لعنت پٹھیندے ہیں۔

۶۳۔ بے شک لے سچی گال اتے اللہ سے سو کوئی وی عبادت دے لائق نہیں تے بے شک اللہ سے غالب تے وڈا سیانا۔

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ عَلَيْهِمُ بِالنَّفْسِ دِينَ ۝۶۴

۶۴۔ جے اوپر واپس تے بے شک اللہ سیس گپڑیں کوں چنگی طرح جانڈے۔

قُلْ يَٰٓأَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَىٰ كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضًا أَدْيَابًا مِن دُونِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُولُوا اشْهَدُوا بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ۝۶۵

۶۵۔ توں اکھڑے جو اے اہل کتاب تساں انجی کمال دواؤ جیری ساڑے تے تہاڑے وچ کہو۔ جو اساں اللہ سیس مے سوا کہیں دی عبادت نہ کرلیوں تے اوندے نال کہیں کوں شریک نہ کرلیوں تے اللہ سیس کوں چھوڑ کے ہک ڈوبے کوں رب نہ بیسوں۔ تے جے اوپر واپس تے انہیں کوں اکھڑو تساں گواہ رہو جو اساں فرمانبردار ہیں۔

يَٰٓأَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَحْجُونَ فِي إِبْرَاهِيمَ وَمَا أُنزِلَتِ التَّوْرَةُ إِلَّا نَجِيلٌ إِلَّا مِنْ بَعْدِهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ۝۶۶ هَٰأَنتُمْ هَٰؤُلَاءِ حَاجِبَتُمْ فِيْنَا لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ فَلِمَ تُحَاجُّونَ فِيْنَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ۝۶۷

۶۶۔ اے اہل کتاب تساں ابراہیم مے بارے وچ کیوں بھڑنے تورات تے انجیل اوندے بعد لہاں گئی کیا تساں عقل نوہے کریندے ۶۷۔ سٹو تساں اوہے ہوتے جیرے انہیں گاہیں دے متعلق بحث کریندے جیریاں تساں جانڈے تے تساں انہیں گاہیں دے متعلق کیوں بھڑدے جیریاں تساں جانڈے توہے۔ تے اللہ سیس جانڈے تے تساں نوہے جانڈے

مَا كَانَ إِبْرَاهِيمَ يَهُودِيًّا وَلَا نَصْرَانِيًّا وَلَكِنْ كَانَ حَنِيفًا مُّسْلِمًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ۝۶۸ إِنَّ أَوْلَى النَّاسِ بِإِبْرَاهِيمَ لََّذِينَ اتَّبَعُوهُ وَهُدًى النَّبِيُّ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنِينَ ۝۶۹

۶۸۔ حضرت ابراہیم نہ یہودی ہاتے نہ مسائی تے او اللہ سیس دو جھٹ والے فرمانبردار ہا او مشرکس وچ نہ ہا۔ ۶۹۔ بے شک ابراہیم دے قریب ادھن جیرے اوندے کچھ مردن تے اے نبی تے ایندے منن والے تے اللہ سیس سگیتی ہا مومنین دا۔

وَدَّتْ طَآئِفَةٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يُضِلُّوكُمْ وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّا أَنفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ۝۷۰

۷۰۔ اہل کتاب وچ ہک ٹولہ اے چاندے جو ادھن اکوں گواہ کر ڈیوے تے او اپنے آپ کوں گواہ کریندے پٹن تے او جھیندے نیں۔

يَٰٓأَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَأَنتُمْ تَشْهَدُونَ ۝۷۱

۷۱۔ اے اہل کتاب تساں اللہ سیس داکیوں انکار کریندے تے تساں گواہی ڈے چکیو۔

يَٰٓأَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْسِبُونَ الْحَقَّ يَٰٓأَبَاطِلَ تَتْلُمُونَ الْحَقَّ وَأَنتُمْ تَعْلَمُونَ ۝۷۲

۷۲۔ اے اہل کتاب تساں سچ کوں کوٹ نال کیوں رلیندے تے تساں سچ کوں کیندے تے تساں جانڈے۔

وَقَالَتْ طَافَتُ عَلَىٰ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ أَهْلِ الْيَمَنِ الْأَنْزِلَ
عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَجَهَ النَّهَارِ وَكَفَرُوا وَآخَرَهُ لَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ ﴿٤٣﴾

وَلَا تُؤْمِنُوا إِلَّا بِمَا نُنَزِّلُ مِنْكُمْ قُلْ إِنْ هَدَىٰ
هُدَىٰ اللَّهُ أَنْ يُوَفَّىٰ أَحَدٌ قِسْلًا مَّا أُوتِيْتُمْ أَوْ
يُجَاجِلُكُمْ عِنْدَ رَبِّكُمْ قُلْ إِنْ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ
يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٤٤﴾

يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ
الْعَظِيمِ ﴿٤٥﴾

وَمِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مَنْ إِنْ تَأْمَنُوا بِقِطَاعٍ يُدْوِرَ
إِلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَنْ إِنْ تَأْمَنُوا بِذِي تَأْسَرٍ لَا يُدْوِرَ
إِلَيْكَ إِلَّا مَا دُمَّتْ عَلَيْهِ قَائِمًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا
لَيْسَ عَلَيْنَا فِي الْأُمِّمِينَ سَبِيلٌ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ
الْكُذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٤٦﴾

بَلَىٰ مَنْ أَوْفَىٰ بِعَهْدِهِ وَاتَّقَىٰ فَإِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ
الْمُتَّقِينَ ﴿٤٧﴾

إِنَّ الَّذِينَ يَشْتَرُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَأَيْمَانِهِمْ ثَمَنًا
قَلِيلًا أُولَٰئِكَ لَا خَلَاقَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ
اللَّهُ وَلَا يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ
وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٤٨﴾

وَأَنَّ مِنْهُمْ لَفِرَاقًا ظَلُومًا أَلْسِنَتُهُمْ بِالْكِتَابِ
لِتَحْسِبُوهُ مِنَ الْكِتَابِ وَمَا هُوَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَقُولُونَ
هُوَ مِنَ عِنْدِ اللَّهِ وَمَا هُوَ مِنَ عِنْدِ اللَّهِ وَيَقُولُونَ

۴۳۔ کہ ٹولہ اہل کتاب وچو آہرے لتاں اوں گال تے ایمان
گھن او جیڑی مومنین تے بہان گئی ۴ ڈینہرے مندر وچ تے
ڈینہرے چھکڑ وچ انکار کر ڈیو متاں اول آون۔

۴۴۔ لتاں اکھن نہ منر سوائے اوںدے جیڑھا تہا بڑے دین دے
بکھو چلے تے توں اکھڑے بے شک اصل ہارن اوہے جیڑی اللہ
سیئس دی ۴۔ اوہو جہاں اوںکو ملے جو تہا کوں ملے یا تہا بڑے رب
دے گوتہا بڑے نال جیڑا لاون۔ توں اکھڑے جو بے شک فضل
اللہ سیئس دے ہتھ وچ تے او ڈینہرے جینکوں چاہندے تے
اللہ سیئس بہوں وودھ ڈیوٹ والا تے جانٹ والا ۴۔

۴۵۔ او اپنی رحمت نال جینکوں چاہندے خاص کریندے۔ اللہ
سیئس وڈے فضل والا ۴۔

۴۶۔ تے اہل کتاب وچو کھڑو کہ ایجھے بن جے توں انہیں کوں
ڈھیر سارا مال امانت ڈیویں تے او جیکوں ولا ڈیویں تے کھڑو کہ
ایجھن جو توں اوں کوں کھڑا دینا وی امانت ڈیویں تے او دلانہ ڈیویں
جے تہیں توں اوںدے کھو نہ پیا رہیں۔ لے اتے گاتہوں لے جو
اولہینا آہن جو اہمیں دے بائے وچ ساڈے لے کوئی پکڑ
نیس۔ تے او اللہ سیئس دے لے جانٹ کھڑے کوڑ مریندن۔

۴۷۔ با جیڑھا پے وعدے کوں پورا کر لسی تے اللہ سیئس کنیں ڈیویں
تے بے شک اللہ سیئس ڈیوٹ والیں نال حجت کریندے۔

۴۸۔ بے شک جیڑھے اللہ سیئس تے اوںدے عہد کوں تھوڑی
قیمت نال وچیندن انہیں دا آخرت وچ کوئی حد نہیں تے اللہ سیئس
نہ انہیں نال لسی نہ تے قیامت دے ڈینہر نہ انہیں دو ڈیکھسی تے
نہ انہیں کوں پاک کر لسی تے انہیں کیسے ڈکھ ڈیوٹ والا عذاب۔

۴۹۔ انہیں وچو کہ ٹولہ ایجھا ۴ جیڑھا کتاب (تورات) اکوں اپنے
زبانیں کوں مروڑ کے پڑھدن تاں جو اوں کوں دی سمجھو کتاب وچو
تے او کتاب وچو نہیں۔ او آہن جو لے اللہ سیئس ولو ۴ سبھی گال

عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٩﴾

لے ہے جو اللہ کی سب سے اونٹیں تھے اور جان بچھ کے اللہ کی سب سے اونٹیں تھے کوڑمیں۔

مَا كَانَ لِشَرِّ أَنْ يُؤْتِيَهُ اللَّهُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَ
الثُّبُوتَ ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ كُونُوا عِبَادًا لِي مِنْ دُونِ
اللَّهِ وَلَكِنْ كُونُوا رَبَّكُمْ بِنِعْمَتِهِمْ تَعْلَمُونَ الْكِتَابَ
وَبِمَا كُنْتُمْ تَدْرُسُونَ ﴿١٠﴾

۸۔ لے انسان دی شان نہیں جو اللہ کی سب سے اونٹیں اور کون کتاب
تھے، حکومت تھے نبوت ڈیوے پچھیں اور کون کون لے آکھے
جو اللہ کی سب سے اونٹیں کون چھوڑ کے میڈے بندے بنی ونبوت تھے اور ان
جو رب نے بنی ونبوت واسطے جو کتاب دی تعلیم دینے
تھے جو کتاب پڑھ دے۔

وَلَا يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَتَّخِذُوا الْمَلَائِكَةَ وَالنَّبِيِّينَ أَرْبَابًا
أَيَأْمُرُكُمْ بِالْكُفْرِ بَعْدَ إِذْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿١١﴾

۸۱۔ تے نہ او حکم دینے جو کتاب فرشتے تھے نہیں کون رب
بنا گھن کیا اور تہاڑے مسلمان تھیوٹے لے بعد تہا کون کفر دا حکم
ڈینے۔

وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّينَ لَمَا آتَيْنَاكُمْ مِنْ
كِتَابٍ وَحِكْمَةٍ ثُمَّ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مُصَدِّقٌ لِمَا
مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ بِهِ وَلَتَنْصُرُنَّهُ قَالَ أَأَقْرَرْتُمْ
وَأَخَذْتُمْ عَلَىٰ ذَٰلِكُمْ إِصْرِي قَالُوا أَقْرَرْنَا قَالَ
فَاشْهَدُوا وَإِنَّا مَعَكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿١٢﴾

۸۲۔ تے جڈاں اللہ کی سب سے اونٹیں کیں وعدہ گدھا با جو بنی تہا کون
کتاب تھے حکمت ڈیوالتے دل تہا ڈیو ک رسول آوے جرم
تصدیق کرے اور دی جرمی تہا ڈے کولہو کتاب اور لے اتے
ضرور ایمان گھن آوے ضرور اور دی امداد کرتے پچھیں خدا آکھئے
جو کیا کتاب اقرار کریندے تے کتاب میڈی اس ذمہ داری
کون قبول کریندے تے انہیں آکھئے اس اقرار کریندے ہیں۔
اللہ کی سب سے اونٹیں جو کتاب دی گواہ بہر میں دی تہا ڈے نال
گواہیں وچہاں۔

فَمَنْ تَوَلَّى بَعْدَ ذَٰلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿١٣﴾
أَفَغَيْرَ دِينِ اللَّهِ يَبْغُونَ وَلَهُ أَسْلَمَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَإِلَيْهِ يُرْجَعُونَ ﴿١٤﴾

۸۳۔ جرمی اندے بعد چھوٹے او فاسق بن۔
۸۴۔ کیا اور اللہ کی سب سے اونٹیں دین دے سوا بادیں چاہندے تھے سچی
گال لے ہے جو جرمی کچھ آسمانیں تے زمین وچ ہے غرضی تے
مجبوری نال اور نہ فرمانبردار تے اور نہ ولسن۔

قُلْ أَمَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ عَلَيْنَا وَمَا أُنْزِلَ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ
وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَمَا
أُوتِيَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَالنَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ
بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿١٥﴾

۸۵۔ توں آکھ جو اس اللہ کی سب سے اونٹیں تے ایمان گھن اندے ہیں تے
اور نہ تے جرمی ساڈے اتے لھتے تے جرمی ابراہیم اسماعیل
اسحاق تے (اور نہ) والادیں تے لھتے تے جو لہا گئے موسیٰ عیسیٰ
تے نہیں کون انہیں دے رب ولوالہیں وچ کہیں دافرق لے کریندے

تے اسل او ندرے فرمانبردار ہیں۔

۸۶۔ جبرہا اسلام لے سوا یا کوئی دین پا بندے او نگوں قبول نہ کیا ویسی تے او آفرت وچ گھانا پاوٹن والیں وچرے۔

۸۷۔ جبرھے لوک ایمان آئن دے بعد کافر تھی گئیں اللہ سیس انہیں کوں کیہیں ہدایت ڈیوے تے او گواہی ڈے چکین جو بے شک رسول سچا ۷ تے انہیں کو لہو دلائل آچکین تے اللہ سیس ظالم قوم کوں ہدایت نیں ڈیندا۔

۸۸۔ اے لوکن جنہیں دی مزا اے ہے جو بے شک انہیں تے اللہ سیس دی فرشتیں دی تے سارے لوکس دی لعنت۔

۸۹۔ او ندرے وچ ہمیشہ رہسن انہیں کئیں ہولا نہ کیا ویسی عذاب تے انہیں کوں مہلت نہ ڈتی ویسی۔

۹۰۔ سولے انہیں دے جبرھے تو بہ کرلین ایندے بعد تے اصلاح کرلین تے بے شک اللہ سیس بہوں بخشش والہ تے رحمت کرن والا ۷۔

۹۱۔ بے شک او لوک جبرھے کافر تھی گئیں تے ول او کفر وچ ددھ گئیں انہیں دی تو بہ کوں قبول نہ کیسی ویسی تے ایھے مگراہ ہن۔

۹۲۔ بے شک جبرھے کافرن تے او مر گئے او ہن دی کافر انہیں کئیں اصلو قبول نہ کیا ویسی جوا زمین دے برابر سونا و ٹاندرے وچ ڈیون۔ انہیں لوکس واسطے عذاب درد ڈیون والا تے انہیں داکوئی دی امدادی نہ ہوسی۔

وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَسِرِينَ ﴿۸۶﴾

كَيْفَ يَهْدِي اللَّهُ قَوْمًا كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ وَشَهِدُوا أَنَّ الرَّسُولَ حَقٌّ وَجَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿۸۷﴾

أُولَٰئِكَ جَزَاؤُهُمْ أَنَّ عَلَيْهِمْ لَعْنَةَ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿۸۸﴾

خَلِدِينَ فِيهَا لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿۸۹﴾

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۹۰﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ ثُمَّ أَزَادُوا كُفْرًا لَّنْ نُّقْبِلَ تَوْبَتَهُمْ ۚ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الصَّاكُونَ ﴿۹۱﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَانُوا وَهُمْ كُفْرًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْ أَحَدِهِمْ قِبْلُ الْأَرْضِ ذَهَبًا وَلَوْ افْتَدَىٰ بِهِ ۚ

أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۚ وَمَا هُمْ مِنْ نَّاصِرِينَ ﴿۹۲﴾

لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ ۚ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ ﴿۹۳﴾

۹۳۔ تساں نیکی کلامیں نو سے پاکدے جے تیں تساں او چیزاں
فرج نہ کرو جیہیں تہا کون چکیاں بگدن تے جے کھ تساں خرچ
کریدے ء تے بے شک اللہ سیس اول کون چاندے۔

كُلُّ الطَّعَامِ كَانَ حَلَالًا لِّبَنِي إِسْرَءِيلَ إِلَّا مَا حَزَمَ
إِسْرَءِيلُ عَلَى نَفْسِهِ مِنْ قَبْلِ أَنْ تُنَزَّلَ التَّوْرَةُ
قُلْ فَأْتُوا بِالتَّوْرَةِ فَاتْلُوهَا إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۹۴﴾
فَمَنْ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ
هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿۹۵﴾

۹۴۔ بنی اسرائیل کیتے برکھانا حلال با سوائے او نرے جیہا اسرائیل
نے اپنے اتے آپ حرام کر ڈتا با تورات دے لہن کنیں پہلے۔ توں
آکھ بے جے تساں سپے ء تے تورات گھن آؤ تے اوں کوں پڑھو۔
۹۵۔ تے جیہے لوک ایندے بعد اللہ سیس تے کوڑ بدھیندن
او سے لوک ظالمین۔

قُلْ صَدَقَ اللَّهُ فَاتَّبِعُوا مِلَّةَ إِبْرَٰهِيمَ حَنِيفًا ۚ وَمَا
كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿۹۶﴾
إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي بِبَكَّةَ مُبَرَّكًَا
وَهُدًى وَبُخْرًا ۚ فَلْيَتَّبِعُوا مِلَّةَ إِبْرَٰهِيمَ حَنِيفًا ۚ وَمَا
كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿۹۷﴾

۹۶۔ آکھ بے اللہ سیس سچ آکھن جے تساں پیروی کرو ابراہیم دے
مذہب دی جیہا خدا دوجھن والا ہاتے مشرکین دوجہ نہ ہا۔
۹۷۔ بے شک لوکیں کیتے پہلا گھر جیہا مکہ دوج تے برکت
والا جہا نیں کیتے ہدایت

فِيهِ آيَاتٌ يَتَذَكَّرُ لِمَقَامِ إِبْرَٰهِيمَ ۚ وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ
أَمْنًا ۚ وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حُجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ
إِلَيْهِ سَبِيلًا ۚ وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ ﴿۹۸﴾

۹۸۔ او نرے دوج کھلے کھلے نشانات ہن تے ابراہیم دے مکہ دی
جسے تے جیہا ایندے دوج داخل تھیوے او امن دوج آویدے۔
اللہ سیس کیتے لوکیں تے اوں گمراہ جیہا فرماں کیتا گئے جیہوں ایندے
راہ دی طاقت ہووے۔ تے جیہا نہ منے تے بے شک اللہ
سیس سارے جہا نیں کیں بے نیاز۔

قُلْ يَٰ أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ ۖ وَاللَّهُ
شَهِيدٌ عَلَىٰ مَا تَعْمَلُونَ ﴿۹۹﴾

۹۹۔ توں آکھ بے اے اہل کتاب تساں اللہ سیس دی آیات
والا کار کیوں کریدے ء تے اللہ سیس جو کھ تساں کریدے ء
اوندے تے نگران۔

قُلْ يَٰ أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَصَدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ
مَنْ آمَنَ تَبِعُونَهَا عَوَجًا ۚ وَأَنْتُمْ شُهَدَآءُ ۚ وَمَا اللَّهُ
بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿۱۰۰﴾

۱۰۰۔ توں آکھ بے اے اہل کتاب تساں اللہ سیس دی راہ کیں اوں
کوں کیوں کریدے ء جیہا ایمان گھن اندے تساں اوں کوں
ڈنگا کریدے ء تے تساں گواہ ہورے۔ اللہ سیس جو کھ
تساں کریدے ء اوں کیں غافل نیں۔

يَٰ أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تُطِيعُوا فَرِيقًا مِنَ الَّذِينَ
أُوتُوا الْكِتَابَ يَرُدُّوكُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ كُفْرِينَ ﴿۱۰۱﴾

۱۰۱۔ اے ایمان والو جے تساں اوں ٹوے دی فرمانداری
کرلیو جیہوں کتاب ڈتی گئی ء او تہا کوں تہا بے ایمان سے

بعد کافر بنادیں۔

۱۰۲۔ تے تہاں کیوں انکار کریندے جو حالت لے ہے جو
تہاڑے اتے اللہ سیس دی آیات پڑھیاں دیندن تے تہاڑے
وچ اونڈا رسول دی ہے پیا۔ میرھا اللہ سیس دی آم شام وچ
آویسی ایویں سمجھو اونکوں سدھے رستے تے ٹورڈا گئے۔

۱۰۳۔ لے ایمان والو اللہ سیس کینں ڈرو جیویں اوکینں ڈرن
دابق۔ تے تہاں اوکینں نہ مرو جے تہیں مسلمان نہ مرو۔

۱۰۴۔ اللہ سیس دی رسی کوں نکلائی نال پکڑو کھلے کے تے
نہ نکھڑو تے تہاڑے اتے جیرمی اللہ سیس دی نعمت سمجھو
اونکوں یاد رکھو جیرمے ویلے ہک ڈوبھے دے تہاں
دشمن ہاوسے تے اون تہاڑے دیں وچ محبت پاڈتی ہے
تے تہاں خدا دی اس نعمت نال آپت وچ بھرا بیٹ گئے
تے تہاں بھائی کھڈدی کندھی تے کھڑے ہاوسے تے
اون تہاکوں اون کینں بچا گدھے۔ ایویں اللہ سیس تہاڑے
کیتے اپنیاں آیتاں بیان کریندے تاں جو تہاں ہدایت پاڈ
۱۰۵۔ تہاں وچ ہک ٹولہ اینجھا ہووے جیرھا نیکی دو سبھے
تے جھگے کینں داکم ڈیون تے برائیں کینں روکن تے ایجھے
لوک کامیاب تھیون والن۔

۱۰۶۔ تہاں انہیں لوکس آلی کار نہ تھیو جو جیرھے نشان اوٹ دے
بعد آپت وچ نکھڑ گینں تے اختلاف کیتے نیں تے انہیں کیتے
وڈا عذاب۔

۱۰۷۔ جیرھے ڈینہہ کچھ منہ چٹے ہوسن تے کچھ منہ کالے ہوسن
تے جنہیں دے منہ کالے ہوسن (انہیں کینں بچیا ویسی) کیا
تہاں منن دے بعد کافر تھی گئے ہاوسے ہن تہاں عذاب
چکھو جو تہاں کافر تھی گئے ہاوسے۔

۱۰۸۔ تے جنہیں دے منہ چٹے ہوسن او اللہ سیس دی رحمت

وَكَيْفَ تَكْفُرُونَ وَأَنْتُمْ تُنْفِلُ عَلَيْكُمْ آيَاتِ اللَّهِ وَ
فِيكُمْ رَسُولُهُ وَمَنْ يَعْتَصِمْ بِاللَّهِ فَقَدْ هُدِيَ
إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ⑤

ع۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ وَلَا
تَمُوتُوا إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ⑥
وَاغْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا
وَأَذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءً
فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا
وَكُنْتُمْ عَلَى شَفَا حُفْرَةٍ مِنَ النَّارِ فَأَنْقَذَكُمْ
مِنْهَا كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ
تَهْتَدُونَ ⑦

وَلَنْتُكَ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ
بِالْعُرْوَةِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأُولَئِكَ هُمُ
الْمُقْبِلُونَ ⑧

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا وَاخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِ
مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَأُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ
عَظِيمٌ ⑨

يَوْمَ بَيَضَ وُجُوهٌ وَسُودَ وُجُوهٌ فَأَمَّا الَّذِينَ
اسْوَدَّتْ وُجُوهُهُمْ أَكْفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ فَذُوقُوا
الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ⑩

وَأَمَّا الَّذِينَ أَبْيَضَتْ وُجُوهُهُمْ فَبِإِذْنِ اللَّهِ

هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١٠٩﴾

تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ تَنْتَوٰهَا عَلَيْهِكَ بِالْحَقِّ ۖ وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ

ظُلُمًا لِّلْعَالَمِينَ ﴿١١٠﴾

وَاللَّهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۚ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ

الْأُمُورُ ﴿١١١﴾

كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ

وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ ۚ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَوْ آمَنَ

أَهْلُ الْكِتَابِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ مِنْهُمْ الْمُؤْمِنُونَ وَ

أَكْثَرُهُمُ الْفٰسِقُونَ ﴿١١٢﴾

لَنْ يَضُرَّكُمْ وَلَا أَذًى ۚ وَإِنْ يُقَاتِلُواكُمْ يُوَلُّوكُمْ

الْأَدْبَارَ ۚ ثُمَّ لَا يَضُرُّكُمْ ﴿١١٣﴾

ضَرَبَتْ عَلَيْهِمُ الذَّلٰلَةُ ۖ أَيْنَ مَا تَقِفُوا لَا يَجْبِلَ مِنْ اللَّهِ

وَجِبِلَ مِنَ النَّاسِ ۚ وَبَاءَ وَبِعَصَبٍ مِنَ اللَّهِ وَضُرِبَتْ

عَلَيْهِمُ الْمَسْكَنَةُ ۚ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ

الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقِّ ۚ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ ﴿١١٤﴾

لَيْسُوا سَوَآءٌ ۚ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ أُمَّةٌ قَابِلَةٌ يَتَسَلَّوْنَ

آيَاتِ اللَّهِ أَنَاءَ الْيَلِيلِ ۚ وَهُمْ يَسْتَحِدُّونَ ﴿١١٥﴾

يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ۚ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ

وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ ۚ وَكَانُوا رِجَالًا فِي الْخَيْرَاتِ ۚ

وَأُولَٰئِكَ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١١٦﴾

وہی ہوسن تے اوندے وچ ہمیشہ رہن۔

۱۰۹۔ اے اللہ سیس دی آیات ہن جیڑھاں سچائی نال تہاڑے

اتے پڑھدے ہن تے اللہ سیس سارے جہاں تے ظلم نہیں چاہندا۔

۱۱۰۔ جو کجھ آسمان تے زمین وچ ہے او اللہ سیس دا ہے۔

تے اللہ سیس دوسارے معاملے ولسن۔

۱۱۱۔ تساں ساریں کنیں چنگا ٹولہ جیڑھوں لوکیں دے فائدے

کیتے بنایا گئے تساں نیکی دا حکم ڈیندے ء تے برائی کنیں

ہلکیندے ء تے تساں اللہ سیس کوں میندے ء تے جے

اہل کتاب وی ایمان گھن آدن ہاتے انہیں واسطے چنگا ہا۔

انہیں وچ کجھ مومن تے زیادہ نافرمان۔

۱۱۲۔ او تھوڑے نقصان دے سوا تہا کوں کوئی نقصان نہیں

پچا سگدے تے جے او تہاڑے نال بھڑن تے او تہا کوں

کنڈ ڈکھلے درک ولسن تے ولا انہیں دی مدد نہ کیتی

ولیں۔

۱۱۳۔ انہیں تے ذلت سٹی گئی جہاں دی او ہوسن سوائے

ایندے جو او اللہ سیس دی یا لوکیں دی رسی کوں پکڑن تے

انہیں کوں بے وی چپڑ گئی ء لے ایں واسطے جے جو او بے

شک اللہ سیس دی آیات دا انکار کردے ہن تے بلا وچ

نہیں کوں قتل کریندن تے ایں واسطے جو انہیں نافرمانی کیتی

تے او مدد کیں و دھ گئیں۔

۱۱۴۔ اے سارے برابر نہیں اہل کتاب وچ ہک ٹولہ اپٹے

وعدے تے قائم اورات دے دیکھے اللہ سیس دی آیات

پڑھدن تے او سجدہ دی کریندن۔

۱۱۵۔ اللہ سیس تے آخرت تے ایمان گھن اندن۔ نیکی دا

حکم ڈیندن تے برائی کنیں کریندن تے نیکی کیتے ہک ڈو جے

کنیں جلدی کریندن تے ایجے لوک نیکیں وچ رہن۔

وَمَا يَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَنْ يَكْفُرُوهُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ

بِالْمُتَّقِينَ ﴿۱۱۳﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِي عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا
أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ
هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۱۱۴﴾

مَثَلُ مَا يُنْفِقُونَ فِي هَذِهِ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَثَلِ
رِيحٍ فِيهَا صِرٌّ أَصَابَتْ حَرْثَ قَوْمٍ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ
فَأَهْلَكَتُهُ وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَلَكِنْ أَنْفُسُهُمْ
يَظْلِمُونَ ﴿۱۱۵﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا بَطَانَةً مِنْ دُونِكُمْ
لَا يَأْلُوا نَفْسَكُمْ حُبًّا وَلَا دُونًا مَا عَيْنَتْمْ قَدْ بَدَتْ
الْبَغْضَاءُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ وَمَا تُخْفِي صُدُورُهُمْ
أَكْبَرُ قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْآيَاتِ إِنْ كُنْتُمْ
تَعْقِلُونَ ﴿۱۱۶﴾

هَٰئِنَّمَا أُولَٰئِكَ تَجْبُلُهُمْ وَلَا يُحِبُّونَكُمْ وَتُؤْمِنُونَ
بِالْكِتَابِ كُلِّهِ وَإِذَا لَقَوْكُمْ قَالُوا آمَنَّا وَإِذَا خَلَوْا
عَصَوْا عَلَيْكُمْ إِلَّا تَأْمَلُ مِنَ الْعِظِ قُلُ مُؤْتُوا
بِعِظِكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿۱۱۷﴾

إِنْ تَسْأَلُكُمْ حَسَنَةُ سَأَلُهُمْ وَإِنْ تُبْصِرْكُمْ
سَيِّئَةً يَفْرِحُوا بِهَا وَإِنْ تُصِرُّوا وَتَتَّقُوا لَا
يَضُرُّكُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ
مُحِيطٌ ﴿۱۱۸﴾

۱۱۳۔ تے او جو دی نیکی کر لیں او ندی ناقدری اصلو نہ کیتی و لیس
تے اللہ متقیں کوں بہوں جاڈے۔

۱۱۴۔ بے شک اولوک جیرھے کافر نہ انہیں دے مال تے نہ
انہیں دی اولاد انہیں کوں اللہ سیس کنیں بجیس لے
دوزخی ہن تے او او ندے وچ رہن پئے۔

۱۱۵۔ انہیں دی مثال جیرھے ایں دنیا وچ خرچ کریندن
اول ہوا دی ۷ جیندے وچ پالا ہروے تے او انہیں دی رلھ
تے چلے۔ جیرھے اپنے تے علم کریندن تے او انہیں کوں
تباہ کر ڈیوے تے اللہ سیس انہیں تے علم نیں کریندا او پٹے
اتے آپ علم کریندن۔

۱۱۶۔ اے ایمان والو تساں کہیں ڈوہے کوں گھانا بگتی نہ بناؤ اپنیں کوں
چھوڑ کے او بد سلوکی وچ تہاڈے نال گھٹی نہ کر لیں۔ او جاہندن
جو تساں ڈکھی تھیوو۔ انہیں دے موہیں کنیں انہیں دی دشمنی
ظاہر تھی گئی ۷ تے جیڑھی دشمنی انہیں دے سینے لکان کھڑن
او بہوں وڈی ۷۔ اسان تہاڈے کیستے آیتاں کھول کے بیان
کر ڈین جو تساں عقل نال کم گھنوو۔

۱۱۷۔ سٹو تساں اڈھے ہترے جیرھے انہیں نال محبت کریندے
تے او تہاڈے نال محبت نیں کریندے تے تساں ساری کتاب
کوں منیندے ۷ تے او جڈاں تہا کوں ملدن تے او آہدن
اسان من گدھے تے جڈاں انج تھیندن تے تہاڈے خلاف
کاوڑ کنیں انگلیں کیندن توں اکھ ڈے جو تساں اپنی کاوڑ کنیں
مرونجو تے اللہ سیس جاڈے سینے دیاں گا لیں۔

۱۱۸۔ جے تہا کوں کوئی چنگائی پہنچے تے انہیں کوں بری بگدی ۷
تے جے تہا کوں تکلیف پہنچے تے او خوش تھیندن تے جے
تساں صبر کر لیسو تے جڑسو تے انہیں دی تدبیر تہا کوں کھو دی
نقصان نیں ڈے بگدی۔ تے اللہ سیس جو کھو او کریندن

او کونوں ولا بڑیوں والا۔

۱۲۲۔ تے جڈاں توں اپنے گھر والیں کنیں فحشیں نال نکل کے مومنین کون جگہ کیسے انہیں ویاں جہیں بڑ سید اپیا باویں۔ تے اللہ سیئیں بہرہ سنن والا تے چاڑن والا۔

۱۲۳۔ جڈاں تہا بڑے وچوڑ وٹوے بیلے پوون بگے تے اللہ سیئیں انہیں ڈوناہیں دا سبگتی ماتے مومنین کون اللہ سیئیں تیں بھروسہ کرنا چاہی دا۔

۱۲۴۔ تے اللہ سیئیں نے بدر دے مقام وچ تہا بڑی مدد کیتی تے اوں ویلے لساں حقیر باوے۔ اللہ سیئیں کنیں بڑو تاں جو لساں شکر وکرو۔

۱۲۵۔ تے جڈاں توں مومنین کون اے پیا آہل باویں کیا تہا بڑے کیسے اے کافی نیں جو تہا بڑا رب ترے ہزار بہن دالیں فرشتیں نال تہا بڑی امداد کرے۔

۱۲۶۔ ایویں تھیسے جے لساں صبر کرو تے خدا کنیں بڑو جے اوکا فر تہا بڑے اتے ابھن گھت آپوہن تے تہا بڑا رب تہا بڑی امداد وچ ہزار بڑا ڈاھا حملہ کرن دالیں فرشتیں نال کر لسی۔

۱۲۷۔ ایں امداد کون اللہ سیئیں تہا بڑے کیسے خوشخبری بٹایا تاں جو تہا بڑے دلیں کون تسلی تھیوے تے اے امداد محض غالب تے حکیم اللہ سیئیں کنیں انڈی۔

۱۲۸۔ نتیجہ لے تھیسے جو میرھے لوک نیں میندے انہیں داہک پاسہ کپ بڑ لسی یا انہیں کون ذیل کر ڈلیں تے اونا کام حق کے ول آویں۔

۱۲۹۔ تیرا ایں معاملے وچ کوئی دخل نیں جو اللہ سیئیں انہیں تے فعل کرے یا انہیں کون عذاب بڑیوے او بے شک عالم ہن۔
۱۳۰۔ تے آسمانیں تے زمینیں وچ جو کجھ ہے والدہ سیئیں کیسے ہے جیکوں چاہے بخش بڑیوے تے جیکوں چاہے عذاب

وَاذْغَدَوْتَ مِنْ أَهْلِكَ تُبَوِّغُ الْمُؤْمِنِينَ مَقَاعِدَ الْقِتَالِ وَاللَّهُ سَبَّحٌ عَلَيْهِمْ ۝

إِذْ هَبَّتْ طَائِفَتَيْنِ مِنْكُمْ أَنْ تَفْشَلَا وَاللَّهُ وَلِيَهُمَا وَعَلَى اللَّهِ قَلْبُ كُلِّ الْمُؤْمِنِينَ ۝

وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ بِبَدْرِ وَأَنْتُمْ أَذِلَّةٌ فَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ۝

إِذْ تَقُولُ لِلْمُؤْمِنِينَ أَلَنْ يَكْفِيَكُمْ أَنْ يُبَدِّدَكُمْ رَبُّكُمْ بِثَلَاثَةِ آفٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُزِيلِينَ ۝

بَلَىٰ إِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا وَيَأْتُوكُمْ مِنْ فُورِهِمْ هَذَا يُمْدِدْكُمْ رَبُّكُمْ بِخَمْسَةِ آفٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُسَوِّمِينَ ۝

وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ لَكُمْ وَلِتَطْلُبُنَّ قُلُوبُكُمْ مِنْهُ وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ۝

لَيَقْطَعَ طَرَفًا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَوْ يَكْتَسِبُ غُلَامًا يَخْتَلِفُ عَلَيْهِمُ الْغُلَامُ ۝

لَيْسَ لَكَ مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ أَوْ يُعَذِّبَهُمْ فَإِنَّهُمْ ظَالِمُونَ ۝

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ يَغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ۝

بڑی سے تے اللہ سیس بہوں بخش والا تے ول ول رحم کرن
والا۔

۱۳۱۔ لے ایمان والو تساں سودا صلوات کھاؤ جیرھا مال کوں
بہوں ودھا دیندے۔ اللہ سیس کیں بڑورتاں جرتساں
کامیاب تھیو۔

۱۳۲۔ تساں اوں بھاکیں بڑو جیرھی تیار کیتی گئی ۱۰ کافریں کیتے۔
۱۳۳۔ اللہ سیس تے رسول دی اطاعت کرو تاں جرتساں دم
کیتے ونجو۔

۱۳۴۔ تے تساں اپنے رب دی بخش دو درکرتے اوں بہشت
دو جہنم امل آسمان تے زمین ہن تے او متقیں کیتے تیار کیتی گئی ۱۰
۱۳۵۔ او متقی جیرھے لوک خوشی وچ دی تے ڈکھ وچ دی فرج
کرنن تے پی وینن کاوڑ کوں تے لوکیں کوں ممان کر بڑین
تے اللہ سیس جہت کریندے نیکی کرن والیں ناں۔

۱۳۶۔ تے او لوک جیرھے بے حیائی کرینن یا اپٹیں جانیں تے
ظلم کرینن تے ول وی اللہ سیس کوں یاد کرینن تے اپٹے
گناہیں دی بخش مگدن تے اللہ دے سوا کون قصور معاف کر بگدے
تے او ہٹھ نہیں کریندے اپٹیں گناہیں تے او جائدن۔

۱۳۷۔ ایسے لوکن انہیں دا بدلہ بخش ہے۔ اپنے رب کیں تے
بہشت جہنم سے تلے نہراں و بندن تے او اندرے وچ ہمیشہ
رہن تے کینھا چکا بدلہ کم کرن والیں دا۔

۱۳۸۔ تساں کیں پہلے کئی قانون گذر چکین تے زمین وچ لڑجے
ڈیکھو جو اللہ سیس کو جلاوٹ والیں دا کینھا گندا انجام۔
۱۳۹۔ لے لوکیں کیتے واضح گال تے ہدایت تے نصیحت متقیں
کیتے۔

۱۴۰۔ تے تساں نہیلے بودو تے دمنجھے تھیو تے جے تساں
مومن ہتے تے تساں ہی بڑا دھے ہتے۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ مَضْمُونًا
وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٣١﴾

وَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ ﴿١٣٢﴾
وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٣٣﴾

وَسَارِعُوا إِلَى مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا
السَّمُوتُ وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٣٤﴾
الَّذِينَ يُنْفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَالْكُلُوبِ
الْعُيُظِ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٣٥﴾

وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا
لذُنُوبِهِمْ وَمَن يَغْفِرَ الذُّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ فَمَا لَكُم
بِمَصْرُوفِ مَا فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿١٣٦﴾

أُولَٰئِكَ جَزَاؤُهُمْ مَغْفِرَةٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَجَنَّةٌ نَّجْوَى
مِّن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَبِعَمَلِهِمْ
الْعَمِلِينَ ﴿١٣٧﴾

قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِكُمْ سُنَنٌ فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ
فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ ﴿١٣٨﴾
هَٰذَا بَيَانٌ لِّلنَّاسِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ ﴿١٣٩﴾

وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنْتُمُ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ
مُؤْمِنِينَ ﴿١٤٠﴾

إِنْ يَسْأَلْكُمْ قَوْمٌ فَقَدْ مَتَّسَ الْقَوْمُ قَرْحٌ مِّثْلُهُ
وَتِلْكَ الْآيَاتُ نُنَادِ بِهَا بَيْنَ النَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ
الَّذِينَ آمَنُوا وَيَتَّخِذَ مِنْكُمْ شُهَدَاءَ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ
الظَّالِمِينَ ﴿۱۴۱﴾

۱۴۱۔ تے جے تہا کوں کوئی پھٹ تھئے تے ایجو جہاں زخم انہیں کوں
دی گئے تہا اسلئے بڑی نہہ سارے لوکیں وچ پھریندے روہیندے
ہیں تاں جو اللہ سیس ظاہر کر ڈیوے جبرے ایمان گھن اُن تے
تہا بڑے وچو بناوے گواہ تے اللہ سیس ظاہریں کوں پسند نہیں
کریندا۔

وَيَخَصَّ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَيَخْفَى الْكَافِرِينَ ﴿۱۴۲﴾

۱۴۲۔ اتاں جو اللہ سیس چُن گھنے انہیں کوں جنہیں من گدھے تے
کافریں کوں مٹا ڈیوے۔

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُدْخَلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَأْتِكُمُ اللَّهُ الَّذِينَ
جَاهِدُوا مِنْكُمْ وَيَعْلَمَ الصَّابِرِينَ ﴿۱۴۳﴾

۱۴۳۔ کیا تاں سوچیندے؟ جو تاں بہشت وچ داخل تھی
ولیسو تے اللہ سیس نے اجڑ تیں انہیں کوں جبرے تہا بڑے
وچو جہاد کریندن تہہ کریندن ظاہر نہیں کیا۔

وَلَقَدْ كُنْتُمْ تَمَتُّونَ الْمَوْتَ مِنْ قَبْلِ أَنْ تُلَاقَوْهُ
فَقَدْ رَأَيْتُمُوهُمْ وَأَنْتُمْ تُنْظَرُونَ ﴿۱۴۴﴾

۱۴۴۔ موت دے آؤں کئیں پہلے تاں موت دی خواہش کریندے
ہاوے۔ مہں تاں اوں کوں بڑیکھ گدھے تے تاں اوندا
سوٹھپ تے کھپ دی بڑیکھ گدھے۔

وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ
أَفَأَنْتُمْ ثَمَّ أَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ وَمَنْ
يَنْقَلِبْ عَلَى عَقْبَيْهِ فَلَنْ يَصُفَّهُ اللَّهُ شَيْئًا وَيَجْزِيَهُ
اللَّهُ الشُّكْرَ ﴿۱۴۵﴾

۱۴۵۔ محمد اللہ دے رسولن اوں کئیں پہلے سارے رسول فوت
نہی گئیں۔ کیا جے او فوت تھی و بچے یا قتل کیا و بچے کیا تاں
اپنے کھڑتیں تے پھرولیسو تے جبرے تہا پٹے کھڑتیں تے پھرولیس
اوہرگز اللہ سیس کوں نقصان نہیں پچا سگدا۔ تے اللہ سیس
شکر کرن والیں کوں ضرور بدلہ دیسی۔

وَمَا كَانَ لِلنَّفْسِ أَنْ تَمُوتَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ كَثَبًا
مُؤْخَلَّطًا وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا
وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الْآخِرَةِ نُؤْتِهِ مِنْهَا وَسَنَجْزِي
الشُّكْرِينَ ﴿۱۴۶﴾

۱۴۶۔ اللہ دے حکم دے بغیر کوئی جان مر نہیں سگدی (اللہ سیس)
وقت مقرر کیا ہوئے تے جبرے تہا شخص دنیا و بدلہ چاہے اونہے
وچو اسل اوں کوں بڑیندے میں تے جبرے تہا آخرت و بدلہ چاہے
اسل اوں دے وچوں اوں کوں بڑے بڑیندے میں تے ضرور مال
بدلہ دیسیں بشکر کرن والیں کوں۔

وَكَايْنِ مِنْ رَبِّي قَتَلَ مَعَهُ رِيتُونَ كَثِيرًا فَمَا
وَهَّوْا بِنَا أَصَابَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَمَا ضَعُفُوا
وَمَا اسْتَكَانُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ الصَّابِرِينَ ﴿۱۴۷﴾

۱۴۷۔ تے بہوں سارے نبی ائیجے ہن جنہیں دے نال رل کے
بہوں سارے جماعتی لطین او لوک بیلے نہیں پئے تے کمزوری
نہیں بڑکائی تے نہ ہی جھک نوالی کیتی انہیں تکلیفیں دی

و جہ نال جیر حیاں انہیں کول پہچن تے اللہ سیس مبرک کرٹ والیں
نال محبت کریندے ۔

۱۴۸۔ انہیں دی بی گال کوئی نہ بائی سوائے ایندے جو لے
آئیں ۔ اے ساڈے رب ساڈے گناہ ساکوں بخش ڈے ۔
تے ساڈے کہیں دج ساڈیاں جیر حیاں زیادتیاں ہن او معاف کرے
ساڈے قدیں کول نکھار رکھ تے کافر قوم دے مقابلے تے
ساڈی امداد کرے ۔

۱۴۹۔ تے اللہ سیس انہیں کول دنیا دا وی چنگا بدلہ دے تے آخرت
دا بدلہ بہوں چنگا ۷ تے اللہ سیس نیکی کرٹ والیں کول پسند کریندے
۱۵۰۔ اے ایمان والو جے تساں انہیں لوکیں دا اکھنڈ مینو جیرے
کافرن او تہاکوں تہاڈے کھڑپیں تے پھیر ڈالین تے تساں گھٹا
پاؤن والیں وچر قسوی ولسو ۔

۱۵۱۔ سچی گول لے سہے جو اللہ سیس تہاڈا امداد دے تے او بہتر مرد
کرٹ والا ۷۔

۱۵۲۔ تے اساں ضرور انہیں لوکیں دے دل وچ جیرے کافرن
رعب سیسواں جو کہیں جو اللہ سیس نال انہیں شریک بنائے جیجی
اول کوئی دین میں لائی تے انہیں دا ٹھکانہ بھاء تے خالیں دا ٹھکانہ
بہوں بڑا ۷۔

۱۵۳۔ تے اللہ سیس تہاڈے نال اپنا وعدہ پورا کر دے تے جڈاں
تساں اوندے حکم نال کافرن کول مدد مار کے فنا کریندے پئے
ہا دے تے جڈاں تساں پیلے پئے گئے ہا دے تے اللہ سیس نے
حکم دے با دے دج بھر پئے ہا دے تے تساں اوں نے کون بڑیکھن
دے بعد جیریں تہاکوں چنگی لگدی ہائی تساں نافرمانی کیتی ہائی ۔ تے
تساں وچر کھ دینا منگدے ہن تے کھ آخرت چاہندے ہن تے
پچھیں خدا تہاکوں انہیں دشمن کیں پچا گدے ۔ تاں جو خدا تہاکوں
انہیں دشمنیں دے نال آزما دے تے اوں بے شک تہاکوں معاف

وَمَا كَانَ قَوْلُهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا
وَأَسْرَأْنَا فِي أَمْرِنَا وَتَبَتْ أَقْدَامُنَا وَانْصَرْنَا عَلَى
الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿١٤٨﴾

فَأَنبَهُمُ اللَّهُ تَوَابَ الدُّنْيَا وَحَسَنَ تَوَابِ الْآخِرَةِ
وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٤٩﴾
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ تَطِيعُوا الَّذِينَ كَفَرُوا
يُرِيدُوا كُمُ عَلَى أَعْقَابِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خِيسِينَ ﴿١٥٠﴾

بَلِ اللَّهُ مَوْلَاكُمْ وَهُوَ خَيْرُ النَّاصِرِينَ ﴿١٥١﴾

سَنُلْقِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ يَمَّا أَسْرَوْا
بِاللَّهِ مَا كَمْ يُنْزِلُ بِهِ سُلْطَانًا وَمَا لَهُمُ الشَّاكُ
وَيَسْ مَوْىِ الطَّالِبِينَ ﴿١٥٢﴾

وَلَقَدْ صَدَقَكُمُ اللَّهُ وَعْدَهُ إِذْ تَحُسُّونَهُمْ بِآذُنِهِ
خَتَرْنَا إِذْ قَاتَلْتُمْ وَتَنَزَّاعْتُمْ فِي الْأَمْرِ وَعَصَيْتُمْ مِنْ
بَعْدِ مَا أَرْسَلَكُمْ مَا يُحِبُّونَ مِنْكُمْ مَنْ يُرِيدُ الدُّنْيَا
وَمِنْكُمْ مَنْ يُرِيدُ الْآخِرَةَ ثُمَّ صَرَفَكُمْ عَنْهُمْ
لِيَبْتَلِيَكُمْ وَلَقَدْ عَفَا عَنْكُمْ وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ
عَلَى الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٥٣﴾

کر ڈیتے تھے اللہ سٹیں مومنین تے وڈا فضل کرن والا ۱۵۳۔ جڈاں تساں بھجدرے دیندرے ہاوے تے پھپھرتے کہیں کون نہ ڈہدرے ہاوے تے رسول تہا بڑی پچھلی جماعت وچ کھڑا تھی کے تہا کون سبڈینا پیا ہاتے اللہ سٹیں تہا کون غم تے غم ڈٹس تاں جوتساں مونجھے نہ تھیو وادندے اتے جوتساں کینں ضائع تھی گئے تے نواندے تے جیر ہا تہا کون ڈکھ پینچے تے اللہ سٹیں جائدرے جوتساں کریندرے ۱۵۴۔

۱۵۵۔ تے دل اوں غم دے بعد تہا بڑے اتے آرام دی خاطر مندر لہاس۔ تہا بڑے وچوہک لڑے کون مندر ولایت گدھے تے ہک لولہ او ہا جنہیں کون اپنے جانیں پریشان کیا ہو رہا۔ او اللہ سٹیں دے اتے ناجائز جاہلیت وال بدعتی کریندرے پئے ہن۔ تے او آبدے ہن کیا حکومت وچ ساڈا دی کوئی دخل ہے۔ توں اکھ لڑے جو بے شک حکومت ساری اللہ سٹیں دی ہے تے او اپنے دلیں وچ کیندن جبر صی کال تہا بڑے اتے ظاہر نہیں کریندرے۔ او آبدن جے حکومت وچ ساڈا دخل ہورے ہاتے اسان اتھاں میگوں نہ ہا۔ توں اکھ لڑے جے تساں اپنے گھر وچ وچ وی ہمو ہوتے جنہیں تے جگ فرم کت گئی ہاں او اپنی مریمن والی جادے ہاے نکل آون ہا۔ تے تاں جو اللہ سٹیں اوں کو آزماوے جو تہا بڑے سینے وچ تے جو تہا بڑے دلیں وچ او کنوں ظاہر کر ڈیوے تے اللہ سٹیں سینے دی گالیں کون جائدرے۔

۱۵۶۔ تے بے شک او لوک میرے کنڈ ڈکھا گئے ہن اوں ڈہندہ جڈاں ڈو لشکر آپت وچ بھر پئے ہن۔ شیطان انہیں کون انہیں دے بعض کیں دی وجہ نال سٹن چاہندا ہاتے اللہ سٹیں انہیں کون معاف کر چکیا ہاتے بے شک اللہ سٹیں بہوں بخشش والا تے محسن والا ۱۵۷۔

۱۵۷۔ لے ایمان والو تساں انہیں لوکیں جنہیں نہ بنو میرے کافرن تے لے آبدن اپنے بھرانوں کون اوں ویلے جڈاں اوزین تے تبلیغ

اِنْ تُصِدُّوْنَ وَلَا تَكُوْنُوْا عَلٰی اَحَدٍ زَالِسُوْلٍ يَّدْعُوْكُمْ فِیْ اَحْزَابِكُمْ فَاتَّبِعُوْهُمُ اَعْمًا يَّغْمُرْ لَکُمْ لَکَیْلًا تَحْزَنُوْا عَلٰی مَا فَاتَکُمْ وَلَا مَا اَصَابَکُمْ وَاللّٰهُ جَبِيْرٌ بِمَا تَعْمَلُوْنَ ۝۵۳

ثُمَّ اَنْزَلَ عَلَیْکُمْ مِنْۢ بَعْدِ الْغَمِّ اَمْنًا نَّعَاسًا یَغْشٰی طَایِفَةً مِنْکُمْ وَطَایِفَةٌ قَدْ اَهْتَبْتُمْ اَنْفُسَهُمْ یُظُنُّوْنَ بِاللّٰهِ غَیْرَ الْحَقِّ ظَنَ الْجَاهِلِیَّةِ یَقُوْلُوْنَ هَلْ لَنَا مِنَ الْاَمْرِ مِنْ شَیْءٍ قُلْ اِنَّ الْاَمْرَ کُلَّہٗ لِلّٰهِ یُخْفُوْنَ فِیْ اَنْفُسِهِمْ مَا لَا یُبْدُوْنَ لَکَ یَقُوْلُوْنَ لَوْ کَانَ لَنَا مِنَ الْاَمْرِ شَیْءٌ مَا قُتِلْنَا هٰہُنَا قُلْ لَوْ کُنْتُمْ فِیْ بُیُوْتِکُمْ لَبَرَزَ الَّذِیْنَ کُتِبَ عَلَیْہِمْ الْقَتْلُ اِلٰی مَضَاجِعِهِمْ وَلَیَبْتَلِیَ اللّٰهُ مَا فِیْ صُدُوْرِکُمْ وَلَیَخْصَّ مَا فِیْ قُلُوْبِکُمْ وَاللّٰهُ عَلِیْمٌ بِذٰلِیْقِ الصُّدُوْرِ ۝۵۴

اِنَّ الَّذِیْنَ تَوَلَّوْا مِنْکُمْ یَوْمَ اتَّخَذَ الْجَنْحٰنِ اٰمَنًا اَسْتَزَلَّہُمْ الشَّیْطٰنُ بِبَعْضِ مَا کَسَبُوْا وَلَقَدْ عَفَا اللّٰهُ عَنْہُمْ اِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ حَلِیْمٌ ۝۵۵

یٰۤاَیُّهَا الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا لَا تَكُوْنُوْا کَالَّذِیْنَ کَفَرُوْا وَقَالُوْا لَا یُخَوِّنُہُمْ اِذَا ضَرَبُوْا فِی الْاَرْضِ اَوْ کَانُوْا اَعْرَاسًا لَّوْ

كَانُوا عِنْدَنَا مَا مَاتُوا وَمَا قُتِلُوا لِيَجْعَلَ اللَّهُ ذَلِكُمْ
حَسْرَةً فِي قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ يَخْبِي وَيُخَيِّتُ وَاللَّهُ بِمَا
تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٥٨﴾

وَلَيْنَ قُتِلْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ مِتُّمْ لَمَغْفِرَةٌ مِّنَ
اللَّهِ وَرَحْمَةٌ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ ﴿٥٩﴾

وَلَيْنَ مِتُّمْ أَوْ قُتِلْتُمْ لَإِلَى اللَّهِ تُحْشَرُونَ ﴿٦٠﴾

فِيمَا رَحِمَهُ مِّنَ اللَّهِ لَئِن لَّمْ يَكُنْ فَلَاحُ
عَلَيْهِ الْقَلْبُ لَا تَفْضُوا مِن حَوْلِكَ فَاعْفُ عَنْهُمْ
وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَشَاؤُهُمْ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ
فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ ﴿٦١﴾

إِن يَنْصُرْكُمُ اللَّهُ فَلَا غَالِبَ لَكُمْ وَإِن يَخْذَلْكُمْ
فَمَن ذَا الَّذِي يَنْصُرُكُمْ مِّن بَعْدِهِ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
الْمُؤْمِنُونَ ﴿٦٢﴾

وَمَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَنْ يَغْلُفَ وَمَن يَفْلُلْ يَأْتِ بِمَا
عَلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ ثُمَّ تُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ
وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٦٣﴾

أَفَسِ اتَّبَعَ رِضْوَانُ اللَّهِ كَمَنْ بَاءَ بِسَخَطِ مَنِ اللَّهِ
وَمَا وَهَ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿٦٤﴾

کیتے نکلن یا لڑائی کیتے نکلن جے اوسا بڑے نال ہوں ہاتے
مرن نا ہاتے نہ او مریجن ہا تاں جو اللہ سیس ایں مہل کول انہیں
مے دلیں کیتے حسرت دا موجب بنا ڈیوے تے اللہ سیس جو بندے
تے مریندے تے جو کجھ تساں کریندے ء اللہ سیس ڈیوا کھڑے
۱۵۸۔ تے جے تساں اللہ سیس دے رستے وچ قتل قی و جو یا مرد و جو
تے اللہ سیس دی بخشش تے رحمت بہوں پہنچی ء اول کنیں
جوا و جمع کریندن۔

۱۵۹۔ تے جے تساں مرد و جو یا مریج و جو تے تساں اللہ سیس دو
کھٹے کیتے ویسوں۔

۱۶۰۔ اللہ سیس کنیں رحمت دی وجہ نال توں انہیں نال نرم ہویں
تے جے توں بد اخلاق تے سخت دل ہوندا تے لوک تیرے
آس پاسو کھنڈ ویندے توں انہیں کول معاف کرتے انہیں
کیتے بخشش منگ۔ تے انہیں کنیں مشورہ گدما کر حکومت دے
معاملات وچ تے جابل توں پکا ارادہ کر گھنیں تے اللہ سیس تے
بھروسہ کیتا کرتے بے شک اللہ سیس بھروسہ کرن والیں
کول پسند کریندے۔

۱۶۱۔ تے جے اللہ سیس تہا ڈی مدد کرے تے تہا بڑے اتے
کوئی غالب نہ تھیسے تے جے او تہا ڈی مدد چھوڑ ڈیوے
اونسے بعد کون جیرھا تہا ڈی مدد کر لیس۔ مومنین کول اللہ سیس
تے بھروسہ کرنا چاہی دا ء۔

۱۶۲۔ نبی دی لے شان نیس جوا و خیانت کرے۔ جیرھا خیانت
کر لیس قیامت دے ڈینہ لہا وں شے کول ظاہر کر ڈیسی جیندی
اول خیانت کیتی ہوسی تے پھیں ہر جان کول جوا وں کھائے
اونڈا پورا پورا بدلہ ڈتا ویسی تے انہیں تے ظلم نہ کیا ویسی۔

۱۶۳۔ تے کیا او آدمی جیرھا اللہ سیس دی فدا دی پیروی کریندے کیا ء اول کلا
جیرھا اللہ سیس دی کار کول گھن کے دے تے اونڈا کھانا جہنم تے پہنچا ہن جلا

۱۶۳۔ تے اللہ سٹیں دے نزدیک انہیں دے مختلف درجے جن تے ہو کھ او کریندن اللہ سٹیں اوں کوں بڑبا کھڑے۔

۱۶۵۔ بے شک اللہ سٹیں مومنین تے احسان کیے انہیں وچ اوں تے وچ ہک رسول بنا کے پھیس جہا انہیں کوں آیات پڑھ کے سٹندے تے انہیں کوں پاک کریندے تے انہیں کوں کتاب تے سٹمپ سکھیندے تے ایں کیں پہلے او کھلی گمراہی وچ جن

۱۶۶۔ کیا میڈاں تہا کوں کوئی تکلیف تھی تہاں وی انہیں کوں بڑوری تکلیف پہچا کھئے ہاوے۔ تہاں آکھئے اے کھتو آئی تہاں آکھ بڑے جہاں تہا بڑے اپنے آپ کیں آئی بے شک اللہ سٹیں ہر چیز تے قادر۔

۱۶۷۔ تے جو کچھ تہا کوں تکلیف تھی اوں جہاں تے میڈاں او جماعتاں آپت وچ بھڑین اللہ سٹیں دے حکم نال تہاں جہاں اللہ سٹیں مومنین کوں ظاہر کر ڈیوے تے

۱۶۸۔ منافقین کوں ظاہر کر ڈیوے۔ تے انہیں کوں آکھیا گیا جو آؤ اللہ سٹیں دے رستے وچ بھڑو یا انہیں کیں پہچاؤ کرو تے انہیں آکھئے جے اسان جگ کرن چاندے ہوں ہا تے تہا بڑے پھو ٹروں ہا۔ او اوں جہاں تے کھڑے زیادہ کولہو ہوسن ایمان دی نسبت۔ او اپنے منڈاں او گا لیں کریندے بین جہاں انہیں دے دین وچ کوئی نیں تے اللہ سٹیں اوں کوں بہوں چاڈھے جہاں کیندے پیئ۔

۱۶۹۔ جنہیں آکھیا اپنے بھرانویں کوں تے آپ دی بہر گئے جو جے او ساڈا حکم منن ہا تے نہ مکرین ہا توں آکھ اپنے آپ کیں موت کوں بڑا کھاؤ جے تہاں پے۔

۱۷۰۔ جیرے لوک اللہ سٹیں دے رستے وچ مارے وچن انہیں کوں مردہ نہ سمجھو او زندہ ہن تے اپنے رب کیں انہیں کوں رزق بڑا دیندے۔

هُمْ دَرَجَاتٍ عِنْدَ اللَّهِ وَاللَّهُ بِصِيْرٍ بِمَا يَعْلَمُونَ ﴿۳۷﴾

لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْ أَنْفُسِهِمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَ يُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿۳۸﴾

أُولَئِكَ أَصَابَكُمْ مَقْصِبَةٌ قَدْ أَصَبَكُمْ فَتْلِيهَا قُلْتُمْ أَنَا هَٰذَا قُلْ هُوَ مِنْ عِنْدِ أَنْفُسِكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿۳۹﴾

وَمَا أَصَابَكُمْ يَوْمَ الْتَفَّ الْجَبْعُ فَيَاذَنَ اللَّهُ وَلِيَعْلَمَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿۴۰﴾

وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ نَاقَوْا بِهِ وَقِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا قَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ ادْفَعُوا قَالُوا لَوْ نَعْلَمُ جَنَاحَ لَدَا اتَّبَعْنَاهُمْ هُمْ يُلْكَفُ يَوْمَئِذٍ أَقْرَبُ مِنْهُمْ لِلْإِيمَانِ يَقُولُونَ بِأَفْوََاهِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَ ﴿۴۱﴾

الَّذِينَ قَالُوا إِخْوَانِهِمْ وَقَعَدُوا لَوْ أَطَاعُوا مَا قُتِلُوا قُلْ قَادَرُوا عَنْ أَنْفُسِكُمُ الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۴۲﴾

وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ ﴿۴۳﴾

فَرِحِينَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَيَتَذَكَّرُونَ بِالَّذِينَ
لَمْ يَلْحَقُوا بِهِمْ مِنْ خَلْفِهِمْ أَلَّا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ
يَحْزَنُونَ ﴿۱۱﴾

بِئْسَ الرَّحْمَةُ

يَسْتَبْشِرُونَ بِنِعْمَةِ مِنَ اللَّهِ وَفَضْلٍ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ
أَجْرَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿۱۲﴾

بِئْسَ الرَّحْمَةُ

الَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِلَّهِ وَالرَّسُولِ مِنْ بَعْدِ مَا أَصَابَهُمُ
الْفَرَحُ ۚ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا مِنْهُمْ وَالْقَوْمِ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿۱۳﴾

بِئْسَ الرَّحْمَةُ

الَّذِينَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوا لَكُمْ
فَاخْشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ إِيمَانًا ۖ وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ
وَنِعْمَ الْوَكِيلُ ﴿۱۴﴾

فَانْقَلَبُوا بِنِعْمَةِ رَبِّهِمْ إِلَى اللَّهِ وَفَضِّلَ لَمْ يَمَسَّ سَمَهُمْ سَوًّا
وَاتَّبَعُوا رِضْوَانَ اللَّهِ وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَظِيمٍ ﴿۱۵﴾

إِنَّمَا ذَلِكَ الشَّيْطَانُ يَخْفِفُ أَوْلِيَاءَهُ فَلَا تَخَافُوهُمْ
وَحَافِزِينَ إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿۱۶﴾

وَلَا يَحْزَنَكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ إِنَّهُمْ لَنْ
يَضُرُّوا اللَّهَ شَيْئًا يُرِيدُ اللَّهُ أَلَّا يَجْعَلَ لَهُمْ حِطًّا فِي
الْآخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿۱۷﴾

إِنَّ الَّذِينَ اشْتَرُوا الْكُفْرَ بِالْإِيمَانِ لَنْ يَضُرُّوا اللَّهَ
شَيْئًا وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۱۸﴾

وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّمَا نُطِلُّ لَهُمْ كُنُوزًا
أَنَّمَا نُوَلِّئُ لَهُمْ لِيُذْذُوا آيَاتِنَا وَلَهُمْ عَذَابٌ

۱۷۱۔ اللہ سیس انہیں تے جبرمی مہربانی کیتی ۛ او خوش تے
جبرمے انہیں دے کچھ ہن تے اچن انہیں کون ملے نیس نہ انہیں
کون ڈرتے نہ او مونجے تمیسن ۔

۱۷۲۔ اللہ دی رحمت تے مہربانی تے او خوش تے بے شک
اللہ سیس مومنین دا اجر ملے نیس کریندا ۔

۱۷۳۔ او لوک جنہیں اللہ سیس تے رسول داکم زخمی تصویر
دے بعد مینے انہیں وچوہیں اپنے فرم کون چگی طرح ادا کیتے
تے تقویٰ اختیار کیتے انہیں واسطے بہوں وڈا اجر ۔

۱۷۴۔ اے او لوک جنہیں کون دشمنیں اکھیا جو لوک تہا بے خلاف
کھ کیتی کھڑن تہاں انہیں کین ڈرتے اے مہال انہیں دے
ایمان کون ددھندی ۛ تے اولے آہن ساکون اللہ کافی ۛ
تے او بہترین کارساز

۱۷۵۔ او اللہ سیس کین بہت تے اوندی مہربانی نال ولین تے انہیں کون
کوئی نقصان نیس پہنچا تے او اللہ سیس دی رمنا دے پھر پڑوین
تے اللہ دے فضل کرن والا ۛ ۔

۱۷۶۔ اے او شیطان جبرما اپنے سنگت کون ڈریندے تے
تہاں انہیں کین نہ ڈرو میں کین ڈرو چے تہاں مومن ہرے ۔

۱۷۷۔ او لوک جبرمے کھڑے وچ ددھدے ویندن او عیكون
مونجہ نہ کرن بے شک او اللہ سیس کون کھ دی نقصان نیس
پچا بگدے ۔ اللہ سیس چاہندے جو آخرت وچ انہیں داکونی
حہ نہ رکھے تے انہیں کیتے بہوں وڈا عذاب ۔

۱۷۸۔ بے شک جنہیں لوکس ایمان دے بدے وچ کھڑ
گدھے او اللہ سیس کون کھ دی نقصان نیس پچا بگدے تے
انہیں کیتے ڈکھ ڈیون والا عذاب ۔

۱۷۹۔ او لوک جبرمے کافرن بے شک اولے نہ سمجھن جو ساڈا انہیں کون
مہلت ڈیون انہیں کیتے چنگا ۛ بے شک اساں انہیں کون مہلت

مُهِينٌ ﴿۱۷۹﴾

بُذیرے میں تہاں جو گناہیں وچ ودھ وچن تے انہیں کیسے ذیل کرن والا عذاب۔

مَا كَانَ اللَّهُ لِيَذَرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَىٰ مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ خِفَّةً يَذَرُ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُطِيعَكُمْ عَلَى الْغَيْبِ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ يَجْتَبِيٰ مِنْ رُسُلِهِ مَنْ يَشَاءُ ۚ فَأُْمِنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ۚ وَإِنْ تَوَمَّنُوا ۖ فَتَقْتُلُوا فَلََكُمْ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿۱۸۰﴾

۱۸۰۔ اللہ سٹیں مومنین کوں اونٹیں نہیں چھوڑیندا جسے تہیں پاک تے ناپاک وچ نکھیرانہ کر ڈیوے تے اللہ سٹیں تہاں کوں غیب دیا گاہیں میں ڈسیندا۔ اللہ سٹیں اپنے رسولیں وچ چوڑے جینکوں چاہندے پس تہاں اللہ تے اندرے رسولیں کوں من گھنوتے جسے تہاں من گھنوتے تقویٰ اختیار کرو تے دل تہاں دے واسطے وڈا اجر۔

وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَبْخُلُونَ بِمَا أَنْهَمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ هُوَ خَيْرًا لَّهُمْ ۚ بَلْ هُوَ شَرٌّ لَّهُمْ سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخُلُوا بِهِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ ۚ وَلِلَّهِ مِيرَاثُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿۱۸۱﴾

۱۸۱۔ تے اولوک جبرے کجوسی کریدن اوں مال تے جبرھا اللہ سٹیں انہیں کوں اپنے فضل نال ڈتے او اصلو اے خیال نہ کرن جو اے انہیں کیسے جیگی ء اے انہیں کیسے گندی ء۔ قیمت مے ڈیند جبرے مال وچ کجوسی تھی ء او مال انہیں مے گل دا گلاوال برسی۔ تے اللہ سٹیں کیسے ہے آسمانیں تے زمین دا ورثہ جو تہاں کریدے ء اللہ سٹیں کوں اوندا پتر ء۔

لَقَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ فَقِيرٌ وَنَحْنُ أَغْنِيَاءُ سَنَكْتُبُ مَا قَالُوا وَقَتْلَهُمُ الْآبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَقَوْلُ ذُو قَعْدَابَ الْجَرِيْقِ ﴿۱۸۲﴾

۱۸۲۔ جسے شک سُن گدھی ء اللہ سٹیں انہیں لوکس دی گال جبرھے آہن جبرے شک اللہ سٹیں فقیر تے اسل امیر ہیں۔ اسل او کھدے پئے ہیں جو کھد او آہن تے انہیں دالبیرو ج دے انیاء کوں قتل کرنا دی کھدے پئے ہیں۔ تے اسل اکھوں جو تہاں سارن والا عذاب چکھو۔

ذٰلِكَ بِمَا قَدَّمْتِ اَيْدِيَكُمْ وَاِنَّ اللَّهَ لَبِْسٌ بِظُلٰمٍ لِّلْعٰبِدِ ﴿۱۸۳﴾

۱۸۳۔ اے عذاب ایں واسطے جسے جو تہاں دے جسیں اگر بچھے تے بے شک اللہ سٹیں بندیں تے فلم کرن والا نیس۔

الَّذِينَ قَالُوا اِنَّ اللَّهَ عٰهَدَ اِلَيْنَا اَلَا نُوْمِنُ لِرَسُوْلٍ حَتّٰى يٰٓاْتِنَا بَقُرْبٰنٍ تَاْكُلُهُ النَّارُ قُلْ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُوْلٌ مِّنْ قِبَلِىْ بِالْبَيِّنٰتِ وَاِلٰى ذٰلِكَ فَلَمْ قَتَلْتُمُوْهُمْ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ﴿۱۸۴﴾

۱۸۴۔ جنہیں آکھئے جبرے شک اللہ سٹیں اسل کیں اے پسکا وعدہ گدھے جو اسل کہیں رسول کوں او تہیں نہ منوں جسے تہیں او اسل کیں ابھی قربانی نہ گمن آوے جینکوں بھاکھا مے توں آکھ دے جو میں کیں پسے کئی رسول معجزے گمن کے تہاں وراثت تے او معجزہ دی جبرھا تہاں آکھئے تہاں انہیں کوں کیوں قتل

کرن دی کوشش کیتی ہے تہاں سپجے آتاں۔

۱۸۵۔ جے اوئیوں کو رکھین تے تیں کیں پیسے دی کئی رسولیں
کوں اوگوڑا لکھ جکین او انہیں کیں کھے نشان تے علی کتاباں
تے روشن شریعت گھن کے آنے ہن۔

۱۸۶۔ ہر بان موت دا مزہ چکین والی ہے تہاں تہاڑے اجر
قیامت دے ڈہند پورسے پورسے ڈتے ولین۔ تے جیکوں
بھائیں پریں رکھیا گیا تے بہشت وچ داخل کیا گیا او کامیاب
تھی گیا۔ تے دنیا دی زندگی صرف دھوکہ ہے۔

۱۸۷۔ تہاں تہاڑے اموال تے جائیں نال آزمایا ویسی تے
تہاں انہیں کیں جنہیں کوں تہاں کیں پیسے کتاب ڈتی گئی ہے تے
مشترکین کیں ضرور ہوں ڈکھ ڈیوٹن والیاں گاہیں سٹو جے تہاں جبرو
تے خدا کیں ڈرتے بے شک لے ہمت والا کم۔

۱۸۸۔ تے جڈاں اللہ سیس انہیں لوکین کیں جنہیں کوں کتاب ڈتی
گئی ہائی پکا وعدہ گدھا باجرتاں ضرور ایں کتاب دیاں گاہیں
لوکین تے ظاہر کرے تے کیسوں۔ انہیں اوں کوں کنڈے بچھو
سٹ گھتیا۔ تے اوں کوں وچ ڈتا تھوڑی قیمت نال تے جیرھا
کھو او گھندن بہوں بڑا ہے۔

۱۸۹۔ تے توں اصولو خیاں ذکر جیرھے لوک اپنے کیں تے اکریندن
تے جیرھے کم انہیں نہیں کیتے او پسند کریندن جہاں دی وی تلوعین
کیتی وپئے۔ توں اصولو خیاں ذکر جہو او عذاب کیں بچ ولین۔
تے انہیں واسطے دردناک عذاب۔

۱۹۰۔ تے آسمان تے زمین دی بادشاہت اللہ سیس دی ہے
اللہ سیس ہر شے تے قادر۔

۱۹۱۔ بے شک آسمان تے زمین دے پیدا جیوٹن وچ تے
رات ڈہند دے اگوبھو آؤن وچ سیائے کیتے کئی نشانیاں ہن۔
۱۹۲۔ او سیائے جیرھے اللہ سیس دا ذکر کریندن اٹھیں پسندیں

فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَ رَسُولُ مِنْ قَبْلِكَ جَاءَ وَ
بِالْبَيِّنَاتِ وَالزَّبْرُ وَالْكِتَابِ الْبَيِّنِ ۝

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَإِنَّا تَوَفُّونَ أَجْرَكُمْ
يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَمَنْ زُجِرَ عَنِ النَّارِ وَأُدْخِلَ الْجَنَّةَ
فَقَدْ قَارَاهُ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْغُورِ ۝

لَتَبْلُوَنَّ فِي أَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ وَلَسَّمَعَنَّ مِنَ الَّذِينَ
أَوْفُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا أَذُنَ
كَثِيرًا وَإِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ
الْأُمُورِ ۝

وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لَتُبَيِّنُنَّهُ
لِلنَّاسِ وَلَا تَكُونُنَّ فِتْنَةً وَتَقْبِلُونَهُ وَرَأْسًا ظُهُورِهِمْ
وَاشْتَرَوْا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَبُخْسَ مَا يَشْتَرُونَ ۝

لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَفْرَحُونَ بِمَا آتَوْا وَيُحِبُّونَ أَنْ
يُحْمَدُوا بِمَا لَمْ يَفْعَلُوا فَلَا تَحْسِبَنَّهُمْ بِمَفَازَةٍ مِنَ
الْعَذَابِ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ ۝

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ
وَالنَّهَارِ لَآيَاتٍ لِّأُولِي الْأَلْبَابِ ۝

الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَمًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ

وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿۱۷﴾

تے اپنے پاسیں تے چھیندن آسمانیں تے زمین دے پیدا
تھیون تے اتے دل آبدن اے ساڈے رب تیں کوئی شے بے
فائدہ نیں بنائے تے توں پاک ہیں تے توں ساکوں بھارے
عذاب کنیں بچا۔

رَبَّنَا إِنَّكَ مَنْ تَدْخِلِ النَّارَ فَقَدْ أَخْزَيْتَهُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ﴿۱۸﴾

۱۸۔ اے ساڈے رب بے شک تیں جیکوں بھادج نیاتیں
اول کوں ذلیل کر دتا تے ظالمیں دا کوئی امدادی نیں۔

رَبَّنَا إِنَّا سَبَحْنَا مَنَادًا يَبْتَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ آمَنُوا
بِرَبِّكُمْ فَأَمَّا رَبَّنَا فَاعْفُ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا
سَيِّئَاتِنَا وَتَوَقَّاهُ الْإِبْرَارُ ﴿۱۹﴾

۱۹۔ اے ساڈے رب بے شک اساں ہک سٹیڈ والے
دے سب کوں شیئے جیڑھا ایمان کیتے سب دیا پایا با جو اپنے رب
کوں منور تے اساں من گدھے۔ اے ساڈے رب ساڈے گناہیں
کوں بخش دے تے ساڈی برائیاں کوں مٹا دے تے ساکوں
نیکیں نال (رلا کے) وفات دے۔

رَبَّنَا وَأَتَيْنَاكَ وَعَدْتَنَا عَلَى رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ
الْقِيَامَةِ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْوَعْدَ ﴿۲۰﴾

۲۰۔ اے ساڈے رب توں ساکوں دے جوتیں ساڈے نال
وعدہ کیتا با اپنے رسولیں دے ذریعہ تے ساکوں ذلیل نہ کر قیامت
دے دیندے بے شک توں وعدہ خلافی توں کریندا۔

فَأَسْجَبَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّي لَا أَضِيعُ عَمَلَ عَامِلٍ
مِّنْكُمْ مَّنْ ذَكَرُوا أَنِّي بَعْضُكُمْ مِّنَ الَّذِينَ
هَاجَرُوا وَأُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأُوذُوا فِي سَبِيلِي
وَقَتَلُوا وَقُتِلُوا لَأَكْفِرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَأُدْخِلَنَّهُمْ
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ثَوَابًا مِنْ عِنْدِ
اللَّهِ وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الثَّوَابِ ﴿۲۱﴾

۲۱۔ تے اللہ سبیں انہیں دی دعا کوں قبول کر گدھے بے شک میں
کہیں کم کرن والے دے کم کوں ونجیسا نہ بھانویں او جہان ہووے
یا تریمت تہا ڈا بک دوجھے نال تعلق تے جنہیں ہجرت کیتی عتے
اپنے گھریں وچو کدھے گئیں تے میڈے رستے وچ ڈکھ دے
گئیں تے انہیں جنگ کیتی تے او مارے گئیں۔ میں منور انہیں دیاں
برائیاں انہیں کنیں مٹا دیاں تے انہیں کوں انجی بہشت وچ
داخل کر لیاں جیندے وچ نہراں و ہندیال پیاں ہوسن تے
اللہ سبیں کنیں ڈا دھا چنگا بدلے۔

لَا يَغْرُوكَ تَقَلُّبُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي الْبِلَادِ ﴿۲۲﴾

۲۲۔ جیرے کافرن انہیں داسک وچ آزادی نال پھرن تیکوں
دوکھا نہ ڈیوے۔

مَتَاعٌ قَلِيلٌ تَقْتُلُهُمْ مَّا وَهُمْ جَهَنَّمُ وَلَيْسَ الْمُبَادِ ﴿۲۳﴾

۲۳۔ اے عارمن فائدہ چھپیں انہیں دا ٹھکانہ دوزخ تے اے
بہوں بڑا ٹھکانہ۔

لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا لَا يَزُولُ عَنْهُمْ عِنْدَ اللَّهِ وَعْدٌ
اللَّهُ خَيْرٌ لِّالْبَرَارِ ۝۱۹

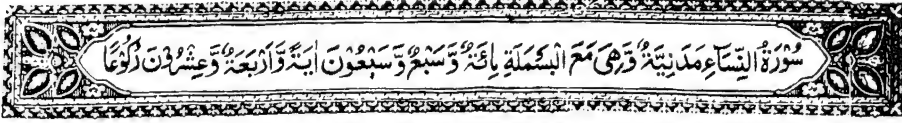
۱۹۔ باجیرمے اپنے رب کنیں بڑ دن انہیں واسطے بہشت
جیندے دے دے نہراں وہندیاں پایا ہوسن تے اے اوندے دے
ہمیشہ رسن تے اے اللہ سیس کنیں مہانی تے اللہ کنیں جو کچھ
ہے اونیکیں کیتے چکا ۱۹۔

وَإِنْ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَمَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ
إِلَيْكُمْ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِمْ خَشِعِينَ لِلَّهِ لَا يَنْشَتَرُونَ
بِآيَاتِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَٰئِكَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ
رَبِّهِمْ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ۝۲۰

۲۰۔ تے بے شک اہل کتاب وچو استخجے دی ہن جیرمے آہلن جو
اسن اللہ سیس تے تے جو تہا ڈولتے تے جو انہیں دوسے اوندے
تے ایمان گھن آئے یں تے او اللہ سیس دے اگرمہا جزی کریندن تے
اللہ سیس دی آیات کول تھوڑے مل تے نیں وچیدے اے
لوکن جنہیں وابلہ انہیں دے رب کنیں ہے تے بے شک اللہ سیس
جلدی حساب گھنٹ والا ۲۰۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا
وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ۝۲۱

۲۱۔ اے ایمان والو صبر کرو تے صبر ڈرواؤ تے سرحدیں دی حفاظت
کرو تے اللہ سیس کنیں بڑو تاں جو تہاں کامیاب تھیو ۲۱۔

سورة نساء مدنی ہے تے لسم اللہ مال ایندیاں ۱۷۷ آیات تے ۲۴ رکوعن

۱۔ میں اللہ سیس دے مال نال شروع کرینداں میرا جان شیگے تے
بیز محنت دے ڈیون والا دے دل دل رحم کرن والا۔

۲۔ اے لوکو! اپنے رب کنیں ڈرو جس تہا کوں ہک جان کنیں پیدا
کیستے تے اول کنیں اوندا جوڑا پیدا کیستے تے انہیں ڈونا نہیں کنیں
بہوں سارے مرد تے تریستیں کھنڈا تریستی۔ تے اللہ سیس دا
تقویٰ اختیار کرو تے تساں اوندرے ذریعہ ہک ڈو جھے کنیں
رشتے دا پس دے بارے وچ سوال کریندے۔ تے بے
شک اللہ سیس تہا ڈے اتے نکلن۔

۳۔ یتیمیں کوں انہیں دے مال ڈیون تے چنگے مال کوں گندے مل
نال تبدیل نہ کرو۔ انہیں دے مال کوں اپنے مال نال رلا کے نہ کھاؤ
بے شک اے دبا گناہ۔

۴۔ جے تساں ڈرو جو تساں یتیمیں دے بارے وچ انصاف نہ کر
سگسو تے پھیں تساں نہیں تریستیں نال جرمیاں تہا کوں پسند
ہوون نکاح کر گھنو ڈو ترے چار۔ جے تساں ڈرو جو تساں انصاف
نہ کر سگسو دل ہک نال پرینجو یا اوندرے مال جیندے تہا ڈے
سجے ہجو مالکن لے گال ایندے زیادہ قریب جو تساں ظالم نہ
تھی وچو۔

۵۔ زالیں کوں انہیں دے حق مہر خوشی نال ڈیون تے جے او تہا کوں حق مہر
وچ خوشی نال کچھ ڈے ڈیون تے تساں اوں کوں مزے نال کھاؤ
۶۔ تے تساں انہیں پاگیں کوں اپنا مال نہ ڈیو جہیں اللہ سیس
تہا کوں سہارا بنائے انہیں کوں اوندرے وچ کھاؤ تے پواؤ تے
انہیں کوں آکھو چنگی گال۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ
وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا
وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ
إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ ذَقِيبًا ②

وَأُولُوا الْيَتَامَىٰ أَمْوَالُهُمْ وَلَا تَبْدَلُوا الْيَتَامَىٰ بِالظُّلْمِ
وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَهُمْ إِلَىٰ أَمْوَالِكُمْ إِنَّهُ كَانَ حُوبًا
كَبِيرًا ③

وَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تُقْسِطُوا فِي الْيَتَامَىٰ فَاتَّكِلُوا مَآطَبَ
لَكُمْ مِنَ النِّسَاءِ مَشْنَعًا وَتِلْكَ وَرِثَةٌ فَإِنْ خِفْتُمْ
أَلَّا تَعْدِلُوا فَوَاحِدَةٌ أَوْ مَا مَلَكَتْ يَمَانُكُمْ ذَلِكَ
أَدْنَىٰ أَلَّا تَعُولُوا ④

وَأُولُوا النِّسَاءِ صَدَقَتِهِنَّ نِحْلَةً فَإِنْ طِبْنَ لَكُمْ
عَنْ شَيْءٍ فَمِنْهُ نَفْسًا فَكُلُوهُ هَنِيئًا مَرِيئًا ⑤
وَلَا تُؤْتُوا السُّفَهَاءَ أَمْوَالَكُمُ الَّتِي جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ
قِيًّا وَارْزُقُوهُمْ فِيهَا وَاكْسُوهُمْ وَقُولُوا لَهُمْ
قَوْلًا مَعْرُوفًا ⑥

وَابْتُلُوا النِّسْأَ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغُوا النِّكَاحَ فَإِنْ آنَسْتُمْ مِنْهُمْ رُشْدًا فَادْفَعُوا إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ وَلَا تَأْكُلُوهَا إِسْرَافًا وَبِدَارًا أَنْ يَكْبَرُوا وَمَنْ كَانَ غَنِيًّا فَلْيَسْتَعْفِفْ وَمَنْ كَانَ فَقِيرًا فَلْيَأْكُلْ بِالْمَعْرُوفِ فَإِذَا دَفَعْتُمْ إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ فَأَشْهِدُوا عَلَيْهِمْ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ حَسِيبًا ٥

لِلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ مِمَّا قَلَّ مِنْهُ أَوْ كَثُرَ نَصِيبًا مَّفْرُوضًا ٥

وَإِذَا حَضَرَ الْقِسْمَةَ أُولُو الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينُ فَأَرْزُقُوهُمْ مِنْهُ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا ٥
وَلْيَخْشَ الَّذِينَ لَوْ تَرَكَوْا مِنْ خَلْفِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ ضَعْفًا خَافُوا عَلَيْهِمْ فَلْيَتَّقُوا اللَّهَ وَلْيَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا ٥

إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا وَسَيَصْلَوْنَ سَعِيرًا ٥

يُوصِيكُمُ اللَّهُ فِي أَوْلَادِكُمْ لِلذَّكَرِ مِثْلُ الْإُنثَىٰ ٥ فَإِنْ كُنَّ نِسَاءً فَوْقَ اثْنَتَيْنِ فَلَهُنَّ ثُلُثَا مَا تَرَكَ ٥ وَإِنْ كَانَتْ وَاحِدَةً فَلَهَا النِّصْفُ ٥ وَلِأَبَوَيْهِ لِكُلِّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا الشُّدُسُ مِمَّا تَرَكَ إِنْ كَانَ لَهُ وَلَدٌ ٥ فَإِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُ وَلَدٌ وَوَرِثَهُ أَبَوَاهُ فَلِلْأُمِّ الشُّدُسُ ٥ فَإِنْ كَانَ لَهُ إِخْوَةٌ فَلِلْأُمِّ الشُّدُسُ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةِ يُوصِي بِهَا أَوْ دِينَ ٥ آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ لَا تَدْرُونَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ لَكُمْ نَفْعًا فَرِيضَةٌ مِنَ اللَّهِ ٥ إِنَّ اللَّهَ كَانَ

۴۔ یتیمیں کوں اوتیں زمیندے رہے تیں اونکھ دی عقیق نہ بیخ و بن تے لساں انہیں وچ سنبھ ڈیکھو تے انہیں دے مال انہیں کوں ڈے ڈیو تے اول مال کوں جلدی جلدی ناباظر طریقے نال نہ کھاؤ جو اوڈے نہ تھی و بن تے میرھا میرہوے اوتے اصول پکے تے میرھا غریب بروے تے او مناسب طریقے نال کھ کھا گھنے تے جڈاں انہیں کوں انہیں د مال ولا ڈیو تے انہیں تے گواہ بنا گھنوں تے اللہ سیس حساب گھن وچ کافی ۶۔

۸۔ مردیں کیسے حصہ اول مال پوجرھا او نڈا پیرماتے سکے چھوڑ و بن تے تریسیت کیسے حصہ جو او نڈے پیرماتے سکیں چھوڑیے تھوڑا ہرے یا بہوں لے مقرر کیا ہو یا حصہ ۶۔

۹۔ تے جے تقیم دے ویلے کچھ سکے تے یتیم تے مسکین او بن تے انہیں کوں دی کچھ ڈے ڈیو تے انہیں کوں چنگی گال آکھو۔
۱۰۔ اتے کوک چرے ڈرن جے او کمزور اولاد اپے بعد چھوڑ و بن تے انہیں ذاکیا بشی او ڈوجھے یتیمیں کیسے وی اویں ڈرن تے او اللہ سیس کیں ڈرن تے سدھی گال آکھن۔

۱۱۔ تے بے شک اولوک جیرھے یتیمیں د مال ظلم نال کھندن تے بے شک او اپنے ڈھڈھیں وچ صرف بھا کھندن تے او بجا وچ سیٹے ولین۔

۱۲۔ اللہ سیس تہاکوں تہا ڈے پالیں دے بارے وچ وصیت کرینے جو ہک مردا حصہ ڈو تریسیت دے برابر تے جے ڈو کنیں ودھ تریسیت ہوں تے انہیں کیسے ترکے دا ڈو تر یا یان حصہ تے جے ہک بروے تے او نڈا حصہ اوڈھ تے او نڈے پیرما وچو ہر ہک واسطے چھو یاں حصہ او نڈے ترکے وچو جے او نڈی اولاد نہ ہو تے جے او نڈی اولاد نہ ہو تے او نڈا پیرما وارث ہووے تے او نڈی مادا تر یا بھا حصہ تے جے او نڈے بھین بھرا ہووے تے او نڈی مادا چھو یاں حصہ و وصیت دے بعد جیرمی

عَلَيْهَا حِكْمًا ﴿۱۷﴾

اول کہتی۔ تے قرض بہاؤں دے بعد۔ تہاڑے ما پیر ڈاڑے تے
تہاڑی لولاد تہا کون نیں پتہ جو انہیں وچہ کون تہاڑے کہتے
زیادہ مفید۔ لے اللہ سیس و لو فرض تے بے شک اللہ سیس
بہوں چاٹن والا تے سیٹا ۶

۱۳۔ تے جے تہاڑیاں زالیں مال چھوڑن اوندے وچہ تہاڑا ادھ حصہ
جے انہیں دی اولاد نہ ہووے تے جے انہیں دی اولاد ہووے
تے ول تہاڑا چھوڑا حصہ ۶ براہ چھوڑن وصیت دے بعد جرمی
اوکرن تے قرض بہاؤں دے بعد۔ تے جے تہاڑی اولاد نہ
ہووے تے تہاڑے ترکے وچہ انہیں دا بہرہ حصہ ۶ جے
تہاڑی اولاد ہووے تے تہاڑے ترکے وچہ انہیں دا اٹھواں
حصہ ۶ وصیت دے بعد جرمی تساں کرو تے قرض بہاؤں دے
بعد تے جے کوئی ایجھا مرد ہووے جیرھا کلہا ہووے یا
تریمت ہووے تے (مالو) اندا بھرایا بھین ہووے تے انہیں
وچہ ہرک دا چھوواں حصہ ۶ تے جے اس کنیں دودھ بہوں تے
او ترے جھے دے شریکین وصیت دے بعد جرمی کہتی دیندی ۶
یا قرض بہاؤں دے بعد کہیں کوں نقصان پہچاؤں مقصد نہ ہوے
لے اللہ سیس و لو وصیت تے اللہ سیس بہوں چاٹن والا
تے ٹھہرا ۶

۱۴۔ لے اللہ سیس دیاں صداں ہن تے جیرھا شخص اللہ تے
اوندے رسول دی اطاعت کر لسی او اوں کوں اول جنت وچ
داخل کر لسی جیندے وچ نہراں و ہندیاں پیاں ہر سن تے لے
بہوں دڑی کامیابی ۶۔

۱۵۔ تے جیرھا اللہ سیس تے اوندے رسول دی نافرمانی کر لسی
تے اوندیاں حلال ٹپ و لیس اللہ سیس اوں کوں بھاد وچ داخل
کر لسی تے اوندے کہتے عذاب ذلیل کرن والا۔

۱۶۔ تے تہاڑی زالیں وچہ جیریاں بے حیائی کرن انہیں تے

وَلَكُمْ نِصْفُ مَا تَرَكَ أَزْوَاجُكُمْ إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُنَّ
وَلَدٌ فَإِنْ كَانَ لَهُنَّ وَلَدٌ فَلَكُمْ الرُّبْعُ مِمَّا تَرَكَنَّ
مِنْ بَعْدِ وَصِيَّتِ يُوْصِيْنَ بِهَا أَوْ دَيْنٍ وَلَهُنَّ الرُّبْعُ
مِمَّا تَرَكَنَّ إِنْ لَمْ يَكُنْ لَكُمْ وَلَدٌ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ وَلَدٌ
فَلَهُنَّ الشُّنُّ مِمَّا تَرَكَتُمْ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّتِ يُوْصَوْنَ
بِهَا أَوْ دَيْنٍ وَإِنْ كَانَ رَجُلٌ يُورَثُ كَلَّةً أَوْ امْرَأَةً
وَأَخًا أَوْ أُخْتًا فَلِكُلِّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا الشُّنُّ فَإِنْ
كَانُوا أَكْثَرًا مِنْ ذَلِكَ فَهُمْ شُرَكَاءُ فِي الثَّلَاثِ مِنْ
بَعْدِ وَصِيَّتِ يُوْصَى بِهَا أَوْ دَيْنٍ غَيْرِ مُضَارٍّ وَصِيَّةُ
مِّنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ خَلِيمٌ ﴿۱۷﴾

تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ يَدْخُلْهُ
جَنَّتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَ
ذَلِكَ الْقَوْلُ الْعَظِيمُ ﴿۱۷﴾

وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَعَذَّ حُدُودَ اللَّهِ يَدْخُلْهُ
نَارًا خَالِدًا فِيهَا وَلَهُ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿۱۸﴾

وَالَّذِي يَأْتِيَنَّ الْفَاحِشَةَ مِنْ نِّسَائِكُمْ فَاسْتَشْهِدُوا

عَلَيْهِنَّ أَرْبَعَةٌ قِنْكُمُ فَإِنْ شَهِدُوا فَأَمْسِكُوهُنَّ
فِي الْبُيُوتِ حَتَّى يَتَوَفَّيَهُنَّ الْمَوْتُ أَوْ يَجْعَلَ اللَّهُ
لَهُنَّ سَبِيلًا ⑤

وَالَّذِينَ يَأْتِيْنَهَا مِنْكُمْ فَادُّوهُمَا فَإِنْ تَابَا وَأَصْلَحَا
فَاعْرِضُوا عَنْهُمَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ تَوَّابًا رَحِيمًا ⑥

إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّوءَ بِجَهَالَةٍ
ثُمَّ يَتَوَبُّونَ مِنْ قَرِيبٍ فَأُولَئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ
وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ⑦

وَلَيْسَتِ التَّوْبَةُ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ حَتَّى إِذَا
حَصَرَ أَحَدُهُمُ الْمَوْتُ قَالَ إِنِّي بُتْتُ لِلَّهِ وَ لَآ
الَّذِينَ يَمُوتُونَ وَهُمْ كُفَّارًا أُولَئِكَ أَعْتَدْنَا
لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ⑧

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَجِدْ لَكُمْ أَنْ تَرْتُوا النِّسَاءَ كُفَّاهًا
وَلَا تَقْضُوا لَهُنَّ لِحْظَهُنَّ لِتَذْهَبُوا بِبَعْضِ مَا آتَيْنَهُنَّ
إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَاحِشَةٍ مُبَيَّنَةٍ دَعَايَهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ
فَإِنْ كَرِهْتُمُوهُنَّ فَعَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَيَجْعَلَ اللَّهُ
فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا ⑨

وَإِنْ أَرَدْتُمْ اسْتِبْدَالَ زَوْجٍ مَكَانَ زَوْجٍ وَ
أَنْتُمْ إِحْدَاهُنَّ فَقَطَّارًا فَلَا تَأْخُذُوا مِنْهُ شَيْئًا
أَتَأْخُذُونَ مِنْهُ بَهْتًا إِنَّ وَاثِمًا مُبِينًا ⑩

چار گواہ بناؤ اپنے دوچوتے جے او گواہی ڈے ڈیوں۔ تے انہیں
کوں گھریں وچ پا بند کر ڈیو او میں جو موت انہیں کوں مار
ڈیوے یا اللہ سیس انہیں کیسے کوئی بیا راہ کڈے۔

۱۷۔ جے تہا ڈے وچو ڈو (مرد) اے بے حیائی کرن تے
انہیں کوں دکھ ڈیو تے جے او ڈوہیں تو بہ کر گھن تے اپنی
اصلاح کر گھن تے انہیں ڈوہیں کوں چھوڑ ڈیو بے شک اللہ
سیس تو بہ قبول کرن والا تے دل دل رحم کرن والا۔

۱۸۔ اللہ سیس تے صرف انہیں دی تو بہ قبول کر لیس جبرے
جہالت دی وچر کیں بل کم کریندن تے دل جلدی تو بہ کر
گھنندن۔ ایسے ہن جنہیں تے اللہ سیس مہربانی کر لیس تے
اللہ سیس بہوں چاٹن والا تے سیما۔

۱۹۔ انہیں لوکس دی تو بہ قبول نہ جیس جبرے گناہ کریندن
تے جڈال انہیں وچو کوئی مرٹن بگدے تے او آہے میں
ہٹ تو بہ کرینداں تے نہ انہیں دی جبرے نہ منٹ دی حالت وچ
مرویندن ایسے ہن جنہیں واسطے دردناک عذاب۔ اسان
تیار کیا ہوئے

۲۰۔ اے منٹ والیو تہا ڈے کیسے جائز نیں جو تساں زور نال
تریمتیں دے وارث بٹوے انہیں کوں اس واسطے تنگ نہ کرو تاں جو تساں
جو کچھ انہیں کوں ڈتے او ندے وچو کچھ گھن گھنوا جے او
بے حیائی کرن پستے وچن اتے اوین کرو جیریں اللہ سیس مکم
ڈتے اتے انہیں نال چنگا سلوک کردے جے او تہا کوں ناپسند
ہوون تے ممکن جو کہیں شے کوں تاں ناپسند کردے اللہ
سیس او ندے وچ بہوں چنگیاں رکھ ڈیوے۔

۲۱۔ تے جے تساں ہک کوں چھوڑ کے ڈو جی نال پر نہن چاہو
تے ہک کوں تاں دھیر سا مال ڈتا ہووے تے تساں بوند
وچو کچھ وی نہ گھنہ کیا تساں او مال بہتان نال تے کھلے کھلے

گناہ نال گھنٹ چاہندے ء۔

۲۲۔ تے تساں اول کیوں گھن سبگدے ء تساں تے ہک ڈو جھے

نال مل چکے تے او وی تساں کنیں پکا وعدہ گھن چکین۔

۲۳۔ تے تساں انہیں نال نکاح نہ کرو جیندے نال تہاڈے

بیوڑاڈے نکاح کیسا ہووے۔ جو تھی گئے تھی گئے اے

بے حیائی ء تے کاوڑ لواوڑ والا کم تے گنوارہ۔

۲۴۔ حرام کتیاں گین تہاڈے اتے تہاڈیاں میریں تے تہاڈیاں

دھیریں تے تہاڈیاں بھینیں تے تہاڈیاں بویاں چاچیاں تے

تہاڈیاں ماسیاں مامیاں تے بھرا دیاں دھیریں تے بھینیں

دیاں دھیریں تے تہاڈیاں او میریں جس تہاکوں کھیر ملائے

تے تہاڈیاں او بھینیں جنہیں تہاڈے نال کھیریتے تے تہاڈیاں

سہیں تے تہاڈی زالیں جنہیں نال تساں مباشرت

کر چکے ء انہیں دیاں دھیریں جیرھیاں تہاڈیاں متریاں،

تے جے مباشرت نہ کیتی ہو دے تے ول انہیں نال

پر نیجوش دج کوئی گناہ نیں تے تہاڈے سکے پتریں

دیاں زالیں (نورھیں) تے ڈو بھینیں کول (نکاح نال)

کٹھا نہ کرو جو تھی گئے تھی گئے۔ بے شک اللہ سہیں

بہوں بخشش والا تے ول ول رحم کرن والا ء۔

وَ كَيْفَ تَأْخُذُونَهُ وَقَدْ أَفْضَى بَعْضُكُمُ إِلَى بَعْضٍ

وَ أَخَذَ مِنْكُمْ مِيثَاقًا عَلَيْهِمْ ۝

وَلَا تَنْكِحُوا مَا نَكَحَ آبَاؤُكُمْ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا قَدْ

سَلَفُ إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَ مَقْتًا وَسَاءَ سَبِيلًا ۝

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ وَ بَنَاتُكُمْ وَأَخَوَتُكُمْ وَ عَمَّاتُكُمْ

وَ خَالَاتُكُمْ وَ بَنَاتُ الْأَخِ وَ بَنَاتُ الْأُخْتِ وَ أُمَّهَاتُكُمْ

الَّتِي أَرْضَعْنَكُمْ وَ أَخَوَاتُكُمْ مِنَ الرِّضَاعَةِ وَ أُمَّهَاتُ

نِسَائِكُمْ وَ رَبَائِبُكُمُ الَّتِي فِي حُجُورِكُمْ مِنْ نِسَائِكُمْ

الَّتِي دَخَلْتُمْ بِهِنَّ إِنْ لَمْ تَكُونُوا دَخَلْتُمْ بِهِنَّ فَلَا

جُنَاحَ عَلَيْكُمْ وَ حَلَائِلُ أَبْنَائِكُمُ الَّذِينَ مِنْ

أَصْلَابِكُمْ وَأَنْ تَجْمَعُوا بَيْنَ الْأُخْتَيْنِ إِلَّا مَا قَدْ

سَلَفُ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُورًا رَحِيمًا ۝

وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ يَحِلُّ
 كِتَابُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَأَجَلُكُمْ مَّا وَدَّاءُ ذَلِكُمْ أَنْ
 تَبْتَغُوا بِأَمْوَالِكُمْ مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُسْفِحِينَ فَمَا
 اسْتَسْتَعْمُوا بِهِ مِنْهُمْ فَاذْنَبُوا جُورَهُنَّ فَإِنَّهُنَّ
 وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِي مَا تَرَاءَيْتُمْ بِهِ مِنْ بَعْدِ الْفَرْجَةِ
 إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿۵﴾

۲۵۔ تے پر نیاں ہویاں ترمیتیں سوائے تہاڑیں بانہیں دے۔
 اے تہاڑے اتے اللہ سیئں دلو فرض تے ایندے سوا تہاڑے
 اتے ساریاں ترمیتیں نکاح کیتے حلالن۔ تاں جوتساں پٹے مال
 نال نیک ترمیتیں مگرتے زنا کرٹ والے نہ بٹوتے جتناں
 تساں انہیں کنیں فائدہ پاؤ اوندی اجرت ڈلو اے فرض۔
 تے تہاڑے اتے کوئی گناہ نیں جو حق مہر مقرر کرٹ دے بعد
 اوں کوں گھٹا وٹ تے ودھا وٹ تے راضی تھی ونجی۔ بے شک
 اللہ سیئں بہوں چاٹن والا تے سیاناء۔

وَمَنْ لَّمْ يَسْتَطِعْ مِنْكُمْ طَوْلًا أَنْ يَنْكِحَ الْمُحْصَنَاتِ
 الْمُؤْمِنَاتِ فَمِنْ مَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِنْ فَتَيَاتِ
 الْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَانِكُمْ بَعْضُكُمْ مِنْ
 بَعْضٍ فَأَنْكِحُوهُنَّ بِأَذْنِ أَهْلِهِنَّ وَاثْوَهُنَّ
 أَجُورَهُنَّ بِالْعُرُوفِ مُحْصَنَاتٍ غَيْرَ مُسْفِحَاتٍ
 وَلَا مَتَّحِدَاتٍ أَخْدَانٍ فَإِذَا أَحْصَيْتُمْ أَنْ تَنْ
 بِفَاحِشَةٍ فَعَلَيْهِنَّ نِصْفُ مَا عَلَى الْمُحْصَنَاتِ مِنَ
 الْعَذَابِ ذَلِكَ لِمَنْ خَشِيَ الْعَنَتَ مِنْكُمْ وَأَنْ
 تَصُورُوا خَيْرٌ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۶﴾

۲۶۔ تے جیکوں تہاڑے دھرمات نہ ہووے جواو کہیں مومن
 آزاد ترمیتیں نال شادی کرے تے او ایٹیں بانہیں دے جو جیرمی
 دامن ہووے اوندے نال شادی کر گھنے اللہ سیئں تہاڑے
 ایمان کوں بہوں چاٹدے۔ تہاڑا اک ڈو جتنے نال تعلق۔ تساں
 انہیں نال نکاح کرو انہیں دے مالکیں دی اجازت نال تے انہیں
 کوں انہیں دامناسب حق مہر ڈلو او پاکیزہ ہون تے زنا کار
 نہ ہون تے نال کہیں کوں کسبگی بنا وٹن والیاں ہون۔ تے
 جیرمے دیلے اولکاح وچ آؤن تے او ولابے حیائی
 کرن تے انہیں کوں اول غلاب دی آدمی بلسی جیرھا آزاد
 ترمیتیں کوں مدے۔ اے حکم اوندے کیتے بے جیرھا تہاڑے
 وچ گناہ کنیں ڈرے۔ تہاڑا صبر کرٹ تہاڑے کیتے چکاء تے
 اللہ سیئں بہوں بخشش والا تے ول دل رحم کرن والا۔

يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ الَّذِينَ
 فِيهِمْ وَيُطَهِّرَ تَابَكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿۷﴾

۲۷۔ اللہ سیئں چاہندے جوتساں کنیں پہلے لوکیں دے طریقے
 تہاکوں ڈرے تے تہاکوں راہ دکھالے تے تہاڑے اتے
 مہربانی کرے تے اللہ سیئں بہوں چاٹن والا تے
 سیاناء۔

وَاللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَيُرِيدُ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ
 الشَّهْوَةَ أَنْ يَبْسُطُوا سَبِيلًا عَظِيمًا ﴿۸﴾

۲۸۔ تے اللہ سیئں چاہندے جوتہاڑے اتے مہربانی کرے
 تے اولوک جیرمے گندی خواہشات دے پھچھو گردن اولے

چاہندن جو تاساں برائی دو بہوں بھک و نہجو۔

۲۹۔ تے اللہ سیس چاہندے جو تاساں کین بار ہولا کرے
تے انسان کمزور پیدا کیا گئے۔

۳۰۔ لے ایمان والو تاساں اپنے مال آیت وچ نا مائز طریقے
نال نہ کھاؤ سوالے ایندے جو تجارت نال آیت وچ غرضی
نال مال حاصل کرتے اپنے آپ کوں نہ قتل کو بے شک اللہ
سیس تہا بڑے اُتے ول ول رحم کرن والا ۷۔

۳۱۔ تے حیرھا شفع ہک ڈوجے (دامال زیادتی تے ظلم نال
کھا دے تے اسال اول کوں بھاد وچ سیسوں تے اللہ سیس
کیے اے گال سوکھی ۷۔

۳۲۔ جے تاساں وڈے وڈے گناہیں کینیں پچھو جیں کینیں تہا کوں
بھگیا گئے تے اسال تہا بڑے عیب تاساں کینیں ٹاڈلیوں تے
داخل کر لیسوں تہا کوں عزت والے مقام وچ ۷۔

۳۳۔ اللہ سیس تہا بڑے وچو جے کہیں کوں کس تے فضیلت
ڈتی ۷۔ تے تاساں اوندی خواہش نہ کرد مردیں واسطے اوہو ۷
جیرھا انہیں کھائے تے ترمیتیں کیے اوہو جیرھا انہیں کھائے
تے تاساں اللہ سیس کینیں اوندا فضل منگو بے شک اللہ سیس
ہر شے کوں بہوں چاڈے۔

۳۴۔ ہر آدمی واسطے اسال اوندے ترکے دے وارث بنائیں جیرھا
اوندے پیو ماتے قریبی سکیں چھوڑیے۔ جیندے نال تاساں
پکا وعدہ کیتی کھڑے ۷ اول کوں وی حصہ ڈلیو۔ بے شک اللہ سیس
ہر شے تے نگران ۷۔

۳۵۔ مرد ترمیتیں تے نگران این واسطے جو اللہ سیس انہیں وچو بعض کوں
بعض تے فضیلت ڈتی ۷۔ تے این وچ کین دی جواد اپنے مال
وچو فرچ کریدن یک ترمیتیں تے فرمانبردارن کڈ کھیاواں شے
وی حفاظت کرن والیاں جیندی حفاظت دا اللہ سیس حکم

يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُخَفِّفَ عَنْكُمْ وَخَلَقَ الْإِنْسَانَ مِثْقَلًا ۝

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ
بِالْبَاطِلِ إِلَّا أَنْ تَكُونَ تِجَارَةً عَنْ تَرَاضٍ مِّنْكُمْ
وَلَا تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا ۝

وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ عَدْوَانًا وَظُلْمًا فَسَوْفَ نُصْلِيهِ
نَارًا وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ۝

إِنْ تَحْتَسِبُوا كِبَارَ مَا تُنْهَوْنَ عَنْهُ نَكْفٍ عَنْكُمْ سِائِلَكُمْ
وَنَذِخْلَكُمْ مَذْحَلًا كَرِيمًا ۝

وَلَا تَسْتَوُوا مَا فَضَّلَ اللَّهُ بِهِ بَعْضَكُمْ عَلَى بَعْضٍ
لِّلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِّمَّا كَسَبُوا وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِّمَّا
كَسَبْنَ وَسَأَلُوا اللَّهَ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ
بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ۝

وَلِكُلِّ جَلَلْنَا مَوَالِي مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدِينَ وَالْأَقْرَبُونَ
وَالَّذِينَ عَقَدَتْ أَيْمَانُكُمْ فَآتَوْهُمْ نَصِيبَهُمْ إِنَّ
اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا ۝

الرِّجَالُ قَوَمُونَ عَلَى النِّسَاءِ بِمَا فَضَّلَ اللَّهُ بَعْضَهُمْ
عَلَى بَعْضٍ وَبِمَا آتَوْهُم مِّنْ أَمْوَالِهِمْ فَالَّذِينَ لَمْ
يَنْتَهِ حِفْظُهُ لِلْغَيْبِ بِمَا حَفِظَ اللَّهُ وَالَّذِينَ اتَّخَفُوا
نُشُوزَهُنَّ فَوُضُوهُنَّ وَاهْجُرُوهُنَّ فِي الْمَضَاجِعِ

وَأَصْرِبُوهُنَّ فَإِنْ أَطَعْنَكُمْ فَلَا تَبْغُوا عَلَيْهِنَّ سَبِيلًا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا كَبِيرًا ﴿۳۵﴾

ہوتے۔ تے جیندی نافذانی داتہا کوں ڈرہوے انہیں کوں نصیحت کرو تے دل انہیں دے بسترانج کر ڈیوتے کٹو انہیں کوں تے جے او تہا ڈی گال من گھنن تے لساں انہیں دے خلاف کوئی کارروائی نہ کرو بے شک اللہ سیس بہوں اچھا شان والا تے بہوں وڈا۔

وَإِنْ خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا فَابْعَثُوا حَكَمًا مِّنْ أَهْلِهِ وَحَكَمًا مِّنْ أَهْلِهَا إِنْ يُرِيدَا إِصْلَاحًا يُوَفِّقِ اللَّهُ بَيْنَهُمَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا خَبِيرًا ﴿۳۶﴾

۳۶۔ تے جے تہا کوں نہیں ڈرنا پس دے اختلاف دا ڈرہوے تے لساں ہک اوندے خاندان دچوتے ہک اوندے خاندان دچو منصف تقرر کرو تے جے او ڈوہیں صلح کرادوں چاہن تے اللہ سیس زال پٹے کوں صلح کرن دی توفیق دیس۔ تے بے شک اللہ سیس بہوں بائٹن والا تے بانبر۔

وَاعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَبِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ بِالْجَنبِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَن كَانَ مُخْتَلًا فِخْوَراً ﴿۳۷﴾

۳۷۔ تے اللہ سیس دی عبادت کرو تے کہیں شے کوں اوندا شریک نہ بناؤ تے پیر ماناں چمکا سلوک کرو تے نزدیکی سیکس نال تے تیں نال تے مسکین نال تے کوہوے ہمسائے نال تے پریں دے ہمسائے نال تے پاسے آئے ساتھی نال۔ تے جیندے اتے تہا ڈے کچے بھٹ مالک ہن انہیں نال۔ بے شک اللہ سیس اول آدمی کوں پسند نہیں کریںدا جیرھا اکڑیجٹن تے فخر کرن والا ہووے۔

الَّذِينَ يَبْخُلُونَ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبَخْلِ وَيَكْلُمُونَ مِمَّا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا ﴿۳۸﴾

۳۸۔ تے جیرھے شوم ہن نے لوکیں کوں کنجوسی دا حکم ڈیسن دن تے جیرھا اللہ سیس اپٹے فضل نال انہیں کوں ڈتے اول کوں کیسن دن تے اسان کا فزی کیتے تیار کیا ہوئے ذلیل کرن والا عذاب۔

وَالَّذِينَ يَنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ رِئَاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَنْ يَكُنِ الشَّيْطَانُ لَهُ قَرِينًا فَسَاءَ قَرِينًا ﴿۳۹﴾

۳۹۔ تے جیرھے اپٹے مال لوکیں کوں دکھاؤں کیتے فریج کریندن تے اللہ تے آخرت دے ڈینہہ تے ایمان نہیں ایندے تے جیندا شیطان سبجی۔ او بہوں برا سبجی۔

وَمَا ذَا عَلَيْهِمْ لَوْ آمَنُوا بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَانْفَقُوا مِمَّا رَزَقَهُمُ اللَّهُ وَكَانَ اللَّهُ بِهِمْ عَلِيمًا ﴿۴۰﴾

۴۰۔ انہیں کوں کیا تھپوے باجے او اللہ سیس تے آخرت دے ڈینہہ تے ایمان گھن آؤن ہا تے اللہ سیس جو انہیں کوں ڈتے

اوندے وچو خرچ کرن ہاتے السیئیں انہیں کوں بہوں
چاٹن والا۔

۴۱۔ بے شک السیئیں کو ریل تلواری ظلم نیں کریندا ہے
نیکی ہوسی تے اوں کوں ودھا ڈیسی تے اپنے ولووی اوکوں
وڈا اجر دیسی۔

۴۲۔ تے انہیں لوکس دا کیا حال ہوسی جیڈاں اساں ہر ٹولے تے
ہک گواہ گھن اوسوں تے نیکیوں انہیں نے گواہ گھن اوسوں۔

۴۳۔ اوں جہاڑے اولوک جیرھے کافر تے رسول دے
نادرین او چاہن جو زمین وچ انہیں کوں پور ڈاؤنچے ہاتے
السیئیں کین او کوئی گال نہ لکا بگس۔

۴۴۔ اے ایمان والو! تاساں نہ کہو ہودو پھر نماز دے جیڈاں تاساں
ہوش وچ نہ ہووے تیں تاساں سمجھو نہ جو تاساں اہرے پئے
تے نہ جہنی ہووہ سوائے ایندے جو تاساں مسافر ہووہو
تیں تاساں دھاں گھنوتے جے تاساں بیمار ہووہو یا سفر تے ہووہو
یا کوئی حاجت بہہ کے آیا ہووہو یا تاساں تے ہووہو
تریمیتیں نال تے تہا کوں پائی نہ ملے تے پاک مٹی نال تیم کر
گھنوتے مسح کرو اپنے منہ دا تے ہتھیں دا۔ بے شک
السیئیں معاف کرن والا تے بخش والا۔

۴۵۔ کیا تیکوں پتہ نیں انہیں لوکس دا جنہیں کوں کتاب دا کھ
حصہ ڈتا گیا ہاتے انہیں گمراہی مل گدی تے اولے دی چاہن
جو تاساں دی سدھے رستے کین گمراہی وچو۔

۴۶۔ تے السیئیں تہا ڈے دشمنیں کوں چاڑے تے السیئیں
سگت دے لحاظ نال کافی تے مدد کرن دے لحاظ نال دی
کافی۔

۴۷۔ انہیں کوں جیرھے یہودی تھین تے السدی گاہیں کوں
انہیں دی جہیں کین بد لیندن تے اہرن اساں ٹے تے نافرمانی

إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ وَإِنْ تَكَ حَسَنَةً
يُضْعِفْهَا وَيُؤْتِ مِنْ لَدُنْهُ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٤١﴾

فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ بِشَهِيدٍ وَجِئْنَا بِكَ
عَلَى هَؤُلَاءِ شَهِيدًا ﴿٤٢﴾

يُؤْمِنُ بِوَدِّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَعَصُوا الرَّسُولَ وَلَوْ أَنَّهُمْ
يَعْلَمُونَ الْغَيْبُ لَا يَكْتُمُونَ اللَّهَ حَدِيثًا ﴿٤٣﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرَبُوا الصَّلَاةَ وَأَنْتُمْ سُكَارَى
مِمَّا تَكْتُمُونَ مَا تَقُولُونَ وَلَا جُنُبًا إِلَّا عَابِرِي سَبِيلٍ
مِمَّا تَغْتَسِلُونَ وَإِنْ كُنْتُمْ مَرَضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ
أَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ الْغَايِبِ أَوْ لَسْتُمْ مِنَ النَّسَاءِ فَلَمْ يَجِدُوا
مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَ
أَيْدِيكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُوًّا غَفُورًا ﴿٤٤﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِنَ الْكِتَابِ يَشْكُرُونَ
الضَّلَالَةَ وَيُرِيدُونَ أَنْ تَضِلُّوا السَّبِيلَ ﴿٤٥﴾

وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِأَعْدَائِكُمْ وَكَفَى بِاللَّهِ وَلِيًّا وَكَفَى
بِاللَّهِ نَصِيرًا ﴿٤٦﴾

مِنَ الَّذِينَ هَادُوا يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ
وَيَقُولُونَ سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَاسْمِعْ غَيْرَ مُسْمِعٍ وَ

رَاعَا لِنَا بِالسِّنَةِهُمْ وَطَعْنَا فِي الدِّينِ وَلَوْ أَنَّهُمْ
قَالُوا سُبْحَنَا وَأَطَعْنَا وَاسْتَعْنَا وَانْظُرْنَا لَكَانَ خَيْرًا
لَّهُمْ وَأَقْوَمًا وَلَٰكِنْ لَعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَلَا
يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿۴۹﴾

کیتی ہے تے توں سٹ تے خدا دیاں بجاہیں نیکیوں سٹایاں دوجون
تے اپنی زبانیں کوں مردوڑ کے اہدن جو ساڈا خیال کرتے طے
مریدن دین وچ تے بے شک جے او اے اکھن ہا جو اسان
سٹے تے فرمانبرداری کیتی ہے توں ساکوں مہربانی نال ڈیکھ
تے اے انہیں کیسے چپکا ہا تے زیادہ درست ہا۔ تے اللہ
سیس انہیں دے کفر دی وجر کنیں انہیں تے لعنت کیتی تے او
ایمان نہیں گھن آئے۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا الْكِتَابَ آمِنُوا بِمَا نَزَّلْنَا مُصَدِّقًا
لِّمَا مَعَكُمْ مِّن قَبْلُ إِنَّ نَظِيرَ وَجْهِنَا لَنُذْهِبُهَا عَلَى
أَذْبَارِهَا أَوْ نَلْعَنَهُمْ كَمَا لَعَنَّا أَصْحَابَ السَّبْتِ وَكَانَ
أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا ﴿۵۰﴾

۴۸۔ اے لوگو جنہیں کوں کتاب ڈتی گئی ہے، تسن ایمان گھن آؤ
اوندے لے جیڑھی اسان تہا ڈو لہانی ہے تے او اوندی تصدیق
کریندی ہے جیڑھی تسن کنیں ہائی پئی ایں کنیں پہلے جو اسان
وڈے لوکس کوں مٹا دیوں تے اسان انہیں کوں پچھو ہاں
کنڈی تادلا پٹھوں یا انہیں تے لعنت کردوں جیڑھی اسان چھٹ پھٹ
والیں تے پھٹی ہائی۔ تے اللہ دی ہر گول پوری تھی کے رہندی ہے

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ
ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ ۚ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ افْتَرَىٰ
إِثْمًا عَظِيمًا ﴿۵۱﴾

۴۹۔ بے شک اللہ سیس نہیں بخشتا جو اوندے نال مشرک
کیا وچنے تے ایندے سوا جیکوں چاہی بخش دیسی۔ تے جیڑھا
اللہ نال مشرک کریندے تے اوں بہوں وڈا گناہ کیسے۔

الَّذِينَ آمَنُوا يَذْكُرُونَ أَنفُسَهُمْ بَلِ اللَّهُ يُزَكِّي
مَنْ يَشَاءُ وَلَا يُلْظَمُونَ فِتْنًا ﴿۵۲﴾

۵۰۔ کیا تمہیں پتہ نہیں واجرے اپنے آپ کوں پاک
سمجھیندن تے سچ اے ہے جو اللہ سیس جیکوں چاہندے
پاک کریندے تے انہیں تے پند دی گھڑ تلام علم وی دیکتا
ولسی۔

انْظُرْ كَيْفَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَكَفَىٰ بِهِ
إِثْمًا مُّبِينًا ﴿۵۳﴾

۵۱۔ توں ڈیکھ او کیوں اللہ سیس تے کوڑ بہیندن تے
اے بہوں سارا وڈا گناہ۔

الَّذِينَ آمَنُوا يَذْكُرُونَ أَنفُسَهُمْ بَلِ اللَّهُ يُزَكِّي
مَنْ يَشَاءُ وَلَا يُلْظَمُونَ فِتْنًا ﴿۵۴﴾

۵۲۔ کیا تمہیں پتہ نہیں جنہیں کوں کتاب داکھ حصہ ڈتا گیا ہا
تے او بتیں کوں تے شیطان کوں میندن تے او اہدن انہیں
لوکس دے متعلق جیڑھے نہیں میندے جو او زیادہ ہدایت تے
ہن انہیں لوکس کنیں جیڑھے مومن۔

۵۳۔ اے لوگوں جنہیں تے اللہ لعنت کیتی ۶ تے جیندے تے اللہ سیس لعنت کرے توں اوندا امدادی نہ بھہ سگیس۔

۵۴۔ کیا انہیں دابادشاہی وچ حصہ اوتے کہیں انسان کوں پنڈوی گلوا آئی ادھلی لکیر تلاوی نہ ڈلسن۔

۵۵۔ یا ادلوکس تے حسد کریندن جو انہیں کوں اللہ سیس ایٹے فضل نال ڈتے۔ تے اسان ابراہیم دی اولاد کوں کتاب تے سنپ ڈتا۔ تے اسان انہیں کوں بہوں وڈی بادشاہی ڈتی۔

۵۶۔ انہیں دجو کجھ ایجھے بن جیرے اوندے تے ایمان گھن آئن تے کجھ اوکس رک گئیں تے دوزخ دی گرمی بہوں زیادہ ۶

۵۷۔ بے شک جیرے نیش منیدے ساڈی آیات کوں تے اسان انہیں کوں بھادوچ ضرور سیسوں تے جڈاں چم گل ولین تے اسان پے چم وٹا ڈلسوں تاں جو او عذاب چکھن بے شک اللہ بہوں غالب تے بہوں سیانا ۶

۵۸۔ تے جیرے لوک ایمان گھن آئن تے نیک اعمال کیتن اسان انہیں کوں ضرور جنت وچ داخل کرلیسوں جنت جیندے وچ نہراں و ہندیاں پئیں۔ اوندے وچ ہمیشہ رہن۔ اوندے وچ انہیں کیتے پاک زلیں ہوسن تے اسان انہیں کوں داخل کرلیسوں گھاٹی چھاں وچ۔

۵۹۔ بے شک اللہ سیس تہا کوں مکم ڈیندے جو تہاں امانت انہیں کوں ڈیو جیرے حقدارن تے جڈاں تہاں لوکس وچ فیصلہ کرو تے انصاف نال فیصلہ کرو بے شک اللہ تہا کوں کنبھی چنگی نصیحت کریندے تے بے شک اللہ سیس بہوں سنن والا تے ڈیکھن والا ۶

۶۰۔ اے ایمان والو تہاں اللہ سیس دی اطاعت کرو تے

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ وَمَنْ يَلْعَنِ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ نَصِيرًا ۵۳

أَمْ لَهُمْ نَصِيبٌ مِنَ الْمُلْكِ فَإِذَا لَا يُولُونَ النَّاسَ نَصِيرًا ۵۴

أَمْ يُحْسَدُونَ النَّاسَ عَلَى مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ فَقَدْ آتَيْنَا آلَ إِبْرَاهِيمَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَآتَيْنَهُمْ مُلْكًا عَظِيمًا ۵۵

فَمِنْهُمْ مَنْ آمَنَ بِهِ وَمِنْهُمْ مَنْ صَدَّ عَنْهُ وَكَفَىٰ بِجَهَنَّمَ سَعِيرًا ۵۶

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا سَوْفَ نُصْلِيهِمْ نَارًا كُلَّمَا نَضِجَتْ جُلُودُهُمْ بَدَّلْنَاهُمْ جُلُودًا أُخْرَىٰ لِيَذُوقُوا الْعَذَابَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَزِيزًا حَكِيمًا ۵۷

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا لَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَهُمْ فِيهَا ظِلِيلًا ۵۸

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا وَإِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ أَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ إِنَّ اللَّهَ نِعِمَّا يَعِظُكُمْ بِهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَمِيعًا بَصِيرًا ۵۹

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ

أُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ فَإِنْ تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ
إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ④

رسول تے اول حاکم دی اطاعت کرو جیڑھا تہا بڑے وچوہرے
تے جے تہا بڑا کہیں گال تے بھیڑا حق وچے تے فیصلہ لسان
اللہ سیئیں تے اوندے رسول دو گھن وچوہرے تساں اللہ تے
آخرت دے ڈینہ کول منیندے ۴۔ اے گال پیچگی تے ایندا
بہوں پیچگال انجام۔

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا أُنْزِلَ
إِلَيْكَ وَمَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَكَّمُوا
إِلَى الظَّالِمِينَ وَقَدْ أُصِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَيُرِيدُ
الشَّيْطَانُ أَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا ⑤

۴۱۔ کیا تیکوں پتہ ۱۔ انہیں لوکس دا جیرے اے دعویٰ کریندن
جو بے شک اساں ایمان گھن آئے پس اوندے لے جیڑھا تہو
لے تے جیڑھا تیں کیں پہلے بھایا گئے او پچا ہندن جو شیطان
کئیں فیصلہ کراون تے انہیں کول حکم ڈتا گئے جو اوندرا انکار کرن
تے شیطان چاہندے جو انہیں کول پرے درے دا گمراہ بنا
ڈلیے۔

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَى مَا أَنزَلَ اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ
رَأَيْتَ الْمُنَافِقِينَ يَصُدُّونَ عَنْكَ صُدُودًا ⑥

۴۲۔ تے جڈاں انہیں کول آکھیا ویندے جو آڈاوندو جو لہائے اللہ
سیئیں تے اوندے رسول دو تے لوں منافقین کول ڈوبیں
جو او تیں کئیں بہوں پریں ہٹ ویندن۔

فَكَيْفَ إِذَا أَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ آيَاتُهُمْ
ثُمَّ جَاءُوكَ يَحْلِفُونَ ۚ بِاللَّهِ إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا إِحْسَانًا
وَتَوْفِيقًا ⑦

۴۳۔ تے اے کیوں تھیندے جڈاں انہیں تے مصیبت آوندی ۱
انہیں دے اپٹے ہمتیں دی کائی دی وچرنال پچیں او منافق
تیڈو اندن تے قساں کھندن جو اللہ دی قسم اساں تے صرف
ارادہ کیسا با چچکے سلوک دا تے صلح دا۔

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يَعْلَمُ اللَّهُ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَعْرِضْ
عَنْهُمْ وَعِظْهُمْ وَقُلْ لَهُمْ فِي أَنْفُسِهِمْ قَوْلًا بَلِيغًا ⑧

۴۴۔ اے لوکن جو کچھ انہیں دے دلیں وچ اللہ سیئیں خوب جاندے
توں انہیں کئیں پوہا حق وچ تے انہیں کول نصیحت کرتے انہیں
کول اینجی گال کر جیندا انہیں دے دلیں تے اثر تھیوے۔

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ إِلَّا لِيُطَاعَ بِإِذْنِ اللَّهِ وَلَوْ
أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ جَاءُوكَ فَاسْتَغْفَرُوا اللَّهَ
وَأَسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ لَوَجَدُوا اللَّهَ وَابًّا رَحِيمًا ⑨

۴۵۔ تے اساں کوئی رسول نیں پھیا سوائے ایندے جو اللہ سیئیں
دے حکم نال اوندی اطاعت کیتی وچے تے بے شک جڈاں
انہیں اپنی جانیں تے ظلم کیا ہاتے تیڈو آون ہاتے اللہ کئیں
بخشش منگن ہاتے رسول وی انہیں واسطے بخشش منگن ہاتے
او اللہ سیئیں کول بہوں مہربان تے رحم کرٹ والا پادون ہا۔

فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يَحْمِلُوكَ فِيمَا شَجَرٍ
بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِيْ اَنْفُسِهِمْ حَرَجًا مِّمَّا قَضَيْتَ
وَيَسْلَمُوْا اَتْلَیْمًا ۝۶۱

۶۱۔ تے تیڈے رب دی قسم او مومن نہ تھیں جے تیں او
تیکوں براوں گال وچ جیندے وچ او بھڑدن منصف نہ
بٹاون تے جیرھاتوں فیصلہ کریں اوں کیں دیں وچ تنگی محسوس
نہ کرن تے پورے طور تے من گھن۔

وَلَوْ اَنَّا كُنْتُمْ عَلَیْهِمْ اِنْ اَقْتُلُوْا اَنْفُسَكُمْ وَاَخْرَجُوْا
مِنْ دِیَارِكُمْ مَا فَعَلُوْهُ اِلَّا قَلِیْلٌ مِّنْهُمْ وَلَوْ اَنَّهُمْ
فَعَلُوْا مَا یُوعَظُوْنَ بِهٖ لَكَانَ خَیْرًا لَّهُمْ وَاَشَدَّ
تَنْبِیْۜنًا ۝۶۲

۶۲۔ تے بے شک جے اساں انہیں کوں مکمل ڈیوں ہا جو
اپنے آپ کوں قتل کرویا، پٹے گھریں وچ نکل وچوتے سوائے
تھوڑے لوکین دے کوئی انہیں وچو لے کم نہ کرے ہا۔ تے جے
او کر گھن ہا جیرھ انہیں کوں نصیحت کیتی گئی ہانڈے لے انہیں
کیتے چنگا ہا تے پکی گال ہائی۔

وَإِذَا لَا تَذِیْهِمْ مِّنْ لَّدُنَّا اَجْرًا عَظِیْمًا ۝۶۳

۶۳۔ تے اساں یقیناً انہیں کوں بہوں وڈا بدلہ ڈیوں ہا اپنے دل
۶۴۔ تے انہیں کوں سدھار سہ وی دکھاؤں ہا۔

وَلَهْدِیْهُمْ سَبِیْلًا مَّسْتَقِیْمًا ۝۶۴
وَمَنْ یُّطِيعِ اللّٰهَ وَالرَّسُوْلَ فَاُولٰٓئِكَ مَعَ الَّذِیْنَ اَنْعَمَ
اللّٰهُ عَلَیْهِمْ مِنَ النَّبِیِّیْنَ وَالصِّدِّیْقِیْنَ وَالشُّهَدَآءِ
وَالصّٰلِحِیْنَ وَحَسَنَ اُولٰٓئِكَ رَفِیْقًا ۝۶۵

۶۵۔ جیرھے لوک اللہ تے رسول دی اطاعت کر لیں لے انہیں
وچ رل ولسن جنہیں تے اللہ سبب النامکین جویں نبی تے صدیق
تے شہید تے صالح تے اے لوک بہوں چنگے سبقتی بن۔

ذٰلِكَ الْفَضْلُ مِنَ اللّٰهِ وَكَفٰی بِاللّٰهِ عَلِیْمًا ۝۶۶
یٰۤاَیُّهَا الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا حٰذِرُوْا حُرْمَۃَ مَا لَمْ یُنْزِلْ فَاِنْ شَبَّكَتْ
اَوْ اَنْفَرُوْا جَنِیْبًا ۝۶۷

۶۶۔ اے اللہ سبب الفضل تے او بہوں چاہتی والاء۔

۶۷۔ اے ایمان والو اپنی حفاظت دے سامانہ برویسیہ تیار رکھو
تے تھوڑے تھوڑے حق کے ٹرو یا سارے کٹے تھی کے ٹرو

وَإِنْ مِنْكُمْ لَمَنْ یَلْبِطُنَّ ۖ فَإِنْ اَصَابَتْكُمْ مُّصِیْبَةٌ
قَالَ قَدْ اَنْعَمَ اللّٰهُ عَلٰی اِذْ لَمَّا كُنْ مَعَهُمْ شَهِیْدًا ۝۶۸

۶۸۔ تے بے شک تاساں وچو کچھ انجمن جیرھے کم دے وقت
پچھو رہ ویندن جے تہا کوں کوئی مصیبت پہنچے تے او آہدے جو
میںڈے اتے اللہ دا بہوں وڈا احسان جو میں انہیں نال حاضر نہ
ہاںمی۔

وَلَمَّا اَصَابَتْكُمْ فَضْلٌ مِّنَ اللّٰهِ لَقَوْلُنَّ كَاْنَ لَمْ
تَكُنْ بَیْنَكُمْ وَبَیْنَهُ مَوَدَّةٌ یَّلْبِیْۜنُیْ كُنْتَ مَعَهُمْ
فَاَفْوَزَ فَوْزًا عَظِیْمًا ۝۶۹

۶۹۔ جے تہا کوں اللہ سبب کسین فضل پہنچے تے او آہدے ہاںے
جے میں انہیں نال ہوواں ہا تے بہوں وڈی کامیابی ملے ہا تے جویں
انہیں دے تے تہا بڑے وچ کوئی دوستی و التلق ہائی کاہدہ۔

فَلِیَقَاتِلْ فِی سَبِیْلِ اللّٰهِ الَّذِیْنَ یَسْرُوْنَ اَنْحُوۡةَ الدُّنْیَا
بِالْاٰخِرَةِ وَمَنْ یُّقَاتِلْ فِی سَبِیْلِ اللّٰهِ فُتِّقَتْ اَوْ

۷۰۔ انہیں لوکین کوں اللہ دے رستے وچ جگ کرنی چاہی دی
جیرھے دنیاوی زندگی کوں چھوڑ کے آخرت کوں مل گدی کھڑن

يَغْلِبُ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٥٥﴾

تے جیسا اللہ دے رہے وہی جنگ کرے تے ماریا ونچے یا
بڑا بڑھا تھی ونچے تے اسان اول کون ضرور وڈا بدلہ دیسوں۔

وَمَا لَكُمْ لَا تُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ
مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ الَّذِينَ يَقُولُونَ
رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هَذِهِ الْقَرْيَةِ الظَّالِمِ أَهْلُهَا
وَاجْعَلْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا ۖ وَاجْعَلْ لَنَا مِنْ
لَدُنْكَ نَصِيرًا ﴿٥٦﴾

۵۶۔ تے تہاکوں کیا تھی گئے جو تہاں توہے لڑوے اللہ دے رہے
وہی انہیں دی خاطر جبرہ مردیں تے عورتیں وچ کمزورن تے بال
جبرہے آبدن لے ساڈے رب ساکوں این ظالم وسی وچ کڈھ
جیندے رہن والے ظالم۔ تے اپنے ولو ساڈا کوئی سنگتی بٹا
تے اپنے ولو ساڈا کوئی امدادی بٹا۔

الَّذِينَ آمَنُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا
يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ الظَّالِمِينَ فَقَاتِلُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ
إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا ﴿٥٧﴾

۵۷۔ جبرہے مومن لڑتے اللہ دے رہے وہی جنگ کریندن تے
جبرہے کافرن او شیطان دے رہے وہی جنگ کریندن این واسطے
تہاں جگ کرو شیطان دے دوستیں نال بے شک شیطان دی
تدبیر کمزور۔

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ قِيلَ لَهُمْ كُفُّوا أَيْدِيَكُمْ وَأَقِيمُوا
الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ
إِذَا قَرِينُهُمْ يَخْشَوْنَ النَّاسَ كَخَشْيَةِ اللَّهِ
أَوْ اشَدَّ خَشْيَةً ۖ وَقَالُوا رَبَّنَا لِمَ كَتَبْتَ عَلَيْنَا
الْقِتَالَ ۚ لَوْلَا أَخَّرْتَنَا إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ قُلْ مَتَاعُ
الدُّنْيَا قَلِيلٌ ۖ وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ لِّمَنِ اتَّقَىٰ ۖ وَلَا
تُظْلَمُونَ فَتِيلًا ﴿٥٨﴾

۵۸۔ کیا تیکوں پتہ نہیں لوکس دا جنہیں کوں اکھیا گیا ہا جو
تہاں اپنے ہتھیں کوں روکو تے نماز پڑھ کے پڑھو تے زکاۃ ڈیو
تے جلال انہیں تے جگ فرض کیتی گئی تے انہیں وچ جگ ٹولہ
لوکس کیں الیوں بڑھ پئے گئے جیویں اللہ کیں بڑھ پئے یا اول کیں
وی زیادہ۔ تے انہیں اکھئے اے ساڈے رب تیں ساڈے اتیں
جنگ کیوں فرض کیتی تے کیوں نہ تیں ساکوں تعمیری
مہلت ڈتی توں اکھ بڑے جو دنیا دا فائدہ تھوڑا تے
آخرت چنگی و اوندے واسطے جبرہا تقویٰ اختیار کرے۔
تے تہاڈے اتے پنڈ دی جگہ دی لیک تلاوی ظلم نہ کیا
ولیں۔

۵۹۔ تہاں جھٹاں ہو سو تہاکوں موت آپکڑ لیس بھانویں
تہاں مضبوط قلعیں وچ وی کیوں نہ ہو ورو جے انہیں
کوں کوئی چنگائی پہنچے تے آہن جو لے اللہ وٹوے تے جے
انہیں کوں کوئی برائی پہنچے تے آہن جو لے تے تے وٹوے۔
توں اکھ سب شے اللہ کیں ہے۔ این قوم کوں کیا تھی

إِنَّمَا تَكُونُوا يَدُ الرَّكْمِ الْمَوْتِ وَلَوْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ
مِّنْهُ لَمَّا كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ ۖ وَإِنْ تُصِبْهُمْ حَسَنَةٌ يَقُولُوا هَذِهِ
عِندَ اللَّهِ وَإِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَقُولُوا هَذِهِ
عِندَ اللَّهِ قُلْ كُلٌّ مِّنْ عِندِ اللَّهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْقَوْمِ
لَا يَكَاذُونَ يَفْقَهُونَ حَدِيثًا ﴿٥٩﴾

گئے جو گال سمجھ دے کو بہودی نہیں دیندے۔

۸۰۔ جو تیکوں چنگائی پیچھے اور اللہ کیں ہے تے جیہی تکلیف پہنچے او تیلے ا پٹے ولو۔ اسان تیکوں لوکس واسطے رسول بنا کے پٹھے سے تے اللہ کافی گواہ۔

۸۱۔ جیرھا رسول دی اطاعت کریس اول اللہ دی اطاعت کیتی تے جیرھا کنڈ پھیر گھنسی اسان تیکوں انہیں تے نگران بنا کے نہیں پٹھیا

۸۲۔ او آمدن ساڈا کم تے اطاعت تے جڈاں او تیں کیں باہر نکدن ہک ٹولہ انہیں وچورات گذریندے او ندے خلاف جو توں آہیں اللہ سیس کھداویندے جو اورات کوں تیلے خلاف سوچیندن۔ توں انہیں کیں منہ پھیر گھن تے اللہ تے بھروسہ کرتے اللہ کافی کارساز۔

۸۳۔ کیا اولک قرآن تے غور نہیں کریںدے جے لے اللہ دے سوا کہیں پے کیں ہوندا تے او ندے وچ بہوں سارا اختلاف پاوے ہا۔

۸۴۔ تے جڈاں انہیں کیں امن یا خوف دی گال اندی او اوکوں مشہور کر ڈیندن۔ جے او اوں گال کوں اپٹے رسول یا اپٹے ماکم دو گھن وچن ہاتے انہیں وچو سیٹے لوک اصل گال کوں معلوم کر گھن ہا۔ تے جے تہاڑے اتے اللہ دافضل نہ ہووے ہاتے او ندی رحمت نہ ہوندی تے سوائے تھوڑے لوکس دے آساں شیطان دے پچھو ٹر پو و ہا۔

۸۵۔ توں اللہ دے رستے وچ جیگ کر تیکوں اپٹے سوا کہیں دازمہ وار نہ بنایا ویسی۔ تے توں مومنین کوں ابھار (تیار) تھی سگدے جو اللہ سیس کافریں دی جیگ کوں روک ڈلیوے تے اللہ سیس دی جیگ سخت تے او ندا عذاب دی بہوں سخت۔

مَا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللَّهِ وَمَا أَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنْ نَفْسِكَ وَأَرْسَلْنَا لِلنَّاسِ رَسُولًا وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا ﴿٨٠﴾

مَنْ يُطِيعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ وَمَنْ تَوَلَّى فَمَا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَفِظًا ﴿٨١﴾

وَيَقُولُونَ طَاعَةٌ فَإِذَا بَرَزُوا مِنْ عِنْدِكَ بَيَّتَ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ غَيْرَ الَّذِي تَقُولُ وَاللَّهُ يَكْتُبُ مَا يُبَيِّنُونَ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿٨٢﴾

أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا ﴿٨٣﴾

وَإِذَا جَاءَهُمْ أَمْرٌ مِنَ الْأَمْنِ أَوِ الْخَوْفِ أَذَاعُوا بِهِ وَلَوْ رَدُّوهُ إِلَى الرَّسُولِ وَإِلَى أُولِي الْأَمْرِ مِنْهُمْ لَعَلِمَهُ الَّذِينَ يَسْتَنْبِطُونَهُ مِنْهُمْ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَاتَّبَعْتُمُ الشَّيْطَانَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٨٤﴾

فَقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا تُكَلَّفُ إِلَّا نَفْسُكَ وَخَرَضَ الْمُؤْمِنِينَ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَكْفَ بِأَنْسِ الَّذِينَ كَفَرُوا وَاللَّهُ أَشَدُّ بَأْسًا وَأَشَدُّ تَنَكُّلًا ﴿٨٥﴾

۸۶۔ جیسا شخص چنگی سفارش کرے اور دے کیتے اور دے وچ
اور احصہ۔ تے جیسا شخص بری سفارش کرے اور دے
واسطے وی اور احصہ۔ تے اللہ سیس ہر شے دا نگران۔
۸۷۔ تے جڈاں تہا کوں کوئی دعا ڈیوے تے اوں کیں چنگی
دعا ڈیوے یا او با دعا ڈیوے جے شک اللہ سیس ہر شے دا حساب
گھنن والا۔

۸۸۔ اللہ دے سوا کوئی عبادت دے لائق نیں او تہا کوں
قیامت دے ڈیندے تک ضرور جمع کریندا ویس تے ایندے
وچ کوئی شک نیں تے اللہ سیس کیں زیادہ سچی گال کون
آکھ سکدے۔

۸۹۔ تے تہا کوں کیا تھی گئے جو تساں منافقین دے متعلق
ڈوٹوے تھی گئے تے اللہ سیس انہیں کوں انہیں دے کیں
دی وچ نال منہ بھرٹے سٹ گھتے۔ کیا تساں چاہندے ہو
جو اللہ سیس جیکوں گمراہ دیتے اوں کوں سدھے رستے تے
گھن آؤ۔ تے جیکوں اللہ سیس گمراہ کرے تے اوں دے واسطے
توں اصد کوئی رستہ نہ پئیں۔

۹۰۔ او چاہندے جو جیویں او کافر بن گئیں تساں وی اوں کافر
برن وچ تے کہو جیویں تھی دج تساں انہیں وچ کہیں کوں سبگتی
نہ بناؤ جے تیں او اللہ دے رستے وچ ہجرت نہ کرن جے او پھر
وچن تے انہیں کوں پکڑو تے انہیں کوں قتل کرو جیساں وی او
لمہن۔ تے انہیں وچ کہیں کوں سبگتی تے ادا دی نہ بناؤ۔

۹۱۔ انہیں لوکس دے سوا جیسا انجی قوم وچ ہون جو
تہا ڈے تے انہیں وچ کوئی معاہدہ ہووے یا او آون تہا ڈو
انہیں دے سینے تہا ڈے نال تے اپنی قوم نال بھڑن کیں ہرے
ہوئے ہون۔ تے جے اللہ سیس چاہندے او انہیں کوں تہا ڈے
اتے غالب کر ڈیوے ہاتے او تہا ڈے نال بھڑن ہا۔ تے

مَنْ يَشْفَعْ شَفَاعَةً حَسَنَةً يَكُنْ لَهُ نَصِيبٌ مِنْهَا
وَمَنْ يَشْفَعْ شَفَاعَةً سَيِّئَةً يَكُنْ لَهُ كِفْلٌ مِنْهَا
وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ مُّقِيبًا ﴿۸۶﴾

وَإِذَا حُيِّنْتُمْ بِتَحِيَّةٍ فَحَيُّوا بِأَحْسَنِ مَا أُوْرِدْوْهَا
إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَسِيبًا ﴿۸۷﴾

إِلَّا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يَجْعَلُكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ
رَبِيبٌ فِيهِ وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا ﴿۸۸﴾

فَمَا لَكُمْ فِي الْمُنَافِقِينَ فِتْنَةٍ وَاللَّهُ أَرَكَّهُمْ
بِمَا كَسَبُوا أَتَرِيدُونَ أَنْ تَهْذُوا مِنْ أَصْلِ اللَّهِ
وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَلَنْ يَهْدِيَهُ سَبِيلًا ﴿۸۹﴾

وَذُؤُوا لَوْ كَفَرُوا كَمَا كَفَرُوا فَتَذُنُونَ سَوَاءً فَلَا
تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ أَوْلِيَاءَ خَلَفَ بِهَا جُورًا فِي سَبِيلِ اللَّهِ
فَإِنْ تَوَلَّوْا لَنَحْنُ وَهُمْ وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ
وَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿۹۰﴾

إِلَّا الَّذِينَ يَصِلُونَ إِلَى قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ نَبَأٌ
أَوْ حَآءٌ وَلَكُمْ حَصْرَاتٌ صُدُّوهُمْ أَنْ يَقَاتِلُوكُمْ أَوْ
يَقَاتِلُوا قَوْمَهُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَسَلَّطَهُمْ عَلَيْكُمْ
فَلَقَاتِلُوكُمْ فَإِنْ اعْتَزَلُوكُمْ فَلَمْ يُقَاتِلُوكُمْ وَالْقُوا
إِيْنَكُمْ السَّلَامَ فَمَا جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ عَلَيْهِمْ سَبِيلًا ﴿۹۱﴾

جے اوتساں کیں پوہے تھن تے تہاڑے نال جنگ نہ
کرن تے تہاڑے نال صلح کرن چاہن تے دل اللہ سیس
انہیں دے خلاف تہاڑے واسطے جنگ داکوئی رستہ نہیں
چھوڑیا۔

۹۲۔ تے کچھ پے لوکس کوں وی تساں مسو جیرے چاہندن
جو تہاڑے نال تے اپنی قوم نال امن نال رہن۔ چڑاں وی او
فتے دو دلائے گئیں انہیں کوں اوندے وچ منہ بھرتے سٹیا
گئے۔ تے جے اوتساں کیں پوہے تے پریں تھی دہن۔ تے
صلح وی نہ کرن تے او اپنے جھیں کوں وی نہ روکن تے بھجیں
تساں انہیں کو پکڑو تے انہیں کوں قتل کرو جھتاں وی تہا کوں
او ملن۔ اے او لوکن جو اسال تہاڑے واسطے انہیں دے
خلاف واضح دلیل دے دتی۔

۹۳۔ کہیں مومن دی شان نیں جو او کہیں مومن کوں قتل کرے
سوائے غلطی دے تے جیرھا غلطی نال مومن کوں قتل کرے
او مومن غلام آزاد کرے یا مقتول دے گھر والیں کوں خون بہا
ڈیوے سوائے ایندے جو او۔ صدقے دے طور تے چھوڑ
ڈیون۔ تے جے او انجھی قوم دا ہروے جیری تہاڑی دشمن تے
او قتل مومن ہروے تے ہک مومن غلام کوں آزاد کرن
(کافی) تے جے او اول قوم وچ ہروے جو تہاڑے تے اوندے
درمیان معاہدہ ہروے تے او اوندے وارث کوں خون بہا
ڈیوے تے نال ہک مومن غلام کوں آزاد کرے۔ تے جے
ایندی طاقت نہ ہروے تے او ڈوہینے مسلسل روزے
رکھے اے اندی طرفوں رحمت تے اللہ سیس بہوں باٹن
والا تے بہوں سیانا۔

۹۴۔ تے جے کوئی شخص کہیں مومن کوں ہاٹ بھگے قتل
کرے تے اندی سزا دوزخ۔ اوندے وچ ہمیشہ رہی تے

سَيِّدُونَ آخِرِينَ يُرِيدُونَ أَنْ يَأْمَنُوكُمْ وَيَأْمَنُوا
قَوْمَهُمْ كُلًّا رَدُّوْا إِلَى الْفِتْنَةِ أُرْكِسُوا فِيهَا فَإِنْ لَمْ
يَعْتَرِ لَكُمْ وَيَقْبُوا إِلَيْكُمْ السَّلَامَ وَيَكْفُوا أَيَدِيَهُمْ
فَخُذُوهُمْ وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ تَقِفْتُمُوهُمْ وَأُولَئِكَ
جَعَلْنَا لَكُمْ عَلَيْهِمْ سُلْطَانًا مُبِينًا ﴿۹۲﴾

۱۲
ع ۹

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ أَنْ يَقْتُلَ مُؤْمِنًا إِلَّا خَطَاؤًا وَمَنْ
قَتَلَ مُؤْمِنًا خَطَاً فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ وَدِيَةٌ
مُسَلَّمَةٌ إِلَىٰ أَهْلِهِ إِلَّا أَنْ يَصَدَّقُوا فَإِنْ كَانَ مِنْ
قَوْمٍ عَدُوٍّ لَّكُمْ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ
وَإِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُم مِّيثَاقٌ فَدِيَةٌ
مُسَلَّمَةٌ إِلَىٰ أَهْلِهِ وَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ فَمَنْ
لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ تَوْبَةً مِّنَ
اللَّهِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿۹۳﴾

وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِنًا مُّتَعَمِدًا فَجَزَاؤُهُ جَهَنَّمُ خَالِدًا
فِيهَا وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَلَعْنَهُ وَوَعَدَ لَهُ عَذَابًا

عَظِيمًا ﴿۹۵﴾

اوندرے لئے اللہ دا غضب تے اللہ دی لعنت تے اوندرے واسطے وڈا عذاب تیار۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا صَرَبْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَبَيِّنُوا
وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ آتَىٰ إِلَيْكُمُ السَّلَامُ لَسْتَ مُؤْمِنًا
تَبْتَغُونَ عَرَصَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ مَعَانِمُ
كَثِيرَةٌ كَذَلِكَ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلُ فَمَنَّ اللَّهُ عَلَيْكُمْ
فَبَيِّنُوا إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿۹۵﴾

۹۵۔ اے ایمان والو! جہاں تساں زمین تے اللہ دے رستے وچ سفر کرو تے پوری بڑیکھ بھال کر گھنوتے جیرھا تھا کوں سلام کرنے اول کوں اے نہ اکھوتوں مومن نوہیں تساں دنیا دی زندگی دا سامان چاہندے ء تے اللہ سیس کنیں بہوں غینتاں ہن۔ تے تساں پہلے دی ایویں ہاوسے۔ اللہ سیس تھاڈے اتے احسان کیتے تے تساں بڑیکھ بھالو۔ بے شک اللہ سیس جو تساں کریندے ء چاڈے۔

لَا يَسْتَوِي الْقَاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ غَيْرَ أُولِي الضَّرَعِ
وَالْمُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ
فَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ عَلَى
الْقَاعِدِينَ دَرَجَةً وَلَا وَعَدَ اللَّهُ الْخَائِنَةَ وَفَضَّلَ
اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ عَلَى الْقَاعِدِينَ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿۹۶﴾

۹۶۔ مومنین وچ او جو اوجھڑے کہیں تکلیف دے بغیر بہرہ وچن تے جیرے اللہ سیس دے رستے وچ جہاد کرن والیاں اپنے مالیں نال تے جائیں نال او برابر نہیں درجے وچ فضیلت ہتی اللہ سیس بہن واپس تے اپنے مال تے جائیں نال جہاد کرن والیاں کوں۔ اللہ سیس ساریں نال بھلائی دا وعدہ کیتے۔ تے اللہ سیس بہن واپس تے جہاد کرن والیاں کوں وڈے اجر نال فضیلت ہتی ء۔

دَرَجَاتٍ مِنْهُ وَمَغْفِرَةً وَرَحْمَةً وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا
رَحِيمًا ﴿۹۷﴾

۹۷۔ اے اللہ سیس کہیں درجے ہن تے بخشش تے رحمت۔ تے اللہ سیس بہوں بخشش والا تے بہوں مہربان۔

۹۸۔ بے شک اولو کہ جنہیں کوں فرشتے اتھجے حال وچ مارن جو او اپنے جائیں تے ظلم کرن والے ہن او فرشتے انہیں کوں اکھن تساں کرمی مصیبت وچ ہاوسے او اکھسن جو اسان اپنے ملک وچ کمزور سمجھے ویندے ہاوسے فرشتے اکھسن کیا اللہ دی زمین فرخ نہ بائی تساں کھٹائیں بھرت کرو وچو ہا اے اولو کہ جنہیں دا ٹھکانہ جہنم تے او بہوں بری جا۔

إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّيْنَاهُمُ الْمَلَائِكَةُ ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ قَالُوا
فِيمَ كُنْتُمْ قَالُوا كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ قَالُوا
أَلَمْ تَكُنْ أَرْضَ اللَّهِ وَاسِعَةً فَتُهَاجِرُوا فِيهَا فَأُولَٰئِكَ
مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَسَاءَتْ مَصِيرًا ﴿۹۸﴾

۹۹۔ سوائے انہیں کمزوریں دے جو انہیں تے تمیتیں تے بالیں وچو چھ کہیں جیلے دی طاقت نہ رکھیندے ہن تے نہ انہیں

إِلَّا أَسْتَضْعِفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ لَا
يَسْتَطِيعُونَ حِيلَةً وَلَا يَهْتَدُونَ سَبِيلًا ﴿۹۹﴾

کون کوئی بی راہ نظری بائی۔

۱۰۰۔ اے تمی سبکدے جو اللہ سیس انہیں کون معاف کر ڈیوے
اللہ سیس بہوں معاف کرن والا تے بخشش والا ۷۰

۱۰۱۔ جیرھا اللہ دے رستے وچ ہجرت کر لیس او زمین وچ بہوں
ساریاں حفاظت دیاں جہیں تے فراخی دے سامان پیسی تے
جیرھا شخص اپنے گھر کنیں اللہ تے اونڈے رسول دو بہرت
کسکے نکلی تے اوں کون دل موت آونجے اوندا اجر اللہ دے
ذمے تمی گیا۔ اللہ سیس بہوں بخشش والا تے بہوں مہربان۔

۱۰۲۔ تے جڈاں تساں زمین وچ سفر کردے تہا ڈے اتے
کوئی گناہ نیں جو تساں نماز قصر کرو۔ جے تساں ڈرو جو کافر
تہا کون ڈکھ ڈالیں بے شک کافر تہا ڈے کھلے دشمن۔

۱۰۳۔ جڈاں توں انہیں وچ ہمیں تے توں انہیں کون نماز پڑھا
انہیں وچو ہک ٹولہ تہا بے نال کھڑا تہا تے ہتھاروی چئی
کھڑا رہے۔ تے جڈاں او سجدہ کرن او تہا ڈے پھیر حفاظت
کیے اکھڑے تھی وچن تے دل آدے۔ ڈو جھٹولہ جیں
نماز نیں پڑھی تے تہا بے نال نماز پڑھے او دی اپنے ہتھار
تے حفاظت سامان چئی کھڑے رہوں تے اولوک جیرھے کافرن
او چاہندن جو تساں غافل تھی وچو۔ اپنے ہتھاریں تے
اپنے سامانیں کنیں تے او اجماع کھت تہا ڈے اتے حد
کر ڈیوں۔ جے تہا کون مینہ دی تکلیف ہووے یا بیمار ہوو
تے تہا ڈے اتے کوئی گناہ نیں جو تساں اپنے ہتھار رکھو
چا۔ تے اپنی احتیاط پوری کرو بے شک اللہ سیس کافریں
کیے ذلیل کرن والا عذاب تیار کر پھوڑیے۔

۱۰۴۔ تے جڈاں تساں نماز پوری کر گھنوتے تساں اللہ سیس
کون کھڑے تھی کے بیہ کے تے پا سے دے بھرنا بد کرو۔
تے جڈاں تہا کون تسلی تمی وچے تے نماز کون ٹھہاکے پڑھو

فَاُولٰٓئِكَ عَنِ اللّٰهِ اَنْ يَّعْفُو عَنْهُمْ وَاَنَّ اللّٰهَ عَفُوٌّ
عَفُوٌّ ۝۱۰۱

وَمَنْ يُّهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ يَجِدْ فِي الْاَرْضِ مُرْعًى
كَثِيرًا وَسَعَةً وَمَنْ يَخْرُجْ مِنْ بَيْتِهِ مُهَاجِرًا اِلَى
اللّٰهِ وَرَسُولِهِ لَمْ يَذْكُرْهُ الْمَوْتُ فَقَدْ وَقَعَ اَجْرُهُ
عَلَى اللّٰهِ وَاَنَّ اللّٰهَ عَفُوٌّ رَّحِيمٌ ۝۱۰۲

وَإِذَا خَرَبْتُمْ فِي الْاَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ اَنْ
تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلَاةِ اِنْ خِفْتُمْ اَنْ يَفْتِنَكُمْ
الَّذِينَ كَفَرُوا اِنَّ الْكٰفِرِينَ كَانُوا عَدُوًّا مُّبِينًا ۝۱۰۳
وَإِذَا كُنْتَ فِيهِمْ فَأَقَمْتَ لَهُمُ الصَّلَاةَ فَلْتَقُمْ طَافِقًا
مِّنْهُمْ مَّعَكَ وَلْيَأْخُذُوا بِسَلِيحَتِهِمْ شِرَآءًا
فَلْيَكُونُوا مِنْ وَّرَآئِكُمْ وَتَلَاتِ طَافِقَةٌ اٰخَرَةٌ لِّمْ
يُصَلُّوا فَلْيُصَلُّوا مَعَكَ وَلْيَأْخُذُوا حِذْرَهُمْ
وَأَسْلِحَتَهُمْ وَذَ الَّذِيْنَ كَفَرُوا لَوْ تَغْفُلُوْنَ عَنْ
أَسْلِحَتِكُمْ وَأَمْتِعَتِكُمْ فَيَبْسِلُوْنَ عَلَيْكُمْ
قَبِيلَةً وَاحِدَةً وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ
اِنْ كَانَ بِكُمْ اَذًى مِنْ مَّطَرٍ اَوْ كُنْتُمْ فَرِحْتُمْ
أَوْ كُنْتُمْ فَرِحْتُمْ اَنْ تَضَعُوا
أَسْلِحَتَكُمْ وَخُذُوا حِذْرَكُمْ اِنَّ اللّٰهَ اَعَدَّ لِلْكَافِرِيْنَ
عَذَابًا مُّبِينًا ۝۱۰۴

فَإِذَا قَضَيْتُمُ الصَّلَاةَ فَادْكُرُوا اللّٰهَ قِيَمًا وَقُوُّوْا عَلٰى
جُنُوبِكُمْ فَإِذَا اطْمَأْنَنْتُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ ۚ اِنَّ
الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِيْنَ كِتَابًا مَّقْشُورًا ۝۱۰۵

بے شک نماز مومنین دے اتے وقت تے پڑھن فرض کیتی گئی۔

۱۰۵۔ لتسا دشمن قوم کول بھن وچ ڈھلے نہ تھیو نہ تہاکول تکلیف تھیدی ۽ تے انہیں کول دی تکلیف تھیدی ۽ جیویں تہاکول تکلیف تھیدی ۽ تے لتسا التذکین او امید رکھدے ۽ جیویں او نیں رکھیندے۔ بے شک اللہ سیس بہوں چاٹوٹ والا تے بہوں سیانا ۽۔

۱۰۶۔ بے شک اساں تہاڈو سچی کتاب لہائی ۽ تاں ہر تون لوکین وچ فیصلہ کریں جو اللہ نیکوں ڈکھائے۔ تے تون خیانت کرن والیں ولوں جھڑا کرن والا نہ بن۔

۱۰۷۔ تے التذکین بخشش منگ۔ بے شک اللہ بہوں بخشش والا تے ول ول رم کرن والا ۽۔

۱۰۸۔ تون انہیں لوکین دی طرفوں نہ بھڑ جیرے اپنے آپ نال خیانت کریندن۔ بے شک اللہ سیس پسند نیں کریندا جیرہا بہوں خیانت کرن والا تے بہوں گنہگار بے۔

۱۰۹۔ او لوکین کیں تے لکدن تے اللہ سیس کیں نیں لک سکدے۔ اللہ سیس انہیں دے نال ہوندے جیرے دیلے اورات کول مشورے کرن وچ گزیریندن جینکوں اللہ سیس پسند نیں کریندا تے جو کجھ او کریندن اللہ سیس انہیں کول دہیٹ والا ۽۔

۱۱۰۔ سنا لتسا او سہ ہوتے جیرے انہیں دی طرفوں دنیا دی زندگی وچ جھڑا کریندے ۽ قیامت دے ڈینہہ انہیں دی طرفوں اللہ سیس نال کول جھڑا لیس یا انہیں دی کون حفاظت کرن والا ہوسی۔

۱۱۱۔ تے جیرہا شغص برائی کریندے یا اپنے آپ تے ظلم کریندے ول اللہ سیس کیں معافی منگ گھندے او اللہ سیس

وَلَا تَهِنُوا فِي ابْتِغَاءِ الْقَوْمِ إِنْ تَكُونُوا تَأْلَمُونَ فَأَنْتُمْ يَأْلَمُونَ لَكُمْ تَأْلَمُونَ وَتَرْجُونَ مِنَ اللَّهِ مَا لَا يَرْجُونَ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٠٥﴾

إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ بِمَا أَرَاكَ اللَّهُ وَلَا تَكُنْ لِلْخَائِنِينَ خَصِيمًا ﴿١٠٦﴾

وَاسْتَغْفِرِ اللَّهُ إِنْ اللَّهُ كَانَ عَفُورًا ذَحِيمًا ﴿١٠٧﴾

وَلَا تُجَادِلْ عَنِ الَّذِينَ يَخْتَلُونَ أَنْفُسَهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ خَوَافًا أَتِيًا ﴿١٠٨﴾

يَسْتَخْفُونَ مِنَ النَّاسِ وَلَا يَسْتَخْفُونَ مِنَ اللَّهِ وَهُوَ مَعَهُمْ إِذْ يُبَيِّتُونَ مَا لَا يَرْفَعُونَ مِنَ الْقَوْلِ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ عَظِيمًا ﴿١٠٩﴾

هَآئِنْتُمْ هَآؤَآءِ جَدَلْتُمْ عَنْهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فَمَنْ يُجَادِلِ اللَّهَ عَنْهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَمْ مَنْ يَكُونُ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا ﴿١١٠﴾

وَمَنْ يَظْلَمْ نَفْسًا ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ اللَّهَ يَجِدِ اللَّهَ عَفُورًا ذَحِيمًا ﴿١١١﴾

کوں بہوں بخشش والا تے مہربان پیسی۔

۱۱۲۔ تے جیڑھا شخص گناہ کریندے اوندی سزا اونکوں آپ کوں بلسی تے اللہ سیئں بہوں جائز والا تے بہوں سیانہ ۱۱۳۔ تے جیڑھا شخص خطا کرے یا گناہ کرے تے دل اوندا الزام کہیں بے قصور تے لاپرواہے اوں بہوں وڈا بہتان تے کھلا کھلا گناہ اپنے ذمے لاگدھے۔

۱۱۴۔ تے جے اللہ دافضل تے اوندی رحمت تیبے اتے نہ ہوندی تے انہیں وچوہک ٹولہ تیکوں ہلاک کرن ڈالکا ارادہ کر چکیا ہا۔ او اپنے سوا بیا کہیں کوں ہلاک نہیں کر سگدے تے نہ تیبڈا کچھ وگاڑ سگدن۔ اللہ سیئں تیبے اتے کتاب تے حکمت لہائی تے تیکوں سکھائے سی جوتوں نہ جائڈا مانویں تے تیبے اتے اللہ سیئں دا بہوں وڈا فضل ہا۔

۱۱۵۔ انہیں دے ٹک کے صلاحیں کرن وچ کوئی زیادہ چنگائی کاہ نیئیں سوائے ایندے جیڑھا صدقے دی صلاح ڈیڑے یا چنگے کم دی یا لوکس وچ صلح صفائی دی تے اے کم جیڑھا دی اللہ دی رضا کیستے کر لسی اسان اونکوں جلدی بہوں وڈا اجر ڈیسیوں۔

۱۱۶۔ تے جیڑھا ہدایت ظاہر تھیون دے بعد رسول نال جھڑا کر لسی تے مومنین دے سوا پے رستے تے ٹہری اسان اوں کوں اڈاہیں پھیر ڈیسیوں جتنے او پھر سی تے دلا اوں کوں دوزخ وچ سٹیسوں تے اے بہوں گندا ٹکاڈے۔

۱۱۷۔ بے شک اللہ سیئں شرک کوں نیئیں بخشندے ایندے سوا جیندے چاہی پے گناہ بخش ڈیسی تے جیڑھا اللہ نال شرک کریندے او ڈاڈا گمراہ۔

۱۱۸۔ او اوندے سوا مادیں کوں سب میندن (خدا بنیندن)

وَمَنْ يَكْسِبْ إِثْمًا فَإِنَّمَا يَكْسِبُهُ عَلَى نَفْسِهِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١١٢﴾

وَمَنْ يَكْسِبْ خَطِيئَةً أَوْ إِثْمًا ثُمَّ يَرْمِهَا فَيَتَوَلَّى فَوَاحِشَهُمْ بَاطِلًا ﴿١١٣﴾

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهُ لَهَيَّتَ طَائِفَةٌ مِّنْهُمْ أَنْ يُضِلُّوكَ وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَصْحَرُونَ ﴿١١٤﴾ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١١٥﴾

لَا خَيْرَ فِي كَثِيرٍ مِّنْ نَّجْوَاهُمْ إِلَّا مَنْ أَمَرَ بِصَدَقَةٍ أَوْ مَعْرُوفٍ أَوْ إِصْلَاحٍ بَيْنَ النَّاسِ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١١٦﴾

وَمَنْ يُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِن بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدَىٰ وَيَتَّبِعْ غَيْرَ سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ لُوَلِّهِ مَا تَوَلَّىٰ وَنُصْلِهِ جَهَنَّمَ ۖ وَسَاءَتْ مَصِيرًا ﴿١١٧﴾

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ ۚ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا ﴿١١٨﴾

إِنْ يَدْعُونَ مِن دُونِهِ إِلَّا إِنْسَانًا أَوْ يَدْعُونَ إِلَٰهًا سَيِّئًا مِّمَّا

تے او محض مردود شیطان کوں سیلیندن۔

۱۱۹۔ اللہ اوں کوں لعنت کیتی ۷ تے اوں آکھئے میں تیلے بندیں وچ ہک حصہ ضرور پکڑ لیاں۔

۱۲۰۔ تے انہیں کوں ضرور گمراہ کر لیاں تے انہیں کوں امیدیاں ڈولیاں تے انہیں کوں حکم ڈولیاں او جانوئیں دے کن کپیسن تے انہیں کوں حکم ڈولیاں تے او اللہ دی خلقت کوں بدل ڈالین۔ تے جیڑھا اللہ دے بجائے شیطان کوں سنگتی پٹیندے او بہوں گھاٹے وچ۔

۱۲۱۔ او انہیں کوں وعدے بُہیندے تے امیدیاں بدھوندے انہیں نال او شیطان دوکھے دے سوا کوئی وعدہ نہیں کریںدا۔
۱۲۲۔ اے لوک جنہیں داکٹرنہ دوزخ تے لوں کنیں بھیج نہیں سگدے۔

۱۲۳۔ تے جیڑھے لوک ایمان گھن آئے تے نیک اعمال کیتے اساں انہیں کوں ضرور استغیہ باغیں وچ داخل کر لیں جنہیں وچ نہراں وندین او انہیں وچ ہمیشہ رہسن۔ اللہ دا وعدہ سچا ۷۔ اللہ کنیں زیادہ سچی گل کیندی تھی سگدی ۷۔

۱۲۴۔ نہ تہا دی خواہشیں تے نہ اہل کتاب دی خواہشیں دے مطابق تھیں جیڑھا برائی کر لیں او نہ بدلہ ڈتا ویسی۔ تے اللہ دے سوا کہیں کوں دوست نہ پئسن تے امدادی۔

۱۲۵۔ جیڑھا نیک اعمال کر لیں او جوان ہرے یا تربیت تے ہون مومن او بہشت وچ داخل تھیں تے انہیں تے پنڈ دی ہکڑ دے جیڑھا دی علم نہ کیا ویسی۔

۱۲۶۔ اوں کنیں زیادہ چنگا دین کیندا ۷ جیں چنگا کم کیتے تے اپنے آپ کوں اللہ دے سپرد کرتے تے ابراہیم جیڑھا ہک خدا کوں منیندا او دے دین دے پچھ چلن۔ تے اللہ تے ابراہیم کوں دوست بنا گدھا ۷۔

لَعْنَهُ اللَّهُ وَقَالَ لَا تَخْذَنْ مِنْ عِبَادِكْ نَصِيْبًا مِّمَّا كَفَرُوا ۝۱۱۹

وَلَا صَلَواتُہُمْ وَلَا مَعِيَّتُہُمْ وَلَا مَرْتَبُہُمْ فَلْيَكْفُرْ ۝۱۲۰
اِذَا نَالَ الْاِنْعَامَ وَلَا مَرْتَبُہُمْ فَلْيَغْيِرْ ۝۱۲۱
وَمَنْ يَتَّخِذِ الشَّيْطٰنَ وَلِيًّا قَدْ دُوِّنَ لِلّٰهِ فَقَدْ خَسِرَ خُسْرٰنًا مُّبِيْنًا ۝۱۲۲

يَعِدُہُمْ وَيُؤْتِيہُمْ وَمَا يَعِدُہُمُ الشَّيْطٰنُ اِلَّا غُرُوْرًا ۝۱۲۳

اُولٰٓئِكَ مَا وَلٰہُمْ جَهَنَّمُ وَلَا يَجِدُوْنَ عَنْہَا مَجِيْصًا ۝۱۲۴

وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ سَنُدْخِلُہُمْ جَنَّتٍ تَجْرٰی مِنْ تَحْتِہَا الْاَنْهٰرُ خٰلِدِيْنَ فِيْہَا اَبَدًا ۝۱۲۵
وَعَدَ اللّٰهُ حَقًّا وَمَنْ اَصْدَقُ مِنَ اللّٰهِ قَوْلًا ۝۱۲۶

لَيْسَ بِاَمَانِيَّتِكُمْ وَلَا اَمَانِيْ اَهْلِ الْكِتٰبِ مَنْ يَعْمَلْ سُوْٓءًا يَّجْزِ بِہٖ وَلَا يَجِدْ لَہٗ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ وَلِيًّا ۝۱۲۷
وَلَا نَصِيْرًا ۝۱۲۸

وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصّٰلِحٰتِ مِنْ ذَكَرٍ اَوْ اُنْثٰی وَہُوَ مُؤْمِنٌ فَلَوْلِكَ يَدْخُلُوْنَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُوْنَ نَقِيْرًا ۝۱۲۹

وَمَنْ اَحْسَنُ دِيْنًا مِّمَّنْ اَسْلَمَ وَجْہَہٗ لِلّٰہِ وَہُوَ مُحْسِنٌ وَّاسْتَبَعَ مِلَّةَ اِبْرٰہِيْمَ حَنِیْفًا وَاَتَّخَذَ اللّٰهُ اِبْرٰہِيْمَ حَبِيْرًا ۝۱۳۰

وَلِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَكَانَ اللّٰهُ
بِكُلِّ شَيْءٍ مُّحِيطًا ۝۱۸

۱۸

وَيَسْتَفْتُونَكَ فِي النِّسَاءِ قُلِ اللّٰهُ يَفْتِنُكُمْ فِيْهِنَّ وَ
مَا يَنْتِلُ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتٰبِ فِي نِسَى النِّسَاءِ الَّتِي لَا
تُؤْتُوْنَهُنَّ مَا كَتَبَ لَهُنَّ وَتَرْغَبُوْنَ اَنْ تَنْكِحُوْهُنَّ
وَالْمُسْتَضْعِفِيْنَ مِنَ الْوِلْدَانِ وَاَنْ تَقُوْمُوا لِلْيَتٰمٰ
بِالْقِسْطِ وَمَا تَفْعَلُوْا مِنْ خَيْرٍ فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِهٖ
عَلِيْمًا ۝۱۹

۱۹

وَاِنْ اٰمْرَاةٌ خَافَتْ مِنْ بَعْلِهَا نُشُوزًا اَوْ اِعْرَاضًا
فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا اَنْ يَصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًا وَالصُّلْحُ
خَيْرٌ وَاُخْضِرَتِ الْاَنْفُسُ الشُّحَّ وَاِنْ تَحْسَبُوْا
وَتَتَّقُوْا فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُوْنَ خَبِيْرًا ۝۲۰

وَلَنْ تَسْتَطِيْعُوْا اَنْ تَعْلَمُوْا بَيْنَ النِّسَاءِ وَلَوْ حَرَصْتُمْ
فَلَا يَسْلُوْا كُلَّ اَنْثٰى لَمَّا تَدْرُوْهَا كَالْمَعْلُوْقَةِ وَاِنْ
تُصْلِحُوْا وَتَتَّقُوْا فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ غَفُوْرًا رَّحِيْمًا ۝۲۱

وَاِنْ يَتَفَرَّقَا يَغْنِ اللّٰهُ كُلًّا مِّنْ سَعَتِهٖ وَكَانَ اللّٰهُ
وَاسِعًا حَكِيْمًا ۝۲۲

وَلِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَلَقَدْ وَصَّيْنَا
الَّذِيْنَ اٰتَيْنَا الْكِتٰبَ مِنْ قَبْلِكَمْ وَاِيَّاكُمْ اَنْ اتَّقُوا اللّٰهَ
وَاِنْ تَكْفُرُوْا فَاِنَّ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ

۱۲۷۔ جو کچھ آسمانیں تے زمین وچ او اللہ دے۔ اللہ سیس ہر
چیز دا پورا پورا علم رکھیندے۔

۱۲۸۔ ترمیمیں دے بارے وچ لوک تیں کنیں پچھن توں آکھ
اللہ سیس انہیں دے بارے وچ تہا کوں اجازت دے
چکے تے کتاب وچ تہا کوں پڑھ کے سنایا گئے انہیں ہم ترمیمیں
دے بارے وچ جنہیں کوں تہا توہہ دیندے انہیں دے مقرر تھے ہوئے
حق تے تہاں چاہندے ہو انہیں نال نکاح کرو تے بالیں
وچو جیرے کمزورن (لے وی کم ہا) جو تہاں تہیں نال انصاف
کرو۔ جو تہاں چوگانی کر لیسو بے شک اللہ سیس اوں کوں
بڑا دھا جانڈے۔

۱۲۹۔ جسے کہیں زال کوں اپنے پیسے کنیں بدسلوکی دا ڈر ہووے
تے بے پرواہی داتے انہیں بڑیاں تیں کوئی گناہ نہیں ہوو
صلح کر گھن تے صلح چنگی ہو۔ دیس وچ شومانی پیدا کر ڈنی
گئی ہو جسے تہاں کم کرو تے اللہ کنیں بڑو بے شک اللہ جو
تہاں کریندے ہو اوں کنیں باخبر۔

۱۳۰۔ تے تہاں زالیں دے بارے وچ اصلو انصاف نوہ
کر سگدے تہاں جتنی وی کوشش کرو۔ تہاں ہک دو اصلو نہ
جھک وچو تے ہی کوں ادھ وچ لڑکا کھڑا ہو جسے تہاں آپت
وچ صلح کر گھن تے تقویٰ اختیار کرو تے بے شک اللہ بہرں
بخشن والا تے مہربان۔

۱۳۱۔ جسے او بڑیاں انجوانج تھی وچن تے اللہ سیس ہر کہیں
کوں فراخی بڑے کے امیر کر ڈیسی تے اللہ سیس بہوں وسعت
ڈیوٹن والا ہو۔ بہوں سیانا ہو۔

۱۳۲۔ تے جو کچھ آسمانیں تے زمین وچ او اللہ دے۔ تہا بڑے
کنیں پہلے جنہیں کوں کتاب بڑی گئی ہائی تے تہا کوں دی تاکید
حکم ہوتا ہو اللہ کنیں بڑو۔ نئے جسے انکار کر لیسو تے بے شک جو

وَكَانَ اللَّهُ غَنِيًّا حَمِيدًا ﴿١٣١﴾

کچھ آسمانیں تے زمین و بچ او اللہ سیس داہ۔ تے اللہ سیس
بے نیاز تے تعریف کیا گئے۔

وَلَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَكَفَى بِاللّٰهِ
وَكَيدًا ﴿١٣٢﴾

۱۳۲۔ تے جو کج آسمانیں تے زمین و بچ او اللہ داہ تے اللہ سیس
کافی کار ساز۔

اِنْ يَشَاْءْ يُدْهِبْكُمْ اَيُّهَا النَّاسُ وَيَاْتِ بِاٰخَرِيْنَ
وَكَانَ اللّٰهُ عَلَىٰ ذٰلِكَ قَدِيْرًا ﴿١٣٣﴾

۱۳۳۔ تے او چاہے تے تہا کوں و بچا بڑیوے تے نہیں کوں
گن آوے تے اللہ سیس ایندے اتے قادر۔

مَنْ كَانَ يَرْيِدْ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللّٰهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا
وَالْآٰخِرَةِ وَكَانَ اللّٰهُ سَبِيْعًا بَصِيْرًا ﴿١٣٤﴾

۱۳۴۔ جی رہا شخص دنیا دا بدل چاہندے تے اللہ دے کو بہو
دنیا دا ثواب دی ہے تے آخرت دا وی ہو۔ اللہ سیس بہوں
سٹن والاہ تے بیکس والاہ۔

يَاٰيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا كُوْنُوْا قَوٰمِيْنَ بِالْقِسْطِ شٰهَدَآءُ
لِلّٰهِ وَلَوْ عَلٰى اَنْفُسِكُمْ اَوِ الْوَالِدِيْنَ وَالْاَقْرَبِيْنَ ؕ اِنْ
يَكُنْ غَنِيًّا اَوْ فَقِيْرًا فَاِنَّ اللّٰهَ اَوَّلٰى بِهَمَّا قَلًّا تَتَّبِعُوْا
الْهُدٰى اَنْ تَعْدِلُوْا ؕ وَاِنْ تَلَوْا اَوْ تَعْرَضُوْا فَاِنَّ اللّٰهَ
كَانَ بِمَا تَعْمَلُوْنَ خَبِيْرًا ﴿١٣٥﴾

۱۳۵۔ اے ایمان والو! انصاف تے قائم رہ کے اللہ کیسے
گواہ بنو و بچو بھانویں او گواہی تہا بڑے اپٹے یا ما پیو یا سکیں
دے خلاف ہوے۔ جے او امیر ہوے یا غریب۔ اللہ سیس
انہیں ڈوناہیں دا زیادہ غیر خواہ۔ تے تساں کہیں خواہش دی
پیروی نہ کرو جو تساں انصاف کرو۔ جے تساں لکسو یا کنڈ
کر لیسو تے بے شک اللہ سیس جو تساں کریندے، باخبر۔

يَاٰيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا اٰمِنُوْا بِاللّٰهِ وَرَسُوْلِهِ الْكَتٰبِ الَّذِيْ
نَزَلَ عَلٰى رَسُوْلِهِ الْكَتٰبِ الَّذِيْ اَنْزَلَ مِنْ قَبْلُ وَمَنْ
يَكْفُرْ بِاللّٰهِ وَمَلٰٓئِكَتِهٖ وَكُتُبِهٖ وَرَسُوْلِهِ الْاٰخِرِ فَقَدْ
ضَلَّ سَلٰلًا بَعِيْدًا ﴿١٣٦﴾

۱۳۶۔ اے مومنو! تساں ایمان گن آو اللہ تے اللہ تے اللہ
رسول تے اول کتاب تے جی رہی او اپٹے رسول تے
بھائی ہو تے اول کتاب تے جی رہی ایں کیں پہلے بھائی گئی
ہائی۔ جی رہا انکار کریندے اللہ دا تے فرشتیں دا تے
اوندے کتابیں دا تے رسولیں دا تے آخرت دے بڑینہ دا
تے او پرے درجے دی گمراہی و بچ۔

اِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا ثُمَّ كَفَرُوْا ثُمَّ اٰمَنُوْا ثُمَّ كَفَرُوْا ثُمَّ اٰزَدُوْا كُفْرًا
لَّمْ يَكُنْ اللّٰهُ لِيَعْفِهِمْ اَلَمْ وَلَا يَهْدِيْهِمْ سَبِيْلًا ﴿١٣٧﴾

۱۳۷۔ بے شک او لوک جی رہے ایمان گن آئے تے
ول انکار کر ڈتے ول ایمان گن آئے تے ول انکار کر ڈتا
تے ول انکار و بچ و دھ گئے اللہ انہیں کوں اصلو معاف نہ کر لسی
تے نہ انہیں کوں سدھارستہ بڑھ لسی۔

يٰۤاَيُّهَا الْمُنٰفِقِيْنَ اِنَّ لَهُمْ عَذٰبًا اَلِيْمًا ﴿١٣٨﴾

۱۳۸۔ توں منافقین کوں لے جرسٹا بڑے جو بے شک

انہیں کہتے دکھ لڑیوں والا عذاب۔

۱۴۰۔ حیرے لوک کافریں کوں سبکتی پٹیندن مومنین کوں چھوڑ کے۔ کیا او انہیں کنیں عزت چاہندن بے شک عزت ساری اللہ دے ہتھ ورج۔

۱۴۱۔ کتاب ورج تہاڑے اتے اے حکم ہلٹے سی بوتساں جڈاں سٹوہ اللہ دی آیتیں دا انکار تھیندا پئے تے انہیں نال مذاق تھیندا پئے تے تساں انہیں نال نہ بہو جے تیئں او پی گال شروع کر ڈیون۔ نہ تے تساں وی ادیں تھی ویسور بے شک اللہ سیئں منافقین تے کافریں کوں دوزخ ورج کھٹا کر لسی۔

۱۴۲۔ حیرے تہاڑی تباہی دا انتظار پئے کریندن جے تہا کوں اللہ دلو فتح ملے تے او اہدن کیا اساں تہاڑے نال نہ ہا سے تے جے کافریں دے حصے دج فتح آوے تے اہدن اساں تہاڑے اتے غالب نہ آگئے ہا سے تے تہا کوں اساں مومنین کنیں بچائے اللہ سیئں قیامت دے ڈینہہ تہاڑے درسیان فیصلہ کر لسی تے اللہ سیئں کافریں کوں مومنین تے اصلو غلبہ نہ ڈیسی۔

۱۴۳۔ بے شک منافق اللہ سیئں کوں دھوکا ڈیوں چاہندن تے انہیں کوں دھوکے دی سزا ڈیسی۔ تے جڈاں او کھڑے تھیندن نماز کہتے تے سستی نال کھڑے تھیندن تے اولوکیں کوں بڑھلیندن تے اللہ سیئں کوں تھوڑا یاد کریندن۔

۱۴۴۔ او ڈپ ڈپ ورج رہندن نہ انہیں دو نہ انہیں دو تے جیکوں اللہ سیئں ہلاک کرے توں اونڈے بچن داکوئی رستہ نہ پئیس۔

۱۴۵۔ اے ایمان والو تساں کافریں کوں سبکتی نہ بناؤ مومنین کوں چھوڑ کے کیا تساں اللہ کوں اپنے غلامن کھلی کھلی دلیل ڈیندے ع۔

الَّذِينَ يَتَّخِذُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ
الْمُؤْمِنِينَ يُبْتَغَوْنَ عِنْدَهُمُ الْعِزَّةُ فَإِنَّ الْعِزَّةَ
لِلَّهِ جَمِيعًا ﴿۱۴۰﴾

وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكَ فِي الْكِتَابِ أَنْ إِذَا سَعَيْتُمْ إِلَى
اللَّهِ يَكْفُرْ بِهَا وَيُسْتَهْزَأُ بِهَا فَلَا تَقْعُدُوا مَعَهُمْ
حَتَّىٰ يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ ۚ إِنَّكُمْ إِذًا مِثْلُهم
إِنَّ اللَّهَ جَامِعُ الْمُنَافِقِينَ وَالْكَافِرِينَ فِي جَهَنَّمَ
جَمِيعًا ﴿۱۴۱﴾

الَّذِينَ يَكْرَهُونَ بَيْعًا فَإِنْ كَانَ لَكُمْ فَتْحٌ مِنَ اللَّهِ
قَالُوا أَلَمْ نَكُنْ مَعَكُمْ ۖ وَإِنْ كَانَ لِلْكَافِرِينَ نَصِيبٌ
قَالُوا أَلَمْ نَسْتَحِذْكُمْ ۖ وَعِنْدَكُمْ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ
قَالَ اللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ
لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا ﴿۱۴۲﴾

إِنَّ الْمُنَافِقِينَ يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَهُوَ خَادِعُهُمْ وَإِذَا
قَامُوا إِلَى الصَّلَاةِ قَامُوا كَسَالًا يُرَاءُونَ النَّاسَ
وَلَا يَذْكُرُونَ اللَّهَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿۱۴۳﴾

مَذْهَبَيْنِ بَيْنَ ذَلِكَ إِلَى هَؤُلَاءِ وَلَا إِلَى هَؤُلَاءِ
وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَلَنْ يَهْدِيَهُ سَبِيلًا ﴿۱۴۴﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ
دُونِ الْمُؤْمِنِينَ أَتُرِيدُونَ أَنْ تَجْعَلُوا اللَّهَ عَدُوَّكُمْ
سُلْطَانًا قَبِيضًا ﴿۱۴۵﴾

إِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِي الذِّكْرِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ وَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ نَصِيرًا ﴿٥٦﴾

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَاعْتَصَبُوا بِاللَّهِ وَأَخْلَصُوا دِينَهُمْ لِلَّهِ فَأُولَٰئِكَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ وَسَوْفَ يُؤْتِي اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٥٧﴾

مَا يَفْعَلُ اللَّهُ بِعَذَابِكُمْ إِنْ شَكَرْتُمْ وَآمَنْتُمْ وَكَانَ اللَّهُ شَاكِرًا عَلِيمًا ﴿٥٨﴾

لَا يُحِبُّ اللَّهُ الْجَهْرَ بِالسُّوَرِ مِنَ الْقَوْلِ إِلَّا سِرًّا مِّنْ ظُلُمٍ وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا عَلِيمًا ﴿٥٩﴾

إِنْ تُبْدُوا خَيْرًا أَوْ تَخْفَوْهُ أَوْ تُعْفُوا عَنْ سُوءٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُوًّا قَدِيرًا ﴿٦٠﴾

إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيُرِيدُونَ أَن يُفَرِّقُوا بَيْنَ اللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيَقُولُوا نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ وَيُرِيدُونَ أَن يَبْتِغُوا بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا ﴿٦١﴾

أُولَٰئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا ﴿٦٢﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَلَمْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ أُولَٰئِكَ سَوْفَ يُؤْتِيهِمْ أَجْرُهُمْ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٦٣﴾

۱۴۶۔ بے شک منافق جہنم دی شہود وچ بوسن تے توں انہیں دا اصلو کوئی امدادی نہ پئیس۔

۱۴۷۔ سولے اونڈے جبرہا توبہ کرے تے اصلاح کرے تے اللہ سیس نال چہر یا رہ وچنے تے اپنے دین کوں اللہ کیے خالص کر گھنے لے لوک مومنین وچ شامل ہن تے اللہ سیس مومنین کوں منظور وچا جڑ لیس۔

۱۴۸۔ جے تساں شکر کرو تے ایمان گمن آؤ تے اللہ تہاکوں عذاب بڑے کے کیا کر لیس تے اللہ سیس بہوں قدر کرٹ والا تے بہوں چاٹنی والا۔

۱۴۹۔ اللہ سیس بری ہاں دے ظاہر کرٹ کوں پسند نہیں کریندا۔ باجیندے اتے ظلم کیسا گیا ہووے۔ تے اللہ سیس بہوں سٹن والا تے چاٹنی والا۔

۱۵۰۔ جے تساں کہیں نیکی کوں ظاہر کرو یا اوں کوں لکاو یا برائی کوں معاف کرو تے بے شک اللہ سیس بہوں معاف کرٹ والا تے بہوں قدرت والا۔

۱۵۱۔ بے شک جبرہے لوک اللہ تے اونڈے رسولیں دا انکار کریندن تے او چاہندن جو اللہ تے رسولیں دے درمیان نکمیاں کرن تے او آہدن جو اساں کچھ کوں میندے ہیں تے کچھ دا انکار کریندے ہیں تے او چاہندن جو او وچکار لا راہ پکڑن۔

۱۵۲۔ ایسھے لوک پکے کافرن تے اساں کافریں کیسے ذلیل کرٹ والا عذاب تیار کیا ہوئے۔

۱۵۳۔ تے جبرہے اللہ تے اونڈے رسولیں کوں مینندن تے انہیں وچ کہیں دے درمیان فرق نہیں کریندے ایسھے لوکن جڑا نہیں کوں انہیں دا بدلہ ضرور پڑ لیس تے اللہ سیس بہوں بخشش والا تے مہربان۔

يَسْأَلُكَ أَهْلُ الْكِتَابِ أَنْ تُنَزِّلَ عَلَيْهِمْ كِتَابًا مِّنَ السَّمَاءِ فَقَدْ سَأَلُوا مُوسَىٰ أَكْبَرَ مِنْ ذَلِكَ فَقَالُوا أَرِنَا اللَّهَ جَهْرَةً فَأَخَذَتْهُمُ الصَّعِقَةُ يُظْلِمُهُمْ ثُمَّ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ مِن بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ فَعَقَوْنَا عَنْ ذَلِكَ أَوْتَيْنَا مُوسَىٰ سُلْطٰنًا مُّبِينًا ﴿۵۴﴾

۱۵۴۔ تیس کہیں پچھدیں اہل کتاب جو توں انہیں تے آسمان کہیں کتاب لہا اے وی کچھ نہیں موسیٰ کہیں تے اس کہیں وی وڈا سوال کیتا ہا نیں تے انہیں آکھیا ہا جو ساکوں اللہ دکھا ظاہر ظہور تے انہیں دی ظلم دی وجر کہیں انہیں کوں ہلاک کرن وائے عذاب پکڑ گدھا۔ ول انہیں گاہے کوں (معبود) بنا گدھا ایندے بعد جو انہیں کہیں کھلے کھلے نشان آچکے ہن پچھیں اسان انہیں کوں معاف کر دتا تے اسان موسیٰ کوں کھلا کھلا غلبہ دتا۔

وَرَفَعْنَا فَوْقَهُمُ الطُّورَ بَيْنَيْنَا فَتِهَمُّ وَقُلْنَا لَهُمْ ادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُلْنَا لَهُمْ لَا تَعْدُوا فِي السَّبْتِ وَأَخَذْنَا مِنْهُمْ مِّثْقًا غَلِيظًا ﴿۵۵﴾

۱۵۵۔ تے اسان انہیں کہیں لپکا وعدہ گھنیں دیتے طور پہاڑ کوں انہیں دے اتے کھڑا کیتا تے اسان انہیں کوں آکھیا جو تساں اس دروازے وچ آکھن مندرے ہرئیں پہہ و نچرتے اسان انہیں کوں آکھیا جو تساں حد کہیں نہ ودھو چھن چھن دے معاملے وچ تے اسان انہیں کہیں لپکا وعدہ گھن گدھا ہا۔

فَبِمَا نَقْضِهِم مِّثْقًا فَهَمُّ وَكَفَرِهِمْ بَايَتِ اللَّهِ وَكَلِمَتُهُمْ الْأَيْمَانُ الَّتِي بَعَثَ فِي قُلُوبِهِمْ قُلُوبَنَا غُلْفًا بَلْ كَذَّبَ اللَّهُ عَلَيْهَا بِكَفَرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿۵۶﴾

۱۵۶۔ تے پچھیں انہیں دا وعدہ تروڑن دی وجر نال تے اللہ دی آیات دا انکار کرکے تے نیں کوں ناحق قتل کرکے تے لے آکھن دی وجر نال جو ساڈے دیں تے پردن۔ سچی گال لے ہے اللہ سئیں انہیں دے کفر دی وجر کہیں انہیں تے مہر لاڈنی تے اوہن ایمان نہ اینسن۔

وَكَفَرِهِمْ وَقَوْلِهِمْ عَلَىٰ مَرْيَمَ بُهْتَانًا عَظِيمًا ﴿۵۷﴾

۱۵۷۔ تے انہیں دے کفر دی وجر کہیں تے انہیں داحضرت مریم تے وڈا بہتان لاوڑ دی وجر کہیں تے

وَقَوْلِهِمْ إِنَّا قَتَلْنَا الْمَسِيحَ عِيسَىٰ ابْنَ مَرْيَمَ رَسُولَ اللَّهِ وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلَكِن شُبِّهَ لَهُمْ وَإِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِلَّا اتِّبَاعَ الظَّنِّ وَمَا قَتَلُوهُ يَقِينًا ﴿۵۸﴾

۱۵۸۔ انہیں دالے آکھن جو بے شک اسان مسیح عیسیٰ ابن مریم اللہ دے رسول کوں قتل کر دتے تے نہ انہیں اول کوں قتل کیتے تے نہ بھاسی تے ماریئے نیں تے او انہیں واسطے ایویں قہی گئے جیویں مویا ہویا تے بے شک جنہیں لوکیں ایندے وچ اختلاف کیتے او شک وچ ہن

انہیں کون کوئی علم نہیں۔ ما او وہم دے پچھو مردے ہیں
انہیں اور کون قتل یقیناً نہیں کیا۔

۱۵۹۔ سچ اسے ہے جو اللہ سب سے اونکوں اپنے حضور
بہوں عزت بڑی تے اللہ سب سے بہوں غالب نے
بہوں سیانا۔

۱۶۰۔ تے اہل کتاب و جو کوئی نہیں جو اپنی موت کنیں پہلے
ایں واقعے کون نہ میندا ہووے تے قیامت دے ڈینہ
او انہیں دے خلاف گواہ ہوئی۔

۱۶۱۔ انہیں لوکیں دے ظلم دی و جو کنیں جبرھے یہودی ہن
اساں انہیں تے او پاک چیزاں دی حرام کر ڈتن جبرھیاں انہیں
تے غلام ہن۔ تے اندری و جو انہیں دا بہوں ساریں کون اللہ
دی راہ کنیں روک دے دی ہا۔

۱۶۲۔ تے انہیں اسود گھن دی جلاں انہیں کون اس کنیں روک دیا گیا ہا
تے انہیں دا ناحق لوکیں دا مال کھاوٹ دی و جو کنیں لے سزا
ملی تے اساں انہیں و جو کافر کنیتے ڈکھ ڈیوٹ والا عذاب
تیا رکیتے۔

۱۶۳۔ تے جبرھے لوک انہیں و جو علم و چ پکن تے مومن
جبرھے ایمان ایندن انہیں تے جبرھا تیدو لہایا گئے تے جو تیں
لنیں پہلے لہایا گئے تے سنازیں کون ٹھاکے پڑھدن تے
زکاۃ ڈیوٹ والین تے اللہ تے آخرت دے ڈینہ تے ایمان
گھن آوٹ والین۔ انہیں لوکیں کون اساں ضرور و ڈا بدلہ
ڈیسیں۔

۱۶۴۔ بے شک اساں تیدو و جی کیتی جبرھیں اساں نوع
دو کیتی ہائی تے ایندے بعد نہیں نہیں دو اساں و جی
کیتی ہائی ابراہیم دوتے اسماعیل دوتے اسحاق دوتے
یعقوب دوتے اوندی اولاد دوتے عیسیٰ تے الیہ تے

بَلْ رَفَعَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿۱۵۹﴾

وَأَنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ إِلَّا لَيُؤْمِنَنَّ بِهِ قَبْلَ مَوْتِهِ
وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكُونُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا ﴿۱۶۰﴾

فَيُظْلَمُونَ مِنْ الَّذِينَ هَادُوا حَزَمًا عَلَيْهِمْ طَبَعَتْ
أُحِلَّتْ لَهُمْ وَبِصَدِّهِمْ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ كَثِيرًا ﴿۱۶۱﴾

وَأَخَذَهُمُ الرِّبَا وَقَدْ نُهُوا عَنْهُ وَأَكْلَهُمْ أَصْوَالَ
النَّاسِ بِالْبَاطِلِ وَاعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ مِنْهُمْ
عَذَابًا أَلِيمًا ﴿۱۶۲﴾

لَكِنِ الرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ مِنْهُمْ وَالْمُؤْمِنُونَ يُؤْمِنُونَ
بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ وَالْمُقِيمِينَ
الصَّلَاةَ وَالْمُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَالْمُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَ
الْيَوْمِ الْآخِرِ أُولَٰئِكَ سَنُؤْتِيهِمْ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿۱۶۳﴾

إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى نُوحٍ وَالنَّبِيِّينَ
مِنْ بَعْدِهِ وَأَوْحَيْنَا إِلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَ
إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَعِيسَى وَأَيُّوبَ
يُونُسَ وَهَارُونَ وَسُلَيْمَانَ وَآتَيْنَا دَاوُدَ

سَرَبُورًا ۝۳۶

یونس تے ہارون تے سلیمان دوتے اساں داؤد کوں زبور
ڈیٹی ہائی۔

۱۶۵۔ تے کجھ رسولن جیندا اساں ایں کنیں پہلے تیکوں ہوس
چکے ہن تے کئی رسول ہن جیندا ذکر اساں تیبڑے اتے
نئیں کیاتے اللہ سیس موسیٰ نال چچی طراں گبا ہن
کیتن۔

۱۶۶۔ تے کجھ رسول خوشخبری ڈیون والے تے کجھ ڈراون
والے ہن تاں ہر رسولیں دے آون دے بعد لوکس دا اللہ تے
کوئی اعتراف نہ رہوے تے اللہ بہوں غالب تے بہوں
سیاناء۔

۱۶۷۔ تے اللہ سیس گواہی ڈیندے ہوا دھوکوں اللہ سیس پٹے
علم نال ہمائے جو تیبڑے اتے ہمایا گئے تے فرشتے دی
گواہی ڈیندن تے اللہ دی گواہی دریمہر۔

۱۶۸۔ بے شک جہنیں لوکس انکار کیتے تے اللہ دے رستے
کنیں روکیندن او بہوں وڈی گمراہی وچ پئے گبن۔

۱۶۹۔ بے شک جیزے لوک کافرن تے ظلم کیتے نیں اللہ انہیں
کو نہ بخشے تے نہ انہیں کوں پیا رستہ ڈھکیسی۔

۱۷۰۔ سوائے جہنم دے رستے دے لے او دے وچ دیر
تئیں پئے رہن لے اللہ دے کیتے سوکھا۔

۱۷۱۔ لے لو کو لے رسول تہا بڑے کو بہو تہا بڑے رب کنیں حق
نال آگئے تساں ایمان گھن آو لے تہا بڑے واسطے چنگا
تے جے تساں انکار کر لے سوتے بے شک جو آسانیں تے زین
وچ او اللہ دے تے اللہ سیس بہوں جائز والاتے بہوں
سیاناء۔

۱۷۲۔ لے اہل کتاب تساں اپنے دین وچ مدکنیں نہ ودمو
تے اللہ دے خلاف کوئی محال نہ کیئا کرو سوائے سچ دے۔

وَرُسُلًا قَدْ قَصَصْنَاهُمْ عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ وَرُسُلًا
لَمْ نَقْصُصْهُمْ عَلَيْكَ وَكَلَّمَ اللَّهُ مُوسَىٰ تَكْلِيمًا ۝۳۷

رُسُلًا مُّبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ
عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا
حَكِيمًا ۝۳۸

لَكِنَّ اللَّهَ يَشْهَدُ بِمَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ أَنْزَلَهُ بِعِلْمِهِ
وَالْمَلَكُ يُشْهَدُونَ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا ۝۳۹

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا
ضَلَالًا بَعِيدًا ۝۴۰

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَظَلَمُوا لَمْ يَكُنِ اللَّهُ لِيُغْفِرْ لَهُمْ
وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ طَرِيقًا ۝۴۱

إِلَّا طَرِيقَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا وَكَانَ ذَلِكَ
عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ۝۴۲

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ الرَّسُولُ بِالْحَقِّ مِنْ
رَبِّكُمْ فَأَمِنُوا خَيْرًا لَكُمْ وَإِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ مَا
فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ۝۴۳

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ وَلَا تَقُولُوا عَلَى
اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ إِنَّمَا السَّبِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ

رَسُولُ اللَّهِ وَكَلِمَتُهُ أَلْفَهَا إِلَى مَرْيَمَ وَرُوحُ قُدُّسُهُ
فَأَمِنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ تَقِيًّا وَلَا تَقُولُوا ثَلَاثَةً إِنَّمَا اتَّخَذُوا
خَبِيرًا لَكُمْ إِنَّمَا اللَّهُ إِلَهُ وَاحِدٌ سُبْحَانَهُ أَنْ يَكُونَ
لَهُ وَلَدٌ لَهُ مَا فِي السَّمُوتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَفَى
بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿٢٢﴾

مسیح عیسیٰ ابن مریم صرف اللہ و رسول ہاتے اوندی بشارت
با حضرت مریم دوتے او اللہ کنیں رحمت ہائی تے تسال اللہ
تے اوندے رسولیں تے ایمان گھن آؤ تے تسال ترے
خدا نہ آکھورک و بچو تہا بڑے واسطے پیگانی ؎ صرف اللہ
کلبا معبود او پاک این گال کنیں جو کوئی اوند پتر ہووے
آسمان تے زمین و جج جو کجھ ہے او ہیں داع تے اللہ سیس
کافی کار ساز۔

لَنْ يَسْتَنْكِفَ الْمَسِيحُ أَنْ يَكُونَ عَبْدًا لِلَّهِ وَلَا
الْمَلَائِكَةُ الْمُقَرَّبُونَ وَمَنْ يَسْتَنْكِفْ عَنْ عِبَادَتِهِ
وَيَسْتَكْبِرْ فَسَيَحْشُرْهُمْ إِلَيْهِ جَعِيلًا ﴿٢٣﴾

۱۰۳۔ حضرت مسیح این گال دا برا نہ منی جو او اللہ دا بندہ
سبب تہ تے نہی مقرب فرشتے تے جیرھا اوندی عبادت
دا برا منی تے وڈائی کرے انہیں ساریں کول اپنے آپ
دو کٹھا کر لیس۔

فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ
وَيَزِيدُهُمْ مِنْ فَضْلِهِ وَأَمَّا الَّذِينَ اسْتَنَكَفُوا
وَيَسْتَكْبِرُوا فَيُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا وَلَا يَجِدُونَ
لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿٢٤﴾

۱۰۴۔ تے جیرھے لوک ایمان گھن آون تے چپکے کم کرن
تے اللہ سیس انہیں کول پورا بدلہ ڈلیسی تے اپنے فضل باللہ
ڈلیسی تے جیرھے لوک برا منین تے وڈائی کر لیں تے او
انہیں کول بہوں بڑکھ ڈیون والا عذاب ڈلیسی تے اوسولے
اللہ دے اپنے ٹیکتے نہ سگتی پیس تے نہ کوئی امدادی۔

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ بُرْهَانٌ مِنْ رَبِّكُمْ
وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ نُورًا مُبِينًا ﴿٢٥﴾

۱۰۵۔ اے لوکو تہا بڑے کوہو تہا بڑے رب کنیں کھلی کھلی
دلیل آچکی ؎ تے اسان تہا بڑو ہک روشن نور بہائے۔

فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَاعْتَصَمُوا بِهِ فَسَيُدْخِلُهُمْ
فِي رَحْمَتِهِ مِنْهُ وَفَضْلٍ وَيَهْدِيهِمُ اللَّهُ صِرَاطًا
مُسْتَقِيمًا ﴿٢٦﴾

۱۰۶۔ تے جیرھے لوک اللہ تے ایمان گھن آئن تے اوں کول
مضبوطی نال کپڑیے تے او انہیں کول اپنی رحمت تے
وڈے فضل و جج و اہل کر لیس تے انہیں کول آپ دو
آون والا سدھارستہ ڈھکیسی۔

يَسْتَفْتُونَكَ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِي الْكَلَالَةِ إِنِ امْرُؤٌ
هَلَكَ لَيْسَ لَهُ وَلَدٌ وَلَهُ اُخْتُ فَأَنتَ نِصْفُ مَا تَرَكَ
وَهُوَ بِرِثَتِهَا إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهَا وَلَدٌ فَإِنْ كَانَتَا اثْنَتَيْنِ
فَإِلَهُمَا الشُّلُسُ مِمَّا تَرَكَ وَإِنْ كَانُوا إِخْوَةً رِجَالًا

۱۰۷۔ او تیں کنیں پچھن توں آکھ بڑے جو اللہ سیس کلالہ
دے متعلق حکم سنیدے جو کوئی آدمی مرے تے اوندی
اولاد نہ ہووے تے اوندی بھیٹ ہووے تے اوں کول
اوندے ترکے دا ادھ بلسی تے جے اوں بھیٹ دا بال

وَنِسَاءً فَلِلَّذِينَ يُبَيِّنُ اللَّهُ
 لَكُمْ أَنْ تَصَلُّوا وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٢٢﴾
 نہ ہر دے تے بھرا اوندے سارے ترکے دا وارث
 ہو سی۔ تے جے او بڑو بھٹیس ہون تے انہیں بڑوایں
 کوں اوندے ترکے دا بڑو ترہائی ملیسی۔ تے جے بھٹیں بھرا
 ہوون جو ان تے تربیتیں تے جو ان کوں بڑو تربیتیں
 دے دے جے برابر ملیسی۔ اللہ سئیں اے تہا بڑے کیتے
 بیان کیتے نال جو لتاں گمراہ نہ تھیوو۔ اللہ سئیں ہر چیز کوں
 جانیں والا ہے۔

سورۃ مائدہ مدنی ء تے بسم اللہ مال ایندیاں ۱۲۱ آیتاں تے ۱۶ رکوعن

إِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۱۔ میں شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرہا بن منگئے
ڈیوٹ والا تے ول ول رحم کرٹ والا۔

۲۔ اے ایمان والو! اپنے وعیدیں کو پورا کرو۔ تہاڈے واسطے حلال کتیں بڑبگدی قسم دے جانور سولے اونڈے جیرھے تہاڈے اتے بڑھے کے سنائے گئیں۔ شکار تہاڈے

کیسے حلال نیٹس مڈاں لساں احرام وچ ہوو بے شک
اللہ سیٹیں فیصلہ کریںدے جو چاہندے۔

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَحْجِلُونَ شَعْرَهُمُ اللَّهُ وَلَا الشَّهَرُ
الْحَرَامُ وَلَا الْهُدَى وَلَا الْفَلَاحُ وَلَا آيَاتِ الْبَيْتِ
الْحَرَامِ يَنْتَعُونَ فَضْلًا مِنْ رَيْبِهِمْ وَرِضْوَانًا وَإِذَا
حَلَلْتُمْ فَاصْطَادُوا وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَا نَقَوْمِ أَنْ
صَدَّقْتُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ أَنْ تَعْتَدُوا وَتَعَاوَنُوا
عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَى وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ
وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ٣١

۳۔ اے ایمان والو! اللہ دے نشانیں دی بے حرمتی نہ کرو نہ عزت والے جیسے دی نہ قربانی دی نہ انہیں جانوئیں دی جیکوں قربانی کیے بار پڑائے گئیں نہ انہیں دی جیرھے بیت الحرام دد آؤٹ والین جیرھے اپنے رب و افضل چاہندن بیڑاں احرام کھول ڈیو پچھیں نشکار کرو تہا کوں کہیں قوم دی دشمنی این گال تے نہ ابھارے جو انہیں تہا کوں مسجد حرام کنیں روکے۔ جو لسان زیادتی کرو تے لسان نیکی تے تقویٰ دے کہیں وچ ہک بڑبھے نال بھڑاؤ تے گنا متے زیادتی وچ نہ بھڑاؤ اللہ کنیں ڈرو بے شک اللہ سیس سخت سزا ڈیوٹ والا ہے۔

المرجع

۴۔ تہاڑے اتے حرام کیانگئے مردار تے رت تے جاتے
داماس تے میندے اتے الدے سوا کہیں پے دا
نال گدھا گیا ہروے تے گچی گھٹ کے ماریا گیا ہروے۔
پتھریا وٹے نال ماریا گیا ہروے۔ اچی جانکین ڈھ
کے مویا ہروے سنگ لگن نال مویا ہروے مادندے

حَرَمَتْ عَلَيْكُمْ أَيْتَةُ الدَّمِّ وَحُمُ الْخِنْزِيرِ وَمَا أَهْلُ لَعْنِ اللَّهِ بِهِ وَالْمَنْخَقَةُ وَالْمَوْزُونَةُ وَالْمَرْيَةُ وَالنَّطِيعَةُ وَمَا أَكَلَ السَّبُعُ إِلَّا مَا ذَكَّيْتُمْ وَمَا ذَكَّيْتُمْ عَلَى التُّصْبِ وَأَنْ تَسْقُوا بِأَيْدِيكُمْ ذَلِكَ مِنْكُمْ فَقَدْ

جینکوں کھا دہروے سوائے اوندرے جینکوں تساں کوہ
گھنوتے جیرھا جانور بیتیں تے کٹھا گیا بروے تے تیریں
نال اپنا ہمد کدھوے سارے کم نافرمانی سبھن اچ کا فر
لوک نا امید تھی گئیں تہا بڑے دین کوں نقصان پچا وٹ
کنیں تساں انہیں کنیں نہ بڑوتے میں کنیں بڑور۔ اچ میں
تہا بڑے کیے تہا بڑا دین مکمل کر بڑتے تے اپنی نعمت تہا بڑے
اتے پوری کر بڑی تے تہا بڑے کیے دین اسلام کوں پسند
کیے۔ تے جیرھا کھکھ وچ مجبور تھی ونجے تے اوگناہ دوھکٹ
والا نہ ہروے تے بے شک السدسئیں بہوں بخشش والا
تے بہوں مہربان۔

۵۔ اوتیں کنیں پھدن ہوا انہیں کیے کیا حلال کیائے توں
اکھ بڑے جو تہا بڑے کیے ساریاں پاک شہیں حلالن تے
جیرھے جانوریں کوں تساں شکار کٹ سکھائے اوندے جوہو السدسئیں
تہا کوں سکھائے تے تساں کھاؤ جو او تہا بڑے کیے روکن
تساں اوندے اتے السدرا ناں گھنوتے السدسئیں بڑوبے
شیک السدسئیں بہوں جلد حساب گھنٹ والا۔

۶۔ اچ تہا بڑے کیے ساریاں پاک چیزاں حلال کیائیں گئیں
تے انہیں لوکیں دا کھانا جنہیں کوں کتاب بڑی گئی تہا بڑے
واسطے حلال تے تہا بڑا کھانا انہیں واسطے حلال تے مومن
تریمتیں وچو پاک دامن تے انہیں وچو پاک دامن تریمتیں
جنہیں کوں کتاب بڑی گئی تہا بڑے کنیں پہلے حلالن جڈاں تساں
انہیں کوں انہیں دے حق مہر بڑو او نکاح کر کے نہ کہ بدکاری
کر کے تے نہ باری لا کے۔ تے جیرھا کفر کرے ایمان دے بعد
تے اوند اعلیٰ پہنچ گیا تے او آخرت وچ گھاٹا پاوٹ
والیں وچو۔

۷۔ اے ایمان والو جڈاں تساں نماز واسطے کھڑے تھیو و تے

وَاحْشَوْنَ الْيَوْمَ أَلَمْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَ
آمَنْتُمْ عَلَيْهِمْ فَتَعْتَى وَرَضَيْتُمْ لَكُمْ الْإِسْلَامَ
دِينًا مِمَّنْ اضْطَرَ فِي مَخْصَصَةٍ غَيْرِ مُجَانِفٍ
لِّدِينِهِ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝

يَسْأَلُونَكَ مَاذَا أُحِلَّ لَهُمْ قُلْ أُحِلَّ لَكُمْ الْفَلَيْتُ ۖ
وَمَا عَلَّمْتُمْ مِنَ الْجَوَارِحِ مُكَلِّبِينَ تُعَلِّبُونَهُنَّ مِمَّا
عَلَّمَكُمُ اللَّهُ فَكُلُوا مِمَّا أَمْسَكْنَ عَلَيْكُمْ وَاذْكُرُوا اسْمَ
اللَّهِ عَلَيْهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ۝

الْيَوْمَ أُحِلَّ لَكُمْ الْفَلَيْتُ وَطَعَامُ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
حِلٌّ لَكُمْ وَطَعَامُكُمْ حِلٌّ لَهُمْ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ
الْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
مِنْ قَبْلِكُمْ إِذَا آتَيْتُمُوهُنَّ أَجُورَهُنَّ مُحْصِنِينَ
غَيْرِ مُسْفِحِينَ وَلَا مَتَّجِدِينَ أَحْدَاثٍ وَمَنْ يَكْفُرْ
بِالْإِيمَانِ فَقَدْ حَبِطَ عَمَلُهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ
الْخَسِرِينَ ۝

ع

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا

۴

وَجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ وَإِنْ كُنْتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُوا وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ الْغَائِطِ أَوْ لَسْتُمْ عَلَى الْمَاءِ فَلَمْ يَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ مِنْهُ مَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ وَلَكِنْ يُرِيدُ لِيُطَهِّرَكُمْ وَلِيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ④

وَاذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمِيثَاقَهُ الَّتِي وَافَقَكُمْ بِهَا إِذْ قُلْتُمْ سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ بَيِّنَاتٍ بِالنَّاسِ ⑤

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ لِلَّهِ شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ عَلَىٰ أَلَّا تَعْدِلُوا أَعْدِلُوا هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ⑥

وَعَلَى اللَّهِ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ ⑦
وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّجْمِ ⑧

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ هُمْ قَوْمٌ أَنْ يَسْطَرَّ إِلَيْكُمْ أَيْدِيهِمْ فَكَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ⑨

تساں دھووا اپنے منہ تے ہتھ ارک تک تے مسح کرو اپنے سرس داتے پیر دھووا گئیں تک۔ تے جے تساں جہنی ہووے تساں دھاں گھنوتے جے تساں بیمار ہوو یا سفر تے ہوو یا کوئی تہاڑے وچ جھاڑا پھر کے آیا ہووے یا تساں ترمیمیں نال سٹے ہووے تے تہا کوں پانی نہ ملے تے تساں پاک مٹی نال تیم کر گھنوتے اپنے منہ تے اپنے ہتھیں واوندے نال مسح کرو۔ اللہ سیں تہاڑے کیتے تنگی نیں چاہندا اوے چاہندے جو تہا کوں پاک کرے تے تہاڑے لے اپنی نعمت پوری کرے تاں جو تساں شکر کرو۔

۸۔ اللہ دے احسان کوں جو تہاڑے لے تے ہے یاد کرو تے اوں وعدے کوں یاد کرو جو تہا کوں تساں کیں گدھا ہاتے جڈاں تساں اکھیا ہا کر اساں سیٹے تے شینے۔ تے اللہ کیں ڈرو بے شک اللہ سیں سینے دیاں گاہیں بہوں چاندے۔
۹۔ اے ایمان والو! تساں اللہ دی خاطر گواہ بن کے انصاف نال کھڑے تھی و نہجو تے نہ ابھارے تہا کوں کہیں قوم دی دشمنی ایں گال تے جو تساں انصاف نہ کرو۔ انصاف کرو لے تقویٰ دے زیادہ کو بہو۔ تے اللہ کیں ڈرو بے شک اللہ سیں باخبر جو تساں کریندے۔

۱۰۔ اللہ سیں انہیں نال جو اے ایمان گمن آئن تے عمل صالح کیتے نیں وعدہ کیتے جو انہیں واسطے بخشش تے بہوں وڈا اجر۔
۱۱۔ تے جو اے لوکس انکار کیتے تے ساڈی آیات کوں کوڑا کیتے نیں ایہے لوک دوزخی ہن۔

۱۲۔ اے ایمان والو! اللہ دی اول نعمت کوں یاد کرو جو اے تہاڑے اے کیتی جڈاں ہک قوم نے ارادہ کیا جو او اپنے ہتھ (حملے کیتے) تہاڑو دھاوے تے اساں انہیں دے ہتھ تساں کیں روک گدھے تے تساں اللہ کیں ڈرو تے مومنین

کوں اللہ تے بھروسہ کرنا چاہی دا۔

۱۳۔ جڈاں اللہ سیئیں بنی اسرائیل کیں پکا وعدہ گدھا لے اسان انہیں وچو بارہاں سردار کھڑے کیتے تے اللہ سیئیں آکھیا جو بے شک میں تہا بڑے نال ہاں جے تساں نماز پڑھا کے پڑھو تے زکوٰۃ ڈیو تے میڈے رسولیں تے ایمان گھن آؤ تے انہیں دی مدد کرو تے اللہ سیئیں کوں اپنے مال دا چنگا حصہ کدھ کے ڈیو تے میں ضرور تساں کیں تہا بڑیاں برائیاں مٹا ڈلیاں تے میں ضرور تہا کوں بہشت درج دا مل کر لیاں جیندے تلے (وچ) نہراں و ہندیاں پین تے جیں ایندے بعد کفر کیتا تہا بڑے وچو تے اوسدھے راہ کیں بھل جگے۔

۱۴۔ تے انہیں دے وعدہ تروٹن دی وچو کیں اسان انہیں تے لعنت کیتی تے انہیں دے دل سخت کر ڈتے او اللہ دی کتاب دے لفظیں کوں اصل جاکیں بدل ڈیندن تے جیرمی انہیں کوں نصیحت کیتی گئی ہائی اوندہک حصہ بھلا ڈتے نیں تے تیکوں انہیں وچو خیانت کرن والیں دا ہمیشہ پتہ گلزارہ ویسی سوائے انہیں وچو تھوڑیں دے توں انہیں کوں معاف کرتے کچھ نہ آکھ بے شک اللہ سیئیں نیکی کرن والیں نال محبت کریندے۔

۱۵۔ انہیں وچو اولوک جیرھے اے آہن جو اسان عیسائی ہیں اسان انہیں کیں دی پکا وعدہ گدھا ہا او وی بھل گئیں اوں نصیحت دا کچھ جیرمی انہیں کوں کیتی گئی ہائی۔ ایں واسطے اسان انہیں وچ وختی تے بغض قیامت دے ڈینہہ تک پا ڈتے تے جو کچھ او کریندن اللہ سیئیں انہیں کوں جلدی ڈس ڈلیں۔

۱۶۔ اے اہل کتاب تہا بڑو سا بڑا رسول آپکے۔ تہا بڑے

وَلَقَدْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ وَبَعَثْنَا مِنْهُمُ اثْنَيْ عَشَرَ نَقِيبًا وَقَالَ اللَّهُ إِنِّي مَعَكُمْ لَئِنْ أَقَمْتُمُ الصَّلَاةَ وَآتَيْتُمُ الزَّكَاةَ وَآمَنْتُمْ بِرُسُلِي وَعَزَرْتُمْهُمْ وَأَقْرَضْتُمُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا لَّأُفْرِغَنَّ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَلَا أَدْخِلَنَّكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ فَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ۝۱۳

فَبِمَا نَقُضِهِمْ مِيثَاقَهُمْ لَعَنَّاهُمْ وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ قَاسِيَةً يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ وَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ وَلَا تَزَالُ تَطَّلِعُ عَلَى خَافِيَةٍ مِنْهُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ فَأَعْفُ عَنْهُمْ وَاصْفَحْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ۝۱۴

وَمِنَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصْرَى أَخَذْنَا مِيثَاقَهُمْ فَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ فَأَغْرَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاةَ وَالْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَسَوْفَ يُنَبِّئُهُمُ اللَّهُ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ۝۱۵

يَا هَلْ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيرًا

يَمَّا كُنْتُمْ تَخْفَوْنَ مِنَ الْكُتُبِ وَيَعْفُوا عَنْ كَثِيرٍ
قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ ۝

ساٹھے بہوں ساریاں اوگا لہیں بیان کریندے جیرھیاں
لساں کتاب دے دجو گیندے دے تے بہوں سارے قصور
معاف کریندے تے ہن تہا ڈو الشکین نور تے روشن
کتاب آپکی ۶۔

يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ سُبُلَ السَّلَامِ
وَيُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِهِ وَيَهْدِيهِمْ
إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۝

۱۔ اوندے نال السدیس جیرھے اوندی رناتے ٹردن
سدھے تے سلامتی دے رستے ڈکھیندے تے انہیں کوں
کڈھاندے اندھاریں کنیں سو جھلے دو اپنے حکم نال تے
انہیں کوں سدھا رستے ڈکھیندے۔

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ
قُلْ مَن يَمْلِكُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ أَنْ يُهْلِكَ
الْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَآتَاهُ وَمَن فِي الْأَرْضِ جَنَاحًا
وَلِلَّهِ مَلَكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا يَخْلُقُ
مَا يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝

۱۸۔ جیرھے لوک اے آہن جو بے شک مسیح ابن مریم ہی
الہ او اصلو کا فرن تے توں اکھڑے جو کیوں اللہ دے
مقابلے وچ کہیں گال دی طاقت جے او پاسے تے مسیح
ابن مریم تے اوندی ماتے جو کھ زمین وچ سب کوں ہلاک
کر ڈیوے۔ تے آسمانیں تے زمینیں تے جو کھ او نہیں
ڈوناہیں دے درمیان سب تے اللہ دی حکومت جو
چاہندے او پیدا کریندے تے اللہ سیں ہر شے تے
قادر۔

وَقَالَتِ الْيَهُودُ وَالنَّصَارَى نَحْنُ أَبْنَاءُ اللَّهِ
وَأَحِبَّاؤُهُ قُلْ فَلِمَ يُعَذِّبُكُم بِذُنُوبِكُمْ بَلْ
أَنْتُمْ بَشَرٌ مِّثْلَ بَشَرٍ لَّنْ تَشَاءَ وَيُعَذِّبُ
مَن يَشَاءُ وَلِلَّهِ مَلَكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا
بَيْنَهُمَا زُلْفَى ۝

۱۹۔ تے یہودی تے عیسائی آہن جو اسان اللہ دے پتریں
تے اوندے پیارے ہیں توں اکھڑے اے گال تے او
تہا کوں تہا ڈے گناہیں دی وجہ کنیں عذاب کیوں ڈیندے
سچ لے بے جو لساں وی اویں بشر ہوے جیویں اول پے پیدا
کیتن جیکوں چاہندے بخش ڈیندے تے عینکوں چاہندے
عذاب ڈیندے تے اللہ دی بادشاہت آسمانیں تے زمین
تے جو کھ انہیں ڈوناہیں دے درمیان ساریں ہوندو ولے
۲۰۔ لے اہل کتاب تہا ڈو ساڈا رسول آپکے او تہا ڈے
کیتے رسولیں دے وقفے دے بعد ساڈیاں گالیں بیان کریندے
تاں جو لساں لے اکھو جو ساڈو خوشخبری ڈیون والا تے

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ عَلَى
فُتُورٍ مِّنَ الرُّسُلِ أَنْ تَقُولُوا مَا جَاءَنَا مِن بَشِيرٍ وَ
لَا نَذِيرٍ فَقَدْ جَاءَكُمْ بَشِيرٌ وَنَذِيرٌ وَاللَّهُ عَلَى

كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢١﴾

﴿٢٢﴾

جڑاؤں والا نہیں آیا ہن تہاڑو آگئے خوشخبری ڈیون والا تے
جڑاؤں والا تے اللہ سیس ہر شے تے قادر۔

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ لِقَوْمِهِ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ
عَلَيْكُمْ اِذْ جَعَلَ فِيكُمْ اَنْبِيَاءَ وَجَعَلَكُمْ مُلُوكًا
وَاشْكُرُوا مَا لَمْ يُؤْتِ اَحَدًا مِّنَ الْعَالَمِينَ ﴿٢١﴾

۲۱۔ تے جڈاں حضرت موسیٰ اپنی قوم کوں آکھیا اے میڈی قوم
اللہ دی اوں نعمت کوں یاد کرو جیڑھی اوں تہاڑے اے
کیتی بائی جڈاں اوں تہاڑے دج نبی بنائے تے تہا کوں
بادشاہ بنائے تے تہا کوں اوکھج ڈتے جو اد زمانے دی
کہیں قوم کوں نہ جڑنا یا۔

يَقَوْمِ ادْخُلُوا الْاَرْضَ الْمُقَدَّسَةَ الَّتِي كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ
وَلَا تَرْكَلُوا عَلَى اَذْبَارِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خِصِيْنًا ﴿٢٢﴾

۲۲۔ اے میڈی قوم داخل تھی وں جو ایں پاک زمین وچ
جیڑھی اللہ سیس تہاڑے کیسے لکھ ڈتی اے تے تہاں نہ پھرو
اپنے کنڈیاں دے بار نہ تاں تہاں گھٹا پا کے ولسو۔
۲۳۔ انہیں آکھئے اے موسیٰ بے شک اوں دے دج پہوں
ظالم قوم رہندی اے تے اساں اوں دے دج اصول نہ پہوں
جے تیں اوں تھو نکل نہ وچن تے جے اوں نکل وچن تے
بے شک اساں پہوں ولسوں۔

قَالُوا يٰمُوسٰى اِنْ فِيْهَا قَوْمًا جَبّارِيْنَ ۖ وَ اِنَّا لَنْ
نَدْخُلَهَا حَتّٰى يَخْرُجُوا مِنْهَا ۚ اِنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا
فَاِنَّا دٰخِلُوْنَ ﴿٢٣﴾

۲۴۔ جیڑھے جڑ دے پیئے ہن انہیں وچوڑ بندیں آکھیا
جنہیں تے اللہ سیس انعام کیسا یا جو تہاں انہیں تے چڑھ کے
دروازے وچ پہوں وچو تے جڈاں پہوں ولسو تے بے
شک تہاں غالب آویسوتے جے تہاں مومن ہوئے تے
اللہ تے بھروسہ کرو۔

قَالَ رَجُلٌ مِّنَ الَّذِيْنَ يَخْفٰوْنَ اَنْعَمَ اللّٰهُ عَلَيْهِمَا
ادْخُلُوا عَلَيْهِمُ الْبَابَ ۖ فَاِذَا دَخَلْتُمُوْهُ فَانْكَبُوْا عَلٰى
اُذُنِكُمْ ۖ فَاِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِيْنَ ﴿٢٤﴾

۲۵۔ انہیں آکھیا اے موسیٰ اساں اوں دے وچ اصلو
کڈایں نہ پہوں جے تیں اوں دے وچن توں تے تیڈا
رب وچوڑوہیں جنگ کرو اساں اتھاہیں بیٹھے ہیں۔

قَالُوا يٰمُوسٰى اِنَّا لَنْ نَدْخُلَهَا اَبَدًا ۚ اَاْدَاوٰهُمَا فِيْهَا
فَاَذْهَبَ اَنْتَ وَرَبُّكَ فَقَاتِلَا ۗ اِنَّا هُنَا قَوْدُوْنَ ﴿٢٥﴾

۲۶۔ اوں آکھیا اے میڈے رب میکوں تے مرن پٹے
تے اپنے بھراتے اختیار تے توں ساڑے تے نافرمان قوم
دے درمیان فرق کر ڈے۔

قَالَ رَبِّ اِنِّىْ لَا اَمْلِكُ اِلَّا نَفْسِيْ وَ اَخِيْ فَافْرُقْ بَيْنَنَا
وَبَيْنَ الْقَوْمِ الْفٰسِقِيْنَ ﴿٢٦﴾

۲۷۔ اللہ سیس آکھیا اوں کوں چالی سال تک اوں زمین کنیں

قَالَ فَاِنَهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ اَرْبَعِيْنَ سَنَةً يَّذِيْهُوْنَ

۴ فِي الْأَرْضِ فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ ﴿٥﴾
محروم رہیں تے زمین وچ گردان تھئے رہیں۔ تے توں
نافرمان قوم تے افسوس نہ کر۔

۲۸۔ انہیں کوں بڑس آدم دے بڑو پتریں داسچا واقعہ جڈاں
ڈوناہیں قربانی کیتے تے ڈوناہیں وچوہک دی قربانی قبول
تھی گئی تے بڑو جھے دی قبول نہ تھی اوں اکھیا میں ضرور
تیکوں قتل کرڈیساں بڑو جھے اکھیا جو بے شک اللہ سیس
متقیں دی قربانی قبول کریندے۔

۲۹۔ جے تیں ودھایا اپنا ہتھ میکوں قتل کرن کیتے تے میں
اپنا ہتھ تیرڈونہ ودھیساں جو تیکوں قتل کراں بے شک میں
اپنے رب کنیں بڑرداں میرھا سارے جہانیں دارب۔

۳۰۔ بے شک میں چاہنداں جو توں میڈا تے اپنا گناہ چا
گھنیں تے توں تھی وچیں دوزخیں وچو تے ظالمیں دا
ایٹو بدلہ ۶۔

۳۱۔ تے راجی تھی گئے اوندل دل بھل دے قتل کرن تے اوں
کوں قتل کرڈتس تے گھاپا پاوٹ والیں وچو تھی گیا۔

۳۲۔ تے اللہ سیس ہک کاں پھٹیا اوزین کوں اکریندا
پیا ہا تاں جو اونکوں ڈکھالے جو او کیوں اپنے بھرا
دی لاش کوں لکاوے۔ اوں اکھیا ہائے افسوس میں اسے وی
نئیں کر سگیا جو اس کاں آلی کار تھی وچاں ہا تے اپنے بھرا
دی لاش لکاڈیواں ہا تے او شر مسار تھی گیا۔

۳۳۔ میں واسطے اساں بنی اسرائیل تے فرض کرڈنا ہا جو
جبرھا کہیں اینجے شخص کوں مارے جبرھا قاتل نہ ہوے
یا زین وچ گھیرنہ گھتیا ہوئیں اوں کوں ایویں سمجھو جو اوں
ساری دنیا دے لوکیں کوں قتل کر ڈتے جیں اوں کوں جیندا
رکھے اوں سمجھو اوں سارے لوکیں کوں جیندا رکھے۔ ساڈے
رسول انہیں دو کھلے کھلے نشان گمن کے آئن تے دل بے شک

لَئِنْ سَطَّتَ اِلَى يَدِكَ لِتَقْتُلَنِي مَا اَنَا بِمُطِيعٍ لِّكَ
اِلَيْكَ لِقَتْلِكَ اِنِّىْ اَخَافُ اللهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٠﴾

اِنِّىْ اُرِيدُ اَنْ صَبُوْا بِاَيْمَنِىْ وَ اِيْمِكَ فَتَكُوْنُ مِنْ
اَصْحَابِ النَّارِ وَ ذٰلِكَ جَزَاُ الظّٰلِمِيْنَ ﴿٦١﴾

فَطَوَّعَتْ لَهٗ نَفْسُهٗ قَتْلَ اَخِيْهِ فَقَتَلَهٗ فَاَصْبَحَ
مِنَ الْخٰسِرِيْنَ ﴿٦٢﴾

فَبَعَثَ اللهُ غُرَابًا يَبْحَثُ فِي الْاَرْضِ لِيُرِيَهُ كَيْفَ
يُوَادِرِ سَوْءَةَ اَخِيْهِ قَالَ يُوَلِّئُنِيْٓ اَعْزُوتُ اَنْ اَكُوْنَ
مِثْلَ هٰذَا الْغُرَابِ فَاُوَادِرِىْ سَوْءَةَ اَخِيْ فَاَصْبَحَ
مِنَ النَّٰدِمِيْنَ ﴿٦٣﴾

مِنْ اَجْلِ ذٰلِكَ كَتَبْنَا عَلَىٰ بَنِيْٓ اِسْرٰٓءِيْلَ اَنْهٗ مَنْ
قَتَلَ نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ اَوْ فَسَادٍ فِي الْاَرْضِ فَكَانَ
قَتْلَ النَّاسِ جَبِيْعًا وَمَنْ اَحْيَاهَا فَكَانَ اَحْيَا النَّاسِ
جَبِيْعًا ۗ وَ لَقَدْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُنَا بِالْبَيِّنٰتِ ثُمَّ اِنَّ
كَثِيْرًا مِنْهُمْ بَعْدَ ذٰلِكَ فِي الْاَرْضِ لَمُسْرِفُوْنَ ﴿٦٤﴾

انہیں وچو بہوں سارے زمین وچ حد کنیں و حد سے رہ
گئیں۔

۳۴۔ بے شک جیرے اللہ تے اونڈے رسول نال جنگ
کریندن تے زمین وچ فساد کیتے درک بھیج کریندن انہیں
دی مزلے ہے جو او قتل کیتے وچن یا پھانسی نال مارینے
وچن یا انہیں دے ہتھ تے پیر خلافت ورنی دی وچو نال
کپ بڑتے وچن یا زمین وچو کڈھ بڑتے وچن اے انہیں
دی رسوائی ایں دنیا وچ تے آخرت وچ انہیں واسطے
وڈا عذاب۔

۳۵۔ سوائے انہیں دے جیرے توہ کرن ایں کنیں پہلے جو
لساں انہیں کوں وٹھی گھنوں لساں چاٹ گھنوں جو بے شک اللہ
سیئیں بہوں بخشش والا تے بہوں مہربان۔

۳۶۔ اے ایمان والو! اللہ کنیں بڑو تے اللہ دے کوہو
تھیون دی راہ گوہو تے اونڈی راہ وچ کوشش کرو تاں جو
لساں کامیاب تھیوو۔

۳۷۔ بے شک جیرے لوکیں انکار کیتے جو کجھ زمین وچ
اوتے ایندے برابر بیا دی انہیں کنیں ہووے ہاتے
اے قیامت دے ڈینہہ عذاب کنیں پچن کیتے بدے وچ
ڈیون ہاتے انہیں کنیں قبول نہ کیتا وچن ہاتے انہیں کیتے
ڈکھ ڈیون والا عذاب۔

۳۸۔ او بھاکینں نکلن چاہن تے او بھاکینں نکل نہ سگھن
تے انہیں واسطے کھر وچن والا عذاب۔

۳۹۔ تے جو مرد تے جو رتیمت بڈو تاں دے ہتھ کپ
ڈیو۔ اے انہیں دے جرم دا بدلہ اللہ سیئیں کنیں۔ تے
اللہ سیئیں بہوں غالب تے بہوں سیٹھا۔

۴۰۔ تے جیرا شخص ظلم دے بعد توبہ کرے تے اصلاح کر

إِنَّمَا جَزَاءُ الَّذِينَ يُحَارِبُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَسْعَوْنَ
فِي الْأَرْضِ فَسَادًا أَنْ يُقَتَّلُوا أَوْ يُصَلَّبُوا أَوْ تُقَطَّعَ
أَيْدِيهِمْ وَأَنْجُلَهُمْ مِنْ خِلَافٍ أَوْ يُنْفَوْا مِنَ الْأَرْضِ
ذَلِكَ لَهُمْ خِزْيٌ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ
عَظِيمٌ ﴿٣٤﴾

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ قَبْلِ أَنْ تَقْدِرُوا عَلَيْهِمْ كَانَتْ لَهُمْ
عَذَابٌ غَفُورٌ تَرَجِّمُ ﴿٣٥﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ
وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٣٦﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ أَنَّ لَهُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا
وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَيَفْتَدُوا بِهِ مِنْ عَذَابِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ
مَا تُقْبَلُ مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٣٧﴾

يُرِيدُونَ أَنْ يُخْرِجُوا مِنَ التَّوَارِكِ مَا لَهُمْ يَخْرُجِينَ
مِنْهَا وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿٣٨﴾
وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ فَاقْطَعُوا أَيْدِيَهُمَا جَزَاءً بِمَا
كَسَبَا نَكَالًا مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٣٩﴾

مَنْ تَابَ مِنْ بَعْدِ ظُلْمِهِ وَأَصْلَحَ فَإِنَّ اللَّهَ يَتُوبُ

عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝

گھنے تے بے شک اللہ اوندے اتے فضل کرلیسی بے شک
اللہ سیس بہوں کشتن والا تے بہوں مہربان۔

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مَلَكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يُعَذِّبُ
مَنْ يَشَاءُ وَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ ۝

۴۱۔ کیا توں نیں جاندا جو بے شک اللہ ہی دی حکومت
آسمانیں تے زمین تے جیکوں چاہندے عذاب دیندے
تے جیکوں چاہندے بخش دیندے تے اللہ سیس ہر شے
تے قادر۔

يَا أَيُّهَا الرُّسُولُ لَا مَحْزَنَ لَكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي
الْكَفْرِ مِنَ الَّذِينَ قَالُوا آمَنَّا بِأَنفُسِهِمْ وَلَمْ تُؤْمِنْ
قُلُوبُهُمْ وَمِنَ الَّذِينَ هَادُوا وَاسْمَعُونَ لِلْكَذِبِ

۴۲۔ اے رسول تیکوں موحنا نہ کرن انہیں لوکیں دیاں
گاہیں جیرے کفر وچ جلدی کریندن انہیں لوکیں وچ جو
آہدن اساں ایمان گمن آئے ہیں اپنے منال تے انہیں
دے دیں نیں منیا تے یہودی وچ کچھ لوک ایجھے ہن

سَمِعُونَ لِقَوْمٍ آخَرِينَ لَمْ يَأْتُوكَ يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ
مِنْ بَعْدِ مَوَاضِعِهِ يَقُولُونَ إِنْ أُوتِيتُمْ هَذَا فَخُذُوهُ
وَإِنْ لَمْ تُؤْتَوْهُ فَاحْذَرُوا وَمَنْ يَرِدِ اللَّهُ فِتْنَتَهُ
فَلَنْ تَبْلُغَ لَهُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَمْ يُرِدِ
اللَّهُ أَنْ يُطَهِّرْ قُلُوبَهُمْ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَعَظِيمٌ ۝

جیرے کوٹریاں گاہیں بہوں سندن تے اوہی قوم کوں شاد نکیتے
سندن جیرے تیں کنیں نیں آئی او کتاب دے لفظیں کوں
اصلی جاتو بدل دیندے تے آہدن جے تہا کوں اے حکم
ڈٹا ونجے تے منرتے جے اے حکم نہ ملے تے پچھتے جیکوں
اللہ آناؤں چاہندے توں اللہ دے مقابلے وچ اوندے
کیستے کچھ نو میں کر سگدا۔ اے اولوکن جو اللہ سیس انہیں
دے دیں کوں پاک کر ڈا ارادہ وی نیں کیست۔ انہیں واسطے
ایں دنیا وچ دی رسوائی تے انہیں واسطے آخرت وچ بہوں
وڈا عذاب۔

سَمِعُونَ لِلْكَذِبِ أَكْثَرُونَ لِلسَّحْتِ فَإِنْ جَاءُوكَ
فَأَحْكُمْ بَيْنَهُمْ أَوْ أَعْرِضْ عَنْهُمْ وَإِنْ تُعْرِضْ
عَنْهُمْ فَلَنْ يَضُرَّكَ شَيْئًا وَإِنْ حَكَمْتَ
فَأَحْكُمْ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ
الْمُقْسِطِينَ ۝

۴۳۔ او کوڑ کوں بہوں سندن تے بہوں کھندن مرام
تے جے او تیر و آون تے انہیں دے درمیان فیصلہ کریا
توں انہیں کنیں منہ پھیر گمن تے جے توں منہ پھیر گھنیں تے
او اصل وچ کچھ وی تیکوں نقصان نیں پچا سگدے تے جے توں
فیصلہ کریں تے انہیں دے درمیان انصاف نال فیصلہ کر بے
شک اللہ سیس انصاف کرن والیں کوں پسند کریندے۔
۴۴۔ تے او تیں کنیں کیوں فیصلہ کرولیں جڈاں انہیں کنیں

وَكَيْفَ يُحْكُمُونَكَ وَعِنْدَهُمُ التَّورَةُ فِيهَا حُكْمٌ

اللَّهُ ثُمَّ يَتَوَلَّىٰ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَمَا أُولَٰئِكَ
بِالْمُؤْمِنِينَ ﴿٣٥﴾

إِنَّا أَنْزَلْنَا التَّوْرَةَ فِيهَا هُدًى وَنُورٌ يَحْكُمُ
بِهَا النَّبِيُّونَ الَّذِينَ أَسْلَمُوا لِلَّذِينَ هَادُوا وَالرَّبَّانِيُّونَ
وَالْأَحْبَارُ بِمَا اسْتُحْفِظُوا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ وَكَانُوا
عَلَيْهِ شُهَدَاءَ فَلَا تَخْشَوُا النَّاسَ وَاخْشَوْنَ اللَّهَ
لَا تَشْرَوْا بِآيَاتِي ثَمَنًا قَلِيلًا وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا
أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ ﴿٣٦﴾

تورات موجود تھے اور اُن سے وحی اللہ کا حکم موجود تھے اور
انہیں بعد ازاں کئی کئی کریندن تھے اور لوگ مومن نہیں۔
۳۵۔ بے شک اسان ہمانی ؑ تورات اور اُن سے وحی ہدایت
تھے نور۔ اور اُن سے نال اور انبیاء جیسے ساڈے فرمانبردارن
فیصلہ کریندن۔ یہودی دانتے اللہ والے تھے علماوی (فیصلہ
کریندن) ات گاہوں جواہیں دے دے کتاب دی حفاظت
ہائی تھے اور اور اُن سے اتے نگران ہن توں لوکس کیں نہ ڈر
تھے میں کیں ڈرتے تسان میڈی آیات دا تھوڑا مل نہ گھنوں
تے جیرھا اول تعلیم دے نال فیصلہ نہ کرے جیڑھی تعلیم اللہ سٹیں
ہمانی ؑ تے اوپکے کافرن۔

۳۶۔ تے اسان انہیں تے (تورات وحی) افرن کیا جواہجان
دے بدلے جان تہا کھ دے بدلے اکھ، ہمک دے بدلے ہمک
کیں دے بدلے کن تے ڈند دے بدلے ڈند۔ تے
زعمیں دا کاو ہو تہا بدلہ گھنوں۔ تے جیرھا جہان کر ڈیوے
تے اے اور اُن سے گناہیں دی معافی دا ذریعہ تھی ویسی تے
جیرھا فیصلہ نہ کر لیں اوں تعلیم دے نال جیڑھی اسان ہمانی ؑ
تے ایجے لوک ظالمین۔

۳۷۔ تے اسان انہیں دے پیریں دے اتے عیسیٰ ابن مریم
کوں پھٹے جیرھا تصدیق کریندے تورات دی جیڑھی اور اُن سے
اگو ہائی تے اسان اوکوں انجیل ڈتی اور اُن سے وحی ہدایت
تے نور ہاتے اور اپنے کیں پہلی کتاب تورات دی تصدیق
کریندی ہائی تے ہدایت ہائی تے اور اللہ کیں ڈرٹ والیں کیے
نصیحت ہائی۔

۳۸۔ انجیل والے اور اُن سے مطابق فیصلہ کرن جیڑھی تعلیم
اللہ اور اُن سے وحی ہمانی ؑ تے جیرھا فیصلہ نہ کر لیں اور اُن سے
مطابق جو اللہ سٹیں ہمانی ؑ تے ایجے لوک دُڑے باغی ہن۔

وَكُنْتُمْ عَلَيْكُمْ فِيهَا أَنْ تَفْسَ بِالنَّفْسِ وَالْعَيْنِ
بِالْعَيْنِ وَالْأَنْفَ بِالْأَنْفِ وَالْأُذُنَ بِالْأُذُنِ وَالسِّنَّ
بِالسِّنِّ وَالْجُرُوحَ قِصَاصٌ فَمَنْ تَصَدَّقَ بِهِ فَهُوَ
كَفَّارَةٌ لَهُ وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَٰئِكَ
هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٣٦﴾

وَقَفَّيْنَا عَلَىٰ آثَارِهِم بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ مُصَدِّقًا
لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ وَآتَيْنَاهُ الْإِنْجِيلَ فِيهِ
هُدًى وَنُورٌ وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ
وَهُدًى وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٣٧﴾

وَلِيَحْكُمَ أَهْلَ الْإِنْجِيلِ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فِيهِ وَمَنْ لَمْ
يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٣٨﴾

وَأَنزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَمُهَيِّئًا عَلَيْهِ فَاحْكُم بَيْنَهُم بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ عَمَّا جَاءَكَ مِنَ الْحَقِّ لِكُلِّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ شِرْعَةً وَ مِنْهَا جَاءٌ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَٰكِن لِّيَبْلُوَكُمْ فِي مَا آتَاكُمْ فَأَتَّبِعُوا الْخَيْرَاتِ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٥﴾

۴۹۔ تے اسان تیدو بیج نال بھری ہوئی کتاب لہائی، جیڑی اپنے کینس پہلی کتاب دی تصدیق کریندی، تے اوندے اتے نگران تے توں انہیں دے درمیان فیصلہ کراوندے نال جو تعلیم اللہ سیس لہائی، تے توں انہیں دی خواہشات دی پیروی نہ کراوے حق کوں جھوٹ کے جیرھا تیدو آئے۔ ہر کہیں واسطے تہا بڑے وچو اسان بنائے جھوٹا تے وڈا راستہ (روحانی پانی ٹمک بچن واسطے) اتے جے اللہ چاہندا تے تہا کوں ہک لولہ بنا ڈیندا تے اللہ سیس اوندے بارے وچ تہا کوں ازمیندے جو اوں تہا کوں بڑتے تے تاسا نیکیں وچ بکڑو جھے کینس اگو و دعوہ اللہ سیس دولساں ساریں ولے تے او تہا کوں بڑسیسی جیندے وچ تاسا اختلاف کریندے ہادے۔

وَإِنِ احْكُم بَيْنَهُم بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَاحِدَهُمْ أَن يَفْتِنُوكَ عَنْ بَعْضِ مَا أَنزَلَ اللَّهُ إِلَيْكَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَاعْلَمُوا أَنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَن يُصِيبَهُمْ بِبَعْضِ ذُنُوبِهِمْ وَإِن كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ لَفَاسِقُونَ ﴿٥﴾

۵۰۔ تے توں انہیں دے درمیان فیصلہ کراوندے نال جو اللہ سیس تیدو لہائے تے توں انہیں دی خواہشات دے پھیر نہ لگ تے انہیں کینس بچ لے نہ تھیوے جو او تیکوں فتنے وچ پا کے اوں کینس پریں ہٹا دیوں جو اللہ تیدو لہائے تے جے او پھروجن تے توں چاٹ گمن جو اللہ انہیں کوں انہیں دے کجھ گناہیں دی وچ کینس سزا دیوٹ چاہندے تے بے شک لوکیں وچ بہوں سارے نافرمان۔

أَفَحْكُمُ الْبَاطِلَ لِيُبَعُونَ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ حُكْمًا لِّقَوْمٍ يُوفُونَ ﴿٥﴾

۵۱۔ کیا او جاہلیت دے فیصلے کوں چاہندن۔ لیکن رکمن والی قوم کیسے اللہ کینس چکا فیصلہ ہیا کون کریندے۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَىٰ أَوْلِيَاءَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ فَيَتَوَلَّاهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٠﴾

۵۲۔ اے ایمان والو! تاسا یہودی تے عیسائی کوں اپنا امدادی نہ بناؤ انہیں وچ کجھ کجھ دے امدادی ہن تے جیرھا انہیں کوں تہا بڑے وچو امدادی بیسی ہو نائیں وچو تھی ویسی۔ تے بے شک اللہ سیس ظالم قوم کوں کامیابی دی راہ

نہیں جو کہیں۔

۵۳۔ توں انہیں لوکیں کوں جہنم دے دیں وچ بیماری
ڈہریں او درک درک کے انہیں دو دیندن تے آہدن اسل
ڈر دے ہں جو ساڈے اتے کوئی مہیت نہ آپرے۔

تے تمی بگدے جو اللہ سیئں تہاڈے کیتے فتح بگن آوے
یا اپنے ولو کوئی فیصلہ کرے جیندے نال او انہیں گالیں
تے جیڑیاں او اپنے دیں وچ کیندن شرمسار تھی وچن۔

۵۴۔ تے مومن آہدن کیا لے او بے کوکن جیرے اللہ سیئں
دیاں پکیاں قساں کھندے ہن جو او بے شک تہاڈے نال ہن
انہیں دے عمل و نیجج گئے تادگھا پاوٹی وائیں وچو تمی بگن

۵۵۔ اے ایمان والو جیرھالتاں وچو اپنے دین کنیں پھر وچے
تے اللہ سیئں جلدی ہک قوم گھن اوسی جیندے نال اللہ محبت
کر لیس تے او اللہ سیئں نال محبت کر لیں او مومنین تے

مہربان ہوسن تے کافریں دے مقابلے وچ سخت او اللہ دے
رستے وچ جہاد کر لیں تے کہیں ملامت کرن والے دی ملاکین نہ ڈہرسن
اے اللہ و افضل جینکوں چا ہندے ڈہندے تے اللہ ہوں
وسعت ڈیوٹن والا تے جائن والا۔

۵۶۔ تے بے شک اللہ تے او ندا رسول تے او مومن
جیرے نماز ٹھہا کے پڑھدن تے زکا ڈہندن تے رکوع
کریندن تہاڈے امدادی ہن۔

۵۷۔ تے جیرے اللہ تے او ندے رسول تے مومنین کوں
اپنا یار بنیدن تے بے شک اللہ دی جماعت غالب
تھیوٹن والی۔

۵۸۔ اے ایمان والو نہ بناؤ انہیں لوکیں کوں جہنم تہاڈے
دین کوں مذاق تے کھیل سچھے انہیں لوکیں وچو جہنم کوں کتب
ڈٹی گئی ہائی تساکین پہلے تے کافریں کوں سبکتی تے

فَتَرَى الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ يُسَارِعُونَ فِيهِمْ
يَقُولُونَ خَشَنَ عَلَنَ تَصِيْبِنَا دَائِرَةٌ فَكَفَى اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَ
بِالْفَتْحِ أَوْ أَمْرٍ مِنْ عِنْدِهِ فَيُصْبِحُوا عَلَى مَا أَسْرَوْا فِي
أَنْفُسِهِمْ نَادِمِينَ ﴿٥٣﴾

وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا أَهَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ
أَيْمَانِهِمْ أَنْهُمْ لَكُمْ مَحْجُوظُونَ فَبَدَّلَ اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ فَاصْبَحُوا
خَسِرِينَ ﴿٥٤﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا مِنْ يَزِيدَ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِمْ فَسَوْفَ
يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٌ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ
أَعَزَّةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا
يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ
وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٥٥﴾

إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُعْمِلُونَ
الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ ﴿٥٦﴾

وَمَنْ يَتَوَلَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا فَإِنَّ حِزْبَ
اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ ﴿٥٧﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَخْذُوا الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَكُمْ
هَذَا وَاعْبَادُوا الَّذِينَ آوَتْهُمُ الْكُتُبُ مِنْ قَبْلِكُمْ وَالْكَافِرَ
أَوْلِيَائِهِمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٥٨﴾

اللہ کیس بڑو جے تاں مومن ہوئے۔

۵۹۔ تے جڈاں تاں نماز دوسٹہ دے ءو او ایسکوں مذاق تے کھیڈ بٹا گھندن لے ایں واسطے جو اے او قوم جیڑی عقل نہیں کریندی۔

۶۰۔ توں اکھ بڑے لے اہل کتاب کیا تاں ساڈے نال ایں واسطے کوٹہ دے ءو جو اساں اللہ تے ایمان گمن آئے ہیں تے اونہ لے اتے جو ساڈے اتے ہایا گئے تے جو اساں کیں پہلے ہایا گیا باجے شک تہا بڑے وچہ بہوں سارے نافرمان۔
۶۱۔ توں اکھ کیا میں تہا کوں انہیں لوکسں واصل بڑاں جنہیں وابدلہ اللہ دے نزدیک ایں کیں وی بڑا ءو۔ انہیں تے اللہ کیس لکنت کیتی تے اپنا غضب ہما ئے تے انہیں وچہ کھ کول بٹا تے سی بھولوں تے جتاے تے انہیں شیطان دی پو جا کیتی ءو۔ انہیں لوکسں دا ٹھکانہ بہوں بڑا ءو تے اوسدھے راہ کیں تھوڑک گئیں۔

۶۲۔ تے جڈاں او تاں کیں اندن آہدن اساں ایمان گمن آئے ہیں تے او کفر نال پہندن تے کفر نال ہی باہر نکلدن تے اللہ کیس بہوں چاندے جو او کیندن۔

۶۳۔ تے توں انہیں وچہ بہوں ساریں کول بڑہیں جو اودرک کے ویندن گناہ تے زیادتی تے حرام کھاوٹ دو بہوں بڑا ءو جو او کیندن۔

۶۴۔ کیوں نہیں بگیندے انہیں کول اللہ لے تے علماء گناہ دیاں گا ہیں کرن تے حرام کھاوٹ کیں بہوں بڑا ءو جو او کیندن۔

۶۵۔ تے یہودی آہدن جو اللہ دے ہتھ پدھے ہیں۔ انہیں دے اپٹے ہتھ پدھے بڑے گئیں تے انہیں تے لعنت کیتی گئی جو او انہیں آکھئے۔ اوندی وجہ نال خدا دے تے بڑہیں

وَاِذَا نَادَيْتُمُ إِلَى الصَّلَاةِ اتَّخَذُوا هَٰذَا وَ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ ﴿۵۹﴾

قُلْ يَا هَلَالِ الْكِتَابِ هَلْ تَتَّقُونَ مَنَّا إِلَّا أَنَّمَا لِلَّهِ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنْزِلَ مِن قَبْلُ وَإِنَّا أَكْثَرُكُمْ فَسِقُونَ ﴿۶۰﴾

قُلْ هَلْ أُنَبِّئُكُمْ بِشَيْءٍ مِّنْ ذَلِكَ مَثُوبَةً عِنْدَ اللَّهِ مَن تَعْبُدِ اللَّهَ وَغَضِبَ عَلَيْهِ وَجَعَلَ مِنْهُمْ الْقِرَدَةَ وَالْغَنَازِيرَ وَعَبَدَ الطَّاغُوتِ أُولَٰئِكَ سَرُّكُمْ كَأَنَّا أَضَلُّ عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ ﴿۶۱﴾

وَاِذَا جَاءُوكُم قَالُوا آمَنَّا وَقَدْ دَخَلُوا بِالْكَفْرِ وَهُمْ قَدْ خَرَجُوا بِهِ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا كَانُوا يَكْتُمُونَ ﴿۶۲﴾

وَتَرَى كَثِيرًا مِنْهُمْ يُسَارِعُونَ فِي الْأَثْمَارِ وَالْعُدْوَانِ وَ أَكْثَرُهُمُ الشُّحْتُ لِيُسَّ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۶۳﴾

لَوْ لَا يَنْصَحُهُمُ الرَّسُولُ وَالْأَحْبَارُ عَنْ قَوْلِهِمُ الْإِثْمُ وَ أَكْثَرُهُمُ الشُّحُّ لِيُسَّ مَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿۶۴﴾

وَقَالَتِ الْيَهُودُ يَدُ اللَّهِ مَغْلُولَةٌ غُلَّتْ أَيْدِيهِمْ وَلُعِنُوا بِمَا قَالُوا بَلْ يَدُهُ مَبْسُوطَةٌ يُنْفِقُ كَيْفَ يَشَاءُ وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا مِنْهُمْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ

رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا وَالْقَبِيلَ بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةُ
وَالْبَغْضَاءُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ كُلَّمَا أَوْقَدُوا نَارًا
يَلْجَأُ بَاطِلًا إِلَى اللَّهِ وَلَيَسْعُنَّ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا
وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ۝

بہت کھلے ہن تے او فرج کریندے جیویں چاہندے تے
انہیں دجو بہوں ساریں کوں ضرور ودھسی لے تعلیم جو تیبے
رب کنیں تیبو لبائی گئی ۝ مندری تے کفر وچ تے اسان
انہیں وچ قیامت دے پونہ تیں دشمنی تے بغض پیدا
کر ڈتے۔ جڈاں وی انہیں جگ کیتے بھا بھلا کائی اللہ سیس
اوں کوں دسا ڈتے تے درکن زمین وچ گپڑ گھٹن کیتے
تے اللہ سیس گپڑیں کوں پسندیں کریندا۔

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْكِتَابِ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَكُنَّا عَنْهُمْ
سَيِّئِينَ ۝ وَلَا دَخَلْنَاهُمْ جَنَّاتِ النَّعِيمِ ۝

۶۶۔ تے جے اہل کتاب ایمان گن آدن ہاتے اللہ کنیں
ڈرن ہاتے اسان انہیں کنیں انہیں دے گناہ مٹا ڈیوں ہا
تے انہیں کوں نعمتیں والی بہشت وچ داخل کروں ہا۔
۶۷۔ تے جے او تورات تے انجیل کوں قائم کرن ہاتے جرم تہم
انہیں دو لبائی گئی ۝ انہیں دے رب دلو تے او اپٹے تو دی
کھاوون ہاتے پیریں تلوی انہیں دجو بک ٹولہ اھلا کم
کرن ڈالا تے انہیں دجو بہوں سارے ہن بہوں بُرا
جو او کریندن۔

وَلَوْ أَنَّهُمْ آتَمُوا التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنْزِلَ
إِلَيْهِمْ مِنْ رَبِّهِمْ لَأَكُلُوا مِنْ فَوْقِهِمْ مِنْ تَحْتِ
أَرْجُلِهِمْ مِنْهُمْ أُمَّةٌ مُّقْتَصِدَةٌ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ سَاءٌ
مَا يَعْمَلُونَ ۝

۶۸۔ لے رسول توں پچا ڈے جو تیبے رب کنیں تیبو
لبایا گئے تے جے تیں لے نہ کیتا تے تیں او نہ سہا نیں
پچا یا تے اللہ سیس تیکوں پچسی لوکیں کنیں تے بے شک
اللہ سیس کافر قوم کوں کامیابی دی راہ نیں ڈکھیندا۔

يَا أَيُّهَا الرُّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ
تَفْعَلْ فَمَا بَلَغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ
إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ۝

۶۹۔ توں اکھ لے اہل کتاب تیں کہیں گال تے نوٹھے
جے تیں تیں ظاہر نہ کرو تورات تے انجیل کوں تے جو تہا ڈو
تہا ڈے رب و لو لبایا گئے تے ضرور ودھسی او تعلیم
جیرھی تہا ڈے رب کنیں تہا ڈو لبائی گئی ۝ مندری
تے کفر وچ تے کافر قوم تے توں افسوس نہ کر۔

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَسْتُ عَلَى شَيْءٍ حَتَّى تُفِيمُوا التَّوْرَةَ
وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ وَلَيَزِيدَنَّ
كَثِيرًا مِنْهُمْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا
فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ۝

۷۰۔ بے شک جیرھے ایمان دارن تے جیرھے بہوی تے
صابی تے عیسائی ہن انہیں دجو جیرھا اللہ تے آخرت

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصُّبُورَ وَالصَّالِحِينَ
مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَا خَوْفٌ

عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَخْزَوْنَ ⑤

دے ڈینہہ نے ایمان گمن آدمے تے نیک عمل کرے تے
اوندے لے کوئی خوف نہ ہوسی تے نہ اوموٹھے تھیں۔
۴۱۔ تے اساں بنی اسرائیل کیں لپکا وعدہ گدھا ہا تے
اساں انہیں دو رسول پٹھے بن جڈاں دی انہیں دو رسول
آئے اولیم گمن کے جرمی انہیں دے دل پسند نہ کرینے
بن تے کچھ کول تے انہیں جھٹلا ڈوتا تے کچھ کول او قتل
کرٹ چاہندے بن۔

لَقَدْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ وَارْسَلْنَا إِلَيْهِمْ
رُسُلًا كَلَّمْنَا جَاءَهُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوَىٰ أَنفُسُهُمْ
فَرِيقًا كَذَّبُوا وَفَرِيقًا يَقْتُلُونَ ⑥

۴۲۔ تے انہیں دا خیال اے با جو کوئی فتنہ پیدا نہ تھسی
تے اوندھے تے بوڑے تھی گئے دل اللہ سیں انہیں
تے رحمت کیتی انہیں وچو بہوں سارے دل اندھے تے
بوڑے تھی گئے تے اللہ سیں ہواو کریندن ڈہدا
پٹے۔

وَحَسِبُوا إِلَّا تَكُونُ فِتْنَةً فَعَمُوا وَصَبُّوا ثُمَّ تَابَ اللَّهُ
عَلَيْهِمْ ثُمَّ عَمُوا وَصَبُّوا كَثِيرًا مِنْهُمْ وَاللَّهُ بِصِيرٍ بِمَا
يَعْمَلُونَ ⑦

۴۳۔ بے شک انہیں کفر کیتے جنہیں اکھئے جو بے شک
مسیح ابن مریم ہی اللہ تے مسیح تے اکھیا ہا اے بنی
اسرائیل اساں اللہ دی عبادت کرو جی رہا میڈاوی رب
تے تہا ڈاوی رب۔ بے شک جیہا اللہ دا شریک نیسی
تے اللہ سیں اوندے کیتے بہشت حرام کرڈتی تے اوند
ٹھکاڑ دوزخ تے ظاہیں دا کوئی امدادی نیں۔

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ
وَقَالَ الْمَسِيحُ بَنِي إِسْرَءِيلَ اعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي
وَرَبَّكُمْ إِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَزَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ
الْجَنَّةَ وَمَا لَهُ التَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنَ النَّصْرِ ⑧

۴۴۔ بے شک انہیں کفر کیتے جنہیں اکھئے جو بے شک
اللہ ترین وچو بک سٹو کوئی معبود نیں سوائے ہک
معبود دے نے جے او اے اکھن کیں نہ رُکے تے
انیجے کافرین کول ضرور عذاب پہنچی ڈکھ ڈیون والا۔
۴۵۔ کیا او اللہ دنیں جھکدے تے اول کیں بخشش
نیں منگدے تے اللہ سیں بہوں بخشش والا تے
بہوں مہربان۔

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ ثَلَاثٌ ثَلَاثَةٌ وَمَا مِنْ
إِلَهِ إِلَّا إِلَهُ وَاحِدٌ وَإِنْ لَمْ يَنْتَهُوا عَمَّا يَقُولُونَ
لَيَمَسَّنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ⑨

أَفَلَا يَتُوبُونَ إِلَى اللَّهِ وَيَسْتَغْفِرُونَ لَهُ وَاللَّهُ غَفُورٌ
رَحِيمٌ ⑩

۴۶۔ مسیح ابن مریم نہ ہن سوائے ہک رسول تے اول

مَا الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ

قَبْلَهُ الرُّسُلُ وَأَمَّهُ صِدْقُهُ ۚ كَانَ يَأْكُلُ الطَّعَامَ
أَنْظُرَ كَيْفَ يُبَيِّنُ لَهُمُ الْآيَاتِ ثُمَّ أَنْظَرُنِي يُفَكِّرُونَ ﴿٥﴾

کنیں پہلے سارے رسول مرگین تے اوندی مابھی ہائی
اوڑدیں کھانا کھندے ہن توں ڈیکھ اسان کیوں انہیں
تے دلیلاں کھول کے بیان کریندے ہیں۔ توں ول ڈیکھ
جوا نہیں دے خیال کیوں بدلیج ویندن۔

قُلْ أَتَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا
وَلَا نَفْعًا ۚ وَاللَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٦﴾

۷۔ توں اکھ کیا تسان اللہ سیس کوں چھوڑ کے اوندی
عبادت کریندے؟ جیر حانہ تہاکوں ڈکھ پچا بگدے
تے نہ فائدہ۔ بے شک اللہ سیس بہوں سُنُّ والا تے
جائٹ والا ۷۔

قُلْ يَٰ أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ غَيْرَ الْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعُوا
أَهْوَاءَ نَفْسِكُمْ قَدْ ضَلُّوا مِنْ قَبْلُ وَأَضَلُّوا كَثِيرًا وَضَلُّوا
عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ ﴿٧﴾

۸۔ توں اکھ لے اہل کتاب اپنے دین دے بارے مچ
ناحق حدکین نہ ودھو تے اوں قوم دی خواہش دے پچھ نہ
چلو جیرھی تسان کنیں پہلے گمراہ تھی گئی ہائی تے بہوں
ساریں کوں انہیں گمراہ کیا ہاتے او سدھے راہ کنیں تھوڑک
گئے ہن۔

لُعِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ عَلَى لِسَانِ
دَاوُدَ وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ ۚ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا
يَعْتَدُونَ ﴿٨﴾

۹۔ بنی اسرائیل وچو جنہیں کفر کیتے انہیں تے لعنت کیتی
گئی ۷ داؤد تے عیسیٰ ابن مریم دی زبانی۔ ایں واسطے
جوا نافرمانی کریندے تے حدکین ودھدے ہن۔
۸۔ تے ہک ڈوہجے کوں برائی کنیں جیرھی او کرن ہا روکیندے
نہ ہن تے بہوں بُرا ہا جو او کریندے ہن۔

كَانُوا لَا يَتَنَاهَوْنَ عَنْ مُنْكَرٍ فَعَلُوهُ لَبِئْسَ مَا كَانُوا
يَفْعَلُونَ ﴿٩﴾

۸۱۔ توں انہیں وچو بہوں ساریں کوں ڈہریں جو او کافریں
کوں اپنا امدادی بُنیدن بہوں بُراء جو انہیں اپنی مرضی
نال اگو پھٹے تے اللہ انہیں تے ناراض تھی گئے
تے او عذاب وچ پئے رہن۔

تَرَى كَثِيرًا مِنْهُمْ يَتَوَلَّوْنَ الَّذِينَ كَفَرُوا ۚ لَبِئْسَ مَا
فَعَلَتْ لَهُمْ أَنْفُسُهُمْ أَنْ سَخِطَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَفِي
الْعَذَابِ هُمْ خَالِدُونَ ﴿١٠﴾

۸۲۔ تے جے او اللہ خطے اوندے بنی تے جو اوندو ہلایا گئے
ایمان گمن آدن ہاتے نہ بٹادن با انہیں کوں سبگتی
رتے چپکا ہا تے بے شک انہیں وچو بہوں سارے
نافرمانن۔

وَلَوْ كَانُوا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالنَّبِيِّ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ
مَا اتَّخَذُوا هَٰؤُلَاءِ وَلَكِنَّ كَثِيرًا مِنْهُمْ فَسِقُونَ ﴿١١﴾

لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً لِلَّذِينَ آمَنُوا الْيَهُودَ
وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا وَلَتَجِدَنَّ أَقْرَبَهُم مَّوَدَّةً لِلَّذِينَ
آمَنُوا الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصْرُهُ ذَٰلِكَ يَأْتِيهِمْ فَيَقُولُونَ
وَرَهْبَانًا وَآلَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿۸۳﴾

۸۳۔ توں مومنین دی دشمنی وچ یہودیوں کوں تے انہیں کوں
جیرھے مشرکین سخت پیسیں تے توں پیسیں مومنین دے زیادہ
کولو محبت کرن وچ انہیں کوں جیرھے آہدن اسان
عیسائی ہیں اسے این واسطے جو انہیں وچ علماء (پادری)
تے اللہ دے ہن تے بے شک او دہائی نیں کریندے۔

وَإِذَا سَمِعُوا مَا أُنْزِلَ إِلَى الرَّسُولِ تَرَىٰ أَعْيُنُهُمْ
تَفِضُ مِنَ الدَّمْعِ مِمَّا عَرَفُوا مِنَ الْحَقِّ يَقُولُونَ
رَبَّنَا آمَنَّا قَالَتْ بَنَاتُنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ ﴿۸۴﴾

۸۴۔ تے جڈاں وکلام سُنن او جیرھا رسول دو لہایا گئے
جے تلا انہیں حق سُنجانے توں ڈہریں انہیں دی اکھیں وچ
ہنجھو دیہہ پندن تے او آہدن لے ساڈے
رب اسان ایمان گھن آئے ہن توں ساکوں گواہیں وچ
لکھ گھن۔

وَمَا لَنَا لَا نُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا جَاءَنَا مِنَ الْحَقِّ وَ
نَطْمَعُ أَنْ يُدْخِلَنَا رَبَّنَا مَعَ الْقَوْمِ الصَّالِحِينَ ﴿۸۵﴾

۸۵۔ ساکوں کیا تھی گئے جو اسان اللہ تے ایمان نہ گھن
آؤں تے جو ساڈو حق آئے تے ساڈی خواہش جو ساڈا
رب ساکوں داخل کرے نیک لوکیں وچ۔

قَالَتْ بِهِمْ اللَّهُ بِمَا قَالُوا جَنَّتْ تَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا وَذَٰلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ ﴿۸۶﴾

۸۶۔ تے اللہ سیس انہیں کوں ایں گال دے دے وچ بہشت ڈیسی جنیں
دے وچ نہراں و ہندیاں پیرن او اوں دے وچ ہمیشہ
رہن تے ایہو نیک لوکیں دا بدلہ دے۔

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿۸۷﴾

۸۷۔ تے جنہیں انکار کیستے تے ساڈی آیات کوں جھٹلائے
تیں ایہے لوک دوزخی ہن۔

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَحْزَنُوا طَبِيتَ مَا أَهَلَ اللَّهُ لَكُمْ
وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿۸۸﴾

۸۸۔ اے ایمان والو! توں پاک چیزاں جیرھیاں اللہ سیس
تہا ڈے کیستے حلال کیتن انہیں کوں حرام نہ کرو تے حد کنیں
نہ ددھو بے شک اللہ سیس زیادتی کرن والیں کوں پسند
نیں کریندا۔

وَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَلًا طَيِّبًا وَاشْكُوا لِلَّهِ الَّذِي
أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ ﴿۸۹﴾

۸۹۔ تے توں کھاؤ جو تہا کوں اللہ سیس ڈے تے حلال
تے پاک شہیں تے اللہ کنیں ڈرو جیندے اے توں
ایمان گھن آئے۔

لَا يُؤْخَذُ لَكُمْ بِالْعُوفَىٰ إِنِيبَاكُمْ وَلَٰكِنْ يُؤْخَذُ لَكُمْ

۹۰۔ تہا ڈی فضول قسمیں تے تہا کوں اللہ سیس نیں

إِنَّمَا عَقَدْتُمُ الْإِيمَانَ فَلَقَارْتُهُ أَطْعَامُ عَشْرَةِ مِثْلَيْنِ
مِنْ أَوْسَطِ مَا تُطْعَمُونَ أَهْلِيكُمْ أَوْ كِسْوَتُهُمْ أَوْ تَخْرِيجُهُمْ
رَقَبَةٍ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ ذَلِكَ كَفَّارُهُ
إِيمَانُكُمْ إِذَا حَلَفْتُمْ وَاحْفَظُوا إِيمَانَكُمْ كَذَلِكَ
يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٠﴾

پکڑینا تے او تہا کوں جیڑیاں تساں پکیاں قساں کھندے ؎
انہیں تے جہیں داکفارہ ؎ ڈاہ میسین کوں او کھاٹا کھواڑ
جیڑیاں تساں اپنے گھروالیں کوں کھوسندے ؎
یا انہیں دے کپڑے یا بک غلام کوں آزاد کرو تے جیکوں
حفاظت ہوئے او ترے روزے رکھے۔ اے تہاڑی قسیں
دا کفارہ ؎ جیڑیاں تساں کھندے ؎ تے اپنی قسیں دی
حفاظت کرو الیں اللہ سیئیں اپنے محکم تہاڑے کیستے
کھول کھول کے بیان کریندے تاں جو تساں شکر کرو۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّا الْخَمْرُ وَالْبَيْسُ وَالْإِنْتَابُ
وَالْأَزْلَامُ رِجْسٌ مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ
تُفْلِحُونَ ﴿١١﴾

۹۱۔ اے ایمان والو بے شک شراب تے جوئے بت
تے تیریں نال کراکڑ من پلین تے شیطانی کم اس کینیں پیو
تاں جو تساں کامیاب تھی و پیو۔

إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُوقِعَ بَيْنَكُمْ الْعَدَاوَةَ
وَالْبَغْضَاءَ فِي الْخَمْرِ وَالْبَيْسِ وَيَصُدَّكُمْ عَنْ
ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنِ الصَّلَاةِ فَهَلْ أَنْتُمْ مُنْتَهُونَ ﴿١٢﴾
وَاصْبِرُوا لِلَّهِ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَاحْذَرُوا فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ
فَاعْلَمُوا أَنَّمَا عَلَى رَسُولِنَا الْبَلَّغُ الْبَيِّنُ ﴿١٣﴾

۹۲۔ بے شک شیطان تہاڑے درمیان شراب تے جوئے نال
دشمنی تے بغض پاون چاہندے تے تہا کوں اللہ دے ذکر
تے نماز کینیں ہٹاؤں چاہندے تے کیا تساں رک ولیر۔
۹۳۔ تے اللہ دی فرمانبرداری کرو تے (ادارے) رسول دی
فرمانبرداری کرو تے ہوشیار رہو تے جے تساں پھر گویے
تے جان گھن جو ساڑے رسول دی ذمہ داری صرف
کھول کے پیچا ڈیون ؎

لَيْسَ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جُنَاحٌ
فِيمَا طَعِمُوا إِذَا مَا اتَّقَوْا وَآمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
تُحْمَ أَتَّقُوا وَآمَنُوا ثُمَّ اتَّقَوْا وَحَسَنُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ
الْحَسَنِينَ ﴿١٤﴾

۹۴۔ مومنین تے نیک عمل کرن والیں تے کوئی گناہ نیں
جو او کھاؤں جڈاں او اللہ کینیں ڈرن تے ایمان گھن آون
تے نیک عمل کرن تے دل تقویٰ وچ و دمن تے ایمان
وچ دی دل تقویٰ وچ و دمن تے احسان کرن تے اللہ
احسان کرن والیں کوں پسند کریندے۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَيَبْلُوَنَّكُمْ اللَّهُ بِشَيْءٍ مِنَ الصَّيْدِ
تَنَالُهُ أَيْدِيكُمْ وَرِمَاحُكُمْ لِيَعْلَمَ اللَّهُ مَنْ يَخَافُهُ
بِالْغَيْبِ فَمَنْ اعْتَدَىٰ بَعْدَ ذَلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٥﴾

۹۵۔ اے ایمان والو اللہ سیئیں تہا کوں ازبسی اول تھوڑے
شکار نال جے تک تہاڑے ہتھ تے نیزے تچ بگسن تاں
جو اللہ سیئیں ظاہر کرے جیڑیاں او ڈھر تھی کے اوں کینیں

بڑھے۔ تے جیرھا ایندے بلد حد کئیں ودھی تے اوندے واسطے دکھ بڑیوں والا عذاب۔

۹۶۔ سے ایمان والو تساں شکار نہ مارو جیڑاں تساں احرام وچ ہوو تے جیرھا اونکوں مرلیسی جان بکھ کے تے اوندل بدلہ اوہر جیہاں جانور ہوسی جیرھا اوں ماریے بڑو انصاف کرن والے تہا بڑے وچو ایند فیصلہ کرلین تے اوں کوں قربانی کیے کہیے تک پچا وٹاں ضروری یا میکینیاں داکھنا یا ایندے برابر روزے ہن تاں جو او اپنے بڑے کم دی سزا پاوے۔ جو گزر گئے او اللہ سیس معاف کرڈتے تے جیوں والا کیتا تے اللہ سیس اوں کوں سزا ڈیسی تے اللہ سیس غالب تے سزا ڈیوں والا۔

۹۷۔ تہا بڑے اتے سمندر دا شکار حلال کیتا گئے تے اوندل کھاوٹ تہا بڑے تے بنہیں مسافریں دے فائدے کیے جئے۔ تہا بڑے اتے خشکی دا شکار حرام کیتا گئے جے تیں تساں احرام وچ ہوو تے اللہ کئیں بڑو جیند و تساں کھٹے کر کے بیٹھے ویسوں

۹۸۔ اللہ سیس عزت والے گھر کہیے کوں لوکیں دی ترقی کیے ذریعہ بنائے تے عزت والے جینے کوں تے قربانیں کوں تے پٹے والے جانوریں کوں لے ایں واسطے تاں جو تساں جان گھنوں بے شک اللہ سیس جائدے جو آسمان وچ تے جزمین وچ تے بے شک اللہ سیس ہر شے کوں بہوں جائدے۔

۹۹۔ تے تساں جان گھنوں بے شک اللہ سیس سمعت سزا ڈیوں والا تے بے شک اللہ سیس بہوں بخشش والا تے بہوں رحم کرن والا۔

۱۰۰۔ ساڈے رسول دے ذمہ صرف پچا وٹ تے اللہ سیس

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْتُلُوا الصَّيْدَ وَأَنْتُمْ حُرُمٌ
وَمَنْ قَتَلَهُ مِنْكُمْ مُتَعِدًّا فَعَزَّاهُ قِتْلَ مَا قَتَلَ مِنَ
التَّعَمُّ بِحُكْمِهِ ذُو عَدْلٍ مِنْكُمْ هَدْيًا بَلِغَ الْكُنْبَةِ
أَوْ كَفَّارَةً طَعَامٍ مَسْكِينٍ أَوْ عَدْلُ ذَلِكَ صِيَامًا
لِيَذُوقَ وَبَالَ أَمْرِ عَفَا اللَّهُ عَنْمَا سَلَفًا وَمَنْ عَادَ
فَيَنْتَقِمِ اللَّهُ مِنْهُ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ ۙ

أَجَلٌ لَكُمْ صَيْدُ الْبَحْرِ وَطَعَامُهُ مَتَاعًا لَكُمْ وَلِلسَّيَّارَةِ وَحُرْمَ عَلَيْكُمْ صَيْدُ الْبَرِّ مَا دُمْتُمْ حُرُمًا
وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ۙ

جَعَلَ اللَّهُ الْكُنْبَةَ الْآيَةَ الْحَرَامَ قِيَمًا لِلنَّاسِ وَ
الشَّهْرَ الْحَرَامَ وَالْهَدْيَ وَالْقَلَائِدَ ذَلِكَ لِيَتَعْلَمُوا
أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَأَنَّ
اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ۙ

اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ وَأَنَّ اللَّهَ عَفُورٌ
رَحِيمٌ ۙ

مَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ

وَمَا تَكْتُمُونَ ﴿۱۱﴾

قُلْ لَا يَسْتَوِي الْخَبِيثُ وَالطَّيِّبُ وَلَوْ أَعْجَبَكَ كَثْرَةُ الْخَبِيثِ فَاتَّقُوا اللَّهَ يَأُولِي الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿۱۲﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتْلُوا عَنْ أَشْيَاءَ إِنْ تُبَدَّلَكُمْ تُسَوِّمُكُمْ وَإِنْ تَسَلَّوْا عَنْهَا حِينَ يُنْزِلُ الْقُرْآنُ تَبَدَّلْكُمْ عَفَا اللَّهُ عَنْهَا وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿۱۳﴾

قَدْ سَأَلَهَا قَوْمٌ مِنْ قَبْلِكُمْ ثُمَّ أَصْبَحُوا بِهَا كَافِرِينَ ﴿۱۴﴾

مَا جَعَلَ اللَّهُ مِنْ بَحِيرَةٍ وَلَا سَائِبَةٍ وَلَا وَصِيلَةٍ وَلَا حَامٍ وَلَكِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَكَثُرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۱۵﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَى مَا أَنزَلَ اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ قَالُوا حَسْبُنَا مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا أَوَلَوْ كَانَ آبَاؤُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ ﴿۱۶﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَيْكُمْ أَنْفُسَكُمْ لَا يَضُرَّكُمْ مَنْ صَلَّى إِذَا اهْتَدَى ثُمَّ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا

جاؤے جو تساں ظاہر کریدے ءتے جو تساں لکیندے ء۔
۱۰۱۔ کوں آکھ ڈے جو خبیث تے پاک کھو جس میں نہیں ہرندے
بھانویں تیکوں خبیث دی کثرت چنگی دی بگے۔ تے اے
عقل والو! کیں ڈرو تاں جو تساں کامیاب تھی و نجو۔

۱۰۲۔ اے ایمان والو! بھانگا پس نہ پچھو جو تہا ڈے اتے
ظاہر کر ڈتیاں و نجن تے تہا کوں بڑیاں بگن تے جے انہیں
دے متعلق پچھو جیڈاں قرآن لہندا بیا ہووے تے او
تہا ڈے اتے ظاہر کر ڈتیاں و لیس اللہ سیس آپیں انہیں
کوں ظاہر نہیں کیاتے اللہ سیس بہوں بخش ڈوالا تے بہوں
سمجھ نال کم گھنن ڈوالا

۱۰۳۔ تساں کیں پہلے دی بک قوم نے انہیں گاہیں دا پچھا ہا
تے دل انہیں دے انکاری تھی گئے ہن۔

۱۰۴۔ تے اللہ سیس شی بٹایا پھو ڈا ہاں چٹن والی ڈاچی دے
کن کپن دی رم اتے نہ سائبہ (بیخ بال چٹن والی ڈاچی) تے نہ وسیلہ (بکری
کوں لیل لیل جاڑے چاون تے انہیں کوں کہیں بک کوں
ذبح نہ کرن تے نہ اوں (ساہن کوں چھوڑ ڈیون جیندی نسل
وچو ڈا ہاں تھی و نجن) (اے رساں غلط ہن) تے بے شک
جیرے کافرن او اللہ دے خلاف کوڑ پدھیندن تے انہیں
وچو بہوں سارے عقل نہیں کریدے۔

۱۰۵۔ تے جیڈاں انہیں کوں اکھیندے آؤ اوندو جو اللہ نے
ہائے تے آؤ اوندے رسول دو او آہدن ساکوں او کافی ء
جیندے اتے اسال اپنے پیو ڈا ڈے کوں پاتے
بھانویں انہیں دے پیو ڈا ڈے کھ دی نہ چاؤدے ہون
تے نہ سدے رستے تے ہون۔

۱۰۶۔ اے ایمان والو! تہا ڈی جانیں دا تہا ڈے اتے حق جیرھا
گمراہ تھی گئے او تہا کوں نقصان میںں پچا سگدا جے تساں

فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۱۰﴾

سدمے رستے تے ہوو۔ تساں ساریں اللہ دے دے ولے او

تہا کوں جو تساں کریندے ہاوے ڈیسی

۱۰۔ اے ایمان والو جیڑاں تہا بڑے دچو کوئی مرٹ لگے

تے وصیت دے وقت تہا بڑی گواہی دا طریقہ لے ہوسی

جو تہا بڑے دچو بڑو انصاف کرن ولے ہون یا بڑو بے غیریں

دچو ہون تے جے تساں سفروچ ہوو تے تہا کوں موت

دی مصیبت آونجے تے انہیں بڑوناہیں کوں نماز دے بعد

روک گھنوتے او اللہ دی قسم کھاون جے تہا کوں شک

پئے ونجے جو اساں ایں گواہی دا کوئی مل نہیں گدھا

بھانویں او کو لہو دا سکا ہووے تے اساں اللہ دی گواہی

کوں نہ ٹکیسوں نہ تاں اساں گناہ گاریں دچو حق و لیسوں۔

۱۰۸۔ تے جے اے پتہ بگ ونجے جو انہیں اپنے فمے

گنا، گھن گدھے تے دل پے بڑو انہیں دی جا

تے کھڑے تھیون انہیں دچو جنہیں دے خلاف پہلے

بڑو نے گواہی بڑی بائی او بڑوہیں اللہ دی قسم

کھاون جو ساڈی گواہی انہیں بڑو دی گواہی کنیں زیادہ سچی

تے اساں زیادتی نہیں کیتی ناں تاں اساں ظالمیں دچو حق

ولیسوں۔

۱۰۹۔ اے طریقہ انہیں کوں ایندے زیادہ کو لہو کر ڈیسی جو او

گواہی واسقے دے مطابق بڑوہیں یا او بڑن جو انہیں دی

قسم دے بعد بی قسم اوں کوں رد کرن واسطے پیش کر ڈیتی

ولیس۔ تے اللہ کنیں بڑو تے سٹو تے اللہ سٹیں نافرمان

قوم کوں سدھاراہ نہیں بڑکھلیندا۔

۱۱۰۔ جیڑاں اللہ سٹیں ساریں رسولیں کوں کھٹا کر لیتی تے

آکھسی تہا کوں کیا جواب بڑتا گیا ہا تے او آکھسن سا کوں

پتہ نہیں بے شک توں غیب کوں دہوں چاڈیوں۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا شَهَادَةُ بَيْنَكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدُكُمْ

الْمَوْتُ حِينَ الْوَصِيَّةِ اثْنَانِ ذُوَا عَدْلٍ مِّنْكُمْ أَوْ

أُخْرَانِ مِنْ غَيْرِكُمْ إِنْ أَنْتُمْ حَضَرْتُمْ فِي الْأَرْضِ

فَأَصَابَتْكُمْ مُصِيبَةُ الْمَوْتِ تَحْسِبُوهُمَا مِنْ بَعْدِ

الصَّلَاةِ فَيُقْسِمَنِ بِاللَّهِ إِنْ ارْتَبْتُمْ لَا تَشْتَرِي بِهِ

ثَمَنًا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ وَلَا تَكُنْتُمْ شُهَدَاءَ اللَّهِ

إِنَّمَا إِذَا لَسَ الْأَشْيَاءُ ﴿۱۰﴾

فَإِنْ عُسِرَ عَلَىٰ أَثَمَهَا اسْتَحْقَاقًا إِنَّمَا فَاخِرِينَ يَقُولُونَ

مَقَامَهُمَا مِنَ الَّذِينَ اسْتَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْأُولَٰئِينَ فَيَقْسِمَنِ

بِاللَّهِ لَشَهَادَتُنَا أَحَقُّ مِنْ شَهَادَتَيْهِمَا دَمًا عِنْدَنَا

إِنَّمَا إِذَا لَسَ الظَّالِمِينَ ﴿۱۱﴾

ذَلِكَ أَدْنَىٰ أَنْ يَأْتُوا بِالشَّهَادَةِ عَلَىٰ وَجْهٍ أَوْ يَخَافُوا

أَنْ تُرَدَّ أَيْمَانُ بَعْدَ آيَتِنَا بِهِمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَالْأَسْمَاطُ

وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿۱۲﴾

يَوْمَ يَجْمَعُ اللَّهُ الرُّسُلَ فَيَقُولُ مَاذَا أُجِنْتُمْ قَالُوا

لَا عِلْمَ لَنَا بِإِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ﴿۱۳﴾

إِذْ قَالَ اللَّهُ لِيَعْقُوبَ إِنِّي مَرْيَمَ أَزْوَاجِي عَلَيْكَ
وَعَلَىٰ وَالِدَتِكَ إِذْ أَبَدْتُكَ بِرُوحِ الْقُدُسِ تَحْلُمُ
النَّاسُ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَإِذْ عَلَّمْتُكَ الْكِتَابَ وَ
الْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَإِذْ تَخْلُقُ مِنَ الطِّينِ
كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ بِأَذْنِي فَتَنفُخُ فِيهَا فَتَكُونُ طَيْرًا بِأَذْنِي
وَتُنَبِّئُ الْأَكْمَةَ وَالْأَبْرَصَ بِأَذْنِي وَإِذْ تُخْرِجُ الْمَوْتَىٰ
بِأَذْنِي وَإِذْ كَفَفْتُ بَنِي إِسْرَءِيلَ عَنْكَ إِذْ جِئْتَهُمْ
بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ إِنْ هَذَا إِلَّا
سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿۱۱۱﴾

۱۱۱۔ جب ایل اللہ نے اکھیا اے عیسیٰ ابن مریم توں یاد کر ساڈی
المنعت جیڑھی اسان تیڈے اتے کیتی ہائی تے تیڈی ما
تے جیڑاں روح القدس نال تیڈی مدد کیتی ہم۔ توں لوکیں نال
گاہیں کریندا ہانویں پیگھے (چھوٹی عمر) وچ تے ڈھلوی
جوانی وچ جیڑاں میں تیکوں کتاب تے سٹپ تے سکھائی ہائی
تورات تے انجیل ہی تے جیڑاں توں مٹی نال پکھی آلی کار
میڈے حکم نال بنیندا ہانویں تے توں اندرے بچھو کا مریندا
ہانویں تے میڈے حکم نال پکھی بن ویندا ہانے توں جاندرے
اندرے تے کوڑھی کون میڈے حکم نال ٹھیک کریندا ہانویں
تے میڈے حکم نال مردے کلبھیندا ہانویں تے جیڑاں میں
بنی اسرائیل کون تیں کنیں پیریں رکھے جیڑاں توں انہیں
کنیں دلیلاں گھن کے آیا ہانویں تے انہیں دجو ہرے لوکیں
الکار کیتا ہانہیں اکھیا اے تے موف کھلا کھلا جادو۔

وَإِذْ أَوْحَيْتُ إِلَى الْحَوَارِيِّينَ أَنْ امْنُوا بِي وَبِرُسُولِي
قَالُوا آمَنَّا وَاشْهَدْ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿۱۱۲﴾

۱۱۲۔ تے جیڑاں میں حواریں دوجی کیتی جو تسان ایمان گھن
اؤ میڈے اتے تے میڈے رسول تے انہیں اکھیا اسان
من گدھے تے توں گواہ رہ جو اسان بے شک مسلمان ہیں۔

إِذْ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ لِيَعْقُوبَ ابْنُ مَرْيَمَ هَلْ نَسْتَطِيعُ
رَبِّكَ أَنْ يُنْزِلَ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ قَالُوا أَنهَوْا
اللَّهُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿۱۱۳﴾

۱۱۳۔ جیڑاں حواریں اکھیا اے عیسیٰ ابن مریم کیا تیڈا رب اے
طاقت رکھیندے جو ساڈے اتے آسمان کنیں مائدہ لہاے
اوں اکھیا اللہ کنیں ڈرو جے تسان مومن ہتے۔

قَالُوا نُرِيدُ أَنْ نَأْكُلَ مِنْهَا وَنَحْمِلَ قُلُوبَنَا وَنَعْلَمَ
أَنْ قَدْ صَدَّقْنَا وَنَكُونُ عَلَيْهَا مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿۱۱۴﴾

۱۱۴۔ انہیں اکھیا اسان چاہندے ہیں جو اسان اندرے دجو
کھاؤں تے ساڈے دل تسلی پکڑن تے اسان چاہن گھنوں
جو بے شک تیں سچ اکھئے اسان اندرے لے گواہ بن وچوں۔

قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا أَنْزِلْ
عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ تَكُونُ لَنَا عَيْدًا
لِأَوَّلِنَا وَآخِرِنَا وَآيَةً مِنْكَ وَارْزُقْنَا وَأَنْتَ
خَبِيرُ الرُّقِيِّنَ ﴿۱۱۵﴾

۱۱۵۔ عیسیٰ ابن مریم نے اکھیا اے اللہ اے ساڈے رب
ساڈے اتے مائدہ لہا آسمان کنیں ساڈے پہلیں تے
پچھلیں واسطے عید تمی ونچے تے تیڈے ولو نشان ہوئے
تے ساکوں رزق ڈے تے توں بہترین رزق ڈیوون والا ہوں۔

قَالَ اللَّهُ إِنِّي مَنَّلَهَا عَلَيْكُمْ فَتَنَّا بَكْفُرًا
بَعْدَ مَنكُمُ فَإِنِّي أَعَذِبُهَا إِلَّا أَعَذِبُ أَهْلًا
مِّنَ الْعَالَمِينَ ۝

۱۱۶

۱۱۶۔ اللہ سیس اکھیا بے شک میں او تہا بڑے تے بسیدال
تے ایندے بعد جے کہیں تہا بڑے وچ کفر کیا تے میں
اوں کوں عذاب ڈلیاں۔ ایجھا عذاب جیرھا دنیا وچ میں
کہیں کوں نہ ڈتا ہوسی۔

وَإِذْ قَالَ اللَّهُ يُعِيسِي ابْنَ مَرْيَمَ ءَأَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ
اتَّخِذُونِي وَأَهْلِي الْهَيْئِينَ مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالُوا سُبْحَانَكَ
مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ مَا لَيْسَ لِي بِحَقِّ إِنْ كُنْتُ
قُلْتُهُ فَقَدْ عَلِمْتَهُ تَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِي وَلَا أَعْلَمُ
مَا فِي نَفْسِكَ إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ۝

۱۱۷

۱۱۷۔ تے جڈاں اللہ سیس اکھیا اے عیسیٰ ابن مریم کیا
تیں لوکس کوں اکھیا ہا جو میکوں تے میڈی ما کوں
ڈو خدا اللہ کوں چھوڑ کے۔ اوں اکھیا توں پاک میں میکوں
کیا حق ہا جو میں او اکھاں ہا جیندا میکوں کوئی حق نہا جے
میں اکھیا ہوسی تے توں اوں کوں چاڈیں جو میڈے دل
وچ توں اوں کوں چاڈیں تے جو تیڈے دل وچ۔ میں

مَا قُلْتُ لَهُمْ إِلَّا مَا أَمَرْتَنِي بِهِ أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي
وَرَبَّكُمْ وَكُنْتُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا مَا دُمْتُ فِيهِمْ فَلَمَّا
تَوَفَّيْتَنِي كُنْتُ أَنْتَ الرَّقِيبَ عَلَيْهِمْ وَأَنْتَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ شَهِيدٌ ۝

۱۱۸۔ میں انہیں کوں صرف او کہنے جو تیں میکوں حکم ڈتا ہا
جو اللہ دی عبادت کرو جیرھا میڈا دی رب تے تہا ڈاوی
رب او تیں میں انہیں تے نگران ہائیں جے میں انہیں
وچ ہائیں جڈاں تیں میکوں وفات بڑے ڈتی تے توں
ہی انہیں تے نگران ہائیں تے توں ہر چیز تے نگرانیں۔

إِنْ تُعَذِّبْهُمْ فَإِنَّهُمْ عِبَادُكَ وَإِن تَغْفِرْ لَهُمْ فَإِنَّكَ
أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝

۱۱۹۔ جے انہیں کوں عذاب ڈلیوں تے بے شک او تیڈے
بند تے جے توں انہیں کوں بخش ڈیوں تے بے شک
توں غالب تے ہوں سیٹاں ایں۔

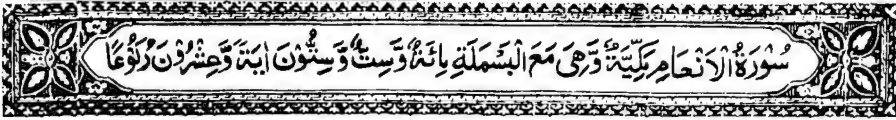
قَالَ اللَّهُ هَذَا يَوْمُ يَنْفَعُ الصَّادِقِينَ صِدْقُهُمْ
لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ
فِيهَا أَبَدًا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَلِكَ
الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ۝

۱۲۰۔ اللہ سنیں اکھیا اے جہاڑا سپیں کوں انہیں دا
سچ فائدہ ڈلیسی انہیں واسطے بہشت جیندے وچ
نہراں و ہندیاں پین اوں دے وچ ہمیشہ رہیں۔ اللہ انہیں تے
راضی تھی گئے تے او اللہ تے راضی تھی گئیں۔ اے جہوں
وڈی کامیابی۔

لِلَّهِ الْمُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا فِيهِنَّ وَهُوَ عَلَى
كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝

۱۲۱۔ آسمانیں تے زمین تے جو کچھ انہیں دے وچ انہیں دی
بادشاہی اللہ کی تے ہے تے او ہر شے تے قادر۔

۱۲۱

سورة النام مکی ۷۷ آیتوں سے لے کر ۱۶۶ آیتوں تک ۲۰ رکوعیں۔

- ۱۔ میں شروع کریناں اللہ دے ناں نال جبرہا بن منگئے
بُیُونُ وَاللّٰہُ تے ول ول رحم کرل والا ۷۔
- ۲۔ ساریاں صفات اللہ سیٹ واسطے بن جیں آسمانیں
تے زمین کوں بٹائے تے اندھارے تے سو جھلا
بٹائیں ایندے باوجود کافر لوک اپنے رب دا شریک بنین
۳۔ او ہو ۷ جیں تہا کوں مٹی کنیں پیدا کیتے تے وقت
مقرر کیتے تے ایں مقرر وقت دا علم ہونکوں ۷ ول دی
تساں شک کریندے ۷۔
- ۴۔ او ہو اللہ جبرہا آسمانیں تے زمینیں وچ او تہا بڑے
رازیں کوں دی جائدے تے تہا بڑے ظاہر کوں دی تے
او جائدے ہونساں کندے ۷۔
- ۵۔ تے جڈاں دی انہیں دے رب دے نشانیں وچو کوئی
نشان اندے تے او اوں کنیں منہ پھیر گھندن۔
- ۶۔ بے شک انہیں سچ کوں جھٹلائے جڈاں او انہیں
دو آنگے تے جلدی او انہیں کوں او فہراں مل ولین
جنہیں تے او کھندن۔
- ۷۔ کیا انہیں کوں پتہ نیں جو انہیں کیں پلے اساں کتنے زمانے دے
لوکس کوں ہلاک کیتے اساں انہیں کوں زمین وچ او طاقت
ڈٹی مانی جبرم تہا کوں نیں ڈٹی تے اساں انہیں تے بدلیں
کنیں ڈاڑھا مینہ ولسٹے تے انہیں واسطے نہراں بنائیں
جبریاں انہیں دے ماتحت چلدیاں بن ول اساں انہیں دے
گناہیں دی وجہ نال انہیں کوں ہلاک کر ڈتا تے اوندے بعد

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

الْحَدِّ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَجَعَلَ
الظُّلُمَاتِ وَالنُّورَ ثُمَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ ②

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ طِينٍ ثُمَّ قَضَىٰ أَجَلَهُ وَأَجَلٌ
مُّسَمًّى عِنْدَهُ ثُمَّ أَنْتُمْ مُنْتَرُونَ ③

وَهُوَ اللَّهُ فِي السَّمَوَاتِ وَفِي الْأَرْضِ يَعْلَمُ سِرَّكُمْ
وَجَهْرَكُمْ وَيَعْلَمُ مَا تَكْسِبُونَ ④

وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا عَنْهَا
مُعْرِضِينَ ⑤

فَقَدْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَسَوْفَ يَأْتِيهِمْ
الْأَنْبَاءُ مَا كَانُوا يَستَهْزِئُونَ ⑥

الَّذِينَ بَرَأُوا كُمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَوْمٍ مَكَّنَّاهُمْ
فِي الْأَرْضِ مَا لَمْ نُمْكِنْ لَهُمْ وَارْسَلْنَا السَّمَاءَ عَلَيْهِمْ
قِطْرًا وَجَعَلْنَا الْأَنْهَارَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمْ فَاهْلَكْنَاهُمْ
بِذُنُوبِهِمْ وَأَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَوْمًا آخَرِينَ ⑦

ہک ہی نسل پیدا کر ڈتی۔

۸۔ تے جے اسان تیڈے اتے کانہیں تے کمی ہوئی
کتاب لہندے تے او اونکوں ہتھ نال وٹن دی ہی
تے ول وی کافر ایہو اکھن لے تے کھلا کھلا فریب
۹۔ تے او آمدن ایندے اتے کیوں نہیں لہایا گیا فرشتہ
تے جے اسان فرشتہ لبائوں پاتے اس کال دا فیصلہ تھی ونجے با
تے انہیں کول دل مہلت نہ ڈتی ونجے با۔

۱۰۔ تے جے اسان اونکوں فرشتہ بٹاؤں ہا تے اول کول دی
آدمی دیکھل وچ پھوں ہا تے جیر صی گھل ہن انہیں تے
مشبتہ تھی پی ۶۰ ول وی اسان مشبتہ رکھوں ہا۔
۱۱۔ تیں کنیں پہلے وی رسولیں نال مذاق کیا تگئے۔ تے
پچھیں اول عذاب جیندے اتے او مذاق کریندے ہن او
انہیں کول گھیر (ولہیٹ) گدھے۔

۱۲۔ تول آکھ جو زمین وچ ٹرو پھرو ول بڑیکھو جو جھلاوٹ
والیں دا انجام کیا تھئے۔

۱۳۔ تول آکھ کیندے جو آسمانیں تے زمین وچ (ول) تول
آپ آکھ جو اللہ دا ۱۰ اول اپنے اتے رحمت فرمن کر ڈتی ۶۰
بے شک او تہا کول ضرور قیامت دے ڈینہہ کھٹا کر لسی
جیندے وچ کوئی شک نہیں جیر صے لوکس اپنے آپ
کول گھٹا ڈتے بے شک او ایمان نہ انہیں۔

۱۴۔ تے جیر کچھ رات تے ڈینہہ وچ موجود اوہیں دا ۶۰
تے او بہوں سٹن والا تے بہوں چاٹن والا ۶۰۔

۱۵۔ تول آکھ کیا میں اللہ دے سوا پیا سبگتی بناؤں جیر صا
آسمانیں تے زمین دا پیدا کرن والا ۶۰ تے او کھویندے
تے کھوایا نہیں دیندا۔ تول آکھ میکوں حکم ڈتا گئے جو
میں پہلا۔ فرمانبردار بٹاں تے تول مشرکیں وچو اصلو

وَلَوْ نَزَّلْنَاهُ عَلَيْكَ كِتَابًا فِي قِرْطَاسٍ فَلَسُوهُ يُبَدِّلُونَهُمْ
لَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ ۸

وَقَالُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ مَلَكٌ وَلَوْ أَنزَلْنَا مَلَكَ لَفِضُّ
الْأَمْرُ ثُمَّ لَا يَنْظُرُونَ ۹

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ مَلَكَ لَجَعَلْنَاهُ رَجُلًا وَلَلَبَسْنَا عَلَيْهِمْ
مَا يَلْبَسُونَ ۱۰

وَلَقَدْ اسْتَهْزَى بِرُسُلٍ مِنْ قَبْلِكَ فَحَاقَ بِالَّذِينَ
سَخِرُوا مِنْهُمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ۱۱

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ ثُمَّ انظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الْمُكَذِّبِينَ ۱۲

قُلْ لِمَنْ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلْ لِلَّهِ كُتِبَ عَلَى
نَفْسِهِ الرَّحْمَةُ لِيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ
فِيهِ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ۱۳

وَلَهُ مَا سَكَنَ فِي الْآبِلِ وَالنَّهَارِ وَهُوَ
الَّتَمِيعُ الْعَلِيمُ ۱۴

قُلْ أَغَيْرَ اللَّهِ اتَّخَذَ لِيَا فَاظِرِّي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَهُوَ يُطْعِمُهُ وَلَا يَطْعَمُهُ قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ
أَوَّلَ مَنْ أَسْلَمَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ۱۵

نہ بنیں۔

۱۶۔ توں آکھ بے شک میں ڈبے ڈبہ دے عذاب کیں
ڈرداں جے میں نافرمانی کراں۔

۱۷۔ جس کیں اوں جہاڑے او عذاب ہٹا ڈا گیا تے
بے شک اوندے اتے رحمت ہوسی تے اے کھلی کھلی
کامیابی ۶۔

۱۸۔ تے جے اللہ تیکوں نقصان پکاوے تے اوکوں
ہٹاؤں والا کوئی نہیں سولے ہوندے تے جے او تیکوں
بھلائی پکاوے تے او ہر چیز تے قادر۔

۱۹۔ او اپنے بندیں تے غالب تے او بہوں سیاطنا
تے باخبر۔

۲۰۔ توں آکھ جو سب کیں زیادہ سچی گواہی ڈیوٹن والی
کیرمی ہستی ۷ ول توں آکھ جو اللہ میڈے تے تہاڑے
درمیان گواہ تے میڈو لے قرآن وحی کیسا گئے تاں جو
میں تہا کوں تے جینکوں لے پیچے ایندے نال ہوشیار کراں
کیا تاں لے گواہی ڈیندے ۸ جو خدا نال بے معبود
وی ہن توں آکھ میں گواہی نہیں ڈیندا توں آکھ بے شک
او ہی ہک معبود تے میں بیزاراں اوں کیں جینکوں تاں
شریک بنیدے ۹۔

۲۱۔ جنہیں لوکیں کوں اسال کتاب پڑتی ۱۰ او اوکوں ایویں
سنجھین جیویں او اپنے پتریں کوں سنجھین تے جنہیں
لوکیں اپنے نفس کوں گھٹا ٹاڑے تے او ایمان نہیں
اچندے۔

۲۲۔ اوں کیں وڈا ظالم کوں جبر صا اللہ تے کوڑ ہدھیندے
یا اوندے نشانیں کوں جھٹلیندے۔ بے شک ظالم لوک
کامیاب نیں تھیندے

قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّيَ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ۱۶

مَنْ يُضَرْفُ عَنْهُ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمَهُ وَذَلِكَ الْفَوْزُ
الْبَيْنُ ۱۷

وَرَأَى تَسْلُوكَ اللَّهِ يُضَرِّفُ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ
وَرَأَى تَسْلُوكَ يُخَيِّرُ فَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۱۸

وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْغَبِيرُ ۱۹

قُلْ أَمَّا شَيْءٌ أَكْبَرُ شَهَادَةً قُلْ اللَّهُ شَهِيدٌ
بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَأُوحِيَ إِلَيَّ هَذَا الْقُرْآنُ
لَأُنذِرَكُمْ بِهِ وَمَنْ بَلَغَ أَتَيْنَاكُمْ لَنَشْهَدَنْ
أَنَّ مَعَ اللَّهِ إِلَهَةً أُخْرَى قُلْ لَا أَشْهَدُ
قُلْ إِنَّمَا هُوَ إِلَهُ وَاحِدٌ وَإِنِّي بَرِيءٌ
مِمَّا تُشْرِكُونَ ۲۰

الَّذِينَ آمَنَهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ
أَبْنَاءَهُمُ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ لَمْ لَا يُؤْمِنُونَ ۲۱

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ
بِآيَاتِهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ۲۲

وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَبِيحًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا
أَيْنَ شُرَكَاؤُكُمُ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٢٣﴾

۲۳۔ تے اساں جہاں انہیں ساریں کول کھٹا کر لسیوں ول
آکھسوں انہیں کول جیرے شرک کریندے ہن تہا بڑے
شریک کتھان جنیدے متعلق دعویٰ کریندے ہاوے۔

ثُمَّ لَمْ تَكُنْ تَكُنْ وَتُنَزِّهُهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا وَاللَّهِ رَبَّنَا مَا
كُنَّا مُشْرِكِينَ ﴿٢٤﴾

۲۴۔ یکھیں ایندے جواب وچ او صرف اے آکھن
اللہ دی قسم جیرھا ساڈا رب جو اساں مشرک کائے ناں
ہاں

أَنْظُرْ كَيْفَ كَذَبُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا
يَفْتَرُونَ ﴿٢٥﴾

۲۵۔ ڈیکھ کیوں اپنئے اتے کوڑ بدھیندن تے او بھل
ولین جیرھا او کوڑ بدھیندے ہن۔

وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ وَجَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ
أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِنْ يَرَوْا
كُلَّ آيَةٍ لَا يَقُولُ بِهَا مَعًا شَيْءٌ وَإِذَا أَمَرُوكَ بِمُحَادَاثَةِ
الَّذِينَ كَفَرُوا إِذَا سَأَلُوا الْأَوَّلِينَ ﴿٢٦﴾

۲۶۔ انہیں وچو کجھ او ہن جیرے تیبڑی گال کول سندن
تے اساں انہیں دے دلیں تے پردے پاڈتے جو اے
سمجھ نہ سگن۔ تے انہیں دے کئیں وچ بوڑھے او
سارے نشان دی ڈیکھ گھن ماں وی او دے اتے ایمان
نہ گھن او سن۔ تے جہاں او تیبڑ واندن تیبڑے ناں
جھٹا کریندن۔ تے جیرے کافرن او بدن ہو اے تے
پہلے لوکس دیاں کہانیاں۔

وَهُمْ يَنْهَوْنَ عَنْهُ وَيَنْنَوْنَ عَنْهُ وَإِنْ يُهْلِكُونَ
إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٧﴾

۲۷۔ تے او نہیں کول او کئیں رکیندن تے آپ وی
رکدن تے او صرف اپنئے آپ کول ہلاک کریندن
تے او سمجھدے نیں۔

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ وَقَفُوا عَلَى النَّارِ فَقَالُوا يَلَيْتَنَا نُرَدُّو
أَوْ نَكَذِّبُ بَابِ رَبِّنَا نَكُونُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٨﴾

۲۸۔ تے جے توں ڈیکھیں جہاں او دوزخ دے سامنے کھڑے
کیتے ولین آکھن ہائے ساڈا افسوس اساں اپنئے رب
دی آیات نہ جھٹلاؤں ہاتے مومنین وچو بن وئجوں ہا۔

بَلْ بَدَا لَهُمْ مَا كَانُوا يُخْفُونَ مِنْ قَبْلُ وَلَوْ رَدُّو
لَعَادُوا لِمَا نُهُوا عَنْهُ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٢٩﴾

۲۹۔ سچ اے ہے جو اللہ سیس ظاہر کرڈتے جو ایں کئیں
پہلے او کیندے ہن تے جے انہیں کول ولا پھٹیا وئجے
تے ول دی او ایں کر لیں جھٹا انہیں کول روکیا گئے
تے بے شک او کوڑ مریندے پئیں۔

وَقَالُوا إِن هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا وَمَا نَحْنُ

۳۰۔ تے انہیں آکھیا ساڈی صرف ایہا دنیا وی زندگی ہا۔

يَمْعُونَ ۝

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ دُقُّوْا عَلَىٰ رُءُوسِهِمْ قَالَ لَيْسَ هَٰذَا بِالْحَقِّ
قَالُوا بَلَىٰ وَرَبِّنَا قَالَ فَذُقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ
تَكْفُرُونَ ۝

۳۱

ساکوں اٹھایا نہ ولیس۔

۳۱۔ تے جے توں بڑیکیں جڈاں او اپنے رب دے سامنے
کھڑے کیسے ولین او اکھسی کیا لے ڈینہہ سچ نہ ہا او
اکھسن بالکل لے سچ ساڈے رب تے او اکھسی
اپنے انکار دی وجہ نال عذاب بھوگو۔

۳۲۔ انہیں اللہ دی ملاقات کول جھٹلائے او گھٹے دین
تے جڈاں انہیں تے او وقت اجھٹ گھٹت آویسی تے او
اکھسن ہائے ساڈا افسوس جو اسان ایں وقت دے بارے
وچ کوتاہی کیتی تے او اپنی کٹھیں تے اپنے بارچھی ددے
ہوسن۔ سٹو جیرھا بار اوچی و دین او بہوں بڑا۔

۳۳۔ دنیادی زندگی تے صرف کھیل تے تماشا۔
تے جیرھے اللہ کنیں بڑدن آفرت دا گھرا انہیں واسطے
چمکاء کیا تساں عقل نو مے کریندے۔

۳۴۔ اسان جانڈے ہیں او جیرھیاں گاہیں کریندن توں
مونجھا تھیندیں او تیکوں نہیں جھیلندے ظالم لوک تے
اللہ دی آیات دا انکار کریندن۔

۳۵۔ بے شک تیں کنیں پہلے دی رسول جھٹلائے گیئیں
تے جڈاں انہیں کول جھٹلایا گئے تے بڑکھ بڑا گئے انہیں
صبر کیتے دل انہیں دو ساڈی مدد آگئی تے اللہ دیاں گاہیں
کوئی بدل نہیں سگدا۔ تیں کنیں رسولیں دیاں خبراں آپکین۔

۳۶۔ تے جے تیکوں انہیں دامنہ پھر گھنٹن تکلیف ڈیندے
تے جے تیکوں طاقت تے زمین وچ سرنگ یا آسمان
وچ پوٹری گول سگیں تے انہیں دولشان گھن آدیں
(تے گھن آ) جے اللہ چاہندا انہیں کول سدھے راہ
تے کٹھا کر ڈیوے ہا تے توں ناواقف وچو اصولہ حق

۳۷۔ بے شک اوہے لوک قبول کریندن جیرھے سندن

قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُمْ
السَّاعَةُ بَغْتَةً قَالُوا بِحَسْرَتِنَا عَلَىٰ مَا فَرَقْنَا فِيهَا
وَهُمْ يَحْمِلُونَ أَوْزَارَهُمْ عَلَىٰ ظُهُورِهِمْ أَلَا سَاءَ مَا
يَزِدُّونَ ۝

وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعِبٌ وَلَهُمْ وَلِلْآلِ الْآخِرَةُ
خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يَتَّقُونَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ۝

قَدْ نَعْلَمُ إِنَّهُ لَيَكْزُرُكَ الَّذِي يَقُولُونَ فَإِنَّهُمْ لَا
يَكْذِبُونَكَ وَلَكِنَّ الظَّالِمِينَ بِآيَاتِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ ۝

وَلَقَدْ كَذَّبْتَ رَسُولٌ مِّن قَبْلِكَ فَصَبْرًا عَلَىٰ مَا كَذَّبُوا
وَأَوْدُوا حَتَّىٰ أَتَاهُمْ نَصْرُنَا وَلَا مُبَدِّل لِّكَلِمَاتِ اللَّهِ
وَلَقَدْ جَاءَكَ مِنْ نَّبَايَ الْمُرْسَلِينَ ۝

وَإِنْ كَانَ كِبَرَ عَلَيْكَ إِعْرَاضُهُمْ فَإِنْ اشْتَغَلَتْ أَنْ
تُبْتَغَىٰ نَفَقًا فِي الْأَرْضِ أَوْ سُلَكًا فِي السَّمَاءِ فَتَأْتِيَهُمْ
بِآيَةٍ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَهُمْ عَلَى الْهُدَىٰ فَلَا
تَكُونَنَّ مِنَ الْجَاهِلِينَ ۝

۳۸

إِنَّمَا يَسْتَجِيبُ الَّذِينَ يَسْعَوْنَ وَالْمَوْتَىٰ يَبْعَثُهُمْ

اللَّهُ ثُمَّ إِلَيْهِ يُرْجَعُونَ ﴿۳۸﴾

تے مڑیں کول اللہ سین اٹھسی تے دل او اندر و لائے
ولین۔

وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ إِنْ اللَّهُ قَادِرٌ عَلَى أَنْ يُنْزِلَ آيَةً وَلَئِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۳۹﴾

۳۸۔ تے او آہن ایندے اتے اپنے رب ولو کیوں
کوئی نشان نیں بہایا گیا توں اکھ بے شک اللہ قادر
ہو او نشان بہاوے تے انہیں وچو بہوں سارے نیں
جانندے۔

وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا طَائِرٍ يَطِيرُ بِجَنَاحَيْهِ إِلَّا أُمَمٌ أَمْثَلُكُمْ مَا فَرَقْنَاهُمْ فِي الْكِتَابِ مِنْ شَيْءٍ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يُحْشَرُونَ ﴿۴۰﴾

۳۹۔ زمین وچ کوئی جانور نیں تے نہ کوئی پکھی جیرھا
اپنے کھبیں نال اڈر دے تے او تہاڈے آلی کار جماعتاں
ہن اسان ایں کتاب وچ کوئی وی کمی نیں کیتی پھیں
او اپنے رب دوکھے کیتے ولین۔

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا صُمُّوا وَبُكْمٌ فِي الظُّلُمَاتِ ۚ مَنْ يَشَأِ اللَّهُ يُضِلَّهُ وَمَنْ يَشَأِ يُصْلِحْهُ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿۴۱﴾

۴۰۔ تے میں ساڈی آیات کول جھٹلائے او پوٹن تے
گوگن اندھاریں وچن جینکوں اللہ چاہندے گمراہ کر ڈیندے
تے جینکوں چاہندے اونکوں سدھے رستے تیں
چلا ڈیندے۔

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَنْتُمْ عَدَابُ اللَّهِ أَوْ أَنْتُمْ السَّاعَةُ ۚ أَعِزَّ اللَّهُ نَدْعُونَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۴۲﴾

۴۱۔ توں اکھ ڈسو تے سہی جے تہاڈو اللہ دا عذاب
آونچے یا قیامت آونچے کیا خدا دے سوا کہیں ہے کول
سڈیو جے تساں پچھے ہوے (تے ڈسو)

بَلْ آيَاهُ نَدْعُونَ فَيَكْشِفُ مَا تَدْعُونَ إِلَيْهِ إِنْ شَاءَ وَتَنْسَوْنَ مَا تُنْشِرُونَ ﴿۴۳﴾

۴۲۔ تساں اوہں کول سڈیو تے او مصیبت کول دور کریسی
جیندے کیتے تساں سڈیو دے پئے ہاوے جے او چاہی
تے تساں بھل و لیسو جیرھا شرک کریندے پئے۔

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِنْ قَبْلِكَ فَآخَذْنَاهُمْ بِالْبَأْسَاءِ وَالضَّرَاءِ لَعَلَّهُمْ يَنْتَضِعُونَ ﴿۴۴﴾

۴۳۔ تیں کیں پہلے وی قومیں دو اسان رسول پھٹیں
تے دل اسان انہیں کول پکڑیئے مالی تے جسمانی مصیبتیں
نال تاں جو او عاجزی کرن۔

قُلْ لَا إِدَاءَ لَهُمْ بِأَسْأَتِنَا نَصْرَ عَوَاوِلِكِنْ قَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۴۵﴾

۴۴۔ اے کیوں نہ تھیا جو جڈاں انہیں تے ساڈا عذاب
آیا ہا او عاجزی کرن ہا تے ہتھو انہیں دے دل سخت
تھی گئیں تے شیطان نے جو او کریندن اونکوں سوٹھا

کر کے دکھائے۔

۴۵۔ جڈاں او جھل گئیں جو انہیں کون نصیحت کی گئی ہانی تے آساں انہیں تے ہر چیز دے دروازے کھول ڈتے تے جڈاں او اندرے نال جو انہیں کول بڑا گیا با اسان انہیں کول ابھن گت پکڑ گدھاتے دل او نا امیدھی گئے

۴۶۔ تے جیڑی قوم نے ظلم کیا با او ندیاں پاڑاں پٹ ڈتیاں پگیاں تے ساریاں صفتاں اللہ دیاں ہن جیڑھا سارے جہانیں دیاں لٹھار۔

۴۷۔ توں آکھ تساں ڈسوجے اللہ تہا ڈے کنیں تے اکھیں کول ضائع کر ڈیوے تے تہا ڈے دیں تے مہرا ڈیوے اللہ دے سوا کیرھا معور جیڑھا لے تہا ڈو ولا انیسی توں ڈیکھ اسان کیوں آیات دیاں پھر کے بیان کریندے ہیں اوول دی منہ پھر گھندن۔

۴۸۔ توں آکھ ڈسوجے تہا ڈے اتے آوے اللہ دا عذاب ابھن گھٹ یا ظاہر ظہور تے ظالمیں دے سوا پیا کیں کول ہلاک نہ کیا ویسی۔

۴۹۔ تے اسان رسولیں کول دین دی خوشخبری ڈیوٹ والا تے ڈراوٹ والا بنا کے پٹھیندے ہیں تے جیڑھا من گھنے تے اصلاح کرے او دے اتے کوئی خوف نیں تے نہ او منجھے تھیں۔

۵۰۔ تے جنہیں ساڈی آیات کول جھٹلائے انہیں کول انہیں دی نافرمانی دی دجہ نال عذاب پہنچسی۔

۵۱۔ توں آکھ میں نیں آبد جویں کنیں اللہ دے خزانے ہن تے نہ میں غیب جانداں تے میں نیں آبد تہا کول جویں فرشتہ ہاں میں تے صوف او ندی پیر دی کرینداں جو میڈو وی کیتی دیندی توں آکھ کیا اندھا تے سوجا کھا بکوجہیں تھی بگدن کیا تساں

فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ أَبْوَابَ كُلِّ شَيْءٍ حَتَّى إِذَا فَرِحُوا بِمَا أُوتُوا أَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً فَإِذَا هُمْ مُبْلِسُونَ ﴿۴۵﴾

فَقَطَّعَ دَائِرَ الْقَوْمِ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿۴۶﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَخَذَ اللَّهُ سَعَتَكُمْ وَأَبْصَارَكُمْ وَخَمَّ عَلَى قُلُوبِكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرِ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِهِ أَنْظَرُ كَيْفَ نَصَرَفُ الْآيَاتِ ثُمَّ هُمْ يَصْذَقُونَ ﴿۴۷﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُ اللَّهِ بَغْتَةً أَوْ جَهْرَةً هَلْ يُهْلِكُ إِلَّا الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿۴۸﴾

وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ مَنْ آمَنَ وَاصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿۴۹﴾

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا يَسْتَهْزِئُ الْعَذَابُ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿۵۰﴾

قُلْ لَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا أَقُولُ لَكُمْ إِنِّي مَلَكٌ إِنِّي أَنْتَبِعُ إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ أَفَ الْكَاثِرُونَ ﴿۵۱﴾

سوچیں گے تو ہے۔

۵۲۔ تے توں ایندے نال ڈرا انہیں لوکیں کوں جیرے جردن
جو انہیں کوں خدا دوکھا کیسا ویسی انہیں دا کوئی دی بنگتی تے
سفارشی نہ ہوسی تاں جو او اللہ کنیں ڈرن۔

۵۳۔ تے انہیں لوکیں کوں دھکے نہ بڑے جیرے جیرے شام
اپنے رب کوں سبڈین تے اوندی رضا چاہندن۔ تیرے
ذمے انہیں دے حساب دھو کچھ وی نیں تے نہ تیرے حساب
دھو کچھ انہیں دے ذمے ہے جے تیں انہیں کوں دھکا کھاتا
تے توں ظالمیں دھو تھی ویسیں۔

۵۴۔ ایویں اساں بعض انہیں دے بنیں کوں بعض نال آزمائے
جو اے اکھن ایجھے ہن ساڈے دھو اللہ سٹیں جنہیں تے
احسان کیتے کیا اللہ سٹیں شکر کرن والیں کوں خوب نیں چاڈا۔
۵۵۔ تے جڈیاں تیرو اولوک اندن جیرے ساڈی آیات
کوں میندن تے توں انہیں کوں کھ تباڑے اتے سلامتی۔
تباڑے رب نے اپنے آپ تے رحمت فرض کر ڈتی، بے
شک جنہیں تباڑے دھو غفلت دی دھو نال بُرائی کیتی ول
اوندے بعد توبہ کر گدھی تے اصلاح کیتی تے بے شک
او بہوں بخشش والا تے بہوں مہربان۔

۵۶۔ تے ایویں اساں آیات کھول کے بیان کریندے ہیں
تے تاں جو مجرمیں دارا خدا تھی ونجے۔

۵۷۔ توں اکھ بے شک میں روکیا گیاں جو میں انہیں دی
عبادت کراں جینکوں تساں اللہ دے سوا سبڈیندے۔ توں
اکھ میں تباڑی خواہشات دی پیروی نیں کرینا نال تاں میں گمراہ
تھی ویساں تے ہدایت پاؤں والیں دھو نہ رہساں۔

۵۸۔ توں اکھ میں اپنے رب و لو دلیل تے ہاں تے تساں
اونکوں جھٹلائے جو تساں جلدی منگدے، او میں کنیں نیں۔

وَأَنذِرْ بِهِ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَنْ يُخْشِعُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ
لَيْسَ لَهُمْ مِنْ دُونِهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ لَّعَلَّهُمْ
يَتَّقُونَ ﴿٥٢﴾
وَلَا تَطْرُدِ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ
يُرِيدُونَ وَجْهَهُ مَا عَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ
وَمَا مِنْ حِسَابِكَ عَلَيْهِمْ مِنْ شَيْءٍ فَتَطْرُدَهُمْ فَتَكُونَ
مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٣﴾

وَكَذَٰلِكَ فَتَنَّا بَعْضَهُم بِبَعْضٍ لِّيَقُولُوا أَهَٰؤُلَاءِ
مَنْ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنْ بَيْنِنَا أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ
بِالشَّاكِرِينَ ﴿٥٤﴾
وَإِذَا جَاءَكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِنَا فَقُلْ سَلَمٌ
عَلَيْكُمْ كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلَىٰ نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ لِأَنَّهُ مَنْ
عَمِلَ مِنْكُمْ سُوءًا بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابَ مِنْ بَعْدِهِ
وَأَصْلَحَ فَإِنَّهُ غُفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٥٥﴾

وَكَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٥٦﴾
قُلْ إِنِّي نُهَيْتُ أَنْ أُعْبَدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ
اللَّهِ قُلْ لَا أَتَّبِعْ أَهْوَاءَ كَوْمٍ قَدْ ضَلَّتْ إِذًا وَمَا
أَنَا مِنَ الْمُهْتَدِينَ ﴿٥٧﴾

قُلْ إِنِّي عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي وَكَذَّبْتُمْ بِهِ مَا عَزَدِي
مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ إِنَّ الْحُكْمَ لِلَّهِ يَقْضِي الْحَقَّ

وَهُوَ خَيْرُ الْفَصِيلِينَ ﴿۵۹﴾

حکم صرف اللہ واپس دے اوتی بیان کریندے تے او فیصلہ
کرن والیں وچو سب کنیں چنگا ۶۰۔

قُلْ لَّوْ أَن عِنْدِي مَا تَسْتَعِجِلُونَ بِهِ لَفُضِّي الْأَمْرُ
بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِالظَّالِمِينَ ﴿۶۰﴾

۵۹۔ توں اکھ جے او میں کنیں ہوندی جو تساں جلدی منگدے
تے فیصلہ تھی وچے ہا تہاڑے تے میڈے درمیان تے
اللہ سب کسوں کوں بہوں چاڑے۔

وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ وَيَعْلَمُ
مَا فِي الْبَرْ وَالْبَحْرِ وَمَا تَسْقُطُ مِنْ دَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا
وَلَا حَبَّةٌ فِي ظِلْمَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا رَطْبٌ وَلَا يَابِسٌ
إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ ﴿۶۱﴾

۶۰۔ تے غیب دیاں کنیاں ہوں کنیں ہن۔ انہیں کوں صرف
اوہو چاڑے تے او چاڑے جو خوشگی وچ تے سمندر وچ
تے کوئی پتر جو ڈھاندا او اوکوں چاڑے تے زمین تے
اندھاریں وچ کوئی دانہ نیں تے نہ کوئی سبزی تے نہ کسی چیز
اوندی کھلی کھلی حفاظت وچ نہ ہونے۔

وَهُوَ الَّذِي يَتَوَفَّاكُم بِاللَّيْلِ وَيَعْلَمُ مَا جَرَحْتُم
بِالنَّهَارِ ثُمَّ يَبْعَثُكُمْ فِيهِ لِيُقْضَىٰ أَجَلٌ مُّسَمًّى ثُمَّ
إِلَيْهِ مُرْجِعُكُمْ ثُمَّ يُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۶۲﴾

۶۱۔ اوہو جیہ صارات کوں تہاڑی روح قبض کریندے تے
ڈہنہ کوں جو کریندے اوہی چاڑے۔ دل ڈہنہ کوں
تہا کوں اٹھیندے تہاں جو مقررہ مدت پوری تھی وچے۔ ایہ سب
تساں اوہیں دوو لٹے پھیں او تہا کوں بڑیسی جو تساں کریندے
بادے۔

وَهُوَ الْغَايُ قَوَىٰ عِبَادِهِ وَيُرْسِلُ عَلَيْكُمْ حَفَظَةً
حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَكُمْ الْمَوْتُ تَوَفَّتْهُ رُسُلُنَا وَهُمْ
لَا يُفَرِّطُونَ ﴿۶۳﴾

۶۲۔ تے او اپنے بندیں تے غالب تے تہاڑو نگران پھیندا
رہ ویندے تے جڈاں تہاڑے وچو کہیں تے موت اوندی
تے ساڈے رسول اوکوں مریندے تے ایندے وچ او
کوئی گھٹی نیں کریندے۔

ثُمَّ رَدُّوْا إِلَى اللَّهِ مَوْلَهُمْ الْحَقُّ ۚ إِلَّا لَهُ الْحُكْمُ وَهُوَ
أَسْرَعُ الْحُسَيْنِ ﴿۶۴﴾

۶۳۔ پھیں انہیں کوں اللہ جو میرا انہیں داسپا آقا ولایا
ولیسی۔ سٹو فیصلہ ہوندا تے او حساب گھنن والیں وچو
جلدی کرن والا ۶۴۔

قُلْ مَنْ يُخَيِّتُكُمْ مِنْ ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ تَدْعُونَهُ
تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً ۚ لَئِنْ أَجَبْنَا مِنْ هَذِهِ لَنَكُونَنَّ
مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿۶۵﴾

۶۴۔ توں اکھ تہا کوں کون نجات ڈہندے خشکی تے سمندر تے
اندھاریں کنیں تہا کوں اوکوں عاجزی تال تے نک
کے سڈہندے ۶۵۔ آجے او سا کوں ایں مصیبت کنیں
پچا گھنن تے اسان ضرور شکر کرن والیں وچو تھی ویسوں۔

قُلِ اللَّهُ يُجَنِّبُكُمْ عَنْهَا وَ مِنْ كُلِّ كَرْبٍ ثُمَّ أَنْتُمْ
تُنْصِرُونَ ﴿۶۵﴾

قُلْ هُوَ الْقَادِرُ عَلَى أَنْ يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عَذَابًا مِنْ
فَوْقِكُمْ أَوْ مِنْ تَحْتِ أَنْجِلِكُمْ أَوْ يَلْبِسَكُمْ شِيْعًا
وَيُذَيِّقَ بَعْضَكُمْ بَأْسَ بَعْضٍ أَنْظُرْنِيْكُمْ نَصْرَ
الْآيَةِ لَعَلَّهُمْ يَفْقَهُوْنَ ﴿۶۶﴾

وَكَذَّبَ بِهِ قَوْمُكَ وَهُوَ الْحَقُّ قُلْ لَنْتَ عَلَيْكُمْ
بِوَكِيلٍ ﴿۶۷﴾

لِكُلِّ نَبِيٍّ مُّسْتَقَرٌّ وَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿۶۸﴾
وَإِذَا رَأَيْتَ الَّذِينَ يَخُوضُونَ فِي آيَاتِنَا فَأَعْرِضْ
عَنْهُمْ حَتَّى يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ ۚ وَإِمَّا
يُنْسِيَنَّكَ الشَّيْطَانُ فَلَا تَقْعُدْ بَعْدَ الذِّكْرِ مَعَ
الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿۶۹﴾

وَمَا عَلَى الَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ
وَلَكِنْ ذِكْرَى لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿۷۰﴾

وَذَرِ الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَعِبًا وَلَهْوًا وَغَرَضَهُمُ
الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَذَكَرَ بِهِ أَنْ يَبْسُلَ نَفْسًا يَكْتُمُونَ
لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ ۚ وَإِنْ
تَحْدِلْ كُلُّ أَعْدَلٍ لَا يَخَذُ مِنْهَا ۚ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ
أُتُوا بِمَا كَسَبُوا لَهُمْ شَرَابٌ مِنْ حَيِيمٍ وَعَلَاءٌ
أَلِيمٌ ۚ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿۷۱﴾

۶۵۔ توں آکھ جو اللہ تہا کوں انہیں کنیں نجات دیندے
تے ہر مصیبت کنیں تہاں ول دی شرک کریندے ۶۶۔
۶۶۔ توں آکھ او قادر جو تہا دے اتے عذاب پہنھے
تہا دے اتو دی تے تہا دے ہر پیریں دے تلو وی یا تہا کوں
ٹولیں وچ دند کے بک دوجھے دے خلاف کر دلوے
تے تہا دے بعض کوں بعض نہیں نال تکلیف پہنچا دے
توں دیکھ کیوں اسل پھر پھر کے آیتاں بیان کریندے
ہیں تال جو اسچھن۔

۶۷۔ تے تیڈی قوم نے انیکوں جھٹلائے تے بے ادبیا
توں آکھ میں تہا دے ذمہ دار نہیں۔

۶۸۔ ہر خبر دی مد ہوندی ۶۹۔ تے تہاں جلدی جان گھنسو۔
۶۹۔ تے جڈال توں انہیں کوں دیکھیں جیرھے ساڈی آیات
دے بارے وچ بے ہودگی کریندن تے توں انہیں کنیں
منہ پھر گھن جے تیں اوہی گاہیں وچ نہ لگ وچن تے جے
تیکوں شیطان جھلا دلوے تے یاد کرن دے بعد ظالم قوم
نال نہ بہہ۔

۷۰۔ جیرھے لوک اللہ کنیں ڈردن انہیں دے ذمے انہیں
دے حساب وچو کچھ وی نہیں اے نصیحت تہاں جو او اللہ
کنیں ڈرن۔

۷۱۔ تے انہیں کوں چھوڑ دے جنہیں اپنے دین کوں کھیل
تے تماشا بنائے تے دنیاوی زندگی انہیں کوں دھوکے وچ
سٹ گھتے توفصیحت کر لے نہ تھوے جو کوئی جان پٹے
کھیں دی وچر نال ہلاک تھی وچن تے انہیں دا اللہ دے سوا
کوئی سبکتی تے سفارشی کوئے نہیں تے جے او ہر قسم دا
بدلوں تے انہیں کنیں نہ گدھا ولسی۔ ایسے لوکن جیرھے
اپنے کھیں دی وچر نال ہلاک کیتے گئیں انہیں دے بیون کیتے

متا پائی ہوئی تھے بڑکھڑلیوں والا عذاب اس واسطے جو او
کھر کر رہے بن۔

۴۲۔ توں آکھ کیا اسان اللہ دے سوا اوکوں سبوں جیہا
ساکوں نہ فائدہ پہا سبکدے تے نہ نقصان تے اسان سدھ
راہ کنوں جیہا ساکوں اللہ بڑکھلے اپنے کھڑیں تے
پھر وچوں اوں جیوں کیں کوں شیطان سدھ راہ
کنیں ہٹا دیوے تے اوزین وچ حیرن تے پریشان
ہوے۔ اوندے سبگتی اوکوں سدھ راہ دو سبندے
پئے ہون۔ توں آکھ جو اللہ دی ہدایت ہی اصل ہدایت
تے ساکوں حکم بڑا گئے جو اسان سارے جہانیں دے
پالہاردی فرمانرواری کروں۔

۴۳۔ تے نماز کوں ٹھہاکے پڑھو تے اوں کنیں ڈرو اوہو
جیند و تساکھ کھتے کیسے ویسے۔

۴۴۔ اوہو جیں آسانیں تے زمین کوں حق نال پیدا کیسے
تے جڈاں او آکھسی حق وچ تے او حق ویسی۔ اوندی ہال
جس تے ہوندی بادشاہت ہوئی جڈاں بگل دجایا ویسی او
غیب تے حاضر کوں چاٹن والا تے او بہوں سیانا
تے بانجری۔

۴۵۔ تے جڈاں ابراہیم اپنے پیرو آزر کوں آکھیا کیا
توں تیں کوں معبود بٹینیں بے شک میں تیکوں تے
جیڈی قوم کوں کھلی گمراہی وچ بڑھلا پیاں۔

۴۶۔ تے ایوں حضرت ابراہیم کوں اسان بڑکھندے ہا سے
آسمان تے زمین دی حکومت تاں جو اولیقین کرن
والیں وچودی تھی ونجے۔

۴۷۔ تے جیسے رات اوندے تے پردہ سٹ بڑتے اوں
تارا بڑکھلے آکھسی اے میڈا رب (جی بگدے) جیسے ویلے او لہہ

قُلْ اَسْتَعِزُّوْا مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ مَا لَا يَنْفَعُكُمْ وَلَا يَضُرُّكُمْ
وَمُرُّدٌ عَلٰی اَعْقَابِنَا بَعْدَ اِذْ هَدٰىنَا اللّٰهُ كَالَّذِیْ
اسْتَهْوَتْهُ الشَّیْطٰنُ فِی الْاَرْضِ حٰیثُ لَهٗ اَصْحٰبٌ
يَّدْعُوْنَہٗ اِلٰی الْہُدٰی اٰتَيْنَاہٗ قُلْ اِنّ ہُدٰی اللّٰہِ
ہُوَ الْہُدٰی وَاْمُرْنَا لِنُسَلِّمَ لِرَبِّ الْعٰلَمِیْنَ ﴿۴۲﴾

وَاَنْ اَتَمِیْمُوا الصَّلٰوۃَ وَاتَّقُوْهُ وَہُوَ الَّذِیْ اِلَیْہِ
تُحْشَرُوْنَ ﴿۴۳﴾

وَہُوَ الَّذِیْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ بِالْحَقِّ وَیَوْمَ
یَقُوْلُ کُنْ فَیَکُوْنُ ۚ قَوْلُہُ الْحَقُّ وَلَہٗ الْمُلْكُ یَوْمَ
یُنْفَخُ فِی الصُّوْرِ عِلْمُ الْغَیْبِ وَالشَّہَادَۃُ وَہُوَ
الْحَکِیْمُ الْحَمِیْدُ ﴿۴۴﴾

وَ اِذْ قَالَ اِبْرٰہِیْمُ لِاَبِیْہِ اِذْ رَا اَتَّخِذُ اَصْنَامًا ۖ اَللّٰہُ
اِنِّیْ اَرٰکَ وَ قَوْمَکَ فِی ضَلٰلٍ مُّبِیْنٍ ﴿۴۵﴾

وَ کَذٰلِکَ نُرِیْ اِبْرٰہِیْمَ مَلٰکُوْتَ السَّمٰوٰتِ
وَ الْاَرْضِ وَ لَیْکُوْنَ مِنَ الْمُوقِنِیْنَ ﴿۴۶﴾

فَلَمَّا جَنَّ عَلَیْہِ الْاَیْلُ رَا کَوْکَبًا ۖ قَالَ ہٰذَا سِرِّیْ
فَلَمَّا اَفَلَ قَالَ لَا اُحِبُّ الْاَفْلٰقِیْنَ ﴿۴۷﴾

گئے اور اکٹھے میں ہر دو چٹھ آئیں کوں پسندیش کریندا۔
 ۷۸۔ تے جیلھے اوں چکدے چند رکوں بڑھے اکھیس اے
 میڈا رب تے جیلھے اولہ گئے اکھیس جے میڈا رب میوں
 سدھارہ نہ دکھالے ہاتے ضرور میں گمراہ قوم وچو متی وچو ہا
 ۷۹۔ تے جیلھے چکدے سمجھ کوں بڑھس اکھیس اے میڈا
 رب اے وڈا تے جیلھے اولہ گئے اکھیس اے میڈی
 قوم بے شک میں جینکوں تساں شریک بنیدے اوں
 کنیں بے زاراں۔

۸۰۔ بے شک میں ہر بڑھک توں کنیں پجدے ہوئیں اپنی
 توجہ اوندو بھیر دتی ۷ جیں آسمان تے زمین پیدا کیتن۔ تے میں
 مشرکین وچو ہتھیں۔

۸۱۔ تے اوندی قوم اوندے نال بحث کیتی اوں اکھیا کیا
 تساں اللہ دے بارے وچ میڈے نال بحث کریندے ۷
 تے اوں میوں سدھارہ دکھالے تے میں انہیں کنیں
 نہیں ڈروا جیرھے تساں خریک بنیدے ۷ ہا جے میڈا
 رب کوئی چیز چاہے۔ میڈا رب علم نال ہر چیز تے حاوی ۷
 کیا تساں نصیحت نوہے حاصل کریندے۔

۸۲۔ تے میں اوں کنیں کیوں بڑھگاں جینکوں تساں اللہ شریک
 بنیدے تے تساں نوہے بڑھ دے جو تساں اللہ نال شریک پئے
 کریندے ۷ تے اللہ سیئں تہا بڑے اتے ایندے واسطے
 کوئی دلیل دی نہیں ہائی۔ کیرھا ٹولہ ڈونا میں لوئیں وچو امن دا
 زیادہ حق دار جے تساں چاٹدے ۷۔

۸۳۔ جیرھے ایمان گھن آئن تے اپنئے ایمان کوں ظلم نال
 نخیس ملایا انا میں لوکیں واسطے امن تے ایجے لوک سدھے
 راہ تے ہن۔

۸۴۔ تے اے ساڈی دلیل بائی جیرھی اسال ابراہیم کوں دتی

فَلَمَّا سَأَا النَّصْرَ بَارِعًا قَالَ هَذَا رَبِّي فَلَمَّا أَفَلَ
 قَالَ لَئِنْ لَمْ يَهْدِنِي رَبِّي لَأَكُونَنَّ مِنَ الْقَوْمِ
 الضَّالِّينَ ۝

فَلَمَّا رَأَى الشَّمْسُ بَارِعَةً قَالَ هَذَا رَبِّي هَذَا الْكَبَرُ
 فَلَمَّا أَفَلَ قَالَ يَوْمَ إِنْ يَرَىٰ مِنِّي مَنَّا تَشْرِكُونَ ۝

إِنِّي وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
 حَنِيفًا وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ۝

وَحَاجَّةَ قَوْمِهِ ۚ قَالَ أَتُحَاجُّونِي فِي اللَّهِ وَقَدْ
 هَدَيْتُ وَلَا أَخَافُ مَا تُشْرِكُونَ بِهِ إِلَّا أَن يَشَاءَ
 رَبِّي شَيْئًا وَسِعَ رَبِّي كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ ۝

وَكَيْفَ أَخَافُ مَا أَشْرَكْتُمْ وَلَا تَخَافُونَ أَنَّكُمْ
 أَشْرَكْتُمْ بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزَّلْ بِهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا
 فَأَتَى الْفَرِيقَيْنِ أَحَقُّ بِالْأَمْنِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۝

الَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ أُولَٰئِكَ
 لَهُمُ الْأَمْنُ وَهُمْ مُّهْتَدُونَ ۝

وَتِلْكَ حُجَّتُنَا آتَيْنَاهَا إِبْرَاهِيمَ عَلَىٰ قَوْمِهِ ۚ نَرْفَعُ

وَرَجِبْتُ مَنْ نَشَأْتُ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿۳۷﴾

ہائی اوندی قوم دے مقابلے وچ۔ اسان جیندے چاہندے
ہیں درجے اچھے کریندے ہیں۔ بے شک عیڈارب سیانا
تے بہوں چاٹنی والا۔

وَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ كُلًّا هَدَيْنَا وَنُوحًا
هَدَيْنَا مِنْ قَبْلُ وَمِنْ ذُرِّيَّتِهِ دَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ
وَأَيُّوبَ وَيُوسُفَ وَمُوسَى وَهَارُونَ وَكَذَلِكَ
نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿۳۸﴾

۸۵۔ تے اسان اونکوں اسحاق تے یعقوب ڈراتے ساریں
کوں ہدایت ڈتی تے نوح کوں ایں کنیوی پہلے اسان ہدایت
ڈتی ہائی تے اوندی اولاد وچوہن داؤد تے سلیمان تے یوب
تے یوسف تے موسیٰ تے ہارون تے اسان ایویں مکی
کرن ڈہیں کوں بدلہ ڈیندے ہیں۔

وَزَكَرِيَّا وَيَحْيَىٰ وَعِيسَىٰ وَإِيلَاسَ كُلٌّ مِّنَ
الصَّالِحِينَ ﴿۳۹﴾

۸۶۔ تے زکریا تے یحییٰ تے عیسیٰ تے الیاس سارے
نیک لوکس وچوہن۔

وَأِسْمٰعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيُوسُفَ وَلُوطًا وَكُلًّا
فَضَلْنَا عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿۴۰﴾

۸۷۔ تے اسماعیل تے الیسع تے یونس تے لوط تے ساریں
کوں اسان جہانیں تے فضیلت ڈتی ہائی۔

وَمِنَ آبَائِهِمْ ذُرِّيَّتُهُمْ وَإِخوانُهُمْ وَاجْتَبَيْنَاهُمْ
وَهَدَيْنَاهُمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿۴۱﴾

۸۸۔ تے انہیں دے پیو بڑاویں وچوہن تے اولاد وچوہن
انہیں دے بھرنویں وچوہن تے انہیں ساریں کوں اسان چوٹی
بگدھاتے سدھے راہ تے انہیں کوں ٹوریا ہاے۔

ذٰلِكَ هُدًى اللّٰهُ يَهْدِي بِهٖ مَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهٖ
وَلَوْ اَشْرَكُوا لَحِطَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوْا يَعْلَمُوْنَ ﴿۴۲﴾

۸۹۔ اے اللہ دی ہدایت ایندے نال اپٹے بندیں وچوہن
جینکوں چاہندے ہدایت ڈیندے تے جے او شرک کریں
تے جبرے او عمل کر لیں او سارے وچوہن ولسن۔

اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ اَتَيْنَهُمُ الْكِتٰبَ وَالْحِكْمَ وَالنَّبُوَّةَ
فَاِنْ يَكْفُرْ بِهَا هَؤُلَاءِ فَقَدْ وَكَلْنَا بِهَا قَوْمًا لَّيْسُوا
بِهَا بِكَافِرِيْنَ ﴿۴۳﴾

۹۰۔ ایسے ہن جینکوں اسان کتاب تے حکم تے نبوت ڈتی
تے جے او ایندا انکار کریں تے اسان انہیں کوں ایجھی
قوم دے حوالے کر ڈتے جبرے او انکار نشیں کریندی۔

اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ هَدٰى اللّٰهُ فَيَهْدِيْهُمْ اَقْبَدَةُ قُلُوبًا
اَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ اَجْرًا اِنْ هُوَ اِلَّا ذِكْرٰى لِلْعٰلَمِيْنَ ﴿۴۴﴾

۹۱۔ ایسے لوکن جنہیں کوں اللہ ہدایت ڈتی تے تو انہیں دی
ہدایت تے طر تے توں اکھ میں ایندے واسطے تساں کنیں
اجر نشیں مگدا اے تے جہان دے لوکس واسطے ہک نصیبت

وَمَا قَدَرُوا اللّٰهَ حَقَّ قَدْرِهٖ اِذْ قَالُوْا مَا اَنْزَلَ اللّٰهُ
عَلٰى بَشَرٍ مِّنْ شَيْءٍ قُلْ مَنْ اَنْزَلَ الْكِتٰبَ الَّذِيْ جَاؤْ

۹۲۔ انہیں جبرے ہی ہا اللہ دی قدر نشیں کیتی جڈاں انہیں اکھٹے
جو اللہ سبیں اپٹے کہیں بندے تے کجھ وی نیں لبایا۔ توں

بِهِ مُوسَى نُورًا وَهُدًى لِلنَّاسِ لِيُبَيِّنَ لَهُمُ الْآيَاتِ
تَبَيَّنَتْ مِنْهَا وَأَتَّخِذُوا كَثِيرًا وَاعْلَمْنَمْ مَا لَمْ تَعْلَمُوا
أَنْتُمْ وَلَا آبَاؤُكُمْ قُلِ اللَّهُ لَا تُمَذَّرُ هُمْ فِي خُصْمِهِمْ
يَلْعَبُونَ ﴿٩١﴾

آکھ جیصری کتاب موسیٰ گھن آیا با او کیں بھائی جیصری
نور بانی تے لوکیں واسطے ہدایت بانی تے تساں اونکوں انج
انج کاغذ کریندے ہر کچھ ظاہر کریندے ہر تے بیہوں سارا حد
لکیندے ہر تے تہا کوں اد کچھ سکھایا گئے جو تساں نہ
چاٹدے ہا دے تے نہ تہا بڑے پیو بڑا بڑے تول آکھ
الہ سیس ولا انہیں کوں چھوڑے۔ او اپنی بے ہودگی
وج کھیندے رہوں۔

وَهَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ بِكَ مُصَدِّقًا لِّذِي بَيْنَ
يَدَيْهِ وَلِتُنْذِرَ أُمَّ الْقُرَىٰ وَمَنْ حَوْلَهَا وَالَّذِينَ
يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَهُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ
يُمَاقِفُونَ ﴿٩٢﴾

۹۲۔ تے اسے کتاب اساں اونکوں بھائی اسے بابرکت
تے جو پہلے کتاب موجود اوندی تصدیق کرینی ہر تے تساں
جو تول وسیت دی ما مکہ اکوں تے اوندے چودھار کوں
بڑاویں تے جیصرے آخرت تے ایمان گھن انڈن اونکوں
دی میندن تے اپنی نمازیں دی بھگانی کریندن۔

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ قَالَ أُوحِيَ
إِلَيَّ وَلَمْ يُوْحَ إِلَيْهِ شَيْءٌ وَمَنْ قَالَ سَأُنْزِلُ مِثْلَ
مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الظَّالِمُونَ فِي غَمَرَاتِ الْمَوْتِ
وَالْمَلَائِكَةُ بَاسِطُوا أَيْدِيهِمْ أَخْرِجُوا أَنْفُسَكُمُ الْيَوْمَ
تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنْتُمْ تَقُولُونَ عَلَىٰ
اللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ وَكُنْتُمْ عَنْ آيَاتِهِ تَسْتَكْبِرُونَ ﴿٩٣﴾

۹۳۔ اوں کیں زیادہ ظالم کوں جیصرہا اللہ سیس تے کوڑ بھیندے
یا او آبدے جو میڈو وحی کیتی گئی ہر تے اوندو وحی کیتی نہ
گئی، جو تے جیسی آکھے جیہو جیساں اللہ سیس بھٹے اوہو جیساں
میں دی بھاسگیاں تے جے تول بڑیکیں جیصرے ویلے ظالم
موت دی تکلیف وج پئے ہوسن تے فرشتے بہت ودھائی
کھڑے ہوسن اپنیاں جاناں کدھو اچ تہا کوں ذلت والا
عذاب بڑا ویسی جو تساں اللہ دے خلافت ناحق گاہیں کریندے
ہا وے تے تساں اوندی آیات کیں تکبر کریندے ہا وے۔

وَلَقَدْ جِئْتُمُونَا فِرَادَىٰ كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ
وَتَرَكْتُمْ مَا خَوَّلْنَاكُمْ وَرَاءَ ظُهُورِكُمْ وَمَا نَرَىٰ مَعَكُمْ
شُفَعَاءَ كُمْ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ أَنَّهُمْ فِيكُمْ شُرَكَاءَ
لَقَدْ قَطَعْنَا بَيْنَكُمْ وَصَلَّ عَنْكُمْ مَا كُنْتُمْ تَرْجُونَ ﴿٩٤﴾

۹۴۔ تے تساں ساڈو کھلے آئے ہر جیویں اساں تہا کوں پہلی دفعہ
پیدا کیا ہاتے تساں کنڈ کچھ چھوڑ آئے ہر جو اساں تہا کوں
بطور احسان بڑا ہا۔ اساں تہا بڑے نال او سفارشی دی کاٹے
بڑھدے پئے جیندے متعلق تساں دعوئی کریندے ہا وے
ہواو تہا بڑے معاملے وج اللہ دے شرکین۔ تہا بڑے آپت
دے رشتے کھینچ گئیں تے تہا بڑے سارے دعوے گل گئیں

إِنَّ اللَّهَ فَالِقُ الْحَبِّ وَالنَّوَى يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَمُخْرِجُ الْمَيِّتِ مِنَ الْحَيِّ ذَٰلِكُمْ اللَّهُ فَالِقُ
تُفَكِّكُونَ ﴿٦١﴾

۹۶۔ بے شک اللہ میں رائیں تے مگئیں کوں پاٹن والا ۷
جیندے کوں مردے کتیں کڈھیندے تے کڈھن والا ۷
مردے کتیں جیندے تہاڑا اللہ تہاں کنتے پھیرے
ویندے ۷

فَالْقُ إِصْبَاحٌ وَجَعَلَ الْيَلَّ سَكَنًا وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ
حُسْبَانًا ۚ ذَٰلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿٩٤﴾

۹۷۔ فخرکوں ظاہر کر ڈ والا » تے رات کوں آرام کیتے بٹائس
تے سمجھ تے چندر حساب کیتے بٹائسی لے اوندل اندازہ »
جیرھا غالب تے بہوں جانی والا ۔

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ النُّجُومَ لِتَهْتَدُوا بِهَا فِي ظُلُمَاتِ اللَّيْلِ وَالْبَحْرِ قَدْ فَضَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٩٩﴾

۹۸۔ ادھر وہ جیں تہاڑے واسطے تارے بناؤں تان جو تاساں
خشیکی تے سندرے اندھاریں وچ رستہ ڈر یکھو اسان
علم والی قوم کیسے نشان کھول کے بیان کر بڑتن۔

وَهُوَ الَّذِي أَنشَأَكُم مِّن نَّفْسٍ وَاحِدَةٍ فَمُسْتَقَرٌّ
وَمُسْتَوْدَعٌ ۖ قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَفْقَهُونَ ﴿٥٩﴾

۹۹ اور ہو، جیس تہا کوں ہک جان کنیں پیدا کیے تے ہر ہک کیے

وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ
نَبَاتَ كُلِّ شَيْءٍ فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا نُخْرِجُ مِنْهُ
حَبًّا مُتَرَاكِبًا وَمِنَ النَّخْلِ مِنْ طَلْعِهَا قُوتٌ وَابِقٌ
وَجَبْتٌ مِنْ أَعْنَابٍ وَالزَّيْتُونِ وَالْأَمْثَانِ مُسْتَبِهَاً
وغيرَ مُتَشَابِهٍ انْظُرُوا إِلَى ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَيَنْعِهِ
إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٠﴾

دیر تک رہن دی جا تے عارضی رہن دی جاوی بٹانی اسہ
اساں سمجھن والی قوم کیتے نشانات کھول کے بیان کر بٹن۔
۱۰۰۔ اوہر جیں آسمان کنیں پانی لہائے تے پچھیں اساں
اوندے نال ہر نئے دے بوٹے پیدا کیتن تے اساں اوں
کنیں سادل کڈی » تے ہک پے دے اتے دائیں کڈی
ہیں۔ تے کھجی دے گوشے کنیں لڈیئے ہوئے پھل کڈی
ہیں تے انگور تے زیتون تے انار دے باغ جیرے
رلدے ملدن تے نیں رلدے ملدے۔ لساں بڈیکو
اوندے پھل جڈاں اوہل چا دے تے پکے۔ بے خاک ایندے
وچ نشان ایمان آنٹن والی قوم کیتے۔

وَجَعَلُوا لِيهِ شُرَكَاءَ الْيَحْنِ وَحَفَقَهُمْ وَخَرَقُوا لَهُ
بَيْنَ وَبَنَاتٍ يَغْيِرُ عَلَيْهِمْ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا
يَصِفُونَ ﴿١١﴾

۱۰۱۔ تے انہیں اللہ دا جتن کول شریک بنائے۔ حالت اے
ہے جواں انہیں کول پیدا کیتے تے انہیں اللہ سیئیں کیتے
پترتے دھیریں بغیر علم دے گھڑ گد من۔ او پاک تے جواں
بیان کرئین اوں کینں پہوں اُچا۔

يَدْعُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ أَنِي يَكُونُ لَهُ وَلَدٌ

۱۰۲۔ آسمانیں تے زمین کوں بغیر نمونے دے پیدا کرن والا

لَمْ تَكُنْ لَهُ صَاحِبَةً وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿۱۶﴾

اوندا پتر کیوں تھی سبگدے تے اوندی زال دی کوئی نہیں تے اوں ہر شے کوں پیدا کیتے تے او ہر شے کوں بہوں جانڈے۔

ذِكْرُ اللَّهِ رَبِّكُمْ لِأَلَّا إِلَهَ إِلَّا هُوَ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ فَاعْبُدُوهُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿۱۷﴾

۱۰۳۔ اے اللہ حیرا تھا بڑا رب اونڈے سوائے کوئی معبود نہیں ہر شے دا پیدا کرن والا اوندی عبادت کرو تے او ہر شے تے مگران۔

لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ ﴿۱۸﴾

۱۰۴۔ نظر اوں میں نہیں پہنچ سبگدیاں تے اونڈیں میں تیج سبگدے تے او بہوں مہربان تے باخبر۔

قَدْ جَاءَكُمْ بَصَآئِرُ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَا وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِخَفِيظٍ ﴿۱۹﴾

۱۰۵۔ تے تہا بڑے رب دلو تہا بڑو دلیلاں آچکین تے حیرا ہڈیکھ گئے اوندا اپنا فائدہ تے حیرا نہ ڈیکھے اوہیں کوں نقصان تے میں تہا بڑے اتے مگران نہیں۔

وَكَذَلِكَ نَصْرَفُ الْأَيَاتِ وَلِيَقُولُوا دَرَسْتَ وَلِنَبَيِّنَ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿۲۰﴾

۱۰۶۔ تے ایویں اساں آیتیں کوں پھیر پھیر کے بیان کریندے ہیں تاں جو او آکھن کہ تیں پڑھ سٹائے تے اساں جانن والی قوم کیتے اے مکران

اتَّبِعْ مَا أَوْحَىٰ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ لِأَلَّا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَاعْرِضْ عَنِ الْشُرَكِيَّاتِ ﴿۲۱﴾

۱۰۷۔ توں اوندی پیروی کر جرمی وحی تیب و تیب دے رب کنیں انڈی۔ اونڈے سوا کوئی معبود نہیں تے مشرکیں کنیں منہ پھیر گھن کے بیان کر ڈتے

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكُوا وَمَا جَعَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا وَمَا أَنتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ ﴿۲۲﴾

۱۰۸۔ تے جے اللہ چاہندا او شرک نہ کرن باتے اساں تیکوں انہیں تے مگران نہیں بنایا تے نہ توں انہیں داکار ساز ہویں۔

وَلَا تَسُبُّوا الَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ يَسُبُّوا اللَّهَ عَدْوًا بِغَيْرِ عِلْمٍ كَذَلِكَ زَيْنًا لِّكُلِّ آثِمَةٍ عَمَلُهُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ مَرْجِعُهُمْ فَيُنَبِّئُهُم بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۲۳﴾

۱۰۹۔ تے تاں انہیں کوں گالیں نہ کہو جنہیں کوں او اللہ دے سوا سب دیندن نہ تاں او تہا بڑے اللہ کوں دشمنی نال تے لغیر علم دے مندے کلامین تے ایویں اساں ہر ٹوے کوں انہیں دا عمل سوٹھا کر کے دکھاٹے ول او اپٹے رب دو ولسن تے او انہیں کوں بڑیسی جو او کریندے ہن۔

وَأَنصُرُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْدِيكُمْ لَئِنْ جَاءَ تَهُمُ آيَةٌ لِّبُيُوتِنَ بِهَا قُلُوبُ إِنَّا آتَيْنَا اللَّهَ وَ مَا يُشْرِكُونَ

۱۱۰۔ تے او اللہ دیاں پکیاں قساں کھنڈن جو انہیں دے جے کوئی نشان آوے اوہی اور مرد من گھسن توں آکھ نشان تے مرث اللہ

أَنهَآ إِذَا جَاءَتْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿۱۱﴾

کئیں ہن تے جو تہاکوں ڈسیسی بے شک اد نشان جڈال
آویسی او ایمان نہ گھن اوین۔

وَنَقَلِبْ أَيْدِيَهُمْ وَأَنصَارَهُمْ كَمَا لَمْ يُؤْمِنُوا بِهِ أَوَّلَ
مَرَّةٍ وَنَدَّاهُمْ فِي طُغْيَانِهِم يَعْمَهُونَ ﴿۱۲﴾

۱۱۱۔ تے اسان انہیں دے دلیں تے اکھیں کوں پھیر ڈلیسوں ات
گاہوں جو انہیں پہلی دفعہ نیش منیا تے انہیں کوں انہیں دی
منز زویں وچ گردان چھوڑ ڈلیسوں۔

وَلَوْ أَنشَأْنَا لَنَّا إِلَهُهُمُ الْمَلَائِكَةُ وَكَلَّمَهُمُ الْمَوْثِقُ
وَحَشَرْنَا عَلَيْهِمْ كُلَّ شَيْءٍ قَبْلًا مَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا إِلَّا
أَن يَشَاءَ اللَّهُ وَلَٰكِن أَكْثَرُهُمْ يَجْهَلُونَ ﴿۱۳﴾

۱۱۲۔ تے جے اسان انہیں دو فرشتے لبندے تے مڑدے
انہیں نال گاہیں کریندے تے اسان ہر شے کوں کھڑا کر
کے انہیں دے سامنے گھن اندے دل دی ایمان نہ گھن
آون ہا جے تیں اللہ نہ چاہے ہا تے لیکن انہیں وچو بہوں
سارے لوک جاہلن۔

وَكَذَٰلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا شَٰطِطِينَ الْإِنسِ وَالْجِنِّ يُوحِي بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ زُخْرُفَ الْقَوْلِ غُرُورًا
وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ مَا فَعَلُوهُ نَدَّاهُمْ وَمَا يَقْتَرُونَ ﴿۱۴﴾

۱۱۳۔ تے ایویں اسان انسانیں تے جنیں وچو منز زوریں کوں
نییں وادشمن بنائے انہیں دے کھ لوک نہیں کوں دوکھا
ڈیون کیتے انہیں دے دلیں وچ گندے خیال سیندن
تے جے اللہ چاہے ہا تے اولے کم نہ کرن ہا تے توں انہیں
کوں تے انہیں دے کوڑ کوں چھوڑ ڈے۔

وَلِنَضْحَ إِلَيْهِ أَفْئِدَةُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَ
لِيُرْهَوْهُ وَلِيَقْتَرِفُوا مَا هُمْ مُقْتَرِفُونَ ﴿۱۵﴾

۱۱۴۔ تے تاں جو انہیں لوکیں دے دل انہیں گاہیں دو گھن
جیرے قیامت تے ایمان نیش ایندے تے او انہیں گاہیں
کوں چنگا جاٹن تے جو انہیں کیتے اوندا نتیجہ ڈیکھ گھن۔

أَفَغَيْرَ اللَّهِ أَبْتَغِي حَكْمًا وَهُوَ الَّذِي أَنزَلَ إِلَيْكُمُ
الْكِتَابَ مُفَصَّلًا وَالَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْلَمُونَ
أَنَّهُ مُنْزَلٌ مِن رَّبِّكَ بِالْحَقِّ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُتَبَيِّنِينَ ﴿۱۶﴾

۱۱۵۔ کیا اللہ دے سوا میں کوئی بیا منصف لہاں او او تہو
جیں تہا ڈوکھلی کتاب ہاں تے جنہیں کوں اسان کتاب
ڈٹی » او جاٹدن جو او جیڈے رب دلو سچائی نال ہاں گئی »
تے توں نہ ہی جھیرا کرٹن دلیں وچو۔

وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ صِدْقًا وَعَدْلًا لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿۱۷﴾

۱۱۶۔ تے تیڈے رب دی گال سمجائے تے انصاف نال پوری
حق گئی کوئی نہدی گاہیں کوں بدلن والا نیں تے او بہوں سنن
والا تے بہوں جاٹن والا۔

وَرَأْنِ تُطِيعُ أَكْثَرَ مَنْ فِي الْأَرْضِ يُضِلُّوكَ عَنْ

۱۱۷۔ تے جے توں زمین وچ رہن والیں وچو اکثریت دی گال

سَبِيلَ اللَّهِ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ﴿۱۵﴾

من گھنیں تے او تیکوں اللہ دی راہ کنیں گمراہ کر ڈالیں او صرف گمان دی پیروی کریندن تے او صرف اُگل نال گماپس کریندن۔

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ مَنْ يَضِلُّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿۱۶﴾

۱۱۸۔ بے شک تیرا رب زیادہ چاڈے او نکوں جبرِ مابون دی راہ کنیں گمراہ تھی و نہجے تے او ہدایت پاوڻ والیں کوں دی بہوں چاڈے۔

فَكُلُوا مِمَّا ذُكِّرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كُنْتُمْ بِآيَاتِهِ مُؤْمِنِينَ ﴿۱۷﴾

۱۱۹۔ تے او نکوں کھاؤ جیندے اتے اللہ دانان گدھا گئے جے تساں اوندی آیات کوں میندے آیتاں۔

وَمَا لَكُمْ أَلَّا تَأْكُلُوا مِمَّا ذُكِّرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَ قَدْ فَضَّلَ لَكُمْ مَا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ إِلَّا مَا اضْطُرَرْتُمْ عَلَيْهِ وَانْ كَثِيرًا لِّيُضِلُّوا بِهَا وَاوْهَمَ بَعِيْدَ عِلْمٍ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِالْمُعْتَدِينَ ﴿۱۸﴾

۱۲۰۔ تے تہا کوں کیا تھی گئے جو تساں او نکوں نہ کھاؤ جیندے اتے اللہ دانان گدھا گئے تے اللہ سیس او کھول کے بیان کر ڈتے جو اوں تہا ڈے اتے حرام کیے سوائے ہندے جو تساں اوندو مجبور تھی و نہجوتے بے شک بہوں سارے بغیر علم دے اپنی خواہشیں دے مطابق لوکس کوں گمراہ کریندن۔ بے شک تیرا رب بہوں چاڈے جبرے حد کنیں و دھن والہن۔

وَذُرُوا ظَاهِرَهُ الْإِسْخَرِ وَبَاطِنَهُ إِنْ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ إِلَّا نَمْرُ سَيُجْزَوْنَ بِمَا كَانُوا يَقْتَرِفُونَ ﴿۱۹﴾

۱۲۱۔ تے تساں بھو گناہ دی ظاہری شکل کنیں تے اندرے اندر دے کنیں۔ بے شک جبرے گناہ کنندن انہیں کوں بدلہ ڈتا ویسی انہیں دی کئی دا۔

وَلَا تَأْكُلُوا مِمَّا لَمْ يُذْكَرِ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَإِنَّهُ لَفِسْقٌ وَإِنَّ الشَّيَاطِينَ لَيُوحُونَ إِلَىٰ أَوْلِيَٰهِمْ لِيُجَادِلُوكُمْ وَإِنْ أَطَعْتُمُوهُمْ إِنَّكُمْ لَمُكْرُونَ ﴿۲۰﴾

۱۲۲۔ تے تساں نہ کھاؤ جیندے اتے اللہ دانان نہ گدھا نہجے تے بے شک نافرمانی تے بے شک شیطان اپنی سنگت دے دلیں وچ اینجے خیال پیندے جو تہا ڈے نال بھرن تے جے تساں انہیں دی فرمانبرداری کیتی تے بے شک تساں مشرک تھی دلیر۔

أَوْ مَنْ كَانَ مَيِّتًا فَأَحْيَيْنَاهُ وَجَعَلْنَا لَهُ نُورًا يَمْشِي بِهِ فِي النَّارِ كَذَلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ فِي الْقُرْآنِ لَيْسَ بِخَارِجٍ مِنْهَا كَذَلِكَ زُيِّنَ لِلْكَافِرِينَ مَا كَانُوا

۱۲۳۔ کیا جبرہا مردہ ہوئے تے اساں او نکوں جیندا کروں تے اساں اوندے واسطے ابھی روشنی بٹاؤں جیندے نال او لوکس وچ ٹرے پھرے او اوں تھی بگدرے جبرہا

يَعْمَلُونَ ﴿۳۶﴾

اندھاریں وچ ہوئے تے انہیں کینیں نکلن والان ہوئے
ایویں اساں سوئیں کر کے بھٹن کافرین کول ادم جیرے
اوکریندن۔

۱۲۴۔ تے ایویں اساں بناٹے ہرستی وچ وڈے وڈے
مجریں کول تاں جو او اندے وچ تدبیراں کرن تے او جو
وی تدبیراں کریندن اپنے خلاف کریندن پراد سمجھدے
نئیں۔

۱۲۵۔ تے جڈاں انہیں دو کوئی نشان اندے آہن اساں
اصلوئے میندے جے تیں ساکوں اوو جہاں نہ پوتا دینے جو اللہ
دے رسولیں کول دتا گئے۔ اللہ سیس بہوں جانڈے جو
اپنی رسالت کتھاں رکھے تے جلدی انہیں کول ذلت
تے وڈا عذاب ملیسی اللہ دلو کیوں جو او نہیں دے خلاف
تدبیراں کریندن۔

۱۲۶۔ تے جینکوں اللہ چاہے جو اونکوں ہدایت ڈیوے
او اوندا سینہ اسلام کیتے کھول ڈیندے تے جینکوں گمراہ
کرنی دا ارادہ کرے اوندا سینہ تنگ کر ڈیندے ایویں
لگدے جیویں او آسمان دو چڑھا پئے۔ ایویں اللہ سیس
عذاب نازل کریندے انہیں تے جیرے میندے نئیں۔

۱۲۷۔ اے تیرے رب واسدھا راہ تے اساں آیات
نصیحت پکڑن والی قوم کیتے۔ کھول کے بیان کر پتن
۱۲۸۔ انہیں واسطے انہیں دے رب کینیں سلامتی دا گھر تے او
انہیں داسنگی ایں وجہ کینیں جو او کریندن۔

۱۲۹۔ تے جڈاں او انہیں ساریں کول کٹھا کر لیں (تے آکھیں)
اے جی دی جماعت تساں انسانیں دھر بہوں ساریں کول
اپنے نال رلا گدھا ہا۔ تے او انسانیں دھر انہیں دے سنگتی
آکھیں اے ساڈے رب ساڈے بعض لوکیں نہیں کینیں

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا فِي كُلِّ قَرْنَةٍ آكِلًا مِّنْهُمَا لِيَمْلِكُوا
فِيهَا ۖ وَمَا يَنْكُرُونَ إِلَّا بِأَنْفُسِهِمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿۳۷﴾

وَإِذَا جَاءَتْهُمْ آيَةٌ قَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ حَتَّى نُؤْتَىٰ
مِثْلَ مَا أُوتِيَ رُسُلُ اللَّهِ ۗ اللَّهُ أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ
رِسَالَتَهُ ۗ سَيُصِيبُ الَّذِينَ أَجْرَمُوا صَغَارٌ عِنْدَ
اللَّهِ وَعَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا كَانُوا يَنْكُرُونَ ﴿۳۸﴾

فَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يَهْدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ
وَمَنْ يُرِدْ أَنْ يُضِلَّهُ يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا
كَأَنَّمَا يَصْعَدُ فِي السَّمَاءِ كَذَلِكَ يَجْعَلُ اللَّهُ الْإِنشِرَ
عَلَى الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿۳۹﴾

وَهَذَا صِرَاطُ رَبِّكَ مُسْتَقِيمًا قَدْ فَضَّلْنَا الْآلِيَّةَ
لِقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ ﴿۴۰﴾

لَهُمْ دَارُ السَّلَامِ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَهُوَ وَلِيُّهُمْ بِمَا
كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۴۱﴾

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَبِينًا ۖ يَمُشُّرَ الْجَنِّ قَدْ
اسْتَكْبَرُوا مِنَّا ۖ قَالَ أَوَلَيْسَ لَهُمْ قَدِيرٌ
إِلَّا نَسِ رُبُّنَا اسْتَنْتَعَ بَعْضُنَا بِبَعْضٍ وَكَلَّغْنَا
أَجَلَنَا الَّذِي أَجَلْتُمْ لَنَا ۖ قَالَ النَّارُ مَثْوَاكُمْ

خُلِدِينَ فِيهَا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿۱۹﴾

فائدہ پاتے تھے اسان اپنی اوں میعاد کوں پہنچ گئے ہیں
جیرمی میں ساڈے کیتے مقرر کیتی ہائی۔ اللہ سب کوں آکھسی بھا
تہا بڑا ٹھکانڈو او ایندے وچ رہن سوائے ایندے جو
اللہ چاہے بے شک تیبڑا رب بہوں سیانا تے بہوں
چاٹن والا۔

وَكَذَلِكَ نُوَلِّي بَعْضَ الظَّالِمِينَ بَعْضًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿۲۰﴾

۱۲۰۔ تے ایویں اسان کچھ ظالمیں کوں نہیں داسگیتی بٹا
ڈیندے ہیں۔ ایں وجہ کنیں جو او کریندن۔

يَعْتَمِرُ الْجَنَّةِ وَالْإِنْسِ أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِي وَيُزِدُّونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا قَالُوا شَهِدْنَا عَلَى أَنْفُسِنَا وَغَرَّتْهُمْ الْجَبُولُ
الدُّنْيَا وَشَهِدُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ ﴿۲۱﴾

۱۲۱۔ اے جتن تے انسان دی جماعت! کیا تہاڈو تساں
وچر رسول نہیں آئے جیرمے تہاڈے اتے میڈی آیات پڑھ
کے ٹیندے من تے تہا کوں ایں ڈنبدہ دی ملاقات کنیں ڈریندے
ہن او آکھن اسان اپنے خلاف گواہی ڈیندے ہیں۔ تے
دنیا وی زندگی انہیں کوں دوکھے وچ بیٹھے تے انہیں پٹے
خلاف گواہی ڈیتی ہے شک او کافر ہن۔

ذَلِكَ أَنْ لَمْ يَكُنْ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرَى بِظُلْمٍ وَ أَهْلُهَا غَافِلُونَ ﴿۲۲﴾

۱۲۲۔ اے اس واسطے باجو تیبڑا رب وستیں کوں ظلم نال ہلاک
کرن والا نہیں ہے اوں دے رہن والے غافل ہون۔

وَلِكُلِّ دَرَجَةٍ مِمَّا عَمِلُوا وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ ﴿۲۳﴾

۱۲۳۔ ہر کہیں دے عمل دے مطابق اوں دے درجے ہن تے
تیبڑا رب فائل نہیں جو او کریندن۔

وَرَبُّكَ الْغَنِيُّ ذُو الرَّحْمَةِ إِنْ يَشَاءُ يُدْهِبْكُمْ وَ يُسَخِّفْ مِنْ بَعْدِكُمْ مَا يَشَاءُ كَمَا أَنْشَأَكُمْ مِنْ ذُرِّيَّةٍ قَوْمٍ آخَرِينَ ﴿۲۴﴾

۱۲۴۔ تے تیبڑا رب کہیں دا مآج نہیں اور رحمت والا ہے
او چاہوے تے تہا کوں ہلاک کر ڈیوے تے تہاڈے بعد
جینکوں چاہے تہاڈا جانشین بنا ڈیوے جیویں تہا کوں
ڈو جی قوم دی اولاد کنیں پیدا کیتی۔

إِنْ مَا تَوَعَّدُونَ لَا يَأْتِي وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿۲۵﴾

۱۲۵۔ بے شک جیندا تہا کوں وعدہ ڈتا دیندے او ضرور
تھیسے تے تساں عاجز نو ہے کرہ گدے۔

قُلْ يَقَوْمِ اعْمَلُوا عَلَى مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَايِلٌ فَسَوْفَ
تَعْلَمُونَ مَنْ تَكُونُ لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ
الظَّالِمُونَ ﴿۲۶﴾

۱۲۶۔ توں آکھ اے میڈی قوم تساں اپنے طریق دے مطابق کم
کرو میں وی کریندا پیاں تے جلدی تہا کوں پتہ بگ دیسی جو
ایں دنیا دا انجام کیندے حق وچ تھیندے۔ بے شک ظالم

کامیاب نہ تھیں۔

۱۳۷۔ تے انہیں رڑھیں تے جانوریں وچ جبرے اللہ سیئیں پیدا کیتن اوںدا حصہ مقرر کر ڈتے تے انہیں اکھئے جو لے اللہ دا ۱۱ اپنے خیال وچ تے لے شریکیں دا ۱۱۔ تے جبرھا انہیں دے شریکیں دا حصہ ۱۱ او اللہ سیئیں دو نیں پہنچدا تے جبرھا اللہ سیئیں دا حصہ ۱۱ او انہیں دے شریکیں دو پہنچدے بہوں بڑا ۱۱ جبرھا او فیصلہ کریندن۔

۱۳۸۔ تے یوں انہیں دے شریکیں بہوں سارے مشرکیں کوں انہیں دے ۱۱ تے انہیں دے دین کوں مشکوک کرن کیتے تے ہلاک کرن کیتے انہیں دی اولاد قتل سوٹھا کر کے ڈکھائے۔ تے جے اللہ چاہندا او لے نہ کرن ہاتے توں انہیں تے انہیں دے کوڑ کوں چھوڑ دے۔

۱۳۹۔ تے انہیں اکھئے جو لے جانور تے لے رڑھ کھونج نیں سبکی۔ ایسوں کوئی نیں کھا سبکدا سوئے ایندے جوجیکوں اسان چاہوں لے انہیں دا خیال۔ تے کھ جانورن جنہیں دی کند تے سواری حرام تے کھ جانورن جنہیں تے او اللہ دانان نیں گندے اوںدے لے کوڑ بدھیندے ہوئیں او جلدی انہیں کوں انہیں دے کوڑ دی سزا ڈلیسی۔

۱۴۰۔ تے او آہن جو انہیں ڈنگیریں دے ڈڈھ وچ جو بے او ساڈے ۱۱ جو انہیں کیتے ہے تے ساڈی زائیں تے حرام کیتا گئے تے جے او مردہ ہوئے تے کچھیں سارے حصہ دارن۔ جلدی انہیں کوں انہیں جابھیں دی سزا ڈلیسی بے شک او سیانائے بہوں چاٹن والا ۱۱۔

۱۴۱۔ او لوک جنہیں اپنے ہالیں کوں بہ وقوفی مال بغیر علم تے قتل کیتے گھٹے چن تے جو اللہ انہیں کوں ڈتے انہیں اللہ سیئیں تے کوڑ بدھیندے ہوئیں او کوں حرام کر ڈتے او گمراہ قبی

وَجَعَلُوا لِلَّهِ مِمَّا ذَرَأَ مِنَ الْحَرْثِ وَالْأَنْعَامِ نَصِيبًا فَقَالُوا هَذَا لِلَّهِ بِزَعْمِهِمْ وَهَذَا لِشُرَكَائِنَا ۚ فَمَا كَانَ لِشُرَكَائِهِمْ فَلَا يَصِلُ إِلَى اللَّهِ وَمَا كَانَ لِلَّهِ فَهُوَ يَصِلُ إِلَى شُرَكَائِهِمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿١٣٧﴾

وَكَذَلِكَ زَيَّنَ لِكَثِيرٍ مِنَ الْمُشْرِكِينَ قَتْلَ أَوْلَادِهِمْ شُرَكَائِهِمْ لِيُرْذُوهُمْ وَيَلْبِسُوا عَلَيْهِمْ دِينَهُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا فَعَلُوهُ فَلَنْ رُدُّهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ ﴿١٣٨﴾

وَقَالُوا هَذِهِ الْأَنْعَامُ وَحَرِّثُ جَحْشٍ لَا يَطْعَمُهَا إِلَّا مَنْ نَشَاءُ بِزَعْمِهِمْ وَأَنْعَامٌ حُرِّمَتْ ظُهُورُهَا وَأَنْعَامٌ لَا يَذْكُرُونَ اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهَا افْتِرَاءٌ عَلَيْهِمْ يَتَّبِعُونَهم بِمَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿١٣٩﴾

وَقَالُوا مَا فِي بُطُونِ هَذِهِ الْأَنْعَامِ خَالِصَةٌ لِذُنُوبِنَا وَمُحَرَّمٌ عَلَى أَزْوَاجِنَا وَإِنْ يَكُنْ مَيْتَةً فَهُمْ فِيهِ شُرَكَاءُ ۚ سَيَجْزِيهِمْ وَصْفَهُمْ إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿١٤٠﴾

قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ قَتَلُوا أَوْلَادَهُمْ سَفَهًا بِغَيْرِ عِلْمٍ وَحَرَّمُوا مَا رَزَقَهُمُ اللَّهُ افْتِرَاءً عَلَى اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ﴿١٤١﴾

گنہگار تھے اور ہدایت پاؤں والیں وچو نہیں۔

۱۴۲۔ اوہو، جس کٹری دے سہارے تے بغیر سہارے دے باغیں کوں پیدا کیس تے کھیں کوں تے رڑھیں کوں جنہیں دے سواد انجوانجن تے زیتون تے انار جیرے رلدے مدن تے کھ نہیں رلدے مدے۔ تسال انہیں دے پھل کھاؤ جیرے ویلے او پھل تے کپائی دے ڈینہہ انہیں واقع ادا کرو تے فغول خرچی نہ کرو بے شک او فغول خرچی کرن والیں کوں پسند نہیں کریںدا۔

۱۴۳۔ تے ڈیگیں وچو کھ لڈیو واسطے ہن تے کھ چھوٹے ہن۔ جو اللہ سیس تہا بڑو رزق ڈتے او دے وچو کھاؤ تے شیطان دے قدیس دی پیروی نہ کرو بے شک او تہا بڑا کھلا کھلا دشمن۔

۱۴۴۔ اٹھ بڑن دنیس وچو بڑو بکریں وچو بڑو توں اکھ کیا اللہ سیس نریں کوں حرام کہتے یا ماریں کوں یا جینکوں ماریں اپنے رہیں وچو پاتا ہوئے۔ میوں بڑو سو اپنے علم نال جے تسال سچے۔

۱۴۵۔ تے اٹھیں وچو بڑو تے گویں وچو بڑو۔ توں اکھ اوں نہ حرام کین یا ماریاں یا جو ماریں اپنے رحم وچو پاتا ہوئے کیا تسال حاضر بادے جڈال اللہ سیس تہا کوں ایں گھل دی وصیت کیتی ہائی۔ اوں کنیں زیادہ ظالم کوں جیرا اللہ سیس تے کوڑ بہدیندے تاں جو اولوکیں کوں بغیر علم دے گمراہ کر ڈیرے۔ بے شک اللہ سیس ظالم قوم کوں ہدایت نہیں ڈیندا۔

۱۴۶۔ توں اکھ بڑے جو میڈو دی کیتی گئی او دے وچو اوں شخص تے جیرا کھاؤں چاہے کوئی چیز حرام نہیں کیتی گئی سوائے ایندے جو مردہ ہووے یا وہندی رت ہووے

وَهُوَ الَّذِي أَنشَأَ جَنَّاتٍ مَّعْرُوسَاتٍ بِغَيْرِ مَعْرُوسٍ وَالتَّخْلُ وَالزَّرْعُ مُخْتَلِفًا أَكْلُهُ وَالزَّيْتُونَ وَالزُّمَّانَ مُشْتَابِهًا وَغَيْرَ مُشْتَابِهٍ كُلُوا مِن ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَآتُوا حَقَّهُ يَوْمَ حَصَادِهِ وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ ﴿۱۴۲﴾

وَمِنَ الْإِنْعَامِ حُمُولُهُ وَفَرَسًا مَّا رَزَقَكُمْ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿۱۴۳﴾

ثَلَاثِيَّةَ إِذَا رَاجَ مِنَ الضَّأْنِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْمَعْزِ اثْنَيْنِ قُلْ أَلَّذِينَ كَفَرُوا هُمْ أَالُ اثْنَيْنِ أَمَّا اشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ الْأَنْثَيْنِ نَبُؤُنِي بِعِلْمٍ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۱۴۴﴾

وَمِنَ الْإِبِلِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْبَقَرِ اثْنَيْنِ قُلْ أَلَّذِينَ كَفَرُوا هُمْ أَالُ اثْنَيْنِ أَمَّا اشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ الْأَنْثَيْنِ أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ وَضَعَكُمُ اللَّهُ فِي هَذَا فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا يُضِلُّ النَّاسَ بِغَيْرِ عِلْمٍ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿۱۴۵﴾

قُلْ لَا أَجِدُ فِي مَا أُوحِيَ إِلَيَّ مُحَرَّمًا عَلَى طَائِفَةٍ مِّنْهُمْ إِلَّا أَنْ يَكُونَ مِيتَةً أَوْ دَمًا مَّسْفُوحًا أَوْ لَحْمَ خَنْزِيرٍ فَإِنَّهُ رِجْسٌ أَوْ فِسْقًا أُهْلًا لِّغَيْرِ

اللَّوِيَّةَ فَمِنْ اضْطَرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ رَبَّكَ
غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۳۹﴾

جاتے داماس ہوئے۔ اے بے شک پلیٹ یا نافرمانی
کریندے ہوئیں اللہ دے سوا کہیں ہے داناں گدھا
ونچے اور حرام تے حیرا مجبور تھی ونچے اوندی خواہش نہ
ہوئے تے او حد کنیں نہ ودھے تے بے شک تیرا رب
بہوں بخشن والا تے بہوں مہربان۔

وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَزَمًا كُلِّ ذِي ظُلْمٍ وَمِنْ
الْبَقَرِ وَالْغَنَمِ حَزْمًا عَلَيْهِمْ شَحُومُهُمَا إِلَّا مَا
حَمَلَتْ ظُهُورُهُمَا أَوِ الْحَوَايَا أَوْ مَا اخْتَلَطَ بِعَنُومِ ذَلِكَ
جَزَيْنَهُم بِبَغْيِهِمْ وَإِنَّا لَصَدِيقُونَ ﴿۴۰﴾

۱۴۷۔ تے انہیں تے حیرے یہودی تھین اسان انہیں تے
ہر سنجہ آلی شے حرام کہتی تے گویں تے بکریں وچ اسان
انہیں تے انہیں بڈوانیں دی منجھ حرام کر ڈتی ہائی۔ سوائے
اوندے حیرے انہیں دی کند کون یا آندریں کون بگی ہوئے
یا حیرے بڈریں نال زلی ہوئی ہوئے۔ اے سزا انہیں کون
انہیں دی نافرمانی دی وچ نال ڈتی تے بے شک اسان
سچے ہیں۔

فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ رَبِّكُمْ ذُو رَحْمَةٍ وَاسِعَةٍ وَلَا
يُرْدُ بَأْسَهُ عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ ﴿۴۱﴾

۱۴۸۔ تے جے تیکوں جھٹلاون تے توں آکھ تہا بڈا رب
وسیع رحمت والا۔ تے نیں بٹایا ویندا اوندے عذاب مجرم
قوم کین۔

سَيَقُولُ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكْنَا وَ
لَا آبَاؤُنَا وَلَا حَزَمْنَا مِنْ شَيْءٍ كَذَلِكَ كَذَبَ الَّذِينَ
مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا قُلْ هَلْ عِنْدَكُمْ
مِنْ عِلْمٍ فَتُخْرِجُوهُ لَنَا إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَ
إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَخْرُصُونَ ﴿۴۲﴾

۱۴۹۔ تے مزدور مشرک اکھسن جے اللہ چاہندا تے اسان شرک
نہ کردوں ہاتے نہ ساڈے پیو بڈا بڑے تے کوئی چیز حرام نہ
کردوں ہا۔ ایویں جھٹلائے حیرے انہیں کین پہلے ہن او
تیں ساڈا عذاب انہیں چکھ گدھا۔ توں آکھ جے تہا کون
کوئی علم ہے تے تساں او نکوں ساڈے واسطے کدھو۔
تساں تے محض گمان دے بچھوڑ دے پئے تے
محض تساں اکل نال کم گھندے پئے۔

قُلْ قَلِيلٌ الْحُجَّةُ الْبَالِغَةُ فَلَوْ شَاءَ لَهَدَاكُمْ
أَجْمَعِينَ ﴿۴۳﴾

۱۵۰۔ توں آکھ بڑے ہوا شر کرٹ والی دلیل اللہ سیں کس
ہے ، جے او چاہسی تے او ساریں دی رہنمائی کدھو
۱۵۱۔ توں آکھ اپنے گواہ گھن آؤ حیرے گواہی بڈیون
جو بے شک اللہ سیں انیکوں حرام کہتے۔ تے جے او گواہی

قُلْ هَلَمْ شَهِدْ أَتَمُّ الَّذِينَ يَشْهَدُونَ أَنَّ اللَّهَ
حَرَمَ هَذَا فَإِنْ شَهِدُوا فَلَا تَشْهَدُ مَعَهُمْ وَلَا

تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِنَا وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
بِالْآخِرَةِ وَهُمْ يَرْجِعُهُمْ إِلَىٰ نَارِ ۖ

۱۵۷

ڈیون تے توں انہیں نال گواہی نہ ڈیویں تے توں انہیں
لوکس دی خواہش دے پچھو نہ ٹر جنہیں ساڈیاں آیتاں
جھٹلاؤں او آخرت تے ایمان نیں ایندے تے
اپنے رب دا شریک بنیدن ۔

۱۵۲۔ توں آکھ او میں تہاکوں پڑھ کے سٹاواں جو تہاڈے

رب تہاڈے اتے حرام کیتے جو تساں او دے نال
کہیں کوں شریک نہ بناؤ تے پیو ما نال احسان کرو تے
تکھ مے ڈرکنیں اپنی اولاد کوں قتل نہ کرو۔ اسال
تہاکوں دی تے انہیں کوں دی رزق ڈیندے ہن تے
تساں بے حیائی دے قریب نہ ونجو بھانویں او ظاہر ہوون
یا لکیاں ہویاں۔ تے تساں کہیں جان کوں قتل نہ کرو جیڑی
اللہ سیس حرام کیتی ۶ سوائے جانڑ طریقے دے۔ اسے تہاکوں
وصیت کیتی تھاں جو تساں عقل کرو۔

۱۵۳۔ تے تیم دے مال دے کوہونہ ونجو سوائے پیجے
طریقے دے جے میں او اپنی جوانی کوں پہنچ ونچے تے
پورا کرو ناپ تے تول انصاف نال اسال کہیں جان
کوں اوندی طاقت کنیں زیادہ تکلیف لے ڈیندے تے
جڈاں تساں گال کرو تے انصاف کرو بھانویں او قریبی
سکا کیوں نہ ہوئے تے اللہ دے وعدے کوں پورا کرو۔
ادیں گال دی تہاکوں این واسطے وصیت کریندے تاں جو
تساں نصیحت حاصل کرو۔

۱۵۴۔ اسے میڈا رستہ ۶ جیڑ حاسد صا ۶ تساں ہوندی
ہیڑوی کرو تے پنہیں رستیں تے نال ٹرو ناں تاں او
تہاکوں او دے رستے کنیں اسنے اسنے گھن ولین ۔
او تہاکوں این گال دی وصیت کریندے تاں جو تساں متقی ہو
۱۵۵۔ تے ول اسال موسیٰ کوں کتاب ڈیتی جیڑ نیکی کیتی ۶

قُلْ تَعَالَوْا أَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبِّي عَلَيْكُمْ أَلَّا تُشْرِكُوا
بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ
مِنْ أَمْلَاقٍ نَحْنُ نَرْزُقُكُمْ وَإِيَّاهُمْ وَلَا تَقْرَبُوا
الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ وَلَا تَقْتُلُوا
النَفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ ذَلِكُمْ وَصَّيْتُكُمْ
بِهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ۱۵۲

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ
أَشُدَّهُ وَآَوْفُوا بِالْكَيْلِ وَالْبِرَّانَ بِالْقِسْطِ لَا تُكَلِّفُ
نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا وَإِذَا قُلْتُمْ فَاعْدُوا وَكَوْكَانَ ذَا
قُرْبَىٰ وَيَعْهَدِ اللَّهُ أَوْفُوا ذَلِكُمْ وَصَّيْتُكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ
تَذَكَّرُونَ ۱۵۳

وَأَنَّ هَذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ وَلَا تَتَّبِعُوا
السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَنْ سَبِيلِهِ ذَلِكُمْ وَصَّيْتُكُمْ بِهِ
لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ۱۵۴

ثُمَّ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ تَمَامًا عَلَىٰ الَّذِي أَحْسَنَ وَ

تَفْصِيلًا لِّكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَّعَلَّهُمْ يُلَاقُوا رَبَّهُمْ يُؤْمِنُونَ ﴿١٩﴾

۱۹

اوندے اتے نعمت کول پورا کر ن کیتے تے ہر چیز دی تفصیل دیتی تے ہدایت تے رحمت بنایا تاں جو او اپنے رب دی ملاقات تے ایمان گمن آون۔

وَهَذَا كِتَابُنَا أَنزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ فَاتَّبِعُوهُ وَاتَّقُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٢٠﴾

۱۵۶۔ تے اساں ایس کتاب کول ہمارے اے برکت والی تساں ایندی پیروی کرو تے اوں کنیں ڈرو تاں جو تہاڈے اتے رحم کیا ونجے۔

أَن تَقُولُوا إِنَّمَا أُنزِلَ الْكِتَابُ عَلَى طَائِفَتَيْنِ مِن قَبْلِنَا وَإِن كُنَّا عَنْ دِرَاسَتِهِمْ لَغَافِلِينَ ﴿٢١﴾

۱۵۷۔ تساں اے نہ اکھو جو اساں کنیں پہلے کتاب صرف ڈو ٹولیں تے لہائی گئی تے اساں اوندے پڑھن کنیں غافل ہاں۔

أَوْ تَقُولُوا لَوْ أَنَّا أُنزِلَ عَلَيْنَا الْكِتَابُ لَكُنَّا أَهْدَىٰ مِنْهُمْ فَقَدْ جَاءَكُمْ بَيِّنَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةً فَمَن أَظْلَمُ مِمَّن كَذَبَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَصَدَّفَ عَنْهَا سَبِيلَهُ الَّذِينَ يَصْدِفُونَ عَن آيَاتِنَا سُوءَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يَصْدِفُونَ ﴿٢٢﴾

۱۵۸۔ یا تساں اے اکھو جو بے شک جے اے کتاب ساڈے اتے لہندی۔ بے شک اساں انہیں کنیں زیادہ ہدایت پسندے تہاڈے کو لہر تہاڈے رب کنیں کھلی دلیل آجکی او ہدایت تے رحمت۔ تے کون وڈا ظالم اوں کنیں جیرھا اللہ دی آیات کول جھٹلاوے تے اوں کنیں رکیا رہوے۔ اساں ضرور سزا ڈیسوں انہیں کول جیرھے ساڈی آیات کنیں رکے رہندن بڑا عذاب ات گاہول جو اوں رکے رہ گئیں۔

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَن تَأْتِيَهُمُ السَّلَاطَةُ أَوْ يَأْتِيَ رَبُّكَ أَوْ يَأْتِيَ بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ يَوْمَ يَأْتِي بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ لَا يَنْفَعُ نَفْسًا إِنِ امَّانُهَا لَمْ تَكُنْ آمَنَتْ مِن قَبْلُ أَوْ كَسَبَتْ فِي إِيمَانِهَا خَيْرًا قُلِ انظُرُوا إِنَّا مُنظِرُونَ ﴿٢٣﴾

۱۵۹۔ کیا او صرف ایں گال دی انتظار پئے کریدن جو انہیں دو فرشتے آون یا عیبارب آدے یا تیرے رب دیاں کچھ نشانیاں آون۔ جیرھے ڈینہہ تیرے رب دیاں کچھ نشانیاں آون اوں ڈینہہ کہیں جان کول اوندل ایمان لفع نہ ڈیسی جیں ایں کنیں پہلے نہ منیا ہوسی تے نہ اپنے ایمان نال کوئی چوگانا کیتی ہوسی توں اکھ تساں انتظار کرو بے شک اساں وی انتظار کریدن پئے ہیں۔

إِنَّ الَّذِينَ فَزَعُوا مِنهُمْ وَكَانُوا شَيْعًا لَّت مِنْهُمْ فِي شَيْءٍ إِنَّمَا أَمْرُهُمْ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ يُنَبِّئُهُم بِمَا كَانُوا

۱۶۰۔ بے شک جیرھے اپنے دین کول لٹے لٹے کریدن تے لوے بن گئیں تیرا انہیں نال کوئی تعلق نیں۔ انہیں

يَفْعَلُونَ ﴿١٦﴾

دامعاہ صرف اللہ کنیں ہے کچھیں او انہیں کو بڑسیسی جو کچھ او کریندے ہن۔

۱۶۱۔ حیرھا ہک نیکی کرلیسی اوں کوں او ہو جیہاں ڈواہ ملسن تے حیرھا برائی کرلیسی اوں کوں او ہو تلا سزا ملی تے او ظلم نہ کیتے ولین۔

۱۶۲۔ توں آکھ بے شک میکوں میڈے رب سدے راہ دو ہدیت ڈتی ۶ ایہ بخا دین جیندے وچ کوئی ڈنگ نیں او ابراہیم واسچا مذہب تے او مشرک نہ ہا۔

۱۶۳۔ توں آکھ بے شک میڈی نماز تے میڈی قربانیاں تے میڈی زندگی تے میڈی موت اللہ کیتے ہے حیرھا سب جہانیں دا پالنبار۔

۱۶۴۔ اوںدا کوئی مشرک نیں تے میندا میکوں حکم ڈتا گئے تے میں پہلا مسلمان ہاں۔

۱۶۵۔ توں آکھ کیا اللہ دے سوا میں کوئی بیا رب گولاں تے اوہر شے واربت۔ تے حیرھا جو کرلیسی اوندی اوںکوں سزا ملی۔ تے کوئی بار چاؤں والی پے و بار نہ جیسی تے دل تساں اپنے رب دوولنے ول او تہاکوں اوگااہیں بڑسیسی جیندے وچ تساں اختلاف کریندے پئے ۶۔

۱۶۶۔ تے اوہو ۶ جیں تہاکوں پہلیں دا جانشین بنائے سی تے تہا بڑے بعض دا نہیں تے درج اچا کیتے سی تاں جو او تہاکوں اول دے وچ آزاوے اوں جو کچھ تہاکوں ڈتے۔ بے شک تہا بڑا رب جلدی مذاب بڑیوں والا ۶ تے بے شک ہوں مخشٹ والا تے ول دل رحم کرن والا ۶۔

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ مَثَلٍ هَذَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلُهَا وَهُمْ لَا يَظْلُمُونَ ﴿١٦﴾

قُلْ إِنِّي هَدَيْتُ رَبِّي إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ وَبَيْنَا قِيمًا فَمَلَّةٌ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٧﴾

قُلْ إِن مَلَائِكَتِي وَنُكْبَى وَهَيْبَى وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٨﴾

لَا شَرِيكَ لَهُ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ ﴿١٩﴾ قُلْ أَغَيَّرَ اللَّهُ أَبْنَى رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ وَلَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ إِلَّا عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُم مَّرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٢٠﴾

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلَائِفَ الْأَرْضِ وَدَفَعَ بَعْضَكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِّيَبْلُوَكُمْ فِي مَا آتَاكُمْ إِنَّ رَبَّكَ سَرِيعُ الْعِقَابِ وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٢١﴾

سورة اعراف مکی ؎ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۰ آیات تے ۲۴ رکوعن۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۱۔ میں شروع کریندا اللہ دے ناں نال جبرہا بن منکے
ڈیون والا تے بہوں رحم کرن والا ؎۔

التَّصٰٓٔ ⑦

۲۔ میں اللہ ساریں کنیں زیادہ جانن والا تے سچا ہاں۔

كُتِبَٰٓهُ اَنْزِلَ اِلَيْكَ فَلَا يَكُنْ فِيْ صَدْرِكَ حَرَجٌ مِّنْهُ
لِتُنذِرَ بِهِ وَاَذْكُرَ لِلْمُؤْمِنِيْنَ ⑥

۳۔ اے کتاب جبرمی تیدو لہائی گئی ؎ تے تیلے سے
وچ ایندی وچر کنیں کوئی تنگی نہ پیدا تھیوے تاں جو توں
اینرے نال پڑا دیں تے مومیں واسطے نصیحت۔

اَتَّبِعُوْا مَا اُنْزِلَ اِلَيْكُمْ مِنْ رَّبِّكُمْ وَلَا تَتَّبِعُوْا مِنْ دُوْنِهَا
اَوْ يَبۡئُتَ قَلِيْلًا مَّا تَذَكَّرُوْنَ ⑤

۴۔ تساں اونڈی پیروی کرو جو تہا پڑو لہایا گئے تہا پڑے رب دلو
اینرے علاوہ کہیں پے سگیتی دی پیروی نہ کرو بہوں تھوڑا
جبرمی تساں نصیحت پکڑیندے ؎۔

وَكَمۡ مِنْ قَوۡمٍ لَّهٰكُلۡهَا جَمَآءٌۢ بِاَسۡنَا۟ بَيۡتًا اَوْ هُمۡ
قَابِلُوْنَ ④

۵۔ تے کئی ساریاں وستیاں بن جنہیں کوں اساں ہلاک کیا ہاتے
انہیں دو ساڈا عذاب رات کوں آیا یا اوڈو پاریں کوں
ستے پئے ہن۔

فَمَا كَانَ دَعۡوُهُمْ اِذۡ جَآءَهُمۡ بِاَسۡنَا۟ اِلَّا اَنۡ قَالُوۡا اِنَّا
كُنَّا ظٰلِمِيْنَ ③

۶۔ تے جڈال ساڈا عذاب انہیں دو آگئے تے انہیں دی ایھا
پکار ہائی جو بے شک اساں ظالم ہاں۔

فَلَنَسۡتَلۡقَیَ الَّذِیۡنَ اُرۡسِلَ اِلَیْہِمۡ وَ لَنَسۡتَلۡقَیَ الرَّسُوۡلَیۡنَ ②

۷۔ تے اساں ضرور پچھسوں انہیں کنیں جنہیں دو بھیجے گئے ہن
تے اساں ضرور پچھسوں رسولیں کنیں وی۔

فَلَنَقۡصُرَنَ عَلَیْہِمۡ بِعِلۡمِہِۭ وَ مَا كُنَّا غٰیۡبِیۡنَ ①

۸۔ اساں ضرور انہیں کوں اپنے علم دے نال (سچ) ڈس
ڈسیوں تے اساں غیر حاضر نہ ہاں۔

وَالۡوَزۡنُ یَوۡمَیۡذِ اِنۡقُۡۢمَۡ مِّنۡ تَقَلَّتۡ مَوَازِیۡنُہُۭ ۚ فَاُولٰٓئِکَ
ہُمُ الْبٰقِیُّوْنَ ⑧

۹۔ اوں ڈینیہ عملیں دا وزن سچ تے جیندے وزن باری ہوسن
اوبے لوک کامیاب تھیں۔

وَمَنۡ خَفَّتۡ مَوَازِیۡنُہُۭ ۚ فَاُولٰٓئِکَ الَّذِیۡنَ خَسِرُوۡۤا اَنۡفُسَہُمۡ
بِمَا كَانُوۡا یٰٓاۡتِیۡنَا یَظۡلُمُوۡنَ ⑩

۱۰۔ تے جیندے وزن ہرے ہوسن اوبے لوک جنہیں
اپنے نفسیں کوں گھاٹا ڈتے ایں واسطے جو اسابڈی آیات

تے ظلم کر رہے ہیں۔

۱۱۔ تے اساں تہا کوں زمین وچ بہوں طاقت ڈتی تے اوندے
وچ تہا بڑے کیتے روزی دے سامان بنائے تے تہاں شکر
نوسے کر رہے۔

۱۲۔ تے اساں تہا کوں پیدا کیتے تے دل شکلاں ڈتن تے
دل اساں فرشتیاں کوں آکھئے آدم کوں سجدہ کرو انہیں
سایں سجدہ کیا سوائے ابلیس دے او سجدہ کرن والیں
وچر نہ تھیا۔

۱۳۔ اللہ آکھیا جو تیکوں کیری بال روکے جو توں سجدہ نہ
کریں جہاں میں تیکوں حکم ڈتے۔ اوں آکھیا میں این کنیں
چنگا ہاں تیں میکوں بھاکیں پیدا کیتے تے ایکوں مٹی کنیں
پیدا کیتی

۱۴۔ اوں آکھیا توں اتھو نکل وچ تیکوں کیا حق با جو توں
اتھاں وڈائی کریں با توں نکل وچ بے شک توں ذلیل
تھیں والیں وچو ایں۔

۱۵۔ اوں آکھیا توں میکوں قیامت دے ڈینہ تیں مہلت ڈے

۱۶۔ اوں آکھیا بے شک توں مہلت پاوے والیں وچو ایں۔

۱۷۔ اوں آکھئے تیں میکوں ہلاک کیتے بے شک ہن میں ضرور
تیبے سدھے رستے تے انہیں کیتے پہساں۔

۱۸۔ پچھیں میں انہیں دے اگودھی تے پچھو وی اوساں
تے اوہیں دے سچے پاسووی تے کھبے پاسووی۔ تے انہیں
وچر بہوں سایں کوں قوں نکر گزار نہ پئیں۔

۱۹۔ اوں آکھیا اتھو بے عزت تھی کے تے دھلے کھندا ہیا
نکل وچ جبرھا تیبے پچھو رسی انہیں وچر تے میں
ضرور دوزخ تہاں سایں نال بھر لیاں۔

۲۰۔ تے اے آدم توں تے تیبی زال جنت وچ رہو تے

وَلَقَدْ مَلَكْنَا فِي الْأَرْضِ وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَايِشَ ۖ
ثَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿١١﴾

وَلَقَدْ خَلَقْنَاكُمْ ثُمَّ صَوَّرْنَاكُمْ ثُمَّ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ
اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ لَمْ يَكُنْ
مِنَ السَّاجِدِينَ ﴿١٢﴾

قَالَ مَا مَنَعَكَ أَلَّا تَسْجُدَ إِذْ أَمَرْتُكَ قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِّنْ
خَلْقِكَ مِنْ نَّارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ ﴿١٣﴾

قَالَ فَاهْبِطْ مِنْهَا مَآ يَكُونُ لَكَ أَنْ تَتَكَبَّرَ فِيهَا فَاخْرُجْ
إِنَّكَ مِنَ الصَّغِيرِينَ ﴿١٤﴾

قَالَ أَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿١٥﴾
قَالَ إِنَّكَ مِنَ الْمُنظَرِينَ ﴿١٦﴾

قَالَ فِيمَا آغَاوَيْتَنِي لَأَقْعُدَنَّ لَهُمْ صِرَاطَكَ
الْمُسْتَقِيمَ ﴿١٧﴾

ثُمَّ لَا تَبِيتُهُمْ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَ مِنْ خَلْفِهِمْ
وَعَنْ يَمَانِهِمْ وَعَنْ شَمَائِلِهِمْ وَلَا تَجِدُ أَكْثَرَهُمْ
شَاكِرِينَ ﴿١٨﴾

قَالَ اخْرُجْ مِنْهَا مَذْمُومًا مَّدْحُورًا لَمَنْ تَبِعَكَ
مِنْهُمْ لَا مَلَائِكَةً جُحُومًا مِنْكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿١٩﴾

وَيَا أَدَمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ فَكُلَا مِنْ حَيْثُ

يُشْتَمُ وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ

الظَّالِمِينَ ﴿۲۰﴾

فَوَسَّسَ لَهُمَا الشَّيْطَانُ لِيُبْدِيَ لَهُمَا مَا وُورِيَ

عَنْهُمَا مِنْ سَوَائِهِمَا وَقَالَ مَا نَهَاكُمَا رَبُّكُمَا عَنْ

هَذِهِ الشَّجَرَةِ إِلَّا أَنْ تَكُونَا مَلَكَتَيْنِ أَوْ تَكُونَا مِنَ

الْخَالِدِينَ ﴿۲۱﴾

وَقَاَسَهُمَا إِنِّي لَكُمَا لِنَاصِحٍ ﴿۲۲﴾

فَدَلَّهُمَا بِعُرْوَةٍ فَلَمَّا ذَاقَا الشَّجَرَةَ بَدَتْ لَهُمَا

سَوَاتُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفْنَ عَلَيْهِمَا مِنْ ذُرِّي

الْجَنَّةِ ۖ وَنَادَاهُمَا رَبُّهُمَا أَلَمْ أَنْهَكُمَا عَنْ تِلْكَ

الشَّجَرَةِ وَقُلْتُ لَكُمَا إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمَا عَدُوٌّ

مُبِينٌ ﴿۲۳﴾

قَالَا رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنْفُسَنَا وَإِن لَّمْ تَغْفِرْ لَنَا وَ

تَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿۲۴﴾

قَالَ اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ ۚ وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ

مُسْتَفْزَعٌ وَمَتَاعٌ إِلَىٰ جُنْحٍ ﴿۲۵﴾

قَالَ فِيهَا تَحْيَوْنَ وَفِيهَا تَمُوتُونَ وَمِنْهَا

تُخْرَجُونَ ﴿۲۶﴾

يَبْنَیٰۤیۤ اٰدَمَ قَدْ اَنْزَلْنَا عَلَیْكُمْ لِبَاسًا قَوَارِیۡ سَوَاتِکُمُ

تساں ڈوہیں جھٹو چاہو کھاؤ تے تساں ڈوہیں ایں وں دے
کولہو نہ وچلبے ناں تاں تساں تھی ولسو ظالمیں وچو۔

۲۱۔ شیطان انہیں ڈوناہیں دے دل وچ دوسو پاتے تاں

جواو ظاہر کر ڈیوے انہیں تے جو انہیں تے انہیں دے

بدن وچو لکایا گئے تے آکھیں اللہ سیں تہاکوں ایں

وں کنیں صوف ایں واسطے روکے جو تساں فرشتہ نہ بن

وچو یا ہمیشہ زندہ نہ رہو۔

۲۲۔ تے انہیں دے اگو قساں کھا کے آکھئے بے شک میں

تہاڈا غیر خواہ ہاں۔

۲۳۔ اوں انہیں ڈوناہیں کوں دوکھا ڈے کے اپنے تمام کیں ہا

ڈتے تے جڈاں انہیں ڈوناہیں اوں وں کوں چکھے انہیں ڈوناہیں

نے انہیں دے ننگی ظاہر تھی گئیں تے اوڈیہیں اپنے اتے

بہشت دے پتر چھاڑن لگ پئیں۔ تے اوہیں دے رب

انہیں ڈوناہیں کوں سڈ مارے کیا میں تہاکوں ایں درخت

کنیں ہلکا نہ ماتے تہاکوں آکھیا نہ با جو بے شک شیطان

تساں ڈوناہیں کیتے کھلا کھلا دشمن۔

۲۴۔ انہیں ڈوناہیں آکھئے اے ساڈے رب اساں اپنے

جانیں تے علم کیتے تے جے تیں ساکوں بخش نہ ڈتا ساڈے

اتے رحم نہ کیا تے اساں ضرور گھانا پاؤں والیں وچو تھی

ولیسوں

۲۵۔ اوں آکھیا تمونکل وچو تہاڈے وچو کچھ نہیں دے دشمن

ہن تے تہاڈے واسطے زمین وچ عارضی رہی دی جا ے

تے کچھ وقت کیتے فائدہ ے۔

۲۶۔ اوں آکھیا تساں ہوندے وچ زندہ رہسو تے ہوندے

وچ مرسو تے اوں تھوڈکڑیے ولسو۔

۲۷۔ اے آدم دے پتر اساں تہاڈے اتے ایچھے کپڑے

وَرِيشَاءُ وَلِبَاسُ الْقَوَىٰ ذَٰلِكَ خَيْرٌ ذَٰلِكَ مِنْ
آيَةِ اللَّهِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿۱۸﴾

لبائے جیرھے تہاڑے منج گنبدن تے سوٹھپ کیتے وی
ہے تے تقویٰ والباس اے چنگا ۷ اے اللہ دی آیات
وچو ۷ تاں جو تساں نصیحت پکڑو۔

يُنَبِّئُ آدَمَ لَا يَفْتِنَنَّكُمُ الشَّيْطَانُ كَمَا أَخْرَجَ أَبَوَيْكَ
مِنَ الْجَنَّةِ يَنزِعُ عَنْهُمَا لِبَاسَهُمَا لِيُرِيَهُمَا
سَوَاتِهِمَا إِنَّهُ يَرَاكُمْ هُوَ وَقَبِيلُهُ مِنْ حَيْثُ لَا
تَرُدُّهُمُ ۖ إِنَّا جَعَلْنَا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ لِلَّذِينَ لَا
يُؤْمِنُونَ ﴿۱۹﴾

۲۸۔ اے آدم دے پتر و تہا کوں نہ آزماوے شیطان جیویں
تہاڑے پیروما کوں جنت دجو کدھایا ہس اوں انہیں
ڈوناہیں کنیں لباس کھس گدھا ۷ تاں جو او انہیں کوں
انہیں دا منجج بکھالے۔ بے شک او تے اندا قبیلہ تہا کوں
اتھو ڈہرا کھڑے جھو تساں نوٹھے ڈیکھ بگدے۔ بے شک
اساں شیطانیں کوں انہیں دا سنگتی بٹائے جیرھے ایمان
نہیں ایندے۔

وَإِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً قَالُوا وَجَدْنَا عَلَيْهَا آبَاءَنَا
وَاللَّهُ أَمَرَنَا بِهَا قُلْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ
اتَّقُوا اللَّهَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿۲۰﴾

۲۹۔ تے جہاں او کوئی برائی کریندن تے آبدن اساں اپنے
پیروڈاڑے کوں ایندے اتے پاتے اللہ سیس ایندسا کوں
حکم ڈتے۔ توں آکھ بے شک اللہ سیس بے حیائی دا حکم
نہیں ڈیندا کیا تساں اللہ دے اتے او گال کریندے ۷ جیرھی
تساں چاڈھے نوٹھے۔

قُلْ أَمَرَ رَبِّي بِالْقِسْطِ وَأَنِصُّوا وَجُوهَكُمْ عِنْدَ كُلِّ
مَسْجِدٍ وَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ ۚ كَمَا بَدَأَكُمْ
تَعُودُونَ ﴿۲۱﴾

۳۰۔ توں آکھ میڈے رب الصاف دا حکم ڈتے تے اے جو
بر مسیت دے کو لبو اپنی توجہ درست کر گدھی کرو تے
او کوں اطاعت او ندے کیتے خاص کریندے ہوئیں سبزو۔
جیویں اوں تہا کوں شروع کیتے اویں تساں ہوں حالت دو دوسو۔

فَرِيقًا هَدَىٰ وَفَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلَالَةُ ۚ إِنَّهُمْ
اتَّخَذُوا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَيَحْسَبُونَ
أَنَّهُم مُّهْتَدُونَ ﴿۲۲﴾

۳۱۔ کب ٹولے کوں ہدایت ڈتی تے کب ٹولے کوں گمراہی
چربو گئی ۷ انہیں اللہ کوں پھوڑ کے شیطانیں کوں سنگتی بٹا
گدھے تے او خیال کریندن جو او ہدایت پا گئی۔

يُنَبِّئُ آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوا
وَشَرِبُوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ ﴿۲۳﴾

۳۲۔ اے آدم دے پتر و تساں بر مسیت دے کو لبو اپنا سوٹھپ
اختیار کیا کرو تے کھاؤ تے پیو تے فضول خرچی نہ کرو بے
شک او فضول خرچی کرٹ والیں کوں پسند نہیل کریندا۔

قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِمُ وَالطَّيِّبَاتِ

۳۳۔ توں آکھ اللہ دی اوں خوبصورتی کوں کائیں تہاڑے اتے

مِنَ الرِّزْقِ قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
خَالِصَةٌ يَوْمَ الْقِيَامَةِ كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ
يَعْلَمُونَ ﴿۷﴾

حرام کیسے حیرمیں پٹے بندیں کیسے پیدا کیتی تے اوندے پاکیزہ
رزق کول۔ جو لے شہیں اس دنیاوی زندگی وچ مومنین
کیسے ہن تے قیامت دے ڈینہہ خاص کر انہیں کیسے ہوسن
ایویں اس آیات کھول کے جانئ والی قوم کیسے بیان
کریندے ہیں

قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّي الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنٌ
وَالزُّنْمَ وَالْبَغْيَ يُبْعِدُ الْحَقَّ وَأَنْ تُشْرِكُوا بِاللّٰهِ مَا لَمْ
يُنْزَلْ بِهِ سُلْطَانًا وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿۸﴾

۳۴۔ تول آکھ بے شک میڈے رب حرام کیسے
ظاہر تے مکی ہوئی بے حیائی کول تے گناہ کول تے مندرزی
کول حیرمیں نافرمانی جوسے تے اس گال کول جو تساں اللہ نال
شریک بناؤ جیندی اوں کوئی دلیل نیں لہائی تے لے
جو تساں اللہ دے خلاف او گال کرو حیرمیں تساں جانڈے
نوسے۔

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ لَا يَسْتَأْذِنُونَ
سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ﴿۹﴾
يُنَبِّئُ أَمْرًا إِنَّمَا يَنْتَظِرُهُ رُسُلٌ مِنْكُمْ يَقْضُونَ عَلَيْكُمْ
أَيَّتِي تَشَاءُ فَمِنْ أَتَقَى وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا
هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿۱۰﴾

۳۵۔ ہر قوم واسطے ہک وقت مقرر تے جڈال اوں وقت
آویندے تے نہ پچھو تعیندن ہک گھڑی تے نہ اگوتھیندن۔
۳۶۔ لے آدم لے پتر وچے تہا ڈو تہا ڈے وچو رسول آون
تے تہا کول میڈی آیات پڑھ کے سٹاون تے حیرھا خدا
کینں ڈرے تے اصلاح کرے اوندے اتے کوئی ڈر نیں
تے نہ اومو نہ تھینسن۔

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا أُولَٰئِكَ
أَجْلَبُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۱۱﴾
مَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ
بِآيَاتِهِ أُولَٰئِكَ يَنَالُهُمْ نَصِيبُهُمْ مِنَ الْعَذَابِ حَتَّىٰ
إِذَا جَاءَهُمْ رُسُلُنَا يَتَوَقَّوهُمْ لَا قَالَُوا أَيْنَ مَا كُنْتُمْ
تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالُوا ضَلُّوا عَنَّا وَهُمْ يَشْهَدُونَ
عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ ﴿۱۲﴾

۳۷۔ تے جنہیں ساڈی آیات کول جھٹلایا تے وڈائی کیتی
ایسے لوک دوزخی ہن تے اوندے وچ پھول دیر تیں رہسن
۳۸۔ اوں کینں وڈا ظالم کول جیرھا اللہ تے کوڑ پدے یا
اوندی آیات کول جھٹلاوے ایسے لوکن جنہیں کول مقررہ
سزا و حصہ ملدا رہسی تے جڈال انہیں دو ساڈے فرشتے
مارٹ کیسے اندن تے او اہلن اوکھٹائیں جنہیں کول تساں اللہ
دے سوا سٹیندے ہا دے او آکھسن او اسل کینں گم
تھی گئیں تے او اپنے خلاف آپ گواہی ڈیسن بے شک
او کا فرہن۔

قَالَ ادْخُلُوا فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ مِنَ النَّارِ وَالْإِنْسُ فِي النَّارِ كُلَّمَا دَخَلَتْ أُمَّةٌ لَعَنَتْ آخَتَهَا حَتَّىٰ إِذَا كُورُوا فِيهَا جَمِيعًا قَالَتْ أُخْرَاهُمْ لِأُولِهِمْ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ أَضَلُّونَا فَأَتَاهُمُ عَذَابًا ضِعْفًا مِنَ النَّارِ
قَالَ لِكُلِّ ضِعْفٌ وَلَكِنْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٩﴾

۳۴۔ او اگھسی تساں وی انہیں لوئیں وچ داخل تھی وچو جیرھے
بھا وچ ہن تے جیرھے تساں کنیں پہلے جنیں تے انسان
وچو گڈر گئیں جڈاں ہک امت بھا وچ داخل تھیس اپنی
بھین تے لعنت کر لیس تے جڈاں او سارے بھا وچ
پکڑیج ولین چھیکڑی امت پہلی امت کوں اگھسی اے
ساڈے رب ایسے ہن جنہیں ساکوں گمراہ کیا ہاتوں انہیں کوں
دوزخ وچ ڈوڑا عذاب دے اللہ اگھسی ہر ہک واسطے
ڈوڑا عذاب تے تساں جائدے نوے۔

وَقَالَتْ أُولَهُمُ الْآخِرَةُ قَالَتْ كَانَ لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ فَلَوْ فَوُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿٢٠﴾

۳۵۔ تے پہلی امت چھیکڑی امت کوں اگھسی تہا کوں
ساڈے اے کوئی فضیلت نہ ہائی تساں وی عذاب چکھو
جو تساں کندے باوے۔

إِنَّ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا لَا تُفَتَّحُ لَهُمْ أَبْوَابُ السَّمَاءِ وَلَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّىٰ يَلِجَ الْجَمَلُ فِي سَمِّ الْخِيَاطِ وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُجْرِمِينَ ﴿٢١﴾

۳۶۔ بے شک جنہیں لوکس ساڈی آیات کوں جھٹلائے
وڈاں کیتی انہیں واسطے آسمان دے دروازے نہ کھولے
ولین تے نہ اجنت وچ داخل تھیں جے تیں ہک اٹھ سوئی
دے ٹوک وچو لنگھ وچے اسال ایویں جبریں کوں سزا
ڈیندے ہیں۔

لَهُمْ مِنْ جَهَنَّمَ مِهَادٌ وَمِنْ فَوْقِهِمْ غَوَاشٍ ۚ وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ ﴿٢٢﴾

۳۷۔ انہیں واسطے دوزخ ہی بسترہ تے دوزخ ہی اتلا اچھاڑ
تے ایویں اسال ظالمیں کوں بدلہ ڈیندے ہیں۔

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا وِزْرًا وَسِعَ هَٰذَا أَوَّلُكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٣﴾

۳۸۔ جیرھے لوک ایمان آئن تے نیک کم کرن اسال کہیں جان
کوں اونڈی طاقت کئیں زیادہ تکلیف لے جیندے ایہ
جنتی ہن اونڈے وچ ہمیشہ رہیں۔

وَنُزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غِلٍّ يَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَٰذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنَّ هَدَانَا اللَّهُ ۖ لَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ وَنُودُوا أَنْ تَتْلُمُوا الْجَنَّةَ ۚ أَوْ تَتَمَوَّعُوا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٤﴾

۳۹۔ تے اسال انہیں دے سینے وچو سب بغض کڈھ ڈالیوں
تے انہیں دے قبضے وچ نہراں و ہندیاں پیاں ہوسن
تے او اکھسن جو ساریاں تحریراں اللہ دیاں ہن جیں ساکوں
اے رستہ دکھلے جے اللہ ساکوں سدھا رستہ نہ دکھلیندا
تے اسال ایں سدھے رستے نہ آؤں با۔ ساڈے رب

دے رسول سچ گمن کے آئے ہن تے انہیں کول اکھ
ڈوتا گیا ہا جے او بہشت جیند اتہا کول تہا بڑے عیس دی وجہ
نال وارث کیٹا گئے۔

۴۵۔ بہشتی دوزخیں کول آواز بولیں جو ساڈے رب جو
ساڈے نال وعدہ کیٹا ہا اسان اونکوں سچا پاگدھے تے
کیا تہا بڑے رب تہا بڑے نال جو وعدہ کیٹا ہا اونکوں تسان
سچا پاگدھے۔ او آکھن ہا انہیں وچو ہک سبڈ والا سبڈیسی جو
نالاہیں تے اللہ دی لعنت۔

۴۶۔ جیرے اللہ دے رستے کئیں رکنیدن تے اوں رستے
وچ ڈنگ گولیندن تے او آخرت والکار کیندن۔

۴۷۔ تے انہیں ڈوناہیں دے درمیان پردہ ہوسی تے اعراف
تے کچھ لوک ہوسن جیرے ساریں کول انہیں دی علامتیں دی
وجہ نال سنبانڈے ہوسن تے بہشتی لوکیں کول آواز بولیں جو
تہا بڑے اتے سلامتی ہوئے او ندے وچ داخل نہ تھئے
ہوسن تے اوندی امید رکھیں۔

۴۸۔ تے جلال انہیں دی نظر دوزخی لوکیں دو بھیری ویسی
تے او آکھن جو اے ساڈے رب ساکوں ظالم قوم وچو نہ بٹا
۴۹۔ اعراف والے لوک سبڈیسی کچھ دوزخی لوکیں کول جنہیں
کول انہیں دے نشانیں دی وجہ نال سنبانڈے ہوسن تے
اکھسن تہا بڑی زیادہ تعداد تہا کول کوئی فائدہ ڈرتے تے نہ
تہا بڑی وڈائی۔

۵۰۔ کیا ایجے لوکن جنہیں دے متعلق تسان قساں کھندے
ہاوسے جو انہیں کول اللہ دی رحمت نہ پچھیں۔ تسان
بہشت وچ داخل تھی وچو تہا کول نہ ڈرتے نہ تسان
موخے تھیسو۔

۵۱۔ تے دوزخی بہشتی لوکیں کول سبڈیسی جو ساڈے د کچھ

وَنَادَىٰ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابَ النَّارِ أَنِ كَذَّبْنَا
مَا وَعَدْنَا رَبَّنَا حَقًّا هَلْ وَجَدْتُمْ مَا وَعَدَ رَبُّكُمْ
حَقًّا قَالُوا نَعَمْ فَإِنَّهُمْ بَيْنَهُمْ أَنْ لَعْنَةُ اللَّهِ
عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿۴۵﴾

الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا
وَهُمْ بِالْآخِرَةِ كَافِرُونَ ﴿۴۶﴾
وَبَيْنَهُمَا حِجَابٌ وَعَلَى الْأَعْرَافِ رِجَالٌ يَعْرِفُونَ كُلًّا
بِسِيمَتِهِمْ وَنَادَا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ أَنْ سَلِّمُوا عَلَيْهِمْ
لَمْ يَدْخُلُوهَا وَهُمْ يَطْمَعُونَ ﴿۴۷﴾

وَلَا ذُكُورٌ أَبْصَارُهُمْ تِلْقَاءَ أَصْحَابِ النَّارِ قَالُوا رَبَّنَا
لَا تَجْعَلْنَا مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿۴۸﴾
وَنَادَىٰ أَصْحَابُ الْأَعْرَافِ رِجَالًا يَعْرِفُونَهُمْ بِسِيمَتِهِمْ
قَالُوا مَا أَغْنَىٰ عَنْكُمْ جُوعُكُمْ وَمَا كُنْتُمْ تَشْكُرُونَ ﴿۴۹﴾

أَهْلَ الْآلَةِ الَّذِينَ أَقْسَمْتُمْ لَا يَنَالُهُمُ اللَّهُ بِرَحْمَةٍ
أَدْخَلُوا الْجَنَّةَ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا أَنْتُمْ تُخْزَوْنَ ﴿۵۰﴾

وَنَادَىٰ أَصْحَابُ النَّارِ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ أَنْ أَفِيضُوا عَلَيْنَا

مِنَ النَّارِ أَوْ مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ حَرَمَهُمْ
عَلَى الْكَافِرِينَ ۝

پانی و باؤ یا جو تہا کول اللہ ڈرتے او مذ سے وچو ساکوں وی کچھ
ڈیوے۔ او آکھن بے شک اللہ سیں اسے ڈوہیں چیزاں
کافر سیں تے حرام کیتن۔

الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَهْوًا وَلَعِبًا وَغَرَّتْهُمُ الْحَيَوةُ
الدُّنْيَا فَالْيَوْمَ نَنسُوهُمْ كَمَا نَسُوا لِقَاءَ يَوْمِهِمْ هَذَا
وَمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ ۝

۵۲۔ جنہیں اپنے دین کو کھیل و تماشا بنایا ہو یا تے
دنیاوی زندگی انہیں کوں دوکھا ڈتا یا اسان انہیں کوں اچ
بھل و لیوں جیویں او ایں دینہ دی ملاقات بھل گئے ہن تے
ات کا لہوں جو او ساڈی آیات دا انکار کریندے ہن۔

وَلَقَدْ جِئْنَاهُمْ بِكِتَابٍ فَصَّلْنَاهُ عَلَىٰ عِلْمٍ هُدًى وَ
رَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ۝

۵۳۔ تے اسان انہیں دو ایجھی کتاب گھن آئے ہن جیوں اپن
علم دے نال کھول کھول کے بیان کیتے او مومنین واسطے
ہدایت تے رحمت۔

هَٰذَا يَوْمُكَ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ الَّذِي نَذَرْتَ
يَقُولُ الَّذِينَ نَسُوهُ مِنْ قَبْلُ قَدْ جَاءَتْ
رُسُلُنَا بِالْحَقِّ فَهَلْ لَنَا مِنْ شُفَعَاءَ فَيَشْفَعُوا
لَنَا أَوْ نُرَدُّ فَنَعْمَلْ غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ قَدْ
خَسِرْنَا أَنفُسَهُمْ وَصَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا
يَفْعَلُونَ ۝

۵۴۔ کیا او ایں کتاب دی حقیقت دے کھلن دا انتظار پئے
کریندن جڈال ایندی حقیقت کھل ویسی تے او لوک آکھن
جیرے بھل گئے ہوسن۔ ایں کنیں پہلے ساڈے لب دے
رہول سچ نال آئے ہن کیا ساڈا کوئی سفارش ہے جیرے
سفارش کرے یا اسان دنیا و دج و لاٹھلے و بھل تاں جو اسان
جیرے (جیرے) کم پہلے اسان کریندے ہاسے انہیں دی جلتے
نیک کم کوں انہیں اپنے آپ کوں گھٹے وچ پاتے جیرے او کوڑ
بدھندے بن اودی انہیں کنیں دل گئے

إِنَّ دَرَجَتَكُمْ لَعِنَ الَّذِي خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ فِي
سِتَّةِ اَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ يُغْشٰى الْاِثْنَ الْاَلْفَ
يَطْلُبُهُ حَيْنًا وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ مُسَخَّرٰتٍ
بِاَمْرِ اِلٰهِ الْخَالِقِ وَالْاَمْرُ تَبٰرَكَ اللهُ رَبُّ
الْعٰلَمِيْنَ ۝

۵۵۔ بے شک تہا ڈا رب اللہ او ہے جیں آسمانیں تے
زمین کوں چھی وقتیں وچ پیدا کیتے دل او عرش تے تکرار
تھی کے بہہ گئے۔ رات دے نال دینہ کوں لکا ڈیندے
رات جلدی اونکوں پکڑن چاہندی تے سمجھ تے چند
کوں تے تاریں کوں اوں اپنے حکم نال متابع کر جتے سنو
پیدا کرن تے حکم ڈیوے ہوندا کم۔ بہوں برکت والا
اللہ سیں جیرے سارے جہانیں دا پالہنا رہے۔

ادْعُوا رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً إِنَّهُ لَا يُحِبُّ

۵۶۔ اپنے رب کوں سڈو عاجزی نال تے چپ چپاتے

الْمُعْتَدِينَ ﴿۵۷﴾

وَلَا تَفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا وَادْعُوهُ
خَوْفًا وَطَعْنًا إِنَّ رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿۵۸﴾

اوپے شک حد کنیں ودھن والیں کوں پسند نہیں کریں۔
۵۷۔ اتے زمین وچ اوندی اصلاح دے بعد فساد نہ گھتو اتوں
کوں سڈو بڑرتے طع نال بے شک الہی رحمت نیکی کرن
والیں دے نال۔

۵۸۔ اوہو جو جیرھا گھلیندے ہوائیں کوں اپنی رحمت کنیں
پیلے خوشخبری بڈیوں واسطے۔ اے میند نال بھریئے ہوئے
جھڑ کوں چا اندی ۷ تے اونکوں اسال گھن ویندے یں
بر ملک دوتے اندرے اتے پانی ویندے یں تے اندرے
نال ہر قسم دے پھل پیدا کریندے یں ایویں اسال مر دیں
کوں کڈھیندے یں تاں جو تسال نصیحت پکڑو۔

۵۹۔ تے جگہ زمین اپٹے رب دے حکم نال اوندے پوٹے
نکلن ۷ تے جیرھی زمین خراب او ردی پیداوار کڈھیندی ۷
ایویں اسال اوں قوم تے جیرھی شکر کریندی ۷ اپنی آیات ونا بھر
کے بیان کریندے یں۔

۶۰۔ بے شک اسال نوح کوں اوندی قوم دوپٹھے تے اوں
آکھیا اے میڈی قوم الہی عبادت کرو تے اوندے سوا تہا بڑا
کوئی معبود نہیں۔ میں تہا بڑے اتے وڈے ڈینہہ دے
عذاب کنیں ڈراون۔

۶۱۔ اوندی قوم دے سرداریں آکھیا بے شک اسال تیکوں
کھل گمراہی وچ ڈہدے یں۔

۶۲۔ اوں آکھیا اے میڈی قوم میڈے وچ کوئی گمراہی دی
گال نہیں میں تے صرف رسول ہاں اوں رب داجیرھا سارے
جہانیں داپانہار۔

۶۳۔ میں تہا کوں اپٹے رب داپہنچام پکینداں تے تہا جی
خیر خواہی کرینداں تے میں اچانداں الہی سیں ولو جو تسال
نوسے چاٹدے۔

وَهُوَ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ
خَافَ إِذَا أَقْلَتْ سَحَابًا نَقَالَ سَفَنًا لِّبَلَدٍ يَذَّاتُ فَأَنْزَلْنَا
بِهِ الْمَاءَ فَأَخْرَجْنَا بِهِ مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ كَذَلِكَ نُخْرِجُ
الْمَوْتَى لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿۶۰﴾

وَالْبَلَدُ الظَّالِمُ يَخْرُجُ نَبَاتُهُ بِإِذْنِ رَبِّهِ ۚ وَالَّذِي
خَبُثَ لَا يَخْرُجُ إِلَّا يَكْدًا كَذَلِكَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ
لِقَوْمٍ يَشْكُرُونَ ﴿۶۱﴾

لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَقَالَ لِقَوْمٍ أُخْبِدُوا
اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهِ غَيْرِهِ ۖ إِنَّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ
عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿۶۲﴾

قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ إِنَّا لَنَرُكَ فِي صَلٍّ خَبِيرٍ ﴿۶۳﴾

قَالَ يَقَوْمِ لَيْسَ بِي صَلَّةٌ ۖ وَ لَكِنِّي رَسُولٌ مِنْ رَبِّ
الْعَالَمِينَ ﴿۶۴﴾

أُبَلِّغُكُمْ رِسَالِ رَبِّي وَأَنْصَحُ لَكُمْ وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ
مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿۶۵﴾

أَوْعِبْتُمْ أَنْ جَاءَكُمْ ذِكْرُنَا عَلَىٰ ذِكْرِكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ مِنْكُمْ
لِيُنذِرَكُمْ وَلِتَتَّقُوا وَلَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿۳۸﴾

۳۸۔ کیا تمہا کوں میرا پیغام پہنچا کہ جو تمہا کوں آئی تمہا کوں رب
ولواتناہی نصیحت تمہا کوں دے وچو کہ آدمی تے تاں جو تمہا کوں
بوشیار کرے تے تاں تقویٰ اختیار کرو تے تاں جو
تمہا کوں اے رحم کیا دے۔

فَكَذَّبُوهُ فَأَنجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ فِي الْفُلِكِ وَأَغْرَقْنَا
الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا عِيبِينَ ﴿۳۹﴾

۳۹۔ انہیں اونکوں جھٹلا دتا اسان اوں کوں نجات دتی
تے انہیں کوں دی جبرے اوندے نال بن بیڑی وچ
تے جنہیں ساڈی آیات کوں جھٹلایا با اسان انہیں کوں
عزق کر دتا بے شک اوندے لوک ہن۔

وَالِإِلَىٰ عَادِ أَخَاهُمْ هُودٌ قَالَ يَقَوْمِ أَاعْبُدُوا اللَّهَ
مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿۴۰﴾

۴۰۔ تے عاد دو انہیں دے بھرا ہود کوں (پھٹیا) اول
آکھیا اے میڈی قوم اللہ دی عبادت کرو تمہا کوں اوندے سوا
کوئی مبود نہیں کیاں تاں بڑے نوحے۔

قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ إِنَّا لَنَرُّكَ فِي
سَفَاهَةٍ وَإِنَّا لَنُظُنُّكَ مِنَ الْكَذِبِينَ ﴿۴۱﴾

۴۱۔ اوندی قوم دے وچو سردارین آکھیا جنہیں کفر کیا با اسان
تیکوں بے وقوفی وچ بڑے ہن تے بے شک اسان
تیکوں کوڑیں وچو یقین کریدے ہیں۔

قَالَ يَقَوْمِ لَيْسَ بِي سَفَاهَةٌ وَلَكِنِّي رَسُولٌ مِنْ رَبِّ
الْعَالَمِينَ ﴿۴۲﴾

۴۲۔ اوں آکھئے اے میڈی قوم میں پاگل نہیں میں
تے رسول ہاں اوں رب دا جیرا سارے جہاں دا پالناں۔

أُيْلَعُكُمْ رَسُولِي رَبِّي وَإِنَّا لَكُم بِنَاصِحٍ أَمِينٍ ﴿۴۳﴾

۴۳۔ میں تمہا کوں اپنے رب دا پیغام پہنچاں تے میں
تمہا کوں واسطے خیر خواہ ہاں تے ایماندار۔

أَوْعِبْتُمْ أَنْ جَاءَكُمْ ذِكْرُنَا عَلَىٰ ذِكْرِكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ
مِنْكُمْ لِيُنذِرَكُمْ وَأَذْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِنْ
بَعْدِ قَوْمِ نُوحٍ وَزَادَكُمْ فِي الْخَلْقِ بَضْطَةً فَادْكُرُوا
آلَاءَ اللَّهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿۴۴﴾

۴۴۔ کیا تاں میرا پیغام پہنچا کہ جو تمہا کوں نصیحت آئی
تمہا کوں رب ولواتناہی دے وچو کہ آدمی تے تاں جو تمہا کوں
بوشیار کرے تے یاد کرو جو تمہا کوں اوں نوح دی قوم دے
بعد اوندے جانشین بنائے تے تمہا کوں جم کوں مضبوط
بنائے تے اللہ دی نعمتیں کوں یاد کرو تاں جو تاں
کامیاب تھیو۔

قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَعْبُدَ اللَّهَ وَحْدَهُ وَنَذَرَ مَا كَانَ
يَعْبُدُ آبَاؤُنَا فَامِينًا بِمَا نَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ

۴۵۔ انہیں آکھیا کیا توں ساڈو آئیں (اے سہیا گھن کے) جو اسان کہ اللہ
دی عبادت کروں تے او جھوٹو دلیوں جیندی ساڈے

الضّٰدِیْنَ ۝

پیوڑاڑے عبادت کریندے ہن گھن آجیرے عذاب
دا توں وعدہ ڈیندیں جے توں سچا ہویں۔

قَالَ قَدْ وَقَعَ عَلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ رِجْسٌ وَغَضَبٌ
أُجَادِرُ لَوْ نَتَىٰ فِي أَسْأَلٍ سَتَيْتُوهَا أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ
مَا نَزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطٰنٍ فَاَنْتَظِرُوا إِنِّي مَعَكُمْ
مِنَ النَّاتِظِرِينَ ۝

۷۲۔ اول آکھیا تہاڑے رب ولو تہاڑے اتے عذاب
تے غضب لہہ چکے کیا تہاڑے نال انہیں
ناوین واسطے بھر دے، جیرے تہاڑے
پیوڑاڑے رکھیں تے اللہ سیس انہیں نال کوئی دلیل نیں
لہائی تہاڑے بھالا رکھو بے شک میں وی تہاڑے نال
بھالا رکھیندال۔

فَأَنجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَقَطَعْنَا دَاوٓدَ
الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِنَا وَمَا كَانُوا مُؤْمِنِينَ ۝

۷۳۔ تے اساں اوں کوں تے اوندے نال آلیں کوں اپنی
رحمت نال نجات دیتی تے جنہیں ساڈی آیات کوں جھٹلایا ہا
تے ایمان نہ گھن آئے ہن اساں انہیں دیاں پاڑاں پیٹ
ڈتن۔

وَإِلَىٰ نَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا قَالَ يَٰقَوْمُ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا
لَكُمْ مِنَ إِلٰهِ غَيْرُهُ قَدْ جَاءَتْكُمْ بَيِّنَةٌ مِّنَ رَبِّكُمْ
هَذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ لَكُمْ آيَةٌ فَمَذَرُوهَا تٰكُلُ فِي الْأَرْضِ
اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعُوا بِهٖمُ يَتَّخِذْكُمْ عَذَابَ الْآلِمِ ۝

۷۴۔ تے نمود دو انہیں سے بھائی صالح کوں بھٹے اول
آکھے اے میڈی قوم تہاڑے اپنے رب دی عبادت کرو
اوندے سوا تہاڑا کوئی معبود نیں۔ تہاڑو تہاڑے
رب ولو کھلی دلیل آگئی ہے۔ اے اللہ دی ڈاڑی اے
تہاڑے واسطے نشان ایںکوں چھوڑ ڈیو اے اللہ دی
زمین وچ کھاوے تے ایںکوں برائی نال نہ ہتھ لاؤ نہ
تاں تہاڑوں ڈکھ ڈیوٹ والا عذاب پکڑ گھنسی۔

وَاذْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَآءَ مِنْ بَعْدِ عَادٍ وَبَوَّأَكُمْ
فِي الْأَرْضِ تَتَّخِذُونَ مِنْ سُھُلِهَا قُصُورًا وَتَنْحِتُونَ
الْجِبَالَ بِيُوتًا ۖ فَادْكُرُوا الْآلَاءَ اللَّهِ وَلَا تَعْسُوا فِي
الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ۝

۷۵۔ تے تہاڑے یاد کرو جڈاں تہاڑوں عادیں بعد جانشین
بٹاؤں تے زمین وچ تہاڑوں جاڈتی اس تہاڑوں اوندے
میدانیں وچ قلعے بنیدے تے پہاڑیں کوں کٹ
کے گھر بنیدے تے تہاڑوں اللہ دیاں نعمتاں یاد کرو تے
زمین وچ جان بھجھ کے فساد نہ کرو۔

قَالَ الْمَلَأَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لِيَكْذِبْنَ
اسْتَضْعِفُوا لِمَنْ آمَنَ مِنْهُمْ أَتَعْلَمُونَ أَنَّ صَالِحًا

۷۶۔ اوندی قوم دے سرداریں جنہیں وڈائی کیتی ایمان
گھن آدن دلیں دیو کمزوریں کوں آکھیا

مُرْسَلٌ قَوْلَ رَبِّهِ قَالُوا إِنَّا بِمَا أُرْسِلَ بِهِ مُؤْمِنُونَ ﴿۷۰﴾

کیا تساں چاند سے جو بے شک
صلح اپنے رب دلو پھٹیا گئے انہیں آکھیا بے شک
اساں جو کچھ اوندو پھٹیا گئے اونکوں منید سے ہیں۔
۷۷۔ تے انہیں لوکیں جیس وڈائی کیتی تھیا بے شک اساں
اوندا الکار کریندے ہیں جیندے اتے تساں ایمان
گھن آئے۔

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا بِالَّذِي آمَنْتُمْ بِهِ كَاذِبُونَ ﴿۷۱﴾

۷۸۔ تے انہیں ڈاچی دیاں چھاں کپ ڈتیاں تے انہیں
اپنے رب بے حکم دی نافرمانی کیتی تے انہیں آکھے اے
صلح جیرھے عذاب کنیں ساکوں ڈریندا پئیں گھن آجے
توں رسولیں وچو ہوں۔

فَعَقَرُوا وَالتَّائِقَةَ وَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ وَقَالُوا يُضْلِعُ
إِنْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿۷۲﴾

۷۹۔ تے انہیں کول پکڑ گدھے بھوئیں اب او اپنے
گھریں وچ گوہیں دے بھر ڈٹھے پئے ہن۔
۸۰۔ صلح انہیں کنیں منہ پھیر گدھا تے آکھیا اے میڈی
قوم میں تہا کول اپنے رب دا پیغام بچا ڈتے تے تہا ڈی
خیر خواہی کیتی تے تساں خیر خواہی کرن والیں کول پسند
نوسے کریندے۔

فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جِثِيمًا ﴿۷۳﴾

۸۱۔ تے لوط جڈاں اپنی قوم کول آکھیا کیا تساں
اینجی بے حیائی کریندے جو چری تساں کنیں پہلے ساری
قومیں وچو کہیں وی اے برائی نہ کیتی بائی۔

فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَوْمَ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رَسُولًا
رَبِّي وَصَحْتُ لَكُمْ وَلَكِنْ لَا تُحِبُّونَ النَّصِيحِينَ ﴿۷۴﴾

۸۲۔ بے شک تساں تربیتیں چھوڑ کے جوائیں دو شہوت
واسطے اندے اصل وچ تساں حد کنیں ودھن والی
قوم ہوتے۔

وَلَوْطَا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ إِنَّا أَنْتَوْنَ الْفَاحِشَةُ مَا سَبَقَكُمْ
بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِنَ الْخَالِقِينَ ﴿۷۵﴾

۸۳۔ اوندی قوم کنیں بیا کوئی جواب نہ با انہیں اے آکھے
جو انہیں کول اپنی دوستی کنیں کڈرے ڈیو بے شک اے
لوک بن جیرھے بہوں پاک بڈن۔

إِن كُنْتُمْ كُنْتُمْ أَنْتَوْنَ الزَّحَالِ شَهْوَةً مِنْ دُونِ النِّسَاءِ
بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ ﴿۷۶﴾

۸۴۔ تے اساں اونکوں تے اوندے خاندان کول نجات

وَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَخْرِجُوهُمْ
مِنْ قَرْيَتِكُمْ إِنَّهُمْ أَنْفُسٌ يَنْتَظِرُونَ ﴿۷۷﴾

فَأَنجَيْنَاهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا امْرَأَتَهُ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ ﴿۷۸﴾

بڑی سوائے اوندی زال دے او پچھو رہی والیں وچو ہائی۔

۸۵۔ تے اساں انہیں تے بہوں مینہ و سیا توں بڑیکھ
مجر میں دا انجام کیجھا۔

۸۶۔ تے مدین دو اوندرے بھرا شعیب کوں پھیا اول آکھیا

لے میڈی قوم اللہ دی عبادت کرو تہاڑے واسطے

اوندرے سو کوئی معبود نیں۔ تہاڑو تہاڑے رب دلو کھل

دیل آچکی تے تساں کچھائی تے تول کوں پورا کرو تے

لوکس دیاں شبیں انہیں کوں گھٹ نہ ڈیو تے زمین و سچ

اوندی اصلاح دے بعد گبیر نہ گھتو۔ لے تہاڑے واسطے

چنگا جے تساں مومن ہوتے۔

۸۷۔ تے تساں ہر رستے وچ ایس واسطے نہ بہو جو حیرے اللہ

تے ایمان آئن انہیں کوں اللہ دے رستے کیں ڈراوونے روکو

تے ایس رستے وچ بڑنگ دل گولو تے تساں یلو کرو جڈاں

تساں تھوڑے بادے اوں تہا کوں ودھائے تے تساں بڑیکھو

فساد کرن والیں دا انجام کیجھا۔

۸۸۔ تے جے تہاڑے وچو ہک ٹولہ اوندرے اتے ایمان

گھن آوے جیندے نال میں پھیا گیاں تے ہک ٹولہ ایمان

نہ گھن آوے پھیں صبر کرو جے تیں اللہ سیس ساڑے درمیان

فیصلہ کر ڈیوے تے او چنگا فیصلہ کرن والا۔

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَأَنْظَرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الْمُجْرِمِينَ ﴿٨٥﴾

وَالِی مَدِیْنِ اَخَاهُمْ شُعَیْبًا قَالَ یَقَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ

مَا لَكُمْ مِنْ اِلٰهٍ غَیْرُهٗ قَدْ جَاءَكُمْ بَیِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ

فَاَوْفُوا الْکَیْلَ وَالْمِیْزَانَ وَلَا تَحْسَبُوا النَّاسَ شِیْءًا

وَلَا تُفْسِدُوا فِی الْاَرْضِ بَعْدَ اِصْلَاحِهَا ذَلِكُمْ خَیْرٌ

لَكُمْ اِنْ کُنْتُمْ مُؤْمِنِیْنَ ﴿٨٦﴾

وَلَا تَقْعُدُوا بِرِجْلِ صِرَاطِ تَوَعْدُونَ وَنَصَدُّونَ

عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ مَنْ اٰمَنَ بِهٖ وَتَبِعُوْهَا عِوَجًا

وَاذْكُرُوْا اِذْ کُنْتُمْ قَلِیْلًا فَکَفَرْتُمْ وَاَنْظُرُوْا کَيْفَ

کَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِیْنَ ﴿٨٧﴾

وَ اِنْ کَانَ طَآئِفَةٌ مِّنْکُمْ اٰمَنُوْا بِالَّذِیْ اَرْسَلْتُ

بِهٖ وَطَآئِفَةٌ لَّمْ یُؤْمِنُوْا فَاصْبِرُوْا حَتّٰی یَحْکُمَ اللّٰهُ

بَیْنَنَا وَهُوَ خَیْرُ الْحٰکِمِیْنَ ﴿٨٨﴾

قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لَنُخْرِجَنَّكَ
يُشْعِبُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَكَ مِنْ قَوْمِنَا وَلَتَكُونَنَّ
فِي مِلَّتِنَا قَالَ أَوَلَوْ كُنَّا كَرِهِينَ ۝۸۹

۸۹۔ انہیں سرداریں جنہیں اوندی قوم وچوڑائی کیتی آکھیا
اے شعیب اساں تیکوں تے انہیں کوں جبرہ تہیڈے اتے
ایمان گھن آئن اپنے ملک وچوڑو کڈھ ڈیسیوں یا تاساں
ساڈے مذہب وچ ول اوسو اوں آکھیا بھانویں
اساں ناپسند وی کریندے ہوں۔

قَدْ افترينا على الله كذبا ان عدنا في ملتكم بعد
اذا نجنا الله منها وما يكون لنا ان نعود فيها
الا ان يشاء الله ربنا وسيع ربنا كل شئ عينا
على الله توكلنا ربنا افتح بيننا وبين قومنا
بالحق وانت خير الفاتحين ۝۹۰

۹۰۔ جے اساں تہاڈے مذہب تے ول آؤں ایندے
بعدو اللہ سیس ساکوں نجات ڈتی ء تے مطلب اساں
اللہ سیس تے کوڑ پدھے ساڈے اختیار نیں جو اساں
اوندو ول آؤں سوائے ایندے جے اللہ چاہے
جبرہا ساڈا رب ساڈے رب دا علم ہر شے تے وسیع
اللہ تے اساں بھروسہ کریندے ہیں۔ لے ساڈے رب
توں ساڈے تے ساڈی قوم دے درمیان حق نال فیصلہ
کرڈے تے توں ساریں کنیں چنگاں فیصلہ کرن والا این۔
۹۱۔ اوندی قوم دے انہیں سرداریں جنہیں انکار کتا با آکھیا
لے لو جو جے تاساں شعیب دے کچھو ٹرسو تے بے شک
تساں گھاٹا پاؤں والیں وچو تھی ولسو۔

وَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لَئِنْ اتَّبَعْتُمْ
شُعَيْبًا لَآتِيَنَّكُمْ إِذَا الْخُسُوفُ ۝۹۱

۹۲۔ انہیں کوں بھوئیں امب پکڑ گدھاتے او اپنے گھیں
وچ گوڑیں دے بھر ڈھ پئے۔

فَاَخَذَ لَهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جثثين ۝۹۲

۹۳۔ جنہیں شعیب کوں جھٹلائے ایویں تھی گئے جیویں او
کڈا میں اتھال رہے وی نہ ہن تے جنہیں شعیب کوں
جھٹلائے او بے گھاٹا پاؤں والے ہن۔

الَّذِينَ كَذَبُوا شُعَيْبًا كَانُوا يَعْنُوا فِيهَا الَّذِينَ كَذَبُوا
شُعَيْبًا كَانُوا هُمُ الْخٰسِرِينَ ۝۹۳

۹۴۔ اوں انہیں کنیں منہ پھیر گدھاتے آکھیا اے میڈی
قوم میں تہا کوں اپنے رب دا سینہا پکا جڑے تے تہا ڈی
خیر خواہی کرڈتی ء تے میں کا فر قوم تے کیوں افسوس کر سگداں
۹۵۔ تے اساں کہیں دی دوستی دو رسول نیں چھپاتے
جیندے بعد اساں اوندے رہن والیں کوں مکھ تے ڈکھ

فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يٰ قَوْمِ لَقَدْ اَبْلَغْتُكُمْ رِسَالَتِي رَاق
وَلَصَحَّتْ لَكُمْ كَلِمَتِي اِنَّ عَلَى قَوْمٍ لَّكَوْثِينَ ۝۹۴

وَمَا ارسلنا في قَوْمٍ مِنْ نَبِيٍّ اِلَّا اَخَذْنَا اَهْلَهَا
بِالْبَاسِ وَالضَّرَاءِ لَعَلَّهُمْ يَضُّعُونَ ۝۹۵

نال نہ پکڑ یا ہوئے تاں جو او عاجزی کرن۔

۹۶۔ پچیس اساں بدل ڈتے تکیف کول سہولت نال جے
تیں او ترقی کر گئے تے اکھن جگے جو ساڈے پیر ڈاڈے
کول دی لے ڈکھ سکھ آئے ہن ول اساں انہیں کول اجھن
گھت پکڑ گدھے تے او سمجھندے نہ ہن۔

۹۷۔ تے جے وستی آلے ایمان گھن آون باتے خدا کیں
ڈرن باتے اساں انہیں تے زمین تے آسمان دی برکت
دے دروازے کھول ڈیوں با۔ انہیں تے جھٹلائے ول
اساں انہیں کول انہیں دی کائی دی وجہ نال پکڑ گدھے۔
۹۸۔ کیا او وستی والے امن وچ آگئیں جو انہیں تے
ساڈا عذاب آوے رات کول تے او ستے پئے ہوون۔

۹۹۔ کیا وستی آلے امن وچ آگئیں جو انہیں تے ساڈا
عذاب آوے ڈو پارہیں کول تے او کھید دے پئے ہوون۔
۱۰۰۔ کیا اللہ دی تدبیر کیں محفوظ تھی گئیں تے اللہ دی
تدبیر کیں محفوظ کوئی نیں سمجھندا سوائے گھٹا پاوٹ والی
قوم دے۔

۱۰۱۔ کیا اہل لوکیں دے بعد جنہیں کول اساں زمین دا وارث
بنائے انہیں کول لے عقل نیں آئی جو جے اساں چاہوں با
تے انہیں دے گناہیں دی وجہ نال انہیں کول عذاب
ڈیوں باتے اساں انہیں دے دلیں تے مہر دی لا سبکدے
ہیں تے او کچھ نہ سٹ سگن۔

۱۰۲۔ لے وستیاں ہن اساں انہیں دیاں خبراں تیکوں
سُنیے ہیں تے بے شک انہیں دے رسول انہیں دو
آئے کھلی کھلی دلیلاں گھن کے انہیں نیں منیا ات
گاہوں جو انہیں پہلے جھٹلایا بالیوس اللہ سیں کافر لوکیں
دے دلیں تے مہر لا ڈیندے۔

ثُمَّ بَدَلْنَا مَكَانَ السَّيِّئَةِ الْحَسَنَةَ حَتَّىٰ عَفَوا وَّقَالُوا
قَدْ مَسَّ آبَاؤُنَا الضَّرَءُ وَالسَّرَءُ فَأَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً
وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٩٦﴾

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِمُ
بَرَكَاتٍ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَلَٰكِن كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُم بِمَا
كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٩٧﴾

أَفَأَمِّنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ أَن يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا بَيِّنًا وَهُمْ
يُلَاحِظُونَ ﴿٩٨﴾

أَوَآمِنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ أَن يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا فَهُمْ
يُلَاحِظُونَ ﴿٩٩﴾

أَفَأَمِنُوا مَكْرَ اللَّهِ فَلَا يَأْمَنُ مَكْرَ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ
الْخَاسِرُونَ ﴿١٠٠﴾

أَوَلَمْ يَهْدِ لِلَّذِينَ يَرِثُونَ الْأَرْضَ مِن بَعْدِ أَهْلِهَا
أَن لَّا نَسْأَهُمْ بَأْسَهُمْ إِذْ يَتُوبُ إِلَيْهِمْ وَلَطِفَ لَّهُمْ
فَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٠١﴾

ثَلَاثَ الْقُرَىٰ نَقِصَ عَلَيْكَ مِنْ أَثَرِهَا ۚ وَلَقَدْ
جَاءَهُمْ رَسُولُهُم بِالنَّبِيِّ ۖ فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا
كَذَّبُوا مِنْ قَبْلُ ۚ كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِ
الْكَافِرِينَ ﴿١٠٢﴾

۱۰۳۔ اسل انہیں وچو بہوں ساریں کول وعدے داپکا
نئیں پاتا تے انہیں وچو بہوں ساریں کول وعدے دا
تروڑن والا پاتے۔

۱۰۴۔ ایندے بعد اسل موسیٰ کول اپنے نشانیں نال
فرعون تے اوندے سرداریں دوپھیٹا تے انہیں نشانیں
تے ظلم کیتا توں دیکھ فادیں دا انجما کیا تھیندے۔

۱۰۵۔ تے موسیٰ آکھیا اے فرعون میں سارے جہانیں مے
پالنبہار خدا دارسول ہاں۔

۱۰۶۔ میڈے اتے فرمن جویں اللہ تے سوائے سچے
کچھ نہ آکھاں میں تہاڈو آیاں تہاڈے رب ولوکھلی دلیل
گھن کے ہن توں بنی اسرائیل کول میڈے نال پھٹ بڑے۔
۱۰۷۔ اوں آکھیا جے توں کوئی نشان گھن آئیں تے او ڈکھاں
جے توں سچا ہوں۔

۱۰۸۔ اوں اپنا سوٹا سٹیا تے او ہوں ویلے ہک کھلا کھلا
اخر دھا بن گیا۔

۱۰۹۔ تے اوں اپنا ہتھ کڈھیا تے ہوں ویلے دیکھن
والیں کیتے چٹا کھیر تھی گیا۔

۱۱۰۔ فرعون دی قوم وچو سرداریں آکھیا بے شک اے
بہوں جاٹن والا جادوگر۔

۱۱۱۔ اے چاہندے جو جہاں تہاڈی زمین وچو کڈھ
ڈیوے ہن تہاڈا کیا مشورہ۔

۱۱۲۔ انہیں آکھیا توں انیکوں تے ایندے بھرکوں مہلت
ڈے تے شہریں وچ پھٹ جیرے جادوگر کٹے کرن۔

۱۱۳۔ تے تیں کنیں سارے علم والے جادوگر آونجن۔

۱۱۴۔ تے جادوگر فرعون دے آگئے تے انہیں آکھیا جے
اساں غالب آونجوں تے ساکوں امر ملیس۔

وَمَا وَجَدْنَا إِلَّا كَثْرَهُمْ مِنْ عَهْدٍ وَإِنْ وَجَدْنَا
أَكْثَرَهُمْ لَفَٰسِقِينَ ﴿۱۰۳﴾

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ
وَمَلَٰئِكِهِ فَظَلَمُوا بِهَا ۖ فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الْمُفْسِدِينَ ﴿۱۰۴﴾

وَقَالَ مُوسَىٰ لِفِرْعَوْنَ إِنِّي رَسُولٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿۱۰۵﴾

حَقِيقٌ عَلَىٰ أَنْ لَا أَقُولَ عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقُّ ۚ قَدْ جُنِئْتُ
بِبَيْتِهِ مِنْ رَبِّكُمْ ۖ فَارْسِلْ مَعِيَ بَنِي إِسْرَٰئِيلَ ﴿۱۰۶﴾

قَالَ إِنْ كُنْتَ جِئْتَ بِآيَةٍ فَأْتِ بِهَا ۖ إِنْ كُنْتَ مِنَ
الصَّٰدِقِينَ ﴿۱۰۷﴾

فَأَلْفَ عَصَا ۖ فَإِذَا هِيَ تَلْعَبُكَ ۖ فَذُوقْ ذُبَابًا مِمَّا
وَنَزَعَ يَدَهُ ۖ فَإِذَا هِيَ بَيْضَاءُ لِلظُّلُمِ ﴿۱۰۸﴾

وَنَزَعَ يَدَهُ ۖ فَإِذَا هِيَ بَيْضَاءُ لِلظُّلُمِ ﴿۱۰۹﴾

قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ إِنَّ هَٰذَا لَنُحُورٌ عَلَيْكُمْ ﴿۱۱۰﴾

يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ ۖ فَأَدَا ۖ تَأْمُرُونَ ﴿۱۱۱﴾

فَأَلَا أَرْجِهَ وَأَخَا ۖ وَارْسِلْ فِي الْمَدَآئِنِ خِزْيَنَ ﴿۱۱۲﴾

يَأْتُونَكَ بِكُلِّ سَجَةٍ عَلِيمَةٍ ﴿۱۱۳﴾

وَجَاءَ السَّحَرَةُ فِرْعَوْنَ قَالُوا إِنَّ لَنَا لَأَجْرًا إِن
كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ ﴿۱۱۴﴾

- ۱۱۵۔ اوں آکھیا جی ہاں تے تساں میٹے تھی ویسو۔
 ۱۱۶۔ انہیں آکھیا اے موسیٰ توں پہلے سیس یا اسان پہلے
 سٹن ولے تھیووں۔
 ۱۱۷۔ موسیٰ آکھیا سٹو جڈاں انہیں سٹیا انہیں لوکیں دے
 اکھیں تے جادو کر ڈتا تے انہیں کوں ڈرا ڈتا تے انہیں
 بہوں وڈا جادو کھالیا۔
 ۱۱۸۔ تے اسان وحی کیتی موسیٰ دوہرتوں پٹنا سوٹا سٹ
 اے ہوں ویلھے اوں کوں نگل ویسی جیرھا انہیں کوڑہدے
 ۱۱۹۔ حق ثابت تھی گیا تے جو کم اوکرنیدے پے ہن اوٹ
 گیا۔
 ۱۲۰۔ او سارے ڈھونج پے تے ذیل تھی گئے۔
 ۱۲۱۔ تے جادوگر سجدے وچ ڈھ پے۔
 ۱۲۲۔ تے انہیں آکھیا اسان ساریں جہانیں دے رب تے ایمان
 ایندے ہیں۔
 ۱۲۳۔ جیرھا موسیٰ تے بارون دارب۔
 ۱۲۴۔ فرعون آکھیا تساں ادنوں من گدھے ایں کیں پہلے جو
 میں تہاکوں اجازت ڈیواں بے شک اے تہاڈی تدبیر جیرھی
 تساں شہر وچ بٹائی تہاں جو تساں اتھاں رہن والیں کوں
 کڈھ ڈیو لبس تہاکوں جلدی پتہ لگ ویسی۔
 ۱۲۵۔ میں تہاڈے ہتھ تے بیراں خلافت ورزی دی وجر
 نال کپ ڈلیاں تے تہاکوں ساریں کوں دل پھاسی
 تے چڑھا ڈلیاں
 ۱۲۶۔ انہیں آکھیا بے شک اسان اپنے رب دوولن
 والے ہیں۔
 ۱۲۷۔ تے توں ساڈے اتے ات بگاہوں کوڑیند اپیں جو
 اسان من گدھے اللہ دے نشانات کوں جیلھے او اسان
- قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ لَمِنَ الْمَقَرِّينَ ﴿١١٥﴾
 قَالُوا يٰمُوسٰى اِنَّمَا اَنْ تَلْقٰى وَاِنَّمَا اَنْ تَكُوْنَ مِنَ
 الْمَلْقٰىنَ ﴿١١٦﴾
 قَالِ الْفُؤَادُ فَلَمَّا الْفُؤَادُ سَحَرُوْا اَعْيٰنَ النَّاسِ
 وَاسْتَرْهَبُوْهُمْ وَجَآءُوْا بِحِجْرٍ عَظِيْمٍ ﴿١١٧﴾
 وَاَوْحَيْنَا اِلٰى مُوسٰى اَنْ اِنِّىْ عَصَاكَ فَاِذَا هِيَ
 تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُوْنَ ﴿١١٨﴾
 فَوَقَّعَ الْحَقُّ وَبَطَلَ مَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿١١٩﴾
 فَعَلَبُوْا هٰذَا لَكَ وَاَنْقَلَبُوْا طٰغِيُوْنَ ﴿١٢٠﴾
 وَابْقٰى السَّحَرَةُ يٰحْيٰىدِيْنَ ﴿١٢١﴾
 قَالُوْا اٰمَنَّا بِرَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿١٢٢﴾
 رِبِّ مُوسٰى وَهَارُوْنَ ﴿١٢٣﴾
 قَالَ فِرْعَوْنُ اَمْسِنْتُمْ بِهٖ قَبْلَ اَنْ اَذِنَ لَكُمْ اِنْ
 هٰذَا لَمَكْرٌ مَّكْرُؤُهُ فِى الْمَدِيْنَةِ لِنُخْرِجُوْا مِنْهَا
 اَهْلَهَا فَسَوْفَ تَعْلَمُوْنَ ﴿١٢٤﴾
 لَا قَطْعَ اَيْدِيْكُمْ وَارْجُلِكُمْ مِّنْ خِلَافِ ثُمَّ لَا تَصِلُكُمْ
 اَجْعٰىنَ ﴿١٢٥﴾
 قَالُوْا اِنَّا اِلٰى رَبِّنَا مُنْقَلِبُوْنَ ﴿١٢٦﴾
 وَمَا تَنْقِمُ مِنَّا اِلَّا اَنْ اٰمَنَّا بِاٰيٰتِ رَبِّنَا لَمَّا جَآءَنَا
 رَبَّنَا فَاَنرِنَا عَلٰى صَبْرٍ وَتَوَقُّنَا مُسْلِمِيْنَ ﴿١٢٧﴾

کنیں آگئیں اے ساڈے رب توں ساڈے اتے صبر
سٹ تے ساکوں مسلمان ماریں۔

۱۲۸۔ تے فرعون دی قوم دے سرداریں آکھیا کیا توں موسیٰ
تے اوندی قوم کوں چھڑیندا پئیں تاں جو او زمین وچ فساد
کرن تے تیکوں تے تیبڑے خدا کوں چھوڑ دیوں اوں
آکھیا اسال ضرور انہیں دے پرپس کوں قتل کرلیوں تے تربیت
کوں جیندا رکھیسوں تے اسال انہیں تے غالب پئیں۔

۱۲۹۔ موسیٰ آکھیا اپنی قوم کوں تساں اللہ کنیں مدد منگو تے صبر
کرو بے شک زمین اللہ دی ہے او اپنے بندیں وچو جیکوں
چاہندے اوں وارث بنا دیندے تے چنگاں انجام
متقیں دا ۷۔

۱۳۰۔ انہیں آکھیا تیبڑے آوٹ کنیں پہلے دی ساکوں دکھ
بڑے گئے تے تیبڑے آوٹ دے بعد وی اوں آکھیا
اے تمی سبکدے جو تہاڈا رب تہاڈے دشمن کوں ہلاک کر
ڈیوے تے تہا کوں زمین وچ جانشین بنا ڈیوے تے ڈیکھے
جو تساں کیوں عمل کریندے ۷۔

۱۳۱۔ تے اسال آل فرعون کوں پکڑیا قحط نال تے پھیل دی
گمی نال تاں جو اد نصیحت پکڑن۔

۱۳۲۔ تے جڈاں انہیں تے چنگاں زمانہ آوے آبدن اے
ساڈا حق ہاتے انہیں تے برا زمانہ آوے تے آبدن اے
موسیٰ تے اوندے نال تیں دی نحوست۔ سٹو انہیں دی
نحوست اللہ کنیں ہے تے انہیں وچو بہوں سارے ہاندے
نئیں۔

۱۳۳۔ تے او آبدن جے توں ساڈو کوئی نشان گمن آویں
تاں جو توں ساکوں دوکھا ڈیویں تے اسال تیکوں نہ منیسوں۔
۱۳۴۔ اسال انہیں تے طوفان تے کٹری تے جواں تے ڈیڈر

وَقَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ اتَّخَذَ مُوسَىٰ وَقَوْمَهُ
لِيُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَيَذَرَكَ وَآلِهَتَكَ قَالَ
سَنُقْتِلُ إِبْنَاءَهُمْ وَنَسْتَحْيِي نِسَاءَهُمْ وَإِنَّا فَوْقَهُمْ
قَاهِرُونَ ﴿١٢٨﴾

قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ اسْتَعِينُوا بِاللَّهِ وَاصْبِرُوا إِنَّ
الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَ
الْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٢٩﴾

قَالُوا أَوْزَيْنَا مِنْ قَبْلُ أَنْ تَأْتِيَنَا وَمِنْ بَعْدِ مَا
جِئْتَنَا قَالَ عَلَىٰ رَبِّكُمْ أَنْ تُفْلِكَ عَدُوَّكُمْ وَ
يَسْتَخْلِفَكُمْ فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُ كَيْفَ تَعْمَلُونَ ﴿١٣٠﴾

وَلَقَدْ أَخَذْنَا آلَ فِرْعَوْنَ بِالسِّبْيَيْنِ وَنَقَصَ مِنَ
الشَّعْرِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٣١﴾

فَإِذَا جَاءَهُمْ الْحَسَنَةُ قَالُوا لَنَا هَذِهِ وَإِنْ تُصِبْهُمْ
سَيِّئَةٌ يَنْظُرُوا بِمُؤْسَىٰ وَمَنْ مَعَهُ إِلَّا إِنَّمَا
طَرَاهُمْ عِنْدَ اللَّهِ وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٣٢﴾

وَقَالُوا مَهْمَا تَأْتِنَا بِهِ مِنْ آيَةٍ لَتُشْحَرَتَا بِهِمَا
فَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿١٣٣﴾

فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الطُّوفَانَ وَالْجَرَادَ وَالْقُمَّلَ

وَالضَّفَادِعَ وَالذَّمَاءَ ابْتِغَاءً لِّمَا تَكْبُرُونَ
وَكَانُوا قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ﴿۳۵﴾

وَلَمَّا وَقَعَ عَلَيْهِمُ الرِّجُّ قَالُوا لِمُوسَى اذْعُ لَنَا رَبَّكَ
بِمَا عَاهَدَ عِنْدَكَ لَنَ كُشِفَتْ عَنْ الرِّجِّ لُتُومُهُنَّ
لَكَ وَلِتُرْسِلَنَّ مَعَكَ بَنِي إِسْرَءِيلَ ﴿۳۶﴾

فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمْ الرِّجَّ إِلَى آجَلٍ هُمْ بِلِغْوِهِ
إِذَا هُمْ يَنْكَبُونَ ﴿۳۷﴾

فَانْتَقَبْنَا مِنْهُمْ فَأَعْرَفْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا
بِآيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ ﴿۳۸﴾

وَأَوْرَثْنَا الْقَوْمَ الَّذِينَ كَانُوا يُسْتَضَعُونَ مَشَارِقَ
الْأَرْضِ وَمَغَارِبَهَا الَّتِي بَرَكْنَا فِيهَا ۖ وَتَمَتَّتْ
كَلِمَتُ رَبِّكَ الْحُسْنَىٰ عَلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ ۖ بِمَا صَبَرُوا
وَدَمَرْنَا مَا كَانَ يَصْنَعُ فِرْعَوْنُ وَقَوْمُهُ وَمَا كَانُوا
يَعْرِشُونَ ﴿۳۹﴾

وَجَاوَزْنَا بِبَنِي إِسْرَءِيلَ الْبَحْرَ فَأَتَوْا عَلَىٰ قَوْمٍ
يَتَغَلَّبُونَ عَلَىٰ أَصْنَامٍ لَهُمْ قَالُوا لِمُوسَى اجْعَلْ
لَنَا إِلَهًا كَمَا لَهُمْ آلِهَةٌ قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ ﴿۴۰﴾

إِنَّ هَؤُلَاءِ مُتَّبِعُونَ مَا هُم بِغَالِبُونَ
يَعْمَلُونَ ﴿۴۱﴾

تے خون واذذاب پھیلایے انجارج نشان بن انہیں وڈائی
کیتی تے مجرم قوم بن۔

۱۳۵۔ تے جڈاں انہیں تے عذاب لٹھا انہیں آکھیا اے موسیٰ
توں سب ساڈے کیتے اپنے رب کوں جواوں تیبڑے نال
وعدہ دیکتے جے توں اسال کنیں عذاب ہٹا دیویں تے
اسال تیبڑے اتے ایمان گھن اوسوں تے ضرورت تیبڑے
نال بنی اسرائیل کوں پھٹ دیویں۔

۱۳۶۔ جڈاں اسال انہیں کنیں عذاب اوں مدت میں جیکوں
او پھینچنے والے بن ہٹا دتا انہیں وعدہ ترور دتا۔

۱۳۷۔ اسال انہیں کنیں بدلہ گدھا تے انہیں کوں سمندر
وچ غرق کر دتا کیوں جو انہیں ساڈی آیات کوں جھٹلایا
تے انہیں کنیں غفلت کیتی بائی۔

۱۳۸۔ تے اسال اوں قوم کوں وارث بنا دتا حیرت کمزور
سمجھی ویندی بائی زمین دے پورا دھیں دادی تے
پچا دھیں داوی جیکوں اسال برکت دتی بائی تے بنی
اسرائیل دے حق وچ تیبڑے رب دی جنگل گال پوری
تھی گئی۔ ایں واسطے جو انہیں مبرکیت تے اسال تباہ کر دتے
حیرتیاں عمارتاں فرعون تے اوندی قوم بٹیدی بائی تے جو
اچیاں ماٹیاں بٹیدے بن۔

۱۳۹۔ تے اسال بنی اسرائیل کوں سمندر دے پار لنگھایا تے
تے اوہک انجھی قوم دے کولہو آکے جرمی اپنے بٹیت
دے آگہو عبادت کیتے بیٹھی بائی انہیں آکھیا اے موسیٰ
ساڈے کیتے توں دی ایویں معبود بنا جیویں انہیں دے بن
اوں آکھئے بے شک تساں جاہل قوم ہوتے۔

۱۴۰۔ بے شک اے ہرہا کچھ کریندے بین تباہ تھیوٹ
والا دے جو اے عمل کریندے بین مٹ و نچٹ والا۔

قَالَ اَغَيْرَ اللَّهِ اَبْعَثَكُمْ الْهَآءُ وَهُوَ فَضْلُكُمْ عَلَی الْعَالَمِیْنَ ﴿۱۳۱﴾

۱۳۱۔ اول اکھیا کیا میں اللہ دے سوا تہاڑے کیسے کوئی بیا
معبود پسند کراں اول سارے جہانیں تے تہا کوں فضیلت
ڈتی ۶۔

وَ اِذَا اَنْجَيْنَاكَ مِنْ اِلْ فِرْعَوْنَ یَسْؤُ مُؤْمِنُكُمْ سُوْرَ الْعَذَابِ یَقْتُلُوْنَ اَبْنَاءَکُمْ وَ یَسْتَجِبُوْنَ نِسَاءَکُمْ وَ فِیْ ذٰلِکُمْ بَلَاءٌ مِّنْ رَّبِّکُمْ عَظِیْمٌ ﴿۱۳۲﴾

۱۳۲۔ تے جڈاں اساں تہا کوں فرعون دی قم کینیں نجات ڈتی او
تہا کوں بہوں گندہ عذاب پچیندے ہن تے ایندے وچ
تہاڑے واسطے تہاڑے رب دا وڈا احسان ہا۔

وَ وُعِدْنَا مُوسٰی ثَلٰثِیْنَ لَیْلَةً وَّاْتَمَمْنَا بِعَشْرِ فَنَمَّ مِیْقَاتُ رَبِّہٖ اَرْبَعِیْنَ لَیْلَةً ۚ وَ قَالَ مُوْسٰی لِاَخِیْہٖ هٰرُونَ اَخْلَفْنِیْ فِیْ قَوْمِیْ وَ اَصْلِحْ وَلَا تَتَّبِعْ سَبِیْلَ الْمُفْسِدِیْنَ ﴿۱۳۳﴾

۱۳۳۔ تے اساں موسیٰ نال تریہہ راتیں دا وعدہ کیا ہاتے
بی ڈواہ راتیں نال اوں وعدے کوں پورا کیا یوں اوندے
رب دا چالی راتیں دا وعدہ پورا تھی گیا تے موسیٰ اپنے بھرا
ہارون کوں اکھیا جو میڈے بعد میڈی قوم وچ ہانتین
کر تے اصلاح کر تے فساد کرن والیں دی راہ تے
نڈریں۔

وَ لَمَّا جَاءَ مُوْسٰی لِیَقَآئِنَا وَ کَلِمَہٗ رَبِّہٖ قَالَ رَبِّ اَرِنِیْ اَنْظُرْ اِلَیْکَ قَالَ لَنْ تَرٰنِیْ وَلٰکِن اَنْظُرْ اِلَی الْجَبَلِ فَاِنْ اَسْتَقَرَّ مَکَانَہٗ فَسَوْفَ تَرٰنِیْ فَلَمَّا تَجَلَّی رَبِّہٗ لِاَلْجَبَلِ جَعَلْہٗ دُکَّآ وَ خَرَّ مُوْسٰی صَعْقًا ۚ فَلَمَّا اَفَآقَ قَالَ مُبْشَرُکَ بُشِّرْ اِلَیْکَ وَ اَنَا اَوَّلُ الْمُؤْمِنِیْنَ ﴿۱۳۴﴾

۱۳۴۔ تے جڈاں موسیٰ ساڈے نال مقررہ وقت تے آ گیا تے
اوندے رب اوندے نال گاہیں کیتیاں اول اکھیا اے
میڈے رب میکوں اپنا وجود دکھا میں تیکوں ڈیکھاں
اول اکھیا توں میکوں بالکل نوہیں ڈیکھ سگدا ہا توں اس
پہاڑو ڈیکھ جے او اپنی جاتے کھڑا رہ گیا تے توں میکوں
ڈیکھ گھنیں تے جڈاں اوندے رب پہاڑ تے اپنا جلوہ
ڈکھائے اونکوں ٹوٹے ٹوٹے کر ڈرتے تے موسیٰ بہ ہوش
تھی کے ڈھ پئے جڈاں اول کوں ہوش آئے تے اکھیس
اے خدا توں پاک ہوں میں تیبڑو جھکداں تے میں پہلا
مومن ہاں۔

قَالَ یٰمُوسٰی اِنِّیْ اصْطَفٰیْکَ عَلَی النَّاسِ بِرِسٰلَتِیْ وَ بَکَلٰہِیْ ۚ فَخُذْ مَا اٰتٰیْکَ وَ کُن مِّنَ الشَّاکِرِیْنَ ﴿۱۳۵﴾

۱۳۵۔ اول آکھئے اے موسیٰ میں تیکوں انہیں لوکیں تے
اپنی رسالت تے اپنے کلام نال چنن گدھے ہن توں پکڑ جو میں
تیکوں ڈیواں تے توں شکر گزار تھی وچ۔

وَ کَتَبْنَا لَہٗ فِی الْاَوَّلٰجِ مِنْ کُلِّ شَیْءٍ مَّوْعِظَةً وَ تَفْصِیْلًا

۱۳۶۔ تے اساں اونکوں تختیں تے ہر شے کھ کے ڈتی

جبر صی نصیحت ہائی تے ہر شے دی تفصیل ہائی توں ایہ کول
طاقت نال پکڑتے اپنی قوم کول حکم ڈے جو او وی
اینکوں چنگی طرح پکڑ گھنن۔ میں تہا کول نافرمانیں دا گھر
ڈکھلیساں۔

۱۴۷۔ میں انہیں کول اپنے نشانیں کنین پریں رکھیاں
جبر صے زین و ج ناحق و ڈہائی کریندن تے جے او ہر نشان
ڈیکھن تاں وی ایمان نہ انیسن تے جے او سدھا رسہ
وی ڈیکھ گھنن اوں رستے تے نہ ٹرسن تے جے او گر اہی
دا راہ ڈیکھ گھنن اوں دے اتے ٹر پوسن۔ اے ایں واسطے
جو بے شک انہیں ساڈی آیات کول جھٹلائے تے او
انہیں کنیں غافل ہن۔

۱۴۸۔ تے جنہیں ساڈی آیات کول جھٹلائے تے قیامت
دی ملاقات کول انہیں دے اعمال و نیج گئے تے جو او
کریندے ہن انہیں کول اوں بدلہ بلی۔

۱۴۹۔ تے موسیٰ دی قوم اوں دے بعد اپنے گھاٹیں کنیں
ہک گابا بٹایا تے اوں انہیجا جسم یا جیندے وچو پال پاں
دی بے مقصد آواز نکلدی ہائی کیا انہیں اے نیں سوچا
جو نہ تے او انہیں نال الیندے تے نہ او انہیں کول سدھا
رستہ ڈکھلیندے تے انہیں اوں کول معبود بنا گدھے
تے اوں کولم کرن والے ہن۔

۱۵۰۔ تے جدان او شرمندہ تھی گئیئن تے انہیں ڈٹھے جو
او گمراہ تھی گئیئن انہیں آکھئے جے ساڈے رب ساڈے
اتے رحم نہ کیا تے ساکوں معاف نہ کیا تے اسان ضرور
گھانا پاوٹن والیں وچو تھی ولسوں۔

۱۵۱۔ تے جدان موسیٰ اپنی قوم دو دویا کاوڑ تے افسوس نال
اوں آکھیا تساں بہوں گندی جالشی کیتی، میڈے بعد

لِكُلِّ شَيْءٍ نَّخَذُهَا بِقُوَّةٍ وَأَمْرُ قَوْمِكَ يَأْخُذُ بِأَحْسِنَتِهَا
سَأُورِيكُمْ دَارَ الْفَاسِقِينَ ﴿۱۴۷﴾

سَأَصْرِفُ عَنْ آيَةِ الَّذِينَ يَتَكَبَّرُونَ فِي الْأَرْضِ
بِغَيْرِ الْحَقِّ وَإِنْ يَرَوْا كُلَّ آيَةٍ لَا يُؤْمِنُوا بِهَا وَإِنْ
يُرَوْا سَبِيلَ الرُّشْدِ لَا يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا وَإِنْ يَرَوْا
سَبِيلَ الْغَيِّ يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا
بِآيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ ﴿۱۴۸﴾

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ
هَلْ يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۱۴۹﴾

وَاتَّخَذَ قَوْمُ مُوسَىٰ مِنْ بَعْدِهِ مِنْ خُلَئِئِهِمْ عِجْلًا
جَسَدًا لَهُ خُورَاءٌ أَلَمْ يَرَوْا أَنَّهُ لَا يَكْلَبُهُمْ وَلَا
يَهْدِيهِمْ سَبِيلًا اتَّخَذُوهُ وَكَانُوا ظَالِمِينَ ﴿۱۵۰﴾

وَلَمَّا سَوَّطَ فِي آيَاتِهِمْ وَرَأَوْا أَنَّهُمْ قَدْ ضَلُّوا
قَالُوا لَئِنْ لَمْ يَرْحَمْنَا رَبُّنَا وَيَغْفِرْ لَنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ
الْخَاسِرِينَ ﴿۱۵۱﴾

وَلَمَّا رَجَعَ مُوسَىٰ إِلَىٰ قَوْمِهِ غَضْبَانَ أَسِفًا قَالَ
بَشَرًا خَلَقْتُونِي مِنْ بَعْدِي أَعْلِمْتُمْ أَمْرًا لَكُمْ

وَأَنفَى الْأَلْوَاخَ وَأَخَذَ بِرَأْسِ أَخِيهِ يَجْحَدُ بِالْيَهُودِ
قَالَ ابْنُ أُمَرَ أَنَّ الْقَوْمَ اسْتَخَفُّوهُ وَكَادُوا
يَقْتُلُونَهُ ۖ فَلَا تُشْمِتُ فِي الْأَعْدَاءَ وَلَا تَجْعَلُنِي
مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٥٠﴾

کیا تاسا اپنے رب سے حکم و وحی جلدی کہتی تے اول
تختیاں رکھ دیتیاں تے اپنے بھرا دے سر کون پکڑ گدھس
تے آپ دو گھیلےس اول آکھئے اے میڈی مادے پتر
بے شک میڈی قوم میکوں کمزور سمجھ تے قریب باجو میکل
قتل کر ڈیون ہا توں دشمنیں کوں میڈے اتے نہ کھلوا
تے میکل ظالم قوم وچو نہ بنا۔

قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِإِسْحَاقَ وَأَدْخِلْنَا فِي رَحْمَتِكَ
وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿٥١﴾

۱۵۲۔ اول آکھیا لے میڈے رب میکل معاف کر تے
چچ میڈے بھرا کوں دی تے ساکوں اپنی رحمت و وحی داخل کر
تے توں ساسے مہربانیں کنیں بہوں مہربان ہوں۔

إِنَّ الَّذِينَ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ سَيَنَّا لَهُمْ عَذَابٌ قَرِيبٌ
وَذِلَّةٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۖ وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُفْتِرِينَ ﴿٥٢﴾

۱۵۳۔ بے شک جنہیں بنائے گاہے کوں خدا انہیں تے
ضرور انہیں دے رب دا غضب لہسی تے ذلت
دنیاوی زندگی و وحی تے ایویں اساں کوڑ بدھن والیں
کوں سزا دیندے ہیں۔

وَالَّذِينَ عَمِلُوا الصَّالَاتِ ثُمَّ تَابُوا مِنْ بَعْدِهَا وَ
آمَنُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَنَفَوْرٌ سَرِيعٌ ﴿٥٣﴾

۱۵۴۔ تے جنہیں لوکیں برے کم کیتن تے پچیں ایندے
بعد توبہ کیتی تے ایمان گمن آئے بے شک تیبڑا رب ایندے
بعد بہوں بخشن والا تے دل ول رحم کرن والا۔

وَلَنَّا سَكَنَ عَنْ مُوسَى الْغَضَبَ أَخَذَ الْأَلْوَاخَ وَفِي
لُحْيِهِمَا هُدًى وَرَحْمَةٌ لِلَّذِينَ هُمْ لِأَنَّهُمْ يُرْهَبُونَ ﴿٥٤﴾

۱۵۵۔ تے جیلھے موسیٰ دی کاوڑ مٹی تھی اوں تختیاں
ولاچا تے اوندے وحی ہدایت تے رحمت دی دکھائی
ہائی انہیں لوکیں کیتے جبرھے اپنے رب کنیں ڈردن۔

وَاخْتَارَ مُوسَى قَوْمَهُ سَبْعِينَ رَجُلًا رِثْقًا إِنِّي لَمَلَأْتُ
أَخَدَهُمُ الرَّجْفَةَ قَالَ رَبِّ ارْزُقْنِي أَهْلَكَهُم مِّنْ
قَبْلِ وَإِنِّي لَأَهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ السُّفَهَاءُ مِنَّا ۖ
إِنْ هِيَ إِلَّا نَفْسُكَ تُضِلُّ بِهَا مَن تَشَاءُ وَتَهْدِي
مَن تَشَاءُ أَنْتَ وَلِيُّنَا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ
خَيْرُ الْغَافِرِينَ ﴿٥٥﴾

۱۵۶۔ تے موسیٰ اپنی قوم دے ستر آدمیں کوں چن گدھا
ساڈے وعدے آلی جا کیتے تے جلال انہیں کوں بھویش
امب پکڑ گدھے اول آکھئے اے میڈے رب جے توں
چاہیں با تے انہیں کوں ایں کنیں پہلے تباہ کر ڈیویں ہا
تے میکل دی کیا توں ساکوں تباہ کر دینیں انہیں کہیں
دی وجہ نال جبرھے ساڈے وچو پاگیں کیتن اے صرف
تیبڑی آزمائش ایندے نال توں جینکوں چاہندیں گمزد

کریندیں تے جینکوں چاہندیں ہدایت ڈیندیں توں
ساڈا سبکتی ایں توں ساکوں بخش تے ساڈے اتے رم
کر تے توں بہوں چنگا بخش والا ہوں۔

۱۵۷۔ اتے توں ساڈے کیتے لکھ چکائی ایں دنیا وچ دی تے
آخرت وچ دی بے شک اسان تیلو آگئے ہیں۔ اوں
آکھئے میڈا عذاب اونکوں پنہیسی جینکوں میں چاہاں تے
میڈی رحمت ہر شے تے وسیع تے میں ضرور چکائی اکھساں ایں
لوکس کیتے جیرے تقویٰ اختیار کریندن تے ڈیندن زکوٰۃ
تے جیرے ساڈی آیات تے ایمان گھن انن۔

۱۵۸۔ جیرے ساڈے ایں رسول دی پیردی کریندن جیرہانی
تے امیء جیندا ذکر لکھیا ہویا موجود انہیں کین تورات وچ تے
انجیل وچ ادا انہیں کوں نیکی دا حکم ڈیندے تے برائی کنیں
بگیندے نئے انہیں تے حلال کریندے پاک شہیں تے انہیں
کیتے گندیں شہیں حرام کریندے تے انہیں دے سرتو بار بئیدے
تے انہیں دے گل دے گلکانیں دی بٹیندے جیرے اوندے
تے ایمان گھن آئے تے اوندی امداد کیتی تے طاقت پکائی
تے اوں نور دی پیردی کیتی جیرھا اوندے نال تھے ایہے
لوک کامیاب تھیون والین۔

۱۵۹۔ توں آکھائے لوک بے شک میں اللہ دا رسول ہاں
تساں ساریں دو اوندی جیندی آسمانیں تے زمین دی
بادشاہت اوندے سوا کوئی معبود نیں اوہو جیندا کریندے
تے مریندے۔ تساں اللہ تے ایمان گھن آؤ تے اوندے
رسول تے جیرہانی ء تے امی ء جیرھا اللہ تے اوندے
گاہیں کوں منیندے تے تساں اوندی پیردی کردتاں جو
تساں ہدایت پاؤ۔

۱۶۰۔ تے موسیٰ دی قوم وچوہک ٹولہ ایجھا ء جیرھا حق نال

وَ اَلْتَبَّ لَنَا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَ فِي الْآخِرَةِ
اِنَّا هَذَا اِلَيْكَ قَالِ عَذَابِيْ اُصِيبُ بِهِ مَنْ اَشَاءُ
وَ رَحْمَتِيْ وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ فَسَاَلْتُهُمَا لِيْلَّذِيْنَ يَقُوْنَ
وَيُؤْتُوْنَ الزَّكَاةَ وَ الَّذِيْنَ هُمْ بِاٰيَاتِنَا يُؤْمِنُوْنَ ۝

الَّذِيْنَ يَتَّبِعُوْنَ الرَّسُوْلَ النَّبِيَّ الَّذِيْ يَخْدُوْنَهُ
مَكْنُوْبًا عِنْدَهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَ الْاِنْجِيْلِ يَأْمُرُهُمْ
بِالْمَعْرُوْفِ وَ يَنْهَاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ يُعَلِّمُهُمُ الْحَقِيْقَتِ
وَ يُخَوِّمُهُمُ الْخَبِيْثَ وَ يَضَعُ عَنْهُمْ اِصْرَهُمْ
وَ الْاَعْلَالَ اَلَيْسَ كَانَ عَلَيْهِمْ فَاَلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا بِهِ وَ
عَزَّوْهُ وَ نَصَّوْهُ وَ اتَّبَعُوا النُّوْرَ الَّذِيْ اُنْزِلَ مَعَهُ
اُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُوْنَ ۝

قُلْ يٰٓاَيُّهَا النَّاسُ اِنِّيْ رَسُوْلُ اللّٰهِ اِنْبِئَكُمْ جَمِيْعًا الَّذِيْ
لَهُ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ يُحْيِىْ وَ
يُمِيْتُ فَاٰمِنُوْا بِاللّٰهِ وَ رَسُوْلِهِ النَّبِيِّ الَّذِيْ
يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَ كَلِمَاتِهِ وَ اتَّبِعُوْهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُوْنَ ۝

وَمِنْ قَوْمٍ مُّؤْمِنٍ اٰمَةٌ يُّهْدُوْنَ بِالْحَقِّ وَ يَبْعُدُوْنَ ۝

ہدایت پینا پئے تے اوندے نال انصاف وی کریندن۔

۱۶۱۔ تے اساں انہیں کول بارہاں قبیلےں وچ ونڈ کے
توہاں بناؤتن تے اساں موسیٰ دووی کیتی جڈاں اوندی قوم
اول کینیں پائی منگیا جو توں اپنا سوٹا فلاں پھرتے مار
اوندے وچ بارہاں پتھے نکل پئیں تے ہر کہیں اپنے اپنے
پیوٹ وی جا سچاں گدی تے اساں انہیں تے جھڑی جھال
کیتی تے اساں انہیں تے کھیاں تے بیڑے بہائے
تساں کھاؤا پاک شہیں جیریاں اساں تہاکول پوتن۔ اساں
انہیں تے ظلم نیں کیتا ادا پئے اتے آپ ظلم کریندے ہن۔
۱۶۲۔ تے جڈاں انہیں کول اکھیا گیا جو تساں ایں دستی وچ
رہو تے کھاؤا اوندے وچ جھوٹاں چاہو تے اکھو ساڈا بار
ہولا کرتے ایں دردازے وچ فراہم داری کریندے ہوئیں
پہہ وچو اساں بخش لیسوں تہاڑے گناہ تے نیکی کرن
والیں کول زیادہ ڈلیوں۔

۱۶۳۔ تے بنی اسرائیل وچو ظالمیں اول لفظ کول بدل ڈتا
جیرھا انہیں کول اکھیا گیا تے اساں انہیں تے پٹھیا آسمان
کینیں عذاب ایں واسطے جو او ظلم کریندے ہن۔

۱۶۴۔ تے انہیں کینیں کچھ اول دستی دے متعلق جیرھی سمندر
دی کندھی تے بانی جڈاں او چھن چھن دے حکم وچ زیادتی
کریندے ہن جیڑھے ڈینہہ انہیں دد پھلیاں ہر سٹ کے ٹوے دے
ٹوے اندیاں ہن جڈاں او چھن چھن نہ میندے ہن اول ڈینہہ اندیاں
ہن ایویں اساں انہیں کول از میندے ہاے۔ اتہا گاہوں جو اونافرونی کریندے ہن

۱۶۵۔ تے انہیں دے وچو ہک ٹوے اکھیا جو تساں اول
قوم کول کیوں نصیحت کریندے، جیکوں اول ہلاک کرن والا
یا انہیں کول سخت عذاب ڈیوٹ والا۔ انہیں اکھیا تہاڑے
رب دے کولہو عذر پیش کرن واسطے تے تاں جو او اللہ

وَقَطَعْنَهُمْ اِثْنَةَ عَشْرَةَ اَسْبَاطًا اُمَّاوَاوَحِيْنَآ
اِلَى مُوسٰى اِذْ اسْتَسْقٰهُ نُوْمًا اِنْ اَضْرَبْتَ بِصَاكَ
الْحَجَرِ فَآتٰ بِجَسَدٍ مِّنْهُ اِثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا قَدْ
عَلِمَ كُلُّ اُنَاسٍ مَّشْرَبَهُمْ وَظَلَلْنَا عَلَيْهِمُ الْعَمَامَ
وَاَنْزَلْنَا عَلَيْهِمُ الْمَنَّ وَالسَّلٰوٰى كُلُوْا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا
رَزَقْنٰكُمْ وَمَا ظَلَمُوْنَا وَلٰكِنْ كَانُوْا اَنْفُسَهُمْ
يَظْلِمُوْنَ ۝

وَ اِذْ قِيلَ لَهُمْ اسْكُنُوْا هٰذِهِ الْقَرْيَةَ وَكُلُوْا مِنْهَا
حَيْثُ شِئْتُمْ وَقُولُوْا حِطَّةٌ وَاَدْخُلُوا الْبَابَ مُجْتَدًا
تَغْفِرْ لَكُمْ خَطِيْئَتَكُمْ سَرِيْعًا ۝

فَبَدَّلَ الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا مِنْهُمْ قَوْلًا غَيْرَ الَّذِيْ قِيْلَ
لَهُمْ فَاَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيْجًا مِّنَ السَّمَآءِ بِمَا كَانُوْا
يَظْلِمُوْنَ ۝

وَسْأَلُهُمْ عَنِ الْقَرْيَةِ الَّتِيْ كَانَتْ حَاصِرَةً الْبَحْرَ
اِذْ يَعْدُوْنَ فِي الْتَبَّتْ اِذْ تَأْتِيْهِمْ حِيْتًا لَهُمْ يَوْمَ
سَبْتِهِمْ سُرْعًا وَيَوْمَ لَا هُمْ يَحْسِبُوْنَ اَلَا تَأْتِيْهِمْ كَذٰلِكَ
نَبْلُوْهُمْ بِمَا كَانُوْا يَفْسُقُوْنَ ۝

وَ اِذْ قَالَتْ اُمَّةٌ مِّنْهُمْ لِمَ تَعْبُدُوْنَ قَوْمًا لَا
يُفْلِحُوْنَ اَوْ مَعَدَّيْهُمْ عَدَاۤءًا شَدِيْدًا قَالُوْا
مَعَدَّةَ اِلٰى رَبِّكُمْ وَاَعْلَاهُمْ يَتَّقُوْنَ ۝

کنیں ڈرن۔

۱۶۶۔ تے جڈاں او بھل گئیں جیرھی لہی نصیحت کیتی گئی بانئ
تے اسان انہیں کول جیرھے برائی کنیں رکیندے بن
نجات بڑتی تے انہیں کول جیرھے ظلم کریندے بن
بڑکھ ڈیون والے عذاب نال کپڑا گدھے ات بگاہوں جو او
ناظرمان بن۔

۱۶۷۔ تے جڈاں انہیں کول جیرھی گاہیں کنیں روکيا گیا با
اوندے وچ زیادتی کیتی اسان انہیں کول آکھیا جو تسان
ذلیل بھولوں بن و بھو۔

۱۶۸۔ تے جڈاں تیرہے رب اعلان کیتا با جو انہیں دے
اتے قیامت دے ڈینہر اتیجھے لوک پھٹسی جیرھے انہیں
کول گندہ عذاب پچھیں بے شک تیرہے رب بہوں جلدی
عذاب ڈیون والے تے بے شک او بخشش دالائے دل
دل رحم کرن والے۔

۱۶۹۔ تے اسان انہیں کول زمین وچ ٹولیں وچ دنگڑا
کچھ انہیں وچونیک بن تے کچھ انہیں دے علاوہ بن تے
اسان انہیں کول برے تے وچکے حالات نال ازمیندے
پس۔ تاں جو او غلطی کنیں رک و بجن۔

۱۷۰۔ تے انہیں دے بعد کچھ اتیجھے جاننیں تھیں جیرھے
کتاب دے وارث تھیں جیرھے دنیا دے مال کول حاصل
کرین تے او آہن جو ساکوں بخش ڈتا ویسی تے جے
انہیں کنیں ایجو جتناں مال بیا آونجے اودی گھن گھنن
کیا انہیں کیں کتاب دے وچ لے لکا وعدہ نہ گدھا گیا با
جو ایندے متعلق سوائے سچ دے کچھ نہ آکھن تے جو
ایندے وچ با او نکول پڑھن تے آخرت دا گھر انہیں
لوکس واسطے چنگا جیرھے تقویٰ اختیار کریندن کیا تسان

فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ اتَّخِذْنَا الَّذِينَ يَنْهَوْنَ عَنْ
الشَّرِّ وَاخَذْنَا الَّذِينَ ظَلَمُوا بِعَذَابٍ بَينَيسٍ بَينَا
كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿١٦٦﴾

فَلَمَّا عَتَوْا عَنْ مَا نُهُوا عَنْهُ قُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً
خَاسِيَةً ﴿١٦٧﴾

وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكَ لَيَبْعَثَنَّ عَلَيْهِمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ
مَنْ يَسُومُهُمْ سُوءَ الْعَذَابِ إِنَّ رَبَّكَ لَسَرِيعُ
الْعِقَابِ ﴿١٦٨﴾ وَإِنَّكَ لَعَفْوَ الرَّحِيمِ ﴿١٦٩﴾

وَقَطَعْنَاهُمْ فِي الْأَرْضِ أَمْمًا مِنْهُمْ الضَّالُّونَ وَمِنْهُمْ
دُونَ ذَلِكَ وَبَلَّوْنَهُمْ بِالْحَسَنَاتِ وَالسَّيِّئَاتِ لَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ ﴿١٧٠﴾

فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ وَرِثُوا الْكِتَابَ يَأْخُذُونَ
عَرَضَ هَذَا الْأَدْنَى وَيَقُولُونَ سَيُغْفَرُ لَنَا وَإِنْ
يَأْتِهِمْ عَرَضٌ مِثْلَهُ يَأْخُذُوهُ أَلَمْ يُؤْخَذْ عَلَيْهِمْ مِثْلُ
الْكِتَابِ أَنْ لَا يَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ وَدَرَسُوا مَا
فِيهِ ۚ وَالَّذِينَ الْأَخْرَجُوا خِيفَةً لِكُلِّ يَنْ يَسْتَفْتُونَ أَفَلَا
تَعْقِلُونَ ﴿١٧١﴾

عقل نوہے کریندے۔

۱۷۱۔ تے جہیں لوکیں کتاب کوں مضبوطی پکڑیا ہوئے تے نماز ٹھہا کے پڑھدن بے شک اسال اصلاح کرن والیں داہرنسے دینجندے۔

۱۷۲۔ تے جڈاں پہاڑ کوں انہیں دے اتے چلتے سے ایویں یا حیویں خیمہ ہوئے تے انہیں خیال کیے ادا نہیں تے ڈھاندے جو اسال تہا کوں بڑے اونکوں پکڑو مضبوطی نال تے جو اوندے دوج اونکوں یا درکھوتاں جو متقی ہنور۔

۱۷۳۔ تے جڈاں تیبے رب بنی آدم کنیں انہیں دے کنڈیں دجو انہیں دی اولاد کوں گدھے تے انہیں کوں انہیں مہ خلاف گواہ بنائسی کیا میں تہا ڈار ب نہیں آکھئے بالکل اسال گواہی دیندے میں جو تسال قیامت دے دیندے آکھو بے شک اسال میں کنیں غافل ہا سے۔

۱۷۴۔ یا تسال آکھو جو ساڈے پیو بڑا بے میں کنیں پہلے شرک کیے تے اسال اوندے بعد اوندی اولاد ہا سے کیا توں ساکوں کوڑے لوکیں دے میں دی دجو نال ہلاک کریندیں

۱۷۵۔ تے ایویں اسال آیات کھول کے بیان کریندے میں تاں جو او ول آدن۔

۱۷۶۔ تے توں انہیں کوں اول آدمی دا حال پڑھ کے سنا جیکوں اسال اپٹیاں آیات بڑتیاں ادا نہیں کنیں نکل گئے شیطان اوندے پچھو بگ پئے تے او گھراہیں دجو تھی گئے۔

۱۷۷۔ جے اسال چاہندے تے ایندے نال اسال ایندی شان اچی کرڈیوں ہا تے او زمین دو جھ گئے تے اپنی خواہشات دی پیروی کیتی اس تے اوندی حالت

وَالَّذِينَ يُسَيِّئُونَ بِالْكِتَابِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ إِنَّا لَا نَضِيعُ أَجْرَ الْمُصْلِحِينَ ۝

وَإِذْ نَقَعْنَا الْجَبَلَ فَوْقَهُمْ كَأَنَّهُ ظُلَّةٌ وَظَنُوا أَنَّهُ وَاقِعٌ بِهِمْ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَاذْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ۝

وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ ابْنِ آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَأَشْهَدَهُمْ عَلَى أَنْفُسِهِمْ أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَىٰ شَهِدْنَا أَنَّا نَقُولُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّا كُنَّا عَنْ هَذَا غَافِلِينَ ۝

أَوْ تَقُولُوا إِنَّمَا أَشْرَكَ آبَاؤُنَا مِنْ قَبْلُ وَكُنَّا ذُرِّيَّةً مِنْ بَعْدِهِمْ أَفَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ الْأَبْطُلُونَ ۝

وَكَذَٰلِكَ نَقُصُّ الْأَيَّاتِ وَلَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ۝

وَأَنزَلْنَا عَلَيْهِمْ نَبَأَ الَّذِي آتَيْنَاهُ آيَاتِنَا فَاسْلَخَ مِنْهَا فَأَتْبَعَهُ الشَّيْطَانُ فَكَانَ مِنَ الضَّالِّينَ ۝

وَلَوْ شِئْنَا لَرَفَعْنَاهَا بِهَا وَلَٰكِنَّهَا أَخْلَدَ إِلَى الْأَرْضِ وَاتَّبَعَ هَوَاهُ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ الْكَلْبِ إِن تَحْمِلْ عَلَيْهِ يَلْهَثْ أَوْ تَتْرُكْهُ يَلْهَثْ ذَٰلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ

كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَاقْصُصْ الْقَصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿۱۷۹﴾

اوں کتے جہیں ۷ جیندے اتے مارٹ کیتے کئی شے
چاویں تے او غور کردے تے جھوڑ ڈیویں او غور کردے ایٹھا
حالت اوں قوم دی ۷ جیں ساڈی آیات کول جھٹلائے
توں اے گا لہیں بیان کرتاں جو او سوچن۔

سَاءَ مَثَلًا لِّلْقَوْمِ الذِّینَ کَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَانفُسُهُمْ کَانُوا
یَظْلُمُونَ ﴿۱۸۰﴾

۱۷۹۔ بہوں بُری حالت اوں قوم دی جیں ساڈی آیات
کول جھٹلائے تے اپنے اے اتے او ظلم کریندے بن۔

مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِیُّ وَمَنْ يُضِلَّ فَلَا وَلِیَّکَ
هُمُ الْخٰسِرُونَ ﴿۱۸۱﴾

۱۸۰۔ جینکوں اللہ سیس ہدایت ڈیویں اوہے ہدایت پاوٹ
والہن تے جیکوں گمراہ کرے ایٹھے گھانا پاوٹ والہن۔

وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ کَثِیْرًا مِّنَ النَّاسِ
لَهُمْ قُلُوْبٌ لَا یَفْقَهُوْنَ بِهَا وَلَهُمْ اَعِیْنَ لَا یُبْصِرُوْنَ
بِهَا وَلَهُمْ اُذُنٌ لَا یَسْمَعُوْنَ بِهَا ۚ اُولٰٓئِکَ کَانَ لَهُمْ
بَلٌ هُمْ اَضَلُّ ۚ اُولٰٓئِکَ هُمُ الْغٰفِلُونَ ﴿۱۸۲﴾

۱۸۱۔ تے اساں بہوں سارے انسانیں تے جیں کول جہنم
کیتے پیدا کیتے انہیں دے دل ہن تے انہیں نال او سمجھدے
نئیں انہیں دیاں اکھیں ہن جیندے نال او ڈہدے نئیں تے انہیں
دے کن ہن انہیں نال او سڈے نئیں اے لوک ڈنگیں آلی کارن
سمجھو انہیں کنیں وی بد ایٹھے لوک غافل ہن۔

وَلِلّٰهِ الْاَسْمَاءُ الْحُسْنٰی فَادْعُوْهُ بِهَا وَذُرُّوا الذِّیْنَ
یُلْحِدُوْنَ فِیْ اَسْمَائِهِ سَیُزَوْنَ مَا کَانُوْا یَعْمَلُوْنَ ﴿۱۸۳﴾

۱۸۲۔ تے اللہ سیس کیتے ہن جینکے نال انہیں نال اونکوں
سڈو تے انہیں کول جھوڑ ڈیو جیرے اوں دے نایں دے
متعلق غلط گالیں کریندن جو او کریندن انہیں کول ایندی
سزادتی ویسی۔

وَمِمَّنْ خَلَقْنَا اُمَّةٌ یَّهْدُوْنَ بِالْحَقِّ وَ
بِهِ یَعْدِلُوْنَ ﴿۱۸۴﴾

۱۸۳۔ تے جیرھی مخلوق اساں بٹائی ۷ اوں دے وچو بہک
ٹولہ اینجاء جیرھا حق نال سدھارستہ ڈکھلیندے تے
حق دے نال انصاف کریندے۔

وَالَّذِیْنَ کَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِّنْ حَیْثُ لَا
یَعْلَمُوْنَ ﴿۱۸۵﴾

۱۸۴۔ تے جیرھے لوک ساڈی آیات کول جھٹلیندن
اساں ہولے ہولے انہیں کول اینجی جاتے گدھی
دیندے ہیں جیکوں او چاٹندے نئیں۔

وَاُولٰٓئِکَ هُمُ الذِّیْنَ اَنَّ کِبٰدِیْ مَتِیْنٌ ﴿۱۸۶﴾

۱۸۵۔ تے میں انہیں کول مہلت ڈینداں بے شک میڈی
تدبیر بہوں مضبوط۔

اَوَلَمْ یَتَفَكَّرُوْا مَا یَصٰحِبُهُمْ مِّنْ جَنَّةٍ اِنْ هُوَ اِلَّا

۱۸۶۔ کیا او سوچیندے نئیں جو انہیں داسا حق دیوار نیش

پال ڈاتا تے اساں تیڈے شکر گزار بندے تھی ولسوں۔
۱۹۱۔ تے جڈاں انہیں ڈوڑاں کوں نیک پال ڈے ڈاتا
تے او ڈوڑیں اونڈے اوں پال دے معاملے وچ شریک
بٹاؤن بگ پیے تے اللہ سیس انہیں دے شرک
کنیں بہوں اچا۔

۱۹۲۔ کیا او شرک بٹیدن اوں کوں جیرھا کجھ پیدائیں کر
سگداتے آپ پیداکیتے ویندن۔

۱۹۳۔ انہیں مدد دی انہیں کوں طاقت کاء نہیں تے نہ او
اپنی مدد دی طاقت رکھیندن۔

۱۹۴۔ تے جے توں انہیں کوں ہدایت دو سبیں او جیڈے
پکھو نہ ٹرسن۔ تساں انہیں کوں سبڈو یا چپ ہکو تہا ڈے
کیتے ہکا گال۔

۱۹۵۔ بے شک اللہ دے سوا جیرھے تساں معبود ٹینڈے
او تہا ڈے جہیں بندن تساں انہیں کوں سبڈو او تہا کوں
جواب ڈیوں جے تساں سچے آہاں۔

۱۹۶۔ کیا انہیں دے پیر بن جنہیں نال او ڈوڑوں کیا انہیں
دے ہتھ ہن جنہیں نال او پکڑیندن کیا انہیں دیاں اکھیں
ہن جنہیں نال او ڈوڑوں کیا انہیں دے کن ہن جنہیں نال
او ڈوڑوں۔ توں اکھ تساں اپٹے شریکیں کوں سبڈو تے میرے
خلاف تدبیر کرو تے میکوں اصلو تھی نہ ڈیو۔

۱۹۷۔ بے شک میرا سبکتی او ہوا اللہ حین کتاب لہاں آتے
اونیک لوکیں کوں سبکتی بٹیندے۔

۱۹۸۔ تے جنہیں کوں تساں اونڈے سوا سبڈو دے آہ او
تہا ڈی مدد دی طاقت نہیں رکھیندے تے نہ اپنی مدد کر
سگدن۔

۱۹۹۔ تے جے تساں انہیں کوں ہدایت دو سبڈو او نہ

فَلَمَّا أَنْتَهُمَا صَالِحًا جَعَلْنَا لَهُ شُرَكَاءَ فِيمَا آتَاهُمَا
فَعَلَى اللَّهِ عَتَا يَشْرِكُونَ ﴿۹۱﴾

اَيُّشْرِكُونَ مَا لَا يَخْلُقُ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ ﴿۹۲﴾

وَلَا يَسْتَطِيعُونَ لَهُمْ نَصْرًا وَلَا اَنْفُسُهُمْ يَنْصُرُونَ ﴿۹۳﴾

وَاِنْ تَدْعُوهُمْ اِلَى الْهُدٰى لَا يَسْمَعُوْكُمْ سَوَآءٌ عَلَيْكُمْ
اَدْعٰوْنٰهُمْ اَمْ اَنْتُمْ صٰمِتُوْنَ ﴿۹۴﴾

اِنَّ الَّذِيْنَ تَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ عِبَادٌ اَمْثَلُكُمْ
فَادْعُوْهُمْ فَلْيَسْتَجِيبُوْا لَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ﴿۹۵﴾

اَللّٰهُمَّ ارْجُلُ يَنْشُرُوْنَ بِهَا اَمْرُهُمْ اَيُّدُ يَنْطُشُوْنَ بِهَا
اَمْرُهُمْ اَعْيُنُ يَبْصُرُوْنَ بِهَا اَمْرُهُمْ اَاْذَانُ يَسْمَعُوْنَ
بِهَا قُلْ اَدْعُوا شُرَكَاءَكُمْ كَمَا كُنْتُمْ تَدْعُوْنَ فَلَا تَنْظُرُوْنَ ﴿۹۶﴾

اِنَّ وَلِيََّ اللّٰهُ الَّذِىْ نَزَلَ الْكِتٰبُ وَهُوَ يَتَوَلٰى
الصّٰلِحِيْنَ ﴿۹۷﴾

وَالَّذِيْنَ تَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِهٖ لَا يَسْتَطِيعُوْنَ نَصْرَكُمْ
وَلَا اَنْفُسُهُمْ يَنْصُرُوْنَ ﴿۹۸﴾

وَاِنْ تَدْعُوْهُمْ اِلَى الْهُدٰى لَا يَسْمَعُوْا وَتَرْكُهُمْ

يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ وَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ﴿۳۹﴾

سُفْسَس تے توں انہیں کوں بُکھیسیں او تیبڑوڑ بدے پین تے سچ اے ہے جو اوڑ بدے نیں۔

خُذِ الْعَفْوَ وَأْمُرْ بِالْعُرْفِ وَأَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِلِينَ ﴿۴۰﴾

۲۰۰۔ توں معاف کرتے نیکی دا حکم دے تے جاہلس کین منہ پھیر گھن۔

وَأَمَّا يَنْزِعَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْعٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿۴۱﴾

۲۰۱۔ تے جے کڈایں تیکوں شیطان کینیں تکلیف پہنچے تے توں اللہ دی پناہ منگ بے شک او بہوں سُنُّ والائے چائٹ والائے۔

إِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا إِذَا مَسَّهُمْ طَائِفٌ مِّنَ الشَّيْطَانِ تَذَكَّرُوا فَإِذَا هُمْ مُبْصِرُونَ ﴿۴۲﴾

۲۰۲۔ بے شک جبرے متقی من جڈاں انہیں کوں کوئی خیال شیطان ولواندے تے او ہوشیار تھی ویندن تے انہیں دیاں اکھیں کھل ویندن۔

وَأَخْوَاهُمْ يَمْدُدُّهُمْ فِي النَّارِ لَمْ لَا يُفْصِرُونَ ﴿۴۳﴾

۲۰۳۔ تے انہیں دے پھرا انہیں کوں گمراہی دو گھلیندن تے ایندے وچ اصدو گھٹی نیں کریندے۔

وَإِذَا لَمْ تَأْتِهِمْ بَأْيَةٌ قَالُوا لَوْلَا جِئْنَاهُم بِآيَةٍ إِنَّا سَتَجِدُنَا يُتَوَسَّئِينَ إِلَىٰ مَن رَّبَّنَا هَذَا بَصَائِرُ مَن رَّبَّنَا هَدَىٰ وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿۴۴﴾

۲۰۴۔ تے جے تیبڑو کوئی نشان نہ آدے تے آہن تیں اونکوں چھک کیوں نیں گدھا۔ توں اکھیں صرف اوندی پیروی کرینداں جبرے میڈو وچی تھیندی ۷ میڈے رب ولو اے تہاڑے رب ولو دلیلاں ہن تے مومن قوم کیے ہدایت تے رحمت۔

وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَأَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿۴۵﴾

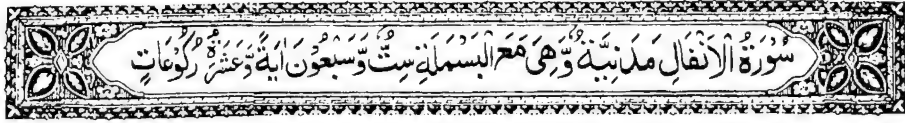
۲۰۵۔ تے جڈاں قرآن پڑھیا وچے تے اونکوں سُنو تے چپ ریا کرو تاں جو تہاڑے اتے رحم تھیوے۔

وَأَذْكُرْكَ فِي نَفْسِكَ تَضَرُّعًا وَخِيفَةً وَوَدُونَ أَحْبَبَ مِّنَ الْقَوْلِ بِالْعُدُوِّ وَالْأَصَالِ وَلَا تَكُن مِّنَ الْغَافِلِينَ ﴿۴۶﴾

۲۰۶۔ تے توں اپنئے رب کوں یاد کراپنئے دل وچ عاجزی نال وی تے مک کے وی تے مہی آواز نال وی فجر تے شام تے توں غافلین وچو نہ تھی۔

إِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ وَيُسَبِّحُونَهُ وَلَهُ يَسْجُدُونَ ﴿۴۷﴾

۲۰۷۔ بے شک جبرے تیبڑے رب دے نال ہن او اوندی عبادت کینیں وڈائی نیں کریندے تے اوندی تسبیح کریندن تے اونکوں سجدہ کریندن۔

سورة انفال مدنیء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۷۶ آیات تے ۱۰ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کریناں اللہ دے نال نال حیرا بن منجئے
ڈیوٹن والا تے ول ول ڈیوٹن والا۔
- ۲۔ اے رسول کو تیں کنیں مال غنیمت دے متعلق پچھن توں اگھ مال
غنیمت اللہ تے رسول واسطے ہن تساں اللہ نیں ڈرو
تے آپت وچ اصلاح کرو تے اللہ تے اوندے رسول دی
اطاعت کرو جے تساں مومن ہوئے۔
- ۳۔ بے شک مومن صرف اوہن جڈاں اللہ دا ذکر کیا دیندے
انہیں دے ول ڈرو دیندن تے جڈاں انہیں تے اوندی
آیات پڑھیاں دیندن او انہیں دا ایمان دھیندن تے او
اپنے رب تے بھروسہ کریندن۔
- ۴۔ حیرے نماز ٹھہا کے پڑھدن تے جوگساں انہیں
کوں ڈتے فرج کریندن اوندے وچو۔
- ۵۔ ایسے اصلی مومن ہن تے انہیں دے اپنے درجے
ہن انہیں دے رب کنیں بخشش تے عزت والارزق۔
- ۶۔ جیویں اللہ سیں تیکوں کڈھیا یا تیبڈے گھر کنیں سبھاں
نال تے مومنین دچو ہک ٹولہ ناپسند کریندا با۔
- ۷۔ حق دے ظاہر تھیوٹن دے بعد او تیبڈے نال بحث کریندن
ایویں بگدے جو او موت دو بھلیندے پین تے او ڈبڈے
کھڑن۔
- ۸۔ تے جڈاں اللہ سیں تہاڈے نال ڈو دچو ہک ٹولے
دا وعدہ کیتا با جو اوتہاڈے واسطے ہے تے تساں چاہندے با دے
جو تہا کوں اولے حیرا بغیر ہمتیا یریں دے ہے تے اللہ
- إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَّتْ قُلُوبُهُمْ
وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَىٰ
رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ②
- الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ③
- أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ
وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ④
- كَمَا أَخْرَجَكَ رَبُّكَ مِن بَيْتِكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّ فَرِيقًا
مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ لَكَاذِبُونَ ⑤
- يُبَادِلُونَكَ فِي الْحَقِّ بَعْدَ مَا تَبَيَّنَ كَأَنَّمَا يُسَاقُونَ
إِلَى الْمَوْتِ وَهُمْ يَنْظُرُونَ ⑥
- وَإِذْ يَدْعُكَ اللَّهُ إِحْدَى التَّائِبَتَيْنِ أَنَّهَا لَكُمْ وَ
تَوَدُّونَ أَنَّ غَيْرَ ذَاتِ الشَّوْكَةِ تَكُونُ لَكُمْ وَيُرِيدُ
اللَّهُ أَنْ يَتَّخِذَ الْحَقَّ بِحِلَّتِهِ وَيَقْطَعَ دَابِرَ الْكَافِرِينَ ⑦

چاہندا ہا جو اوصیٰ کوں اپنے ٹنکیں نال ثابت کرے
تے کافریں دیاں پاٹراں پٹ ڈلیوے۔

۹۔ حق کوں غالب کرے تے کوڑ کوں مٹا ڈلیوے بھانویں
محرم ایسکوں ناپس نہ کرن۔

۱۰۔ جہاں آساں اپنے رب کنیں فریاد کیتی تے اوں تہاڑے
کیتے قبول کیتی (تے اکھیں ابے شک میں اسنچے ہزاراں
فرشتیں نال تہاڑی مدد کرن والا ہاں جیرھے ہک پے
دے بعد اندن۔

۱۱۔ تے انیکوں اللہ سیسں تہاڑے کیتے محض خوش خبری
بٹایا تے تاں جو تہاڑے دل تسلی پڑن تے مدد محض
اللہ سیسں کنیں اندی ۷ بے شک اللہ سیسں غالب تے
سیا نا ۷۔

۱۲۔ جہاں تہاڑوں گسل آندی پی ہائی اوندے ولوا من تے
آرام دی خاطر تے بھڑکنیں پائی لہانسی تاں جو پاک کرے
اوندے نال تے پیریں کردنجے آساں کنیں شیطان دا گند
تے تہاڑے دلیں کوں مضبوط کرے تے تہاڑے پیر
اوندے نال جہانی رکھے۔

۱۳۔ جہاں تہاڑے رب فرشتیں دو وحی کیتی بے شک میں
تہاڑے نال آں آساں مومنین دے پیر جہانی رکھو۔ میں
کافریں دے دلیں وچ رعب سیساں تے آساں انہیں
دے گردنیں تے حملہ کرتے انہیں دا وڈھا وڈھا کپ سٹو۔

۱۴۔ اے ایں واسطے جو انہیں اللہ تے اوندے رسول
نال دشمنی کیتی۔ تے جیرھا اللہ تے اوندے رسول نال
دشمنی کرے بے شک اللہ سیسں سخت سزا ڈیوون والا ۷۔

۱۵۔ اے تہاڑے کیتے ہے آساں انیکوں چکھوتے بیشک
کافریں کیتے بھا دا عذاب۔

لِيُحِقَّ الْحَقَّ وَيُبْطِلَ الْبَاطِلَ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ ①

إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَبَ لَكُمْ إِنَّكُمْ مُدْكُمْ
بِأَلْفٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُرْدِفِينَ ②

وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ وَلِتَطْمَئِنَّ بِهِ قُلُوبُكُمْ
وَمَا الْقَصْدُ إِلَّا مِنَ عِنْدِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ③

إِذْ يُخَوِّتُكُمُ النَّعَاسُ أَمْنَةً مِنْهُ وَيُنْزِلُ عَلَيْكُمْ مِنَ
السَّمَاءِ مَاءً لِّيَطْفَئَكُمْ بِهِ وَيُذْهِبَ عَنْكُمْ رِجْزَ الشَّيْطَانِ
وَلِيَرْبِطَ عَلَى قُلُوبِكُمْ وَيُثَبِّتَ بِهِ الْأَقْدَامَ ④

إِذْ يُوحِي رَبُّكَ إِلَى الْمَلَائِكَةِ أَنْ مَعَكُمْ فَتَيَاتُ الَّذِينَ
آمَنُوا سَالِقِينَ فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ فَأَضْرَبُوا
فَوْقَ الْأَعْنَاقِ وَاضْرِبُوا مِنْهُمْ كُلَّ بَنَانٍ ⑤

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ ۚ وَمَنْ يُشَاقِقِ
اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ⑥

ذَٰلِكُمْ مَذْذُوقُهُ وَأَنَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابَ النَّارِ ⑦

۱۶۔ اے ایمان والو جہاں تمہاری کافر کیوں لشکر کی صورت
وجہ ملو تے انہیں کہیں کینڈ نہ پھرو۔

۱۷۔ تے جیرھا اول ڈینہہ اپنی کینڈ پھریسی سوائے اونڈے
جو جنگ کیتے جا بد لینا چاہوے یا مومنین دے بے لشکر
دو وچے او اللہ دا غضب گھن کے ولسی تے اونڈا ٹھکاڈ
دورخ تے لے بہوں برا ٹھکاڈ ۶۔

۱۸۔ تمہاں انہیں کول قتل نہیں کیتا تے اصل انہیں کول اللہ سیس
قتل کیتے تے تیں پھرنیں ماریا جہاں تیں پھرماریے
تے اصل اللہ سیس ماریے مومنین دے تے اللہ سیس ایندے
نال بہوں احسان کیتے بے شک اللہ سیس بہوں سٹن
والا تے جانٹ والہ ۷۔

۱۹۔ اے تہاڈے کیتے ہے تے بے شک اللہ سیس کافرین
دی تدبیر کول کمزور کرن والا ۸۔

۲۰۔ جے تمہاں فتح منگدے باوے تے تہاڈو فتح آگئی ۹
تے جے تمہاں باز آو بجو اے تہاڈے واسطے چیکا ۱۰
تے جے تمہاں ولا کر لیمو تے اسان اسرا ڈلیوں تے تہاڈا
جھہ تہاکوں اصلو کچھ وی فائدہ نہ ڈلیس۔ بحالوں او
بہوں وی ہووے تے بے شک اللہ سیس مومنین دے
نال۔

۲۱۔ اے مومنو! اللہ تے اونڈے رسول دی فرمانبرداری
کرو تے اول کہیں منہ نہ پھرو تے تمہاں سٹدے کھڑے ۱۱
۲۲۔ تے انہیں آلی کار نہ تھیو و جنہیں آکھئے اسان سٹے
تے او سٹدے نیس۔

۲۳۔ تے اللہ دے نزدیک اولو ک ڈگرین کہیں دی بڑن
پوڑے تے گو نگے بن تے عقل نہیں کریدے۔

۲۴۔ تے جے اللہ سیس انہیں وجہ کوئی چیکا بانی ڈیکھے یا

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا لَقِيتُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا زَحَفًا
فَلَا تُولُوهُمْ الْأَدْبَارَ ⑧

وَمَنْ يُولِهِمْ يُؤَمِّدْ دُبْرًا إِلَّا مَتَحَرِّفًا لِّقِتَالٍ أَوْ
مُتَحَيِّرًا إِلَى فِتْنَةٍ فَقَدْ بَاءَ بِغَضَبٍ مِّنَ اللَّهِ وَمَأْوَاهُ
جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ⑨

فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ قَتَلَهُمْ وَمَا رَمَيْتُمْ إِذْ
رَمَيْتُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ رَمَىٰ وَلَئِن لَّا لِلْمُؤْمِنِينَ مِنْهُ
بَلَاءٌ حَسَنًا إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ⑩

ذَلِكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ مُوهِنٌ كَيْدَ الْكَافِرِينَ ⑪

إِنْ تَسْتَفْتِحُوا فَقَدْ جَاءَكُمُ الْفَتْحُ وَإِنْ تَنْتَهُوا فَهُوَ
خَيْرٌ لَّكُمْ وَإِنْ تَعُودُوا نَعُدْ وَلَنْ تُغْنِيَ عَنْكُمْ فِئَتُكُمْ
شَيْئًا وَلَوْ كَثُرَتْ وَأَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ ⑫

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تُولُوا
عَنَاءَ وَأَنْتُمْ تَسْعَوْنَ ⑬

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ قَالُوا سَمِعْنَا وَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ ⑭

إِنَّ شَرَّ الدِّينِ عِنْدَ اللَّهِ الصُّمُّ الْبُكْمُ الَّذِينَ
لَا يَعْقِلُونَ ⑮

وَلَوْ عَلِمَ اللَّهُ فِيهِمْ خَيْرًا لَّأَسْمَعَهُمْ وَلَوْ أَسْمَعَهُمْ

لَتَوَلَّوْا وَهُمْ مَعْرُضُونَ ﴿۱۶﴾

تے انہیں کول (قرآن) سٹاوے ہاتے جے انہیں کول
سٹاوے ہاتے ول وی او انکار کرن ہاتے منہ پھر گھنن ہا
۲۵۔ اے مومنو اللہ تے اوندے رسول دی گال سٹو جڈاں
او تہا کول جیندا کرن کیے سڈے تے جاں گھنوبے شک
اللہ سیس آدمی تے اوندے دل وچ حائل تھی ویندے
تے بے شک او اوندو کھٹے کیے ولین۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا
دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ
الْمَرَّةِ وَالْمَرَّةِ وَأَنَّهُ إِلَيْهِ تَحْشَرُونَ ﴿۱۷﴾

۲۶۔ تے لساں فتنہ کنیں پجو جیرا صرف خاص کر ظالمیں
کول نہ پھنسی تے جاں گھنوبے شک اللہ سیس ڈاڈھا
عذاب ڈیون والا۔

وَاتَّقُوا فِتْنَةً لَا تُصِيبَنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْكُمْ
خَاصَّةً وَعَلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿۱۸﴾

۲۷۔ تے یاد کرو جڈاں لساں تھوڑے ہاوے تے زمین
وچ کمزور سمجھے ویندے ہاوے لساں ڈر دے ہاوے
جو لوک تہا کول جھٹی نہ مار گھنن اوں تہا کول پناہ ڈتی تے
اپنی مدد نال تہا ڈی تائید کیتی تے تہا کول رزق ڈتے
سی پاک چیزیں داتاں جو لساں شکر کرو۔

وَإِذْ كُنْتُمْ لَئِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ الْآرْضَ
تُحِبُّونَ أَنْ يَتَخَطَّفَكُمُ النَّاسُ فَآوَاكُمْ وَأَيَّدَكُمْ
بِنَصْرِهِ وَرَفَعَكُمْ مِنَ ظِلْمَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿۱۹﴾

۲۸۔ اے ایمان والو اللہ تے اوندے رسول نال
خیانت نہ کرو تے نہ اپٹے امانتس وچ خیانت کرو
لساں جانڈے۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَخُونُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ وَتَخُونُوا
أَمْثَلَكُمْ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۲۰﴾

۲۹۔ تے جاں گھنوبے شک تہا ڈے اموال تے تہا ڈے
بال آزمائش ہن تے بے شک اللہ سیس کنیں
بہوں وڈا اجر۔

وَاعْلَمُوا أَنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَأَنَّ
اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿۲۱﴾

۳۰۔ اے مومنو جے لساں اللہ کنیں ڈر دے تے او تہا ڈے
کیے سچ تے کوڑ کول نکھیڑ ڈیسی تے لساں کنیں تہا ڈیل
برائیاں دور کر ڈیسی تے تہا کول بخش ڈیسی بے شک
اللہ سیس وڈے فضل والا۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ تَتَّقُوا اللَّهَ يَجْعَلْ لَكُمْ
فُرْقَانًا وَيُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ
دُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿۲۲﴾

۳۱۔ تے جڈاں کافر تہا ڈے خلاف تدبیرال کریندے پئے ہن
تاں جو تیکوں قید کر ڈیون یا تیکوں قتل کر ڈیون یا تیکوں

وَإِذْ يَنْكُرُ بِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِيُثْبِتُوكَ أَوْ يَقْتُلُوكَ أَوْ
يُخْرِجُوكَ وَيَنْكُرُونَ وَيَكْفُرُونَ وَاللَّهُ خَبِيرٌ

النَّكِرِينَ ۝

کڑھ ڈیون۔ تے او تدبیر کریندے پئے ہن تے اللہ دی تدبیر کریندا پیا ہاتے اللہ سیس بہوں چنگا تدبیر کرن والا ۳۲۔ تے جڈاں انہیں تے سالوی آیات پڑھیاں دیندن تے آہن اسان سن گدھے جے اسان چاہوں ہاتے ایجو جیہاں کلام اسان دی اکھ سبگدے ہا سے اے صرف پہلے لوکس دیاں کہانیاں ہن۔

۳۳۔ تے جڈاں انہیں آکھیا اے اللہ جے اے حق تے تیلے ولوء تے توں ساڈے اتے پتھر وسا آسمان کنیں یا ساکوں بڑکھ ڈیون والا عذاب ڈے۔

۳۴۔ تے اللہ سیس انہیں کوں کیوں عذاب ڈیوے ہا جے تیں توں انہیں وچ ہاویں تے اللہ سیس انہیں کوں عذاب ڈیون والا جے او بخشش منگدے پئے ہون۔ ۳۵۔ اے کیویں قہی سبگدے جو اللہ سیس انہیں کوں عذاب نہ ڈیوے ایں حال وچ جو او مسجد حرام کنیں رکیندن تے نہ او ایندے متولی ہن او دے متولی تے صرف متقی ان تے اصل وچ بہوں سارے لوک نہیں چاڈے۔

۳۶۔ تے انہیں دی نماز خانہ کعبہ دے نزدیک سوائے تائیں تے سیس دے کھ نہیں تے تساں عذاب چکھو کیوں جو تساں انکار کریندے ہاوے۔

۳۷۔ بے شک کافر اپنے مال خرچیندن تاں جو اللہ دی راہ کنیں روکن او خرچیندے رہ ولین دل اے انہیں کیتے حسرت دی وجہ بن ولین دل اے ہر بیج ولین تے جہنم انکار کیتے او جہنم دو کھٹے کیتے ولین۔

۳۸۔ تاں جو اللہ گندے کوں چنگے کنیں نکیر ڈیوے تے کھ گندیں کوں نہیں تے سٹ ڈیوے تے انہیں کوں

وَإِذَا تَنَالَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا قَالُوا قَدْ سَبَّحْنَا لَؤُنَا ۖ لَقُلْنَا مِثْلَ هَٰذَا إِن هَٰذَا إِلَّا آسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ۝

وَإِذَا قَالُوا اللَّهُمَّ إِن كَانَ هَٰذَا هُوَ الْحَقُّ مِن عِنْدِكَ فَامْطُرْ عَلَيْنَا جِجَارَةً مِّنَ السَّمَاءِ ۚ أَوْ انْتِنَا بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ۝

وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَأَنْتَ فِيهِمْ وَمَا كَانَ اللَّهُ مُعَذِّبَهُمْ وَهُمْ يَسْتَغْفِرُونَ ۝

وَمَا لَهُمْ آلَافٌ يَّعِذُّ بِهِمُ اللَّهُ وَهُمْ يَصُدُّونَ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَمَا كَانُوا أَوْلِيَاءَهُ ۚ إِن أَوْلِيَآؤُهُ إِلَّا الْمُتَفَقُّونَ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ۝

وَمَا كَانَ صَلَاتُهُمْ عِنْدَ الْبَيْتِ إِلَّا مُكَافَؤُا تَصَدِيقَةٍ ۖ فَلَوْ قُتِلُوا عَنِ الْعَذَابِ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ۝

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ لِيَصُدَّوْا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ ۚ فَسَيُنفِقُونَهَا ثُمَّ تَكُونُ عَلَيْهِمْ حَسَمَةً ۖ ثُمَّ يُغْلَبُونَ ۚ وَالَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ يُخْشَرُونَ ۝

لِيَمِيزَ اللَّهُ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَيَجْعَلَ الْخَبِيثَ بَعْضُهُ عَلَىٰ بَعْضٍ فَيَرْكُمَهُ جَمِيعًا فَيَجْعَلُهُ فِي جَهَنَّمَ

أُولَئِكَ هُمُ الْخٰسِرُونَ ﴿٦٠﴾

۶۰۔ دھانک بنا ڈیوے دل اوں دھانک کوں دوزخ وچ

سٹ ڈیوے۔ ایسے لوک گھانا پاوٹن والین۔

قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ يَنْتَهُوا يُغْفَرْ لَهُمْ مَا قَدْ

۳۹۔ توں آکھ کافرین کوں جے او باز آونجن تے انہیں

سَلَفٌ وَإِنْ يَعُودُوا فَقَدْ مَضَتْ سُنَّتُ الْأَوَّلِينَ ﴿٦١﴾

دے اوگناہ معاف کر ڈتے ولین جیرے انہیں پہلے

کیتن تے جے او دلا شرارت کر لین تے پچھیں پھیں دی

سنت گذر چکی۔

وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ

۴۰۔ تے تساں انہیں نال جنگ کرو او تیں جو فتنہ باقی نہ

كُلَّهُ لِلَّهِ فَإِنْ أُنتَهَوْا فَإِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٦٢﴾

رہوے تے دین سارا اللہ دا تھی دجے تے جے او باز آونجن

تے بے شک اللہ سیس ہو او کریندن اونکوں ڈہدا

کھڑے۔

وَإِنْ تَوَلَّوْا فَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَوْلٰكُمُ نِعْمَ الْمَوْلٰی

۴۱۔ تے جے او دلا شرارت کرن تے جان گھنوبے شک

وَنِعْمَ النَّصِيرُ ﴿٦٣﴾

اللہ سیس تہا ڈا مولا؎ کیجھا چنگا مولیٰ ؎ تے کیجھا چنگا

امدادی۔

وَاعْلَمُوا أَنَّا غَنَيْنٰكُمْ مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ لِلَّهِ خُسْرًا

۴۲۔ تے تساں جان گھنوبے شک تہا کوں جو کچھ

وَاللَّسُّوْلُ وَلِذِي الْقُرْبٰی وَالْيَتٰمٰی وَالْمَسٰكِیْنِ

غنیمت وچ ملے تے بے شک اللہ دا تے رسول دا

وَابْنِ السَّبِیْلِ إِنْ كُنْتُمْ آمَنْتُمْ بِاللَّهِ وَمَا أَرْسَلْنَا

تے کوہر دے سکس دا تے یتیم دا تے مسکین دا تے

عَلٰی عَبْدِنَا یَوْمَ الْفُرْقَانِ یَوْمَ التَّلَاقِ الْجَمْعِیْنِ وَاللَّهُ

مسافریں دا پنجواں حصہ ؎ جے تساں اللہ تے ایمان ایندے

عَلٰی كُلِّ شَيْءٍ قَدِیْرٌ ﴿٦٤﴾

تے جو اسان لہائے اپنے بندے تے اوں ڈینہہ جڈاں

سچ تے کوڑ دا نکھڑا تھے جیرے ڈینہہ ڈوہیں لشکر آئے

سامنے یقین تے اللہ سیس ہر چیز تے قادر۔

إِذْ أَنْتُمْ بِالْعُدُوِّ الدِّنِیَا وَهُمْ بِالْعُدُوِّ

۴۳۔ جڈاں تساں اور صلی کندھی تے ہاوے تے او

الْقَصُوِّ وَالْكَافِیْنَ أَسْفَلَ مِنْكُمْ وَلَا تَوَاعَدْتُمْ

پرلی کندھی تے بن تے قافلہ تہا ڈے تلویں پاسے ہا جے تساں

لَا تَخْتَلَفْتُمْ فِی الْبَیْعِ وَلٰكِنْ لِّقَضٰی اللَّهِ

انہیں نال وعدہ دی کریندے تے تساں میعاد وچ

أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا لِّجَلِّكَ مَنْ هَلَكَ عَن بَیْعَتِهِ

اختلاف کریندے اصل لے ہے جو اللہ اوں گال کوں

وَيُحْیٰی مَنْ حَتَّى عَنْ بَیْعَتِهِ ذٰلِكَ اللَّهُ

پورا کر ڈتے جیری گال دا او فیملہ کر مکیا ہا تے تساں جو جیہا

لَسَنَیْعَ عَلَیْمٌ ﴿٦٥﴾

دلیل نال ہلاک تھیندے اوں کوں ہلاک کرے تے

جیرھا دلیل نال جیندا تھیندے اونکوں جیندا کرے
تے بے شک اللہ سیس بہوں سُنن والا تے جانن

والاء۔

۴۳۔ تے جڈاں اللہ سیس انہیں کوں خواب وچ تہاکوں
تھوڑا کر کے ڈکھائے جے او تہاکوں بہوں کر کے ڈکھلیندا
تے تہاں بیلے پئے وچو ہاتے ایں معاملے وچ تنازعہ
کرو ہا اصل اللہ سیس تہاکوں پچائے تے او بے شک
بہوں جانن والاء ولس دی گالیں کوں۔

۴۵۔ تے انہیں کوں جنگ دے وقت تہاڈی نظریں
وچ تھوڑا کر کے ڈکھلیندا پیا ہا تے تہاکوں انہیں دی
نظریں وچ تھوڑا تاں جو او گال پوری کرے جیندا اول
فیصلہ کیا ہا تے سارے معاملے اللہ سیس دو ولانے
ولیں۔

۴۶۔ اے مومنو! جڈاں تہاں کہیں لشکر دے سامنے
تھیوو تے اپٹے پیر جمائی رہو تے اللہ کوں بہوں
یاد کرو تاں جو تہاں کامیاب تھیوو۔

۴۷۔ تے اللہ تے اوندے رسول دی اطاعت کرو
تے تنازعہ نہ کرو نہ تاں بیلے پئے ولسو تے تہاڈا
رعب ختم تھی ولسی تے صبر کرو بے شک اللہ سیس
صبر کرن والیں دے نال۔

۴۸۔ تے انہیں لوکیں آلی کار نہ تھیوو جیرھے اپٹے گھریں
چو ٹکدن کیڑے تے لوکیں کوں ڈکھاوٹ کیتے تے اللہ
دے رستے کنیں رکنیدن تے اللہ سیس جو او کریندن
او تباہ کرن والاء۔

۴۹۔ تے جڈاں شیطان انہیں کوں عمل سوٹھے کر کے
ڈکھائے تے آکھیں راج کوئی دی لوکیں وچو تہاڈے اتے

إِذْ يُرِيكُمُ اللَّهُ فِي مَنَايِكُمْ قَلِيلًا وَكَثِيرًا لَّهُمْ
كَيْثَرًا لِّفَسْلَتِهِمْ وَلَسْتَ تَزْعُمُ فِي الْأَمْرِ وَلَكِنَّ اللَّهَ سَلَّمَ
إِنَّهُ عَلَيْهِ بَدَأَتِ الصُّدُورُ ﴿۴۳﴾

وَإِذْ يُرِيكُمُ اللَّهُ إِذَا التَّفَاقُتُمْ فِي آعْيُنِكُمْ قَلِيلًا وَ
يُقَلِّلُكُمْ فِي آعْيُنِهِمْ لِيَقْضَى اللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا
وَلِلَّهِ اللَّهُ تَرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿۴۵﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قُيِّمْتُمْ فِتْنَةٌ فَاذْكُرُوا
اللَّهَ كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿۴۶﴾

وَاطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ
رِيحُكُمْ وَاصْبِرُوا إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿۴۷﴾

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ يَطْرُدُ
رِجَاءَ النَّاسِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَاللَّهُ
بِمَا يَعْمَلُونَ عَمِيمٌ ﴿۴۸﴾

وَإِذْ نَادَىٰ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالُكُمْ وَقَالَ لَا غَالِبَ
لَكُمْ الْيَوْمَ مِنَ النَّاسِ وَإِنِّي جَارٌ لَّكُمْ فَلَمَّا تَرَأَتِ

الْفِتْنِ نَكْصَ عَلَى عَقِبَيْهِ وَقَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِّنْكُمْ
إِنِّي أَدْرِي مَا لَا تَدْرُونَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ وَاللَّهُ شَدِيدُ
الْعِقَابِ ۝

۝

غالب نہیں تھی بلکہ تے میں تھا بڑا امدادی آں تے جڈاں
بڑوہیں لشکر آئے سا مٹے تھیں او اپٹیں کھریں تے پھریا
گئے تے آکھیس بے شک میں تساں کنیں۔ بیزار آں
بے شک میں او بڑھاپیاں جو تساں نوے بڑھدے پئے
میں اللہ کنیں بڑداں تے اللہ سیئ سخت عذاب ڈیوٹ
والا ۷۔

إِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ غَرَّ
هُوَآءٌ دِينُهُمْ وَمَن يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ
حَكِيمٌ ۝

۵۰۔ جڈاں منافق تے اولوک جنہیں دے دلیں وچ
بیماری آکھے جو انہیں دے دین انہیں کوں غرہ کر
بڑتے۔ تے حیرھا اللہ تے بھروسہ کرے تے بے شک
اللہ سیئ غالب تے بہوں سیانا ۷۔

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ يَتَوَكَّلُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَلْمَلَكَةِ يُضْرِبُونَ
وُجُوهَهُمْ وَادْبَارَهُمْ وَذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ ۝

۵۱۔ تے جے توں بڑیکھ گھنیں جڈاں فرشتے کافریں
دی جان کٹھیندن او انہیں دے منہ تے کٹڈیں تے ٹاں
مریندن تے آبدن تساں چکھو ساڑٹ والا عذاب۔

ذَٰلِكَ بِمَا قَدَّمْت أَيْدِيكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ
لِّلْعَالَمِينَ ۝

۵۲۔ اے ایں واسطے ہے جو تھا بڑے جتیں کیتے تے
بے شک اللہ سیئ اپنے بندیں تے اصلو ظلم نہیں
کریندا۔

كَذَٰبٌ إِلٰهِي فِرْعَوْنُ وَالَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَفَرُوا
بِآيَاتِ اللَّهِ فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ إِنَّ اللَّهَ
قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ ۝

۵۳۔ فرعون دی قوم دے تے اوں کنیں پہلے لوکیں دے
عذاب آلی کار انہیں دی اللہ دی آیات دا انکار کیتا با
تے اللہ سیئ انہیں کوں پکڑیا انہیں دے گنہیں دی
وجہ نال بے شک اللہ سیئ طاقتور تے بڑا دھی سزا
ڈیوٹ والا ۷۔

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ لَمْ يَكُ مُغَيِّرًا نِّعْمَةً أَنعَمَهَا عَلَىٰ قَوْمٍ
حَتَّىٰ يَغْيِرُوا مَا يَأْتِيهِمْ وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ۝

۵۴۔ اے ایں واسطے جو بے شک اللہ سیئ کیں نعمت
کوں تبدیل نہیں کریندا جیرھی اوں کہیں قوم تے کیتی
ہوے جے تیں او اپنے آپ کوں نہ بدلن تے بے شک
اللہ سیئ بہوں سنٹٹ والا تے چاٹٹ والا ۷۔

كَذَٰبٌ إِلٰهِي فِرْعَوْنُ وَالَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا

۵۵۔ آل فرعون تے اوں کنیں پہلے لوکیں آلی کار انہیں اپنے

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا الَّذِينَ يَدُّونَ بَيْنَ يَدَيْكُمْ وَيُفْتِنُوكُمْ وَأَعْتَدُوا لَكُمْ
فِتْنَةً وَكُلُّ كَاذِبٍ لَدَيْهِمْ ۝۵۸

إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الَّذِينَ الَّذِينَ كَفَرُوا فَهُمْ لَا
يُؤْمِنُونَ ۝۵۹

الَّذِينَ عَاهَدُوا مِنْهُمْ ثُمَّ يَنْقُضُونَ عَهْدَهُمْ
فِي كُلِّ مِرَّةٍ وَهُمْ لَا يَتَّقُونَ ۝۶۰

فَأَمَّا تَثْقَفَنَّهُمْ فِي الْحَرْبِ فَنُفِثْ بِهِمْ مِنْ خَلْقِهِمْ
لَعَلَّهُمْ يَذْكُرُونَ ۝۶۱

وَأَمَّا تَخَافَنَّ مِنْ قَوْمٍ خِيفَتَهُ فَأَنِبْ إِلَىٰ يَوْمِ عَلَىٰ
سَوَاءٍ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْغَائِبِينَ ۝۶۲

وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَبَقُوا ۚ إِنَّهُمْ لَا
يُحْزَنُونَ ۝۶۳

وَأَعِدُوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ
الْخَيْلِ تُرْهِبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ وَآخَرِينَ
مِنْ دُونِهِمْ لَا تَعْلَمُونَهُمُ اللَّهُ يَعْلَمُهُمْ ۚ وَمَا
تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ
لَا تَظْلَمُونَ ۝۶۴

وَأَنْ جُنُودًا لِلَّهِ فَاخْجَلْهَا وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ
إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ۝۶۵

وَأَنْ يُرِيدَ أَنْ يَمُدَّ عَمَلَكُمْ فَإِنَّ حَسْبَكَ اللَّهُ هُوَ

رب دی آیات کوں جھٹلایا باتے اسان انہیں کوں
انہیں دے گناہیں دی وجر نال ہلاک کیتا باتے آل
فرعون کوں اسل عرق کیتا باتے لے سارے ظالم ہن۔
۵۶۔ بے شک اللہ دے نزدیک کافر بڑھگیاں کنیں
وی بدترین تے او ایمان نیئں ایندے۔

۵۷۔ او لوک جنہیں نال تیں وعدہ کیتے ول او اپنا وعدہ
تروڑنیدن ہر پھیرے تے او بڑے دے نیئں۔

۵۸۔ پچھیں توں جڈاں جنگ و جج انہیں کوں قابو کر گئیں
تے حیرا لشکر انہیں کنیں پچھو اوں کوں دی درکا بڑے
تاں جو اونیصیت پکڑن۔

۵۹۔ تے جے تیکوں کہیں قوم کنیں وعدہ تروڑن دا بڑ
بڑے تے توں دی اوں وعدہ تروڑ بڑے بے شک
اللہ سئیں وعدہ تروڑن والیں کوں پسند نیئں کریندا۔

۶۰۔ تے کافر لے خیال نہ کرن جو او اگو وودھ ولسین
بے شک او برائییں سبگدے۔

۶۱۔ تے تساں جتنا کر سبگدے اپنی طاقت جمع کرو
سرحدیں تے چھاوٹیاں بٹاکے تے انہیں نال تساں اللہ
تے اپٹے دشمنیں کوں تے انہیں کوں جیرے انہیں دے
علاوہ ہن جنہیں کوں تساں چاڈے نوہے ڈریندے اللہ
انہیں کوں چاڈے تے اللہ دے رستے وچ تساں جو
کچھ وی خرچ کریندے او ادا پورا بدلہ تہا کوں بٹا ویسی
تے تہا بڑے اتے ظلم نہ کیتا ویسی۔

۶۲۔ تے جے او صلح تے تیار تھیون تے توں وی تیار
تھی اللہ تے بھروسہ رکھ بے شک او بہوں سُنن
والا تے چاٹن والا۔

۶۳۔ تے جے تیکوں دوکھا ڈیوٹ دا ارادہ کرن تے بیشک

الَّذِي آتَاكَ بِضُرٍّ وَيَا الْمُؤْمِنِينَ ۝

اللہ سب سے تیز دیکھ رہا ہے اور ہر عین اپنی مدد نال
تے مومنین نال تیکوں مضبوط کیا ۔

وَأَلَفَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ لَوْ أَنفَقْتَ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا
مَا أَلَفْتَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ أَلَفَ بَيْنَهُمْ إِنَّهُ
عَزِيزٌ حَكِيمٌ ۝

۶۴۔ تے انہیں دے دلیں کوں ملائی جے توں او سب
کچھ جو زمین وچ خرچ کریں باول وی توں انہیں دے
دلیں وچ محبت پیدا نہ کر سکیں ہا تے بے شک اللہ سب
انہیں دے دلیں کوں ملائے تے او بہوں غالب تے
بہوں سیانہ ۔

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ حَسْبُكَ اللَّهُ وَمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ
الْمُؤْمِنِينَ ۝

۶۵۔ اے نبی ! اللہ تے تیری پیروی کرن والے
مومن تیرے کیتے کافی بن ۔

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ خُذْ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى الْقِتَالِ إِنْ يَكُنْ
مِنْكُمْ عَشْرُونَ صَبِرُوا مَا تَلْبَسُونَ وَإِنْ
يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ يَغْلِبُوا آلَ الْكَافِرِينَ ۝

۶۶۔ اے نبی توں مومنین کوں دلا ولا جنگ کیتے آدہ
جے تہاڑے وچ ۲۰ صبر کرن والے ہوں تے او
ڈو سوتے غالب آویں تے جے تہاڑے وچ سو
ہوں تے او غالب آویں ہزار کافریں تیں اس واسطے جو
او لوک سمجھدے نیں ۔

إِنَّا خَفَّفَ اللَّهُ عَنْكُمْ وَعَلِمَ أَنَّ فِيكُمْ ضَعْفًا فَإِنْ
يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ صَابِرَةٌ يَغْلِبُوا مِائَتَيْنِ وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ
أَلْفٌ يَغْلِبُوا أَلْفَيْنِ بِإِذْنِ اللَّهِ وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ ۝

۶۷۔ ہر اللہ سب اس بوجھ وچ کمی کرڈتی تے اوکوں
پتہ جو تہاڑے وچ کمزوری ہن جے تہاڑے
وچ سو صبر کرن والے ہوں تے ڈو سوتے غالب
آویں ۔ تے جے تہاڑے وچ ہزار ہوں تے او ڈو
ہزار تے غالب آویں اللہ دے حکم نال تے اللہ سب
صبر کرن والیں دے نال ۔

مَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَنْ يَكُونَ لَهُ أَسْرَىٰ خَلَّ يَدَا أَبِي
الْكَرْبِ تَرِيدُونَ عَرَضَ الدُّنْيَا وَاللَّهُ يُرِيدُ الْآخِرَةَ
وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ۝

۶۸۔ نبی دی اسے شان نیں جو اونڈے قیدی بن جے
تیں او زمین وچ خون نہ دواوے تساں دنیا دال
چاہندے تے اللہ آخرت چاہندے تے اللہ غالب
تے بہوں سیانہ ۔

لَوْلَا كِتَابٌ مِنَ اللَّهِ سَبَقَ لَنَسَكَّرْنَا فِيهَا لَمَحْزَنًا
عَذَابًا عَظِيمًا ۝

۶۹۔ جے اللہ دا فیصلہ گذر نہ چکیا ہونے ہا تے جو تساں
فدیہ گدھے اونڈا تہا کوں وڈا عذاب پکڑے ہا ۔

فَكُلُوا مِنَّا غَنِيَتُمْ حَلَائِلَ طَبِيبًا ۖ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۵۰﴾

۴۰۔ ہن تساں کھاؤ جیرما تہا کول مال غنیت ملے حلال تے پاک تے اللہ دا تقویٰ اختیار کرو بے شک اللہ سیس بہوں بخش والا تے بہوں مہربان۔

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِمَن فِي أَيْدِيكُمْ مِنَ الْأَسْرَىٰ إِنَّ يَعْلَمَ اللَّهُ فِي قُلُوبِكُمْ خَيْرًا يُؤْتِيَكُمْ خَيْرًا مِّمَّا أُخِذَ مِنْكُمْ وَيَغْفِرَ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۵۱﴾

۴۱۔ اے نبی جیرمے تہاڑے ہتھیں وچ قیدی ہن انہیں کول آکھ جے اللہ سیس تہاڑے دیں وچ بھلائی بڑھی تے جو تساں کنیں گدھا گئے اوں کنیں چنگا تہا کول ڈیسی تے تہا کول بخش ڈیسی۔ تے اللہ سیس بہوں بخش والا تے بہوں مہربان۔

وَإِن يُؤْيِدُوا خِيَانَتَكَ فَقَدْ خَاؤُوا اللَّهَ مِنْ قَبْلُ فَأَمْكَنَ مِنْهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿۵۲﴾

۴۲۔ تے جے او تہاڑے نال وعدہ تر وٹن دا ارادہ کرن تے ایں کنیں پہلے او اللہ نال وی خیانت کر چکیں تے اوں انہیں کول تہاڑے قبضے وچ کر ڈتے تے اللہ سیس بہوں چاٹن والا تے سیانا۔

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجْهَهُدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ أَوْدُوا وَنَصَرُوا أُولَٰئِكَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَهَاجَرُوا مَا لَكُمْ مِنْ وَلَا يَتَرَهُمْ مِنْ شَيْءٍ حَتَّىٰ يُهَاجَرُوا وَإِنِ اسْتَنْصَرُوكُمْ فِي الدِّينِ فَعَلَيْكُمْ النَّصْرُ إِلَّا عَلَىٰ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُم مِّيثَاقٌ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿۵۳﴾

۴۳۔ بے شک مومن تے جنہیں ہجرت کیتی تے اپنے اموال تے جانیں نال اللہ دے رستے وچ جہاد کیتے تے جنہیں پناہ دتی تے امداد کیتی اے لوک ہک دوجھے دے سبقتی ان تے جیرمے ایمان گھن آئن تے انہیں ہجرت نیں کیتی تیڈا انہیں دی سنگت نال کوئی وی تعلق نیں جے میں او ہجرت نہ کرن تے جے او دین دے ملے وچ میں کنیں مدد ممکن تے امداد تیڈا فرض سوائے اوں قوم دے خلاف جینے نال تیڈا معاہدہ تے اللہ جو تساں کریندے ہڈھلا کھڑے۔

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ إِلَّا تَفْعَلُوهُ لَكُنْ فِتْنَةٌ فِي الْأَرْضِ وَفَسَادٌ كَبِيرٌ ﴿۵۴﴾

۴۴۔ تے کافر بعض بعض دے سبقتی ان جے تساں ایویں نہ کریں تے زمین وچ فتنہ تے بہوں وڈا گھیر پیدا تھی ویسی۔

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجْهَهُدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ أَوْدُوا وَنَصَرُوا أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا

۴۵۔ تے جیرمے مومن تے انہیں ہجرت کیتی تے اللہ دے رستے وچ جہاد کیتے تے جنہیں پناہ دتی تے

لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿۸﴾

امداد کیتی ایسے لوگ سچے مومن انہیں کیتے بخشش تے
عزت والارزق۔

وَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْ بَعْدُ وَهَاجَرُوا وَجْهَهُمْ لَكُمْ
قَوْلِيكُمْ مِنْكُمْ وَأُولُوا الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ
فِي كِتَابِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿۹﴾

۶۶۔ تے جیرھے ایندے بعد ایمان گھن آئن تے انہیں
ہجرت کیتی تے جہاد کیا تہا بڑے نال دل کے او تہا بڑے
پیش و پوہن تے رشتے دار انہیں دے بعض بعض نہیں دے
قریبی بن اللہ دے حکم نال بے شک اللہ سبیں برتے
کوں بہول جاٹدے۔

سورة توبہ مدنی ۷۷ آیتیں ۱۲۹ آیتیں تے ۱۶ رکوعیں۔

- ۱۔ اللہ تے اوندے رسول ولو بریت دا اعلان انہیں مشرکین
کئیں جنہیں نال شرط پدھی گئی بائی۔
۲۔ ہن تساں چارہینے زمین وچ ٹرو پھرتے جاں گھنوں
جو تساں اللہ سیس کول ہرا نوٹے سگدے تے اللہ سیس
کافریں کول ذیل کرن والا۔
۳۔ تے اللہ تے اوندے رسول ولو لوکس وچ حج اکبرے
ڈینہ لے اعلان جو بے شک اللہ سیس مشرکین کیں بے زار
تے اوندرا رسول کجے تساں توہ کر گھنوتے تہا بڑے کیتے چکاء
تے بے تساں پھر وچرتے جاں گھنوبے شک تساں اللہ سیس
کول نوٹے ہرا سگدے تے کافریں کول دکھ آلے عذاب
دی خوشخبری ڈے ڈے۔
۴۔ سوائے انہیں لوکس جے مشرکین وچ جنہیں نال تساں
 وعدہ کیا ہاتے انہیں اوں معاہدے کول ذرہ دی نیس
تروڑیا تے تہا بڑے خلاف کہیں دی امدادیں کیتی تے
تساں انہیں دی مدت تک انہیں نال عہد پورا کرو بے شک
اللہ سیس قیقین کول پسند کریندے۔
۵۔ تے جڈاں عزت والے جینے گذر وچن پھیں تساں مشرکین
کول قتل کرو چھتاں انہیں کول لمبوتے انہیں کول پکڑوتے
انہیں کول قید کروتے انہیں واسطے ہر پکھن والی جاتے
بہرتے جے اتوہ کر گھنوتے نماز پڑھن تے زکوٰۃ ڈیلن
تے ول تساں انہیں دی راہ چھوڑ ڈیو بے شک اللہ سیس
بہوں بخش والا تے بہوں رحم کرن والا۔
- بَرَاءَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى الَّذِينَ عَاهَدْتُم مِّنَ
الشُّرِكِينَ ۝۱
فَسِينَخَا فِي الْأَرْضِ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ
غَيْرُ مُعْجِزِي اللَّهِ وَأَنَّ اللَّهَ مُغْزِي الْكَافِرِينَ ۝۲
وَإِذْ قَالَ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى النَّاسِ يَوْمَ الْحَجِّ
الْأَكْبَرِ أَنَّ اللَّهَ بَرِيءٌ مِّنَ الشُّرِكِينَ ۝۳ وَرَسُولُهُ
فَإِنْ تَبْخُلُوا فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَاعْلَمُوا
أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي اللَّهِ وَبَشِّرِ الَّذِينَ كَفَرُوا
بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ۝۴
إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُم مِّنَ الشُّرِكِينَ ثُمَّ لَمْ يَنْقُصُوا
شَيْئًا وَلَمْ يَظَاهَرُوا عَلَيْكُمْ أَهْلًا فَأَتُوا إِلَيْهِمْ
عَاهِدُهُمْ إِلَىٰ مَدَنِيَّتِهِمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ ۝۵
فَإِذَا انْسَلَخَ الْأَشْهُرُ الْحُرُمُ فَاتْلُوا الشُّرِكِينَ
حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ وَخُذُوا مِنْهُمْ وَاعْتَدُوا
لَهُمْ كُلَّ مَرْصَدٍ فَإِن تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا
الزَّكَاةَ فَخَلُّوا سَبِيلَهُمْ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ۝۶

وَلَا يَحُدُّ مِنَ الشُّرِكِينَ اسْتِجَارَكَ فَاجْرُهُ حَتَّى يَمَعَ
كَلِمَ اللَّهِ ثُمَّ ابْلَغَهُ مَا مَنَّهُ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا
يَعْلَمُونَ ④

۴

۴۔ تے جے مشرکین وچو کوئی تیں کنیں آم شام شگے تے
بڑے بڑے تاکہ او اللہ دیاں گالیں سُن گئے ول
اونکوں اوندی امن دی جاتیں پچا بڑے لے ایں واسطے
ہے جو بے شک لے انجی قوم جیڑھی پاڈی نیں۔

كَيْفَ يَكُونُ لِلشُّرِكِينَ عَهْدٌ عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ رَسُولِهِ
إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ فَمَا
اسْتَقَامُوا لَكُمْ فَاسْتَقِيمُوا لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ يَحِبُّ
الْمُتَّقِينَ ⑤

۵۔ تے مشرکین نال اللہ تے اوندے رسول دا کیوں معاہدہ
تھی سبگدے سوائے انہیں دے جنہیں نال لساں مسجد
حرام دے کوہر معاہدہ کیتے تے جے تیں او تہا بڑے واسطے
قائم رہن تے لساں دی انہیں واسطے قائم رہو بے شک
اللہ سیس متیق کوں پسند کریندے

كَيْفَ وَإِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ لَا يَرْقُبُوا فِيكُمْ إِلَّا
وَلَا ذِمَّةً يُرْضُونَكُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ وَتَأْبَىٰ قُلُوبُهُمْ
وَأَكْثَرُهُمْ فَاسِقُونَ ⑥

۶۔ کیوں تھی سبگدے او تہا بڑے اتے غالب آؤ جن
تے او تہا بڑے نال نہ کہیں معاہدے دی تے نہ کہیں
رشتہ داری پرواہ کریندن او تہا کوں اپنے من نال عموں
کریندن تے انہیں دے دل انکار کریندن تے انہیں
وچو بہوں سارے نافرمان۔

اسْتَرَدَّوْا بِآيَاتِ اللَّهِ تَسَاءً قَلِيلًا قَصْدًا وَعَنْ سَبِيلِهِ
إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ⑦

۷۔ انہیں اللہ دی آیات کوں تھوڑا مل گھن کے ویچے بڑے
تے اوندے رستے کنیں لوکیں کوں روکے بے شک او
جو عمل کریندن بہوں بُرا۔

لَا يَرْقُبُونَ فِي مُؤْمِنٍ إِلَّا وَلَا ذِمَّةً وَأُولَٰئِكَ هُمُ
الْمُعْتَدُونَ ⑧

۸۔ لے مومن واسطے کہیں رشتے داری تے وعدے دا
لحاظ نیں کریندے ایسے لوک حد کنیں ودھن والہن۔
۹۔ تے جے او توبہ کرن تے نماز پڑھن تے زکوٰۃ ڈیون
تے او دینی بھراہن۔ تے اسان علم دالی قوم کیتے اپنی آیات
کھول کھول کے بیان کریندے ہن۔

فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ فَخَلُّوا سُبُلَكُمْ
فِي الدِّينِ وَفُصِّلَ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ⑩

۱۰۔ تے جے او قساں تروڑ ڈیون اپنے عہدے بعد
تے تہا بڑے دین وچ طے مارن تے لساں وڈے
کافرین نال جنگ کر بے شک انہیں دیاں قساں کوئی نیں
تہاں جو او باز آؤ جن۔

وَإِنْ تَكُونُوا إِيْمَانُهُمْ مِنْ بَعْدِ عَهْدِهِمْ وَطَعْنُوا
فِي دِينِكُمْ فَقَاتِلُوا أَيْتَهُ الْكُفْرُ إِنَّهُمْ لَا إِيْمَانَ
لَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَنْتَهُونَ ⑪

أَلَا تَقَاتِلُونَ قَوْمًا نَكَثُوا أَيْمَانَهُمْ وَهَمُّوا بِإِخْرَاجِ
الرَّسُولِ وَهُمْ بَدُّوْكُمْ أَقَلَّ مَرَّةٍ أَخَشَوْهُمْ قَالَهُ
أَحَىٰ أَنْ تَخْشَوْهُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿۱۳﴾

۱۳۔ کیا تمساں اوں قوم نال نورے لڑدے جنہیں اپیاں قساں
تروڑیں تے پکا ارادہ کیتے نیں رسول کوں کڈھن داتے
پہلی دفعہ شروع دی اوناہیں کیتے کیا تمساں انہیں کنیں
بُڑ دے عجبے شک اللہ سیئں زیادہ حق رکھیندے جو
اوں کنیں بڑو جے تمساں مومن ہورے۔

قَاتِلُوهُمْ يُعَذِّبُهُمُ اللَّهُ بِأَيْدِيكُمْ وَتَكُفِّرُ عَنْهُمْ وَهُمْ فِيكُمْ
عَلَيْهِمْ وَيُشْفِ صُدُورُ قَوْمٍ مُّؤْمِنِينَ ﴿۱۴﴾

۱۴۔ انہیں نال جنگ کرو اللہ سیئں انہیں کوں تہا بڑے
ہمتیں نال غلاب ڈیسی تے انہیں کوں ذلیل کرلیسی تے
انہیں دے خلافت تہا بڑی مدد کرلیسی تے مومنین دے
ہاں ٹھہرلیسی۔

وَيَذِہِبْ غَيْظُ قُلُوبِهِمْ وَيَتُوبُ اللَّهُ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿۱۵﴾

۱۵۔ تے انہیں دے دلس دی کاوڑ دور کرلیسی تے اللہ
جیندے اتے چاہندے رحمت کریندے تے اللہ سیئں
بہوں چاٹنڈ والا تے سیانا۔

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُتْرَكُوا وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ يَهْدُوا
مِنْكُمْ وَلَمْ يَخْذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَا رَسُولِهِ وَ
لَا الْمُؤْمِنِينَ وَ لِيُجَازِيَ اللَّهُ خِيَرَتَهُمَا فَعَلُونَ ﴿۱۶﴾

۱۶۔ کیا تمساں خیال کریندے جو تہا کوں چھوڑ دیا ویسی
تے اچھٹی تیں اوں تہا بڑے وچو جہاد کرٹ والیں کوں تے
انہیں کوں جنہیں اللہ تے اوندے رسول تے مومنین دے
سوا کہیں کوں گھانا سنگتی نیں بٹایا ظاہر نیں کیتا تے اللہ سیئں
باخبر جو تمساں کریندے جو۔

مَا كَانَ لِلشُّرَكِيَّةِ أَنْ يُعْمَرُوا مَسْجِدَ اللَّهِ شَاهِدِينَ
عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ بِالْكَفْرِ أُولَٰئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ
فِي النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۱۷﴾

۱۷۔ مشرکین دا لے کم نیں جو آباد کرن اللہ دیاں مسجدیں
لپے خلافت کفر دی گواہی ڈیوٹ دے بعد ایسے لوکن جنہیں
دے اعمال و نیچ گبن تے او دوزخ وچ بہوں دیر
تیں رہن۔

إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسْجِدَ اللَّهِ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَآتَى الزَّكَاةَ وَلَمْ يَحْشَ إِلَّا اللَّهَ فَعَسَىٰ
أُولَٰئِكَ أَنْ يَكُونُوا مِنَ الْمُهْتَدِينَ ﴿۱۸﴾

۱۸۔ صرف او آباد کریندے اللہ دی مساجد جیرھا اللہ تے
آفرت دے ڈینہہ تے ایمان گھن آسے تے نماز پڑھے
تے زکوٰۃ ڈیوے تے سولے اللہ دے کہیں کنیں نیں
بُڑدا۔ لے تھی بگدے جو لے لوک ہدایت پادن والیں
وچو تھی دینجن۔

أَجَعَلْتُمْ سِقَايَةَ الْحَاجِّ وَعِمَارَةَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ
كَمَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَجَاهَدَ فِي سَبِيلِ
اللَّهِ لَا يَسْتَوْنَ عِنْدَ اللَّهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الظَّالِمِينَ ﴿١٩﴾

بِسْمِ اللَّهِ

۱۹۔ کیا تمساں حاجین کوں پانی پلاؤں تے مسجد کوں آباد
کرن کوں ایویں سمجھ گدھے جیویں اللہ تے ایمان گھن
آؤں تے اللہ دے رستے وچ جہاد کرن، اللہ دے نزدیک
اے بکو جہیں کم نہیں تے اللہ سیں ظالم قوم کوں سدھارستہ
نہیں دکھلیندا

الَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ
بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ أَكْظَمُ دَرَجَةً عِنْدَ اللَّهِ وَ
أُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿٢٠﴾

۲۰۔ جیرے ایمان گھن آنن تے ہجرت کیتی تے اللہ دے
رستے وچ اپنے اموال تے جانیں نال جہاد کریندن انہیں
واللہ کئیں بہوں وڈا درجہء تے ایہے لوک کامیاب
تھیندن والہن۔

يُضَاعِفُ لَهُمْ دَرَجَتَهُمُ بِرَحْمَةٍ مِنْهُ وَرِضْوَانٍ وَجَنَّتْ لَهُمْ
فِيهَا نَعِيمٌ مُّقِيمٌ ﴿٢١﴾

۲۱۔ انہیں دارب انہیں کوں اپنے ولورحمت دی خوشخبری
ڈنیدے تے رضامندی دی تے باعین دی انہیں وچ
انہیں کیسے بیش دیالعتاں ہن۔

خُلِدِينَ فِيهَا أَبَدًا إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٢٢﴾

۲۲۔ او ہمیشہ انہیں وچ رہن بے شک اللہ کئیں بہوں
وڈا اجر۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا آبَاءَكُمْ وَإِخْوَانَكُمْ
أَوْلِيَاءَ إِنْ اسْتَحَبُّوا الْكُفْرَ عَلَى الْإِيمَانِ وَمَنْ يَتَوَلَّكُمْ
مِنْكُمْ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٣﴾

۲۳۔ اے مومنو! اپنے پیرو بڑے تے بھرنویں کوں سبقتی
نہ بناؤجے اوکفر نال ایمان کئیں زیادہ محبت کرن تے
جیرھا تہا بڑے وچو انہیں کوں سبقتی بٹھسی تے ایہے
لوک ظالم ہن۔

قُلْ إِنْ كَانَ آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ وَإِخْوَانُكُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ
وَعَشِيرَتُكُمْ وَأَمْوَالٌ اقْتَرَفْتُمُوهَا وَتِجَارَةٌ تَمْشُونَ
كِسَادَهَا وَمَسْكِنٌ تَرْضَوْنَهَا أَحَبَّ إِلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ
وَرَسُولِهِ وَجِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُوا حَتَّى يَأْتِيَ
اللَّهُ بِأَمْرٍ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٢٤﴾

۲۴

۲۴۔ توں اکھ بے تہا بڑے پیرو بڑے تے تہا بڑے پتر
تے تہا بڑے بھرتے تہا بڑیاں زالیں تے تہا بڑے سکے
تے مال جیرے تمساں کماؤں تے تجارت جنیدے نقصان
وا تہا کوں بڑر تے مکان جیرے تہا کوں چنگیں لگدن
اللہ تے اوندے رسول تے اوندے رستے وچ جہاد
کئیں زیادہ پیارے لگدن تے بچھیں تمساں انتظار کروجے
تیں اللہ سیں اپنا فیصلہ کر ڈیوے تے اللہ سیں نافرمان
قوم کوں ہدایت نہیں ڈیندا۔

لَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ فِي مَوَاطِنَ كَثِيرَةٍ ۖ وَيَوْمَ حُنَيْنٍ
إِذْ أَعْجَبَتْكُمُ غَشَاةٌ ۖ فَلَئِمَّ تَفْعَلُنَّ عَنْكُمُ شَيْئًا ۚ
صَاقَتْ عَلَيْكُمُ الْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ ۖ ثُمَّ وَلَّيْتُمُ
مُدْبِرِينَ ۝

۲۵۔ تے اللہ سیس تہا بڑی بہوں جہیں تے امداد کیتی ۛ تے
جنگ حنین دے دینہ دی جڈاں تہا بڑی زیادہ تعداد تہا کوں
غزو کر ڈتا تے اوں تہا کوں کوئی فائدہ نہ پہنچایا ہاتے
زمین کھلی ہوئی دے باوجود تہا بڑے اتے تنگ تھی
گئی تے ول تساں منہ پھیر کے کھڑیتے پھیریں ولہوے۔

ثُمَّ أَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ
وَأَنْزَلَ جُنُودًا لَمْ تَرَوْهَا وَعَذَّبَ الَّذِينَ كَفَرُوا
وَذَلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ ۝

۲۶۔ ول اللہ سیس اپنے رسول تے تے مومنین تے
تسلی لہائی تے انجھے لشکر لہائے جنہیں کوں تساں
ڈکھ نہ سگدرے ہادے تے کافریں کوں عذاب ڈتے سی
تے کافریں دی ایسا جزا ۛ۔

ثُمَّ يَتُوبُ اللَّهُ مَنْ بَعْدَ ذَلِكَ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ
عَفُورٌ رَّحِيمٌ ۝

۲۷۔ تے ول اللہ سیس رھت کر لیس ایندے بعد جنہیں دے
اتے چاہی تے اللہ بہوں بخشش والا تے بہوں
مہربان۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّا الشُّرُكُونَ بَحْسٌ فَلَا يَفْرُقُوا
الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ بَعْدَ مَا مَهَّمْهُدَا ۚ وَإِنْ خِفْتُمْ
عَيْلَةً فَسَوْفَ يُغْنِيكُمْ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ ۚ إِنْ شَاءَ
إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۝

۲۸۔ اے مومنو! بے شک مشرک پلین تے او مسجد
حرام دے کو لہو نہ آون این سال دے بعد جے تہا کوں
غربت دا بڑ ہووے تے جلدی اللہ سیس تہا کوں اپنے
فضل نال امیر بٹا دیسی جے او چاہی بے شک اللہ سیس
بہوں چاٹن والا تے بہوں سیانہ ۛ۔

قَاتِلُوا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ
وَلَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَلَا يَدِينُونَ
دِينَ الْحَقِّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ ۚ يَعْطُوا الْحِجَّةَ
عَنْ يَدٍ وَهُمْ صُغُرُونَ ۝

۲۹۔ انہیں لوکیں نال جنگ کرو جو جے اللہ تے آخرت دے
دینہ تے ایمان نیں ایندے تے جو اللہ تے اوندے
رسول حرام کیتے اوں کوں حرام نیں کریندے تے جنہیں لوکیں
کوں کتاب ڈتی گئی ۛ انہیں لوکیں دچو پے دین کوں اختیار
نیں کریندے جے تیں او جزیہ ناں ڈیون ہتھ نال
تے او ماتحت تھی دجن۔

۳۰۔ تے یہود اکھیا جو عزیر اللہ دا پتر تے عیسائیں اکھیا
مسیح اللہ دا پتر تے انہیں دے اپنے منہ دیاں گاہیں ان
اوپے ٹکس پہلے کافریں دی نقل کریندن اللہ ہلاک

وَقَالَتِ الْيَهُودُ عُزَيْرٌ ابْنُ اللَّهِ وَقَالَتِ النَّصَارَى الْمَسِيحُ
ابْنُ اللَّهِ ۚ ذَلِكَ قَوْلُهُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ يُضَاهُونَ قَوْلَ
الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ ۚ قَتَلَهُمُ اللَّهُ ۚ إِنَّهُمْ يَكُونُونَ

کرنیں اور سچائی کہیں کیوں پریں دیندے ہیں۔

۳۱۔ انہیں اپنے اجمار تے رہائیں کول اللہ دے سوا رب بنائے تے مسیح ابن مریم کول وی تے انہیں کول سوائے ہک خدا دی عبادت دے کوئی حکم نہ پڑتا گیا با اوندے سوا کوئی معبود نہیں او پاک جو او شرک کریندن۔

۳۲۔ او چا بندن جو اللہ دے نور کول مسما دیون اپنے منہ نال تے اللہ اندے سوا ہر گال دا انکار کریندے جو او اپنے نور کول پورا کرے بھائیوں کافر ناپسند کرن۔

۳۳۔ او ہو جیں اپنے رسول کول ہدایت تے سپے دین نال پھٹے تال جو اونکوں ہے سارے دینیں تے غالب کر دیوے بھائیوں مشرک ناپسند کرن۔

۳۴۔ اے مومنو بے شک بہوں سارے اجمار تے رہبان لوکس دا مال ناجائز طریقے نال کھنڈن تے اللہ دے رستے کئیں کریندن تے جیرھے سونا چاندی کھٹا کریندن تے اول کول خرچ نہیں کریندے اللہ دے رستے وچ تول انہیں کول بڑکھ دیوٹن والے عذاب دی غرض جزی پڑے۔

۳۵۔ جہاں اوندے تے دوزخ دی بھا بھڑکائی ویسی تے اوندے نال انہیں دے متھے تے پاسے تے کنڈیں تے داگ لائے ہیں اکیلا ویسے جو تال اپنے واسطے کھٹا کیتا تال اوندازا چکھو جو تال کھٹا کریندے ناوے

۳۶۔ بے شک اللہ دے نزدیک جینے دی گٹھری بارہاں جینے ہن اللہ دے علم وچ جہاں دا اول آسمانیں نے زمین کول پیدا کیتے تے انہیں وچو چار عزت والے جینے ہن اے قائم رہن والا دین تال انہیں دے بارے وچ اپنے تے ظلم نہ کرو تے مشرکین نال جنگ نہ کرو سارے

إِن تَحَدُّواْ أَحْبَارَهُمْ دَرَبًا نَّهُمْ أَدْبَابًا قِنْ دُونِ
اللَّهِ وَالْمَسِيحِ ابْنِ مَرْيَمَ وَمَا أُمُودًا إِلَّا لِيَعْبُدُواْ
إِلَٰهًا وَاحِدًا لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ سُبْحَنَهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٣١﴾

يُرِيدُونَ أَن يُطْفِئُواْ نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَيَأْبَى اللَّهُ
إِلَّا أَن يَتِمَّ نُورُهُ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿٣٢﴾

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَنُورِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ
عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ ﴿٣٣﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ كَثِيرًا مِّنَ الْأَحْبَارِ وَالرُّهْبَانِ
لِيَآْكُلُواْ أَمْوَالِ النَّاسِ بِالْإِثْمِ وَيَصُدُّونَ عَن
سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ يَكْنِزُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ
وَلَا يَنْفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ
أَلِيمٍ ﴿٣٤﴾

يَوْمَ يُحْىٰ عَلَيْهِمَا فِي نَارِ جَهَنَّمَ فُكُلَىٰ بِهَا جَبَاهُمَا
وَجُنُوبُهُمَا وَظُهُرُهُمَا هَذَا مَا كُنْتُمْ لَا تَفْقَهُمْ
فَذُقُواْ مَا كُنْتُمْ تَكْنِزُونَ ﴿٣٥﴾

إِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللَّهِ اثْنَا عَشَرَ شَهْرًا فِي كِتَابِ
اللَّهِ يَوْمَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ مِنْهَا أَرْبَعَةٌ حُرُمٌ
ذَٰلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ فَلَا تَظْلِمُوا فِيهِنَّ أَنْفُسَكُمْ
وَقَاتِلُوا الْمُشْرِكِينَ كَآفَّةً كَمَا يُقَاتِلُونَكُمْ كَآفَّةً
وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ ﴿٣٦﴾

جیویں او تہاڑے نال سارے جنگ کر سندن تے چاٹ
گھنوبے شک اللہ سیس متیقں دے نال۔

۳۷۔ مہنیں کوں اگو پچھو کرٹن صرف کافریں دے زمانے
دی زیادتی ایندے نال کافر گمراہ اوہک سال اونکوں حلال
کر سندن تے ڈو جھے سال حرام تاں جو او اوں گنہری کوں پورا
کرن جیندے وچ اللہ جنگ حرام کہیے تاں جو اوں کوں حلال
کرن جو اللہ حرام کہیے۔ انہیں کوں انہیں دے برے اعمال
سرٹھے کر کے دکھائے گئیں۔ تے اللہ سیس کافروں کوں
ہدایت نیں ڈیندا۔

۳۸۔ اے مومنو! تہا کوں کیا ہے جڈاں تہا کوں آکھیا
ویندے اللہ دے رستے وچ نکلو لتاں زمین ددھک
ویندے وچ۔ کیا لتاں آخرت دے مقابلے وچ دنیاوی
زندگی تے خوش تھی گئے۔ دنیاوی زندگی دافائدہ تے آخرت
دے مقابلے وچ بہوں تھوڑا۔

۳۹۔ جے لتاں نہ نکلسو تے اللہ سیس تہا کوں دکھ دکھایو
والا عذاب دلیسی تے تہا ڈی جا تے بی قوم کوں بدل
دلیسی تے لتاں اونکوں کوئی نقصان نہ پہنچا سگسو تے
اللہ سیس ہر شے تے قادر۔

۴۰۔ جے لتاں اوندی مدد نہ کریسو تے اللہ سیس اوندی
مدد اوں ویلھے وی کہتی بائی جڈاں اوڈو وچوہک ہا
اوڈو میں غار وچ ہن تے اوں اپنے ساتھی کوں آکھیا ہا
توں نہ مونجھا تھی بے شک اللہ ساڑے نال تے اللہ سیس
اونکوں تسلی دیتی تے اوندی مدد کہتی ایجھے لشکر نال جینکیں
لتاں دکھ نہ سگدے ہا وے تے اوں کافریں دی
گال کوں جھکا کہیے اللہ دی گال ہی اچی تھیندی تے
اللہ بہوں غالب تے سیانا۔

إِنَّمَا النَّسِيءُ زِيَادَةٌ فِي الْكُفْرِ يُضَلُّ^۱
بِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا يُحِلُّونَهُ عَامًا وَيُحَرِّمُونَهُ
عَامًا لِّيُوَاطِئُوا عِدَّةَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ فَيُحِلُّوا مَا حَرَّمَ
اللَّهُ ذَٰلِكَ لَهُمْ سَوَاءٌ أَعْمَلُوا وَاللَّهُ لَا يَهْدِي
الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿۳۷﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَا لَكُمْ إِذَا قِيلَ لَكُمْ أَنْفِرُوا
فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَنْتُمْ قُلْتُمْ إِلَى الْأَرْضِ ارْجِعُوا بِالْحَيَاةِ
الدُّنْيَا مِنَ الْآخِرَةِ فَمَا مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فِي
الْآخِرَةِ إِلَّا قَلِيلٌ ﴿۳۸﴾

إِلَّا تَنْفِرُوا يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا وَيَسْتَبْدِلْ قَوْمًا
غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّوهُ شَيْئًا وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿۳۹﴾

إِلَّا تَنْصُرُوهُ فَقَدْ نَصَرَهُ اللَّهُ إِذْ أَخْرَجَهُ الَّذِينَ كَفَرُوا
ثَاثِيَ اثْنَيْنِ إِذْ هُمَا فِي الْغَارِ إِذْ يَقُولُ لِصَاحِبِهِ
لَا تَحْزَنْ إِنَّا اللَّهُ مَعَآءَ فَأَنزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَيْهِ
وَأَيَّدَهُ بِجُودٍ لَّمْ تَرَوْهَا وَجَعَلَ كَلِمَةَ الَّذِينَ
كَفَرُوا السُّفْلَى وَكَلِمَةَ اللَّهِ هِيَ الْعُلْيَا وَاللَّهُ عَزِيزٌ
حَكِيمٌ ﴿۴۰﴾

۴۱۔ اے مومنو! جہاد کیسے کل کھڑے تھیو مسلمان تلہ چاڈیا گھونٹے اللہ دے رستے وچ اپنے مال تے اپنی جانیں نال جہاد کرو اے تہاڑے کیتے چنگا بے تساں چاڈے عورتاں۔
۴۲۔ جے کوہو فائدہ ملے یا سفر چھوٹا ہوئے باتے او تہاڑے پچھو ٹر پڑن یا اصل انہیں کوں سفر پیریں معلوم تھئے تے اللہ دیاں قساں کھوسن جو بے ساکوں طاقت ہوئے باتے اسان تہاڑے نال نکلوں یا او اپنے آپ کوں ہلاک کریندے پین تے اللہ چاڈے جو بے شک او کوڑن۔

۴۳۔ اللہ سبیں تیکوں معاف کر ڈرتے تے تیکوں عزت ڈتی تیں کیوں انہیں کوں پچھو رہن دی اجازت ڈتی ہائی جے تیں تیکوں لے پتہ نہ لگا با جو سچا کون تے کوڑیں دادی تیکوں پتہ بگ و بچے با۔
۴۴۔ او تیں کنیں اجازت نیں منگدے جیرے اللہ تے آخرت دے ڈینہہ تے ایمان ایندن جو جہاد کرن اپنے مالیں تے جانیں نال تے اللہ بہوں چاڈے متقیں کوں۔

۴۵۔ تیں کنیں اولوک اجازت گھندن جیرے اللہ تے آخرت دے ڈینہہ تے ایمان نیں ایندے تے انہیں دے دیس وچ شک تے او ایں شک وچ اڈے اڈے ٹردن۔

۴۶۔ جے انہیں دانکلن دا ارادہ ہوئے باتے او اوندے کیتے تیاری کرن یا اصل اللہ سبیں انہیں دانکلن ناپسند کیتے انہیں کوں بلھا ڈتے سہ تے اکھیالے جو تساں بہن والیں نال بہہ و نچو۔

۴۷۔ جے تہاڑے نال نکلن باتے سوائے ڈکھ دے

۱
اَنْفِرُوا خِفَافًا وَثِقَالًا وَجَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۴۱﴾

لَوْ كَانَ عَرَضًا قَرِيبًا وَسَفَرًا قَاصِدًا لَاتَّبَعُوكَ وَلَكِنْ بَعُدَتْ عَلَيْهِمُ الشُّقَّةُ وَسَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَوِ اسْتَطَعْنَا لَخَرَجْنَا مَعَكُمْ يُهْلِكُونَ أَنْفُسَهُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿۴۲﴾

عَفَا اللَّهُ عَنْكَ لِمَ أَذِنْتَ لَهُمْ حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكَ الَّذِينَ صَدَقُوا وَتَعْلَمَ الْكَاذِبِينَ ﴿۴۳﴾

لَا يَسْتَأْذِنُكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أَنْ يَجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ وَاللَّهُ عَلَيْهِمْ بِالْمُتَّقِينَ ﴿۴۴﴾

إِنَّمَا يَسْتَأْذِنُكَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَارْتَابَتْ قُلُوبُهُمْ فَهُمْ فِي دُحُمٍ مُّزْدُودُونَ ﴿۴۵﴾

وَلَوْ أَرَادُوا الْخُرُوجَ لَأَعَدُّوا لَهُ عُدَّةً وَلَكِنْ كَرِهَ اللَّهُ انْبِعَاثَهُمْ فَثَبَّطَهُمْ وَقِيلَ اقْعُدُوا مَعَ الْقَاعِدِينَ ﴿۴۶﴾

لَوْ خَرَجُوا فِيكُمْ مَا زَادُوكُمْ إِلَّا خَبَالًا وَلَا أُفْعُوا

خَلَقَكُمْ يَبْعُونَكُمُ الْفِتْنَةَ ۖ وَفِيكُمْ سَمْعُونَ لَهُمْ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿۳۷﴾

لَقَدْ ابْتَغُوا الْفِتْنَةَ مِنْ قَبْلُ وَقَلَبُوا لَكَ الْأُمُورَ
حَتَّى جَاءَ الْحَقُّ وَظَهَرَ أَمْرُ اللَّهِ وَهُمْ كَرُهُونَ ﴿۳۸﴾

وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ ائْذَنْ لِي وَلَا تَفْتِنِّي ۖ أَلَا فِي
الْفِتْنَةِ سَقَطُوا ۚ وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ ﴿۳۹﴾

إِنْ تُصِيبَكَ حَسَنَةٌ فُسَبِّحْهُ ۖ وَإِنْ تُصِيبَكَ مُصِيبَةٌ
يَقُولُوا قَدْ أَخَذْنَا أَمْرًا مِنْ قَبْلُ وَتَتَوَلَّوْا وَهُمْ
فَرِحُونَ ﴿۴۰﴾

قُلْ لَنْ يُصِيبَنَا إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَنَا ۖ هُوَ مَوْلَانَا ۖ
وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿۴۱﴾

قُلْ هَلْ تَرْتَبِصُونَ بِنَا إِلَّا إِحْدَى الْحُسَيْنَيْنِ ۖ
وَنَحْنُ نَتَرَبَّصُ بِكُمْ أَنْ يُصِيبَكُمْ اللَّهُ بِعَذَابٍ
مِنْ عِنْدِنَا ۖ أَوْ بِأَيْدِينَا ۚ فَتَرَبَّصُوا إِنَّا مَعَكُمْ
مُتَرَبِّصُونَ ﴿۴۲﴾

قُلْ أَنْفِقُوا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا لَنْ يَقْبَلَ مِنْكُمْ ۖ إِنَّكُمْ
كُنْتُمْ تَوَمًا فٰسِقِينَ ﴿۴۳﴾

وَمَا مَنَعَهُمْ أَنْ يَقْبَلَ مِنْهُمْ نَفَقَتُهُمْ إِلَّا أَنَّهُمْ
كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ۚ وَلَا يَأْتُونَ الصَّلَاةَ إِلَّا وَهُمْ

بیا کہیں چیز وچ اضافہ نہ کرن ہاتے تہا بڑے درمیان
گھوڑے درکیندن تے تہا بڑے درمیان فتنہ چاہندن تے
تہا بڑے وچ تہا بڑیاں گالہیں سٹ کے انہیں تک پچاؤن
والے ہن پٹے تے اللہ سٹیں بہوں جانڈے ظالمیں کوں۔
۳۸۔ ایں لئیں پہلے وی انہیں فتنہ دی حواہش لیتی بائی تے
حالات پتر اڑتے بائیں جے تیں سچ انگئے تے اللہ دا
فیصلہ ظاہر تھی گئے تے اونا پسند کریندے ہن۔

۳۹۔ تے انہیں وچ کچھ آبدن ساکوں اجازت بڑے
تے ساکوں آزمانہ سٹواو فتنے وچ بڑھے پچن تے جہنم
کافریں کوں تباہ کرن والے۔

۴۰۔ جے تہا کوں چکائی ملے تے انہیں کوں بڑی ہلیدی
تے جے تہا کوں مصیبت پئے ونچے تے آبدن اسان اپنا
معاملہ ایں کینیں پہلے چکا کھڑے ہاسے تے پھر لہین تے
او بہوں خوش ہوسن۔

۴۱۔ توں آکھ ساکوں ہرگز کچھ نہ ہلسی سوائے اوندے جو
اللہ سٹیں سا بڑے کیسے لکھے او سا بڑا مولیٰ تے اللہ تے
مومنین کوں بھروسہ کرنا چاہی دا۔

۴۲۔ توں آکھ تہاں سا بڑے کیسے ڈونکیں وچو کہ دا بھالا
جھلی کھڑے تے اسان انتظار کریندے پئے ہن جو
تہا کوں اللہ کینیں یا سا بڑے ہمتیں نال عذاب ملے تہاں
انتظار کرو اسان تہا بڑے نال انتظار کریندے پئے ہن۔

۴۳۔ توں آکھ تہاں خرچ کرو بھانویں خوشی نال یا کوڑیج
کے اصلو تہاں کینیں قبول نہ کیا ویسی بے شک تہاں
نافرمان قوم ہوسے۔

۴۴۔ کیس رد کئے انہیں کوں جو انہیں دا خرچ کرن قبول نہ
کیا مہچے سوائے ایندے جو انہیں اللہ تے اوندے رسول

كُفَّارًا وَلَا يَنْفَعُونَ إِلَّا وَهُمْ كُفْرًا ۝۵۷

والنکار کیتے تے نمازدو بالکل سست تھی کے اندن
تے خرچ نہیں کریندے سوائے ایندے جو اونا پسند
کریندن۔

فَلَا تُعْجِبْكَ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ
اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ بِهَا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ
أَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ ۝۵۸

۵۵۔ تیکوں انہیں دے مال تے انہیں دی اولاد حیران
نہ کرے اللہ صرف انہیں کوں اوندے ذریعہ عذاب ڈیوٹ
چاہندے ایں دنیا دی زندگی وچ تے انہیں دیاں جاناں
کفر دی حالت وچ نکلدن۔

وَيَخْلِفُونَ بِاللَّهِ إِنَّهُمْ لَمِنْكُمْ وَأَمْوَالُهُمْ
لَكِنَّهُمْ قَوْمٌ يَفْرَقُونَ ۝۵۹
لَوْ يَجِدُونَ مَلَجًا أَوْ مَخْرَجًا أَوْ مَدَّخَلًا لَّوَلُوا
إِلَيْهِ وَهُمْ يَجْحَدُونَ ۝۶۰

۵۶۔ تے اولاد دیاں تھماں چیدن جو اوتھا بڑے نالین او
تھا بڑے نال نہیں اصل او ڈرٹ والی بزدل قوم۔
۵۷۔ جے انہیں کوں پناہ دی جا یا مکٹ کیتے جا یا داخل
تھیوٹ کیتے جا مل دے تے او منہ پھیر کے درک کے
اڑا پس ولسن پئے۔

وَمِنْهُمْ مَّنْ يَلْتَمِزُكَ فِي الصَّدَقَاتِ فَإِنْ أُعْطُوا
مِنْهَا رَضُوا وَإِنْ لَمْ يُعْطُوا مِنْهَا إِذَا هُمْ يَجْحَدُونَ ۝۶۱

۵۸۔ تے انہیں وچو کچھ تیبے اتے صدقین دے بارے
وچ الزام لیندن جے انہیں کوں صدقین وچو کچھ مل دے
تے خوش تھی دیندن تے جے انہیں وچو کچھ نہ ملے تے
ہوں ویلھے کوڑیج دیندن۔

وَلَوْ أَنَّهُمْ رَضُوا مَا آتَاهُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَقَالُوا
حَسْبُنَا اللَّهُ سَيُؤْتِينَا اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَرَسُولُهُ
إِنَّا إِلَى اللَّهِ رَاغِبُونَ ۝۶۲

۵۹۔ تے جے او اوندے نال راضی تھی وچن ہا جو انہیں کوں اللہ تے
اوندے رسول ڈتا ہا تے او آکھن ہا اللہ ساکوں کافی ۶۰
اللہ تے اوندے رسول ساکوں اپنے فضل نال جیسی بیشک
اساں اللہ دو جھکٹ والے ہیں۔

إِنَّمَا الصَّدَقَاتُ لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسْكِينِ وَالْعَمِلِينَ
عَلَيْهَا وَالْمَوْلَاةِ قُلُوبُهُمْ وَفِي الرِّقَابِ وَالْغُرَبِ
وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ وَابْنِ السَّبِيلِ قَرِيبَةٌ مِّنَ اللَّهِ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۝۶۳

۶۰۔ بے شک صدقات محتاجیں تے مسکینیں تے انہیں
تے کم کرن والیں تے دلس کوں ملاوٹ کیتے تے قیدیں
کیتے تے جیں لہٹا ڈلوٹے اوندے کیتے تے اللہ دے
رستے وچ جہاد کرن والیں کیتے تے مسافریں کیتے ہن
لے اللہ دے لو فرماں تے اللہ بہوں جا ٹٹن والا تے
سیاٹا ۶۱۔

وَمِنْهُمْ الَّذِينَ يُذَوِّنَ النَّبِيَّ وَيَقُولُونَ هُوَ أَذُنٌ
قُلْ أَذُنٌ خَيْرٌ لَّكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَيُؤْمِنُ بِالْمُؤْمِنِينَ
وَرَحْمَةً لِلَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ يُذَوِّنَ رَسُولَ
اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۱۱﴾

۱۱۔ تھے انہیں دھوکہ کبھی نبی کوں بڑکھ ڈیندن تے او آہدن
او "کن" توں آکھ اوکن تہا بڑی بھلائی کیتے۔ او اللہ تے
مومنین دے وعیدیں تے اعتبار کریندے تے رحمت
تہا بڑے دھوکہ مومنین کیتے تے حیرے بڑکھ ڈیندن اللہ
دے رسول کوں انہیں کیتے بڑکھ والا عذاب۔

يَخْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمُ لِيُزِيلَنَّ اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَهَقُ
أَنْ يَرْضَوْهُ إِنَّ كَانُوا مُؤْمِنِينَ ﴿۱۲﴾

۱۲۔ او تہا بڑے اگو اللہ دیاں قساں کھندن جو تہا کوں خوش
کرن تے اللہ تے او را رسول زیادہ حق رکھیندے جو انہیں
کوں خوش کیا دے نہجے جے او مومنین۔

أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّهُ مِّنْ يُحَادِدِ اللَّهِ وَرَسُولَهُ فَأَنَّ
لَّهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا ذَلِكَ الْخِزْيُ الْعَظِيمُ ﴿۱۳﴾

۱۳۔ کیا انہیں کوں پتہ نہیں جو بے شک حیرہا اللہ تے
اوندے رسول نال دشمنی کریندے بے شک اوندے
واسطے دوزخ دی بھاء اوندے وچ بہوں دیر رہسی
اے بہوں وڈی ذلت۔

يَعَذِّرُ الْمُنَافِقُونَ أَنْ تَنَزَّلَ عَلَيْهِمْ سُورَةٌ تُنَبِّئُهُمْ
بِمَا فِي قُلُوبِهِمْ قُلْ اسْتَغْفِرُوا ۖ إِنَّ اللَّهَ مُخْرِجٌ
مَا تَحَدَّرُونَ ﴿۱۴﴾

۱۴۔ منافق بڑدن جو انہیں دے غلات کوئی سورت
نہ لہہ آدے ہیرمی انہیں کوں دس ڈیوے جو انہیں دے دلیں
وچ۔ تب آکھ تساں مشکریاں کرو بے شک اللہ سٹیں
ظاہر کر ڈالا جس کنیں تساں بڑدے۔

وَلَيْن سَأَلْتَهُمْ لَيَقُولُنَّ إِنَّمَا كُنَّا نَخُوضُ وَنَلْعَبُ
قُلْ أَبَا اللَّهِ وَآيَاتِهِ وَرَسُولِهِ كُنْتُمْ تَسْتَهْزِئُونَ ﴿۱۵﴾

۱۵۔ تے جے توں انہیں کنیں پچھیں تے او ضرور آکھسن
اساں تے صرف کھلے تے ہٹاں مریندے پئے ہاے
توں آکھ کیا اللہ تے اوندی آیات تے اوندے رسول
نال تساں مشکریاں کریندے۔

لَا تَعْتَذِرُوا قَدْ كَفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ إِنَّ نَعْفَ عَنْ
ظَالِمَةٍ مِّنْكُمْ نَعْدَبُ ظَالِمَةً ۖ إِنَّهُمْ كَانُوا مُجْرِمِينَ ﴿۱۶﴾

۱۶۔ تساں عذر نہ کرو تساں اپنے ایمان دے بعد کفر
کیتے جے اساں ہک ٹولے کوں تہا بڑے دھوکہ مات کر
ڈیوں تے ہک ٹولے کوں عذاب ڈیوں۔ بے شک او
لوک مجرم ہن۔

الْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ بَعْضُهُمْ مِّنْ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ
بِالنَّارِ

۱۷۔ منافق جو ان تے منافق تربیتیں بعض بعض دھوکہ
کلم ڈیندن برائی دا تے ریندن نیکی کنیں تے اپنے اہتیں

بِالنَّكَرِ وَيَهْوُونَ عَنِ الْمَعْرُوفِ وَيَقْبِضُونَ أَيْدِيَهُمْ
نَسُوا اللَّهَ فَنَسِيَهُمْ إِنَّ النُّفُوسَ قَبِيحٌ ۝۵
وَعَدَ اللَّهُ النُّفُوسَ الْكَافِرَاتِ وَالنَّفْسَ الْكَافِرَةَ نَارَ جَهَنَّمَ
خَالِدِينَ فِيهَا هِيَ حَسْبُهُمْ وَلَعْنَهُمُ اللَّهُ وَلَهُمْ
عَذَابٌ مُّقِيمٌ ۝۶

كَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ كَانُوا أَشَدَّ مِنْكُمْ قُوَّةً
وَآلُوهَ أَمْوَالًا وَأَوْلَادًا فَاسْتَنْتَعُوا بِخَلْقِهِمْ
فَاسْتَنْتَعَمُوا بِخَلْقِهِمْ كَمَا اسْتَمْتَعَ الَّذِينَ
مِنْ قَبْلِكُمْ بِخَلْقِهِمْ وَخُضُّوا كَالَّذِينَ خَاصُوا
أُولَئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ
وَأُولَئِكَ هُمُ الْخَسِرُونَ ۝۷

أَلَمْ يَأْتِهِمْ نَبَأُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ
وَتَمُودَ وَقَوْمِ إِبْرَاهِيمَ وَأَصْحَابِ مَدْيَنَ وَالْوُفُفَاتِ
أَتَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُظِلَّ لَهُمْ
وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ۝۸

وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ
يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ
يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَيُطِيعُونَ اللَّهَ
وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ
حَكِيمٌ ۝۹
وَعَدَ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ

کوں فرج کرٹ کیں رکیندن اولاد کوں بھل گئیں اللہ انہیں
کوں بھل ویسی بے شک منافق اصل نافرمان۔
۶۸۔ اللہ سیس منافق جو انہیں تے منافق تربیتیں نال تے
کافریں نال دوزخ دی بھادا وعدہ کیتے اوندے وچ
پہوں دیر تک رہن لے انہیں کوں کافی تے اللہ
انہیں تے لعنت کیتی تے انہیں کیتے مقیمی عذاب۔

۶۹۔ انہیں آلی کار جیرے تساں کیں پہلے ہن اولاد
کئیں طاقت وچ ڈاڑھے ہن تے مال تے اولاد وچ
زیادہ ہن انہیں اپنے حصے دافائدہ چلتے تے تساں اپنے
حصے دافائدہ چاتے جیسویں تساں کیں پہلے لوکں اپنے
حصے دافائدہ چاتے تے تساں ایویں بے بودگی کیتی
جیسویں انہیں کیتی ہائی ایجے ہن جنہیں دے عمل وچ
گئیں۔ ایس دنیا وچ دی تے آخرت وچ دی تے ایجے
لوک گھانا پاوٹن والے ہن۔

۷۰۔ کیا انہیں کئیں پہلے لوکں دیاں خبراں نیں آیاں نوح
دی قوم دی تے عاد تے ثمود تے ابراہیم تے مدین وال
قوم دیاں تے ایتریں ہوئیں وستیں دیاں خبراں۔ انہیں
کئیں انہیں دے رسول کھلے دلائل گھن کے آئے تے اللہ
انہیں تے ظلم کرٹ والا نہا اصل او اپنے آپ تے ظلم
کریندے ہن۔

۷۱۔ تے مومن مرد تے مومن عورتاں بعض بعض دے
سبقتی ہن نیکی داکم ڈیندن تے بڑائی کئیں رکیندن
تے نماز پڑھدن تے زکاۃ ڈیندن تے اللہ تے اولاد
رسول دی اطاعت کریندن ایجے ہن جنہیں تے اللہ
رحمت کر لسی بے شک اللہ سیس بہوں غالب تے سیانا
۷۲۔ اللہ نے مومن جو انہیں تے تربیتیں نال باغیں دا وعدہ

تَحْتَهَا الْأَنْهَارُ جُلُودٌ فِيهَا وَمَسْكَنٌ كَرِيمٌ فِي
جَنَّتِ عَدْنٍ وَرِضْوَانٌ مِنَ اللَّهِ أَكْبَرُ ذَلِكَ هُوَ
الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ۝

کیسے جہنمیں ورج نہال و بندیاں پیاں ہوسن او ہمیشہ انہیں
ورج رہسن تے اول جنت ورج انہیں کیسے پاک رہن
دیاں جہیں بن تے اللہ دی رضا مندی بہوں وڈا انعام
لے بہوں وڈی کامیابی ۝

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ
عَلَيْهِمْ وَمَا لَهُمْ جَهَنَّمُ وَبَيْتُ الْمَصِيدِ ۝

۴۳۔ اے نبی توں کافروں تے منافقین نال جہاد کرتے
انہیں تے سختی کرتے انہیں داٹھکاٹ دوزخ تے اے
بہوں بُرا ٹھکاٹ ۝

يَخْلِفُونَ بِاللَّهِ مَا قَالُوا وَلَقَدْ قَالُوا كَلِمَةَ الْكُفْرِ وَكَفَرُوا
بَعْدَ إِسْلَامِهِمْ وَهَتُوا بِمَا لَمْ يَنَالُوا وَمَا
نَعْمُوا إِلَّا أَنْ أَعْنَهُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ مِنْ فَضْلِهِ
فَإِنْ يَتُوبُوا إِلَيْكَ غَيْرَ لَتَهْمَ أَنْ يَتُوبُوا يَعْلَمَهُمُ اللَّهُ
عَدَابًا أَلِيمًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ فِي الْأَرْضِ
مِنْ دَرَجَةٍ وَلَا نَصِيرَةٍ ۝

۴۴۔ او اللہ دیاں قسماں چیندن جو انہیں کچھ نہیں
آکھیا۔ انہیں تے کفر دیاں گاہیں کیتن تے اپٹے اسلام
دے بعد انہیں کفر کیتے تے اوندا پکا ارادہ کیتے تیں جو
انہیں کوں نہیں ملیا تے او صرف ات گاہوں کا وٹین
جو اللہ سیس مومنین کوں تے اوندے سول کوں اپٹے فضل
نال امیر بنا ڈتے جے او توبہ کر گھن لے انہیں کیسے چکا
تے جے او پھر وچن تے اللہ انہیں کوں ڈکھ ڈیوٹ آلا
عذاب ڈیسی ایس دنیا ورج وی تے آخرت ورج وی
تے انہیں کیسے زمین ورج کوئی سبکتی تے امدادی
کوئی نہیں۔

وَمِنْهُمْ مَّنْ عَاهَدَ اللَّهَ لَئِنْ آتَاهُمْ مِنْ فَضْلٍ لَنَتَّقِدَنَّ
وَلَنَكُونَنَّ مِنَ الصَّالِحِينَ ۝

۴۵۔ تے انہیں وچو کچھ لوکیں اللہ نال وعدہ کیتا با
جے او ساکوں اپٹے فضل نال ڈے ڈیوے تے اسان
ضرور صدقہ کر لیسوں تے ضرور نیک لوکیں وچو تھی و لیسوں
۴۶۔ جڈاں اللہ انہیں کوں اپٹے فضل نال ڈے ڈتے
انہیں شرمائی کیتی تے اللہ دے حکم کوں نامیندے ہوئیں
منہ پھیر گئے۔

فَلَمَّا آتَاهُمْ مِنْ فَضْلِهِ جَحَلُوا يَدَيْهِمْ وَتَوَلَّوْا
وَلَمْ يَعْرِضُوا ۝

۴۷۔ اوں منافقت جاری کر ڈتی انہیں دے دیں ورج
ملاقات دے ڈینہ تیں ات گاہوں جو انہیں اللہ نال
کیسے ہوئے وعدہ دی خلاف ورزی کیتی تے او کوٹری

فَأَعْيَبَهُمْ نِفَاقًا فِي قُلُوبِهِمْ إِلَى يَوْمِ يَلْقَوْنَهُ بِمَا أَخْلَفُوا
اللَّهَ مَا وَعَدُوهُ وَبِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ ۝

مریندے بن۔

۷۸۔ کیا اونٹیں چاندے بے شک اللہ سیٹھ چاندے
انہیں دے سکھے ہوئے تے ظاہر مشورے چاندے تے
بے شک اللہ سیٹھ غیب کول بہوں چائن والا۔

۷۹۔ جیرے لوک الزام ڈیندن صدقات دے بارے وچ
خوشی نال ڈیون والے مومنین تے تے انہیں تے دی
جیرے مزدوری کر کے کندن او انہیں تے کھلن
اللہ انہیں کول ایں کھل دی سزا ڈیسی تے انہیں کیتے
ڈکھ آلا عذاب۔

۸۰۔ تو انہیں کیتے بخشش منگ یا بخشش نہ منگ (برابر ہے)
توں انہیں کیتے ستر دفری بخشش منگیں اللہ انہیں
کول معاف نہ کر لیسے اے ایں واسطے ہے جو انہیں اللہ
تے اونرے رسول دا انکار کیتے تے اللہ سیٹھ نافرمان
قوم کول ہدایت نیں ڈیندا۔

۸۱۔ اللہ دے رسول دے پچھو رہن والے اپنے
جہیں تے بہن وچ خوش بن تے اوناپنہ کریندن
جو اللہ دے رستے وچ اپنے مالیں تے اپنی جانیں
نال جہاد کرن تے آہن ایں سخت گرمی وچ نہ نکھو
توں اکھ دوسرخ دی بھا ایں کینیں زیادہ سخت گرم ہوئی
ہے او سمجھن۔

۸۲۔ او کھن گھٹ تے روون زیادہ اے انہیں دی
کھائی دا بدلہ۔

۸۳۔ جے اللہ تیکوں انہیں وچ ہک ٹولے دو والا آنے
تے او تیں کینیں جگ تے نکھو دی اجازت منگن توں
اکھ تساں میڈے نال اصلونہ نکھو تے میڈے نال
رل کے دشمن نال اصلونہ جگ کرو بے شک تساں پہلی

الْمَ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ وَأَنَّ
اللَّهَ عَلَامُ الْغُيُوبِ ۝

الَّذِينَ يَلْمِزُونَ الْمُطَّوِّعِينَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فِي
الْصَّدَقَاتِ وَالَّذِينَ لَا يَجِدُونَ إِلَّا جَهْدَهُمْ فَيَحْزَنُونَ
مِنْهُمْ وَيَحْزَنُ اللَّهُ مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝

اسْتَغْفِرْ لَهُمْ أَوْ لَا تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ إِنْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ
سَبْعِينَ مَرَّةً فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا
بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ۝

فَرِحَ الْمُخَلَّفُونَ بِمَقْعَدِهِمْ خَلْفَ رَسُولِ اللَّهِ وَ
كَرِهُوا أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ
اللَّهِ وَقَالُوا لَا تَنْفِرُوا فِي الْحَرِّ قُلْ نَارُ جَهَنَّمَ أَشَدُّ
حَرًّا لَوْ كَانُوا يَفْقَهُونَ ۝

فَلْيَضْحَكُوا قَلِيلًا وَلْيَبْكَوْا كَثِيرًا ۖ بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ
كَافِرٌ ۝

فَإِنْ رَجَعَكَ اللَّهُ إِلَى طَائِفَةٍ مِنْهُمْ فَاسْتَأْذَنُوكَ
لِلْخُرُوجِ فَقُلْ لَنْ تَخْرُجُوا مَعِيَ أَبَدًا وَلَنْ تُقَاتِلُوا
مَعِيَ عَدُوًّا إِنَّكُمْ رَضِيتُمْ بِالْقُعُودِ أَوَّلَ مَرَّةٍ
فَاعْعُدُوا مَعَ الْخُلَفَاءِ ۝

دفعہ پچھو بہن تے خوش تھی گئے باوے ہن پچھو رہن
والیں نال بہہ ونجہ۔

۸۴۔ تے انہیں دہو کہیں تے نماز جنازہ نہ پڑھ جیرھا
مرو نہجے تے اوندی قبر تے کھڑکے دعا نہ منگ بے شک
انہیں اللہ تے اوندے رسول دا انکار کیتے تے ایہجی
حالت وچ موئن جو اونا فرمان ہن۔

۸۵۔ تیکوں انہیں دے مال تے اولاداں حیران نہ کرن
اللہ صرف انہیں کول انہیں نال اس دنیا وچ عذاب ڈلوٹا
چاہندے تے انہیں دیاں جاناں اس حالت وچ
نکلن جو اوکا فرہوسن۔

۸۶۔ تے جڈاں کوئی مسورت لہائی ویندی ؎ جو اللہ تے
ایمان گھن آؤ تے اوندے رسول نال مل کے جہاد کرو
تے امیر لوک تیں کنیں اجازت منگن پئے ویندن تے
آہن ساکول پھوڑ بڑے اسان پچھو بہن والیں نال ہن۔
۸۷۔ او غوش تھی گبن جو او تھی گبن پچھو رہن والیں نال
تے اللہ انہیں دے دیں تے مہر لاڈتی ؎ تے او
سمجھدے نیں۔

۸۸۔ تے رسول تے اوندے نال ایمان گھن آؤن والے
جہاد کریندن اپنے اموال تے اپنی جانیں نال ایہجے
ہن جنہیں کیتے بھلا یا ئن تے ایہجے لوک کامیاب تھیون
والین۔

۸۹۔ اللہ سیئیں تیار کیتی ؎ انہیں کیتے جنت جیندے وچ
نہراں و ہندیاں پئین اوندے وچ ہمیشہ رہن تے
لے بہوں وڈی کامیابی ؎۔

۹۰۔ تے آئن (تیں کتیں) غدر کرن والے جانگلی لوک
جو توں انہیں کول اجازت بڑے ڈیویں۔ تے جنہیں

وَلَا تُصَلِّ عَلَى أَحَدٍ مِنْهُمْ مَاتَ أَبَدًا وَلَا تَقُمْ
عَلَى قَبْرِهِ إِنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَمَا تَوَاوَا
هُمْ فَيَسْخَرُونَ ۝

وَلَا تُحِبُّكَ أَمْوَالُهُمْ وَأَوْلَادُهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ
اللَّهُ أَنْ يُعَذِّبَهُمْ بِهَا فِي الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ أَنْفُسُهُمْ
وَهُمْ كَافِرُونَ ۝

وَإِذَا أَنْزَلَتْ سُورَةٌ أَنْ أَمِنُوا بِاللَّهِ وَجَاهَدُوا مَعَ
رَسُولِهِ اسْتَأْذَنَكَ أُولُو الظُّلُمِ مِنْهُمْ وَقَالُوا ذَرْنَا
نَكُنْ مَعَ الْقَاعِدِينَ ۝

رَضُوا بِأَنْ يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ
فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ ۝

لَكِنِ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ جَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ
وَأَنْفُسِهِمْ وَأُولَئِكَ لَهُمُ الْخَيْرَاتُ وَأُولَئِكَ هُمُ
الْمُفْلِحُونَ ۝

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ۝

وَجَاءَ الْمُعَذِّبُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ لِيُؤْذَنَ لَهُمْ
وَقَعَدَ الَّذِينَ كَذَبُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ سَيُصِيبُ الَّذِينَ

كُفِّرُوا وَهُمْ عَلَاءٌ اَلَيْسَ ①

اللہ تے اوندے رسول کوں جھٹلائے او پچھو بہہ گئیں
انہیں وچو جبرے کافرن انہیں کوں جلدی ڈکھ والا عذاب
ملیسی۔

لَيْسَ عَلَى الضَّعَفَاءِ وَلَا عَلَى الْمَرْضَى وَلَا عَلَى
الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ مَا يَنْفِقُونَ حَرَجٌ إِذَا انْفَقُوا
لِلَّهِ وَرَسُولِهِ مَا عَلَى الْمُحْسِنِينَ مِنْ سَبِيلٍ وَ
اللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ②

۹۱۔ کمزوریں تے بیماریں تے انہیں لوکیں تے کوئی حرج
نئیں جنہیں کئیں خرچ کرن کیستے کچھ نئیں جڈاں او اللہ
تے اوندے رسول نال خیر خواہی کرن تے چگے کم کرن
والیں دے غلاف کوئی رستہ الزام کا نئیں تے اللہ بہوں
بخشش والا تے رحمت کرن والا۔

وَلَا عَلَى الَّذِينَ إِذَا مَا آتَاكَ لِتَحْمِلَهُمْ
قُلْتَ لَا أَجِدُ مَا أَحْمِلُكُمْ عَلَيْهِ تَوَلَّوْا
وَأَعْيَنُهُمْ تَقِيصُ مِنَ الدَّمِ حَرَجًا إِلَّا
يَجِدُوا مَا يَنْفِقُونَ ③

۹۲۔ تے انہیں تے وی کوئی حرج نئیں جبرے تیں کئیں
اندن جو توں انہیں کیستے سواری دا انتظام کرتے توں
آبدیں میں کئیں کچھ نئیں جیندے تے میں تہا کوں سوار
کراں۔ او پچھو میں ولدن تے علم نال انہیں دی اکھیں وچو
مونجھ نال سمجھوں دہندے پئے ہوندن جو انہیں کئیں
خرچ کرن کیستے کوئی شے کا نئیں۔

إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَسْتَأْذِنُونَكَ وَهُمْ
أَغْيَاءُ رَضُوا بِأَنْ يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطَبَعَ
اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ④

۹۳۔ صرف الزام انہیں تے ہے جبرے تیں کئیں اجازت
منگدن تے ہن وی امیر او خوش تھیں جو پچھو رہن والیں
نال تھی وچن تے اللہ سیس انہیں دے دلیں تے مہر کر
ڈتی تے او جانڈے نئیں۔

يَعْتَذِرُونَ إِلَيْنَا إِذَا رَجَعْنَا إِلَيْهِمْ قُلْ لَا تَعْتَذِرُونَ لِي أَنُؤْمِنَ لَكُمْ قَدْ نَبَأَ اللَّهُ مِنْ أَخْبَارِكُمْ وَسَيَرَى اللَّهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ يُؤَدُّونَ إِلَىٰ عِلْمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۳۰﴾

۹۴۔ جیڑاں تساں جنگ کئیں انہیں دو ولسو او بہانے بیٹیں تہاڑے سامنے۔ توں آکھ تساں بہانے نہ بناؤ اسان تہاڑے بہانیں کوں اصلو لے میندے۔ اللہ سیس ساکوں تہاڑیاں خبراں جڑے جڑن۔ اللہ تے او ندرساں تہاڑے کیں کوں جڑے رہن دل تساں غیب تے حاضر کوں جاٹن والے خدا دو دلائے ولسو۔ دل او تہا کوں جڑیسی جو تساں کریندے ہا دے۔

سَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ إِذَا انْقَلَبْتُمْ إِلَيْهِمْ لَنَرَضَوْا عَنْهُمْ فَاعْرَضُوا عَنْهُمْ إِنَّهُمْ رَجَسٌ وَمَا لَهُمْ مِنْ جَهَنَّمَ جَزَاءٌ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿۳۱﴾

۹۵۔ جیڑاں تساں انہیں دو ولسو تے او تہاڑے سامنے اللہ دیاں قساں کھوسن تاں جو تساں انہیں کوں معاف کر ڈیو۔ تے تساں انہیں کوں معاف کر ڈیو بے شک او گنہ تے انہیں داٹھکاٹہ دوزخ۔ لے بدلہ ہو کچھ او کریندے بن۔

يَحْلِفُونَ لَكُمْ لَنَرَضَوْا عَنْهُمْ فَإِنْ تَرَضَوْا عَنْهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَرْضَىٰ عَنِ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ ﴿۳۲﴾

۹۶۔ او تہاڑے سامنے قساں کھنڈن تاں جو تساں انہیں نال راحی تھی و نچرتے جے تساں انہیں نال راحی تھی و نچرتے بے شک اللہ نافرمان قوم نال راحی نہیں تھیندا۔

الْأَعْرَابُ أَشَدُّ كُفْرًا وَنِفَاقًا ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ لَا يَعْلَمُونَ حُدُودَ مَا أَنزَلَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿۳۳﴾

۹۷۔ جنگلی تے وستیں دے رہن والے کفرتے منافقت وچ بہوں و دھمن تے ایس لائق بن جو او انہیں حدیں کوں نہ جاٹن سگن جیریاں اللہ سیس پٹے رسول تے لہان تے اللہ سیس بہوں جاٹن والا تے بہوں سیانما۔

وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَنْ يَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ مَغْرَمًا وَيَكْرِهُهُ بِكُلِّ دَاوِرَةٍ عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوْءِ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿۳۴﴾

۹۸۔ تے وستیں دے رہن والیں و جو کچھ انجھن جیرھے خدا دی راہ وچ خرچ کرن کوں پٹی سمجھن تے تہاڑے واسطے آسمانی گردش دا انتظار کریندن جیڑی گردش انہیں تے اوسی تے اللہ سیس بہوں سٹن والا تے بہوں جاٹن والا۔

وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
وَيَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ قُرْبًا عِنْدَ اللَّهِ وَصَلَّى الرَّسُولَ
إِلَّا لَهَا قُرْبَةً لَهُمْ سَيِّدٌ خَلَهُمُ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ
إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٩﴾

۹۹۔ تے دستیں دے رہن والیں وچو کجھ اللہ تے آفرت
دے ٹہنہ تے ایمان ایندن تے جو خدا دی راہ وچ خرچ
کرین اوکوں اللہ دے کوہو تھیون تے رسول دی
دعائیں دا ذریعہ سمجھن سٹوبے شک اے انہیں دا خدا
دے کوہو تھیون دا ذریعہ ۹۔ او انہیں کوں ضرور اپنی
رحمت وچ داخل کر لسی۔ بے شک اللہ سیں بہوں بخشش
والا تے ول ول رحم کرن والا ۹۔

وَالسَّيْقُونَ الْأَوَّلُونَ مِنَ الْمُهْجَرِينَ وَالْأَنْصَارِ
وَالَّذِينَ اتَّبَعُوهُمْ بِإِحْسَانٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ
وَرَضُوا عَنْهُ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿۱۰﴾

۱۰۔ مہاجرین تے انصار وچ نیکیں وچ اگودھن والے
تے او جنہیں پوری پیگمانی نال انہیں دی پیروی کیتی اللہ
انہیں تے راضی تے او اللہ تے راضی تھی گئے تے
اول انہیں واسطے بہشتاں تیار کیتن جیندے
تکے نہال و بندیاں پین انہیں وچ ہمیشہ رہن اے
وہی کامیابی ۱۰۔

وَمِمَّنْ حَوْلَكُم مِّنَ الْأَعْرَابِ مُنَافِقُونَ وَمِنْ
أَهْلِ الْمَدِينَةِ مَرَدُوا عَلَى الْبِفَاقِ لَا تَعْلَمُهُمْ
نَحْنُ نَعْلَمُهُمْ سَنُعَذِّبُهُمْ مَّزَيْنٍ ثُمَّ يُرَدُّونَ إِلَى
عَذَابٍ عَظِيمٍ ﴿۱۱﴾

۱۱۔ تے جنگلیں وچ تہاڑے اڈو اڈو رہن والے کجھ
منافق بن تے مدینے دے رہن والے وی کجھ انھن
جیرے پکے منافق بن توں انہیں کوں نیں جاندا اسان
انہیں کوں جاندا سے ہیں۔ اسان انہیں کوں بڑو دفعہ عذاب
ڈالیوں پچیں او بک بہوں وڑے عذاب دو ولانے
ولیں۔

وَأَخْرُوجُوا عَنْهُمْ حُطُوعًا عَنَّا صَاحِبًا
وَأَخْرُسَيْنَا عَنْهُ اللَّهُ أَنْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ إِنْ اللَّهُ
غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۱۲﴾

۱۲۔ کجھ پے بن جنہیں اپنے گناہیں دا اقرار کیتے انہیں
نیک کمیں کوں کجھ پے برے کمیں نال رلا ڈتے۔ اے تھی
سگدے جو اللہ انہیں تے فضل کرے بے شک اللہ سیں
بہوں بخشش والا تے ول ول رحم کرن والا ۱۲۔

خُذْ مِنْ أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيهِمْ
بِهَا وَصَلِّ عَلَيْهِمْ إِنَّ صَلَاتَكَ سَكَنٌ لَهُمْ وَاللَّهُ
سَبِيحٌ عَلَيْهِمْ ﴿۱۳﴾

۱۳۔ توں گمن انہیں دے مالیں وچو صدقہاں جو توں
انہیں کوں پاک کریں تے انہیں دے مال کوں دھواویں
اوندے نال تے انہیں واسطے دعا کرینا رہ بے شک تیری

فَأَنهَارِهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الظَّالِمِينَ ﴿۹﴾

لَا يَزَالُ بُنْيَانُهُمُ الَّذِي بَنَوْا رِيبَةً فِي قُلُوبِهِمْ
إِلَّا أَن تَقَطَّعَ قُلُوبُهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿۱۰﴾

إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ
بِأَن لَّهُمُ الْجَنَّةَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ
وَيُقْتَلُونَ وَعَدًا عَلَيْهِ حَقٌّ فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ
وَالْقُرْآنِ وَمَنْ أَوْفَى بِعَهْدِهِ مِنَ اللَّهِ فَاسْتَبْشِرُوا
بِبَيْعِكُمُ الَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿۱۱﴾

الَّذِينَ آمَنُوا وَالْجِدُّونَ الْحَقْدُونَ الشَّائِعُونَ الرُّكْعُونَ
السُّجُودَ الْأَمْرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّاهُونَ عَنِ
النُّكْرِ وَالْحَافِظُونَ لِعَهْدِ اللَّهِ وَلِشَرِّ الْمُؤْمِنِينَ ﴿۱۲﴾

مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَنْ يَسْتَغْفِرُوا لِلَّذِينَ كَفَرُوا
وَلَوْ كَانُوا أُولِي قُرْبَىٰ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُمْ
أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿۱۳﴾

وَمَا كَانَ اسْتِغْفَارُ إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ إِلَّا عَنْ مَوْعِدَةٍ
وَعَدَهَا آيَاةً فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ أَنَّهُ عَدُوٌّ لِلَّهِ تَبَرَّأَ مِنْهُ

عمارت دے ایسے دی بنیاد ڈھاوٹن والی کندھی تے
رکھیندے ول او ایندے نال دوزخ دی بھا وچ ڈیہہ
پُندے اللہ نظام قوم کول سدھارا نہیں ڈکھلیندا
۱۱۔ ہمیشہ جو انہیں عمارتاں بنائیں او انہیں دے دلیں
وچ پڑ دیاں رہیں سوائے ایندے جو انہیں دے دل
ٹوٹے ٹوٹے تھی دجن تے اللہ سٹیں بہوں چاٹن
والا تے بہوں سیانا ۹۔

۱۱۔ بے شک اللہ سٹیں مومنین کنیں انہیں دیاں
جائاں تے مال مل گھن گدھیں جو انہیں کول بہشت ملی
او اللہ دے رستے وچ جنگ کریندن اد دشمن کول مریندن
یا آپ مزج ویندن اسے وعدہ اوندے خدا تعالیٰ تے لازم ہے
جیندا ڈکرا انجیل تے قرآن وچ دی ہے۔ تے اللہ کنیں زیادہ اپنے
وعدے کول کون پورا کریندے تساں ایں سودے تے
خوش تھی دجو جیر حالتاں کیتے تے اے بہوں وڈی
کامیابی ۹۔

۱۱۲۔ توبہ کرن والے عبادت کرن والے اللہ دی تعریف
کرن والے۔ اللہ دے رستے وچ سفر کرن والے۔
رکوع تے سجدہ کرن والے چنگی گاہیں دا حکم ڈیون
والے تے بری گاہیں کنیں بچن والے تے اللہ دے
حدیں دی حفاظت کرن والے ایتھے مومنین کول
خوش خبری ڈے ڈے۔

۱۱۳۔ نبی تے مومن اے نہیں کر سگدے جو مشرکین کیتے
بخشش منگن بھانویں او قریبی سکے بمودن ایندے بعد
جو انہیں تے ظاہر تھی گئے جو او دوزخی بن۔

۱۱۴۔ ابراہیم دا اپنے پیو واسطے بخشش منگن ایں واسطے جو اوں
اوندے نال وعدہ کیتا ہا (پراکتیس) تے جڈاں اوندے تے اے ظاہر

إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَأَوَّاهٌ حَلِيمٌ ﴿۱۳﴾

وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِلَّ قَوْمًا بَعْدَ إِذْ هَدَاهُمْ حَتَّى يُبَيِّنَ لَهُمْ مَا يَتَّقُونَ إِنَّ اللَّهَ بَخِيلٌ شَيْءٌ عَلَيْهِمْ ﴿۱۴﴾

إِنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿۱۵﴾

لَقَدْ تَابَ اللَّهُ عَلَى النَّبِيِّ وَالْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ فِي سَاعَةِ الْعُسْرَةِ مِنْ بَعْدِ مَا كَادَ يَزِيغُ قُلُوبُ فَرِيقٍ مِنْهُمْ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ إِنَّهُ بِهِمْ رَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿۱۶﴾

وَعَلَى الثَّلَاثَةِ الَّذِينَ خُلِفُوا حَتَّى إِذَا صَافَتْ عَلَيْهِمُ الْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ وَصَافَتْ عَلَيْهِمْ أَنْفُسُهُمْ وَظَنُّوا أَنْ لَا مَلْجَأَ مِنَ اللَّهِ إِلَّا إِلَيْهِ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ لِيَتُوبُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿۱۷﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ ﴿۱۸﴾ مَا كَانَ لِأَهْلِ الْمَدِينَةِ وَمَنْ حَوْلَهُمْ مِنَ الْأَعْرَابِ أَنْ يَتَخَلَّفُوا عَنْ رَسُولِ اللَّهِ وَلَا يَرْغَبُوا بِأَنْفُسِهِمْ عَنْ نَفْسِهِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ لَا يُصِيبُهُمْ ظَمَأٌ وَلَا نَصَبٌ وَلَا مَخَصَصَةٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَطَئُونَ مَوْطِئًا يَغِيظُ

تھی گئے جو او اللہ و دشمن تے او اپنے وعدے کنیں متبردار تھی گیا بے شک ابراہیم بہوں نرم دل تے عقلمند ہا۔

۱۱۳۔ تے اللہ اسے نہیں کریندا جو کہیں قوم کوں ہدایت ڈیوٹ دے بعد گمراہ کرے جسے تیں انہیں کوں اوگا لہیں نہ ڈسا ڈیوے جنہیں کنیں او ڈرون بے شک اللہ سٹیں ہر گال کوں بہوں جاٹوں والا۔

۱۱۴۔ بے شک آسمانیں تے زمینیں دی حکومت اللہ دی او جیندا دی کریندے تے مریندا دی ہے تے اللہ دے سوا نہ تہا ڈا کوئی سبکتی تے نہ کوئی امدادی۔

۱۱۵۔ بے شک اللہ سٹیں نبی تے مہاجرین تے انصار تے فضل کیتے جنہیں او کھے ویلھے اوندا ساتھ ڈرتے تے ایندے بعد جو انہیں وچو ہک ٹوے دے دل وچ شک پئے گیا یا ول وی اللہ انہیں تے فضل کیتے تے بے شک او بہوں محبت کرن والا تے ول ول رحم کرن والا۔

۱۱۶۔ تے انہیں تریں تے وی رحم کیتے سی جیرھے پچھو چھوڑیئے گئے ہن اول ویلھے انہیں تے زمین کھلے ہوون دے باوجود تنگ تھی گئی تے انہیں دیاں اپٹیاں جاناں وی بار بن گیاں ہن تے انہیں خیال کیتے جو اللہ لو کوئی پناہ دی جا نہیں سوائے ہوندے دت اللہ انہیں تے فضل کیتے تاں جو او توبہ کرن۔ بے شک اللہ توبہ قبول کرن والا تے ول ول رحم کرن والا۔

۱۱۷۔ اے مومنو اللہ کنیں ڈرو تے سچیں نال مل وچو۔ ۱۱۸۔ مدینے والیں تے چودھار دوستیں وچ رہن والیں کوں نہ ٹھہندی بائی جو اللہ دے رسول کوں چھوڑ کے پچھوڑ وچن یا تے اپنی جائیں دی فکر کرن با اوں کوں چھوڑ کے۔ اے ایں واسطے جو انہیں کوں نہ کوئی ترمیم نہ تھکاوٹ تے

الْكَفَّارَ وَلَا يَأْكُلُونَ مِنْ عَذَابٍ نَبِيلًا ۖ إِلَّا كُتِبَ لَهُمْ بِهِ
عَمَلٌ صَالِحٌ إِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿۱۶﴾

نہ کچھ اللہ دی راہ وچ ملدی ءتے نہ او کوئی قدم ٹردن
زمین تے جیرہا کافریں کوں کاوڑ لو اوے تے نہ دشمنیں
تے فتح پیندن تے انہیں واسطے ایندے بدلے وچ
نیکی داکم لکھیا ویندے۔ بے شک اللہ سیس نیکی کرن
والیں دے اجر کوں ونجیندائیں۔

وَلَا يَنْفَعُونَ نَفَقَهُ صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً وَلَا يَقْطَعُونَ
وَادِيًا ۖ إِلَّا كُتِبَ لَهُمْ لِحَرْبِهِمْ اللَّهُ أَحْسَنُ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿۱۷﴾

۱۶۔ تے نہ او اللہ دے رستے وچ چھوٹا یا وڈا خرچ کریندن
تے نہ او کہیں وادی کوں پار کریندن انہیں کیسے نیکی لکھی
ویندی ءتاں جو اللہ سیس انہیں کوں جواو کریندن بہترین
بدلہ دے۔

وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنْفِرُوا كَافَّةً ۚ فَلَوْلَا نَفَرَ مِنْ
كُلِّ فِرْقَةٍ مِنْهُمْ طَائِفَةٌ لِّيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ
وَلِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ
يَحْذَرُونَ ﴿۱۸﴾

۱۷۔ مومنین واسطے اے ممکن نہیں جو او سارے نکل پڑدن
کیوں نہ اے تخبیا جو انہیں وچوہک ٹولہ نکل پڑوے ہاتاں جو او
دین کوں چنگی طراں سکھن با تے اپنی قوم کوں انہیں دو
ولن دے بعد پڑاون ہاتاں جو او پڑن یا۔

۱۵

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قَاتِلُوا الَّذِينَ يَلُونَكُمْ مِنَ الْكُفَرِ
وَلْيَجِدُوا فِيكُمْ غُلَظَةً ۖ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ ﴿۱۹﴾

۱۸۔ اے مومنو انہیں کافریں نال جنگ کرو جیرھے تہا بڑے
پاسیں نانن تے او تہا بڑے وچ سختی تے طاقت محسوس
کرن تے جان گھن جو بے شک اللہ سیس متقیں
دے نال۔

وَإِذَا مَا أُنزِلَتْ سُورَةٌ فَمِنْهُمْ مَن يَقُولُ إِنَّا كُنَّا زَاكِيَةً
هَذِهِ آيَاتُهَا ۖ فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا فَرَأَدَتْهُمْ آيَاتُنَا
وَهُمْ يَسْتَكْبِرُونَ ﴿۲۰﴾

۱۹۔ تے جڈاں کوئی سورت لہندی ء انہیں وچوہک آہن
جواں سورت کیند! ایمان ودھائے تے جیرھے مومن
او سورت انہیں دا ایمان ودھیندی ء تے او نحو سش
تھیندن۔

وَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ فَرَأَدَتْهُمْ رِجْسًا
إِلَى رِجْسِهِمْ وَمَاتُوا وَهُمْ كَافِرُونَ ﴿۲۱﴾

۲۰۔ تے جیندے دلیں وچ بیماری ء اے سورت انہیں
دے گندے گندہ پڑھا ڈیندی ء تے او ایں حالت وچ
مرسن جو او کافر ہوسن۔

أَوَلَا يَرَوْنَ أَنَّهُمْ يُفْتَنُونَ فِي كُلِّ عَامٍ مَّرَّةً أَوْ
مَرَّتَيْنِ ثُمَّ لَا يَتُوبُونَ وَلَا هُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿۲۲﴾

۲۱۔ کیا او بڑے نہیں جو او ہر سال کب دفعہ یا دو دفعہ
ازمائے دیندن ول وی او توبہ نہیں کریندے تے نہ

نصیحت حاصل کرین۔

۱۲۷۔ تے جڈال کوئی سورت لہندیء ادہک ڈو جھے دو
ڈہن کیا تہاکوں کوئی ڈہاپے ول ٹر پوندن اللہ انہیں
تے دلیں کوں پھیر ڈے کیوں بولے لوک سمجھندے نیں

۱۲۸۔ بے شک تہاڈے وچو ہی تہاڈو ہک رسول
آئے تہاڈی تکلیف اونکوں ڈکھ پچھیدیء
تہاڈے اتے چنگانی دا بکھاء تے مومنین نال محبت
کرٹ والا تے ول ول رحم کرٹ والا۔

۱۲۹۔ تے جے او پھر وچن تے توں آکھ جونیڈیئے اللہ کافی۔
اوندرے سوا کوئی معبود نیں۔ میں ہوندرے تے بھروسہ
کرینداں تے او دہے عرش دارب۔

وَإِذَا مَا أَنْزَلَتْ سُورَةٌ نَّظَرَ بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ هَلْ يَرِيكُمْ مِنْ أَحَدٍ ثُمَّ انْصَرَفُوا صَرَفَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ
بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ ﴿۱۲۷﴾

لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا
عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ
رَحِيمٌ ﴿۱۲۸﴾

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ﴿۱۲۹﴾

سورة یونس مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۱۰ آیات تے ۱۱ رکوعن

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۱۔ اللہ دے نال نال غرور کریناں جیرھا بنجکے ڈیون
والا تے ول ول رحم کرٹ والا۔

الَّذِي تِلْكَ آيَةُ الْكَذِّبِ الْحَكِيمِ ②
۲۔ میں اللہ بڑھا کھڑاں اے حکیم کتاب دیاں آیتاں ہن۔
اَكانَ لِلنَّاسِ عِجْبًا اَنْ اَوْحَيْنَا اِلٰى رَجُلٍ مِنْهُمْ اَنْ
اَنْذِرَ النَّاسَ وَبَشِّرَ الَّذِينَ اٰمَنُوا اَنْ لَهُمْ قَدَمٌ
صَدِيقٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ قَالِ الْكَافِرُونَ اِنْ هٰذَا لَسِحْرٌ
مُبِينٌ ③
۳۔ کیا اے لوکیں کیسے حیرانگی دی گاں جو اساں انہیں دجو
بک آدمی تے وحی کیتی جو توں لوکیں کوں ڈراتے مومنین
کوں خوشخبری ڈے جو انہیں دے کیسے انہیں دے رب کنیں
بک کاہل دجو سہتے کافرین آکھئے جو اے بے شک
کھلا کھلا جادوگر۔

اِنْ رَبِّكُمْ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ فِي
سِتَّةِ اَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ يَدُورُ الْاَمْوَدُ مَا
مِنْ شَيْءٍ اِلَّا مِنْ بَعْدِ اِذْنِهٖ ذٰلِكُمْ اللَّهُ سَبَّحَكُمْ
فَاعْبُدُوْهُ اَفَلَا تَذَكَّرُوْنَ ④
۴۔ بے شک تہا ڈا رب اللہ جس آسمانیں تے زمین کوں
جھی وقتیں وچ پیدا کیسے ول او عرش تے مٹرائی نال بہر گئے
او برگاں دا انتظام کریندے تے اوندی اجازت دے بغیر
کوئی سفارشی نہیں۔ اے اللہ تہا ڈا رب ایندی عبادت کرو
کیا تہا نصیحت حاصل نہ لیسو۔

اِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا اِنَّهُ يَبْدُؤُا
الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهٗ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا
الصّٰلِحٰتِ بِالْقِسْطِ وَالَّذِيْنَ كَفَرُوْا لَهُمْ شَرٰٓءُ قَبْرِ
حَيْثُمْ وَعَذَابُ اَلِيْمٌ بِمَا كَانُوْا يَكْفُرُوْنَ ⑤
۵۔ اوندو تہاں ساریں ولٹے اللہ دا وعدہ سچا بے شک
او مخلوق کوں پیدا کریندے تے ول اونکوں ولیندے
تاں جو مومنین تے نیک کم کرٹ والیں کوں انصاف نال
بدلہ ڈیرے تے جنہیں انکار کیسے انہیں کیسے گرم بدلہ پائی
تے ڈکھ والا عذاب ات گاں جو انہیں کفر کیسے۔

هُوَ الَّذِي جَعَلَ الشَّمْسُ ضِيَاً وَالْقَمَرَ نُورًا وَ
قَدَرَهُ مَنَازِلَ لِتَعْلَمُوْا عَدَدَ النَّيِّنِ وَالْحِسَابُ مَا
خَلَقَ اللَّهُ ذٰلِكَ اِلَّا بِالْحَقِّ يُفَصِّلُ الْاٰيٰتِ لِقَوْمٍ
يَعْلَمُوْنَ ⑥
۶۔ اوہو جس سمجھ کوں روشنی ڈیون والا بنا لئیں تے
چندر کوں نور تے اندازے دے مطابق اوندیاں
منزلاں بنا لئیں تاں جو تہاں سالیں دی گنتری تے
حساب کوں چاٹ گھنو۔ اے سمجھ کھ اللہ سٹیں حق نال

پیدا کیستے۔ اور علم والی قوم کیستے آیات کھول کے بیان کریندے۔
۷۔ بے شک رات ڈینہہ دے اگو کچھ آؤں وچ تے
جو کچھ اللہ سیس آسائیں تے زمینیں وچ پیدا کیستے اوندے
وچ اول قوم کیستے جبرھی متقی نشان۔

۸۔ بے شک جبرھے ساڈی ملاقات دی امید نہیں رکھیندے
تے او دنیاوی زندگی تے راضی ہن تے ایندے اتے
مطمن تھئے پین تے جبرھے ساڈی آیات کنیں غافلن۔
۹۔ انہیں داٹھکاڑ بھاء ات بگاڑوں جو او کمندے ہن
۱۰۔ بے شک نیک کرن داے مومن لوکیں کوں انہیں
دارب انہیں دی ایمان دی وجہ نال بدلیت ڈیسی تے
نفیس والی بہشت وچ انہیں دے نلے نہراں و ہندیاں
پیاں ہوسن۔

۱۱۔ اوندے وچ انہیں دا سڈاے ہوسی جو لے اللہ
توں پاک ہیں تے اوندے وچ انہیں دا تحفہ سلامتی دا
ہوسی تے چھیکڑی سڈاے ہوسی جو ساریاں تعریفاں
اللہ سیس کیستے ہن جبرھا سارے جہانیں دارب۔

۱۲۔ تے جے اللہ سیس لوکیں کیستے برائی دی ایویں جلدی
کریندا جیویں او مال وچ جلدی کریندن تے انہیں دی مدت
پوری تھی گئی ہوئے ہا۔ تے جبرھے ساڈی ملاقات دی
امید نہیں رکھیندے اساں انہیں کوں چھوڑ ڈتے جو اپنی
منزوری وچ گردان تھے رہن۔

۱۳۔ تے جڈال انسان کوں کوئی ڈکھ اندے او ساکوں
پاسے دے بھرتے بھیں تے کھڑیں ساکوں۔ سڈیندے
جیلھے اساں اوندے ڈکھ کوں ہٹا ڈیندے ہیں او
ایویں لنگھ ویندے جو اوں ساکوں اپنے ڈکھ دے
ویلھے سڈاوی نہ ہس ایویں حدکنیں و دھن والیں

إِنَّ فِي اخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ فِي
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْتَقُونَ ⑩

إِنَّ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا وَرَضُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَاطْمَأَنَّنُوا بِهَا وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلَتِنَا غِفْلُونَ ⑪

أُولَٰئِكَ مَا لَهُمْ النَّارُ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ⑫
إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ يَهْدِيهِمْ رَبُّهُمْ
بِأَيَّمَانِهِمْ تَجْرِي مِنَ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ فِي جَنَّاتِ
النَّعِيمِ ⑬

دَعَوْهُمْ فِيهَا سَبِّحْكَ اللَّهُمَّ وَحَيَّتَهُمْ فِيهَا سَلَامٌ
وَآخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ⑭

وَلَوْ يَعْجَلُ اللَّهُ لِلنَّاسِ الشَّرَّ اسْتِجَالَهُمْ بِالْخَيْرِ
لَقُضِيَ إِلَيْهِمْ أَجَلُهُمْ فَبُذِّرَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا
فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ⑮

وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ الضُّرُّ دَعَانَا لِجَنَّةٍ أَوْ قَاعٍ
أَوْ قَائِمًا فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُ ضُرَّهُ مَرَّكَانَ لَمْ يَدْعُنَا
إِلَى ضُرِّ مَتَّهِ كَذَلِكَ نُزِيلُ لِلنَّاسِ ذِكْرًا
يَعْمَلُونَ ⑯

کوں جو اوکریندن سوٹنا کر کے ڈکھالیا گئے۔

۱۳۔ تے تہاڑے کنیں پہلے اساں قومیں کوں ہلاک کیتے
جہاں انہیں ظلم کیتے تے انہیں دو رسول کھلے نشان
گمن کے آئے ہن اوہیں منیا نہیں تے اساں مجرم
قوم کوں ایویں سزا ڈیندے ہیں۔

۱۵۔ ول اساں انہیں دے بعد تہاکوں زمین ورج جانئیں
بنائے تاں جو اساں ڈیکھوں تہاں کیویں کم کریں دے
۱۶۔ تے جہاں انہیں تے ساڈیاں کھلیاں آیتاں پڑھ کے
سٹایاں ویندن تے جیرھے ساڈی ملاقات دی امید نہیں
رکھیندے آہدن ایندے علاوہ بیا قرآن گمن آیا نیکیوں
وٹاڑے توں انہیں کوں اکھڑے جو میں اپٹے ولو
ایکیوں نہیں بدل سگدا۔ میں تے محض اونڈی پیروی کریں دی
جیرھی میڈو وھی کیتی ویندی ہے جے میں ایٹے رب دی
نافرمانی کراں میں وڈے ڈینہدے عذاب
کنیں پڑواں۔

۱۷۔ توں اکھ جے اللہ سیٹیں چاہندا تے میں اے تہاکوں
پڑھ کے نہ سٹیندا تے نہ میں تہاکوں ایندے متعلق ڈساں تاں میں
تہاڑے دھیان میں کنیں پہلے ہک عمر گزار چکیاں کیا تہاں
عقل کنیں کم نوہے گھندے۔

۱۸۔ جیرھا اللہ تے کوڑ پدھے یا اونڈی آیات کوں جھٹلاوے
اوں کنیں وڈا ظالم کوں بے شک مجرم کامیاب نہیں
تھیئندے۔

۱۹۔ تے اول اللہ کوں چھوڑ کے انہیں دی عبادت کریں دن
جیرھے نہ انہیں کوں نقصان پہنچا سگدن تے نہ نفع تے آہدن
اللہ دے کوہو اے ساڈے سفارشی بن توں اکھ کیا
تہاں اللہ کوں او بگال ڈر سیندے جیرھی آسمانیں

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَمَّا ظَلَمُوا
وَجَاءَهُمْ رَسُولُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ وَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا
كَذَلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ ﴿۱۵﴾

ثُمَّ جَعَلْنَاكُمْ خَلَائِفَ فِي الْأَرْضِ مِنْ بَعْدِهِمْ لِنَنْظُرَ
كَيْفَ تَعْمَلُونَ ﴿۱۶﴾

وَإِذَا نُنَاطِلُ عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ
لِقَاءَنَا إِنَّمَا يَنْقُرَانِ غَيْرِ هَذَا أَوْ يَدَّبُّوهُ قُلْ
مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَدَّبِلَهُ مِنْ تِلْقَائِي أَنفُسِي إِنْ
أَتَيْتُ إِلَّا مَا يُوْحَىٰ إِلَيَّ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي
عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿۱۷﴾

قُلْ تَوَسَّاءُ اللَّهُ مَا تَلَوْتُهُ عَلَيْكُمْ وَلَا
أَدْرَاكُمْ بِهِ ۖ فَقَدْ لَبِثْتُ فِيكُمْ عُمُرًا مِمَّنْ قَبْلِهِ
أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿۱۸﴾

مَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ
إِنَّهُ لَا يَفْلِحُ الْمُجْرِمُونَ ﴿۱۹﴾

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُهُمْ وَلَا يَضُرُّهُمْ
وَيَقُولُونَ هَؤُلَاءِ شُفَعَاؤُنَا عِنْدَ اللَّهِ قُلْ أَتُتَّبِعُونَ
اللَّهَ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ شَيْئًا
وَيَعْلَمُ عَمَّا يَشْرِكُونَ ﴿۱۹﴾

تے زمین وچ اونٹیں چاٹدا۔ اوپاک تے جو او شرک
کریندن اوں کنیں اچی شان آلا

۲۰۔ تے سارے لوک بکامت ہن و ت انہیں
اختلاف کیے تے عجیبے رب ولو کہ ہاں نہ تھی چکی
ہوئے ہا تے دل اوند فیصلہ تھی و نچے ہا جیندے وچ
او اختلاف کریندے ہین۔

۲۱۔ تے او آہن جو اوندے اتے اوندے رب ولو
کوئی نشان کیوں نہیں لہایا گیا توں آکھ بے شک
غیب اللہ کنیں ہے تساں انتظار کرویں ہی تہاڑے نال
انتظار کرکٹ والیں دپو ہاں۔

۲۲۔ تے جڈاں لوکس کوں انہیں دی تکلیف دے بعد
جیرمی انہیں کوں پہنچدی رحمت و امزہ چکھیندے ہین
تے او ہوں و یلھے ساڈی آیات وچ تدبیراں کرکٹ
پئے ویندن توں آکھ جو اللہ سیئں جلدی تدبیر کرکٹ والا
بے شک ساڈے رسول، فرشتے لکھدن جو تساں
تدبیر کریندے ہوں۔

۲۳۔ او ہوں جیرھا تہا کوں خشکی تے سمندر وچ چلیندے
جڈاں تساں بیڑی وچ ہوندے ہوں تے چبگی ہوا دے
نال او انہیں کوں چاکے ٹردی پئی ہوندی ہوں تے او اوندے
اتے اکڑیندے پئے ہوندن۔ تے دل اوندے اتے بڑھی
انہاری گھدی تے انہیں تے ہر پاسوں انڈک نے اویال کریندن
جو او ہٹی تباہ تھیندن او اللہ سیئں کوں اطاعت ہوندے
کیے خاص کریندے ہوئیں سبب بندن۔ جے
تیں سا کوں ایں کنیں بچا گدھاتے اساں ضرور شکر گزار
بندے تھی ولسوں۔

۲۴۔ تے جڈاں او انہیں کوں بچا گھندے

وَمَا كَانَ النَّاسُ إِلَّا أُمَّةً وَاحِدَةً فَاخْتَلَفُوا وَلَوْلَا
كَلِمَةُ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ فِي مَا فِيهِ
يَخْتَلِفُونَ ﴿۲۰﴾

وَيَقُولُونَ لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ فَقُلْ إِنَّمَا
الْغَيْبُ لِلَّهِ فَانْتَظِرُوا إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ ﴿۲۱﴾

وَإِذَا أَدَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً مِنْ بَعْدِ غَازٍ مَسَّهُمْ
إِذَا لَهُمْ مَكْرُوفِي آيَاتِنَا قُلِ اللَّهُ أَسْرِعُ مَكْرًا إِنَّ
رُسُلَنَا يَكْتُبُونَ مَا نَكْذِبُونَ ﴿۲۲﴾

هُوَ الَّذِي يُسَيِّرُكُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ حَتَّىٰ إِذَا كُنْتُمْ
فِي الْفُلِكِ وَجَرَبَ بِهَمٍ بَرْنَجٍ ظَلَمْتُمْ وَفَرَحُوا بِهَا
جَاءَتْهَا رِيحٌ عَاصِفٌ وَجَاءَهُمُ الْمَوْجُ مِنْ كُلِّ
مَكَانٍ وَظَنُوا أَنَّهُمْ أُحِيطَ بِهِمْ دَعَوُا اللَّهَ مُخْلِصِينَ
لَهُ الدِّينَ ۚ لَئِنْ أَنْجَيْنَا مِنْ هَذِهِ لَنَكُونَنَّ مِنَ
الشَّاكِرِينَ ﴿۲۳﴾

فَلَمَّا أَجْلَاهُمْ إِذَا هُمْ يَبْعُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا بَعَثْنَا فِيكُمْ عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ مَتَاعَ الْحَيَاةِ
الدُّنْيَا ثُمَّ إِلَيْنَا مَرْجِعُكُمْ فَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ
تَعْمَلُونَ ﴿۳۳﴾

إِنَّمَا مَثَلُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَاءٍ أَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ
فَأَخْطَأَ بِهِ نَبَأُ الْأَرْضِ وَمَنَّا يَأْكُلُ النَّاسُ وَ
الْأَنْعَامُ كُلُّهُمْ إِذَا أَخَذَتِ الْأَرْضُ زُخْرُفَهَا وَ
ازْدَيَّتْ وَظَنَّ أَهْلُهَا أَنَّهُمْ قَدِرُونَ
عَلَيْهَا أَنَّهُمْ أَمْرًا لَّيْلًا أَوْ نَهَارًا فَجَعَلْنَاهَا
حَصِيدًا كَأَن لَّمْ تَكُنْ إِلَّا مَسْكُوكًا كَذَلِكَ نَقُصُّ الْأَيَّاتِ
لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿۳۴﴾

وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَىٰ دَارِ السَّلَامِ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ
إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿۳۵﴾

لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْخَيْرَ وَزِيَادَةٌ وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ
قَتَرٌ وَلَا ذِلَّةٌ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ ﴿۳۶﴾

وَالَّذِينَ كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ بِمِثْلِهَا وَ
تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ مَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ كَأَنَّمَا
أُغْشِيَتْ وُجُوهُهُمْ قِطْعًا مِّنَ اللَّيْلِ مُظْلِمًا أُولَٰئِكَ
أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۳۷﴾

وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جِجَعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا
مَكَانَكُمْ أَنْتُمْ وَشُرَكَاءُكُمْ فَزَيَّلْنَا بَيْنَهُمْ وَقَالَ
شُرَكَاءُهُمْ مَا كُنْتُمْ إِلَّا نَاكِبُونَ ﴿۳۸﴾

تے او ہوں و یلے زمین وچ ناحق منہ زوری کریندن۔
لے لکو تہا ڈی منہ زوری تہا ڈے اتے پوسی۔ دنیاوی
زندگی دا فائدہ ؎ دل تساں ساڈو ول اوسو ول
اساں تہا کول بڈیسوں جو کچھ تساں کریندے باوے۔

۳۵۔ ایس دنیاوی زندگی دی مثال اوں پانی آلی کار جیرھا
اساں جھڑکینس ولسے۔ زمین دا پورے رطبتی اوندے
نال رل ویندن جیندے وچ لوک تے بڈیگر کھندن تے
جڈاں زمین اوندے ذریعہ سوکھ پالھندی تے سونڑھیں تھی دیندی ؎
اوندا مالک خیال کریندے جو بے شک او ایندے اتے
قابلے ساڈا حکم اندو رات کول یا بڈیگر کول اوندے اس
ایویں اپٹیاں نشانیاں کھول کے بیان کریندے پس جیرھے
سچیندن۔

۳۶۔ تے اللہ سلامتی دے گھر دو سببیدے تے
جینکوں چاہندے سدھے رستے دو ہدایت بڈیندے۔
۳۷۔ جیرھے نیکی کریندن انہیں کیتے چنگا بدلہ ؎ تے
ودھاروی ہے تے انہیں دے منہ تے زگر دا ہوس تے
ذلت لے بہشتی ہوسن تے اوندے وچ ہمیشہ رہسن

۳۸۔ تے جیرھے برا کریندن اوندی بدلہ اوہو جیہاں ؎
تے انہیں کول ذلت پہنچسی تے اللہ کینس انہیں کول
کوئی بچاؤ والا نیں۔ ایویں ہوسی جیہاں دے منہ تے
رات دے کئی کئی اندھارے ٹوٹے سٹ ڈتے گئے ہون
لے لوک دونی ہن ایندے وچ ہوں دیر تیں رہسن

۳۹۔ تے جڈاں اساں انہیں ساریں کول کھٹا کر لیسوں
تے ول اکھسوں انہیں وچو جیرھے مشرک کریندے
ہن تہاں تے تہا ڈے مشرک کھڑے رہو تے اساں
انہیں کول انجوائج کر ڈیسیوں تے انہیں دے مشرک

آکھن تساں ساڈی عبادت تے نہ کریندے باوے۔

۳۰۔ اللہ سیئیں تہا بڑے تے ساڈے درمیان کافی گواہ

اساں تہا بڑی عبادت کیں غافل باوے۔

۳۱۔ اتھاں ہرجان جو اوں رادھا ہوسی اوندامزہ

چکھسی تے او اللہ سیئیں دو ولائے ولین جیرھا انہیں

دا پچا مالک تے جواو کوڑ بدھیندے بن او انہیں کوں بھل ویسی

۳۲۔ توں اکھ آسمان تے زمین کیں تہا کوں روزی کون

بُیندے تے کیں تے اکھیں تے کینا قبضہ۔

تے کون مردے کیں جیندے کون کڈھیندے تے

جیندے کیں مردے کون کڈھیندے تے ساری گاہیں

دا انتظا کون کریندے او آکھن اللہ سیئیں توں اکھ

کیا تساں تقویٰ اختیار نوہے کریندے۔

۳۳۔ لے تہا بڑا اللہ جیرھا تہا بڑا رب تے حق کوں چھوڑ

کے گمراہی دے سوا تہا کوں کیا ملسی تساں کبڈے پھیرے

ویندے۔

۳۴۔ ایویں تہا رب دی گال جنہیں نافرمانی کیتی

انہیں تے پوری حق گئی بے شک او ایمان نہ انہیں۔

۳۵۔ توں اکھ کیا تہا بڑے شرکیں وچو کوئی ایجھا ہے جیرھا

پہلی دفعہ پیدا کرے تے ولا اوں پیدا کر سگے توں اکھ

اللہ سیئیں پہلی دفعہ پیدا کریندے تے ولا ولاوی

پیدا کر سگدے تے تساں کنتے پھیرے ویندے۔

۳۶۔ توں اکھ کیا تہا بڑے شرکیں وچو کوئی ہے جیرھا

سچائی دا راہ بڈکھالے توں اکھ اللہ سیئیں سچائی دا راہ

بڈکھیندے۔ کیا جیرھا حق دا راہ بڈکھیندے او زیادہ حق

رکھیندے جو اوندی پیروی کیتی وچے یا او جیرھا

سدا راہ نیں بڈکھیندا بستھو ہونکوں سدا

فَكَفَى بِاللّٰهِ شَهِيدًاۙ اٰمَنَّا وَبَيْنَكُمْ اِنْ كُنَّا عَنْ

عِبَادَتِكُمْ لَغٰفِلِيْنَۙ

هٰذَا لَكَ تَبٰلُؤُ كُلِّ نَفْسٍ مَّا اَسْلَفَتْ وَرُدُّوْا اِلَى اللّٰهِ

مَوْلٰهُمُ الْحَقِّ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَّا كَانُوْا يَقْتَرُوْنَۙ

قُلْ مَنْ يَّرِزُقُكُمْ مِنَ السَّمَآءِ وَالْاَرْضِ اَمَّنْ يَمْلِكُ

السَّمْعَ وَالْاَبْصَارَ وَمَنْ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ

وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ يُدَبِّرُ الْأَمْرَۙ

فَسَيَقُولُوْنَ اللّٰهُۙ قُلْ أَفَلَا تَتَّقُوْنَۙ

فَذَلِكُمْ اللّٰهُ رَبُّكُمُ الْحَقُّۚ فَمَاذَا بَعَدَ الْحَقِّۙ اِلَّا

الضَّلٰلُۙ فَاَنَّى نَصْرُقُوْنَۙ

كَذٰلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِيْنَ فَسَقُوْا

اَنَّهُمْ لَا يُؤْمِنُوْنَۙ

قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَآئِكُمْ مَّنْ يَّبْدُؤُ الْخَلْقَ ثُمَّ

يُعِيْدُهُۥ قُلِ اللّٰهُ يَّبْدُؤُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيْدُهُۥۙ فَاَنَّى

تُؤْفَكُوْنَۙ

قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَآئِكُمْ مَّنْ يَهْدِيْ اِلَى الْحَقِّۙ قُلِ

اللّٰهُ يَهْدِيْ لِلْحَقِّۙ اَمَّنْ يَهْدِيْ

اِلَى الْحَقِّۙ اَحَقُّۙ اَنْ يَّتَّبِعَ اَمَّنْ لَا

يَهْدِيْۙ اِلَّا اَنْ يَهْدِيْۙ فَمَا لَكُمْ كَيْفَ

تَحْكُمُوْنَۙ

راہ دکھایا ونچے تہا کوں کیا تھی گئے تہاں کنجھا فیصلہ کریتے؟
۳۷۔ انہیں وچو اکثر محض ظن دی پیردی کریندن
بے شک دم حق دے مقابلے وچ کچھ دی فائدہ نہیں
پچیندا۔ بے شک اللہ سئیں بہوں چائن والا جو او
کریندن۔

۳۸۔ تے اے قرآن اللہ دے سوا کہیں کوہوں کوڑ نال نہ
بنایا وچ سبکہا ہاتے اے قرآن اوندی تصدیق کریندے جو
اس کہیں پہلے ہاتے کتاب کوں کھول کے بیان کریندے
اینرے وچ کوئی شک نہیں جو اے کتاب تمام جہانیں
دے رب و توبے۔

۳۹۔ کیا او کہن جو ایں انیوں کوڑ نال بنا گدھے توں اکھ
تہاں ایہو جہیں سورت بنا کے کہن آوتے جے تہاں پچھے؟
تے تہاں اللہ دے سوا جہندی تہا کوں طاقت ہڑوے اوکوں
کوں وی (مدد دیکھتے) سبکھنوں

۴۰۔ سچ لے ہے جو انہیں انجی چیز کوں کوڑ سمجھ جیندا
انہیں کوں پورا علم دی نہیں تے نہ ہن تک انہیں تیں ایندی
کوئی حقیقت کھلی ایویں انہیں کہیں پہلے لوکس دی جھٹلایا ہا
تے توں بڑیکھ ظالمیں دا انجام کیوں تھن دے۔

۴۱۔ انہیں دچو کچھ ایندے تے ایمان کھن آوسن تے کچھ نہ
منین تے تیدار بگڑ گھٹن والیں کوں بڑا دھما جائدے۔
۴۲۔ تے جے او تیکوں کوڑا سمجھن تے توں اکھ میڈے
واسطے میڈا عمل تے تہا بڑا عمل تہا بڑے نال۔ جو میں
عمل کرینداں تہاں انہیں کہیں بری دے تے جو تہاں
کریندے؟ اوں کہیں میں بری آن۔

۴۳۔ تے انہیں وچ کچھ انجمن جیرے تیدی بھال سنن
کیتے کن لائی رکھن کیا توں بوڑے کوں سنا سبکدیں

وَمَا يَتَّبِعُ أَكْثَرُهُمْ إِلَّا ظَنًّا إِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِي
مِنَ الْحَقِّ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿۳۷﴾

وَمَا كَانَ هَذَا الْقُرْآنُ أَنْ يُفْتَرَىٰ مِنْ دُونِ اللَّهِ
وَلَكِنْ تَصْدِيقُ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلُ الْكِتَابِ
لَا رَيْبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿۳۸﴾

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِّثْلِهِ وَادْعُوا
مَنْ اسْتَطَعْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۳۹﴾

بَلْ كَذَّبُوا بِمَا لَمْ يُحِيطُوا بِعِلْمِهِ وَلَمَّا يَأْتِهِمْ تَأْوِيلُهُ
كَذَلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ
عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ ﴿۴۰﴾

وَمِنْهُمْ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ وَمِنْهُمْ مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِهِ
وَرَبُّكَ أَعْلَمُ بِالْمُفْسِدِينَ ﴿۴۱﴾
وَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ إِنِّي عَبْدٌ لَكَ وَكَفَرْتُ بِمَا كُنتُمْ
عَمَلِكُمْ أَنْتُمْ بَرِّيَوتُمْ وَمَا أَعْمَلُ وَأَنَا بَرِيءٌ مِمَّا تَعْمَلُونَ ﴿۴۲﴾

وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَنْبِعُونَ إِلَيْكَ أَفَأَنْتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ
وَلَوْ كَانُوا لَا يَفْقَهُونَ ﴿۴۳﴾

بھانویں او عقل کنیں کم نہ گھنڈے ہوں۔

۴۴۔ تے انہیں وچ کچھ جیڈو مکی رہ ویند تے کیا توں
ایتھیں اندھیں کول راہ ڈکھا سگدیں بھانویں او بڑدے
نہ ہوں۔

۴۵۔ بے شک السدیسٹس لوکس تے کچھ وی ظلم نہیں کریندا
اصل لوک اپنے اتے آپ ظلم کریندن۔

۴۶۔ تے میرے ڈینہہ انہیں کول انجی حالت وچ کٹھا
کر لسی جیویں او ڈینہہ دامن ہک لفظ رہ گین انہک بڑدھے
کول سچا لسن۔ او لوک گھٹے چرن جنہیں السدی ملاقات
کول جھٹلائے تے انہیں ہدایت نہیں پاتی۔

۴۷۔ تے یا اسال تیکوں اوندا کچھ ڈکھا ڈیسوں جو اسال
وعدہ کیتے انہیں نال یا وفات بڑے ڈیوں۔ انہیں ولٹا
سا ڈو وول السدیسٹس خوب گوارہ جو کچھ او کریندن۔

۴۸۔ ہر امت واسطے ہک رسول جیڈا انہیں دا رسول
اندے انہیں دے درمیان انصاف نال فیصلہ کر ڈتا
ویندے تے انہیں تے کوئی ظلم نہیں کیتا ویندا۔

۴۹۔ تے آبدن لے وعدہ کڈال پورا تھی سی جے
تساں پچھے ء۔

۵۰۔ توں آکھ میں تے اپنے واسطے وی نفع تے نقصان
دا اختیار نہیں رکھیندا سوائے ایندے جو اللہ چاہے ہر قوم
دی ہک مدت جیڈا انہیں دی مدت اندی نہ او ہک
لفظ پچھو تے تھی کے بچ سگدن تے نہ اگو تھی کے۔

۵۱۔ توں آکھ تسال بڑسو جے او عذاب رات کول یا

ڈینہہ کول تہا ڈو او بچے مجرم اوں کنیں کیویں بچ سگدن۔

۵۲۔ کیا جیڈاں او عذاب آو لسی ول تسال من گھنسو۔ ہٹ

(منیندے ء) تے تسال پہلے جلدی منگدے باوے۔

وَمِنْهُمْ مَّنْ يَنْظُرُ إِلَيْكَ أَفَأَنْتَ تَهْدِي الْعَنَىٰ
وَلَوْ كَانُوا لَا يُبْصِرُونَ ﴿۴۴﴾

إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ النَّاسَ شَيْئًا وَلَكِنَّ النَّاسَ
أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿۴۵﴾

وَيَوْمَ يُحْشَرُهُمْ كَأَن لَّمْ يَلْبَثُوا إِلَّا سَاعَةً مِّنَ
النَّهَارِ يَتَعَارَفُونَ بَيْنَهُمْ قَدْ خَسِمَ الَّذِينَ كَذَبُوا
بِلِقَاءِ اللَّهِ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ﴿۴۶﴾

وَأَمَّا نُورُكَ فَهَضَبُ الَّذِي نَعَذُّهُمْ
أَوْ تَوَقُّفُكَ فَإِنَّا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ اللَّهُ شَهِيدٌ
عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ ﴿۴۷﴾

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ رَسُولٌ فَإِذَا جَاءَ رَسُولُهُمْ قُضِيَ بَيْنَهُمْ
بِالْقِسْطِ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿۴۸﴾

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا الْوَعْدُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۴۹﴾

قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي ضَرًّا وَلَا نَفْعًا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ
لِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ إِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ فَلَا يَسْتَأْذِنُونَ
سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ﴿۵۰﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُ بَيِّنَاتٍ أَوْ نَهَارًا مَاذَا
يَسْتَعِجِلُ مِنْهُ الْمُجْرِمُونَ ﴿۵۱﴾

أَتَمَّ إِذَا مَا دَعَا أَمْتُمْ بِهِ النَّاسَ وَقَدْ كُنْتُمْ بِهِ
تَسْتَعْجِلُونَ ﴿۵۲﴾

ثُمَّ قِيلَ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ الْغُلِيِّ هَلْ تُجْزَوْنَ إِلَّا بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿۵۳﴾

۵۳۔ ول نالیں کول آکھیا ویسی دیر تیں رہن آلا عذاب چکھو کیا تہا کول تہا بڑے علیل دابلہ نیں بڑا ویندا

وَلَا يَسْتَجِيبُونَكَ أَحَقُّ هُوَ قُلْ إِنِّي وَرَدِّي أَنَّهُ لَحَىٰ ۖ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿۵۴﴾

۵۴۔ تے او تیں کنیں پچھن کیا عذاب برحق تول آکھ ہا میڈے رب دی قسم بے شک او برحق تے تسال برانوسے سبکدے۔

وَلَوْ أَنَّ لِكُلِّ نَفْسٍ ظَلَمَتْ مَا فِي الْأَرْضِ لَا فَنَدَدَ بِهِ ۖ وَأَسْرُوا النَّدَامَةَ لَمَّا رَأَوُا الْعَذَابَ ۖ وَفُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ ۖ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿۵۵﴾

۵۵۔ تے جے ہر جان واسطے جیں ظلم کیتے زمین وچ جو کچھ سے اونکوں بل ویندا تے او بھونگا بڑے کے جان چھڑا گھنڈے تے جڈاں او عذاب کول بڑیکھسن تے شرمندگی کول کیسن تے انہیں دے درمیان انصاف نال فیصلہ کر بڑا ویسی تے انہیں تے ظلم نہ کیتا ویسی۔

إِلَّا إِنْ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِلَّا أَنْ يَدَّ اللَّهُ حَقًّا وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۵۶﴾

۵۶۔ سٹوبے شک جو آسمانیں تے زمین وچ او اللہ دا تے بے شک اللہ دا وعدہ سچا تے اصل پہوں سارے لوک جانڈے نیں۔

هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ ۖ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿۵۷﴾

۵۷۔ او ہو جو جیندے تے او ہو مریندے تے ہونڈو تسال ولانے ولید۔

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَ نَكْمٌ مِّنْ مَّوْعِظَةٍ مِّنْ رَبِّكُمْ ۖ وَشِفَاءٌ لِّمَا فِي الصُّدُورِ ۖ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿۵۸﴾

۵۸۔ اے لوگو! تہا بڑو تہا بڑے رب کنیں نصیحت آگئی تے سینے دی بیماریں کیتے شفاء تے ہدایت تے مومنین کیتے رحمت۔

قُلْ بِفَضْلِ اللَّهِ وَبِرَحْمَتِهِ قَدْ لَدَّكَ فَلْيَفْرَحُوا ۖ هُوَ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ ﴿۵۹﴾

۵۹۔ تول آکھ اے اللہ دے فضل تے اونڈی رحمت نال تے او ایندے اتے خوش تھیون اے اوں کنیں چنگا جو او جمع کریندے پین۔

قُلْ أَرَبَيْتُمْ مَا أَنَزَلَ اللَّهُ لَكُمْ مِّنْ رِّزْقٍ فَجَعَلْنَاهُ مِنْهُ حَرَامًا وَحَلَالًا ۚ قُلْ اللَّهُ أَذِنَ لَكُمْ أَمْ عَلَى اللَّهِ تَفْتَرُونَ ﴿۶۰﴾

۶۰۔ تول آکھ تسال بڑسو جو اللہ سیس لہائے تہا بڑے واسطے رزق تے تسال اونڈے وچ کچھ حرام تے حلال کر گدھے تول آکھ کیا اللہ سیس تہا کول اجازت بڑی

یا تساں اللہ تے کوڑ پرہی کھڑے ؎

۶۱۔ جیرھے لوک اللہ تے کوڑ پرہیندن انہیں دایامت
وے ٹینہ وے متعلق کیا خیال بے شک اللہ لوکس
تے فضل کرن والا تے انہیں وچو اکثر لوک شکر نیں
کریں دے۔

وَمَا ظَنُّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَٰكِنْ
أَكْثَرُهُمْ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٦١﴾

۶۲۔ تساں کس حالت وچ نوہے ہوندے تے تساں
قرآن وچو کوئی حد نوہے پڑھدے تے تساں کوئی کم
نوہے کریں دے اساں تہا کوں پوری طراں بڑھدے
پئے ہوندے ہیں جڈاں تساں اوندے وچ مشغول ہوندے
تیدے رب کنیں زمین وچ ذرہ وی کوئی
شے نیں کی پئی تے نہ آسمان وچ تے نہ
ایں کنیں چھوٹی تے نہ وڈی سچ لے ہے جو اکلے کتاب
وچ ہن۔

وَمَا تَكُونُ فِي شَأْنٍ وَمَا تَتْلُوا مِنْهُ مِنْ قُرْآنٍ وَلَا
تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ إِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُودًا إِذْ تُفِيضُونَ
فِيهِ وَمَا يَعْزُبُ عَنْ رَبِّكَ مِنْ مِثْقَالِ ذَرَّةٍ فِي الْأَرْضِ
وَلَا فِي السَّمَاءِ وَلَا أَصْغَرَ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرَ إِلَّا
فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٦٢﴾

۶۳۔ سٹوبے شک اللہ وے دوستیں تے نہ کوئی بڑر
تے نہ او مونجھے تھیندن۔

إِلَّا إِنَّ أَوْلِيَآءَ اللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا
هُمْ يُخْزَوْنَ ﴿٦٣﴾

۶۴۔ جیرھے ایمان ایندن تے تقویٰ اختیار کریں دے۔
۶۵۔ انہیں واسطے دنیاوی زندگی وچ وی خوشخبری تے
آخرت وچ وی تے اللہ وے گاہیں وچ کوئی تبدیلی نیں
لے بہوں وڈی کامیابی ؎

الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿٦٤﴾
لَهُمُ الْبُشْرَىٰ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ لَا يَبْدِلُ
إِلَٰهٌ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٦٥﴾

۶۶۔ تے انہیں دی گال تیکوں مونجھا نہ کرے۔ بے شک
عزت ساری اللہ دی ؎ تے غلبہ وی او بہوں سٹو
والا تے جاٹن والا ؎

وَلَا يَخْزِيكَ قَوْلُهُمْ إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا هُوَ السَّمِيعُ
الْعَلِيمُ ﴿٦٦﴾

۶۷۔ سٹو جو کجھ آسمانیں تے زمین وچ او اللہ دا ؎
تے جیرھے اللہ وے سوا بے شریک بیٹن او انہیں دی
پیر وی نیں کریں دے او صرف اپئے وہم دی پیر وی کریں دے
تے او اٹکلیں نال کم کریں دے۔

إِلَّا إِنَّ لِلَّهِ مَنْ فِي السَّمٰوٰتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ وَمَا
يَسْتَعِجِ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ شُرَكَاءُ إِنْ
يَسْتَعِجُونَ إِلَّا الظَّنُّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ﴿٦٧﴾

۶۸۔ اوبو جس تہاڑے واسطے رات بٹائی؟ تاں جو
تساں آرام پاؤ تے ڈینہہ روشن بٹائی بے شک ایندے
وچ اوں قوم کیسے جبرمی سٹی؟ نشان۔

۶۹۔ انہیں اکھئے جوالہ سیس پتر پٹا گدھے اوپاک او
بے نیاز اوندے واسطے ہے جو آسائیں وچ تے جو
زمین وچ ایندی تساں کنیں کوئی دلیل کا؟ نیں۔ کیا تساں
الہ سیس دے متعلق اوگال آبدے؟ جیندا تہا کوں علم
نیں۔

۷۰۔ توں اکھ بے شک جبرمی اللہ تے کوڑہ صیندن
او کامیاب نیں تھیندے۔

۷۱۔ دنیا وچ تھوڑا فائدہ ول انہیں ساڈو ولٹے
ول اساں انہیں کوں بڑا دھابا عذاب چکھیسوں ات گاہوں
جو او کفر کریندن۔

۷۲۔ انہیں کوں نوح دی خبر سنا جڑاں اوں اپنی قوم کوں
اکھیا جو لے میڈی قوم ہے میڈا مرتبہ تے اللہ دی
آیات نال میڈا نصیحت کرن تہا کوں چنگا نیں لگدا تے
میڈا اللہ تے بھروسہ؟ تساں آپ تے اپٹے شکیں تے
سامانیں تے تدبیریں کوں جمع رگھن پچھیں تہاڑے لے تہاڑی
کوئی گال کی زردہ ونجے ول میڈے خلاف فیصلہ کر
ڈیو تے میکوں مہلت نہ ڈیو۔

۷۳۔ جے تساں پھر ونجریں تساں کنیں کوئی اجر نیں
مگدا میڈا بدلہ اللہ کنیں ہے تے میکوں حکم بڑا لگے
جو میں پورا فرمانبردار بن ونجیاں۔

۷۴۔ انہیں اوں کوں جھٹلائے تے اساں اوں کوں تے اوندے
نال آئیں کوں ہیڑی وچ بچا گدھے تے اساں انہیں
کوں جانشین بٹائے تے جنہیں ساڈی آیات کوں

هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْآيَاتِ لَتَسْكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارِ
مُبْصِرًا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٦٨﴾

قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا سُبْحَنَهُ هُوَ
الْعَزِيزُ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ إِنْ عِنْدَكُمْ مِنْ سُلْطَنِ بِهَذَا
أَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٩﴾

قُلْ إِنْ الَّذِينَ يَقْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ لَا
يُفْلِحُونَ ﴿٧٠﴾
مَتَاعٌ فِي الدُّنْيَا ثُمَّ إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ نُنْزِلُ بِهِمُ
الْعَذَابَ الشَّدِيدَ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿٧١﴾

وَأَنزَلْنَا عَلَيْهِمْ نَارًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ يَاقَوْمِ إِنْ
كَانَ كِبَرُ عَلَيْكُمْ فَاقْرَءُوا تِلْكَ آيَاتِي يَأْتِي اللَّهُ فَعَلَهُ
اللَّهُ تَوَكَّلْتُ فَأَجِيعُوا أَمْرَكُمْ وَشُرَكَاءُكُمْ ثُمَّ لَا يَكُنْ
أَمْرَكُمْ عَلَيْكُمْ غِنًى ثُمَّ اقْضُوا إِلَيَّ وَلَا تُنْظِرُونِ ﴿٧٢﴾

وَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ مِمَّا سَأَلْتُمْنِي أَجْرًا إِنْ أَجَرِيَ إِلَّا
عَلَى اللَّهِ وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٧٣﴾

فَكَذَّبُوهُ فَتَبَيَّنْهُ وَمَنْ مَعَهُ فِي الْفَلَاحِ
وَجَعَلْنَاهُمْ خَلِيفَ وَاعْرِفْنَا الَّذِينَ كَذَّبُوا
بِآيَاتِنَا فَأَنْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ

الْمُتَذَرِّينَ ۝۳۹

جھٹلائے اسان انہیں کون غرق کر ڈرتے توں ڈیکھ جو
انہیں دا کیا انجام جنہیں کون ڈرایا گیا ہا۔

۷۵۔ ول اسان اوندے بعد انہیں دی قوم دو رسول پھینٹیں
او انہیں دو کھلے کھلے نشان گھن کے آئن جیرے اس کیں
پہلے جھٹلا چکے ہن او نہیں نیش منیا۔ ایویں اسان حد کیں
ودھن والیں دے دلیں تے مہر لاڈیندے ہیں۔

۷۶۔ بچھیں اسان انہیں دے بعد موسیٰ تے ہارون کون
فرعون تے اوندے سرداریں دو پھٹے اپٹے نشان ڈے
کے انہیں وڈائی کیتی تے او مجرم قوم ہائی

۷۷۔ تے جڈاں انہیں دو ساڈے ولوح آگے انہیں آکھے
استے بے شک کھلا کھلا جادو۔

۷۸۔ موسیٰ آکھے کیا تساں حق دے متعلق اے آبدے ء
جڈاں او تہا ڈو آگے کیا اے جادو ء تے جادو گر کامیاب
نیش تھیندے۔

۷۹۔ انہیں آکھے کیا توں ساڈے کولہو ایں واسطے آئیں
جو توں ساکوں اتھو ہٹا ڈیویں جیندے اتے اسان اپٹے
پیرو ڈاڈے کون پاتے تے ملک وچ تہاکوں وڈائی
مل ونجے اسان تہاکوں اصلو نہ منیسوں۔

۸۰۔ تے فرعون آکھے تساں میڈو ہر علم دالے جادو گر
کوں گھن آؤ۔

۸۱۔ جڈاں جادو گر آگئیں انہیں کوں موسیٰ آکھے جو تساں
سٹنے اوسٹو۔

۸۲۔ جڈاں انہیں سٹے موسیٰ آکھے جو تساں گھن آئے ء
تے پیش کیتے اے سارا دوکھا ء بے شک اللہ سیئیں
انیکوں ضرور مڈا ڈیسی بے شک اللہ سیئیں فساد کرن والیں
دے کم کوں کامیاب نیش کریندا۔

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِ رَسُولًا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ فَبَاءُوا بِمُوسَىٰ وَهَارُونَ
بِالْبَيْتِ فَمَا كَانُوا لِيُؤْتُوا بِمَا كَذَّبُوا بِهِ مِنْ قَبْلُ ۚ
كَذَٰلِكَ نَطْعُ عَلَىٰ قُلُوبِ الْمُتَعَذِّرِينَ ۝۴۰

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِم مُّوسَىٰ وَهَارُونَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ
وَمَلَائِكَةٍ بِآيَاتِنَا فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ۝۴۱

فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا إِنَّ هَٰذَا لَسِحْرٌ
مُّبِينٌ ۝۴۲

قَالَ مُوسَىٰ أَتَقُولُونَ لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَكُمْ أَسِحْرٌ هَٰذَا
وَلَا يُفْلِحُ السَّحَرُونَ ۝۴۳

فَالْوَا اجْتَنَّا لِنَلْقِيَنَّ عَمَّا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آيَاتِنَا وَ
تَكُونُ لَكُمُ الْيَكَزِيَاءُ فِي الْأَرْضِ وَمَا غَنُ لَكُمَا
يُؤْمِنِينَ ۝۴۴

وَقَالَ فِرْعَوْنُ أَتُؤْتُونِي بِجُلِّ سِحْرِ عَلَيْهِ ۝۴۵

فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ قَالَ لَهُمْ مُّوسَىٰ الْقَوَامَ أَنْتُمْ
مُتَقَرُونَ ۝۴۶

فَلَمَّا الْقَوَا قَالَ مُّوسَىٰ مَا جِئْتُمْ بِهِ السِّحْرُ إِنَّ اللَّهَ
سَيَبْطِلُهُ إِنَّ اللَّهَ لَا يُضِلُّ عَمَلِ الْمُفْسِدِينَ ۝۴۷

وَيُحْيِي اللَّهُ الْخَبْثَ بَكَلَّتِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ ﴿٨٣﴾
 ۸۳۔ تے اللہ سیس حق کوں اپنٹے بگاہیں دے نال سچا
 ثابت کریندے بھالوں مجرم ناپسند کرن۔

مَّا أَمَّنَ مُوسَى إِلَّا ذُرِّيَّتَهُ مِنْ قَوْمِهِ عَلَى خَوْفٍ
 مِّنْ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِمْ أَن يَفْتِنَهُمْ وَإِنَّ فِرْعَوْنَ
 لَعَالٍ فِي الْأَرْضِ وَإِنَّهُ لَمِنَ السُّفْرِينِ ﴿٨٤﴾

۸۴۔ تے موسیٰ تے اوندی قوم دے تھوڑے جہیں جوان
 ایمان گھن آئے باقیں ایں ڈر توں نہ منیا یا
 جو فرعون تے اوندے سردار انہیں کوں
 کہیں مہیت وچ نہ پاڈیوں تے بے شک فرعون زین
 وچ وڈا بنیا پیاما تے بے شک او حد کنیں ددھن والیں
 وچو با۔

وَقَالَ مُوسَى يَقَوْمِ إِن كُنتُمْ مَّئْتَمِرًا بِاللَّهِ فَاعْلَيْهِ
 تَوَكَّلُوا إِن كُنتُمْ مُّسْلِمِينَ ﴿٨٥﴾

۸۵۔ تے موسیٰ اکھئے اے میٹھی قوم جے تساں اللہ تیں
 ایمان ایندے ءے تے اوندے اتے بھروسہ کرو جے تساں
 سچے فرمانبردار ہوئے۔

فَقَالُوا عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِّلْقَوْمِ
 الظَّالِمِينَ ﴿٨٦﴾

۸۶۔ انہیں اکھئے اساں اللہ تے بھروسہ رکھیندے ہیں
 اے ساڈے رب ساکوں ظالم قوم کیے آزمائش واسبب
 نہ بنا۔

وَنَجِّنَا بِرَحْمَتِكَ مِنَ الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٨٧﴾

۸۷۔ تے ساکوں کافریں کنیں اپنی رحمت نال بچا۔

وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ وَأَخِيهِ أَن تَبَوَّأِ لِقَوْمِكُمَا
 بِمِصْرَ يَمُونًَا وَاجْعَلُوا بُيُوتَكُمْ قِبْلَةً وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ
 وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٨﴾

۸۸۔ تے اسان موسیٰ تے اوندے بھراکوں وحی کیتی جو
 تساں معروچ اپنی قوم واسطے رہن دیاں کچھ جہیں
 خاص کر گھنوتے اپنے گھریں کوں آٹے سامنے بناؤ تے
 نماز ٹہباکے پڑھوتے مومنین کوں خوش خبری بڑے بڑے۔

وَقَالَ مُوسَىٰ رَبَّنَا إِنَّكَ آتَيْتَ فِرْعَوْنَ وَمَلَكَ
 زِينَةً وَأَمْوَالًا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا رَبَّنَا لِيُضِلُّنَا
 عَنْ سَبِيلِكَ رَبَّنَا اطْمِسْ عَلَىٰ أَمْوَالِهِمْ وَاشْدُدْ
 عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُوا حَتَّىٰ يَرَوُا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿٨٩﴾

۸۹۔ تے موسیٰ اکھیاے ساڈے رب بے شک تیں
 فرعون تے اوندے سرداریں کوں سونھپ (دنیا دا) بڑے
 تے دنیاوی زندگی وچ مال بڑے لے ساڈے رب ایں
 واسطے جو او تیبڑے رستے کنیں بٹاؤن لے ساڈے
 رب انہیں دے مال برباد کر ڈے تے انہیں دے
 دلیں تے سزا لہا او ایمان نہ انیسن جے تیں او ڈکھ
 والا عذاب نہ ڈیکھن۔

قَالَ قَدْ أُجِيبْتُ دَعْوَتُكُمْ فَاَسْتَجِبُوا وَلَا تَتَّبِعُوا
سَبِيلَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۹۱﴾

وَجُورُنَا بِبَنِي إِسْرَآئِيلَ الْبَحْرَ فَأَتَبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ
وَجُنُودُهُ بَغْيًا وَعَدُوًّا كَافًّا إِذَا أَدْرَكَهُ الْعَوَقُ قَالَ
أَمِنْتُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا الَّذِي آمَنْتُ بِهِ بَنُو إِسْرَآئِيلَ
وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿۹۲﴾

الَّذِينَ وَقَدْ عَصَيْتَ قَبْلُ وَكُنْتَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ ﴿۹۳﴾

فَالْيَوْمَ نُنَجِّيكَ بِبَدَنِكَ لِتَكُونَ لِمَنْ خَلَقَكَ آيَةً
وَإِنَّ كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ عَنْ آيَاتِنَا لَغَفُلُونَ ﴿۹۴﴾

وَلَقَدْ بَوَّأْنَا بَنِي إِسْرَآئِيلَ مَبَآئِدَ صِدْقٍ وَرَزَقْنَاهُمْ
مِنَ الطَّيِّبَاتِ فَمَا اخْتَلَفُوا حَتَّى جَاءَهُمُ الْعِلْمُ إِنَّ
رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ
يَخْتَلِفُونَ ﴿۹۵﴾

وَإِنْ كُنْتَ فِي شَكٍّ مِمَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ فَسْأَلِ الَّذِينَ
يَقْرَءُونَ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكَ لَقَدْ جَاءَكَ الْحَقُّ مِنْ
رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿۹۶﴾

وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ فَتَكُونُونَ
مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿۹۷﴾

۹۰۔ اللہ سب سے فرمائے تہا بڑی بڑو ناہیں دی دعا قبول
کر گدھی گئی تے تے لساں بڑوہیں پیر جہانی رہو تے انہیں
دے راہ دی بیروی اصلو نہ کرو جیرھے علم نہیں رکھیندے
۹۱۔ تے اساں بنی اسرائیل کوں سمندر کنیں پار لنگھائے
سے تے فرعون تے اوندے لشکر منہ زوری تے قلم
نال انہیں دا پیچھا کیستے تے جڈاں او غرق تھیوٹ گبے
تے اوں آکھئے میں میندا جو بے شک کوئی معبود نہیں
اوندے سوا جیندے تے بنی اسرائیل ایمان گھن آئن تے
میں فرمانبرداریں وچو ہاں۔

۹۲۔ ہن میندیں پہلے تیں نافرمانی کیتی تے توں گیڑ
گھٹن والیں وچو ہاویں۔

۹۳۔ اچ اساں تیبڑے بدن کوں نجات دیندے ہیں
تاں جو توں نشان ہوویں انہیں واسطے جیرھے تیبڑے
بعد آون تے بے شک پہوں سارے لوک ساڈی آیات
کنیں غافلن۔

۹۴۔ تے اساں بنی اسرائیل کوں سچائی والی جا بڑی
تے اساں انہیں کوں پاک چیزاں بڑن علم آون
دے بعد انہیں اختلاف کیتے بیشک
تیبڑا رب انہیں دے درمیان قیامت دے ڈینہ فیصلہ کر
ڈلیں جیندے وچ او اختلاف کریندن۔

۹۵۔ تے جے توں شک وچ ہوویں ایندی وجہ کنیں جو
اساں تیبڑو لہائے تے توں پیچھا انہیں لوکیں کنیں جیرھے
تیں کنیں پہلے کتاب پڑھدن بے شک تیبڑو تیبڑے
رب کنیں حق آگئے تے توں شک کرٹ والیں وچو نہ بڑ۔

۹۶۔ تے انہیں لوکیں وچو نہ اصلو بڑ جنہیں اللہ دے نشانیں
کوں بھٹلائے ناں تاں گھاٹا پاوٹ والیں وچو حق ویسیں۔

۹۷۔ بے شک جیندے اتے تیبڑے رب ولو عذاب دی خبر آگئی ۛ او ایمان نہ انیس۔

۹۸۔ بھانویں انہیں کنیں ہر قسم دے نشان آوہن ول دی او نہ منیسن جے تیں او ڈکھ والا عذاب نہ ڈیکھ گھن۔

۹۹۔ کیوں کوئی ایجھی وستی نہ تھی جیڑھی ایمان گھن آوے با سوائے یونس دی قوم دے جیڈاں او ایمان گھن آئیں اسان انہیں کنیں ذلیل کرن والا عذاب بناڈتے تے انہیں کون ہک وقت تیں فائدہ ڈتے۔

۱۰۰۔ تے جے تیبڑا رب چاہندا جیڑھے زمین وچ ہن سارے ایمان گھن آون ہا کیا توں لوکس کون مجبور کر لیس جو او ایمان گھن آون۔

۱۰۱۔ کہیں شخص کون اختیار نہیں جو او اللہ دے حکم دے بغیر ایمان گھن آوے تے اللہ سیس انہیں تے عذاب نازل کریندے جیڑھے عقل نہیں کریندے۔

۱۰۲۔ توں آکھ ڈیکھ جو آسمانیں تے زمین وچ نشان تے ڈراوے فائدہ نہیں ڈیندے اوں قوم کون جیڑھے ایمان نہ آنے۔

۱۰۳۔ تے کیا او انتظار کریندے ہن انہیں لوکس دے جہاڑیں آلی کار جیڑھے انہیں کنیں پہلے گذر گئیں توں آکھ تسار انتظار کرو میں دی تہاڈے نال انتظار کرکڑ والیں وچو ہاں۔

۱۰۴۔ پچیس اسان اپے رسولیں کول تے مومنین کول پچا گھنسون ایویں ساڈے اتے مومنین کول پچا دٹا فرض۔

۱۰۵۔ توں آکھ اے لوکو جے تسار میڈے دین تے تعلق شک وچ ہونے تے میں انہیں دی عبادت نہیں کریندا جیڑھی تسار اللہ دے سوا عبادت کریندے ۛ تے اصل میں

إِنَّ الَّذِينَ حَقَّتْ عَلَيْهِمْ كَذِبَتْ رَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ ۝

وَلَوْ جَاءَهُمْ كُلُّ آيَةٍ حَتَّى يَرَوْا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ۝

فَلَوْلَا كَانَتْ قَرْيَةٌ أَمَنَتْ فَفَعَلَهَا إِنَّمَا أَنْهَا لِقَوْمٍ يُؤْسُ لَمَّا أَمَنُوا لَسَفَا عَنْهُمْ عَذَابُ الْخِزْيَةِ ۝
الْحَيَوَةُ الدُّنْيَا وَمَتَّعْنَاهُمْ إِلَىٰ حِينٍ ۝

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَأَمَنَّ مِنَ فِي الْأَرْضِ كُلَّهُمْ جِئِعًا
أَفَاكْتَ تَكْرِهُ النَّاسَ حَتَّىٰ يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ۝

وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَنْ تُوَمِّنَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَيَجْعَلُ
الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ ۝

قُلِ انظُرُوا مَاذَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَمَا تُنۢبِئُ
الْآيٰتِ وَالنَّارُ دَعْنٰ قَوْمٍ لَا يُؤۢمِنُونَ ۝

فَهَلْ يَنْتَظِرُونَ إِلَّا مِثْلَ أَيَّامِ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ
قَبْلِهِمْ قُلِ فَانظُرُوا إِلَىٰ مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ ۝

ثُمَّ نُنۢبِئُ رُسُلَنَا وَالَّذِينَ آمَنُوا كَذٰلِكَ حَقَّ عَلَيْنَا
نُجۢجِ الْمُؤْمِنِينَ ۝

قُلِ يٰٓأَيُّهَا النَّاسُ إِن كُنْتُمْ فِي شَكٍّ مِنْ دِينِي
فَلَا أَعْبُدُ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلٰكِن
أَعْبُدُ اللَّهَ الَّذِي يَتَوَفَّكُمُ ۝ وَأُؤْتِ أَنْ أَكُونَ

مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ۝۹

عبادت کریند ان اللہ دی حیرھا تہا کوں مریدے تے میوں
حکم جوتا گئے جو میں مومنین وچو ہاں۔

وَأَنْ أَوِّمَ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ
الشَّارِكِينَ ۝۱۰

۱۰۶۔ تے توں اپنی توجہ کوں دین دوکر ایوں جو توں ہر ڈنگ
ول کنیں پاک ہوویں تے توں مشرکین وچو نہ ہن۔

وَلَا تَدْعُ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ
إِنْ فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذَا مِنْ الظَّالِمِينَ ۝۱۱

۱۰۷۔ تے توں اللہ دے سوا کہیں کوں نہ سبڈ حیرھے تیکوں
نہ نفع جوبندن نہ نقصان تے جے توں اے کریسین بیشک
توں ظالمین وچو ہن ویس۔

وَأِنْ يَسْأَلْكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ
وَإِنْ يَرِدْكَ بِخَيْرٍ فَلَا رَادَّ لِفَضْلِهِ يُصِيبُ بِهِ مَنْ
يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ۝۱۲

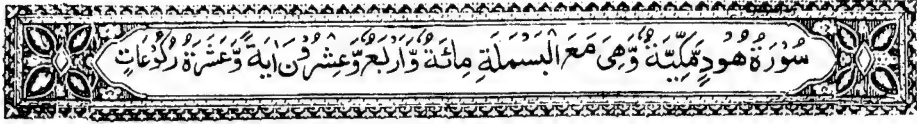
۱۰۸۔ تے جے اللہ سیس تیکوں کوئی تکلیف پچا دے
اوندے سوا کوئی بیا ہٹا نہیں سگدا جے تیڈے کیتے
کوئی چنگائی چا ہے تے اوندے فضل کوں کوئی روکٹ والا
نئیں۔ اپٹے بندیں وچو جندے اتے چا بندے اپنا فضل
کریدے تے او بہوں بخشٹ والا تے ول ول رحم کرن والا۔

قُلْ يَأَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَخِ
اهْتَدُوا قَاتِلُوا نَفْسَ الْفَاسِقِ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّا
بِضَلِّ عَيْنِنَا وَمَا أَمْرُكُمْ بِيَوْمِ الْقِيَامِ ۝۱۳

۱۰۹۔ توں اکھ اے لوکو تہا ڈو تہا ڈے رب ولو حق آگئے
تے حیرھا ہدایت پیسی او اپنی ذات دے فائدے کیتے
ہدایت پیسی تے حیرھا گمراہ قیسی اوندنا نقصان ہونکوں قیسی
تے میں تہا ڈا ذمہ وار نہیں۔

وَأَتَيْنَا مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَاصْبِرْ حَتَّىٰ يَخْلُكُمُ اللَّهُ ۚ وَهُوَ
خَيْرُ الْخَالِكِينَ ۝۱۴

۱۱۰۔ توں اوندی پیروی کر جو تیڈو وحی کیتی گئی تے توں صبر
کر جے تیں اللہ فیصلہ کر ڈیوے تے او چنگا فیصلہ کرن والا۔

سورة ہود مکیء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۲۴ آیات تے ۱۰ رکوعن

- ۱۔ میں شروع کرینداں اللہ دے ناں نال حیرما بن منکے
بُولُوں والا تے ول ول رحم کرٹ والا۔
- ۲۔ میں اللہ بکھن والا ہاں۔ اے کتاب جیندی آیات
مضبوط کیتیاں گئیں تے ول سیاٹے تے بہوں باخبر خدا
ولو کھول کھول کے بیان کیتیاں گئیں۔
- ۳۔ جو تساں اللہ دے سوا کہیں دی عبادت نہ کرو میں تہا بڑے
واسطے خدا ولو بڑا ول والا تے خوشخبری بُولُوں والا ہاں۔
- ۴۔ تے تساں اپنے رب کنیں بخشش منگوتے ول او نہر جھکو
او تہا کوں ہر مقررہ وقت میں چنگا سامان بڑیسی تے ہر فضل
والے کوں اپنا فضل بڑیسی جے تساں پھر ولیو تے بے شک
میں تہا کوں ہک وڈے بڑیندے عذاب کنیں بڑینداں۔
- ۵۔ اللہ دو تساں ولے تے او ہر شے تے قادر۔
- ۶۔ سٹو بے شک او لپٹے سینے مرڑیندن تاں جو او اول
کنیں کئے رہوں۔ سٹو جڈاں او اپنے کپڑے پیندن تے
جو او کیندن تے جو او ظاہر کریندن او چاندے بیشک
او سینے دی گالہیں کوں جابٹن والا۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

الَّذِينَ كُتِبَ لَهُمُ الْحِكْمَةُ إِنَّهُمْ لَمَّا فَضِلَتْ مِنْ لَدُنْ
حَكِيمٍ خَبِيرٍ ②

أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي أَخْبِرُكُمْ مِنْهُ نَبَأٌ وَبَشِيرٌ ③

وَأَنِ اسْتَغْفِرُوا ذُنُوبَكُمْ ثُمَّ تَوَلَّوْا إِلَيْهِ يَسْتَغْفِرْكُمْ
مَتَاعًا حَسَنًا إِلَى أَجَلٍ مُّسَمًّى وَيُؤْتِ كُلَّ ذِي فَضْلٍ
فَضْلَهُ وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ
يَوْمٍ كَبِيرٍ ④

إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ⑤
أَلَا إِنَّهُمْ يَخْشَوْنَ صُورَهُمْ لَيَسْتَخِفُّوا مِنْهُ الْآ
حِينَ يَتَخَفَتُونَ أَفْئِدَتَهُمْ لَعَلَّكُمْ لَا يَمَيِّزُونَ وَمَا
يُبْلِغُونَ إِلَهُهُ عَلَيْهِمْ يَدَاتِ الضُّلُوفِ ⑥

۷۔ زمین وچ کوئی جانور نہیں جیندا رزق اللہ دے دے نہ
نہ جوڑے تے او چاندے اوں جانور دی عارضی رہن دی جا
تے مستقل رہن دی جا کوں دی۔ اے سب کچھ کھلی کھلی
کتاب وچ۔

۸۔ اوہوہ میں آسمانیں تے زمین کوں بھی وقتیں وچ پیدا
کیے تے اوندا عرش پانی تے ہے تاں جو تہاڑا امتحان گئے
جو تہاڑے دے کون چنگا کم کریندے تے جے توں آکھیں
جو بے شک تساں مرڻ دے بعد اٹھائے ویسوتے کافر
ضرور آکھن جو اے تے کھلا کھلا جادو (دکھا)

۹۔ تے جے اساں انہیں کنیں عذاب گٹری دی مدت تیں
کچھو کر ڈیوں تے او ضرور آکھن کیرھی شے اوں کوں ریندی
پئی سٹو جیڈاں انہیں تے او عذاب اوس انہیں کنیں
بٹایا دلیسی تے حیرے عذاب تے او کھلے ہن اوہو
انہیں کوں ولید گھنسی۔

۱۰۔ تے جے اساں انسان کوں اپٹے ولورمت چکھاؤں ولا
اوں کنیں کھس گھنوں تے بے شک او ناامید تے ناشکرا
تھیویندے۔

۱۱۔ تے جے اساں اوں کوں بڑکھ پھچن دے بعد نعل چکھاؤں
تے او ضرور آکھن میڈیاں میڈیاں ٹل گئیں تے بے شک
او بہوں اکر پکڑن والا تے فز کرڻ والا۔

۱۲۔ سوانے انہیں دے حیرے صبر کرن تے جینگے کم کرن ایجے
ہن جنہیں واسطے وڈا اجر تے بخشش۔

۱۳۔ کافر اے امید کریندن جو توں اپنی وحی دا حصہ چھوڑ
ڈیسیں تے ایندے نال تیڈا سیدہ تنگ تھیویندے کافر
دے اے آکھن تے جوادندے اے خزانہ کیوں نہیں لٹھا
یا اوندے نال فرشتہ کیوں نہیں آیا توں تے محض بڑا وٹ

وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ مُسْتَقَرَّهَا وَمُسْتَوْدَعَهَا كُلٌّ فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٧﴾

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَكَانَ عَرْشُهُ عَلَى الْمَاءِ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَلَئِنْ قُلْتِ إِنَّكُمْ مَعِجُونُ مِنْ بَعْدِ الْمَوْتِ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ ﴿٨﴾

وَلَئِنْ أَخَّرْنَا عَنْهُمُ الْعَذَابَ إِلَى أُمَّةٍ مَعْدُودَةٍ لَيَقُولُنَّ مَا يَحْبِصُهُ الْيَوْمَ يَأْتِيهِمْ لَيْسَ مَعَهُمْ عَنْهُمْ وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٩﴾

وَلَئِنْ أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً ثُمَّ نَزَعْنَاهَا مِنْهُ إِنَّهُ لَيَكُوفُ كُفُورًا ﴿١٠﴾

وَلَئِنْ أَذَقْنَاهُ نِعْمَاءَ بَعْدَ ضَرَاءٍ مَسْتَهْزِئَةٍ لَيَقُولَنَّ ذَهَبَ السَّيِّئَاتُ عَنِّي إِنَّهُ لَفَرِحٌ فَخُورٌ ﴿١١﴾

إِنَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿١٢﴾

فَلَحَلَّكَ تَارِكٌ بَعْضُ مَا يُوْحَىٰ إِلَيْكَ وَصَافِيٌّ بِهِ صَدْرُكَ أَنْ يَقُولُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ كَنْزٌ أَوْ جَاءَ مَعَهُ مَلَكٌ إِنَّمَا أَنْتَ نَذِيرٌ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿١٣﴾

والا میں تے اللہ ہر شے دا کار ساز۔

۱۴۔ کیا او آبدن جو ایں کتاب گھر دگر ہی ۷ توں آکھ جے تسان
سچے ۷ تے ایتھو جیہاں بڑا سورتاں گھڑ پڑ کھا لو تے
اللہ دے سوا جیندی تہا کوں طاقت سب گھنو۔

۱۵۔ جے او تیکوں جواب نہ بڑیوں (تیڈی گال نہ منن) اتے
توں چاٹ گھن جو تیڈو بہایا گئے او اللہ دے علم نال تے
اللہ دے سوا پیا کوئی عبادت دے لائق نہیں تے کیا تسان
فرمانبردار مہسو۔

۱۶۔ جیرھا دنیاوی زندگی تے اوندے سوٹھپ کوں چاہی
اساں انہیں دے اعمال دا بدلہ ایندے وچ پورا کر ڈیسوں
تے انہیں کیتے اوندے وچ کوئی کمی نہ کیتی ویسی۔
۱۷۔ اے او لوکن جنہیں واسطے آخرت وچ صرف بھاء تے
ایندے وچ جو بٹائے انہیں او ونجج ویسی تے جو او کیندے
پین او تباہ تھی ویسی۔

۱۸۔ کیا جیرھا شخص اپنے رب کیں روشن دلیل تے قائم
تے جیندے تیکھو خداو لو بک گواہ اوتی تے اوں کیں پہلے
موسیٰ دی کتاب امام تے رحمت بانی آپکے ۷ اے اوں کوں
میندن تے جیرھا انہیں ٹولیں دچو نہ نیسی اوندے وعدے
دی جا بھاء ۷ ایندے بارے وچ کہیں شک وچ نہ پو
بے شک اے تیڈے رب و لو سچ تے اکثر لوک
ایمان نہیں ایندے۔

۱۹۔ اوں کیں وڈا ظالم کوں جیرھا اللہ تے کوڑ گھڑے
اے لوک اپنے رب دے سامنے پیش کیتے دسین تے
گواہ اکھن اے لوکن جنہیں اپنے رب تے کوڑ بدھن
سٹو ظالمیں تے اللہ دی لعنت۔

۲۰۔ تے ظالم اوہن جیرھے اللہ دی راہ کیں روکیندن تے

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ فَأَنذَرْتُكُمْ يَوْمَ مِثْلِهِ
مُفْتَرِيَةٍ وَادْعُوا مَنِ اسْتَقَعْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ
كُنْتُمْ صَادِقِينَ ⑤

فَالَمْ يَسْتَجِيبُوا لَكُمْ فَأَعْلَمُوا أَنَّمَا أُنْزِلَ بِعِلْمِ اللَّهِ
وَأَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَهَلْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ⑥

مَنْ كَانَ يَرْيِدُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزَيَّنَّا لَهَا تُفَاتٍ
إِلَيْهِمْ أَعْمَالَهُمْ فِيهَا وَهُمْ فِيهَا لَا يُبْخَسُونَ ⑦

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ إِلَّا النَّارُ
وَحَبِطَ مَا صَنَعُوا فِيهَا وَبِطُلَّ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ⑧

أَفَمَنْ كَانَ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّهِ وَيَتْلُوهُ شَاهِدٌ مِنْهُ
وَمِنْ بَيْنِهِ كُتُبٌ مُّوسَىٰ إِمَامًا وَرَحْمَةً أُولَئِكَ
يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ مِنَ
الْأَغْزَابِ فَاَلْتَأْرَ مَوْعِدُهُ فَلَا تَكُ فِي
مِيزَانِهِ مِثْقَلُهُ إِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ وَلَكِنَّ
أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ⑨

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أُولَئِكَ
يُعْرَضُونَ عَلَىٰ رَبِّهِمْ وَيَقُولُ الْأَشْهَادُ هَؤُلَاءِ
الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَىٰ رَبِّهِمْ إِلَّا لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى
الظَّالِمِينَ ⑩

الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا

وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿۵﴾

اوندے وچ بگم پیدا کرن چاہندن تے اے آخرت دے وی منکرن۔

أُولَٰئِكَ لَمْ يَكُونُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ يَضْعَفُ لَهُمُ الْعَذَابُ مَا كَانُوا يَسْتَطِيعُونَ السَّعْيَ وَمَا كَانُوا يَبْصُرُونَ ﴿۶﴾

۲۱۔ اے لوک ملک وچ اللہ والیں کوں ہر انیس بگدے تے اللہ دے سوا بیا کوئی انہیں دے سبکتی نیں انہیں کوں وڈا عذاب ڈرنا ویسی نہ او سٹن دی طاقت رکھیندن تے نہ او بڑیکھ سگدن۔

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَصَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿۷﴾

۲۲۔ ایسے لوکن جنہیں اپنے آپ کوں گھٹے وچ سٹے تے جیرھا او کوڑ گھڑندے ہن او وی دھنچ گئے۔

لَا جَزَاءَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمْ الْخَاسِرُونَ ﴿۸﴾

۲۳۔ بے شک اے گال پکی جو او آخرت وچ گھٹا پاوٹ والن۔

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَآخَبَتْهُمُ إِلَىٰ رَبِّهِمْ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۹﴾

۲۴۔ بے شک جیرھے لوک ایمان گھن آئن تے نیک عمل کیتے نیں تے اپنے رب دو بھک گئیں ایسے لوک بہشتی ہن اوندے وچ ہمیشہ رہن۔

مَثَلُ الْفَرِيقَيْنِ كَالْأَصْحَنِ وَالْأَصْمَرِ وَالْبَصِيرِ وَالسُّبْحِ هَلْ يَسْتَوِينَ مَثَلًا أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿۱۰﴾

۲۵۔ دو لوک دی مثال اندھے تے بوڑے سو بھاکے تے سٹن والے کیا انہیں ڈوناہیں دی حالت بکو جہیں تھی بگدی کیا تاساں ول وی نیں سمجھندے۔

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿۱۱﴾

۲۶۔ تے اسان نوح کوں اوندی قوم دو پھٹے تے اول آکھے بے شک میں تہا ڈو کھلا کھلا ہوشیار کرن والا ہاں

أَنْ لَا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ أَلِيمٍ ﴿۱۲﴾

۲۷۔ جو تاساں اللہ دے سوا بیا کہیں دی عبادت نہ کرو بے شک میں تہا ڈرے اتے ڈکھ والے ڈینہرے عذاب کنیں ڈرواں۔

فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ مَا تَرِيدُ إِلَّا بَشْرًا مِثْلَنَا وَمَا تَرِيدُ إِلَّا أَنْ تَتَّبِعَكَ إِلَّا الَّذِينَ هُمْ أَرَادُوا لَنَا بَادِيَ السَّيِّئِ وَمَا تَرَىٰ لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ بَلْ نَنْظُرُكُمْ كَذِبِينَ ﴿۱۳﴾

۲۸۔ اوندی قوم دے کافرین وچو وڈے لوک آکھے اسان تیکوں اپنے جہاں بندہ ڈہرے میں تے میں تیریدی پیڑی کیتی او عالم نگاہ وچ سب توں زیادہ ذلیل لوک اسان تہا ڈرے وچ اپنے اتے کوئی فضیلت نلے ڈہرے تے اسان تہا کوں کوڑا سمجھندے میں۔

قَالَ يَقَوْمِ ارْعَيْتُمْ اِنْ كُنْتُ عَلٰى بَيِّنَةٍ
مِّنْ رَبِّىْ وَاتَّبِعْنِىْ رَحْمَةً مِّنْ عِنْدِىْ
فُعَيِّنْتُ عَلَيْكُمْ اَنْلَزِمُكُمْوهَا وَاَنْتُمْ لَهَا
كٰرِهُونَ ﴿۳۹﴾

۲۹۔ اوں اکھیاے میڈی قوم تساں بھلا بڑسو جے میں
اپنے رب کنیں کملی دلیل تے ہواں تے اوں میگوں اپنے ولو
رحمت وی بڑتی جیرہی تہا بڑے اتے ظاہر کاء نیں تھی
پئی (بڑسی نیں پئی) کیا اساں تہاکوں او دلیل زوریں
ریت منوا گھنسون بھانویں تساں ناپسند کرد۔

وَيَقَوْمِ لَا اَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مَا لَآ اَنْ اَجْزِىَ اِلَّا
عَلٰى اللّٰهِ وَمَا اَنَاْ بِظَارِدِ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا اِنَّهُمْ مُّلْقَوْنَ
رَبِّهِمْ وَلٰكِنِّىْ اَرْسَلْتُكُمْ قَوْمًا تَجْهَلُوْنَ ﴿۴۰﴾
وَيَقَوْمِ مَنْ يَنْصُرُنِىْ مِنَ اللّٰهِ اِنْ طَرَدْتُمْهُمْ اَفَا
تَذَكَّرُوْنَ ﴿۴۱﴾

۴۰۔ تے اے میڈی قوم میں تساں کنیں ایندے بدبچ کوئی
مال نیں منگدا میڈا بدلہ صرف اللہ کنیں ہے تے منوں والیں
کوں میں دھکے ڈیوئی والا نہیں۔ بے شک او اپنے رب کوں
ملوں والیں تے اصل میں تہاکوں جاہل قوم سمجھداں۔
۴۱۔ تے اے میڈی قوم جے میں دھکے ڈیواں تے اللہ لو
ملن آئی سزاتوں بچاؤں کیستے میڈی کون مدد کرہی کیا
تساں دل دی سمجھندے تو ہے۔

وَلَا اَقُوْلُ لَكُمْ عِنْدِىْ خَزَايِنُ اللّٰهِ وَلَا اَعْلَمُ
الْغَيْبِ وَلَا اَقُوْلُ اِنِّىْ مَلَكٌ وَلَا اَقُوْلُ لِلَّذِيْنَ
تَزِدُّهُمْ اٰيٰتِيْكُمْ لَنْ يُؤْتِيَهُمُ اللّٰهُ خَيْرًا اَللّٰهُ
اَعْلَمُ بِمَا فِىْ اَنْفُسِهِمْ اِنِّىْ اِذَا لَمَسَ الظّٰلِمِيْنَ ﴿۴۲﴾

۴۲۔ تے میں تہاکوں اے نیں آہا جو میں کنیں اللہ دے
خزانے ہن تے میں غیب وی نیں جاندیا تے نہ میں اے
آہاں جو میں فرشتاں تے نہ میں آہاں انہیں لوکں دے
متعلق جیرہی تہا بڑی اکھیں وچ ذلیلن جو اللہ سنیں انہیں
کوں چھگانی اصلو نہ ڈیسی اللہ جاندے جو انہیں دے دیں
وچ بے شک میں ظالمیں وچو تھی ویساں جے میں تہا بڑی
گال مناں۔

قَالُوا يٰنُوْحُ قَدْ جِئْنَاكَ فَكَتَرْتَ جِدْلًا كُنَّا فَايْتَا
بِمَا نَعِدُ نَا اِنْ كُنْتَ مِنَ الصّٰدِقِيْنَ ﴿۴۳﴾

۴۳۔ انہیں آکھئے اے نوح توں سا بڑے نال بحث کر
چکیں تے بہوں بحث کر چکیں جے توں سچا ایں تے او عذاب
گھن آجیں کنیں سا کوں ڈیریں۔

قَالَ اِنَّمَا يٰتِيْكُمْ بِهِ اللّٰهُ اِنْ شَاءَ وَمَا اَنْتُمْ
بِعٰجِزِيْنَ ﴿۴۴﴾

۴۴۔ اوں آکھئے جے اللہ چاہی تے او تہا بڑے اتے
اونکوں گھن اوسی تے تساں اونکوں روک لوئے سگدے

وَلَا يَنْفَعُكُمْ نَصِيْحَتِىْ اِنْ اَرَدْتُ اَنْ اَنْصَحَ لَكُمْ
اِنْ كَانَ اللّٰهُ يُرِيْدُ اَنْ يُعْوِيْكُمْهُ هُوَ رَبُّكُمْ

۴۵۔ تے میڈی خیر خواہی تہاکوں فائدہ نہ ڈیسی جے میں
تہا بڑی خیر خواہی چاہاں وی جے اللہ تہاکوں ہلاک کرن چاہے

وَالَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿۵﴾

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ إِنْ افْتَرَيْتُهُ فَعَلَّكَ أَجْرًا لَوْ
وَإِنَّا بِرَبِّیْ وَمِنَّا تُجْرَمُونَ ﴿۶﴾

وَأُدْعَىٰ إِلَىٰ نُوحٍ أَنَّهُ لَنْ يُؤْمِنَ مِنْ قَوْمِكَ إِلَّا
مَنْ قَدْ آمَنَ فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿۷﴾

وَاصْبِرْ لِفُلْكَ يَا عِيسَىٰ وَخِينَا وَلَا تُخَاطِبُنِي فِي
الَّذِينَ ظَلَمُوا إِنَّهُمْ مُّغْرَقُونَ ﴿۸﴾

وَيَصْنَعُ الْفُلْكَ تَتْلُو مَرْعَاهُ مَلَأَتْ مِنْ قَوْمِهِ
سَفَرًا مِنْهُ قَالَ إِنْ تَسْخَرُونَ مِنِّي فَإِنَا نَسْخَرُ مِنْكُمْ
كَمَا تَسْخَرُونَ ﴿۹﴾

تَسُوفَ تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَ
يَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿۱۰﴾

كَتَبَ إِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَكَانَ الْتَنُورُ
قُلْنَا اخْلُ فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجَيْنِ
أُشْبِنَ وَأَهْلَكَ إِلَّا مَنْ سَبَقَ عَلَيْهِ
الْقَوْلُ وَمَنْ آمَنَ وَمَا آمَنَ مَعَهُ إِلَّا
قَلِيلٌ ﴿۱۱﴾

وَقَالَ ارْكَبُوا فِيهَا بِسْمِ اللَّهِ مَجْهَرًا وَمُرْسَهًا
إِنَّ رَبِّي لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۱۲﴾

وَبِهِ نَجْرِي بِهِمْ فِي مَوْجٍ كَالْجِبَالِ تَنَادَى
نُوحٌ ابْنَهُ وَكَانَ فِي مَعْزِلٍ يُبَيِّئُ أَنْ يَرْكَبَ مَعَنَا

تے اور تہا ڈار ب تہا اور بول دلیو۔

۳۶۔ کیا او کہیں اسے اور آپ گھڑی، توں اکھ جے میں
آپ گھڑی، تے میڈا جرم میڈے اتے پوسی تے میں
تہا بڑے جرم میں کیں بری آن۔

۳۷۔ تے نوح دو وحی کیتی گئی، جو بے شک تیلہی قوم وچ
جیرھے ایمان گھن آن انہیں نے سوا بیا کوئی وی ایمان نہ
انہی تے توں جو اور کیندے بین اوندے اتے افسوس نہ کر۔

۳۸۔ توں ساڈی اکھیں دے سامنے تے ساڈی وحی دے مطابق بیڑی
بٹاتے ٹالیں دے متعلق میڈے نال کوئی گال نہ کریں بیشک
او غرق کیتے ولین۔

۳۹۔ تے او بیڑی بنیڈا با تے جہاں اوندی قوم راکھی وڈا
آدی اتھاؤ لنگھے با اوندے اتے کھن با اوں اکھیا جے ارج
تساں ساڈے نال کھدے، بے شک اساں وی تہا بڑے
ایکھلسوں جیویں تساں کھلسے۔

۴۰۔ تے جلدی تہا کوں پتہ لگ ولسی جو کیندو ذلیل کرن والا
عذاب اوندے تے کیندے اتے مقیمی عذاب ہندے۔
۴۱۔ تے جہاں ساڈا حکم آویسی تے نیں ویہہ پوسی زور نال
اساں اکھسوں ایندے وچ ہر شے دے بڑو بڑو جوڑے
سوار کر تے اپنے گھروالیں کوں وی تے منق وایں کوں سوئے
اوں شخص دے جیندے کیتے ساڈے عذاب دا حکم جاری تھی
چکے۔ اوندے منق والے بہوں تھوڑے ہن۔

۴۲۔ تے اوں اکھے اوندے وچ سوار تھی و بخوالہ دے نال
نال اوڑسی تے اللہ دے نال نال کھڑی بے شک میڈا
رب بہوں بخشش والا تے ول دل رحم کرن والا۔

۴۳۔ تے او بیڑی انہیں کوں گدھی ویندی بانی پہاڑیں آئی کار
اچی لہریں وچ تے اوں ویلھے حضرت نوح اپنے پتر کوں

لَا تَكُن مَعَ الْكَافِرِينَ ﴿۳۰﴾

سُبیئے اول دیکھو او اوں کنیں انج تھی گئے اے میڈے
پتر توں ساڈے نال سوار تھی ونج تے توں کافرین
وچوں نہ بن۔

قَالَ سَأُوْنِيْ اِلَى جَبَلٍ يَّغْصِيْنِيْ مِنَ الْمَاءِ قَالَ
لَا عَاصِمَ اِيَّوْمَ مِنْ اَمْرِ اللّٰهِ اِلَّا مَنْ رَّحِمَ وَحَالَ
بَيْنَهُمَا الْوُجُوْهُ فَكَانَ مِنَ الْمُهْرَقِيْنَ ﴿۳۱﴾

۳۰۔ اوں آکھئے میں بُئیں کہیں پہاڑی تے پناہ گھنساں
او میکوں پانی کنیں بچا گھنسی۔ اوں آکھئے اِنج اللہ اے
عذاب کنیں کوئی نیں بچا سبگا سوائے اوندے جندے
اتے او رحم کرے تے ہوں ویلے بڑونا میں دے درمیان
ہک بھولی آگئی تے او پڑن والیں وچر تھی گیا۔

وَقِيلَ يَا اَرْضُ ابْلَعِيْ مَاءَكَ وَيسٰٓءَا اَقْبِلِيْ
وغيض الماء وقضى الامر واستوت على الْغُورِيْ
وَقِيلَ بُعْدًا لِلْقَوْمِ الظّٰلِمِيْنَ ﴿۳۲﴾

۳۱۔ تے آکھیا گیا اے زمین توں اپنے پانی کوں نگل
ونج تے اے آسمان توں دی کھڑ ونج تے پانی سبک گیتے آکھیا گیا ظالم
قوم واسطے تباہی مقدر۔

وَنَادٰى نُوحٌ رَّبَّهٖ فَقَالَ رَبِّ اِنَّ ابْنِيْ مِنْ اَهْلِيْ
وَ اِنَّ وَعْدَكَ الْحَقُّ وَاَنْتَ اَكْرَمُ الْحٰكِمِيْنَ ﴿۳۳﴾

۳۲۔ تے نوح اپنے رب کوں سُبیئے اے میڈے رب
بے شک میڈا پتر میڈے گھر والیں وچر تے بے شک تیرا
وعدہ سچا تے توں ساریں فیصلہ کرن والیں وچر چکا فیصلہ
کرن والیں۔

قَالَ يٰنُوْحُ اِنَّهٗ لَيْسَ مِنْ اَهْلِكَ اِنَّهٗ عَمَلٌ غَيَّرَ
صٰلِحٌ فَلَا تَسْئَلْنِىْ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ اِنِّىْ
اَعْظُكَ اَنْ تَكُوْنَ مِنَ الْجٰهِلِيْنَ ﴿۳۴﴾

۳۳۔ اللہ آکھئے اے نوح اے تیرے گھر والیں وچر اصلو
نیں اوندے کم چنگے نیں۔ توں میں کنیں ایجا سوال نہ کر جند
تیکوں علم نیں۔ میں تیکوں نصیحت کرینداں اے نہ تھیوے جو
توں جاہلیں وچر تھی ونجے۔

قَالَ رَبِّ اِنِّىْ اَعُوْذُ بِكَ اَنْ اَسْئَلَكَ مَا لَيْسَ لِىْ بِهِ
عِلْمٌ وَّ اِلَّا تَغْفِرْ لِيْ وَ تَرْحَمْنِىْ اَكُنْ مِنَ
الْخٰسِرِيْنَ ﴿۳۵﴾

۳۴۔ اوں آکھئے اے میڈے رب میں تیرے ام شام وچ
اندل جو میں تیں کنیں او سوال کراں جند میکوں علم نیں تے
جے میں میکوں نہ بخشیا تے میڈے اے رحم نہ کیتا تے میں
گھاٹا پاوٹ والیں وچر تھی ولساں۔

قِيلَ يٰنُوْحُ اهْبِطْ بِسَلٰمٍ مِّنَّا وَ بَرَكَاتٍ عَلَيْنَا وَ
عَلٰى اُمَمٍ مِّنْ مَّعَكَ وَاُمَمٌ سَبَّحُوْهُمْ فَمِنْهُمْ
مِّنَّا عَادَابُ الْاٰلِمِيْنَ ﴿۳۶﴾

۳۵۔ آکھیا گیا اے نوح ساڈے ولو سلامتی نال تے انہیں
برکتیں نال جبریاں تیرے تے انہیں امتیں تے تھیں جبریاں
تیرے نال سفر کرتے کچھ جالعتاں اوہن جہنیں کوں

ضرور اسان فائدہ کچھ پسوں تے پچھیں انہیں کوں سا بڑے
ولو بڑکھ والا عذاب پہنچسی۔

۵۰۔ اے غیب دیاں خبراں بن جیرھیاں اسان تیکوں وحی
کیتن ایں کنیں پہلے نہ توں تے نہ تیڈی قوم ایکوں
چاندی بان توں صبر کر بے شک چنگا انجام النکسین بڑن
والیں دا۔

تِلْكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهَا إِلَيْكَ مَا كُنْتَ
تَعْلَمُهَا أَنْتَ وَلَا قَوْمُكَ مِنْ قَبْلِ هَذَا فَاصْبِرْ
إِنَّ الْعَاقِبَةَ لِلْمُتَّقِينَ ۝

۵۱۔ تے عاد دو انہیں دے بھرا ہود کوں پھٹے سے اول
آکھئے اے میڈی قوم تساں اللہ دی عبادت کرواوندے
سوا کوئی تہا بڑا معبود نہیں۔ تساں تے صرف کوڑکھڑن
والے۔

وَالِى عَادِ أَخَاهُمْ هُودٌ قَالَ يَقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ
مَا لَكُمْ مِنَ اللَّهِ غَيْرُهُ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا مُفْتَرُونَ ۝

۵۲۔ اے میڈی قوم میں تساں کنیں ایند کوئی اجڑیں منگدا میڈا اجر
محض اللہ دے دے ہے جیں میکوں پیدا کیتے کیا تساں
عقل کنیں کم نو مھے گھنڈے۔

يَقَوْمِ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِنْ أَجَرِيَ إِلَّا عَلَى
الَّذِي فَطَرَنِي أَفَلَا تَعْقِلُونَ ۝

۵۳۔ اے میڈی قوم تساں اپٹے رب کنیں بخشش منگوتے
ہونو رجوع کرو او تہا بڑے اتے آسمان کنیں بڑا بڑھا
میند و سبسی تے تہا کوں طاقت دے بعد بی دودھ طاقت
ڈیسی تے مجرم حق کے خدا کنیں من نہ پھرو۔

وَيَقَوْمِ اسْتَغْفِرُكُمْ رَبُّكُمْ ثُمَّ تَوَلَّوْا إِلَيْهِ يُوَسِّلِ
السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ فَمِنْ دَاوَا وَيُرْزِقُكُمْ فُتُورًا إِلَى ثَوْبِكُمْ
وَلَا تَسْأَلُوهُ مُجْرِمِينَ ۝

۵۴۔ انہیں آکھئے اے ہود توں سا بڑے کوہو روشن
دلیل نو جیں گھن آیا تے اسان تیڈے آکھن تے اپٹے
خدا ئیں کوں نے چھوڑ بگدے تے تیکوں اسان نے
میندے۔

قَالُوا يَهُودُ مَا جِئْتَنَا بِبَيِّنَةٍ وَمَا نَحْنُ بِتَارِكِي
الْهِنَا عَنْ قَوْلِكَ وَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ ۝

۵۵۔ اسان تیڈے متعلق اے آکھ بگدے میں جو
سا بڑا کوئی معبود بڑے ارادے نال تیڈے پچھو بگ گئے
اون آکھئے میں اللہ کوں گواہ ٹیندا تے تساں وی گواہی ڈیو
تے میں تہا بڑے شرک کنیں بری آں۔

إِنْ نَقُولُ إِلَّا اعْتَرَاكَ بَعْضُ آلِهَتِنَا بِسْمٍ قَالَ إِنِّي
أَشْهَدُ اللَّهَ وَاشْهَدْ وَأَنِّي بَرِيءٌ مِمَّا تُشْرِكُونَ ۝

۵۶۔ ایندے علاوہ تساں سارے کھٹے رل کے میڈے

مِنْ دُونِهِ فَيَكِيدُونَنِي حَيًّا ثُمَّ لَا يَنْظُرُونَ ۝

خلان منصوبہ بناؤ تے ول میگوں مہلت نہ ڈیو۔

۵۷۔ بے شک میں اللہ تے بھروسہ کرینداں جبرہا میڈا
تے تہا ڈا رب۔ کوئی جانور نہیں جیندے متھے کوں اللہ تے
پکڑیا ہو یا نہ ہوے۔ بے شک میڈا رب سدھے
راہ تے کھڑے۔

۵۸۔ جے تساں کنڈ پھیر گھنوتے بے شک میں تہا کوں
پکڑا ڈتے جیندے نال میگوں پھٹیا گئے۔ تے میڈا
رب تہا ڈے سوا بی قوم کوں جانشین بنا ڈیسی تے تساں
اوں کوں کھدی نقصان نہ پکا سگسو بے شک میڈا رب
ہر شے دی بہوں حفاظت کرٹ والا۔

۵۹۔ تے جڈاں ساڈے عذاب دا حکم آگئے تے اساں
ہود کوں تے اونکوں جبرھے ایمان گھن آئن اپنی رمت نال
پکا گدھے تے اساں انہیں کوں سخت عذاب کینیں پکا
گدھے۔

۶۰۔ اے عاد بن جنہیں اپنے رب دے نشانیں دا انکار
کیتے تے اوندے رسولیں دی نافرمانی کیتی تے انہیں ہر ظالم
تے حق دے دشمن دے حکم دی پیروی کیتی۔

۶۱۔ این دنیا وچ وی انہیں دے پکھو لعنت تے قیامت
دے ڈینہ دی سٹو بے شک عاد نے اپنے رب دا انکار
کیتے۔ سٹو ہود دی قوم عاد تے لعنت۔

۶۲۔ تے غمزدو انہیں دے بھرا صالح کوں پھٹے سے اوں
آکھئے میڈی قوم اللہ دی عبادت کرو بے شک اوندے سوا
تہا ڈا کوئی معبود نہیں تہا کوں زمین وچ پیدا کیتے تے تہا کوں
اوندے وچ آباد کیتیں این واسطے تساں اوں کینیں بخشش
مگھوتے ہوندر وچ عکس کرو بے شک میڈا رب کوہوے تے
دعائیں قبول کرٹ والا۔

إِنِّي تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ رَبِّي وَرَبِّكُمْ مَا مِنْ دَابَّةٍ
إِلَّا هُوَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهَا إِنَّ رَبِّي عَلَى صِرَاطٍ
مُسْتَقِيمٍ ۝

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ مَا أَرْسَلْتُ بِهِ إِلَيْكُمْ
وَيَسْتَخْلِفُ رَبِّي قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّوهُ شَيْئًا إِنَّ
رَبِّي عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَفِيفٌ ۝

وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا هُودًا وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ
بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَنَجَّيْنَاهُمْ مِنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ ۝

وَتِلْكَ عَادُ الَّذِينَ جَعَلُوا يُأْتِيَتِ رَبَّهُمْ وِعَصَوُا رُسُلَهُ
وَاسْتَبَعُوا أَمْرَ كُلِّ جَبَّارٍ عَالِيٍّ ۝

وَاتَّبَعُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِسْمَةِ إِلَّا
إِنَّ عَادًا كَفَرُوا رَبَّهُمْ إِلَّا بَعْدَ الْعَادِ قَوْمُ هُودٍ ۝

وَالَّذِينَ تَبَوَّءُوا آخَاهُمْ يَحْيَىٰ قَالَ يَوْمَ اعْبُدُوا اللَّهَ
مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ هُوَ أَنشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ
وَاسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا فَاسْتَغْفِرُوهُ ثُمَّ تَوَبُّوا إِلَيْهِ
إِنَّ رَبِّي قَرِيبٌ مُجِيبٌ ۝

قَالُوا يَصْلِحْ قَدْ كُنْتَ فِينَا مَرْجُوًّا
تَبْلَ هَذَا أَتَنهَلْنَا أَنْ نَعْبُدَ مَا يَعْبُدُ
آبَاؤُنَا وَإِنَّا لَفِي شَكٍّ مِمَّا تَدْعُونَا
إِلَيْهِ مُرِيبٍ ۝۱۳

قَالَ يَوْمَ اذْهَبْتُمْ اَنْ كُنْتُمْ عَلَىٰ بَيْنَةٍ مِنْ رَبِّي
وَاَنْتَنِي مِنْهُ رَحْمَةً فَمَنْ يَتَّخِذْنِي مِنَ اللَّهِ اِنْ
عَصَيْتُهُ فَمَا تَزِيدُنِي غَيْرَ تَخْسِيرٍ ۝۱۴

وَيَقَوْمِ هَذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ لَكُمْ آيَةٌ فَذُرُّوهَا تَأْكُلْ
فِي اَرْضِ اللَّهِ وَلَا تَمْسُوهَا بِسُوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابُ
قَرِيبٍ ۝۱۵

فَعَقَرُوهَا فَقَالَ تَمَتَّعُوا فِي دَارِكُمْ ثَلَاثَةَ اَيَّامٍ
ذٰلِكَ وَعَدُ غَيْرُ مَكْدُوبٍ ۝۱۶

فَلَمَّا جَاءَ اَمْرُنَا نَجَّيْنَا طَارِقًا وَالدِّينِ اٰمَنُوامَعَهُ
بِرَحْمَةٍ مِّنَّا وَمِنْ خِزْيِ يَوْمِئِذٍ اِنَّ رَبَّكَ هُوَ
الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ ۝۱۷

وَاحْذَرِ الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةَ فَاَصْبَحُوا فِي دِيَارِهِمْ
جَنِيثِينَ ۝۱۸

كَانَ لَمْ يَغْنَوْا فِيهَا اَلَا اِنَّ شَوْدًا لَّكَرَادَ لَهُمْ
اَلَا بَعْدَ الشَّوَدِ ۝۱۹

۶۳۔ انہیں آکھئے اے صالح! میں کنیں پہلے ساکوں تیڈے
اتے بہوں امیدالہن کیا توں ساکوں بنی بھگیندیں جو
اسال'عبادت کروں جیڑمی ساڈے پیوڑاڈے عبادت
کریندے ہن۔ تے بے شک اسال جیندوتوں ساکوں
سڈیند پئیں پریشان کر ڈیوں والے شک وچ ہیں۔
۶۴۔ اوں آکھئے اے میڈی قوم! تساں ڈسوجے میں اپٹے
رب کنیں کھلی دلیل تے بھول تے اوں اپٹے رب ولوں کیوں
رحمت ڈتی ہے جسے میں اوندی نافرمانی کراں تے اللہ کے مقابلے
تے میڈی کون امداد کر لیس۔ تساں تے میوں سوائے
تباہی رے ہی کہیں شے وچ نہ ودھیسو۔

۶۵۔ اے میڈی قوم! اے اللہ دی ڈاچی و تہاڈے واسطے
نشانہ تے تساں ایوں چھوڑ ڈیو اے اللہ دی زمین وچ
کھا دے بیوے ایوں کوئی ڈکھڑ ڈیو نہ تساں تہا کوں
جلدی آوٹ والا عذاب پکڑ گھنسی۔

۶۶۔ انہیں ڈاچی دیاں نچاں کپ ڈتیاں تے اوں آکھئے
تساں اپٹے گھریں وچ ترے ڈینہہ دافانہ چا گھنولے
وعدہ کوڑا نہ تھیسے۔

۶۷۔ تے جہاں ساڈے عذاب دا حکم آگئے تے اسال
صالح تے اوندے منٹ والیں کوں اپنی رحمت نال بچا
گدھے تے اوں ڈینہہ دی ذلت کنیں وی۔ بے شک تیڈا
رب بہوں طاقت والا تے غالب۔

۶۸۔ تے خالیں کوں چکواوٹ والے عذاب پکڑ گدھے تے
اوا پٹے گھریں وچ گوڈیں دے بھر ڈھ پئیں۔

۶۹۔ جیویں او ایں مک وچ کڈیاں او ہن کا و ناں سٹو
بے شک تمود نے اپٹے رب دا نکار کیستے سٹو تمود
قوم واسطے وڈی تباہی ہے۔

۷۰۔ تے ساڈے فرشتے ابراہیم کنیں خوش خبری گھن کے آئیں
انہیں اکھٹے تیبڑے اتے سلامتی بھوڑے اوں اکھٹے
تہاڑے اتے وی سلامتی بھوڑے پچھیں جلدی جلدی
اوجھیا ہو یا گایا چاکے گھن آئے۔

۷۱۔ جڈاں انہیں دے تھہر ڈھنسی ہواو تئیں تئیں پہنچے
پئے انہیں دے ایں کم کوں اوپر اسمبلس تے انہیں کئیں ڈر
محسوس کیتس۔ انہیں اکھٹے ڈر رہ اسال لوط دی قوم دو
پھٹے گئے ہیں۔

۷۲۔ تے اوندی زال نال کھڑی بانی او وڈی پریشان تھی تے
اسال اونکوں اسحاق دی تے اسحاق دے بعد یعقوب دی
خبر ڈتی۔

۷۳۔ اوں اکھٹے ہائے افسوس کیا میں ہال جیساں میں
تے پڑھی ہاں تے میڈا پئے وئی پڑھا بے شک اے
عجیب گال۔

۷۴۔ انہیں اکھٹے کیا توں اللہ دی گال تے حیران تھیندی پئیں
تہاڑے اتے اے گھروالیو اللہ دیاں رحمتاں تے برکتاں
ہن بے شک او بہوں تعریف والا تے وڈی شان والا۔
۷۵۔ تے جڈاں ابراہیم کنیں ڈر رہ گئے تے غوجزی وی مل
گئی تے او لوط دی قوم کیتے ساڈے نال بھگڑن پئے گئے۔
۷۶۔ بے شک ابراہیم بہوں نرم دل تے ہمدرد تے
جھکن والا۔

۷۷۔ اے ابراہیم توں ایں سفارش کنیں رک وچ بیشک
تیبڑے رب دا حکم آگئے تے بے شک انہیں تے
نڈلن والا عذاب آکے رہسی۔

۷۸۔ تے جڈاں ساڈے پھٹے ہوئے لوط کنیں آئیں
اونکوں بڑا گئے تے دل وچ تنگی محسوس تھی انہیں دی

وَلَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَى قَالُوا سَلَامًا
قَالَ سَلَامٌ مَّا لَيْتَ أَنْ جَاءَ بِعِجْلٍ حَنِينٍ ۝

فَلَمَّا رَآ أَنبَدُ لَهُمْ لَا تَصِلُ إِلَيْهِ يَكْذُومٌ وَأَوْحَسَ
مِنْهُمْ خِيَفَةً قَالُوا لَا تَحْزَنْ إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكَ
قَوْمَ لُوطٍ ۝

وَأَمْرَاتِهِ قَائِمَةٌ فَضَحِكَتْ فَبَشَّرْنَاهَا بِإِسْحَاقَ لَا
مِنْ وَرَاءِ إِسْحَاقَ يَعْقُوبَ ۝

قَالَتْ يَوَاسَّىٰ آلِدُ وَآنَا عَجُوزٌ وَهَذَا بَعْلِي شَيْخًا
إِنْ هَذَا إِلَّا شَيْءٌ عَجِيبٌ ۝

قَالُوا اتَّعَجِبِينَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ رَحِمْتُ
اللَّهُ وَبَرَكَتُهُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الْبَيْتِ إِنَّهُ
حَنِيدٌ مُّجِيدٌ ۝

فَلَمَّا ذَهَبَ عَنْ إِبْرَاهِيمَ الرَّوْعُ وَجَاءَتْهُ الْبُشْرَى
يُجَادِلُنَا فِي قَوْمِ لُوطٍ ۝
إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَحَلِيمٌ أَوَّاهٌ مُّنتَبٍ ۝

يَا إِبْرَاهِيمُ أَعْرِضْ عَنْ هَذَا إِنَّهُ قَدْ جَاءَ أَمْرُ
رَبِّكَ وَإِنَّهُمْ أَلَتْهُمُ عَذَابُ غَيْرِ مُرْدُودٍ ۝

وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِيقِيهِمْ وَصَاقَ بِهِمْ
دَرْعًا وَقَالَ هَذَا يَوْمٌ عَصِيبٌ ۝

وجہ کنیں تے آکھئے سی اے ڈینہہ سخت۔

۷۹۔ تے اندی قوم اوندو درکدی آئی تے ای کنیں پہلے
وی اووڑے گندے کم کریدے ہن اول آکھئے اے
میڈی قوم اے میڈیاں چھوہیں ہن اے تہاڑے کیتے
پاکن تساں اللہ کنیں بڑو تے مہا نیں دے معاملے وچ
میکوں ذلیل نہ کرو کیا تہاڑے وچ کوئی سمجھار آدمی
کاہ نیں۔

۸۰۔ انہیں آکھئے تیکوں پتہ ء جو تیڈی چھوہیں تے ساڈا
کوئی حق نیں تے بے شک توں جانڈیں جو اساں
چاہندے ہیں۔

۸۱۔ اول آکھئے جے میکوں تہاڑے مقابلے تے طاقت
ہوے ہا یا ول میں بہوں طاقت والی پناہ دوپناہ گھنناں۔
۸۲۔ انہیں آکھئے اے لوط بے شک اساں تیڈے رب
دے پٹھے ہوئے فرشتے ہیں اوتیں کنیں اصلو میں آ
سگدے توں رات دے کہیں حصے وچ اپنے گھر والیں
کوں نال گھن کے ٹروچ تے تہاڑے وچ کوئی اڑے
اڑے نہ ڈیکھے سوائے تیڈی زال دے بے شک اونکوں
اوہو عذاب آوٹ والا ء جیرھا انہیں کوں اوسے بے شک
انہیں دا وعدہ فخر دا ء کیا فخر کوہو نیں۔

۸۳۔ تے جڈاں ساڈے عذاب دا حکم آگئے تے اساں
اوندے اتلے حصے کوں تملوں حصہ کرڈتے تے اساں
انہیں تے پھروا ولا ولا مینہ و سائے جیرھے سکی مٹی
دے بیٹے ہوئے ہن۔

۸۴۔ تیڈے رب دے انہیں تے نشان لگے ہوئے ہن تے
جے اے عذاب ظاہر کنیں پرے نیں۔

۸۵۔ تے مدین دو انہیں دے بھرا شیب کوں پٹھے دے

وَجَاءَهُ قَوْمُهُ يَمْرَعُونَ إِلَيْهِ وَمِنْ قَبْلُ كَانُوا
يَعْمَلُونَ الشَّيْءَ قَالَ يَقَوْمِ هَؤُلَاءِ بَنَاتِي هُنَّ
أَطْهَرُ لَكُمْ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تَخْزُونِ فِي ضَيْفِي أَلَيْسَ
مِنْكُمْ رَجُلٌ رَّشِيدٌ ۝

قَالُوا لَقَدْ عَلِمْتَ مَا لَنَا فِي بَنَاتِكَ مِنْ حَقٍّ وَإِنَّكَ
لَتَعْلَمُ مَا نُرِيدُ ۝

قَالَ لَوَ أَنِّي بِكُمْ قُوَّةٌ أَوْ آوَى إِلَى رَبِّي شَدِيدٌ ۝

قَالُوا يَلُوطُ إِنَّا رُسُلُ رَبِّكَ لَن يَصِلُوا
إِلَيْكَ فَأَمْرِ بَأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِنَ اللَّيْلِ وَلَا
يَلْتَفِتْ مِنْكُمْ أَحَدٌ إِلَّا أَمْرًا تَكُ إِنَّهُ
مُصِيبُهَا مَا أَصَابَهُمْ إِنَّ مَوْعِدَهُمُ الصُّبْحُ
أَلَيْسَ الصُّبْحُ بِقَرِيبٍ ۝

فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا جَعَلْنَا عَالِيَهَا سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا
عَلَيْهَا حِجَابًا مِّنْ سِجِّيلٍ ۖ فَانْظُرْ ۝

مُسَوَّمَةً عِنْدَ رَبِّكَ وَمَا هِيَ مِنَ الظَّالِمِينَ
بَبَعِيدٍ ۝

وَإِلَى مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ يَقَوْمِ اعْبُدُوا

اللَّهُ مَا لَكُمْ مِّنَ إِلَهِ غَيْرُهُ وَلَا تَنْقُصُوا إِلَهِيَ الْكِبَالِ
وَالْيَزَانَ إِنِّي أَرْسَلْتُ بِخَيْرٍ وَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ
عَذَابَ يَوْمٍ مُّحِيطٍ ۝۵

وَيَقَوْمِ أَتَوْا الْكِبَالِ وَالْيَزَانَ بِالْقُسْطِ وَلَا
تُبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْتُوا فِي الْأَرْضِ
مُفْسِدِينَ ۝۶

بَقِيَتْ اللَّهُ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ ۚ وَمَا أَنَا
عَلَيْكُمْ بِحَفِيطٍ ۝۷

قَالُوا يُشْعِبُ آبَاؤُنَا أَنْ تُصَلُّوا عَلَيْهِمْ وَأَنْ تَقْرَأُوا
بِهِمْ أَوْ أَنْ تَفْعَلَ فِي أَمْوَالِنَا مَا نَشَاءُ
إِنَّكَ لَآتٍ الْحَكِيمُ الرَّشِيدُ ۝۸

قَالَ يَقَوْمِ ادْعَيْتُمْ إِن كُنْتُ عَلَى
بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّي وَرَزَقْنِي مِنْهُ رِزْقًا
حَسَنًا وَمَا أُرِيدُ أَنْ أُخَالِفَكُمْ إِلَى
مَا أَنْهَكُم عَنْهُ إِن أُرِيدُ إِلَّا الْإِصْلَاحَ
مَا اسْتَطَعْتُ وَمَا تَوْفِيقِي إِلَّا بِاللَّهِ
عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ ۝۹

وَيَقَوْمِ لَا يَجْرِمَنَّكُمْ شِقَاقِي أَنْ يُصِيبَكُمْ مِثْلُ
مَا أَصَابَ قَوْمُ نُوحٍ أَوْ قَوْمُ هُودٍ أَوْ قَوْمُ صَالِحٍ
وَمَا قَوْمٌ لَّوْطٍ فَمَنْكُمْ يَبْعِدُ ۝۱۰

وَأَسْتَغْفِرُكُمْ وَأُزِيلُكُمْ ثُمَّ تَوَبُّوا إِلَى اللَّهِ إِنَّ رَبِّي رَحِيمٌ

اوں آکھئے اے میڈی قوم اللہ دی عبادت کرو تہا بڑا اوہو
ہی رب تے کھائی تے تہا بڑا گھٹ نہ کرو میں بے شک
تہا کوں چنگی حالت وچ بڑا پیاں تے بے شک میں
تہا بڑے اتے ہلاک کرن والے عذاب کنیں بڑاں۔

۸۶۔ تے اے میڈی قوم کھائی تے تہا بڑا نصاف نال پوری
کرو تے لوکیں کوں انہیں دیاں شبیں گھٹ نہ ڈلو تے زمین
وچ گھیر گھٹن کیتے نہ پھرو۔

۸۷۔ جے تہاں مومن ہوئے تے اللہ باقی چھوڑا ہوا
مال تہا بڑے کیتے چنگا تے میں تہا بڑے اتے نگران نہیں
۸۸۔ انہیں آکھئے اے شعب کیا میڈی نماز تیکوں حکم
ڈیندی جو اسان او پھوڑا دیوں جینی سا بڑے
پیوڑا بڑے عبادت کرنیو تے ہن تے اپنے مالیں دے
معاملے وچ جو چاہوں کروں۔ بے شک توں عقل مند
تے سمجھار ہوئیں۔

۸۹۔ آکھیں اے میڈی قوم تہاں بڑا سوچے میں اپنے رب کنیں
کھلی دلیل تے ہواں تے اوں میکوں چنگا رزق دی جڑے
تے میں نہیں چاہندا جیڑی گال کنیں میں تہا کوں رینال
تہا بڑے خلاف آپ کرن پئے ونجاں میں تے صرف
اصلاح چاہندا جتن میکوں طاقت تے میڈی کامیابی
اللہ دے ہتھ وچ ہوندے اتے میڈا بھروسہ تے
ہوندو میں دل دل جھکداں۔

۹۰۔ تے اے میڈی قوم میڈی دشمنی تہا کوں ایں چیز
تے نہ ابھارے جو تہا کوں وی او عذاب آوے پھرھا
نوح دی قوم کوں ہود دی قوم کوں یا صالح دی قوم کوں
آیا ہا تے لوط دی قوم تہاں کنیں پریں کاہ نہیں۔

۹۱۔ تے اپنے رب کنیں بخشش منگول ہوندو رجوع کرو

وَدُّودٌ ۝

بے شک میڈارب ول ول رحم کرن والا تے بہوں
پیار کرن والا۔

قَالُوا يٰشُعَيْبُ مَا نَفَقْتَ كَثِيرًا قَمِنًا تَقُولُ وَإِنَّا
لَنَرِيكَ فَيِّنًا ضَلِيلًا ۖ وَلَوْلَا رَهْطُكَ لَرَجَمْنَاكَ وَلَكِن
مَا أَنتَ عَلَيْنَا بِعَزِيزٍ ۝

۹۲۔ انہیں آکھئے اے شعیب جیسیاں گاہیں توں آہیں
ساکوں بہوں ساریاں سمجھ نہیں اندیاں تے اساں تیکوں
اپنے وچ کمزور سمجھندے یں تے جے تیرا قبیلہ نہ ہووے
ہا تے اساں تیکوں پتھریں نال مادوں ہا تے توں ساڈے
کنیں بڑا بھانویں۔

قَالَ يَقَوْمِ ارْهَطُوا عَزْزَ عَلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ تَوَّ
وَّءَاذَكُمْ ظَهْرِي ۚ إِن رَّبِّي بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ۝

۹۳۔ اوں آکھئے اے میڈی قوم کیا میڈا قبیلہ
تہا بڑی نگاہ وچ اللہ توں بڑا بھاء اوں کوں تساں اپنی
کند پھوسٹیا بڑے بے شک میڈارب ہوتاں کریندے
پچکی طرح جانڈے۔

وَيَقَوْمِ اعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَامِلٌ ۖ سَوْفَ
تَعْلَمُونَ ۖ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَمَنْ هُوَ كَاذِبٌ
وَأَزْتَقِيبُوا إِنِّي مَعَكُمْ رَقِيبٌ ۝

۹۴۔ تے اے میڈی قوم تساں اپنی جاتے کم کردتے یں وی
کم کرینداں تساں جلدی بڑیکھسو جو کیندے اتے ذیل کرن
والا عذاب اندرے تے کون جیرھا کوڑا تے تساں انتظار
کرو میں وی تہا بڑے نال انتظار کرینداں۔

وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا بَنَيْنَا شُعَيْبًا وَالدِّينِ أُمُومًا
بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَآخَذَتِ الدِّينِ ظَلَمُوا الصَّيِّغَةَ فَاقْتَبُوا
فِي وَبَادِرِهِمْ جُنُودٌ ۝

۹۵۔ تے جڈاں ساڈے عذاب دا حکم آئے اساں شعیب
کوں تے اوں دے منٹ والیں کوں اپنی رحمت نال بگاڈے
تے ظالمیں کو چکواوٹن والے عذاب پکڑ گدھے تے او اپنے
گھریں وچ گودیں بے بھر بڑے پئے ہن۔

كَانَ لَمْ يَفْنَوْا فِيهَا ۖ أَلَا بَعْدَ الْبَدَيْنِ ۚ كَمَا بَدَتِ
نُجُودٌ ۝

۹۶۔ جیویں او اتھاں رہندے یں نہ ہن سٹو مدین واسطے
وی ایویں لعنت جیویں نمود واسطے۔

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا وَسُلْطٰنٍ مُّبِينٍ ۝

۹۷۔ تے اساں موسیٰ کوں اپنے نشانیں تے کھلی دلیل
نال بھیجا۔

إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ ۚ فَاتَّبَعُوْا أَمْرَ فِرْعَوْنَ ۚ وَمَا
أَمْرُ فِرْعَوْنَ بِرَشِيدٍ ۝

۹۸۔ فرعون تے اوں دے وڈے لوکیں دو۔ انہیں فرعون دے
حکم دی پیروی کیتی۔ تے فرعون دا حکم ٹھیک نہ ہا۔

بِقَدْرِ قَوْمِهِ ۚ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ فَأَوْرَدَهُمُ النَّارَ ۚ وَنُفِيسَ

۹۹۔ او قیامت دے ڈینہہ اپنی قوم دے اگواگورسی تے

الرُّدُّ السُّورَةُ ١١

انہیں کول بھا وچ وچ سٹیس تے اولہن دی جاوے تے
لہن والے سب برے ہن۔

وَأَنبَعُوا فِي هَذِهِ لَعْنَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَسْزِفُ
السُّورَةُ ١١

۱۰۰۔ ایں دینا وچ دی انہیں دے بچھو لعنت لگی پئی تے
قیامت دے ڈینہر دی تے لے جیہا انعام انہیں کول ہٹا ویسی
اوہوں بُرا۔

ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْقُرَى نَقِصُهُ عَلَيْكَ مِنْهَا قَائِمٌ
وَحَصِيدٌ ١١

۱۰۱۔ اے وستیں دیاں خیراں بن جبریاں تیرے سامنے
بیان کرنی دے پئے ہیں انہیں وچو کچھ کھڑن تھیاں تے کچھ
برباد تھی گئیں۔

وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ فَمَا أَغْنَتْ
عَنْهُمْ إِلَهَتُهُمْ الَّتِي يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ
شَيْءٍ لَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا وَمَا ذَادُوهُمْ غَيْرَ تَتَحَبَّبُونَ ١٢

۱۰۲۔ تے اساں انہیں تے ظلم نہیں کیتا تے انہیں اپنے
اتے آپ ظلم کیتے تے جڈاں تیرے رب دا حکم آگئے
دل انہیں دے معبودیں اللہ دے مقابلے وچ انہیں
کول ذراوی فائدہ نہیں پہچایا تے جتو انہیں کول تباہی
وچ ہی ودھائے نیں۔

وَكَذَلِكَ أَخْذُ رَبِّكَ إِذَا أَخَذَ الْقُرَى وَهِيَ ظَالِمَةٌ
إِنَّ أَخَذَهُ الْيَمُّ شَدِيدٌ ١٣

۱۰۳۔ تے تیرے رب دی پکڑاویس ہوندی جڈاں او
ظالم وستیں کول پکڑیندے۔ بے شک اوندی پکڑ ڈکھ
ڈیوٹن والی تے سخت ہوندی۔

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّمَنْ خَافَ عَذَابَ الْآخِرَةِ ذَلِكَ
يَوْمٌ مُّجْمَعٌ لَا لَهُ النَّاسُ وَذَلِكَ يَوْمٌ مَّشْهُودٌ ١٤

۱۰۴۔ بے شک ایندے وچ نشان اوندے واسطے جیہا
آخرت دے عذاب کنیں ڈر دے لے ڈینہر جیندے
کیتے لوک کھٹے کیتے ولین تے لے ڈینہر جینکوں سب
لوک ڈیکھسن۔

وَمَا نُؤَخِّرُهُ إِلَّا لِأَجَلٍ مُّعَدَّدٍ ١٥

۱۰۵۔ تے اساں ایکنوں محض ہک مقررہ مدت تیں بچھو
تے سیندے پئے ہیں۔

يَوْمَ يَأْتُ لَا تَكَلُمُ نَفْسٌ إِلَّا بِإِذْنِهِ فَيَنْهَوْنَ شِقْوَتَهُ
وَسَعِيدٌ ١٦

۱۰۶۔ تے جڈاں اُوسی تے کوئی شتم نہی اوندی اجازت
دے لیغز ایسی۔ تے انہیں وچو کچھ بد بخت ہوسن تے
کچھ خوش نصیب۔

فَأَمَّا الَّذِينَ سَقَوْا فِي النَّارِ لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَ

۱۰۷۔ تے جیہے بد بخت ہوسن اتے دوزخ وچ ولین

شَهِيقٌ ۱۰

انہیں واسطے اوندے وچ کہیں ویلھے دڑے دڑے
ساہ تے کہیں ویلھے ٹیکڑیاں ہوسن۔

۱۰۸۔ تے او اوندے وچ رہسن جے تیں زمین تے آسمان
موجودن سوائے ایندے جو اللہ چاہے۔ بے شک تیدا
رب جو چاہندے او کر کے رہندے۔

۱۰۹۔ تے جیرھے خوش نصیب ہن او بہشت وچ ہمیشہ
رہسن جے تیں زمین تے آسمان رہسن سوائے ایندے جو
اللہ چاہے تے اے اوندی دین لے ختم نہ کیتی ویسی۔
۱۱۰۔ تے جیرھے کوڑی عبادت اے کریندن توں اوندے
متعلق شک وچ نہ پو اے اویں عبادت کریندن جیویں
ایں کتیں پہلے انہیں دے پیو ڈاڑے کریندے ہن تے
اساں انہیں کوں پورا حصہ ڈیسیوں تے گھٹ نہ کیسیوں۔

۱۱۱۔ تے اساں موسیٰ کوں کتاب ڈتی تے اوندے وچ
اختلاف کتا گیا تے جے تیدا رب ولو او گال زگدر چکی
ہوے ہا تے انہیں دے درمیان فیصلہ کر ڈتا و نجے ہا
تے او ایندے بارے وچ بے چین کر ڈیوں والے شک
وچ ہن۔

۱۱۲۔ تے بے شک تیدا رب انہیں کوں انہیں دے علیس
والپورا پورا بدلہ ڈیسی تے بے شک او جو کجھ کریندن
(خدا) باخبر۔

۱۱۳۔ جیویں تیکوں حکم ڈتا گئے توں اوندے اتے پیر جمائی رہو
تے او وی جنہیں تیدا ربے نال توہ کیتی تے حد کیں نہ ودھو
بے شک جو تساں کریندے او اونکوں ڈیڈا کھڑے۔

۱۱۴۔ تے ظالمین دو نہ جھکوناں تاں تہا کوں وی بھالسی
تے تہا ڈے کیتے اللہ دلو کوئی سگتی نہ ہوسی دل تہا ڈی
مدد نہ کیتی ویسی۔

خُلِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمُوتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا
شَاءَ رَبُّكَ إِنَّ رَبَّكَ فَعَّالٌ لِّمَا يُرِيدُ ۱۰

وَأَمَّا الَّذِينَ سُودُوا فِي الْجَنَّةِ خُلِدِينَ فِيهَا مَا
دَامَتِ السَّمُوتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ
عَطَاءٌ غَيْرَ مَجْدُودٍ ۱۱

فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ مِّمَّا يَعْبُدُ هَؤُلَاءِ مَا يَعْبُدُونَ
إِلَّا كَمَا يَعْبُدُ آبَاؤَهُمْ مِنْ قَبْلُ وَإِنَّا لَمُوقِفُوهُمْ
نَصِيبُهُمْ غَيْرَ مَنْقُوصٍ ۱۲

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاخْتَلَفَ
فِيهِ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ
لَفُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ
مُضِلِّينَ ۱۳

وَإِنْ كُنَّا لَنَافِقِينَهُمْ رَبِّكَ أَعْمَالَهُمْ إِنَّهُ بِمَا
يَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ۱۴

فَأَسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَمَنْ تَابَ مَعَكَ وَلَا تَطْغَوْا
إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ۱۵

وَلَا تَرْكَبُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ وَمَا
لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ ۱۶

وَأَقِمِ الصَّلَاةَ طَرَفِي النَّهَارِ وَزُلْفَا مِنْ أَيْلٍ إِنَّ
الْحَسَنَ يَذْهَبُ السَّيِّئَاتِ ذَلِكِ ذِكْرٌ
لِلَّذِينَ كَرِهُوا ۝

وَأَصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ
الْمُحْسِنِينَ ۝

فَلَوْلَا كَانَ مِنَ الْقُرُونِ مِنْ قَبْلِكَ أُولُوا بَقِيَّةٍ
يَنْهَوْنَ عَنِ الْفَسَادِ فِي الْأَرْضِ إِلَّا قَلِيلًا مِمَّنْ
اتَّبَعْنَا مِنْهُمْ وَاتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مَا أَتَوْا فِيهِ
وَكَانُوا مُجْرِمِينَ ۝

وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِيُهِلِكَ الْفُرَى يُظْلَمِ وَأَهْلُهَا
مُضِلِّحُونَ ۝

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ النَّاسَ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَا
يَزَالُونَ مُخْتَلِفِينَ ۝

إِلَّا مَنْ رَحِمَ رَبُّكَ وَلِذَلِكَ خَلَقَهُمْ وَ
تَنَزَّلَتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ
وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ۝

وَكَلَّا نَقُصَّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ الرُّسُلِ
مَا نَشِئْتَ بِهِ فُؤَادَكَ وَجَاءَكَ فِي هَذِهِ
الْحَقُّ وَمَوْعِظَةٌ وَذِكْرٌ لِلْمُؤْمِنِينَ ۝

وَقُلْ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ أَعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَائِكُمْ
إِنَّا أَعْمَلُونَ ۝

۱۱۵۔ تے توں ڈیہندے دوناہیں ہے وچ نماز مٹھا
کے پڑھ تے رات دے وقتیں وچ وی بے شک نیکیاں
برائیں کول ہٹاڈین تے نصیحت حاصل کرٹ والیں
کیتے نصیحت ۔

۱۱۶۔ توں صبر کر بے شک اللہ سیس چنگاں تے نیکی
کرٹ والیں دا اجر و نجات انیٹ

۱۱۷۔ جیر صیاں و ستیاں کسں پہلے ہن انہیں وچ
کوئی سیانے ہون با جیر ہے زمین وچ فساد کسں بلکن با
سوائے تھوڑیں دے جنہیں کول اسان انہیں وچ پکا گھدا
تے ظالمیں انہیں لوکس دی پیروی کیتی تے دنیاوی
لذتیں وچ پئے گئے تے او مجرم وی ہن ۔

۱۱۸۔ تیبے رب دی لے شان نیٹ جو کسں وستی کول
ہلاک کرے تے اوندے رہٹ والے اصلاح کرن والے
ہون ۔

۱۱۹۔ جے اللہ چاہے ہا تے لوکس کول بکامت بنا ڈیوے
تے او ہمیشہ اختلاف کرنیوے رہ لسن ۔

۱۲۰۔ سوائے اوندے جیندے اتے تیبڈا رب رحمت دکرے
تے ات گالہوں انہیں کول پیدا کیتے سی تے تیبے رب
دی گال پوری تھیسے جو میں جنیں تے لوکس نال دوزخ
بھر ڈیساں ۔

۱۲۱۔ تے اسان سارے رسولیں دیاں خبراں تے حال تیبے اگو
بیان کرنیوے ہں ۔ ایندے ذریعہ تیبے دل کول مضبوط
کرنیوے ہں ۔ تے ایندے بارے وچ تیبو حق آگئے تے
اے نصیحت تے مومنین کول (ذمہ داریاں) یاد کروٹ والی ۔

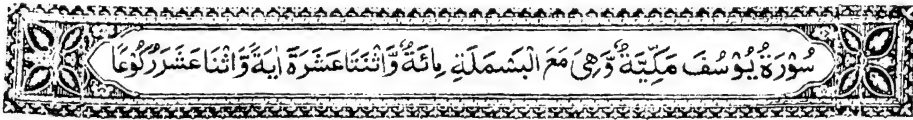
۱۲۲۔ تے توں آکھ انہیں کول جیرے مومن نیٹ لساں اپٹے
جہیں تے عمل کرو اسان دی عمل کرنیوے پئے ہں ۔

وَأَنْتَظِرُوا إِنَّا مُنْتَظِرُونَ ﴿۱۲۳﴾

۱۲۳۔ تساں انتظار کرو بے شک اساں انتظار کریندے پئے
ہیں۔

۱۲۴۔ تے آسمانیں تے زمین دا غیب اللہ دے واسطے بھتے
سارے معاملے بھنڈو ولہن تول اوہدی عبادت
کرتے اوہدے اتے بھروسہ کرتے جو تساں کریندے؟ تیہڑا
رب اول کنیں غافل نیئیں۔

وَاللَّهُ غِيبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْإِنْجِيعُ الْأَمْرُ كُلُّهُ
فَاعْبُدُوهُ وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿۱۲۴﴾

سورة یوسف مکیء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۱۲ آیات تے ۱۲ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کریں دال اللہ دے نال نال جیرا بن مینگے ٹولیوں والا تے دل دل رحم کرن والا۔
- ۲۔ میں اللہ بڑا کھڑاں - اے کھلی کتاب دیاں آیاتن ہن۔
- ۳۔ اسان بے شک قرآن عربی وچ لہائے تاں جو تسن عقل کنیں کم گھنوں۔
- ۴۔ اسان تیرے اتے بڑا بھانجکا قصہ بیان کریں دے ہیں۔ تے لے قرآن تیرے واسان وحی کیتی تے توں ایں نیس پہلے فافل ہاویں۔
- ۵۔ تے جڈال یوسف اپنے پیو کول آکھئے ابا سیں بے شک میں یارھاں تارے تے سمجھ تے چند رکوں بڑھے او میکوں سجدہ کریں دے پڑن۔
- ۶۔ اوں آکھئے اے میڈے پیارے پتر اپنا خواب پائے بھرا نویں کون نہ بڑسیں ناں تاں او تیرے خلاف تدبیر مکر سیں بے شک شیطان انسان دا کھلا دشمن۔
- ۷۔ تے ایویں تیرا رب تیکوں چٹسی تے تیکوں بگاہیں دی حقیقت سکھسی تے تیرے اتے اپنی نعمت پوری کر لسی تے آل یعقوب جیویں اوں پورا کیتی بائی تیرے پیو بڑا بڑے ابراہیم تے اسحاق تیں ایں کنیں پہلے بے شک تیرا رب بہوں جانٹ والا تے بہوں سیانٹا۔
- ۸۔ بے شک یوسف تے اوندے بھراویں دے واقعے وچ پھپھن والے کیتے کئی نشانن۔
- إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ②
- نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ أَحْسَنَ الْقَصَصِ بِمَا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ هَذَا الْقُرْآنُ وَإِنْ كُنْتَ مِنْ قَبْلِهِ لَمَنِ الْغَافِلِينَ ③
- إِذْ قَالَ يُوسُفُ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ إِنِّي رَأَيْتُ أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ آتِيَهُمْ فِي سُجُودٍ ④
- قَالَ يَبْنَىٰ لَا تَقْصُصْ رُؤْيَاكَ عَلَىٰ إِخْوَتِكَ فَيَكِيدُوا لَكَ كَيْدًا إِنَّ الشَّيْطَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ⑤
- وَكَذَلِكَ يَجْتَبِيكَ رَبُّكَ وَيُعَلِّمُكَ مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ وَيُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَعَلَىٰ آلِ يَعْقُوبَ كَمَا أَتَتْهَا عَلَىٰ أَبِيكَ مِنْ قَبْلُ أَبِ إِسْحَاقَ وَابْرَاهِيمَ وَالسُّعَىٰ ⑥
- إِنَّ رَبَّكَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ⑦
- لَقَدْ كَانَ فِي يُوسُفَ وَإِخْوَتِهِ آيَاتٍ لِلنَّاسِ بَلِيغِينَ ⑧

إِذْ قَالُوا لِيُوسُفُ وَأَخُوهُ أَحَبُّ إِلَيْنَا
أَبَيْنَا مِنَّا وَنَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّ أَبَانَا
لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ⑩

إِنْتَلُوا يُوسُفَ أَوْ اطْرَحُوهُ أَرْضًا يَخْلُ
لَكُمْ وَجْهُ أَبِيكُمْ وَتَكُونُوا مِن بَعْدِهِ
قَوْمًا صَالِحِينَ ⑪

قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمْ لَا تَفْعَلُوا يُوسُفَ وَالْقَوْهُ فِي
غَيْبَتِ الْجُبِّ يَلْتَقِطُهُ بَعْضُ السَّيَّارَةِ إِنْ كُنْتُمْ
فَاعِلِينَ ⑫

قَالُوا يَا أَبَانَا مَا لَكَ لَا تَأْمَنَّا عَلَى يُوسُفَ وَإِنَّا
لَهُ لَنَصِحُونَ ⑬

أَرْسِلْهُ مَعَنَا غَدًا يَرْتَعْ وَيَلْعَبُ وَإِنَّا
لَهُ لَحَافِظُونَ ⑭

قَالَ إِنِّي يَخِدُونِي أَن تَذْهَبُوا بِهِ وَأَخَافُ أَن
يَأْكُلَهُ الذِّئْبُ وَأَنْتُمْ عَنْهُ غَافِلُونَ ⑮

قَالُوا لَئِن أَكَلَهُ الذِّئْبُ وَنَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّا إِذًا
لَّخَسِرُونَ ⑯

فَلَمَّا ذَهَبُوا بِهِ وَاجْتَمَعُوا أَن يُعْلِنُوهُ فِي غَيْبَتِ الْجُبِّ
أَوْحَيْنَا إِلَيْهِ لَتُنَبِّئَنَّهُمْ بِأَمْرِهِمْ هَذَا وَهُمْ
لَا يَشْعُرُونَ ⑰

وَجَاءُوا أَبَاهُمْ عِشَاءً يَبْكُونَ ⑱

قَالُوا يَا أَبَانَا إِنَّا ذَهَبْنَا نَسْتَبِقُ وَتَرَكْنَا يُوسُفَ

۹۔ جڈاں انہیں اکھٹے (سوچئے) جو یوسف تے اوند ابحرا
ساڈے بیو کول اساں کئیں زیادہ پیارا لگدے تے
اساں نکلی جماعت ہیں بے شک ساڈا بیو کھلی کھلی
غلطی وچ۔ (ساڈا بیو وڈی غلطی تے ہے۔)

۱۰۔ یوسف کول قتل کر ڈیو یا اوکوں کہیں بے شک وچ
سٹ آؤ پچھیں تہا ڈے بیو دی توجہ تہا ڈے کیتے خالی
تھی ویسی تے ایندے بعد تساں نیک لوک بٹ و ہا ہے۔

۱۱۔ انہیں وچو کہک آکھن والے اکھٹے تساں یوسف کول
قتل نہ کرو تے اوکوں کھو دے تل وچ سٹ گھتو کوئی
قافلہ اول کول چا گھنسی جے تساں کچھ کرنا ہی ہے تاں

۱۲۔ انہیں اکھٹے اے ساڈے ابا تیکوں کیا ہے جو توں
یوسف دے معاملے وچ ساڈے اتے اعتبار نو میں
کریندا تے بے شک اساں اوندے خیر خواہ ہیں۔

۱۳۔ سبھا میں اوکوں ساڈے نال پیٹھ کھوسی پیس تے
کھیدسی تے اساں اوندی حفاظت کر لیں۔

۱۴۔ اوں اکھیا میکوں نکریو تساں اوکوں نال گھن وچو تے
میں ڈرواں جو ایکوں نہر کھا ونجے تے تساں اوں غافل ہوں
(تہا کول پتہ نہ ہوسے)

۱۵۔ انہیں اکھٹے جو اساں نکلی جماعت ہیں جے ول دی
ایکوں نہر کھا ونجے تے بے شک اساں گھاٹے وچ ہیں۔

۱۶۔ تے جڈاں اوں کول گھن گئیں تے فیصلہ کیتے نیں جو
ایکوں کھو دے تل وچ سٹ گھتو تے اساں اوکوں
وحی کیتی جو توں انہیں کول انہیں دے ایں کم دے متعلق
ضرور ڈیس تے حالی اونیں جانڈے۔

۱۷۔ تے ارات کول رونیں ہوئیں اسپٹے بیو دو آئیں۔

۱۸۔ تے اکھٹے نیں اے ابا بے شک اساں ہک ڈو جھے

عِنْدَ مَتَاعِنَا فَأَكَلَهُ الذِّئْبُ وَمَا أَنْتَ بِمُؤْمِنٍ لَّنَا
وَلَوْ كُنَّا صَادِقِينَ ۝

دے اگور کر دے رہ گئے ہیں تے یوسف کوں اسال اپنے
سامان دے کولہو چھوڑ گئے ہاں تے اونکوں نہر کھا گئے
تے توں ساڈی گال کوں نہ منیس بھانویں اسال پیچے
وی ہوں۔

وَجَاءُوا عَلَى قَبْرِهِ بِدَمٍ كَذِبٍ
قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْراً
فَصَبُّ جَبِئِلٍ وَاللَّهُ السَّمِيعُ عَلَى مَا
تَصِفُونَ ۝

۱۹۔ تے او اوندے چلے کوں کوڑی رت لاکے گھن
آئن اوں آکھے تہاڑے دیں ایں کم کوں سوٹا کر کے
ڈکھائے اچھا ہن صبر کریناں چنگا صبر تے جو تسال
بوسندے پئے، اوندے کیے اللہ کنیں مدد منگی دج
سبکی۔

وَجَاءَتْ سَيَّارَةٌ فَأَرْسَلُوا وَارِدَهُمْ
فَأَدَّى دُلُوءَهُ قَالَ يُبْشِرُ هَذَا غُلَامٌ
وَأَسْرُوءُ بِضَاعَتُهُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا
يَعْمَلُونَ ۝

۲۰۔ تے اک قافلہ آگئے تے انہیں پانی واسطے اپنا آدمی بیٹھے
اول اپنا ڈول بیٹھے اول آکھے خوشخبری، اے جھوہرتے انہیں
اونکوں پونجی سمجھ کے لکا گدھے تے جو کچھ ادریندے پئے
ہن اللہ اونکوں جائدا۔

وَشَرَوْهُ بِثَمَنٍ بَخِيسٍ دَرَاهِمَ مَعْدُودَةٍ وَكَانُوا
فِيهِ مِنَ الرَّاهِدِينَ ۝

۲۱۔ تے (یوسف دے برائیوں) اونکوں تھوڑی قیمت گنتری دے
درہیں دے بدلے دتھ چھوڑیئے۔ تے انہیں کوں ایں
قیمت دی وی پرواہ کا، ناں ہائی۔

وَقَالَ الَّذِي اشْتَرَاهُ مِنْ قَبْضَلَا مَرَاتِهِ أَكْرَمِي
مَثْوَاهُ عِنْدِي أَنْ يَنْفَعَنِي أَوْ يَضُرَّنِي وَلَكِنْ كَذَلِكَ
مَكْتُبٌ لِّيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ وَلِنُعَلِّمَهُ مِنْ تَأْوِيلِ
الْأَحَادِيثِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ عَلَى أَمْرِهِ وَلَكِنْ أَكْثَرُ
النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ۝

۲۲۔ تے اوں آکھے جیں اوں کوں مصر وچ مل گدھے اپنی زال
کوں جو ایندے رہن دی جا پچگی بنا اے تھی سبکدے جو
سا کوں فائدہ ڈیوے یا اسال ایکیوں اپنا پتر بنا گھنوں تے
ایویں اسال یوسف کوں ملک وچ عزت بڑی تے تاں جو اسال
اونکوں گاہیں دی حقیقت سکھاؤں تے اللہ اپنے کم کوں
پورا کر کے رہندے تے اصل پہوں سارے لوک
چاندے نیں۔

وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَكَذَلِكَ
نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ۝
وَرَاوَدَتْهُ الْفَتَىٰ هُوَ فِي بَيْتِهَا عَنْ

۲۳۔ تے جیلاں اور جوان تھا تے اسال اونکوں حکم تے
علم بڑے تے نیکیں کوں اسال ایویں بدلہ ڈیندے یں۔
۲۴۔ تے او ترمیم جیندے گھر وچ لوہندا با اول اوندی

نَفْسِهِ وَعَلَّقَهُ الْأَبْوَابَ وَقَالَتْ هَيْتَ لَكَ قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ إِنَّهُ رَبِّي أَحْسَنَ مَثْوَايَ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿۱۶﴾

وَلَقَدْ هَمَّتْ بِهَا وَهَمَّ بِهَا لَوْلَا أَنَّ رَأٰهُنَا رَبَّنَا كَذَلِكَ لِنُصْرَفَ عَنْهُ السُّوءَ وَالْفَحْشَاءَ إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُخْلَصِينَ ﴿۱۷﴾

وَاسْتَبَقَا الْبَابَ وَقَدَّتْ قَبِيضَهُ مِنْ دُبُرٍ وَأَلْفَيَا سَيِّدَهَا لَدَا الْبَابِ قَالَتْ مَا جَزَاءُ مَنْ أَرَادَ بِأَهْلِكَ سُوءًا إِلَّا أَنْ يُبْعَثَ أَوْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۱۸﴾

قَالَ هِيَ رَأٰوَدْتَنِي عَنْ نَفْسِي وَشَهِدَ شَهِيدٌ مِّنْ أَهْلِهَا إِنْ كَانَ قَبِيضُهُ قَدْ مِّنْ قَبْلِ فَصَدَقَتْ وَهُوَ مِنَ الْكَذِبِينَ ﴿۱۹﴾ وَإِنْ كَانَ قَبِيضُهُ قَدْ مِّنْ دُبُرٍ فَكَذَبَتْ وَهُوَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿۲۰﴾

فَلَمَّا رَأٰ قَبِيضَهُ قَدْ مِّنْ دُبُرٍ قَالَ إِنَّهُ مِّنْ كَيْدِكُنَّ إِنَّ كَيْدَكُنَّ عَظِيمٌ ﴿۲۱﴾

يُوسُفُ أَعْرِضْ عَنْ هَذَا وَاسْتَغْفِرِي لِذَنبِكِ إِنَّكَ كُنتِ مِنَ الْخَاطِئِينَ ﴿۲۲﴾

مرضی کے خلاف غلط کم تے ٹھگالے سی تے دروازے بند کر ڈنسی تے اکھئے سی میڈو آول آکھئے اللہ دی پناہ بے شک او میڈا رب چیں میکوں ٹکن دی چگی جا بڑتی بے شک ظالم کامیاب نیں تھیندے ۔

۲۵۔ اوں تربیت لپکا ارادہ کر گدھا تے یوسف (بچن دلا لپکا ارادہ کر گدھا جے او اپنے رب دا کھلا نشان دے ڈیکھ چکیا ہوندا۔ ایویں تھے تاں جو اسل اوں کین برائی تے بے حیائی پریں کر ڈیوں بے شک او سا بڑے چٹے ہوئے بندیں دچرہا۔

۲۶۔ او ڈوویں دروازے دو دکن تے اوں تربیت اوندی قیض پچھو پاڑتی تے انہیں ڈوناہیں دروازے دے کوہو تربیت دے مالک کوں بڑھے نیں تربیت آکھئے جیرھا تیڈی زال نال برا ارادہ کرے اوندی سزایا تے قید یا ڈکھ والا عذاب۔

۲۷۔ اوں آکھئے ایس میکوں میڈی مرضی دے خلاف ٹھگالے۔ تے اوں تربیت دے خاندان دے ہک گواہ گواہی بڑتی جے اوندا چولا اگو پاڑیا پے تے اے سچی تے او کوڑا۔

۲۸۔ تے جے اوندا چولا پچھو پاڑیا پے تے اے تربیت کوڑی تے او سچا۔

۲۹۔ جیلھے اوندرے چولے کوں بڑھے نیں جو او پچھو پاڑیا پے اوں آکھئے بے شک اے تہا بڑی چالاک تے تہا بڑی چالاک بہوں وڈی۔

۳۰۔ یوسف تول اس کین درگزر کر تے اے تربیت تول اپنی غلطی دی معافی منگ بے شک تول ہی غلطی کرن والی ہوئیں۔

وَقَالَ نِسْوَةٌ فِي الْمَدِينَةِ امْرَأَتُ الْعَزِيزِ تُرَاوِدُ فَتَاهَا عَنْ نَفْسِهِ قَدْ شَغَفَهَا حُبًّا إِنَّا لَنَرَاهَا فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿۳۱﴾

۳۱۔ تے شہر دی ترمیمیں آکھئے عزیز دی زال اپنئے پانھے کول اوندی مرضی دے خلاف ٹھگالئے اونکول اوندے نال بڑا ڈھا پیار تھی گئے بے شک اساں اونکول کھلی کھلی گمراہی وچ ڈہرے ہیں۔

فَلَمَّا سَمِعَتْ بِمَكْرِهِنَّ أَرْسَلَتْ إِلَيْهِنَّ وَأَعْتَدَتْ لَهُنَّ مُتَّكَأً وَآتَتْ كُلَّ وَاحِدَةٍ مِّنْهُنَّ سِكِّينًا وَقَالَتِ اخْرُجْ عَلَيْهِنَّ فَلَمَّا رَأَيْنَهُ أَكْبَرْنَهُ وَقَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ وَقُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ مَا هَذَا بَشَرًا إِنْ هَذَا إِلَّا مَلَكٌ كَرِيمٌ ﴿۳۲﴾

۳۲۔ تے جڈال اوں انہیں دیاں چپ چپائیاں گا بس سٹین تے انہیں کول سڈوا چھیس تے انہیں واسطے چنگی بہن دی جاٹا بس تے انہیں وچو ہر ہک کول بک چھری ڈٹی اس تے آکھیں انہیں دے سامنے نکل تے جیلے انہیں اونکول بڑھے اونکول وڈی شان والا آدمی پاتے نیں تے اپنئے ہتھ کپ بیٹھیں تے انہیں آکھئے اے اللہ کینں بڑیئے گناہ ہنسی کیتا اے بشر نیں اے تے کوئی عزت والا فرشتہ ۛ

قَالَتْ فُلْذَلِكُنَ الَّذِي لُمْتُنَنِي فِئِهِ وَقَدْ رَاوَدْتُهُ عَنْ نَفْسِهِ فَاسْتَعْصَمَ وَلَئِن لَّمْ يَفْعَلْ مَا أَمَرَهُ لَيَسْجَنَ وَ لَيَكُونَنَّ مِنَ الصَّغِيرِينَ ﴿۳۳﴾

۳۳۔ اوں آکھئے اے او آدمی ۛ جیندے معاملے وچ تاساں میکول ملامت کریندیاں باو سبے شک میں ایکول ایندی مرضی دے خلاف ٹھگالئے تے اے بچ گئے تے جے اس اوں نہ کیتا جیرھا میں ایکول حکم ڈتے تے اے ضرور ڈھکیج ویسی تے ضرور بہوں ذلیل تھی ویسی۔

قَالَ رَبِّ السِّجْنِ أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا يَدْعُونَنِي إِلَيْهِ وَإِلَّا تَصْرِفْ عَنِّي كَيْدَهُنَّ أَصْبُ إِلَيْهِنَّ وَأَكُنَّ مِنَ الْجَاهِلِينَ ﴿۳۴﴾

۳۴۔ اوں آکھئے اے میڈے رب میکول قید اوں کینں زیادہ چنگی ۛ جیندو اے میکول سڈیندی ۛ تے جے تیں انہیں دی تدبیر کول میں کینں بٹایا تے میں انہیں دو جھک ویساں تے میں جاہلں وچو تھی ویساں۔

فَاسْتَجَابَ لَهُ رَبُّهُ فَصَرَفَ عَنْهُ كَيْدَهُنَّ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿۳۵﴾

۳۵۔ تے اوندے رب اوندی دعا کول سن گدھی تے اوں دے مکر کول اوں کینں بٹا گدھا او بہوں سٹن والا تے چاٹن والا ۛ۔

ثُمَّ بَدَأَ لَهُمْ مِنْ بَعْدِ مَا رَأَوُا الْآيَاتِ لِيَسْجُنَنَّهُ فَحَّىٰ جِيلَيْنِ ﴿۳۶﴾ وَدَخَلَ مَعَهُ السِّجْنَ فَتَيَيْنِ قَالَ

۳۶۔ ول انہیں تے نشان ڈکھسٹ دے بعد ظاہر تھی گیا۔ جو ایکول ہک وقت تیں قید ضرور کرن۔

۳۷۔ تے اوندے نال جیل وچ ڈو جوان وی داخل تھیں

أَحَدُهُمَا إِنِّي أَرَانِي أَعْصِرُ خَمْرًا وَقَالَ
الْآخَرُ إِنِّي أَرَانِي أُحْمَلُ فَوْقَ رَأْسِي خُبْرًا
تَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْهُ نَبْتُكَ بِتَأْوِيلِهِ
نُوبَكَ مِنَ الْحَسَنِينَ ۝

انہیں دو چورک اکٹھے بے شک میں خواب وچ بڑے جو میں
انگور پڑھنا بیاں تے ڈو جھے آکھے میں خواب بڑے
جو میں سر تے روٹیاں چاتی وداں تے اونکوں کچھی کھنڈے
پہن ساکوں ایندی تعبیر ڈس۔ بے شک اساں تیکوں
نیک سمجھندے ہیں۔

قَالَ لَا يَأْتِيَكُمَا طَعَامٌ تُرْزَقُنِي إِلَّا نَبَاتُكُمَا بِتَأْوِيلِهِ
قَبْلَ أَنْ يَأْتِيَكُمَا ذَلِكَ مِمَّا عَلَّمَنِي رَبِّي إِنِّي تَرَكْتُ
مِلَّةَ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ
كَافِرُونَ ۝

۳۸۔ اوں آکھیا تہا ڈو روٹی اون کینں پہلے تہا کوں انہیں
دی تعبیر ڈس ڈلیساں۔ اے اس واسطے جو میڈے رب
میکوں علم بڑے بے شک میں اوں قوم و دین چھوڑ
ڈتے جیرھے اللہ تے ایمان نیں ایندے تے آخرت
دے منکر۔

وَاتَّبَعْتُ مِلَّةَ آبَائِي إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ
مَا كَانَ لَنَا أَنْ نَشْرِكَ بِاللَّهِ مِنْ شَيْءٍ ذَلِكَ مِنْ
فَضْلِ اللَّهِ عَلَيْنَا وَعَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ
لَا يَشْكُرُونَ ۝

۳۹۔ تے میں اپٹے بیرو ڈاڑے ابراہیم تے اسحاق تے
یعقوب دے مذہب دی پیروی کرینداں ساڈا اے حق
میں جو اساں اللہ وا شریک بناؤں اے ساڈے تے
لوکں تے اللہ و افضل تے اکثر لوک شکر نیں کریندے۔
۴۰۔ اے میڈے جیل دے ڈو دیں سبگیتو کیا انجو انج
رب چچکن یا بکوروب جیرھا کامل غالب۔

يَصَاحِبِيَ الَّذِينَ آمَنُوا أَذْيَابُ مُتَتَّبِعُونَ فَتَوْنِ خَيْرًا أَمِ
اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ۝

۴۱۔ اوں دے سوا تسان صرف انہیں نادیں دی عبادت کریندے
جیرھے تسان خود تے تہا ڈے بیرو ڈاڑیں رکھین تے
اللہ سیئیں ایندے واسطے کوئی دلیل نیں لہائی بے شک
فیصلہ اللہ دے ہتھ وچ اوں حکم بڑے جو صرف ہوندی
عبادت کرو اے درست مذہب تے اکثر لوک چاندے
نیں۔

مَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا أَسْمَاءُ سَيَّئِمُوهَا
أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ مِمَّا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ
إِنِ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ أَمَرَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ ذَلِكَ
الَّذِينَ الْفَتِيرُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ۝

۴۲۔ اے میڈے جیل دے سبگیتو تہا ڈے دو چورک
اپٹے مالک کوں شراب پلیسی تے ڈو جھا پھاسی ڈتا ویسی
تے کچھی اوں دے سردار ماس کھوسن جیرھی گال میں کینں
تسان ڈو دیں کچھ دے ہاوسے اوں دے فیصلہ حق گئے۔

يَصَاحِبِيَ الَّذِينَ آمَنُوا أَحَدُكُمَا فَيَسْقِي رَبَّهُ خَمْرًا
وَأَمَّا الْآخَرُ فَيُصْلَبُ فَتَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْ رَأْسِهِ
فَقُتِيَ الْأَمْرُ الَّذِي فِيهِ تَسْتَفْتِينَ ۝

وَقَالَ لِلَّذِي ظَنَّ أَنَّهُ نَاجٍ مِنْهُمَا اذْكُرْنِي عِنْدَ رَبِّكَ فَأَنَسَ الشَّيْطَانُ ذِكْرَ رَبِّهِ فَكَتَبَ فِي النَّجْنِ بِضْعَ سِنِينَ ۝

۴۳۔ تے اول کول آکھئے سی جیندے متعلق اونکوں خیال ہا جلا چھٹ ویسی اپنے مالک دے کولہو میڈا ذکر کریں تے شیطان اونکوں اوندے مالک دا ذکر بھلا دتا تے او کجھ بے سال قید خانے وچ رہ گئے۔

وَقَالَ الْمَلِكُ إِنِّي أَرَى سَنَعَ بَقَرَاتٍ سَوَاءٍ يَأْكُلْنَ سَنَعَ عِجَافٍ وَسَنَعَ سُنبُلَاتٍ خُضْرٍ وَأَعْرَاسٍ يَأْتِيهَا الْمَلَأُ أَفْتُونٍ فِي رُءُيَايَ إِن كُنْتُمْ لِلرُّءْيَا تَعْبُرُونَ ۝

۴۴۔ تے بادشاہ آکھئے میں خواب بڑھے ہو ست موٹیاں گویں ہن کول ست کانہلیاں گویں انہیں کول کھندیاں پین تے ست ساوے سٹے بن تے بے سکن۔ تے اے وڈے لوکو میکوں میڈے خواب دی تعبیر سو جے تساں خواہیں دی تعبیر کریں دے ہا تاں۔

قَالُوا أَضْغَاثُ أَحْلَامٍ وَمَا نَحْنُ بِتَأْوِيلِ الْأَحْلَامِ بِعِلْمَيْنِ ۝

۴۵۔ انہیں آکھئے اے گندے خوابن تے بے کار خوابیں دی تعبیر اساں نے جانڈے۔

وَقَالَ الَّذِي بِمِنَّا مِنْهُمَا وَادْكُرْ بَعْدَ أَهْوَاٍ أَنَا نُنَبِّئُكَ بِتَأْوِيلِهِ فَأَرْسِلُونِ ۝

۴۶۔ اونہیں بڑونا میں وچو جرحا چھٹ گیا ہا تے کجھ وقت دے بعد اوں یاد دیکتے تے آکھیں میں تہا کول ایں خواب دی تعبیر ڈسینداں میکوں پٹھو۔

يُوسُفُ أَيُّهَا الصِّدِّيقُ أَتَيْنَا فِي سَنَعَ بَقَرَاتٍ سَوَاءٍ يَأْكُلْنَ سَنَعَ عِجَافٍ وَسَنَعَ سُنبُلَاتٍ خُضْرٍ وَأَعْرَاسٍ يَأْتِيهَا الْمَلَأُ لَعَلَّيْ أَرْجِعَ إِلَى النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَعْلَمُونَ ۝

۴۷۔ یوسف یاں میکوں ڈس ست موٹیاں گویں ہن جنہیں کول ست کانہلیاں گویں کھندیاں پین تے ست سٹے ساوے بن تے بے سکن تھی سبکدے جو میں لوکیں دو دنہاں تاں جو انہیں کول تعبیر دا پتہ لگے۔

قَالَ تَزْرَعُونَ سَنَعَ سِنِينَ دَابَّاءُ فَمَا حَصَدْتُمْ فَذَرُّوهُ فِي سُنبُلِهِ إِلَّا قَلِيلًا مِمَّا تَأْكُلُونَ ۝

۴۸۔ اول آکھئے تساں ست سال ساندھوڑاںد رہیو تے جو کجھ اونکوں سیں وچ رہن بڑو اوںدے سوا جو تساں تھوڑا جہیاں کھاؤ۔

ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ سَنَعٌ شِدَادٌ يَأْكُلْنَ مِمَّا قَدَّمْتُمْ لَهُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِمَّا نَحْصِنُونَ ۝

۴۹۔ ول ایندے بعد ست سال کال پوسی جیرے اونکوں کھاو لیں جو تساں بچیسو سوائے اوںدے جو تساں انہیں کیتے جمع کیتا ہو سی۔

ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ عَامٌ فِيهِ يُغَاثُ النَّاسُ وَفِيهِ يَعْصَرُونَ ۝

۵۰۔ ول ایندے بعد سال اوسی جیندے وچ لوکیں دی فریاد سنی ویسی تے لوک ہک بے کول تھنے ڈسین۔

وَقَالَ الْمَلِكُ ائْتُونِي بِهِ فَلَمَّا جَاءَهُ
الرَّسُولُ قَالَ ارْجِعْ إِلَىٰ رَبِّكَ فَسْأَلْهُ
مَا بَالُ النِّسْوَةِ الَّتِي قَطَعْنَ اَيْدِيَهُنَّ اِنَّ
رَبِّي يَصَدِّقُ هُنَّ عَلِيمٌ ﴿۵۱﴾

۵۱۔ تے اوں بادشاہ آکھیا اونکوں میڈو گمن آؤ تے
جیلھے اوندو قاصد آئے اوں آکھئے توں اپنے ملک دو
ول و نچ تے پچھ انہیں ترمیمیں دا کیا حال جنہیں اپنے
ہتھ کپٹے ہن بے شک میڈا رب انہیں دے مکر کوں
ڈاڈھا جان دے۔

قَالَ مَا خَطْبُكُنَّ اِذْ رَاوَدْتَنَّ يُوْسُفَ عَنْ
نَفْسِهِ قُلْنَ حَاشَ لِلّٰهِ مَا عَلَّمْنَا عَلَيْهِ
مِنْ سُوْءٍ قَالَتْ اَمْرًاۤتُ الْعَزِيزِ الّٰتِي حَصَّصَ
الْحَقُّ اَنَا رَاوَدْتُهُ عَنْ نَفْسِهِ وَاِنَّهٗ لَيَنَّ
الضَّادِّ فَيَنْ ﴿۵۲﴾

۵۲۔ اوں آکھئے تہاڈا اصل مقصد کیا با جڈاں تساں
یوسف کوں اوندی مرضی دے خلاف ٹھگایا ہاوے۔ انہیں
آکھئے اوالہ کنیں ڈریا ہا اساں اوندے وچ کوئی برائی
کاء نہیں ڈٹھی۔ عزیز دی زال آکھئے ہُن حق ظاہر تھی
گئے میں اونکوں اوندی مرضی دے خلاف اونکوں ٹھگالٹ
دی کوشش کیتی بائی تے او بے شک سمیں وچو اے
۵۳۔ اے ایں واسطے تاں جبر اونکوں پتہ لگ و نچے جو
میں اوندی کنڈ پچھو خیانت نہیں کیتی تے بے شک
الہ سئیں خیانت کرن والیں دی تدبیر کوں کامیاب
نئیں کریندا۔

ذٰلِكَ لِيَعْلَمَ اَنِّیْ لَمْ اَخْنِهٖ بِالْغَيْبِ وَاَنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِی
كَيْدَ الْخَآئِنِیْنَ ﴿۵۳﴾

وَمَا اَبْرِئِیْ نَفْسِیْ اِنَّ النَّفْسَ لَآ مَارِدَةًۢ بِالْاَشْوَادِ
اِلَّا مَا رَجَمَ رَبِّیْ اِنْ رَبِّیْ غَفُوْرٌ رَّحِیْمٌ ﴿۵۴﴾

۵۴۔ تے میں اپنے آپ کوں بری نہیں سمجھیندا بیشک
نفس برائی دا حکم ڈیوٹ والا سوائے اوندے جیندے
اتے میڈا رب رحم کرے بے شک میڈا رب بہوں
بخشنے والا تے ول ول رحم کرن والا۔

وَقَالَ الْمَلِكُ ائْتُونِیْ بِہٖ اَسْتَخْلِصُہٗ
لِنَفْسِیْ فَلَمَّا كَلَّمَتْہٗ قَالَ اِنَّكَ الْیَوْمَ
لَدِیْنَا مَكِیْنٌ اٰمِیْنٌ ﴿۵۵﴾

۵۵۔ تے اوں آکھئے اونکوں میڈو گمن آؤ اونکوں میں
اپنے کیتے چن گمراہ تے جڈاں بادشاہ اوندے نال گاہیں
کیتن تے اوں آکھئے بے شک توں اچ کنیں ساڈے
کوہو عزت والا تے بھروسے والا آدمی ہوتی۔

قَالَ اجْعَلْنِیْ عَلٰی خَزَآئِنِ الْاَرْضِ اِنِّیْ
حَافِظٌ عَلِیْمٌ ﴿۵۶﴾

۵۶۔ اوں آکھئے توں میکوں ملک دے خزانے دا افسر بنا
ڈے بے شک میں بہوں حفاظت کرن والا تے بہوں
علم والا ہاں۔

وَكَذٰلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي الْاَرْضِ يَتَّبِعُوْا اٰمِنًا
حَدَّثَ يَسَّارًا يُصِيبُ بِرَحْمَتِنَا مَنْ نَّشَاءُ وَلَا نُضِيعُ
اَجْرَ الْحٰسِنِيْنَ ۝۵

۵۴۔ تے الیوس اسان یوسف کوں ملک وچ عزت ڈتی
جیرمی جا تے اوچاہے ہا رہوے ہا جیکوں اسان چاہندے
ہیں اپنی رحمت کنیں حمد ڈیندے ہیں تے نیکیں دا اجر
اسان ضائع نلے کرنیوے۔

وَالْاَجْرَ الْاٰخِرَةَ خَيْرٌ لِّلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَكَانُوْا يَتَّقُوْنَ ۝۶

۵۸۔ تے آخرت دا بدلہ مومنین کیسے تے متقیں کیسے
چکے۔

وَجَاءَ اِخْوَتَہُ يُّوسُفَ فَدَخَلُوْا عَلَيْهِ فَعَرَفَهُمْ وَهُمْ
لَہُ مُنْكَرُوْنَ ۝۷

۵۹۔ تے یوسف دے بھرا آئے تے اوندے سامنے
تھے اوں انہیں کوں سہناں گدھاتے اوں کوں نہیں سہناں
سکے۔

وَلَمَّا جَفَّوْهُمْ يَجْعَالِہُمْ قَالَ اِنُّوْنِيْ بِاَخٍ لَّكُمْ
مِّنْ اٰیٰتِہُمُ الْاَوَّلٰتِ اِنِّیْ اَوْفٰی الْکٰیلَ وَاَنَا خَشِيْرُ
الْمُنْزِلِیْنَ ۝۸

۶۰۔ تے جیلے انہیں داسان تیار کیسے اوں آکھے
توں تہا بڑے پیرو لو مترایا جیرھا بھرا اوں کوں سمیٹو گھن
اواسے کیا تساں ڈہرے نوہے جو میں تول پورا ڈینداں تے
مہانی چنگی ڈینداں۔

فَاِنْ لَّمْ تَاْتُوْنِيْ بِہِ فَلَا کٰیلَ لَکُمْ عِنْدِیْ وَلَا
تَقْرُبُوْنِ ۝۹

۶۱۔ جے تساں اوں کوں میڈو نہ گھن اوسو تے میڈے
کو لبو تہا بڑے کیسے کوئی تول نہ ہوسی تے میڈے
کو لبو نہ اواسے۔

قَالُوْا سُرُوْدُ عَنْہُ اَبَاہُ وَاِنَّا لَفٰعِلُوْنَ ۝۱۰

۶۲۔ انہیں آکھے اسان اوندے پیو کوں اوندے متعلق
ورغلیسوں تے اسان بے شک لے کم کر کے رہسوں۔

وَقَالَ لِیَتَّبِعِہٖ اِجْعَلُوْا یَسَّاعِیْہُمْ فِیْ رِحَالِہُمْ
لَعَلَّہُمْ یَعْرِفُوْنَہَا اِذَا اِنْقَلَبُوْا اِلٰی اٰہْلِہُمْ لَعَلَّہُمْ
یَرْجِعُوْنَ ۝۱۱

۶۳۔ اوں اپنے ہا نہیں کوں آکھے جو انہیں دی پونجی انہیں
سے پوریں وچ رکھ ڈیو تھی سبگدے جڈاں لے گھرو
ونجن این احسان کوں من کے ول آون۔

فَلَمَّا رَجَعُوْا اِلٰی اٰیٰتِہُمْ قَالُوْا یَا اَبَا نَا مُنِّعْ مِّنَّا الْکٰیلَ
فَاَرْسَلَ مَعَنَا اَخَانَا لَنُکْتَلَ وَاِنَّا لَہُ لَحٰفِظُوْنَ ۝۱۲

۶۴۔ تے جڈاں او اپنے پیرو دو ولین آکھے نیں ابا جی ساکوں
دائیں کنیں ہٹک ڈتا گئے توں ساڈے نال ساڈے بھرا
کوں پھٹتاں جو اسان دائیں گھن آؤں بے شک اسان
ایندی پوری حفاظت کرلیسوں۔

قَالَ هَلْ اٰمَنْتُمْ عَلَیْہِ اِلَّا کَمَا اٰمَنْتُكُمْ

۶۵۔ اوں آکھے کیا میں ایگوں تہا بڑے سپرد کر کے اوہو

عَلَاخِيهِ مِنْ قَبْلُ ۖ قَالَ لَهُ خَيْرٌ حِفْظًا وَهُوَ
أَرْحَمُ الرَّحِمِينَ ﴿۶۵﴾

نیت پر پاواں جیرھا ایں کینیں پہلے ایندے بھرا ذاتیجہ نکھتا با
تے اللہ چیکا حفاظت کرن والا تے اوہو ساریں کینیں
زیادہ رحم کرن والا۔

وَلَمَّا فَتَحُوا مَتَاعَهُمْ وَجَدُوا بِضَاعَتَهُمْ
رُدَّتْ إِلَيْهِمْ قَالُوا يَا أَبَانَا مَا نَبِيئُ
هَذِهِ بِضَاعُنَا رُدَّتْ إِلَيْنَا وَنَبِيْرُ أَهْلِنَا
وَنَحْفَظُ أَخَانَا وَنَزَادُكَ كَيْلٌ بَعِيْرٌ ذَلِكَ
كَيْلُ يَسِيْرٍ ﴿۶۶﴾

۶۶۔ تے جیڈاں انہیں اپٹے سامان کول کھولے انہیں
ڈٹھے جو انہیں دی پونجی انہیں کول ولا ڈتی گئی ء
انہیں اکھئے اے ابا اسان ہا کیا منگدے ہیں اے
ساڈی پونجی ء جیرھی ساکول ولا ڈتی گئی ء تے گھر
والیں دو خوراک گھن اوسوں تے اپٹے بھرا دی حفاظت
دی کر لیسوں تے اٹھ دا بک بارومی زیادہ گھن اوسوں
تے اے وزن ساڈے کیتے نعت

قَالَ لَنْ أَرْسِلَهُ مَعَكُمْ خَشِيَ تَوَلَّوْنَ مَوْتًا ۖ قَالُوا
اللَّهُ تَنَزَّلَتْ فِيهِ إِلَآءٌ نَحْنُ بِكَ بِخَاطِرِكُمْ فَلَمَّا آوَوْهُ مَوْتَهُمْ
قَالَ اللَّهُ عَلَى مَا نَقُولُ وَكِيلٌ ﴿۶۷﴾

۶۷۔ اوں اکھئے میں اونکول تہاڈے نال اصلو نہ
پٹھیاں جے تیں تساں میڈے نال اللہ دی قسم چا
کے اے وعدہ نہ کرو جو تساں اینکول میڈو ولا گھن
اوسو سولے ایندے جو تساں کہیں مصیبت وچ
پھس و نچرتے جیڈاں انہیں اونکول پکا قول ڈے ڈتے
اوں اکھئے جو اسان آہرے ہیں اللہ سیں ایندے اتے
نگران۔

وَقَالَ يَبْنَئِي لَا تَدْخُلُوا مِنْ بَابٍ وَاحِدٍ وَادْخُلُوا
مِنْ أَبْوَابٍ مُّتَفَرِّقَةٍ وَمَا أُغْنِي عَنْكُمْ مِنَ اللَّهِ
مِنْ شَيْءٍ إِنَّ إِلَهُكُمْ إِلَآ اللَّهُ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتَ وَعَلَيْهِ
فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿۶۸﴾

۶۸۔ تے اوں اکھئے پترو تساں ہک دروازے کینیں نہ
بولو بے انجوانج دروازیں کینیں بولو بے۔ میں تہاڈے
کیتے اللہ ولو کجہ نیں کر سگدا بے شک حکم اللہ دا ء
اوندے اتے میڈا بھروسہ ء تے بھروسہ کرن والیں
کول اوندے اتے بھروسہ کرنا چاہی دا۔

وَلَمَّا دَخَلُوا مِنْ حَيْثُ أَمَرَهُمْ أَبُوهُمْ مَا كَانَ يُغْنِي
عَنْهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا حَاجَةٌ فِي نَفْسِ يَعْقُوبَ
قَضَاهَا وَإِنَّهُ لُدُوْلِيمٌ لِمَا عَلَّمْنَاهُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ
النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۶۹﴾

۶۹۔ جیلھے اوسو پٹن جیویں انہیں دے پیو انہیں کول
حکم ڈتا ہا اے گال انہیں کیتے اللہ ولو کہیں کم نہ آ
سگدی بانی سوائے ایندے جو یعقوب دے دل دی
گال پوری تھی گئی بے شک او علم والا ہا جو اسان

اونکوں سکھایا ہاتے اکثر لوگ چاند سے نیٹے۔
 ۴۰۔ تے جڈاں یوسف کنیں گبین اول اپنے بھرا کوں
 اپنے نال جا ڈتی تے آکھئے سی میں تیدا بھرا ہاں
 جو او کریندے رہ گبین توں مونجھانہ تھی۔
 ۴۱۔ جڈاں انہیں داسان تیار کر کے واپس پھٹن لگے منگر پٹے
 بھڑے بورے وچ رکھ ڈتس دل اعلان کرن
 والے اعلان کیتے اے قافلے والو تساں تے چور ہوئے۔
 ۴۲۔ انہیں آکھئے انہیں دو منہ کیتے نیں تے تچھے نیں
 تہاڈا کیا رل گئے۔
 ۴۳۔ انہیں آکھئے ساڈے بادشاہ دا ٹوپہ رل گئے تے
 جیرھا گول اوسی اونکوں اٹھ دا بارلمسی تے میں ایندا
 ذمہ دار آں۔
 ۴۴۔ انہیں آکھئے اللہ دی قسم تہا کوں پتہء جو اسان
 ایں ملک وچ لے آئے جو اسان گیڑ گھتوں تے نہ
 اسان چورہیں۔
 ۴۵۔ انہیں آکھئے جے تساں کوڑے ہوو تے تہاڈی
 کیا سزا۔
 ۴۶۔ انہیں آکھئے جیندے بورے وچ او بھے اوہو
 ہوندی سزا پاوے اسان ظالمیں کوں ایویں سزا
 ڈیندے ہیں۔
 ۴۷۔ اپنے بھڑے پوریں کنیں پہلے انہیں دے پوریں
 دی تلاشی شروع کیتی اس پچھیں اونکوں اپنے بھڑے
 بورے وچ کدھیں۔ ایویں اسان یوسف واسطے تدبیر
 کیتی۔ او اپنے بھرا کوں بادشاہ دے قانون نال نہ پکڑ
 سگدا با سولے ایندے جو اللہ چاہے۔ جیندے چاہندے
 میں اسان درجے پچے کریندے ہیں تے ہر جانٹ والے

وَلَمَّا دَخَلُوا عَلَى يُوسُفَ أَوَىٰ إِلَيْهِ أَخَاهُ قَالَ إِنِّي أَنَا أَخُوكَ فَلَا تَمَنَّسْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ⑤

فَلَمَّا جَهَّزَهُمْ بِجَهَّازِهِمْ جَعَلَ السِّقَايَةَ فِي رَحْلِ أَخِيهِ ثُمَّ أَذَّنَ مُؤَذِّنٌ أَيَّتُهَا الْعِيرُ انْكُمُ لِسَرُّوَنَ ⑥
 قَالُوا وَأَقْبَلُوا عَلَيْهِمْ مَاذَا تَفْقِدُونَ ⑦

قَالُوا تَفْقِدُ صُوَاعَ الْمَلِكِ وَلِمَن جَاءَ بِهِ حِمْلُ بَعِيرٍ وَأَنَا بِهِ زَعِيمٌ ⑧

قَالُوا تَاللَّهِ لَقَدْ عَلِمْتُمْ مَا جِئْتُمَا لِتُنْفِسُوا فِي الْأَرْضِ وَمَا كُنَّا سَرِقِينَ ⑨

قَالُوا مَا جَزَاؤُهُ إِنْ كُنْتُمْ كَاذِبِينَ ⑩

قَالُوا جَزَاؤُهُ مَنْ وُجِدَ فِي رَحْلِهِ فَهُوَ جَزَاؤُهُ كَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ ⑪

فَبَدَأَ بِأَوْعِيَّتِهِمْ قَبْلَ وِعَاءِ أَخِيهِ ثُمَّ اسْتَخْرَجَهَا مِنْ وِعَاءِ أَخِيهِ كَذَلِكَ كِدْنَا لِيُوسُفَ مَا كَانَ لِيَأْخُذَ أَخَاهُ فِي دِينِ الْمَلِكِ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَّنْ نَّشَاءُ وَفَوْقَ كُلِّ ذِي عِلْمٍ عَلِيمٌ ⑫

تیں ہک بہوں عالم ہستی موجود۔

۷۸۔ انہیں آکھئے جے ایں چوری کیتی تے ایں کینیں پہلے ایندا بھراوی چوری کر چکئے یوسف ایں گال کول ول وچ لکائے تے انہیں تے اے گال ظاہر نسی کیتی اول آکھیا لتاں بد بخت ہوئے جو لتاں آبدے اللہ بہوں جائدے۔

۷۹۔ انہیں آکھئے لے عزیز بے شک ایندا بیو بہوں پڑھا ایندی جا تے ساڈے وچو کہیں پے کول پکڑ گھن بے شک اساں تیکوں احسان کرن والا سمجھیندے ہیں۔

۸۰۔ اول آکھئے اللہ دی پناہ جو اساں کہیں پے کول پکڑوں اوندے علاوہ جیندے کینیں ساڈا سامان ملے نہ تاں اساں خالیں وچو تھی ویسوں۔

۸۱۔ تے جڈاں او نا امید تھی گئیں تے آپت وچ گاہیں کیتے انج تھی گئیں۔ انہیں دے وڈے آکھئے کیا تہا کول پتہ نیں جو بے شک تہا بے پیو اللہ دی قسم چا کے وعدہ گدھا با تے ایں کینیں پہلے لتاں یوسف دے محلے وچ وی زیادتی کر چکے عہ میں ایں زمین کول چھوڑ لیاں اصلو نہ جے تیں میڈا بیو حکم نہ ڈیوے یا اللہ سیئیں میڈے کیتے کوئی فیصلہ کرے او بہوں چبگا فیصلہ کر اٹ والا۔

۸۲۔ اپنے پیو دو ول وچو تے اوکوں آکھو اے اباسیئیں بے شک تہا بے پتر چوری کیتی جو اساں جائدے ہیں ہوندے گواہ ہیں تے اساں کی گال دی حفاظت نہ کر سگدے ہا۔

۸۳۔ اول وستی کینیں کچھ گھن جیندے وچ اساں ہاے

قَالُوا إِن يَسْرِقْ فَقَدْ سَرَقَ أَخٌ لَهُ مِنْ قَبْلُ فَأَسْرَهَا يَوْسُفُ فِي نَفْسِهِ وَلَمْ يُبْدِهَا لَهُمْ قَالَ أَنْتُمْ شَرُّ مَكَانًا وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَصِفُونَ ۝

قَالُوا يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ إِنَّ لَهُ أَبًا شَيْخًا كَبِيرًا فَخُذْ أَحَدَنَا مَكَانَهُ إِنَّا نَرَاكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ۝

قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ أَنْ تَأْخُذَ الْإِمْنُ وَجَدْنَا مَتَاعَنَا عِنْدَهُ إِنَّا إِذًا لَظَالِمُونَ ۝

فَلَمَّا اسْتَمْتَعُوا مِنْهُ خَلَصُوا نَجَاتًا قَالَ كَبِيرُهُمْ أَلَمْ تَعْلَمُوا أَنَّ أَبَاكُمْ قَدْ أَخَذَ عَلَيْكُمْ مَوْثِقًا مِنَ اللَّهِ وَمِنْ قَبْلُ مَا فَرَّطْتُمْ فِي يُوسُفَ فَلَنْ أَبْرَحَ الْأَرْضَ حَتَّى يَأْذَنَ لِيَ إِلَىٰ أَذٍ يَخْتَرُ اللَّهُ فِي وَهُوَ خَيْرُ الْخَائِرِينَ ۝

ارْجِعُوا إِلَىٰ آبَائِكُمْ فَقُولُوا يَا أَبَانَا إِنَّ ابْنَكَ سَرَقَ وَمَا شَهِدْنَا إِلَّا بِمَا عَلَّمْنَا وَمَا كُنَّا لِلْغَيْبِ حَافِظِينَ ۝

وَسُئِلَ الْقَرْيَةُ الَّتِي كُنَّا فِيهَا وَالْغِيَرُ الَّتِي أَقْبَلْنَا

فِيهَا ۖ وَإِنَّا لَصَدِّقُونَ ﴿۴۰﴾

تے اور قافلے کنیں وی کچھ جیندے نال اساں آئے
ہیں تے بے شک اساں سچے ہیں۔

قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْرًا ۖ
فَصَبِّرْ يَتَلَبَّسُ عَلَيْكَ إِنَّ يَأْتِيَنِي بِهِمْ جَنِينًا ۖ
إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿۴۱﴾

۸۴۔ تے اوں آکھئے اصل تباہی دے ولسیں لے کم تہا کوں
سوٹھا کر کے ڈکھائے تے میں چنگی طراں صبر کرینداں
تمی سگدے جو اللہ سیس انہیں ساریں کوں میڈو ولا
گھن آوے بے شک او بہوں جاٹن والا تے سیاٹا
۸۵۔ اوں انہیں کنیں منہ پھیر گدھے تے آکھیں رہا
افسوس میں یوسف دے بارے وچ ولا فریاد کرینداں
تے اوندے اکھیں وچ مونجھ کنیں ہنجھوں آگین تے
او مونجھ پیتی رہندا ہا۔

وَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَا سَعْفَةَ عَلَى يُوسُفَ ۖ وَابْيَضَّتْ
عَيْنُهُ مِنَ الْحُزَنِ فَهُوَ كَظِيمٌ ﴿۴۲﴾

۸۶۔ اوں آکھئے اللہ دی قسم توں لیکا یوسف کوں یاد
کریندا رہ ولسیں جے تیں توں بیمار نہ تھی و نہیں یا مر
ونجیں۔

قَالُوا تَاللّٰهِ تَفْتُنَا اِنَّكَ كُرِيُوسُفَ ۚ هَٰذَا نَكُونُ حُرَمًا
اَوْ نَكُونُ مِنَ الْهٰلِكِينَ ﴿۴۳﴾

۸۷۔ اوں آکھئے اپنی پریشانی تے مونجھ دی فریاد اللہ کنیں
کرینداں تے میں اللہ ولو اوں جاٹاں جو تساں نوہے
جاٹدے۔

قَالَ اِنَّمَا اَسْكُنُ اَيْتِي وَحُزْنِي اِلَى اللّٰهِ ۖ وَاعْلَمُ مِنَ
اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿۴۴﴾

۸۸۔ پترو ونجو تے یوسف تے اوندے بھرا کوں بھو
تے اللہ دی رحمت کنیں نا امید نہ تھیو و بے شک
اللہ دی رحمت کنیں کافر ہی نا امید تھیندن۔

يٰٓبَنِيَّ اذْهَبُوا فَتَحَسَّسُوا مِنْ يُّوسُفَ ۖ وَاصْبِرُوْا
وَلَا تَاْيَسُوْا مِنْ رَّوْحِ اللّٰهِ ۚ اِنَّهٗ لَا يَآئِسُ مِنْ رَّوْحِ
اللّٰهِ اِلَّا الْقَوْمُ الْكَٰفِرُوْنَ ﴿۴۵﴾

۸۹۔ تے جڈاں اوں دواؤں انہیں آکھئے اے عزیز سا کوں
تے ساڈے گھر والیں کوں بہوں تبگی آگئی تے
اساں تھوڑی جہیں پونجی گھن آئے ہیں ساڈے دانے
پورے بڑے تے صدقے دے طور تے کچھ زیادہ وی
بڑے بے شک اللہ صدقہ کرن والیں کوں وڈا ابھڑیندے
۹۰۔ اوں آکھئے کیا تہا کوں پتہ ہے جو تساں یوسف تے
اوندے بھرا نال سلوک کیا ہا تے تساں جاہل ہا۔

فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَيْهِ قَالُوا يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ
مَسْنَا وَاهْلَيْنَا الضَّرَّ وَجِئْنَا بِبِضَاعَةٍ
مُرْجِيَةٍ ۖ فَأَوْفِ لَنَا الْكَيْلَ وَتَصَدَّقْ عَلَيْنَا
إِنَّ اللّٰهَ يَجْزِي الْمُتَصَدِّقِينَ ﴿۴۶﴾

قَالَ هَلْ عَلِمْتُمْ مَا فَعَلْتُمْ بِيُّوسُفَ ۖ وَآخِيهِ اِذْ
اَسْتَمَّ جُھِلُوْنَ ﴿۴۷﴾

قَالُوا إِنَّكَ لَآتَىٰ يَوْسُفَ قَالَ أَنَا يَوْسُفُ وَهَذَا
أَخِي قَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا إِنَّهُ مَن يَشَقِّ وَيَصِيرُ
فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿١١﴾

قَالُوا تَاللَّهِ لَقَدْ أَتَرَكْنَا اللَّهَ عَلَيْنَا وَإِنْ كُنَّا
لَخٰطِئِينَ ﴿١٢﴾

قَالَ لَا تَتْرِبَ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ يَغْفِرُ اللَّهُ لَكُمْ وَهُوَ
أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿١٣﴾

إِذْ هَبُوا بَيِّضُیْ هَذَا قَالُوا هُوَ عَلَىٰ وَجْهِ آتِي يَأْتِ
بَصِيرًا وَأَتُونِي بِأَهْلِكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿١٤﴾

وَلَمَّا فَصَلَتِ الْعِيرُ قَالَ أَبُوهُمْ إِنِّي لَأَجِدُ رَيْحَ
يُوسُفَ لَوْلَا أَنْ تَفْتِنُونِ ﴿١٥﴾

قَالُوا تَاللَّهِ إِنَّكَ لَفِي ضَلٰلِكَ الْقَدِيمِ ﴿١٦﴾

فَلَمَّا أَنْ جَاءَ الْبَشِيرُ أَلْقَاهُ عَلَىٰ وَجْهِهِ فَارْتَدَّ
بَصِيرًا قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَّكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا
لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٧﴾

قَالُوا يَا أَبَانَا اسْتَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا إِنَّا كُنَّا
خٰطِئِينَ ﴿١٨﴾

قَالَ سَوْفَ أَسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبِّي إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ
الرَّحِيمُ ﴿١٩﴾

فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَىٰ يُوسُفَ أَوَىٰ إِلَيْهِ أَبُوئِهِ وَقَالَ

۹۱۔ انہیں آکھئے کیا حقیقت دچ توں ہی یوسف ہوں اوں
آکھئے میں یوسف ہاں تے اے میڈا بھراء تے اللہ سیس ساڈے
اتے احسان کیتے بے شک جبر حال توں کریندے تے مبر
کریندے بے شک اللہ سیس نیکیں دا اجر و نچیندائیں۔

۹۲۔ انہیں آکھئے اللہ دی قسم اللہ سیس تیکوں ساڈے اتے
فضیلت دیتی تے اساں خطا کار ہیں۔

۹۳۔ اوں آکھئے تہاڈے اتے کوئی ظلم کاء نہیں اللہ
تہا کوں بخشے تے او رحم کرن والیں وچو بہوں رحم کرن والا۔

۹۴۔ تساں میڈا اے چولا گھن وچو تے میڈے پیو دے
اگو رکھ ڈیو اے اوں کوں ساریں گاہیں دا پرہیز بگ
ولیں تے تساں اپنے ساریں گھر والیں کوں میڈو گھن آؤ۔

۹۵۔ تے جیلھے قافلہ ٹر پئے انہیں نے پیو آکھئے اچ بیشک
میکوں یوسف دی خوشبو اندی پئی ہے جے تساں میکوں
گاہنا نہ آکھوتاں۔

۹۶۔ انہیں آکھئے اللہ دی قسم توں اپنی پرانی غلطی وچ
پیں تھیا۔

۹۷۔ جڈاں خوشخبری ڈیوٹ والا آگئے تے چولا اندے
سامنے رکھیں اوں کوں ساری گال سمجھ آگئی اوں
آکھئے میں تہا کوں ابدانہی جو بے شک میں اللہ کنیں او
چاڈاں جو تساں نوہے چاڈے۔

۹۸۔ انہیں آکھئے اباسیں توں ساڈے کیتے ساڈے گناہیں
دی بخشش منگ بے شک اساں گناہ کار ہیں۔

۹۹۔ اوں آکھئے میں اپنے رب کنیں تہاڈے واسطے
بخشش ضرور منگاں بے شک او بہوں بخشش والا تے
ول رحم کرن والا۔

۱۰۰۔ جڈاں او یوسف دے کولہو آئن تے اوں اپنے

ادْخُلُوا مِصْرَ اِنْ شَاءَ اللّٰهُ اٰمِنِيْنَ ۝۱۰

پیو ما کوں اپنے نال جاؤ تے آکھیں لتاں التہ دی
مشیت نال امن نال مصر وچ داخل تھی و تجو۔

۱۰۱۔ تے اوں اپنے پیو ما کوں اپنے تخت تے پلھاؤتے
تے او سارے سجدے وچ فہم پین۔ اوں آکھئے
اباسئیں اے میڈے پہلے خواب دی تعبیر میڈے
رب نیں اوں کوں پورا کر دے تے میڈے اتے فضل کیس
جہاں اوں میکوں جیل کنیں کڈھے تے تہا کوں جنگل کنیں
گھن آئے اندے بعد جو شیطان نے میڈے تے میڈے بھرنویں
وچ وگاڑ پیدا کر دتا تا بے شک میڈا رب جیندے
کیتے چاہندے مہربان تے بے شک او بہوں جائز
والا تے بہوں سیانا۔

۱۰۲۔ اے میڈے رب تیں میکوں بادشاہی بونی تے میکوں
خواہیں دی تعبیر سکھائی۔ آسمانیں تے زمین کوں پیدا
کرن والے خدا توں ہی دنیا تے آخرت وچ میڈا سبقتی
ہویں تو میکوں مسلمان بنا کے ماریں تے نیکیں وچ
میکوں رلاویں۔

۱۰۳۔ اے غیب دیاں خبراں بن جیڑیاں اسال تیلو و جی
کیقن تے توں انہیں نال کاہ ناں بادیں جیلھے دشمن
سارے کھٹے تھی گئیں تے تیلوے خلافت تدرال بنائے
نیں۔

۱۰۴۔ تے اکثر لوک بھانویں توں جتنا دی چاہیوں ایمان نہ
انہیں۔

۱۰۵۔ توں تے انہیں کنیں اجرومی نوہیں مگدا اے تے
سارے لوکیں کیتے محض نصیحت۔

۱۰۶۔ آسمانیں تے زمین وچ بہوں سارے نشان
انہیں دے کوں ہو گزردن تے منہ پھیر گھندن۔

وَرَفَعَ اَبُوْنِيْهِ عَلٰی الْعَرْشِ وَحَزَّوَالَهُ مُبَجَّدًا ۝۱۱
قَالَ يٰۤاَبَتِ هٰذَا تَاْوِيْلُ رُّءْيَايَ مِنْ قَبْلُ ۚ قَدْ
جَعَلَهَا رَبِّيْ حَقًّا ۚ وَقد اَحْسَنَ بِيْ ۚ اِذْ اَخْرَجَنِيْ مِنَ
السِّجْنِ وَجَاءَ بِكُمْ مِنَ الْبَدْوِ مِنْۢ بَعْدِ اَنْ تَرْتَعَ
الشَّيْطٰنُ بَيْنِيْ وَبَيْنَ اِخْوَتِيْ ۚ اِنْ رَبِّيْ لَطِيْفٌ لِّمَا
يَشَآءُ ۚ اِنَّهٗ هُوَ الْعَلِيْمُ الْحَكِيْمُ ۝۱۲

رَبِّ قَدْ اَتَيْنَتْنِيْ مِنَ الْمَلِكِ وَعَلَّمَتْنِيْ مِنْ تَاْوِيْلِ
الْاَحَادِيْثِ ۚ فَاطْرَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۚ اَنْتَ وَاِنِّيْ فِي
الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ تَوَفِّيْهُ مُسْلِمًا ۚ وَخَفِيَ بِالصِّغْرِ ۝۱۳

ذٰلِكَ مِنْ اَنْبَاِ الْغَيْبِ ۚ نُوْحِيْهِ لِّلْبَلَكِ ۚ وَمَا كُنْتُ
لَدَيْهِمْ اِذْ اُجْمِعُوْا اَمْرَهُمْ وَهُمْ يَنْكُرُوْنَ ۝۱۴

وَمَا اَكْثَرَ النَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ بِمُؤْمِنِيْنَ ۝۱۵

وَمَا تَسْأَلُهُمْ عَلَيْهِ مِنْ اَجْرٍ ۚ اِنَّ هُوَ لَذِكْرٌ لِّلْعٰلَمِيْنَ ۝۱۶

وَكَانَ مِنَ اٰيَةِ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۚ يُكْرٰوْنَ عَلَيْهَا
وَهُمْ عَنْهَا مُعْرِضُوْنَ ۝۱۷

۱۰۶۔ انہیں وچو اکثر لوگ اللہ تے ایمان نیئیں اتندے ۵۱
سولے اتندے جو او نال نال شرک دی کریندن۔

۱۰۸۔ کیا او امن وچ آولین جے انہیں تے اللہ دا
سخت عذاب آوے یا امن گھت او گھڑی آدے ۵۲

تے انہیں کوں پتہ دی نہ لگے۔

۱۰۹۔ توں آکھ لے میڈاراہ میں اللہ دو سڈینوں میں
تے تیڈی پیروی کرن والے ایں دلیل تے قائم یں۔ ۵۳

اللہ پاک تے میں مشرکیں وچو نیئیں۔

۱۱۰۔ تے اساں تیں کنیں پہلے دی دستیں دے
رہن والیں وچو مرد رسول پھین جیندو اساں دی

کریندے ہا سے کیا لے زبن وچ نیئیں لڑدے پھرنے
تاں جو ڈیکھن جو انہیں کنیں پہلے لوکیں دا انجام کیا تھے

تے آخرت دا گھر چکاہ انہیں لوکیں کیتے جیرے تقویٰ
لڈین اتقوا اُفلا تعفلون ۵۴

اختیار کریندن۔

۱۱۱۔ کیا تساں عقل نال کم نوہے گھندے۔ تے جڈاں
رسول نا امید تھی ویندن تے خیال کریندن کافر جو

ساڈے اگو کوڑ ماریا لگے تے اوں دلیہ انہیں دوساڈی دلائی

جیکوں اساں چاہندے یں بچا گھندے یں تے مجریں

کنیں ساڈا عذاب اصلو نیئیں بٹایا ویندا۔

۱۱۲۔ عقل والیں کیتے انہیں دے قصے وچ عبرت۔ لے

گال ایجھی نیئیں جیرھی گھڑی گئی ہووے اصل لے اوندی

تصدیق کریندی جو اوں کنیں پہلے ہے تے ہر شے دی

پوری وضاحت تے ہدایت تے رحمت ایمان گمن آوٹ

والیں کیتے۔

وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِاللَّهِ إِلَّا وَهُمْ مُشْرِكُونَ ۵۱

أَفَأَمِنُوا أَنْ تَأْتِيَهُمْ غَاشِيَةٌ مِّنْ عَذَابِ اللَّهِ أَذْ
تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ۵۲

قُلْ هَذِهِ سَبِيلِي أَدْعُو إِلَى اللَّهِ عَلَى بَصِيرَةٍ أَنَا وَمَنِ
اتَّبَعَنِي وَسُبْحَانَ اللَّهِ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ۵۳

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رِجَالًا نُّوحِي إِلَيْهِمْ مِنْ

أَهْلِ الْقُرَىٰ أَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ

كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ

لِلَّذِينَ اتَّقَوْا أَلَّا تَعْمَلُونَ ۵۴

حَتَّىٰ إِذَا اسْتَيْسَسَ الرُّسُلُ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ قَدْ كُذِّبُوا

جَاءَهُمْ نَصْرُنَا فَنُصِّرِي مَنْ تَشَاءُ وَلَا يَرُدُّ بَأْسُنَا

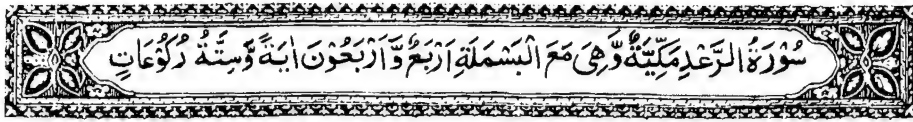
عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ ۵۵

لَقَدْ كَانَ فِي قَصَصِهِمْ عِبْرَةٌ لِأُولِي الْأَلْبَابِ ۵۶

كَانَ حَدِيثُنَا يُفْتَرَىٰ وَلَٰكِن تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ

يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ كُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً

لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ۵۷

سورۃ رعد مدنی ۱۱ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۴۴ آیات ہن تے جی رکوع ان۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کریناں اللہ مے نال نال جبر صابن منگلے
 ڈیوٹ والا تے ول ول رحم کرن والا۔
- ۲۔ میں اللہ جا ٹٹ والا تے ڈیکھن والا ہاں لے کامل
 کتاب دیاں آیات ہن تے جبر صابن منگلے رب کنیں
 بہانگے او سچا تے اکثر لوک منیدے نیں۔
- ۳۔ اللہ اوزات میں آسمانیں کول بغیر تمہیں مے اچا
 کیس جویں تساں اول کول ڈبرے پئے ول اول زمین
 تے بہہ گئے تے سمجھ تے چند رکول خدمت وچ لائے
 تے ہر شے مقررہ مدت تیں چلدی پئی ہر کردار انتظام
 کریندے اپنی آیات کول کھول کے بیان کریندے تاں جو
 تساں اپنٹے رب کول ملن والے یقین کرو۔
- ۴۔ تے او ہر جہیں زمین کول وچاٹے تے اونڈے وچ
 پہاڑ تے دریا بٹائے تے برقم مے پھل اونڈے وچ
 ڈو ڈو جوڑے بٹائے تے جینہ کول رات نال لکا
 گندے تے بے شک ایندے وچ جبر صابن منگلے
 کئی نشان۔
- ۵۔ تے زمین وچ نال نال رلے ہوئے کئی وڈن
 تے باغن انگوریں مے تے رطیں ہن تے کھیاں
 ہن ہک پاڑ وچ تھوڑا نکلدے تے کچھ داکوڑا نکلدے
 تے انہیں کول بکوپائی بلایا ویندے تے اسان کچھ کول
 بنہیں تے سواد وچ فضیلت ڈیندے ہن بے شک
 ایندے وچ عقل والی قوم کیسے نشانیاں ہن۔
- اللَّهُ الَّذِي رَفَعَ السَّمَوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا ثُمَّ اسْتَوَىٰ
 عَلَى الْعَرْشِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ
 مُّسَمًّى يُدَبِّرُ الْأَمْرَ يُفْجِلُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ يَلْقَاءُ
 رَبَّكُمْ تَوَقُّونَ ②
- وَهُوَ الَّذِي مَدَّ الْأَرْضَ وَجَعَلَ فِيهَا رَوَاسِيَ
 وَأَنْهَارًا وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ جَعَلَ فِيهَا رُوحَيْنِ اثْنَيْنِ
 يُفْجِلُ الْبَلَّ النَّهَارَ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ③
- وَفِي الْأَرْضِ قَطْعٌ مَّتَّجِرَاتٌ وَجَنَّاتٌ مِنْ أَعْنَابٍ وَ
 زُرْعٌ وَنَجِيلٌ صُنُوفٌ وَغَيْرُ صُنُوفٍ يُسْقَى بِسَاءٍ
 وَاجِدٍ وَنُفْخَلُ بَعْضُهَا عَلَى بَعْضٍ فِي الْأُكُلِ إِنَّ
 فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ④

وَاِنْ تَجِبْ فَجَبِّ قَوْلُهُمْ اِذَا كُنَّا تُرَبَّاءَ اِنَّا لَفِي
خَلْقٍ جَدِيدٍ ۚ اُولَٰئِكَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا بِرَبِّهِمْ ۚ وَاُولَٰئِكَ
الَّذِيْنَ لَفِيَ اَعْنَاقُهُمْ ۚ وَاُولَٰئِكَ اَصْحَابُ النَّارِ ۖ هُمْ فِيْهَا
خَالِدُوْنَ ۝۱

وَيَسْتَعْجِلُوْنَكَ بِالْحِسَّةِ ۖ قَبْلَ الْحَسَنَةِ ۚ وَفَدَّخَلَتْ
مِنْ قَبْلِهِمُ النَّارُ ۚ وَاِنْ رَبُّكَ لَذُوْ مَغْفِرَةٍ لِّلنَّاسِ
عَلٰى ظُلْمِهِمْ ۚ وَاِنْ رَبُّكَ لَشَدِيْدُ الْعِقَابِ ۝۲

وَيَقُوْلُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا اِلَّا اَنْزَلَ عَلَيْنَا آيَةً ۚ مِنْ
رَّبِّهِ ۚ اِنَّمَا اَنْتَ مُنذِرٌ ۚ وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ ۝۳

اَللّٰهُ يَعْلَمُ مَا تَحْمِلُ كُلُّ اُنْثٰى ۚ وَمَا يَغْنُصُ الْاَرْحَامُ
ۚ وَمَا تَزَادُوهٗ ۚ وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَہٗ بِقَدَرٍ ۝۴

عَلِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْكَبِيْرُ السَّمْعُ ۝۵

سَوَاءٌ مِنْكُمْ مَّنْ اَسْرَ الْقَوْلَ ۚ وَمَنْ جَهَرَ بِهٖ وَمَنْ هُوَ
مُسْتَعْفٍ بِالْبَيْلِ ۚ وَسَارِبٌ بِالْهَمَارِ ۝۶

لَہٗ مُعَقَّبَاتٌ مِّنْ بَيْنِ يَدَيْہِ ۚ وَمِنْ خَلْفِہٖ یَحْفَظُوْنَہٗ
مِّنْ اَمْرِ اللّٰہِ ۚ اِنَّ اللّٰہَ لَا یَغَیْرُ مَا یَقُوْمُ حَتّٰی یُعَذِّبُوْا
مَا یَنْفِیْہُمْ ۚ وَاِذَا اَرَادَ اللّٰہُ بِقَوْمٍ سُوْءًا فَلَا مَرَدَ لَہٗ
ۚ وَمَا لَہُمْ مِنْ دُوْنِہٖ مِنْ وَّالٍ ۝۷

۶۔ تے جے توں حیران تمہیں تے انہیں دی گال ہے
وی حیرانگی آئی کیا اسان جڈاں مٹی تھی ولسیوں والا اسان
نویں سروں پیدا تمہیں سوں اے او کوکن جنہیں اپنے رب
وا انکار کیے تے اے او کوکن جنہیں دے کچیں وچ ہٹے
ہن تے ایچے دوزخ والن تے اوندے وچ ہمیشہ رہن
۷۔ تے او چوگانی کنیں پہلے تیدے واسطے برائی دی
جلدی کریندن تے ہن کنیں پہلے عبرت اے عذاب آئیکن
تے بے شک تیدے رب لوکیں دے ظلم دے باوجود انہیں
کون بخشے والا تے بے شک تیدے رب بہوں سخت
سزا دیون والا۔

۸۔ تے جیرھے کافر ہن لے آہن ایندے اتے ایندے
رب کنیں کوئی نشان کیوں نہیں لہایا گیا توں تے صرف
ڈراوٹ والا ایں تے بر قوم کیے ہدایت دیون والا آئے۔
۹۔ اللہ جانڈے ہر مادی شے کون جیرھا حمل تے رحم
جیرھا پال سٹ گھسٹن تے اونکوں وی جانڈے جو او
ودھیندن تے ہر شے اوندے کو لہو مزدورت دے
مطابق۔

۱۰۔ غیب تے حاضر کون جانٹے والا وڈے مرتبے والا
تے وڈی شان والا۔

۱۱۔ جیرھا تہا ڈے وچو گال کیندے تے جیرھا ظاہر کیندے
تے جیرھا رات کون مک ویندے تے ڈینہ کون ٹردے
او ڈوہیں اللہ دے نزدیک برابر۔

۱۲۔ اوندے واسطے اگودھی تے کچھو وی فرشتے ہن
جیرھے اللہ دے حکم نال اوندی حفاظت کریندن بے شک
اللہ سیس اوں قوم دی حالت نیں بدلیندا جیرھی اپنی حالت
آپ نیں بدلیندی جیرھے ویلے اللہ سیس کہیں قوم دی

عذاب و فیصلہ کر گھنڈے اونکوں بٹاؤں والا کوئی نہیں تے
اونڈے سوا اوندہ کوئی امدادی وی نہیں بٹ سگدا۔

۱۳۔ اوہوہ جیرھا تہاکوں بجلی بڑ دی تے طع دی خاطر
بُکھیندے تے باری بھر چیندے۔

۱۴۔ تے گاج اوندی حمد نال اوندی پائیزگی بیان کرینی ۶
تے فرشتے وی اوندے بڑ کرئیں تے دُعاؤں والیاں بکید
پھیندے تے دل جیندے اتے چاہندے سُنیدے
او اللہ مے بارے وچ بھیڑا کریندن تے اللہ سُنیں سمجھ
عذاب بڑیوں والا ۷۔

۱۵۔ نہ تُلن والا سبڑ ہوندا ۷ تے جبرے اوندے سوا
بہنیں کول سبڑیندن او انہیں دا کوئی جواب نہیں بڑیندے
الویں بن جیویں بک آدمی اپنے بڑویں بھو پانی دو ودھائے
تاں جو پانی اوندے منہ تیں آونجے تے او اوندے تیں
پہنچا نہیں تے کافریں دی چکین پانگن بے کار ویسی۔
۱۶۔ تے اللہ دی خاطر جو کھ آسمان تے زمین وچ خوشی نال
تے بے روحا سجدہ کریندے تے انہیں مے پچاویں
دی جہنم سجدہ کریندن۔

۱۷۔ توں آکھ آسمان تے زمین دارب کون توں آکھ اللہ
توں آکھ کیا تہاں اونکوں چھوڑکے بے سنگتی بٹائی
کھڑے ۷ جبرے اپنے آپ کیتے وی نفع تے نقصان
مے ماکہ نہیں۔ توں آکھ کیا اندھاتے سو جا کھا بکوجہیں
تمی سگدن یا کیا اندھارے تے روشنی برابر تمی سگدن
یا کیا انہیں اللہ مے اینجھے شریک بٹائن جنہیں اوندے
آلی کار کجھ مخلوق بٹائی ۷ تے او مخلوق انہیں کیتے رل مل
گئی ۷ توں آکھ اللہ برشتے کول پیدا کرن والا ۷ تے او
بک تے غالب۔

هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنْشِئُ السَّحَابَ
الثِّقَالَ ۝

وَيُتَبِّحُ الرَّعْدَ بِحَمْدِهِ وَالسَّامِكُ مِنْ جَنْفَيْهِ
يُرْسِلُ الصَّوَاعِقَ فَيُصِيبُ بِهَا مَنْ يَشَاءُ وَهُمْ
يُجَادِلُونَ فِي اللَّهِ وَهُوَ شَدِيدُ الْحَالِ ۝

لَهُ دَعْوَةُ الْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا
يَسْتَجِيبُونَ لَهُمْ شَيْءٌ إِلَّا كِبَاسٌ كَفٍ إِلَى الْمَاءِ
لِيَبْلُغَ فَاهُ وَمَا هُوَ بِبَالِغِهِ وَمَا دُعَاءُ الْكَافِرِينَ
إِلَّا فِي ضَلَالٍ ۝

وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا
وَكَرْهًا وَظِلُّهُمْ بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ ۝

قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلْ اللَّهُ قُلْ
أَفَاتُخَذُ ثَمَرٍ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ لَا يَمْلِكُونَ لِأَنْفُسِهِمْ

نَفْعًا وَلَا ضَرًّا قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَالْبَصِيرُ
أَمْ هَلْ تَسْتَوِي الظُّلُمَاتُ وَالنُّورُ أَمْ جَعَلُوا لِلَّهِ

شُرَكَاءَ خَلَقُوا كَخَلْقِهِ فَتَشَابَهَ الْخَلْقُ عَلَيْهِمْ
قُلْ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ۝

أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَالَتْ اَوْدِيَةٌۭ بِقَدَرِهَا
فَأَخْتَلَّ النَّيْلُ رَبَدًا رَّابِعًا وَمِمَّا يُوقِدُونَ
عَلَيْهِ فِي النَّارِ ابْتِغَاءَ حِلْيَةٍ اَوْ مَتَاعٍ رَبُّكَ يَسْأَلُهُ
كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْحَقَّ وَالْبَاطِلَ فَأَمَّا الزُّبَدُ
بَيِّنَةٌ جُفَاءً ۖ وَأَمَّا مَا يَنْفَعُ النَّاسَ فَيَمْكُثُ
فِي الْأَرْضِ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ ۝

۱۸۔ اوں آسمان کنیں پانی بہائے تے وادیاں اپنی گنجائش
مے مطابق ویسہ پندرہ تے چھل اتے آئی ہوئی جھگ
کوں چاگھندی ۷ تے جیڑھی شے بھابھ تپا کے اوزیور یا
گھرو سامان بنیدن اوندے وچ دی اوہو جہیں جھگ۔
ایویں اللہ سٹیں پیج دے کوڑ دے فرق کوں بیان
کرنیدے۔ تے جیڑھی جھگ اومائع قہی ویندی ۷
تے جیڑھی شے لوکیں کوں نفع ڈیندی ۷ اوزیریں
وچ رہندی ۷ ایویں اللہ سٹیں مثالیں بیان کرنیدے۔

الَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ الْخَيْرُ وَالَّذِينَ لَمْ يَخْبِتُوا
لَهُ لَوْ اَنَّ لَهُمْ مَّا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مِّثْلَهُ مَعَهُ
لَافْتَدَوْا بِهِ ۖ اُولَٰئِكَ لَهُمْ سُوءُ الْحِسَابِ ۖ وَمَأْوَهُمْ
جَهَنَّمُ وَيُسَّ السَّيِّئَاتِ ۝

۱۹۔ جنہیں اپنے رب واکھٹ سنئے انہیں واسطے
کامیابی ۷ تے جنہیں آکھٹ نیں منیا جے انہیں کیتے او
سمجھ کچھ ہوئے باجیرھانزین وچ تے اہوتلا بیاوی
تے او بھونگا ڈے کے جان پھراون پاتے انہیں کیتے
برا حساب تے انہیں داٹھکاڑ دوزخ تے او بہوں
بری جاے۔

اَمَّنْ يَعْلَمُ اَنَّمَا اُنْزِلَ اِلَيْكَ مِنَ رَبِّكَ الْحَقُّ كَمَنْ
هُوَ اَعْمٰى اِنَّمَا يَتَذَكَّرُ اُولُو الْاَلْبَابِ ۝

۲۰۔ کیا جیڑھا جڈے جو تیڈے رب کنیں لہایا گئے
تیڈو او پیج اوں آدمی آلی کار تھی بگدے جیڑھا اندھا
ہوئے عقل رکھن والے ہی نصیحت پکڑیندن

الَّذِينَ يُوَفُّونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَلَا يَنْقُضُونَ الْعَيْثَ ۖ
وَالَّذِينَ يَصِلُونَ مَا اَمَرَ اللَّهُ بِهِ اَنْ يُّوَصَلَ وَ
يَحْتَشِرُونَ رَبَّهُمْ ۖ وَيَخَافُونَ سُوءَ الْحِسَابِ ۝

۲۱۔ جیڑھے اللہ دے وعدے کوں پورا کریندن تے
اوندے پکے وعدے کوں ترڑیندے نیں۔
۲۲۔ تے جیڑھے اوں رشتے کوں قائم رکھیندن جیندا اللہ سٹیں
قائم رکھن واکھم ڈتے تے اپنے رب کنیں ڈردن
تے برے حساب کنیں ڈردن۔

وَالَّذِينَ صَبَرُوا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ ۖ اَقَامُوا
الصَّلٰوةَ وَانْفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً ۖ وَ
يَذَرُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ ۖ اُولَٰئِكَ لَهُمْ عُقْبَةُ
الدَّارِ ۝

۲۳۔ او لوک جیڑھے اللہ دی رضا دی خاطر صبر کریندن
تے نماز ٹھہرا کے پڑھدن جو مال اسان انہیں کوں ڈتے
اوندے دجو۔ چوری وی تے ظاہر وی خرچ کریندن تے برائی
کوں نیکی نال پرین کریندن انہیں واسطے چنگا انجام۔

جَنَّتٍ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا وَمَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ
وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّتِهِمْ وَالْكَلِيلُ يَدْخُلُونَ عَلَيْهِمْ
مِنْ كُلِّ بَابٍ ﴿٢٣﴾

۲۳۔ ہمیشہ دے باغن اونہیں وچ اوداخل تھیں
تے انہیں دے بیوڑاڑے تے انہیں دیاں زلیں تے
انہیں دیاں اولاداں جنہیں نیکیاں کیتیاں ہوسن تے
فرشتے انہیں کیتے ہر دروازے وچ داخل تھیں۔

سَلَامٌ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ ﴿٢٤﴾

۲۴۔ تے او اکھن تہاڑے اتے تہاڑے صبر دی وجہ
کنیں سلامتی ہوئے تہاڑے کیتے ایں گھرا انجا بہوں چنگا،

وَالَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ
وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ
فِي الْأَرْضِ أُولَٰئِكَ لَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ ﴿٢٥﴾

۲۵۔ تے جیرے اللہ دے وعدے کوں پکا کر دے بعد
ترڑیدن تے جیرے رشتے دے ملاوٹ دا اللہ سنیں حکم
ڈتے انہیں کوں ترڑیدن تے زمین وچ گھیر لھتیدن۔
اے لوکن جنہیں تے لعنت تے انہیں کیتے بہوں گندا گھر۔

اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ وَفَرِحُوا
بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا
مَتَاعٌ ﴿٢٦﴾

۲۶۔ اللہ جیندے کیتے چاہندے رزق ودھندے تے
متگ کریندے تے او دنیاوی زندگی تے خوش تے
دنیاوی زندگی آخرت دے مقابلے وچ کھدی تیں سوائے
تھوڑے فائدے۔

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ
رَبِّهِ قُلْ إِنْ اللَّهُ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ
مَنْ أَرَادَ ﴿٢٧﴾

۲۷۔ تے کافر آبدن جو ایندے اتے ایندے رب کنیں
کوئی نشان نہیں بھایا گیا توں اکھ بے شک اللہ سنیں
جینکوں چاہندے گمراہ کریندے تے جیرھا اوندو بھکدے
اونکوں اپنا سدھارو ڈکھلیندے۔

الَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا
بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ ﴿٢٨﴾

۲۸۔ جیرے ایمان گھن آئن تے انہیں دے دل اللہ دے
ذکرناں تسلی پئیدن۔ سٹو اللہ دے ذکرناں دل تسلی
پکڑئیدن۔

الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ قُلُوبِي لَهُمْ
وَحُسْنُ مَا يُبْ

۲۹۔ جنہیں منے تے نیک کم کریندن انہیں واسطے خوشخبری
تے بہوں چنگا انجام۔

كَذَٰلِكَ أَرْسَلْنَا فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهَا أُمَمٌ
لَتَتْلُوَ عَلَيْهِمُ الَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَهُمْ يَكْفُرُونَ
بِالْحُسْنِ قُلْ هُوَ رَبِّي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ

۳۰۔ ایویں اسان نیکوں ایں امت وچ پٹھے جیں کنیں پہلے
کئی امتاں گذر چکین تاں جو توں انہیں کوں پڑھ کے ٹاویں
جو اسان عیہو وحی کیتی تے او رحمن خدا انکار کریندن۔

وَالْبَيْتِ مَتَابِ ۝

توں اکھ او میڈا رب صرف او ہو ہی معبود اوندے
اتے میں بھروسہ کرینداں تے اوہیں دو ولے۔

۳۲۔ تے جے قرآن میں ہوئے ہا جو اوندے نال پہاڑ
مٹائے وچن یا زمین ٹوٹے کیتی وچے یا اوندے
نال مروں کول الوایا وچے ہا۔ فیصلہ پورے طور تے
اللہ دے ہتھ وچ۔ کیا مونیں کول پتہ نیں جو اللہ چاہندا
تے سارے لوکس کول ہدایت دے دیندا تے کافرین تے
انہیں دے اعمال ہی وجہ نال مصیبت اندی رہ دیسی یا انہیں
دے گھر دے کوہو لہندی رہی اوتیں جو اللہ دا وعدہ آ دیسی

وَلَوْ أَنَّ قُرْآنًا سُيِّرَتْ بِهِ الْجِبَالُ أَوْ قُطِعَتْ بِهِ
الْأَرْضُ أَوْ كُلُّ مِلَّةٍ بِالْبُتُورِ بَلَّ لِلَّهِ الْأَمْرُ جَمِيعًا
أَلَمْ يَأْتِ الْبَشَرِ الْبَشَرِ أَمْثَلًا أَنْ لَوْ يَشَاءُ اللَّهُ لَهْدَى
النَّاسَ جَمِيعًا وَلَا يَزَالِ الَّذِينَ كَفَرُوا تُصِيبُهُمْ بِئْسَ
صُنْعُ قَارِعَةٍ أَوْ لَوْ أَنَّ الْقُرْآنَ مِنْ دَارِهِمْ حَتَّى
يَأْتِيَ وَعْدُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْوَعْدَ ۝

۳۲

بے شک اللہ وعدے دی خلاف دزی نیں کریندا۔
۳۳۔ تیں کنیں پہلے رسولیں نال وی ٹٹھاکیتا گیا ہا تے
میں کافرین کول مہلت دتی ول میں انہیں کول پکڑ گدھا
میڈی سزا کیجی۔

وَلَقَدْ اسْتَهْزَيْتُمْ بِرُسُلٍ مِنْ قَبْلِكَ فَأَمَلَيْتُ لِلَّذِينَ
كَفَرُوا ثُمَّ أَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ ۝

۳۴۔ کیا اوزات جیرمی ہر یک تے نگران جو اوکریندے
تے انہیں اللہ دے شریک بنائے ہوئے توں اکھ انہیں
دے نال دسو یا تسار ایجی کال اونکوں دسوسو جیرمی
زمین وچ ہوئے تے خدا نہ چاؤا ہونے یا صرف مندیاں
گالیں ہن۔ اصل کافرین دیاں چالاکیاں انہیں کول سونھیاں
کر کے دکھایاں گئیں تے راہ کنیں انہیں کول بٹا دتا
نگئے تے جیکوں اللہ ہلاک کرے اونکوں راہ دکھاؤں والا
کوئی نیں۔

أَفَنْ هُوَ قَائِمٌ عَلَى كُلِّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَجَعَلُوا لِلَّهِ
شُرَكَاءَ قُلْ سَتُوهَمُ أَمْ تُشْتَوْنَهُ بِمَا لَا يَعْلَمُونَ فِي
الْأَرْضِ أَمْ يُظَاهِرُونَ الْقَوْلَ بَلْ ذَرِينِ لِلَّذِينَ كَفَرُوا
مَكْرَهُمْ وَصُدَّوْا عَنِ السَّبِيلِ وَمَنْ يَضِلْ اللَّهُ فَمَا
لَهُ مِنْ هَادٍ ۝

۳۵۔ انہیں واسطے دنیاوی زندگی وچ وی عذاب تے
آخرت دا عذاب زیادہ سخت تے اللہ کنیں انہیں کول
بچاؤں والا کوئی نیں۔

لَهُمْ عَذَابٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَعَذَابُ الْآخِرَةِ
أَشَقُّ وَمَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَاقٍ ۝

۳۶۔ جنت دی مثال جینا متقیں نال وعدہ کیتا گئے
انہیں دے وچ نہراں و بندرین انہیں وچل ہمیشہ ہوی

مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وَعَدَ الْمُتَّقُونَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ كُلُّهَا دَائِمٌ وَظُلُمَاتُهَا تَنفَعُ الَّذِينَ اتَّقَوْا

وَعُقِبَى الْكَافِرِينَ النَّارُ ﴿۳۷﴾

تے بچاواں وی اے تقویٰ اختیار کرن والیں دا انجام
تے کافریں دا انجام بھاء۔

وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْكِتَابِ يَفْرَحُونَ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ
وَمِنَ الْأَحْزَابِ مَنْ يُبْكَرُ بَعْضُهُمْ أَمْرًا
أَنَّ اعْبُدَ اللَّهَ وَلَا أُشْرِكْ بِهِ إِلَيْهِ أَدْعُوا وَإِلَيْهِ
مَأْبٍ ﴿۳۸﴾

۳۷۔ تے جینکوں اساں کتاب پڑتی ۽ اونخوش بن جو
کچھ تیبو لبایا گئے تے مختلف گولیں وچو کچھ اینجھن
جیرے اوندے کچھ حصے دا انکار کریندن توں اکھ
میکوں تے محض اے حکم ڈتا گئے جو میں اللہ دی عبادت
کراں تے اوندے نال کہیں کوں شریک نہ بناواں ہوندو
میں تہاکوں سببیداں تے ہوندو میں رجوع کرینداں۔

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ حُكْمًا وَعَرَبِيًّا وَلَكِنْ أَبْتَلَتْ أَعْيُنُهُمْ
بَعْدَ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ دَرَجَةٍ
وَلَا وَاقٍ ﴿۳۹﴾

۳۸۔ تے ایویں اساں تفصیل نال حکم بھائے تے جے توں
انہیں دی خواہشات دی پیروی کریں ایندے بعد جو تیبو
علم آچکے تے پچھیں تیبوے کیسے اللہ دے مقابلے کیسے
نہ کوئی سببیتی ہوسی تے نہ کوئی بچاواں والا۔

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِنْ قَبْلِكَ وَجَعَلْنَا لِمَنْ أَرَادَنَا
وَذُرِّيَّتَهُ وَمَا كَانَ لِرُسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ بِآيَةٍ إِلَّا
بِإِذْنِ اللَّهِ لِكُلِّ أَجَلٍ كِتَابٍ ﴿۴۰﴾

۳۹۔ تے تیں کنیں پہلے وی اساں رسول پھین تے
اساں انہیں کوں زالیں تے ہال وی ڈتن تے اے
کہیں رسول واسطے نہ باجو اللہ دے حکم دے بغیر کوئی نشان
گھن آوے باہر مدت لکھی پئی ۽۔

يَنْحُوا لِلَّهِ مَا يَشَاءُ وَيُتَبَّعُ وَعِنْدَهُ أُمُرُ الْكِتَابِ ﴿۴۱﴾

۴۰۔ جینکوں اللہ چاہندے اوندے مثا بڑندے تے جینکوں
چاہندے قائم رکھندے اوندے کوں ہر حکم وی اصل
موجود۔

وَأَن تَأْخُذَ بَعْضُ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ تَتَوَقَّعَ
فَأَنَّا عَلَيْكَ الْبَلْغُ وَعَلَيْنَا الْحِسَابُ ﴿۴۲﴾

۴۱۔ تے جیندا اساں انہیں نال وعدہ کیسے کچھ تے تیکوں
ڈکھا دیسوں یا تیکوں وفات ڈسے ڈیسیوں تیبو اکم
پچاواں تے حساب ساڈے ذمے ہے۔

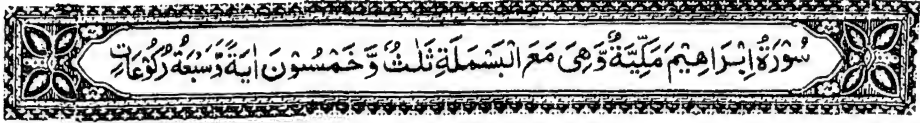
أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَأْتِي الْأَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا
وَاللَّهُ يَحْكُمُ لَا مُعَقِّبَ لِحُكْمِهِ وَهُوَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿۴۳﴾

۴۲۔ کیا انہیں نہیں ڈکھا جو اساں زمین کوں اوندے پاسیں
کنیں گھٹندے آندے ہیں۔ تے فیصلہ اللہ کریندے
اوندے فیصلے کوں کوئی تبدیل نہیں کر سگدا تے او
جلدی حساب گھنٹن والا ۽۔

وَقَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلِلَّهِ الْكُفْرُ جَنِيحًا
يَعْلَمُ مَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ وَسَيَعْلَمُ الْكُفْرُ لِمَنْ
عُقِبَى الدَّارِ ﴿۱۳﴾

۳۳۔ انہیں کہیں پہلے لوگوں کی تدبیراں کیتیں تے اصل
ساریاں تدبیراں اللہ کنیں ہن ہر شخص جو او کریندے اللہ
اونکوں جاڈے تے کافرن کوں پتہ بگ ویسی جو گھر دا
انجام کیندے کیتے چنگا۔

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَسْتَ مُرْسَلًا قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ
شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَمَنْ عِنْدَ اللَّهِ عِلْمُ الْكِتَابِ ﴿۱۴﴾
۳۴۔ کافر آہن جو توں رسول توہیں توں انہیں کوں
آکھ میڈے تے تہاڈے درمیان اللہ گواہ کافی ہے تے
او وی گواہ جیندے کوہو ایں کتاب دا علم۔

سورة ابراہیم مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۵۳ آیات تے ۷ رکوع ہن۔

- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①
- ۱۔ میں اللہ دے نال نال شروع کرنیال جبرہا بن منگے
ڈیوٹ والا تے ول ول رحم کرن والا۔
- ۲۔ میں اللہ ڈیوٹ کھال لے کتاب اساں ایکون تیڈو
بہائے تاں جو توں لوکیں کون اندھاریں کنیں کدھ کے
سو جھلس دو گھن آویں انہیں دے رب دے حکم نال غالب
تے تکریم والے خدا دے راہ دو۔
- ۳۔ او خدا جو کجھ زمین تے آسائیں وچ ہوندا تے کافریں
کیتے سخت عذاب دے نال تباہی مقدر۔
- ۴۔ جبرہے لوگ دنیاوی زندگی کول آخرت دے مقابلے
وچ پسند کریندن تے اللہ دے رستے کنیں رکیندن تے
اوندے وچ ڈنگ دل گولیندن لے وک وڈی تے پریں
دی گمراہی وچ ہن۔
- ۵۔ تے اساں ہر رسول کول اوندی قومی زبان وچ وچ
کر کے پٹھئے سے تاں جو انہیں تے کھول کے بیان کرے اللہ
جھیکوں چاہندے گمراہ کریندے تے جھیکوں چاہندے ہدایت
ڈیندے او غالب تے سیاناء۔
- ۷۔ تے اساں موسیٰ کول اپنئے نشان ڈے کے پٹیاں باجرتوں قوم کول
اندھاریں کنیں سوجھے دو گھن آتے انہیں کول اللہ دے ڈینہ یاد ڈوا
بے شک مہرتے شکر کرن والیں کیتے نشان۔
- ۸۔ تے جڈاں موسیٰ اپنی قوم کول اکھئے اللہ دی نعمت کول
یاد کرو جبرہاں متہا بے تے تسن جڈاں اوں تہا کول فرعون دھکم
کنیں نجات ڈیوٹائی او تہا کول گندا عذاب ڈیندے ہن تہا بے
- الَّذِي كُنْتُ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ إِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ②
- اللّٰهُ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَوَيْلٌ لِّلْكَافِرِيْنَ مِنْ عَذَابٍ شَدِيْدٍ ③
- الَّذِيْنَ يَسْتَحْبِبُوْنَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا عَلٰى الْاٰخِرَةِ
وَيَصُدُّوْنَ عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ وَيَبْغُوْنَهَا عَوَجًا
اُوْلٰٓئِكَ فِيْ ضَلٰلٍ بَعِيْدٍ ④
- وَمَا اَرْسَلْنَا مِنْ رُّسُوْلٍ اِلَّا بِلِسٰنٍ قَوْمِهٖ لِيُبَيِّنَ
لَهُمْ فَيُضِلُّ اللّٰهُ مَنْ يَّشَاءُ وَيَهْدِيْ مَنْ يَّشَاءُ
وَهُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ⑤
- وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا مُوسٰى بِآيٰتِنَا اَنْ اَخْرِجْ قَوْمَكَ مِنَ
الظُّلُمٰتِ اِلَى النُّوْرِ وَذَكَرْنٰهُمْ بِآيٰتِنَا اللّٰهِ اِنْ فِيْ ذٰلِكَ
لَاٰيَةٌ لِّكُلِّ صَبّٰرٍ شٰكُوْرٍ ⑥
- وَإِذْ قَالَ مُوسٰى لِقَوْمِهٖ اذْكُرُوْا نِعْمَةَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ
اِذْ اَنْجَلَكُمْ مِنْ اِلٍ فِرْعَوْنَ يَسُوْمُوْنَكُمْ سُوًۢءَ الْعَذَابِ
وَيَذْبَحُوْنَ اَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُوْنَ نِسَاءَكُمْ وَفِيْ ذٰلِكُمْ

بَلَاءٍ مِّنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ ۝

پتھر کوں کو ہیندہن تے تہاڑی تربتیں کوں جیندار کھیندہن

وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكُمْ لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ وَلَئِنْ كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ ۝

تے ایندے وچ تہاڑے رب کنیں بہوں وڈا امتحان یا
۸۔ تے جڈاں تہاڑے رب اعلان کیتا ہجے لتاں شکر
کر لیسو تے میں تہا کوں زیادہ ڈلیاں تے جے لتاں ناشکری
کر لیسو تے میڈا عذاب بہوں سخت۔

وَقَالَ مُوسَىٰ إِنَّ تَكْفُرًا أَنْتُمْ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَبِيحًا ۖ فَإِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ حَنِيدٌ ۝

۹۔ تے موسیٰ اکھیا لتاں تے جو کجھ زمین وچ سارے
انکار کر ڈیو تے بے شک اللہ سیں بے نیاز تے بہوں
تولیت والا۔

أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبُؤُا الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ قَوْمٌ نُوحٍ وَعَادٌ وَشُودَّةٌ وَالَّذِينَ مِن بَعْدِهِمْ لَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا اللَّهُ جَاءَهُمْ رَسُولُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَرَدُّوا أَيْدِيَهُمْ فِي أَفْوَاهِهِمْ وَقَالُوا إِنَّا كَفَرْنَا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ وَإِنَّا لَفِي شَكٍّ مِّمَّا تَدْعُونَنَا إِلَيْهِ مُرِيدٌ ۝

۱۰۔ کیا تہاڑو لتاں کنیں پہلے انہیں دیاں جہراں نیں
آیاں یعنی نوح تے عاد تے ثمود تے جیرھے انہیں مے
بعدہن انہیں کوں سوائے اللہ دے کوئی نیں چاند انہیں
دو ساڑے رسول کھلے نشان گھن کے آئے انہیں اندھا
انکار کر ڈتے تے انہیں اکھئے بے شک جیرھی تعلیم
تہا کوں بڑے کے پھٹیا گئے اساں اوکوں لے منندے
تے لتاں جیندو سا کوں سڈیندو او دے معاملے وچ
بے چین کر ڈیوں والے شک وچ یں۔

قَالَتْ رُسُلُهُمْ إِنِّي اللَّهُ شَكَّ فَاطِرُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَذْعُوكُم لِيَغْفِرَ لَكُمْ مِّنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُخَوِّعَكُم إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى قَالُوا إِنَّا أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا تُبْدُونَ أَن تَصَدَّقُوا عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُنَا فَآتُونَا بُسْطِينَ مُّبِينٍ ۝

۱۱۔ انہیں مے رسولیں اکھئے کیا اللہ مے بارے وچ شک
کریندے، جیر حازین تے آسان کوں پیدا کر ڈ والا،
او تہا کوں سڈیندے تاں جو تہاڑے گناہ بخشے تے ہک
مقررہ مدت میں تہا کوں مہلت ڈیندے انہیں اکھئے
لتاں ساڑے جہیں بندے بتوے لتاں اے چاہندے،
جو سا کوں اول کنیں رو کو جیندی ساڑے پیو ڈیوے
عبادت کریندے ہن لتاں ساڑو روشن نشان گھن آؤ۔

قَالَتْ لَهُمْ رُسُلُهُمْ إِنَّا نَحْنُ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ يَمُنُّ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَمَا كَانَ لَنَا أَنْ نَأْتِيَكُمْ بِسُلْطٰنٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَعَلَىٰ اللَّهِ

۱۲۔ انہیں مے رسولیں انہیں کوں اکھئے بے شک اساں
تہاڑے جہیں بندے یں اصل وچ اللہ اپٹے بندیں وچ
جیندے اتے چاہندے احسان کریندے تے ساڈی لے

فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿۱۷﴾

طاقت نہیں جو اس اللہ سے حکم دے بغیر تھا ڈو کوئی
نشان گھن آؤں تے مومنین کوں اللہ تے بھروسہ کرٹا
چاہی داہی۔

وَمَا لَنَا أَلَّا تَتَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ وَقَدْ هَدَيْنَا سَبِيلَنَا
وَلْنَصِيرَنَ عَلَى مَا أَدَّيْتُمُونَا وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿۱۸﴾

۱۷۔ ساکوں کیا ہے جو اس اللہ تے بھروسہ نہ کروں تے
اوں ساکوں ساڈے رستے ڈکھالیں تے جو تاساں ساکوں
ڈکھ ڈیو اس اوندے اتے ضرور صبر کریندے رہ ویسوں
بھروسہ کرٹ والیں کوں اللہ تے بھروسہ کرٹا چاہی داہی۔

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلرُّسُلِ هُمْ لَنُخْرِجَنَّكُمْ مِّنْ
أَرْضِنَا أَوْ لَتَعُودُنَّ فِي مِلَّتِنَا فَأَوْحَى إِلَيْهِمْ رَبُّهُمْ
لَنُهْلِكَنَّ الظَّالِمِينَ ﴿۱۹﴾

۱۸۔ تے کافرین اکھئے اپنے رسولیں کوں اس تہاکوں
ضرور اپنے ملک کینیں کڈھ چھڑاویں یا تاساں ساڈے
مذہب دوول اوسو انہیں دے رب انہیں کوں وحی کیتی
جو اس ظالمیں کوں ضرور ہلاک کرلیوں۔

وَلَنُسَيِّرَنَّكُمْ مِنَ الْأَرْضِ مِنْ بَعْدِهِمْ ذَٰلِكَ لِمَنْ
خَافَ مَقَامِي وَخَافَ وَعِيدِ ﴿۲۰﴾

۱۹۔ تے انہیں دی ہلاکت دے بعد اس تہاکوں زمین وچ فیرا
کرلیوں اے اوندے واسطے جے جیرھے ڈرن میڈے
مقام کینیں تے میڈی ڈراوٹ والیں پیسگوٹیں کینیں۔

وَأَسْتَفْتَحُوا وَخَابَ كُلُّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ ﴿۲۱﴾

۲۰۔ انہیں فتح دی دعا منگی تے ہر مہر زور سچائی دا دشمن
نا کام تھی گئے۔

مِنْ ذُرِّيَّتِهِ جَهَنَّمَ وَيُنْفِثُ مِنْ مَّاءٍ صَدِيدٍ ﴿۲۲﴾

۲۱۔ اوندے علاوہ دوزخ وی ہے تے انہیں کوں بہوں
تتا پانی پلایا ویسی۔

يَتَجَرَّعُهُ وَلَا يَكَادُ يُسِيغُهُ وَيَأْتِيهِ الْمَوْتُ مِنْ
كُلِّ مَكَانٍ وَمَا هُوَ بِمَيِّتٍ وَمِنْ وَرَائِهِ عَذَابٌ
غَلِيظٌ ﴿۲۳﴾

۲۲۔ اوں کوں گھٹ گھٹ کر کے پیسی اوں کوں کل نہ سگئی
تے ہر پاسو انہیں نہیں موت اوسی تے مرسی ناں
تے ایندے علاوہ سخت عذاب وی ہے۔

مِثْلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ أَعْمَالُهُمْ كَرَمَادٍ
إِشْتَدَّتْ بِهِ الرِّيحُ فِي يَوْمٍ عَاصِفٍ لَا يَقْدِرُونَ
مِثْلًا كَسَبُوا عَلَىٰ شَيْءٍ ذَٰلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ ﴿۲۴﴾

۲۳۔ اپنے رب دا جیس انکار کیتے انہیں دی مثال اوں
کیری آلی کار جینکوں مکھی اندھاری دے ڈینہہ آسے
جھاڑے ہوا اوں کوں اڈار کے گھن وچنے تے جو کچھ
انہیں کمایا ہو سی انہیں کینیں کچھ نہ بچسی اے بہوں پریں
دی توبہی تباہی۔

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ ۖ
إِنْ تَنْشَأُ يَدُكَ مِنْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ ﴿۲۰﴾

وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ ﴿۲۱﴾

وَبَرُّوْا لِلَّهِ جَنِيْعًا فَقَالَ الضُّعَفَاءُ الَّذِينَ
اسْتَكْبَرُوْا اِنَّا لَكُمُ تَبَعًا فَهَلْ اَنْتُمْ مُّغْنُوْنَ
عَنَّا مِنْ عَذَابِ اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ قَالُوْا
لَوْ هَدٰىنَا اللّٰهُ لَهْدٰىنَا سَوَآءٌ عَلَيْنَا اَجْرَعْنَا
اَمْ صَبَرْنَا مَا لَنَا مِنَ مَّحِيصٍ ﴿۲۲﴾

۲۱

۲۰۔ کیا توں نہیں جاندا ہے شک اللہ سیس آسانیں تے
زمین کوں حق نال پیدا کیتے ہے او چاہے تے تہا کوں ہلاک
کر ڈیوے تے تہاڑی جاتے نویں مخلوق گمن آوے۔
۲۱۔ اللہ سیس کیتے اے ہال او کمی نیں۔

۲۲۔ او سارے اللہ دے سامنے اوسن تے کمزور لوک
وڈائی کرٹن والیں کوں اکھسن جو اسان تہاڑے پچھو
ٹرے ہا سے کیا ہن تساں سا کوں اللہ دے عذاب
کنیں کچھ پریں کر سگدے؟ او اکھسن جے اللہ سا کوں
ہدایت ڈیندا تے اسان تہا کوں وی ہدایت ڈیندے
ہن ساڈے واسطے ہکا گال جو اسان بے صبری
کروں یا صبر کروں ساڈے کیتے بچن دی کوئی جا
نیں۔

۲۳۔ تے جڈاں فیصلہ تھی ویسی شیطان آکھس بیشک
اللہ سیس تہاڑے نال وعدہ کیا ہا اوں سچا کر ڈتے
تے میں تہاڑے نال وعدہ کیا ہا میں پورا نیں کیتا میں
تہاڑے اتے غالب تے کا؟ نہ ہم میں تہا کوں سبے
تساں میڈی گال کوں من گدھے تساں میگوں ملام
نہ کرو اپنے آپ کوں ملام کرو نہ میں تہاڑی فریاد سن
سگداں تے نہ تساں میڈی فریاد سن سگدے بے شک
میں ایندا انکار کرینداں جو این کنیں پہلے تساں میگوں اللہ دا شریک
بنایا ہا۔ بے شک ظالمیں کیتے ڈکھ والا عذاب۔

۲۴۔ تے مومن تے نیک عمل کرٹن والے اینجھے باغیں
ورج داخل کیتے ولین جیندے ورج نہراں و بندین تے
او اوندے ورج اپنے رب دے حکم نال ہمیشہ رہن
انہیں دی دعا ہوسی تہاڑے اتے سلامتی ہوے۔

۲۵۔ کیا تیکوں پتہ نیں جو اللہ سیس پاک کھے دی مثال

وَقَالَ الشَّيْطٰنُ لِمَآ قَضٰى الْاَمْرَآنَ اللّٰهُ
وَعَدَكُمْ وَعَدَ الْحَقِّ وَ وَعَدْتُكُمْ
فَاَخْلَفْتُكُمْ وَ مَا كَانَ لِيْ عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطٰنٍ
اِلَّا اَنْ دَعَوْتُكُمْ فَاسْتَجَبْتُمْ لِيْ فَلَا تُلْهُمُوْنِيْ
وَلَوْ مَوْآ اَنْفُسَكُمْ مَا اَنَا بِمُصْرِخِكُمْ وَمَا
اَنْتُمْ بِمُصْرِخِيْۤ اِنِّىْ كَفَرْتُ بِمَا اَشْرَكْتُمْ مِّنْ
مِّنْ قَبْلُ اِنَّ الظّٰلِمِيْنَ لَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ﴿۲۳﴾

وَادْخُلِ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ جَنَّٰتٍ تَجْرٰى
مِّنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا بِاِذْنِ رَبِّهِمْ تَحِيَّتُهُمْ
فِيْهَا سَلَامٌ ﴿۲۴﴾

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ ضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا كَلِمَةً

طَبِئَةً كَشَجَرَةٍ طَبِئَةً أَصْلُهَا ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا
فِي السَّمَاءِ ﴿۵﴾

تُوْنِي أَكُلَهَا كُلَّ حِينٍ بِأَذْنِ رَبِّهَا وَيَضْرِبُ اللَّهُ
الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿۶﴾

وَمَثَلُ كَلِمَةٍ خَبِيثَةٍ كَشَجَرَةٍ خَبِيثَةٍ اجْتُثَّتْ
مِنْ فَوْقِ الْأَرْضِ مَا لَهَا مِنْ قَرَارٍ ﴿۷﴾

يُنَبِّئُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ
الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَيُضِلُّ اللَّهُ الظَّالِمِينَ وَ
يَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ ﴿۸﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ بَدَّلُوا نِعْمَتَ اللَّهِ كُفْرًا وَآخَلُوا
قَوْمَهُمْ دَارَ الْبَوَارِ ﴿۹﴾

جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا وَبِئْسَ الْقَرَارُ ﴿۱۰﴾
وَجَعَلُوا لِلَّهِ أَدْدًا لِيَضْلُوا عَنْ سَبِيلِهِ قُلْ تَمَتَّعُوا
فَإِنَّ مَصِيرَكُمْ إِلَى النَّارِ ﴿۱۱﴾

قُلْ لِعِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا يُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيَمْضُوا
مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ
يَوْمٌ لَا يَبِيعُ فِيهِ وَلَا يَخْلَى ﴿۱۲﴾

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ مِنَ
السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ
وَسَخَّرَ لَكُمْ الْفَلَكَ لِتَجْرِيَ فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ
وَسَخَّرَ لَكُمْ الْأَنْهَارَ ﴿۱۳﴾

کیوں پاک درخت نال بڑی ۵ اوندیاں پاڑاں پکیاں بن
تے اوندی لائیاں آسمان وچ بن۔

۶۔ ۱۔ پئے رب دے حکم نال ہر ویلے او تازہ پھل ڈیندے
تے اللہ سیس لوکس کیتے مثالیں بیان کریندے تاں جو
اونصیحت حاصل کرن۔

۷۔ گندی گال دی مثال گندے ون دئی حیرت آمیز
وچو پیچ گیا ہوئے تے اوندے کیتے کھڑن دی جاگاہ نیں
۸۔ مومنین کوں اللہ سیس قائم رہن والی گال نال دنیاوی
زندگی وچ وی تے آخرت وچ وی مضبوط رکھیں تے
اللہ سیس ظالمین کوں ہلاک کریندے تے جو اللہ چاہندے
اوبھو کریندے۔

۹۔ کیا تیکوں پتہ نیں جنہیں اللہ دی نعمت کوں ناشکری
نال بدل ڈتے تے انہیں اپنی قوم کوں ہلاکت دے گھر
وچ بہا ڈتے۔

۱۰۔ دوزخ اوندے وچ پہن تے بہوں بڑی جا
۱۱۔ تے نہی اللہ دے شریک بناگدن تاں جو لوکس کوں اوندے
رستے کنیں گمراہ کرن۔ توں آکھ عارمنی فائدہ چاگھن
بے شک تساں بھادو ونجئے۔

۱۲۔ توں مومنین کوں آکھ ڈے او نماز کوں ٹھہاکے
پڑھن تے جو اسان انہاں کوں ڈتے اوندے وچوں کتے تے ظاہر افرق
کرن اول ڈیندے آون کنیں پہلے جیندے وچ نہ وپار
ہوس تے نہ سنگت ہوسی۔

۱۳۔ اللہ اوزابت جین آسمانیں تے زمین کوں پیدا کیتے
تے آسمان رجھراکین پانی لباس تے اوندے نال
تہاڈے رزق کیتے میوے کڑھیںسی تے تہاڈے واسطے
بیٹری کوں خدمت وچ لائیں تاں جو او اوندے حکم

نال سمندر وچ ٹرسے (پلے) تے دریا تہا بڑی خدمت وچ لائسی۔

۳۳۔ تے سمجھ تے چندر لیکا تہا بڑی خدمت وچ لگے ہرئ تے رات بڑی ہندی۔ تہا بڑی خدمت وچ لگے ہرئ

جو تساں اوں کیں مگلے تہا کوں بٹس جے تساں اللہ دی نعمتیں کوں گنوں توں بٹس بگدے بے شک انسان وڈا ظلم کرن والا تے منکر۔

۳۴۔ تے جڈاں ابراہیم آکھئے اے میڈے رب ایس خبر کوں امن والا بنا تے میگوں تے میڈے پیریں کوں بیت دی عبادت کیں پدیں رکھ۔

۳۵۔ اے میڈے رب بے شک انہیں بہوں لوکیں کوں گمراہ کر ڈتے تے جیں میڈی پیروی کیتی او میڈے وچہ تے جیں میڈی نافرمانی کیتی بے شک توں بہوں بخشش والا تے مہربان ایں۔

۳۸۔ اے ساڈے رب بے شک میں اپنی اولاد کوں ایچی وادی وچ چھوڑ آیاں جیندے وچ رڑھ نیں تھیندی تہیڈے عزت والے گھر دے کوں لہو اے ساڈے رب تاں جو اونماز پڑھن تے لوکیں دے دلیں کوں انہیں دو پھیر دے تے انہیں کوں میویں دا رزق بڑے تاں جو او شکر کریندے رہ وچن۔

۳۹۔ اے ساڈے رب بے شک جو اساں لکیندے تے جوکھ ظاہر کریندے ہیں توں چاندیں تے اللہ کیں زمین وچ تے ز آسمان وچ کوئی چیز لکی نیں رہندی۔

۴۰۔ سب صفات اللہ دیاں بن جیں میگوں پڑھیے وچ اسماعیل تے اسحاق ڈن بے شک میڈا رب دعائیں کوں بہوں سُنٹ والا۔

وَسَخَّرَ لَكُمُ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ دَآبِّينَ وَسَخَّرَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ ﴿٣٣﴾

وَأَشْكُم مِّن كُلِّ مَا سَأَلْتُمُوهُ وَإِن تَعُدُّوا نِعْمَتَ اللَّهِ لَا تَحْصُوهَا إِنَّ الْإِنسَانَ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ ﴿٣٤﴾

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا الْبَلَدَ آمِنًا وَاجْنُبْنِي وَبَنِيَّ أَن نَّعْبُدَ الْأَصْنَامَ ﴿٣٥﴾

رَبِّ إِنَّهُنَّ أَضَلَّلْنَ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ فَمَن يَتَّبِعِ فَإِنَّهُ مِنِّيَّ وَمَن عَصَانِي فَإِنَّكَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٣٨﴾

رَبَّنَا إِنِّي أَسْكَنْتُ مِنْ ذُرِّيَّتِي بِوَادٍ غَيْرِ ذِي زَرْعٍ عِنْدَ بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِ رَبَّنَا لِيُقِيمُوا الصَّلَاةَ فَاجْعَلْ أَفْئِدَةً مِنَ النَّاسِ تَهْوِي إِلَىٰ إِلَهُهِمْ وَادْرُقْهُمْ مِنَ الشَّرِّ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ ﴿٣٩﴾

رَبَّنَا إِنَّكَ تَعْلَمُ مَا نُخْفِي وَمَا نُعْلِنُ وَمَا يَخْفَىٰ عَلَى اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ ﴿٤٠﴾

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي وَهَبَ لِي عَلَى الْكِبَرِ إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِنَّ رَبِّي لَسَمِيعُ الدُّعَاءِ ﴿٤١﴾

/

رَبِّ اجْعَلْنِيْ مُقِيْمَ الصَّلٰوةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِيْ قَارِبًا
وَقَبَّلْ دُعَاءِ ﴿۳۱﴾

۳۱۔ اے میڈے رب توں میگوں تے میڈی اولاد کوں
نمازی بٹا تے اے ساڈے رب توں ساڈی دُعا
قبول کر۔

رَبَّنَا اغْفِرْ لِيْ وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِيْنَ يَوْمَ يَقُوْمُ
الْحِسَابُ ﴿۳۲﴾

۳۲۔ اے ساڈے رب جبرے ڈیہر حساب تھیون لگے
میگوں تے میڈے پیرو ماگوں تے مومنین کوں بخش
دے۔

وَلَا تَحْشَبَنَّ اللّٰهَ غَافِلًا عَنَّا يَعْمَلُ الظّٰلِمُونَ اِنْمَا
يُؤَخِّرُهُمْ يَوْمَ تَشْخُصُ فِيْهِ اَلَا بَصٰرُ ﴿۳۳﴾

۳۳۔ تے ظالم جو کریندے پین اوں کین اللہ سیں کوں
اصلو غافل نہ سمجھ انہیں کوں محض اوں ڈینہہ تیں مہلت ڈیندا
پئے جڈیاں انہیں دیاں اکھیں پٹیاں رہ ولسن۔

مُهْطِعِينَ مُقْنِعِيْ رُءُوسِهِمْ لَا يَرْتَدُّ إِلَيْهِمْ طَرْفُهُمْ
وَاَفِئْدَتُهُمْ هَوَآءٌ ﴿۳۴﴾

۳۴۔ سر جاکے درکدے دوسے ہوسن انہیں دی نظر
انہیں دوز ولسی تے انہیں دے دل غالی ہوسن۔

وَاَنْذِرِ النَّاسَ يَوْمَ يَأْتِيهِمُ الْعَذَابُ فَيَقُولُ
الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا رَبَّنَا اَخْرِجْنَا اِلَىْ اَجَلٍ قَرِيْبٍ نَّجِبْ
دَعْوَتَكَ وَتَتَّبِعِ الرَّسُوْلَ اَدْلَمَ تَكُوْنُوْا اَفْسٰتُمْ
مِّنْ قَبْلُ مَا لَكُمْ مِّنْ زَوَالٍ ﴿۳۵﴾

۳۵۔ تو انہیں کوں اوں ڈینہہ کین ڈرا جڈیاں انہیں تے
عذاب اوس تے ظالم آکھن اے ساڈے رب سا کوں
نزدیکی مدت تیں مہلت ڈے اساں تہیڈے سب کوں
منیسوں تے رسولیں دی پیروی کرے کوں کیا تساں ایں
کین پہلے کئی قساں نہ کھا دیاں ہن جو تہاڈے اتے
زوال نہ اوسی۔

وَسَكُنْتُمْ فِيْ مَسٰكِنِ الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا اَنْفُسَهُمْ وَتَبَيَّنَ
لَكُمْ كَيْفَ فَعَلْنَا بِهِمْ وَصَرَبْنَا لَكُمْ الْاَمْثَالَ ﴿۳۶﴾

۳۶۔ تے تساں انہیں دے گھرین وچ رہندے پیو جنہیں
اپنے آپ تے ظلم کیتے تے تہاڈے کیتے اللہ سیں کھول
کے بیان کر ڈتے جو اساں کیویں انہیں نال سلوک کیتا
اساں ساریاں گالہیں تہاڈے اتے کھول کے بیان کر ڈتن

وَقَدْ مَكَرُوْا مَكْرَهُمْ وَعِنْدَ اللّٰهِ مَكْرُهُمْ وَاِنْ
كَانَ مَكْرُهُمْ لِتَزُوْلَ مِنْهُ الْجِبَالُ ﴿۳۷﴾

۳۷۔ انہیں اپنیاں تدبیراں کیتیاں تے انہیں دیاں تدبیراں
اللہ کین ہن بھانویں انہیں دی تدبیر انجی ہوئے جو اوں
تدبیر نال پہاڑ مل وچن۔

فَلَا تَحْشَبَنَّ اللّٰهَ مُخْلِفًا وَعِدَهُ رُسُلُهُ اِنَّ اللّٰهَ
عَزِيْزٌ ذُوْ اَنْتِقَامٍ ﴿۳۸﴾

۳۸۔ توں اللہ کوں اوندے رسولیں نال کیتے بنوئیں
وعیدیں دا خلاف کرن والا اصلو نہ سمجھ بے شک اللہ سیں

بہوں غالب تے بدلہ گھنٹ والا۔

یَوْمَ تُبَدَّلُ الْأَرْضُ غَيْرَ الْأَرْضِ وَالسَّمَوَاتُ وَبُرُودًا
بِإِلَهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ۝۹

۴۹۔ جیل زمین تے آسمان بدل کے پے زمین آسمان
بٹائے ولین تے سارے ہک غالب اللہ دے اگو کھڑے
ہوسن۔

وَنَرَى الْجُرُمِينَ يَوْمَئِذٍ مُّقَرَّنِينَ فِي الْأَصْفَادِ ۝۱۰

۵۰۔ تے مجرمیں کول ڈیکھیں اوں ڈینہہ زنجیریں وچ
جکڑیا ہویا۔

سَرَّابِهِمْ مِّنْ قِطْرٍ ۖ وَتَنَسَّوْهُمْ التَّارُ ۝۱۱

۵۱۔ انہیں دے چولے لک دے بٹے ہوئے ہوسن تے
بھا انہیں دے مونیں کول لکندی پٹا ہوسی۔

يُخْرِجِي اللَّهُ كُلَّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ۝۱۲

۵۲۔ تاں جو اللہ سیٹیں ہر جان کول اوندی کمائی دا بدلہ
ڈیوے بے شک اللہ بہوں جلدی حساب گھنٹ والا۔

هَذَا بَلَاغٌ لِّلنَّاسِ وَلِيُنذَرُوا بِهِ وَلِيَعْلَمُوا أَنَّمَا هُوَ

۵۳۔ اے لوکیں کیتے سنبھا تے تاں جو ایندے نال انہیں
کول ڈرایا ونجے تے او چاٹ گھنٹ جواد ہک مسعود تے
سیانے نصیحت حاصل کرن۔

إِلَهُ وَاحِدٌ وَبَيِّنَاتُ الْآيَاتِ ۝۱۳

سُورَةُ الْحَجَرِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبِسْمِلَةِ مِائَةٌ آيَةٌ وَسِتَّةٌ رُكُوعَاتٌ

سورۃ حجر مکی ؎ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۰۰ آیات تے ۶ رکوع این۔

- ۱۔ میں شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جبرہا بن منگے
دُیوَن والا تے مہربان۔
- ۲۔ میں اللہ دے کھڑاں لے کتاب کامل دیاں آیات بن
تے کھل کے بیان کرن ولسے قرآن دیاں۔
- ۳۔ کہیں ویلے کافر چاہندن اودی مسلمان ہون با۔
- ۴۔ انہیں کول چھوڑ بے کھاو پیون تے وقتی فائدہ
چاون تے ناجائز امیڈال انہیں کول غافل کرڈیون او
جلدی جاٹ گھنسن۔
- ۵۔ اساں کہیں وسیع کول ہلاک نیں کیتا سولے ایندے
جو اوندافصلہ معلوم با۔
- ۶۔ کوئی قوم اپنی ہلاکت دی مدت کنیں درک بگدی تے
نہ بچھو رہ بگدی ؎۔
- ۷۔ تے انہیں آکھئے اے او شخص جیندے اتے نصیحت
لہائی گئی ؎ بے شک توں دیوانہ این۔
- ۸۔ جے توں سچا ہویں تے توں ساڈو فرشتے کیوں نوہیں
گھن آیا۔
- ۹۔ اساں فرشتیں کول حق نال ہی لبیدے ہیں تے
اول ویلے انہیں کول مہلت نیں ملدی۔
- ۱۰۔ بے شک اساں این قرآن کول لہائے تے بیشک
اساں ایندی حفاظت کرلیوں۔
- ۱۱۔ تیں کنیں پہلے وی اساں پہلی جماعتیں وچ رسول
پٹھین۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

الَّتِي تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ وَقُرْآنٍ مُبِينٍ ②

رُبَمَا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ كَانُوا مُسْلِمِينَ ③
ذَرَّهُمْ يَأْكُلُوا وَيَسْتَعْوُوا إِلَيْهِمْ الْأَمَلُ فَسَوْفَ
يَعْلَمُونَ ④

وَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَوْمٍ إِلَّا وَلَهُمْ كِتَابٌ مَعْلُومٌ ⑤

مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا وَمَا يَسْتَأْخِرُونَ ⑥

وَقَالُوا يَأْتِيهَا الَّذِي نُزِّلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ إِنَّكَ لَجُنُّونٌ ⑦

لَوْ مَا تَأْتِيْنَا بِالسَّيِّئَةِ إِن كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ⑧

مَا نُزِّلَ السَّيِّئَةُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَا كَانُوا
إِذَا مُنْظَرِينَ ⑨

إِنَّا نَحْنُ نُزِّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ ⑩

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي شَيْعِ الْأَوَّلِينَ ⑪

- ۱۲۔ حیرھا رسول وی انہیں کنیں آئے اے اندر نہال مذاق
تے ٹھٹھا کریندے ہن۔
- ۱۳۔ ایویں اسال این عادت کوں بھر میں دے دل بیچ ٹرنیہ ہیں
- ۱۴۔ او ایکوں نہ منینس پہلین وی سنت وی گذر چکی
- ۱۵۔ سبے اسال آسمان دے دروازے انہیں تے کھول
ڈیوں تے اے اوندے اتے چڑھن پئے وچن۔
- ۱۶۔ تے ول وی اکھن جو ساڈی اکھیں تے پٹی پدھ
ڈتی گئی تے اصل ساڈے اتے جادو کر ڈتا گئے۔
- ۱۷۔ تے اسال آسمان وچ بڑجیاں بٹائن تے ڈیکھن والیں
کیتے سوٹھا بٹائے۔
- ۱۸۔ تے اسال حفاظت کیتی برادل شیطان کنیں جیکوں
دھکے دتے گئیں۔
- ۱۹۔ سوائے اوندے حیرھا چوری گال سن گھنے تے ہک
روشن تارا اوندل پھیا کریندے۔
- ۲۰۔ تے زمین کوں اسال وچھائے تے اوندے وچ پہاڑ
بٹائے تے اسال ایندے وچ ہر شے مناسب پیدا
کیتی۔
- ۲۱۔ تے ایندے وچ اسال تہاڈے کیتے روزی بٹائی تے
انہیں کیتے وی جنہیں کوں تساں روزی نوھے ڈیندے۔
- ۲۲۔ تے ساڈے کوہو ہر شے دے خزانے ہن تے
اسال اوٹکوں معلوم اندازے نال ہیندے ہیں۔
- ۲۳۔ تے اسال ہواڑاں چاؤن والیاں ہواڑیں پٹھیں تے
ول بھر کنیں مینہ و سائے تے ول تہا کوٹا پلائے تے تساں
آپ اوٹکوں کٹھا نہ کر سبگدے ہاوسے۔
- ۲۴۔ تے بے شک اسال جیندے کریندے تے مریندے
ہیں تے اسال ہی وارث ہیں۔
- وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿١٢﴾
- كَذَلِكَ نَسْلُكُهُ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ ﴿١٣﴾
لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ وَقَدْ خَلَتْ سُنَّةُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٤﴾
وَلَوْ فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ بَابًا مِنَ السَّمَاءِ فَظَلُوا فِيهِ يَعْجُونَ ﴿١٥﴾
- لَقَالُوا إِنَّمَا سَكُوتُ الْأَنْبَاءِ عَنْ قَوْمٍ مُّسَوِّدُونَ ﴿١٦﴾
- وَلَقَدْ جَعَلْنَا فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَزَيَّنَّاهَا لِلنَّظِيرِينَ ﴿١٧﴾
- وَحَفِظْنَاهَا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ رَّجِيمٍ ﴿١٨﴾
- إِلَّا مَنْ اسْتَرَقَ السَّمْعَ فَاتَّبَعَهُ فَإِنَّهَا مِنْ تَتَابُعٍ ﴿١٩﴾
- وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنْبَتْنَا
فِيهَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَّوْزُونٍ ﴿٢٠﴾
- وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَاشٍ وَمَنْ لَنْ نُسْئِلَهُ
بِعِزَّتِنَا ﴿٢١﴾
- وَأَنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا عِنْدَنَا خِزْيَانُهُ وَمَا نُنْزِلُهُ
إِلَّا بِقَدَرٍ مَعْلُومٍ ﴿٢٢﴾
- وَأَرْسَلْنَا الرِّيحَ لَوَاحِجٍ مُّجْتَمِعٍ فَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً
فَأَنسَقْنَا لَهُ وَمَا أَنَّكُمْ لَهُ بِمُخْرَجِينَ ﴿٢٣﴾
- وَإِنَّا لَنَحْنُ نُحْيِي وَنُمِيتُ وَنَحْنُ الْوَارِثُونَ ﴿٢٤﴾

۲۵۔ تے اسال تہا بڑے وچو اگو نکل دچن والیں کوں دی چاٹدے ہیں
تے پچھو رہی والیں کوں دی چاٹدے ہیں۔

۲۶۔ تے بے شک جیڈا رب انہیں ساریں کوں کھٹا کر لےسی
بے شک او بہوں سیانا تے بہوں چاٹن والا ۶۔

۲۷۔ تے بے شک اساں انسان کوں اینجی ٹھیکری کنیں
پیدا کیتے جیڑی شکل بدل کے کالا گارا تھی گئی ہائی۔

۲۸۔ تے جن کوں اساں ایں کنیں پہلے بہوں تھی بھا کنیں
پیدا کیتے۔

۲۹۔ تے جڈاں تیڈے رب فرشتیں کوں اکھئے جو میں اینجھا
آدمی اینجی ٹھیکری کنیں پیدا کر ڈ والا ہاں جیڑی شکل
بدل کے کالا گارا تھی دیندی ۶۔

۳۰۔ تے جڈاں میں اوں کوں پورا کر گھناں تساں اندے
کیتے سجدے وچ ڈھ پورا ہے۔

۳۱۔ ساریں فرشتیں سجدہ کیتے۔

۳۲۔ سو اے ابلیس دے اوں انکار کیتے جو او سجدہ کر ڈ
والیں وچر تھیوے۔

۳۳۔ اللہ سیٹ اکھئے اے ابلیس تیکوں کیا تھے جو توں
سجدہ نہیں کیتا۔

۳۴۔ اوں اکھئے میں اینجھانیں جو اینجھے آدمی کوں سجدہ
کران جیکوں تیں ٹھیکری تے سٹریئے ہونے کالے گارے
کنیں پیدا کیتے۔

۳۵۔ اللہ سیٹ اکھئے توں اتھوں نکل دچ بے شک توں
اڈھو کڈھیا میں۔

۳۶۔ تے بے شک قیامت دے ڈینہہ تیں تیڈے
اتے لعنت۔

۳۷۔ اوں اکھئے اے میڈے رب توں میکوں قیامت

وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنْكُمْ وَلَقَدْ عَلِمْنَا
الْمُتَأَخِّرِينَ ۝

وَإِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَشْرُهُمْ إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ۝

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَإٍ
مَسْنُونٍ ۝

وَالْجَانَّ خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ مِنْ نَارِ السُّمُومِ ۝

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰئِكَةِ إِنِّي خَالِقٌ بَشَرًا مِنْ صَلْصَالٍ
مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ ۝

فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي فَقَعُوا لَهُ
سَجْدًا ۝

فَسَجَدَ الْمَلٰئِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ ۝

إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى أَنْ يَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ ۝

قَالَ يَا إِبْلِيسُ مَا لَكَ لَا تَكُونُ مَعَ السَّاجِدِينَ ۝

قَالَ لَمْ أَكُنْ لَا سَجِدُ لِشَيْءٍ خَلَقْتَهُ مِنْ صَلْصَالٍ
مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ ۝

قَالَ فَأَخْرِجْ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٌ ۝

وَإِنَّ عَلَيْكَ اللَّعْنَةَ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ ۝

قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ۝

دے ڈیہندہ تیں مہلت بڑے۔

۳۸۔ اوں آکھئے تیکوں مہلت ڈتی دیندی ۶۔

۳۹۔ ہک مقررہ وقت تیں۔

۴۰۔ اوں آکھئے اے میڈے رب تیں میکوں گمراہ آکھئے تے ہن میں زمین و جی گمراہی سوہنی کر کے ڈکھلیساں تے انہیں ساریں کوں گمراہ کر لیاں۔

۴۱۔ سوائے انہیں بندیں دے جیرے تیبڑے خاص ہوسن۔

۴۲۔ اللہ سیئں آکھئے میڈو آون داسد عارستہ ایڈو۔

۴۳۔ بے شک میڈے بندیں کوں قابو نہ کر سگسیں سوائے انہیں دے جیرے گمراہ تھی کے تیبڑے پچھو ٹرن۔

۴۴۔ بے شک دوزخ انہیں ساریں دے وعدے دی جاو ۴۵۔ اونڈے ست دروازے ہن تے انہیں دچو ہر دروازے واحد و ٹڈیا ہوئے۔

۴۶۔ بے شک متقی باغیں تے چشیں و جی رہسن۔

۴۷۔ تساں سلامتی دے نال بغیر ڈر دے ایندے و جی داخل تھی و نچو۔

۴۸۔ تے انہیں دے سینے و جی ہر قسم دالغض اسال کڈھو ڈیسوں تے او آٹے ساٹے بھرا ہن کے تختیں تے (دیسٹے) ہوسن۔

۴۹۔ نہ انہیں کوں اونڈے و جی تھیکڑا تھیس تے نہ او اتھو کڈھے ولین۔

۵۰۔ توں میڈے بندیں کوں ڈس ڈسے بے شک میں بہوں بخشش والا تے مہربان ہاں۔

۵۱۔ تے بے شک میڈا عذاب دی ڈکھ آلا عذاب۔

۵۲۔ انہیں کوں ابراہیم دے مہانیں دے متعلق ڈس۔

۵۳۔ جیڈاں او اونڈو آئن انہیں آکھئے سلامتی

قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ ⑤

إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ ⑥

قَالَ رَبِّ إِنَّمَا أَتُوبُ نَبِيٍّ لَا زَيْنَ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَلَا غُيُوبَهُمْ أَجْعِلْ ⑦

إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمْ الْخَالِصِينَ ⑧

قَالَ هَذَا صِرَاطٌ عَلَيَّ مُسْتَقِيمٌ ⑨

إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ إِلَّا مَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْغُيُوبِينَ ⑩

وَلَإِنْ جَهَنَّمَ لَمَوْعِدُهُمْ أَجْعِلْ ⑪

لَهَا سَبْعَةُ أَبْوَابٍ لِّكُلِّ بَابٍ فَنُفِثَ مِنْهُمْ جُزْءٌ مَّقْسُومٌ ⑫

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ⑬

أُدْخِلُوهَا بِسَلَامٍ آمِنِينَ ⑭

وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غَلٍ إِخْوَانًا عَلَى سُرُرٍ مُتَقَابِلِينَ ⑮

لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا نَجْوَى وَلَا هُمْ فِيهَا يَخْتَصِمُونَ ⑯

يَتَنَبَّأُ عِبَادِي أَنِّي أَنَا الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ⑰

وَأَنَّ عَذَابِي هُوَ الْعَذَابُ الْأَلِيمُ ⑱

وَيَتَنَبَّأُ عَنْ صَيْفِ إِبْرَاهِيمَ ⑲

إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ إِنَّا مِنْكُمْ

بَنَاتٍ

وَجَلُّونَ ﴿۵۳﴾

قَالُوا لَا تَوْجَلْ إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ عَلِيمٍ ﴿۵۴﴾

ہوئے۔ اوں آکھئے اساں تساں کنیں ڈر دے پئے ہیں۔

۵۳۔ انہیں آکھئے ڈر ناں بے شک اساں تیکوں علم

والے پتر دی خوشخبری ڈیندے ہیں۔

قَالَ ابَشِّرْهُنَّ عَلَىٰ أَن مِّنْهُنَّ الْكَافِرَاتِ ﴿۵۵﴾

۵۵۔ اوں آکھئے کیا تساں میگوں ایجے وقت وچ خوشخبری

ڈیندے؟ جو میں پڑھا تھی گیاں تساں کیوں میگوں خوشخبری

ڈیندے؟

قَالُوا بِشْرُكَ بِالْحَقِّ فَمَا تُكِنُّ مِنَ الْفَاطِنِ ﴿۵۶﴾

۵۶۔ انہیں آکھئے اساں تیکوں سچی خوشخبری ڈیندے

ہیں توں نا امید نہ تھی۔

قَالَ وَمَنْ يَقْنَطُ مِنْ رَّحْمَةِ رَبِّهِ إِلَّا الضَّالُّونَ ﴿۵۷﴾

۵۷۔ اوں آکھئے پئے رب دی رحمت کنیں نا امید تھیندے

سوائے گمراہیں مے۔

قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿۵۸﴾

۵۸۔ اوں آکھیا اے قاصدو تہا ڈاکم کیا ہے۔

قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ ﴿۵۹﴾

۵۹۔ انہیں آکھئے بے شک اساں مجرم قوم دو پٹے گئے ہیں

إِلَّا آلَ لُوطٍ إِنَّا لَمُنَجِّوهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿۶۰﴾

۶۰۔ سوائے لوط مے گھر والیں مے بے شک اساں

انہیں ساریں کوں بچیسوں۔

إِلَّا امْرَأَتَهُ قَدْ زَانَتْ إِنَّهَا لَمِنَ الْغَابِرِينَ ﴿۶۱﴾

۶۱۔ سوائے اوندی زال مے ساڈا اندازہ جو بے شک

او پچھو رہی والیں وچو۔

فَلَمَّا جَاءَ آلَ لُوطٍ الْمُرْسَلُونَ ﴿۶۲﴾

۶۲۔ تے جڈاں او قاصد لوط دی قوم کنیں آئے

قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ مُّنكَرُونَ ﴿۶۳﴾

۶۳۔ انہیں آکھئے تساں او پر سے بندے؟

قَالُوا بَلْ جُنُكَ يَمَا كَانُوا فِيهِ يَسْتَمِرُونَ ﴿۶۴﴾

۶۴۔ انہیں آکھئے سچی گال اے ہے جو اساں تہا ڈو او خبر

گمن کے آئے ہیں جیندے متعلق او شک کرینداں۔

وَأَتَيْنَاكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿۶۵﴾

۶۵۔ اساں تہا ڈو سچی خبر گمن کے آئے ہیں تے اساں بیٹک

سچے ہیں۔

فَأَنذِرْ أَهْلَكَ بِقِطْعٍ مِنَ الْبَيْتِ وَاتَّبِعْ ذُرِّيَّتَكَ وَلَا يَلْتَفِتْ

۶۶۔ توں رات مے کہیں مے وچ اپنے گھر والیں ناں نکل

مِنْكَ أَحَدٌ وَامْضُوا حَيْثُ تُؤْمَرُونَ ﴿۶۶﴾

و نہج تے توں انہیں مے پچھو ٹر تہا ڈے وچو کوئی پچھو نہ

ڈیکے تے ٹر مے وچو جینے تہا کوں حکم۔

۶۷۔ تے اساں اوں کوں لے گال ڈس ڈتی بے شک

وَقَضَيْنَا إِلَيْهِ ذَٰلِكَ الْأَمْرَ أَنَّ دَابِرَ هَٰؤُلَاءِ مَقْطُوعٌ

مُضِیِّیْنَ ۝

وَجَاءَ أَهْلَ الْمَدِیْنَةِ یَسْتَبْشِرُونَ ۝

انہیں لوگوں دا پاڑاں فخرناں پوچھ دین۔
۶۸۔ بے شہر والے خوش تھی کے انہیں دو بھجے
آئیں۔

قَالَ اِنْ هَؤُلَاءِ صِیْفِیْ فَلَا تَفْضَحُوْا ۝

۶۹۔ اوں آکھئے بے شک اے میڈے مہمان ہن تساں
میکوں ذلیل نہ کرو۔

وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَلَا تُخْزَوْا ۝

قَالُوا اَوْلَمْ نُنْهَکْ عَنِ الْعِلْمِیْنَ ۝

۷۰۔ تے اللہ کنیں ڈرو تے میکوں ذلیل نہ کرو۔
۷۱۔ انہیں آکھئے کیا تیکوں اساں ایرے غیرے دے ملن
کنیں ہلکیا نہ یا۔

قَالَ هَؤُلَاءِ بَنِیَّ اِنْ کُنْتُمْ فَعِلِیْنَ ۝

۷۲۔ اوں آکھئے اے میڈیاں دھیریں ہن جے تساں کچھ
کرتے (جیرھاں تہاڑے وچ بطور ضمانت ہن)

لَعَنَکَ اِنَّهُمْ لَفِیْ سَکْرَتِهِمْ یَعْمَهُوْنَ ۝

۷۳۔ تیڈی عمر دی قسم بے شک او اپنے نشے وچ گردان۔
۷۴۔ بڑبند چڑھن نال انہیں کوں چکواوٹن والے عذاب
پکڑ گدھے۔

فَاَحَدَتْهُمْ الصَّیْحَةُ مَشْرِیْقِیْنَ ۝

فَجَعَلْنَا عَلَیْهَا سَآوِلَهَا وَاَمْطَرْنَا عَلَیْهِمْ حِجَارَةً
مِّنْ سِجِّیْلٍ ۝

۷۵۔ اساں اوں دستی دے اتلے حصے کوں تلواں حصہ کر ڈتا
تے اساں انہیں تے چھوڑے پتھریں دامینہ وساڈتا۔

اِنْ فِیْ ذٰلِكَ لَاٰیٰتٍ لِّلْمُؤْمِنِیْنَ ۝

۷۶۔ بے شک ایندے وچ عقل والیں کیتے کئی نشان۔

وَ اِنَّهَا لَیْسِیْلٌ مُّقِیْمٌ ۝

۷۷۔ تے بے شک او دستی ہک پکے راہ تے ہے۔

اِنْ فِیْ ذٰلِكَ لَاٰیٰةٌ لِّلْمُؤْمِنِیْنَ ۝

۷۸۔ بے شک مومنین واسطے ایندے وچ ہک نشان۔

وَ اِنْ کَانَ اَصْحَبُ الْاٰیٰةِ لَظَلِیْمٌ ۝

۷۹۔ تے جنگل والے وی ظالم ہن۔

فَاَنْتَقَمْنَا مِنْهُمْ وَ اِنَّهُمْ لَیَا مَامٌ مُّبِیْنٌ ۝

۸۰۔ اساں انہیں کوں سزا ڈتی تے اوڑوہیں وستیاں
کھلے راہ تے ہن۔

وَلَقَدْ کَذَّبَ اَصْحَبُ الْحِجْرِ الْمُرْسَلِیْنَ ۝

۸۱۔ تے پکے قلعیں والیں وی رسولیں کوں جھٹلائے۔

وَ اَتٰیهِمْ اٰیٰتُنَا فَاَنکَرُوْا عَنْهَا مُعْرِضِیْنَ ۝

۸۲۔ تے اساں انہیں کوں نشان ڈتے ہن تے انہیں
نشانیں کنیں منہ پھیر گدھے۔

وَ کَانُوْا یَنْجِلُوْنَ مِنَ الْجِبَالِ یُّبَوِّتًا اٰمِنِیْنَ ۝

۸۳۔ تے او پہاڑیں کوں تروڑ کے امن والے گھر
بنیدے ہن۔

فَاَحَذَتْهُمْ الصَّيْحَةُ مُصْبِحِينَ ﴿۳۶﴾

۸۴۔ تے فجر ویلھے چکواوٹن والے عذاب انہیں کول
دی پکڑ گدے۔

۸۵۔ تے جیرھا کچھ اوکندے ہن اول انہیں کول کوئی
فائدہ نہیں ڈتا۔

فَمَا آخَذَهُمْ مِنْهُم مَّا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿۳۷﴾
وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ
وَإِنَّ السَّاعَةَ لَآتِيَةٌ فَاصْفَحِ الصَّفْحَ الْجَبِيلَ ﴿۳۸﴾

۸۶۔ اساں آسمانیں تے زمین کول تے جیرھا اوکندے
وچکار حق نال پیدا کیتے تے بے شک قیامت آوٹن
والی تے انہیں کول چنگے طریقے نال معاف کر۔
۸۷۔ بے شک تیبڑا رب بہوں پیدا کرٹن والا تے بہوں
چاٹن والا۔

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْخَلْقُ الْعَلِيمُ ﴿۳۹﴾

۸۸۔ تے بے شک اساں تیکوں ست دلاولا پڑھین
والیاں آیات تے وڈی شان آلا قرآن ڈتے س۔

وَلَقَدْ آتَيْنَاكَ سَبْعًا مِّنَ الْمَثَانِي وَالْقُرْآنَ الْعَظِيمَ ﴿۴۰﴾

۸۹۔ انہیں وچو کئی لوکس کول جبرے جوڑے ہن اساں
عارضی سامان تے فائدے ڈتن توں انہیں دو اکھیں
پاڑکے نہ لکھ تے انہیں تے مونجھا نہ تھی تے مومنین
واسطے اپنے پیار دا ہتھ جھکا ڈے۔

لَا تَذَنِّ عَيْنُكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَاهُ أَزْوَاجًا فَهُمْ ذُو
لَا تَحْزَنَ عَلَيْهِمْ وَخَفِضْ جَنَاحَكَ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿۴۱﴾

۹۰۔ تے توں اکھ میں تے بے شک کھلا کھلا ڈراوٹن
والا ہاں۔

وَقُلْ إِنِّي أَنَا النَّذِيرُ الْمُبِينُ ﴿۴۲﴾

۹۱۔ جیویں اساں تقسیم کرن والیں تے عذاب لہایا۔
۹۲۔ جنہیں قرآن کول کوڑی گاہیں دا پلندہ چاٹنایا ہا۔
۹۳۔ تیبڑے رب دی قسم اساں انہیں ساریں کول
پچھسوں۔

كَمَا أُنزَلْنَا عَلَى الْمُقَسِّمِينَ ﴿۴۳﴾

الَّذِينَ جَعَلُوا الْقُرْآنَ عِضِينَ ﴿۴۴﴾

قُورَبِكَ لَسَّالَتْهُمْ أَجْعِلِينَ ﴿۴۵﴾

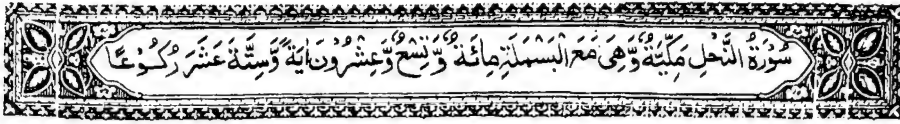
۹۴۔ جو کچھ اے کریدے ہن۔
۹۵۔ جو تیکوں حکم ہوتا گئے توں کھول کے ڈس تے
مشترکیں کنیں منہ پھیر گھن۔

عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۴۶﴾
فَأَصْدَعْ بِمَأْتُومٍ وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُسْرِكِينَ ﴿۴۷﴾

۹۶۔ بے شک اساں تیکوں ٹھٹھا کرٹن والیں دے
شرکنیں پچھسوں۔

إِنَّا كَفَيْنَاكَ الْمُسْتَهْزِئِينَ ﴿۴۸﴾

- الَّذِينَ يَجْعَلُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ ۚ فَسَوْفَ
يَعْلَمُونَ ﴿۹۷﴾
- ۹۷۔ جو اللہ کے ساتھ دوسرے خدا بناتے ہیں سو وہ جلد ہی
جان گھسن۔
- وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّكَ يَضِيقُ صَدْرُكَ بِمَا يَقُولُونَ ﴿۹۸﴾
- ۹۸۔ تے بے شک اس کا چاند سے ہیں جو او آبدن
اوندے نال تیدا دل تنگ تھیندے۔
- فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَكُن مِّنَ السَّاجِدِينَ ﴿۹۹﴾
- ۹۹۔ توں اپٹے رب دی تعریف نال تسبیح کر تے
فرمانبردار بن۔
- وَاعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّىٰ يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ ﴿۱۰۰﴾
- ۱۰۰۔ تے توں اپٹے رب دی او تیں عبارت کریندا
رہ جے تیں تیکوں موت آوے۔

سورۃ نحل مکی ؎ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۲۹ آیات تے ۱۶ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ میں شروع کرینداں اللہ دے نال نال جبرہا بن بنگئے
بُیُوْتُ وَاللّٰهُ تَعَالٰی مَہْرَبَانِ۔
- ۲۔ اللہ دا حکم آ ولسی تساں اوکوں جلدی نہ منگو تے جیہا
او شریک بیئیدن او کیں او بہوں اچا ۶۔
- ۳۔ او فرشتیں کوں اپنے حکم نال وحی دے کے اپٹے
بندیں تیں لیندے جیندے اتے چاہندے جو
تساں ہوشیار کرو بے شک میں ہی تہا بڑا معبوداں تے
میں کیں بڑو۔
- ۴۔ آسمانیں تے زمین کوں حق نال پیدا کیتس او بہوں
اچا ۷۔ انہیں کیں جنہیں کوں او شریک بیئیدن۔
- ۵۔ انسان کوں نطفے کیں پیدا کیتس تے او کھلا کھلا
جھیرے کار تھی دیندے۔
- ۶۔ تے بگمیں کوں پیدا کیتے تہا بڑے کیتے انہیں
وحی گرمی دا سامان تے بے نفعے ہن تے انہیں دا
ماس کھندے ۸۔
- ۷۔ تے تہا بڑے کیتے او ندے وحی سوٹھ وی بے
جیلھے تساں لات کوں چرا کے ولیندے ۹۔ تے جیلھے
بخر نال چراوٹ واسطے پھڑیندے ۱۰۔
- ۸۔ تے تہا بڑے بار چاکے پریں انہیں شہریں تک گھن
ویندن جنہیں تک نوبے پہنچ سگدے سوائے ایندے
جو تساں اپنے آپ کوں تکلیف دے بے شک تہا بڑا
رب بہوں مہربان تے ول ول رحم کرن والا ۱۱۔
- أَنۡ أَمَرَ اللّٰهُ فَلَا تَسْتَعْجِلُوۡهُ سُبْحٰنَہٗ وَّ
تَعَالٰی عَمَّا یُشْرٰکُوۡنَ ②
یُنۡزِلُ الْمَلٰٓئِکَۃَ بِالزُّجۡرِ مِنْ أَمْرِہٖ عَلٰۤی مَنْ یَّشَآءُ
مِنْ عِبَادَہٗ اِنَّ اَنْذَرُوۡا اَنۡہٗ لَا اِلٰہَ اِلَّا اَنَا فَاتَّقُوۡنَ ③
خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ بِالْحَقِّ تَعَالٰی عَمَّا
یُشْرِکُوۡنَ ④
خَلَقَ الْاِنۡسَانَ مِنْ نُّطْفَہٍۭ فَاَیَاۤہُوۡا خَصِیۡمٌ مُّبِیۡنٌ ⑤
وَالْاَنْعَامَ خَلَقَہَا لَکُمْ فِیْہَا دِفٌّ وَمَنْفَعٌ وَمِنْہَا
تَاۡکُلُوۡنَ ⑥
وَلَکُمْ فِیْہَا جَمَآلٌ جِیۡنٌ مُّزۡجُوۡنٌ وَجِیۡنٌ لَّسۡرُوۡنٌ ⑦
وَتَحِبُّۡلٌ اَنۡفَکَ لَکُمۡ اِلٰی بَلَدٍ لَّمۡ تَکُوۡنُوۡا بِلَغِیۡہِۭ اِلَّا بِیَقِیۡنٍ
اَلَا نَفْسٌ اِنْ رَکَّبَکُمۡ لَوۡ وُفِّیۡ رَحِیۡمٌ ⑧

وَالْخَيْلَ وَالْبَعَالَ وَالْحَبِيرَ لِتَرْكَبُوهَا وَزِينَةً وَيَخْلُقُ
مَا لَا تَعْلَمُونَ ④

۹۔ تے گھوڑے تے خیر تے گڈا تہا ڈی سواری تے
سوٹھپ کیتے پیدا کیتسی تے او پیدا کر لیس جیرھیاں
تساں نوہے چاندے۔

وَعَلَى اللَّهِ قَصْدُ السَّبِيلِ وَمِنْهَا جَاذِبٌ وَلَوْ شَاءَ
لَهَدَّ لَكُمْ أَجْمَعِينَ ⑤

۱۰۔ تے سدھے راہ ڈکھائیں دی اللہ دے ذمے ہے
تے انہیں وچو کھ ڈنگے رستے دی ہن جے اللہ اپنی
مرض کریندا تے ساریں کول ہدایت ڈے ڈیندا۔

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لَكُمْ مِنْهُ شَرَابٌ
وَمِنْهُ شَجَرٌ فِيهِ تُسِيمُونَ ⑥

۱۱۔ او اوہوہ جیں جھڑکئیں مینہ و سائے اوندے وچ
تہا ڈے واسطے پیوٹن واپانی ٹموتے ایندے نال وٹ
تھیندن جیندے وچ تساں چریندے ۷۔

يُنْبِتُ لَكُمْ بِهِ الزَّرْعَ وَالزَّيْتُونَ وَالنَّخْلَ وَالْأَعْنَابَ
وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ
يَتَفَكَّرُونَ ⑦

۱۲۔ اوندے نال تہا ڈے واسطے رطیں زیتون تے کھجیاں
تے انگور تے ہر قسم دے میوے پیدا کریندے بے شک
ایندے وچ سوچن والی قوم کیتے نشان۔

وَسَخَّرَ لَكُمْ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ
وَالنَّجْمُ مَسْحَرَتٌ بِأَمْرِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ
لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ⑧

۱۳۔ ایسے اوں تہا ڈے واسطے رات ڈینہر کول خدمت وچ
لالس تے سمجھ تے چند رکوں دی تے تارے دی اوندے
حکم نال خدمت وچ لگے پین بے شک ایندے وچ عقل
والی قوم کیتے نشانیاں ہن۔

وَمَا ذَرَأَا لَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهُ إِنَّ
فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ ⑨

۱۴۔ تے اوں تہا ڈے کیتے کئی رنگیں دی شہیں زین وچ
پیدا کیتن بے شک ایندے وچ نصیحت حاصل کرن
والی قوم کیتے نشان۔

وَهُوَ الَّذِي سَخَّرَ الْبَحْرَ لَنَا كُلًّا مِنْهُ لَنَأْكُلَ مِنْهُ
وَنَشْرَبُ مِنْهُ حَلِيقَةً تَلْسُوهُنَّاءِ وَشَرَّعَ
الْفُلْكَ مَوَاجِرَ فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ ⑩

۱۵۔ تے اوہوہ جیں سمندر کول خدمت تے لا ڈستے تہاں
جو تساں اول کئیں زیادہ گوشت کھاؤ تے اول کئیں تساں
کڈھو نیو ر جیرھے تساں پیندے ۸۔ تے توں پیڑی
ڈہیں اوپانی کول چریندی ۹۔ دیندی تے تہاں جو تساں
اوندے فضل کول بگولوتے تساں شکر کرو۔

وَأَلْقَى فِي الْأَرْضِ رَواسِيَ أَنْ تَمِيدَ بِكُمْ وَأَنْهَارًا
وَسُبُلًا لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ⑪

۱۶۔ تے اوں زمین وچ بہاڑ بنائیں تہاں جو تساں چکر بچ نہ
وچو تے دریا تے رستے بنائیں تہاں جو تساں راہ بگول

سگبہ

۱۷۔ تے ایندے علاوہ بیاں وی نشانیاں ہن تے تاریں
نال وی اورستے کول ڈبرن۔

۱۸۔ کیا جیرھا پیدا کریندے او اویں قہی بگدے جیرھا
پیدائیں کریندے کیا تساں سمجھدے نوے۔

۱۹۔ تے جے تساں اللہ دی نعمتیں کول بگڑتے تساں
نوسے گڑ بگدے بے شک اللہ بہوں بخشش والا تے
مہربان۔

۲۰۔ تے اللہ جو تساں لکیندے ۶ تے ظاہر کریندے ۶
او چاندے۔

۲۱۔ تے او اللہ دے سوا جینکوں سببیدن او کجھ وی پیدا
نئیں کر بگدے تے آپ پیدا تھے ہوئے ہن۔

۲۲۔ او شریک سارے مردہ ان جیندے نئیں تے انہیں کول
اے وی پتر نئیں جو کپڑیں دل اٹھالے ولین۔

۲۳۔ تہاڈا خدا بک تے جیرے آخرت کول نئیں میندے
انہیں دے دل حق کنیں اٹھائیں تے او وڈائی کریندے پین

۲۴۔ اے گال پکی ۶ جو بے شک جو او لکیندن تے ظاہر
کریندن اللہ چاندے بے شک اللہ سئیں وڈائی کرن

والیں کول چچا نئیں چاندے۔

۲۵۔ تے جڈاں انہیں کول اکھیاویندے جو تہاڈے رب
کیا نئے ہائی ۶ او آبدن اے پہلے لوکیں دے قے ہن۔

۲۶۔ او قیامت دے ڈینہہ اپٹے باردی پورے چسین
تے جہنیں کول بغیر علم دے گمراہ کریندے ہن انہیں دے بار

وی چسین۔ سٹو جیرھا او بار چیدے پین او بہوں برا ۶

۲۷۔ انہیں کنیں پہلے لوکیں دی تہیراں کیتیاں ہن تے اللہ سئیں
انہیں دی عمارتیں دے ایریں کنیں آئے اتو کنیں چھتاں

وَعَلَيْتُ وَبِالتَّجْمِ هُمْ يَهْتَدُونَ ﴿۱۷﴾

أَفَمَنْ يَخْلُقُ كَمَنْ لَا يَخْلُقُ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿۱۸﴾

وَرَأَى تَعَدُّ وَنِعْمَةَ اللَّهِ لَا تُحْصَوها إِنَّ اللَّهَ
لَعَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿۱۹﴾

وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُسْرُونَ وَمَا تُلْهِنُونَ ﴿۲۰﴾

وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا
وَهُمْ يُخْلَقُونَ ﴿۲۱﴾

أَمْوَاتٌ غَيْرُ أَحْيَاءٍ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ ﴿۲۲﴾

إِلَهُكُمْ إِلَهُ وَاحِدٌ قَالِ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ
فَلَوْ بِهِمْ مُنْكَرَةٌ وَهُمْ مُنْكَرُونَ ﴿۲۳﴾

لَا جَرَمَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسْرُونَ وَمَا يُغْلِبُونَ
إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْتَكْبِرِينَ ﴿۲۴﴾

وَإِذْ أَقْبَلَ لَهُمْ مَا دَا أُنْزِلَ رَبُّكُمْ قَالُوا اسْطِيزُوا
الْأَوَّلِينَ ﴿۲۵﴾

لِيُحْمِلُوا أَوْزَارَهُمْ كَامِلَةً يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَ مِنْ أَوْدَارِ
الَّذِينَ يَصْلُونَهُمْ يَغْيِرْ عَلَيْهِمُ الْآسَاءَ مَا يَزِيدُونَ ﴿۲۶﴾

قَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَالَى اللَّهُ بُنْيَانُهُمْ مِنَ
الْقَوَاعِدِ فَخَرَّ عَلَيْهِمُ السَّقْفُ مِنْ فَوْقِهِمْ وَأَتَاهُمُ

الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٨﴾

ڈھبیں تے انہیں کول عذاب اتھو آئے جھٹوں او
جانڈے دی ناں ہن۔

ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يُخْزِيهِمْ وَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ
الَّذِينَ كُنْتُمْ تُشَاقُّونَ فِيهِمْ قَالَ الَّذِينَ أُوتُوا
الْعِلْمَ إِنَّ الْخِزْيَ الْيَوْمَ وَالْشُّوْءُ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٢٩﴾

۲۸۔ ول قیامت دے ڈینہ اللہ سیس انہیں کول ذیل کریسی
تے اکھس او میٹھے شریک کتھان جنہیں دی وجہ نال
تساں دشمن کریندے بادے تے جیکوں علم ڈٹا گئے او
آکھسن بے شک اچ کافریں تے ذلت تے مصیبت

الَّذِينَ تَتَوَفَّيهِمُ الْمَلَائِكَةُ ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ فَأَلْفَوْا
السَّلَامَ مَا كُنَّا نَعْمَلُ مِنْ سُوءٍ بَلْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ
بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٣٠﴾

۲۹۔ جنہیں دیاں روحاں فرشتے اول ویلے کبھیندن
جیلھے او اپنی جانیں تے ظلم پئے کریندے ہوندن تے او
آکھ کے صلح کرن دی کوشش کریں جو اساں تے کوئی برائی
دا کم نہیں کیا۔ باجے شک اللہ جو تساں کریندے بادے
بہوں جانڈے۔

فَادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فُلَيْسَ مِنْكُمْ
الْمُتَكَبِّرُونَ ﴿٣١﴾

۳۰۔ تساں دوزخ دے دروازیں وچ پہرہ وچو او ندرے
وچ دیر تک رہو تے وڈاں کرن والیں دا لکنا بہوں بڑا۔

وَقِيلَ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا مَاذَا أَنْزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوا خَبِرُوا
الَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً وَكَذَلِكَ
الْآخِرَةُ خَيْرٌ وَلَنِعْمَ دَارُ الْمُتَّقِينَ ﴿٣٢﴾

۳۱۔ تے متقیں کول آکھیا ویسی تہا بڑے رب کیا لہائے او
آکھسن بہوں چنگا (جو اوں لہائے) جنہیں نیکی کیتی انہیں
کیتے ایں دنیا وچ دی بھلائی تے آخرت دا گھر دی انہیں
کیتے چنگا تے متقیں واسطے گھر بہوں چنگا۔

جَنَّتْ عَذْرَاءٌ يَدُ خُلُونَهَا تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ كَذَلِكَ يَجْزِي اللَّهُ
الْمُتَّقِينَ ﴿٣٣﴾

۳۲۔ ہمیشہ دے باغن جیندے وچ او پسین جیندے وچ
نہراں و ہندیاں پیاں ہوسن جو او پسند کریں انہیں کول ہلے
ایویں اللہ سیس متقیں کول بدلہ دیندے۔

الَّذِينَ تَتَوَفَّيهِمُ الْمَلَائِكَةُ كَاشِحِينَ يَقُولُونَ سَلَامٌ
عَلَيْكُمْ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٣٤﴾

۳۳۔ جنہیں کول فرشتے مریندن پاک حالت وچ او آمہن
تہا بڑے اتے سلامتی جو تساں کریندے باوے اوندی
وجہ کیں جنت وچ داخل تھی وچو۔

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ
أَمْرٌ مِنْكَ كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَمَا ظَلَمَهُمُ
اللَّهُ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٣٥﴾

۳۴۔ کیا او انتظار کریندن جو عذاب دے فرشتے آون یا
تیبڑے رب دا فیصلہ آونچے ایویں انہیں دی کیہا جرمے انہیں
کیں پہلے بن تے اللہ سیس انہیں تے ظلم نہیں کیا او اپنے

آپ تے آپ ظلم کریندن۔

۳۵۔ انہیں دے عیس دی سزا انہیں کوں آپڑیے تے جیندے اتے اوکھدے بن اوں غلاب انہیں کوں ولایت گدے۔

۳۶۔ تے مشرکس آکھے جے اللہ چاہندا تے اسان اوندے سوا لے پے کس دی عبادت نہ کروں ہاتے نہ ساڈے پیو ڈاڈے تے اوندے حکم دے سوا کوئی شے حرام نہ کروں ہا ایویں انہیں لوکس دی کیتا با جیرے انہیں کتیں پہلے بن رولس واکم تے محض کھول کے پچا ڈیون۔

۳۷۔ تے اسان ہر قوم وچ رسول پھین جو تساں اللہ دی عبادت کرو تے شیطان کتیں بچو تے انہیں وچ کچھ بن جنہیں کوں اللہ ہدایت دتی کچھ ایجھے بن جنہیں تے تباہی واجب تھی گئی۔ تے تساں سارے ملک وچ بھرو تے ڈیکھو جو جھٹلاوٹ والیں دا انجام کیویں تھیندے۔

۳۸۔ جے توں انہیں دی ہدایت دی بہوں خواہش رکھیندیں تے بے شک اللہ سیٹیں اوں کوں ہدایت نیں ڈیندا جیرے جنہیں کوں گمراہ کرن تے انہیں دا کوئی ادلاوی نیں۔

۳۹۔ انہیں اللہ دیاں پکیاں قساں کھا دن جو جیرہا مرو لیسے او دلا جیندا تھیں تے اکثر لوک چاندے نہیں جو لے اللہ داپکا وعدہ۔

۴۰۔ تاں جو انہیں تے ظاہر کرے جیندے وچ او اختلاف کریندن تے کافریں کوں پتہ بگ ونچے جو بے شک او کوڑن۔

۴۱۔ اسان جیرے کم دا ارادہ کریندے ہیں اوں ویلے اسان صوف لے آبدے ہیں تھی و نچ تے او تھی دیندے

۴۲۔ جیندے اتے ظلم کیتا گئے اوندے بعد اوں ہجرت کیتی اللہ دے رستے وچ اسان اوں کوں دنیا وچ

فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٣٥﴾

وَقَالَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا عَبَدْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ نَحْنُ وَلَا آبَاؤُنَا وَلَا اخْرَمْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَهَلْ عَلَى الرُّسُلِ إِلَّا الْبَلْغُ الْمُبِينُ ﴿٣٦﴾

وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ فَمِنْهُمْ مَنْ هَدَى اللَّهُ وَمِنْهُمْ مَنْ حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلَالَةُ فَبِئْسَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٣٧﴾

إِنْ تَحْرِضْ عَلَى هُدَاهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ يُضِلُّ وَمَا لَهُمْ مِنْ لُصِيٍّ ﴿٣٨﴾

وَأَنصَرُوا لِلَّهِ جَهْدَ إِنْسَانِهِمْ فَلَا يُعِثُّ اللَّهُ مَنْ يَمُوتُ بَلَى وَعْدًا عَلَيْهِ حَقًّا وَلَكِنَّ أَكْثَرِ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾

لِيُبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِي يُخْتَلَفُونَ فِيهِ وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ كَانُوا كَذِبِينَ ﴿٤٠﴾

إِنَّمَا قَوْلُنَا لِشَيْءٍ إِذَا أَرَدْنَاهُ أَنْ نَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٤١﴾

وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا ظَلَمُوا لَنَبْرِئَنَّهُمْ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً ۖ وَلَا جَزَاءَ الْآخِرَةِ إِلَّا الْكَرُّ كَانُوا يَنْجَی

يَعْلَمُونَ ﴿٣٧﴾

ضرور پہنچی جاؤ لیسوں تے آخرت دا بدلہ بہوں وڈا ہے او
بھانن یا۔

الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٣٨﴾

۳۳۔ جنہیں صبر کیے تے اپنے رب تیں بھروسہ کریندن

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رَجُلًا نُوحِيَ إِلَيْهِمْ فَتَلَوَّا
أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾

۳۴۔ اسان تیں کنیں پہلے وی مردیں کوں رسول بنا کے

پھیندے ہاسے تے انہیں دو وحی کریندے ہاسے جے

تساں نوہے چاندے تے تساں یاد رکھن والیں کنیں کچھ گھنوں۔

بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ

۳۵۔ کھلے نشانات تے روشن تعلیم دے کے پھیلایا۔ تے

تیبو اسان کامل ذکر لہائے تاں جو توں لوکیں کوں کھول کے

ڈسیں جو انہیں دو لہایا گئے تے تاں جو او غور کرن۔

لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٤٠﴾

۳۶۔ کیا او لوک جیرے گندیاں تدبیراں کریندن او امن

وچ ہن جو اللہ سیس انہیں کوں زمین وچ ذلیل کر ڈیوے

یا انہیں تے عذاب اتھو آدے جھٹھو او چاندے وی نہ ہون۔

أَفَأَمِنَ الَّذِينَ مَكَرُوا الشَّيْءَ أَنْ يَخْسِفَ اللَّهُ بِهِمُ

۳۷۔ یا انہیں کوں سفریں وچ پکڑے تے او اللہ سیس کوں

ہر انیش بگدے۔

الْأَرْضَ أَوْ يُأَيِّسَهُمُ الْعَذَابَ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٤١﴾

۳۸۔ یا انہیں کوں گھٹا گھٹا کے ہوئے ہوئے پکڑے تے

جے شک سیڈا رب بہوں مہربان تے ول دل رحم کرن

أَوْ يَأْخُذَهُمْ فِي تَقْلِبِهِمْ فَاهْجُرُوا بَعْضَ بَعْضٍ ﴿٤٢﴾

والا۔

أَوْ يَأْخُذَهُمْ عَلَى تَخَوُّفٍ فَإِنَّ رَبَّكُمْ لَوَدِّي رَحِيمٌ ﴿٤٣﴾

۳۹۔ کیا انہیں نیں ڈٹھا جو شے اللہ سیس پیدا کیے او ندا

پکچا وال کھبے پاسوں وی تے سچے پاسوں وی ذلیل تھی کے

اللہ دے حضور جھکدے ہوئیں پھر دارہ ویندے۔

أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى مَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ يَتَفَتَحُوا ظُلُمًا

۵۰۔ تے اللہ دی فرمانبرداری کریندی جو آسمانیں وچ تے

جو زمین وچ چانور تے فرشتے ہن تے او وڈانی نیں کریندے

۵۱۔ اپنے رب کنیں جیرھا انہیں دے اتے ہے اوں کنیں

ڈرون تے جیرھی گال دا حکم ڈتا ویندے اوں کریندن۔

عَنِ الْيَمِينِ وَالشَّمَائِلِ سُجَّدًا لِلَّهِ وَهُمْ ذُخْرُونَ ﴿٤٤﴾

۵۲۔ اللہ سیس آکھئے تساں ڈو معبود نہ بناؤ تہا ڈا معبود

بک تے تساں میں کنیں ڈرو۔

وَلِلَّهِ يُجَدُّ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مِنْ

دَابَّةٍ وَالنَّاسِ وَهُمْ لَا يَسْكَرُونَ ﴿٤٥﴾

يَعْمَلُونَ رَبَّهُمْ مِنْ قَوِّهِمْ وَيَفْعَلُونَ مَا

يُؤْمَرُونَ ﴿٤٦﴾

وَقَالَ اللَّهُ لَا تَتَّخِذُوا إِلَٰهَيْنِ اثْنَيْنِ إِنَّمَا هُوَ إِلَٰهُ

وَاحِدٌ فَإِنَّمَا كَانُوا هُبُونًا ﴿٤٧﴾

۴

وَلَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَلَهُ الَّذِيْنَ وَاَصْبٰٓءُ
اَفَعَدَّ اللّٰهُ تَتَقُوْنَ ۝۵۳

۵۳۔ جو آسمانیں و برج تے زمینیں و برج او اللہ و اے تے
فرمانبرداری او نہا ہمیشہ حق کیا اللہ دے سوا کہیں بے کہیں
ڈر دے ۴۔

وَمَا يَكْمُرُ مِنْ تَحْتِهٖۤ اَمِّنٌ اَللّٰهُ ثُمَّ اِذَا مَتَّكُمُ الضُّرُّ
فَاِلَيْهِ تُجْرُوْنَ ۝۵۴

۵۴۔ جیڑھی نعمت تہا کوں ملی ۴ او اللہ کہیں بے تے جڈاں
تہا کوں کوئی تکلیف پہنچدی ۴ تہاں ہونڈو فریاد کریندے ۴
۵۵۔ دل جڈاں او تکلیف تہاں کہیں دور کر ڈیندے تہاں
وچو کب ٹولہ ہوں ویلے اپٹے رب دا شریک بٹاؤن پنے
ویندے۔

ثُمَّ اِذَا كَسَفَ الضُّرُّ عَنْكُمْ اِذَا فَرِيقٌ مِنْكُمْ بِرَبِّهِمْ
يُشْرِكُوْنَ ۝۵۵

۵۵۔ تہاں جو او انکار کرن جو اسان انہیں کو ڈرتے تہاں
فائدہ چا گھنوں جلدی تہا کوں پتہ بگ و لیس۔

لِيَكْفُرُوا بِمَا اٰتَيْنَاهُمْ فَمَتَّعُوْا فَمَا تَوْفِيقُنَا لَهُمْ ۝۵۶

۵۶۔ تے جو اسان انہیں کوں ڈرتے او نہ دے وچو کب حصہ
انہیں (معمودیں) کیستے بٹا گھندن جنہیں کوں او چا ڈرتے نہیں
اللہ دی قسم جیڑھا کوڑ تہاں گھرنیدے ۴ تہاں کہیں ضرور
پکچا و لیس۔

وَيَجْعَلُوْنَ لَنَا لَا يَعْلَمُوْنَ نَصِيْبًا مِّمَّا رَزَقْنَاهُمْ
ثُمَّ اَللّٰهُ لَنَسْلُكَنَّ عَمَّا كُنْتُمْ تَفْتَرُوْنَ ۝۵۷

۵۷۔ او اللہ کیستے دھیریں بنیدن او پاک تے انہیں کیستے
او بے جو او چا بندن۔

وَيَجْعَلُوْنَ لِلّٰهِ الْاَبْنٰتِ سُبْحٰنَہٗ وَلَهُمْ مَا يَشْتَهُوْنَ ۝۵۸

۵۸۔ تے جڈاں انہیں کوں کہیں چھوہر دے پیدا تھیون
دی خبر لے او نہ منہ کالا تھی ویندے تے او کوڑ پیتی پیا
ہونڈے۔

وَ اِذَا بَشِّرَا أَحَدَهُم بِالْاُنْثٰى كُلٌّ وَجْهٌ مَّسْوُوْدٌ
وَهُوَ كَظِيْمٌ ۝۵۹

۵۹۔ جیڑھی خبر اونکوں ڈتی گئی ۴ او نہ دی برائی کہیں او
لو کہیں کہیں کلدے کیا اونکوں ذلت دے نال رکھ گھنے یا
مٹی وچ پور ڈلیسے۔ سٹو بہوں گندہ ۴ جو او فیصلہ کریندن

يَتَوٰاۤذٰی مِنَ الْقَوْمِ مِنْ سُوءِ مَا بُشِّرَبۡہٗ اِمۡرُکُمۡ
عَلٰی هٰٓؤُلَآءِ اَمۡ يَدۡسُہٗ فِی السَّرَآٓئِ اِلَّا سَآءٌ مَّا
يَخۡفُکُوْنَ ۝۶۰

۶۰۔ جیڑھے آخرت تے ایمان نہیں ایندے انہیں دی
حالت بہوں بری ۴ تے اللہ دی شان بہوں اچی ۴ تے
او بہوں غالب تے بہوں سیانا ۴۔

لِلَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِالْاٰخِرَةِ مَثَلُ السَّوۡءِ ۚ وَلِلّٰهِ
الْمَثَلُ الْاَعْلٰی ۚ وَهُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ۝۶۱

۶۱۔ جے لو کہیں کوں اللہ انہیں دے ظلم دی وچ کہیں پکڑ

وَلَوۡ يَوَٰحِدُ اللّٰهُ النَّاسَ ظُلُمۡتِہُمۡ مَّا تَرَكَ عَلَیْہَا

مِنْ دَابَّةٍ وَلَكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ۖ فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ لَا يَسْتَخْرِجُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِرُونَ ﴿۱۶﴾

گھنے ہاتے زمین تے کوئی جانور نہ چھوڑے ہا اصل او انہیں کول مقررہ مدت تیں مہلت ڈیندے تے جڈاں انہیں دا وقت آویندے تے نہ او ہک لمحہ پچھورہ کے بچ بگدن تے نہ اگو نکل کے۔

وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ مَا يَكْفُرُونَ وَتَصِفُ أَلْسِنَتُهُمُ الْكُذْبَ ۚ إِنَّ لَهُمُ الْخُسْفَىٰ لَا جَرَمَ أَنَّ لَهُمُ النَّارَ وَأَنَّهُمْ مُّمْطَوْنَ ﴿۱۷﴾

۳۳۔ تے اللہ سئیں واسطے او خٹے بیٹین جیرمی آپ ناپسند کریندن تے انہیں دیاں زبانوں کوڑمریندن بیشک جو انہیں واسطے چگائی ہے۔ بے شک انہیں کیسے دوزخ دی بجاء تے بے شک او اوندے وچ چھوڑ ڈتے ولین۔

وَمَا أَتَيْنَا عَلَىٰ الْكُتُبِ إِلَّا لِنُبَيِّنَ لِمَنُ اتَّخَذَهَا قُرْآنًا ۚ وَاللَّهُ يَهْدِي الْقَوْمَ الْيَاسِينَ ﴿۱۸﴾

۳۴۔ اللہ دی قسم تیں کہیں پہلے اسان قومیں دو رسول پیٹین تے شیطان انہیں دے عمل انہیں کول سوٹھے کر کے ڈکھالین اچ او انہیں دامالک تے انہیں کیسے ڈکھ والا عذاب۔

وَمَا أَتَيْنَا عَلَىٰ الْكُتُبِ إِلَّا لِنُبَيِّنَ لِمَنُ اتَّخَذَهَا قُرْآنًا ۚ وَاللَّهُ يَهْدِي الْقَوْمَ الْيَاسِينَ ﴿۱۸﴾

۳۵۔ اسان تیبہ و کتاب اس واسطے لہاں جو توں انہیں کول اوگا لیں کھول کے ڈسا ڈے جیندے وچ او اختلاف کریندن تے ہدایت تے رحمت ایمان آئو والیں کیسے۔

وَاللَّهُ أَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنبَايَهُ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿۱۹﴾

۳۶۔ تے اللہ سئیں جھڑکین میندے واسطے تے اوندے نال بر زمین کول آباد کیتس بے شک ایندے وچ سٹن والی قوم کیسے نشان۔

وَأَنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً ۚ نُسْقِيكُمْ مِمَّا فِي بُطُونِهِ مِن بَيْنِ قَرْنٍ وَ دَمٍ لِّتَأْكُلُوا مِن شَرِّهَا ۚ سَائِغًا وَ لَاشْرِبِينَ ﴿۲۰﴾

۳۷۔ تے بے شک تہاڈے واسطے ڈبگریں وچ سبق اسان تہا کول انہیں دے ڈڑھیں وچو خالص کھیر پھوسی تے رت دے وچو کڈھ کے پلیندے ہن جیرھا پیوٹن والیں واسطے نگیندے ویندا۔

وَمِن ثَمَرَاتِ النَّخِيلِ وَالْأَعْنَابِ تَتَّخِذُونَ مِنْهُ سَكَرًا وَرِزْقًا حَسَنًا ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿۲۱﴾

۳۸۔ تے کھی تے انگوریں دے پھلن نال تسان شراب بنیندے ہے چنگا رزق بے شک ایندے وچ عقل والی قوم کیسے نشان۔

وَأَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ أَنِ اتَّخِذِي مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا

۳۹۔ تے تیبہ دے رب ماکھی دی مکھی کول وحی کیتی جو توں

وَمِنَ الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ ﴿١٩﴾

پہاڑیں وچ گھر بناتے وئیں وچ دی تے جیرھیاں
او جہیں بنیندن۔

ثُمَّ كُلٍّ مِنْ كُلِّ الشَّجَرِ فَأَسْلَكِي سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلًا
يَخْرُجُ مِنْ بَطْنِهَا شَرَابٌ فَخْتَلِفُ الْوَانَةُ فِيهِ شِفَاءٌ
لِّلنَّاسِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٢٠﴾

۴۰۔ تے دل ہر قسم دا پھل کھا پھیں توں اپنے رب دے
بڑیے ہوئے سوکے راہیں تے ٹر۔ انہیں دے بڑھیں
وچو کہ بیون دی شے نکلی ۷ جیندے رنگ مختلف
ہوندن اوندے وچ لوکیں کیتے شفا ۷ بے شک ایندے
وچ سوچن والی قوم کیتے نشان۔

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ ثُمَّ يَتَوَفَّاكُمْ وَاللَّهُ مَنَّ بَرَدًا إِلَى
أَزَلِّ الْعُمَرِ لَكِنَّ لَا يَعْلَمُ بَعْدَ عِلْمٍ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ
قَدِيرٌ ﴿٢١﴾

۴۱۔ تے اللہ سیس تہا کوں پیدا کریندے تے دل تہا کوں
مریس تے تہا بڑے وچو کچھ ایجن جیرے عمرے ذلیل
ہسے تیں پچا بڑے دیندن تاں جو او علم دے باوجود کچھ
نہ جان گبن۔ بے شک اللہ بہوں جانن والا تے بہوں
قادر۔

وَاللَّهُ فَضَّلَ بَعْضَكُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ فِي الرِّزْقِ فَمَا
الَّذِينَ فَضَّلُوا بَرَأَوْا رِزْقَهُمْ عَلَىٰ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ
فَهُمْ فِيهِ سَوَاءٌ أَفَبِنِعْمَةِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ ﴿٢٢﴾

۴۲۔ تے اللہ سیس تہا بڑے وچو کچھ کوں نہیں تے رزق
وچ ودھا ئے تے جہیں کوں ودھ رزق ملے ایسے رزق
کوں یا نہیں دوئیں ولیندے جو او انہیں دے برابر دے
ہسے دارین وچن کیا او اللہ دی نعمت دا انکار کریندن۔

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَجَعَلَ لَكُم
مِّنْ أَزْوَاجِكُمْ بَيْنَ وَحَفْدَةٍ وَرَزَقَكُمْ مِنَ الظَّالِمَاتِ
أَنفَالَ طَائِلَ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَتِ اللَّهِ هُمْ يَكْمُونَ ﴿٢٣﴾

۴۳۔ تے اللہ سیس تہا بڑے کیتے تہا بڑے وچو تہا لیاں
زالیں بٹائن تے تہا بڑی زالیں کیں پتر تے پوترے پیدا
کیتسی تے اوں تہا کوں پاک شہیں دارزق بڑے کیا او کوڑ
کوں میندن تے اللہ دی نعمت دا انکار کریندن۔

وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَهُمْ رِزْقًا
مِّنَ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضِ شَيْئًا وَلَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٢٤﴾

۴۴۔ تے اللہ دے سوا انہیں دی عبادت کریندن جیرے
آسمانیں تے زمین وچو کچھ دی بڑیوں دا اختیار نیں
رکھیندے تے نہ او اے طاقت رکھیں۔

فَلَا تَضْرِبُوا لِلَّهِ الْأَمْثَالَ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا
تَعْلَمُونَ ﴿٢٥﴾

۴۵۔ تساں اللہ دے متعلق گالہیں نہ بٹاؤ بے شک اللہ
جانڈے جو تساں لوہے جانڈے۔

ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا عَبْدًا مَمْلُوكًا لَا يَقْدِرُ عَلَىٰ شَيْءٍ

۴۶۔ اللہ سیس کہ یا نہیں بندے دی مثال بیان کریندے

وَمَنْ رَزَقْنَاهُ مِنَّا رِزْقًا حَسَنًا فَهُوَ يُنْفِقُ مِنْهُ سِرًّا
وَجَهْرًا ۚ هَٰذَا يَتَّبِعُونَ الْحَمْدَ لِلَّهِ ۚ بَلْ أَكْثَرُهُمْ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿۵۱﴾

جیرھا کہیں گال دی وی ملات نیں رکھیندا تے جینکوں
اللہ سیس اپٹے ولو چنگا رزق ڈتا ہوئے تے اوندے وچوںک کے
دی تے ظاہری وی خرچ کریندا ہوسے کیاے ڈوئیں بکھو
جہیں تھی سبکدن۔ سب تعریفاں اللہ دیاں ہن۔ اصل بہوں
سارے لوک جاڈے نیں۔

وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا ثَلَاثِينَ أَحَدُهَا إِنكُمُ لَا يَبْقَدِرُ
عَلَى شَيْءٍ وَهُوَ كَلٌّ عَلَى مَوَلَاهُ إِنِنَّا بِنُوحَةٍ لَا يَأْتِ
بِخَيْرٍ ۚ هَلْ يَسْتَوِي هُوَ وَمَنْ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَهُوَ
عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿۵۲﴾

۷۷۔ اللہ سیس ڈو آدمیں دی مثال بیان کریندے انہیں
وچوںک گولگا جیرھا کہیں تھے دی ملات نیں رکھیندا
تے مالک تے بار جنتے منہ کریندے چنگائی نال نیں ولدا
کیا او جیرھا النصف دا حکم ڈیندے تے سدھے رستے
تے ہے بکھو جہیں تھی سبکدن۔

عج ۱۹

وَلِلَّهِ غَيْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا أُمِرَ النَّاسُ
إِلَّا بِالْبَصَرِ ۚ أَوْ هُوَ أَقْرَبُ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ ﴿۵۳﴾

۷۸۔ تے آسمانیں تے زمین دا غیب اللہ کنیں ہے تے
قیامت دا معاملہ اکھ دے بھیکن آلی کار یا ایں کنیں وی
زیادہ کولہو بے شک اللہ سیس ہر شے تے قادر۔

وَاللَّهُ أَخْرَجَكُمْ مِنْ بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ لَا تَعْلَمُونَ شَيْئًا
وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ ۚ لَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ ﴿۵۴﴾

۷۹۔ تے اللہ سیس تہاکوں تہاڈیں میریں بے ڈوئیں وچوں
کڈھے تہاں کھ دی نہ جاڈے ماوے تے تہاڈے کیتے
کن اکھیں تے دل پٹانسی تہاں بوتہاں شکر کرو۔

الْمُيْتُونَ إِلَى الظُّلُمِ مُسْحَرَاتٍ فِي جَوِّ السَّمَاءِ ۚ مَا
يُنْكِرُهُنَّ إِلَّا اللَّهُ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ
يُؤْمِنُونَ ﴿۵۵﴾

۸۰۔ کیا انہیں پکھیں کوں نیں ڈتھا جیرھے آسمان دی فضا
وچ ہن تے خدمت کریندے پھن۔ انہیں کوں اللہ دے
سوا بیا کوئی نیں روکی کھڑا۔ بے شک ایندے وچ مومن
قوم کیتے نشان۔

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ بُيُوتِكُمْ سَكَنًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ
جُلُودِ الْأَنْعَامِ بُيُوتًا تَسْتَخِفُّونَهَا يَوْمَ ظَعْنِكُمْ وَيَوْمَ
إِقَامَتِكُمْ وَمِنْ أَصْوَادِهَا وَأَوْبَارِهَا وَأَشْعَارِهَا ۚ
أَتَانًا وَمَتَاعًا إِلَىٰ حِينٍ ﴿۵۶﴾

۸۱۔ تے اللہ سیس تہاڈے گھریں کوں تہاڈے رہن کیتے
بنائے تے ڈبگریں دے جہیں نال دی گھر پٹانسی سفر دے
ڈبہیں وچ دی تے گھریں وچ دی او تہاڈے کیتے ہوئے
پھلن تے انہیں دی اُن (باریک تے موٹی) تے وایں نال
سامان بیئدے تے ہک وقت تیں فائدہ چیندے۔

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْهَا خَلْقَ ظِلَالٍ

۸۲۔ تے اللہ جو پیدا کیتے اوندے وچوںک پھاویں کیاں

وَجَعَلَ لَكُم مِّنَ الْجِبَالِ الْكَأَنَاءَ وَجَعَلَ
لَكُم سَرَابًا يَنفَعُ الْحَيَّ وَسَرَابًا يَغِيثُكُمْ
بِأَسْكُمُ كَذَلِكَ يَتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ
تُشْكُرُونَ ﴿۵۵﴾

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلُغُ الْمُبِينُ ﴿۵۶﴾

يَعْرِفُونَ نِعْمَتَ اللَّهِ ثُمَّ يُنْكِرُونَهَا وَأَكْثَرُهُمُ
الْكَافِرُونَ ﴿۵۷﴾

وَيَوْمَ نَبْعَثُ فِي كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا ثُمَّ لَآ يُنْذَرُ
لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ﴿۵۸﴾

وَرَأَوْا الَّذِينَ ظَلَمُوا الْعَذَابَ فَلَا يَخَفُّ عَنْهُمْ
وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ ﴿۵۹﴾

وَرَأَوْا الَّذِينَ أَشْرَكُوا أَشْرَكَاهُمْ قَالُوا رَبَّنَا
هَؤُلَاءِ شُرَكَائُنَا الَّذِينَ كُنَّا نَدْعُو مِن دُونِكَ
فَاقْبَلُوا إِلَيْهِمْ الْقَوْلَ إِنَّكُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿۶۰﴾

وَالْقُوا إِلَى اللَّهِ يَوْمَئِذٍ السَّلَامَ وَصَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا
يَقْتَدِرُونَ ﴿۶۱﴾

الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَن سَبِيلِ اللَّهِ زِدْنَاهُمْ
عَذَابًا فَوْقَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يُفْسِدُونَ ﴿۶۲﴾

وَيَوْمَ نَبْعَثُ فِي كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا عَلَيْهِم مِّنْ أَنفُسِهِمْ
وَجِئْنَا بِكَ شَهِيدًا عَلَىٰ هَؤُلَاءِ وَتَرَوْنا عَلَيْكَ الْكَتَابَ
بَيِّنَاتًا وَإِنَّا لَنُحْيِي وَهْدًى وَرَحْمَةً لِّلْمُسْلِمِينَ ﴿۶۳﴾

تے پہاڑیں وچ تہا بڑے کیتے کن دیاں جہیں بٹائن تے
تہا بڑے کیتے جھلے بٹائیں جہندے نال لتاں گرمی
کنیں بچدے تے کچھ چولے جیرھے تہا کول جنگ
دے ویلھے بچیدن۔ ایویں او تہا بڑے تے اپنی
نعمتاں پوریاں کریندے تاں جو لتاں فرمانبردار بٹو۔

۸۳۔ تے جے او پھر وچن تے تیڈے اتے کھلا پچا
ڈیون فرض۔

۸۴۔ اللہ دی نعمت کول او سمجھن تے ول انکار کیندن
تے اکثر کول کافرن۔

۸۵۔ تے جڈاں اساں ہر امت وچو ہک گواہ کھڑا کر لیسوں
ول کافر کول اجازت نہ ہوسی تے نہ غدر قبول کیتا ویسی
۸۶۔ تے جڈاں ظالم غلاب ڈیکھسن انہیں کنیں او منجھا
نہ کیتا ویسی تے نہ انہیں کول دھکی دتی ویسی۔

۸۷۔ تے مشرک جڈاں اپنے مشرکیں کول ڈیکھسن تے
او آکھسن جو اے ساڈے رب اے ہن ساڈے مشرک
جہیں کول اساں تیڈے سوا سبندے ہاں اے او کول
انہیں دے من تے دلا لیسن تے آکھسن لتاں کوڑے دے

۸۸۔ تے اوں ڈنہیہ او اللہ دے سامنے اپنی فرمانبرداری
ظاہر کر لیسن تے جیرھا کچھ او گھویندے ہن انہیں کنیں
گھم تھی ویسی۔

۸۹۔ جہیں کفر کیتے تے اللہ دے رستے کنیں رکیندن اساں
انہیں کول ایس عذاب کنیں ودھ بیا عذاب ڈیسوں جو اوزیرین
وچ کیر گھیتدے ہن۔

۹۰۔ تے جڈاں اساں ہر امت وچ انہیں دے خلافت اناہیں
وچو ہک گواہ کھڑا کر لیسوں تے اساں تیکوں وی انہیں دے
اتے گواہ ٹیسوں تے اساں اے کتاب تیڈے اتے

ہمائی جبرمی ہر شے کوں بیان کریدی ؎ تے ہدایت تے
رحمت تے مسلمانن کیتے خوشخبری ؎۔

۹۱۔ بے شک اللہ سیس الفات تے احسان دا حکم دیندے
تے قریبی سکیں کوں ڈلوں دا تے بے حیائی تے گندیں
گا لہیں تے بغاوت کنیں رکیندے او تہا کوں نصیحت
کریندے تاں جو تہاں سمجھو۔

۹۲۔ تے جڈاں تہاں اللہ نال وعدہ کیتے اوکوں پورا کرو
تے اپنے قسمیں کوں پکا کرٹے بعد تروڑو کیوں جو
تہاں اللہ کوں اپنے قسم نال منامن بنا گدھا بے شک
اللہ سیس جو تہاں کریندے ؎ جانڈے۔

۹۳۔ تہاں اول تربیت آلی کارہ تھیوو جیں اپنا ستر کترن
تے پکا کرٹے بعد ٹوٹے ٹوٹے کرڈتا ہا۔ تہاں اپنے قسمیں
کوں آپت وچ رسوخ دا ذریعہ بنیدے ؎ تاں جو ہک قوم دوجی
قوم کنیں زیادہ طاقتور تھی ونجے۔ اللہ تہاڈی ایندے نال
صرف ازمالش کریندے تے تاں جو قیامت دے ڈینہہ
اللہ سیس تہا کوں صاف صاف ڈس ڈیسی جو تہاں اختلاف
کریندے پئے ؎۔

۹۴۔ جے اللہ چاہندا تے تہاں ساریں کوں ہک امت بنا
ڈیوے با تے اصل جبرھا چاہندے اوکوں اللہ گمراہ
کریندے تے جبرھا چاہندے اوکوں سدھا رستہ دکھلیندے
تے جو کچھ تہاں کریندے ؎ اونرے بارے وچ تہاں کنیں ضرور دیکھا لہیسی

۹۵۔ تے تہاں اپنے قسمیں کوں آپت وچ رسوخ دا ذریعہ
بناؤ نہ تہاں پیر جوٹ دے بعد تک پلوسی تے تہاں بُرا
نتیجہ جیسو ات گا لہوں جو تہاں لوکیں کوں اللہ دے رستے
کنیں روکے تے تہاڈے کیتے وڈا عذاب۔

۹۶۔ تے تہاں اللہ دے وعدے کوں تھوڑے مل نال نہ

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي
الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ
يُعْظَمُ لَكُمْ تَذَكُّرُونَ ﴿۹۱﴾

وَأَوْفُوا بِعَهْدِ اللَّهِ إِذَا عَاهَدْتُمْ وَلَا تَفْضُوا الْأَيْمَانَ
بَعْدَ تَوْكِيدِهَا وَقَدْ جَعَلَهُ اللَّهُ عَلَيْكُمْ كَفِيلًا
إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ﴿۹۲﴾

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِي نَفَضَتْ عَنْهَا مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ
أَنْكَاثًا تَتَخِدُونَ أَيْمَانَكُمْ دَخَالِيْنَكُمْ أَنْ تَكُونَ
أُمَّةٌ هِيَ أَرْبَىٰ مِنْ أُمَّةٍ إِنَّمَا يُلْوَكُمْ اللَّهُ فِيهِ وَلِيَّتَيْنِ
لَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿۹۳﴾

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ يُضِلُّ
مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَلَتُسْأَلُنَّ عَنْهَا
كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۹۴﴾

وَلَا تَتَّخِذُوا أَيْمَانَكُمْ دَخَالِيْنَكُمْ فَتَوَلَّ قَدَمٌ
بَعْدَ تَبَوُّئِهَا وَتَدْفِقُوا السُّوْعَ بِمَا صَدَقْتُمْ عَنْ
سَبِيلِ اللَّهِ وَلَكُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿۹۵﴾

وَلَا تَشْرَوْا بِعَهْدِ اللَّهِ تَسْكًا قَلِيلًا إِنَّمَا عِنْدَ اللَّهِ

هُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۹۷﴾

وہیچ جو اللہ کنیں ہے او تہا بڑے واسطے چنگا ہے
تساں چاڈے ۹۷۔

مَا عِنْدَكُمْ يَنْفَدُ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ بَاقٌ وَلَنَجْزِيَنَ
الَّذِينَ صَبَرُوا أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿۹۸﴾

۹۷۔ جو تساں کنیں ہے او مک ولسی تے جو اللہ کنیں ہے
او باقی رہن والا ہے جیرے صبر کرین اسان انہیں کوں
انہیں دے عیس دا ضرور چنگا بدلہ ڈلیسوں۔

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّن ذَكَرٍ أَوْ أُنْشِىْ وَهُوَ مُؤْمِنٌ
فَلَنَجْزِيَنَّهُ حَسَنَةً طَيِّبَةً ۖ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ
بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۹۹﴾

۹۸۔ تے جیرھا جو ان تے تربیت جو وی چنگا کم کر لیس
تے ہوئے مومن اسان او نکوں پاک زندگی ڈلیسوں تے
اسان انہیں کوں انہیں دے عیس دے مطابق بہترین بدلہ
ڈلیسوں۔

فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ
الرَّجِيمِ ﴿۱۰۰﴾

۹۹۔ تے جیڈاں توں قرآن پڑھیں تے شیطان مردود
کنیں توں اللہ دی پناہ منگ۔

إِنَّهُ لَيْسَ لَهُ سُلْطَانٌ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ
يَتَوَكَّلُونَ ﴿۱۰۱﴾

۱۰۰۔ بے شک مومنین تے اپنے رب دے بھروسہ کرٹ
والیں تے شیطان دا کوئی غلبہ نہیں تھیندا۔

إِنَّمَا سُلْطَانُهُ عَلَى الَّذِينَ يَتَوَلَّوْنَهُ وَالَّذِينَ هُمْ بِهِ
مُشْرِكُونَ ﴿۱۰۲﴾

۱۰۱۔ او نہا غلبہ صرف انہیں لوکیں تے ہے جیرے اندرے
نال دوستی لیندن تے اوندی وجہ کنیں شرک کریندن۔

وَإِذَا بَدَلْنَا آيَةً مَّكَانَ آيَةٍ ۖ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا
يُنْزِلُ قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مُفْتَرٍ ۖ بَلْ أَكْثَرُهُمْ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿۱۰۳﴾

۱۰۲۔ تے جیڈاں اسان کہیں نشان وی جاتے بیا نشان گھن
اندرے میں تے اللہ بھول چاڈے جو کچھ او لہیرے او
آہن توں تے کوڑا ہویں۔ اصل اکثر لوک چاڈے نیں۔

قُلْ نَزَّلَهُ رُوحُ الْقُدُسِ مِن رَّبِّكَ بِالْحَقِّ لِيُثَبِّتَ
الَّذِينَ آمَنُوا وَهُدًى وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ ﴿۱۰۴﴾

۱۰۳۔ توں اکھ بڑے تیبڑے رب کنیں روح القدس
او نکوں سپہائی نال ہائے تاں جو مومنین دے تم جھا ڈیوے
تے ہدایت تے فرمانبرداریں واسطے خوشخبری ۹۔

وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّهُمْ يَقُولُونَ إِنَّمَا يُعَلِّمُهُ بَشَرٌ
لِّسَانُ الَّذِي يُلْحِدُونَ إِلَيْهِ أَعْجَبُ ۖ وَهَذَا لِسَانٌ
عَرَبِيٌّ مُّبِينٌ ﴿۱۰۵﴾

۱۰۴۔ تے اسان چاڈے میں جو او آہن جو اینکوں بیا
آدی سکھیندے۔ جیندو لے اشارہ کریندن اوندی زبان
تے عجی ۹ تے اے زبان تے کھل عربی ۹۔

إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ لَا يَقْدِرُهُمُ اللَّهُ
وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۱۰۶﴾

۱۰۵۔ بے شک جیرے لوک اللہ دی آیات کوں نیں
میندے اللہ انہیں کوں ہدایت نیں ڈیندا تے انہیں کیتے

ڈکھ آلا عذاب۔

۱۰۶۔ صرف کوڑاوبے گھڑیندن جیرھے اللہ دی آیات

تے ایمان نہیں ایندے تے اوپکے کوڑن۔

۱۰۷۔ جنہیں اللہ دے منٹ دے بعد اوندکار کرن سولے

انہیں دے جنہیں تے جبر کیا گیا ہوئے تے انہیں دے دل

مطئن ہون ایمان تے تے جیں اپنا سینہ کفر کیتے کھول

ڈتے انہیں تے اللہ دا غضب تے انہیں عذاب دے

عذاب۔

۱۰۸۔ اے ابن واسطے ہے جو انہیں دنیاوی زندگی کوں

آخرت دی زندگی دے مقابلے تے زیادہ پسند کیتے تے بیشک

اللہ کا فرقہ کوں ہدایت نیں ڈیندا۔

۱۰۹۔ ایجے لوکن جنہیں دے دیں تے کن تے اکھیں تے اللہ

مہر لاڈنی تے ایجے لوک غافلن۔

۱۱۰۔ پکی گال جو اے لوک آخرت وچ گھانا پاوٹن وان

۱۱۱۔ بھیں بے شک انہیں لوکیں کیتے جیرھے ڈکھ پاوٹن

دے بعد جبر کر گئیں تے جبار کیتے نیں تے مہر کیتے نیں

تیدا رب بہوں بخش والا تے دل دل رحم کرن والا۔

۱۱۲۔ جڈاں ہر جان اپنی جان دے متعلق بھڑا کریندا اوسی

تے ہر جان کوں اوندے عملیں دا بدلہ پورا ڈتا ویسی تے

انہیں تے ظلم نہ کیا ویسی۔

۱۱۳۔ اللہ سنیں کہہ وستی دی شال بیان کریندے جیڑھی

امن وچ تے ایمان وچ بائ تے اوکوں کھلا رزق

ملا با ہر پاسو اوں اللہ دی نعمتیں دی ناشکری کیتی تے

اللہ سٹیں اوکوں بکھ تے ڈر دا پاس پورا ڈتا مات گاہوں

جو او عمل کریندے ہن۔

۱۱۴۔ تے انہیں وچ انہیں دو ساڈا کہ رسول آئے انہیں

إِنَّمَا يَفْتَرِي الْكَذِبَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ

اللَّهِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ ﴿١٠٦﴾

مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ مِنْ بَعْدِ إِيمَانِهِ إِلَّا مَنْ أَكْرَهَ وَ

قَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ بِالْإِيمَانِ وَلَكِنْ مَنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ

صَدْرًا فَعَلَيْهِمْ عَذَابٌ مِنَ اللَّهِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٠٧﴾

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ اسْتَحَبُّوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ وَ

أَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿١٠٨﴾

أُولَئِكَ الَّذِينَ طَعِيَ اللَّهُ عَلَيْهِ قُلُوبُهُمْ وَسَنَعِمُهُمْ

أَبْصَارِهِمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ ﴿١٠٩﴾

لَا جَرَمَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١١٠﴾

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ هَاجَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا قُتِلُوا

ثُمَّ جَاهَدُوا وَصَبَرُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِ مَا لَقَوْهُمْ

رَحِيمٌ ﴿١١١﴾

يَوْمَ تَأْتِي كُلُّ نَفْسٍ بِجُودِلٍ عَنْ نَفْسِهَا وَتُوَفَّى

كُلُّ نَفْسٍ مَا عَمِلَتْ وَهُمْ لَا يَظْلَمُونَ ﴿١١٢﴾

وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا قُرْبَةً كَانَتْ أُمِّمَةً مُطْمَئِنَّةً

يَأْتِيهَا رِزْقُهَا رَغَدًا مِنْ كُلِّ مَكَانٍ فَكَفَرَتْ

بِأَنْعَمَ اللَّهُ فَأَذَاقَهَا اللَّهُ لِبَاسَ الْجُوعِ وَالْخَوْفِ

بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿١١٣﴾

وَلَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِنْهُمْ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمْ

الْعَذَابُ وَهُمْ ظَالِمُونَ ﴿۳۴﴾

اونکوں جھٹلاؤ تے ول عذاب انہیں کوں پکڑ گدے کیوں
جو او ظالم ہن۔

فَكُلُوا مِنَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا وَاشْكُرُوا
نِعْمَتَ اللَّهِ إِنَّ كُنتُمْ لِيَآئِهِ تَعْبُدُونَ ﴿۳۵﴾

۱۱۵۔ جو تہا کوں اللہ حلال تے پاک مال بڑے اوندے دچو
تساں کھاو تے جے تساں اوندی عبادت کریندے؟ تے
اوندی نعمت دا شکر کرو۔

إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخَوَازِجِ
وَمَا أَهْلُ لَيْعُنِ اللَّهِ بِهِ فَمَنْ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَ
لَا عَادٍ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۳۶﴾

۱۱۶۔ اول تہا بڑے اتے مردار تے رت تے جتامے داماس
تے جیرھا اللہ دے ناں دی بجانے پے دے ناں تے
گٹھا و بچے حرام کیتے تے جیرھا مجبور تھی و بچے تے اپنی خواہش
نہیں تے حد کنیں نہ ددھے تے اللہ سبب ہوں بخشش والا
تے مہربان۔

وَلَا تَقُولُوا لِمَا تَصِفُ أَلْسِنَتُكُمُ الْكَذِبَ هَذَا
حَلَالٌ وَهَذَا حَرَامٌ لِّتَفْتَرُوا عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ
إِنَّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ ﴿۳۷﴾
مَنَاعٌ قَلِيلٌ ﴿۳۸﴾ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۳۹﴾

۱۱۷۔ جیرھیاں تہا بڑیاں زبانوں کوڑ مریندن انہیں نال اے
ناں اکھو جو اے حلال تے اے حرام ناں جو تساں اللہ تے
کوڑ بدھو بے شک جیرھے اللہ تے کوڑ بدھیندن او
کامیاب نیں تھیندے۔

وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَزَمًا مَّا قَصَصْنَا عَلَيْكَ
مِنْ قَبْلُ وَمَا ظَنَنَّهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا أَنفُسَهُمْ
يُظِلُّونَ ﴿۴۰﴾

۱۱۸۔ تھوڑا فائدہ تے انہیں کیتے دردناک عذاب۔
۱۱۹۔ تے یہودیں تے اساں او حرام کیا باجواں کینیں پہلے
اساں تیکوں بڑے اساں انہیں تے علم نیں کیتا تے صل
او اپنے اتے آپ ظلم کریندے ہن۔

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ عَمِلُوا الشُّوْءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ
تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا
لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۴۱﴾

۱۲۰۔ جیرھے لاعلمی و بھولائی کرن تے ولا توبہ کرن تے
اصلاح کرن بے شک تیرا رب ایندے بعد ہوں بخشش والا
تے ول ول رحم کرن والا۔

إِنَّ إِبْرَاهِيمَ كَانَ أُمَّةً قَانِتًا لِلَّهِ حَنِيفًا وَلَمْ يَكُ
مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿۴۲﴾

۱۲۱۔ بے شک ابراہیم ہک امت ہائے اللہ دا پورا فرمانبردار ہا
تے خدا کوں ہک منق والا با تے مشرکیں دچو نہ ہا۔

شَاكِرًا لِأَنْعِمَةٍ اجْتَنِبَهُ وَهَدَاهُ إِلَى صِرَاطٍ
مُسْتَقِيمٍ ﴿۴۳﴾

۱۲۲۔ اوندی نعمتیں دا شکر کرن والا ہا تے اونکوں اوندے
رب چوٹی گدھا ہا تے اوندی سدھے راہ دو راہنمائی کیتی۔

وَأَتَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَإِنَّا فِي الْآخِرَةِ لَمُنَّ

۱۲۳۔ اساں اونکوں دنیا وچ وی چمکائی بڑی تے آخرت

الضَّالِّينَ ۝۱۳

ثُمَّ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ أَنْ اتَّبِعْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا
وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ۝۱۴

إِنَّمَا جَعَلُوكَ الْبَيْتَ عَلَى الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ وَإِنْ
رَبُّكَ لَيَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ
يَخْتَلِفُونَ ۝۱۵

أَدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمِ وَالنَّوْعِطَةِ الْحَسَنَةِ
وَمَا دُلَّهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ
بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ۝۱۶

وَإِنْ عَاقَبْتُمْ فَعَاقِبُوا بِشَلِّ مَا عَوَّيْتُمْ بِهِ
وَلَكِنْ صَبْرُكُمْ لَهُوَ خَيْرٌ لِلصَّابِرِينَ ۝۱۷
وَاصْبِرْ وَمَا صَبْرُكَ إِلَّا بِاللَّهِ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ
وَلَا تَكُ فِي ضَلَالٍ مِمَّا يَمْكُرُونَ ۝۱۸

إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ
مُحْسِنُونَ ۝۱۹

وچراونیک لوکیں وچ یا۔

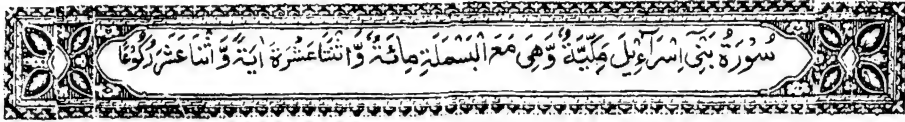
۱۳۔ ول اسان تیلو روحی کین جو توں کہ خداے منق
والے ابراہیم دے مذہب دی پیروی کر جیر عا مشرکیں و چونہ یا۔

۱۴۔ چھن چھن دی سزا انہیں کیتے بائی جس اوندے وچ
اختلاف کیتے تے بے شک تیلو رب قیامت دے ٹیہند
فیصلہ کر لسی جیندے وچ او اختلاف کریندے ہن۔

۱۵۔ توں اپٹے رب دی راہ دو سٹپ تے چگی نصیحت
نال سڈتے ساریں کیں چکے طریقے نال انہیں نال بحث
کر بے شک تیلو رب انہیں کوں جانڈے جیرے اوندے
رستے کیں گمراہ تھی گئیں تے انہیں کوں دی جیرے ہدایت
پا گئیں

۱۶۔ تے بے سزا ڈیوتے اتنی سزا ڈیو جتنی انہیں تہا کوں تکلیف
ڈتی تے بے سزاں مبر کر لیسو اے مبر کرن دالیں کیتے چنگا
۱۷۔ توں مبر کرتے تیلو مبر مھن اللہ دے کیتے جے تے انہیں
تے غم نہ کرتے جیر صیاں او تدبیراں کرین توں انہیں دی وجہ
کیں تنگی محسوس نہ کر۔

۱۸۔ بے شک اللہ سیں متقیں دے نال تے انہیں نال جیرے
نیک کریندن۔

سورة بنی اسرائیل مکی ۱۲ آیتیں تھے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۲ آیتیں تھے ۱۲ رکوعن۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن
مینگے ڈیون والا تے دل ول رحم کرن والا۔
- ۲۔ پاک او ذات جی رہی اپنے بندے کوں راتو
رات مسجد حرام کنیں مسجد اقصی دو گھن گئی جیندے
چودھارو اساں برکت ڈتی عتاں جو اساں
اونکوں اپنے نشان ڈکھاوے بے شک اوہوں
سنن والا تے بہوں ڈیکھن والا۔
- ۳۔ تے اساں موسیٰ کوں کتاب ڈتی تے اونکوں
بنی اسرائیل کیے ہدایت بنایا تے تہاں میڈے
سوا کہیں کوں کار ساز نہ بناو۔
- ۴۔ نسل بائی جنیکوں اساں نوح دے نال سوار
کیتا ہا بے شک اوہوں شکر گزار بندہ ہا۔
- ۵۔ تے بنی اسرائیل کوں ایں کتاب وچ اساں
لے گال ڈس ڈتی ہا جو تہاں زمین وچ ڈو
دفعہ فساد کریسو تے وڈی منہ زوری تے وڈی
کریسو۔
- ۶۔ تے جہاں پہلا وعدہ آئے اساں تہا ڈو
ایجے بندے کھڑے کیتن جیرے سخت جنگ کرن
والے ہن۔ او تہا ڈے گھریں دے اندر پہرہ
گھن تے لے وعدہ پورا تھیون والا ہا۔
- ۷۔ ول اساں تہا کوں مٹائیں دے اُتے حملے
دی طاقت ڈتی تے اساں مایں نال تے پتیریں
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۱
سُبْحَنَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ يَبْلَا مِنَ السَّجْدِ ۲
الْحَرَامِ إِلَى السَّجْدِ الْأَقْصَا الَّذِي بَوَّعْنَا حَوْلَهُ
لِنُرِيَهُ مِنْ آيَاتِنَا إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ۳
وَآتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِّبَنِي
إِسْرَائِيلَ أَلَّا يَتَّخِذُوا مِنْ دُونِي وَكِيلًا ۴
ذُرِّيَّةً مِّنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ إِنَّهُ كَانَ
عَبْدًا شَكُورًا ۵
وَقَضَيْنَا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ فِي الْكِتَابِ لَتُفْسِدُنَّ
فِي الْأَرْضِ مَرَّتَيْنِ وَلَتَعْلُنَّ عُلُوقِ كَيْدًا ۶
فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ أُولَاهَا بَعَثْنَا عَلَيْكُمْ عِبَادًا لَّنَا
أُولِي بَأْسٍ شَدِيدٍ فَجَاسُوا خِلَالَ الدِّيَارِ وَكَانَ وَعْدًا
مَّفْعُولًا ۷
ثُمَّ رَدَدْنَا لَكُمُ الْكَرَّةَ عَلَيْهِمْ وَأَمْدَدْنَاكُمْ بِأَمْوَالٍ
وَّبَنِينَ وَجَعَلْنَا كَثْرًا نَّفِيرًا ۸

نال تہا ڈی امداد کیتی تے اساں تہاکوں تعداد
وِچ ودھا ڈتے۔

۸۔ تہاں کر سونکی تے او تہا ڈے اپٹے فائدے کیتے
ہے تے جے تہاں بُرائی کر سوتے تہاکوں نقصان
تھیسے۔ تے جڈاں ڈو جھے وعدے دا وقت
آئے تاں جو او تہا ڈے وڈیریں کوں ذلیل
کرن تے مسجد وِچ پہرہ وِچن جیویں پہلی دفعہ
پیٹھے ہن تے جتھ تے وی ادغاب آون اونکوں
تباہ و برباد کر کے رکھ ڈیون۔

۹۔ اے تھی سگدرے جو تہا ڈا رب تہا ڈے اُتے
رحم کرے تے جے تہاں ولا شرارت کیتی تے اساں
تہاکوں ولا سزا ڈیسوں تے اساں کافرین کیتے
دوزخ کوں جیل خانہ بنا ڈتے۔

۱۰۔ بے شک اے قرآن او راہ ڈکھندے جی رہا
سب کنیں سدھاء تے مومنین کوں جی رہے نیک
عمل کریندن خوش خبری ڈیندے بے شک انہیں
واسطے وڈا اجر۔

۱۱۔ تے بے شک جی رہے لوک آخرت کوں نہیں
منیندے انہیں کیتے اساں ڈکھ ڈیون والا عذاب
تیار کیتے۔

۱۲۔ تے انسان شرکوں وی اویں سڈیندے جیویں
بھلائی کوں سڈیندے تے انسان ایں گال وِچ
بہوں تکھا۔

۱۳۔ تے اساں رات تے ڈینہہ کوں ڈو نشان
بنائیں تے رات دا نشان اساں مٹا ڈتے تے
ڈینہہ دے نشان کوں ڈکھائیں والا بنائے تاں

إِنْ أَحْسَنْتُمْ أَحْسَنْتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ وَإِنْ أَسَأْتُمْ فَلَهَا
فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ لِيَسُوءُوا وُجُوهَكُمْ وَلِيَدْخُلُوا
الْمَسْجِدَ كَمَا دَخَلُوهُ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَلِيُتَبِّرُوا مَا عَلَوْا
تَتَّبِعُوا ⑩

عَلَىٰ رَبِّكُمْ أَنْ يَرْحَمَكُمْ وَإِنْ عُذْتُمْ عَدَاوَةً جَعَلْنَا
بَيْنَهُمُ الْغَفِيرَ ⑪

إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّذِي هُوَ أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ
الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ
أَجْرًا كَبِيرًا ⑫

وَإِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا
أَلِيمًا ⑬

وَيَدْعُ الْإِنْسَانُ بِالشَّرِّ دُعَاءَهُ بِالْخَيْرِ وَكَانَ الْإِنْسَانُ
عَجُولًا ⑭

وَجَعَلْنَا النُّجُومَ وَالنَّهَارَ آيَاتٍ مَّحْجُوزَاتٍ لِلَّيْلِ
وَجَعَلْنَا آيَةَ النَّهَارِ مُبْصِرَةً لِّيَتَبَعُوا فَضْلًا مِنْ
رَبِّكُمْ وَلِيَعْلَمُوا عَدَدَ الْيَنِينِ وَالْحَسَابَ وَكُلَّ

سَيُفَضِّلُهُ تَفْصِيلًا ۱۳

جو تساں اپنے رب سے فضل کوں گولو تے
تاں جو تہا کوں سائیں تے حساب دی گنتری دا
پتہ لگ سگے تے ہر شے کوں چنگی طراں کھول کے
بیان کر دے تے ۔

وَكُلُّ إِنْسَانٍ لَّزَمْنُهُ طَرَفُهُ فِي غَنَقِهِ وَنُخْرِجْ
لَهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ كِتَابًا يَلْقَاهُ مَنْشُورًا ۱۴

۱۳۔ تے اساں ہر انسان دی گچی وچ اوندی
اعمال نامہ چمباڑ دے تے تے اساں قیامت
دے ڈینہہ اوندے عمیس دی ہک کتاب کھول
کے رکھ ڈیسوں ۔

اقْرَأْ كِتَابَكَ كَفَىٰ بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَبِيبًا ۱۵

۱۵۔ توں اپنا اعمال نامہ پڑھ آج توں آپ
اپنے حساب کیتے کافی ہویں ۔

مَنْ اهْتَدَىٰ فَإِنَّا يَهْدِيهِ لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ
فَأِنَّا يَجْعَلْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ
وَمَا لَنَا مَعَدَّيْنِ حَتَّىٰ نَبْعَثَ رَسُولًا ۱۶

۱۶۔ جیہا ہدایت پندے اوندی فائدہ محض ہونکوں
تھیسے تے جیہا گمراہ تھیندے اوندی نقصان
دی محض ہونکوں تھیسے ۔ تے کوئی بار چا وٹ
والی کہیں پے دا بار نہیں چنیدی تے اساں
اصول کہیں کوں عذاب نئے ڈیندے جے تیں
اساں رسول نہ پٹھوں ۔

وَإِذَا أَرَدْنَا أَن نُّهْلِكَ قَرْيَةً أَمَرْنَا
مُشْرَفِيهَا فَفَسَقُوا فِيهَا فَحَقَّ عَلَيْهَا
الْقَوْلُ فَدَمَرْنَاهَا تَدْمِيرًا ۱۷

۱۷۔ تے جڈاں اساں کہیں وستی کوں ہلاک کرن
دا ارادہ کریںدے ہیں اساں اوندے امیر لوکیں کوں
حکم ڈیندے ہیں ۔ او اوندے درج نافرمانی
کریںدن تے ول ساڈی گال انہیں تے پوری تھی
ویندی ءے تے اساں انہیں کوں بالکل تباہ کر
ڈیندے ہیں ۔

وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنَ الْقُرُونِ مِن بَعْدِ نُوحٍ وَكَفَىٰ
بِرَبِّكَ بِذُنُوبِ عِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ۱۸

۱۸۔ تے نوح دے بعد اساں کئی نسلوں ہلاک کر
ڈتن تے تیرا رب اپنے بندیں دے گناہیں کوں
چاٹن تے ڈیکھن وچ کافی ءے ۔

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعَاجِلَةَ جَنَّاهُ لَهُ فِيهَا مَا نَشَاءُ لِمَنْ

۱۹۔ جیہا دُنیا چاہندے اساں جیندے واسطے

چاندے میں اونکوں اوندے وچ جو چاندے میں جلدی ڈے
 بڑے میں تے پھیں اوند اگاہ دوزخ بنا بڑے میں اوند
 وچ ذیل نفی کے تے دھکیج کے ہسی۔

ثُرَيْدٌ ثُمَّ جَعَلْنَا لَهُ جَهَنَّمَ يَصْلَاهَا مَذْمُومًا
 مَذْحُورًا ①۹

۲۰۔ تے جیہا آخرت کوں چاندے تے اوندے
 مطابق کوشش کریدے تے اوموں لے لوک
 بن جنہیں دی کوشش دی قدر کیتی وندی ۷۔

وَمَنْ أَرَادَ الْآخِرَةَ وَسَعَىٰ لَهَا سَعْيَهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ
 فَأُولَٰئِكَ كَانَ سَعْيُهُمْ مَشْكُورًا ②۰

۲۱۔ سائیں دی مدد کرنیہیں اسان انہیں دی دی انہیں دی
 دی نیڈے رب دی بخشش تے تیڈے رب دی
 بخشش کوں کوڑھا کا ۷ نہیں۔

كُلًّا نُّبَدِّلُ هَؤُلَاءِ وَهَؤُلَاءِ مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ وَمَا
 كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا ②۱

۲۲۔ توں بڑیکھ اسان کناہیں کوں پتہیں تے کیوں
 فضیلت ڈتی ۷۔ تے آخرت دی زندگی درجیں وچ
 وڈی ۷ تے فضیلت وچ وی وڈی ۷۔

أَنْظُرْ كَيْفَ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ وَلِلْآخِرَةِ الْكِبْرُ
 دَرَجَاتٍ ۚ وَالْكِبَرُ تَفْضِيلًا ②۲

۲۳۔ اللہ دے نال بیا معبود نہ بنا ناں تاں توں
 ذیل تھی کے کلبا بیٹھا رہ ولسیں۔

لَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتَقْعَدَ مَذْمُومًا
 مَحْدُورًا ②۳

۲۴۔ تے تیڈے رب دا فیصلہ ۷ جو صرف تسان
 ہوندی عبادت کرو تے ماپیو ناں چنگا ساوک
 کرو جے انہیں وچو کہیں بک کوں یا ڈوناہیں کوں
 تہاڈے سامنے بڑھیا آ دنجے توں انہیں کوں
 اوٹھی نہ کرنہ انہیں کوں دڑ کے ڈے تے انہیں
 نال نرمی نال گال کر۔

وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ
 إِحْسَانًا ۚ إِنَّمَا يُبْلَغُ عَنْكَ الْكِبَرُ أَحَدُهُمَا أَوْ
 كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا آيٌ وَلَا تُنْهَرُهُمَا وَقُلْ لَهُمَا
 قَوْلًا كَرِيمًا ②۴

۲۵۔ تے رحمت ۷ے نال انہیں ڈوناہیں کیتے
 جھک نوائی تے نرمی کر تے دعا منگ لے
 میڈے رب انہیں ڈوناہیں تے رحم کر جیویں انہیں
 میگوں چھوٹی عمر وچ پالے۔

وَاخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذَّلِيلِ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ
 رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيْتَنِي صَغِيرًا ②۵

۲۶۔ تہاڈا رب چاندے جو تہاڈے دیں وچ جے
 تسان نیک ہو سوتے بے شک او ول ول تے

رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا فِي نُفُوسِكُمْ ۚ إِنَّكُمْ تُوقِنُونَ صَلَاحَ الَّذِينَ
 فَإِنَّهُ كَانَ لِلْآذِينَ عَفْوَ ②۶

بہوں جھکٹن والیں کوں بہوں بخشش والا ۷۔

۲۷۔ قریبی سکیں کوں انہیں راق حق ڈے تے مسکین کوں تے مسافر کوں دی تے فضول خرچی نہ کر۔

۲۸۔ بے شک فضول خرچی کرن والے شیطانیں دے بھرائن تے شیطان اپنے رب دا بہوں ناشکر ۷۔

۲۹۔ تے جے توں اپنے رب دی رحمت وی امید کرنیدے ہوش انہیں کنیں منہ پھرنیدیں (تے پھیر) تے گال انہیں نال نرمی نال کر۔

۳۰۔ تے اپنے ہتھ کوں اپنی گپی نال نہ پدھ (تے شوم نہ بن) تے اپنے ہتھ کوں نہ سرو کھول ڈے (فضول خرچ نہ بن) نال تاں ملام تھی کے تے تھک کے بہہ ویسیں۔

۳۱۔ بے شک تیبدا رب جیندے کیتے چاہندے رزق کوں ودھا ڈیندے تے گھٹا ڈیندے بے شک او اپنے بندیں کنیں باخبر تے بہوں ڈیکھن والا ۷۔

۳۲۔ تے اپنی اولاد کوں مکھ دے ڈر کنیں قتل نہ کر انہیں کوں دی تے تہاکوں وی اسان رزق ڈیندے ہن۔ بے شک انہیں راق قتل بہوں وڈی غلطی ۷۔

۳۳۔ تے زنا دے کولہ نہ ونجو بے شک او بے حیائی تے گندا رام۔

۳۴۔ تے جی رہی جان اللہ حرام کیتی ۷ او نکوں حق دے بغیر قتل نہ کرو تے جی رہا ظلم نال قتل قیوے تے اسان اوندے وارث کوں اختیار دیتے

وَأْتِ ذَٰلَ الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ وَالْيَسِيرَ وَالْأَسْفَلَ ۝۱۵

إِنَّ الْبُذْرَ إِذْ كَانَ أَخْوَانَ الشَّيْطَانِ وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ كَفُورًا ۝۱۶

وَأَمَّا تَعْرِضَنَ عَنْهُمْ ابْتَغَاءَ رَحْمَةٍ مِنْ رَبِّكَ تَرْجُوهَا فَقُلْ لَهُمْ قَوْلًا مَّيْسُورًا ۝۱۷

وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً إِلَىٰ عُنُقِكَ وَلَا تَبْسُطْهَا كُلَّ الْبَسْطِ فَتَقْعُدَ مَلُومًا مَّحْسُورًا ۝۱۸

إِنَّ رَبَّكَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ ۚ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ۝۱۹

وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ حَسْبَ الْإِسْلَامِ إِنَّكُمْ تَرُدُّهُمْ وَإِنَّا لَكُمُ إِن قَتَلْتُمْ كَانَ خَطَاً كَبِيرًا ۝۲۰

وَلَا تَقْرَبُوا الزَّوْجَ إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَسَاءَ سَبِيلًا ۝۲۱

وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَنْ قُتِلَ مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلْنَا لَوْلِيهِ سُلْطَانًا لَا يَسْرِفُ فِي الْقَتْلِ إِنَّهُ كَانَ مَنصُورًا ۝۲۲

(بدے دا) قتل وچ زیادتی نہ کرے بے شک
اوندی مدد کیتی ویسی۔

۳۵۔ تے یتیم دے مال دے کولہو نہ ونجو سوائے
چنگے طریقے دے جے تیں او جوان نہیں تھی ویندا
تے وعدہ پورا کرو۔ بے شک وعدے دا بچھا ویسی۔
۳۶۔ تے جیلے بھرو تے پورا بھر کے ڈیو تے
جیلے تول کے ڈیو تے سدھی ترکڑی نال تول کے
ڈیو اے سب کنیں چنگا ۷ تے ایندا انجام وی
پہوں چنگا ۷۔

۳۷۔ تے جرمی گال دا تیکوں پتر نہیں اوندے پچھو
نہ پو بے شک کن اکھیں تے دل انہیں ساریں
دے متعلق پچھیا ویسی۔

۳۸۔ تے زمین تے اکڑیج کے نہ ٹر بے شک
توں ملک دی آخری حد تک اصلو نوہیں پہنچ
سگدا تے نہ توں سرداریں دے وڈے
مرتبے تک پہنچ سگدیں۔

۳۹۔ تے ہر شے دی بُرائی تیدے رب دے
نزدیک ناپسندیدہ ۷۔

۴۰۔ اے اوند اک حصہ جو وحی تیدے رب تیدو کیتی ۷
حکمت نال تے توں اللہ دے نال بیا
معبود نہ بنا۔ نہ تے توں روزخ وچ ملام تے
ذلیل تھی کے سٹیا ویسیں۔

۴۱۔ کیا تہا بڑے رب تہا کوں پتریں کیتے چن
گدے تے فرشتیں کوں (اٹھیاں) چھوہریں بنا
گدھنی بے شک تہاں خطرناک گال آبدے پئے
۴۲۔ تے اساں ایں قرآن وچ ایں واسطے ولادلا

وَلَا تَقْرُبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ
يَبْلُغَ أَشُدَّهُ وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْئُولًا ۝

وَأَوْفُوا الْكَيْلَ إِذَا كُنْتُمْ وَزِنُوا بِالْقِسْطِ أَيْ الْوُسْطَىٰ
ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ۝

وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ
وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَٰئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا ۝

وَلَا تَنْتَشِرْ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّكَ لَنْ تَخْرِقَ الْأَرْضَ
وَلَنْ تَبْلُغَ الْجِبَالَ طُولًا ۝

كُلُّ ذَٰلِكَ كَانَ سَيِّئُهُ عِنْدَ رَبِّكَ مَكْرُوهًا ۝

ذَٰلِكَ مِمَّا أَوْحَىٰ إِلَيْكَ رَبُّكَ مِنَ الْحِكْمَةِ وَلَا تَجْعَلْ
مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتُلْقَىٰ فِي جَهَنَّمَ مَلُومًا مَدْحُورًا ۝

أَفَأَصْفَقُمْ رَبُّكُم بِالْبَنِينَ وَاتَّخَذَ مِنَ الْمَلَائِكَةِ
إِنَاثًا إِنَّكُمْ لَتَقُولُونَ قَوْلًا عَظِيمًا ۝

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَٰذَا الْقُرْآنِ لِيُبَيِّنَ لَكُمْ دُومًا يَزِيدُهُمْ

إِلَّا نُفُورًا ۝۳۱

برگال بیان کیتی ۷ تاں جو او نصیحت حاصل کرن
تے انہیں کوں اے قرآن نفرت ورج ودھیندا
پئے ۔

قُلْ لَوْ كَانَ مَعَهُ آلِهَةٌ كَمَا يَقُولُونَ إِذْ أَكْبَلْتُمُوهُ إِلَى
ذِي الْعَرْشِ سِينًا ۝۳۲

۳۲۔ توں آکھ جے اوندے نال بے خدا ہوندے
جیویں او آبدن تے او انہیں خدا نہیں دی مدد
نال ضرور رستہ گبول گھنن ہا ۔

سُبْحَنَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يَقُولُونَ عُلُوًّا كَبِيرًا ۝۳۳

۳۳۔ او پاک اوندی اچی شان تے جو او آبدن
اوں کنیں سہوں وڈا ۷ ۔

تَسْبِيحُ لَهُ السَّمَوَاتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ
وَإِنْ قَرْنُ شَيْءٍ إِلَّا يَنْبَحُ بِحَمْدِهِ وَلَكِنْ لَا تَفْقَهُونَ
تَسْبِيحَهُمْ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا ۝۳۴

۳۴۔ ست آسمان تے زمین تے جو انہیں دے
وج او خدا دی تسبیح کریندن تے ہر شے محض
اوندی تعریف نال اوندی تسبیح پٹی کریندی ۷
تے اصل تہا کوں انہیں دی تسبیح سمجھ نہیں لندی
بے شک او کاوڑ پیوٹ والا تے سہوں بخشش
والا ۷

وَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ جَعَلْنَا بَيْنَكَ وَبَيْنَ الَّذِينَ
لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ حِجَابًا مَّسْتُورًا ۝۳۵

۳۵۔ تے جیلھے توں قرآن پڑھیں اسان
تیبڈے تے آخرت دے منکرین وچ بک
لگیا ہوا پردہ پیدا کر ڈیندے ہیں ۔

وَجَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ
وَقْرًا وَإِذَا ذُكِّرْتُمْ بَكَ فِي الْقُرْآنِ وَحْدَهُ وَلَوْ
عَلَّ آدَابُهُمْ نُفُورًا ۝۳۶

۳۶۔ تے اسان انہیں دے دلیں تے پردے
سٹ ڈیندے ہیں تاں او سمجھن نال تے
انہیں دے کنیں وچ بوڑ سٹ ڈیندے ہیں
تے جیلھے توں قرآن وچ اپٹے رب کوں جیڑھا
بک یاد کریندیں او اپنی کندھ پیر کے نفرت
نال ٹر پیندن ۔

مَنْ أَعْلَمَ بِمَا يَتَّبِعُونَ بِهِ إِذْ يَتَّبِعُونَ إِلَهَكَ
وَإِذْ هُمْ بِجُودٍ إِذْ يَقُولُ الظَّالِمُونَ إِنْ
تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَّسْحُورًا ۝۳۷

۳۷۔ تے جڈاں او تیبڈی گال کوں شدے پئے
ہوندن تے جتھ واسطے او شدن اسان او چاندے
ہیں ۔ تے جیلھے اوٹک کے مشورے کریندن تے

جیرھے ویلے ظالم ہک پہے کوں آبدن جو تساں ہک
ایہجے بندے دی پیروی کریندے ء جنیدے
اتے جادو تھیوا ہویا ء اے گال دی چاڈے
ہیں۔

۴۹۔ ڈیکھ انہیں تیدے متعلق کینجھاں گا نہیں بٹائن
جیندے نال او گمراہ تھی گئیں انہیں کوں کوئی راہ
بعدا نہیں۔

۵۰۔ تے انہیں آکھئے کیا اساں جڈاں بڈیاں
تے چورا تھی ویسوں کیا پچھیں اساں توہیں
مخلوق تھی کے ولا اٹھائے ویسوں۔

۵۱۔ توں آکھ بھانویں تھی ونجھو تساں پتھریا لوہا۔
۵۲۔ یا ایں کنیں دی جیرھی تہاڈے دیں وچ
سخت مخلوق (اول وی اٹھائے ویسوں) تے او آکھسن
ساکوں بڈو جھی دفعہ کون جیندا کریسی۔ توں آکھ
جیں تہاکوں پہلی دفعہ پیدا کیتا با تے او تیدو
ڈیکھ کے سر پلینسن تے آکھسن اے کڈاں تھیں
توں آکھ اے بہوں جلدی وی تھی سبگدے۔

۵۳۔ جڈاں تہاکوں سڈیسی تے تساں اوندی حمد
نال جواب بڈیسو تے تساں خیال کریسو جو دنیا
وچ بہوں تھوڑا وقت رہیے ہاوے۔

۵۴۔ تے توں میڈے بندیں کوں آکھ گال اوبا
کرن جیرھی چنگی ہوے۔ بے شک شیطان
انسان دا کھلا کھلا دشمن۔

۵۵۔ تہاڈا رب تہاکوں بہوں چاڈے جے او
چاہے تے تہاڈے اُتے رحم کرے یا او چاہے
تے عذاب بڈیوے تے اساں تیکوں انہیں تے

أَنْظُرْ كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ الْأَمْثَالَ فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَجِيبُونَ
سَيِّئًا ۝۴۹

وَقَالُوا إِذْ أَكُنَّا عِظَمًا وَرُفَاتًا إِنَّا لَا نَسْبَحُكَ
خَلْقًا جَدِيدًا ۝۵۰

قُلْ لَّوْنَا جِبَارَةٌ أَوْ حَدِيدًا ۝۵۱
أَوْ خَلْقًا مِّمَّا يَكْبُرُ فِي صُدُورِكُمْ فَسَيَقُولُونَ
مَنْ يُعِيدُنَا قُلِ الَّذِي فَطَرَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ
فَسَيُنْخِصُونَ إِلَيْكَ رُءُوسَهُمْ وَيَقُولُونَ مَتَى
هُوَ قُلْ عَسَى أَنْ يَكُونَ قَرِيبًا ۝۵۲

يَوْمَ يَدْعُوكُمْ فَتَسْتَجِيبُونَ بِحَمْدِهِ وَتَظُنُّونَ
لَيْسَتْ لَهُ إِلَّا قَلِيلًا ۝۵۳

وَقُلْ لِّعِبَادِي يَقُولُوا الَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ الشَّيْطَانَ
يَنْزِعُ بَيْنَهُمْ إِنِ الشَّيْطَانُ كَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوًّا
مُبِينًا ۝۵۴

رَبِّكُمْ أَعْلَمُ بِكُمْ إِنَّ يَسَاءَ يَزْحَمُكُمْ أَوْ أَن يَسَاءَ
يُعَذِّبَكُمْ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا ۝۵۵

ذمہ دار نہیں بٹایا۔

۵۶۔ تے تیدُا رب چاٹدے جو کجھ آسمانیں تے زمین وچ ہے۔ تے اساں کجھ نیئیں دے مرتبے کوں کجھ کنیں ودھائے تے اساں داؤد کوں زبور پڑتی ۷۔

۵۷۔ توں آکھ جنہیں دے متعلق تہاڑا اے خیال جو او اوںدے علاوہ خداہیں تے انہیں کوں سبڈوتے او تہاں کنیں نہ پکھ دور کر سگدن تے نہ بدلن دا انہیں کوں اختیار۔

۵۸۔ او لوک جنیکوں او سبڈین او دی اپنے رب دو وخبن دا وسیلہ گولیندن جو کون اللہ دے زیادہ کولہو ۷ تے او اوںدی رحمت دی امید رکھیندن تے اوںدے عذاب کنیں پڑدن بے شک تیدُے رب دا عذاب پڑا کلا ۷۔

۵۹۔ تے قیامت دے ڈینہہ کنیں پہلے کوئی اینجی وتی نہیں جنیکوں ہلاک نہ کروں یا ڈاڈھا سخت عذاب نہ پڑیوں۔ اے گال کتاب وچ لکھی گئی ۷۔

۶۰۔ ساکوں نشان پھٹن وچ کوئی گال نہیں روک سگدی سوائے ایندے جو پہلے لوکیں وی انیکوں جھٹلایا ہا تے اساں ثمود کوں ڈاچی دا روشن نشان پڑتا ہا تے انہیں اوںدے نال وی ظلم کیتا تے اساں نشان محض پڑاؤں کیتے پھیندے ہیں۔

۶۱۔ تے جڈاں اساں تیکوں آکھیا ہا بے شک

وَرَبُّكَ أَعْلَمُ بِمَن فِي السَّمُوتِ وَالْأَرْضِ وَلَقَدْ فَضَّلْنَا بَعْضَ النَّاسِ عَلَى بَعْضٍ وَأَتَيْنَا دَاوُدَ ذُبُورًا ۝۵۶

قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِنْ دُونِهِ فَلَا يَمْلِكُونَ كَشْفَ الضُّرِّ عَنْكُمْ وَلَا تَحْوِيلًا ۝۵۷

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ إِلَى رَبِّهِمُ الْوَسِيلَةَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ وَيَرْجُونَ رَحْمَتَهُ وَيَخَافُونَ عَذَابَهُ إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ كَانَ مَحْذُورًا ۝۵۸

وَإِنْ مِنْ قَرْيَةٍ إِلَّا نَحْنُ مُهْلِكُوهَا قَبْلَ يَوْمِ الْقِيَامَةِ أَوْ مُعَذِّبُوهَا عَذَابًا شَدِيدًا كَانَ ذَلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا ۝۵۹

وَمَا مَنَعَنَا أَنْ نُرْسِلَ بِالْآيَاتِ إِلَّا أَنْ كَذَّبَ بِهَا الْأَوَّلُونَ وَآتَيْنَا ثَمُودَ النَّاقَةَ مُبْصِرَةً فَظَلَمُوا بِهَا وَمَا نُرْسِلُ بِالْآيَاتِ إِلَّا تَخْوِيفًا ۝۶۰

وَإِذْ قُلْنَا لَكَ إِنَّ رَبَّكَ أَحَاطَ بِالنَّاسِ وَمَا جَعَلْنَا

الَّذِي آتَىٰ أَرْبَعًا إِلَّا نَجْنَةَ النَّاسِ وَالشَّجَرَةَ
الْمُعْوَنَةَ فِي الْقُرْآنِ وَنَحْوَهُمْ فَمَا يَزِيدُهُمْ
إِلَّا طُغْيَانًا كَبِيرًا ۝

ۛ

تیبڑے رب نوکس کوں ہلاک کرٹ دا فیصلہ کر
کرے تے جیڑی خواب اساں تیکوں ڈکھائی بائی
تے ملعون درخت جیڑھا قرآن وچ ہے انہیں کوں
اساں نوکس کیتے امتحان دا ذریعہ بنایا ہایتے اساں
انہیں کوں ڈریندے رہے ہیں ساڈے ڈراوٹ
انہیں کوں وڈی منہ زوری وچ ودھا ڈتا۔

۴۲۔ تے جڈاں اساں قرشتیں کوں آکھیا ہا جو آدم
دے نال رل کے سجدہ کرو انہیں ساریں سجدہ
کیتے سوائے ابلیس دے اوں آکھئے کیا میں
اونکوں سجدہ کراں جینکوں میں چکڑکنیں پیدا کیتے۔
۴۳۔ ڈس تے سہی کیا اے ایہو جینکوں میں
میبڑے اُتے عزت ڈتی ۷۔ جے توں میکوں تیامت
دے ڈینہہ تیں ڈیویں دتھی تے سوائے تھوڑیں
دے میں انہیں دی ساری اولاد کوں قابو کر
گھنساں۔

۴۴۔ اوں آکھئے توں وچ جیڑھا انہیں وچو تیبڑے
پچھو گڑسی بے شک تہاڈا بدلہ دوزخ تے او
پورا پورا بدلہ ۷۔

۴۵۔ انہیں وچو جیندے اتے تیبڑا دس لگے
توں دوکھا ڈے کے سبڑ تے ایٹے سوار تے پیدل
نوکس کوں میڑھ گھن وچ تے انہیں کوں مالیں تے
اولادیں وچ حصہ دار بناتے انہیں نال کوڑے
وعدے کر۔ تے شیطان دے انہیں نال سارے وعدے
ہن کوڑے۔

۴۶۔ بے شک میبڑے بندیں تے توں ڈاڑھا نوہیں
تھی سگدا تیبڑا رب کافی کارساز۔

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا
إِبْلِسَ قَالَ مَا أَسْجُدُ لِمَنْ خَلَقْتَ طِينًا ۝

قَالَ أَرَأَيْتَكَ هَذَا الَّذِي كَرَّمْتَ عَلَيَّ دَلِيلَ آخَرِينَ
إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ لَاحْتَبَسَكَ ذُرِّيَّتَهُ إِلَّا قَلِيلًا ۝

قَالَ أَذْهَبَ مَنْ يَحْبُكَ مِنْهُمْ فَإِنْ جَعَلَهُمْ جَزَاءُكُمْ
جَزَاءً مَوْفُورًا ۝

وَأَسْتَفْزِزُ مَنْ اسْتَطَاعَ مِنْهُمْ بِصُوتِكَ وَأَجْلِبُ
عَلَيْهِمْ بِخِيلِكَ وَرَجْلِكَ وَشَارِكُهُمْ فِي الْأَمْوَالِ
وَالْأَوْلَادِ وَعَدُّهُمْ وَمَا يَعْبُدُ الشَّيْطَانُ إِلَّا عُرُورًا ۝

إِنْ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ
وَكِيلًا ۝

رَبُّكُمُ الَّذِي يُرِيكُمُ الْفَلَكَ فِي الْبَحْرِ لِيَبْتَلِيَكُمْ ۚ
مِنْ فَضْلِهِ إِنَّكَ كَانَتْ بِكُمْ رَحِيمًا ۝

۴۷۔ تہاڑا رب او ہے جیہا تہاڑے واسطے سمندر
وچ بیڑیں کول چلندے تاں جو تہاں او نڈا فضل
گولو بے شک او تہاڑے اتے ول ول رحم کرن
والا ۷۔

وَإِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فِي الْبَحْرِ ضَلَّ مَنْ تَدْعُونَ إِلَّا
إِلَّاهَ فَلَمَّا بَلَغَكُمُ الْبَرَّ اَعْرَضْتُمْ وَكَانَ
الْإِنْسَانُ كَفُورًا ۝

۴۸۔ تے جے سمندر وچ تہاکوں کوئی دکھ پہنچے خدا
دے سواتساں کیوں سڈیسو تے جڈاں او تہاکوں
بچا کے زمین تے گھن اندے تہاں منہ پھیر گندے ہو
تے انسان بہوں ناشکرا ۷۔

أَفَأَمِنْتُمْ أَنْ يُخْصِفَ بِكُمْ جَانِبَ الْبَرِّ أَوْ يُرْسِلَ
عَلَيْكُمْ حَاصِبًا ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ وَكِيلًا ۝

۴۹۔ کیا تہاں ایں گال کنیں امن وچ آگیتو جو او
تہاکوں بھوئیں دی کندھی وچ پور ڈیوے یا تہاڑے
اتے نکلے نکلے پتھر وسا دے ول تہاکوں کوئی کارساز
نہ ملے۔

أَمْ أَمِنْتُمْ أَنْ يُعِيدَ لَكُمْ فِيهِ نَارَةٌ آخَرَىٰ يُرْسِلَ
عَلَيْكُمْ فَأَصْفًا مِنَ الرِّيحِ يُغَيِّرُكُمْ بِمَا كُفَرْتُمْ
ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ عَلَيْهَا بِهِ نَبِيْعًا ۝

۵۰۔ کیا تہاں ایں گال کنیں امن وچ آگئے جو
تہاکوں دوجی دفعہ سمندر وچ گھن آوے تے تہاڑے
اتے تیکھی اندھاری گھولے تے تہاکوں تہاڑے انکار
دی وجہ کنیں غرق کر ڈیوے۔ ول تہاکوں ایں عذاب
کنیں بچن کیتے ساڑے خلاف کوئی امدادی نہ ملے۔

وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ وَحَمَلْنَهُمْ فِي الْوَجْرِ وَالْبَحْرِ
وَرَزَقْنَهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَهُمْ عَلَىٰ كَثِيرٍ مِّمَّنْ
خَلَقْنَا تَفْضِيلًا ۝

۵۱۔ تے بے شک اساں آدم دی اولاد کول بہوں
عزت ڈتی ۷۔ اساں زمین تے سمندر وچ انہیں کیتے
سواری بنائی ۷۔ اساں پاک شہیں دا انہیں کول
رزق ڈتے تے جیہی مخلوق اساں بنائی ۷ اساں
انہیں کول اوندے اتے فضیلت ڈتی ۷۔

يَوْمَ نَدْعَا كُلَّ أُنَاسٍ بِإِمامِهِمْ ۚ فَمَنْ أَذْيَبَ
بِعَيْنِهِ ۚ فَالْوَلِيكُ يَعْرِفُونَ كِتَابَهُمْ وَلَا يَظْلُمُونَ فَيُكَلِّمُ ۝

۵۲۔ تے جیہے ڈینہہ اساں ہر ٹولے کول انہیں
دے امام نال سڈیسوں تے جنہیں کول سچے تہ وچ
اعمال نامہ ڈتا ویسی او اپٹے اعمال نامے کو پڑھسن
تے انہیں تے ذرہ وی ظلم نہ کیتا ویسی۔

وَمَنْ كَانَ فِي هَذِهِ أَعْمَىٰ فَهُوَ فِي الْآخِرَةِ أَعمَىٰ وَأَضَلُّ
سَبِيلًا ۝

۷۳۔ تے جیرھا ایں جہان وچ اندھا ءِ او آخرت
وچ وی اندھا رہیسی تے سبھی راہ کنیں بہوں
پریں تھی ویسی ۔

وَأَن كَادُوا لَيَفْتِنُونَكَ عَنِ الَّذِي أُوحِيَٰٓ إِلَيْكَ
لَتَفْتِنَنِي عَلَيْنَا غِيْرَةٌ ۖ وَإِذَا لَاتَخَذُوكَ خَلِيلًا ۝

۷۴۔ انہیں دے دے وچ مہوے ہاتے او تیکوں
اوندی وجہ نال جیرھی اساں تیبڈو وحی کیتی ءِ بہوں
تکلیف ڈیوں ہاتاں جو توں ایندے علاوہ بیا
کلام گھر کے پیش کر ڈیویں تے ول او تیکوں سنگتی
بٹا گھنن ہا ۔

وَلَوْلَا أَن تَبَيَّنَّاكَ لَقَدْ كُنْتَ تَرْكَنُ إِلَيْهِمْ شَيْئًا
قَلِيلًا ۝

۷۵۔ تے جے اساں تیبڈے دل کوں مضبوط نہ
کروں ہاتے تھوڑا جیہاں توں انہیں دی گاہیں
وچ آؤ گھیں ہا ۔

إِذَا أَلْفَنَّاكَ فُضَحْكَ الْخَيَوةِ وَضَحَفَ الْمَسَاتِ ثُمَّ لَا
تَجِدُ لَكَ عَلَيْنَا نَصِيرًا ۝

۷۶۔ ول اساں تیکوں زندگی دا وی تے موت دا
وی وڈا عذاب چکھاؤں ہا ول ساڈے خلاف
تیکوں کوئی امدادی نہ ملے ہا ۔

وَأَن كَادُوا لَيَسْتَفِزُّوكَ مِنَ الْأَرْضِ لِيُخْرِجُوكَ
مِنْهَا وَإِذَا لَا يَلْبَثُونَ خِلْفَكَ إِلَّا قَلِيلًا ۝

۷۷۔ تے بے شک او تیکوں ایں ملک کنیں
کڑھن دے مختلف منصوبے بٹیدے رہ ویندن
تاں جو تیکوں ڈرا کے ملک کنیں باہر کڈھ چھوڑن
تے جے ایویں تھیا تے او وی تیبڈے بعد بہوں
گھٹ دقت رہسن ۔

سُنَّةَ مَنْ قَدْ أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنْ رُّسُلِنَا وَلَا تَجِدُ
لِسُنَّتِنَا تَحْوِيلًا ۝

۷۸۔ اے سلوک اویں ہوسی جیویں میں کنیں پہلے
رسولیں مے نال ہاتے توں ساڈے (عمل) وچ تبدیلی
نہ پسیں ۔

أَقِمِ الصَّلَاةَ لِذُلُولِ النَّهْسِ إِلَىٰ عَسَىٰ النَّيْلِ وَ
قُرْآنِ الْفَجْرِ إِنَّ قُرْآنَ الْفَجْرِ كَانَ مَشْهُودًا ۝

۷۹۔ تے توں نماز پڑھ سچھ ڈھلن کنیں گھن کے رات دے ڈاٹھے
اندھا رے تیئیں تے فجر کوں قرآن پڑھیا کر بے شک
فجر کوں قرآن پڑھن آ لے تیں فرشتے لہندن ۔

وَمِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَّكَ ۖ عَسَىٰ أَن يَبْعَثَكَ

۸۰۔ تے رات کوں تہجد پڑھ اے تیبڈی دودھ

رَبُّكَ مَقَامًا مَّحْمُودًا ۝۱

عبادتِ ایندے نال تیبڑا رب تیکوں تعریف والے
مرتبے تے بچا بڑیسی ۔

وَقُلْ رَبِّ ادْخُلْنِيْ مَدْخَلَ صِدْقٍ وَّاَخْرِجْنِيْ مَخْرَجَ
صِدْقٍ وَّاَجْعَلْ لِّيْ مِنْ لَّدُنْكَ سُلْطٰنًا نَّصِيْرًا ۝۲

۸۱۔ توں آکھ اے میڈے رب توں میاںوں سچے
طریقے نال داخل کرتے سچے طریقے نال کڈھ تے
میڈے کیسے اپنے ولو کوئی امدادی تے گواہ بنا۔
۸۲۔ تے توں آکھ حق آگئے تے کوڑ بھج گئے
بے شک کوڑ بھجن والا ۷

وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَرَهَقَ الْبٰطِلُ اِنَّ الْبٰطِلَ كَانَ
زَهُوًّا ۝۳

۸۳۔ تے اساں قرآن لہندے پئے ہیں جنیدے
وچ شفا تے مومنیں کیسے رحمت تے ظالمیں
کوں محض گھائے وچ ودھندے ۔

وَنُزِّلَ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاۗءٌ وَرَحْمَةٌ
لِّلْمُؤْمِنِيْنَ ۙ وَلَا يَزِيدُ الظَّٰلِمِيْنَ اِلَّا خَسٰرًا ۝۴

۸۴۔ تے جیرے ولھے اساں انسان تے انعام کرنیڈے
ہیں تے او منہ پھیر گھندے تے پسواں تھی بندے
تے جڈاں اونکوں ڈکھ پہنچے اونا امید تھی بندے
۸۵۔ توں آکھ ہر کوئی اپنے اپنے طریقے نال کم
کرنیڈے تے تہاڈا رب بہوں چاندے جو کون سدے
رستے تے ہے ۔

وَإِذَا نَفَخْنَا عَلَى الْإِنْسَانِ أَعْرَضَ وَنَأٰجِبَهِ ۖ وَإِذَا
مَسَّهُ الشَّرُّ كَانَ يَئُوسًا ۝۵

۸۶۔ او تیں کنیں روح دے متعلق پچیدن توں آکھ
روح میڈے رب دے حکم نال تے تہا کوں محض
غھوڑا جیساں علم ڈتا گئے ۔

قُلْ كُلٌّ يَعْمَلُ عَلَىٰ شَاكِلَتِهِ ۖ فَرَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَنْ هُوَ
أَهْدٰى سَبِيْلًا ۝۶

۸۷۔ تے جے اساں چاہوں تے جو اساں وحی کیتی ۷
او ضرور چا گھنوں تے ول ساڈے خلاف تیکوں
کار ساز نہ بھسی ۔

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ قُلِ الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّيْ
وَمَا أُوتِيتُمْ مِنَ الْعِلْمِ اِلَّا قَلِيْلًا ۝۷

وَلَيِّنْ شِمٰتِنَا لَدُنْ هٰٓهٖنَ بِالَّذِيْٓ اَوْحَيْنَا اِلَيْكَ ثُمَّ
لَا تَجِدُ لَكَ بِهٖ عَلَيْنَا وِكِيْلًا ۝۸

۸۸۔ سوائے تیبڑے رب دی رحمت تے بے شک
اوندا فضل تیبڑے اتے بہوں وڈا ۷ ۔

اِلَّا رَحْمَةً مِّنْ رَبِّكَ اِنَّ حَصْلَهٗ كَانَ عَلَيْكَ كَثِيْرًا ۝۹

۸۹۔ توں آکھ سارے انسان تے جن ایں قرآن جیساں
کلام گھن آوے کیسے کٹھے زل وخن ول دی او ایں

قُلْ لَّيْنِ اجْتَمَعَتِ الْاِنْسُ وَالْحِيٓ عَلَى اَنْ يَّآلُوْا بِبَشَرٍ
هٰذَا الْقُرْآنِ لَا يَأْتُوْنَ بِبَشَرَةٍ وَّلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ

ظہیراً ۹۰

قرآن جیساں کلام نہیں آں سبکدے بھانویں او
ہک بڑو جھے دے امدادی کیوں نہ بن و بھن۔
۹۰۔ تے اساں ایں قرآن و وح لوکیں کیتے ہر گال
کئی طریقیں نال بیان کر ڈتی و ول وی اکثر لوکیں
کفر دے نال انکار کر ڈتے۔

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِي هَٰذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ
فَأَبَى أَكْثَرُ النَّاسِ إِلَّا لُفُورًا ۝۹۰

۹۱۔ تے انہیں آکھئے اساں تیکوں اصلو نہ منیسوں
جے تیں توں ساڈے کیتے زمین و چو چشمہ نہ کڈھیں۔
۹۲۔ یا تیبڑا کوئی کجھویرس یا انگورس دا باغ ہووے
تے اوندے وچ نہراں وھاڈے۔

وَقَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّىٰ تَفْجُرَ لَنَا مِنَ الْأَرْضِ
يَنْبُوعًا ۝۹۱
أَوْ تَكُونَ لَكَ جَنَّةٌ مِّنْ نَّخِيلٍ وَعِنَبٍ فَتُفَجِّرَ
الْأَنْهَارَ خِلَالَهَا تَفْجِيرًا ۝۹۲

۹۳۔ یا جیویں تیبڑا خیال توں ساڈے اُتے آسمان
دے ٹکڑے سٹ یا اللہ دے فرشتیں کوں ساڈے
سامنے گھن آ۔

أَوْ تُسْقِطَ السَّمَاءَ كَمَا زَعَمَتْ عَلَيْنَا لَوْ كُنَّا
بِاللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ قَبِيلًا ۝۹۳

۹۴۔ یا تیبڑا سونے دا گھر ہووے یا توں آسمان تے
چڑھ و بھیں۔ اساں تیبڑے آسمان تے چڑھن کوں
وی نہ منیسوں جے تیں ساڈو کتاب نہ لہا آویں
جسکیں اساں پڑھوں۔ توں آکھ میڈا رب پاک
میں محض یک بشر رسول ہاں۔

أَوْ يَكُونَ لَكَ بَيْتٌ مِّنْ زُخْرٍ أَوْ تَوَفَّىٰ فِي السَّمَاءِ
وَلَنْ نُؤْمِنَ بِرُوحِكَ حَتَّىٰ تُنْزِلَ عَلَيْنَا لَكُنَّا نَقْرُوهُ
قُلْ سُبْحَانَ رَبِّيَ هَلْ كُنْتُ إِلَّا بَشَرًا رَسُولًا ۝۹۴

۹۵۔ تے جڈاں لوکیں دو ہدایت آمیزی و او سے
آکھ کے اوںکوں نہیں منیندے جو کیا اللہ سکیں بشر
کوں رسول بنا کے پچھیس۔

وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَىٰ
إِلَّا أَنْ قَالُوا أَبَعَثَ اللَّهُ بَشَرًا رَسُولًا ۝۹۵

۹۶۔ توں آکھ جے زمین و وح فرشتے آرام نال
ودے ہوں ہا تے ول اساں انہیں تے آسمان
کنیں فرشتہ رسول پھوں ہا۔

قُلْ لَوْ كَانَ فِي الْأَرْضِ مَلَائِكَةٌ يَّتَشَوَّنُ مُظْهِرِينَ
لَنَزَّلْنَا عَلَيْهِمُ مِنَ السَّمَاءِ مَلَكًا رَسُولًا ۝۹۶

۹۷۔ توں آکھ میڈے تے تہاڈے درمیان اللہ
کافی گواہ بے شک او اپنئے بندیں کوں جانن والا
تے ڈیکھن والا۔

قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ إِنَّهُ كَانَ
بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ۝۹۷

وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَمَنْ يُضِلِّ فَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِهِ وَنَحْشُهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَى وُجُوهِهِمْ عُمَاءٌ بَكْمًا وَمَصًّا تَأْوِيهِمْ جَهَنَّمَ كُلَّمَا خَبَتْ زِدْنَاهُمْ سَعِيرًا ۝

۹۸۔ تے جنیکوں اللہ ہدایت ڈلیوے اوہو ہدایت تے ہے تے جنیکوں گمراہ کرے تو انہیں کیتے اوندے سوا کوئی امدادی نہ پکسیں تے قیامت دے ڈینہہ اساں انہیں کوں انہیں دی نہیں نے مطابق اندھے تے گونگے تے پورے بنا کے جمع کریسوں انہیں دا لگاٹھ دوزخ تے جڈاں ٹھہری تنہی اونکوں ولا بھڑکا ڈیسوں۔

ذَلِكَ جَزَاءُ هُم بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا وَقَالُوا إِذَا كُنَّا عِظَامًا وَرُفَاتًا إِنَّا لَنَبْعُوهُنَّ خُلُقًا جَدِيدًا ۝

۹۹۔ لے انہیں دا بدلہ ات بگاہوں جو انہیں ساڈے نشانیں دا انکار کیتے تے انہیں اکھٹے جڈاں اساں بڑیاں بٹ کے چورا چورا تھی ویسوں کیا ول اساں نویں مخلوق بنا کے اٹھایسوں۔

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ قَادِرٌ عَلَى أَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ وَجَعَلَ لَهُمْ أَجَلًا لَا رَيْبَ فِيهِ فَإِنِّي الظَّالِمُونَ إِلَّا كُفُورًا ۝

۱۰۰۔ کیا او ڈہدے نہیں بے شک اللہ شیں جس آسمان تے زمین کوں پیدا کیتے اس گال تے قادر جو انہیں جہیں بی مخلوق پیدا کرے تے ایندے وح کوئی شک نہیں جو ایندے کیتے ہک معیار مقرر تے ظالمیں کفر نال محض انکار کر ڈتے۔

قُلْ لَوْ أَنَّهُمْ تَبْلُغُونَ حَرَابَ رَحْمَةٍ رَبِّي إِذَا أَنهَكْتُمْ خَشْيَةَ الْإِنْفَاقِ وَكَانَ الْإِنْسَانُ قَتُورًا ۝

۱۰۱۔ توں آکھ جے تساں میڈے رب دی رحمت دے خزانیں دے مالک ہوو ہا تے ول وی تساں خرچ تھی وچن دے ڈر کنیں روک گھنو ہا تے انسان شوم۔

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى نَجْعَ آيَةٍ بَيِّنَةٍ فَنَسَى بَئِيَ إِسْرَائِيلَ إِذْ جَاءَهُمْ فَقَالَ لَهُ فِرْعَوْنُ إِنِّي لَأَظُنُّكَ يُسُوعَ الْمَسْحُورَ ۝

۱۰۲۔ تے بے شک اساں موسیٰ کوں نوں کھلے نشان ڈتے تے بن توں پچھ نبی اسرائیل کنیں جڈاں او انہیں کنیں آئے اونکوں فرعون آکھ بے شک اے موسیٰ میں تیکوں سمجھندا جو تیرے اُتے جادو تھی گئے۔

قَالَ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا أَنْزَلَ هَؤُلَاءِ إِلَّا رَبُّ السَّمَوَاتِ

۱۰۳۔ اوں آکھیا تیکوں پتہ جو آسمانیں تے

وَالْأَرْضِ بَصَائِرَ وَإِنِّي لَأَظُنُّكَ يَفْرَعُونَ مُنْبَرًا ۝

زمین دے رب انہیں کون نشان بنا کے لہائے
تے اسے فرعون بے شک میں سمجھتا ہوں توں ناکام
تھیں۔

فَأَرَادَ أَنْ يَنْتَفِزَهُمْ مِنَ الْأَرْضِ فَأَعْرَضَهُ وَمَنْ
مَعَهُ جَمِيعًا ۝

۱۰۴۔ اول ارادہ کیسا جو انہیں کون ملک کنیں باہر
کڈھ چھوڑے تے ول اسان اونکوں تے اوندے
نال آیس ساریں کون غرق کر ڈتا۔

وَقُلْنَا مِنْ بَعْدِهِ لِبَنِي إِسْرَءِيلَ اسْكُنُوا الْأَرْضَ
فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ جِئْنَا بِكُمْ
لَفِيضًا ۝

۱۰۵۔ تے اسان ایندے بعد بنی اسرائیل کون آکھیا
تساں ملک وچ رہو تے جڈاں جڈو جھ
وعدے دا وقت اوسی تے اسان تہاکوں ولا
کٹھا کر کے گھن ادسوں۔

وَبِالْحَقِّ أَنْزَلْنَاهُ وَبِالْحَقِّ نَزَلُ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا
مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ۝

۱۰۶۔ تے اسان قرآن کون حق نال لہائے تے
حق نال او لیتے تے اسان تیکوں خوش خبری دیون
والا تے ڈراؤن والا بنا کے پٹھے سے۔

وَقَرَأْنَا فَرَقْنَاهُ لِتَقْرَأَهُ عَلَى النَّاسِ عَلَى مَكْثٍ
وَنَزَّلْنَاهُ تَنْزِيلًا ۝

۱۰۷۔ تے اسان ایں قرآن کون سورتیں وچ
ونڈ ڈتے تاں جو توں اینکوں لوکس دے سامنے
آرام نال پڑھ کے سناویں تے اسان اینکوں
تھوڑا تھوڑا کر کے لہائے۔

قُلْ آمِنُوا بِهِ أَوْ لَا تُؤْمِنُوا إِنَّ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ
مِنْ قَبْلِهِ إِذَا يُنْزَلُ عَلَيْهِمْ يَخِرُّونَ لَلَّذِ قَانِ
سُجَّدًا ۝

۱۰۸۔ توں آکھ تساں اینکوں منویانہ منوبے شک
ایں کنیں پہلے جنہیں کون علم ڈتا گئے۔ جیسے ویلے
انہیں کون لے قرآن پڑھ کے سنایا ویندے او
متھیں دے بھر سجدہ کریندے ہونیں ڈھ پوندن۔

وَيَقُولُونَ سُبْحَنَ رَبِّنَا إِن كَانَ وَعْدُ
رَبِّنَا لَمَفْعًا ۝

۱۰۹۔ تے آہدن ساڈا رب پاک تے بے شک
ساڈے رب دا وعدہ پورا تھی کے رہی۔

وَيَخِرُّونَ لِلَّذِ قَانِ يَبْكُونَ وَيَرْبُّدُهُمْ خُشُوعًا ۝

۱۱۰۔ تے متھیں دے بھرے ڈھانڈن تے روندن
تے اسے انہیں کون جھک فوائی وچ درھیندے۔

قُلْ ادْعُوا اللَّهَ أَدْعُوا الرِّحْمٰنَ أَيَّامًا تَدْعُوا فَلَهُ الْأَسْمَاءُ

۱۱۱۔ توں آکھ تساں اللہ سڈو یا رحمن سڈو

أَحْسَنُ وَلَا تَجْهَرُ بِصَلَاتِكَ وَلَا تُخَافُتْ بِهَا وَ
ابْتَغِ بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا ۝

جیسا ناں گھن کے سڑو اوندرے چنگے ناں ہن
تے توں اپنی دعا اُچی اُچی وی نہ کر تے
ہولے ہولے وی نہ کر تے درمیانہ راہ گول گھن۔

وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ
لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وَلِيٌّ مِنَ الذَّلِيلِ
وَكَبِيرُهُ تَكْبِيرًا ۝

۱۱۲۔ تے آکھ سب صفات اللہ دیامن جیئیں نہ پتر
بنائے تے نہ اوندی حکومت وچ کوئی شریک
تے نہ کمزور سمجھ کے اوندا کوئی سنگتی بنلے تے
ہمیشہ اوندی وڈائی بیان کر۔

سُورَةُ الْكَهْفِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ اَلْاِسْمَةِ مِائَةٌ وَ اِحْدَى عَشْرَةَ آيَةً وَ اَتْنَا عَشَرَ رُكُوعًا

سورة کہف مکی ۱۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۱ آیات تے ۱۲ رکوعن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①

۱۔ شروع کرنیوالا اللہ دے ناں نال جیرہا بن منگے
ڈیون والا تے ول ول رحم کرن والا ۷۔

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِیْ اَنْزَلَ عَلٰی عَبْدِهِ الْكِتٰبَ وَلَمْ
یَجْعَلْ لَّهٗ عِوَجًا ۝۱

۲۔ سبھ صفات اللہ دیاں بن جیئں اپٹے بندے
تیں کتاب لہائی تے ایندے وچ کوئی ڈنگ
نہی رکھیا۔

فَیْمَا یَنْزِیْرًا بَاسًا شَدِیْدًا مِّنْ لَّدُنْهُ وَیُبَشِّرُ
الْمُؤْمِنِیْنَ الَّذِیْنَ یَعْمَلُوْنَ الصّٰلِحٰتِ اَنَّ لَهُمْ
اَجْرًا حَسَنًا ۝۲

۳۔ سچ کنیں بھری ہوئی تے سدھا راہ ڈکھائے
والی بنا کے لہائیں تاں جو او اللہ دے سخت
عذاب کنیں ڈراوے تے مومنین کون جیرہ نیک
عمل کرنیوالا انہیں کون خوش خبری ڈیوے بلشک
انہیں کہتے چنگا بدلہ ۷۔

مَا لَکُمۡ فِیْہِ اَبَدًا ۝۳

۴۔ اوندے وچ ہمیشہ رہیں۔

وَنُذِیْرَ الَّذِیْنَ قَالُوْا اَتَمْنَعُ اللّٰهُ وَلَکَآ ۝۴

۵۔ تے انہیں لوکیں کون ڈراوے جیرہ آبدن
جو اللہ سئیں پتر بٹا گدھے۔

مَا لَهُمْ بِہٖ مِنْ عِلْمٍ وَّلَا لِاٰتِیٰہِمۡ کَبْرٌ
کَلِمَةً تَخْرُجُ مِنْ اَفْوَاهِہِمۡ اِنْ یَقُوْلُوْنَ اِلَّا
کَذِبًا ۝۵

۶۔ ایں گال دا نہ انہیں کون تے نہ انہیں نے
بیرو ڈاڑیں کون کچھ دی ہے علم تے اے بہوں وڈی
گال جیرہی انہیں دے مومنین وچونکل دی پی ۷
اے غص کوڑ پئے مریندن۔

فَلَعَلَّکَ بَآئِعٌ نَّفْسَکَ عَلٰۤی اَنَّا رِہِمۡ اِنْ لَّمْ یُؤْمِنُوْا
بِهٰذَا الْحَدِیْثِ اَسْفَا ۝۶

۷۔ تے جے او ایں عظیم کلام کون نہ منن تے تھی سگدے
توں انہیں دے علم وچ افسوں دی وجہنیں اپٹے آپ کون
ہلاک کر ڈیسیں ؟

اِنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَی الْاَرْضِ زِیْنَةً لِّہَا لِنَبْلُوْہُمْ
اَیُّہُمْ اَحْسَنُ عَمَلًا ۝۷

۸۔ بے شک اساں جو کج زمین تے ہے اوندے
سوٹھپ واسطے بنائے تاں جو اساں انہیں کون

وَاِنَّا لَجَاعِلُونَ مَا عَلَيْهَا صَعِيدًا جُرُزًا ④

اَمْ حَسِبْتَ اَنْ اَخْبَحَ الْكَهْفَ وَالرَّقِيْمَ كَانُوا
مِنْ اٰيَاتِنَا حُجُبًا ⑤

اِذْ اَوٰى الْفِتْيَةُ اِلَى الْكَهْفِ فَقَالُوا رَبَّنَا آتِنَا
مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ اَمْرِنَا رَشَدًا ⑥

فَضَرَبْنَا عَلَى اٰذَانِهِمْ فِي الْكَهْفِ سِنِينَ عَدَدًا ⑦

ثُمَّ بَعَثْنَاهُمْ لِنَعْلَمَ اَنَّى الْجِزْبَيْنِ اَخْصٰى لَنَا
لِئْتَوْا اَمَدًا ⑧

نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ نَبَأَهُم بِالْحَقِّ اِنَّهُمْ فِتْيَةٌ
اٰمَنُوا بِرَبِّهِمْ وَزِدْنَاهُمْ هُدًى ⑨

وَرَبَطْنَا عَلَى قُلُوْبِهِمْ اِذْ قَامُوا فَقَالُوا رَبُّنَا رَبُّ
السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ لَنْ نَدْعُوْا مِنْ دُوْنِهٖ اِلٰهًا
لَقَدْ قُلْنَا اِذَا شَطَطًا ⑩

هٰؤُلَاءِ قَوْمُنَا اتَّخَذُوا مِنْ دُوْنِ الْاِلٰهِ لَوْلَا
يَاْتُوْنَ عَلَيْهِمْ مُّسْلَمٰتٌ بَیِّنٰتٍ فَنَنْظُرُ مِنْهُمْ
اَفْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا ⑪

از ماؤں جو انہیں وچو کون چنگا کم کریندے۔

۹۔ تے بے شک اساں جو ایں زمین تے ہے
اونکوں مٹا کے بر بریان کر ڈلیسوں۔

۱۰۔ کیا توں بھنڈیں بے شک کہف (غار) تے
رقیم واسے ساڈے عجیب نشانیں وچو بن۔

۱۱۔ تے جڈاں کجھ جوانیں غار وچ پناہ گدھی تے
انہیں آکھئے اے ساڈے رب توں ساکوں اپنئے
دلو رحمت ڈے تے ساڈے معاملے وچ توں
ہدایت داسامان پیدا کر۔

۱۲۔ اساں کجھ بگڑی دے سال انہیں دے گئیں کوں
بند رکھئے (پاں دیاں گاہیں نہ سٹدے بن)

۱۳۔ ول اساں انہیں کوں اٹھانے تاں جو اساں ظاہر
کروں جو ڈروناہیں ٹویں وچو اپنئے رہن دی مدت
کوں کیں زیادہ محفوظ رکھئے۔

۱۴۔ اساں انہیں دی خبر تیکوں سچائی نال جیسے
ہیں او کجھ جوان بن تے اپنئے رب تے
ایمان ایندے بن تے اساں انہیں کوں ہدایت وچ
ودھایا با۔

۱۵۔ تے انہیں دے دیں کوں مضبوط کیتا۔ اوں
ویسے جیسے او وطن کنیں نکلیں کیتے اٹھیں تے انہیں
آکھئے اے ساڈا رب تے آسمانیں تے زمین دا رب
ایندے سوا کہیں کوں اصلو معبود نہ بتیسوں ناں تاں اساں
سچائی کنیں بہوں پریں دی گال آکھسوں۔

۱۶۔ اے ساڈی قوم انہیں ایندے سوا کہے معبود
بنا گدھن ایندے کیتے او کوئی روشن دلیل کیوں
نہیں گھن آندے۔ جیرا اللہ تے کوڑ گھڑے

اور کہیں زیادہ ظالم کون ۔

۱۷۔ تے جہاں تساں انہیں کہیں تے جنیدی اللہ دے سوا او عبادت کریدے ہن انہیں کہیں انج تھے ء۔ تساں ہن غار وچ پناہ گھنو تہا بڑا رب اپنی رحمت دی راہ تہا بڑے واسطے کھول ڈیسی تے تہا بڑے واسطے ایں معاملے وچ آسانی پیدا کر لیس۔

۱۸۔ تے توں سمجھ کوں جڑدیں جیرے ویلھے او چڑھدے او انہیں دی غار دے سچے پاسے کہیں ذرا ہٹ کے گذر دے جیرے ویلھے لہندے تے انہیں دے کجے پاسو ہواں لنگھدے تے او ایں غار وچ کھلی جا وچ رہندے ہن۔ اے اللہ دے نشانیں وچو ء۔ جیکوں اللہ ہدایت ڈکھنیدے او ہدایت تے ہوندے تے جنیکوں گمراہ کریدے تے تیکوں اوندا نہ کوئی سنگبتی تے نہ ہدایت ڈیوون والا بھسی۔

۱۹۔ توں انہیں کوں جاگلا ہویا خیال کریندیں تے اصل او مستے پین۔ تے اساں انہیں کوں سچے تے کجے پاسے تے پھریسوں تے انہیں داکتا انہیں دے نال درساں تے اپنیاں چنگھاں درگھیری رسی تے تیکوں انہیں دے حالات دا پتہ لگ ورتے تے توں انہیں کہیں کنڈ تیا بچ ویسیں تے انہیں دے رعب تلے آ ویسیں۔

۲۰۔ تے اساں ایویں انہیں کوں اٹھایا تے اوہک ڈو جھے کہیں پچھن بگن انہیں وچو بک بندے آکھے تساں چو کھی دیر رہ گئے ء۔ انہیں آکھے ڈنہہ یا اوندا بک حصہ انہیں آکھے جتی دیر تساں رہ

وَإِذِ انْتَرَلْتُمْهُمْ وَامَّا يَبْدُونَ إِلَّا اللَّهَ فَأَوَّا
إِلَى الْكَهْفِ يَنْشُرْ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ رَحْمَتِهِ وَيُخَيِّ
لَكُمْ مِنْ أَمْرِكُمْ مَرْفَاقًا ۝

وَتَرَى الشَّيْءَ إِذَا أَطْلَعْتَ شَرُّهُ عَنْ كَهْفِهِمْ
ذَاتِ الْيَمِينِ وَإِذَا عَوَّيْتَ تُفَرِّضُهُمْ ذَاتِ
الشِّمَالِ وَهُمْ فِي فَجْوَةٍ مِنْهُ ذَلِكَ مِنْ آيَاتِ
اللَّهِ مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَمَنْ يُضِلْ فَلَنْ
يَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُرْسِدًا ۝

وَتَحْسَبُهُمْ آيَاقًا وَهُمْ مُقَوِّدٌ وَنُقَلِّبُهُمْ
ذَاتِ الْيَمِينِ وَذَاتِ الشِّمَالِ وَكُلُّهُمْ بَاسِطٌ
ذِرَاعِيهِ بِالْوَصِيدِ لَوِ اطَّلَعْتَ عَلَيْهِمْ لَوَلَّيْتَ مِنْهُمْ
فِرَارًا وَلَمُلِئْتَ مِنْهُمْ رُعبًا ۝

وَكَذَلِكَ نَعِشُهُمْ لِيَشَاءَ لَوْا يَنْهَهُمْ قَالَ قَائِلٌ
مِنْهُمْ لَسْتُمْ قَالُوا لَيْسَ بِشَيْءٍ يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ
قَالُوا رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا لَيْسْتُمْ فَاِذْعَوْا أَحَدَكُمْ
يُورِقِكُمْ هَذِهِ إِلَى الْمَدِينَةِ فَلْيَنْظُرُوا يَتَرَى

كُلَّامًا فَلْيَايَتِكُمْ بِرِزْقِي مِنْهُ وَلِيَتَلَخَّطَفَ ۖ
وَلَا يُشْعِرَنَّ بِكُمْ أَحَدًا ۝۱۵

گئے تہا ڈار ب چاٹدے تساں شہر دو اپنا
ہک بندہ اے پیسے ڈے کے پٹھو اوڑیکھے کیندا
کھانا چنگاے او تہا ڈو گھن آوے تے اے کم
نرمی تے ہوشیاری نال کرے تے تہا ڈا کہیں کون
پتہ نہ لگن ڈیوے۔

إِنَّهُمْ إِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ يَرْجُمُوكُمْ أَوْ يُعَذِّبُوكُمْ
فِي مَلَبَتِهِمْ وَلَنْ تُفْلِحُوا إِذَا أَبَدًا ۝۱۶

۲۱۔ بے شک جے او تہا ڈے آتے ڈاڑھے تھی
گئے تے تہا کون پتھر مار مار کے ہلاک کر ڈیسن۔ یا
تہا کون زور نال اپنے مذہب وچ دلا گھن اوس تے دل
تساں کڈا ہیں وی کامیاب نہ تھیسو۔

وَكَذَلِكَ أَعِزَّنَا عَلَيْهِمْ لِيَعْلَمُوا أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ
حَقٌّ وَأَنَّ السَّاعَةَ لَا رَيْبَ فِيهَا إِذْ يَتَنَزَّلُ عَنَّا
بَيْنَهُمْ أَمْرُهُمْ فَقَالُوا ابْنُوا عَلَيْهِم بُيُوتًا رَأَيْنَاهُمْ
أَعْلَمُ بِهِمْ قَالَ الَّذِينَ عَلِمُوا عَلَىٰ أَمْرِهِمْ لَنَتَّخِذَنَّ
عَلَيْهِمْ مَسْجِدًا ۝۱۷

۲۲۔ او آکھن جو او ترے ہن تے چوتھا انہیں
داکتا ہا تے آکھن او بیچ ہن تے چھواں انہیں
داکتا ہا اے ساریاں اکلن پھو دیاں گا کہیں ہن
تے کہیں ویلے آبدن اوست ہن تے اٹھواں انہیں
داکتا ہا توں آکھ میڈا رب انہیں دی گنتری کون
چنگی طراں چاٹدے تے انہیں کون تھوڑے لوک
چاٹدن توں انہیں دے متعلق پکی بحث دے سوا
کوئی بحث نہ کر۔ تے انہیں دے متعلق نہیں کنیں نہ
پچھ۔

سَيَقُولُونَ ثَلَاثَةٌ رَّا بَعْضَهُم كَلْبُهُمْ وَ يَقُولُونَ
خَمْسَةٌ سَادِسُهُمْ كَلْبُهُمْ رَجْمًا بِأَلْغَيْبٍ وَ
يَقُولُونَ سَبْعَةٌ وَ ثَامِنُهُمْ كَلْبُهُمْ قُل رَّبِّي أَعْلَمُ
بِعِدَّتِهِمْ مَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا قَلِيلٌ إِنَّهُمْ فَلَا تُنَارِ
فِيهِمْ إِلَّا مِرَاءً ظَاهِرًا وَلَا تَسْتَنُفِت فِيهِمْ
مِنْهُمْ أَحَدًا ۝۱۸

۳۶۵

۲۴۔ تے کہیں کم کیتے اے اصول نہ آکھ جو لے
کم میں سبھائیں کریساں۔

وَلَا تَقُولَنَّ لِشَايٍ إِنِّي فَاعِلٌ ذَٰلِكَ غَدًا ۝۱۹

إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ وَذِكْرُكَ إِذَا نَبِيتَ وَقُلْ عَسَى أَنْ يَهْدِيَنَّ رَبِّي لِأَقْرَبَ مِنْ هَذَا رَشَدًا ۝

۲۵۔ سوائے اس کے جو اللہ چاہے تے جیلے توں بھل
وہجیں تے اپنے رب کوں یاد کیتا کر تے توں آکھ
اے تھی سگدے جو میڈا رب میکوں کامیاب کریسی
تے او راہ بڑکیسی جیرا ہدایت دے زیادہ کولہو ۶۔
۲۶۔ او غار وچ ترے سوسال تک رہ گئیں۔ تے توں
بے ودھائے نیں۔

وَلِكَيْتُوفِي كَهْفِهِمْ ثَلَاثَ مِائَةٍ سِنِينَ وَارْدَاهُمْ تَسْعًا ۝

۲۷۔ توں آکھ اللہ چاہدے جی مدت اورہ گئیں آسمانیں
تے زمین دا غیب ہوندے کیتے پے اوہوں بڑیکھن والا
تے بہوں سٹن والا ۷۔ اوندے سوا انہیں دا کوئی سنگتی
نہیں تے او اپنے فیصلے وچ بیا کہیں کوں شریک
نہیں کریندا۔

قُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا لَيْسُوا لَهُ غِيبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَبْصَرَهُ وَأَسِعَ مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ ذَلِيلٍ ۚ وَلَا يَشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا ۝

۲۸۔ تے توں اپنے رب دی کتاب کنیں جیری تیلے
اُتے وحی تھی ۸۔ اونکوں پڑھ اوندی گاہیں کوں کوئی
بدلن والا کا ۹۔ نیں تے تیکوں اوندے سوا بی کوئی پناہ
دی جانہ ملسی۔

وَإِذْ قُلْنَا لِلَّذِينَ آمَنُوا اسْمِعُوا مَقَالَي هَذِهِ نَارُ اللَّهِ تُبَدِّلُ الْكَلِمَةَ وَكُنْ تَحْدُ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا ۝

۲۹۔ تے توں اپنے آپ کوں انہیں کوں نال رکھ جیرے
اپنے رب کوں فجر شام سبڈیدن تے اوندی رضامندی
چاہدن تے انہیں کنیں اکھیں ہا کے اگو نہ نکل وہجیں
کیا توں دنیاوی زندگی دا سوکھ چاہدن۔ تے توں
اوندی اطاعت نہ کر جنیدا دل اسل اپنے ذکر کنیں غافل
کرتے او اپنی خواہشیں دی پیروی کریدے تے اوندی
معاملہ حد کنیں ودھ گئے۔

وَاصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ وَلَا تَعْدُ عَيْنُكَ عَنْهُمْ تُرِيدُ زِينَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَا تُطِعْ مَنْ أَغْفَلْنَا قَلْبَهُ عَنْ ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ وَكَانَ أَمْرُهُ فُرُطًا ۝

۳۰۔ توں آکھ حق تیلے رب کنیں بے جیرا چاہے
ایمان گھن آوے تے جیرا چاہے انکار کرے بے شک
اساں غامیں کیتے بھائیاری کیتی ۱۰۔ جنیدی چوکر دی انہیں
کوں ولہٹی کھڑی ۱۱۔ تے جے او پانی منگسن تے

وَقُلِ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ وَمَنْ شَاءَ فَلْيُكْفُرْ إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ نَارًا ۚ أَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا وَإِنْ يَسْتَعِثُّوا يَعْنُوا إِبْرَاهِيمَ كَأَنَّهُمْ يَتَشَوُّونَ الْوُجُوهُ يُئْسَ الشَّرَابُ وَسَاءَتْ

۲

مُرتَفَقًا ۵

انہیں کوں انجھا پائی ڈتا ویسی جیرھا پگھرے تانبے
آلی کار ہو سی تے انہیں دے منہ کوں ساڑ بیسی
اے گندی پیوٹی دی خٹے بے تے بُرا لکائے ۶۔
۳۱۔ بے شک مومن تے نیک کم کرن وایس دے
چنگے کئیں دے بدلے کوں اسان وچنیدے نئے۔
۳۲۔ انہیں کیتے ہمیشہ دے باغن انہیں وچ نہراں
وہندیاں پیاں ہوسن سونے دے لنگن انہیں کوں
پوائے ویسن تے باریک تے ٹھکے ریشم دے سارے
کپڑے اوپسین تے (تختیں تے) پلنگیں تے دیہاتیں
دی میک لا کے پیٹے ہوسن کیا ہی چنگا بدلہ ۷ تے
ڈاڈھا چنگا لکائے ۷۔

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ إِنَّا لَا نُضِيعُ
أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا ۝

أُولَٰئِكَ لَهُمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ
وَيَلْبَسُونَ ثِيَابًا خُضْرًا مِنْ سُندُسٍ وَ
إِسْتَبْرَقٍ مُتَّكِئِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ نِعْمَ
الْثَوَابُ وَحَسَنَتِ مُرْتَفَقًا ۝

وَاضْرِبْ لَهُم مَّثَلًا زَجَلَيْنِ جَعَلْنَا لِأَحَدِهِمَا
جَنَّتَيْنِ مِنْ أَعْنَابٍ وَحَفَفْنَاهُمَا بِنَخْلٍ وَجَعَلْنَا
بَيْنَهُمَا زُرْعًا ۝

۳۳۔ توں انہیں دے ساٹے ڈو آدمیں دی مثال
بیان کر انہیں وچوہک کوں اسان انگوریں دے ڈو
باغ ڈتے تے انہیں ڈوناہیں دے چودھارو اسان
کھیاں لائن تے ڈوناہیں دے درمیان رڑھ پیدا
کیتی ۷۔

كُلْنَا الْجَنَّتَيْنِ اِتْنَا أُكُلَهَا وَلَمْ تَظْلِمْ مِنْهُ شَيْئًا
وَفَجَّرْنَا خِلْفَهُمَا نَهْرًا ۝

۳۴۔ انہیں ڈوناہیں باغیں اپنا پھل ڈتے تے انہیں
وچوہک وی گھٹ نہیں تھیا تے اسان انہیں دے وچ
ہک نہر و بائی بانی۔

وَكَانَ لَهُ ثَمَرٌ فَقَالَ لِصَاحِبِهِ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ
أَنَا أَكْثَرُ مِنْكَ مَالًا وَاعْزُ نَفَرًا ۝

۳۵۔ تے اونکوں پھل ملدا ہا اوں اپنے ساتھی کوں
گالہیں وچ آکھے جو میں مال وچ تیں کئیں زیادہ تے
مجھے وچ وی زیادہ عزت والا ہاں۔

وَدَخَلَ جَنَّتَهُ وَهُوَ ظَالِمٌ لِنَفْسِهِ قَالَ مَا
أَلْظَنَ أَنْ يَنْبَغَ لِهَذِهِ أَبَدًا ۝

۳۶۔ ہک دفعہ او اپنے باغ وچ اپنی جان تے ظلم
کریندے ہوئیں پیٹے اوں آکھے جو میں نیں سمجھیندا
جو اسے کڈا میں تباہ تھیسے۔

وَمَا أَلْظَنَ السَّاعَةَ فَآيِسَةٌ إِلَّا وَلَئِنْ زُذِّتْ إِلَىٰ

۳۷۔ میں نہیں سمجھیندا جو قیامت آوسی جے میکوں

رَبِّیْ لَا جِدَّتْ خَیْرًا مِّنْهَا مُنْقَلَبًا ۝

اپنے رب دو دلایا و نہجے تے اتھاں وی بے شک
میکوں چنگا لکاڑ مل ویسی۔

قَالَ لَهُ صَاحِبُهُ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَكَفَرْتَ بِالَّذِي
خَلَقَكَ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ سَوَّاهُ
رَجُلًا ۝

۳۸۔ اوندے ساتھی اونکوں اوندے نال کالمیں کریندا پیا اکھٹے
کیا تیں اوں خدا دا انکار کر ڈتے جیسی تیکوں مٹی
کنیں پیدا کیتے دل نطفے کنیں دل تیکوں پورا آدمی بنائیں

لَكِنَّا هُوَ اللَّهُ رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِرَبِّي أَحَدًا ۝

۳۹۔ تے اصل گال اے ہے جو اللہ میڈا رب تے
میں اپنے رب نال کہیں کوں شریک نہیں کریندا۔

وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتَ جَنَّتَكَ قُلْتَ مَا شَاءَ اللَّهُ
لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ إِنَّ تَرَبِّیْ أَنَا أَقَلُّ مِنْكَ مَالًا
وَدَلًّا ۝

۴۰۔ جیلے توں باغ وچ بیٹھا ہا نوں تیں اے کیوں
نہیں آکھیا جو اوہو تھیں جو اللہ چاہی۔ ساریاں
طاقتاں اللہ کنیں ہن جے توں میکوں آپ کنیں مال
وچ تے اولاد وچ گھٹ سمجھندیں۔

فَعَسَىٰ رَبِّي أَن يُّؤْتِيَنِي خَيْرًا مِّنْ جَنَّتِكَ وَيُرْسِلَ
عَلَيْهَا حُسْبَانًا مِّنَ السَّمَاءِ فَتُصْبِحُ صَعِيدًا
زَلَقًا ۝

۴۱۔ تے اے وی تھی سگدے جو میڈا رب میکوں
تیبڑے کنیں چنگا باغ ڈیوے چا تے تیبڑے باغ
تے آسمان کنیں بھادا شعلہ سٹے تے جنیدے نال
او صاف تے پہنچ تھی و نہجے۔

أَوْ يُصْبِحَ مَأْوَاهَا غَوْرًا فَلَن تَسْتَطِيعَ لَهُ طَلَبًا ۝

۴۲۔ یا اوندہ پانی سک و نہجے پچھیں توں اونکوں لمہ
وی نہ سگیں۔

وَأُحِيطَ بِشَرِّهِ فَأَصْبَحَ يَقْلِبُ كَفِّهِ عَلَىٰ مَا أَنفَقَ
فِيهَا وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا وَيَقُولُ يَلَيْتَنِي
لَمْ أُشْرِكْ بِرَبِّي أَحَدًا ۝

۴۳۔ تے اوندے پھل تباہ کر ڈتے گئے تے جیرھا او
اوندے اُتے خرچ کر چکیا ہا تے باغ اپنے سہاراں
تے ڈٹھا پیا ہا (اے ڈیکھ کے او تہہ ملن پئے گئے)
تے اکھٹے سی ہائے افسوس میں اپنے رب نال
کہیں کوں شریک نہ بنواں ہا۔

وَلَمْ تَكُنْ لَهُ فِتْنَةً يَّتَصَمَّوْنَكَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَا
كَانَ مُنْتَصِرًا ۝

۴۴۔ تے اللہ دے سوا کوئی جماعت اوندی امدادی
کاء نہیں تے نہ اوندہ بدلہ ملے۔

هَٰذَا لَكَ الْآيَةُ لِلَّهِ الْحَقِّ هُوَ خَيْرٌ ثَوَابًا وَ
خَيْرٌ عُقْبًا ۝

۴۵۔ نیجے وقت وچ اللہ دی مدد ہی سچی ۽ او بدلہ
ڈیوٹ وچ وی سب کنیں چنگا ۽ تے جھیکڑی انجام

وچ وی چنگا ۷۔

۴۶۔ توں انہیں دے سامنے دنیاوی زندگی وی کھول
کے بیان کراو اوں پانی آلی کار جنکیوں اساں
جھڑکنیں وسائے۔ زمین دا پور اوندے نال رل
گئے تے اوبھوں بن گئے ہوا اونکوں اڈریندی
ودی ۷ تے اللہ سیئیں ہر شے تے طاقت رکھنیدے
۴۷۔ مال تے پتر دنیاوی زندگی دا سوٹھپ تیرے
رب کتیں انجام دے اعتبار نال تے امید دے لحاظ
نال باقی رہن آئے نیک اعمال چنگن۔

۴۸۔ تے جڑاں اساں پہاڑیں کوں ٹریسوں تے توں
زمین کوں ڈیکھسیں (جو لوک اوندے اتے جنگ کیتے
آئے سامنے) ہوسن تے اساں انہیں ساریں کوں کھا
کر لیسوں تے انہیں وچو کہیں کوں وی باقی نہ چھریوں۔
۴۹۔ قطاریں وچ تیرے رب دے سامنے پیش
کیتے ویسں (او آکھسیں) تساں ساڈے کولہو اوں
آئے جیویں اساں تہاکوں پہلی دفعہ پیدا کیتا ہاتے
تہاڈا دعویٰ تے اے ہا جو اساں تہاڈے کیتے وعدے
دی گھڑی کڈا ہی مقرر نہ کر لیسوں۔

۵۰۔ انہیں دے اعمال دی کتاب (انہیں دے سامنے)
رکھ ڈتی ویسی تے توں جرمیں کوں ڈیکھسیں اوڈرے
پے ہوسن جو اوندے وچ ہوسی تے آکھسن ہائے
افسوس اس کتاب کوں کیا ہے نہ کوئی چھوٹی گال چھوٹی
اس تے نہ کوئی وڈی گال ساریاں گن کے رکھ ڈنسی
تے جو کجھ انہیں کیتا ہوسی او سامنے رکھ ڈتا ویسی
تے تیرے رب کہیں تے ظلم نہیں کریندا۔

۵۱۔ تے جیلے اساں فرشتیں کوں آکھیا ہا جو آدم

وَاصْرِبْ لَهُم مَّثَلُ الْجَبُورِ الدُّنْيَا كَمَا أَنْزَلْنَاهُ
مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ فَأَصْبَحَ
هَشِيمًا تَذْرُوهُ الرِّيحُ وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ مُّقْتَدِرًا ﴿۴۶﴾

الْمَالُ وَالْبَنُونَ زِينَةُ الدُّنْيَا وَالْبَقِيَّةُ
الْصَّالِحَةُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ أَمَلًا ﴿۴۷﴾

وَيَوْمَ نُسَيِّرُ الْجِبَالَ وَتَرَى الْأَرْضَ بَارِزَةً وَحَشَرْنَاهُمْ
فَلَمْ نَعَادِرْ مِنْهُمْ أَحَدًا ﴿۴۸﴾

وَعُرِضُوا عَلَىٰ رَبِّكَ صَفًّا لَقَدْ جِئْتُمُونَا كَمَا خَلَقْنَاكُمْ
أَوَّلَ مَرَّةٍ بَلْ زَعَمْتُمْ أَلَّنْ نَجْعَلَ لَكُمْ مَوْعِدًا ﴿۴۹﴾

وَوَضِعَ الْكِتَابَ فَتَرَى الْمُجْرِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا
فِيهِ وَيَقُولُونَ يَوْلَيْتَنَّا مَا لَ هَذَا الْكِتَابُ لَا يُعَادِرُ
صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً إِلَّا أَحْضَاهَا وَوَجَدُوا مَا
عَمِلُوا حَاضِرًا وَلَا يَظْلِمُ رَبُّكَ أَحَدًا ﴿۵۰﴾

وَأَذِّنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا

إِنَّمَا كَانَ مِنَ الْجِنِّ فَفَسَقَ عَنْ أَمْرِ رَبِّهِ
اَفْتَتَحُوا لَهُ ذُرِّيَّتَهُ اُولَآئِكَ مِنْ دُونِ وَهُمْ
لَا يَشْعُرُونَ بِسُلْطَانِ الْمَلَائِكَةِ بَدَلًا ۝

دی فرمانبرداری کرواتے ہیں فرمانبرداری کیتی
سوائے ایسے دے او جنہیں وچو ہا۔ اوں اپنے
رب دے حکم دی نافرمانی کیتی۔ کیا تہاں اوں کوں تے
اوندی اولاد کوں میڈے سوا سنگتی بنیدے تے
او تہاں دے دشمن۔ ظالمیں دا بدلہ پہوں بُرا ۱۸

مَا اَشْهَدُهُمْ خَلْقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَلَا خَلْقَ
اَنْفُسِهِمْ وَمَا كُنْتَ مُتَّبَعًا مِنَ الْمُضِلِّينَ عَصَا ۝

۵۲۔ نہ میں انہیں کوں آسمانیں تے زمین دی پیدائش
دے وقت حاضر کیتا ہا تے نہ انہیں دی اپنی پیدائش
دے ویلے تے نہ میں گمراہ کرن والیں کوں اپنا امدادی
بنا سکدا ہا۔

وَيَوْمَ يَقُولُ نَادُوا شُرَكَآئِيَ الَّذِيْنَ زَعَمْتُمْ فَدَعَوْهُمْ
فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ مَوْبِقًا ۝

۵۳۔ تے جڈاں آکھسی جنہیں کوں تہاں میڈے شریک
بنیدے ہاوے سبھ او انہیں کوں سبھلیں تے او
انہیں کوں جواب نہ ڈیسن تے اسان انہیں دے
درمیان روک بنا ڈیسوں۔

وَرَا الْبَحْرَيْنِ مَوْجٌ مَّرْمَرٌ فَظَنُّوْا اَنَّهُمْ مَوْجٌ مَّرْمَرٌ
لَمْ يَحْصُرُوْهُمَا وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ مَوْبِقًا ۝

۵۴۔ تے بحریم بھا کوں ڈیکھن تے اے سمجھیں جو
او ایندے وچ پھون والے پھن تے اوں کنیں
پچھو تے پھن دی جانہ پھن۔

وَلَقَدْ صَوَّرْنَا فِيْ هٰذَا الْقُرْآنِ لِلنَّاسِ مِنْ كُلِّ
مَثَلٍ وَكَانَ الْاِنْسَانُ اَكْثَرُ شَيْءٍ جَدَلًا ۝

۵۵۔ اسان ایں قرآن وچ ہر مثال کوں کیتے مختلف
طریقیں نال بیان کیتی تے انسان پھوں ساریں گاہیں
وچ سب کنیں ودھ بحث کرن والا ۱۹

وَمَا مَنَعَ النَّاسَ اَنْ يُؤْمِنُوْا اِذْ جَاءَهُمُ الْهُدٰى
وَيَسْتَغْفِرُوْا رَّبَّهُمْ اِلَّا اَنْ تَاْتِيَهُمْ سُرَّةُ الْاَوَّلِيْنَ
اَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ قُبُلًا ۝

۵۶۔ تے لوں کوں کیں کئے جو جرمی بدایت انہیں کنیں
آئی اوں کوں من گھڑن تے اپنے رب کنیں بخشش ملن
سوائے ایندے جو انہیں کنیں پہلے لوں دی حالت
آونچے تے یا اوں انہیں دے ساٹھے عذاب آونچے۔

وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِيْنَ اِلَّا مُبَشِّرِيْنَ وَمُنْذِرِيْنَ
وَيُجَادِلُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوْا بِهِ
الْحَقَّ وَاتَّخَذُوا اٰيَاتِيْ وَمَا اُنْذِرُوْا هُزُوًا ۝

۵۷۔ اسان رسولیں کوں خوش خبری ڈیون والے تے
بھڑاون والے بنا کے پٹھے کافر کوڑ کیتے ایں واسطے
جھگڑا کریندن تاں جو ایندے نال حق کوں مٹا ڈیون

تے میٹھی آیات تے ڈراوے کون مذاق وانشانہ
بنائے نیں۔

۵۸۔ اوں شخص کنیں وڈا عالم کون مٹی سبکدے جینکوں
اپنے رب دے نشان یاد ڈوائے گئیں اوں منہ پھیر
گدے تے جو انہیں مل کیتے ہن اوںکوں بھل گئیں جسک
انہیں دے دیں تے پر دے پاؤن اوںکوں سبھوں
سبکدے تے انہیں دے کنیں وچ پورے سٹے سے جے
توں انہیں کون ہدایت دو سبھیں اوںکڑا ہی وی
ہدایت نہ پئیں۔

۵۹۔ تے تیرا رب ہون بخش والا تے پہوں رحمت
کرن والا۔ جے اللہ انہیں دے اعمال دی وجہ نل
انہیں کوں تباہ کرن چاہوے ہا تو انہیں کوں جلدی
عذاب ڈیلوے ہا انہیں واسطے بک معیاد مقرر انہیں
کوں اللہ دے سوا کوئی پناہ دی جا اصلو نہ ملے۔
۶۰۔ تے اے دستیاں ہن جنہیں کوں اسان ظلم
دی وجہ نال ہلاک کر ڈتے تے انہیں دی تباہی دا
وقت مقرر کیتا ہویا ہا۔

۶۱۔ تے جڈاں موسیٰ اپنے جوان کوں آکھیاں ٹردا
رہ دیساں جے تیں میں ڈو سمندریں دے ملن دی
جائے تے چچ نہ وچاں یا مدیں تک ٹردا رہ وچاں۔
۶۲۔ تے جڈاں او ڈو میں سمندر دے ملن دی جا
تے پنہن او اپنی بھی بھل گئیں تے او سمندر وچ
درک کے پہہ گئی۔

۶۳۔ جڈاں او اگو تے ٹپ گئیں او اپنے جوان
کوں آکھے فجر دکھانا ساکوں ڈے بے شک اسان
ایں سفر وچ پہوں تھک گئے ہن۔

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ
فَأَعْرَضَ عَنْهَا وَلَئِىَ مَا قَدْ مَتَّ يَدُ
إِنَّا جَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ
يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِنْ
تَذَعُّهُمْ إِلَى الْهُدَى فَلَنْ يُكْتَدُوا إِذًا
أَبَدًا ۝

وَرَبُّكَ الْغَفُورُ ذُو الرَّحْمَةِ لَوْ يُدَاخِلُهُمْ بِمَا
كُتِبُوا لَعَجَلَ لَهُمُ الْعَذَابَ بَلْ لَهُمْ مَوْعِدٌ
لَنْ يَجِدُوا مِنْ دُونِهِ مَوْدِلًا ۝

وَتِلْكَ الْقُرَى أَهْلَكْنَاهُمْ لَمَّا ظَلَمُوا وَجَعَلْنَا
لِيَهْلِكُهُمْ مَوْعِدًا ۝

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَتْلِهِ لَأَبْرَحَ حَتَّىٰ أَبْلُغَ
مَجْمَعَ الْبَحْرَيْنِ أَوْ أَمْضِيَ حُقُبًا ۝

فَلَمَّا بَلَغَا مَجْمَعَ بَيْنَهُمَا نَسِيَا حُوتَهُمَا فَاتَمَتَدَا
سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ سَرَبًا ۝

فَلَمَّا جَاوَزَا قَالَ لِقَتْلِهِ إِتَيْنَا عَدَاؤَنَا لَقَدْ لَقِينَا
مِنْ سَفَرِنَا هَذَا نَصَبًا ۝

قَالَ ارْءَيْتَ اِذْ اَوْيَيْنَا اِلَى الصُّخْرَةِ فَكَانِيَ نَسِيْتُ
الْحُوتَ وَمَا اَنْذَرْنِيهِ اِلَّا الشَّيْطَانُ اَنْ اُذْكَرَهُ
وَاَتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ عَجَبًا ۝۱۶

۶۴۔ اوں آکھئے کیا تیکوں پتہء جیلے اساں چٹان تے
آرام کیئے اوں ویلے میں پھس بھل گیاں ہم تے اے
اچھی میکوں ماسوائے شیطاں دے کہیں بے نہیں بھلوائی جو میں اذکوں
یاد کراں ہاتے اوں سمندر وچ عجیب طریقے نال
راہ بنا گئی۔

قَالَ ذَلِكَ مَا كُنَّا نَبْغُ فَارْتَدَّ عَلَيَّ اثَارِهِمَا
تَتَصَصَّأً ۝۱۷

۶۵۔ اوں آکھئے ایہا جاء جنیکوں اساں گولیتدے
ہاے پچھیں او اپنے پیریں دے نشان تے پچھو میں
ولیں۔

فَوَجَدَا عَبْدًا مِنْ عِبَادِنَا اٰتَيْنَاهُ رَحْمَةً مِنْ
عِنْدِنَا وَعَلَّمْنَاهُ مِنْ لَدُنَّا عِلْمًا ۝۱۸

۶۶۔ تے اُتھاں انہیں کون سا بڑا بک اینجھا بندہ
پلے جنیکوں اساں اپنے کوہو رحمت جُتی تے اپنی
جناب توں خاص علم دیتا نا۔

قَالَ لَهُ مُوسٰى هَلْ اَتَّبَعَكَ عَلَى اَنْ تُعَلِّمَنِ
مِمَّا عَلَّمْتَ رُسُلًا ۝۱۹

۶۷۔ تے موسیٰ اوں کوں آکھئے کیا میں تیرے
پچھو چلاں اس شرط تیں جو میکوں توں او سکھاویں
جو تیکوں ہدایت دیاں گا کہیں سکھایاں گئیں۔

قَالَ اِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ۝۲۰

۶۸۔ اوں آکھئے بے شک توں میرے نال اصلو
صبر فوصیں کر سگدا۔

وَكَيْفَ تَصْبِرُ عَلَى مَا لَمْ تُحِطْ بِهٖ خُبْرًا ۝۲۱

۶۹۔ تے توں کیوں اوں گال تیں صبر کر سگدیں
جنید! تیکوں علم وی کاہ نہیں۔

قَالَ سَتَجِدُنِيْ اِنْ شَاءَ اللّٰهُ صَابِرًا وَّلَا اَعْصِيْ لَكَ
اَمْرًا ۝۲۲

۷۰۔ اوں آکھئے توں میکوں صبر کرٹ والا پیسیں۔
جے اللہ چاہے میں تیرے کہیں حکم دی نافرمانی
نہ کر لیاں۔

قَالَ فَاِنْ اَتَّبَعْتَنِيْ فَلَا تَسْأَلْنِيْ عَنْ شَيْءٍ حَتّٰى اُخْبِرَ
لَكَ مِنْهُ وَكُرًّا ۝۲۳

۷۱۔ اوں آکھئے جے توں میرے نال ٹر دیں تے توں
میں کہیں کہیں چیز دے متعلق نہ پچھیں جے میں
میں تیکوں آپ نہ ڈساں۔

فَاَنْطَلَقَا فَوَقَّعَنِيْ اِذَا رَكِبَا فِي السَّفِيْنَةِ خَرَقَهَا ۝۲۴
اَخْرَقَهَا لِنُجْرِكَ اَهْلًا لَّهَا لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا اِمْرًا ۝۲۵

۷۲۔ اوڑوہیں ٹر پئیں تے اوڑوہیں پیٹری
وچ سوار تھی گئیں۔ تے اوں اوں کوں سوراخ

کڑھے چا اوں آکھئے تیں ایکوں سوراخ ایں
واسطے کڑھے جو ایندے سارے سوار غرق تھی وچیں
تیں بہوں گندہ کم کیتے۔

۷۳۔ اوں آکھئے میں تیکوں آکھیا ہا توں میڈے
نال اصلو صبر نوہیں کر سگدا۔

۷۴۔ اوں آکھئے ہن میکوں نہ پکڑ میں بھل گیاں
ایں گال دی وجہ کنیں میڈے اتے سختی نہ کر۔

۷۵۔ وت ڈوہیں ٹرپیں تے انہیں ڈوناہیں کوں
ہک چھوہر مل گئے اوں اوں کوں قتل کر ڈتے اوں
آکھئے تیں ہک پاک چھوہر کوں بغیر کہیں خون
دے بدلے دے قتل کر ڈتے۔ بے شک تیں وڈا
بجیب کم کیتے۔

۷۶۔ اوں آکھئے کیا میں تیکوں آکھیا نہ ہا تو میڈے
نال اصلو صبر نوہیں کر سگدا

۷۷۔ اوں آکھئے جے ایندے بعد تیں کنیں کہیں گال
دا چچاں تے توں میکوں اپٹے نال نہ رکھیں میڈے
خیال وچ میڈا کوئی عذر باقی نہیں بچ گیا۔

۷۸۔ ول اوڈوہیں ٹرپیں تے اوڈوہیں ہک
وستی کنیں آٹن تے روٹی منگی تے انہیں ڈوناہیں
دی مہمانی کنیں انکار کیتے تے انہیں ہک کندھ
ڈٹھی جیرمی ڈہن تے ہائی اوں کوں بٹاؤں چا۔
اوں آکھئے جے لچاہیں ہا تے مزدوری گھن سگدا
ہا نوں۔

۷۹۔ اوں آکھئے ہن میڈے تے تیرڈے
انجوانج تھیون دا ویلھا آگئے جیرمی گال تے توں
مہر نوہیں کر سگیا آ میں تیکوں اوندی حقیقت

قَالَ اَلَمْ اَقُلْ اِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ۝

قَالَ لَا تُؤَاخِذْنِي بِمَا نَسِيتُ وَلَا تُرْهِقْنِي مِنْ
اَمْرِي عُسْرًا ۝

فَاَنْطَلَقَا تَحْتَ اِذَا لَقِيَا غُلَامًا فَقَتَلَهُ قَالَ اَقْتُلْتُ
نَفْسًا زَكِيَّةً بِغَيْرِ نَفْسٍ لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا
ثُكْرًا ۝

قَالَ اَلَمْ اَقُلْ لَكَ اِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ۝

قَالَ اِنْ سَأَلْتَهُ عَنْ شَيْءٍ بَعْدَ هَا فَلَا تَصْرَفْنِي فَاَنْ
بَلَغْتَ مِنْ لَدُنِّي عَذْرًا ۝

فَاَنْطَلَقَا تَحْتَ اِذَا اَتٰ اَهْلَ قَرْيَةٍ اِسْطَعْمَا اَهْلَهَا
فَاَبَوْا اَنْ يُصَيِّفُوْهُمَا فَوَجَدَا فِيْهَا جِدَارًا يُرِيدُ
اَنْ يَنْقَضَ فَاقَامَهُ قَالَ لَوْ شِئْتُ لَفَعَلْتُ
عَلَيْهِ اَجْرًا ۝

قَالَ هٰذَا فِرَاقُ بَيْنِيْ وَبَيْنَكَ سَاِئِنُكَ بِتَاوِيلِ
مَا لَمْ تَسْتَطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا ۝

ڈساں۔

۸۰۔ بیٹری کچھ مسکینیں دی ہائی جیرے دریا
وچ کم کریندے ہن ایندے کھوہک ظالم بادشاہ
ہا جیر حاہر بیٹری کول زودنال کس کھندے ات
گالہوں میں ایٹکوں عیب والا کر ڈتے۔

۸۱۔ تے جی چھوہرا ایندے پیو ما مومن ہن ساکوں
ڈر ہا جو اے انہیں ڈوناہیں تے شیطانگی تے
کفر دا الزام نہ ڈیوے۔

۸۲۔ تے اساں چاہے جو انہیں دارب انہیں
ڈوناہیں کیتے اوندے بدلے وچ چنگا تے پاک تے
رحم والا چھوہر ڈیوے۔

۸۳۔ تے کندھ شہر وچ ڈو یتیم چھوہریں دی
ہائی اوں کندھ دے تلے انہیں ڈوناہیں دا خزانہ
ہا۔ انہیں دا پیونیک ہا تیلے رب ارادہ کیتے
جو اوں کٹرے نیکر تھی وخن تے اپنا خزانہ کڈھ
گھنن اے تیلے رب دی خاص رحمت ہائی۔
اے کم میں اپٹے ولوئیں کیتا اے ہے ایں
گال دی حقیقت جھیندے اتے توں مبرنوصیں
کر سگیا۔

۸۴۔ اوئیں کنیں ذوالقرنین دے متعلق پچھن
توں اکھ جو میں تہاڈے سامنے اوندے متعلق
ضرور ذکر کریساں۔

۸۵۔ اساں بے شک اوںکوں زمین وچ حکومت
ڈتی ہائی تے اساں اوںکوں ہر شے دا راہ ڈسیا ہا
۸۶۔ تے او راہ تے ٹرپے۔

۸۷۔ تے جیلھے او سمجھ لسن دی جاتے آئے

أَمَّا السَّفِينَةُ فَكَانَتْ لِمَسْكِينٍ يَسْأَلُونَ فِي الْبَحْرِ
فَأَرَدْتُ أَنْ أَعِيبَهَا وَكَانَ وَرَاءَهُمْ نَلِكٌ يَأْخُذُ
كُلَّ سَفِينَةٍ غَصْبًا ۝

وَأَمَّا الْعُلَمَاءُ فَكَانَ أَبُوهُمُ الْمُؤْمِنِينَ فَخَشِينَا أَنْ
يُزَيِّقَهُمَا طَغْيَانًا وَكُفْرًا ۝

فَأَرَدْنَا أَنْ يُبَدِّلَهُمَا رَبُّهُمَا خَيْرًا مِنْهُ زَكَاةً
وَأَقْرَبَ رَحْمًا ۝

وَأَمَّا الْإِخْدَارُ فَكَانَ لِغُلَامَيْنِ يَتِيمَيْنِ فِي الْمَدِينَةِ
وَكَانَ بَيْنَهُمَا جُرْءٌ لَّهُمَا وَكَانَ أَبُوهُمَا صَالِحًا
فَأَرَادَ رَبُّكَ أَنْ يَبْلُغَا أَشُدَّهُمَا وَيَسْتَخْرِجَا كَنْزَهُمَا
رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ وَمَا فَعَلْتُهُ عَنْ أَمْرِي ذَلِكَ
تَأْوِيلُ مَا لَمْ تَسْطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا ۝

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ ذِي الْقُرْنَيْنِ قُلْ سَأَتْلُو عَلَيْكُمْ
مِنْهُ ذِكْرًا ۝

إِنَّا مَكَّنَّا لَهُ فِي الْأَرْضِ وَابْنَهُ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ
سَبَّأًا ۝

فَاتَّبَعَ سَبَبًا ۝
حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَغْرِبَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَغْرُبُ فِي

عَيْنٍ حَمِئَةٍ وَوَجَدَ عِنْدَهَا قَوْمًا ۖ قُلْنَا
يٰۤاَيُّهَا الْقَرْنَيْنِ اِمَّا اَنْ تُعَذِّبَ وَ اِمَّا اَنْ
تُعَذِّبَ فِيْهِمْ حَسْبًا ۝

اور سمجھ کوں رب آئے چشمے وچ لندا ڈٹھے
اوندے نال کجھ کوک وی ڈٹھنسی اساں آکھتے
اے ذوالقرنین تیڈی مرضی توں انہیں کوں سزا
ڈے یا انہیں دے بارے وچ توں چنگے سلوک
کنیں کم گھن۔

قَالَ اِمَّا مَنْ ظَلَمَ فَسَوْفَ نُعَذِّبُهُ ثُمَّ يُرَدُّ اِلَىٰ
رَبِّهِ فَيُعَذِّبُهُ عَذَابًا نُّكْرًا ۝

۸۸۔ اول آکھے جیرھا ظلم کر لسی اساں اوں
کوں ضرور سزا ڈیسوں تے دل او اپنے رب
دو ولایا ویسی تے او اونکوں سخت سزا ڈیسی
۸۹۔ تے جیرھا منیسی تے چنگے کم کر لسی
اوندے کیسے چنگا بدلہ ۷ اساں وی انہیں
کوں ضرور اپنے حکم نال سوکھی گال اکھسوں۔
۹۰۔ ول اوکھ راہ تے ٹر پئے۔

وَ اِمَّا مَنْ اٰمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهٗ جَزَاۗءُ الْاٰمَنِيْنَ
وَسَنَقُوْلُ لَهٗ مِنْ اَمْرِنَا يُسْرًا ۝

۹۱۔ تے ول او سمجھ دے نکلیں آلی جاتے
پہنچے اوں ڈٹھے جو او سمجھ اینجی قوم تے نکلا
پیا ہا جنیدے درمیان تے سمجھ دے درمیان
اساں کوئی پردہ نہ بنایا ہا۔

ثُمَّ اَتَّبَعَ سَبِيْلًا ۝
خِطَّةً اِذَا بَلَغَ مَطْلِعَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَطْلُعُ عَلٰٓى
قَوْمٍ لَّمْ نَجْعَلْ لَهُمْ مِنْ دُوْنِهَا سَبِيْلًا ۝

۹۲۔ ایویں ہے اساں اوندے سارے حالات
کوں چنگی طراں چاٹدے ہیں۔
۹۳۔ ول اوکھ راہ تے ٹر پئے۔

كَذٰلِكَ وَقَدْ اَحْطٰنَا بِمَا لَدَيْهِمْ خُبْرًا ۝

۹۴۔ ول او پہاڑیں دے درمیان پہنچ گئے
انہیں ڈونا میں پہاڑیں دے اور ہو کجھ اینجے کوک
ڈٹھن جیرے اوندی گال کوں مشکل نال سمجھ
سگدے ہن۔

ثُمَّ اَتَّبَعَ سَبِيْلًا ۝
خِطَّةً اِذَا بَلَغَ بَيْنَ السَّدَّيْنِ وَجَدَ مِنْ دُوْنِهَا قَوْمًا
لَّا يَكَادُوْنَ يَفْقَهُوْنَ قَوْلًا ۝

۹۵۔ انہیں اکھتے اے ذوالقرنین بے شک یا جوج
تے ما جوج زمین وچ گیٹر گھٹیندے پین۔ کیا
اساں تیڈے کیسے ٹیکس ایں شرطیں مقرر کردں جو

قَالُوْۤا يٰۤاَيُّهَا الْقَرْنَيْنِ اِنْ يٰۤاٰجُوْجٌ وَمَاجِجٌ مُّفِيْدُوْنَ
فِي الْاَرْضِ فَهَلْ نَجْعَلُ لَكَ خَرْجًا عَلٰٓى اَنْ تَجْعَلَ
بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ سَدًّا ۝

توں ساڑے تے انہیں دے درمیان بندہ پدہ
ڈے ۔

۹۶۔ اوں آکھے میڈے رب جیرمی میکوں
اس معاملے وچ طاقت ڈتی ۷ او زیادہ چنگی ۷
میڈی تساں اپنی طاقت نال امداد کرو میں
تھاڑے تے انہیں دے درمیان بندہ پدہ
ڈینداں ۔

۹۷۔ تساں میکوں لو ہے دے مکرے ڈیو اوں ڈو
پھاڑیں دے درمیان بندہ پدہ کے بوجھیاں کوڑتے
اوں آکھے بجا پالو تے جیرے ویلے اوں کوں
بجا بٹا ڈتس تے آکھیس میں کنیں تاناگن آؤ میں
اینڈے اتے سٹاں ۔

۹۸۔ انہیں کوں اونڈے اتے چڑھن دی طاقت کاہ
نہ ہائی تے نہ او اونڈے وچ سندھ مار سگدے ہن۔
۹۹۔ اوں آکھے اے میڈے رب دا خاص احسان تے
جڈاں میڈے رب دا وعدہ اوسی او ایکن لڑے لڑے
کر ڈیسی تے میڈے رب دا وعدہ سچا ۷۔

۱۰۰۔ اوں ڈینہ اساں انہیں کوں چھوڑ ڈیسوں او
بک ڈو جے تیں جوش نال حملہ کرین دھوتو دچایا
ویسی تے انہیں ساریں کوں کٹھا کر ڈیسوں ۔

۱۰۱۔ تے اوں ڈینہ دوزخ کوں اساں کافرین دے
سامنے گھن اوسوں ۔

۱۰۲۔ او لوک جنہیں دیاں اکھیں میڈے ذکر کنیں پردے
وچ ہن تے او سُن دی نہ سگدے ہن۔

۱۰۳۔ کیا کافر خیال کرینداں جو او میکوں چھوڑ کے میڈے
بندیں کوں امدادی بجا گھنسن تے بے شک اساں

قَالَ مَا مَكَّنِّي فِيهِ رَبِّي خَيْرٌ فَأَعِينُونِي بِقُوَّةٍ أَجْعَلْ
بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ رَدْمًا ۝۹۶

أَتُونِي زُرَّ الْحَدِيدُ حَتَّىٰ إِذَا سَاوَىٰ بَيْنَ الصَّدَفَيْنِ
قَالَ انْفُخُوا حَتَّىٰ إِذَا جَعَلَهُ نَارًا قَالَ أَتُونِي أُفْرِغْ
عَلَيْهِ قَطْرًا ۝۹۷

فَمَا اسْطَاعُوا أَنْ يَظْهَرُوهُ وَمَا اسْتَطَاعُوا لَهُ
نَقَبًا ۝۹۸

قَالَ هَذَا رَحْمَةٌ مِنْ رَبِّي فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ رَبِّي
جَعَلَهُ نَكَبًا وَكَانَ وَعْدُ رَبِّي حَقًّا ۝۹۹

وَتَرَكْنَا بَعْضَهُمْ يَوْمَئِذٍ يَمُوجُ فِي بَعْضٍ وَنُفِخَ
فِي الصُّورِ فَجَمَعْنَاهُمْ جَمْعًا ۝۱۰۰

وَعَرَضْنَا جَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ لِلْكَافِرِينَ عَرْضًا ۝۱۰۱

إِلَّذِينَ كَانَتْ أَعْيُنُهُمْ فِي غِطَاءٍ عَنْ ذِكْرِي وَكَانُوا
لَا يَسْمَعُونَ سَمْعًا ۝۱۰۲

أَفَحَسِبَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ يَتَّخِذُوا عِبَادِي مِنْ
دُونِ أَوْلِيَائِهِ إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ

نُزُلًا ۛ

دوزخ کافرین کیتے مہمانی دے طور تے تیار کیتی ہوئی ۛ۔

قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُمْ بِالْأَخْسَرِينَ أَعْمَالًا ۝

۱۰۴۔ توں آکھ کیا تہا کوں اسل بڑسوں جیرے عیسیں دے طاف نال بہوں گھاٹے وچ بہن۔

الَّذِينَ ضَلَّ سَبِيلُهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ يُحْسِبُونَ أَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ صُنْعًا ۝

۱۰۵۔ جنہیں دیاں ساریاں کوششاں این زندگی وچ وںجندیاں پین تے او خیال کریندن جو او چنگا کم کریندے پین۔

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَلِقَائِهِمْ فَحَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فَلَا نُقِيمُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَزَنًا ۝

۱۰۶۔ اے لوکن جنہیں اپنئے رب دی نشانیں دا تے اوندے ملن دا انکار کیتے تے انہیں دے عمل وںج گئین قیامت دے ڈینہہ اسل انہیں کوں کوئی حیثیت نہ ڈیسوں۔

ذَٰلِكَ جَزَاؤُهُمْ جَهَنَّمَ بِمَا كَفَرُوا وَاتَّخَذُوا آيَاتِي وَرُسُلِي هُزُؤًا ۝

۱۰۷۔ اے دوزخ انہیں دے انکار دا بدلہ ۛ۔ انہیں میڈے نشانیں نال تے رسولیں نال ٹھکیراں کیتن۔

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا ۝ خَالِدِينَ فِيهَا لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حَوْلًا ۝

۱۰۸۔ بے شک مومن تے جنہیں چنگے کم کیتن انہیں دی مہمانی جنت فردوس ۛ۔

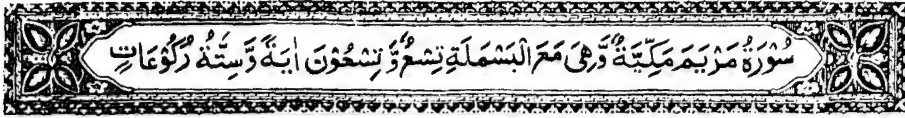
۱۰۹۔ اوندے وچ ہمیشہ رہسن اتھوانج نہ تھیون چاہسن۔

قُلْ لَوْ كَانَ الْبَحْرُ مَدَادًا لَّكَفَلْتُ رَبِّي لَنَفِدَ الْبَحْرُ قَبْلَ أَنْ تَنفِدَ كَلِمَاتِي رَبِّي وَلَوْ جِثًّا يُبْشِلُهُ مَدَدًا ۝

۱۱۰۔ توں آکھ جے سمندر میڈے رب دی گاہیں دے لکھن کیتے مس بٹ وںجے تے میڈے رب دی گاہیں ختم تھیون کنیں پہلے سمندر مک ولسن بھانویں او سو تلا مس بی گھن آؤں

قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مُّثَّلْتُكُمْ يُدْعَىٰ إِلَىٰ آثَارِ اللَّهِ إِلَهُ ۝ وَاحِدٌ ۝ فَمَنْ كَانَ يُرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا ۝

۱۱۱۔ توں آکھ میں تے محض تساں جیہاں آدمی ہاں میڈو وحی تھیندی ۛ جو تہا ڈاکو خدا ۛ جیہاں اپنئے رب دے ملن دی امید رکھیندا جوے او چنگے کم کرے تے اپنئے رب دی عبادت وچ کہیں کوں شریک نہ کرے۔

سورة مريم مکی ؑ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۹۹ آیات تے ۶ رکوعن

- ۱- شروع کرنیداں اللہ دے ناں نال جبر صابن منگئے
 ۱ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①
 ڈیوٹن والا تے ول ول رحم کرن والا ؑ۔
- ۲- اے عالم تے سچے خدا توں کافی تے سدھا راہ
 ۲ کَلٰہِیْصَ ②
 بڑکھا وٹن والا ایں۔
- ۳- میڈے رب دی اوں رحمت دا ذکر جبرھا اوں
 ۳ ذِکْرُ رَحْمَتِ رَبِّکَ عَبْدُکَ ذَکْرِیًّا ③
 اپنے بندے زکریا تے کیتی۔
- ۴- جڈاں اوں اپنے رب کول ہولے ہولے سڈیے۔
 ۴ اِذْ نَادٰی رَبُّہٗ نِدَآءً خَفِیًّا ④
 ۵- تے آکھے اے میڈے رب میڈیاں بڈیاں
 ۵ قَالَ رَبِّ اِنِّیْ وَہْنَ الْعَظْمُ مِیْنِیْ وَاسْتَعَلَ الْاَوَّلُ ⑤
 کمزور تھی گئی تے بڈھیے نال میڈا سر چٹا تھی
 شَبِیْہًا وَّلَمْ اَکُنْ بِدُعَآئِکَ رَبِّ شَقِیًّا ⑥
 گئے تے اے میڈے رب میں کڈا ہوں وی تیں
 کنیں دعا منگن نال ناکام نہیں تھیا۔
- ۶- تے بے شک میں اپنے سکیں کنیں اپنے بچھو
 ۶ وَ اِنِّیْ خِفْتُ الْمَوَالِیْ مِنْ وَّرَآءِیْ وَ کَانَ امْرَاۡتِیْ ⑥
 ڈرواں تے میڈی زال سندھ تے توں میکوں اپنے
 عَاقِرًا فَهَبْ لِّیْ مِنْ لَّدُنْکَ وَلِیًّا ⑦
 ولوبک وارث بڑے۔
- ۷- جبرھا میڈا تے آل یعقوب دا وارث تھیوے
 ۷ یٰرَبِّیْ وَ یَرْثُ مِنْ اٰلِ یَعْقُوْبَ ؕ وَ اَجْعَلْہٗ رَبِّ ⑦
 تے اونکوں اے میڈے رب چنگا وجود بٹا
 رَضِیًّا ⑧
- ۸- اے زکریا بے شک اساں تیکوں ہک پتر دی
 ۸ یٰرَکْرَبَّا اِنَّا نُبَشِّرُکَ بِعِلْمِ اِسْمٰہٗ یٰحٰی ۙ لَمْ یَجْعَلْ ⑧
 خوش خبری ڈیندے ہیں اوندا ناں یحییٰ ؑ ایں کنیں
 لَہٗ مِنْ قَبْلُ سَیِّئًا ⑨
 پہلے اساں کہیں کول لے ناں نیں ڈتا۔
- ۹- اوں آکھے اے میڈے رب میکوں ہال کیوس
 ۹ قَالَ رَبِّ اَنِّیْ یَکُوْنُ لِّیْ عِلْمٌ وَ کَانَ امْرَاۡتِیْ عَاقِرًا ⑨
 تھی سگدے تے میڈی زال سندھ تے میں وی
 وَ قَدْ بَلَغْتُ مِنَ الْکِبَرِ عِتٰیًّا ⑩
 بڑھیے دی چھیکڑ تیں پہنچ چکیاں۔

۱۰۔ اوں آکھئے گھاں ایویں بے تیڈا رب آبدے
اے کم میڈے کیتے سوکھا تے ایں کنیں پہلے
میں تیکوں وی پیدا کیتے تے توں کوئی شے نہ ہانویں
۱۱۔ اوں آکھئے لے میڈے رب میکوں کوئی حکم ڈے
اللہ سٹیں آکھئے حکم اے بے جو توں لوکیں ناں
ساندھوڑاں دترے راتاں ناں الاویں۔

۱۲۔ ول زکریا عراب کنیں نکل کے اپنی قوم دو آئے
تے انہیں کوں بولے بولے آکھیس جو تساں فجر
شام اللہ سٹیں دی پاکیزگی بیان کرو۔

۱۳۔ اے بھلی توں کتاب کوں ہتھیکا کرتے اساں
اوں کوں چھوٹی عمر وچ اپنا حکم بڑتا ہا
۱۴۔ اے ساڈے دلو مہربانی ہائی تے پاک کرن کیتے
ہاتے او وڈا متقی ہا۔

۱۵۔ تے اپٹے پیو ماناں نیک سلوک کرن والا ہاتے
او ظالم تے نافرمان نہ ہا۔

۱۶۔ تے جڈاں او چائے اوندے اُتے سلامتی ہائی
تے جڈاں او مرسی تے دلا جنیدا کر کے اٹھایا ویسی
ول وی اوندے اُتے سلامتی ہوسی۔

۱۷۔ ایں کتاب وح مریم دا ذکر کر جڈاں او اپنے
ٹبر کنیں پوادھ تے گئی ہائی پئی۔

۱۸۔ تے انہیں کنیں او ڈھر تھی گئی تے اساں اوندے
اپنا فرشتہ پٹھیا تے او اوندے ساٹے ٹکڑے جو ان
دی شکل وح ظاہر تھیا۔

۱۹۔ اوں آکھئے میں تیں کنیں رحمن خدا دی آم شام
منگدی آں جے توں کچھ خدا کنیں بڑ دیں۔

۲۰۔ اوں آکھئے میں تیں محض تیڈے رب دا پٹھیا

قَالَ كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَىٰ هَيْنٍ وَقَدْ
خَلَقْتُكَ مِن قَبْلُ وَلَمْ تَكُ شَيْئًا ۝

قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِّي آيَةً قَالَ آيَتُكَ أَلَّا تُكَلِّمَ
النَّاسَ ثَلَاثَ لَيَالٍ سَوِيًّا ۝

فَخَرَجَ عَلَىٰ قَوْمِهِ مِنَ الْغُبَابِ فَادَّخَىٰ إِلَيْهِمْ
أَن سَبِّحُوا بُكْرَةً وَعَشِيًّا ۝

يُخَيِّحُ خُذِ الْكِتَابَ بِقُوَّةٍ وَآتَيْنَاهُ الْحُكْمَ
صَبِيًّا ۝

وَحَنَانًا مِّن لَّدُنَّا وَزَكَاةً وَكَانَ تَقِيًّا ۝

وَبَرًّا بِوَالِدَيْهِ وَلَمْ يَكُن جَبَّارًا عَصِيًّا ۝

وَسَلَّمَ عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ وَيَوْمَ يَمُوتُ وَيَوْمَ يُبْعَثُ
حَيًّا ۝

وَإِذْ كُنَّا فِي الْكَلْبِ مَرْيَمَ إِذْ انْتَبَذَتْ مِنْ أَهْلِهَا
مَكَانًا شَرَفِيًّا ۝

فَاتَّخَذَتْ مِنْ دُونِهِمْ حِجَابًا فَأَرْسَلْنَا إِلَيْهَا
رُوحَنَا فَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا ۝

قَالَتْ إِنِّي أَعُوذُ بِالرَّحْمَنِ مِنْكَ إِنْ كُنْتَ تَقِيًّا ۝

قَالَ إِنَّمَا أَنَا رَسُولُ رَبِّكِ لِأَهَبَ لَكِ غُلَامًا

- ہوئے ہاں تاں جو تیکوں پاک لڑکے (دی خبر) ڈیواں
 ۲۱۔ اوں آکھئے میکوں پتر کیوں تھیں تے میکوں
 کہیں آدمی تھہ نہیں لایا تے نہ میں بدکاراں۔
 ۲۲۔ اوں آکھئے کال ایویں سہ تیبڈا رب آہرے
 اے کم میڈے کیتے سوکھا تے تاں جو اساں اونکوں
 لوکس کیتے نشان بناؤں تے اپنئے ولورمت بناؤں
 تے اے کم تھی کے رہونا ہا۔
 ۲۳۔ اوں اونکوں ڈوڈھ وچ چا کے پہوں پریں
 ہک جاتے گھن گئی۔
 ۲۴۔ تے اونکوں پیڑھاں گھن تے اونکوں کچی رے
 منڈھ دو گھن آئن اوں آکھئے ای کنیں پہلے میں
 مروجاں ہا تے میڈا ناں بنا ڈتا ونجے ہا۔
 ۲۵۔ اوں (فرشتے) اونکوں تلویں پاسے کنیں سڈاریے توں مٹی
 نہ تھی تیبڈے رب تیبڈے تلے چشمہ و ہا ڈتے۔
 ۲۶۔ تے توں کھی دی چھڑی کوں ہلا آپ دو او
 تیبڈے تے تازہ پنڈ سٹیں۔
 ۲۷۔ توں اونکوں کھاتے چشمے کنیں پانی پی تے
 اپنی اکھیں کوں ٹھڈا کرتے جے توں کہیں بندے
 کوں ڈیکھیں تے توں آکھیں بے شک میں رحمن
 خدا دی خاطر روزے دی منوتی منی ہوئی ہا آج
 میں کہیں آدمی ناں اصلوہ لیساں۔
 ۲۸۔ اونکوں چا کے اپنی قوم دو گھن آئی تے انہیں
 آکھئے اے مریم تیں پہوں گندا کم کیتے۔
 ۲۹۔ اے ہارون دی سہیل تیبڈا پیو گندا آدمی نہ
 ہا تے نہ تیبڈی ما بدکار ہائی۔
 ۳۰۔ اوں ہاں دو اشارہ کیتے انہیں آکھئے اساں

- زَكِيًّا ۝
 قَالَتْ أَنَّى يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَلَمْ يَمْسَسْنِي بَشَرٌ ۖ
 لَمْ أَكُ بَغِيًّا ۝
 قَالَ كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَيَّ هَيِّئٌ وَلِنَجْعَلَ آيَةً
 لِّلنَّاسِ وَرَحْمَةً مِنَّا وَكَانَ أَمْرًا مَّقْضِيًّا ۝
 فَحَمَلَتْهُ فَانْتَبَذَتْ بِهِ مَكَانًا قَصِيًّا ۝
 فَأَجَّاهَا الرِّجَاصُ إِلَىٰ جُنْدِ النَّخْلَةِ ۚ
 قَالَتْ يَلَيْتَنِي مِتُّ قَبْلَ هَذَا وَكُنْتُ
 نَسِيًّا مَّنْسِيًّا ۝
 فَتَادَّيَهَا مِنْ تَحْتِهَا آلَا تَحْزَنِي قَدْ جَعَلَ رَبُّكِ
 تَحْتِكَ سَرِيًّا ۝
 وَهَوِّنِي إِلَيْكَ بِجُنْدِ النَّخْلَةِ تَلْقُظْ عَلَيْكَ رُطْبًا
 جَنِيًّا ۝
 فَكُلِّي وَاشْرَبِي وَفَرِّجِي عَيْنًا قَامًا تَرَيْنَ مِنَ الْبَشَرِ
 أَحَدًا فَقُولِي إِنِّي نَذَرْتُ لِلرَّحْمَنِ صَوْمًا فَلَنْ أُكَلِّمَ
 الْيَوْمَ إِنْسِيًّا ۝
 فَأَتَتْ بِهِ قَوْمَهَا تَحْمِلُهُ قَالُوا يَمْرُؤٌ لَّغَدٍ جُنْتُ
 شَيْئًا فَرِيًّا ۝
 يَا حَتَّ هَرُونَ مَا كَانَ أَبُوكَ امْرَأَ سَوْءٍ وَمَا كَانَتْ
 أُمُّكَ بَغِيًّا ۝
 فَأَشَارَتْ إِلَيْهِ قَالُوا كَيْفَ نُكَلِّمُ مَنْ كَانَ فِي

- ۳۱۔ ایں دے نال کیوں گال کروں جیرھا اکل تیں پیسگے وچ با۔
 ۳۱۔ ایں آکھئے بے شک میں اللہ دا بندہ ہاں میگوں اللہ
 کتاب بڑی ۷ تے میگوں نبی بنائیں۔
- ۳۲۔ تے میگوں برکت آلا بنائیں جتھاں وی میں ہوساں
 تے اوں میگوں نماز تے زکوٰۃ دا حکم بڑے سی جے
 تیں میں جنیدال۔
- ۳۳۔ تے اپنی مائیں نیکی دا حکم بڑے سی تے میگوں
 ظالم بدبخت نسی بنایا۔
- ۳۴۔ تے جیرھے بڑینہ میں چایاں اوں بڑینہ میڈے
 اتے سلامتی ہائی تے جڈاں ٹرساں تے دل جنیدا
 تھیںساں اوں ویلھے وی میڈے اتے سلامتی ہوسی۔
- ۳۵۔ اے جے عیسیٰ ابن مریم اے سچی گال جیندے وچ
 او اختلاف کریندن۔
- ۳۶۔ اللہ دی لے شان نہیں جو او کہیں کوں پتر پڑے
 او پاک جڈاں او کہیں گال دا فیصلہ کریندے تے محض
 اے آپرے تھی وچ تے اوتھی ویندی ۷۔
- ۳۷۔ تے بے شک اللہ سئیں میڈا وی رب تے
 تہا بڑا وی رب تہاں ہوندی عبادت کرو ایھو سدا
 راہ۔
- ۳۸۔ انہیں وچ کچھ ٹولیں اختلاف کیتے انہیں لوکس
 کیتے تباہی ۷ جیئیں وڈے بڑینہ دی حاضری دا انکار
 کیتے۔
- ۳۹۔ ہوں سنسن تے نکھیاں نظراں ہوسن جڈاں
 او ساڈو آوسن اصل آج دے بڑینہ ظالم ہوں کھلی
 گمراہی وچ ہن۔
- ۴۰۔ تے توں انہیں کوں نا امید دی دے بڑینہ کنیں
- الْمُهْدِيَّ ۝ قَالَ اِنِّي عَبْدُ اللَّهِ اُنْزِلَ إِلَيَّ الْكِتَابُ وَجَعَلَنِي نَبِيًّا ۝ وَجَعَلَنِي مُبْرَكًا اَيْنَ مَا كُنْتُ وَاَوْصَانِي بِالْصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ مَا دُمْتُ حَيًّا ۝ وَبَرًّا بِوَالِدِيَّ وَلَمْ يَجْعَلْنِي جَبَّارًا شَقِيًّا ۝ وَالسَّلَامُ عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدْتُ وَيَوْمَ اَمُوتُ وَيَوْمَ اُبْعَثُ حَيًّا ۝ ذٰلِكَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ قَوْلَ الْحَقِّ الَّذِي فِيْهِ يَمْتَرُوْنَ ۝ مَا كَانَ لِلّٰهِ اَنْ يَّتَّخِذَ مِنْ وَلَدٍ سُبْحٰنَهُ اِذَا قَضٰى اَمْرًا فَاِنَّمَا يَقُوْلُ لَهُ كُنْ فَيَكُوْنُ ۝ وَاِنَّ اللّٰهَ رَبِّيْ وَرَبَّكُمْ فَاعْبُدُوْهُ هٰذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيْمٌ ۝ فَاتَّخَفَفَ الْاَخْرَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ لِّلَّذِيْنَ كَفَرُوْا مِنْ مَّسْهَدٍ يَوْمٍ عَظِيْمٍ ۝ اَسْمِعْ بِهِمْ وَاَبْصُرْ يَوْمَ يَأْتُوْنَآ لٰكِنِ الظّٰلِمُوْنَ الْيَوْمَ فِيْ ضَلٰلٍ مُّبِيْنٍ ۝ وَاَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْحَسْرَةِ اِذْ قُضِيَ الْاَمْرُ وَهُمْ يَخْشَوْنَ

فِي غَفْلَةٍ وَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿۳۱﴾

ڈرا جڈاں گال دا فیصلہ تھی ویسی ہن او غافلن
تے او ایمان نہیں گھن اندرے۔

إِنَّا نَحْنُ نَرِثُ الْأَرْضَ وَمَنْ عَلَيْهَا وَإِنَّا
بِرُجْعَتِهِمْ ﴿۳۲﴾

۳۱۔ بے شک اساں زمین دے وارث ہوسن تے جبرے
اوندرے اتے ربدن تے سارے ساڈو دلائے ویسن۔
۳۲۔ تے کتاب وچ ابراہیم دا ذکر پڑھ بے شک او
بہوں سچا نبی ہا۔

وَأَذْكُرُ فِي الْكِتَابِ إِبْرَاهِيمَ إِذْ كَانَ صِدِّيقًا
نَبِيًّا ﴿۳۳﴾

۳۳۔ جڈاں اوں اپٹے پیوکوں آکھئے اے میڈے
ابا سئیں توں اوندی کیوں عبادت کرنیدیں جبرے
سڈن تے نہ جڈن تے تیڈے کہیں کم نہیں آسکدے
۳۴۔ اے ابا بے شک میکوں خاص علم ڈتا گئے جبرہ
تیکوں نہیں ملتا توں میڈی پیروی کر میں تیکوں
سدا راہ ڈیکھلیساں۔

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ لِمَ تَعْبُدُ مَا لَا يَسْمَعُ وَلَا يُبْصِرُ
وَلَا يُغْنِي عَنْكَ شَيْئًا ﴿۳۴﴾

۳۵۔ اے ابا توں شیطان دی عبادت کر بے شک
شیطان رحمن خدا دا نافرمان۔

يَأْتِيَنِي قَدْ جَاءَنِي مِنَ الْعِلْمِ مَا لَمْ يَأْتِكَ
فَاتَّبَعْنِي أَهْدِكَ صِرَاطًا سَوِيًّا ﴿۳۵﴾

۳۶۔ اے میڈے ابا بے شک میں جڈاں جوتیکوں
رحمن خدا کنیں کوئی عذاب نہ آوے تے توں شیطان
دا سبقتی ہن وچیں۔

يَأْتِيَنِي لَأَتَّبِعِدَ الشَّيْطَانَ إِنِ الشَّيْطَانُ كَانَ لِلرَّحْمَنِ
عَصِيًّا ﴿۳۶﴾

يَأْتِيَنِي إِتَّقِ أَخَافُ أَنْ يُسَكَّ عَذَابُ مِنَ الرَّحْمَنِ
فَتَكُونُ لِلشَّيْطَانِ وَلِيًّا ﴿۳۷﴾

۳۷۔ اوں آکھئے اے ابراہیم کیا توں میڈے معبودیں
کنیں نفرت کرنیدیں جے توں باز نہ آ یوں تے تیکوں
میں پتھریں نال مار گھتساں تے ہن توں میں کنیں
اوڈھر تھی ورنج۔

قَالَ أَرَأَيْتَ إِنْ لَمْ يَنْصُرْكَ اللَّهُ وَهَجَرُوا مِلَّتَكَ
تَكُونُ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿۳۸﴾

۳۸۔ اوں آکھئے تیڈے اتے سلامتی ہوے میں تیڈے
کیتے اپٹے رب کنیں ضرور بخشش منگساں بے شک
او میڈے اتے مہربان۔

قَالَ سَلِّمْ عَلَيْكَ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَدْعُوكُمْ
رَبِّي ۖ إِنَّهُ هُوَ الَّذِي يَدْعُنِي رَبِّي ﴿۳۹﴾

۳۹۔ میں تنہا کوں تے جنہیں کوں تساں اللہ دے
سوا سبندے، ساریں کوں چھوڑ ڈلیساں تے

وَأَعِزُّكُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَادْعُوا
رَبِّي ۖ إِنَّهُ هُوَ الَّذِي يَدْعُنِي رَبِّي ﴿۴۰﴾

اپنے رب کوں سڈیساں میکوں یقین جو میں اپنے
رب کنیں دعا نال ناکام نہ تھیاں۔

۵۰۔ تے جڈاں ابراہیم انہیں کنیں تے جنہیں کوں
اللہ دے سوا معبود بنیدے ہن انج تھی گئے اساں
اونکوں اسحاق تے یعقوب بخشے سے تے اساں
ساریں کوں نبی بنایا ہا۔

۵۱۔ تے اساں انہیں تے اپنی رحمت کیتی تے اساں
انہیں واسطے پہوں سچا تے چنگا ذکر چھوڑیے۔
۵۲۔ تے توں کتاب وچ حضرت موسیٰ دا ذکر
کمر بے شک او ساڈا چٹیا ہویا تے رسول تے
نبی ہا۔

۵۳۔ تے اساں اونکوں طور دے سچے پاسو سڈیا
ہا تے اونکوں اپنے راز دیاں گاہیں ڈسیندے
ہوئیں کو لبو کیتا۔

۵۴۔ تے اساں اونکوں اپنی رحمت نال اوندے بھرا بارون
کوں نبی بنا ڈتا۔

۵۵۔ تے توں کتاب وچ اسماعیل دا ذکر پڑھ بے شک
او وعدے دا سچا تے رسول تے نبی ہا۔

۵۶۔ تے اپنے گھر دایں کوں نماز تے ذکوۃ دا حکم
ڈیندا رہندا ہا تے او اپنے رب دے نزدیک پہوں
چنگا ہا۔

۵۷۔ تے کتاب وچ ادریس دا ذکر کر بے شک
او سچا نبی ہا۔

۵۸۔ تے اساں اونکوں پہوں اچے مرتبے تک
پچھایا ہا۔

۵۹۔ اے او لوکن جنہیں تے اللہ سیس نیس وچو

فَلَمَّا اعْتَرَاهُمُ وَمَا يُعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
وَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَكُلًّا جَعَلْنَا
نَبِيًّا ۝

وَهَبْنَا لَهُم مِّن رَّحْمَتِنَا وَجَعَلْنَا لَهُمْ لِسَانَ
صِدْقٍ عَلَيَّا ۝

وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ مُوسَىٰ إِنَّهُ كَانَ مُخْلَصًا وَكَانَ
رَسُولًا نَبِيًّا ۝

وَنَادَيْنَاهُ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَقَرَّبْنَاهُ
نَجِيًّا ۝

وَهَبْنَا لَهُ مِنْ رَّحْمَتِنَا إِخَاهُ هَارُونَ نَبِيًّا ۝

وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِسْمَاعِيلَ إِنَّهُ كَانَ صَادِقَ الْوَعْدِ
وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا ۝

وَكَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ وَكَانَ عِنْدَ
رَبِّهِ مَرْضِيًّا ۝

وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِدْرِيسَ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا ۝

وَرَفَعْنَاهُ مَكَانًا عَلِيًّا ۝

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ مِنْ

ذُرِّيَّةَ آدَمَ وَمِمَّنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ وَمِنْ ذُرِّيَّةِ
إِبْرَاهِيمَ وَإِسْرَآءِيلَ وَمِمَّنْ هَدَيْنَا وَاجْتَبَيْنَا
إِذَا تَنَزَّلَ عَلَيْهِمُ آيَاتُ الرَّحْمَنِ خُذُوا بِحَبْلٍ ۖ وَإِذْكُمُ اسْمُكَ ۝
فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ أَضَاعُوا الصَّلَاةَ وَاتَّبَعُوا
الشَّهْوَاتِ فَسُوفَ يَلْقَوْنَ عَذَابًا ۝

انعام کیتن لمے آدم دی اولادن تے انہیں وچو جنہیں
کوں نوحؑ نال اساں پٹیری وچ چاتا نے ابراہیم تے
اسماعیل دی اولاد وچو جنہیں تے انہیں وچو جنہیں کوں
اساں سدھا رستہ ڈکھائے تے چٹن مجھے۔ جہاں
انہیں تے رحمن دیاں آیتاں پڑھیاں ویندن تے
او سجدہ کریندے ہوئیں تے روندے ہوئیں ڈھر پوندن۔
۶۰۔ انہیں دے بعد کب نسل آئی جنہیں نمازاں ضائع
کر ڈٹن تے خواہشیں دی پیروی کیتی تے او ضرور
گمراہ تھی ویسں۔

إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ
الْجَنَّةَ وَلَا يَظْلَمُونَ شَيْئًا ۝
جَنَّتِ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدَ الرَّحْمَنُ عِبَادَهُ بِالْغَيْبِ
إِنَّهُ كَانَ وَعْدُهُ مَأْتِيًا ۝
لَا يَسْعَوْنَ فِيهَا لَبَؤًا إِلَّا سَلَامًا وَلَهُمْ فِيهَا
بُكَرَةٌ وَعَشِيًّا ۝
يَلِكُ الْجَنَّةِ الَّتِي نُورِثُ مِنْ عِبَادِنَا مَنْ كَانَ
تَقِيًّا ۝
وَمَا نَنْتَزِلُ إِلَّا بِأَمْرِ رَبِّكَ لَهُ مَا بَيْنَ أَيْدِينَا وَمَا
خَلْفَنَا وَمَا بَيْنَ ذَلِكَ وَمَا كَانَ رَبُّكَ نِئًا ۝
رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَاعْبُدْهُ وَاصْطَبِرْ
لِعِبَادَتِهِ هَلْ تَعْلَمُ لَهُ سَمِيًّا ۝

۶۱۔ سوائے اوندے جیرا توبہ کرے تے ایمان گھن آوے
تے چنگا عمل کرے تے او نوک بہشت وچ داخل
تھیں تے انہیں تے ذرا وی ظلم نہ کیا ویسی۔
۶۲۔ ہمیشہ دی بہشت جیندا وعدہ رحمن خدا نے اپنے
بندیں نال کیئے جیرا حالی لگی ہوئی بے شک اوندے
وعدہ پورا تھی کے رہیسی۔
۶۳۔ او اوندے وچ کوئی وابہات کال نہ سٹیں
سوائے سلامتی دے تے اوندے وچ انہیں کوں
فجر شام رزق ملیسی۔

۶۴۔ ۱۔ او بہشت جیندا اساں اپنے بندیں وچو
انہیں کوں وارث بیٹیسوں جیرے بہوں پرہیزگارن۔
۶۵۔ تے اساں محض اپنے رب دے حکم نال ہندے
ہیں جو ساڈے ساڈے ہے تے جو ساڈے چھو
جو انہیں ڈونائیں دے ادھ وچ سب اللہ دا
تے تہاڈا رب بھلن والا نیں۔
۶۶۔ او آسمانیں تے زمین دا وی رب تے جیرا
انہیں دے درمیان توں اوندی عبادت کرتے

یہا اوندی عبادت کرنی رہ کیا توں اوندی صفات
آلا کہیں کوں چاٹدیں۔

۶۷۔ انسان آہدے کیا جڈاں میں مرویساں تے
ولا جیند کر کے اٹھایا ولیساں۔

۶۸۔ کیا انسان کوں اے گھاں یاد نہیں بے شک
اساں اونکوں این کنیں پہلے پیدا کیتا تے او کجھ
وی نہ یا۔

۶۹۔ تے تیلڈے رب دی قسم جو اساں انہیں کوں
تے شیطانیں کوں ضرور اٹھیسوں تے ول ضرور انہیں
کوں دوزخ دے چودھار وکٹھا کر یسوں تے او
گوڈیں دے بھر اوندے وقح ٹھاسن۔

۷۰۔ ول اساں ہر ٹولے وچ ضرور اینجھے لوکیں
کوں انج کر گھنسون جیرے رحمن خدا دے سخت
رشتن ہن۔

۷۱۔ تے ول اساں انہیں کوں بہوں چاٹدے ہں جو
انہیں وچو کون دوزخ وقح ڈھنڈے دے زیادہ قابل۔
۷۲۔ تے تہاڈے وچو ہر آدمی اوں دوزخ وقح
ڈھنڈے والا تے اے خدا داتھی کے رشتن والا
پکا وعدہ ۷۳۔

۷۳۔ ول اساں متقیں کوں پجا گھنسون تے ظالمیں
کوں اوندے وقح گوڈیں دے بھر ڈٹھا ہویا چھوڑ
ڈھیسوں۔

۷۴۔ تے جڈاں انہیں تے ساڈیاں کھلیاں کھلیاں
آیاں پڑھیاں ویندن تے کافر مومیں کوں آہدن
کیرھا ٹولہ ڈوناہیں ٹولیں وچو درجے دے لحاظ نال
چنگا تے سنگت دے لحاظ نال چنگا ۷۵۔

وَيَقُولُ الْإِنْسَانُ إِذَا مَا مِثْلُ لَوْ فُجِئًا ۝

أَوَلَا يَذْكُرُ الْإِنْسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ يَكُ
شَيْئًا ۝

فَوَرَّكَ لَئْسَ لَهُمْ وَالشَّيْطَانِ ثُمَّ لَنُخَفِيَهُنَّ
حَوْلَ جَهَنَّمَ جِثَا ۝

ثُمَّ لَنَزَعَنَّ مِنْ كُلِّ شَيْعَةٍ إِيَّاهُمْ أَشَدُّ عَلَى الرَّحْمَنِ
عِتَا ۝

ثُمَّ لَنَحْنُ أَعْلَمُ بِالَّذِينَ هُمْ أُولَىٰ بِهَا جِلَا ۝

وَإِنْ مِنْكُمْ إِلَّا وَارِدُهَا كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ حَتْمًا
مَّقْضِيًّا ۝

ثُمَّ نُنَجِّي الَّذِينَ اتَّقَوْا وَنَذَرُ الظَّالِمِينَ فِيهَا
جِثَا ۝

وَإِذَا تُنْفَخَتِ عَلَيْهِمُ أَيْتَانَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا
لِلَّذِينَ آمَنُوا أَيُّ الْفَرِيقَيْنِ خَيْرٌ مَقَامًا وَأَحْسَنُ
نَدَا ۝

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هُمْ أَحْسَنُ أَثَانًا
ذُرِّيَّتًا ۝

۷۵۔ تے انہیں کہیں پہلے اساں ہوں سارے لوئیں
کوں تباہ کیتے جیرے سامان دے لحاظ نال وی چنگے
ہن تے ڈیکھ دے لحاظ نال وی۔

فُلٌ مَنْ كَانَ فِي الصَّلَاةِ فَلْيَسُدُّ لَهُ الرِّحْلَ مَتَا
خَتِّ إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ إِمَّا الْعَذَابَ وَإِمَّا السَّاعَةَ
فَيَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ شَرٌّ مَكَانًا وَأَضْعَفُ جُنْدًا ۝

۷۶۔ توں آکھ جیرا گمراہی وچ خدا تے رحمن اونکوں
وہی ڈیسی تے جیسے اوں عذاب کوں ڈیکھسن جنیدا
اونہیں کوں وعدہ ہوتا گئے عذاب یا قومی تباہی اوں
ویسے انہیں کوں ضرور پتہ لگ ویسی جو کیرا مرتبے
دے لحاظ نال براء تے سنگت دے لحاظ نال کمزور

وَيَزِيدُ اللَّهُ الَّذِينَ اهْتَدَوْا هُدًى وَالْبَغْيُ الظُّلُمَاتُ
خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ مَرَدًا ۝

۷۷۔ تے اللہ ہدایت والے لوئیں کوں ہدایت وچ
ورہیسی تے باقی رہن والے چنگے کم تیبے رب
دے نزدیک چنگے ہن بدلے دے لحاظ نال وی
تے انجام دے لحاظ نال وی۔

أَفَرَأَيْتَ الَّذِي كَفَرَ بِآيَاتِنَا وَقَالَ لَأُوتِيَنَّ مَالًا
وَذَلًّا ۝

۷۸۔ کیا توں اوں شخص کوں بٹھے جیرا سا جی
آیات دا انکار کریندے تے آبدے جو میکوں ضرور
ڈھیر مال تے اولاد ہوتی گئی ۷

أَطْلَعَ الْغَيْبِ أَمِ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا ۝

۷۹۔ اوں کوں غیب دا پتہ لگ گئے یا اوں رحمن خدا
کین وعدہ گھن گدے۔

كَلَّا سَتَكُنُّبُ مَا يَقُولُ وَنَمُدُّ لَهُ مِنَ الْعَذَابِ مَدًّا ۝

۸۰۔ اصلو نہیں جو او آبدے اساں اونکوں ضرور
لکھ رکھیسوں تے اساں اوندے عذاب کوں ودھا
ڈیسیوں۔

وَنَزِّنُ مَا يَقُولُ وَنَأْتِيَنَّا قُرْدًا ۝

۸۱۔ تے جو او آبدے پئے اساں اوندے وارث
ڈیسوں تے او سا ڈو کلہا اوسی۔

وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ إِلَهَةً لِيَكُونُوا لَهُمْ عِزًّا ۝

۸۲۔ تے انہیں اللہ دے سوا معبود بنا گدھن
تاں جو انہیں دی عزت تھیوے۔

كَلَّا سَيَكْفُرُونَ بِعِبَادَتِهِمْ وَيَكُونُونَ عَلَيْهِمْ ضَلَالًا ۝

۸۳۔ اصلو نہ تھیسوں او معبود انہیں دی عبادت
دا ضرور انکار کر ڈیسن تے انہیں دے خلاف کھڑے

سحقی ولسن -

۸۴۔ کیا تیکوں پتہ نہیں جو اسان بے شک شیطانیں
کوں کافرین دوسپٹھے سے تے کافرین کوں
ابھارن تے چاون -

۸۵۔ تے انہیں تے جلدی نہ کر بے شک اسان
انہیں دے بڑینہ گنریہ ہون

۸۶۔ جڈاں اسان متقیں کوں رحمن خدا دو کھٹے
کر کے گھن اوسوں -

۸۷۔ تے جبر میں کوں بھل کے دوزخ دو گھن
ولیسوں -

۸۸۔ اول ویلھے شفاعت دا اختیار نہ ہوسی
سوائے اونے جس رحمن خدا کیں وعدہ گدما ہوسی -

۸۹۔ تے او ابدن خدائے رحمن پڑ بنا گدھے -

۹۰۔ تسان بہوں گندی گال کیتی -

۹۱۔ سحقی سبکدے جو آسمان ترٹ وچن تے زمین
پھٹ وچے تے پہاڑ نکلے نکلے ٹوٹے تھی کے ڈھ
پون -

۹۲۔ ات گالہوں جو انہیں رحمن دا پتر بنا گدھے

۹۳۔ رحمن خدا دی اے شان نہیں جو او پتر بنا دے -

۹۴۔ ہا جو کج آسمانیں تے زمین وچ اور رحمن خدا دو
بانھے بٹن کے اوسن -

۹۵۔ اول انہیں کوں ولہیٹ گدھے تے گن گدھے سی -

۹۶۔ تے اوسارے قیامت دے بڑینہ اندو کھتے کھتے

اوسن -

۹۷۔ بے شک اولوک جیرھے ایمان گھن اُن تے نیک کم کیتن

خدائے رحمن انہیں کیتے محبت پیدا کر لیس -

أَلَمْ تَرَ أَنَا أَرْسَلْنَا الشَّيَاطِينَ عَلَى الْكَافِرِينَ تَوَذُّهُمْ
أَسْرًا ۝۳۴

فَلَا تَعْجَلْ عَلَيْهِمْ إِنَّمَا نَعُدُّ لَهُمْ عَذَابًا ۝۳۵

يَوْمَ نَحْشُرُ الْمُتَّقِينَ إِلَى الرَّحْمَنِ وَفْدًا ۝۳۶

وَنُفِثَ الْمُجْرِمِينَ إِلَى جَهَنَّمَ وَرِثَةً ۝۳۷

لَا يَتَمَنَّوْنَ الشَّفَاعَةَ إِلَّا مَنِ اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ
عَهْدًا ۝۳۸

وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا ۝۳۹

لَقَدْ جِئْتُمْ شَيْئًا إِذَا ۝۴۰

تَكَادُ السَّمُوتُ يَنْفَطِرْنَ مِنْهُ وَتَنْشَقُّ الْأَرْضُ وَ

تَجْرُ الْجِبَالُ هَدًّا ۝۴۱

أَن دَعَا لِلرَّحْمَنِ وَلَدًا ۝۴۲

وَمَا يَنْبَغِي لِلرَّحْمَنِ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا ۝۴۳

إِنْ كُلُّ مَنْ فِي السَّمُوتِ وَالْأَرْضِ إِلَّا آتِي الرَّحْمَنِ

عَبْدًا ۝۴۴

لَقَدْ أَحْصَاهُمْ وَعَدَّهُمْ عَدًّا ۝۴۵

وَكُلُّهُمْ أَيْنُومٌ أَلْقِيَتْهُ قُرْدًا ۝۴۶

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَيَجْعَلُ لَهُمُ الرَّحْمَنُ

وُجْدًا ۝۴۷

وَأَنكُنَا يَمْنَنَ لَّهُ بَلِ آيَٰتِكِ الْبَشِيرِ ۖ بِهِ الْمُتَّقِينَ وَتُنذِرَ
بِهِ قَوْمًا لَّدَا ۝۹۸

۹۸۔ بے شک اساں ایں قرآن کوں تیڈی زبان اچ
سوکھا کرتے ہلے۔ تاں جو توں ایندے
ڈیویں تے جگڑالو لوکس کوں ڈراویں۔

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هَلْ تُحِیْ مِنْهُمْ
مِنْ أَحَدٍ أَوْ تَسْمَعُ لَهُمْ رِكْرًا ۝۹۹

۹۹۔ انہیں کنیں پہلے کتنی ساریاں قوماں ہن جنہیں کوں
اساں ہلاک تے تباہ کر ڈتے۔ کیا توں انہیں کوں محسوس
کرسکدیں یا انہیں دی کوئی کاؤ کرطوا سٹدیں۔

سورت طہ مکی ۶ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۳۶ آیات تے اٹھ رکومن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- طہ ②
- مَا أَنزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لِتَشْقَى ③
- إِلَّا تَذْكُورَةً لِّمَن يَخْشَى ④
- تَنزِيلًا مِّن مَّن خَلَقَ الْأَرْضَ وَالسَّمَوَاتِ الْفُلَا ⑤
- الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَى ⑥
- لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَمَا تَحْتَ الثَّرَى ⑦
- وَإِنْ تَجْهَرُ بِالْقَوْلِ فَإِنَّهُ يَعْلَمُ السِّرَّ وَأَخْفَى ⑧
- اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى ⑨
- وَهَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَى ⑩
- إِذْ رَأَى نَارًا فَقَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا ⑪
- لَعَلِّي آتِيكُمْ مِنْهَا بِخَبَرٍ أَوْ جُدُ عَلَى الشَّارِ ⑫
- هَذَا ⑬
- فَلَمَّا أَنهَا نُوَدِيَ يُنْوَى ⑭
- ۱۔ اللہ دے ناں نال شروع کرینداں جیہا بن مٹکے
 ڈیوٹن والا تے دل دل رحم کرن والا ۷۔
 ۲۔ اے پوری طاقتیں آئے نکڑے جوان۔
 ۳۔ اسان تیدے اتے قرآن ایس واسطے۔
 نہیں لایا جو توں ڈکھ وچ پویں۔
 ۴۔ اے محض ڈرٹن والیں کیتے نصیحت
 ۵۔ اے کتاب اوں کنیں لہائی گئی ۷ جیہں زمین
 تے اچے آسمان کوں پیدا کیتس۔
 ۶۔ رحمن خدا ۷ جیہا عرش تے ٹکرائی نال بیٹھ
 ۷۔ جو کجھ آسمان تے زمین وچ تے ہوا نہیں دے
 درمیان تے جیہا سنی مٹی دے تلے بے ادھار
 کجھ ہوندا ۷۔
 ۸۔ توں اچی الانویں تے بے شک او لکی گال
 کوں تے پھوں چھیں گال کوں جائدے۔
 ۹۔ اللہ دے سوا کوئی معبود نہیں تے اوندے
 پھوں چھکے ناں ان۔
 ۱۰۔ کیا تیرے موسیٰ دی گال پہی ۷۔
 ۱۱۔ جڈاں اوں بھا ڈھکی تے اوں اپنے ٹہر
 کوں آکھئے تساں کھڑو بے شک میں بک بھا ڈھکی ۷
 تھی سبکدے جو میں تہا ڈکوئی انکارا گن آواں
 یا اوں بھانیں میں سدھارا راہ لہہ گھناں۔
 ۱۲۔ تے جڈاں اودھو گئے سب آئے سی اے موسیٰ۔

إِنِّي أَنَا رَبُّكَ فَاخْلَعْ نَعْلَيْكَ إِنَّكَ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ
طَوًى ۝۱۳

۱۳۔ بے شک میں تیرا رب ہاں توں مجتیاں
لہا رکھ بے شک توں پاک وادی طوی و قح
ہوں۔

وَأَنَا اخْتَرْتُكَ فَاسْتَمِعْ لِمَا يُوحَىٰ ۝۱۴

۱۴۔ میں تیکوں چن گدھ توں سن جو تیرا وحی
کیتی دیندی ۶۔

إِنِّي أَنَا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدْنِي وَأَقِمِ
الصَّلَاةَ لِذِكْرِي ۝۱۵

۱۵۔ بے شک میں اللہ ہاں میڈے سوا کوئی معبود
نہیں میڈی عبادت کرتے میڈے ذکر کیتے
نماز ٹھہا کے پڑھ۔

إِنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ أَكَادُ أُخْفِيهَا لِيُتْجَرَىٰ كُلُّ نَفْسٍ
بِمَا تَسْعَىٰ ۝۱۶

۱۶۔ بے شک قیامت آون والی ۶ تھی سبکدے
جو میں اونکوں ظاہر کر ڈیوں تاں جو ہر جان کوں
اوندی کوشش دا بدلہ ملے۔

فَلَا يَصُدُّكَ عَنْهَا مَن لَّا يُؤْمِنُ بِهَا وَاتَّبَعَ
هُوَ ۝۱۷

۱۷۔ جیرھا قیامت کوں نہیں منیندا او اپنی خواہش
دی پیروی کریندے اونکوں قیامت تے ایمان کیں
روک نہ ڈیوے تے توں ہلاک تھی دنجیں۔

وَمَا يَلَكَ بِمِثْنِكَ يُؤْمِنُ ۝۱۸

۱۸۔ تے اے موسے تیرے سچے بہتہ و قح
کیا ۶

قَالَ هِيَ عَصَايَ أَتَوَكَّأُ عَلَيْهَا وَأَهُشُّ بِهَا
عَلَٰی غَنِيِّ وَلِيِّهَا مَا رُبُّ أَخْرَجَ ۝۱۹

۱۹۔ اوں آکھئے اے سوتا ۶ میں ایندے نال ٹیک
لینداں تے اپنی کبریں دی خاطر پتر چھینڈینداں
تے ایندے علاوہ دی میڈے بے بہوں سارے فائدے ہن۔

قَالَ أَلْقِهَا يُؤْمِنُ ۝۲۰

۲۰۔ اوں آکھئے انیکوں سٹ۔

فَأَلْقِهَا فَإِذَا هِيَ حَبَّةٌ تَسْعَىٰ ۝۲۱

۲۱۔ اوں ٹپے او ادیں دیکھے ناگ بٹ کے درکٹ
پے گئے۔

قَالَ خُذْهَا وَلَا تَحْزَنْ سَنُعِيدُهَا سِيرَتَهَا
الْأُولَىٰ ۝۲۲

۲۲۔ اللہ سیس آکھئے انیکوں چاگھن تے ڈر نہ
ساں انیکوں و لا پہلی حالت تے گھن اوں

وَأَضْمُ يَدَكَ إِلَىٰ جَنَاحِكَ تَخْرُجَ بَيْضًا ۝۲۳

۲۳۔ توں اپنے ہتھ کوں کچھ و قح پا جیہے کڑھیں

- غَيْرُ سَوْءٍ اَيَّةٌ اُخْرَى ۝
 اوکیں بیاری دے بغیر چٹا نکلی اے پیاستان
 مہوسی۔
- لِيُرِيكَ مِنْ اٰيَاتِنَا الْكُبْرَى ۝
 ۲۳۔ تاں جوتیکوں اساں اچھے وچے نشان
 بڑکھاوے۔
- اِذْهَبْ اِلٰى فِرْعَوْنَ اِنَّهُ ظَلَمٌ ۝
 ۲۵۔ توں فرعون دو وچ بے شک او منہ دور
 سقی گئے
- قَالَ رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي ۝
 ۲۶۔ موسیٰ آکھئے اے میڈے رب میڈا سینہ
 کھول بڑے۔
- وَيَتَّبِعْنِي اَمْرِي ۝
 ۲۷۔ تے میڈا کم میڈے کیتے سوکھا کر بڑے۔
- وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِنْ لِسَانِي ۝
 ۲۸۔ تے میڈی زبان دی بگنڈھ وی کھول بڑے۔
- يَفْقَهُوا قَوْلِي ۝
 ۲۹۔ او میڈی گال سمجھ سگن۔
- وَاجْعَلْ لِي وَزِيرًا مِنْ اَهْلِي ۝
 ۳۰۔ تے میڈے سکیں وچو میڈے کیتے وزیر بنا۔
- هُرُونَ اَخِي ۝
 ۳۱۔ ہارون کوں (او) میڈا بھرا۔
- اَشْدُدْ يَدَیْ اَزْدِي ۝
 ۳۲۔ اونڈے نال میڈی طاقت ودھا۔
- وَاشْرِكْهُ فِي اَمْرِي ۝
 ۳۳۔ تے اونکوں میڈے کم وچ شریک کر۔
- كَيْ نَسِيَّكَ كَثِيرًا ۝
 ۳۴۔ تاں جو اساں تیبڈی بہوں ماری پاکیزگی بیان
 کردوں۔
- وَنَذْكُرَكَ كَثِيرًا ۝
 ۳۵۔ تے تیکوں بہوں یاد کردوں۔
- اِنَّكَ كُنْتَ بَصِيْرًا ۝
 ۳۶۔ بے شک توں ساکوں بڑہائیں۔
- قَالَ قَدْ اُوْتِيتَ سَوْلِكَ يٰمُوسٰی ۝
 ۳۷۔ اوں آکھئے اے موسیٰ جوتیں منگے تیکوں بڑے
 بڑتا گئے۔
- وَلَقَدْ مَنَّا عَلَیْكَ مَرَّةً اُخْرٰی ۝
 ۳۸۔ اساں تیبڈے اتے بڑو جھی دفعہ احسان کریدی
 پئے ہیں۔
- اِذْ اَوْحَيْنَا اِلٰی اَمِيْنِكَ مَا يُوحٰی ۝
 ۳۹۔ جڈاں اساں تیبڈی ما کوں وحی کیتی ہائی جو وحی کرڈ
 اوں ویلے ضروری ہا۔
- اِنْ اَنْذَرْتَهُ فِی السَّابُوتِ ۝
 ۴۰۔ جو توں انیکوں صندوق وچ رکھ ولا انیکوں

فَاقْبِذْ فِيهِ ذِي النِّيعِ ثَلَاثَةً اَيُّهَا الْمَسْكِينُ بِالسَّاحِلِ
بِأَخْذِهِ عَذُوْنِي وَ عَذُوْلَهُ وَ
اَلْقَيْتْ عَلَيْكَ مَحَبَّةً مِّنِّيْ هَ وَ لِنَصْنَعِ
عَلَيْ عَيْنِي ۝

اِذْ تَنَنِيْ اَخْخَكَ فَتَقُوْلُ هَلْ اَدُلُّكُمْ
عَلٰی مَنْ يَّكْفُلُهُ فَرَجَعْنَاكَ اِلٰی اَهْلِكَ
كِي تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ وَ تَتَلَّ
نَفْسًا فَنَجَّيْنَكَ مِنَ الْغَيْرِ وَ فَتَنَّاكَ
فُتُوْنًا ۖ فَلَمَّا بَلَغْتَ مِصْرَ بَنِي اِهْلٍ مَدِيْنَةً
نَّعَمْ حَبَّتْ عَلٰی قَدْرِ يُّوْسٰى ۝

وَاضْطَنَعْنَاكَ لِلنَّفْسِي ۝

اِذْ هَبْتَ اَنْتَ وَ اَخُوكَ بِالنِّبْيِ وَلَا تَبَيَّنَا فِي ذِكْرِى ۝

اِذْ هَبَّا اِلٰی فِرْعَوْنَ اِنَّهُ كَانَ
فَقُوْلًا لَهُ قَوْلًا لِّئِيَّا لَعَلَّ يَتَذَكَّرُ اَوْ يَنْشَى ۝

فَاَلَا رَبَّآ اِنَّا نَخَافُ اَنْ يُفْرِطَ عَلَيْنَا اَوْ اَنْ
يَّطْلُعِ ۝

فَاَلَا رَبَّآ اِنَّا نَخَافُ اَنْ يُفْرِطَ عَلَيْنَا اَوْ اَنْ
يَّطْلُعِ ۝

فَاَلَا رَبَّآ اِنَّا نَخَافُ اَنْ يُفْرِطَ عَلَيْنَا اَوْ اَنْ
يَّطْلُعِ ۝

فَاَلَا رَبَّآ اِنَّا نَخَافُ اَنْ يُفْرِطَ عَلَيْنَا اَوْ اَنْ
يَّطْلُعِ ۝

دریا وچ سٹ گھٹ دل دریا انیکوں کنہی تیں چا
سیسی انیکوں میڈا تے اوندرا دشمن پکڑ گھنسی تے
میں اپنے ولو تید بڑے دل وچ محبت پا ڈتی۔ تے
تاں جو توں میڈی اکھیں دے سامنے پلے۔

۴۱۔ جبڑاں تید بڑی بھین ٹردی دیندی ہائی تے
آہدی پئی ہائی کیا میں تہا کوں اور تیریت ڈساں
جیڑھی انیکوں پالے دل اساں تیکوں تید بڑی ما
دو ولا پٹھے سے تاں جو اوندیاں اکھیں ٹھڑھیاں
تھیون تے مونجھی نہ تھیوے تے تیں بک جان
کوں قتل کر ڈتا ہا دل اساں تیکوں اس غم کنیں
وی بچایا ہا تے تیکوں پہوں سارے امتحانیں
نال آزمائے توں کئی سال مدین دے کوں وچ
رہ گئیں دل توں اے موسیٰ اس قابل تھیں۔

۴۲۔ تے اساں تیکوں اپنے کیتے چن گئے۔
۴۳۔ توں تے تید بڑا بھرا میڈے نشان گھن کے
کے ونجو تے یڈے ذکر وچ سستی نہ کرو۔
۴۴۔ تہاں ڈو ہیں فرمون دو ونجو بے شک او
منہ زور تھی گئے۔

۴۵۔ تہاں ڈو ہیں اوندے نال آرام نال گال
کراہے تھی سگدے جو اونصیت پکڑے یا ڈرے
۴۶۔ انہیں آکھیا اے ساڈے رب بے شک
اساں ڈر دے ہیں جو او ساڈے اتے زیادتی
کے یاستی کرے۔

۴۷۔ اوں آکھیا تہاں نہ ڈرو بے شک میں ڈروناہیں
نال ہاں میں سندا وی ہاں تے ڈرہا وی ہاں۔

۴۸۔ تہاں ڈو ہیں اوندو ونجو تے آکھو بے شک اساں

اِسْرَآءِیْلَہٗ وَلَا تُعَذِّبْهُمْ قَدْ جِئْنَاكَ بِآیَۃٍ مِّنْ
رَّبِّکَ وَالسَّلَامُ عَلَیْہِ ۝۱۰ اَتَّبِعَ الْہُدٰی ۝۱۰

ہو میں تیرے رب سے رسول ہیں۔ بنی اسرائیل کوں
ساڑے نال پھڑتے انہیں کوں عذاب نہ دے۔

اِنَّا قَدْ اُوْحِیَ اِلَیْنَا اَنَّ الْعَذَابَ عَلٰی مَنْ کَذَبَ
وَتَوَلٰی ۝۱۱

۴۹۔ بے شک ساڑوے دی گئی گئی جو جبرہا جھٹلیسی
تے منہ پھریسی اوندے لے عذاب اوسی۔

قَالَ فَمَنْ رَّبُّکُمَا یٰۤیٰوَسٰی ۝۱۲

۵۰۔ اوں آکھئے اے موسیٰ تساں ہوتا ہیں دارب کون۔

قَالَ رَبُّنَا الَّذِیْ اَعْطٰی کُلَّ شَیْءٍ حَلَقَہٗ ثُمَّ ہَدٰی ۝۱۳

۵۱۔ اوں آکھئے ساڈا رب اوہے جیہیں ہر شے پیدا
کیتی ۝ ول اوں کوں رستہ ڈکھالیں۔

قَالَ فَمَا بَالُ الْقُرُونِ الْاُولٰی ۝۱۴

۵۲۔ اوں آکھئے پہلے لوکیں دا کیا حال۔

قَالَ عَلِمْنَا عِنْدَ رَبِّنَاۤیْ فِیْ کِتٰبٍ لَا یُغٰیظُ رَبَّنَا
وَلَا یَنْسِی ۝۱۵

۵۳۔ حضرت موسیٰ آکھئے اوندہ علم میڈے رب
کنیں کتاب وح موجود نہ تھو کہدے میڈا رب تے
نہ جھلدے۔

الَّذِیْ جَعَلَ لَکُمُ الْاَرْضَ مَهَدًا وَّ سَلَکَ لَکُمْ
فِیْہَا سُبُلًا وَّ اَنْزَلَ مِنَ السَّمَآءِ مَآءً فَاَخْرَجْنَا
بِہٖۤ اَزْوَاجًا مِّنْ تَحَاتٍ شَتٰی ۝۱۶

۵۴۔ جیہیں تہاڑے کیتے زمین و چھائی ۝ تے اوندے
وح تہاڑے کیتے رستے کدھنسی تے نھر کنیں پانی
بہانے سی ول اساں اوندے نال کئی قسمیں دیاں
ہوئیں دے جوڑے کڈھینے۔

کُلُّوْا وَاَزْعَوْا اَنْعَامَکُمْ اِنَّ فِیْ ذٰلِکَ لَاٰیٰتٍ لَّاُولِی
الْبَہْی ۝۱۷

۵۵۔ کھاؤ تے اپنے ڈنگریں کوں چراؤ بے شک
ایندے وح عقل والے لوکیں کیتے ہوں نشان۔

مِنْہَا خَلَقْنٰکُمْ وَّ فِیْہَا نُعِیْدُکُمْ وَّ مِنْہَا نُخْرِجُکُمْ
تَارَۃً اُخْرٰی ۝۱۸

۵۶۔ ایں زمین وح پیدا کیتے ایندے وح اساں
ولا تہا کوں لیسوں تے ولا ڈو جھی دفعہ ایندے وح
تہا کوں کڈھیں۔

وَلَقَدْ اَرٰیۡنَہٗ اٰیٰتِنَا کُلَّہَا فَکَذَّبَ وَاَبٰی ۝۱۹

۵۷۔ اساں فرمون کوں سارے نشان ڈکھائے اوں
جھٹلائے تے انکار کیتے۔

قَالَ اِجْمَعْنَا لِنُخْرِجَکَ مِنْ اَرْضِنَا یَسْحَرِکَ

۵۸۔ آکھیں اے موسیٰ کیا ساڈو ایں واسطے آئیں

يُؤَسِّى ۵۸

جو توں ساکوں ساڑے ملک کنیں اچھے جادو نال
کڑھ جڑیوں ۔

فَلَمَّا تَبَيَّنَكَ بِسِحْرِ مِثْلِهِ فَأَجْعَلَ بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ
مَوْعِدًا لَا نَخْلِفُهُ نَحْنُ وَلَا أَنْتَ مَكَاثًا
سُوئے ۵۹

۵۹ - سہن اساں وی ضرور تیردو جادو اچھو جیہاں
گھن اوسوں تے توں اچھے تے ساڑے درمیان وعدے دی جا
مقرر کرنہ اساں چھو تے ہمسوں تے نہ توں برابر
دی جا ہوئے ۔

قَالَ مَوْعِدُكُمْ يَوْمَ الزَّيْنَةِ وَأَنْ يُخْشَرَ النَّاسُ
ضَحٰی ۶۰

۶۰ - موسیٰ اکھئے تہاڑے وعدے دا ڈینہہ عید دا
تے کانے ڈینہہ دے کوں کوں کٹھا کیتا ونجے۔
۶۱ - فرعون ٹر پئے تے اٹھیاں تدبیراں کھیاں
کر کے موسیٰ کنیں آگئے ۔

فَتَوَلَّىٰ فِرْعَوْنُ فَجَمَعَ كَيْدَهُ ثُمَّ أَتَىٰ ۶۱

۶۲ - انہیں کوں موسیٰ اکھئے ہلاک قیومو اللہ تے کوڑ
نہ گھڑو ناں تاں تہا کوں عذاب پیہہ سٹسی تے جیرھا
تے کوڑ ہدھسی او نا کام تھیندے ۔

قَالَ لَهُمُ مُوسَىٰ وَايَكُمْ لَا تَقْتُلُوا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا
يُسْحِتْكُمْ بِعَدَابٍ وَقَدْ خَابَ مِنْ أَفْوَاتِهِ ۶۲

۶۳ - او ایں معاملے وچ آپت وچ بھڑپین تے
لک کے منصوبے بناؤں پئے گئیں ۔

فَتَنَادَعُوا أَمْرَهُم بَيْنَهُمْ وَأَسْرُوا النَّجْوَىٰ ۶۳

۶۴ - انہیں اکھئے اے جڑو میں جادو گر ن تے چاہن
جو تہا کوں اچھے جادو زور نال تہاڑے ملک کنیں
کڑھن تے تہاڑے جڑاڑے چنگے مذہب کوں تباہ
کر ڈیوں ۔

قَالُوا إِنْ هَٰذِهِ سُلْحُونٌ يُرِيدُونَ أَنْ يُخْرِجُكُمْ
مِنْ أَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِمْ وَيَذْهَبَ بِطَرِيقَتِكُمُ الْمُثَلَّةِ ۶۴

۶۵ - تہاں اٹھیاں تدبیریں سوچ گھنوں تہاں
کٹھے تھی کے او جیرھا آج جڑاڑھا تھی گیا او
کامیاب تھی ویسی ۔

فَاجْبِعُوا كَيْدَكُمْ ثُمَّ اسْتَوَا صَفًّا وَقَدْ أَفْلَحَ
الْيَوْمَ مِنَ السُّعْتِ ۶۵

۶۶ - انہیں اکھئے موسیٰ کیا توں سٹیدیں یا اساں
پہلے سٹن والے ہوں ۔

قَالُوا يَمُوسَىٰ إِمَّا أَنْ تُلْقَىٰ وَإِمَّا أَنْ نَكُونَ أَوَّلَ
مَنْ أُلْقَىٰ ۶۶

۶۷ - حضرت موسیٰ اکھئے تہاں سٹوہوں ویلے
انہیں دیاں ورھیاں تے سوٹے جادو دی وجہ کنیں

قَالَ بَلْ أَلْقُوا فَإِذَا جِئَالَهُمْ وَعَصِيَّتُهُمْ يُخَيَّلُ
إِلَيْهِ مِنْ سِحْرِهِمْ أَنَّهَا تَنَزَّلُ ۶۷

ایوں بگدے بہن جیویں در کردے پین -

۶۸۔ حضرت موسیٰ اپنے دل و جگر محسوس کیتے

۶۹۔ اسان آکھئے نہ ڈربے شک توں ڈاڑھا ہوں

۷۰۔ جیرا سوٹا تید بے سچے ہتھ و جح او سٹ

جو انہیں بنائے اونکوں نگل ویسی بے شک انہیں

جادو دی تدبیر بنائی تے جادوگر جتو دی آوے

تے جیویں آوے کامیاب نہیں تھیندا -

۷۱۔ جادوگر سجدے درج ڈھ پئے تے آکھونے

جو اسان موسیٰ تے ہارون دے خدا تے ایمان

انیندے ہیں -

۷۲۔ فرعون آکھئے میڈے حکم ڈیوٹ کنیں پہلے

تساں من بگدے بے شک اے تہاڈا اوڈا

جیئں تہاکوں جادو سکھائے میں تہاڈے ہتھ تے

پیراں خلاف ورزی دی وجہ نال ضرور کپسیاں

تے میں تہاکوں کجھی دے منڈھ نال ضرور پچھاسیاں

ڈیساں تے تہاکوں پتہ لگ ویسی جو اسان وچو

کون ڈاڑھا تے باقی رہ و بچن والا عذاب

ڈے سبگدے -

۷۳۔ انہیں آکھئے جو نشان ساڈو آئیں انہیں

دے مقابلے و جح اسان تیکوں کجھ نئے سمجھدے

تے نہ اپنے پیدا کرٹ دالے دے مقابلے و جح توں

جیرا زور لیندیں لاگھن بے شک توں این دنیاوی

زندگی کوں مکا سبگدیں -

۷۴۔ بے شک اسان اپنے رب تے ایمان گھن

آئے ہیں تاں جو او ساڈے گناہ بخشے تے اوں

گناہ کوں وی بخشے جیرا تیں ساکوں جادو کیتے

فَأَوْجَسَ فِي نَفْسِهِ خِيفَةً مُّوسَى ۝۱۶

قُلْنَا لَا تَخَفْ إِنَّكَ أَنْتَ الْأَعْلَى ۝۱۷

وَأَلْقَى مَا فِي يَمِينِكَ تَلْفَفَ مَا صَنَعُوا إِنَّمَا صَنَعُوا

كَيْدٌ سِحْرٌ وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُ حَيْثُ أَتَى ۝۱۸

فَأَلْقَى السَّحَرَةُ سُجَّدًا قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ هَارُونَ

وَمُوسَى ۝۱۹

قَالَ آمَنْتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ أَدْنَا لَكُمْ

إِنَّهُ لَكَايِكُمْ الَّذِي عَلَيْكُمْ السَّحَرَةُ

فَلَا قِطْعَنَ أَيْدِيكُمْ وَأَنْجَلَكُمْ مِنْ خِلَافٍ

وَلَا وَصَلَبَكُمْ فِي جُدُوعِ النَّخْلِ وَلَتَعْلَمُنَّ

إِنَّا أَشَدُّ عَذَابًا وَأَنفَى ۝۲۰

قَالُوا لَنْ نُؤْتِيَكَ عَلَى مَا جَاءَنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَ

الَّذِي قَطَرْنَا فَاقْضِ مَا أَنْتَ قَاضٍ إِنَّا تَبَتُّنَا

هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا ۝۲۱

إِنَّا آمَنَّا بِرَبِّنَا لِنُغْفِرَ لَنَا خِلَافِنَا وَمَا أَكْرَهْتَنَا

عَلَيْهِ مِنَ السَّحَرِ وَاللَّهُ خَيْرٌ وَأَنفَى ۝۲۲

مجبور کیستے تھے اللہ سب سے پہلے چنگاڑے تھے باقی
رہیں والاء۔

۷۵۔ بے شک جیسا اپنے رب دو مجرم بن کے
اوسے بے شک اوندے کیستے دوزخ اوندے
وہج نہ مرسے نہ جیسی۔

۷۶۔ تھے جیسا مومن بن کے اوسے تے نیک
عمل کر جیسی انہیں لوگوں واسطے اپنے درجے ہیں۔

۷۷۔ ہمیشہ رہن والے باغن جنیدے وہج نہراں
وہندیاں ہوسن او اوندے وہج ہمیشہ رہن لے
اوند ابدلہ جیسا پاک رہسی۔

۷۸۔ تے اساں موسیٰ کوں وحی کیتی ہانی جو توں
اپنے بندس کوں را تو رات گھن و نہج تے سکے ہوئے
سمندر وہج انہیں واسطے رستہ بنا نہ تیکوں پہنچو
داڑ ہوئے تے نہ سمندر وہج (مفرق) پٹن داڑ ہوئے
۷۹۔ فرعون اپنے لشکرناں انہیں داڑ بچا کیتے تے سمندر انہیں
کوں چنگی طراں لگا ڈتے۔

۸۰۔ تے فرعون نے اپنی قوم کوں گمراہ کیا تے سدھا رستہ
نسی ڈسیا۔

۸۱۔ لے بنی اسرائیل اساں تہاکوں تہاڑے دشمن
کنیں بچایا ہاتے طور دے سجھ پاسے تہاڑے نال
وسدھ کیتا ہا۔ تے اساں تہاڑے اتے کھیاں تے
پھیرے لہائن

۸۲۔ تہاں کھاؤ جو اساں تہاکوں پاک چیزاں ڈتن
ایندے وہج زیادتی نہ کرو ناں تاں تہاڑے اتے
میڈی ناراضگی ہسی تے جنیدے اتے میڈی ناراضگی
لہندی او ڈھ پندے تے رُل دیندے۔

إِنَّهُ مَنْ يَأْتِ رَبَّهُ مُجْرِمًا فَإِنَّ لَهُ جَهَنَّمَ لَا
يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَى ۝

وَمَنْ يَأْتِهِ مُؤْمِنًا قَدْ عَمِلَ الصَّالِحَاتِ فَأُولَٰئِكَ
لَهُمُ الدَّرَجَاتُ الْعُلَى ۝

جَنَّتٌ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ
فِيهَا ۚ ذَٰلِكَ جَزَاءُ مَنْ تَزَكَّى ۝

وَلَقَدْ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَسْرِ بِعَبَادِي فَأَخْرَبَ
لَهُمْ طَرِيقًا فِي الْبَحْرِ يَبَسًا لَا تَخَفُ دَرَكًا وَلَا
تَخْشَى ۝

فَاتَّبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ وَبُجُودِهِ فَنُفِثَهُمْ مِنَ الْيَمِّ
مَا غَشِيَهُمْ ۝
وَأَضَلَّ فِرْعَوْنُ قَوْمَهُ وَمَا هَدَىٰ ۝

بَنِي إِسْرَءِيلَ قَدْ أَنْجَيْنَاكَ مِنْ عَدُوِّكَ وَ
وَعَدْنَاكَ حَاجِبَ الظُّلُمِ الْأَيْمَنِ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ
الْمَنَ وَالسَّلَوى ۝

كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَلَا تَطْغَوْا فَبِعَذَابِنَا
عَلَيْكُمْ غَضَبِي ۚ وَمَنْ يَحْلِلْ عَلَيْهِ غَضَبِي فَقَدْ
هُوَ ۝

وَأَنِّي لَغَفَّارٌ لِّمَن تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدَى ۝۸۳

۸۳۔ تے بے شک میں بہوں بخشش والا ہوں
اوندے کہتے جیرھا توبہ کرے تے مئے تے نیک
کم کرے تے دل ہدایت پاوے۔

وَمَا أَجَلَكَ عَنْ قَوْمِكَ يٰمُوسَىٰ ۝۸۴

۸۴۔ اے موسیٰ توں قوم کوں چھوڑ کے اتنی
جلدی کڈے آگئیں۔

قَالَ هُمْ أُولَاءِ عَلَىٰ أَثَرِي وَعَجِلْتُ إِلَيْكَ رَبِّ لِتُعَذِّبَنِی ۝۸۵

۸۵۔ اوں آکھئے او میڈے پھواندے پن تے
میں تیڈو ات گالہوں جلدی آیاں اے میڈے
رب تاں جو توں خوش تھیویں۔

قَالَ فَإِنَّا قَدْ فَتَنَّا قَوْمَكَ مِنْ بَعْدِكَ وَأَضَلَّهُمُ السَّامِرِيُّ ۝۸۶

۸۶۔ اوں آکھئے بے شک اساں تیڈی قوم کوں تیلے
بعد امتحان وچ پاڑتے تے ہک سامری انہیں
گمراہ کہتے۔

فَرَجَّ مُوسَىٰ إِلَىٰ قَوْمِهِ غَضَبًا أَن سَقَاةً قَالَ
يَقَوْمُ أَلَمْ يَعِدْكُمْ رَبِّكُمْ وَعَدًّا حَسَنًا أَفَطَالَ
عَلَيْكُمْ الْعَهْدُ أَمْ أَرَدْتُمْ أَن يَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبٌ
مِّنْ رَبِّكُمْ فَأَخْلَفْتُم مَّوْعِدِي ۝۸۷

۸۷۔ موسیٰ اپنی قوم دو کاوڑ تے افسوس وچ
دل آئے تے آکھئے سی لے میڈی قوم کیا تھاڑے
رب تھاڑے نال چنگا وعدہ نہ کیتا ہا کیا تھاڑے
وعدے دے وقت وچ دیر تھی گئی ہائی یا تساں
چاہندے ہا دے جو تھاڑے اتے تھاڑے رب دا
غضب ہوے تے تساں میڈے وعدے دی خلاف
ورزی کیتی ۶۔

قَالُوا مَا أَخْلَفْنَا مَوْعِدَكَ بِمَلِكِنَا وَلَكِنَّا حَنِيتْنَا
أُزْأَرَا قَوْمَ زَيْنَةَ الْقَوْمِ فَقَدْ فَتَنَّاكَ فَكُذِّبَكَ الْفَى
السَّامِرِيُّ ۝۸۸

۸۸۔ انہیں آکھئے اساں تیڈے وعدے دی خلاف
ورزی اپنی مرضی نال نہیں کیتی اصل گال اے ہے جو
قوم دے گاہنیں دا جیرھا بار ساکوں چوایا گیا ہا اساں
اوکوں سٹ گھتے ایویں سامری دی سٹ گھتے۔

فَأَخْرَجَ لَهُمْ عِجْلًا جَسَدًا لَهُ خُورٌ فَقَالُوا هَذَا إِلَهُهُمْ
وَاللَّهُ مُوسَىٰ هَٰ فَسَىٰ ۝۸۹

۸۹۔ دل اوں انہیں کہتے ہک گالبا بنائے۔ جنیدے جسم وچ
پاکاں نکلدیاں ہن تے انہیں آکھئے اے تھاڑا تے
موسیٰ دا خدائے تے او بھل گئے۔

أَفَلَا يَرَوْنَ أَنَّهُ لَا يُرْجِعُ إِلَيْهِمْ قَوْلًا وَلَا يَمْلِكُ لَهُمْ

۹۰۔ کیا او بڑہے نہ ہن جو او انہیں دی کہیں گال دا

صَرَآؤَ لَا نَفْعَآ ۝۱۰

۴

جواب نہ ڈیندا ہاتے نہ انہیں کوں نفعان پچا سگدا ہاتے نہ نفع۔

وَلَقَدْ قَالَ لَهُمْ هُرُودٌ مِنْ قَبْلُ يَقَوْمُ إِنَّمَا فُتِنْتُمْ بِهِ وَإِنَّ رَبَّكُمُ الرَّحْمَنُ فَاتَّبِعُونِي وَأَطِيعُوا أَمْرِي ۝۹۱

۹۱۔ ہارون انہیں کوں موسیٰ دے آؤں کیں پہلے اکھ ڈتا ہا جو اے میڈی قوم ایندے نال تہا کوں امتحان وچ سنیا گئے بے شک تہا ڈارب رحمن تہاں میڈی پیروی کرو تے میڈا اکھن منو۔

قَالُوا لَنْ نَبْرَحَ عَلَيْهِ عَافِيَةً حَتَّىٰ يَرْجِعَ إِلَيْنَا مُوسَىٰ ۝۹۲

۹۲۔ انہیں اکھئے جو اسان او تیں ایندی عبادت کریں رہ ویسوں جے یں موسیٰ ساڈو ول نہ آوے

قَالَ يَهُرُودُ مَا مَنَّكَ إِذْ رَأَيْتَهُمْ ضَلُّوا ۝۹۳

۹۳۔ آؤں اکھئے اے ہارون کیں تیکوں ہکیا ہا جیلے تیں انہیں کوں گمراہ ڈٹھے۔

أَلَا تَتَّبِعُنِ أَنْعَمْتَ أَمْرِي ۝۹۴

۹۴۔ جوں توں میڈی پیروی نہ کریں کیا تیں میڈے حکم دی نافرمانی کیتی ء۔

قَالَ يَبْنَؤُمْ لَا تَأْخُذْ بِلِحْيَتِي وَلَا بِرَأْسِي ۝۹۵
خَشِيتُ أَنْ تَقُولَ فَرَّقْتَ بَيْنَ بَنِي إِسْرَآءِيلَ
وَلَمْ تَرْقُبْ قَوْلِي ۝۹۶

۹۵۔ اوں اکھئے میڈی ما دے پتر میڈی ڈاڑھی تے سر دے وال نہ پکڑ بے شک میں تے ڈڑاؤں جو توں اے اکھیں جو تیں بنی اسرائیل دے وچ اختلاف پا ڈتے تے میڈی گال دا خیال نوی رکھیا۔

قَالَ مِمَّا خَطَبُكَ يَٰمُوسَىٰ ۝۹۷

۹۷۔ موسیٰ اکھئے جو اے سامری تیں کیا کیتے۔

قَالَ بَصُرْتُ بِمَا لَمْ يَبْصُرُوا بِهِ فَقَبَضْتُ قَبْضَةً مِّنْ أَثَرِ الرَّسُولِ فَنَبَذْتُهَا وَكَذَلِكَ سَوَّكْتُ لِي نَفْسِي ۝۹۸

۹۸۔ اوں اکھئے میں او شے ڈٹھی ء جبریں انہیں نہیں ڈٹھی ول میں نبی دیاں کچھ گاہیں من گدھیاں تے دل انہیں کوں سٹ گھتیا تے میڈے دل ایں گال کوں چٹکا کر کے ڈکھالے ء۔

قَالَ فَاذْهَبْ فَإِنَّ لَكَ فِي الْحَيَوةِ أَنْ تَقُولَ لَا مِسَاسَ وَإِنَّ لَكَ مَوْعِدًا لَّنْ تُوْلَفَهُ وَانْظُرْ إِلَىٰ إِلَهِكَ الَّذِي ظَلْتَ عَلَيْهِ عَاكِفًا لَّنُحَرِّقَنَّهُ ثُمَّ لَنَنْسِفَنَّهُ فِي الْيَمِّ نَسْفًا ۝۹۹

۹۹۔ اوں اکھئے توں وچ تے تیڈے کیتے حکم لے ہے جو توں زندگی وچ اے اکھ ودا جو میکوں کوئی ہتھ نہ لاؤ تیڈے واسطے ہک مقرر وقت جیکوں توں اصلو نہ ٹال سگسیں تے توں ڈیکھ اپنے معبود دو

جنیدی توں عبادت کریندا رہ گئیں اساں انیکوں
ضرور سٹریسوں تے ول اینکوں سمندر وچ سٹ
گھتیسوں۔

۹۹۔ بے شک تہا ڈا خدا اللہ اوندے سوا پیا کوئی معبود
نئیں او ہر شے کول جائدے۔

۱۰۰۔ ایویں اساں تیبڑے اتے پہلے لوکیں دیاں خبراں
بیان کریندے ہں تے اچھے ولو اساں تیکوں قرآن
ڈرتے۔

۱۰۱۔ جیرھا ایں کنیں منہ پھیر گھنسی بے شک او
قیامت دے ڈینہہ وڈا بار چسی۔

۱۰۲۔ اے اوندے وچ ہمیشہ رہن تے قیامت
دے ڈینہہ انہیں کیتے اے اہرہوں ڈکھ ڈیوٹ
والا ہوسی۔

۱۰۳۔ جڈاں دھو تو وچلا ویسی اساں اول ڈینہہ
مجریں کول ایں حالت وچ اٹھیسوں جو انہیں
دیاں اکھیں نیلیاں ہوسن۔

۱۰۴۔ آپت وچ ہولے ہولے گاہیں کرین لساں صرف
ڈاڑھ صدیاں رہ گئے۔

۱۰۵۔ اساں ڈاڑھا جائدے ہں جو او آبدن جلیے
انہیں وچو ساریں کنیں چنگا آدمی اے آکھسی جو
تماں تھوڑا وقت رہ گئے۔

۱۰۶۔ اوتیں کنیں پہاڑیں دے متعلق پچھن توں
آکھ ڈے میڈا رب انہیں کول منڈھوپٹ کے
سٹ گھتیسوں۔

۱۰۷۔ تے انہیں کول بربریاں بنا کے چھوڑ ڈیسی۔
۱۰۸۔ نہ توں اوندے وچ ڈنگ ڈیکھسیں نہ اچائی۔

إِنشَاءً إِلَهُكُمْ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَسِعَ كُلُّ
شَيْءٍ عِلْمًا ۝۹۹

كَذَلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ مَا قَدْ سَبَقَ
وَقَدْ آتَيْنَكَ مِنْ لَدُنَّا ذِكْرًا ۝۱۰۰

مَنْ أَعْرَضَ عَنْهُ فَإِنَّهُ يَحْمِلُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وِزْرًا ۝۱۰۱

خَالِدِينَ فِيهِ وَسَاءَ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حِمْلًا ۝۱۰۲

يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ وَنَحْشُرُ الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ
زُرْقًا ۝۱۰۳

يَتَخَفَتُونَ بَيْنَهُمْ إِنْ لَبِثْتُمْ إِلَّا عَشْرًا ۝۱۰۴

نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ إِذْ يَقُولُ أَمْ لَهُمْ طَرِيقَةٌ
إِنْ لَبِثْتُمْ إِلَّا يَوْمًا ۝۱۰۵

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْجِبَالِ فَقُلْ يَنْسِفُهَا رَبِّي نَسْفًا ۝۱۰۶

فَيَذَرُهَا قَاعًا صَفْصَفًا ۝۱۰۷

لَا تَرَى فِيهَا عِوَجًا وَلَا أَمْتًا ۝۱۰۸

يَوْمَئِذٍ يَتَّبِعُونَ الدَّاعِيَ لَا عِوَجَ لَهُ وَخَشَعَتِ
الْأَصْوَاتُ لِلْخُسْفَىٰ فَلَا تُسْمَعُ إِلَّا هَمْسًا ﴿٩﴾

يَوْمَئِذٍ لَا تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ
الرَّحْمَنُ وَرِجَىٰ لَهُ قَوْلًا ﴿١٠﴾

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا
يُحِيطُونَ بِهِ عِلْمًا ﴿١١﴾

وَعَنَتِ الْوُجُوهُ لِلْحَيِّ الْقَيُّومِ وَقَدْ خَابَ مَنْ حَمَلَ
ظُلْمًا ﴿١٢﴾

وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الظَّالِمَاتِ لَهُ مَوْمِنٌ وَلَا يُخَفُّ
ظُلْمًا وَلَا هَضْمًا ﴿١٣﴾

وَكَذَٰلِكَ أَنزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا وَصَرَّفْنَا فِيهِ مِنَ
الْوَعِيدِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ أَوْ يُحْدِثُ لَهُمْ ذِكْرًا ﴿١٤﴾

فَقُلْ اللَّهُ أَمْلِكُ الْحَيَّ وَلَا تَعْجَلْ بِالْقُرْآنِ
مِنْ قَبْلِ أَنْ يُقْضَىٰ إِلَيْكَ وَحْيُهُ وَقُلْ ذِذْنِي
عِلْمًا ﴿١٥﴾

وَلَقَدْ عَهِدْنَا إِلَىٰ آدَمَ مِنْ قَبْلِ قَنُوسٍ وَلَمْ يَجِدْ
لَهُ عِزْمًا ﴿١٦﴾

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ
آبٰی ﴿١٧﴾

۱۰۹۔ اوں ڈیہہ لوک سبڑن والے دے چھوٹ
پوسن تے اونڈی تعلیم وچ کوئی ڈنگ نہ ہوسی تے رحمن
خدا دے سامنے انہیں دیاں آوازاں جھکیاں تھی و لیسن
تے سوائے کھسچھس دے کوئی آواز نہ سنیں۔

۱۱۰۔ اوں ڈیہہ کہیں دی شفاعت فائدہ نہ ڈیسی سوائے
اونڈے جیکوں رحمن خدا اجازت ڈیڈیسی تے اونڈی گال
تے اورامنی ہوسی۔

۱۱۱۔ جو اونڈے اگورے اونکوں چاندے تے جو اونڈے
پچورے اونکوں دی اونڈے علم کول او گھرانیں پاسگدے۔

۱۱۲۔ تے زندہ تے قائم رہوں والے خدا کیتے چرے بھگتے
پے ہوسن تے جیوں ظلم کیتا ہوسی او ناکام تھی ویسی۔

۱۱۳۔ تے جیرے نیک کم کریسن تے مومن ہوسن اونڈے
کہیں ظلم کنین ڈرسن تے نہ حق کھوین کنیں۔

۱۱۴۔ تے ایویں اساں قرآن کول عربی وچ بہائے تے
انڈے وچ ہر قسم دیاں ڈراون آیاں گالیں کھول
کے بیان کر ڈتن تاں جو او متقی بنن یا انہیں کول خدا
دے ذکر دانواں طریقہ ڈسے۔

۱۱۵۔ بادشاہ تے سچا اللہ سنیں ہوں اچی شان والا
تے توں جلدی کنیں کم نہ گھن این کنیں پہلے جو قرآن دی
وحی تیبے آتے پوری کر ڈتی ونجے ہا اسے آہدارہ
آے میڈے رب میڈے علم کول ودھا۔

۱۱۶۔ اساں آدم کنیں این کنیں پہلے ہک وعدہ گدھا ہا
تے او بھل گیا تے ساکوں پتہ ہا جو اونڈا انیکوں توڑن
دا ارادہ نہ ہا۔

۱۱۷۔ تے اساں فرشتیں کول آکھیا جو آدم کول سجدہ
کرو ایہیں دے سوا باقی ساریں سجدہ کیتا۔ اوں

انکار کیتا۔

۱۱۸۔ تے اساں آکھئے اے آدم بے شک اے تیبڑا
تے تیبڑی زال دا دشمن تال ڈوناہیں کوں جنت وچو
نہ کڈھ بڑیوے ول توں معیبت وچ پئے وچیں۔

۱۱۹۔ بے شک تیبڑے واسطے اے ہے جو توں ایندے
وچ نا بلوکارہیں تے نہ نیلگا۔

۱۲۰۔ تے بے شک نہ ترسا تے نہ دھپ وچ ستریں۔

۱۲۱۔ شیطان اوندے دل وچ اے وسواس پاڑتے
تے آکھیں اے آدم کیا میں تیکوں ہمیشہ رہن
والا ون ڈساں تے ایجھی بادشاہی جیڑی کڈاں نہ سکے۔

۱۲۲۔ انہیں ڈوناہیں اوندے وچو کھا گدھا انہیں دیاں
کمزوریاں انہیں تے ظاہر تھی گیاں تے بہشت دے
پتیریں نال او ڈوناہیں اٹھے آپ کوں ولہیٹل پئے
گئیں۔ تے آدم اٹھے رب دی نافرمانی کیتی تے سدے
رستے کنیں بٹ گیا۔

۱۲۳۔ ول اوندے رب اونکوں چن گدھا تے اوندے
اتے رحمت کیتی تے ہدایت ڈتی۔

۱۲۴۔ اوں آکھئے تال سارے اتھو نکل وچو تہاڑے
وچو کچھ نہیں دے دشمنن جے تہاڑو میڈی ہدایت آوے
تے جیڑا میڈی ہدایت دی پیروی کریسی نہ تے
اؤگراہ تھیسے تے نہ او ہلاک تھیسے۔

۱۲۵۔ تے جیڑا میڈے ذکر کنیں منہ پھیر گھنسی تے
بے شک اوندے کیتے ڈکھی زندگی تے قیامت دے
ڈینہ اونکوں اندھا کر کے اٹھیسوں۔

۱۲۶۔ او اے آکھسی اے میڈے رب تیں میکوں
اندھا کیوں اٹھائے میں تے چنگا بھلا ڈیکھ سگداہم۔

فَعَلْنَا يَادُمْرُ إِنَّ هَذَا عَدُوُّكَ وَلِزَوْجِكَ فَلَا
يُخْرِجُكُمَا مِنَ الْجَنَّةِ فَتَنْتَفِي ۝۱۱۸

إِنَّ لَكَ أَلَّا تَجُوعَ فِيهَا وَلَا تَعْرَى ۝۱۱۹

وَأَنَّكَ لَا تَظْمَأُ فِيهَا وَلَا تَصْحَى ۝۱۲۰

فَوَسَّوَسَ إِلَيْهِ الشَّيْطَانُ قَالَ يَادُمْ هَلْ أَدُلُّكَ عَلَى

شَجَرَةٍ الْخُلْدِ وَمُلْكٍ لَا يَبُلُ ۝۱۲۱

فَأَكَلَا مِنْهَا فَبَدَّتْ لَهُمَا سَوَاقُهُمَا

وَلَطَفَا يَخْصِفْنَ عَلَيْهِمَا مِنْ ذَرْقِ الْجَنَّةِ
وَعَصَى آدَمُ رَبَّهُ فَغَوَى ۝۱۲۲

ثُمَّ اجْتَنَبَهُ رَبُّهُ فَتَابَ عَلَيْهِ وَهَدَى ۝۱۲۳

قَالَ اهْبِطَا مِنْهَا جُنُبًا لَبِغُصَكُمُ لَبِغُصَ عَدُوٍّ فَأَمَّا

يَا نَبَاتِكُمْ مَتَى هَدَىٰ هَٰ فَمَنِ اتَّبَعَ هَٰ اے فَلَآ
يُضِلُّ وَلَا يَشْفَىٰ ۝۱۲۴

وَمَنْ أَعْرَضَ عَنْ ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا

وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ آغْلَىٰ ۝۱۲۵

قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِي أَعْمَى وَقَدْ كُنْتُ بَصِيرًا ۝۱۲۶

قَالَ كَذَلِكَ أَتَتْكَ آيَاتُنَا فَنَسِيتَهَا ۖ وَكَذَلِكَ الْيَوْمَ تُنْسَى ۝۱۲۷

۱۲۷۔ او آکھسی ایویں ہے تیبڑے کو لو ساڈیاں آیتاں
آیاں ہن تیں انہیں کوں بھلا ڈتا آج اساں ایویں
تیکوں بھلندے ہیں۔

وَكَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ أَسْرَفَ وَلَمْ يُؤْمِنْ بِآيَاتِ رَبِّهِ
وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَدُّ وَأَبْقَى ۝۱۲۸

۱۲۸۔ تے اساں ایویں سزا ڈیندے ہیں جیرھا
حد کنیں ودھدے تے جیرھا اپنے رب دی آیات
تے ایمان نہیں انیندا تے آخرت دا عذاب ہوں
سخت تے باقی رہن والا۔

أَفَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنَ الْقُرُونِ
يَنتَشُونَ فِي صُلْحِهِمْ ۚ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّأُولِي
النُّبُوَّةِ ۝۱۲۹

۱۲۹۔ کیا انہیں کوں ایندے نال ہدایت نہیں ملی
جو اساں انہیں کنیں پہلے ہوں ساری قومیں کوں
ہلاک کیتا اے انہیں دے گھریں وچ ٹردے دن
بے شک ایندے وح عقل آلیں کیتے نشان۔

وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَكَانَ لِزِمَامِ وَاجِلٍ
مُّسَمًّى ۝۱۳۰

۱۳۰۔ تے جے تیبڑے رب و لو ہک لال نہ تھی جوے
ہاتے اوند دقت مقرر نہ تھیا جوے ہاتے اے
عذاب انہیں کوں چمٹیا رہ وچے ہا۔

فَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ
رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ
غُرُوبِهَا ۚ وَمِنْ أَنَايِ الْبَلِّ قَسِّحْ
وَأَطْرَافَ النَّهَارِ لَعَلَّكَ تَرْضَىٰ ۝۱۳۱

۱۳۱۔ جیرھا کچھ اے آبدن توں اوندے تے صبر کرتے
اپنے رب دی تعریف نال پاکیزگی بیان کرتے سمجھ
نکلن کنیں پہلے بڈن کنیں دی پہلے تے رات دے
حصیں وچ پاکیزگی بیان کرتے ڈیندے دے حصیں
وح وی تاں جو توں خوش رہیں۔

وَلَا تَدْنِ عَيْنُكَ إِلَىٰ مَا مَعَ تَابِهِ ۚ أَزْوَاجًا هُمْ
زُهْرَةُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۚ لَا تَفْتَنَهُمْ فِيهِ ۚ وَرِزْقُ رَبِّكَ
خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ ۝۱۳۲

۱۳۲۔ توں اپنے ڈوہیں اکھیں نال اوندو نہ گھور
جنہیں کوں اساں دنیا دا سامان ڈتے دنیا دے
سوٹھپ کیتے انہیں وچو انہیں دیاں زالیہ ہن تاں
جو اساں آزمائش کروں تے تیبڑے رب دا رزق
چنگا تے باقی رہن والا۔

وَأْمُرْ أَهْلَكَ بِالصَّلَاةِ وَاصْطَبِرْ عَلَيْهَا ۚ لَا تَسْأَلْكَ
رِزْقًا ۚ نَحْنُ نَرْزُقُكَ وَالْعَاقِبَةُ لِلتَّقْوَىٰ ۝۱۳۳

۱۳۳۔ تے اپنے گھر والیں کوں نماز دا حکم ڈے تے
خود وی قائم رہ اساں تیں کنیں رزق نئے منگدے

اساں تیکوں رزق ڈیندے ہیں تے چنگا انعام پر پگھاری
والا ۱۰۔

۱۳۴۔ تے او آہن جو آپٹے رب کنیں ساڈو کوئی
نشان کیوں نہیں گھن اندا کیا انہیں دو انجھا نشان نہیں
آیا جیرھا پہلی کتابیں وچ مہان تھئے۔

۱۳۵۔ تے جے اساں انہیں کوں ایں رسول دے
آوٹ کنیں پہلے عذاب نال ہلاک کر ڈیوں ہا تے دل
او آکھن ہا لے ساڈے رب تیں ساڈو رسول کیوں
نہ پٹھیا ہا اساں تیڈی آیات پیروی کروں ہا ایں
کنیں پہلے جو اساں ذیل تے بے عزت تھیو دوں ہا۔

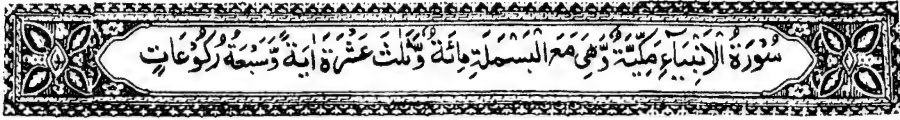
۱۳۶۔ توں آکھ ڈے ہر کوئی انتظا کریندا پئے ول
تساں وی انتظا کر دو تما کوں جلدی پتہ لگ دیسی جو
کون سرے رستے آلاء تے کون ہدایت پاوٹ
والا ۱۰۔

وَقَالُوا لَوْلَا يُأْتِنَا بِآيَةٍ مِنْ رَبِّهِ أَوَلَمْ تَأْتِهِمْ
بَيِّنَةٌ مَا فِي الصُّحُفِ الْأُولَى ۝

وَلَوْ أَنَّا أَهْلَكْنَاهُمْ بِعَذَابٍ مِنْ قَبْلِهِ لَقَالُوا رَبَّنَا
لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ آيَاتِكَ مِنْ قَبْلِ
أَنْ نَذِلَّ وَنَخْزَى ۝

قُلْ كُلٌّ مُتَرَبِّصٌ فَتَرَبَّصُوا فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ أَضَلَّ
الضُّلَّاتِ السَّوِيَّ وَمَنِ اهْتَدَى ۝

پچ

سورة انبیاء مکی ۷۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۱۳ آیات تے ست رکوع ان۔

- ۱۔ شروع کریندال اللہ دے ناں نال جبرحان منگئے دیون
والا تے دل دل رحم کرٹ والا ۷۔
- ۲۔ لوکین کنیں حساب گھنٹ دا وقت کو لہو آگئے تے
او غفلت وچ منہ پھریندے ویندن۔
- ۳۔ انہیں دے رب ولو کوئی نواں ذکر انہیں دوئیں
اندا سوائے ایندے جو اوکوں او سڈن تے کھلدن
تے مذاق کریندن۔
- ۴۔ انہیں دے دل غافلن تے محک تے مشورے کریندن
او جنہیں ظلم کیتے تے آہدن کیا لے تساں جیہاں آدمی
نہیں کیا تساں ایندے جادو وچ پھس دیو تے
تساں بڈہرے پئے ۷۔
- ۵۔ حضور نے فرمائے جو میڈا رب جائدے انہیں کالیں کول
جبرحیاں زمین تے آساں وچ تھیندن۔ تے او بہوں
سنٹن والا تے بہوں جائن والا ۷۔
- ۶۔ جھوٹے آکھئے نیں جو اے پیٹھے سیدھے خواہن
اے آبلو چا بٹائسی تے اے شاعر۔ اے ساڈو اوہیں
نشان گھن آوے جیویں پہلے رسول پیٹھے گین۔
- ۷۔ انہیں کنیں پہلے دی اسان دستیاں تباہ کیتن جنہیں
ایمان آندا ماتے کیا لے من گھسن۔
- ۸۔ اسان تیں کنیں پہلے مردیں کول ہی رسول بنا کے
پیٹھے سے اسان انہیں دوو جی کریندے ہا سے جے
تساں نوہے جائدے تے انہیں کنیں پچھ گھنوں۔
- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۱
اِقْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ
مُعْرِضُونَ ۲
مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ ذِكْرٍ مِنْ رَبِّهِمْ مُحَدَّثٍ اِلَّا اسْتَمَوْهُ
وَهُمْ يَلْعَبُونَ ۳
لَا هِيَةَ قُلُوبُهُمْ وَاسْرَوْا النَّجْوَى الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا
هٰذَا هَدًى اِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ فَاتَّبَعُوْا السَّيْئِرَ وَانْتُمُ
تُبْصِرُوْنَ ۴
قُلْ رَبِّي يَعْلَمُ الْقَوْلَ فِي السَّمَاءِ وَالْاَرْضِ وَهُوَ
السَّمِیْعُ الْعَلِیْمُ ۵
بَلْ قَالُوْا اَضْعَافُ اَحْلَامٍ بَلْ اِفْتَرٰهُ بَلْ هُوَ شَاعِرٌ
فَلْيَايِتْنَا بِآيٰتِهٖ كَمَا اُرْسِلَ الْاَوَّلُونَ ۶
مَا اٰمَنْتُ قَبْلُھُمْ مِنْ قَرْيَةٍ اَهْلَكْنٰھَا
اَفْھُمْ يُؤْمِنُوْنَ ۷
وَمَا اَرْسَلْنَا قَبْلَكَ اِلَّا رِجَالًا نُّوْحِیْ اِلَیْھِمْ فَسَلُّوْا
اَهْلَ الدِّیْنِ اِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُوْنَ ۸

- ۹۔ اسل انہیں دا ایجھا جسم نہ بنایا با جو او کھاتا نہ
کھندے تے نہ او ہمیشہ رہن والے ہن۔
- ۱۰۔ اسل جیرھا وعدہ انہیں نال کیتا با او پورا کر ڈتا
تے اسل انہیں کول نجات ڈتی تے اجیکوں اسل
چاہندے ہن نجات ڈیندے ہن تے حد کنیں دوڑن
والیں کول اسل ہلاک کیتے سے۔
- ۱۱۔ اسل تہا ڈو کتاب لہائی جیندے وچ تہا ڈے
کیتے نصیحت کیا تساں عقل نو بے کریندے۔
- ۱۲۔ کتیاں دستیاں بن جیریاں ظلم کریندیاں ہن اسل
انہیں کول اُچار کے رکھ ڈتا تے انہیں دے بعد
اسل بی قوم کول پیدا کیتے۔
- ۱۳۔ تے جیلھے انہیں ساڑے عذاب کول ڈٹھے تے
پچھیں اوں کنیں درکنں بگ بین۔
- ۱۴۔ (اسل آکھئے) درکو نہ تے اپنی آرام والی شیں دو تے
اپنے گھرں دو ولوتاں جو تساں کنیں پکھا وچئے۔
- ۱۵۔ انہیں آکھئے ہائے افسوس بے شک اسل ظالم
ہا سے۔
- ۱۶۔ او ایجا گال او تیں آہدے رہ گئیں جے تیں اسل
انہیں کول کپی ہوئی رڑھ آلی کار کر ڈتے سے جیندی
ساری رونق برباد حق گئی ہائی۔
- ۱۷۔ تے اسل آسمان زمین تے جو اونہیں دے ادھ وچ
محض کھیڑن کیتے پیدائیں کیتا۔
- ۱۸۔ جے اسل اپنے آپ کول دندلاؤں کیتے کئی شے بٹاؤں چاہوں
ہا تے اسل اوں کول اپنے نال بٹاؤں ہا۔ اسل کر سگدے ہا سے۔
- ۱۹۔ اسل سچ کول کوڑ تے سیدے ہن تے او اندل
بھیا کڈھ سیدے او ڈہریں ڈہریں بچ ویندے تے
- وَمَا جَعَلْنَاهُمْ جَسَدًا لَا يَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَمَا
كَانُوا خَالِدِينَ ①
ثُمَّ صَدَقْنَاهُمُ الْوَعْدَ فَأَنْجَيْنَاهُمْ وَمَنْ نَشَاءُ
وَأَهْلَكْنَا السُّورَةَ ②
لَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ كِتَابًا فِيهِ ذِكْرُكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ③
وَكَمْ قَصَمْنَا مِنْ قَوْمٍ كَانَتْ ظِلْمُهُمْ وَأَنْشَاءُ
بَعْدَهَا قَوْمًا آخَرِينَ ④
فَلَمَّا أَحْسَنُوا بَأْسَنَا إِذَا هُمْ مِنْهَا يَرْتَضُونَ ⑤
لَا تَرْكُضُوا وَارْجِعُوا إِلَى مَا أَنْزَلْتُمْ فِيهِ وَصَلَيْكُمْ
لَعَلَّكُمْ تَنْتَفُونَ ⑥
قَالُوا يَوَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ⑦
فَمَا زَالَتْ تِلْكَ دَعْوَاهُمْ حَتَّى جَعَلْنَاهُمْ حَصِيدًا
خَالِدِينَ ⑧
وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَابَيْنَهُمَا لِعِبَادٍ ⑨
لَوْ أَرَدْنَا أَنْ نَتَّخِذَ لَهَوًا لَا نَتَّخِذَ لَهُ مِنْ دُونِ مَا
إِن كُنَّا فاعِلِينَ ⑩
بَلْ نَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَى الْبَاطِلِ فَيَدْمَغُهُ فَإِذَا
هُوَ زَاهِقٌ وَ لَكُمْ الْوَيْلُ مِمَّا تَصِفُونَ ⑪

- تہاڑے اتے تہاڑی گاہیں دی وجہ کیں افسوس۔ ۱
- ۲۰۔ جو آسانیں تے زمین وچ سمجھ کجھ اوہیں داہتے جو اوندے کو لہوہن اوندی عبادت کئیں نہ تکبر کریندن تے نہ ٹھکرن۔
- ۲۱۔ رات ڈہندہ اللہ دی تسبیح کریندن تے کوڑ نیں گھڑندے۔
- ۲۲۔ یا انہیں زمین وچ معبود بنا گدمن تے کیا او پیدا کریندن۔
- ۲۳۔ جے زمین تے آسان وچ اللہ دے سوا پے معبود ہون ہا تے انہیں وچ گیڑ پے دے ہا۔ اللہ سیں ہر جا عرش دارب او پاک جو او آہن۔
- ۲۴۔ جو او کریندے اوں کیں کچھن والا کوئی نیں تے انہیں کئیں پچھا دیسی۔
- ۲۵۔ کیا اوندے سوا انہیں پے معبود بنا گدمن تول آکھ اپنی دلیل گمن آؤ۔ اے قرآن انہیں لوکیں کیتے دی جبرے میڈے نالہن تے میں کئیں پہلے لوکیں کیتے دی بزرگی دا سبب انہیں وچ اکثر لوک سچائی کوں سناںدے نیں ایں واسطے منہ پھیر گھندن۔
- ۲۶۔ اسان تیں کئیں پہلے جبرے رسول پٹھیں انہیں دو لے دجی کریندے ہاسے جو بے شک میں ہی ہک معبود آں تے میڈی عبادت کرو۔
- ۲۷۔ انہیں آکھئے رحمان خدا پتر بنا گدھے او تے پاک تے سچ لے سہے جو او تے عزت والے بندن۔
- ۲۸۔ کہیں گال وچ اوں کئیں ودھدے نیں تے محض ہوندے حکم تے عمل کریندن۔
- ۲۹۔ او چاٹدے جو انہیں دے اگو تے جو انہیں دے پچھو تے او محض ہوندی سفارش کریندن جیندے کیتے
- وَلَهُ مَنْ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَنْ عِنْدَهُ لَا يَسْتَكْبِرُوْنَ عَنْ عِبَادَتِهٖ ۚ وَلَا يَسْتَحْسِبُوْنَ ۙ
- يُسَبِّحُوْنَ اَيْلًا وَ النَّهَارَ لَا يَفْثُوْنَ ۝۲۱
- اَمْ اَتَّخَذُواْ اِلٰهَةً مِّنَ الْاَرْضِ هُمْ يُنْسِفُوْنَ ۝۲۲
- لَوْ كَانَ فِيْهِمَا اِلٰهَةٌ اِلَّا اللّٰهُ لَفَسَدَتَا فَسُبْحٰنَ اللّٰهِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُوْنَ ۝۲۳
- لَا يَسْئَلُ عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ يُنْشَئُوْنَ ۝۲۴
- اَمْ اَتَّخَذُواْ مِن دُونِ اللّٰهِ اٰنْوَاجًا بَرَهَانُكُمْ ۚ هٰذَا ذِكْرٌ مِّنْ مَّعٰی وَ ذِكْرٌ مِّنْ قَبْلِ بَلْ اَلْزَمُوْهُمْ لَا يَعْلَمُوْنَ الْحَقَّ فَهُمْ مُّعْرِضُوْنَ ۝۲۵
- وَمَا اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَّسُوْلٍ اِلَّا نُوْحٰی اِلَيْهِ اَنَّهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا اَنَا فَاعْبُدُوْنِ ۝۲۶
- وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمٰنُ وَلَدًا سُبْحٰنَهُ ۚ بَلْ عِبَادٌ مُّكْرَمُوْنَ ۝۲۷
- لَا يَسْبِقُوْنَهُ بِالْقَوْلِ وَهُمْ بِاَمْرِهٖ يَعْمَلُوْنَ ۝۲۸
- يَعْلَمُ مَا بَيْنَ اَيْدِيْهِمْ وَ مَا خَلْفَهُمْ وَ لَا يَشْفَعُوْنَ اِلَّا بِاِذْنِهٖ ۚ وَهُمْ مِنْ خَشْيَتِهٖ مُشْفِقُوْنَ ۝۲۹

خدا را مہی ہوئے تے او ہوندے ڈر کنیں کبندے رہ
ویندن۔

۳۰۔ تے جیرھا انہیں وچو آکھے جو میں خدا دے سوا مہبوداں
تے اساں اوکوں دوزخ وچ بیٹھوں تے خالیں کوں
اساں ایویں بدلہ ڈیندے ہیں۔

۳۱۔ کیا کافر نیں ڈبدرے جو بے شک آسمان تے زمین
جڑیئے ہوئے ہن تے اساں انہیں کوں الجوانج کیستے
سے تے اساں پانی نال ہر شے کوں جیندہ کیستے کیا او
نیں میندے۔

۳۲۔ تے اساں زمین وچ پہاڑ بنائے تال ہوا و مہبوداں
امب وچ نہ بھیس و نجھن تے اساں زمین وچ پلہ پلہ
راہ بنائے تال ہوا راہ ڈیکھ سگن۔

۳۳۔ اساں آسمان کوں مضبوط چھت بنائے تے او انہیں
دے نشانیں کنیں منہ پھرنیدن۔

۳۴۔ او ہور میں رات تے ڈیندے سمجھتے چندر کوں
پیدا کیستے تے ہر شے اپنے گھر دے چو دھار پھری پئی ہے۔
۳۵۔ اساں تیں کنیں پہلے کوئی ایجھا انسان نیں بنایا جیکوں
بہوں وڈی عمر ڈتی ہوئے کیا توں مرو نجھیں تے او ہمیشہ
جیندے رہوں۔

۳۶۔ ہر کہیں موت و امڑا چکھئے تے اساں چنگائی نال دی
تے لگائی نال دی تہا کوں از میسوں تے آخرتساں ساڈو
ولئے۔

۳۷۔ تے جیسے کافر تیکوں بڈدن تیبے نال محض مذاق کریندن
کیا ایہو جیرھا تہا بڈے مہبوداں دیاں برائیاں ڈسیندے
تے او آپ رحمن دے ذکر کوں نہ منٹ والن۔

۳۸۔ انسان وچ سمکھائی رکھی گئی ہے میں تہا کوں ضرور اپنٹے

وَمَنْ يُقْلُ مِنْهُمْ إِلَىٰ اللَّهِ مِنْ دُونِهِ فَذَلِكَ نَجْزِيهِ
جَهَنَّمَ كَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ ﴿۳۰﴾

أَوَلَمْ يَرِ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ كَانَتَا
رَتْقًا فَفَتَقْنَاهُمَا وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ
أَفَلَا يُؤْمِنُونَ ﴿۳۱﴾

وَجَعَلْنَا فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَنْ تَمِيدَ بِهِمْ وَجَعَلْنَا
فِيهَا وِجَادًا سُبُلًا لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿۳۲﴾

وَجَعَلْنَا السَّمَاءَ سَقْفًا مَحْفُوظًا وَهُمْ عَنْ
آيَاتِهَا مُعْرِضُونَ ﴿۳۳﴾

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ ﴿۳۴﴾

وَمَا جَعَلْنَا لِبَشَرٍ مِنْ قَبْلِكَ الْخُلْدَ أَفَإِنْ مِتَّ
فَهُمُ الْخَالِدُونَ ﴿۳۵﴾

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَنَبْلُوكُم بِالشَّرِّ وَالْخَيْرِ فِتْنَةً وَإِنَّا تُرْجَعُونَ ﴿۳۶﴾

وَإِذَا رَأَوْا الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ لَعَنُوا عَلَيْهِمْ وَلَعَنُوهُمْ
أَهْلًا الَّذِينَ يَنْذَرُ لَهُمْ يَذْكُرُ الْهُنُكُمُ وَهُمْ يَذْكُرُ الْوَحْشِينَ
هُمْ كَفَرُونَ ﴿۳۷﴾

خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ فَأَوْفَىٰ بِرَبِّكَ أَمْرًا فَلَا

تَسْتَعِجِلُونَ ﴿۳۹﴾

وَيَقُولُونَ فَبِئْسَ هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۴۰﴾

نشان بڑھیاں تاساں جلدی نہ منگو۔

۳۹۔ تے او آبدن جے تاساں پچھے ءے تے لے وعدہ کڈن پورا تھیس۔

لَوْ يَعْلَمُ الَّذِينَ كَفَرُوا حِينَ لَا يَكْفُونُ عَنْ وُجُوهِهِمُ النَّارَ وَلَا عَنْ ظُهُورِهِمْ وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ ﴿۴۱﴾

۴۰۔ جے لے کافر جانڈے ہون ہا جو جلال او اپنے مونہیں تے کنڈیں کنیں بھانہ ہا بگسن تے نہ انہیں دی مدد کیتی ویسی۔

بَلْ تَأْتِيهِمْ بَغْتَةً فَتَبْهَتُهُمْ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ رَدَّهَا وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ ﴿۴۲﴾

۴۱۔ تے او عذاب انہیں تے ابھن گھٹ اوسی تے انہیں کوں حیران کر ڈیسی نہ انہیں کوں عذاب بٹاؤن دی طاقت ہوسی تے نہ انہیں کوں دھکی ملسی۔

وَلَقَدْ اسْتَهْزَيْ بِرُسُلٍ مِنْ قَبْلِكَ فَخَافَ بِاللَّيْلِ

۴۲۔ تیں کنیں پہلے دی رسولیں تے مذاق کیتے گبٹن تے جنہیں مذاق کیتے ہوں مذاق انہیں کوں ولہیٹ گدھے۔

سَجَرُوا مِنْهُمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿۴۳﴾

۴۳۔ توں آکھ ڈے تہا کوں رات ڈینہد رحمن خدا دی پکڑ کنیں کوں بچیندے۔ اصل او اپنے رب دے ذکر کنیں منہ پھرنیدے پین۔

قُلْ مَنْ يَكْلَأُكُم بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ مِنَ الرَّحْمَنِ بَلْ هُمْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِمْ مُعْرِضُونَ ﴿۴۴﴾

۴۴۔ یا کیا انہیں دے انجھے معبودن جیرے ساڈے عذاب کنیں انہیں کوں بچا گھنن۔ او تے اپنی مدد دی دی طاقت نیں رکھیندے تے نہ ساڈے مقابلے وچ انہیں دا کوئی سنگتی ہن سبکدے۔

أَمْ لَهُمْ آلِهَةٌ تَمْنَعُهُمْ مِنْ دُونِنَا لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَ أَنْفُسِهِمْ وَلَا هُمْ مِتَّا يُصْحَبُونَ ﴿۴۵﴾

۴۵۔ سچ ءے ہے اسان انہیں تے انہیں دے پیو ڈاڈے کوں بہوں سارا سامان ڈتا ماسے تے انہیں دا زمانہ بہوں لمبا تھی گیا۔ کیا او ڈبدے نیں جو اسان زمین کوں چودھار گھیندے اندے ہیں۔ کیا او ڈاڈھے تھی ولین۔

بَلْ مَتَّعْنَا هَؤُلَاءَ وَآبَاءَهُمْ حَتَّى طَالَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ أَفَلَا يَرَوْنَ أَنَّ نَارَ الْأَرْضِ تَنْقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا أَفَهُمُ الْغَالِبُونَ ﴿۴۶﴾

۴۶۔ توں آکھیں تہا کوں محض دجی دے نال ڈریندا پیاساں تے او بوڑھے سب نہ نیں سڈے جیلے انہیں کوں ڈرایا دینے

قُلْ إِنَّمَا أُنْذِرُكُمْ بِالْوَحْيِ وَلَا يَتَمَعَ الضُّمُّ الدُّعَاءُ إِذَا مَا يُنْذَرُونَ ﴿۴۷﴾

۴۷۔ تے جے انہیں کوں تیبڑے رب دے عذاب دا بھڑکا بگے تے او ضرور آکھسن ہائے اسوس اسان بے شک

وَلَكِنْ مَسْتَهْزِئَةٌ مِنْ عَدَائِكَ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ يَوْمَئِذٍ إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿۴۸﴾

عالم ہاے۔

۴۸۔ تے قیامت دے بُرینہ اساں انصاف دیاں ترطریاں
رکھیسوں تے کہیں تے فراوی علم نہ کیتا ویسی تے جے راڑی
دے داٹے دے برابر وی کوئی عمل ہوسی اوکوں گھن
اوسوں تے اساں حساب گھنٹ وچ کافی ہیں۔

۴۹۔ تے اساں موسیٰ تے ہارون کوں معجزے بُتن تے
ردشٹی بُتی تے پرہیز گاریں کیتے نصیحت بُتی سے۔

۵۰۔ (متقی اوہن) جیرھے اپنے رب کنیں اوں ویلے دی
بُردن جڈاں اوڈھر ہون تے قیامت کنیں دی بُردے
روہ ویندن۔

وَهَذَا ذِكْرُ مُبَرِّكٍ أَنْزَلْنَاهُ أَفَأَنْتُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ ﴿۵۱﴾ تے اے برکت والا ذکر میرھا اساں ہائے کیا لتاں
ایدا انکار کریندے۔

۵۲۔ تے یں کنیں پہلے اساں ابراہیم کوں عقل تے سنبھ
ڈتا ہا تے اساں اوکوں چچی طراں جائدے ہاے۔

۵۳۔ جڈاں اوں اپنے پیوتے اپنی قوم کوں آکھیا جو اے
بت کیا ہن جنہیں دے اگوتساں بیٹھے رہندے۔

۵۴۔ انہیں آکھئے اساں اپنے پیو جڈاں کوں انہیں دی
عبادت کریندا ڈٹھے۔

۵۵۔ حضرت ابراہیم آکھئے لتاں تے تہاڈے پیو جڈاں
کھلی گمراہی وچ ہن۔

۵۶۔ انہیں آکھئے کیا توں ساڈو سچ گھن آئیں یا ساڈے
نال پٹ مریندا پئیں۔

۵۷۔ اوں آکھئے سچ اے ہے جو تہاڈا رب آسمانیں تے
زمین دارب میں انہیں کوں پیدا کیتے تے میں تہاڈے
سامنے ایذا گواہ ہاں۔

۵۸۔ تے اللہ دی قسم میں تہاڈے بتیں دے خلاف ضرور

وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ وَلَا تَظْلَمُ
نَفْسٌ شَيْئًا وَإِنْ كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خُودِلٍ
أَتَيْنَا بِهَا وَكَفَى بِنَا حَاسِبِينَ ﴿۵۰﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى وَهَارُونَ الْفُرْقَانَ وَضِيَاءً
وَذِكْرًا لِّلْمُتَّقِينَ ﴿۵۱﴾

الَّذِينَ يَحْسُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ وَهُمْ مِنَ السَّكَاةِ
مُشْفِقُونَ ﴿۵۲﴾

وَهَذَا ذِكْرُ مُبَرِّكٍ أَنْزَلْنَاهُ أَفَأَنْتُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ ﴿۵۱﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا إِبْرَاهِيمَ رُشْدَهُ مِنْ قَبْلُ وَكُنَّا
بِهِ عَلِيمِينَ ﴿۵۲﴾

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا هَذِهِ الشَّائِئَةُ الَّتِي
أَنْتُمْ لَهَا عَاكِفُونَ ﴿۵۳﴾

قَالُوا وَجَدْنَا آبَاءَنَا لَهَا عَابِدِينَ ﴿۵۴﴾

قَالَ لَقَدْ كُنْتُمْ أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿۵۵﴾

قَالُوا أَجِئْنَا بِالْحَقِّ أَمْ أَنْتَ مِنْ اللَّاعِبِينَ ﴿۵۶﴾

قَالَ بَلْ رَبُّكُمْ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الَّذِي
قَطَرَهُنَّ سِوَاَنَا عَلَى ذُلِّكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿۵۷﴾

وَتَاللَّهِ لَا كَيْدَ لَنَا أَصَاكُمْ بَعْدَ أَنْ تُولُوا

- مُذَبِّرِينَ ۝۵۹ جَعَلَهُمْ جُدَادًا إِلَّا كَثِيرًا لَّهُمْ لَعَلَّهُمْ
لَا يُذَرِّجُونَ ۝۶۰ قَالُوا مَنْ فَعَلَ هَذَا بِآلِهَتِنَا إِنَّهُ لَمِنَ الظَّالِمِينَ ۝۶۱
قَالُوا سَعَيْنَا فَمَنْ يَمْلِكُهُمْ يُقَالُ لَهُ إِبْرَاهِيمُ ۝۶۲ قَالُوا فَاتُوا بِهِ عَلَىٰ عَيْنِ النَّاسِ لَعَلَّهُمْ
يَشْهَدُونَ ۝۶۳ قَالُوا أَنْتَ فَعَلْتَ هَذَا بِالْهَيْتَانِ يَا بَرِّهِيمُ ۝۶۴
قَالَ بَلْ فَعَلَهُ بَنُوهُمْ هَذَا فَتَنَلُوهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا يَنْطِقُونَ ۝۶۵
فَرَجَعُوا إِلَىٰ أَنفُسِهِمْ فَقَالُوا إِنَّكُمْ أَنْتُمُ الظَّالِمُونَ ۝۶۶
ثُمَّ نَظَرُوا عَلَىٰ رُءُوسِهِمْ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا هَؤُلَاءَ
يَنْطِقُونَ ۝۶۷ قَالَ أَفَتَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكُمْ
شَيْئًا وَلَا يَضُرُّكُمْ ۝۶۸ أَفِ تَكْفُرُونَ ۝۶۹ قَالُوا حَرِّقُوهُ وَانصُرُوا آلِهَتَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ ۝۷۰
قُلْنَا يَا نَارُ كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ ۝۷۱
- ہک تدبیر کر لیاں جبرے دیلے تہاں اتھول و لیسو۔
۵۹۔ تے اوں انہیں کوں ٹوٹے ٹوٹے کر ڈتا سولے و بے
بُت دے تہاں جو او اونڈول آون۔
۶۰۔ انہیں آکھئے جو ساڈے معبودیں نال اے حشر کیں کیتے
بے شک او ظالمیں و چور ہے۔
۶۱۔ انہیں آکھئے اساں ہک جوان کوں جینکوں ابراہیم آہدن
انہیں کوں گالیں کدھیندا سٹئے۔
۶۲۔ انہیں آکھئے اوکوں لوکیں دے ساٹے گھن آڑاں جو
او کوئی فیصلہ کرن۔
۶۳۔ انہیں آکھئے اے ابراہیم کیا ساڈے معبودیں دا اے
حشر تیں کیتے۔
۶۴۔ اوں آکھئے اے کہیں تے کیتے اے وڈا کھڑے انہیں کیں
پچھو جے او الا سبکدن۔
۶۵۔ ول او اپنے سرداریں دو ولین تے آکھئے نیں بیشک
تساں ہی ظالم ہوے۔
۶۶۔ ول او بھوں شرمندہ تے لا جواب تھی گئیں تے راکھئے
نیں ایتیکوں پتہ جو اے الہندے نیں۔
۶۷۔ پچھیں حضرت ابراہیم آکھئے کیا تساں اللہ دے سوا انہیں
دی عبادت کریندے جو جبرے نہ نفع پچھندن تے نہ تہاں کوں
نفعمان پچھندن۔
۶۸۔ افسوس تہاڈے اتے اللہ دے سوا بنہیں دی عبادت
کیوں کریندے جو کیا تساں عقل نال کم نوے گھندے۔
۶۹۔ انہیں آکھئے انیکوں سالو تے اپنے معبودیں دی مدد
کرو جے کچھ کرٹے وے تہاں۔
۷۰۔ اساں آکھیا اے بھاتوں ابراہیم تے ٹھڈھی تھی وچ
تے اوکوں پچا گھن۔

۷۱۔ تے انہیں گندے سلوک دارادہ کیتے تے اساں انہیں کوں ناکام کر ڈتے۔

۷۲۔ اساں اونکوں تے لوط کوں اوں جاتے پھلے سے جینکوں اساں ساریں جہانیں وچ برکت دتی بانی۔

۷۳۔ تے اساں اونکوں اسحاق تے یوسف یعقوب ڈتے سے تے اساں ساریں کوں نیک بنائے۔

۷۴۔ تے اساں انہیں کوں امام بنائے تے اوساڈے حکم نال ہدایت دیندے بن تے اساں انہیں دو چچی کا لہیں دی تے نماز پڑھن دی تے زکاۃ دیون دی وحی کیتی تے اوساڈی بندگی کریندے بن۔

۷۵۔ تے لوط کوں اساں اوں کوں فیصلے دی طاقت تے علم ڈتا تے اساں اونکوں اوں وسی کنیں پھلے جبرمی گندے کم کریدی بانی بے شک اوں جہوں گندی تے نافرمان قوم بانی۔

۷۶۔ اساں اونکوں اپنی رحمت وچ داخل کیتے بے شک اونیکیں وچوہا۔

۷۷۔ تے نوح کوں یاد کرو میں ساکوں میں کنیں پہلے سبزیے تے اساں اوندی دعا سٹی تے اونکوں تے اوندے ٹبر کوں بہوں دہی تکلیف کنیں پچایا۔

۷۸۔ تے اساں اوندی اوں قوم دے خلاف مدد کیتی جیں ساڈی نشانیں کوں جھٹلائے تے بے شک او گندی قوم بانی تے اساں انہیں ساریں کوں غرق کر ڈتا۔

۷۹۔ تے داؤد تے سلیمان کوں وی جڈاں اور ٹھہر دے مقدمے وچ فیصلہ پہنچے کریندے بن۔ جڈاں قوم دے عام لوک اوں کوں تباہ کر گئے بن تے اساں انہیں دے فیصلے دے گواہ ہا۔

وَأَذَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَخْسَرِينَ ﴿٧١﴾

وَنَجَّيْنَاهُ وَلُوطًا إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا لِلْعَالَمِينَ ﴿٧٢﴾

وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ نَافِلَةً ۚ وَكَوَلَّاهُمْ مَّا شَاءُوا ۚ وَجَعَلْنَاهُمْ قُلُوبًا يَفْقَهُونَ ۖ وَعَلَّمْنَاهُمُ الْيَتِيمَ إِتْقَانًا ۚ يَأْمُرُكَ بِأَمْرِنَا ۖ وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِمْ فِعْلَ الْخَيْرَاتِ وَإِقَامَ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءَ الزَّكَاةِ وَكَانُوا لَنَا عِبِيدٌ ﴿٧٣﴾

وَوَلَّوْهُمَا آيَاتِنَا حُكْمًا وَعِلْمًا وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْقَرَارِ ۚ الَّتِي كَانَتْ تَعْمَلُ الْخِلَاطِ ۖ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا سَوِيًّا ۖ فَنَسَقْنَاهُمْ ﴿٧٤﴾

وَوَلَّوْهُمَا آيَاتِنَا حُكْمًا وَعِلْمًا وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْقَرَارِ ۚ الَّتِي كَانَتْ تَعْمَلُ الْخِلَاطِ ۖ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا سَوِيًّا ۖ فَنَسَقْنَاهُمْ ﴿٧٤﴾

وَأَدْخَلْنَاهُ فِي رَحْمَتِنَا ۖ إِنَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٧٥﴾

وَنُوحًا إِذْ نَادَىٰ مِنْ قَبْلُ ۖ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ ۖ فَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ﴿٧٦﴾

وَنَصْرْنَاهُ مِنَ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا ۚ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا سَوِيًّا ۖ فَأَغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٧٧﴾

وَدَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ إِذْ يَحْكُمَانِ فِي الْحَرْثِ إِذْ نَفَسَتْ فِيهِ غَمَرُ الْقَوْمِ ۖ وَكَانَ لَكُم مِّنْهُنَّ شِهْدًا ۚ ﴿٧٩﴾

فَقَهَّمْنَاهَا سُلَيْمًا ۚ وَكُلًّا آتَيْنَاهَا حُكْمًا وَعِلْمًا ۚ وَرَفَعْنَا مَعَهُ دَاوُدَ الْبَجَالَ يُسَبِّحُ وَالطَّلُوتَ وَكُنَّا فَعَلِينَ ۝۴۰

۸۰۔ تے اساں سلیمان کوں اصل گال سمجھا ڈتی ہائی تے
اساں انہیں ساریں کوں فیصلے دی طاقت تے علم ڈتا ہا
تے اساں پہاڑیں کوں داؤد دی خدمت وچ لاڈتا ہا
او خدا دی پاکیزگی بیان کریندے ہن تے کچھ دی تے
اے اساں کر سگدرے ہا سے۔

وَعَلَّمْنَاهُ صَنْعَةَ لَبُوسٍ لَّكُمْ لَتُخِفَنَّكُمْ فِئْتَانٌ
بَنَاسِكُمْ فَهَلْ أَنْتُمْ شَاكِرُونَ ۝۴۱

۸۱۔ تے اساں اوں کوں تہاڑے کیتے کپڑے بناوٹ سکھا
ڈتا ہا تاں جو او تہا کوں تکلیف کنیں پچھاوے کیا لتاں
شکر کریندے ہا۔

وَلِسُلَيْمَانَ الرِّيحَ عَاصِفَةً تَجْرِي بِأَمْرِ إِلَى
الْأَرْضِ الَّتِي بَرَكْنَا فِيهَا وَكُنَّا بِكُلِّ شَيْءٍ
عَلِيمِينَ ۝۴۲

۸۲۔ تے سلیمان دی خدمت کیتے بہوں رکھی ہوا لائی ہا سے
جیرھی اوندرے حکم نال اوں زمین دو چلدی ہائی جیندے وچ
اساں برکت رکھی ہائی تے اساں سمجھ کچھ جانڈے ہیں۔

وَمِنَ الشَّيْطَانِ مَنْ يُفَوِّضُ لَهُ وَيَعْمَلُونَ
عَمَّا دُونِ ذَلِكَ وَكُنَّا لَهُمْ حَفِيظِينَ ۝۴۳

۸۳۔ تے کچھ بہوں باغی لوک اشیجھ دی ہن جیرھے اوندرے
کیتے ٹپیاں مرنیدے ہن۔ تے ایندے علاوہ پے کم وی
کریندے ہن تے اساں انہیں دے نگران ہا سے۔

وَأَيُّوبَ إِذْ نَادَى رَبَّهُ أَنِّي مَسَّنِيَ الضُّرُّ وَأَنْتَ
أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ۝۴۴

۸۴۔ تے ایوب جڈاں اوں اپٹے رب کوں سڈیا جو بیشک
میں تکلیف تے ڈکھ وچ ہاں تے توں بہوں رحم کرن
والا ہویں۔

فَأَسْتَجَبْنَا لَهُ فَكُشَفْنَا مَا بِهِ مِنْ ضِرٍّ وَأَيْنَاهُ أَهْلُهُ
وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً مِنَّا وَذِكْرَى
لِلْعَابِدِينَ ۝۴۵

۸۵۔ تے اساں اوندی دعا کوں قبول کیا تے جیرھا اونکوں
ڈکھ ہا اوں کوں بٹا ڈتا تے اونکوں تے اوندرے ڈپر کوں
تے او جو جنیں بہیں کوں اپٹے ولو رحمت ڈتی تے عبادت
کرن والیں کیتے اے لضمیت۔

وَإِسْمَاعِيلَ وَإِدْرِيسَ وَذَا الْكِفْلِ كُلٌّ مِّنَ
الضَّالِّينَ ۝۴۶

۸۶۔ تے اسماعیل تے ادريس تے ذوالکفل کوں اے
سارے صبر کرن والے ہن۔

وَأَدْخَلْنَاهُمْ فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُمْ مِنَ الصَّالِحِينَ ۝۴۷

۸۷۔ تے اساں انہیں کوں اپنی رحمت وچ داخل کیا بیشک
اونیک ہن۔

وَذَا النُّونِ إِذْ ذَهَبَ مُغَاضِبًا فَظَنَّ أَنْ لَنْ نَقْدِرَ

۸۸۔ تے ذوالنون (یونس) جڈاں او کوڑیج کے ٹریگے تے

عَلَيْهِ فَنَادَىٰ فِي الظُّلُمَاتِ أَن لَّا إِلَهَ إِلَّا أَنَا ۖ فَاسْمِعْنَا لَهُ ۖ وَنَجِّنْهُ مِنَ الْعَمْرِ ۚ وَكَذٰلِكَ
سَمِعْنَاكَ ۖ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿۳۸﴾

اونکوں یقین پا جو اسان اونکوں اصلوگن ذکر کیوں تے
میںیں وچ ساکوں سبیلے تے آکھیں جو تہیڑے سوا کوئی
معبود نہیں توں پاک ہویں بے شک میں ظلم کرن والیں
وچو ہاں۔

فَاسْمِعْنَا لَهُ ۖ وَنَجِّنْهُ مِنَ الْعَمْرِ ۚ وَكَذٰلِكَ
نُذِی الْمُؤْمِنِينَ ﴿۳۹﴾
وَذَكِّرْ يٰۤاِذَا نَادَىٰ رَبُّكَ رَبِّ لَا تَذَرْنِي فَرْدًا
وَاَنْتَ خَيْرُ الْوَارِثِينَ ﴿۴۰﴾

۳۹۔ اسان اوندی دعا کوں سٹیا تے مونجھ کنیں پچایا
تے ایویں اسان مومنین کوں بچیندے ہیں۔
۴۰۔ ذکر کیا کوں دی جڈاں اوں اپنے رب کوں سبیلے
لے میڈے رب توں میکوں کلبانہ چھوڑتے توں ساریں
کنیں چوگکا وارث ہوں۔

فَاسْمِعْنَا لَهُ ۖ وَوَهَبْنَا لَهُ يَحْيٰى وَاصْلَحْنَا لَهُ
زَوْجَهُ ۚ اِنَّهُمْ كَانُوْا يُسْرِعُوْنَ فِي الْخَيْرَاتِ وَ
يَدْعُوْنَكَ رَغْبًا وَرَهْبًا ۚ وَكَانُوا لَنَا خٰشِعِينَ ﴿۴۱﴾

۴۱۔ تے اسان اوندی دعا کوں سٹیا تے اونکوں بچا جڈے
سے تے اوندی زال کوں دی تندرست کر ڈتے سے
بے شک لے سارے لوک پیچھے کیں وچ جلدی کریندے
ہن تے ساکوں پیارنال وی تے ڈرنال دی سبیلے
ہن تے ساڈے ابو عا جزی کریندے ہن۔

وَالَّتِيْ اٰخَصَّتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيْهَا مِنْ رُّوحِنَا
وَجَعَلْنَاهَا وَابْنَهَا اٰيَةً لِّلْعٰلَمِيْنَ ﴿۴۲﴾

۴۲۔ تے جس اپنی شرمگاہ دی حفاظت کیتی تے اسان
اوندے اتے اپنا کلام لبایا تے اسان اونکوں تے اوندے
پتر کوں دنیا کیے بک نشان بنائے۔

اِنَّ هٰذِهِ اُمَّتُكُمْ اُمَّةً وَّاحِدَةً ۖ وَاَنَا رَبُّكُمْ
فَاعْبُدُوْنِ ﴿۴۳﴾

۴۳۔ بے شک اے تہاڈی امت بک امت تے ہیں
تہاڈا رب ہاں تہاں میڈی عبادت کرو۔

وَتَقَطَّعُوْا اَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ ۖ كُلُّ اِلٰنٍ
رَّجُوْنٌ ﴿۴۴﴾

۴۴۔ تے انہیں اپنے دین کوں ٹوٹے ٹوٹے کر کے ونڈ
گدھا لے سارے ساڈو ولسن۔

فَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحٰتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا
كُفْرَانَ لِّسَعْيِهِ ۖ وَاِنَّا لَهُ كَوْنُوْنَ ﴿۴۵﴾

۴۵۔ تے جیرھانیک کم کر لیس تے مومن ہوئی اوندی
کوشش دی ناقدری نہ کیتی دلیسی تے بے شک اسان
عملیں کوں لکھیندے پئے ہیں۔

وَحَرَمٌ عَلٰى قَرِيْبَةٍ اَهْلَكْنَاهَا ۖ اِنَّهُمْ لَآ
يَذْكُرُوْنَ ﴿۴۶﴾

۴۶۔ تے اسان جیرھی وستی کوں تباہ کیتے حرام جے او
اتھاں دلا دل آون۔

۹۷۔ تے جڈاں یا بوج تے ما بوج کھول ڈتے ولین تے
او ہر اچی تے جھکی جا تو پ کے پھیل ولین۔

۹۸۔ تے سچا وعدہ کو لہو آویسی تے کافریں دیاں اکھیں حیرانی
دی وجر کنیں پٹیاں رہ ولین تے آکھن ہائے افسوس
اساں تے این کنیں غافل ہا سے تے سچ لے ہے جو اسال
ظالم ہا سے۔

۹۹۔ اساں تے اللہ دے سوا جیندی عبادت کریندے و
سب دوزخ دا بل ہن اساں سارے ایندے وچ پھرو۔

۱۰۰۔ جے او معبود ہون ہا تے لے دوزخ وچ نہ پھین ہا
لے سارے او اندے وچ پئے رہن۔

۱۰۱۔ تے او اندے وچ چکیاں ملین تے او او اندے وچ
کئی گال نہ سنن۔

۱۰۲۔ بے شک جنہیں کیے این کنیں پہلے اساں چبکے سلوک دا
وعدہ کر چکے ہیں او این دوزخ کنیں پریں رکھے ولین۔

۱۰۳۔ او او اندی کوئی نہ سنن تے جویں انہیں دے دل کر لین
اوین ہمیشہ رہن۔

۱۰۴۔ وڈی تول وڈی پریشانی دی انہیں کول مونجہ نہ کر لیں
تے فرشتے انہیں کول بسن تے آکھن اے او ڈینہہ جیندا

تہا ڈے نال وعدہ کیا گیا ہا

۱۰۵۔ جڈاں اساں آسان کول الیوس ولہیوس جویں بنڈیاں
کھائی کول ولہیٹ گھنڈین جویں اساں پہلے پیدا
کیے الیوس ولا پیدا کر لیسوں۔ لے ساڈا وعدہ ویشک
اساں کرن والے ہیں۔

۱۰۶۔ تے اساں زبور وچ نصیحتیں دے بعد اے کھہ ڈتے
جو بے شک این زمین دے اوہے وارث تھیں جیرھے
میدے نیک بندے ہوسن۔

حَتَّىٰ إِذَا فُتِحَتْ يَأْجُوجُ وَمَأْجُوجُ وَهُمْ مِنْ كُلِّ
جَدَبٍ يَنْسِلُونَ ﴿۹۷﴾

وَاقْتَرَبَ الْوَعْدُ الْحَقُّ إِذْ أَخَذَ شَاخِصَةُ أَبْصَارُ
الَّذِينَ كَفَرُوا يَوْنِلَآءَ قَدْ كُنَّا فِي غَفْلَةٍ مِّنْ هَٰذَا
بَلْ كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿۹۸﴾

إِن كُنتُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ حَصَبُ جَهَنَّمَ
أَنتُمْ لَهَا وَارِدُونَ ﴿۹۹﴾

لَوْ كَانَ هَٰؤُلَاءَ إِلَهًا مَّا رَدُّوهُآ وَكُلٌّ فِيهَا
خُلَدُونَ ﴿۱۰۰﴾

لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَهُمْ فِيهَا لَا يَسْمَعُونَ ﴿۱۰۱﴾

إِنَّ الَّذِينَ سَبَقَتْ لَهُمْ مِنَّا الْحُسْنَىٰ أُولَٰئِكَ
عَنْهَا مُبْعَدُونَ ﴿۱۰۲﴾

لَا يَسْمَعُونَ حَسِيسَهَا وَهُمْ فِي مَا اشْتَهَتْ
أَنفُسُهُمْ خُلَدُونَ ﴿۱۰۳﴾

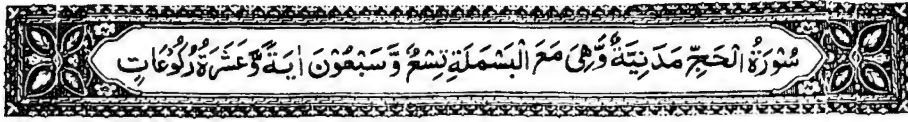
لَا يَخْرُجُ لَهُمُ الْفَرَغُ الْأَكْبَرُ وَتَلَقَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ
هَٰذَا يَوْمُكُمْ الَّذِي كُنتُمْ تُوعَدُونَ ﴿۱۰۴﴾

يَوْمَ نَطْوِي السَّمَآءَ كَطَيِّ السِّجِلِ لِلْكِتَابِ كَمَا
بَدَأْنَا أَوَّلَ خَلْقٍ نَّعِيدُهُ وَعَدًا عَلَيْنَا إِنَّا كُنَّا
فَاعِلِينَ ﴿۱۰۵﴾

وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ
أَنَّ الْأَرْضَ يَرْثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ ﴿۱۰۶﴾

نہ

- ۱۰۷۔ اِنَّ فِيْ هٰذَا لَبَلَاغًا لِّقَوْمٍ عٰبِدِيْنَ ۝۱۰۷
وَمَاۤ اَرْسَلْنَاكَ اِلَّا رَحْمَةً لِّلْعٰلَمِيْنَ ۝۱۰۸
قُلْ اِنَّمَا يُوْحٰى اِلَيَّ اَنْتَۤ اِلٰهُكُمْ اِلٰهٌ وَّاحِدٌ ۝۱۰۹
فَهَلْ اَنْتُمْ مُّسْلِمُوْنَ ۝۱۱۰
فَاِنْ تَوَلَّوْاْ فَقُلْ اَدْنٰكُمْ عَلٰى سَوَآءٍ وَّاِنْ اَدْرٰى
اَقْرَبُۢكُمْ اَمْ يَبْعِدُۢكُمْ مَّا تُوعَدُوْنَ ۝۱۱۱
اِنَّهٗ يَعلَمُ الْجَهْرَ مِنَ الْقَوْلِ وَيَعْلَمُ مَا تَكْتُمُوْنَ ۝۱۱۲
وَاِنْ اَدْرٰى لَعَلَّهٗ فِتْنَةٌ لَّكُمْ وَمَتَاعٌ اِلٰى
جِيْنٍ ۝۱۱۳
قُلْ رَبِّ اَحْكُم بِالْحَقِّ وَرَبُّنَا الرَّحْمٰنُ الْمُسْتَعٰنُ
عَلٰى مَا تَصِفُوْنَ ۝۱۱۴
- ۱۰۷۔ بے شک ایندے وچ عبادت والی قوم کیسے کہیںہاں۔
۱۰۸۔ تے اساں تیکوں دنیا کیسے رحمت بنا کے بیٹھے۔
۱۰۹۔ توں آکھ جو میڈے اتے محض اے وحی تھیندی ہے
جو تہاڈا خدا کہہ کیا تاں اے گال منیسو۔
۱۱۰۔ تے جے او پھر وچن تے توں آکھ جو میں تاں ساریں کوں
ہکا گال کر دیتی ہے تے میگوں پتہ نہیں جو جیرہا تہاڈے نال
وعدہ کیا گئے او کو لہو یا بریں ہے۔
۱۱۱۔ بے شک اونٹا ہر گال کوں وی جانڈے تے جیڑھی تاں
لکیندے او مکوں وی جانڈے۔
۱۱۲۔ تے میں نہیں جانڈا جو او تہاڈے کیسے آزمائش یا بک
وقت میں فائدہ ہے۔
۱۱۳۔ اوں آکھے اے میڈے رب حق نال فیصلہ کرتے
ساڈا رب رحمان تے کافرو تہاڈی گالیں تے اوں کہیں
ہی مدد منگی ویندی ہے۔

سورت حج مدنی ۷۷ تے بسم النّال ایندیاں ۷۹ آیات تے ۱۰ رکوع ان۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۱۔ شروع کرینال اللہ دے نال نال جیرھا بن منگے دلوں
والا تے دل ول رحم کرن والا ۷۔

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيمٌ ②

۲۔ اے لوکو! اپنے رب کیں ڈرو بے شک قیامت دا نزلہ
بہوں وڈی شے ہے۔

يَوْمَ تَرُودُنَهَا نَا هَلْ كُلُّ مُرْضِعَةٍ عَمَّا أَرْضَعَتْ وَتَضَعُ كُلُّ ذَاتِ حَمْلٍ حَمْلَهَا وَتَرَى النَّاسَ سُكَارَىٰ وَمَا هُمْ بِسُكَارَىٰ وَلَٰكِنَّ عَذَابَ اللَّهِ شَدِيدٌ ③

۳۔ جڈاں تساں ڈیکھو ہر کھیر پلاوڑ والی تربیت جیکوں
کھیر پلیدی پئی ہوئی او بھل ویسی تے ہر حمل والی تربیت
حمل سٹ ڈیسی تے توں لوکین کولں و پھلدا ہویا ڈیکھیں
تے او و پھلے ہوئے کاء نہ ہوسن تے بے شک اللہ دا
عذاب وڈا سخت۔

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا يَتَّبِعُ كُلَّ شَيْطَانٍ مَّرِيدٍ ④

۴۔ تے لوکین دھوکھا کھیندے جیرے اللہ دے متعلق
بغیر علم دے بحث کریندن تے ہر مردود شیطان دے پچھو
ڈرون۔

كُتِبَ عَلَيْهِ أَنَّهُ مَنْ تَوَلَّاهُ فَأَنَّهُ يُضِلُّهُ وَيَهْدِيهِ إِلَىٰ عَذَابِ الشَّعِيرِ ⑤

۵۔ او دے متعلق فیصلہ ۷ جو بے شک جیرھا انہیں نال
سنگت لیسے تے بے شک او اوکوں گمراہ کر ڈیسی تے
اوکوں دوزخ دے عذاب دو گھن ویسی۔

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِن كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّنَ الْبَعْثِ فَإِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِّنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُّطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ مِنْ مُّضْغَةٍ مُّخَلَّقَةٍ وَغَيْرِ مُّخَلَّقَةٍ لِّنَبِّئَنَّ لَكُمْ وَنَقَرُ فِي الْأَرْحَامِ مَا نَشَاءُ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ نُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا أَشُدَّكُمْ وَمِنْكُمْ مَّنْ يُتَوَقَّىٰ وَمِنْكُمْ مَّنْ يُّرَدُّ إِلَىٰ أَرْدَلِ الْعُمُرِ لِكَيْلَا يَعْلَمَ مِن بَعْدِ عِلْمٍ شَيْئًا وَتَرَى الْأَرْضَ هَامِدَةً

۶۔ اے لوکو! جے تساں دل اٹھن وچ شک وچ ہوے
تے اساں بے شک تہا کولں پہلے مٹی کیں پیدا کیتا ہا
پھیں نطفے کیں دل چوڑن والی شے کیں تے پورے لو تھڑے
کیں تے ادھورے لو تھڑے کیں تاں جو اساں تہا بڑے
اتے ظاہر کر ڈیوں تے رحیں وچ کہ مدت تیں جے تیں
اساں چاہندے ہیں رکھندے ہیں تے دل اساں تہا کولں بال دی شکل
وچ کدھیندے ہیں دل تساں جولان تھیندے ۷ تے

فَإِذَا أُنْزِلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ وَأَبْتَنَتْ
مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ ⑤

تہاڑے وچ کچھ مرویدن تے کچھ پدھے پیچھے تھی ویدن
تاں جو علم دے باوجود انہیں کوں کچھ پتہ نیئں بگدا۔ تے توں
زمین کوں اچڑیا ہویا ڈہدیں تے جیلاں اساں اوندے اُتے
پانی لہندے ہیں تے او جو سب وچ آویدی ہوتے دھن
پئے ویدی ہوتے ہر قسم دیاں سونھیاں رُمیں چھاوٹ
پئے ویدی ہوتے۔

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّهُ يُخَيِّ الْمَوْتَىٰ وَ
أَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ⑥

۷۔ اے ات گاہوں جو بے شک اللہ سچا ہوتے بے شک
او موئیں کوں جیندا کریندے تے بے شک او ہر شے
تے قادر۔

وَأَنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا ۚ وَأَنَّ اللَّهَ
يَبْعَثُ مَنْ فِي الْقُبُورِ ⑦

۸۔ تے بے شک قیامت آوٹ والی ہوندے وچ کوئی
شک نیئں تے بے شک اللہ سیئں انہیں کوں اٹھلیسی جیرے
قبریں وچ بہن۔

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا
هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُّنِيرٍ ⑧

۹۔ تے کچھ لوک بن جیرے بغیر علم اللہ دے متعلق بحث
کریندن تے (انہیں کئیں نہ) ہدایت تے نہ روشن کتاب۔

ثُمَّ إِنِّي عَظَمْتُ لِيُخَلِّصَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ لَهٗ فِي
الدُّنْيَا خِزْيٌ ۚ وَنُذِيقُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَذَابَ

۱۰۔ اپنے مونڈھے پھریندے تاں جو اللہ دے رستے کئیں
گمراہ کرے اوندے کیسے دنیا وچ دی ذلت تے قیامت
دے ڈینہ دی اساں اونکوں ساڑن والا عذاب پچیسوں۔

الْخَرِيقِ ⑨
ذَٰلِكَ بِمَا قَدَّمْتَ يَدَكَ ۚ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ

۱۱۔ اے ات گاہوں جو جو تیلے سے ہتھیں پہلے بیٹھے تے
بے شک اللہ سیئں بندیں تے ظلم کرن والا نیئں۔

لِّلْعَبِيدِ ⑩
وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَّعْبُدُ اللَّهَ عَلَىٰ حَرْفٍ فَإِنْ

۱۲۔ تے کچھ لوک اللہ دی عبادت بے دلی نال کریندن تے
جے انہیں کوں بھلائی ملے تے خوشی تھی ویدن تے سہے

أَصَابَهُ خَيْرٌ لَّا يَطْمَئِنُّ بِهِ وَلَا إِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ
لَّا نَقْلِبْ عَلَيْهِ وَجْهَهُ ۚ فَخَسِرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةُ

انہیں کوں تکلیف پہنچے تے مذہبی سیدھ وچ پھر ویدن
تے اے دنیا وچ تے آخرت وچ گھٹا ہوتے اے کھلا

ذَٰلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ ⑪
يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْصُرُهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُ ۚ ذَٰلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ ⑫

۱۳۔ او اللہ دے سوا اونکوں سہریندے جیرھا اوں کوں
نہ نفع تے نہ نقصان پہنچا سگدے سبھ توں دُڑی گمراہی۔

يَدْعُوا لَمَنْ ضَرَّهُ أَقْرَبُ مِنْ تَفْعِلَهُ لَيْسَ
الْمَوْلَىٰ وَلَيْسَ الْعَشِيرُ ③

إِنَّ اللَّهَ يَدْعِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ
مَا يُرِيدُ ④

مَنْ كَانَ يَظُنُّ أَنْ لَنْ يَنْصُرَهُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَ
الْآخِرَةِ فَلْيَمْدُدْ بِسَبَبٍ إِلَى السَّمَاءِ ثُمَّ لْيَقْطَعْ
فَلْيَنْظُرْ هَلْ يُدْهِبَنَّ كَيْدَهُ مَا يَغِيبُ ⑤

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَأَنَّ اللَّهَ يَهْدِيَ
مَنْ يُرِيدُ ⑥

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّابِغِينَ وَ
النَّصَارَى وَالْمَجُوسَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا إِنَّ اللَّهَ
يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ شَهِيدٌ ⑦

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَسْجُدُ لَهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ
فِي الْأَرْضِ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ وَالْجِبَالُ
وَالشَّجَرُ وَالْدَّابُّ وَكَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ وَكَثِيرٌ
حَقٌّ عَلَيْهِ الْعَذَابُ وَمَنْ يُهِنِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ
مُكْرِمٍ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ ⑧

يَا أَيُّهَا

۱۳۔ او انکوں سے کہیں جو خدا کے لئے کئے گئے
زیادہ کو کہو یہ ہیں گندہ آقا تے بہوں گندہ سنگتی ۹۔
۱۵۔ بے شک اللہ سب سے مومنین کوں تے نیک کم کرٹ
والیں کوں باغیں وچ داخل کرلیسی جنہیں وچ نہراں
وہندین تے بے شک اللہ جو چاہندے کریندے۔

۱۶۔ جیسا کہ اللہ رکھیندے جو اللہ سب سے دینا تے
آخرت وچ ہرگز وہ نہ کرلیسی تے او آسمان میں کہہ ورمی
گھن ونبجے تے دل کپ سٹے دل ڈیکھے جو کیا اوندی تدبیر
جیسا کہ انکوں کا وڑ لویندی پئی ۱۰۔ انکوں ہٹا سگدی ۱۱۔
۱۷۔ تے اسال ایویں ایکنوں کھلے کھلے نشان بنا کے لہٹے
تے بے شک اللہ سب سے جینوں چاہندے سدھارا
ڈکھیندے۔

۱۸۔ بے شک جیسا کہ ایمان گھن آئن تے یہودی تے صابی
تے عیسائی تے مجوسی بن گھن تے مشرک بے شک اللہ سب
انہیں دے درمیان قیامت دے ڈیہہ فیصلہ کرلیسی بیشک
اللہ سب سے ہر شے تے مگران۔

۱۹۔ کیا توں ڈیہا ئیں جو بے شک جو زمین وچ تے آسمان
وچ تے سمجھ تے چندرتے تارے تے پہاڑ تے درخت
تے ڈنگرتے بہوں سارے لوک اللہ سب سے دی فرمانبرداری
کریندے پین تے بہوں سارے اچھے بن جنہیں دے
کیتے عذاب دا فیصلہ تھی چکے تے جینوں اللہ ذلیل
کرے اوند کوئی عزت ڈیوٹ والا نیس۔ بے شک اللہ
جو چاہندے کریندے۔

۲۰۔ ڈیو بھڑا کے ٹوٹن جیسا کہ اپنے رب دے معاملے
وچ بھڑے پین تے جیسا کہ کافر انہیں کیتے بھادے
کپڑے بٹائے گئیں تے انہیں دے سیریں تے بہوں تے

هَذِهِ خَصَصْنَا فِي رِبِّهِمْ فَالَّذِينَ كَفَرُوا
قُطِعَتْ لَهُمْ نِيَابٌ مِّنْ تَأْدِيبٍ مِّنْ فَوْقِ
رُءُوسِهِمُ الْحَمِيمُ ⑨

پانی ٹسیا ویسی۔

۲۱۔ جیرھا انہیں دے ڈھیں وچ او دی تے چڑھ دی مہل ویسی۔

يَصْهَرُ بِهِ مَا فِي بُطُونِهِمْ وَالْجُلُودُ ۝

۲۲۔ تے انہیں کیتے بھٹورے ہوسن لوہے دے۔

وَلَهُمْ مَقَامِعٌ مِنْ حَدِيدٍ ۝

۲۳۔ جڈاں وی او باہر نکلتا دا ارادہ کر لیں غم کنیں بچن کیتے دلا اوندے وچ دلائے ولین تے اکھسی لے ساٹن والا عذاب بھوگو۔

كُلَّمَا أَرَادُوا أَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا مِنْ غَمٍّ أُعِيدُوا فِيهَا وَذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ ۝

۲۴۔ بے شک مومنین کون تے نیک کم کرٹن والیں کون باغیں وچ اللہ داخل کر لیں جنہیں وچ نہراں و بندیاں پیال ہوسن اوندے وچ انہیں کون سونے دے کنگن پلائے ولین تے موتی تے اوندے وچ کپڑے ریشم دے ہوسن۔

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يُجَلِّونَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ ۝

۲۵۔ تے چگیں گاہیں دو انہیں دی راہنائی کیتی ویسی تے تعریف لے راہ دکھائے ولین۔

وَهُدُوا إِلَى الْمَنَافِيقِ ۝ وَهُدُوا إِلَى صِرَاطٍ الْحَمِيدِ ۝

۲۶۔ بے شک جیرھے کافرن تے اللہ دے راہ تے مسجد حرام کنیں جینکوں اسان سارے لوکس کیتے بٹلے رکیندن جیہی برابر اتھاں رہن والیں کیتے تے جنگل دے رہن والیں کیتے تے جیرھا ظلم نال اوندے وچ بونگ پیدا کریندے اسان اوکوں دکھ والا عذاب ڈیسوں۔

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ الَّذِي جَعَلْنَاهُ لِلنَّاسِ سَوَاءً إِنْعَافًا فِيهِ الْبَنَاءِ وَمَنْ يُرِدْ فِيهِ بِالْحَادٍ يُظْلَمِ نَذْرُهُ مِنْ عَذَابِ الْبَاقِ ۝

۲۷۔ تے جڈاں اسان ابراہیم کون بیت اللہ دے نال رہن دا موقع بوتا ہاسے تے اکھیا ہاسے جو توں میڈا شریک بنادیں تے میڈے گھر کون طواف کرن والیں کیتے تے کھڑکے عبادت کرن والیں تے رکوع تے سجدہ کرن والیں کیتے پاک کر۔

وَلَاذِبُوا إِلَىٰ بُرْهَنِهِمْ مَكَانَ الْبَيْتِ أَنْ لَا تَشْرِكُ فِي شَيْئًا وَظَهَرَ بَيِّنَاتٍ لِلظَّالِمِينَ وَالْقَائِمِينَ وَالْوُكُجِ السُّجُودِ ۝

۲۸۔ تے لوکس کون حج کیتے سب لوک تیزو ٹردے تے تھکیں ہوئیں سواریں تے ہراں راہ تو اوسن جیرھا بریں

وَأَذِّنْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ يَأْتُوكَ رِجَالًا وَعَلَىٰ كُلِّ ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِنْ كُلِّ فَجٍّ عَنِيبٍ ۝

ہوسی تے کھڑے پئے ولین۔

۲۹۔ تاں جو او ڈیکھن اپنے منافعے تے اللہ دے ناں دا ذکر کرن مقرر ڈیئیں وچ ایں واسطے جو اوں انہیں کول ڈیگر دھور بٹن۔ تاں انہیں داس کھاو تے جکھے تے فقیر کول وی کھاو۔

۳۰۔ ول او اپنے گند دھون تے نڈراں پوریاں کرن تے ایں پرانے گھر دا طواف کرن۔

۳۱۔ گال لے ہے جو جیرھا اللہ دی عزت والی جہیں دی عزت کریندے تے اوندے رب دے نزدیک لے اوندے کیتے چگا ۴ تے تہا ڈے کیتے ڈیگر حلال کیتے گئیں سوائے انہیں دے جیرھے تہا کول ڈے گئیں تے تاں بتیں دی پلیتی کیں بچو تے کوٹریں گاہیں کئیں وی بچو۔

۳۲۔ تے اللہ دی توحید کول منوتے شرک کئیں بچو تے جیرھا شرک کر لسی تے او ایویں ہے جیویں آسمان کئیں ڈھائے پئے تے کھی اونکول جھپ چیندن یا اونکول ہوا اڈار کے پریں دی جا تے سٹ آوے۔

۳۳۔ لے ایویں ہے تے جیرھا اللہ دی نشانیں دی عزت کریندے تے لے دلہی دا تقویٰ ۵۔

۳۴۔ مقررہ وقت تیں ایندے وچ تہا ڈے کیتے فائدہ ۶ تے ول اوندے ولن دی جا او پرانا گھر۔

۳۵۔ تے ہر قوم کیتے اسان قربانی دا طریقہ مقرر کیتے تاں جو او اوندے اتے اللہ دا ناں گھن ات گاہوں جو اوں انہیں کول ڈیگر بٹن تے تہا ڈا ہکو معبود تاں اوندی فرمانبرداری کرو تے عاجزی کرن والیں کول خوشخبری ڈے ۷۔

۳۶۔ جہیں دے اگو اللہ دا ذکر کیتا ونجے تے انہیں دے دل

لَيْسَ هَذَا مَنَافِعَ لَهُمْ وَيَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ فِي أَيَّامٍ مَّعْلُومَةٍ عَلَىٰ مَا رَزَقَهُم مِّنْ بَهِيمَةِ الْأَنْعَامِ فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطِيعُوا أَوَامِرَ الْفَقِيرِ ۝

ثُمَّ لِيَقْضُوا تَفَثَهُمْ وَلِيُؤْتُوا نُذُورَهُمْ وَلِيَطَّوُّوْا بِالنَّبِيِّ الْعَتِيقِ ۝

ذَٰلِكَ وَمَنْ يُعْظِمِ حُرْمَةَ اللَّهِ فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ عِنْدَ رَبِّهِ وَأُحِلَّتْ لَكُمُ الْأَنْعَامُ إِلَّا مَا يُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فَاجْتَنِبُوا الرِّجْسَ مِنَ الْأَوْثَانِ وَاجْتَنِبُوا قَوْلَ الزُّورِ ۝

حُفَاءَ لِلَّهِ غَيْرَ مُشْرِكِينَ بِهِ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَكَأَنَّمَا حَرَّمَ السَّمَاءُ فَتَخَفَطَ الطَّيْرُ أَوتَاهُوِي بِهِ الرِّيحُ فِي مَكَانٍ سَحَابٍ ۝

ذَٰلِكَ وَمَنْ يُعْظِمِ شَعَائِرَ اللَّهِ فَإِنَّهَا مِن تَقْوَىٰ الْقُلُوبِ ۝

لَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ مَحِلُّهَا إِلَى الْبَيْتِ الْعَتِيقِ ۝

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا لَّذِكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَىٰ مَا رَزَقَهُم مِّنْ بَهِيمَةِ الْأَنْعَامِ فَإِلَهُمُ إِلَهٌ وَاحِدٌ فَلَهُ أَسْلِمُوا وَبَشِّرِ الْمُخْبِتِينَ ۝

الَّذِينَ إِذَا دُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَالصَّابِرِينَ

عَلَى مَا أَصَابَهُمْ وَالْمُقِيبِي الصَّلَاةِ وَمِنَازِلَهُمْ
يُنْفِقُونَ ﴿۶۹﴾

کعب ویندن تے جیرھا بڑکھ آوے اوندے اتے صبر
کریندن تے نماز پٹھاکے پڑھدن تے جو اسال بڑتے
اوندے وچو خرچ کریندن۔

وَالْبَدَنَ جَعَلْنَاهَا لَكُمْ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ لَكُمْ فِيهَا خَيْرٌ ۖ فَاذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهَا صَوَافٍ ۚ فَإِذَا
وَجَبَتْ جُنُوبُهَا فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطِيعُوا الْقَانِعَ ۚ وَ
الْمَعْتَزَ ۚ كَذَلِكَ سَخَّرْنَاهَا لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿۷۰﴾

۳۷۔ تے قربانی دے اٹھ وی اسال تہا بڑے کیتے اللہ
سے عزت والے نشان بٹائن تے انہیں وچ تہا بڑے کیتے
چو بگائی ۷۰ تے انہیں کول قطاریں وچ کھڑا کے انہیں تے
اللہ داناں گھنوتے جڈاں او پاسیں دے بھر دے
یہوں تے انہیں دا گوشت کھاؤ تے چپ چپا تے غریبیں
کول تے فقیروں کول دی کھاؤ تے ایویں اسال انہیں

لَنْ يَنَالَ اللَّهُ لُحُومُهَا وَلَا دِمَاؤُهَا وَلَكِنْ يَنَالُهُ
التَّقْوَىٰ مِنْكُمْ ۚ كَذَلِكَ سَخَّرَهَا لَكُمْ لِتُكَبِّرُوا اللَّهَ
عَلَىٰ مَا هَدَاكُمْ ۚ وَبَشِّرِ الْمُحْسِنِينَ ﴿۷۱﴾

کول خدمت وچ لائے سے تاں جو لتاں شکر کرو
۳۸۔ انہیں قربانیں داماس تے خون اصلو اللہ تیں نیں
بچدا تے اللہ سیں کول تہا بڑا تقویٰ پہنچدے ایویں
اللہ سیں انہیں کول تہا بڑی خدمت وچ لائے تاں جو
لتاں سدھا راہ بڑ کھاؤ تے اللہ سیں دی وڈائی بیان
کرتے نیں کرن والیں کول خوشخبری دے۔

إِنَّ اللَّهَ يُدْفِعُ عَنِ الَّذِينَ آمَنُوا ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ
كُلَّ خَوَّانٍ كَفُورٍ ﴿۷۲﴾

۳۹۔ بے شک اللہ سیں مومنین واپچاؤ کریندا رہی
بے شک اللہ سیں کہیں دی خیانت کرن والے تے
منکر کول پسند نہیں کریندا۔

أَذِنَ لِلَّذِينَ يَقْتُلُونَ بِأَنَّهُمْ ظَلَمُوا ۚ وَإِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ
نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ ﴿۷۳﴾

۴۰۔ جیرھے لوکیں نال جنگ کیتی دیندی ۷۳ انہیں
کول مقابلے دی اجازت ایں واسطے جو انہیں تے ظلم
کیا گئے تے بے شک اللہ انہیں دی مدد تے قادر۔

الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بِغَيْرِ حَقٍّ إِلَّا أَنْ
يَقُولُوا رَبَّنَا اللَّهُ وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُمْ
بِبَعْضٍ لَّهَدَمَتْ صَوَامِعُ وَبُيُوعٌ وَصَلَوَاتٌ وَ
مَسَاجِدُ يُذْكَرُ فِيهَا اسْمُ اللَّهِ كَثِيرًا ۚ وَلَيَنْصُرَنَّ
اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿۷۴﴾

۴۱۔ جیرھے گھریں کہیں ناحق کڈھے گئیں محض ایں
واسطے جو انہیں آکھے جو ساڈا رب اللہ تے جے
اللہ سیں لوکیں کول ہک بے کہیں پریں نہ کریندا تے
گر جے تے یہودی دیاں عبادت گاہواں تے میٹاں
جنہیں وچ اللہ دا بہوں ناں یاد کیا دیندے تباہ کر

ڈتیاں وچن ہا تے جیرھا اونڈی مدد کر لسی اللہ سیس
ضرور اونڈی مدد کر لسی بے شک اللہ سیس طاقتور
تے غالب۔

۴۲۔ جے اساں انہیں کول زمین وچ طاقت ڈیوول
تے لے نماز پڑھن تے زکوٰۃ ڈلین تے نیکی دا کم
ڈلین تے برائی کیں رکین تے ساریں کہیں دا انجام
اللہ دور۔

۴۳۔ تے جے او تیکوں جھٹلیندن تے ایں کیں پہلے نوح
دی تے عاد تے ثمود دی قوم دی جھٹلایا ہا۔

۴۴۔ تے ابراہیم تے لوط دی قوم۔

۴۵۔ تے مدین والیں وی جھٹلائے تے موسیٰ کول
دی جھٹلایا گئے میں کافریں کول وستی ڈتی تے
دل میں انہیں کول پکڑ گدھے تے میڈا پکڑن کینجا
۴۶۔ کشیاں وستیاں ہن جنہیں کول اساں تباہ کر ڈتے
جو او ظلم کریندیاں پیاں ہن تے او ہٹل اپنے چھتیں
تے ڈٹھیاں پین تے کھوہ اڑیے پین تے اچیاں
ماڑیاں تباہ وستی گئیں۔

۴۷۔ کیا او زمین وچ نیس ٹریسے جو انہیں دے دل
سمجھن والے وچن ہا یا کن سنن والے وچن تے
بے شک اکھیں اندھیاں نیس تھیندیاں تے اصل دل
اندھے تھیندن جیرھے سنیں دین۔

۴۸۔ او تیں کیں جلدی عذاب ممکن تے اللہ اپنے
وعدے دی اصل خلاف درزی نیس کریندا تے یحکم
کہ ڈینہہ جیرھا تساں گنبدے عیسیٰ رب دے
نزدیک ہزار سال دے برابر۔

۴۹۔ تے کئی وستیاں ہن جنہیں کور اساں مہلت ڈتی

الَّذِينَ إِنْ مَكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ
وَأَتَوْا الزَّكَاةَ وَآمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَوْا عَنِ
الْمُنْكَرِ ۚ وَلِلَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ ﴿۴۲﴾

وَإِنْ يَكْذِبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ
وَإِذَا وَتُودُّوٓا

وَقَوْمُ إِبْرَاهِيمَ وَقَوْمُ لُوطٍ ۖ

وَاصْحَابَ مَدْيَنَ ۚ وَكَذَّبَ مُوسَىٰ فَأَلَيْتُ لِلْكَافِرِينَ
ثَمَرًا ۚ أَخَذْتُهُمْ ۖ كَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿۴۳﴾

فَكَانَ مِنْ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ ۖ فَهِيَ
خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا وَبَنُو مُعَظَّلَةٍ وَفَصَّرِ
مَشِينِ ﴿۴۴﴾

أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَتَكُونُ لَهُمْ قُلُوبٌ
يَعْقِلُونَ بِهَا أَوْ آذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا ۚ فَإِنَّهَا لَا
تَعْمُ الْأَبْصَارُ وَلَكِنْ تَعْمَى الْقُلُوبُ الَّتِي فِي
الصُّدُورِ ﴿۴۵﴾

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ وَعْدَهُ
وَإِنْ يَوْمًا عِنْدَ رَبِّكَ كَأَلْفِ سَنَةٍ مِمَّا تَعُدُّونَ ﴿۴۶﴾

وَكَانَ مِنْ قَرْيَةٍ أَمَلَيْتُ لَهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ ثُمَّ

أَخَذَتْهَا ۖ وَإِلَى الصِّبْرِ ۝

تے او عالم ہن دل میں انہیں کوں پکڑیئے تے ساریں
میڈرووٹے۔

قُلْ يَأَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا أَنَا كَلَمٌ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ۝

۵۰۔ توں آکھ لے لوکو میں معن تہا بڑو کھلا کھلا بڑاون ڈالا
ہاں۔

فَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ ۖ وَ
رِزْقٌ كَرِيمٌ ۝

۵۱۔ تے جیرے لوک ایمان گھن آئن تے نیک کم کریندن انہیں
کیتے بخشش تے عزت والا رزق۔

وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيَاتِنَا مُعْجِزِينَ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ
الْجَحِيمِ ۝

۵۲۔ تے جیرے ساجے نشانیں دے بارے وچ ساکوں
ہراون دی کوکشتش کریندن او دوزخی ہن۔

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَّسُولٍ وَلَا نَبِيٍّ إِلَّا
إِذَا تَنَبَّأَ إِلَهُ الشَّيْطَانُ فِيْ أَمْنِيَّتِهِ فَيَنْسَخُ اللَّهُ مَا
يُلْقِي الشَّيْطَانُ ثُمَّ يُحْكُمُ اللَّهُ آيَتَهُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
حَكِيمٌ ۝

۵۳۔ اساں تیں کنیں پہلے کوئی نبی تے رسول نہیں پھٹیا
سوائے ایندے جو جیرے ویلے اوں نبی کوئی خواہش کیتی
تے شیطان نے اوندی خواہش وچ رکاوٹ پاتی۔ شیطان
دی ہر رکاوٹ کوں اللہ سیس بٹا ڈتے دل اللہ سیس اپنے
نشان مضبوط کریندے تے اللہ سیس بہوں چاٹن والا تے
بہوں سیانما۔

لِيَجْعَلَ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ فَتَنَةً لِلَّذِينَ فِي
قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ وَالْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ
لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ۝

۵۴۔ تاں جو او شیطان دی رکاوٹیں کوں انہیں لوکیں کیتے
فتنہ بنا دے جنہیں دے دلیں وچ بیماری تے دل سخت
ہن تے بے شک ظالم ڈاڈھی دشمنی وچ پھین۔

وَلْيَعْلَمَ الَّذِينَ آمَنُوا أَنَّهُ الْعِلْمُ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ
فَيُؤْمِنُوا بِهِ فَتُخْبِتَ لَهُ قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ اللَّهَ
لَهَادِ الَّذِينَ آمَنُوا إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۝

۵۵۔ تے تاں جو او لوک جنہیں کوں علم ڈتا گئے او چاٹن
گھن جو بے شک او سچ تیردے رب ولوتے اوندے
اتے ایمان گھن آون تے دل انہیں دے دل اوندے آگوجھک
ونجن تے بے شک اللہ سیس منن والیں کوں سدھے راہ
دو ہدایت ڈیون والا۔

وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي مِرْيَةٍ مِنْهُ حَتَّى
تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً أَوْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ يَوْمٍ
عَقِيمٍ ۝

۵۶۔ تے کافر ہمیشہ اس شک وچ رہن جے تیں ابھن
گھت انہیں تے تباہی نہ آونجے یا ہر شے ختم کر ڈیون دے
ڈینہر دا عذاب آونجے۔

أَلَمْ تَكُ يَوْمَ مَدْيَنَ إِلَهُ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فَالَّذِينَ آمَنُوا

۵۷۔ اوں ڈینہر بادشاہت صرف اللہ دی ہو سی او

وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي جَنَّاتِ التَّعْلِيمِ ﴿۵۸﴾

انہیں دے درمیان فیصلہ کر لیں تے مومن نیک کم کرن والے
نعتیں والی بہشت وچ رہن۔

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَلَوْلِكَ لَهُمْ
عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿۵۹﴾

۵۸۔ تے کافر تے ساڈی آیات کوں جھٹلاوٹن والے کیتے
ذلیل کرن والا عذاب۔

وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ قُتِلُوا أَوْ
مَاتُوا لَيَرْزُقَنَّهُمُ اللَّهُ رِزْقًا حَسَنًا وَإِنَّ اللَّهَ لَخَبِيرُ
الزَّرَاقِينِ ﴿۶۰﴾

۵۹۔ تے جنہیں اللہ دے رستے وچ ہجرت کیتی تے ماریے
گین یا مر گین اللہ سیس انہیں کوں بہوں چکا انعام
ڈیسی تے بے شک اللہ سیس ساریں کنیں چکا رزق ڈیوٹن

والا

لَيَدْخُلَنَّهُمْ دُخْلًا يَرْضَوْنَهُ وَإِنَّ اللَّهَ لَعَلِيمٌ
بِحَلِيمٍ ﴿۶۱﴾

۶۰۔ انہیں کوں ضرور انجی جاتے داخل کر لیں جبر صی اولپند
کر لیں تے بے شک اللہ بہوں جائز والا تے ٹھڈھا۔

ذَلِكَ وَمَنْ عَاقَبَ بِمِثْلِ مَا عُوِقَبَ بِهِ ثُمَّ بُغِيَ
عَلَيْهِ لَنُصْرَتُهُ إِنَّ اللَّهَ لَعَفُوٌّ غَفُورٌ ﴿۶۲﴾

۶۱۔ اے ایویں ہے جبر ما اتنی سزا ڈیوے جتنی اونکوں
تکلیف ڈتی گئی، ول اوندے خلاف بغاوت تھی و نہجے اللہ

ضرور اوندی مدد کر لیں بے شک اللہ سیس بہوں معاف
کرن والا تے بخشن والا۔

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُؤَلِّجُ
النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿۶۳﴾

۶۲۔ اے ات گھا لہوں جو اللہ سیس رات کوں ڈینہہ وچ
تے ڈینہہ کوں رات وچ پلیندے تے بے شک اللہ سیس

سنن والا تے ڈیکھن والا۔

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ
مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ هُوَ الْبَاطِلُ

۶۳۔ اے ات گھا لہوں جو بے شک اللہ حق تے جھیکوں او
اللہ دے سوا سب دین او کو ٹرتے بے شک اللہ سیس

اچاتے وڈا۔

وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿۶۴﴾

۶۴۔ کیا تیں نیں ڈٹھا جو بے شک اللہ سیس بھروکنیں مہینہ

دیندے تے زمین سادی تھی ویندی بے شک اللہ سیس
بہوں مہربان تے واقعی با خبر۔

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَتَخْضِبُ
الْأَرْضَ مُخْضَرَّةً إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ ﴿۶۵﴾

۶۵۔ جو کجھ آسائیں تے زمین وچ سب اندازے بے شک

اللہ سیس بے نیاز تے توفیق دے قابل۔

لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَإِنَّ اللَّهَ
لَهُوَ الْعَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿۶۶﴾

۶۶۔ کیا توں ڈیکھائیں بے شک اللہ سیس تہاڈے کیتے کم وچ لا

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَّا فِي الْاَرْضِ وَالْفَلَكَ

تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِأَمْرٍ وَيُنْسِكُ السَّمَاءُ أَنْ تَقَعَ
عَلَى الْأَرْضِ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لَخَبِيرٌ
رَحِيمٌ ﴿٦٦﴾

ٹہٹے جو کھڑی پرج بڑیاں ہوندے مکمل سمندر وچ چلین
تے آسمان کوں روکی کھڑے تال جوا زمین تے ڈھک پڑے
سوائے اوندے حکم دے بے شک اللہ سیئ لوکیں نال بہوں
مہربان تے ول ول رحم کرن والا ۶۶

وَهُوَ الَّذِي أَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ
إِنَّ الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ ﴿٦٧﴾

۶۷۔ تے اوہو جس تہاکوں زندہ کیے ول تہاکوں مرلیں ول
تہاکوں زندہ کرلیں بے شک انسان ناشکر ۶۷

لِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا هُمْ نَاسِكُوهُ فَلَا يُنَازِعُكَ
فِي الْأَمْرِ وَادْعُ إِلَى رَبِّكَ إِنَّكَ لَعَلَى هُدًى
مُسْتَقِيمٍ ﴿٦٨﴾

۶۸۔ ہر قوم کیے اسماں قربانی دا طریقہ بٹائے او اپنے طریقے نال
قربانی کرین تے او تہا بے نال ایں مسالے وچ نہ بھڑن
توں اپنے رب دو سڈ بے شک توں سدھے راہ تے
ہوں ۶۸

وَإِنْ جَدُلُواكَ فَقُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٦٩﴾

۶۹۔ تے جے او تہا بے نال بحث کرن تے توں اکھ جوتساں
کریندے؟ اللہ بہوں چاندے ۶۹

اللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ
تَخْتَلِفُونَ ﴿٧٠﴾

۷۰۔ اللہ سیئ تہا بے درمیان قیامت دے ڈینہ فیصلہ کرلیں
جیندے وچ تساں اختلاف کریندے؟ ۷۰

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ
إِنَّ ذَلِكَ فِي كِتَابٍ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٧١﴾

۷۱۔ کیا توں چاندائیں جبے شک اللہ سیئ چاندے جو آسمان
تے زمین وچ بے شک اے کتاب وچ موجود تے بیشک
اے اللہ کیے سوکھا ۷۱

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَمْ يَنْزِلْ بِهِ سُلْطَانٌ وَ
مَا لَيْسَ لَهُمْ بِهِ عِلْمٌ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ نَصِيرٍ ﴿٧٢﴾

۷۲۔ تے او اللہ دے سوا انہیں دی عبادت کریندن جیندے
کیے اللہ سیئ دلیل نہیں لہاں تے انہیں کوں ایندا کوئی
علم تے ظالمیں ادا دی کا نہیں ۷۲

وَإِذَا نُنَادِيهِمْ آيَتُنَا بَيِّنَاتٍ تَعْرِفُ فِي وُجُوهِِ
الَّذِينَ كَفَرُوا الشُّكْرَ يَكْذِبُونَ يَسْطُونَ بِالَّذِينَ
يَتَّبِعُونَ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا قُلْ أَفَأَنْتُمْ تُشْكِرُونَ فَمِنْ
ذَلِكَ النَّارُ وَعَدَهَا اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَبِئْسَ
الْمَصِيرُ ﴿٧٣﴾

۷۳۔ تے جڈاں انہیں تے ساڈیاں کھلی آیتاں پڑھیاں
ویندن تے کافریں دے منہ ڈھیں او وٹج ویندن۔ اے
تھی سبکدے جیرھے آیتاں سیندے پین انہیں تے او
حکم کر ڈیوں توں اکھ بے جوکیا میں تہاکوں ایں کنیں
وی زیادہ بری خبر ڈیوں اے بھا جیندا اللہ سیئ کافریں
نال وعدہ کیا ہونے تے اے بہوں برا لکاڈ ۷۳

۴۴۔ اے لوگو! بک بال بوسی ویندی ۷ اونکوں غور تال
سٹوبے شک تال جیکوں اللہ دے سوا سبب بندے ۷
اوسارے کٹے رل کے دی ہک مکھی اعلو پیدا نیں کر
سبگدے تے جے مکھی انہیں کنیں کئی شے کس گئے
اوں کنیں ولا نیں مکھن سبگدے۔ منگن والا وی تے
جیہ کنیں منگیا ویندے او وی کمزور۔

۴۵۔ انہیں اللہ سیئں دی جیوس حق با قدر نیں کیتی
بے شک اللہ سیئں بہوں طاقت والا تے غالب۔

۴۶۔ اللہ فرشتیں وچرو وی تے انسان وچر رسول چنڈا
رہی۔ بے شک اللہ بہوں سنن والا تے بہوں ڈیکھن
والا ۷۔

۴۷۔ جو انہیں دے ساٹے بے تے جو انہیں دے پچھو ۷ او
سبھ جانڈے تے سارے معاملے اوہیں دو وٹن۔

۴۸۔ اے مومنو! رکوع کرو تے سجدہ کرو اپنے رب دی
عبادت کرو تے چنگے کم کرو تال جو تال کامیاب تھیو۔
۴۹۔ تے اللہ دے راہ وچ پوری پوری کوشش کرو اوں
تہا کوں چن گدے تے دین وچ تہا ڈے کیتے کوئی تنگی نیں
بٹائی۔ تہا ڈے پیو ابراہیم دا مذہب اوں تہا ڈا ناں مسلمان
رکھئے ایں کنیں پہلے دی تے ہن دی تاں جو رسول تہا ڈو گوہ
ہوے تے تال باقی دنیا تے گواہ ہوو۔ تال نماز پڑھو تے
زکوٰۃ ڈیو تے اللہ تال چوڑے رہو او تہا ڈا مولا ۷ تے آما ۷
تے او بہوں چنگا آتا تے کھجا چنگا امدادی ۷۔

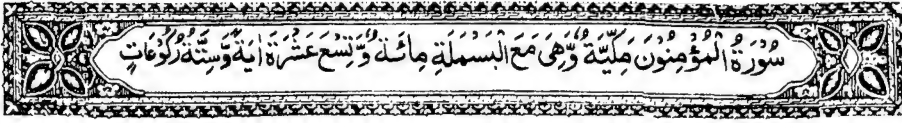
يَا أَيُّهَا النَّاسُ صُِرْبَ مَثَلٌ فَاستَمِعُوا لَهُ ۚ إِنَّ
الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا
وَلَوْ اجْتَمَعُوا لَهُ ۚ وَإِنْ يَسْلُبْهُمُ الذُّبَابُ شَيْئًا
لَا يَسْتَنْقِذُوهُ مِنْهُ ضَعُفَ الطَّالِبُ وَالْمَطْلُوبُ ۝

مَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ ۝

اللَّهُ يَصْطَلِي مِنَ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا وَمِنَ النَّاسِ
إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ۝

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ
الْأُمُورُ ۝

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ارْكَعُوا وَاسْجُدُوا وَاعْبُدُوا
رَبَّكُمْ ۚ وَأَفْعَلُوا الْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ۝
وَجَاهِدُوا فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ ۚ هُوَ اجْتَبَاكُمْ
وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ ۚ مِلَّةَ
أَبِيكُمْ إِبْرَاهِيمَ ۚ هُوَ سَمَّاكُمُ الْمُسْلِمِينَ ۚ مِنْ
قَبْلُ ۚ وَفِي هَذَا لِيَكُونَ الرَّسُولُ شَهِيدًا عَلَيْكُمْ
وَتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ ۚ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ
وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاعْتَصِمُوا بِاللَّهِ هُوَ مَوْلَاكُمْ فَنِعْمَ
الْمَوْلَى وَنِعْمَ النَّصِيرُ ۝

سورة مومنون مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۱۹ آیات تے ۶ رکوعن۔

- ۱۔ میں شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن مگئے
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۲۔ مومن کامیاب تھی گئیں۔
قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ ②
- ۳۔ جیسے نمازیں و حج عاجزی کریندن۔
الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خِشْعُونَ ③
- ۴۔ تے جیسے بے ہودہ گاہیں کیں منہ پھر گھندن۔
وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ ④
- ۵۔ تے جیسے زکوٰۃ ڈیندن۔
وَالَّذِينَ هُمْ لِلزَّكَاةِ فَاعِلُونَ ⑤
- ۶۔ تے جیسے اپنی شرمگاہیں دی حفاظت کریندن۔
وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ ⑥
- ۷۔ سوائے اپنی زلیں دے یا جنہیں تے انہیں دے سچے ہمت
إِلَّا عَلَىٰ أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ ⑦
- ۸۔ تے جیرھا ایندے سوا بی گال دی خواہش کرے او
فَمَنِ ابْتَغَىٰ وَرَاءَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ ⑧
- ۹۔ تے جیسے اپنی امانتیں تے اپنی وعیدیں دا خیال رکھیندن۔
وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمْتِنَتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رِعُونَ ⑨
- ۱۰۔ تے جیسے اپنی نمازیں دی حفاظت کریندن۔
وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ⑩
- ۱۱۔ لے او وارثن۔
أُولَٰئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ ⑪
- ۱۲۔ جیسے بہشت دے وارث تھیں تے اوندے وچ
الَّذِينَ يَرِثُونَ الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ⑫
- ۱۳۔ تے اسان انسان کوں سنی مٹی دے ست کیں پیدا
وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ سُلَالَةٍ مِنْ طِينٍ ⑬
- ۱۴۔ ول اونکوں اسان لطفہ بٹائے تے ارام نال رہن آلی
ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نُطْفَةً فِي قَرَارٍ مَّكِينٍ ⑭
- ۱۵۔ ول لطفے کوں چپڑن والا بٹائے تے ول او چپڑن
ثُمَّ خَلَقْنَا النَّطْفَةَ عَلَقَةً فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ مُضْغَةً فَخَلَقْنَا الْمُضْغَةَ عِظْمًا فَكَسَوْنَا

الْعِظْمَ لِحِمَاهُ ثُمَّ أَنْشَأْنَاهُ خَلْقًا آخَرَ
فَتَبَرَّكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ ﴿۱۵﴾

ول اوں پڑی تے ماس چڑھائے سے ول اوں کوں بی شکل
وچ گھن آئے ہیں تے بابرکت او ذات جبرمی ساریں
کنیں چگی بناوٹ والی ۱۵۔

ثُمَّ إِنَّكُمْ بَعْدَ ذَلِكَ لَكَيْتُونَ ﴿۱۶﴾

۱۶۔ ول تساں ایندے بعد مر سو۔

ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ تُنْعَبُونَ ﴿۱۷﴾

۱۷۔ ول تہا کوں قیامت دے ڈیئہ اٹھایا ویسی۔

وَلَقَدْ خَلَقْنَا قَوْمَكُمْ سَبْعَ طَرَائِقَ ۖ وَكُنَّا عَنِ الْخَلْقِ
غَفِيلِينَ ﴿۱۸﴾

۱۸۔ تے اساں تہا بڑے اتے ست راہ بناؤں تے اساں
مفلوک کنیں غافل نے رہندے۔

وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَسْكَنَتْهُ فِي الْأَرْضِ
رِثًا عَلٰى ذَهَابٍ بِهِ لَقَدْ رُؤُونٌ ﴿۱۹﴾

۱۹۔ تے اساں آسمان کنیں ہک اندازے نال پانی بہائے
ول اوں کوں زمین وچ کھڑائے سے تے اساں اوں کوں
گھن وچن تے دی قادر ہیں۔

فَأَنْشَأْنَا لَكُمْ بِهِ جَنَّتٍ مِّنْ تَحْتِهَا نَاجِيَاتٌ
فُؤَاكِلُهُ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿۲۰﴾

۲۰۔ ول اوں دے نال اساں تہا بڑے واسطے باغ بناؤں
کھیں دے تے انگوڑیں دے انہیں وچ تہا بڑے کیتے بہوں
سارے میوے تے تساں انہیں وچ کھندے ۲۰۔

وَشَجَرَةٍ تَخْرُجُ مِنْ طُورِ سَيْنَاءَ تَنْبُتُ بِالدِّهْنِ
وَصِنْجٍ وَلَا يَلِيزُ ﴿۲۱﴾

۲۱۔ تے ہک درخت جبرحا طور سینا کنیں نکلدے جیدے
وچو تیل نکلدے تے کھاوٹ والیں کیتے بوڑ۔

وَأَنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً ۚ نُسْقِيكُمْ مِمَّا فِي بُطُونِهَا
وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿۲۲﴾

۲۲۔ تے بے شک تہا بڑے کیتے ڈیگہیں وچ سبق اساں
تہا کوں انہیں دے ڈیگہیں وچو پلیندے ہیں تے انہیں
وچو تہا بڑے کیتے بہوں سارے نفعے ہن تے انہیں کوں
کھندے دی ہورے۔

وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلْكِ تُحْمَلُونَ ﴿۲۳﴾

۲۳۔ تے انہیں تے پڑیں تیں تہا کوں سوار کیتا دیندے۔

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَقَالَ يَقَوْمِ اغْبُوا
إِلَهُ مَا لَكُمْ مِنِّ إِلَهِ غَيْرُهُ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿۲۴﴾

۲۴۔ تے اساں نوح کوں اوندی قوم دے وچ پٹھیا ہا سے تے
اول آکھئے اے میڈی قوم اللہ دی عبادت کرو اوں دے علاوہ
تہا بڑا بیا کوئی معبود کاہنیں کیا تساں تقویٰ اختیار نورے
کریں دے۔

فَقَالَ الْمَلِكُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِن قَوْمِهِ مَا هَذَا إِلَّا بَشَرٌ
مِّثْلُكُمْ يُرِيدُ أَنْ يَتَفَضَّلَ عَلَيْكُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَنزَلَ

۲۵۔ اوندی قوم دے کافر سردار ہیں تے وڈیریں آکھئے اے تساں
آلی کار بندہ ۲۵۔ اے چاہندے جو تساں کنیں وڈاڑن وچے تے

مَلِكَةً ۖ مَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي آبَائِنَا الْأَوَّلِينَ ۝

جے اللہ چاہتا ہے فرشتے لیندا اسان پہلے اپنے پیو بڈا پس
کنیں لے گال نیں سٹی۔

إِنْ هُوَ إِلَّا رَجُلٌ بِهِ جَنَّةٌ فَنَرَبَّاهُ حَتَّىٰ جَبَّ ۝

۲۶۔ اے آدمی ۶ ہیرھا پاگل تھی گئے تساں کچھ مدت میں
ایکول بڈیکھو (ایندا کیا تھیندے)

قَالَ رَبِّ انصُرْنِي بِمَا كَدَّبُونِ ۝

۲۷۔ اوں اکھئے اے میڈے رب میڈی مدد کر اے میوں
جھلیندن۔

فَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ أَنْ اصْنَعْ الْفُلَكَ بِأَعْيُنِنَا ۖ وَوَحَيْنَا
فَإِذَا جَاءَ أَهْرَبْنَا وَقَارَ الشَّنُورِ ۖ فَاسْلُكْ فِيهَا مِنْ
كُلِّ نَفْسٍ مِّنْ نَّاسٍ ۖ وَاهْلِكِ إِلَّا مَنْ سَبَقَ عَلَيْهِ
الْقَوْلُ مِنْهُمْ ۖ وَلَا تُخَاطِبُنِي فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا ۖ إِنَّهُمْ
مُعْرِفُونَ ۝

۲۸۔ اسان اونو وحی کیتی جو توں ساڈی اکھیں دے سامنے
تے ساڈی وحی نال بیڑی بٹا تے ہیرھے ویلھے ساڈا حکم
اوسے تے نیں آونچے ہر شے وچو بڈو بڈو جوڑے
تے اپنا بڈر نال گھن کے ٹر پڑ سولے اوندے جیندے
کیتے ساڈا پہلا حکم تھی چکئے تے غالیں دے متعلق میڈے
نال کوئی گال نہ کر او تے بڈسن۔

فَإِذَا اسْتَوَيْتَ أَنْتَ وَمَنْ مَّعَكَ عَلَى الْفُلِكِ فَقُلِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي نَجَّيْنَاكَ مِنَ الْغُورِ الظَّالِمِينَ ۝

۲۹۔ جیلھے توں تے تیڈے نال آے بیڑی تے بہرہ وچو
توں اکھ سبھ قتال اللہ دیاں بن جس ساکوں ظالم قوم کنیں
بچائے۔

وَقُلْ رَبِّ انزِلْنِي مُنزَلًا مُّبْرَكًا ۖ وَأَنْتَ خَيْرُ
الْمُنزِلِينَ ۝

۳۰۔ تے توں اکھ اے میڈے رب توں میوں برکت
آلی جاتے ہا تے توں چنگا بھاوٹ والا ہوں۔

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ وَإِنْ كُنَّا لَبْتَالِينَ ۝

۳۱۔ بے شک ایندے وچ بہوں سارے نشان تے
اسان امتحان گھنڈے ہیں۔

ثُمَّ أَنشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْنًا آخَرِينَ ۝

۳۲۔ دل اسان انہیں دے بعد کئی قوماں پیدا کیتن۔

فَأَرْسَلْنَا فِيهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم
مِنْ إِلَهِ غَيْرِهِ ۖ أَفَلَا تَتَّقُونَ ۝

۳۳۔ تے انہیں وچ دی نامیں وچو رسول پٹھیں جو
تساں اللہ دی عبادت کرو اوندے سوا تہا بڈا کوئی معبود
نیں کیا تساں بچدے نوٹھے۔

وَقَالَ الْمَلَأُ مِنَ قَوْمِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
الْآخِرَةِ ۖ وَأَتْرَفْنَاهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۖ مَا هَذَا إِلَّا بَشَرٌ
مِّثْلُكُمْ يَأْكُلُ مِمَّا تَأْكُلُونَ مِنْهُ وَيَشْرَبُ مِمَّا

۳۴۔ اوندی قوم دے کافر و بڈیریں تے ہیرھے آخرت دی
ملاقات دے دی منکر بن اکھئے تے اسان انہیں کوں ایں
دنیا وچ مالدار بنایا یا اے تساں جیہاں بندو اوکھدے

تَشْرَبُونَ ﴿۳۵﴾

جیرمی شے تساں کھندے ۴۰ اوہو پیندے جو تساں
پیندے ۴۰۔

وَلَيْنَ اطْعَمْتُمْ بِشْرًا فَشَلَّكُمْ اِنَّكُمْ اِذَا
لَاخِسْتُمْ ﴿۳۶﴾

۳۵۔ تے جے تساں اپنے جہیں بندے دی فرمانبرداری
کیتی تے بے شک تساں گھانا پاوٹن والیں وچو تھی ویسہ
۳۶۔ کیا لے تہا بے نال وعدہ کریندے جو تساں جڈاں
مرو لیو تے مٹی بن ویسہ تے پڑیاں تے تساں ولا کڈھیں
ویسہ۔

اَيَعِدْكُمْ اَنكُمْ اِذَا امْتُمْ وَكُنْتُمْ تَرْكَا وَعِظَامًا
اَنكُمْ مَخْرَجُونَ ﴿۳۷﴾

۳۷۔ جیرمی کہاں دا وعدہ کیا دیندے ایسوں عقل نیں میندی

هِيَ هَاتِ هِيَ هَاتِ لِمَا تُوْعَدُونَ ﴿۳۸﴾

۳۸۔ اے محض ساڈی دنیاوی زندگی ۴۰ اساں مروے ہیں
تے اساں جیندے ہیں اساں ولا اٹھالے کا ۴۰ ناں ویسوں
۳۹۔ اے ہک آدمی ۴۰ جیرھا اللہ تے کوڑ گھڑی کھڑے تے
اساں ایندی گالیں کوں لے میندے۔

اِنَّ هِيَ اِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا نَحْنُ
بِنَبْعُو ثِيْنٍ ﴿۳۹﴾

۴۰۔ اوں آکھے اے میڈے رب میڈی مدد کر جو انہیں
جھٹلائے۔

اِنَّ هُوَ اِلَّا رَجُلٌ اِفْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا وَمَا نَحْنُ
لَهٗ بِمُؤْمِنِيْنَ ﴿۴۰﴾

۴۱۔ اوں آکھے اے لوک کجھ عرصے دے بعد شرمندہ تھی
ولیں۔

قَالَ عَمَّا قَلِيلٍ لِّیُصِیْحَنَّ نِدْمِیْنَ ﴿۴۱﴾

۴۲۔ انہیں کوں اوں عذاب پکڑیے جیندی خبر ڈتی گئی ہائی
تے اساں انہیں کوں لکھیں آلی کار بناڈتے تے ظالم قوم
کیتے لعنت۔

فَاَخَذَ نَهْمُ الصَّیْحَةِ بِالْحَقِّ فَجَعَلْنَهُمْ غُشَآٰءَ
فَبَعْدًا لِّلْقَوْمِ الظَّالِمِيْنَ ﴿۴۲﴾

۴۳۔ دل انہیں دے بعد اساں بیاں قوماں پیدا کیتن۔
۴۴۔ کوئی دی امت اپنے وقت کیں نہ اگر تھیدی ۴۰ تے نہ
پچھو رہے بگدی ۴۰۔

ثُمَّ اَنۡشَاۡنَا مِنْۢ بَعْدِهِمْ قُرُوۡنًاۙ اٰخَرِيْنَ ﴿۴۳﴾
مَا تَسْبِقُ مِنْۢ اُمَّةٍۭ اَجَلَهَاۙ وَمَا يَتَاخَرُونَ ﴿۴۴﴾

۴۵۔ دل اساں ساندھو لاند رسول پٹھے جڈیں کہیں امت
دو اوڈا رسول آئے انہیں اوکوں جھٹلائے اساں کجھ لوک کوں
کجھ دے بعد ہلاک کریندے گئے ہیں تے اساں انہیں
کوں قصے بناڈتے تے نہ منٹ والی قوم تے لعنت۔

ثُمَّ اَرْسَلْنَا رُسُلَنَا تَتْرًاۙ اَلَمْۡنَاۙ جَاۤءَ اُمَّةٌ رَّسُوْلَهَا
كَذَّبُوْهُ فَاتَّبَعْنَاۙ بَعْضَهُمْۙ بَعْضًاۙ وَجَعَلْنَاهُمْۙ اَحَادِیْثَ
فَبَعْدًا لِّلْقَوْمِۙ لَا یُؤْمِنُوْنَ ﴿۴۵﴾

- ثُمَّ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ وَأَخَاهُ هَارُونَ بِآيَاتِنَا
وَسُلْطٰنٍ مُّبِينٍ ﴿٢٦﴾
- ۴۶۔ ول اسان موسیٰ تے اوندے بھرا بارون کوں اپنے
نشان تے کھلی کھلی دلیل نال پیٹھے۔
- إِلٰی فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا
عَالِينَ ﴿٢٧﴾
- ۴۷۔ فرعون تے اوندے سردارین دو تے انہیں تکبر کیتے تے
لے اپنے آپ کوں بہوں دڈا سمجھدے ہن۔
- فَقَالُوا إِنَّا مِنْكُمْ لَبَشَرٌ مِّثْلُكُمْ وَقَوْمُهُمْ لَنَا
عِبْدُونَ ﴿٢٨﴾
- ۴۸۔ انہیں آکھئے کیا اسان ڈو اپنے جیہیں بندیں کوں
من گھنوں تے انہیں دی قوم ساڈی باہمی۔
- كَذَّبُواهُمَّا فَكَانُوا مِنَ الْمُهْلَكِينَ ﴿٢٩﴾
- ۴۹۔ انہیں دُناویں کوں جھٹلا جُتے تے تباہ تھیون والیں
وچوٹن گئے۔
- وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ لَعَلَّهُمْ يَحْتَدُونَ ﴿٣٠﴾
- ۵۰۔ تے اسان موسیٰ کوں کتاب ڈتی متاں او ہدایت پاوے۔
- وَجَعَلْنَا ابْنَ مَرْيَمَ وَأُمَّهُ آيَةً وَآوَيْنَاهُمَا إِلَى
رَبْوَةٍ ذَاتِ قَرَارٍ وَمَعِينٍ ﴿٣١﴾
- ۵۱۔ تے اسان ابن مریم تے اوندی ما کوں نشان بنا ئے
تے انہیں کوں ہک اچی جاتے پناہ ڈتی جیرھی سکون
آلی تے چشنے والی بائی۔
- يَا أَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُّوا مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَاعْمَلُوا صَالِحًا
إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿٣٢﴾
- ۵۲۔ اے رسولو! تساں پاک چیزاں کھاؤ تے چنگے کم کرو
بے شک میں جواڈھا چاڈال جو تساں کریدے ہ۔
- وَأَنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ
فَاتَّقُونِ ﴿٣٣﴾
- ۵۳۔ تے بے شک تہاڈی لے جماعت ہکا جماعت تے
میں تہاڈا رب ہاں تساں میں کیں ڈرو۔
- فَتَقَطَّعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ زُبُرًا كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ
فَرِحُونَ ﴿٣٤﴾
- ۵۴۔ انہیں خدائے حکم کوں ٹوٹے ٹوٹے کر کے دنگدے
تے ہر گولہ اپنی اپنی جاتے خوش۔
- فَذَرَهُمْ فِي غَمَرَاتِهِمْ حَتَّىٰ جِيئَ ﴿٣٥﴾
- ۵۵۔ تو انہیں کوں ہک مدت میں غفلت وچ چھوڑ ڈے۔
- أَيَحْسَبُونَ أَنَّا نُمِدُّهُم بِهِ مِنْ مَّالٍ وَبَيْنٍ ۖ
سُاعٍ لَهُمْ فِي الْخَيْرَاتِ بَلْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٣٦﴾
- ۵۶۔ کیا او خیال کریندن جو اسان جیرھی انہیں دی مال تے
پتیریں نال امداد کریندے پئے ہیں۔
- إِنَّ الَّذِينَ هُمْ مِنْ خَشْيَةِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ ﴿٣٧﴾
- ۵۷۔ تے جیرھے اپنے رب دی آیات کوں منین۔
- وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ ﴿٣٨﴾
- ۵۸۔ تے جیرھے اپنے رب دا کبیں کوں شریک نیں بنیدے
- وَالَّذِينَ هُمْ بِرَبِّهِمْ لَا يُشْرِكُونَ ﴿٣٩﴾

- وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَا آتَوْا وَقُلُوبُهُمْ وَجِلَةٌ أَنَّهُمْ إِلَىٰ رَبِّهِمْ رَاجِعُونَ ﴿١٧﴾
- ۱۷۔ تھے جو انہیں کون ملے اور لوگس کون بڑین تھے انہیں دے دل ات بگاہوں بڑدن جو انہیں اپنے رب دوولٹے۔
- أُولَٰئِكَ يُسْرِعُونَ فِي الْحَيٰثِ وَهُمْ لَهَا سٰبِقُونَ ﴿١٨﴾
- ۱۸۔ ایسے لوگ نیکیں وچ جلدی کرن والن تھے او نیکیں وچ بک ڈوبھے کنیں ودرھن والن۔
- وَلَا يُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا وَلَدَيْنَا كِتٰبٌ يَنْطِقُ بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١٩﴾
- ۱۹۔ تھے اسان کہیں جان کون اوندی طاقت کنیں زیادہ تکلیف لے بڑیندے تھے ساڈے کنیں بک کتاب جیرھی سچ الندی تھے انہیں تے علم نہ کیا ولسی۔
- بَلْ قُلُوبُهُمْ فِي غَمْرَةٍ مِّنْ هٰذَا وَلَهُمْ أَعْمَالٌ مِّنْ دُونِ ذٰلِكَ هُمْ لَهَا عٰمِلُونَ ﴿٢٠﴾
- ۲۰۔ اصل انہیں دے دل ایں کنیں غفلت وچن تھے انہیں دے کم ایندے سوا بے ہن جیرھے او کرنیدن۔
- حَتّٰىٰ اِذَا اَخَذْنَا مَثَرَيْنَهُم بِالْعَذَابِ اِذَا هُمْ يَجْزَوْنَ ﴿٢١﴾
- ۲۱۔ چڈاں اسان انہیں دے امیریں کون عذاب نال پکڑوں تھے او ہوں ویلھے دھاڑ پٹا شروع کر دیندن۔
- لَا تَجْعَلُوا الْيَوْمَ لَكُمْ مَثٰلًا لِّتَنْصُرُوْنَ ﴿٢٢﴾
- ۲۲۔ آج نہ پھر بے شک ساڈے ولو تہاکوں کوئی امداد نہ ملی۔
- قَدْ كَانَتْ اٰيٰتِي تَنْتَلٰى عَلَيْكُمْ فَلَنْتُمْ عَلٰى اَعْقَابِكُمْ تَنْكِبُونَ ﴿٢٣﴾
- ۲۳۔ میڈیاں آیتاں تہاکوں پڑھ کے ٹسایاں دیندیاں ہن تے ٹساں کھڑیں دے بھر پھر ویندے ہا دے۔
- مُسْتَكْبِرِينَ ۖ بِهٖ سِيْرًا فَهَجَرُوْنَ ﴿٢٤﴾
- ۲۴۔ تکبر کرنیدے ہا دے تے اوندے متعلق بے ہود بگاہیں کرنیدے ہا دے۔
- اَقْلَمُ يَدٰۤىہٗمُ الْقَوْلَ اَمْ جَاءَهُمْ مَا لَمْ يَأْتِ اٰبَاءَهُمُ الْاَوَّلِيْنَ ﴿٢٥﴾
- ۲۵۔ کیا انہیں ایں گال تے غور نہیں کیا یا انہیں دو ادا (صو) آئے جیرھا انہیں دے بیو ڈاڑے کون نہ ملیا ہا۔
- اَمْ لَمْ يَعْرِفُوا رَسُوْلَهُمْ فَهُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ ﴿٢٦﴾
- ۲۶۔ یا اپنے رسول کون انہیں سچا نیٹ ایں واسطے اندا انکار کرنیدے پین۔
- اَمْ يَقُولُوْنَ بِهٖ حِجَّةٌ ۭ بَلْ جَاءَهُمُ بِالْحَقِّ وَاَلْكَرْهُمْ لِحَقِّ كِرْهُوْنَ ﴿٢٧﴾
- ۲۷۔ کیا او کہن جو لے پاگل اصل اوتے انہیں دو سچ گھن کے آئے تھے انہیں وچ اکثر حق کون چنگا نہیں چاڈے تے بے سچ انہیں دی خواہشیں دے پچھو ٹردا تے
- وَلَوْ اَتٰتَحَ الْحَقُّ اَهْوَاءَهُمْ لَفَسَدَتِ السَّمٰوٰتُ وَالْاَرْضُ وَمَنْ فِيْهِنَّ ۚ بَلْ اَتَيْنَهُم بِذِكْرِهِمْ فَهُمْ

عَنْ ذِكْرِهِمْ مُعْرِضُونَ ۝

ونجے ہا۔ اصل اسان انہیں دونہیت گھن کے آئے ہیں
او اپنی نصیحت کنیں من پھریندن۔

أَمْ نَشَاءُ لَهُمْ خَرْجًا فَخَرَجَ رِبِّيكَ خَيْرٌ ۖ وَهُوَ خَيْرُ
الْزَّاقِينَ ۝

۷۳۔ کیا توں انہیں کنیں چٹی مگدیں تے تیرے رب دی
بُت چبگی ۖ تے اچنگا رزق ڈیوٹ والا ۖ۔

وَأَتَىكَ لَتَدْعُوهُمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۝
وَأَنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ عَنِ الصِّرَاطِ
لَنَكُونُوا ۝

۷۴۔ تے بے شک توں انہیں کوں سدھے راہ دوسٹینیں
۷۵۔ تے بے شک جیسے آخرت کوں نہیں منیدے
او سدھے رستے کنیں ہٹن والین۔

وَلَوْ رَحِمْنَاهُمْ وَكَشَفْنَا مَا بِهِمْ مِنْ ظُلُمَاتِ
لُجُؤٍ ۝

۷۶۔ تے جے اسان انہیں تے رحم کروں تے جیرا انہیں
کوں بکھ پنچا پئے ہٹا دیوں تے او اپنی من زوری وچ
ودھ ولین۔

وَلَقَدْ أَخَذَ اللَّهُم بِالْعِدَابِ فَمَا اسْتَكَانُوا لِرَبِّهِمْ
وَمَا يَتَضَعُونَ ۝

۷۷۔ تے اسان انہیں کوں عذاب نال پکڑیا (ول دی) او نہ
اپنے رب دے اگے جھکے تے نہ عاجزی کیتی۔

كَذَّبُوا إِذَا فُتِحْنَا عَلَيْهِمْ بَابًا ذَا عَذَابٍ شَدِيدٍ
إِذَا هُمْ فِيهِ مُبَسِّسُونَ ۝

۷۸۔ تے جیلھے اسان انہیں تے بہوں سخت عذاب
دا درکھولیا تے او ہوں ویلھے مایوس تے موبکھے مئی
گئے۔

وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ
قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ۝

۷۹۔ او ہو ۖ جسیں تہا بڑے کیتے کن اکھیں تے دل بٹان۔
بہوں گھٹ جیرا تاساں شکر کریندے ۖ۔

وَهُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ۝

۸۰۔ او ہو ۖ جسیں تہا کوں زمین وچ کھنڈائے تے تاساں
ہوندو کھٹے کیتے ولیدو۔

وَهُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ وَلَهُ اخْتِلَافُ اللَّيْلِ وَ
النَّهَارِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ۝

۸۱۔ او ہو ۖ جیرا جیندا کریندے تے مریندے تے رات
تے ڈینہ دا اگے پچھو آوٹن ہوندے مکم نال کیا تاساں عقل
نال کم نوے گھندے۔

بَلْ قَالُوا امْثَلْ مَا قَالِ الْأَوَّلُونَ ۝

۸۲۔ اصل انہیں او باگال کیتی ۖ جیرا جی پہلے لوک کریندے
ہن۔

قَالُوا إِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا إِنْ
لَنُبْعُوثُ ۝

۸۳۔ اہدن کیا اسان جیلھے مرو لیوں تے مٹی تے ٹپیاں
تھی ولیدوں ولا اٹھائے ولیدوں۔

۸۳۔ اے وعدہ ساڑے نال تے ساڑے پیوڑاؤں نال پہلے وی کیا گیا یا اے پہلے لوکیں دیاں کہا نیائن۔

۸۵۔ توں آکھ ڈوسو زمین تے جو اندرے وچ کیندے کیتے ہے جے تساں جائدے ۶۔

۸۶۔ او اکھسن اللہ دے کیتے کیا تساں نصیحت نو ہے پکڑیندے۔

۸۷۔ توں آکھ ڈوسو ست آسمانیں تے عرش عظیم دا رب کون

۸۸۔ او اکھسن اللہ دے کیتے ہے توں آکھ کیا تساں اللہ کنیں نو ہے ڈردے۔

۸۹۔ توں آکھ ہر فتنے دی بادشاہی کیندے ہتھ وچ او پناہ ڈیندے او دے خلاف پناہ کوئی نہیں ڈیندا ہے تساں جائدے ۶۔
۹۰۔ او اکھسن اللہ دے کیتے ہے توں آکھ تساں کتے جادو کیتے دیندے ۶۔

۹۱۔ اساں انہیں دو حق گھن کے آئے ہیں تے او اندے انکار کرٹ والین۔

۹۲۔ اللہ سیئیں کوئی پتر نہیں بنایا تے او دے نال پیا معبود وی کوئی نہیں ناں تاں ہر معبود اپنی پیدا کیتی شے کوں انج گھن ونچے ہا تے کھ نہیں معبودیں تے جڑھا ئی کر ڈیوں ہا اللہ پاک اوں کنیں جو اے آہن۔

۹۳۔ او غیب تے حاضر کوں جائدے تے جیکوں او شریک بیٹین انہیں کنیں اپا ۶۔

۹۴۔ توں آکھ اے میٹے رب جے توں میکوں ڈکھا ڈیویں جیڑھا انہیں نال وعدہ کیا گئے۔

۹۵۔ اے میٹے رب توں میکوں عالم قوم وچوڑا دیاویں
۹۶۔ تے بے شک اساں طاقت رکھیندے ہیں جو اساں

لَقَدْ وَعَدْنَا نَحْنُ وَآبَاؤُنَا هَذَا مِنْ قَبْلُ إِنْ هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ۵۷

قُلْ لَيْسَ الْأَرْضُ وَمَنْ فِيهَا إِلَّا لَكُمْ تَعْلَمُونَ ۵۸

سَيَقُولُونَ لِلّٰهِ قُلْ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ۵۹

قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ۶۰

سَيَقُولُونَ لِلّٰهِ قُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ ۶۱

قُلْ مَنْ بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ يُجِيرُ وَلَا يُجَارُ عَلَيْهِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۶۲

سَيَقُولُونَ لِلّٰهِ قُلْ فَأَنَّى تُسْحَرُونَ ۶۳

بَلْ آتَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ۶۴

مَا اتَّخَذَ اللَّهُ مِنْ وَلِيٍّ وَمَا كَانَ مَعَهُ مِنْ إِلَهٍ إِذَا لَذَّهَبَ كُلُّ إِلَهٍ بِمَا خَلَقَ وَلَعَلَّ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ سُبْحَنَ اللَّهُ عَمَّا يُصِفُونَ ۶۵

عَلِيمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَتَعَلَّ عَمَّا يُشْرِكُونَ ۶۶

قُلْ رَبِّ إِمَّا تُرِيدُنِي مَا يُوعَدُونَ ۶۷

رَبِّ فَلَا تَجْعَلْنِي فِي الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ۶۸

وَإِنَّا عَلَىٰ أَنْ نُرِيكَ مَا نَعِدُهُمْ لَقَدْ رُودُونَ ۶۹

- تیکوں ڈکھلوں چیرھا انہیں نال اساں وعدہ کیتے۔
 ۹۷۔ توں گندیں گاہیں کوں چبگائی نال پریں کر
 اساں بہوں جاڈرے میں جو او آبدن۔
 ۹۸۔ تے توں اکھ لے میڈے رب میں شیطان دی شرارتیں
 کنیں تیبڑی آم شام منگداں۔
 ۹۹۔ تے لے میڈے رب میں آم شام منگداں جو لے
 میڈے سائے آون۔
 ۱۰۰۔ تے جیرے ولیمے انہیں دجو کہیں کہ کوں موت آویسی
 تے او اکھسی میوں ولا پٹھ۔
 ۱۰۱۔ تاں جو میں اتھاں نیک کم کراں جیرمی جاہ کوں چھوڑ آیاں
 لے اصول تھیں بے شک لے کہ گال لے جیرمی
 او کریندا پٹے تے انہیں دے پچھو پردہ قیامت دے
 ڈینہ تیں۔
 ۱۰۲۔ تے جہاں دھوتوں دجایا ولسی تے اول ڈینہ انہیں وچ
 کوئی سقاوت نہ ہوسی تے نہ او کہ ڈوبھے دا حال پچھن۔
 ۱۰۳۔ تے جیندے وزن باری ہوسن او بے لوک کامیاب
 تھی ولسن۔
 ۱۰۴۔ تے جیندے وزن ہولے ہوسن او بے لوک بن جنہیں
 اپنے آپ کوں گھاٹے وچ پیٹے دوزخ وچ بیٹھ رہن
 ۱۰۵۔ بھا انہیں دے من ساڑ ڈیسی تے او اوندے
 وچ کالے دھوں تھی ولسن۔
 ۱۰۶۔ کیا تہاڈے اتے میڈیاں آیتاں نہ پڑھیاں ویندیاں
 بن تے تہاں اوندہ انکار کریندے ہاوسے۔
 ۱۰۷۔ انہیں اکھ لے ساڈے رب ساڈی بد بختی ساڈے
 اتے غالب آگئی ہائی تے اساں گمراہ قوم ہاوسے۔
 ۱۰۸۔ لے ساڈے رب ساکوں اتھوں کڈھ جے اساں
- إِذْ قَعَّ بِاللَّيْلِ هِيَ أَحْسَنُ السَّيِّئَةِ رَحْنُ أَعْلَمَ بِنَا
 يَصْفُونَ ۙ
 وَقُلْ رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيْطَانِ ۙ
 وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَنْ يَحْضُرُونِ ۙ
 خَلَّ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ ۙ
 لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ
 هُوَ قَائِلُهَا وَمِنْ وَرَائِهِمْ بَرْزَخٌ إِلَى يَوْمِ
 يُبْعَثُونَ ۙ
 فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ فَلَا أَنْسَابَ بَيْنَهُمْ يَوْمَئِذٍ
 وَلَا يَتَسَاءَلُونَ ۙ
 فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ۙ
 وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا
 أَنْفُسَهُمْ فِي جَهَنَّمَ خَالِدُونَ ۙ
 تَلْفَحُ وُجُوهُهُمُ النَّارُ وَهُمْ فِيهَا كَالِحُونَ ۙ
 أَلَمْ تَكُنْ أَلَيْسَ تُشَلِّيْ عَلَىٰ عَالِيكُمْ فَعَنَّا بِهَا
 تُكَلِّبُونَ ۙ
 قَالُوا رَبَّنَا غَلَبَتْ عَلَيْنَا شِقْوَتُنَا وَكُنَّا قَوْمًا
 ضَالِّينَ ۙ
 رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْهَا فَإِنْ عُدْنَا فَإِنَّا

ظَلُمُونَ ﴿۱۰﴾

قَالَ احْسُوا فِيهَا وَلَا تُكَلِّمُونِ ﴿۱۱﴾

ولا اوں کوں تے بے شک اساں عالم رہسوں۔

۱۰۔ او آکھسی پریں دوزخ وچ وچو میڈے نال گال نہ کرو۔

إِنَّهُ كَانَ فَرِيقٌ مِّنْ عِبَادِي يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ ﴿۱۲﴾

۱۱۔ بے شک میڈے بندیں وچو ہک ٹولہ آہل با اے ساڈے رب اساں ایمان گھن آئے ہیں ساکوں بخش ڈے ساڈے اتے رحم کرتون بہوں چنگا رحم کرن والا ہیں ۱۲۔ تساں انہیں نل مذاقاًل کریندے ہاوسے لے تیں جو انہیں تہاکوں میڈی یاد بھلا بڑی تے تساں انہیں نال کھلے ہاوسے۔

فَاتَّخَذَ تَوَهُّمُهُمْ سِخْرِيًّا حَتَّىٰ أَنسَوُكُم ذِكْرِي وَكُنْتُمْ مِنْهُمْ تَضَلُّكُونَ ﴿۱۳﴾

۱۳۔ بے شک میں اچ انہیں کوں انہیں دے صبردا بدلہ ڈریاں بے شک اوہے کامیاب تھیون والین۔

إِنِّي جَزَيْتُهُمُ الْيَوْمَ بِمَا صَبَرُوا إِنَّهُمْ هُمُ الْفَاقِرُونَ ﴿۱۴﴾

۱۴۔ او آکھسی تساں زمین وچ کئی سال رہ گئے جو۔ ۱۵۔ او آکھسن اساں ہک ڈیہنہ یا اندا کچھ ہر رہ گئے ہیں گنٹن والیں کیں کچھ گھن۔

قُلْ كَمْ لِيَشْتُمُوا فِي الْأَرْضِ عَدَدَ سِنِينَ ﴿۱۵﴾

قَالُوا لَيْسَ يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ فَتَنِلِ الْعَاذِينَ ﴿۱۶﴾

۱۵۔ او آکھسی جو تساں تھوڑا وقت رہ گئے جو بے تساں چاندے ہو۔

قُلْ إِنْ لِّيَشْتُمُوا إِلَّا قَلِيلًا لَّوْ أَتَكُم كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۱۷﴾

۱۶۔ کیا تساں لے خیال کریندے ہاوسے جو میں تہاکوں بے کار پیدا کیے تے بے شک تساں میڈون دلائے طیسو

أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ ﴿۱۸﴾

۱۷۔ اللہ سیں اچی شان والا ہا دشاہ تے حق اوندے سوا کوئی ہیا معبود نہیں اوعزت آسے عرش دار رب

فَتَخَلَّى اللَّهُ إِلَيْكَ الْخُبْرَ إِلَّا إِلَهُ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ ﴿۱۹﴾

۱۸۔ تے جبرھا اللہ دے سوا کہیں بے کوں معبود نہیں اوندی اوں کیں کوئی دلیل کا نہیں تے بیشک اونداحساب محض اوندے رب کیں ہے تے بے شک کافر کامیاب نہیں تھیندے۔

وَمَنْ يَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا بُدَّ لَهُ مِنْهُ ۖ فَاتَّعِمَّا حِسَابُهُ عِنْدَ رَبِّهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ ﴿۲۰﴾

۱۹۔ تے توں آکھ لے میڈے رب توں بخش تے توں رحم کرتے توں بہوں چنگا رحم کرن والا ہوں۔

وَقُلْ رَبِّ اعْفُ مَ وَارْحَمْ وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ ﴿۲۱﴾

سُورَةُ التَّوْحِيدِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبِسْمَلَةِ خَمْسٌ وَثَلَاثُونَ آيَةً وَتَبَعَهُ رُكُوعَاتٌ

سورة نور مدنی ہوتے بسم الثناں ایندیاں ۶۵ آیات تے ۹ رکوعن۔

- ۱۔ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
۱۔ شروع کریناں اللہ سے ناں نال جیرھا بن مگلے ڈیوٹ
والا تے ول ول رحم کرن والا
- ۲۔ سُوْرَةُ اَنْزَلْنَاهَا وَفَرَضْنَاهَا وَاَنْزَلْنَا فِيهَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ لِّعَلَّكُمْ تَذَكَّرُوْنَ
۲۔ لے سورت اساں انیکوں ہلٹے تے اساں فرض
کیتے ایندے اتے عمل تے اساں ایندے وچ کھلیاں
کھلیاں آیات لہائن تاں جو تساں نصیحت پکڑو۔
- ۳۔ الرَّايَةُ وَالْزَّانِي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا مِائَةً جَلْدَةٍ وَلَا تَأْخُذْكُمْ بِهِمَا رَأْفَةٌ فِي دِينِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلْيَشْهَدْ عَذَابُهُمَا طَائِفَةٌ مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ
۳۔ زنا کرن والی تربیت تے جوان ڈوناہیں وچ ہر ہک
کوں سو کوڑے مارو تے جے تساں اللہ تے آخرت
وے ڈینہہ تے ایمان ایندے ء تے اللہ دے دین
وچ تساں انہیں ڈوناہیں نال نرمی نہ کرو تے انہیں ڈوناہیں
دی سزا مومنین دی ہک جماعت ڈیکھے۔
- ۴۔ الزَّانِي لَا يَنْكِحُ إِلَّا زَانِيَةً أَوْ مُشْرِكَةً وَالزَّانِيَةُ لَا يَنْكِحُهَا إِلَّا زَانٍ أَوْ مُشْرِكٌ وَحُومٌ ذَلِكَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ
۴۔ زنا کرن والا مرد محض زنا کرن والی تربیت نال صحبت
کریندے یا مشرک کرن والی نال تے زنا کرن والی
تربیت نال محض زنا کرن والا مرد یا مشرک صحبت کریندن
تے مومنین تے لے گال حرام کیتی گئی۔
- ۵۔ وَالَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَأْتُوا بِأَدْبَعَةٍ شَهَادَةٍ فَاجْلِدُوهُمْ ثَلَاثِينَ جَلْدَةً وَلَا تَقْبَلُوا لَهُمْ شَهَادَةً أَبَدًا وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ
۵۔ تے جبرے لوک پاک تربیتیں تے الزام لیندن تے
ول اوچار گواہ نیں ایندے تے انہیں کوں اسی
کوڑے مارو تے انہیں دی گواہی کڈاہیں دی قبول نہ
کرو تے ایسے لوک نافرمان۔
- ۶۔ إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِن بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَّحِيمٌ
۶۔ سوائے ایندے جبرے لوک ایندے بعد توبہ
کرن تے اصلاح کرن تے بے شک اللہ بہوں بخشش
والا تے مہربان۔
- ۷۔ وَالَّذِينَ يَرْمُونَ أَزْوَاجَهُمْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ شَهَادَةٌ
۷۔ تے جبرے لوک اپنی زالیں تے الزام لیندن تے اوندے

اپنے سوا گواہ کوئی نہیں ہوندے تے ول انہیں وچ ہر آدمی چار دفعہ اللہ دی قسم کھاوے جو او بے شک سپاہ۔
۸۔ تے پنجویں دفعہ آکھے جو بے شک او دے اتے اللہ دی لعنت ہوئے جے او کوڑا ہوئے۔

۹۔ تے اوں ترمیم دی سزا ختم کر ڈتی دیسی جے او چار دفعہ اللہ دی قسم کھاوے جو او کوڑا ہوئے۔
۱۰۔ تے پنجویں دفعہ آکھے جو اللہ دی لعنت میڈے اُتے ہوئے جے او مرد سپاہ۔

۱۱۔ تے جے اللہ دا فضل تے او دی رحمت تہا بڑے اتے نہ ہندی تے بے شک اللہ توبہ قبول کرٹ والا تے سیانا ہوئے۔
۱۲۔ بے شک جنہیں تہمت لائی او تساں وچر ہک ٹولہ ہا تساں ایکوں اپنے کیتے برا نہ سمجھو اصل او تہا بڑے کیتے چنگائی ہوئے ہر شخص انہیں وچر جیں جو گناہ کیتے اوں کوں سزا ملی تے انہیں وچر جاوڈا گناہ گار ہا او دے کیتے وڈا عذاب۔

۱۳۔ اے گال سٹن دے بعد تے مومن مردیں تے مومن ترمیمیں اپنے متعلق چنگا گمان کیوں نہیں کیا تے اے آہن جو اے وڈا کوڑا۔

۱۴۔ او چار گواہ کیوں نہیں گھن کے آئے تے جیلھے او گواہ نہیں گھن کے آئے اللہ دے نزدیک او کوڑن۔
۱۵۔ تے جے تہا بڑے اتے دنیا تے آخرت وچ اللہ دا فضل تے رحمت نہ ہندی تے تہا کوں تہا بڑے ایں کم دی وجہ نال وڈا عذاب پہنچے ہا۔

۱۶۔ تے تساں ہک بڑے دی زبان نال کوڑ سکھن بگ پئے تے اپنے مونہیں نال او آکھن بگ پئے جینہا تہا کوں کوئی علم نہ ہا تے تساں ایکوں سوکھی گال سمجھندے ہا دے

إِلَّا أَنْفُسُهُمْ فَشَهَادَةُ أَحَدِهِمْ أَرْبَعُ شَهَدَاتٍ
يَاللَّهُ إِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ ⑩
وَالْخَامِسَةُ أَنَّ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كَانَ مِنَ
الْكَاذِبِينَ ⑪

وَيَذَرُوهَا الْعَذَابَ أَنْ تَشْهَدَ أَرْبَعُ شَهَدَاتٍ
يَاللَّهُ إِنَّهُ لَمِنَ الْكَذِبِينَ ⑫
وَالْخَامِسَةُ أَنَّ غَضَبَ اللَّهِ عَلَيْهَا إِنْ كَانَ مِنَ
الصَّادِقِينَ ⑬

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ
تَوَّابٌ حَكِيمٌ ⑭
إِنَّ الَّذِينَ جَاءُوا بِالْإِفْكِ عُصْبَةٌ مِنْكُمْ لَا تَحْسَبُوهُ
شَرًّا لَكُمْ بَلْ هُوَ خَيْرٌ لَكُمْ لِكُلِّ امْرِئٍ مِنْهُمْ مَا اكْتَسَبَ
مِنَ الْإِثْمِ وَالَّذِي تَوَلَّى كِبْرَهُ مِنْهُمْ لَهُ عَذَابٌ
عَظِيمٌ ⑮

لَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ ظَنَّ الْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ
بِأَنْفُسِهِمْ خَيْرًا وَقَالُوا هَذَا إِفْكٌ مُبِينٌ ⑯

لَوْلَا جَاءُوا عَلَيْهِ بِأَرْبَعَةِ شَهَدَاءَ فَإِذْ لَمْ يَأْتُوا
بِالشَّهَدَاءِ فَأُولَئِكَ عِنْدَ اللَّهِ هُمُ الْكَاذِبُونَ ⑰
وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ فِي الدُّنْيَا وَ
الْآخِرَةِ لَنَسَكْتُمْ فِي مَا أَفَضْتُمْ فِيهِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ⑱

إِذْ تَقُولُ يَا لَيْسَ بِنَبِيِّكُمْ وَقُولُونَ يَا فَأُولَئِكَ مَا لَيْسَ
لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ وَتَحْسَبُونَهُ هَيِّئًا وَهُوَ عِنْدَ اللَّهِ
عَظِيمٌ ⑲

تے اللہ سے نزدیک بہوں و بڑی گال بانی۔

۱۷۔ تے مڈیں لے گال سٹی بانی تساں لے کیوں نہ
آکھیا با جو لے ساڈا کم نیں جو اساں ایں گال کول ولا
آکھوں لے خدا توں پاک ہیں لے بہوں و بڑی تہمت۔

۱۸۔ جے تساں مومن ہوئے تے اللہ تہا کول نصیحت کریں
جو تساں ایجی گال ولا نہ آکھائے۔

۱۹۔ او اللہ تہا بڑے کیتے حکم بیان کریں تے اللہ بہوں
جانن والا تے بہوں سیانا۔

۲۰۔ بے شک جبرے لوک لے چاہندن جو مومنین وچ
برائی پھیل و سچے انہیں کیتے ایں دنیا وچ وی تے آخرت
وچ وی دکھ والا عذاب تے اللہ جاڈے تے تساں
نورے جاڈے۔

۲۱۔ تے جے تہا بڑے اتے اللہ دا فضل تے رحمت نہ ہندی
تے بے شک اللہ سئیں بہوں مہربان تے ول ول رحم
کرن والا۔

۲۲۔ اے مومن شیطان دے پیریں تے نہ ٹرو تے جبرھا
شیطان دے پیریں تے ٹروے بے شک او
بے حیائی تے ناپسندیدہ گاہیں دا حکم ڈیندے تے جے
اللہ دا فضل تے رحمت تہا بڑے اتے نہ ہوئے تہا بڑے
وچ کوئی کڈا ہیں پاک نہ تھیوے ہا تے اصل اللہ سئیں
جینکوں چاہندے پاک کریں تے اللہ سئیں بہوں
سنن والا تے جانن والا۔

۲۳۔ تہا بڑے وچ فہمیت والے تے کھلا رزق رکھن والے
قسم نہ کھا دن جو او اچھے سکس کول تے مسکین کول تے مہاجرین
کول اللہ دے رستے وچ نہ ڈلسن اور معاف کرٹی تے
کچھ نہ آکھن کیا تساں نوہے چاہندے جو اللہ تہا بڑے گناہ

وَلَوْلَا إِذْ سَبَحْنَاهُ فُلْتُمْ مَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَكَلِمَ
بِهَذَا أَذْ سَبَحْنَاهُ هَذَا بَهْتَانٌ عَظِيمٌ ۝

يَعِظُكُمُ اللَّهُ أَنْ تَعُودُوا لِلْإِثْمِ إِنْ كُنْتُمْ
مُؤْمِنِينَ ۝

وَيُذَكِّرُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۝

إِنَّ الَّذِينَ يُجْحِزُونَ أَنْ تَنْجِعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ
أَمَرُوا لَهُمْ عَذَابَ الْآلِيمِ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَاللَّهُ
يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ۝

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ رَؤُوفٌ
رَحِيمٌ ۝

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ وَمَنْ
يَتَّبِعْ خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ فَإِنَّهُ يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ وَالنَّكَرِ
وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ مَا زَكَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ
أَبَدًا وَلَكِنَّ اللَّهَ يَزِيْزُ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ سَمِيعٌ
عَلِيمٌ ۝

وَلَا يَأْتِلْ أُولُو الْفَضْلِ مِنْكُمْ وَالسَّعَةِ أَنْ يُؤْتُوا
أُولِي الْقُرْبَى وَالْمَسْكِينِ وَالْمُهَاجِرِينَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
وَلْيَعْفُوا وَلْيَصْفَحُوا أَلَا يُحِبُّونَ أَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَكُمْ
وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝

معاف کرے تے اللہ بہوں بخشش والا تے مہربان۔

۲۳۔ بے شک میرے لوک پاک تے سدھی سادی مومن عورتیں تے تہمت لیندن این دنیا تے آفرت وچ انہیں تے لعنت تے انہیں واسطے دہڑا عذاب۔

۲۵۔ جڈاں انہیں دیاں زبانیں تے ہتھ تے پیرا انہیں نے عملیں دے خلاف گواہی ڈسین۔

۲۶۔ اوں دُسنہ انہیں کوں اللہ پورا تے درست بدلہ دے لے تے او جانا گھسن جہے شک اللہ سسئ ہی اصلوا فتح سج۔

۲۷۔ گندیاں گاہیں گندے مردیں واسطے تے گندے مرد گندی گاہیں کیتے ہن تے پاک گاہیں پاک مردیں کیتے تے پاک مرد پاک گاہیں کیتے ہن لے بری کیتے ولین اوں کیں جو کچھ او ابدن۔ انہیں کیتے بخشش تے عزت والہ ذن

۲۸۔ لے مومنو اپنے گھریں دے سوا نہیں گھریں وچ نہ پیہو جے تیں پچھو نہ تے گھر والیں کوں سلام کرو لے تہاڈے کیتے چنگی گال تاں جو تساں نصیحت حاصل کرو۔

۲۹۔ تے جے انہیں وچ کوئی وی نہ لے تے انہیں وچ نہ پیہو جے تیں تہا کوں اجازت نہ ڈتی وچے تے جے تہا کوں اکھیا وچے ول وچو تے ول وچو لے تہاڈے کیتے زیادہ چنگی گال تے اللہ تہاڈے عملیں کوں بہوں جانڈے۔

۳۰۔ تہاڈے اتے کوئی گناہ نہیں جو تساں انیجے گھریں وچ پیہو جیرے وسوں نہ ہون تے تہاڈا سامان بڑے۔ انہیں وچ تے اللہ جانڈے جو تساں ظاہر کریندے تے لکندے۔

۳۱۔ توں مومنین کوں اکھ ڈے جو اپنی اکھیں جھکیاں رکھن تے اپنی شرمگاہیں دی حفاظت کرن لے انہیں کیتے بہوں چنگا بے شک اللہ سسئ جانڈے جو او کریندن۔

۳۲۔ تے مومن تربیتیں کوں اکھ جو اپٹیاں اکھیں جھکیاں

إِنَّ الَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ الْغَافِلَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ لُعُنُوا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٢٣﴾

يَوْمَ تَشْهَدُ عَلَيْهِمْ أَلْسِنَتُهُمْ وَأَيْدِيهِمْ وَأَنْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٥﴾

يَوْمَ نَبَيِّدُ يَوْمَهُمْ اللَّهُ وَيَبْعَثُ اللَّهُ الَّذِينَ هُمْ أَلْحَىٰ وَيَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ الْمُبِينُ ﴿٢٦﴾

الْحَيِّثُ لِلْحَيِّثِينَ وَالْحَيِّثُونَ لِلْحَيِّثَاتِ وَالْكَلْبَاتُ لِلْكَلْبَاتِ وَالغَابِيُونَ لِلْغَابِيَاتِ ۖ وَأُولَٰئِكَ مُبَرَّءُونَ مِمَّا يَقُولُونَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٢٧﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتَّى تَسْتَأْذِنُوا وَتُسَلِّمُوا عَلَىٰ أَهْلِهَا ۚ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٢٨﴾

فَإِنْ لَمْ تَجِدْ فِيهَا أَحَدًا فَلَا تَدْخُلُوهَا حَتَّى يُؤْذَنَ لَكُمْ ۚ وَإِنْ قِيلَ لَكُمْ ارْجِعُوا فَارْجِعُوا ۚ هَٰذَا زَكَاةٌ لَّكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿٢٩﴾

لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ مَسْكُونَةٍ فِيهَا مَتَاعٌ لَّكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُسَبِّحُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ ﴿٣٠﴾

قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغْضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ ذَٰلِكَ أَزْكَىٰ لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ ﴿٣١﴾

وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ

فَوُجِّهْنَ وَلَا يَبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا
وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَىٰ جُيُوبِهِنَّ ۚ وَلَا يَبْدِينَ
زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ أَوْ آبَائِهِنَّ أَوْ آبَاءِ
بُعُولَتِهِنَّ أَوْ إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي إِخْوَانِهِنَّ
أَوْ بَنِي أَخَوَاتِهِنَّ أَوْ نِسَائِهِنَّ أَوْ مَا
مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ أَوِ الشَّيْعِينَ غَيْرَ أُولَىٰ الْأَرْبَةِ
مِنَ الرِّجَالِ أَوِ الْوَلَدِ الَّذِينَ لَمْ يَظْهَرُوا عَلَىٰ عَوَاتِ
النِّسَاءِ وَلَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ
مِنَ زِينَتِهِنَّ ۚ وَتَوَنَّوْا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهُ
الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٣٠﴾

رکھن تے اپنی ٹٹریں گاہیں دی حفاظت کرن تے اپنے سونھپ
کوں ظاہر نہ کرن سوائے اندرے جیرھا ظاہر ہووے تے
اپنی چادر اپنے سینے تے سٹی رکھن تے او اپنے سونھپ
کوں ظاہر نہ کرن سوائے اپنے پئے دے یا اپنے بیوے
یا سوریں تے یا پتریں تے یا سکتریں تے یا بھرائیں
تے یا بھڑکیں یا بھٹیوں تے یا تربیتیں تے یا بائیں
یا اینجے چھوڑیں تے جیرھے بالغ نیں تھئے یا اینجے پالیں
تے جنہیں کوں تربیتیں دے خاص تعلقات دا علم نیں تے
اپنے پیریں کوں زور نال مار کے نہ لڑن تاں جو پتہ بگ
وچے ظاہر تھی وچے اوسوٹھپ جینکوں او لکیندیاں پین
تے لے مومنو تساں سارے اللہ دو دھیان کرو تاں
جو تساں کامیاب تھی وچو۔

وَأَنذِرُوا الْآيَاتِ مِنكُمْ وَالضَّالِّينَ مِنْ عِبَادِكُمْ
وَأَمَّا بَكُمْ إِن يَكُونُوا فُقَرَاءَ يُغْنِهِمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ
وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٣١﴾

۳۱۔ تے تساں اپنی بیوہ تربیتیں تے اپنے نیک بندیں تے
باہیں دیاں شادیاں کرو جے او غریب ہن تے اللہ انہیں کوں
اپنے فضل نال امیر کر ڈیسی تے اللہ بہوں وسعت ڈیوٹ
والا تے جانٹے والا۔

وَلَيْسَتَغْنِفَ الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ نِكَاحًا حَتَّىٰ يُغْنِيَهُمُ
اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ ۚ وَالَّذِينَ يَبْتَغُونَ الْكِتَابَ مِمَّا مَلَكَتْ
أَيْمَانُكُمْ فَكَاتِبُوهُمْ إِنْ عَلِمْتُمْ فِيهِمْ خَيْرًا ۚ وَأُولَٰئِكَ
مِن مَّالِ اللَّهِ الَّذِي آتَاكُمْ وَلَا تَكْرَهُوا فَتِيلَكُمْ
عَلَى الْبِعَازِ إِنْ أَرَدْتُمْ تَحْضُنَ لَتَبْتَغُوا عَرَضَ الْحَيَاةِ
الدُّنْيَا وَمَنْ يُكْرِهْنَهُنَّ فَإِنَّ اللَّهَ مِنْ بَعْدِ أَرْوَاحِهِنَّ
غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٣٢﴾

۳۲۔ تے جیرھے نکاح نیں کر سگدے او پاک رہوں
جے تیں اللہ انہیں کوں اپنے فضل نال امیر کر ڈیوے تے
جیرھے غلام تہا بڑے نال لکھ پڑھ کرن چاہن تے تساں آزاد
کرن کیتے لکھ پڑھ کر گھو جے انہیں وچ چکھائی ڈیکھو تے اللہ
دے اول مال وچو انہیں کوں بڑو جیرھا اول تہا کوں بڑے
جے بائیاں نیک رہوں چاہوں تے انہیں کوں برائی تے
مجبور نہ کرو تاں جو تساں دنیاوی زندگی دا سامان چاہو
تے جیرھا انہیں کوں مجبور کر لسی تے بے شک اللہ سبیں انہیں
دی مجبوری مے لبد بہوں بخشش والا تے بہوں مہربان۔

وَلَقَدْ أَنزَلْنَا إِلَيْكُمْ آيَاتٍ مُّبِينَاتٍ وَمَثَلًا لِّلَّذِينَ

۳۵۔ تے اساں تہا بڑو کھلے نشان لہان تے تہا بڑے کیں

خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٣٦﴾
 اللَّهُ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضِ مِثْلُ نُورِهِ كَمِثْلِهَا فِيهَا
 مُصْبِحٌ مِّنَ الْمُصْبِحِ فِي زُجَاجَةٍ الزُّجَاجَةُ كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ
 دُرِّيٌّ يُوقَدُ مِنْ شَجَرَةٍ مُّبَارَكَةٍ زَيْتُونَةٍ لَّا شَرْقِيَّةٍ
 وَلَا غَرْبِيَّةٍ يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِيئُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ
 نَارُ نُورٍ عَلَى نُورٍ يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَن يَشَاءُ
 وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ
 عَلِيمٌ ﴿٣٧﴾

۳۶۔ پہلے لوگوں سے مال وی دسین سے تے متقیں واسطے نصیحت۔
 ۳۷۔ اللہ آسمان تے زمین دا نور اوندے نور دی مثال الیوں
 ہے جیوں جالے وچ ڈیوا لالتھا ہورے تے ڈیوا شیشے
 وچ ہورے تے شیشہ الیوں جیوں چکدا ہوریا تارا ہورے
 اول کون زیتون دے مبارک وٹ دے اتل اناں پایا گیا
 ہورے نہ پورا دھی افسے نہ پچا دھی بھانویں اونکوں بھان
 وی جگے تے اوتل اونکوں آپے روشن کر ڈیوے تے نور
 دے اتے نور اللہ جینکوں پاہندے اپنے نور دودہایت
 دیندے تے اللہ سیس لوگوں کیتے اے گاہیں بیان کریدے
 تے اللہ ہر شے کون بہوں چاندے۔

فِي بُيُوتٍ إِذْنُ اللَّهِ أَن تَرْفَعَ وَيُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ
 يُسَبِّحُ لَهُ فِيهَا بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ ﴿٣٨﴾

۳۸۔ گھروں وچ ہن اللہ سیس جنہیں دے اچا کرکے داتے لوندے
 ناں دا ذکر کرکے دا حکم ڈیتے۔ اوندے وچ غمخشاں اوندی
 تسبیح کریدے رہ دیندن۔

رِجَالٌ لَا تُلْهِهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ
 وَإِقَامِ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ يَخَافُونَ يَوْمًا
 تَتَقَلَّبُ فِيهِ الْقُلُوبُ وَالْأَبْصَارُ ﴿٣٩﴾

۳۹۔ ایجھے لوک جنہیں کون تجارت نے وپار اللہ دے ذکر
 کین غافل نیں کرینداتے نماز پڑھن کین تے زکاۃ
 ڈیو کین دی او اوں ڈینہ کین ہر دن جیندے وچ
 دل تے اکھیں اپترجک ولسن

لِيَجْزِيَهمُ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَيَزِيدَهُم مِّنْ
 فَضْلِهِ وَاللَّهُ يَرْزُقُ مَن يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٤٠﴾

۴۰۔ تاں جو اللہ سیس انہیں کون انہیں دے عملیں دا
 بہوں چنگا بدلہ ڈیوے تے اپنے فضل نال انہیں کون
 ودھاوے تے اللہ جینکوں چاہے بغیر حساب دے رزق
 دیندے۔

وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَعْمَالُهُمْ كَسَرَابٍ بِقِيعَةٍ يَحْسَبُهُ
 الظَّنُّ مَاءً حَمِيمًا إِذَا جَاءَهُ لَمْ يَجِدْهُ شَيْئًا وَوَجَدَ
 اللَّهَ عِنْدَهُ قَوْفَهُ حِسَابَهُ وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٤١﴾

۴۱۔ کافرین دے اعمال الیوں ہن جیوں چکنی ریت دا
 میدان جینکوں ترسا پانی سمجھندے تے جیواں اوندے
 نال اندے او کچھ دی نیں ہونداتے او اللہ کون اپنے
 کولہو پیس تے او اوند پورا پورا حساب ڈیسی تے اللہ حساب
 جلدی گھنٹ والا۔

۴۱۔ یا الیوس ہن جیوس شہو سمندر وچ اندھارے ول ہک
لہرتے پی لہر ہومے ول اوندے اتے جھڑ ہومے اندھاریں
تے ول اندھاریں بٹون تے بے او ہتھ کڈھے تے اونکوں
ڈیکھ نہیں سگدا تے جیندے واسطے اللہ نور نہ بناوے
اوندے واسطے کوئی نور نہیں۔

۴۲۔ کیا توں نہیں ڈیڈا بے شک جو کجھ آسمانیں وچ تے
زمین وچ اللہ دی تسبیح پیا کریندے تے کجھ قطار ہدی
کھڑن تے انہیں وچ ہر ہک کوں اوندی نماز تے تسبیح
دا پتہ ۷ تے اللہ جو او کریندن اونکوں بہوں چاڑھے۔
۴۳۔ زمین تے آسمان دی بادشاہی اللہ دی ۷ تے ہوندو
دلے۔

۴۴۔ کیا توں نہیں ڈیڈا جو اللہ جھڑکوں ہومے ہومے
ٹریندے تے ول کٹھا کر ڈیندے تے ولا انہیں کوں
تہاں لیندے ول توں ڈہیں انہیں ۷ وچو مینہ آوٹی
پئے ویندے تے او جھڑ وچو بہوں ٹھیاں نہیں
ٹیندے انہیں وچ کجھ نالوں بوندن تے جتھاں چاہندے
اوتیں پچا ڈیندے تے میں کین چاہندے روک گھندے۔
تھی سگدے جو اوندی بجلی دی چمکار اکھیں کوں اندھا کر
ڈیوے۔

۴۵۔ اللہ رات تے ڈینہ کوں پھریندارہ ویندے بیشک
اوندے وچ عقل والیں کیسے سبق۔

۴۶۔ اللہ ہر جانور کوں پانی ٹکنیں پیا کیسے انہیں وچ کجھ
ڈوڈھ دے بھر ٹردن تے انہیں وچ کجھ ڈولیں تے ٹردن
تے کجھ چار تے ٹردن جو اللہ چاہندے پیا کریندے
بے شک اللہ ہر چیز تے قادر۔

۴۷۔ تے اسان کھلے کھلے نشان لہائن تے اللہ جیکوں

أَوَظَلَمْتُ فِي مَجْلَبِي يَغْشَاهُ مَوْجٌ مِّنْ فَوْقِهِ
مَعَابٌ ظَلَمْتُ بَعْضَهَا فَوْقَ بَعْضٍ إِذَا أَخْرَجَ يَدَهُ
لَمْ يَكْدِرْهَا وَمَنْ لَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لَهُ نُورًا فَمَا
لَهُ مِن نُّورٍ ﴿٤١﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَسْخَرُ لَهُ مَن فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَالظُّلُمُ صُفْتُ كُلِّ قَدْ عَلِمَ صَلَاتَهُ وَتَسْبِيحَهُ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿٤٢﴾

وَاللَّهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ذَلَّى
اللَّهُ الْعَزِيزُ ﴿٤٣﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُزَيِّجُ مَعَابًا ثُمَّ يُؤَلِّفُ بَيْنَهُ ثُمَّ
يَجْعَلُهُ رُكَاةً فَكَرِهَ الْأَوْقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلَالِهِ وَ
يُنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ مَن جَالٍ فِيهَا مِنْ بَرَدٍ فَيُصِيبُ
بِهِ مَن يَشَاءُ وَيَصْرِفُهُ عَن مَّن يَشَاءُ يَكَادُ سَنَ
بَرْقِهِ يَذْهَبُ بِالْأَبْصَارِ ﴿٤٤﴾

يَقْلِبُ اللَّهُ الْآيِلَ وَالتَّهَارَاتِ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةٌ
لِّأُولِي الْأَبْصَارِ ﴿٤٥﴾

وَاللَّهُ خَلَقَ كُلَّ دَابَّةٍ مِنْ مَّاءٍ فَمِنْهُمْ مَّن يَمْشِي
عَلَى بَطْنَيْهِ وَ مِنْهُمْ مَّن يَنْشِي عَلَى رِجْلَيْنِ وَ مِنْهُمْ مَّن
يَنْشِي عَلَى أَرْبَعٍ خَلَقَ اللَّهُ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤٦﴾

لَقَدْ أَنْزَلْنَا آيَاتٍ مُّبِينَاتٍ وَاللَّهُ يَهْدِي مَن يَشَاءُ إِلَى

صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿۵۰﴾

وَيَقُولُونَ آمَنَّا بِاللَّهِ وَالرَّسُولِ وَأَطَعْنَا ثُمَّ يَتَوَلَّى فِرْيَنُ مِنْهُمْ مَنِ بَعْدَ ذَلِكَ وَمَا أُولَئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ ﴿۵۱﴾

وَلَا دُعَاءَ إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ مُعْرِضُونَ ﴿۵۲﴾

وَأَنْ يَكُنْ لَهُمُ الْخُتَىٰ يَأْتُوا إِلَيْهِ مُذِيعِينَ ﴿۵۳﴾

إِنِّي قُلُوبِهِمْ مَرَضَ أَمْ أَرَأَيْتُمْ أَمْ يَخَافُونَ أَنْ يَخِيفَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَرَسُولَهُ بَلْ أُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿۵۴﴾

إِنَّمَا كَانَ قَوْلَ الْمُؤْمِنِينَ إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ أَنْ يَقُولُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿۵۵﴾

وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَخْشِ اللَّهَ وَيَقْنَهُ فَإُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿۵۶﴾

وَأَنزَلْنَا بِاللَّهِ جَهْدَ آيَاتِهِمْ لِنَبَيِّنَ لَهُمْ خَيْرَ مَخْرَجٍ قُلْ لَا تَنفِسُوا طَاعَةَ مَعْرُوفَةً إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿۵۷﴾

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْهِ مَا حُمِّلَ وَعَلَيْكُمْ مَا حُمِّلْتُمْ وَإِنْ تُطِيعُوهُ تَهْتَدُوا وَمَا عَلَى

چاہندے سدھاراہ ڈکھلیندے۔

۴۸۔ تے آہن اساں اللہ تے رسول تے ایمان گھن آئے ہیں تے اساں اطاعت کریندے ہیں دل انہیں دچوہک ٹولہ ایندے بعد پھر دیندے تے لے لوک مومن نیں۔

۴۹۔ تے جیرھے ویلھے انہیں کول اللہ تے اوندے رسول دوسٹیا ویندے تاں جو انہیں دے درمیان فیصلہ کرے تے انہیں دچوہک ٹولہ منہ پھیر گھندے۔

۵۰۔ جے کوئی گھل انہیں دے حق دچ ہوسے تے اوں ویلھے فرمانبرداری کریندے ہوسے آویندن۔

۵۱۔ کیا انہیں دے دل وچ بیماری یا او شک وچ ہن یا او بزدل جو اللہ تے اوندے رسول انہیں تے ظلم کر لیس سچ لے ہے جو او خود ظالم۔

۵۲۔ مومنین کول جیڑاں اللہ تے اوندے رسول دو سٹریا دیندے تاں جو انہیں دے درمیان فیصلہ کرے انہیں دا جواب لے ہندے جو اساں سُنَّے تے من گدھے تے ایجھے لوک کامیاب تھیون والن۔

۵۳۔ جیرھے اللہ تے اوندے رسول دی فرمانبرداری کریندن تے اللہ کنیں بڑدن تے اوندے تقویٰ اختیار کریندن ایجھے لوک کامیاب تھیون والن۔

۵۴۔ تے انہیں اللہ دیاں پکیاں قساں کھا دین جے توں انہیں کول حکم ٹولیوں تے او ضرور نکلن توں آکھ قساں نہ کھاؤ اصل کم جنگی اطاعت بے شک اللہ جو قساں کریندے ۵۷

۵۵۔ توں آکھ اللہ دی اطاعت کرو تے رسول دی اطاعت کرو جے او پھر دچن تے اوندے اتے او با ذمہ داری جو جیرھی اوندے دے لائی گئی ہو تے تہا بڑے اتے او جیرھی

الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَّغُ النَّبِيِّ ۝

تہاڑے ذمے لائی گئی ہے جے تساں اوندی اطاعت
کر لیسو سدھے رستے تے آویسو تے رسول داکم محض
کھول کے گھال پچا ڈیوٹ۔

۵۶۔ اللہ سائیں تہاڑے دھومنیں تے نیکیں نال اے وعدہ کیتے جو
انہیں کول ضرور زمین وچ خلیفہ بیسی جیویں انہیں کینیں
پہلے خلیفہ بٹائیں تے تاں جو انہیں کیتے اوں دین کول پیرھا
انہیں کول چنگا گجے مضبوط کر ڈیوے تے انہیں دے ڈر
دے بعد انہیں کول امن دی حالت وچ ضرور بدلیسی او
میٹری عبادت کرن تے میڈے نال کہیں کول شریک نہ
بٹاوں پیرھا ایندے بعد انکار کر لیں او نافرمانیں دھو۔

۵۷۔ تے نمازاں پڑھو تے زکوٰۃ ڈیو تے رسول دی اطاعت
کرو تاں جو تہاڑے اتے رحم کیا ونجے۔

۵۸۔ توں املو خیال نہ کرو کافر زمین وچ ساکوں ہراڈین
تے انہیں دالکاڑ بھاء تے بہوں برا لکاڑ۔

۵۹۔ اے مومنو جیرھے تہاڑے بانھے بن تے جیرھے
بالغ نیں تھے تہاڑے دھو اوترے وقتیں وچ تساں
کینیں کچھ کے آون غمردی نماز کینیں پہلے تے ڈوپا رہیں
کول جیرھے ویلے تساں پڑے لہندے، تے عشا دی نماز
دے بعد اے تہاڑے ترے پردے دے وقتن۔ ایندے
بعد تہاڑے اتے تے انہیں تے کوئی گناہ نیں تہاڑے
دھو کچھ نہیں دو اندرے رہ ویندن۔ ایویں اللہ تہاڑے
کیتے آیاں کھول کے بیان کیتن تے اللہ بہن چاٹن والا
تے سیانا۔

۶۰۔ تے جڈاں تہاڑے بال بالغ تھی وچن تے او دی ایویں
اجازت منگن جیویں ایں کینیں پہلے لوک اجازت منگدے بن
اللہ تہاڑے کیتے کھول کے بیٹیاں آیاں بیان کرندے تے اللہ

وَعَلَى اللَّهِ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
لِيَسْتَخْلِفَهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ
قَبْلِهِمْ وَلَا يُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينُهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ
وَلَا يُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمَّا يَعْبُدُوا رَبِّي
لَا يُشْرِكُونَ فِي شَيْئًا وَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ
هُمُ الْفَاسِقُونَ ۝

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاطِيعُوا الرُّسُولَ
لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ۝

لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ
وَمَا لَهُمْ النَّارُ وَلَيْسَ الْمَصِيرُ ۝
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِيَسْتَأْذِنَكُمْ الَّذِينَ مَلَكَتْ
أَيْمَانُكُمْ وَالَّذِينَ لَمْ يَبْلُغُوا الْحُلُمَ مِنْكُمْ ثَلَاثَ
مَرَّاتٍ مِنْ قَبْلِ صَلَاةِ الْفَجْرِ وَحِينَ تَضَعُونَ ثِيَابَكُمْ
مِنَ الظَّهِيرَةِ وَمِنْ بَعْدِ صَلَاةِ الْعِشَاءِ ثَلَاثُ عَوْدَةٍ
لَكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ وَلَا عَلَيْهِمْ جُنَاحٌ بَعْدَ هُنَّ
طَوُّنَ عَلَيْكُمْ بَعْضُكُمْ عَلَى بَعْضٍ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ
اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۝

وَإِذَا بَلَغَ الْأَطْفَالُ مِنْكُمْ الْحُلُمَ فَلْيَسْتَأْذِنُوا كَمَا
اسْتَأْذَنَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ
آيَاتِهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۝

بہوں چاٹنے والے بہوں سیانا۔

۶۱۔ بہوں پڑھیاں ترمیمیں جبرہیاں شادی سے قابل نہیں
انہیں تے کوئی گناہ نہیں جو او اپنے کپڑے اپنے حسن کوں
ظاہر نہ کریندے ہوئیں لہا رکھن جے او بچیاں رہ و بچن تے
انہیں کیسے چنگا تے اللہ بہوں سنن والے چاٹنے والا
۶۲۔ اندھے تے منڈے تے بیماریں تے تہاڑے اپنے
تے کوئی گناہ نہیں جو تساں اپنے گھریں وچو کھاؤ تے
اپنے پیورے گھریں یا مادے گھریں یا اپنے بھرانویں دے
گھریں تے اپن بھنیں دے گھرو تے چاڑے دے گھریں وچو
یا چاچیں دے گھریں وچو یا اپنے مایں دے گھریں وچو یا
یا مایں دے گھریں وچو یا جیندے کنبھیں دے تساں ملک
ہوے یا اپنے سنگتیں دے گھرو کھاؤ تے تہاڑے لے
کوئی گناہ نہیں جو تساں رل کے کھاؤ یا انجرا کھاؤ تے
جڈاں کہیں گھرو چ پیو اپنے گھرواں تے سلام کرداے
اللہ دلو با برکت تے چنگا تھو ایویں اللہ اپنی
آیات کھول کے تہاڑے اتے بیان کریندے تاں جو
تساں عقل نال کم گھنو۔

۶۳۔ مومن صرف اوہے بن جیرھے اللہ تے اندھے
رسول تے ایمان انیندن نے جیرھے ویلھے اندھے
نال کہیں قومی کم کیسے بیٹھے ہون او نہیں ویندے جے
تیں کچھ نہ گھنن۔ بے شک جیرھے لوک تیں کینں پھپھن
اوہے لوک اللہ تے رسول تے ایمان انیندن
تے جڈاں او تیں کینں کہیں اپنے کم کیسے
اجازت منگن توں انہیں وچو جیکوں چاہیں اجازت دے
دے انہیں واسطے اللہ کینں بخشش منگ بے شک اللہ
بہوں بخشش والا تے بہوں رحم کرن والا۔

وَالْقَوَاعِدُ مِنَ النِّسَاءِ الَّتِي لَا يَرْجُونَ نِكَاحًا
فَلَيْسَ عَلَيْهِنَّ جُنَاحٌ اَنْ يَضَعْنَ ثِيَابَهُنَّ غَيْرَ
مُتَبَرِّجَاتٍ بِزِينَةٍ وَاَنْ يَتَخَفِفْنَ خُبْرُ لَهُنَّ
وَاللّٰهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿۶۱﴾

لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَىٰ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا
عَلَى الْمَرْبُوعِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى أَنْفُسِكُمْ اَنْ تَأْكُلُوا مِنْ
بُيُوتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ آبَائِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أُمَّهَاتِكُمْ أَوْ
بُيُوتِ إِخْوَانِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخَوَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَعْمَامِكُمْ
أَوْ بُيُوتِ عَمَّاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخَوَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ خَالَاتِكُمْ
أَوْ مَا مَلَكَتُمْ قَفَا تَحَهُ أَوْ صَدِيقَكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ
جُنَاحٌ اَنْ تَأْكُلُوا جَنَاحًا أَوْ أَشْتَاتًا فَإِذَا دَخَلْتُمْ
بُيُوتًا فَسَلِّمُوا عَلَى أَنْفُسِكُمْ هَٰذَا مِمَّا فِى حَقِّهِ مِنَ الْغَنَةِ
مُبْرَكَةٌ طَيِّبَةٌ كَذَٰلِكَ يَبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ
تَعْقِلُونَ ﴿۶۲﴾

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللّٰهِ وَرَسُولِهِ وَإِذَا
كَانُوا مَعَهُ عَلَىٰ أَمْرٍ جَامِعٍ لَّمْ يَذْهَبُوا حَتَّىٰ يَسْتَأْذِنُوهُ
إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَأْذِنُونَكَ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ
بِاللّٰهِ وَرَسُولِهِ فَإِذَا اسْتَأْذَنُوكَ لِيُخَاصَّ شَأْنَهُمْ
فَإذنْ لِّمَن يَشَاءُ مِنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ اللّٰهُ إِنَّ
اللّٰهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿۶۳﴾

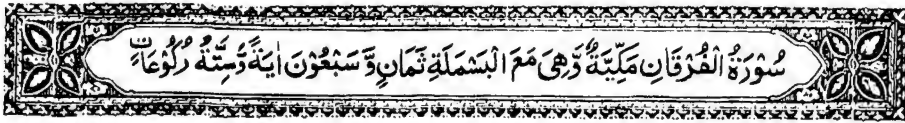
۲

لَا تَجْعَلُوا دُعَاءَ الرَّسُولِ بَيْنَكُمْ كَدُعَاءِ بَعْضِكُمْ بَعْضًا
قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الَّذِينَ يَتَسَلَّلُونَ مِنْكُمْ لِوَاذًا فَلْيَحْذَرِ
الَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ أَنْ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ
يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۱۳﴾

۱۳۔ رسول دے سبٹن کوں ایویں نہ سمجھو جیویں آپت
وچ کھک بڑو جھے کوں سبٹندے ء اللہ چاٹدے ہیرھا
تساں وچو چھوہ مار کے کھسک ویندے تے ہیرھے
اوندے حکم دی خلاف ورزی کریندن او بڈرن جو انہیں
کوں کوئی مصیبت نہ آونچے یا انہیں کوں بڑکو والا عذاب
نہ پہنچے۔

إِلَّا أَنْ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قَدْ يَعْلَمُ مَا أَنْتُمْ
عَلَيْهِ وَيَوْمَ يُرْجَعُونَ إِلَيْهِ فَيَكْتَلِبُهُمْ بِمَا عَمِلُوا وَاللَّهُ
بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿۱۴﴾

۱۴۔ سٹوبے شک آسمانیں تے زمین وچ جو کچھ
ہے اللہ داء جیرھ حالت وچ تساں ہرے اللہ اوں
کوں چاٹدے تے جڈاں او اللہ دو والے ولین جو کچھ
او کریندن اللہ انہیں کوں بڑس بڑیسی تے اللہ ہر شے
کوں بہوں چاٹن والا ء۔

سورت فرقان مکی ؎ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۷۸ آیات تے ۶ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ ابشروع کریں دال اللہ دے نال مال جو بن منکے ڈیون والا تے دل ول رحم کرٹ والا ؎۔
- تَبٰرَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَى عَبْدِهِ لِيَكُوْنَ لِلْعٰلَمِيْنَ نَذِيْرًا ②
- ۲۔ او ذات بابرکت جس اپنے بندے میں قرآن نازل کیتے تال جو اد لوکس کو ہوشیار کرے۔
- الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَلَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيْكٌ فِي الْمُلْكِ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَقَدْ يَنْقَذُ ③
- ۳۔ آسمان تے زمین دی بادشاہت ہندی ؎ اوں پر کوئی نہیں بنایا تے نہ ہندی حکومت وچ کوئی شریک تے اوں ہر شے کوں پیدا کیتے تے اوندانرا مقرر کیتس۔
- وَإِتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ آلِهَةً لَا يَخْلُقُوْنَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُوْنَ وَلَا يَمْلِكُوْنَ لِنَفْسِهِمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَلَا يَمْلِكُوْنَ مَوْتًا وَلَا حَيٰوةً وَلَا سُورًا ④
- ۴۔ انہیں لوکس اوندے سوا اینجے معبود بنائیں جہرے کھودی پیل نہیں کر سگدے تے او خود پیدا کیتے گئیں تے نہ او اپنے کیتے نقصان تے نہ نفع دے مالک تے نہ موت دے نہ زندگی دے تے نہ ولا اٹھن دے مالک۔
- وَقَالَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا اِنْ هٰذَا اِلَّا اَفْكٌ اُفْكِرْتُمْ ⑤
- ۵۔ تے کافر آہن اے تے محض ہک کوڑا جیرھا اوں بنا گدے تے بی قوم ایندی مدد کریندی ؎ اے انہیں وڈا ظلم کیتے تے وڈا کوڑا مارینے نیں۔
- وَقَالُوا اَسَاطِيْرُ الْاَوَّلِيْنَ اَلَّتَّيْبٰهُمَا فِيْهِ تُمْلٰی عَلَيْهِ بُكْرَةً وَّاَصِيْلًا ⑥
- ۶۔ تے او آہن اے تے پہلیاں کہانیاں ہن جیرھیاں اول کھوا گدھن تے رات ڈینہر اوندے اتے پڑھیاں دینن ؎ توں آکھ ایس قرآن کوں اول ذات ٹٹائے جیرھا آسمانیں تے زمین دے راز کوں جائدے بے شک اونخشٹ والا تے دل ول رحم کرٹ والا ؎۔
- قُلْ اَنْزَلَهُ الَّذِي يَعْلَمُ السِّرَّ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ اِنَّهٗ كَانَ عَفُوْرًا رَّحِيْمًا ⑦
- ۷۔ تے انہیں آکھئے ایس رسول کوں کیا تھی گئے اے کھانا کھندے تے بازایں وچ ٹردے ایندے اتے فرشتہ کیوں نہیں بلایا گیا تے جیرھا ایندے نال تھی کے ڈرا دے ہا۔
- وَقَالُوا مَالِ هٰذَا الرَّسُوْلِ يَأْكُلُ الطَّعَامَ وَيَمْشِيْ فِي الْاَسْوَاقِ لَوْلَا اَنْزَلَ اِلَيْهِ مَلَكٌ فَيَكُوْنُ مَعَهُ نَذِيْرًا ⑧

۹۔ یا اوندے اتے خزانہ ہلایا ونجے یا یا ایس کنیں باغ ہوئے
جینے وچو کھاوے باتے ٹالیں اکھئے جو تاساں تے
ایجھے آدمی دے پچھو ٹردے ء جینکوں کھوایا دیندے۔
۱۰۔ توں بڑیکھ تیدے متعلق کینھیاں گاہیں کریندن تے
او گمراہ تھی گئین تے ہن کوئی انہیں کوں راہ نیں لبعدا۔
۱۱۔ برکت والی ء اوزات جے او چاہے تے ایں کنیں زیادہ
پچکے باغ تیدے بنا بڑیوے جیندے وچ نہراں وندیاں
ہون تے تیدے کیتے وڈیاں ماٹریں بنا بڑیوے۔

۱۲۔ اصل او قیامت دا انکار کریندے پین تے اساں
قیامت دے منکر کیتے جھوٹ کن والا عذاب تیار کیا ہوئے
۱۳۔ تے جڈاں او انہیں کوں بڑیکھسی پرسیں کنیں او
اندی کاوڑ والی تے مصیبت والی آواز سٹسن۔
۱۴۔ تے جڈاں انہیں کوں پدھ کے تنگ جاوچ سٹیا ویسی
تے او اتھال موت کوں سٹلسن۔

۱۵۔ آج تاساں ہک موت نہ سبزو بہوں ساریاں موتاں
سبزو۔

۱۶۔ توں اکھ کیا اے چگھا ء یا ہمیشہ رہن والی بہشت
جیندا متقیں نال وعدہ کیا گئے او انہیں دا بدلہ تے لگاڑ
ہوسی۔

۱۷۔ اوندے وچ انہیں کوں ہوا چاہن ملی تے ہمیشہ رہن
تیدے رب دا وعدہ ضرور پورا تھسی۔

۱۸۔ تے جڈاں انہیں کوں تے انہیں نے مجبورین کوں
میندی اور اندر دے سوا عبادت کریندے ہن کھٹا
کیا ویسی ول اکھسی کیا تاساں میڈے بندیں کوں گمراہ
کیا یا او آپ سدھے راہ کنیں ہٹ گئے ہن۔

۱۹۔ او اکھسن توں پاک ہویں ساڈا کوئی حق نہ با جو اساں

أَوِيلَىٰ إِلَيْهِ كُنْزًا أَوْ تَكُونُ لَهُ جَنَّةٌ يَأْكُلُ مِنْهَا
وَقَالَ الظَّالِمُونَ إِن تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَّسْحُورًا ①

أَنْظُرْ كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ الْأَمْثَالَ فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَطِيعُونَ
سَبِيلًا ②

تَبَارَكَ الَّذِي إِنْ شَاءَ جَعَلَ لَكَ خَيْرًا مِنْ ذَلِكَ
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَيَجْعَلُ لَكَ
فُصُورًا ③

بَلْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاعْتَدُوا لِلْعَذَابِ
بِالسَّاعَةِ سَعِيرًا ④

إِذَا رَأَوْهُمْ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ سَبَحُوا لَهَا تَفْئُطًا
وَزَفِيرًا ⑤

وَإِذَا أُلْقُوا مِنْهَا مَكَانًا ضَيِّقًا مُقَرَّبِينَ دَعَوْا هُنَا لَكَ
ثُبُورًا ⑥

لَا تَدْعُوا الْيَوْمَ ثُبُورًا وَاحِدًا وَادْعُوا ثُبُورًا كَثِيرًا ⑦

قُلْ أَذِلَّكَ خَيْرٌ أَمْ جَنَّةُ الْخُلْدِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ
كَانَتْ لَهُمْ جَزَاءً وَاصِيًّا ⑧

لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ خَالِدِينَ كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ وَعْدًا
مُسْتَوْلاً ⑨

وَيَوْمَ يُحْشَرُهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
فَيَقُولُ ءَأَنْتُمْ أَصْلَلْتُمْ عِبَادِي هَؤُلَاءِ أَمْ هُمْ صَلُّوا
السَّيِّئِلُ ⑩

قَالُوا سُبْحَنَكَ مَا كَانَ يُنْبِئُنَا أَنْ تَتَّخِذَ مِنْ

دُونِكَ مِنْ أَوْلِيَاءَ وَلَكِنْ مَتَّعْتَهُمْ وَآبَاءَهُمْ حَتَّى
تَسُوا الذِّكْرَ وَكَانُوا قَوْمًا بُورًا ۝

تیبڑے سواپے ملگتی بٹاؤں ہاتھ میں انہیں کوں تے
انہیں دے پیو بڑا پس کوں بہوں فائدہ بڑا ہا (امیر بٹایا ہا)
تے اوتی بڑی یاد بھل گئیں تے او تباہ تھیون والی قوم
تھی گئی ہائی۔

فَقَدْ كَذَّبْتُمْ بِمَا تَقُولُونَ مَا تَسْتَطِيعُونَ صَرْفًا
وَلَا تَصْرًا وَمَنْ يَظْلِمْ مِثْقَلَةَ ذُرِّيَّةٍ عَدَا بَا
كَبِيرًا ۝

۲۰۔ جو تساں اہرے ہا دے انہیں اونکوں جھٹلا بڑتے
ہئ تساں نہ عذاب ہٹا سگدے عرتے زبردستی طاقت کھیندے
تے جیرھا تہا بڑے دھچکا عالم اوں کوں اساں دہڑا عذاب
ڈلیسوں۔

وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا أَنْهُمْ
يَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَيَشْرُونَ فِي الْأَسْوَاقِ وَجَعَلْنَا
بَعْضَكُمْ لِبَعْضٍ فِتْنَةً أَتَصْبِرُونَ وَكَانَ
رُبُّكَ بَصِيرًا ۝

۲۱۔ تے میں کئیں پہلے اساں جتی رسول پھینیں او سارے
کھانا کھندے ہن تے بازاریں وچ وی ٹردے ہن تے
اساں تساں دھچکا کوں کچھ کیتے فتنہ بٹائے سے کیا تساں
ممبر کریدے عرتے تہا بڑا رب بہوں ڈیکھن والا۔

وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا لَوْلَا أُنْزِلَ
عَلَيْنَا الْمَلِكَةُ أَوْ نَرَى رَبَّنَا لَقَدْ اسْتَكْبَرُوا
فِي أَنْفُسِهِمْ وَعَتَوْا عُتُوًّا كَبِيرًا ۝

۲۲۔ تے جیرھے لوک ساڈے ملن دی امید نہیں رکھندے
انہیں آکھے ساڈے اتے فرشتے کیوں نیں لہائے
گئے یا اساں اپنے رب کوں ڈہبے لیتے انہیں اپنے
دلیں وچ اپنے آپ کوں دہڑا سمجھتے تے اومنہ زوری
وچ بہوں اگور دھدھ گئیں۔

يَوْمَ يَرَوْنَ الْمَلِكَةَ لَا بُشْرَى يَوْمَئِذٍ لِلْمُجْرِمِينَ
وَيَقُولُونَ حِجَابًا مَحْجُورًا ۝

۲۳۔ جیرھے ڈہبہ او فرشتیں کوں ڈیکھسن اوں ڈہبہ
جھریں کیتے کوئی چنگی خبر نہ ہوسی تے او آکھسن اساں
کنیں پریں رد و نحو۔

وَقَدْ مَنَّآ إِلَىٰ مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنَاهُ هَبَاءً
مَّنْثُورًا ۝

۲۴۔ جو انہیں کم کیتے ہوسن انہیں دو توجہ کرلیسوں تے
اونکوں الیوں کر ڈلیسوں جیویں ہوا وچ اڈرے ہونے
لگھڑے۔

أَصْحَابُ الْجَنَّةِ يَوْمَئِذٍ خَيْرٌ مُّسْتَقَرًّا وَأَحْسَنُ
مَقِيلًا ۝

۲۵۔ بہشتی لوک اوں ڈہبہ لکائے دے لحاظ ناں وی
چھگے ہوسن تے آرام کیتے بہوں چھگی جہیں وچ ہوسن۔

يَوْمَ تَشَقَّقُ السَّمَاءُ بِالْغَمَامِ وَنُزِّلُ الْمَلِكَةُ
۝

۲۶۔ تے جڈاں آساں پھٹ ویسی تے سرتے جھڑ ہوسی

تَرْيَلًا ⑤

الْمَلِكُ يَوْمَئِذٍ الْخَبِيرُ لِلَّهِ وَلَكَ يَوْمًا عَلَى
الْكَافِرِينَ عَسِيرًا ⑥

وَيَوْمَ يَعْصُ الظَّالِمُ عَلَى يَدَيْهِ يَقُولُ يَلَّتَنِي أَخَذْتُ
مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا ⑦

يُونُكُنِي لَيْتَنِي لَمْ أَخَذْ فَلَانَا حِيلًا ⑧

لَقَدْ أَضَلَّنِي عَنِ الذِّكْرِ بَعْدَ إِذْ جَاءَنِي وَكَانَ
الشَّيْطَانُ لِلْإِنْسَانِ خَذُولًا ⑨

وَقَالَ الرَّسُولُ يُرَبِّ إِنِّي قَوْمِي اتَّخَذُوا هَذَا الْقُرْآنَ مَهْزُومًا ⑩

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ وَكَفَّ
بِرَبِّكَ هَادِيًا وَنَصِيرًا ⑪

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ الْقُرْآنُ جُمْلَةً
وَاحِدَةً كَذَلِكَ لِنُثَبِّتَ بِهِ فُؤَادَكَ وَرَتَّلْنَاهُ تَرْتِيلًا ⑫

وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ إِلَّا جِئْنَاكَ بِالْحَقِّ وَأَحْسَنَ
تَفْسِيرًا ⑬

الَّذِينَ يُحْشَرُونَ عَلَى وُجُوهِهِمْ إِلَى جَهَنَّمَ أُولَئِكَ
شَرُّ مَكَانًا وَأَضَلُّ سَبِيلًا ⑭

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَا مَعَهُ أَخَاهُ هَارُونَ
وَنَصِيرًا ⑮

نَقَلْنَا أَذْهَبَ إِلَى الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِنَا فَدُونَهُمْ

تے فرشتے دل دل لہائے ولین۔

۲۷۔ اوں ڈینہہ سچی بادشاہی رحمن خدا دی ہوئی تے او
ڈینہہ کافریں کیتے اوکھا ہوئی۔

۲۸۔ تے اوں ڈینہہ ظالم اپنے ہتھیں کوں چک پیسی
تے اکھسی ہائے ہائے میں رسول مے نال ٹرپوداں ہا

۲۹۔ ہائے ہائے میں فلا نے آدم کوں سبگتی نہ بناواں ہا
۳۰۔ اوں میکوں اللہ دی یاد کنیں غافل کر ڈتے اونڈے

میں کنیں آوٹ دے بعد تے شیطان انسان کوں ککھا
بھوڑ ڈیندے۔

۳۱۔ تے رسول اکھسے اے میڈے رب بے شک میڈی
قوم این قرآن کوں کنڈ بکھر سٹ گتے۔

۳۲۔ تے ایویں اسان ہرنی دا جھریں وچو دشمن بناٹے
سے تے تیلدارب ہدایت ڈیوٹ تے مدد کرن دے لحاظ

نال کافی۔

۳۳۔ تے کافریں اکھسے قرآن این بنی تے بکود فہ کیوں
نیئیں لہایا گیا۔ ایویں بے تاں جو اسان اینڈے نال

تیلڈے دل کوں مضبوط کروں تے اسان اینکوں بہوں
چنگا بناٹے۔

۳۴۔ اوں تیکوں کوئی دی گال نیئیں آہدے تے اسان
تیکوں اونڈے جواب وچ پکی تے سچی گال ڈیندے

میں تے بہوں چنگی تفسیر کر ڈیندے ہیں۔
۳۵۔ تے جیرے لوک اپنے سرداریں نال جہنم دوکھ کیتے

ولین ایسے لوک جہنم دی جا بہوں بری ہے تے گمراہی آلا راہ۔
۳۶۔ تے اسان موسیٰ کوں کتاب ڈٹی تے اونڈے نال

اسان اونڈے بھرا بارون کوں ادا دی بناکے پھٹے۔
۳۷۔ تے اسان اکھیا ڈیویں اوں قوم دو وچو جہنم ساڈی

تَذْمِيرًا ③

وَقَوْمٌ نُّوحٌ لَّمَّا كَذَبُوا الرُّسُلَ أَغْرَقْنَاهُمْ وَجَعَلْنَاهُمْ
لِلنَّاسِ آيَةً ۖ وَأَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ عَذَابًا أَلِيمًا ④

آیات کوں جھٹلائے تے اساں انہیں کوں اصلو تباہ کر ڈتے
۳۸۔ تے لوح دی قوم جیرے ویلے انہیں اپنے رسولیں
کوں جھٹلائے اساں اونکوں غرق کر ڈتے تے لوکیں کیتے
نشان بنا ڈتے تے ظالمیں واسطے اساں ڈکھ والا عذاب
تیار کیا ہوئے۔

وَعَادًا ذُنُودًا ۖ وَأَخْطَبَ الرِّبِّیْنَ وَقُرُونًا بَیْنَ ذَٰلِكَ
كَثِيرًا ⑤

۳۹۔ تے عادتے قوموتے کھو آلے تے بی بہوں ساری
قومیں کوں جیریاں انہیں دے وچکار ہن تباہ کر ڈتے۔
۴۰۔ تے اساں ہر قوم کیتے سچائی بیان کر ڈتی ہے (تے
جیلھے نہ سمجھ) اساں انہیں کوں تباہ کر ڈتے۔

وَكُلًّا ضَعُفْنَاهُ ۚ الْأَمثالُ ۚ وَكُلًّا تَبَرَّأْنَا نَتَّبِعُهُ ⑥

۴۱۔ تے بے شک اداسی وستی کنیں لگھین جیندے
اتے ڈکھ دامینہ وسایا گیا ہا کیا او ایکیوں ڈبہرے نیں
تے اصل او والا اٹھن دی امید وی نیں رکھندے۔

وَلَقَدْ أَنزَلْنَا عَلَى الْقَرْيَةِ الَّتِي أَمْطَرَتْ مَطَرًا سَوِيًّا
أَلْفُمْ يَكُونُوا يَرَوْهَا بَلْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ نُشُورًا ⑦

۴۲۔ تے جیلھے او ٹیکوں ڈبہن تے او ٹیکوں معن کھل
تے مذاق دی با سمجھن کیا ایتھو جیکوں اللہ سیئیں
رسول بنا کے پھیلے۔

وَإِذَا رَأَوْكَ إِذْ يَتَخَذُونَكَ إِلَّا هُزُوًا ۚ أَهَٰذَا الَّذِي
بَعَثَ اللَّهُ رَسُولًا ⑧

۴۳۔ جے ایندے دس وچ ہرے ہاتے ساکوں ساڈے
معبودیں کنیں پریں کر ڈیوے ہا جے اساں انہیں تے
پکے نہ ہنوں ہاتے انہیں کوں ضرور پتہ بگ ویسی جڑاں او
عذاب کوں ڈیکھسن جو کون سدھے راہ کنیں پریں تھی
گیئے۔

إِنْ كَادَ لَيُضِلَّنَا عَنْ الْيَقِينِ لَوْلَا أَنْ صَبَرْنَا عَلَيْهَا
وَسَوْفَ يَعْلَمُونَ جِنَّةَ بَرِّوْنَ الْعَذَابِ مَنْ أَضَلُّ
سَبِيلًا ⑨

۴۴۔ اے رسول! کیا تیکوں اوں شخص واپتہ ۖ جیں
اپنی خواہشیں کوں معبود بنا گدھے کیا توں انداوی مگران
بٹھیں۔

أَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ ۚ أَفَأَنْتَ تَكُونُ
عَلَيْهِ وَكِيلًا ⑩

۴۵۔ کیا توں سمجھدیں جو انہیں دچو بہوں سارے
سڈٹ یا سمجھن او تے معن ڈبیریں آلی کارن تے اصل
او انہیں کنیں وی وچھلے پاندن۔

أَمْ تَحْسَبُ أَنَّ الْكُفْرَ سَمْعُونَ أَوْ يَبْقَلُونَ ۚ إِنْ
هُم إِلَّا كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ سَبِيلًا ⑪

أَلَمْ تَرَ إِلَىٰ رَبِّكَ كَيْفَ مَنَّ الْيَلَّةَ وَلَوْ شَاءَ لَجَعَلَهُ
سَآئِلًا ثُمَّ جَعَلْنَا الشَّمْسَ عَلَيْهِ دَلِيلًا ۝

ثُمَّ قَبَضْنَاهُ إِلَيْنَا قَبْضًا يَسِيرًا ۝

۴۶. کیا تم کوں پتہ نہیں جو تیرے رب کیوں پہچا دیں
کوں دہا کہتے تے جے او چاہے ہاتے اونکوں کھڑا کر
ڈیوے ہا ول اسان سمجھ کوں اوندے اتے گواہ بنائے۔
۴۷. ول اسان اونکوں آپ دو ہولے ہولے چکیندے
پئے ہیں۔

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْيَلَّ لِبَاسًا وَالنَّوْمَ مَبَآئِلًا
وَجَعَلَ النَّهَارَ نُشُورًا ۝

۴۸. تے او ہورے میں تہا ڈے کیتے رات کوں لباس تے
نندر کوں آرام وا ذریعہ بٹائے تے ڈسنبہ کوں اٹھن دا
ذریعہ بٹائے۔

وَهُوَ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ
وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً طَهُورًا ۝
لِنُخْرِجَ بِهِ بَلْدَةً قَدِيمًا وَنُظْفِقَ مِنَّا خَلْقًا آفَافًا
وَأَنَّا بَعَثْنَا فِيهِ ۝

۴۹. تے او ہورے میں اپنی رحمت کنیں پہلے ہوائیں خوشخبری
کیتے پھین تے اسان بھڑکنیں پاک پانی بہائے۔
۵۰. تال جو اسان اوندے نال بر ملک کوں وسوں کوں تے
اوندے نال بہوں سارے ڈبگریں تے انسانیں کوں
پانی پلیندے ہیں حیرے اسان پیدا کیتے۔

وَلَقَدْ صَرَّفْنَاهُ بَيْنَهُمْ لِيَذَّكَّرُوا فَأَبَىٰ أَكْثَرُ
النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا ۝

۵۱. تے اسان پانی اکوں انہیں وچ کھنڈا ڈتے تال
جو اونصوت پکھن تے بہوں سارے لوک کفر دے
سوا ساریں گالیں دا انکار کریندن۔

وَلَوْ شِئْنَا لَكُنَّا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ نَذِيرًا ۝

۵۲. جے اسان چاہوں ہاتے اسان ہر دسٹی وچ ڈراون آلا
پٹھوں ہا۔

فَلَا تُطِيعُ الْكَافِرِينَ وَجَاهِدْهُمْ بِهِ جِهَادًا كَبِيرًا ۝

۵۳. توں کافریں دا اکھٹ نہ من تے ایں قرآن نال
انہیں دے خلاف وڈا جہاد کر

وَهُوَ الَّذِي مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هَذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَ
هَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَحِجْرًا
مَّحْجُورًا ۝

۵۴. تے او ہورے میں ڈوسندر چلاٹن ہک بہوں مٹھا
تے ڈو جھا بہوں کوڑا تے لوٹا تے انہیں ڈوناہیں
دے ادھ وچ اوں ہک روک بٹا ڈتی تے او ہک ڈوبھے
نال رلدے نہیں۔

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَرًا فَجَعَلَهُ نَسَبًا

۵۵. تے او ہورے میں پانی کنیں انسان بنائے تے اونکوں

وَصِهْرًا وَكَانَ رَبُّكَ قَدِيرًا ۝

کڑاہیں پیو بڑا اتے کڑاہیں سو رہا بٹائس تے تیرا رب ہر شے تے قادر ۵۶
تے او اللہ دے سوا اوندی عبادت کریندن جی رہا نہ
انہیں کوں فائدہ پچیندے تے نہ انہیں کوں بڑکھ پچا سبکدے
تے کافر لیکہ اپنے رب دے خلاف رہندے۔

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُهُمْ وَلَا
يَضُرُّهُمْ وَكَانَ الْكَافِرُ عَلَىٰ رَبِّهِ ظَهِيرًا ۝

۵۷۔ تے اساں تیکوں معن خرمنجری بڑیوں والا تے بڑیوں
والا بٹا کے پھٹے۔

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ۝

۵۸۔ توں اکھیں لساں کئیں کوئی بدلہ نہیں منگدا سولے
اوں بندے دے جی رہا اپنی مرضی نال اپنے رب دی راہ
دوڑ پورے۔

قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِلَّا مَنْ شَاءَ أَنْ
يَتَّخِذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ۝

۵۹۔ تے توں اوں ذات تے بھر دسہ کر جی رہی زندہ ۶۰
تے کڑاہیں نہیں مرادے اوندی تو لیں نال اوندی
پاکیزگی بیان کرتے او اپنے بندیں دے گناہیں توں بڑا بڑھا
واقعہ۔

وَتَوَكَّلْ عَلَىٰ النَّحْيِ الَّذِي لَا يَمُوتُ وَسَيَجْزِيكَ يَوْمَ
الْقِيَامِ ۝

۶۰۔ او خلا میں آسمانیں تے زمین تے جو ایندے دیکھا
چھی وقتیں دج پیدا کیتس تے دل او عرش تے جم گئے
بن منگے بڑیوں والا توں او کئیں کچھ جی رہا بہوں
جاڈے۔

إِلَّا الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا يَوْمَ
نُفُثَ لَكُمْ نَجْمٌ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ ۝

۶۱۔ تے جیسے انہیں کوں اکھیں دے جو رعلن کوں سجدہ
کرو او آبدن رعلن کیا شے ہے کیا اساں او کوں سجدہ
کوں جیندا توں ساکوں حکم دیندیں تے لے ہال انہیں
کوں نفرت دج دودھا دیندی ۶۲۔

وَرَادَ أَقْبَلُ لَهُمْ اسْمُهُمُ وَاللَّحْمِ قَالُوا وَمَا الْإِيمَانُ
أَتَسْجُدُ لِمَا تَأْمُرُنَا وَزَادَهُمْ نُفُورًا ۝

۶۲۔ برکت والی اوزات میں آسمان دج برج بٹائن
تے انہیں دج سمجھ تے ردشن بڑیوں والا چندر
بٹائس۔

تَبَارَكَ الَّذِي جَعَلَ فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَجَعَلَ فِيهَا
سِجْرًا وَفُجِيرًا ۝

۶۳۔ تے اوبا ذات جیں رات تے ڈینہ کوں ہک پے دے
پچھو آملن والا بٹائس لے او دے واسطے ہے جی رہا

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ خِلْفَةً لِّمَنْ أَرَادَ
أَنْ يَذَّكَّرَ أَوْ أَرَادَ شُكُورًا ۝

نصیحت حاصل کرنا چاہے یا شکر کرنا چاہے۔

۶۴۔ تے رغن دے بندے اوہن میرے زمین تے آرام نال ٹردن تے جیلے انہیں نال جاہل الودین تے او انہیں کوں آہدن خیر بُری۔

۶۵۔ تے میرے اپنیاں راتاں اپنے رب کوں سجدے کریندے ہوئیں تے کھڑکے گذریندن۔

۶۶۔ تے میرے آہدن لے ساڈے رب اسان کینں دوزخ دا عذاب پریں بٹا بے شک اوہنا عذاب چٹے تے تباہی۔

۶۷۔ بے شک او بہوں بُری ۶ بھانویں عارضی رہن دی جاہوے یا مستقل۔

۶۸۔ تے میرے دیلے فرج کریندن نہ او فغول فرجی کریندن تے نہ شومائی کریندن تے او ڈوناہیں بگاہیں دے وچ وچ ٹردن۔

۶۹۔ تے میرے اللہ دے نال پیا کوئی مبود نیں سڈیندے تے او کہیں اینجے بندے کوں قتل نیں کریندے عیندا قتل اللہ حرام کیتا ہرے سوائے حق دے تے نہ اوزنا کریندن تے میرھا اینجاکم کرلیں او گناہ دا بدلہ پسی۔

۷۰۔ تے قیامت دے ڈینہہ اوندے کیتے عذاب ڈوڑا کیتا ویسی تے اوندے وچ بے عزت تھی کے رہی۔

۷۱۔ سوائے اوندے میرھا توبہ کرے تے میرھا ایمان آنے تے چپکے کم کرے ایجے ہن ہر اللہ سیں انہیں دی برائیں کوں نیکی وچ بدل ڈیسی تے اللہ سیں بہوں بخشش والا تے بہوں رحم کرن والا۔

۷۲۔ تے میرھا توبہ کرے تے چپکے کم کرے تے بے شک

وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا وَإِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا ۝

وَالَّذِينَ يَبِيتُونَ لِرَبِّهِمْ سُجَّدًا وَقِيَامًا ۝

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا اصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا ۝

إِنَّهَا سَاءَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا ۝

وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا وَكَانَ بَيْنَ ذَلِكَ قَوَامًا ۝

وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ وَلَا يَقْتُلُونَ النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ يَلْقَ أَثَامًا ۝

يُضَاعَفْ لَهُ الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَيَخْلُدْ فِيهِ مُهَانًا ۝

إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ يَبْدِلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ۝

وَمَنْ تَابَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَإِنَّهُ يَتُوبُ إِلَى اللَّهِ

مَتَابًا ۝

وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّدْرَ وَإِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ
مَرُّوا كِرَامًا ۝

او اللہ سب سے دو بہوں جھگڑ والا ۝

۴۳۔ تے جیرے کوڑی گواہی نہیں دیندے تے جیلھے
اوبے فائدہ بگاڑیں کنیں لگھدن تے شرافت نال
لگھ دیندن (انہیں وچ رلدے نیں)۔

وَالَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَمْ يُخَذُّوا عَلَيْهَا
حِصْنًا وَاعْيَانًا ۝

۴۴۔ تے جڈاں انہیں دے رب دی آیات انہیں کوں یاد
ڈیوایاں وچن تے او اندرے اتے ہوڑے تے اندھے
آل کار نہیں ڈھندے۔

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا
ذُرِّيَّتًا قَرَّةً أَعْيُنًا وَاجْعَلْ لِّلْمُتَّقِينَ إِمَامًا ۝

۴۵۔ تے جیرے آہن جو لے ساڈے رب ساکوں
ساڈیں زالیں تے ساڈی اولاد کنیں اکھیں دی ٹھاڈل
پچا تے ساکوں متقیں دا امام بٹا۔

أُولَٰئِكَ يَجْزُونَ الْعُرْفَةَ بِمَا صَبَرُوا وَيُلْقُونَ فِيهَا
نَجِيَّةً وَسَلَامًا ۝

۴۶۔ ایجے لوکن جنہیں کوں بدلے وچ ماریاں ڈتیاں ملین کیوں
جو انہیں مبر کیے تے انہیں کوں بہشت وچ تحفے تے
سلامتی دے سنبے ملن۔

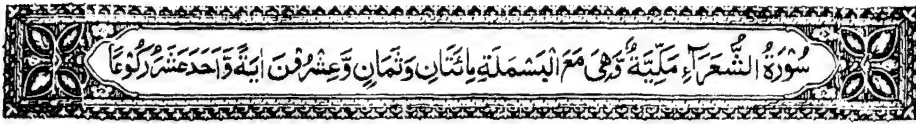
خُلْدِينَ فِيهَا حَسَنَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا ۝

۴۷۔ او اندرے وچ ہمیشہ رہسن لے ڈاڈھی چنگی
بار بھانویں عارضی ہوئے تے بھانویں مستقل۔

قُلْ مَا يَعْجُبُكُمْ رَبِّي لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ فَقَدْ
كَذَّبْتُمْ فَسَوْفَ يَكُونُ لِزَامًا ۝

۴۸۔ توں اکھ جو میڈے رب کوں تہاڈی کوئی پرواہ
نیں جے تساں منگورن تے تساں جھٹلائے ہن او ندا
عذاب تہا کوں منور چڑیا رہی۔

۱۱۱

سورة شعراء مکی ۷۰ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۲۸ آیات تے ۱۱ رکومن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال بحر حابن مچکے
 بُولُونُ وَاللَّاتُ وَلِلَّاتِ وَلِلَّاتِ وَلِلَّاتِ ۷۰
- طسّم ②
- ۲۔ پاک سٹن والا تے بزرگ۔
- تِلْكَ آيَةُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ③
- ۳۔ لے آیتاں کھول کھول کے بیان کرن والی کتاب دیاں
 ہن۔
- لَعَلَّكَ بَاخِعٌ نَفْسَكَ أَلَّا يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ④
- ۴۔ اے تمہی سبکدے جو توں اپنے آپ کوں ہلک کر
 بُولُونِ ات گاہوں جو لے میندے نیں۔
- إِنْ تَشَاءْ نَنْزِلْ عَلَيْهِم مِّنَ السَّمَاءِ آيَةً فَظَلَّتْ
 أَعْنَاقُهُمْ لَهَا خَاضِعِينَ ⑤
- ۵۔ جے اساں چاہوں تے انہیں تے آسمان کنیں ہک ایجا
 نشان لہاؤں جو انہیں دیاں گچیاں اوندے اگونو وچن۔
- وَمَا يَأْتِيهِمْ مِّنْ ذِكْرٍ مِّنَ الرَّحْمَنِ مُحَدَّثٌ إِلَّا
 كَانُوا عَنْهُ مُعْرِضِينَ ⑥
- ۶۔ تے جڈاں دی انہیں کنیں رحمن ولو نوں ذکر اندرے
 او اول کنیں اعلو منہ پھیر گھندن۔
- فَقَدْ كَذَبُوا فَسَيْلَنَّهُمْ آبَابًا مَّا كَانُوا بِهِ
 يَسْتَعْجِلُونَ ⑦
- ۷۔ انہیں جھٹلائے تے انہیں دے اگو انہیں دے مذاق
 دی حقیقت ضرور کھل ویسی۔
- أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الْأَرْضِ كَمَا أَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ
 جَرِيمٍ ⑧
- ۸۔ کیا انہیں زمین کوں نیں بڑھا جو اساں اوندے وچ
 کے تلا چنگے چنگے جوڑے پیدا کیتن۔
- إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ⑨
- ۹۔ بے شک ایندے وچ دی نشان تے انہیں وچر بہوں
 سارے میندے نیں۔
- وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ⑩
- ۱۰۔ تے بے شک تیرا رب غالب تے دل دل رحم
 کرن والا ۷۔
- وَأَذِّنْ لِقَوْمِ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ أَنَّ النَّارَ الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ⑪
- ۱۱۔ تے جڈاں تیرے رب موسیٰ کوں سب مارے
 جوتوں ظالم قوم دو وچ۔
- قَوْمٌ يَرْعَوْنَ إِلَّا يَنْتَقُونَ ⑫
- ۱۲۔ فرعون دی قوم کیا او بڑر دے نیں۔

قَالَ رَبِّ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَذِّبُونِ ۝

۱۳۔ اول آکھے میگوں ڈر اے میڈے رب جو میگوں او جھٹلا ڈالیں۔

وَيُضِيقُ صَدْرِي وَلَا يَنْطَلِقُ لِسَانِي فَأَرْسِلْ إِلَى هَرُونَ ۝

۱۴۔ تے میڈا سینہ تنگ تھیندے تے میڈی زبان چچی نہیں چلدی تے توں میڈے نال ہارون کوں پھٹ۔

وَلَهُمْ عَلَى ذَنْبٍ فَأَخَافُ أَنْ يَقْتُلُونِ ۝

۱۵۔ تے انہیں دا میڈے اتے ہک الزام دی ہے تے میں ڈروں جو او میگوں قتل کر ڈالیں۔

قَالَ كَلَّا فَاذْهَبْ بِآيَاتِنَا إِنَّا مَعَكُمْ مُسْتَعِينُونَ ۝

۱۶۔ اللہ آکھے اصلو نہ تساں ڈوہیں میڈے نشان گھن کے وچو بے شک اساں تہا ڈے نال تہا ڈی دعائیں کوں سندرے رہسوں۔

فَأْتَيْنَا فِرْعَوْنَ فَقُولَا إِنَّا رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝

۱۷۔ تساں ڈوہیں فرعون کنیں وچو تے آکھو جو اساں رب العالمین و لو رسول ہیں۔

أَنْ أَرْسِلَ مَعَنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ ۝

۱۸۔ تے توں ساڈے نال بنی اسرائیل پھٹ ڈے۔

قَالَ أَلَمْ نُرَبِّكَ فِينَا وَلِيدًا وَلَبِثْتَ فِينَا مِنْ عُمُرِكَ سِنِينَ ۝

۱۹۔ فرعون آکھے کیا اساں تیکوں پالیا نہیں تے توں ہاں ہانویں تے توں ساڈے وچ اپنی عمر دے بہوں سارے سال رہ گئیں۔

وَفَعَلْتَ فَعَلَتَكَ الْبَغْيَ فَلَمَّا وَانْتَ مِنَ الْكَافِرِينَ ۝

۲۰۔ تے تیں جیرھے کم کیتن کیتن تے توں ناشکری کرنیدیں۔

قَالَ فَعَلْنَاهَا إِيَّاءُ وَآنَا مِنَ الصَّٰلِحِينَ ۝

۲۱۔ حضرت موسیٰ آکھے میں کیتن اول و پلھے جیلھے میگوں پتہ نہ ہا۔

فَقَرَرْتُ مِنْكُمْ لَمَّا خِفْتُمْ فَوَهَبَ لِي رَبِّي حُكْمًا وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُرْسَلِينَ ۝

۲۲۔ جیلھے میں تساں کنیں ڈریاں تساں کنیں بچ گیاں تے میڈے رب میگوں نبوت ڈتی ۶ تے میگوں رسولیں وچو بنائیں۔

وَبَلَكَ نِعْمَةً تَمَنَّا عَلَيْ أَنْ عِبْدْتَ بَنِي إِسْرَءِيلَ ۝

۲۳۔ تے جیرما احسان توں میگوں جٹو نیا ہیں اکیا تھی پیا (ات گاہوں) ساری قوم بنی اسرائیل کوں غلام بنائی ہیں؟

قَالَ فِرْعَوْنُ وَمَا رَبُّ الْعَالَمِينَ ۝

۲۴۔ تے فرعون آکھے رب العالمین کوں۔

قَالَ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنْ كُنْتُمْ

۲۵۔ اول آکھے او آسائیں تے زمین تے جو انہیں دے وچ

مُؤْمِنِينَ ﴿۲۶﴾

قَالَ لِمَنْ حَوْلَهُ أَلَا تَسْتَعِينُونَ ﴿۲۷﴾

اوندارب جے تساں لعین کروں ماں۔

۲۶۔ اوں آکھئے اپنے آسوپا سوالیں کوں کیا تساں سٹہے
نوتے پٹے۔

قَالَ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ ﴿۲۸﴾

۲۷۔ موسیٰ آکھئے جو او تہا ڈالتے تہا ڈے پہلے پیو ڈاڑیں دا
دی رب۔

قَالَ إِنَّ رَسُولَكُمْ الَّذِي أُرْسِلَ إِلَيْكُمْ لَمَجْنُونٌ ﴿۲۹﴾

۲۸۔ فرعون آکھئے جو بے شک جیہا رسول تہا ڈو پٹھیا گئے
او پاگل۔قَالَ رَبُّ الشَّرْقِ وَالْمَغْرِبِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنْ كُنْتُمْ
تَعْقِلُونَ ﴿۳۰﴾۲۹۔ موسیٰ آکھئے جو او پکا دھرتے پوادھرتے جو انہیں دے
دیج اوندارب جے تساں عقل کرو۔قَالَ لِمَنِ اتَّخَذَتْ الْهِمَا غَيْرِي لَا جَعَلَتْكَ مِنَ
الْمَسْجُورِينَ ﴿۳۱﴾۳۰۔ فرعون آکھئے جے تیں میڈے سوا کیا کوئی معبود بنایا تے
میں تیکوں ضرور ڈھک ڈلیاں۔

قَالَ أَوْ لَوْ جُنْتُكَ بِشَيْءٍ مُّبِينٍ ﴿۳۲﴾

۳۱۔ موسیٰ آکھئے بھانویں میں تیلو کوئی کھلا کھلا معبودی
گھن آواں۔

قَالَ فَأْتِ بِهِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصّٰدِقِينَ ﴿۳۳﴾

۳۲۔ اوں آکھئے گھن آجے توں سچا ہویں۔

فَأَلْقَ عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُّبِينٌ ﴿۳۴﴾

۳۳۔ اپنا سوتا سٹیس تے او ہوں دیکھے ظاہر ظہور ناگ
بن گئے۔

وَنَزَعَ يَدَهُ فَإِذَا هِيَ بَيْضَاءُ لِلظُّلُمِ ﴿۳۵﴾

۳۴۔ تے اپنا ہتھ پھیکس تے او ہوں دیکھے انہیں ڈکھیں
دالیں کوں چٹا کھ نظر آئے۔

قَالَ لِلْمَلَآئِكَةِ إِنَّ هَذَا لَشَرٌّ عَلَيْكُمْ ﴿۳۶﴾

۳۵۔ اوں اپنے چودھارو ڈیریں کوں آکھئے بے شک
اے مکڑا جادوگر۔يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ بِعَصَاهُ ۖ فَمَاذَا
تَأْمُرُونَ ﴿۳۷﴾۳۶۔ اے چاندے جو تہا کوں اپنے جادو دے زور ناں تہا ڈے
ملک کنیں کڈھو ڈلوے تے تساں کیا صلاح ڈیندے؟قَالُوا أَرْجَاهُ وَأَخَاهُ وَابْعَثْ فِي الْبَدَايِ
خَيْرِينَ ﴿۳۸﴾۳۷۔ انہیں آکھئے ایکوں تے ایندے بھرا کوں دیتی ڈے تے
شہرین وچ کٹے کرٹ والے پٹھ۔

يَأْتُونَكَ بِكُلِّ سِحْرٍ عَلِيمٍ ﴿۳۹﴾

۳۸۔ او تیلو ماہر جادوگر گھن آواں۔

فَجَمَعَ السَّحَرَةُ لِبَيْعَاتٍ يَوْمَ مَعْلُومٍ ﴿۴۰﴾

۳۹۔ ہک مقررہ ڈینہہ سارے جادوگر کھٹے کتے گئیں۔

۴۰۔ تے لوکیں کوں آکھیا گیا جو تساں سارے کھٹے تھوہاے۔

۴۱۔ تماں جو اساں جادوگریں دے پکچوٹروں جے او
بڑا دے تھی گئے تے

۴۲۔ جیلھے جادوگر آئن انہیں فرعون کوں آکھئے جے اساں
بڑا دے تھی ونبھوں تے ساکوں کیا الماں لسی۔

۴۳۔ اوں آکھئے ہاتے تساں میڈے خاص پیارے لوکیں دچو
بن ویسوں۔

۴۴۔ موسیٰ انہیں کوں آکھئے جو تساں ملے سلو۔

۴۵۔ انہیں اپٹے رے تے سوٹے سٹ ڈتے تے انہیں
آکھئے جو فرعون دی عزت دی قسم اساں بڑا دے ہیں۔

۴۶۔ ول موسیٰ پٹا سوٹا سیٹے تے اوہوں دیلھے انہیں دے
کوڑ کوں نگلن پئے گئے۔

۴۷۔ تے جادوگر سجدے وچ ڈھ پئے۔

۴۸۔ انہیں آکھئے اساں ایمان ایندے میں اوندے تے
جیرھا سارے جہانیں دارب۔

۴۹۔ جیرھا موسیٰ تے ہارون دارب۔

۵۰۔ اوں (فرعون) آکھئے جو تساں میڈی اجازت کنیں پہلے

اونکو من گدھے بے شک اے تہاڈا وڈا ۷ جیں تہا کوں
جادو سکھالے تہا کوں ضرور پتہ لگ ویسی میں ضرور تہاڈے
ہتھ تے پیر خلافت ورزی دی وجہ نال کپیاں تے تساں
ساریں کوں ضرور پھاسی ڈلیاں۔

۵۱۔ انہیں آکھئے او جہی بے شک اساں اپٹے رب دوہنڈے

۵۲۔ بے شک اساں امید کریندے میں جو ساڈا رب ساڈے
گناہ بخش ڈیسی کیوں جو اساں پہلے منن والے ہیں۔

۵۳۔ تے اساں موسیٰ کوں وحی کیتی جو توں میڈے بندیں
کوں راتوں رات گھن ونبج بے شک تہاڈا بیچا کیسا ویسی۔

وَقِيلَ لِلثَّائِسِ هَلْ أَنْتُمْ مُّجْتَبِعُونَ ﴿٤٠﴾

لَعَلَّنَا نَتَّبِعُ السَّحَرَةَ إِنْ كَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ ﴿٤١﴾

فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ قَالُوا لِفِرْعَوْنَ أَإِنَّا لَمَّا لَاحِدًا
إِنْ كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ ﴿٤٢﴾

قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ إِذَا لَمِنَ الْمُفْرَقِينَ ﴿٤٣﴾

قَالَ لَهُمْ مُوسَى الْقَوْمَا أَنْتُمْ مُّلقُونَ ﴿٤٤﴾
فَالْقَوْمَا جَاءَهُمْ وَعَصِيَّتُهُمْ وَقَالُوا لِفِرْعَوْنَ
إِنَّا لَنَحْنُ الْغَالِبُونَ ﴿٤٥﴾

فَأَنفَى مُوسَى عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ ﴿٤٦﴾

فَأُلْقِيَ السَّحَرَةُ سَاجِدِينَ ﴿٤٧﴾

قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ الْغَالِبِينَ ﴿٤٨﴾

رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ ﴿٤٩﴾

قَالَ آمَنْتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ أَدْنَا لَكُمْ إِنَّهُ لَكَيْدٌ كَرِيمٌ
الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ فَلَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ۚ لَا تَقْطَعَنَّ
أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِنْ خِلَافٍ وَلَا وَصَلَتْكُمْ
أَجْمَعِينَ ﴿٥٠﴾

قَالُوا لَا صَبِيرَ إِنَّا إِلَى رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ ﴿٥١﴾

إِنَّا نَطْمَعُ أَنْ يَغْفِرَ لَنَا رَبُّنَا خَطِيئَاتِنَا أَنْ كُنَّا أَذَلَّ
الْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٢﴾

وَأَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِي إِنَّكَ مُتَّبَعُونَ ﴿٥٣﴾

- ۵۳۔ فرعون شہریں وچ کھٹے کرٹ والے پٹھین۔
 ۵۵۔ بے شک اے تھوڑی جہیں جماعت۔
 ۵۶۔ تے او ساکوں کا وڑ لویندے پئین۔
 ۵۷۔ تے اسان سارے احتیاط کریندے ہیں۔
 ۵۸۔ تے اسان انہیں کوں باغیں تے چشیں کنوں کڈھو
 چھوڑیئے۔
 ۵۹۔ تے خزائن تے عزت آلی جہیں کنیں دی۔
 ۶۰۔ تے اسان ایویں بنی اسرائیل کوں انہیں دا وارث کر
 بڑتے۔
 ۶۱۔ تے فجر دے ویلے انہیں دا انہیں پھپھیا کیا۔
 ۶۲۔ تے جیلے بڑویں ٹولے ہک بڑو بھجے دے سامنے
 تھیں تے موسیٰ دے ساتھیں آکھئے اسان پکڑیندے
 ہیں۔
 ۶۳۔ اوں آکھئے اصلوناں میڈا رب میڈے نال تے میوں
 راہ ڈھکیس۔
 ۶۴۔ اسان موسیٰ کوں وحی کیتی ۶۵ جو توں اپنا سوا سندر
 تے مارتے سندر ٹوٹے ٹوٹے تھی گیا تے برٹوٹا ہک
 وڈے طے آلی کار نظر ٹک پیا۔
 ۶۵۔ تے پچھیں کوں (فرعون دا لشکر) دی اسان انہیں دے
 کوہو کر ڈتا۔
 ۶۶۔ تے موسیٰ تے اوں دے نال آلیں ساریں کوں اسان بچا
 گدھا۔
 ۶۷۔ تے بڑوھیں کوں اسان غرق کر ڈتا۔
 ۶۸۔ بے شک ایندے وچ نشان تے انہیں دچو بہوں
 سارے نیں میندے۔
 ۶۹۔ تے بے شک تیڈا رب غالب تے دل دل دم کرٹ
- فَأَرْسَلَ فِرْعَوْنُ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ ۵۵
 إِنَّ هَؤُلَاءِ لَشِرْذِمَةٌ قَلِيلُونَ ۵۶
 وَإِنَّهُمْ لَنَا لَغَائِظُونَ ۵۷
 وَإِنَّا لَجَمِيعٌ خَدِرُونَ ۵۸
 فَأَخْرَجْنَاهُمْ مِنْ جَدَّتٍ وَعِيبُونَ ۵۹
 وَكُنُوزَهُمْ مَقَامٍ وَرَءَيْهِ ۶۰
 كَذَلِكَ وَأَوْرَثْنَاهَا بَنِي إِسْرَءِيلَ ۶۱
 فَاتَّبَعُوهُمْ مُشْرِقِينَ ۶۲
 فَلَمَّا تَرَاءَى الْجَمْعُ قَالَ أَصْحَابُ مُوسَىٰ إِنَّا لَنَدْرِكُونَ ۶۳
 قَالَ كَلَّا إِنَّ مَعِيَ رَبِّي سَيَهْدِينِ ۶۴
 فَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْبَحْرَ ۶۵
 فَانْفَلَقَ فَكَانَ كُلُّ فِرْيَةٍ كَأَوَّلِ غَلْطِ طَائِفَةٍ ۶۶
 وَأَزْلَفْنَا ثَمَرَهُنَّ الْخَزَائِنَ ۶۷
 وَأَنجَيْنَا مُوسَىٰ وَمَنْ مَعَهُ أَجْمَعِينَ ۶۸
 ثُمَّ أَغْرَقْنَا الْآخَرِينَ ۶۹
 إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً ۷۰ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ۷۱
 وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ۷۲

ع

وَجَعَلْنِي مِنْ ذُرِّيَةِ جَنَّةِ النَّعِيمِ ۝

وَاعْفُ لِإِنِّي إِنَّهُ كَانَ مِنَ الضَّالِّينَ ۝

وَلَا تُخْزِنِي يَوْمَ يُبْعَثُونَ ۝

يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ ۝

إِلَّا مَنْ أَتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ ۝

وَأُزْلِفَتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ ۝

وَبُرِزَتِ الْجَحِيمُ لِلْغَوِينَ ۝

وَقِيلَ لَهُمْ آيِنَا لَنْتُمْ تَعْبُدُونَ ۝

مِنْ دُونِ اللَّهِ هَلْ يَنْصُرُونَكُمْ أَوْ يَنْصَرُونَ ۝

فَكُذِّبُوا فِيهَا هُمْ وَالْعَاوُنُ ۝

وَجُنُودُ إِبْلِيسَ أَجْمَعُونَ ۝

قَالُوا وَهُمْ فِيهَا يَخْتَصِمُونَ ۝

تَاللَّهِ إِنَّ كُنَّا لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ۝

إِذْ نُسَوِّدُكُمْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝

وَمَا أَضَلَّنَا إِلَّا الدُّجْرَمُونَ ۝

فَمَا كُنَّا مِنْ شَافِعِينَ ۝

وَلَا صَدِّقِينَ حِينِهِمْ ۝

فَلَوْ أَنَّ لَنَا كَرَّةً فَنَكُونُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ۝

إِنِّي فِي ذَلِكَ لِآيَةٌ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ۝

۸۶۔ تے میوں نعیں آلی جنت دا وارث بنا۔

۸۷۔ تے میڈے پیو کوں بخش بے شک اور گراہیں وچوہا۔

۸۸۔ تے قیامت دے ٹرینہ میوں ذیل نہ کریں۔

۸۹۔ جڈل نہ مال فائدہ پچیس تے نہ پتر۔

۹۰۔ سوائے اونڈے جیرھا اللہ کنیں بے عیب دل گھن

کے اوسی۔

۹۱۔ تے جنت متقیں دے کوہر کرڈتی ویسی۔

۹۲۔ تے دوزخ گراہیں کیتے ظاہر کرڈتی ویسی۔

۹۳۔ تے انہیں کرں آکھیا ویسی اوکھاں ہن جیندی تسان

عبادت کریندے باوے۔

۹۴۔ اللہ دے سوا کیا او تہاڈی مدد کریندن یا بدلہ گھن

سبگدن۔

۹۵۔ تے او تے سارے گمراہ دوزخ وچ پٹھے کرکے

سٹھے ولین۔

۹۶۔ تے ایویں ابلیس داسارا لشکروی۔

۹۷۔ او آکھن تے او اونڈے وچ بھڑسن۔

۹۸۔ اللہ دی قسم بے شک اساں کھلی کھلی گمراہی وچ

ہاے۔

۹۹۔ تے اساں تہاکوں رب العالمین دے برابر سمجھندے

ہاے۔

۱۰۰۔ ساکوں تے محض مجرمین گمراہ کیتے۔

۱۰۱۔ ساڈا کوئی سفارشی کاہنئیں۔

۱۰۲۔ تے نہ کوئی گھانا سنگتی۔

۱۰۳۔ جے اساں دل وچ سبگدے تے اساں مومنین نال

رل وچوں ہا۔

۱۰۴۔ بے شک ایندے وچ ہک نشان تے اکثر میندے

نہیں۔

۱۰۵۔ تے بے شک تیدا رب غالب تے ول ول رم
کرٹ والا۔

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٩﴾

كَذَّبَتْ قَوْمُ نُوحٍ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٠﴾

إِذْ قَالَ لَهُمُّ أَخُوهُمْ نُوحٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١١﴾

۱۰۶۔ نوح دی قوم رسوایں دانکار کیے۔

۱۰۷۔ جیلھے انہیں دے بھرا نوح انہیں کوں آکھے جو کیا
تساں خدا کئیں ڈر دے توڑے۔

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٢﴾

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا أَمْرًا

۱۰۸۔ میں تہا ڈو امانتدار رسول۔

۱۰۹۔ تے تساں التہ کئیں ڈر دے تے میڈا اکھٹ منو۔
۱۱۰۔ میں تساں کئیں کوئی صلہ نہیں مگدا میڈا صلہ تے حص
رب العالمین دے ذمے ہے۔

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجَبْتُمْ إِلَّا عَلَىٰ رِبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٣﴾

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا أَمْرًا

۱۱۱۔ تساں التہ کئیں ڈر دے تے میڈا اکھٹ منو۔

قَالُوا أَنْتُمْ لَكُمْ وَاتَّبَعَكَ الْأَرْذَلُونَ ﴿١٤﴾

۱۱۲۔ انہیں آکھے کیا اساں تیکوں منوں حالت لے ہے جو
تیداے منوں ولے رزیل (کی کین) ہیں۔

قَالَ وَمَا عَلَيَّ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٥﴾

إِنْ جَاءَهُمْ إِلَّا عَلَىٰ رِبِّيٰ لَوْ تَشْعُرُونَ ﴿١٦﴾

۱۱۳۔ اوں آکھے تیکوں کیوں پتہ ہے جو انہیں دے عمل کیا ہن۔
۱۱۴۔ انہیں داحساب میڈے رب تے ہے جے تساں
بھجو۔

وَمَا أَنَا بِظَالِمِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٧﴾

إِن أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿١٨﴾

۱۱۵۔ میں منوں والیں کوں دھکے نہیں ڈیندا۔

۱۱۶۔ میں تے حص کھلا کھلا ڈراؤں والا ہاں۔

قَالُوا لَيْن لَّمْ تَنْتَهِ يَنُوحُ لَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿١٩﴾

۱۱۷۔ انہیں آکھے لے نوح جے توں باز نہ آئیوں تے
تیکوں اساں پتھر مار مار کے مار گھتیسوں۔

قَالَ رَبِّ إِنِّي قَوْلِي كَذَبُونَ ﴿٢٠﴾

۱۱۸۔ حضرت نوح آکھے لے میڈے رب بے شک میڈی
قوم تیکوں بھٹلا ڈتے۔

فَا فَتَحَ بَيْنِي وَبَيْنَهُمْ فَتْحًا وَنَجَّيْنِي وَمَنْ قَعِيَ مِنَ

الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢١﴾

۱۱۹۔ تے توں میڈے تے انہیں دے درمیان پورا فیصلہ کر
ڈے تے تیکوں تے میڈے نال والیں کوں دشمنیں دے
شرکئیں بچا۔

فَأَنْجَيْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ فِي الْفُلِّ السَّاحُونَ ﴿٢٢﴾

۱۲۰۔ اساں اونکوں تے اوندے نال والیں کوں بچائے

سے ہک بھری ہوئی بیڑی وچ ۔

۱۲۱۔ دل اسال بعد وچ باقیں کوں غرق کر ڈیا۔

۱۲۲۔ بے شک ایندے وچ ہک نشان باتے انہیں
وچو بہوں سارے نیں میندے۔

۱۲۳۔ تے بے شک تیڈا رب غالب تے دل ول رحم کرن
والا ۶۔

۱۲۴۔ عاد رسولیں کوں جھٹلائے۔

۱۲۵۔ جیلھے انہیں دے بھرا ہوا انہیں کوں اکھٹے کیا تساں
ڈرے نوے۔

۱۲۶۔ بے شک میں تہا ڈو اماندار رسول ہاں

۱۲۷۔ تے تساں اللہ کنیں ڈرو تے میڈا اکھٹ منو۔

۱۲۸۔ ایں گال کیتے میں کوئی صلہ نیں مگدا میڈا صلہ
تے محض رب العالمین دے دتے ہے۔

۱۲۹۔ کیاں تساں ہر پے تے بے فائدہ کم کریندے ہوں
ماٹیاں بنیندے ۷۔

۱۳۰۔ تے تساں مل بنیندے ۸۔ تاں جو تساں ہمیشہ رہو۔

۱۳۱۔ تے جیلھے تساں کہیں کوں پکڑیندے ۹۔ عالم بن کے
پکڑیندے ۷۔

۱۳۲۔ تساں اللہ کنیں ڈرو تے میڈا اکھٹ منو۔

۱۳۳۔ تساں اوں کنیں ڈرو جیں تہا ڈی اوندے نال مدد

کیتی ۱۰۔ جیڑی تساں چاندے ۷۔

۱۳۴۔ اوں تہا ڈی مدد کیتی ۱۱۔ جانوریں نال تے پتریں
نال۔

۱۳۵۔ تے باغیں تے چشیں نال۔

۱۳۶۔ بے شک میں تہا ڈی تے وڈے ڈینہ دے عذاب
کنیں ڈرواں۔

ثُمَّ أَعْرَفْنَا بَعْدَ الْبَاقِينَ ۱۲۱

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً ۚ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ۱۲۲

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ۱۲۳

كَذَّبَتْ عَادُ الْمُرْسَلِينَ ۱۲۴

إِذْ قَالَ لَهُمُ أَخُوهُمْ هُودٌ أَلَا تَتَّقُونَ ۱۲۵

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ۱۲۶

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ۱۲۷

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ ۚ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ

رَبِّ الْعَالَمِينَ ۱۲۸

أَتُوبُونَ كُلَّ رِيحٍ أَيَّامًا تَعْبَثُونَ ۱۲۹

وَتَتَّخِذُونَ مَصَانِعَ لَعَلَّكُمْ تَخْلَدُونَ ۱۳۰

وَإِذَا بَطِشْتُمْ بَطِشْتُمْ جَبَّارِينَ ۱۳۱

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ۱۳۲

وَاتَّقُوا الَّتِي آمَدَّكُمْ بِهَا تَعْلَمُونَ ۱۳۳

آمَدَّكُمْ بِالْعَاقِمِ وَبَيْنَ ۱۳۴

وَجَنَّتِ وَعَبُودُ ۱۳۵

إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ۱۳۶

- قَالُوا سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَوَعَصْتَ أَمْ لَمْ تَكُنْ مِنَ الْوَاعِظِينَ ﴿۱۳۷﴾
 إِنْ هَذَا إِلَّا خُلُقُ الْأَوَّلِينَ ﴿۱۳۸﴾
 وَمَا نَحْنُ بِمُعَذِّبِينَ ﴿۱۳۹﴾
 فَكَذَّبُوهُ فَأَهْلَكْنَاهُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً، وَمَا كَانَ
 أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿۱۴۰﴾
 وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿۱۴۱﴾
 كَذَّبَتْ ثَمُودُ الْمُرْسَلِينَ ﴿۱۴۲﴾
 إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ صَالِحٌ أَلا تَتَّقُونَ ﴿۱۴۳﴾
 إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿۱۴۴﴾
 فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا أَمْرًا ﴿۱۴۵﴾
 وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى
 رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿۱۴۶﴾
 اسْتَرْكُؤُنْ فِي مَا هُنَا أَمِينٌ ﴿۱۴۷﴾
 فِي جَنَّتٍ وَعُيُونٍ ﴿۱۴۸﴾
 وَزُرُوعٍ وَنَخْلٍ طَلْعُهَا هَضِيمٌ ﴿۱۴۹﴾
 وَتَنْجُونَ مِنَ الْجِبَالِ الَّتِي هِيَ فَرِيقٌ ﴿۱۵۰﴾
 فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا أَمْرًا ﴿۱۵۱﴾
 وَلَا تُطِيعُوا أَمْرَ السُّرَفِيِّ ﴿۱۵۲﴾
 الَّذِينَ يَقْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ ﴿۱۵۳﴾
 ۱۳۷۔ انہیں آکھئے ساڈے کیتے برابر جو توں وعظ
 کریں یا نہ کریں۔
 ۱۳۸۔ اے پہلے لوکس دے کمن۔
 ۱۳۹۔ اساں عذاب نہ ڈتے دلیسوں۔
 ۱۴۰۔ انہیں اوند اکار کیتا تے دل اساں انہیں کوں
 ہلاک کر ڈتا بے شک ایندے وچ وی ہک نشان تے
 انہیں وچو بہوں سارے نیں مندرے۔
 ۱۴۱۔ تے بے شک تیرا رب غالب تے ول دل رحم کرٹ
 والا ہے۔
 ۱۴۲۔ ثمودی رسولس دا اکار کیتے۔
 ۱۴۳۔ جیلھے انہیں دے بھرا صالح انہیں کوں آکھئے کیا تاساں
 اللہ کنیں توڑے ڈر دے۔
 ۱۴۴۔ بے شک میں تہاڈو اماندار رسولاں۔
 ۱۴۵۔ تاساں اللہ کنیں ڈر دے تے میڈا اکھٹ منور۔
 ۱۴۶۔ تے میں ایندے اتے تاساں کنیں کوئی صلہ نیں منگا
 میڈا صلہ معن رب العالمین تے ہے۔
 ۱۴۷۔ کیا تہا کوں ایں دنیا وچ امن نال چھوڑ ڈتا ویسی۔
 ۱۴۸۔ انہیں باغیں تے چشیں وچ
 ۱۴۹۔ انہیں رڑھیں تے اینجیں کھمیں وچ جنہیں دے گوشے
 پھل نال بڈیئے پین۔
 ۱۵۰۔ تے تاساں پہاڑیں کوں کھٹ کے اکڑو ڈتا نال گھر
 بنیدے ہے۔
 ۱۵۱۔ تے تاساں اللہ کنیں ڈر دے تے میڈا اکھٹ منور۔
 ۱۵۲۔ تے حد کنیں دوسرے والیں دا اکھٹ نہ منور۔
 ۱۵۳۔ حیرے زمین وچ گھیر گھتیندن تے اصلاح نیں
 کریں دے۔

قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمُسَحَّرِينَ ﴿۵۴﴾

مَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا ۖ فَأَبِيتُ بِأَيِّهِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿۵۵﴾

قَالَ هَذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ ۖ لَهَا شَرِبٌ وَلَكُمْ شَرِبٌ يَوْمَ مَعْلُومٍ ﴿۵۶﴾

وَلَا تَسْوَاهَا بِسَوَاءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابٌ يَوْمَ عَظِيمٍ ﴿۵۷﴾

فَعَقَرُوهَا فَاصْبِرُوا نِدْمِ اللَّهِ ﴿۵۸﴾

فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ ۚ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً ۖ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿۵۹﴾

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿۶۰﴾

كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ الْمُرْسَلِينَ ﴿۶۱﴾

إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ لُوطُ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿۶۲﴾

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿۶۳﴾

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا أَمْرِي ﴿۶۴﴾

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ ۚ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ

رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿۶۵﴾

أَتَأْتُونَ الذَّكْرَانَ مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿۶۶﴾

وَتَذَرُونَ مَا خَلَقَ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ أَرْوَاحِكُمْ ۖ

بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ عَادُونَ ﴿۶۷﴾

قَالُوا لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ يَلُوطُ لَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿۶۸﴾

۱۵۴۔ انہیں اکٹھے تیل بے اتے جادو کیا گئے۔

۱۵۵۔ توں محض اساں جیہاں انسان ہویں جے توں سچا
ایں تے کوئی نشان کھن آ۔

۱۵۶۔ اوں اکھئے اے ڈاچی ۶ ہک ڈینہ لے پانی پیسی تے
ہک ڈینہ تساں پانی پیس لے ڈینہ مقرر۔

۱۵۷۔ تساں ایکوں کوئی ڈکھ نہ فلیو ناں تاں تہا کوں
وڈے ڈینہ دا عذاب پکڑیسی۔

۱۵۸۔ انہیں اونڈیاں چٹاں کپ سٹین تے دل او شرمندہ
تھی گئیں۔

۱۵۹۔ انہیں کوں عذاب آن پکڑیے بے شک ایندے وج
نشان تے انہیں وچرہ ہوں سارے لوکس نیں منیا۔

۱۶۰۔ تے بے شک تیل بارب غالب تے دل دل رحم کرن
والا ۶۔

۱۶۱۔ لوط دی قوم رسولیں دا انکار کیتے۔

۱۶۲۔ جیسے انہیں دے بھرا لوط انہیں کوں اکٹھے کیا تساں
مذاکینے نوسے ڈر دے۔

۱۶۳۔ میں تہا بوا ایماندار نبی آں۔

۱۶۴۔ تے تساں اللہ کنیں ڈرو تے میڈا اکھن منو۔

۱۶۵۔ تے میں تساں کنیں ایندے اتے کوئی صلہ نیں
منگدا میڈا صلہ محض رب العالمین دے دتے ہے۔

۱۶۶۔ کیا تساں مخلوق وج نریں کوں اپنے کیتے
چھپے

۱۶۷۔ تے تہا بے رب بھرہیاں تہا بے کیتے زالیں
پیدا کیتن تساں انہیں کوں چھوڑین دے ۶ اصل تساں

حد کنیں ددھن والی قوم ہتے۔

۱۶۸۔ انہیں اکٹھے جے توں باز نہ آویں لے لوط تیکوں

ملک بدر کر ڈتا ویسی۔

۱۶۹۔ لوط آکھٹے بے شک میں تہاڑے کم کنیں نفرت
کریں دال۔

۱۷۰۔ اے میڈے رب میگوں تے میڈے گھر والیں
کوں انہیں دے عیسیٰ کنیں بچا۔

۱۷۱۔ تے اساں اوکوں تے اوندے سارے گھر والیں
کوں بچا بگدھا۔

۱۷۲۔ سوائے کہ بچو رہی والی پڑھی دے۔

۱۷۳۔ تے دل اساں نہیں کوں تباہ کر ڈتا۔

۱۷۴۔ تے اساں انہیں تے ڈاڈھامیندے سائے جیرھا ہوشیار
کوٹن دے بعد نہ رکھن آئیں تے وسن آلا پھوں برا۔

۱۷۵۔ اے شک ایندے وج وی ہک نشان ہا تے انہیں
وجو بہوں سارے لوک نیں میندے۔

۱۷۶۔ تے بے شک تیرا رب غالب تے دل ول رم کرن
والا۔

۱۷۷۔ جگل آلیں رسولیں کوں جھٹلائے۔

۱۷۸۔ جیلھے انہیں کوں شیب آکھٹے کیا تاساں خدا
کنیں توڑے ڈر دے۔

۱۷۹۔ بے شک میں تہاڑو ایماندار رسول ہاں۔

۱۸۰۔ تے تاساں اللہ کنیں ڈر تے میڈا اکھن منو۔

۱۸۱۔ تے میں ایندے اتے تاساں کنیں کوٹن صلہ نیں منگدا
محض رب العالمین دے اتے میڈا صلہ ہے۔

۱۸۲۔ بھائی پوری کرو تے نقصان ڈیون والیں وچوڑو۔

۱۸۳۔ تے سدھی ترکری تال تولیا کرو۔

۱۸۴۔ تے لوکس کوں انہیں دیاں خبیث گھٹ نہ ڈیو تے
زمین وچ گیہ گھٹن کیتے نہ پھرو۔

قَالَ إِنِّي يَمْلِكُ مِنَ الْقَائِلِينَ ۝

رَبِّ نَجِّنِي وَ أَهْلِي مِمَّا يَعْمَلُونَ ۝

فَنَجَّيْنَاهُ وَ أَهْلَهُ أَجْمَعِينَ ۝

إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَيْرِينَ ۝

ثُمَّ دَخَرْنَا الْأَخْيَرِينَ ۝

وَ أَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَسَاءَ مَطَرُ
الْمُنذَرِينَ ۝

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً، وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ
مُؤْمِنِينَ ۝

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ۝

كَذَّبَ أَصْحَابُ لَيْكَةِ الْمُرْسَلِينَ ۝

إِذْ قَالَ لَهُمْ شُعَيْبٌ أَلَا تَتَّقُونَ ۝

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ۝

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا ۝

وَ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجِرِيَ إِلَّا عَلَى
رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝

أَوْفُوا الْكَيْلَ وَ لَا تَكُونُوا مِنَ الْمُخْسِرِينَ ۝

وَ زِنُوا بِالْقَيْسِ الْمُسْتَقِيمِ ۝

وَ لَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَ لَا تَتَّبِعُوا فِي الْأَرْضِ
مُفْسِدِينَ ۝

وَاتَّقُوا الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالْجِبِلَّ الْأَوَّلِينَ ﴿٥٨﴾

۱۸۵۔ تے اوں اللہ کنیں ڈرو جس تہا کوں تے پہلی مخلوق کوں پیدا کیے۔

قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمُسَحَّرِينَ ﴿٥٩﴾

۱۸۶۔ انہیں اکھٹے جو تیرے اتے جادو کیا گئے۔

وَمَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَإِنْ نَطْنُكَ لَئِنْ الْكَذِبِينَ ﴿٦٠﴾

۱۸۷۔ تے توں محض اساں جیہاں انسان ہویں تے اساں تیکوں اسلو کوڑا سمیٹدے ہیں۔

فَأَسْقِطْ عَلَيْنَا كِسَفًا مِّنَ السَّمَاءِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٦١﴾

۱۸۸۔ جے توں سچا ایں تے ساڈے اتے آسمان کنیں کوئی ٹکڑا اسٹ۔

قَالَ رَبِّيَ أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٦٢﴾

۱۸۹۔ اوں اکھٹے میڈارب تہا ڈے علیں کوں بڑا دھا جانڈے۔

فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمْ عَذَابُ يَوْمِ الظَّلْظُلِ إِنَّهُ كَانَ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٦٣﴾

۱۹۰۔ انہیں اونکوں جھٹلا ڈتے انہیں کوں گھاٹے جھڑ والے ڈینہ دے عذاب آن پکڑیے بے شک اے وڈے ڈینہ دا عذاب ہا۔

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿٦٤﴾

۱۹۱۔ بے شک ایندے وچ نشان تے انہیں وچو بہوں سارے لوک نیں منیدے۔

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٦٥﴾

﴿٦٥﴾

۱۹۲۔ تے بے شک تیرا رب غالب تے رحیم۔

وَإِنَّهُ لَنَزَّلُ رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٦﴾

۱۹۳۔ تے بے شک اے قرآن رب العالمین دلو لہایا گئے۔

نَزَلَ بِهِ الرُّوحُ الْأَمِينُ ﴿٦٧﴾

۱۹۴۔ حضرت جبریل ایندے نال لتے۔

عَلَى قَلْبِكَ لِتَكُونَ مِنَ الْمُنذِرِينَ ﴿٦٨﴾

۱۹۵۔ تیرے دل تے تاں جوتوں ہر شیار کرن والیں وچو تھی ونجیں۔

يُنَادِي عَرَبٍ مُّبِينٍ ﴿٦٩﴾

۱۹۶۔ اے کھول کے بیان کرن والی عربی زبان وچ۔

وَإِنَّهُ لَنُزِيلُ الرُّوحِ الْأَوَّلِينَ ﴿٧٠﴾

۱۹۷۔ تے بے شک ایندا ذکر پہلی کتابیں وچ ہا پیا۔

أَوَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ آيَةٌ أَنْ يَعْلَمَهُ عُلَمَاءُ بَنِي إِسْرَءِيلَ ﴿٧١﴾

۱۹۸۔ کیا انہیں کیے اے نشان گھٹ جو بنی اسرائیل دے علماء وی ایکوں سبھا ندن۔

وَلَوْ نَزَّلْنَاهُ عَلَىٰ بَعْضِ الْأَعْجَمِينَ ﴿٧٢﴾

۱۹۹۔ جے اساں ایکوں عجیب وچو کہیں تے لہندے۔

فَفَرَّاهُ عَلَيْهِمْ مَا كَانُوا بِهِ مُّؤْمِنِينَ ﴿٧٣﴾

۲۰۰۔ تے او انہیں دے ساڈے پڑھدا دل وی اے نہ منن ہا۔

- ۲۰۱۔ ایویں اسان مجریں دے دیں وج اے گال سٹی ہوئی ۶۔
 كَذٰلِكَ سَلَكْنٰهُ فِیْ قُلُوْبِ الْمُجْرِمِیْنَ ﴿۲۰۱﴾
- ۲۰۲۔ او ایکیوں اوتیں نہ منیں جے تیں او بڑکھ بڑیوں آلا عذاب نہ ٹیکھن۔
 لَا یُؤْمِنُوْنَ بِهٖ حَتّٰی یُرَوْا الْعَذَابَ الْاَلِیْمَ ﴿۲۰۲﴾
- ۲۰۳۔ او عذاب انہیں تے ابھن گھٹ اوسی تے انہیں کوں پتہ وی نہ ہوسی۔
 فِیْاْتِیْهِمْ بِغَتْهٖ وَهُمْ لَا یَشْعُرُوْنَ ﴿۲۰۳﴾
- ۲۰۴۔ تے او آکھن کیا ساکوں وتھی نیں مل سگدی۔
 فِیَقُولُوْا هَلْ نَحْنُ مُنْظَرُوْنَ ﴿۲۰۴﴾
- ۲۰۵۔ کیا او سا بڑے عذاب کوں جلدی منگدے ہن۔
 اَفِیْعٰذِاٰیْنَا یَسْتَعْجِلُوْنَ ﴿۲۰۵﴾
- ۲۰۶۔ کیا تیکوں یقین نیں جے اسان انہیں کوں کئی سال فائدہ پہچاؤں ہا۔
 اَفَرَّیْتْ اِنْ مَّتَّعْنٰهُمْ سِنِیْنَ ﴿۲۰۶﴾
- ۲۰۷۔ تے ول انہیں تے او عذاب آوے ہا جیرھا انہیں نال وعدہ کیا گئے۔
 ثُمَّ جَاءَهُمْ مَا كَانُوْا یُوعَدُوْنَ ﴿۲۰۷﴾
- ۲۰۸۔ تے ہر انہیں کوں بڑا گیا ہا او عذاب کوں لال نہ سگدا ہا۔
 مَا اَعْلٰی عَنْهُمْ مَا كَانُوْا یَسْتَعُوْنَ ﴿۲۰۸﴾
- ۲۰۹۔ اسان کہیں وسنی کوں ہلاک نئے کریندے جے تیں انہیں دو کوئی بی نہ پھڑوں۔
 وَمَا اَهْلَكْنٰ مِنْ قَرْیَةٍ اِلَّا لَهَا مُنْذِرُوْنَ ﴿۲۰۹﴾
- ۲۱۰۔ اے نصیحت اسان ظالم نئے۔
 وَكُرِیْءٌۭ وَمَا كُنَّا ظٰلِمِیْنَ ﴿۲۱۰﴾
- ۲۱۱۔ ایں قرآن کوں شیطانیں نیں لہایا۔
 وَمَا تَنْزَلَتْ بِهٖ الشَّیْطٰنُ ﴿۲۱۱﴾
- ۲۱۲۔ نہ انہیں دا اے کم ہاتے انہیں کوں ایندی طاقت ہائی۔
 وَمَا یَنْبَغِیْ لَهُمْ وَمَا یَسْتَطِیْعُوْنَ ﴿۲۱۲﴾
- ۲۱۳۔ بے شک او (اللہ دی گال) سنن کنیں پرین رکھے گیہیں۔
 اِنَّهُمْ عَنِ السَّمْعِ لَمَعَزُوْلُوْنَ ﴿۲۱۳﴾
- ۲۱۴۔ توں اللہ دے نال پے کہیں کوں معبود نہ سبہ نہ تاں توں انہیں وچوتھی ولیس جنہیں کوں عذاب بڑا گئے۔
 فَلَا تَدْعُ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَفْتَكُوْنَ مِنْ الْمَعٰذِرِ ﴿۲۱۴﴾
- ۲۱۵۔ تے توں اپنے قریبی سکیں کوں بڑا۔
 وَانْذِرْ غَیْرَکَ الْاَقْرَبِیْنَ ﴿۲۱۵﴾
- ۲۱۶۔ تے میرھا من کے تیڈے پچھو ٹرے اوندے۔
 وَاخْوِیْضَ جَنَاحِکَ لِمَنِ اَتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِیْنَ ﴿۲۱۶﴾

محبت دے ہتھ بھکے رکھ۔

۲۱۶۔ تے جے اوتیڑا اکھن نہ منن تے توں اکھ جو میں
تہاڑے کیس کنیں باہرواں۔

۲۱۸۔ تے توں غالب تے بہوں مہربان خدا تے بھروسہ کر۔

۲۱۹۔ میرھائیوں ڈبدرے جیلھے توں کھڑا تھیندیں۔

۲۲۰۔ تے جیلھے توں سجدہ کرن والیں وچ پھریں۔

۲۲۱۔ تے بے شک او بہوں سُنن والا تے جاٹن والا۔

۲۲۲۔ کیا میں تیکوں ڈسلاں جو شیطان کیندے اتے لہندن۔

۲۲۳۔ او شیطان ہر کوڑے تے گناہ گار تے لہندن۔

۲۲۴۔ او اٹے کن لہندن تے انہیں دھو بہوں سارے
کوڑے ہرندن۔

۲۲۵۔ تے انہیں دے پھوٹن والے گمراہ ہوندن۔

۲۲۶۔ کیا تیکوں پتہ نہیں جو بے شک لے ہر دای وچ

بے مقصد پھر دے رہ ویندن۔

۲۲۷۔ تے بے شک او کریندے نہیں جو او آہن۔

۲۲۸۔ سوائے انہیں جیرھے ایمان گھن آون تے چنگ نہ

کرن تے اللہ دا بہوں ذکر کرن تے ظلم تھیون دے بند

اوندا جائز بدلہ گھندن تے ظالم ضرور جان گھسن جو او کیرھی

جادو ولسن۔

فَإِنْ عَصَوْكَ فَقُلْ إِنِّي بَرِيءٌ مِّمَّا تَعْمَلُونَ ﴿۱۹﴾

وَتَوَكَّلْ عَلَى الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ ﴿۲۰﴾

الَّذِي يَرْفَعُ دَرَجَاتٍ لِّمَن يَّقُومُ ﴿۲۱﴾

وَتَقْلُبُكَ فِي السَّجْدِ ﴿۲۲﴾

إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿۲۳﴾

هَلْ أُنِذِرُكُمْ عَلَىٰ مَن تَنَزَّلُ الشَّيْطَانُ ﴿۲۴﴾

تَنَزَّلُ عَلَىٰ كُلِّ أَفَّاكٍ أَثِيمٍ ﴿۲۵﴾

يُلْقُونَ السَّعَةَ وَآكَرَهُم لَذَيُونَ ﴿۲۶﴾

وَالشُّعْرَاءُ يَتَّبِعُهُمُ الْفَأَادَنُ ﴿۲۷﴾

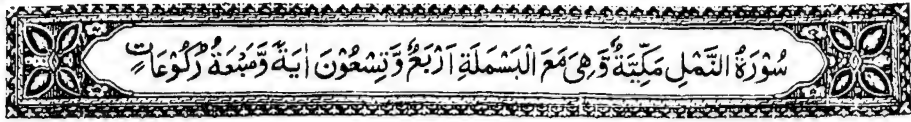
أَلَمْ تَرَ أَنَّهُمْ فِي كُلِّ وَادٍ يَهِيمُونَ ﴿۲۸﴾

وَأَنَّهُمْ يَقُولُونَ مَا لَا يَفْعَلُونَ ﴿۲۹﴾

إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَذَكَرُوا اللَّهَ

كَثِيرًا وَأَنصَرُوا مِن بَعْدِ مَا ظَلَمُوا ۚ وَسَيَعْلَمُ

الَّذِينَ ظَلَمُوا أَيَّ مُنْقَلَبٍ يَنْقَلِبُونَ ﴿۳۰﴾

سورة نمل کی ۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۹۴ آیات تے ۷ رکوعن۔

- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①
- ۱۔ شروع کرنیوالا اللہ دے نال نال جیرحا بن سکے ڈیوڑ
والا تے دل دل رحم کرٹ والا ۷۔
- لَسَ تِلْكَ اٰیَةُ الْقُرْآنِ وَكِتَابٍ مُّبِیْنٍ ②
- ۲۔ پاک تے سنٹ والا ۷ تے قرآن مبد تے کھلی کتاب
ویاں آیات ہن۔
- هُدًى وَبُشْرٰى لِلْمُؤْمِنِیْنَ ③
- ۳۔ مومنین واسطے ہدایت تے خوشخبری ۷۔
- الَّذِیْنَ یَقِیْمُوْنَ الصَّلٰوةَ وَیُؤْتُوْنَ الزَّكٰوةَ وَهُمْ
بِالْآخِرَةِ هُمْ یُوقِنُوْنَ ④
- ۴۔ جیرے نماز جماعت نال پڑھن تے زکوٰۃ دیندن
تے آخرت تے اولیقین رکھیندن۔
- اِنَّ الَّذِیْنَ لَا یُؤْمِنُوْنَ بِالْآخِرَةِ زَيَّنَّا لَهُمْ اَعْمَالَهُمْ
فَهُمْ یَعْمَهُوْنَ ⑤
- ۵۔ بے شک جیرے لوک آخرت تے ایمان نیں ایندے
انہیں واسطے انہیں دے عمل اساں سوہنے کرکے دکھالین
او گردان تھے ودن۔
- اُولٰٓئِكَ الَّذِیْنَ لَهُمْ سُوُّ الْعَذَابِ وَهُمْ فِی الْآخِرَةِ
هُمْ الْاَخْسَرُوْنَ ⑥
- ۶۔ ایسے لوکن جنہیں واسطے بڑا عذاب تے آخرت
وجھ او گھٹا پاوٹی والین۔
- وَ اِنَّكَ لَتَلَقَّ الْقُرْآنَ مِنْ لَدُنْ حٰكِمٍ عَلِیْمٍ ⑦
- ۷۔ تے بیشک تیکوں قرآن مبدراں کیں ملدا پئے جیرھا
سیاٹا تے چاٹن والا ۷۔
- اِذْ قَالَ مُوسٰی لَٰهٖلَہٗ اِنِّیْ اَنْتَ نَادِیْ سَآئِیْکُمْ
فَمِنْہَا یَخْبَرُ اَوْ اَتِیْکُمْ بِشَہَابٍ فَبَیْسَ لَعَلَّکُمْ
تَضْطَلُوْنَ ⑧
- ۸۔ جیلھے موسیٰ اپنے گھر آلیں کوں آکھے بے شک
میں بھا ڈھس ۷ میں تہاڈو اٹھو کیں خبر گھن اوساں یا بلدا
الگرا گھن اوساں تاں جوتساں بھاسکو۔
- فَلَمَّا جَآءَا نُوذِیْ اَنْ نُّبْرِکَ مِنْ فِی الثَّامِرِ وَ
مَنْ حَوْلَہَا وَسَبَّحْنَ اللّٰہَ رَبَّ الْعٰلَمِیْنَ ⑨
- ۹۔ جیلھے اوبھا کیں آئے آواز ڈوٹی گئی جو جیرھا بھا
دوچ تے جیرھا اوندرے چودھا رو ۷ اونکوں برکت ڈوٹی گئی ۷
تے اللہ رب العالمین پاک۔
- یٰمُوسٰی اِنَّآ اَنَا اللّٰہُ الْعَزِیْزُ الْحَکِیْمُ ⑩
- ۱۰۔ اے موسیٰ بے شک میں غالب تے سیاٹا اللہ
ہاں۔

وَالَّذِي عَصَاكَ فَلَئِمَّا رَاَهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَانٌّ وَلَّى مُدْبِرًا وَلَمْ يُعَقِّبْ يَٰمُوسَىٰ لَا تَخَفْ إِنِّي لَا يَخَافُ لَدَى الْمُرْسَلِينَ ۝

۱۱۔ توں اپنا سوٹا سٹ۔ جیلھے اوکوں ڈھس ہلا پئے جیویں اونانگ ہوے کنڈ ولا کے بچ پئے تے پکھرتے ولا نس ڈٹھا اے موسیٰ نہ ڈر میڈے کولہو رسول نیں ڈردے۔

إِلَّا مَنْ ظَلَمَ ثُمَّ بَدَّلَ حَسَنًا بَعْدَ سُوءٍ فَإِنِّي عَفُودٌ مَّرْجُومٌ ۝

۱۲۔ سوائے اوندے جسں ظلم کیتا ہووے تے ول بدی دے بعد نیکی کیت ہووے تے بے شک میں بہوں بخشں والا تے ول دل رحم کرن والا ہاں۔

وَأَدْخِلْ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجْ بَيْضًا مِّنْ غَيْرِ سُوءٍ فَنِي تَسْمِعُ آيَاتِ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَقَوْمِهِ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ۝

۱۳۔ تے توں اپنا ہتھ کچھ دج یا اولیٰغیر بیماری دے چٹا نکلیں اے نوں نشانیں دچرو جیرے فرعون تے اوندی قوم کیتے ہن بے شک اے قوم نافرمان۔

فَلَمَّا جَاءَهُمْ آيَاتُنَا مُبْصِرَةً قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ ۝

۱۴۔ جیلھے انہیں دو ساڈے اکھیں کھول ڈیون والے نشان آئن انہیں آکھے اے کھلا جادو۔

وَجَحَدُوا بِهَا وَاسْتَيْقَنَتْهَا أَنْفُسُهُمْ ظُلُمًا وَعُلُوًّا فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ۝

۱۵۔ تے اوندا انکار کیتے نیں تے ضد نال وڈائی تے ظلم کینں کم گدھے نیں انہیں دے دل منیدے ہن توں ڈیکھ جو فسادیں دا انجام کینجا تھیندے۔

وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ عِلْمًا وَقَالَ الْخُنُودُ لِلَّهِ الَّذِي فَضَّلَنَا عَلَىٰ كَثِيرٍ مِّنْ عِبَادِهِ الْمُؤْمِنِينَ ۝

۱۶۔ تے اساں داؤد تے سلیمان کوں علم ڈتے تے انہیں ڈوناہیں آکھے ساریاں سچیاں تعریفاں اللہ دیاں ہن جسں ساکوں بہوں ساریں مومن بنیں تے وڈا رتبہ ڈتے۔

وَوَرِثَ سُلَيْمَانُ دَاوُدَ وَقَالَ يَأَيُّهَا النَّاسُ عِلْمُنَا مَنَظَرُ الطَّيْرِ وَأَوْتَيْنَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ إِن هَذَا هُوَ الْفَضْلُ الْبَیِّنُ ۝

۱۷۔ تے سلیمان داؤد دا وارث تھئے تے اوں آکھے اے لوکو ساکوں پکھیں دیاں بولیاں سکھایاں گئیں تے ساکوں سبھ کچھ ڈتا گئے بے شک اے اللہ دا کھلا فضل۔

وَحُشِرَ لِسُلَيْمَانَ جُنُودُهُ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ وَالطَّيْرِ فَهُمْ يُوزَعُونَ ۝

۱۸۔ تے سلیمان دے ساڈے جین تے انسان تے پکھیں دا لشکر کٹھا کیتا گئے تے انہیں دیاں قطاراں بنا ڈتیاں گئیں۔

كَفَّ إِذَا اتَّوَا عَلَى دَابِ التَّنَلِ قَالَتْ نَمْلَةٌ يَا أَيُّهَا
النَّمْلُ ادْخُلُوا مَعَكُمْ لَا يَخْطُبَنَّكُمْ سُلَيْمَانُ
وَجُنُودُهُ ۚ وَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۱۹﴾

۱۹۔ اوتیں جو اوملہ وادی وچ اُٹن تے نملہ اکھٹے
اے نملہ دی قوم اپنے گھیریں وچ بہرہ وچو سلیمان تے
اوندا لشکر تہاکوں لمار نہ ڈیوسے تے انہیں کون پتہ
نہ لگے۔

فَتَبَسَّ صَاحِبًا مِّنْ قَوْلِهَا وَقَالَ رَبِّ اؤْزِغْنِي
أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ
وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَدْخِلْنِي بِرَحْمَتِكَ
فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ ﴿۲۰﴾

۲۰۔ سلیمان انہیں دی اے مجال سن کے کھل پئے تے
اکھیس اے میڈے رب میکوں توفیق ڈے جو میں
تیبی اوں نعمت دا شکر کراں جیڑھی میں میڈے تے
میڈے پیوستے کیتی میں چنگے کم کراں جو توں راضی
تھیویں تے اپنی رحمت نال میکوں اپنے نیک بندیں
وچ داخل کر۔

وَتَفَقَّدَ الظَّالِمَ فَقَالَ مَالِيَ لَا أَرَىٰ الْهُدَىٰ هَدًى
أَمَرَكَ مِنَ الْغَائِبِينَ ﴿۲۱﴾

۲۱۔ تے اوں پکھیں دی سنبھال لدھی تے اکھیس اے
کیا میکوں بدہر نظر نیں پیا اندا یا اوکھ لگے۔

لَا عَدِيَّةَ بَيْنَهُ عَدَا بَا سَدِيدًا ۖ أَذَلَّ أَذْبَحْتَهُ أَذًى
لِّبَنَاتِي بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ﴿۲۲﴾

۲۲۔ میں اوں کوں سمجھتا ہوں یا کوہ ڈلیاں یا کوہ ڈلیاں
یا او میڈے کو لہو کوئی ثبوت گھن آوے۔

فَمَكَثَ غَيْرَ بَعِيدٍ فَقَالَ أَحَطْتُ بِمَا لَمْ تَحْطُ بِهِ
وَجِئْتُكَ مِنْ سَبَإٍ بِنَا يُقِينُ ﴿۲۳﴾

۲۳۔ کچھ دیر کھڑین تے اکھیس میکوں او پتہ لگے
جیندا تہاکوں پتہ کار نیں میں سباقوم کنیں تیبوہک
پکی فر گھن کے آیاں۔

إِنِّي وَجَدْتُ امْرَأَةً تَبْلُغُهُمْ وَأُزِينَتْ مِنْ كُلِّ
شَيْءٍ وَلَهَا عَرْشٌ عَظِيمٌ ﴿۲۴﴾

۲۴۔ تے میں کہ تربیت ڈٹھی جیڑھی انہیں تے
حکومت کریندی پئی تے اوں کوں ہر فتنے ڈتی گئی
تے اوندا کہ وڈا تخت دی ہے۔

وَجَدْتُهُمَا وَقَوْمَهُمَا يَبْجُدُونَ لِلشَّمْسِ مِنْ دُونِ
اللَّهِ وَرَبِّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ
السَّبِيلِ فَهُمْ لَا يَهْتَدُونَ ﴿۲۵﴾

۲۵۔ میں اونکوں تے اوندی قوم کوں اللہ دے سوا
سمجھ کوں سجود کریندا ڈٹھے تے شیطان انہیں کوں
انہیں واکم سوٹھا کر کے ڈکھالے تے انہیں کوں سدا
رستے کنیں روک ڈتے تے او ہدایت نیں پندے۔

أَلَّا يَسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي يُخْرِجُ الْخَبْءَ فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُخْفُونَ وَمَا تُعْلِنُونَ ﴿۲۶﴾

۲۶۔ انہیں کوں مندر جو اللہ کوں سجود نہ کرن جیڑھا
زمین تے آسمان دی لکھی تے کوں ظاہر کریندے تے جو

تساں کیندے تے ظاہر کریندے او جانڈے۔

۲۷۔ اللہ دے سوا کوئی مبود نہیں اور دہے عرش دا مالک۔

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ۝۲۷

۲۸۔ اوں سلیمان اکھئے اساں ڈیکھسوں کیا تیں سچ ہوئے یا کورا ایں۔

قَالَ سَنَنْظُرُ أَصَدَقْتَ أَمْ كُنْتَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ۝۲۸

۲۹۔ توں میڈا اے خط گھن و نچ تے انہیں کوں دے ول پچھو تے تھی کھڑے ڈیکھ تیکوں او کیا جواب ڈیندن۔

إِذْ هَبْ بِكُتَيْبٍ هَذَا فَاَلْقِهُ إِلَيْهِمْ ثُمَّ تَوَلَّ عَنْهُمْ فَانْظُرْ مَاذَا يَرْجِعُونَ ۝۲۹

۳۰۔ اوں مکر اکھئے اے سردارو میڈو ہک عزت والا خط آئے۔

قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأَإِئِ أَلْقِ إِلَى كُتَيْبٍ ۝۳۰

۳۱۔ تے او سلیمان ولوہ تے او ایں شروع تھیندے جو اللہ دے نال نال شروع کرینداں جیرھا بن گئے ڈیوٹ والا تے ول دل رحم کرن والا۔

إِنَّهُ مِنْ سُلَيْمٍ وَإِنَّهُ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝۳۱

۳۲۔ میڈے اگو دہائی نہ کرو تے فرماں دار تھی کے میڈو آؤ۔

أَلَا تَعْلَمُونَ عَلَى وَأَتُونِي مُسْلِمِينَ ۝۳۲

۳۳۔ اوں اکھئے اے سردارو ایں معاملے وچ میکوں مشورہ ڈیو میں کوئی فیصلہ نہیں کریندی جے تیں تساں حاضر نہ ہوو۔

قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأَإِئِ أَفْتُونِي فِي أَمْرِي مَا كُنْتُ قَاطِعَةً أَمْرًا حَتَّى تَشْهَدُونِ ۝۳۳

۳۴۔ انہیں اکھئے اساں طاقت ولے ہیں تے دہے لڑکے ہیں۔ فیصلہ تیں کرٹے توں ڈیکھ توں کیا حکم ڈیندیں۔

قَالُوا نَحْنُ أَوْلَا قُوَّةٍ وَأُولَا بَأْسٍ شَدِيدٍ وَالْأَمْرُ إِلَيْكِ فَانْظُرِي مَاذَا تَأْمُرِينَ ۝۳۴

۳۵۔ اوں اکھئے بے شک بادشاہ جیلے کسں مک وچ پہنڈن اونکوں تباہ کر ڈیندن تے انہیں دے عزت داریں کوں بے عزت تے ذیل کر ڈیندن تے ایویں کریندن۔

قَالَتْ إِنَّ الْمُلُوكَ إِذَا دَخَلُوا أَرْضِيَّةً أَشْدُّهَا وَجَعَلُوا آيَةً أَهْلِهَا أَذِلَّةً وَكَذَلِكَ يَفْعَلُونَ ۝۳۵

۳۶۔ تے میں انہیں دوہک تھو پٹھیندی آں تے ڈیہی

وَإِنِّي مُرْسِلَةٌ إِلَيْهِمْ بِهَدِيَّةٍ فَنْظُرْهُمْ بِمَ يَرْجِعُ

الْمُرْسَلُونَ ﴿۳۷﴾

فَلَمَّا جَاءَ سُلَيْمَنُ قَالَ أُمِدُّوْا بِنَالِي فَمَا أَضْحَكُ
اللَّهُ خَيْرٌ مِّمَّا أَشْكُمُ بَلْ أَنْتُمْ بِهَدْيِ بَنِيكُمْ تَفْرَحُونَ ﴿۳۸﴾

إِذْ جَعَلَ إِلَهُهُمْ فَلَمَّا تَيَسَّبَهُمْ بِجُنُودٍ لَّا رَقِبَ
لَهُمْ بِهَا وَلَخُرْجَتُهُمْ مِنْهَا إِذْ لَهُ وَهُمْ
صَغُرُونَ ﴿۳۹﴾

قَالَ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ أَيُّكُمْ يَأْتِينِي بِعَرْشِهَا قَبْلَ أَنْ
يَأْتُونِي مُسْلِمِينَ ﴿۴۰﴾

قَالَ عِفْرِيتٌ مِّنَ الْجِنِّ أَنَا آتِيكَ بِهِ قَبْلَ أَنْ
تَقُومَ مِنْ مَّقَامِكَ وَإِنِّي عَلَيْهِ لَقَوِيٌّ
أَمِينٌ ﴿۴۱﴾

قَالَ الَّذِي عِنْدَهُ عِلْمٌ مِّنَ الْكِتَابِ أَنَا آتِيكَ بِهِ
قَبْلَ أَنْ يَرْتَدَّ إِلَيْكَ طَرْفُكَ فَلَمَّا رَآهُ مُسْتَقِرًّا عِنْدَهُ
قَالَ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي لِيَبْلُوَنِي ءَأَشْكُرُ أَمْ
أَكْفُرُ وَمَنْ شَكَرَ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ وَمَنْ كَفَرَ
فَإِنَّ رَبِّي غَنِيٌّ كَرِيمٌ ﴿۴۲﴾

قَالَ تَكُونُوا لَهَا عَرْشَهَا نَنْظُرًا أَتَهْتَدِي أَمْ تَكُونُ
مِنَ الَّذِينَ لَا يَهْتَدُونَ ﴿۴۳﴾

فَلَمَّا جَاءَتْ قِيلَ أَهَكَذَا عَرْشُكِ قَالَتْ كَأَنَّهُ هُوَ

آں جو میڈے قاصد کیا جواب گھن اندر
۳۷۔ جیلے تحفہ سلیمان دے سائے آئے اوں آکھے
کیا تساں مال نال میڈی امداد کرن چاہندے ء
تے جو اللہ میکوں دے تے اوں کنیں چچکا ء جیرھا تباہوں
دوس تے اصل تساں اپنے جھنے تے اکریندے پئے ء
۳۸۔ توں انہیں دو دل ورنج میں ضرور انہیں دوا ایجھے
لشکر نال اوساں جیندا اومقابلہ نہ کر سگسن تے میں
انہیں کوں اتھو ذلیل کر کے کبڑہ ڈلیاں تے او
عزت و سجا پہسن ۔

۳۹۔ اوں آکھے اے سردار و کیرھا تہاڑے دچو اوندے
تحت کوں میڈو گھن اوسی ایں کنیں پہلے جو او میں
کنیں فرمانبردار بن آون۔

۴۰۔ پہاڑیں سرداریں دچو کہ منہ زور سردار آکھے میں اونکوں
تیڈے اتھو اٹھن کنیں پہلے گھن اوساں تے
بے شک میں بہوں طاقت والا تے ایمانداراں۔

۴۱۔ میں کنیں خدا دی کتاب دا علم با اوں آکھے میں
اونکوں تیڈی اکھ جھپکن کنیں دی پہلے گھن اوساں
جیلے اونکوں اپنے کولہو دھس تے آکھیس لے
میڈے رب دا فضل تاں جو اومیکوں آزمادے جو کیا
میں شکر کرینداں یا کفر کرینداں تے جیرھا شکر کریندے
او اپنے فائدے کیتے شکر کریندے تے جیرھا ناشکری
کرے تے بے شک میڈا رب بے نیاز تے سخی ء۔

۴۲۔ اوں آکھے اوندے تحت کوں حقیر کر ڈیو اساں
ڈہرے ہیں جو اوہایت پندی ء یا انہیں دچو تھندی ء
جیرے ہدایت نیں پندے ۔

۴۳۔ تے جیلے او اکبئی اونکوں اکھیا گیا کیا تیڈا تحت

وَأُوتِينَا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهَا وَكُنَّا مُسْلِمِينَ ﴿۳۶﴾

وی انجاء اوں آکھئے اے تے اوں داویں ہے
ساکوں ایں کینیں پہلے علم ڈے ڈنا گئے تے اساں
تیبڑے فرمانبردار بن گئے ہیں۔

وَصَدَّهَا مَا كَانَتْ تَعْبُدُ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنَّهَا
كَانَتْ مِنْ قَوْمٍ كَافِرِينَ ﴿۳۷﴾

۳۴۔ تے اونکوں بلکس جیدی او اللہ دے سوا عبادت کریدی
بانئ بے شک او کا فر قوم وچر ہائی۔

قِيلَ لَهَا اِذْخُلِي الصَّرْحَ فَلَمَّا رَأَتْهُ حَسِبَتْهُ لُجَّةً
وَكَشَفْتُ عَنْ سَاقَيْهَا قَالَ إِنَّهُ صَرْحٌ مُمَرَّدٌ
مِنْ قَوَارِيرِهِ قَالَتْ رَبِّ اِنِّیْ ظَلَمْتُ نَفْسِیْ وَالْأَمَلُ
مَعَ سُلَيْمَانَ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿۳۸﴾

۳۵۔ اوں کوں آکھیا گئے محل وچ بہر جیلے اونکوں
ڈھس اونکوں جھکا سمجھیں تے ڈر لگی۔ سلیمان آکھئے
اے تے محل جیندے وچ شیخے دے کھڑے لائے
گیٹیں اوں آکھئے اے میڈے رب میں اپنی جان تے
ظلم کیتے تے میں سلیمان نال رب العالمین خدا تے ایمان
ایندی آں۔

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَى ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا أَنْ اعْبُدُوا
اللَّهَ فَإِذَا هُمْ فَرِيقَيْنِ يَخْتَصِمُونَ ﴿۳۹﴾

۳۶۔ تے اساں ثمود دو انہیں دے بھرا صالح کوں بھٹے
سے جو تہاں اللہ دی عبادت کرتے او انہوں ویلے
ڈو ٹولے تھی کے بھڑ پئے گیٹیں۔

قَالَ يَوْمَ لِمَ تَسْتَعْجِلُونَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ
لَوْ لَا تَسْتَغْفِرُونَ اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿۴۰﴾

۳۷۔ صالح آکھئے اے میڈی قوم تہاں چنگائی کینیں پہلے
لنگائی دی جلدی کیوں کریندے جو تہاں اللہ کینیں
بخشنش نو بے مگدے تاں جو تہاں بے اتے رحم کیا دہنے

قَالُوا أَظَلَمْنَا بِكَ وَبَيْنَ مَعَكَ
قَالَ طَبَّكُمْ عِنْدَ اللَّهِ بَلْ أَنْتُمْ
قَوْمٌ تُفْتَنُونَ ﴿۴۱﴾

۳۸۔ انہیں آکھئے اساں تیکوں تے تیبڑے نال دیں
کوں منحوس سمجھیندے میں صالح آکھئے تہاں بڑی نحوست
اللہ دے کوں ہورے تے سچ لے ہے جو تہاں او قوم
ہوے جیرھی آزمائی گئی۔

وَكَانَ فِي السَّبْيَةِ تِسْعَةُ رَهْطٍ يُفْسِدُونَ فِي
الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ ﴿۴۲﴾

۳۹۔ تے خبر وچ ٹوں آدمی بن جیرھے زمین وچ فساد
پیندے ہن تے اصلاح نہ کریندے ہن۔

قَالُوا تَقَاسَمُوا بِاللَّهِ لَنُبَيِّتَنَّهُ وَأَهْلَهُ ثُمَّ لَنَقُولَنَّ
لِوَلِيِّهِ مَا شَهِدْنَا مَهْلِكَ أَهْلِهِ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿۴۳﴾

۴۰۔ انہیں آکھئے تہاں اللہ دی قسم کھاؤ جو اساں اوندے
تے اوندے گھر والیں تے رات کوں حملہ کریں تے ول
اوندے وارث کوں اکھسوں اساں اوندے گھر لیں کوں ہلاک قیامتیں

ڈھٹا تے اساں پچھے پئے۔

۵۱۔ انہیں ہک دہڑی تدبیر کیتی تے اساں دی تدبیر

کیتی انہیں کوں پتر دیا۔

۵۲۔ توں ڈیکھ انہیں دی تدبیر واکیا نتیجہ نکلدے اساں

انہیں کوں تے انہیں دی ساری قوم کوں تباہ کر ڈتے۔

۵۳۔ اے ڈیکھو انہیں دے گھر انہیں دے علم دی وجہ

کنیں ڈٹھے بین بیشک علم والی قوم کیتے ایندے درج نشان۔

۵۴۔ تے اساں مومنین تے متقیں کوں بچا گدھے۔

۵۵۔ تے لوط جیلے اپنی قوم کوں اکھے کیا تساں برائیاں

کریندے ء تے تساں جڈرے پئے ء۔

۵۶۔ کیا تساں تریسمیں کوں چھوڑ کے جوائیں نال شہوت

پوری کریندے ء اصل تساں جاہل قوم ہوتے۔

۵۷۔ اوندی قوم دا جواب مرق لے ہا جو انہیں اکھے لوط

دے خاندان کوں ایسے سک وچو کڈھ پھوڑو بے شک

اے لوک بہوں پاک بڈن۔

۵۸۔ تے اساں اونکوں تے اوندے گھر والیں کوں سولے

اوندی زال دے بچا گدھے اول کوں اساں بچھو رہن

والیں درج گٹیا ہا۔

۵۹۔ تے اساں انہیں تے (پتھرین دا) ڈاڈھامینہ دسائے تے

جنہیں کوں ہوشیار کر ڈتا وچے انہیں تے دس ڈالا مینہ بہول گندہ ہو گدے۔

۶۰۔ توں اکھ ڈرے ساریاں سپیاں تونہیں اللہ دیاں ہن

تے انہیں بنیں تے سلامتی ہجے جنہیں کوں اللہ چن

گدھے۔ کیا اللہ چنگا ء یا او جیکوں شریک بنین۔

وَمَكْرُؤًا مَّكْرًا وَمَكْرُؤًا مَّكْرًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿۵۱﴾

فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ مُكْرِهِمْ اَنَا دَمَرْتُهُمْ

وَقَوْمَهُمْ اَجْمَعِينَ ﴿۵۲﴾

فَتِلْكَ بَيُوتُهُمْ خَاوِيَةٌ بِمَا ظَلَمُوا اِنَّ فِي ذَلِكَ

لَايَةً لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿۵۳﴾

وَاَنْجَيْنَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿۵۴﴾

وَلُوطًا اِذْ قَالَ لِقَوْمِهٖ اَتَاْتُوكُمُ الْفَاحِشَةَ وَاَنْتُمْ

بُنُصُرُونَ ﴿۵۵﴾

اَبَيْتُكُمْ لَتَاْتُنَّ الرَّجَالَ سَهْوَةً مِّنْ دُونِ النِّسَاءِ ؕ

بَلْ اَنْتُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ ﴿۵۶﴾

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهٖ اِلَّا اَنْ قَالُوْا اَخْرِجُوْا اِلَ

لُوطٍ مِّنْ قَرْيَتِكُمْ اِنَّهُمْ اُنَاسٌ يَّتَطَهَّرُونَ ﴿۵۷﴾

فَاَنْجَيْنَاهُ وَاَهْلَهُ اِلَّا امْرَاَتَهٗ فَذٰلَتْهَا مِّنَ الْغَوْرِ ﴿۵۸﴾

وَاَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا مُّكْرًا مَّطَرُ الْمُنْذَرِيْنَ ﴿۵۹﴾

قُلِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ وَسَلَامٌ عَلٰى عِبَادِهٖ الَّذِيْنَ اصْطَفٰ

لِلّٰهِ خَيْرٌ مَّا يَشْرَكُوْنَ ﴿۶۰﴾

أَمَّنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنْبَتْنَا بِهِ حَدَائِقَ ذَاتَ بَهْجَةٍ مَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُنْبِتُوا شَجَرَهَا ؕ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ يَتَّقُونَ ۖ إِنَّهُمْ قَوْمٌ يَعْلَمُونَ ﴿٦١﴾

۶۱۔ آسمانیں تے زمین کوں کیوں پیدا کیتے تے تہا بڑے کیتے جھڑکیں مینہ وسائے تے اوندے نال اسان سوٹھے باغ پیدا کیتن تہاں تے انہیں دے وٹ دی نہ پیدا کر سگدے ہا دے کیا اللہ دے نال بے وی معبود ہن اصل لے قوم شریک بیئدی پئی ۶۰۔

أَمَّنْ جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَالَهَا أَنْهَارًا وَجَعَلَ لَهَا رَوَاقِي وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ؕ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ لَا يُكْفِرُونَ ۖ إِنَّهُمْ قَوْمٌ يَعْلَمُونَ ﴿٦٢﴾

۶۲۔ زمین کوں کیوں رہن دی جا بٹائے تے اوندے وچ دریا واپائی تے اوندے کیتے پہاڑ بٹائیں تے دوسندریں وچ روک بٹا ڈتی ہس کیا اللہ دے نال بے معبود وی ہن اصل انہیں وچو بہوں سارے چاڈے نیں۔

أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوءَ وَيَجْعَلُ خُلَفَاءَ الْأَرْضِ ؕ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ لَا يَتَذَكَّرُونَ ۖ إِنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٦٣﴾

۶۳۔ بے وس دی دعا کون سُڈے جبرھے دلیھے او دعا کریندے تے اوندے دکھ کوں ہٹا ڈیندے تے تہا کوں زمین دا وارث بٹا ڈیندے کیا اللہ دے نال بے معبود ہن بہوں تھوڑی ۶۰ جبرھی تہاں نصیحت پکڑیندے ۶۰۔

أَمَّنْ يَهْدِيكُمْ فِي ظُلُمَاتِ اللَّيْلِ وَالْبَحْرِ وَمَنْ يُؤْتِي الرِّيحَ بُشْرًا إِنَّكُمْ يَدْعُونَ رَبَّكُمْ ؕ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ يَعْلَمُونَ ۖ إِنَّهُمْ قَوْمٌ يَعْلَمُونَ ﴿٦٤﴾

۶۴۔ کون تہا کوں خشکی تے سمندر دے اندھاریں وچ راہ دکھیندے تے اپنی رحمت کیں پہلے کون خوشخبری دیاں ہوائیں پھیندے کیا اللہ دے نال بے معبود جبرھے او اللہ نال شریک بیئدن انہیں کیں بہوں چا ۶۰۔

أَمَّنْ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَمَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ ؕ إِنَّ اللَّهَ قُلُّ هَآؤُلَآئِكَ ۖ إِنَّكُمْ لَنْ تُنْفَكُوا مِنْهُ ۖ إِنَّكُمْ قَوْمٌ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٦٥﴾

۶۵۔ تے کون جبرھا پہلی دفعہ پیدا کریندے تے ولا دلا اوں پیدا کریندے تے تہا کوں زمین تے آسمان کیں رزق ڈیندے کیا اللہ نال بے معبود ہن توں اکھ جے تہاں سچے ۶۰ تے اپنی دلیل گھن آؤ۔

قُلْ لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ ۚ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ ﴿٦٦﴾

۶۶۔ توں اکھ جو آسمانیں تے زمین وچ ہے اللہ دے سوا غیب کوں کوئی نیں چاڈتا تے انہیں کوں لے دی پتہ نیں جو انہیں کوں کڈی اٹھالیا دیں۔

۶۷۔ آخرت دے بارے وج اصل انہیں دا علم اصلو
ختم تھی گئے۔ اصل او قیامت دے بارے وج شک
وج بن تے سرواں بارے وج اندمن۔

۶۸۔ تے کافر آبدن کیا جڈاں اسان تے ساڈے پیو
بڈاڈے مٹی تھی ولسیوں دل دی اسان زمین کنیں جیندے
کر کے کڈھیے ولسیوں۔

۶۹۔ ایں کنیں پہلے وی ساڈے نال تے ساڈے
پیو بڈاڈیں نال لے وعدے کیتے گئے ہن اے تے پہلے
لوکس دے قصے ہن۔

۷۰۔ توں اکھ زمین وج ٹرو پھرتے بیکھو جو مجریں
دا کیا انجام تھے۔

۷۱۔ تے توں انہیں تے مونجھا نہ تھی تے نہ انہیں
دی تدبیریں تے جگلی وج پڈ۔

۷۲۔ تے او آبدن جے تاساں پچے تے اے وعدہ
کڈاں پورا تھیسے۔

۷۳۔ توں اکھ تھی سبگدے جو جیرھے عذاب کوں
جلدی منگدے پئے، اوند اکھ حصہ تہاڈے پکھو پکھو اندا
پیا ہوئے۔

۷۴۔ تے بے شک تیدا رب لوکس تے فضل کرن
والا تے انہیں وچو سارے لوک شکر نہیں کریندے۔

۷۵۔ تے بے شک تیدا رب اوں کوں دی جانڈے
جو او اپنے سینیں وج لکیندے پن تے جینکوں
او ظاہر پئے کریندن۔

۷۶۔ آسمانیں تے زمین وچ کوئی لگی ہوئی خستے کاہ نہیں جیری
بیان کرن والی کتاب وج نہ ہوئے۔

۷۷۔ بے شک اے قرآن بنی اسرائیل دے سامنے او

بَلْ اَدْرَاكَ عَلَيْهِمْ فِي الْاٰخِرَةِ بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ
مِّنْهَا لَا بَلْ هُمْ مِنْهَا عَمَوْنَ ﴿٦٧﴾

وَقَالَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا اِذَا كُنَّا تُرَابًا وَّ اَبَاوُنَا اٰيٰتًا
لِّنُخْرِجُوْنَ ﴿٦٨﴾

لَقَدْ وُعِدْنَا هٰذَا نَحْنُ وَاٰبَاؤُنَا مِنْ قَبْلُ اِنْ
هٰذَا اِلَّا اَسَاطِيْرُ الْاَوَّلِيْنَ ﴿٦٩﴾

قُلْ سِيرُوْا فِي الْاَرْضِ فَانظُرُوْا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الْمُجْرِمِيْنَ ﴿٧٠﴾

وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُنْ فِيْ هَٰٓئِلٍ مِّمَّا يَمْكُرُوْنَ ﴿٧١﴾

وَيَقُوْلُوْنَ هٰٓئِلُ هٰذَا الْوَعْدُ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ﴿٧٢﴾

قُلْ عَنِّيْ اَنْ يَّكُوْنَ رَدِفٌ لَّكُمْ بَعْضُ الَّذِيْ
تَتَعٰجِلُوْنَ ﴿٧٣﴾

وَ اِنَّ رَبَّكَ لَذُوْ فَضْلٍ عَلَي النَّاسِ وَلٰكِنْ اَكْثَرُهُمْ
لَا يَشْكُرُوْنَ ﴿٧٤﴾

وَ اِنَّ رَبَّكَ لَيَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُوْرُهُمْ وَاَيُّعِلُوْنَ ﴿٧٥﴾

وَمَا مِنْ غَٰبِيَةٍ فِى السَّمَآءِ وَ الْاَرْضِ اِلَّا فِىْ كِتٰبٍ
تَّيْسِيْنٍ ﴿٧٦﴾

اِنَّ هٰذَا الْقُرْاٰنَ يَقُضُّ عَلٰٓى بَنِيْ اِسْرَٓءٰٓءِلَ اَكْثَرُ

الَّذِي هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿۶۰﴾

گاہیں اکثر بیان کریندے جیندے وچ او اختلاف کریندن۔

وَأَنَّهُ لَهْدَىٰ ذَرَجَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿۶۱﴾

۶۰۔ تے بے شک او مومنین کیسے ہدایت تے رحمت۔

إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُم بِحُكْمِهِ ۖ وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْعَلِيمُ ﴿۶۲﴾

۶۱۔ بے شک تیرا رب او نہیں دے درمیان اپنے حکم نال سپا فیصلہ کریندے تے او غالب تے بہوں جانن والا۔

فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّكَ عَلَى الْحَقِّ الْمُبِينِ ﴿۶۳﴾

۶۲۔ تے اللہ تے بھروسہ کر بے شک توں واضح حق تے ہوں۔

إِنَّكَ لَا تَسْمِعُ الْمَوْتَىٰ وَلَا تَسْمِعُ الْقُمْمَ الدُّعَاءَ إِذَا
وَلَّوْا مُدْبِرِينَ ﴿۶۴﴾

۶۳۔ بے شک توں مردیں کوں نوہیں سنا سگدا تے نہ بوڑیں کوں آلا سنا سگدیں جیرھے ویلھے او کھٹ پھیر کے وچن پئے۔

وَمَا آتَتْ بِهَدْيِ الْعُصَىٰ عَنْ صَلَاتِهِمْ إِنَّ تُنْمِيعُ
إِلَّا مَن يُوْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ مُّسْلِمُونَ ﴿۶۵﴾

۶۴۔ تے توں اندھیں کوں انہیں دی گمراہی کیں ہدایت نوہیں بے سگدا توں تے محض انہیں کوں سنا سگدیں جیرھے ساڈی آیات کوں منین تے فرمانبردارن۔

وَإِذَا وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ أَخْرَجْنَا لَهُمْ دَابَّةً مِّنَ
الْأَرْضِ تُكَلِّمُهُمْ أَنَّ النَّاسَ كَانُوا بِآيَاتِنَا
لَا يُوقِنُونَ ﴿۶۶﴾

۶۵۔ تے جیلھے انہیں تے تباہی آلی گال پوری تھیں تے اسان انہیں کیسے زمین وچرک کھڑا کڈھیسوں جیرھا انہیں کوں چک پیسی بے شک لوکیں کوں ساڈی آیات دالیتن کاہ نیں۔

وَيَوْمَ نَحْشُرُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ فَوْجًا مِّمَّنْ يَكْذِبُ بِآيَاتِنَا
فَهُمْ يُورَعُونَ ﴿۶۷﴾

۶۶۔ تے جڈاں اسان ہک ٹولہ کھڑا کریسوں ہر اوں قوم وچرک جیرھی ساڈی آیات کوں جھٹلیندی تے اسان انہیں کوں تقاریر وچ کھڑا کر ڈیسوں۔

يَخَّ إِذَا جَاءُوْهُ قَالَ أَكُنْتُمْ بِآيَاتِي
وَلَمْ تُخِطُوا بِهَا عِلْمًا أَمْثَلًا ذَا كُنْتُمْ
تَعْمَلُونَ ﴿۶۸﴾

۶۷۔ تے جیلھے او اسن اُصلا مکھی کیا لتاں میڈی آیات کوں جھٹلایا ہا تے تہا کوں انہیں داپورا علم دی نہ ہا تے یا لتاں کیا کیا کریندے ہا دے۔

وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ بِمَا ظَلَمُوا أَنَّهُمْ لَا يُنْفِقُونَ ﴿۶۹﴾

۶۸۔ تے انہیں تے انہیں دے ظلم دی وچرکین عذاب دی گال پوری تھی ویسی تے او آلا نہ

سبکس۔

۸۷۔ کیا انہیں کون پتہ نہیں ہو بے شک اسان رات کوں اس واسطے بٹائے جو او ایندے دج آرام کرن تے ڈیہنہ کون ڈکھالٹ والا بے شک ایندے دج منٹ والی قوم کیسے نشان۔

۸۸۔ تے جیڑاں دھوٹوں وچایا ویسی تے جو زمین تے آسمان دج او ڈر ویسی سوائے ایندے جو اللہ چاہے تے سارے اللہ سیس دو فرماو وار تھی کے اوسن۔

۸۹۔ تے توں پہاڑیں کون ڈیڑیں تے خیال کریندیں جو ہکی جاتے کھڑن تے اصل لے ہڑلا آلی کار ٹردے رہ ویندن لے اللہ سیس دی کار گیری جیں ہر شے کون مضبوط بٹائے بے شک او تہا ڈے عملیں کنیں چنگی طراں بانجبر۔

۹۰۔ جیرھا نیکی کر لیس او نکوں این کنیں چنگا بدلہ ملیسی تے اوں ڈیہنہ او ڈر کنیں امن دج ہوسن
۹۱۔ تے جیرھا برا کم کر لیس تے انہیں کون منہ بھر لے ہما دج شیا ویسی جو تساں کریندے ہا دے او ندا تہا کون پورا بدلہ مل گئے۔

۹۲۔ میکوں تے محض لے حکم ڈنا گئے جو میں این شہرے رب دی عبادت کراں جیں اینکوں عزت ڈتی تے ہر شے اوندے کیسے ہے تے میکوں حکم ڈنا گئے جو میں فرماواریں وچو تھیواں۔

۹۳۔ تے میں قرآن پڑھ کے سداں تے جیرھا ہدایت پیسی او محض اپٹے فائدے دی خاطر ہدایت پیسی تے جیرھا مگراہ تھیسے تے توں اکھ ڈے جو میں تے محض ڈراوٹن والا ہاں۔

الْمُيَرُوا أَنَّا جَعَلْنَا اللَّيْلَ لَيْسَ لَكُمْ فِيهِ وَالتَّهَارَ مُبْصِرًا إِن فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿۸۷﴾

وَيَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَتَخْرُجُ مَنِ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنِ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ وَكُلُّ أَتَوْهُ دَجْرِينَ ﴿۸۸﴾
وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسِبُهَا جَامِدَةً وَهِيَ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ صُنْعَ اللَّهِ الَّذِي أَتَقَنَ كُلَّ شَيْءٍ إِنَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَفْعَلُونَ ﴿۸۹﴾

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَا وَهُمْ مِّنْ فَزَعٍ يَوْمَئِذٍ آمِنُونَ ﴿۹۰﴾
وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَكَيْتٌ وَجُوهُهُمْ فِي النَّارِ هَلْ يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۹۱﴾

إِنَّمَا أَمْرُهُ أَنْ أَعْبُدَ رَبَّ هَذِهِ الْبَلَدَةِ الَّذِي خَرَّمَهَا وَلَهُ كُلُّ شَيْءٍ وَأَمْرُهُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿۹۲﴾

وَأَنْ أَتْلُو الْقُرْآنَ فَمَنِ اهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَقَدْ إِنَّمَا أَتَا مِنَ الضَّالِّينَ ﴿۹۳﴾

وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ سِيرَ بَيْتِهِ فَتَعْرِفُونَهَا وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿۹۳﴾
 ۹۳۔ تے آکھ بڑے سب بچیاں تعریفاں اللہ دیل سُن
 ۹۳۔ او تہاکوں ضرور اپنے نشان بڑھلیسی تے تہاں
 اونکوں سبھاں گھنسو تے تیڈا رب تہاڈے کیس کنیں
 غافل نہیں۔

سورة قصص مکی ۹۸ بسم اللہ نال ایندیاں ۸۹ آیات تے ۹ رکوعن۔

- ۱۔ میں شروع کرینداں اللہ دے نال نال جیرھا بن
نگئے بڑیوں والا تے دل ول رحم کرن والا ۷۔
- ۲۔ پاک سٹنٹ والا تے بزرگ۔
- ۳۔ لے کھل کتاب دیاں آیات ہن۔
- ۴۔ اساں تیدے اتے مومن قوم دے فائدے کیے
موسیٰ تے فرعون دیاں سچیاں خبراں پڑھدے ہن۔
- ۵۔ بے شک فرعون اپنے ملک وچ منہ زور تھی گیا
تے اونڈے رہن والیں کول وکھرا وکھرا کرڈیا ہس انہیں
وچھک ٹولے کول او کمزور کرن چاہندا ہا انہیں دے
پتریں کول ذبح کریندا ہا تے انہیں دی ترمیمیں کول
جیندا رکھیندا ہا بے شک اوفنادیں وچو ہا۔
- ۶۔ تے اساں زمین دے کمزور لوکس تے احسان کرن
چاہندے ہا سے تے اساں انہیں کول سردار بناون
چاہندے ہا سے تے وارث بناون چاہندے ہا سے۔
- ۷۔ تے انہیں کول ملک وچ طاقت بڑیوں تے فرعون
تے ہامان تے انہیں بڑیاہیں کول انہیں کنیں او کجھ
بڑکھاون چاہندے ہا سے جیہ کنیں او بڑ دے پئے ہن۔
- ۸۔ تے اساں موسیٰ دی ماکوں دی کیتی جو توں ایگوں
کھیر پلا تے جیلھے توں ایندے کیے ڈریں توں ایگوں دریا وچ
سٹ گھتیں تے توں نہ ڈریں تے نہ منجھی تھیں بے شک اساں
ایگوں تیدر ولا آئیوں تے اساں انگوں
رسول بیٹوں۔
- يَسْمِ اللّٰهُ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمُ ①
- طَسَمَ ②
- تِلْكَ اَيُّ الْكِتٰبِ الَّذِيْنَ ③
- نَسْلُوْا عَلَيْكَ مِنْ بَنِيّٰ مُوسٰى وَفِرْعَوْنَ بِاَحَقِّ ④
- لِقَوْمٍ يُؤْمِنُوْنَ ⑤
- اِنَّ فِرْعَوْنَ عَلٰى الْاَرْضِ وَجَعَ اَهْلَهَا شَيْعًا ⑥
- يَسْتَضْعِفُ طٰٓئِفَةً مِنْهُمْ يَدْخُلُ اَبْنَادُهُمْ دِيْنَةً ⑦
- نِسَاءَهُمْ اَتَتْهُ كَانَ مِنَ الْمُفْسِدِيْنَ ⑧
- وَنُرِيْدُ اَنْ نَّمُنَّ عَلَى الَّذِيْنَ اسْتَضَعِفُوْا فِي الْاَرْضِ ⑨
- وَنَجْعَلَهُمْ اٰيَةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِيْنَ ⑩
- وَنَسُوْنُ لَهُمْ فِي الْاَرْضِ وَنُرِيْ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ ⑪
- وَجُودَهُمَا مِنْهُمْ مَا كَانُوْا يَحْتَدِرُوْنَ ⑫
- وَ اَوْحَيْنَا اِلٰى اَمْرِ مُوسٰى اَنْ اَرْضِعِيْهٖ فَاِذَا اخْبَتِ ⑬
- عَلَيْهٖ فَالْقِيْهٖ فِي الْيَمِّ وَلَا تَخَافِيْ وَلَا تَحْزَنِيْ اِنَّا ⑭
- رَآدُوْهُ اِلَيْكَ وَجَاعِلُوْهُ مِنَ الْمُرْسَلِيْنَ ⑮

فَالْتَقَطَهُ آلُ فِرْعَوْنَ لِيَكُونَ لَهُمْ عَدُوًّا وَحَزَنًا ۖ
إِنَّ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا كَانُوا خَاطِئِينَ ۝

وَقَالَتِ امْرَأَتُ فِرْعَوْنَ قُرْتُتُ عَيْنِي لِي وَلَكَ لَا
تَقْتُلُوهُ ۖ عَلَيَّ أَنْ يَنْفَعَنِيَ أَوْ يَتَخَدَّهٗ وَلَدًا وَهُمْ
لَا يَشْعُرُونَ ۝

وَأَصْبَحَ فُؤَادُ أَمْرُؤُسَىٰ لُحْرِ عَادِلَانَ كَادَتْ لَتُبْنِي
بِهِ نَوَلًا أَنْ رُبُّنَا عَلَىٰ قُلُوبِنَا لَتَكُونُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ۝

وَقَالَتْ لِأَخَوْتِهِ فَتُوِيَهُ بُصِرْتُ بِهِ عَنْ جُنُبٍ وَهُمْ
لَا يَشْعُرُونَ ۝

وَحَرَمْنَا عَلَيْهِ الْمَرَاصِعَ مِنْ قَبْلِ قَالَتْ هَلْ أَدُلُّكُمْ
عَلَىٰ أَهْلِ بَيْتٍ يَكْفُلُونَهُ لَكُمْ وَهُمْ لَهُ نَاصِحُونَ ۝

فَرَدَدْنَاهُ إِلَىٰ آيِهِ نِي تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ وَلِنَعْلَمَ
أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ۝

وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَاسْتَوَىٰ آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا
وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ۝

وَدَخَلَ الْمَدِينَةَ عَلَىٰ حِينِ غَفْلَةٍ مِّنْ أَهْلِهَا
فَوَجَدَ فِيهَا رَجُلَيْنِ يَقْتَتِلَانِ هَٰذَا مِنْ شِيعَةِ

۹۔ فرعون نے خاندان اوٹکوں چاگر دھے تاں جو او انہیں
کیتے دشمن تے مونجھ داسبب بٹے بے شک فرعون تے
ہامان تے او نہیں ڈوناہیں دا لشکر غلطی تے ہا۔

۱۰۔ تے فرعون دی ہک تربیت آکھئے اے میڈے تے
تیڈے کیتے اکھیں دی ٹھڈھ داسبب تھی سی توں ایگوں
قتل ذکر تھی سبگدے جو ساکوں اے فائدہ پکھاوے یا اسال
ایگوں پتر چا بنائوں تے او اصل گال نہ جانڈے ہن۔

۱۱۔ موسیٰ دی ما دا دل غالی تھی گیا تے قریب ہا جو او اوٹکوں
ٹا ہر کر ڈیلوے ہانجے اسال اندرے دل کوں نکلا نہ کروں ہا
تاں جو او مومنین دچر تھی ونجے ہا۔

۱۲۔ تے اوں موسیٰ دی بھینٹ کوں آکھئے اوڈے پچھو
ونج او اوٹکوں پریں کیں ڈوبدی رہ گئی تے انہیں کوں
پتہ نہ لگا۔

۱۳۔ تے اسال اوڈے اتے ایں کیں پہلے کھیر پلاوٹ
والیں کوں حرام کر ڈیا ہا تے اوں آکھئے کیا میں تیکوں
انیجے گھروالے ڈساں جیرھے ایگوں تہا بڑے کیتے
پال ڈیون تے او ایندے خیر خواہ ہوسن۔

۱۴۔ تے اسال اوٹکوں اوڈی مادو ولا پھٹھے تاں جو
اوڈیاں اکھیں ٹھڈیاں تھیں تے او مونجھی وی نہ
تھیوے تے اوں کوں پتہ بگ دنجے بے شک اللہ
دا وعدہ سچا ہے تے بہوں سارے لوک جانڈے نیں۔

۱۵۔ تے جیلے او حزان تھیا تے گھرو تھی گیا اسال
اوٹکوں حکم تے علم ڈیا۔ تے اسال ایویں نیکی کرن والیں
کوں بدلہ ڈیندے رہندے ہن۔

۱۶۔ تے او شہر وچ اینجے ویلے داخل تھے جیرھے ویلے
اوڈے رہن والے غفلت وچ ہن تے اوں ڈو آدمی کوں

وَهَذَا مِنْ عَدُوٍّ فَاسْتَعَاثَهُ الَّذِي مِنْ شَيْعَتِهِ
عَلَى الَّذِي مِنْ عَدُوٍّ فَوَكَرَهُ مُوسَى فَقَضَ عَلَيْهِ
قَالَ هَذَا مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ عَدُوٌّ مُضِلٌّ مُبِينٌ ⑮

بھڑوا بڑھس ہک اوندی برادری وچو ہاتے ہک
اوندے دشمن وچو ہاتے جیرھا اوندی برادری وچو ہا
اول مدد طلب کیتی اچھے دشمن دے مقابلے وچ تے
موسیٰ اول کون مکھ ماری تے او مر گیا تے آکھیس
اے تے شیطان کم تھی گئے بے شک او کھلا گمراہ کرٹ
والا دشمن۔

قَالَ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي فَغَفَرَ لَهُ
إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ⑯

۱۷۔ اول آکھے اے میڈے رب بے شک میں اپنی
جان تے ظلم کیتے تے توں میوں بخش دے تے اللہ
اونکوں بخش دے تے تے تے تے تے تے تے تے تے تے
۱۸۔ اول آکھے اے میڈے رب تیلے الغام کرن دی
دجر نال میں کڈاپس دی مجھیں دا امدادی نہ بنس۔
۱۹۔ تے فخرکوں او ڈرویں ڈرویں شہر وچ پیٹے تے
بٹھے سی جو او ہر بندہ جیں کل مدد ملگی ہائی ولادکوں
سڈینا پئے موسیٰ اونکوں آکھے بے شک توں کھلا کھلا
گمراہ ہوئیں۔

قَالَ رَبِّ بِمَا أَنْعَمْتَ عَلَيَّ فَلَنْ أَكُونَ ظَهِيرًا
لِلْمُجْرِمِينَ ⑰

فَأَصْبَحَ فِي الْمَدِينَةِ خَائِفًا يَتَرَقَّبُ فَإِذَا الَّذِي
اسْتَنْصَرَهُ بِالْأَمْسِ يَسْتَصْرِحُهُ قَالَ لَهُ مُوسَى
إِنَّكَ لَمِنَ الْغَوِيِّ مُبِينٌ ⑱

۲۰۔ جیلے اول ارادہ کیتے جو اونکوں پکڑے جیرھا بڈناہیں
دا دشمن ہا اول آکھے اے موسیٰ کیا توں میوں دی اوں
قتل کرنا چاہندیں جیوں کل میں ہک آدمی ماریے بیشک
توں محض ملک وچ ظالم بٹن چاہندیں تے توں
نویں چاہندا جو اصلاح کرن والیں وچو تھیویں۔

فَلَمَّا أَنْ أَرَادَ أَنْ يَبْطِشَ بِالَّذِي هُوَ عَدُوٌّ لَهُمَا
قَالَ يٰمُوسَىٰ أَتُرِيدُ أَنْ تَمْلِكُنِي كَمَا قَتَلْتَ نَفْسًا
بِالْأَمْسِ إِنْ تُرِيدُ إِلَّا أَنْ تَكُونَ جَبَّارًا فِي الْأَرْضِ
وَمَا تُرِيدُ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْمُضْلِمِينَ ⑲

۲۱۔ تے شہر وچ پریں کینں ہک بندہ در کدا کئے تے
آکھیس اے موسیٰ بے شک وڈیرے تیلے متعلق
مشورہ کریندے پین جو تیکوں قتل کر ڈیوں توں نکل
دج بے شک میں تیلے خیر خواہیں وچو ہاں۔

وَجَاءَ رَجُلٌ مِنْ أَهْلِ الْمَدِينَةِ يَنْتَصِي قَالَ يٰمُوسَىٰ
إِنَّ الْمَلَكَ يَأْتِيكَ وَنَ يَكْ لِيَقْتُلُوكَ فَاخْرُجْ إِنِّي لَكَ
مِنَ النَّاصِحِينَ ⑳

۲۲۔ تے او اتھو ڈرو دا ہوا نکل گئے اُنتے اُنتے
بڈنا دیندا ہاتے آکھیس اے میڈے رب میوں ظالم

فَخَرَجَ مِنْهَا خَائِفًا يَتَرَقَّبُ قَالَ رَبِّ نَجِّنِي مِنَ
الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ㉑

قوم کنیں بچا۔

۲۳۔ تے جیلے اومین شہر دو گئے تے اوں آکھے جو میڈارب میوں سدھاراء ڈکھیس۔

۲۴۔ تے جیلے اومین دے کھو تے آئے تے کھ لوک ڈٹھن جیسے پاٹی پلیندے پئے ہن تے ڈونریس انہیں کنیں پریں ڈٹھن جیڑیاں ڈنگریں کوں بکھو تے بیڑیاں پیاں ہن اوں آکھے تہا بجا کیا کم انہیں ڈوناہیں آکھے جو اسان پاٹی لے پلا سگدیاں جے تیں آجری ٹرنہ وچن تے ساڈا پور بہوں پڑھاء۔

۲۵۔ موسیٰ انہیں کوں پاٹی پلاوڑتے دل پچھاویں تلے وچ بٹھے اوں آکھے اے میڈے رب میں نیراں اودا جو توں خیر میڈو لہاویں۔

۲۶۔ تے انہیں ڈوناہیں بھٹیں وچو ہک اوندو ٹردی آئی تے شرمیڈی پئی ہائی تے آکھیں میڈا پیو ٹیوں سڈیندا پئے تاں جو اوندو بدلہ ڈیوے جیڑیاں ساکوں پاٹی پلاوڑتے۔ جیلے او انہیں دے پور کنیں آئے تے سارا حال ڈٹس تے آکھیں توں نہ ڈور توں ظالم قوم کنیں بچ گئیں۔

۲۷۔ انہیں دچو ہک آکھے اے ابا توں اینکوں رہک رکھ گھن بے شک توں جیکوں رہک رکھیں او طاقت والا وی تے ایماندار وی ہوئے۔

۲۸۔ اوں آکھے میں چاہندا جو انہیں ڈو دیریں وچو ہک دایہڈے نال این شرط تے نکاح کر ڈیواں جو توں ۸ سال میڈی رہی کریں تے جے توں ۱۰ سال پورے کر ڈیویں تے اے تیبڈے دو ہوس تے میں تیبڈے اتے زیادہ بار نہیں ڈیون چاہندا جے اللہ چاہیا تے

وَلَمَّا تَوَجَّهَ تِلْقَاءَ مَدْيَنَ قَالَ عَلَىٰ سَرَّيَّ أَنْ يَهْدِيَنِي سَوَاءَ السَّبِيلِ ﴿٢٣﴾

وَلَمَّا وَدَّ مَاءَ مَدْيَنَ وَجَدَ عَلَيْهِ أُمَّةً مِّنَ النَّاسِ يَسْكُنُونَ وَوَجَدَ مِنْ دُونِهِمْ امْرَأَتَيْنِ تَذُودَنِ قَالَ مَا أَخْبَرْتُمَا قَالَتَا لَا نَسْقِي حَتَّىٰ يُصْدِرَ الزَّعَامُ وَابَوُنَا شَيْخٌ كَبِيرٌ ﴿٢٤﴾

فَسَقَّ لَهَا ثُمَّ تَوَلَّىٰ إِلَى الظِّلِّ فَقَالَ رَبِّ إِنِّي لِمَا أَنزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ ﴿٢٥﴾

فَجَاءَتْهُ إِحْدَاهُمَا تَتَشَتَّىٰ عَلَىٰ اسْتِغْيَاءٍ قَالَتْ إِنَّ أَبِي يَدْعُوكَ لِيَجْزِيَكَ أَجْرَ مَا سَقَيْتَ لَنَا فَلَمَّا جَاءَهُ وَقَصَّ عَلَيْهِ الْقَصَصَ قَالَ لَا تَخَفْ نَسَوْنَاهُ مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٢٦﴾

قَالَتْ إِحْدَاهُمَا يَأْبَىٰ اسْتَأْذِنَهُ إِنْ خَيْرٌ مِّنْ اسْتَأْذَنَ الْقَوْمِ الْأَمِيْنُ ﴿٢٧﴾

قَالَ إِنِّي أُرِيدُ أَنْ نَمُنَّكَ إِحْدَىٰ ابْنَتَيَّ هَاتَيْنِ عَلَىٰ أَنْ تَأْجُرَنِي ثَمَنِي حَجَجٌ فَإِنْ أَتَيْتَ عَشْرًا فَمِنْ عِنْدِكَ وَمَا أُرِيدُ أَنْ أَمْسُقَ عَلَيْكَ سِجْدَنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٢٨﴾

توں میکوں نیکیں دھوپیں۔

۲۹۔ موسیٰ آکھئے اے میڈے تے تیڈے درمیان پکی کال تھی گئی انہیں دھوپ جیڑی مدت وی میں پوری کر لیاں میڈے اتے الزام نہ ہوسی تے جو کچھ اسان آکھئے ایندے اتے اللہ کافی گواہ۔

۳۰۔ تے جیلے موسیٰ مدت پوری کر ڈتی تے گھروالیں کون گھن کے ٹر پئے تے اوں طور دے بک پاسے بھاڑ ٹھیس تے اوں اپنے گھروالیں کون آکھئے تسان کھڑو بے شک میں بھاڑ ٹھی ہو تھی سبگدے جو میں تہاڑو کوئی خبر گھن آواں یا بھادا انگار اتاں جو تسان سیکو۔

۳۱۔ جیلے اوندو کئے تے اونکوں بابرکت جامے ہک بابرکت حصے کیں ہک درخت دے نال آواز ڈتی گئی جو اے موسیٰ بے شک میں اللہ ہاں جیڑا رب العالمین ۳۲۔ تے توں اپنا سوتا سٹ جیلے اونکوں ہلداڑ ٹھیس ناگ آلی مار کنڈ پھیر کے بھیج پئے تے دلا نسی ڈٹھائے موسیٰ اگوتے تھی تے نہ ڈر۔ بے شک توں محفوظ رہیں۔

۳۳۔ اپنے ہتھ کون کچھ وچ پا او بغیر کہیں بیماری دے چٹا نکلی تے ڈر کہیں اپنے بہیں کون آپ دو ملا لے فرعون تے اوندے سرداریں دو تیڈے رب کہیں ڈرو دیلا تے بے شک اے لوک نافرمان۔

۳۴۔ اوں آکھئے میں انہیں دھوپ ہک آدمی ماری کھڑاں تے میکوں ڈر جو او میکوں قتل کر ڈسین۔

۳۵۔ تے میڈا بھارون میں کہیں زیادہ چگلا آلا سبگدے اونکوں میڈے نال میڈا امدادی بنا کے

قَالَ ذَلِكَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ أَيَّمَا الْأَجَلَيْنِ قَضَيْتُ فَلَا عُدْوَانَ عَلَيَّ وَاللَّهُ عَلَى مَا نَقُولُ وَكِيلٌ ﴿۲۹﴾

فَلَمَّا قَضَىٰ مُوسَى الْأَجَلَ وَسَارَ بِأَهْلِهِ آنَسَ مِنْ جَانِبِ الظُّوْرِ نَارًا قَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا تَلْعَلْ أَتِيكُمْ مِنْهَا بِخَبَرٍ أَوْ جَذْوَةٍ مِنَ النَّارِ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ ﴿۳۰﴾

فَلَمَّا آنَسَهَا نَزَلَ مِنْ شَاطِئِ الْوَادِ الْأَيْمَنِ فِي الْبُقْعَةِ الْمُبَارَكَةِ مِنَ الشَّجَرَةِ أَنْ يَتُوسَىٰ إِنِّي أَنَا اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿۳۱﴾

وَأَنْ إِنِّي عَصَاكَ فَلَمَّا رَآهَا تُهَمَزُكَانَهَا جَاءَتْهُ قُلُوبُ الْمُؤْمِنِينَ وَلَمْ يَعْلَمُوا بِأَنَّ اللَّهَ يَنْزِلُ فِي الْفَجْرِ ﴿۳۲﴾

أَسْلَكَ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجُ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سُوَّةٍ وَأَضْمَرَ إِلَيْكَ جَنَاحَكَ مِنَ الذَّهَبِ فَذُنُوبُكَ يُهَاقِنُ مِنْ رَبِّكَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿۳۳﴾

قَالَ رَبِّ إِنِّي قَتَلْتُ مِنْهُمْ نَفْسًا فَأَخَافُ أَنْ يَقْتُلُونِ ﴿۳۴﴾

وَإِنِّي هَارُونَ هُوَ أَخِي وَأَخْبَصْتُ مِنْ لِسَانِي فَإِنْ أَرَادَ أَنْ يَنْصَدِقْنِي إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَذِّبُونِ ﴿۳۵﴾

پیٹھ او میڈی تصدیق کر لیں بے شک میں ڈر داں جو
او میکوں جھٹلا ڈالیں۔

۳۶۔ اوں آکھئے اساں تیبڈے بھراتال تیبڈی بانھ
مضبوط کر لیسوں تے اساں تساں ڈوناہیں کوں غالب
کر لیسوں تے او تساں ڈوناہیں تیں نہ کچج سبگسن تساں
ڈوہیں تے جیرے تہاڈا آکھن منین ساڈی آیات نال
غالب تھیسو۔

۳۷۔ جیلے موسیٰ ساڈیاں کھیاں کھیاں آیتاں گھن کے
انہیں دے کولہو آئے انہیں آکھئے اے تے مھن گھڑیا
ہویا دوکھاہ اساں اے کال اپٹے پیو ڈاڈیں کنیں نیں
مسی۔

۳۸۔ تے موسیٰ آکھئے میڈا رب اونکوں بہوں جانڈے
جیرھا اوں کنیں ہدایت گھن کے آوے تے جیندا
انجام چکا تھیس بے شک ظالم کامیاب نیں تھیندے۔

۳۹۔ تے فرعون آکھئے جو اے سردارو میں اپٹے سوا
تہاڈے کیتے کوئی مہود نیں جانڈا اے ہاماں تو سنی
مٹی تے میڈے کیتے بھا ہال (سکھاں بٹا) تے دل
میڈے کیتے برج بٹا تھی بگدے جو میں موسیٰ دے
خدا دا پتہ کر گھناں تے بے شک میڈا خیال جو اے
کوڑا ہے۔

۴۰۔ تے اوں تے اوندے لشکر ملک وچ ناحق دڈائ
کیتی تے انہیں سمجھے جو او ساڈو مزلالے دسین۔

۴۱۔ اساں اونکوں تے اوندے لشکر کوں پکڑ گدے
تے اونکوں سمندر وچ سٹ گھتے تے لوں ڈیکھ
نالاں دا کیا انجام تھیندے۔

قَالَ سَتَشِدُّ عَضْدَكَ بِأَجْيِكَ وَتَجْعَلُ لَكَ مَلِئًا
فَلَا يَصِلُونَ إِلَيْكَ بِأَيْدِنَا أَنْتُمْ وَمَنِ اتَّبَعَكُمْ
الْغَالِبُونَ ۝۳۶

فَلَمَّا جَاءَهُمْ مُوسَى بِآيَاتِنَا بَيِّنَاتٍ قَالُوا مَا هَذَا
إِلَّا سِحْرٌ مُّقْتَرَى وَمَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي آبَائِنَا
الْأَوَّلِينَ ۝۳۷

وَقَالَ مُوسَى رَبِّي أَعْلَمُ بِمَن جَاءَ بِالْهُدَى مِن
عِنْدِهِ وَمَن تَكُونُ لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ
الظَّالِمُونَ ۝۳۸

وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ مَا عَلِمْتُ لَكُم مِّن
إِلَهٍ غَيْرِي فَأَوْقِدْ لِي يَهَامُنُ عَلَى الظِّلِّينِ فَاجْعَلْ
لِي صَرْحًا لَّعَلِّي أَطَّلِعُ إِلَى إِلَهِ مُوسَى وَإِنِّي لَأَظُنُّهُ
مِنَ الْكَذَّابِينَ ۝۳۹

وَأَسْتَكَبَرُوا وَجُنُودُهُ فِي الْأَرْضِ يَغْيِرُ الْحَقِّ وَ
ظَنُّوا أَنَّهُم إِلَيْنَا لَا يُرْجَعُونَ ۝۴۰

فَأَخَذْنَاهُ وَجُنُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ فَانْظُرْ
كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ ۝۴۱

وَجَعَلْنَاهُمْ آيَةً يَذْعَبُونَ إِلَى النَّارِ وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ
لَا يُنصَرُونَ ﴿۳۲﴾

۳۲۔ تے اساں انہیں کوں سردار بنایا ہاتے او بھادو
سبڈینے ہن تے قیامت دے بڑیہہ انہیں دی مدد نہ کیتی
ولیں۔

وَاتَّبَعْنَاهُمْ فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعَنَةً وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ هُمْ
فِي الْمَقْبُورِينَ ﴿۳۳﴾

۳۳۔ تے اسن دینا وچ اساں انہیں تے لعنت کیتی ء
تے قیامت دے بڑیہہ او ذلیل ہوسن۔

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ مِنْ بَعْدِ مَا أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ
الْأُولَىٰ بَصَائِرَ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَّعَلَّهُمْ
يَتَذَكَّرُونَ ﴿۳۴﴾

۳۴۔ تے اساں موسیٰ کوں پہلی وستیاں تباہ کرن دے بعد
کتاب بڑی ء جیرھی لوکیں کیتے معزہ تے ہدایت تے
رحمت بانی تاں جو اون نصیحت حاصل کرن۔

وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الْعَرْشِ إِذْ قَضَيْنَا إِلَىٰ مُوسَى
الْأَمْرَ وَمَا كُنْتَ مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿۳۵﴾

۳۵۔ تے توں اوں ویلے بچا دھوکا ء ناں ہانویں
جڈاں اساں موسیٰ کوں نبوت بڑی بانی تے نہ توں
گواہ ہانویں۔

وَلَكِنَّا أَنشَأْنَا قُرُونًا فَتَطَاوَلَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ وَمَا
كُنْتَ ثَاوِيًّا فِي أَهْلِ مَدْيَنَ تَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا
وَلَكِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ ﴿۳۶﴾

۳۶۔ تے اساں بہوں ساری قومیں کوں پیدا کیتے
تے انہیں دی عمر وڈی تھی گئی تے توں مدین والیں وچ
دی نہ ہانویں جو توں انہیں کوں ساڈی آیات پڑھ کے
سنانویں ہاتے اصل اساں رسول پٹھن والے یں۔

وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الظُّلُمِ إِذْ نَادَيْنَا وَلَكِنْ رَحْمَةً
مِّنْ رَبِّكَ لِتُنْذِرَ قَوْمًا مَّا أَنتَهُمُ مِن نَّذِيرٍ
مِّن قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿۳۷﴾

۳۷۔ تے توں ظور دے پاس دی کاوند ہانویں جیلے اساں
ادھوں سبڈیے تے اصل اے تیڈے رب دی رحمت
بانی تاں جو اوں قوم کوں بڑانویں جیندو متیں کینیں پہلے
کوئی بڑا وڈ والا نیں آیا تاں جو اون نصیحت پکڑن۔

وَلَوْلَا أَن تُصِيبَهُم مُّصِيبَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ
يَقُولُوا رَبَّنَا لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ آيَاتِكَ
وَنَكُونُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿۳۸﴾

بے اے خیال نہ ہوندا انہیں دے کیں دی دجر نال
انہیں تے مصیبت آئی تے او آکھسن
اے ساڈے رب تیں ساڈو کوئی رسول کیوں نیں
پٹھیا تے اساں تیڈی آیات دی پیروی کروں ہاتے
مومنین وچو رہن وچو ہاں۔

فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا لَوْلَا أُنْزِلَ
مِثْلَ مَا أُنْزِلَ مُوسَىٰ أَوْ لَمَّا يَكْفُرُوا بِمَا أُنْزِلَ مِنْهُ

۳۸۔ تے جڈاں انہیں دے اساں کینیں حق اگیا تے انہیں آکھے
جو ساکوں اوکھ کیوں نیں بڑا اگیا جو موسیٰ کوں بڑا اگیا ہاں۔

مِنْ قَبْلُ قَالُوا سِحْرَانِ تَظَاهَرَا وَقَالُوا إِنَّا بِكُمْ
كَافِرُونَ ﴿۵۹﴾

کیا انہیں اس کینس پہلے اوس قیلم دا انکار نہ کیا با جیڑھی موسیٰ
تے لھتی ہائی انہیں آکھئے جڈو جادوگرن جیڑھے ہک
ڈوبھے دے امدادی ہن تے انہیں آکھئے بے شک اسان
ہر گال دا انکار کریندے ہیں۔

قُلْ فَأْتُوا بِكِتَابٍ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ هُوَ أَهْدَىٰ مِنْهُمَا
أَتَّبِعُهُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۶۰﴾

۵۰۔ توں آکھ تسان انہیں جڈناہیں کینں زیادہ ہدایت والی
الہدولو کتاب گھن آؤ میں اوندی پیروی کر گھنساں جسے تسان
سچے ہوتے۔

إِنْ لَّمْ يَسْتَجِيبُوا لَكَ فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا يُتَّبَعُونَ أَهْوَاءَهُمْ
وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنِ اتَّبَعَ هَوَاهُ يُضِلِّهِ اللَّهُ عَنْ سَبِيلِهِ
إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿۶۱﴾

۵۱۔ جسے او تیبڑی گال نہ منن (پوری نہ کرن) تے توں
جان گھن جو اومض اپنی خواہشات دی پیروی کریندن
تے اوس کینں زیادہ گمراہ کون تہی سبگدے جیڑھا اللہ کینں کہیں
ہدایت دے بغیر اپنی خواہشات دی پیروی کرے بے شک
اللہ ظالم قوم کوں ہدایت نیں ڈیندا۔

وَلَقَدْ وَصَّلْنَا لَهُمُ الْقَوْلَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿۶۲﴾

۵۲۔ تے اسان انہیں دو ہک دے بعد بی وہی پھیندے
رہ گئے ہیں تاں جو اونصیحت پکڑن۔

الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِهِ هُمْ بِهِ يُؤْمِنُونَ ﴿۶۳﴾

۵۳۔ اسان اس کینں پہلے جیڑھی کتاب انہیں کوں ڈتی
ہائی او ادنکوں منیندن۔

وَإِذَا يُنْطَلِقُ عَلَيْهِمْ قَالُوا آمَنَّا بِهِ إِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّنَا
إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلِهِ مُسْلِمِينَ ﴿۶۴﴾

۵۴۔ تے جیلھے او انہیں تے پڑھیاں ویندن او آہدن اسان
ایںکوں منیندے ہیں بے شک او ساڈے رب و لو
سچ بے شک اسان اس کینں پہلے دی فرمانبردار ہاے۔

أُولَٰئِكَ يُؤْتَوْنَ أَجْرَهُمْ مَرَّتَيْنِ بِمَا صَبَرُوا وَ
يَذَرُونَ بِالْحَسَنَةِ الْيَتِيمَةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿۶۵﴾

۵۵۔ انہیں کوں انہیں دے صبر دی و جرنال جڈو دفعہ اجر
ڈوتا ویسی تے اونیک نال بُرائی کوں دور کریندن تے جو
اسان انہیں کوں ڈتے اوندے وچ خرچ کریندن۔

وَإِذَا سَأَلُوا اللَّعَنَ أَعْرَضُوا عَنْهُ وَقَالُوا
لَنَا آمَنَّا وَإِنَّكُمْ أَعْمَالُكُمْ سَلَّمَ عَلَيْكُمْ
لَا نَنْبَغِي الْجَاهِلِينَ ﴿۶۶﴾

۵۶۔ تے جیلھے اچھے ہودہ گالہیں سڈن اوس کینں منہ پھر
گھنن تے آہدن ساڈے عمل ساڈے کیتے تے تہاڈے
عمل تہاڈے کیتے۔ تہاڈے اتے سلامتی ہوئے اسان
جاہلیں دے منہ لے لگدے۔

إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿٥٩﴾

وَقَالُوا إِنَّا تَتَّبِعُ الْهُدَى مَعَكَ نَتَّخِظُكَ مِنْ أَزْوَاجِنَا
أَوَلَمْ نَكُنْ لَهُمْ حَرَمًا أَوْثَمًا يُجْبَىٰ إِلَيْهِ شَرَاتُ
كُلِّ شَيْءٍ رِزْقًا مِّنْ لَّدُنَّا وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٩﴾

وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِن قَبْلِكَ بَطْرًا مَّعِشَتَهَا فَبِئْسَ
مَسْكَنُهُمْ لَمْ تَكُنْ مِّنْ بَعْدِهِمْ إِلَّا قَلِيلًا ۚ وَ
كُنَّا نَحْنُ الْوَارِثِينَ ﴿٦٠﴾

وَمَا كَانَ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرَىٰ حَتَّىٰ يَبْعَثَ فِي أُمَمٍ
رَّسُولًا يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا ۚ وَمَا كُنَّا مُهْلِكِي الْقُرَىٰ
إِلَّا وَأَهْلُهَا ظَالِمُونَ ﴿٦١﴾

وَمَا أَوْتَيْنَهُم مِّن شَيْءٍ مَّتَاعِ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ
زَيَّنَّا لَهَا وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ أَفْئَةً تَعْلَمُونَ ﴿٦٢﴾

أَفَنُ وَوَعَدْنَاهُ وَوَعْدًا حَسَنًا فَهُوَ أَفْوَىٰ
كَمَنْ مَّتَّعْنَاهُ مَتَاعِ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ
هُوَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٦٣﴾

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ
كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٦٤﴾

۵۷۔ بے شک توں جینکوں چاہیں ہدایت توہیں ٹھے بگدا
تے اصل اللہ اونکوں ہدایت ڈیندے جینکوں چاہندے
تے او ہدایت پاوٹن والیں کوں بہوں چاندے۔

۵۸۔ تے او آبدن جے اساں اوں ہدایت تے عمل کردن
جیہیں تیں کیں بے تے ساکوں ملک وچ مار گھسن کیا
اساں انہیں کیتے محفوظ تے امن دی جائیں بنائی جیندو ہر
طرح دے پھل ایندن لے ساڈے ولورزق تے بہوں
سارے لوک چاندے نیں۔

۵۹۔ اساں بہوں سدیاں و ستیاں ہلاک کر چھوڑین جبرھے
اپنی روزی دی وجہ نال اکڑتے گئے ہن لے انہیں دے
گھرن جنہیں وچ انہیں دے بعد کڈاں کوئی نیں
برہیا تے اساں ہی انہیں دے وارث بنے ہیں۔

۶۰۔ تیبڑا رب کہیں دستی کوں ہلاک نیں کریندا جے تیں
او انہیں دے مرکز وچ رسول بھیجے جیہا انہیں
کوں ساڈیاں آیات پڑھ کے سناوے تے اساں
دستیں کوں ہلاک لے کریندے سوائے ایندے جو
اوندے رہن دے عالم ہوں۔

۶۱۔ جو کچھ تہا کوں ڈتا ویندے لے دنیاوی زندگی دا
سامان تے اوندا سونھپ تے جو اللہ کیں ہے او چکا
تے باقی رہن والا جو کیا تہاں عقل نوہے کریندے۔

۶۲۔ کیا جیندے نال اساں چکا وعدہ کیتے تے او اونکوں
ملٹن والا لے اوں آدمی آلی کار تھی بگدے جینکوں
اساں محض دنیاوی زندگی دا سامان ڈتا ہئے۔ دل او قیامت
دے ڈینہ حاضر کیا دیسی۔

۶۳۔ تے جڈاں او انہیں کوں سٹہ لیس تے اکھس میڈے
شریک کتھان جنہیں کوں تہاں میڈے مقابلے وچ

خیال کریندے ہاوے۔

۶۴۔ جنہیں دے متعلق ساڈے عذاب دا فیصلہ تھی پکيا ہوی او اکھن لے ساڈے رب لے او لوکن جنہیں کوں اسان گمراہ کیتا ہاتے اسان انہیں کوں اوین گمراہ کیتا جیویں خود اسان گمراہ تھئے ہاسے اچ اسان تیڈے اگو گمراہی کینیں بری تھیندے یں لے لوک ساڈی عبادت زکریندے ہن۔

۶۵۔ تے انہیں کوں اکھیا دیسی جو تساں اپٹے شریکس کوں سٹو تے او سٹیلین تے او جواب نہ ڈالین تے عذاب ڈیکھ گھنن تے اکھن ہلے اسان ہاریت پاؤں ہا۔
۶۶۔ تے جڈاں او انہیں کوں سٹیلین تے او اکھسی جو تساں رسولیں کوں کیا جواب ڈاتا ہا۔

۶۷۔ انہیں کوں ساریاں دلیلاں ٹھیل دلیں اوں ڈہینہ تے او ہک پے کینیں سوال زکریگسن۔

۶۸۔ تے جیرھا تو بہ کرلیس تے ایمان گھن اوں تے چگے کم کرلیس تے او کامیاب لوکین وچو تھی دیسی۔

۶۹۔ تے میڈا رب جو چاہندے کریندے تے جھیکوں چاہندے چٹن گھندے انہیں کوں اختیار نیں اللہ پاک تے انہیں دے بناو تو شریکس کینیں اچا۔

۷۰۔ تے تیڈا رب ہانڈے جو او اپٹے سینے وچ لکیندن تے جو او ظاہر کریندن۔

۷۱۔ او ہر اللہ جہندے سوا کوئی مبود نیں پہلے دی تے پچھیں دی پچھیاں تو لایاں ہونداں ن تے باو شاہت ہوندی ہا۔
تے تساں سارے ہونڈو ولائے ولے۔

۷۲۔ توں اکھ تساں ڈوسو جے اللہ سائیں تہا ڈے اتے قیامت تیں رات لمبی کر ڈیوے اللہ دے سوا کیرھا مبود

قَالَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَغْوَيْنَا أَغْوَيْنَهُمْ كَمَا غَوَيْنَا تَبَرَّأْنَا إِلَيْكَ مَا كَانُوا إِيَّانَا يَعْبُدُونَ ﴿۶۴﴾

وَقِيلَ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَرَأَوُا الْعَذَابَ لَوْ أَنَّهُمْ كَانُوا يَهْتَدُونَ ﴿۶۵﴾

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ مَاذَا أَجَبْتُمُ الْمُرْسَلِينَ ﴿۶۶﴾

فَعَبَّيْتَ عَلَيْهِمُ الْآيَاتِ يَوْمَئِذٍ فَهُمْ لَا يَتَسَاءَلُونَ ﴿۶۷﴾

فَأَمَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَغَنِيَ أَنْ يَكُونَ مِنَ الْمُفْلِحِينَ ﴿۶۸﴾

وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ مَا كَانَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ سُبْحَانَ اللَّهِ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿۶۹﴾

وَرَبُّكَ يَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿۷۰﴾

هُوَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْخِصْمُ فِي الْأُولَى وَالْآخِرَةِ وَلَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿۷۱﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ اللَّيْلَ سَرْمَدًا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِضِيَاءٍ

أَفَلَا تَسْمَعُونَ ﴿۳۷﴾

جیرھا تہا بڑے اتے روشنی گمن اوسی کیا تہاں سُنْدے
نُوتھے۔

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ النَّهَارَ سَرْمَدًا
إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ مِنْ إِلَٰهٍ غَيْرِ اللَّهِ يَأْتِيَكُمُ بِكُفٍّ
تَشْكُرُونَ فِيهِ أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿۳۸﴾

۳۷۔ توں اکھ تہاں بڑ سوسجے اللہ سیئیں تہا بڑے اتے
بُئینہ کوں قیامت تیں لمبا کر ڈیوے تے اللہ دے سا کوں معبود جیرھا
تہا بڑے واسطے رات گھن اوسی جو تہاں اوندے وچ
آرام کرتے کیا تہاں بڑے نُوتھے۔

وَمِنْ رَحْمَتِهِ جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ لِتَسْكُنُوا
فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿۳۹﴾

۳۸۔ اے اوندی رحمت جواں رات تے بُئینہ بٹلے۔ تاں جو رات کوں
تہاں ارا کو تے بُئینہ کوں اوندرا فضل مگر کو تے تاں جو تہاں
شکر گزار بٹو۔

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ
تَزْعُمُونَ ﴿۴۰﴾

۳۹۔ تے جڈاں او انہیں کوں سبیل سی تے پھسپی کھٹائن
میڈے شریک جیرھے تہاں خیال کریندے ہا دے۔
۴۰۔ تے ہر امت دچو اسان ہک گواہ کڈھیسوں تے
آکھسوں اپنی دلیل گھن آؤ تے او جاں گھنسن جو حق
اللہ دے کو لہو تے جو او کوڑ پدھیندے ہن ونبج
ولیں۔

وَنَزَعْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا فَقُلْنَا هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ
فَعَلِمُوا أَنَّ الْحَقَّ لِلَّهِ وَصَلَّ عَنْهُمْ فَأَكَاذِبُ يَقْتُرُونَ ﴿۴۱﴾

۴۱۔ بے شک قارون موسیٰ دی قوم دچو ہا تے اول
انہیں تے ظلم کیا تے اسان اونکوں اتنے قرآنے بڑے تے ہن
جو اوندیاں کہنیاں ہک طاقتور جماعت دی نہ چا سگدی
ہائی جڈاں اوندی قوم اونکوں آکھیا اگر تیں نہ بے شک اللہ
اگر تیں والیں کوں پسند نہیں کریندا۔

إِنْ قَارُونَ كَانَ مِنْ قَوْمِ مُوسَىٰ فَبَعِيَ عَلَيْهِمْ وَاتَّيْنَاهُ
مِنَ الْكُفْرَانِ إِنَّ مَآئِمَّتَهُ لَشَتَا يُنَادُوا بِالْعِصْبَةِ أُولَىٰ
الْقُوَّةِ إِذْ قَالَ لَهُ قَوْمُهُ لَا تَفْرَحْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ
الْفَرِحِينَ ﴿۴۲﴾

۴۲۔ تے جو اللہ تیکوں بڑے تے اوندے نال آخرت دا گھر بٹا
تے دنیا دے وچ دی اپے حصے کوں نہ بھل تے
چنگائی کر جیویں اللہ سیئیں تہا بڑے نال چنگائی کیتی
تے مک وچ فساد نہ پیدا کر بے شک اللہ سیئیں
فسادیں کوں پسند نہیں کریندا۔

وَابْتَغِ فِيمَا آتَاكَ اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ وَلَا تَنْسَ
نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا وَأَحْسِنَ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ
إِلَيْكَ وَلَا تَبْغِ الْفُسَادَ فِي الْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ
الْمُفْسِدِينَ ﴿۴۳﴾

۴۳۔ اول آکھے میکوں اے سب کچھ میڈے علم دی وجہ

قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ عِنْدِي أَوَلَمْ يَعْلَم أَنَّ

اللَّهُ قَدْ أَهْلَكَ مِنْ قَبْلِهِ مِنَ الْقُرُونِ مَنْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُ قُوَّةً وَآكْثَرُ جَعْلًا وَلَا يَسْأَلُ عَنْ ذُنُوبِهِمُ الْمُجْرِمُونَ ﴿٩٠﴾

کنیں ملے کیا او نہیں جانتا ہے شک التدریس اول
کنیں پہلے بہوں ساریں قومیں کوں ہلاک کیتے جیڑیاں
انہیں کنیں زیادہ طاقت والیاں تے زیادہ امیر ہن تے
جرمیں کوں انہیں دے گناہیں دے بارے وچ کچھا
نئیں دیندا۔

فَخَرَجَ عَلَى قَوْمِهِ فِي زِينَتِهِ قَالَ الَّذِينَ يُرِيدُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا لِيَلْبَسَنَّ لَنَا وَثَلْ مَا أُوتِيَ قَارُونُ إِنَّهُ لَذُو حَظٍّ عَظِيمٍ ﴿٩١﴾

۸۰۔ تے او اپنی قوم دو اپنی زینت نال نکلیا تے اولوک
جیڑے دنیاوی زندگی کوں چاہند آبدن افسوس ساکوں
وی او ہر کچھ ملے ہا جو قارون کوں ڈتا گئے بے شک او
وڈے بخت والا۔

وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَيْلَكُمْ ثَوَابُ اللَّهِ خَيْرٌ لِمَنْ أَمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا وَلَا يُلْقِيهَا إِلَّا الصَّابِرُونَ ﴿٩٢﴾

۸۱۔ تے جنہیں کوں علم ڈتا گیا ہا انہیں آکھے مروشالا اللہ
دا بدلہ چکچکاء اوندے واسطے جیڑا ایمان گھن آوے
تے جھگے کم کرے تے اے بدلہ صبر کرن والیں کوں
ملدے۔

فَخَسَفْنَا بِهِ وَبِإِخْوِهِ الْأَرْضَ فَمَا كَانُ لَهُ مِنْ فِتْنَةٍ يَنْصُرُونَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَا كَانُ مِنَ الْمُنْتَصِرِينَ ﴿٩٣﴾

۸۲۔ تے اساں اونکوں تے اوندی برادری کوں ملک وچ
ذلیل کر ڈتا تے کوئی وی ٹولہ اللہ دے سوا اوندی مدد
نہ کر سگدا ہاتے اونچ نہ سگیا۔

وَأَصْبَحَ الَّذِينَ تَمَنَّوْا مَكَانَهُ بِالْأَمْسِ يَقُولُونَ وَيْكَأَنَّ اللَّهَ يَنْسُو الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَوْلَا أَنْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا لَخَسَفَ بِنَا وَيْكَأَنَّهُ لَا يُفِخُ الْكَافِرُونَ ﴿٩٤﴾

۸۳۔ کل تیں جیڑے اوندے مرتبے دی خواہش کریںدے
ہن او آہن جو ہلاک تھیوو اللہ سیس اپنے بندیں وچ
جیڑے کیتے چاہندے رزق دھادیندے تے تنگ
کر ڈیندے۔ جے اللہ داساڑے اتے احسان نہ ہوئے ہا
تے اساں وی ذلیل تھی وچوں ہا ہلاک تھیویں کافر
کامیاب نئیں تھیندے۔

تِلْكَ الدَّارُ الْآخِرَةُ نَجْعُهَا لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِي الْأَرْضِ وَلَا فُسَادًا وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٩٥﴾

۸۴۔ اے آخرت دا گھر لے اساں انہیں لوکیں کیتے
بنیندے ہن جیڑے ملک وچ نہ وڈائی کریںدن تے نہ
گیر گھتیندن تے انجم متقیں کیتے ہن۔

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ

۸۵۔ جیڑا نیکی کر لیس اونکوں اوں کنیں چکچا بدلہ ملی تے

فَلَا يُخَذَّ الْعَالَمِينَ عَمَلُوا السَّيِّئَاتِ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٥٥﴾
 إِنَّ الَّذِي فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لَرَأْدُكَ إِلَى مَعَادٍ
 قُلْ رَبِّیْ أَعْلَمُ مَنْ جَاءَ بِالْهُدَىٰ وَمَنْ هُوَ فِي
 ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٥٦﴾

جیرھا برائ کر لیس اوںکوں اوندی برائی دے برابر بدلہ لیس
 ۸۶۔ بے شک جس تیلے اے قرآن فرض کیتے اوںکوں
 اوں جا دو دلا ایسی جیندو لوک دل دل اندن توں
 اکھ میڈا رب اوںکوں بہوں جائدے جیرھا ہدایت تے
 ہے تے اوںکوں دی جیرھا کھلی گمراہی درج۔

وَمَا كُنْتَ تَرْجُو أَنْ يُثَقِّلَ بِكَ الْقِثْلُ إِلَّا رَحْمَةً
 مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ ظَهِيرًا لِلْكَافِرِينَ ﴿٥٧﴾

۸۷۔ تے توں امید نہ رکھیندا ہا توں جو تیلو کتاب لہسی
 سوائے تیلے رب دی رحمت تے توں کافریں دا
 کڈا ہوں دی امدادی نہ ہوں۔

وَلَا يَصُدُّكَ عَنْ آيَاتِ اللَّهِ بَعْدَ إِذْ أُنْزِلَتْ إِلَيْكَ
 وَادْعُ إِلَىٰ رَبِّكَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٥٨﴾

۸۸۔ تے تیکوں اللہ دی آیتیں کنیں انہیں دے لہن
 دے بعد کوئی روک نہ ڈیوے تے توں اپنے رب دو
 سب تے مشرکیں وچ نہ ہوں۔

وَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ ۚ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
 هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ ۚ لَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٥٩﴾

۸۹۔ تے اللہ دے سوا پے کوں مہبود نہ سب اوںدے سوا
 کوئی پیا مہبود کاہ نہیں ہر شے فنا تھین والی ہ سوائے
 اوںدے جیندو اللہ دی توجہ ہوئے۔ حکم ہوندا ہ تے
 سارے ہوندو ولائے دین۔

سُورَةُ الْعَنْكَبُوتِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبِسْمِلَةِ سَبْعُونَ آيَةً وَسَبْعَةٌ رُكُوعَاتٍ

سورة عنکبوت کی ۷۷ آیتیں ۷۰ آیتیں تھے ۷۷ رکوئے۔

- ۱۔ میں شروع کریندال اللہ دے نال نال جیہا بن منگئے
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۲۔ میں اللہ خوب چاڈال۔
الْمَلِكِ ②
- ۳۔ کیا لوکس خیال کیتے جہا انہیں کول ایں گال کرن تے
أَحْسِبَ النَّاسُ أَنْ يَتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ ③
- ۴۔ اسان انہیں کنیں پہلے لوکس کول وی آزایا یا
وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ صَدَقُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْكَاذِبِينَ ④
- ۵۔ یا کیا ادلوک جہرے بڑے کم کریندن خیال کریندن
أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ أَنْ يَسْفُتُونَا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ⑤
- ۶۔ جہرہا اللہ دے ملن دی امید کریندے تے بے شک
مَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ اللَّهِ فَإِنْ أَجَلَ اللَّهُ لَكَ ⑥
- اللہ دے مقرر تھیا ہوا وقت آوٹ والا دے تے او بہوں سٹنٹ
وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ⑦
- ۷۔ تے جہرہا شخص کوشش کریندے او اٹے فائدے
وَمَنْ جَاهَدَ فَإِنَّمَا يُجَاهِدُ لِنَفْسِهِ إِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ ⑧
- ۸۔ تے جہرے ایمان گھن آئن تے چنگے عمل کیتے نیں
وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَحْسَنَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ⑨
- ۹۔ تے اسان انسان کول پیو مانال چنگا سلوک کرن دا
وَوَضَعْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ ⑩

إِنْ جَاهِلَكَ لِشُرِكَ فِي مَا لَيْسَ لَكَ
بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا ۚ إِلَيْنَا مَرْجِعُكُمْ
فَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۵﴾

حکم ڈتا۔ ہا جے او میڈے نال شرک کرٹ تے میگوں مجبور
کرن جیندا میگوں کوئی پتہ نیئں تے دل توں انہیں لڑنا ہئیں
وا اکھن نہ من تساں میڈو ولٹے تے میں تہا کوں تہا ڈے
عمیلں دے متعلق ڈسیاں۔

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُدْخِلَنَّهُمْ فِي
الصَّالِحِينَ ﴿۶﴾

۱۔ تے جیرے ایمان گھن آئن تے جگے کم کیتے نیں اسان
انہیں کوں ضرور نیک لوکیں وچ داخل کر لیسوں۔

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ آمَنَّا بِاللّٰهِ فَإِذَا أُوذِيَ فِي
اللّٰهِ جَعَلَ فِتْنَةً لِلنَّاسِ كَعَدَابِ اللّٰهِ وَلَئِن جَاءَ
نَصْرٌ مِّن رَّبِّكَ لَيَقُولُنَّ إِنَّا كُنَّا مَعَكُمْ أَوْ لَيْسَ اللّٰهُ
بِأَعْلَمَ بِمَا فِي صُدُورِ الْعَالَمِينَ ﴿۷﴾

۱۱۔ کچھ لوک جن جیرے آہن اسان اللہ تے ایمان گھن
آئے ہئیں تے جیرے اللہ دی راہ وچ انہیں کوں تکلیف

پہنچے تے لوکیں دے فتنے کوں اللہ دے عذاب جیہاں چا
سمجھن تے جے تہا بے رب ولو امداد دے بچے تے او

ضرور آہن جو بے شک اسان تہا ڈے نال ہا سے کیا
اللہ سیئیں او گاہیں نیں جاڈا جرمیاں دنیا جہاں دے لوکیں

دے دلں وچ ہن (جانڈے)
۱۲۔ تے اللہ سیئیں ضرور ظاہر کر لیسے ایمان گھن آوٹن والیں
کوں دی تے ضرور ظاہر کر لیسے منافقین کوں دی۔

وَلَيَعْلَمَنَّ اللّٰهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْمُنَافِقِينَ ﴿۸﴾

۱۳۔ تے کافر مومنین کوں آہن تساں ساڈے پچھو لڑو تے
اسان تہا ڈے گناہ چا گھنوں تے او ذرا وی انہیں دے

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا اتَّبِعُوا سَبِيلَنَا
وَلْنَحْمِلَ خَطِيئَتَكُمْ ۖ وَمَا يُطِيعِلِينَ مِن خَلْقِهِمْ
مِّن شَيْءٍ ۚ إِنَّهُمْ لَكَذِبُونَ ﴿۹﴾

گناہ چا وٹن والے نیئں او بے شک کوڑے ہن۔
۱۴۔ تے او ضرور اپٹے بار چسین تے اپٹے بار نال بے بار
وی چسین۔ تے قیامت دے ڈینہ ضرور پچھا دیسی جیرھا

وَلَيَحْمِلُنَّ أَثْقَالَهُمْ وَأَثْقَالًا مَّعَ أَثْقَالِهِمْ وَلَيُنْزِلُنَّ
يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَمَّا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿۱۰﴾

او کوڑ پرھیندے ہن۔
۱۵۔ تے اسان نوح کوں ادنی قوم دو پٹیا ہا تے
انہیں وچ ۹۵۰ سال رہ گئے ول ادنی قوم کوں

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَلَبِثَ فِيهِمْ أَلْفَ
سَنَةٍ إِلَّا خَمْسِينَ عَامًا فَأَخَذَهُمُ الطُّوفَانُ وَ
هُم ظَالِمُونَ ﴿۱۱﴾

طوفان پکڑیے تے او ظالم ہن۔
۱۶۔ تے اسان ادکوں تے بیڑی آلیں کوں بچا گدھا تے
ایں کوں جہانیں واسطے نشان بنا ڈتا۔

فَأَنجَيْنَاهُ وَأَصْحَابَ السَّفِينَةِ وَجَعَلْنَاهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ ﴿۱۲﴾

۱۷۔ تے اسان یونس کوں مچھلی دے پیٹے
میں بچا دیا۔

وَأَنجَيْنَا دَاوُدَ وَجَعَلْنَاهُ فِي دَاوُدَ الْبَقَرَةَ وَجَعَلْنَاهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ ﴿۱۳﴾

۱۸۔ تے اسان داؤد کوں بکریاں دے
میں بچا دیا۔

وَابْرِهِيْمَ اِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ اعْبُدُوا اللّٰهَ وَاتَّقُوْهُ
ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ ۝۱۵

۱۷۔ تے ابراہیم جیسے او اپنی قوم کوں آکھے اللہ دی عبادت
کرو تے اوں کیں ڈرو اے تہا بڑے کیے چنگا ہے
تساں چاٹے ۶۔

اِنَّمَا تَعْبُدُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ اَوْثَانًا وَتَخْلُقُوْنَ
اِفْكَارًا اِنَّ الَّذِيْنَ تَعْبُدُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ لَا يَمْلِكُوْنَ
لَكُمْ رِزْقًا فَابْتَغُوا عِنْدَ اللّٰهِ الرِّزْقَ وَاعْبُدُوْهُ
وَشْكُرُوْا لَهٗ اِلَيْهِ تُرْجَعُوْنَ ۝۱۸

۱۸۔ تساں محض بتیں دی عبادت کریندے ۶ اللہ دے
سوا تے کوڑ بٹیدے ۶ بے شک تساں اللہ دے سوا
جنہیں دی عبادت کریندے ۶ او تہا بڑے رزق دے
مالک ۶ انہیں تساں اللہ کیں رزق مگھوئے ہونڈی
عبادت کرد تے اونڈا شکر کرو تساں ہونڈو ولے۔

وَ اِنْ كَذَّبُوْا فَقَدْ كَذَّبَ اُمُورًا قَبْلُكُمْ وَمَا
عَلَى الرَّسُوْلِ اِلَّا الْبَلٰغُ الْبَيِّنُ ۝۱۹

۱۹۔ تے جے تساں جھٹلیسوئے تہا بڑے کیں پہلی امتیں
وی جھٹلایا ہا تے رسول تے محض کھول کھول کے
گال پچا ڈیون فرمیں۔

اَوَلَمْ يَرَوْا كَيْفَ يُبْدِئُ اللّٰهُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيْدُہٗ
اِنَّ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسِيْرٌ ۝۲۰

۲۰۔ کیا اونہیں چاٹے جو اللہ کیوں منڈھ کیں پیدا
کریندے تے دل او ہوجہیں مخلوق ولاولا بٹیدے بے شک
اللہ کیے لے گال سوکھی ۶۔

قُلْ سِيرُوْا فِی الْاَرْضِ فَانظُرُوْا كَيْفَ بَدَا الْخَلْقَ
ثُمَّ اللّٰهُ يُنْشِئُ النَّشَاةَ الْاٰخِرَةَ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰی كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيْرٌ ۝۲۱

۲۱۔ توں آکھ زمین وچ ٹرو پھرو تے ڈیکھو جو کیوں
اللہ سیس منڈھ کیں پیدا کیے تے دل اللہ سیس انہیں
کوں مرے بعد جیندا کریندا رہ گئے بے شک اللہ ہر
شے تے قادر۔

يُعَذِّبُ مَنْ يَّشَاءُ وَيَرْحَمُ مَنْ يَّشَاءُ وَ
اِلَيْهِ تُقْلَبُوْنَ ۝۲۲

۲۲۔ جینکوں چاہندے عذاب ڈیندے تے جیندے
اتے چاہندے رحم کریندے تے تساں ہونڈو ولے۔

وَمَا اَنْتُمْ بِمُعْجِزِيْنَ فِی الْاَرْضِ وَلَا فِی السَّمَآءِ وَ
مَا لَكُمْ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ مِنْ دَلِيْلٍ وَلَا تَصْنَعُوْا ۝۲۳

۲۳۔ تے تساں زمین وچ تے آسمان وچ اونکوں
ہر انوسے سبکدے تے اللہ دے سوا تہا بڑا کوئی سبکتی
تے امدادی کارہ نہیں۔

وَالَّذِيْنَ كَفَرُوْا بِآيٰتِ اللّٰهِ وَلِقَايَةِ اُولٰٓئِكَ
يَحْمِلُوْنَ مَرَحْمَتِيْ وَ اُولٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ
اَلِيْمٌ ۝۲۴

۲۴۔ تے جنہیں اللہ دی آیات دا تے اونڈے طعن دا
انکار کیے اے لوک میڈی رحمت کیں نا امید تھی گئیں
تے انہیں لوکس کیے بڑھ ڈیون والا عذاب۔

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا اقْتُلُوهُ أَوْ حَرِّقُوهُ
فَأَنْجَاهُ اللَّهُ مِنَ النَّارِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ
يُؤْمِنُونَ ﴿۱۵﴾

۲۵۔ تے اوندی قوم دا محض ایہو جواب باجوہ انہیں آکھئے
ایکوں قتل کر ڈیو تے ساڑ ڈیو تے اللہ شیئیں بھانئیں
اون کوں بچا گدھا بے شک ایندے وچ منٹ دالیں
کیئے ہک نشان۔

وَقَالَ إِنَّمَا اتَّخَذْتُم مِّن دُونِ اللَّهِ أَوْثَانًا مَّوَدَّةَ
بَيْنِكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُ
بَعْضُكُم بِبَعْضٍ وَلَيَعْنُ بَعْضُكُم بَعْضًا وَمَالُكُمْ
النَّارُ وَمَا لَكُمْ مِّن نُّصْرَةٍ ﴿۱۶﴾

۲۶۔ تے اوں آکھئے جو تساں اللہ دے سوا محض مٹیں
کوں مبود بنا گدھے تاں جو تساں این دنیاوی زندگی
وچ پے مشرکیں نال پیار ودھاؤ ول قیامت دے
ڈینہ تہاڑے کچھ لوک کچھ نہیں دا انکار کر لیں تے بعض
بعض تے لعنت پھٹیں تے تہاڑا ٹھکاڑ بھاء تے
تہاڑا کوئی وی امدادی نہ ہوسی۔

ثُمَّ لَمَّا دَخَلُوا فِيهَا مَكَانٌ خَافٍ لَا يَمْلِكُ لَكَ فِيهَا
قَائِمٌ لَهُ لُوطٌ وَقَالَ إِنِّي مُهَاجِرٌ إِلَى رَبِّي إِنَّهُ يَاسِيٌّ
هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿۱۷﴾

۲۷۔ تے لوط اوں کوں من گدھا تے اوں (ابراہیم) آکھیا
میں بے شک اپنے رب دو ہجرت کریناں بے شک او غالب تے ساناں
۲۸۔ تے اساں اونکوں اسحاق تے یعقوب بخشے تے
اوندی اولاد وچ نبوت (نبی) بٹائی تے کتاب ڈٹی تے
اساں اونکوں دنیا وچ بدلہ پڑے ڈاتے بے شک او
آخرت دے ڈینہ نیک لوکیں وچ ہوسی۔

وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِ
الْقَبُولَ وَالْكِتَابَ وَآتَيْنَاهُ إِجْرًا فِي الدُّنْيَا وَإِنَّا فِي
الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّادِقِينَ ﴿۱۸﴾

۲۹۔ تے لوط جیسے اوں اپنی قوم کوں آکھئے بے شک تساں
بے حیائی کریندے ع جبرمی اچ تیں دنیا وچ کہیں پے
مٹیں کیتی۔

وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ إِنكُمْ لَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ مَا
سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِّنَ الْعَالَمِينَ ﴿۱۹﴾

۳۰۔ کیا تساں جو انیں دو شہوت کیئے اندے ع تے
لو اکے مریندے ع تے اپنی مجلسیں وچ گندیاں بکاہیں
کریندے ع تے اوندی قوم دا محض ایہو جواب باجے
توں سچا ہوئیں تے ساڑے اتے اللہ دا عذاب گھن آ۔
۳۱۔ اوں آکھئے اے میلے رب میلہی مدد کر فدا دی
قوم دے مقابلے وچ۔

إِنكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ وَتَقَاطِعُونَ السَّبِيلَ ؕ
تَأْتُونَ فِي نَادِيكُمُ الْمُنْكَرَ فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ
إِلَّا أَنْ قَالُوا افْتِنَا بِعَذَابِ اللَّهِ إِنْ كُنْتَ مِنَ
الصَّادِقِينَ ﴿۲۰﴾

۳۲۔ تے جیسے ساڑے قاصد غرض فہری گھن کے ابراہیم

قَالَ رَبِّ انصُرْنِي عَلَى الْقَوْمِ الْمُفْسِدِينَ ﴿۲۱﴾

وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَى قَالُوا إِنَّا

مُهْلِكُوا أَهْلَ هَذِهِ الْقَرْيَةِ إِنَّ أَهْلَهَا كَانُوا
ظَالِمِينَ ﴿۳۰﴾

دو کٹے تے انہیں آکھئے بے شک اساں ایں دستی آلیں
کوں ہلاک کرن والے ہیں بے شک ایں دستی والے
ظالم ہن۔

قَالَ إِنَّ فِيهَا لُوطًا قَالُوا نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَنْ فِيهَا إِنَّهُ
لَنَجْزِيَنَّهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا أَمْرًا تَكُنْ مِنَ
الْغَائِبِينَ ﴿۳۱﴾

۳۰۔ اوں آکھئے بے شک اونڈے وچ لوط دی ہے
انہیں آکھئے اساں بہوں جانڈے ہیں جو کون اونڈے وچ
اساں ضرور اونکوں تے اونڈے گھر والیں کوں بچا گھنسون
سوائے اونڈی زال دے او پچھو رہن والیں دھڑے۔

وَلَمَّا أَنْ جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِئَىٰ
بِهِمْ وَضَاقَ بِهِمْ ذَرْعًا وَقَالُوا
لَا تَخَفْ وَلَا تَحْزَنْ إِنَّا مُنْجُونَكَ
أَهْلَكَ إِلَّا أَمْرًا تَكُنْ مِنَ
الْغَائِبِينَ ﴿۳۲﴾

۳۱۔ تے جیلھے ساڈے قاصد لوط وداٹن تے اونکوں
چنگا نیں لگیا تے انہیں نال اونڈا دل تنگ تھئے تے
افریقہ آکھئے توں نہ ڈرتے نہ مونجھا تھی بے شک اساں
تیکوں تے تیڈے گھر آلیں کوں بچا گھنسون سوائے تیڈی
زال دے او پچھو رہن والیں دھڑے۔

إِنَّا مُنْذِرُونَ عَلَىٰ أَهْلِ هَذِهِ الْقَرْيَةِ رِجْزًا مِّنَ السَّمَاءِ
بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿۳۳﴾
وَلَقَدْ شَرَكْنَا مِنْهَا آيَةً بِّنَةً لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿۳۴﴾

۳۲۔ بے شک اساں ایں دستی آلیں تے آسان تو عذاب
لہاؤن والے ہیں ایں دھڑ نال جو اونافرمانی کریندے ہن۔
۳۳۔ تے اساں ایندے نال عقل والی قوم کیتے ہک کھلا
نشان چھوڑیئے۔

وَالِی مَدِیْنٍ أَخَاهُمْ شَعْبًا فَقَالَ لِقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ
وَارْجُوا الْيَوْمَ الْآخِرَ وَلَا تَتَّبِعُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿۳۵﴾

۳۴۔ تے مدین دواوندے بھرا شعیب کوں بیٹھے
اول آکھئے اے میڈی قوم اللہ دی عبادت کرو تے
آخرت دے ٹی بنہ دی امید رکھو تے زمین وچ بگڑ
گھٹن کیتے نہ پھرو۔

فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ
جِثِينَ ﴿۳۶﴾

۳۵۔ انہیں اونکوں جھٹلا ڈتے تے انہیں کوں کبا
ڈیون والے (بھوٹیں امب) عذاب پکڑ گدھے تے او
اپنے گھریں وچ گوڈیں دے بھر ڈھ پین۔

وَعَادًا وَتَمُودًا وَقَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْآيَاتِ مِمَّا كُنْتُمْ تَرْتَابُونَ
لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْيَا لَهُمْ فَصَدَّ هُمْ عَنِ السَّبِيلِ
كَانُوا مُسْتَبْصِرِينَ ﴿۳۷﴾

۳۶۔ تے عادتے تمود دی رہن دیاں جہیں دے متعلق
جہاں کول کول کے ڈسے تے شیطان انہیں کوں انہیں دے
عمل سوٹھے کر کے دکھائے تے انہیں کوں سدھی راہ

کنیں روک ڈرتے سی تے او ایں بھال کوں چھگی طراں
سمجھدے ہن۔

۴۰۔ تے قارون تے فرعون تے ہامان انہیں دو موسیٰ
کھلے دلائل گھن کے آئے انہیں ملک وچ وڈائی نال کم
رگھڑے تے او عذاب کیس بچ نہ سگئے۔

۴۱۔ اساں ہر یک کوں اوندے گناہ دی وجہ نال پکڑیئے
انہیں وچر کچھ تے اساں پتھریں دامینہ وسائے تے
کچھ لوکیں کوں کہیں بے عذاب پکڑیئے تے کچھ لوکیں
کوں اساں ملک وچ ذلیل کر ڈرتے تے کچھ کوں اساں
عزق کر ڈرتے اللہ انہیں تے علم نہ کریندا ہائے آپ
اپنے اتے علم کریندے ہن۔

۴۲۔ تے حیرے لوکیں اللہ دے سوا بے سبکتی بٹائن انہیں
دی مثال ڈراںہور دی ع او گھر بیٹیدے تے ساریں کنیں
کمزور گھر ڈراںہور دا ہوندے جے او جائدے ہون۔

۴۳۔ بے شک اللہ سیس او کموں جائدے جیٹکوں او
اللہ دے سوا سبڈین تے او غالب تے سیٹا ہا۔

۴۴۔ تے اے مثالیں جیڑھیاں اساں لوکیں کیے بیان
کریندے ہں تے سوائے عالمیں دے بیا کوئی انہیں کوں
نئیں سمجھا۔

۴۵۔ اللہ سیس آسمان تے زمین حق نال بٹائن تے بیشک
ایندے وچ مومنین کیے نشان۔

وَقَارُونَ وَفِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَلَقَدْ
جَاءَهُمْ مُّوسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ فَاسْتَكْبَرُوا فِي
الْأَرْضِ وَمَا كَانُوا سَاقِينَ ﴿۴۰﴾

فَلَوْلَا أَخَذْنَا بِذُنُوبِهِمْ فَمِنْهُمْ مَّنْ أَرْسَلْنَا
عَلَيْهِ حَاصِبًا وَمِنْهُمْ مَّنْ أَخَذَتْهُ
الصَّيْحَةُ وَمِنْهُمْ مَّنْ خَفْنَا بِهِ الْأَرْضَ
وَمِنْهُمْ مَّنْ أَعْرَفْنَاهُ وَمَا كَانَ اللَّهُ
لِيُعْطِيَهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿۴۱﴾

مَثَلُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ كَمَثَلِ
الْعَنْكَبُوتِ إِذَا أَخَذَتْ بِتَرَانٍ فَإِنَّ أَوْهَنَ الْيُوتِ لَبَنَتِ
الْعَنْكَبُوتَ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿۴۲﴾

إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُدْعَوْنَ مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ وَهُوَ
الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿۴۳﴾

وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ وَمَا يَعْقِلُهَا إِلَّا
الْعَالِمُونَ ﴿۴۴﴾

خَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ إِنَّ فِي ذَلِكَ
لَآيَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿۴۵﴾

۴۶۔ توں پڑھ جو تیردو کتاب وحی کیتی گئی ۷ تے نماز جماعت
نال پڑھ بے شک نماز بے حیاتی تے برائی نہیں کریندی ۷
تے اللہ دا ذکر سب کنیں دوا ۷۔ تے جو تاس کریندے ۷
اللہ چاندے۔

۴۷۔ تے اہل کتاب نال چنگی گالیں نال بحث کیتی کرو سوائے
انہیں جو ظالمیں دے تے اکھو اساں ایمان آندے جو ساڈو
لایا گئے تے جو تہاڈو لایا گئے تے ساڈا تے تہاڈا
معبود کھو ۷۔ تے اساں او دے فرما نبردار نہیں۔

۴۸۔ تے ایویں اساں تیردو کتاب لہائی ۷ تے جنہیں کوں
اساں کتاب ڈتی ۷ او اوکوں منیندن انہیں وجودی کجھ
ہن جیسے اینکوں منیندن تے ساڈی آیات دا انکار
محض کافر کریندن۔

۴۹۔ تے ایں کنیں پہلے توں کوئی کتاب نہ پڑھدا
ہا نوں تے نہ سچے تہ نال لکھدا ہا نوں نہ تے
جھٹلاوٹ والے شک و مح پئے وچن ہا۔

۵۰۔ اصل دج اسے تے کھلیاں آیات ہن انہیں نوکس دے
دیس و مح جنہیں کوں علم ڈتا گئے تے ساڈی آیات دا
انکار محض ظالم ہی کریندن۔

۵۱۔ تے او آہن ایندے اُتے ایندے رب کنیں کوئی
نشان کیوں نہیں بہایا گیا توں اکھ نشان تے محض اللہ
دے کولہو ہن میں تاں صرف کھلا کھلا ڈراوٹن والا ہاں۔

۵۲۔ کیا انہیں کیسے اے کافی نہیں جو اساں تیردے اُتے
کتاب لہائی ۷ انہیں تے پڑھی دیندی ۷ ایندے و مح
مونس کیتے رحمت تے یاد دہانی ۷۔

۵۳۔ توں اکھ میردے تے تہاڈے درمیان اللہ کافی
گواہ آسمانیں تے زمین و مح جو کجھ ہے اد چاندے

أَتْلُ مَا أُوْحِيَ إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ ﴿۴۶﴾

وَلَا تُجَادِلُوا أَهْلَ الْكِتَابِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ وَقُولُوا آمَنَّا بِالَّذِي أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَأُنْزِلَ إِلَيْكُمْ وَإِنَّا وَالْهَکْمُ وَاحِدٌ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿۴۷﴾

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ فَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْكِتَابِ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمِنْ هَؤُلَاءِ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا الْكَافِرُونَ ﴿۴۸﴾

وَمَا كُنْتَ تَسْلُوا مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ وَلَا تَخْطُرُ بِمِثْلِكَ إِذَا لَارْتَابَ الْمُبْطِلُونَ ﴿۴۹﴾

بَلْ هُوَ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ فِي صُدُورِ الَّذِينَ أَوْفُوا الْعِلْمَ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا الظَّالِمُونَ ﴿۵۰﴾

وَقَالُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ آيَاتٌ مِّن رَّبِّهِ قُلْ إِنَّمَا الْآيَاتُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿۵۱﴾

أَوَلَمْ يَكْفِهِمْ أَنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ يُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَرَحْمَةً وَذِكْرَىٰ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿۵۲﴾

قُلْ كَلَىٰ بِاللَّهِ بَيِّنَاتٌ وَبَيِّنَاتُكُمْ شَهِيدٌ ۚ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمُوتِ وَالْأَرْضِ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْبَاطِلِ وَكَفَرُوا

يَا لَيْلَىٰ أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿۳۶﴾

تے جیرے کوڑ کوں منیندن تے اللہ دانکار کریندن
ایسے لوک گھاٹے وجین۔

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَوْلَا أَجَلٌ مُّسَمًّى لَّجَاءَهُمُ
الْعَذَابُ وَيَأْتِيَنَّهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿۳۷﴾

۵۴۔ اوتیں کئیں عذاب جلدی منگدن تے جے عذاب
دا وقت مقرر نہ ہوے ہاتے انہیں کئیں عذاب آ
ورنچے ہاتے ہن وی انہیں تے ضرور ہن ابھن گھت
اوسی تے انہیں کوں پتہ دی نہ ہو سی۔

يَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَظَهِيرَةٌ لِّلْكَافِرِينَ ﴿۳۸﴾

۵۵۔ تے اوتیں کئیں عذاب جلدی منگدن بے شک
دوزخ کافریں کوں تباہ کرن والی ہے۔

يَوْمَ يَفْقَهُمُ الْعَذَابُ مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ تَحْتِ
أَرْجُلِهِمْ وَيَقُولُ ذُوقُوا مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۳۹﴾

۵۶۔ تے جڈاں عذاب انہیں کوں اتو کئیں وی تے
پیریں دے تلوی ولہیت گھسی تے اللہ اکھسی ہن
جو تساں کریندے ہا دے اوزی سزا بھو گو۔

يُبَايِعُوا الَّذِينَ آمَنُوا وَإِنْ أَرْضُكَ وَاسِعَةٌ فَإِنَّا
يَا عِبَادُ وَاوِي ﴿۴۰﴾

۵۷۔ اے میڈے بندو جیرے ایمان گھن آتے او
بے شک میڈی زمین کھلی تے تساں میڈی ہی عبادت
کرو۔

كُلُّ نَفْسٍ ذَٰئِقَةُ الْمَوْتِ ثُمَّ إِلَيْنَا تُرْجَعُونَ ﴿۴۱﴾

۵۸۔ ہر جان دار موت دا مزہ چکھٹے ول تساں ساڈو
ولائے ویسو۔

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُبَوِّئَنَّهُمْ مِنَ
الْجَنَّةِ غُرَفًا تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا
بِإِذْنِ اللَّهِ الْعَلِيِّنَ ﴿۴۲﴾

۵۹۔ تے جیرے منیندن تے چنگے کم کریندن اساں
ضرور انہیں کوں بہشت ورتج ماڈیاں ڈیسیوں جنیدے
تلے نہراں دہندیاں پیاں ہوسن تے او اونڈے ورتج
ہمیشہ رہسن تے چنگے کم کرن والیں دا کینجھا چنگا بدلہ ہے۔

۶۰۔ جنہیں مبر کیتے تے اپنے رب تے ہر دوسرے کیتے

الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿۴۳﴾

۶۱۔ تے کتنے سارے جانورن او اپنے رزق چاتی
کا نہیں ددے۔ اللہ انہیں کوں وی رزق ڈیندے
تے تہاکوں وی تے او سننن والا تے چاٹنن والا ہے۔

وَكَايْنِ مِّنْ ذَٰلِكَ لَا تَحْمِلُ رِزْقَهَا اللَّهُ يَرْزُقُهَا
وَإِذَا كُفِّرَتْ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿۴۴﴾

۶۲۔ تے جے توں انہیں کنیں پھیں جو زمیں تے آسمانیں
کیش پیدا کیتے تے سمجھ تے چندر کوں کم ورتج لاء سی

وَلَن يَسْأَلَنَّهُمْ مِّنْ خَلْقِ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَخَزَنَةِ الشَّمْسِ وَالْقَمَرِ لَيَقُولُنَّ

اللَّهُ فَإِنِّي يُؤْفَكُونَ ۝

اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ
لَهُ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ۝

تے اور ضرور اکھسن اللہ دل او کبڑے پھیڑے ویندن۔
۶۳۔ اللہ اپنے بندیں و چو جنیدے اتے چاندے
رزق وسیع کریندے تے تنگ کریندے بے شک اللہ
ہر شے کوں نہوں چاٹن والا ۷۔

وَلَمَن سَأَلْتَهُمْ مَن نَّزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنبَا بِهِ
الرِّقَاصَ مِنْ بَعْدِ مَوْتِهَا يَقُولُونَ اللَّهُ قُلِ الْحَمْدُ
لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ۝

۶۴۔ تے جے توں انہیں کنیں پھیں جو کیس جھڑکیں منہ
وسائے تے زمین دے برقیوں دے بعد اوکوں کیس
آباد کیتے تے اور ضرور اکھسن اللہ توں اکھ سب سچاں
صفقاں اللہ دیاٹن تے اصل اکثر انہیں و چو عقل نہیں کریندے۔
۶۵۔ تے اے دنیا محض کھڈ تماشا تے آخرت دا گھر
ہی اصل زندگی ۷ جے او چاندے ہوں۔

وَمَا هَذِهِ الْحَيَوةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُمْ وَلَعِبٌ وَإِنَّ
الدَّارَ الْآخِرَةَ لَئِىَ الْحَيَوَانِ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ۝
فَإِذَا رَكِبُوا فِي الْفُلِ دَعَاؤُ اللَّهِ فَخَلَّصِينَ
لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ إِذَا هُمْ
يُشْرِكُونَ ۝

۶۶۔ جیرے ویلے او پٹری تے چڑھدن اوں ویلے اپنی
فرمانبرداری کوں اللہ کیتے خاص کریندے ہوں دعا مانگدن
تے جیرے ویلے انہیں کوں اساں مکی زمین تے پچا گھنڈے
ہیں تے ہوں ویلے شرک کرن پئے ویندن۔

لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَهُمْ وَلِيَتَمَتَّعُوا فَتَنًا
فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ۝

۶۷۔ تاں جو انکار کرن جو اساں انہیں کوں ڈتے تے
فائدہ اٹھاو تے اور ضرور جان گھنن۔

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا حَمًا أُمَّةً وَنَخْلُفُ النَّاسَ مِنْ
خَلْفِهِمْ أَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَةِ اللَّهِ يَكْفُرُونَ ۝

۶۸۔ کیا انہیں کوں پتہ نہیں جو اساں حرم کوں امن دی
چا بنائے کوک اوندے چو دھار دپریں کر ڈرتے ویندن کیا
او کوڑ کوں منیندن تے اللہ دی نعمت دا انکار کریندن۔

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ
بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكَافِرِينَ ۝

۶۹۔ تے اوں کنیں زیادہ ظالم کون جیرا اللہ
تے کوڑ پدھیندے یا سچ کوں اوندے آوٹ
تے جھٹلیندے کیا دوزخ و حق کافرین دا ٹھکانہ
نہیں۔

وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ
لَعَ الْمُحْسِنِينَ ۝

۷۰۔ تے جیرے کوک ساڈی راہ و حق کوشش
کریندن تے اساں انہیں کوں اپنا رستہ ضرور
ڈکھلیسوں تے بے شک اللہ نیکیں دے نال۔

سُورَةُ الرُّومِ مَكِّيَّةٌ ذَرَاهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ إِحْدَى وَسِتُّونَ آيَةً وَسِتَّةُ رُكُوعَاتٍ

سورة روم مکی ۷۷ سے بسم اللہ تال ایندیاں ۴۱ آیات تے ۶ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- الْعَمَّ ②
- عَلَيْتِ الرُّومُ ③
- فِي أَدْنَى الْأَرْضِ وَهُمْ مِنْ بَعْدِ غَلَبِهِمْ سَيَغْلِبُونَ ④
- فِي بِضْعِ سِنِينَ هَٰذَا لَهُمْ الْأَمْرُ مِنْ قَبْلُ وَمِنْ بَعْدُ ⑤
- وَيَوْمَئِذٍ يُفْرِجُ الْمَوْتُونَ ⑥
- يَنْصُرَ اللَّهُ يَنْصُرُ مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ⑦
- وَعَدَ اللَّهُ لَا يُغْلِبَ اللَّهُ وَعْدَهُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ⑧
- يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِنَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ عَنِ الْآخِرَةِ هُمْ غَفْلُونَ ⑨
- أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا فِي أَنفُسِهِمْ مَّا خَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى ⑩
- وَإِنَّ كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ بِلِقَائِ رَبِّهِمْ لَكُفْرُونَ ⑪
- أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَأَثَارُوا الْأَرْضَ وَعَمَرُوهَا أَكْثَرَ مِمَّا عَمَرُوهَا وَجَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلَكِنْ
- ۱۔ میں شروع کرینداں اللہ دے ناں تال جیرا بن منگئے جڑیوں والا تے ول ول رحم کرن والا۔
- ۲۔ میں اللہ ہوں چاٹناں۔
- ۳۔ روم ہینا تھی گئے۔
- ۴۔ اور صلی زمین دس تے او ہینے تھیوں دے بعد ضرور ڈاڑھے تھیں۔
- ۵۔ کچھ سالیں بعد پہلے وی تے پچیس وی حکومت اللہ دی تے اول چھاڑے مومن خوش ہوسن۔
- ۶۔ اللہ وی مدد کرنیوں او مدد کریندے جنیدی چاہندے تے او غالب تے ول ول رحم کرن والا۔
- ۷۔ اللہ دا وعدہ تے اللہ اچھے وعدے دی خلاف درزی نہیں کریندا تے اصل ہوں سارے لوک چاٹدے نہیں۔
- ۸۔ او دنیاوی زندگی دے ظاہر کوں چاٹدن تے آخرت کیں او غافلن۔
- ۹۔ کیا انہیں اپنے دل دس سوچا نہیں جو اللہ سینیں آسمانیں نے زمین تے جو انہیں دے دیکھا حکمت نال تے مقرر وقت کیتے پیدا کیتے تے بے شک ہوں سارے لوک اپنے رب دی ملاقات دے انکاری ان۔
- ۱۰۔ کیا او زمین دس ٹریئے نہیں جو ٹیکسن ہا جو انہیں کیں پہلے لوکس دا انجام کیا تھے او انہیں کیں زیادہ طاقت والے ہن تے انہیں زمین کوں پٹیا اہل دہائے تے انہیں کیں زیادہ آباد کیتے نہیں تے انہیں کیں رسول دیلاں گھن

كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ①

کے اُن تے اللہ سیس انہیں تے ظلم نہ کریندا ہا تے
اصل او اپنے آپ تے ظلم کریندے ہن۔

ثُمَّ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ اسَاءُوا الشُّوْأَىٰ اَنْ كَذَّبُوا
بِآيَاتِ اللّٰهِ وَكَانُوا بِهَا يَسْتَهْزِءُونَ ②

۱۱۔ تے انہیں لوکیں جیں بُرے کم کیتن تے اللہ دی
آیات دا انکار کیتے تے اوندے اُتے مذاق کریندے
ہن انہیں دا انجام بُرا تھئے۔

اللّٰهُ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ③

۱۲۔ اللہ سیس مخلوق کوں منڈھ کنیں بُنیدے تے دلاولا
اویں بُنیدے تے تساں ہوندو دلائے ویسو۔
۱۳۔ تے حیرے ڈینہہ قیامت اوسی مجرم اوں ڈینہہ
نا امید تھی ویسن۔

وَيَوْمَ يَقُومُ السَّاعَةُ يُبْلِسُ الْمُجْرِمُونَ ④

۱۴۔ تے انہیں دے شریکیں وچو کوئی انہیں دا سفارشی
نہ ہوسی تے او اپنے شریکیں دا انکار کریسن۔
۱۵۔ تے جڈاں قیامت اوسی اوں ڈینہہ او انجوانج
تھی ویسن۔

وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ مِّنْ شُرَكَائِهِمْ شُفَعَاءُ وَكَانُوا
بِشُرَكَائِهِمْ كَافِرِينَ ⑤

وَيَوْمَ يَقُومُ السَّاعَةُ يُنْفِقُونَ ⑥

۱۶۔ حیرے لوک ایمان گھن اُن تے چنگے کم کیتے نیں
انہیں کوں باغ و بیج خوش کیا ویسی۔
۱۷۔ تے جنیں کفر کیتے تے ساڈی آیات کوں
تے آخرت دے ڈینہہ دی ملاقات کوں
جھٹلائے او عذاب و مح حاضر کیتے ویسن۔

فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَهُمْ فِي رَوْضَةٍ
يُجْبَرُونَ ⑦

وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ
ثَأْنُكَ فِي الْعَذَابِ مُخَضَّرُونَ ⑧

۱۸۔ اللہ دی پاکیزگی بیان کردو جیلھے بچھ ہوئے تے
جیلھے فخر ہوئے۔

فَسُبْحَنَ اللّٰهِ حِينَ تُنسُونَ وَحِينَ تَنْصِبُونَ ⑨

۱۹۔ آسمانیں تے زمین وچ ہوندیاں صفتاں ہن
تے ڈوپارہیں دے بعد تے ڈوپارہیں کوں وی۔

ذَٰلِكَ الْحَدُّ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَعِشْيَا وَحِينَ
تُظْهِرُونَ ⑩

۲۰۔ او جنیدے کوں موئے کنیں تے مردے کوں
جیلھ کنپیدا کریندے تے زمین دے برتھیوٹ
دے بعد آباد کریندے تے تساں ایویں
کڑھئے ویسو۔

يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ
الْحَيِّ وَيُحْيِي الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَكَذَٰلِكَ
تُخْرَجُونَ ⑪

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ إِذَا أَنْتُمْ
بَشَرٌ تَنْتَشِرُونَ ﴿۲۱﴾

۲۱۔ اوندے نشانیں دچو کہک اے وی ہے جو
اوتماکوں مٹی کنیں پیدا کیتے تے دل تساں بشر
بن کے زمین وچ کھنڈ ویندے ء

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا
لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً
إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿۲۲﴾

۲۲۔ تے اوندے نشانیں دچو اے وی ہے جو اوں
تہاڑی جنس وچو تہاڑی خاطر جوڑے بنائسیں تاں
جو تساں انہیں کنیں آرام گھنوتے تہاڑے درمیان
محبت دا رشتہ بنائیں تے بے شک ایندے وچ
سوچن والی قوم کیتے نشان۔

وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقُ السَّكَاةِ وَالْأَرْضِ وَاجْتِصَافُ
النَّاسِ لَكُمْ وَأَلْوَانِكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّلْعَالَمِينَ ﴿۲۳﴾

۲۳۔ تے اوندے نشانیں دچو ء جو آسمانیں تے
زمین کو بنائیں تے تہاڑی زبانیں تے رنگیں وچ دی
اختلاف تے بے شک ایندے وچ جانن والی
قوم کیتے نشان۔

وَمِنْ آيَاتِهِ مَنَامُكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَابْتِغَاؤُكُمْ
مِنْ فَضْلِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُسْمِعُونَ ﴿۲۴﴾

۲۴۔ رات کوں تہاڑا سمن تے ڈنبہ کوں تے اوند
فضل گولن دی اوندے (اللدے نشانیں دچو ء
بے شک ایندے وچ سمن والی قوم کیتے ڈبے
نشان۔

وَمِنْ آيَاتِهِ يُرِيكُمْ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنْزِلُ
مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَيُخْرِجُ بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا
إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿۲۵﴾

۲۵۔ تے اوندے نشانیں دچو اے وی ہے جو
اوتماکوں بجلی ڈرتے طمعے دی خاطر ڈکھنیدے تے
جھڑکنیں مینہ وسیندے دل اوندے نال زمین مے
سجھتیوں دے بعد دسوں کریندے بے شک ایندے
وچ عقل والی قوم کیتے نشانیاں ہن۔

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ نَقُومَ السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ بِأَمْرِ ثُمَّ
إِذَا دَعَاكُمْ دَعْوَةً مِّنَ الْأَرْضِ إِذَا أَنْتُمْ
تَخْرُجُونَ ﴿۲۶﴾

۲۶۔ تے اوندے نشانیں دچو اے وی ہے جو
آسمان تے زمین اوندے حکم نال کھڑن تھتے تے دل
جڑاں اوتماکوں زمین کنیں سبڈ مریسی اوہیں ویلے
نکل اوسو۔

وَلَهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلُّ لَّهُ قُنُودٌ ﴿۲۷﴾

۲۷۔ تے جو کجھ آسمانیں تے زمین وچ ہوندا تے

سارے اوندے فرمانبردارن ۔

۲۸۔ اوہو ۷ جس مخلوق دا منڈھ پدھ ول اونکوں ولا ولا پیدا کیتس تے اے کم اوندے کیتے ہوں ۷ سوکھا ۷ آسمائیں تے زمین وچ اوندی شان سبھ کنیں اُچی ۷ تے او غالب تے ہوں سیانا ۷۔

۲۹۔ او تہاڑی جنس دی مثال تہا کوں ڈیندے کیا جنیدے اُتے تہاڑے سچے تہہ مالک تھیندن اوندے وچ انہیں دی سانجھ ہوندی ۷ تساں اوندے وچ برابر ہوندے ۷ تساں انہیں کنیں ایویں ڈر دے ۷ جیویں اپنے آپ کنیں عقل والی قوم کیتے اساں ایویں آیتاں کھول کے بیان کریندے ہیں۔

۳۰۔ اصل فالیں علم دے بغیر اپنی خواہشات دی پروی کیتی تے جنیکوں اللہ گراہ کرے اونکوں سدھارہ کون ڈکھا سگدے تے انہیں دا کوئی امدادی کار نہیں۔

۳۱۔ توں اپنی توجہ پورے طور تے دین دو پھیرٹے اوندے وچ ڈنگ نہ ہوے اللہ دی فطرت جنیدے اُتے اوں لوکیں کوں پیدا کیتے اللہ دی پیدائش کوں کوئی بدل نہیں سگدا اے قائم رہن والا دین تے اصل ہوں سارے لوک ہاندے نیں ۳۲۔ اوندو جھکو تے اوں کنیں ڈرو تے ناز جمات نال پڑھو تے مشرک نہ بنو۔

۳۳۔ جنہیں اپنے دین کوں ٹوٹے کر ڈتے تے ٹولیں وچ وندرج گئیں تے ہر ٹولہ جو اوں کنیں ہے اوندے اُتے خوش۔

۳۴۔ تے جڑاں لوکیں کوں ڈکھ بلدے او اپنے رب کوں جھکدے ہوئیں سببیدن تے جیلے او

وَهُوَ الَّذِي يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَهُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِ وَلَهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٨﴾

ضَرَبَ لَكُمْ مَثَلًا مِّنْ أَنْفُسِكُمْ هَلْ لَّكُمْ مِّنْ مَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِّنْ شُرَكَاءَ فِي مَارَزَقْتَكُمْ فَلَا تَمْنُون فِيهِ سَوَاءٌ تَحَاوَنَهُمْ كَخِيفَتَكُمْ أَنْفُسُكُمْ كَذَلِكَ نَقْصِدُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يُغْفِلُونَ ﴿٢٩﴾

بَلِ اتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَهْوَاءَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ فَمَنْ يَهْدِي مَنْ أَضَلَّ اللَّهُ وَمَا لَهُمْ مِّنْ مُّصْرِينَ ﴿٣٠﴾

فَأَنصَرَفْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا فِطْرَتَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَرِيمُ وَلَكِن كَثُرَ النَّاسُ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣١﴾

مُتَنَبِّينَ إِلَيْهِ وَاتَّقُوهُ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٣٢﴾

مِنَ الَّذِينَ فَزَعُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شَيْعًا كُلُّ جُنُبٍ يَّسْأَلُ لَدَيْهِمْ فِرْحُونَ ﴿٣٣﴾

وَإِذَا مَسَّ النَّاسَ ضُرٌّ دَعَوْا رَبَّهُمْ مُّتَنَبِّينَ إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا أَفَاءَهُمْ مِنْهُ رَحْمَةٌ إِذَا قَرَّبُوا مِنْهُمْ يُرِيدُونَ

يُشْرِكُونَ ۝

انہیں تے رحمت کریندے ہوں دیلھے ہک گروہ
اپٹے رب نال شرک کرن پٹے دیندے۔

يَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَهُمْ فَتَشْعَبُوا قَسَوْفَ
تَعْلَمُونَ ۝

۳۵۔ تاں جو اوندے انکار کرن جو اساں انہیں کوں
ڈتے ہن تساں (تھوڑا) فائدہ چاؤ تماکوں جلدی
پتہ بگک ویسی۔

أَمْ أَنْزَلْنَاهُمْ سُلْطٰنًا فَهُمْ يَنْكُرُوْا بِمَا كَانُوْا بِهٖ
يُشْرِكُونَ ۝

۳۶۔ یا اساں انہیں تے کوئی دلیل لہائی ۽ جیری
انہیں نال او گالیں کریندی ۽ جیریاں اشرک
دیاں پے کریندن۔

وَإِذَا آذَيْنَا النَّاسَ رَحْمَةً فَرِحُوا بِهَا وَإِنْ تُصِيبُهُمْ
سَيِّئَةٌ يُبَايِعُوا قَدَمَاتٍ يُدِيْنُهُمْ إِذَا هُمْ يَقْنَطُونَ ۝

۳۷۔ تے جیلھے انسانیں کوں اساں رحمت چکھاؤں
او اوندے اتے اکر ترح ویندن تے جے انہیں
کوں مصیبت پڑے اوندی دبر نال جو انہیں دے ہتھیں
اگو پٹھے اوہوں دیلھے نا ائید تھی ویندن۔
۳۸۔ کیا انہیں کوں پتہ نیئیں جو بے شک اللہ
جنیدے کیتے چاہندے اوندے کیتے رزق
کھلا کر ڈیندے تے تنگ کریندے بے شک
ایندے ورح منٹ والی قوم کیتے نشانن۔

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَ
يَقْدِرُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ
يُؤْمِنُونَ ۝

۳۹۔ توں اپٹے سکیں کوں تے مسکین کوں تے
مسافر کوں اوندے حق ڈے اے چنگا ۽ انہیں
کیتے جیرھے اللہ دی توجہ تے رضا چاہندن تے
ایسھے لوک کامیاب تھیون و ابن۔

فَإِنَّ ذَٰلَ الْفَرْقَ بِي حَقِّهِ وَالْمُسْكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ
ذَٰلِكَ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ وَأُولَٰئِكَ
هُمُ الْفٰلِحُونَ ۝

۴۰۔ تے جیرھا پتساں ددھن کیتے مال ڈیندے ۽ تاں
جو لوکیں دے مال وچ ددھتے او اللہ دے
نزدیک نہیں ددھدا تے جیرھا مال اللہ دی
رضا کیتے زکاۃ ورح ڈیندے ۽ ایسھے لوک جیرھے
اپٹا مال ددھیندے پین

وَمَا آتَيْنَهُمْ مِنْ رَبِّكَ لِيَرْبُوا فِيْٓ أَمْوَالِ النَّاسِ فَلَا
يَرْبُوْا عِنْدَ اللَّهِ وَ مَا آتَيْنَهُمْ مِنْ زَكٰوةٍ تَزِيْدُوْنَ
وَجْهَ اللَّهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُضْعِفُونَ ۝

۴۱۔ اللہ او تہو ۽ جس تہا کوں پیدا کیتے دل

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ ثُمَّ رَزَقَكُمْ ثُمَّ يُعِيْذُكُمْ ثُمَّ

يُحْيِيكُمْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَنْ يَفْعَلْ مِنْ ذَلِكَ
مِنْ شَيْءٍ مُنْعَةٍ وَتَعْلَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٣٦﴾
تہا کوں رزق ڈتس ول تہا کوں مرسی تے ول
زندہ کرسی کیا تہا ڈے شرکیں وچو کوئی ہے
جیرھا انہیں وچو کوئی کم کرے او پاک تے
انہیں دے شرک کنیں بہوں اچا ۳۶۔

ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِي
النَّاسِ لِيَذُنُقَهُمْ بَعْضُ الَّذِي عَمِلُوا لَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ ﴿٣٧﴾
۳۷۔ لوکیں دے عملیں دی وجہ نال زمین وچ
تے سمندر وچ فساد مچ گئے تاں جو او انہیں
کوں انہیں دے عملیں دی سزا ڈیوے تاں
جو او ول آون۔

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الَّذِينَ مِنْ قَبْلُ كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُشْرِكِينَ ﴿٣٨﴾
۳۸۔ توں آکھ زمین وچ ٹرو پھرتے ڈیکھو
انہیں لوکیں دا انجام کیا ہے جیرھ پہلے ہن جنیں
وچو بہوں سارے مشرک ہن۔

فَاقْرَأْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ الْقَدِيمِ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ
يَوْمٌ لَا مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللَّهِ يَوْمَئِذٍ يُصْدَعُونَ ﴿٣٩﴾
۳۹۔ توں اپنی توجہ کوں قائم رہن واسے دین دو
پھیر ڈے ایس کنیں پہلے جو او ڈینہ آونجے جیرھا
مثلا نہیں اللہ ولوں جڈاں او ہک ڈوہجے کنیں
انج تھی وین۔

مَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلَا نُقْصِرُ
بِهِمْ ذُنُوبًا ﴿٤٠﴾
۴۰۔ جیرھا کفر کرسی اوندی سزا اونکوں ہلسی تے
جیرھا نیک عمل کرسی تے او اپنٹے فائدے کیتے
تیاری کریندا پئے۔

لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْ فَضْلِهِ
إِنَّهُ لَا يَجِبُ الْكَافِرِينَ ﴿٤١﴾
۴۱۔ تاں جو او مومنین کوں تے نیک عمل کرن
والیں کوں اپنٹے فضل نال بدلہ ڈیوے بے شک
او کافریں کوں پسند نہیں کریندا۔

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ يُرْسِلَ الرِّيحَ مُبَشِّرَاتٍ وَلِيُنْذِرَكُمْ
مِنْ عَذَابِهِ وَلِتَجْرِيَ الْفُلُكُ بِأَمْرِهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ
فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٤٢﴾
۴۲۔ تے اوندی آیات وچو اے وی ہے جو او ہوائیں
کوں خوش خبری بٹا کے پھیندے تاں جو تہا کوں اپنی رحمت دا
مزا چکھاوے تے بیڑیاں اوندے حکم نال چلن تے تاں جو نساں
اوندے فضل گو لو تے شکر ادا کرو۔

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ رُسُلًا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ فَجَاءَهُمْ
۴۸۔ تے تیں کنیں پہلے وی اساں انہیں دی

بِالْبَيِّنَاتِ فَانْتَقَمْنَا مِنَ الَّذِينَ أَجْرُمُوا وَكَانَ حَقًّا
عَلَيْنَا نَصْرُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿۳۹﴾

قومیں دو رسول پٹھیں اور انہیں کنیں کھلیاں دیلاں
گھن کے آئے تے دل اساں مجرمیں کنیں بدلہ گدھے
تے مونیں دی مدد ساڈے اُتے فرض ہائی۔

اللَّهُ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيحَ فَتُبَثَّرَ بَابًا فَيَبْسُطُهُ
فِي السَّمَاءِ كَيْفَ يَشَاءُ وَيَجْعَلُهُ كِسْفًا فَتَرَى الْوَدْقَ
يَخْرُجُ مِنْ خِلَالِهِ فَإِذَا أَصَابَ بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ
عِبَادِهِ إِذَا هُمْ يَسْتَبِشِرُونَ ﴿۴۰﴾

۳۹۔ اللہ ہی ہے جبرہا ہوا ایں پٹھیدے تے او
بادل چنیدین تے او نکول آسمان تے پھیلا ڈیزے
جیویں لچا بندے تے او نکول ٹوٹے ٹوٹے کر ڈیزے
تے توں ڈیزیں جو مینہ او ندے وچو نکلدے
تے خدا اپٹے بندیں وچو جنیدے اُتے چاندے
مینہ وسندے تے او ہوں ویلھے خوش تھی دیندے۔

وَأَنَّ كَانُوا مِنْ قَبْلُ أَنْ يَنْزَلَ عَلَيْهِمْ مِنَ قَبْلِهِ
لُمُوسِينَ ﴿۴۱﴾

۵۰۔ تے اوں کنیں پہلے جو او انہیں تے وسے
او نا امید تھی گئے ہن۔

فَانظُرْ إِلَى آثَرِ رَحْمَتِ اللَّهِ كَيْفَ يُبْحِي الْأَرْضَ بَعْدَ
مَوْتِهَا إِنَّ ذَلِكَ لَمِنْ أَلْوَنِي وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ ﴿۴۲﴾

۵۱۔ تے توں اللہ دی رحمت دے نشان ڈیکھ
کیویں او بنجر زمین کوں وسوں کر بندے بے شک
او مردے کوں جنید کرٹ والا تے او ہر شے
تے قادر۔

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رِجَالًا فَأَرَادَهُمُ مُضِغَةً أَنْظَرُوا مِنْ بَعْدِهِ
يَكْفُرُونَ ﴿۴۳﴾

۵۲۔ تے جے اساں ہوا گھلاؤں تے او (ڑھ کوں)
پیلا پیلا ڈیکھن تے او ندے بعد او اندا انکار
کرن پئے ولسن۔

فَأَنَّكَ لَا تَسْمِعُ الْمَوْتَى وَلَا تُسْمِعُ الْعُمْمَ الْكُمَّ إِذَا
كُنَّا مُدْبِرِينَ ﴿۴۴﴾

۵۳۔ تے توں بے شک مردیں کوں نوہیں سٹوا
سگدا تے بوڑیں کوں الا نوہیں سٹوا سگدا جیلھے
او کنڈ والا کے پھر وخن۔

وَمَا أَنْتَ بِهَادٍ الْعَنِي عَنْ صَلَاتِهِمْ إِنَّ تُسْمِعُ إِلَّا
مَنْ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ مُسْلِمُونَ ﴿۴۵﴾

۵۴۔ تے توں اندھیں کوں انہیں دی گمراہی کنیں
سدے راہ تے نوہیں آن سگدا تے توں محض
اونکوں گال سٹوا سگدیں جیرے ساڈی آیات کوں
میندن تے او مسلمانن۔

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ ضَعْفٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ

۵۵۔ اللہ او ہوء جیس تھا کوں کمزوری کنیں بنائے

صَغِفِ قُوَّةَ ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ ضَعْفًا وَشِبْهَةً ۝۵۹
 ضَعْفِ قُوَّةٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ ضَعْفًا وَشِبْهَةً ۝۵۹
 ضَعْفِ قُوَّةٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ ضَعْفًا وَشِبْهَةً ۝۵۹
 ضَعْفِ قُوَّةٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ ضَعْفًا وَشِبْهَةً ۝۵۹
 ضَعْفِ قُوَّةٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ ضَعْفًا وَشِبْهَةً ۝۵۹
 ضَعْفِ قُوَّةٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ ضَعْفًا وَشِبْهَةً ۝۵۹
 ضَعْفِ قُوَّةٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ ضَعْفًا وَشِبْهَةً ۝۵۹
 ضَعْفِ قُوَّةٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ ضَعْفًا وَشِبْهَةً ۝۵۹
 ضَعْفِ قُوَّةٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ ضَعْفًا وَشِبْهَةً ۝۵۹
 ضَعْفِ قُوَّةٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ ضَعْفًا وَشِبْهَةً ۝۵۹

تے قادر۔

۵۶۔ تے جڑاں قیامت آوسی مجرم قساں جین
 جو او محض ہک گھڑی رہ گین او اویں وہیلیاں
 گالیں کریندن۔

۵۷۔ تے جنیں کوں علم تے ایمان بٹا گیا ہا آہن
 جو تساں اللہ دے علم و وح قیامت دے بڑینہ
 تیں رہ گئے ءو تے اے قیامت تے اٹھن دا
 بڑینہ تے تساں اصلو نہ چاٹدے ہا دے۔

۵۸۔ تے اوں بڑینہ فالیں کوں انہیں دا عذر فائدہ
 نہ بڑیسی تے نہ انہیں کوں درساں دے کوہو اوں
 بڑتا ویسی۔

۵۹۔ تے اساں ایس قرآن و وح لوکیں کیتے ہر حقیقت
 بیان کر بڑتی ءو تے جے توں انہیں دو کوئی نشان
 گھن آویں تے کافر ضرور اکھسن جو تساں کوڑیاں
 گالیں بڑ سیدے ءو۔

۶۰۔ اویں اللہ سیٹس مہر کر بڑیندے انہیں دے
 دیں تے جیرے چاٹدے نہیں۔

۶۱۔ تے توں صبر کر بے شک اللہ دا وعدہ سچا ءو
 تے جیرے یقین نیں کریندے او تیکوں دوکھا بڑے
 کے اپنی جاکنیں ہٹا نہ بڑیوں۔

سورة لقمان مکی ۷۷ سے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۵ آیتاں تے ۴ رکوعن

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرہا بن سگئے
 ڈیوٹن والا تے ول ول رحم کرن والا۔
- ۲۔ میں اللہ ہوں چاٹداں۔
- ۳۔ اے حکمت آلی کتاب دیاں آیتاں۔
- ۴۔ تے نیکی کرن والیں کیتے ہدایت تے جہت ہن۔
- ۵۔ جیرے کوک نماز باجماعت پڑھدن تے زکاۃ
 ڈیندن تے آخرت دی زندگی تے یقین رکھیندن۔
- ۶۔ ایسے کوک اپٹے رب کنیں ہدایت تے ہن
 تے ایسے کوک کامیاب تھیون والین۔
- ۷۔ تے کچھ کوک ایجھے وی ہن جیرے بے ہودہ
 گالیس مل گھنن تاں جو او لوکیں کوں بغیر علم دے
 اللہ دے رستے کنیں گمراہ کرن تے اوندے نال
 مشکریاں کرن ایسے کوکن جنہیں کیتے ذلیل کرن
 والا عذاب۔
- ۸۔ تے جیلھے اوندے اتے ساڈیاں آیتاں
 پڑھ کے سنایاں دیندن تے او وڈائی نال کنڈ پھیر
 گھنڈے جیویں اوں انیکوں سنیاہٹیں جیویں اوندے
 ڈوہیں کن بوڑن تے انہیں کوں دکھ آے عذاب
 دی خبر ڈے۔
- ۹۔ بے شک مومن تے چنگے کم کرن والیں کیتے
 نعمت والے باغن۔
- ۱۰۔ انہیں وجہ ہمیشہ رہسن اللہ دا وعدہ سچا تے
- تِلْكَ آيَةُ الْكِتَابِ ②
- هُدًى وَرَحْمَةً لِّلْمُحْسِنِينَ ③
- الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ
 بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ④
- أُولَٰئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَأُولَٰئِكَ هُمُ
 الْمُفْلِحُونَ ⑤
- وَمِنَ النَّاسِ مَن يَشْتَرِي لَهْوَ الْحَدِيثِ لِيُضِلَّ
 عَن سَبِيلِ اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ ⑥ وَيَتَّخِذَهَا هُزُوًا
 أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ⑦
- وَإِذَا نَادَىٰ عَلَيْهِ ابْنَانِ ⑧ وَلِي مُّسْتَكْبِرًا ⑨ كَان لَمْ يَسْمَعْهَا
 كَان فِي أذُنَيْهِ وَقَرَّ ⑩ بِكِبَرِهِ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ⑪
- إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتُ النَّعِيمِ ⑫
- خَالِدِينَ فِيهَا ⑬ وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا ⑭ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ⑮

او غالب تے ہوں سیانا ۶۔

۱۱۔ آسمانیں کوں بغیر تمہیں دے پیدا کیس جیوں
تساں انہیں کوں ڈیدے او تے زمین و چ پہاڑ پورین سی
تاں جو تساں تے زمین بھوئیں امب دھچا پھس نہ دجو تے اندے وچ ہر
طرحاں دے جانور کھنڈ انہی تے اسال آسمان کہیں مینہ دساٹے
تے ایندے وچ ہر قسم دے چنگے جوڑے پیدا کیتن۔
۱۲۔ اے اللہ دی مخلوق تے او میکوں ڈکھاؤ جو
خدا دے سوا پنھیں پیدا کیتے اصل عالم کھلی کھلی گمراہی
وچن۔

۱۳۔ تے اساں لقمان کوں سنپ ڈتا ہا جو توں
اللہ دا شکر کرتے جیرھا شکر کریندے او محض
اپنے فائدے کیتے شکر کریندے تے جیرھا
ناشکری کر لیسے تے بے شک اللہ بے نیاز تے
صفتیں والا ۶۔

۱۴۔ تے جبراں لقمان اپنے پترکوں آکھئے تے او
اؤکوں نصیحت پیا کریندا ہا اے میڈے پتر اللہ دا
شریک نہ بنا بے شک شرک وڈا ظلم۔

۱۵۔ تے اساں انسان کوں اے وصیت کیتی ۶ جو
اپنے پیو مادا شکر ادا کرے اوندی ما اوکوں ہک کمزوری
دے بعد ہک کمزوری وچ دی چاٹس تے اذنا کھرچڑاؤن
ڈو سالیں وچ (دی احسان ہا) تے تساں میڈو
ولے۔

۱۶۔ تے جے او ڈوہیں تیکوں شرک کرٹ کیتے مجبور
کرن جنیدا تیکوں علم کار نہیں تے توں انہیں دا اکھن
نہ من تے دنیا داری وچ انہیں نال چنگا سلوک

خَلَقَ السَّمَوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا وَالْأَرْضَ فِي الْأَفْهِ
رَوَابِي أَنْ تُبِيدَ بِكُمْ وَبَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ
وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ
كَرِيمٍ ⑩

هَذَا خَلْقُ اللَّهِ فَأَرُونِي مَاذَا خَلَقَ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ
بَلِ الظَّالِمُونَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ⑪

وَلَقَدْ آتَيْنَا لُقْمَانَ الْحِكْمَةَ أَنْ اشْكُرْ لِلَّهِ وَمَنْ
يَشْكُرْ فَإِنَّا نُضْفِيهِ وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
حَكِيمٌ ⑫

وَأَذَّ قَالَ لُقْمَانُ لِابْنِهِ وَهُوَ يَعِظُهُ يَبْنَى لَا تُشْرِكْ
بِاللَّهِ إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ ⑬

وَوَضَّيْنَا لِلْإِنْسَانِ يَوْمَ الْيَدِيدِ حِكْمَتَهُ أُمَةً وَهَئَا
عَلَى وَهْنٍ وَفِضْلُهُ فِي عَامَيْنِ أَنْ اشْكُرْ لِي وَلِوَالِدَيْكَ
إِنِّي الْغَوِيضُ ⑭

وَأَنْ جَاهِدَكَ عَلَى أَنْ تُشْرِكَ لِي مَا كُنْتُ لَكَ بِهِ
عِلْمٌ فَلَا تُطْعِمُهُمَا وَصَاحِبُهُمَا فِي الدُّنْيَا مَعْرُوفًا
وَاتَّبِعْ سَبِيلَ مَنْ أَنَابَ إِلَيَّ ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ

فَأَنبِئْكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۱۵﴾

کرتے اوندی راہ سے شر جیڑھا میڈو جھکدے ول
میڈو تساں ولٹے ول میں تہاکوں ڈسیساں جو تساں
کم کریندے ء۔

يَبْنِيْ اِيْهَا اِنْ تَكُ مِنْهَا حَبَّةٌ مِّنْ خَرْدَلٍ فَتَكُنْ فِيْ
صَخْرَةٍ اَوْ فِي السَّمٰوٰتِ اَوْ فِي الْاَرْضِ يٰۤاَيُّهَا اللّٰهُ
اِنَّ اللّٰهَ لَطِيْفٌ خَبِيْرٌ ﴿۱۶﴾

۱۷۔ اے میڈے پتر بے شک جے راڑی دے ولٹے
دے برابر وی نیکی ہوئے تے او بھانویں پتر وچ یا
آسمانیں تے زمین وچ پئی ہوئے اللہ سیٹھ اوکوں
ظاہر کر ڈیسی۔ بے شک اللہ سیٹھ ہکی کنیں ہکی گال
کوں چاٹٹ والا تے خبر دار۔

يَبْنِيْ اَقِمِ الصَّلٰوةَ وَاْمُرْ بِالْعَمْرِ وَاَنْهَ عَنِ الْمُنْكَرِ
وَاصْبِرْ عَلٰى مَا اَصَابَكَ اِنَّ ذٰلِكَ مِنْ عَزْمِ الْاُمُوْرِ ﴿۱۷﴾

۱۸۔ اے میڈے پتر نماز پڑھ تے نیکی دا حکم ڈے
تے برائی کنیں روک تے جو تکلیف تیکوں آوے
اوندے اتے صبر کر بے شک اے وڈے ہمت
دا کم۔

وَلَا تُصَغِّرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَلَا تَنۡشِ فِي الْاَرْضِ مَرَحًا
اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخۡوِرٍ ﴿۱۸﴾

۱۹۔ تے لوکیں دے اگو گلہاں نہ پھلا تے زمین
وچ اکڑ کے نہ ٹر بے شک اللہ سیٹھ اکڑیجٹ
آلے کوں تے وڈائی کرن والے کوں پسند نہیں
کریندا۔

وَاقْصِدْ فِي مَشْيِكَ وَاغْضُضْ مِنْ صَوْتِكَ اِنْ
اَنْكَرَ الْاَصۡوَٰتَ لَصَوْتُ الْحَبِيْرِ ﴿۱۹﴾

۲۰۔ تے اپنی گور کوں نہ تیکھا کرتے نہ مٹاتے اپنے
آلا کوں جھکا رکھ بے شک ساریں کنیں گندا
آلا گڈا دا ہینگٹ۔

اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ سَخَّرَ لَكُم مَّا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي
الْاَرْضِ وَاَسَبَغَ عَلَيۡكُمْ رِجۡمَةً ظٰلِمَةً وَّ بَاطِلَةً وَّ
مِنَ النَّاسِ مَنۡ يُّجَادِلُ فِي اللّٰهِ بِغَيۡرِ عِلۡمٍ وَّلَا هُدٰى
وَلَا كِتٰبٍ مُّبِيۡنٍ ﴿۲۰﴾

۲۱۔ کیا تساں ڈٹھا نہیں بے شک اللہ سیٹھ
آسمانیں تے زمین دی ہر شے کوں تہاڑی قدرت
وچ لا ڈتے تے تہاڑے اتے ظاہر تے لکیاں
ہویاں نعمتاں پاٹی آئی کار دہا ڈتسی تے کجھ لوک
اللہ دے متعلق بغیر علم تے ہدایت تے
بغیر روشن کتاب دے بحث کریندن۔

وَاِذۡ اَقۡبَلَ لَهُمۡ رَاجِعُوۡا مَّا اَنۡزَلَ اللّٰهُ قَالُوۡا بَلۡ نَّشِيعُ

۲۲۔ تے جے انہیں کوں آکھیا وچے جو تساں اوندے

مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا ۚ أَوْ لَوْ كَانَ الشَّيْطَانُ
يَدْعُوهُمْ إِلَىٰ عَذَابِ الشَّعِيرِ ﴿٢١﴾

۱۔ اتے ٹرو جو اللہ سیس لہائے تے او آہن گال
اے ہے اساں او ندے اتے ٹرسوں جنیدے
اتے اساں پوڑاڑے کوں پاتے ۔ بھانویں
شیطان انہیں کوں روزخ دے عذاب دو
سببیدا پیا ہوئے ۔

وَمَنْ يُسَلِّمْ وَجْهَهُ إِلَى اللَّهِ وَهُوَ غَنِيٌّ فَقَدْ
اسْتَسَاكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ ۖ وَإِلَى اللَّهِ عَاقِبَةُ
الْأُمُورِ ﴿٢٢﴾

۲۳۔ تے جیرھا اپنی توجہ کوں اللہ دو پھیر
ڈیوے تے اونیک ہوئے تے اوں مضبوط
کٹرا پکڑیا ہو یا رے تے سارے کمیں دا انجام
اللہ دل ۔

وَمَنْ كَفَرَ فَلَا يَحْزُنكَ كُفْرُهُ ۚ إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ فَنُنَبِّئُهُمْ
بِمَا عَمِلُوا ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٢٣﴾

۲۴۔ تے کافرین دا الکار تیکوں مونجھانہ کرے انہیں
دا وٹن ساڈوے تے جو کھ اوکریدن اساں انہیں
کوں ڈس ڈیسوں بے شک اللہ سینے دی گالیں
کوں چائن والا ۔

نُتَبِّئُهُمْ ۖ وَلَئِلَّا ثَمَّرَ نَضَطَرُّهُمْ إِلَىٰ
عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿٢٤﴾

۲۵۔ اساں انہیں کوں تھوڑا جیباں فائدہ پچیسوں تے
دل اساں انہیں کوں سخت عذاب دو مجبور کر کے
گھن آوسوں ۔

وَلَيْنَ سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ
اللَّهُ ۚ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ ۚ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٥﴾

۲۶۔ تے جے توں انہیں کنیں پچیس جو آسمانیں تے
زمین کوں کیس پیدا کیتے تے او لازماً آکھسن جو
اللہ توں آکھ سب تعریفاں اللہ دیاٹن تے اصل
انہیں جو اکثر چاندے نہیں ۔

يَلَهُ مَا فِي السَّمُوتِ وَالْأَرْضِ ۚ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ
الْحَمِيدُ ﴿٢٦﴾

۲۷۔ جو آسمانیں تے زمین وح او اللہ دا رے بے
شک اللہ بے نیاز تے صفتیں والا ۔

وَلَوْ أَنَّ مَا فِي الْأَرْضِ مِنْ شَجَرَةٍ أَقْلَامٌ وَالْبَحْرُ
يَمْدُ مِنْ بَعْدِهِ سَبْعَةُ أَبْحُرٍ مَا نَفِدَتْ كَلِمَاتُ
اللَّهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٧﴾

۲۸۔ تے جے زمین وح جے تلاء وٹن اے سارے
قلمیں بن وچن تے سمندر مس ناں بھرتج ونجے
تے دل ایجو جہیں ست سمندر پے مس دے
ولا ڈتے وچن تے اللہ دیاں گالیں نہ کمسن

بے شک اللہ غالب تے سیانا ۶۔

۲۹۔ تہاڑا پیدا تھیون تے ول اٹھن محض ہک آدمی آلی کار بے شک اللہ ہوں سٹن والا تے ہوں ڈیکھن والا ۷۔

۳۰۔ کیا توں ڈہرا توہیں اللہ رات کون ڈہنہ وچ تے ڈہنہ کون رات وچ پلہندے تے سمجھ تے چندر کون خدمت وچ لاسی اے سب مقرر وقت تیں ٹردے پن تے بے شک اللہ جگہی طراں چاندے جو تہاں کرندے ۸۔

۳۱۔ اے ایں واسطے جو اللہ سیس سچا تے بے شک اوندے سوا جنیکوں سبڈیندن او کوڑ تے بے شک اللہ ہوں اچا تے ہوں وڈا ۹۔

۳۲۔ کیا تیں ڈٹھا نہیں جو بیڑیاں سمندر وچ چلین اللہ دی نعمت نال تاں جو او تہاں اپنے نشان ڈکھاوے بے شک ایندے وچ ہوں مہر کرن والے تے شکر کرن والے کیتے نشان

۳۳۔ تے جڈاں انہیں کون لہر پھانوس آلی کار لکا گھندی ۱۰ تے اللہ کون عبادت اوندے نال خاص کرندے ہوئیں۔ سبڈیندن تے جیلے او انہیں کون دسوں تے۔ چا گھندے تے کجھ انہیں دجو سدھی راہ تے ٹر پڈن تے ساڈی آیات دا انکار محض اوہے کریندن جیرے دغا باز تے ناشکرے ہن۔

۳۴۔ اے لو کو اپنے سبکین تے اول ڈہنہ کنیں ڈرو جڈاں پو پتر دے کم نہ اوسی تے نہ پتر پودے کم اوسی بے شک اللہ دا وعدہ سچا تے تہاں دینا دی

مَا خَلَقَكُمْ وَلَا يَعْثُبُكُمْ إِلَّا كَفَّيْسٌ وَاحِدَةٌ إِنْ أَلَّهَ سَيَبِغُ بَصِيرَتُهُ ⑩

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُوَلِّجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُوَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى وَأَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ⑪

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَيُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الْبَاطِلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ⑫

أَلَمْ تَرَ أَنَّ الْفُلْكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِنِعْمَتِ اللَّهِ لِيُرِيَكُمْ قِيَمَ آيَاتِهِ إِنْ فِي ذَٰلِكَ لَايِبٌ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ⑬

وَإِذَا غَشِيَهُمْ مَوْجٌ كَالظَّلِيلِ دَعَا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ فَبِهِم مَّقْتَصِدًا وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا كُلُّ خَتَّارٍ كَفُورٍ ⑭

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ وَاحْشُوا يَوْمًا لَا يَجْزِي وَالِدٌ عَنْ وَلَدِهِ وَلَا مَوْلُودٌ هُوَ جَارٍ عَنْ وَالِدِهِ شَيْئًا إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا

وَلَا يَغُورُ كُمْ بِاللهِ الْغُرُورُ ﴿۳۱﴾

زندگی اصلو دوکھا نہ ڈیوے تے نہ تھاکوں اللہ دے

بار سوچ دوکھے باز شیطان دوکھے وح سٹے ۔

۳۵۔ بے شک قیامت دا علم محض اللہ کنیں ہے

تے او منہ و سیندے تے او چاٹدے جو رح میں

وح تے بندے کول کوئی پتہ نہیں جو او

سبھائیں کیا کریسی تے نہ او چاٹدے جو کیرھی

زمین وح مری بے شک اللہ ہوں چاٹن والا

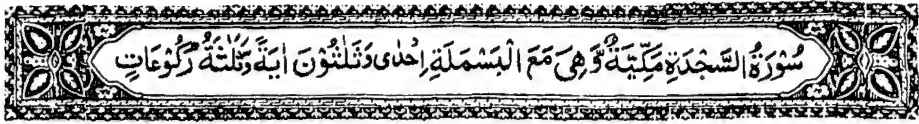
تے ہوں خبر رکھن والا ۔

إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَيُنَزِّلُ الْغَيْثَ وَيَعْلَمُ

مَا فِي الْأَرْحَامِ وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ مَّاذَا تَكْتُمُ عَدُوُّ

وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ بِأَيِّ أَرْضٍ تَمُوتُ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ

خَبِيرٌ ﴿۳۵﴾

سورة سجدة مکی بسم اللہ نال ایندیاں ۳۱ آیتاں تے ۳ رکوعن۔

- ۱۔ میں شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جو
بن سنگے ڈیوٹ والا تے ول ول رحم کرن والا۔
۲۔ میں اللہ پہوں جاٹداں۔
۳۔ اے کتاب رب العالمین خدا دلو لکھی
اینڈے قرح کوئی شک نہیں۔
۴۔ کیا او آہن این ایسکوں گھر گھرے اصل اے
کتاب تیرے رب دلو سچ تاں جو توں اوں
قوم کوں ڈرانویں جنیدو تیں کنیں پہلے کوئی ڈرادٹ
والا نہیں آیا۔ تاں جو او ہدایت پاوے۔
۵۔ اللہ او ہے جس آسمانیں تے زمین تے جو
انہیں دے وچکار سب کوں چھی فتنیں قرح پیدا
کیتس ول او حکومت دے تحت تہہہ گیا اوندے
سوا تھاڈا کوئی سنگتی تے سفارشی کار نہیں کیا تاں
نصیحت نوٹھ پکڑیدے۔
۶۔ او آسمان کنیں حکم اپنی تدبیر نال زمین تے قائم
کر لیس تے ول او حکم جیرھی تھاڈی گٹھری
ہزار سال وح اوندو چڑھن پئے ویسی۔
۷۔ اے خدا جیرھا ظاہر تے لکھی گالیں کوں
جاٹن والا تے غالب تے ول ول رحم کرن والا۔
۸۔ جس جیرھی شے پیدا کیتی اؤکوں ہوں چنگا بناس
تے انسان کوں سنی مٹی کنیں پیدا کیتس۔
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
الْقَدْ ②
تَنْزِيلَ الْكِتَابِ لَا رَيْبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ③
أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ بَلَى هُوَ الْحَقُّ مِنْ
رَبِّكَ لِتُنذِرَ قَوْمًا مَّا أَتَتْهُمْ مِنْ نَذِيرٍ
مِنْ قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ④
اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي
سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ مَا لَكُمْ مِنْ دُونِهِ
مِنْ دَلِيلٍ وَلَا تَفْهَمُونَ ⑤
يَذَرُ الْأَمْرَ إِلَى الْأَرْضِ ثُمَّ يَعُجُّ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ
كَانَ مِقْدَارُهُ أَلْفَ سَنَةٍ مِمَّا تَعُدُّونَ ⑥
ذَلِكَ عَلِيمُ الْغُيُوبِ وَالشَّهَادَةُ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ⑦
الَّذِي أَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ وَبَدَأَ خَلْقَ الْإِنْسَانِ
مِنْ طِينٍ ⑧

ثُمَّ جَعَلْ نَسْلَهُ مِنْ سُلَالَةٍ مِّنْ مَّاءٍ مَّهِينٍ ۙ

۹۔ دل اوندی نسل کوں ہک حقیر و ہندی شے (نطفہ) کنیں بنائس۔

ثُمَّ سَوَّاهُ وَنَفَخَ فِيْهِ مِنْ دُوْحِهِ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ
وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ ۚ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ۝۱۰

۱۰۔ دل اوکوں طاقاں بڑتے نس تے اوندے وچ اپنی روح پھوکی اس تے دل تھائی کیتے کن تے اکھیں تے دل بنائس تساں اصل و شکر نوہے کریندے۔

وَقَالُوا ۖ إِنَّا ضَالُّونَ فِي الْأَرْضِ ۚ إِنَّا نَبْتَغِيْكَ جَدِيْدًا
بَلْ هُمْ بِلِقَآئِ رَبِّهِمْ كَافِرُونَ ۝۱۱

۱۱۔ تے انہیں آکھئے جیلھے اساں زمین وچ رل و سیوں کیا اساں دل نوں سروں پیدا تھیسوں اصل او اپنے رب دے بلن دے انکاری اِن۔

قُلْ يَتُوبُ لَكُمْ مَلَكُ السَّمٰوٰتِ الَّذِیْ وُجِّلَ بِكُمْ ثُمَّ
إِلٰی رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ ۝۱۲

۱۲۔ توں آکھ تھاکوں او موت وافرشتہ مرسی جیرھا تھانڈے کیتے مقرر تے دل تساں اپنے رب دو ولانے و لیسو۔

وَلَوْ تَرَىٰٓ إِذِ الْمُرْسَلُونَ نَاكِسُوْا رُءُوسِهِمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ
رَبَّنَا أَبْصَرْنَا وَسَمِعْنَا فَارْجِعْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا إِنَّا
مُقِرُّونَ ۝۱۳

۱۳۔ تے جے توں دیکھیں جڈاں مجرم اپنے رب دے اگو سر نوئی کھڑے ہوسن (تے آکھسن) لے ساڈے رب اساں دیکھ گدھے تے سن گدھے ہن ساکوں ولا پٹھ اساں نیک کم کریسوں تے ساکوں یقین۔

وَلَوْ شِئْنَا لَآتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هُدًىٰ وَلٰكِنْ حَقَّ الْقَوْلُ
 مِنِّيْ لَا مُلْكَ لَكُمْ مِنَ الْغَنَةِ ۚ وَالنَّاسُ أَجْمَعُونَ ۝۱۴

۱۴۔ جے اساں چاہوں ہا تے ہر شخص کوں ہدایت دے دے دیوں ہا پر میڈی اے گال سہی جو میں جنیں تے انسانیں ساریں نال دوزخ کوں بھرے۔

فَذُوقُوا بِمَا نَسِيتُمْ لِقَآءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا ۖ إِنَّا نَسِينَاكُمْ
وَذُوقُوا عَذَابَ الْخُلْدِ ۖ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ۝۱۵

۱۵۔ تے ہن تساں عذاب چکھو کیوں جو تساں آج دے دینہ دی ملاقات بھل گئے ہا وے آج ساکوں وی تھانڈی کوئی پرواہ نہیں۔ تے تساں دیر تیں رہن والا عذاب چکھو انہیں کمیں دی وجہ نال جو تساں کریندے ہا وے۔

إِنَّمَا يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا الَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا بِهَا خَرُّوا سُجَّدًا
 وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ۝۱۶

۱۶۔ ساڈی آیات کوں محض او منیندن جیرہیں کوں جڈاں یاد دوا یاں ویندن او سجدے وچ ڈھکھ پوندن

تے اپنے رب دی تعریف نال اوندی پاکیزگی بیان
کریندن تے وڈائی نہیں کریندے۔

۱۷۔ انہیں دے پاسے بستریں کنیں پریں رہن (مسمد
نہیں) او اپنے رب کوں ڈرتے طع دے نال مہیندن
تے جو اساں انہیں کوں ڈرتے اونکوں خرچ کریندن۔

۱۸۔ کوئی نہیں جاندا کہ مومنین کیتے انہیں دے عملیں
دی وجہ نال کیرھیاں کیرھیاں شہیں اکھیں ٹھہریاں
کرٹی کیتے لکایاں ہوئیں۔

۱۹۔ کیا مومن اوہیں تھی سگدے جویں نافرمان اے
بکوجہیں نہیں تھی سگدے۔

۲۰۔ تے جیرے مومنین تے نیک کم کریندن انہیں
دے رہن کیتے باغ ہن انہیں دے عملیں دی وجہ
کنیں اے مہانی ۶۔

۲۱۔ تے جیرے نافرمانن انہیں دا لکائے دوزخ
جیلھے وی او اوندے وچ نکلن دا ارادہ کریں
اوندے وچ ولائے ویسن تے انہیں کوں آکھیا ویسی
تساں او بھا دا عذاب چکھو جنیدا تساں انکار کریندے
ہاوے۔

۲۲۔ تے اساں انہیں کوں وڈے عذاب کنیں
پہلے ہک چھوٹا عذاب وی ڈیسوں تاں جو او ول
آون۔

۲۳۔ اوں کنیں زیادہ ظالم کوں جنیکوں اللہ دی آیات
یاد ڈوایاں وچن تے ول او انہیں کنیں منہ پھیر گھنے
بے شک اساں مجرمیں کنیں بدلہ گھنسون۔

۲۴۔ تے اساں موسیٰ کوں وی کتاب ڈیاتی ہائی تے
توں اوندی ملاقات وچ کوئی شک نہ کرتے اساں

تَحْفَافِي جُنُوبَهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا
وَطَعْنًا ۚ وَمِنَازِلَهُمْ يُنْفِقُونَ ﴿۱۷﴾

فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ لَهُمْ مِنْ قُزُةٍ غَلِيظٍ جَزَاءٍ
بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۱۸﴾

أَلَمْ يَكُنْ كَانَ مُؤْمِنًا كَمَنَّ كَانَ فَاسْقًا لَا يَسْتَوُونَ ﴿۱۹﴾

أَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ جَنَّاتُ
الْأُولَىٰ نُزُلًا بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۲۰﴾

وَأَمَّا الَّذِينَ فَسَقُوا فَمَأْذِنُهُمُ النَّارُ كُلَّمَا أَرَادُوا أَنْ
يَخْرُجُوا مِنْهَا أُعِيدُوا فِيهَا وَقِيلَ لَهُمْ نُفِخْ فِي شَرَابِ
النَّارِ الَّتِي كُنتُمْ فِيهَا تَكِيدُونَ ﴿۲۱﴾

وَلَنُذِيقَنَّهُمْ مِنَ الْعَذَابِ الْأَدْنَىٰ دُونَ الْعَذَابِ
الْأَكْبَرِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿۲۲﴾

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ ثُمَّ أَعْرَضَ عَنْهَا
إِنَّا مِنَ الْمُنْجِرِينَ مُنْتَقِمُونَ ﴿۲۳﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَلَا تَكُنْ فِي مِرْيَةٍ مِنْ
لِقَائِهِ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِّبَنِي إِسْرَءِيلَ ﴿۲۴﴾

اونکوں نبی اسرائیل کیتے ہدایت ڈیون والا بنایا ہا۔

۲۵۔ تے اساں انہیں وچو امام بنائے ہن انہیں دے صبر دی وجہ کنیں او ساڈے حکم نال ہدایت ڈیندے ہن تے ساڈی آیات تے یقین کریندے ہن۔
۲۶۔ بے شک تیرا رب قیامت دے ڈینہ انہیں بگاڑیں وچ فیصلہ کر ڈیسی جنیں وچ او اختلاف کریندے ہن۔

۲۷۔ کیا ایں گال انہیں کوں ہدایت تیں ڈتی جو اساں انہیں کنیں پہلے کئے بلا وستیں کوں جنہیں دے رہن والے اپنے گھریں وچ ٹر دے پھر دے ہن ہلاک کیتے بے شک ایندے وچ نشان بن گیا او سندے نیں۔
۲۸۔ کیا انہیں ڈٹھانہیں جو اساں پانی کوں سنج تے بنجر زمین دو گھن ویندے ہن تے اوندے نال رڑھ کڑھیندے ہن جنیدے وچو او آپ تے انہیں دے جانور کھنڈن کیا او ڈب دے نہیں۔

۲۹۔ تے آبدن جے تساں سچے ء تے اے فتح کڈن اوسی۔

۳۰۔ توں اکھ فتح دے ڈینہ کافرین کوں انہیں دا ایمان کوئی فائدہ نہ ڈیسی تے نہ انہیں کوں وستی ڈتی ویسی۔

۳۱۔ توں انہیں کنیں منہ پھیر گھن تے انتظار کر بے شک او وی انتظار کریندے پین۔

وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ آيَةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا لِمَا صَبَرُوا
وَكَانُوا بِآيَاتِنَا يُوْقِنُونَ ﴿٢٥﴾

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَفْصِلُ بَيْنَهُم يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا
فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٢٦﴾

أَوَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمَا هَلَكَنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْقُرُونِ
يَسْتَوُونَ فِي مَسْكِهُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً أَقَلَّا
يَسْتَعِينُونَ ﴿٢٧﴾

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَسُوقُ الْمَاءَ إِلَى الْأَرْضِ الْجُرُزِ
فَنُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا تَأْكُلُ مِنْهُ أَنْعَامُهُمْ وَأَنْفُسُهُمْ
أَفَلَا يُبْصِرُونَ ﴿٢٨﴾

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْفَتْحُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٩﴾

قُلْ يَوْمَ الْفَتْحِ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِيْمَانُهُمْ
وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ ﴿٣٠﴾

فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَانْتَظِرْ إِنَّهُمْ مُنْتَظَرُونَ ﴿٣١﴾

سورة احزاب مدنی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۴۷ آیتاں تے ۹ رکوعن۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۱۔ میں شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جبرہا بن
منگے ڈیون والا تے دل ول رحم کرن والا ء۔

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللَّهَ وَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ
إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ②

۲۔ اے نبی اللہ دا تقویٰ اختیار کرتے کافرین تے
منافقیں دا اکھن نہ من بے شک اللہ ہوں جانن
والا تے سیانا ء۔

وَاتَّبِعْ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا
تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ③

۳۔ تے توں پیروی کر اوندی جو تیبے رب دو
تیبو وحی کیتی گئی ء بے شک اللہ ہوں جانے جو
تساں کریندے ء۔

وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ وَكِيلًا ④

۴۔ تے اللہ تے بھروسہ کرتے او کافی نگران۔

مَا جَعَلَ اللَّهُ لِرَجُلٍ مِنْ قَلْبَيْنِ فِيْ جُوفِهِ وَمَا جَعَلَ
أَزْوَاجَكُمْ أَلْفًا تُظَاهَرُونَ مِنْهُمْ أُمَمَةً وَكَمَّا جَعَلَ
أَدْعِيَاءَكُمْ أَبْنَاءَكُمْ ذَٰلِكُمْ قَوْلُكُمْ بِأَفْوَاهِكُمْ وَاللَّهُ
يَقُولُ الْحَقَّ وَهُوَ يَهْدِي السَّبِيلَ ⑤

۵۔ اللہ سیس کیس دے پیٹ وچ ڈو دل نہیں بنائے
تے نہ تہا ڈی زالیں کوں ما بنائیں جنہیں کوں تساں
کیس و یلھے ما آکھ ہندے ء تے نہ انہیں کوں اصلی
پتر بنائیں جنہیں کوں تساں کہیں کنیں منگ کے پنیے ء
اے ساریاں تہا ڈے منہ دیاں گالیں ہن تے اللہ
ہی سچ آہدے تے سدھے راہ دو ہدایت ڈیندے۔

أَدْعُوهُمْ لِأَبَائِهِمْ هُوَ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ فَإِنْ لَمْ
تَعْلَمُوا آبَاءَهُمْ فَإِخْوَانُكُمْ فِي الدِّينِ وَمَوَالِيكُمْ
وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ فِيمَا أَخْطَأْتُمْ بِهِ وَلَكِنْ مَا
تَعَمَّدَتْ قُلُوبُكُمْ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ⑥

۶۔ انہیں کوں انہیں دے پیو دا پتر سڈو اے اللہ
دے حضور زیادہ انصاف دی گال تے جے تہا کوں
انہیں دے پیو ما دا پتر نہ ہوے تے او دین وچ
تہا ڈے بھرائن تے دینی سبکتی ہن تے تہا ڈے اے
کوئی گناہ نہیں جو اس کنیں پہلے تساں غلطیاں کیتن تے
اصل گناہ او ہے جنیدے اے تے تہا ڈے دل یکے تھے
پئے ہون تے اللہ ہوں بخشن والا تے دل ول رحم

کرن والا ہے۔

۷۔ نبی اپنی جانیں کنیں زیادہ مومنیں دے کر لوہو دے تے
اوندیاں زالیں مومنیں دیاں میریں ان تے سکے
وی بعض کنیں بعض زیادہ کر لوہو ہن پے (غیریں) مومن تے
مہاجرین دی نسبت ۔ تاںساں دوستیں نال چنگا سلوک
کرد اے جائیز ۔ اے اللہ دی کتاب وچ لکھیا
ہوئے ۔

۸۔ تے جیلھے اساں نہیں کنیں پکا وعدہ گدھا
تے تیں کنیں تے نوح کنیں تے ابراہیم تے موسیٰ
تے عیسیٰ بن مریم کنیں دی تے اساں انہیں کنیں پکے
وعدے گدھے ہن ۔

۹۔ تاں جو اللہ سمجھیں کنیں اوندے سچ دے متعلق
چچھے تے کافرین کیتے اوں ڈکھ ڈیوٹ والا عذاب
تیار کیتا ہوئے ۔

۱۰۔ اے مومنو اللہ دی نعمت کوں یاد کرو جیرھی تہاڑے
اتے اوں کیتی جیلھے لشکر تہاڑے مقابلے وچ آ
گئے تے اساں انہیں تے اندھاری تے اینجھے
لشکر پٹھیں جنہیں کوں تہاڑے نہ ہاوے تے
اللہ سیس ڈہا پیا ہا جیرھے کم تہاڑے کرندے پئے
ہاوے ۔

۱۱۔ جیلھے لشکر تہاڑے اے تو وی آگئے تے جھکی نہیں
کنیں وی تے اکھیں پریشانی کنیں ڈنگیاں تھی گیاں
تے دل گچی تیں چمچ گئے ہن تے اللہ تے وی
تہاڑوں شک تھیوٹ پئے گئے ۔

۱۲۔ اوں دیلھے مومنیں کوں آزمایا گئے تے ہلاکے
رکھ ڈتا گئے ۔

الَّتِي أُولَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنْفُسِهِمْ وَأَسْرَدَ أَجَلَهُ
أَقْبَهُتُهُمْ وَأُولُوا الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ
فِي كِتَابِ اللَّهِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُهَاجِرِينَ إِلَّا أَنْ
تَفْعَلُوا إِلَىٰ أُولِيَ الْيَتَامَ مَعْرُوفًا كَانَ ذَلِكَ فِي الْكِتَابِ
مَسْطُورًا ⑦

وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ وَمِنْكَ وَهِنَ
تُؤْجِ وَإِبْرَاهِيمَ وَمُوسَىٰ وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ
وَأَخَذْنَا مِنْهُم مِّيثَاقًا عَلِيمًا ⑧

لَيَسْأَلَنَّ الصَّادِقِينَ عَنْ صِدْقِهِمْ وَأَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ
عَذَابًا أَلِيمًا ⑨

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ
جَاءَتْكُمْ جُنُودٌ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا وَجُنُودًا لَمْ
تَرَوْهَا وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا ⑩

إِذْ جَاءُوكُم مِّن فَوْقِكُمْ وَمِنْ أَسْفَلَ مِنكُمْ وَإِذْ
زَاغَتِ الْأَبْصَارُ وَبَلَغَتِ الْقُلُوبُ الْحَنَاجِرَ وَنَظَرُونَ
بِاللَّهِ الظُّنُونَا ⑪

هَذَا لِكِ ابْتِلَاءِ الْمُؤْمِنِينَ وَذَلِيلُوا لِرُؤَا لَا شَدِيدًا ⑫

۱۳۔ تے جیلے منافق تے جنس دے دیں وچ
بیماری ہائی آکھن لگ پئے جو ساڈے نال
اللہ تے اوندے رسول محض کوڑا وعدہ کیتا ہا۔
وَاذْ قَوْلُ السُّفُفُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ
مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ إِلَّا غُرُورًا ۝۱۳

۱۴۔ تے جیلے انہیں دجو کب ٹولے آکھے
جو اے مدینے آئیو تہاڑا کوئی ٹکا نہ نہیں تسن
دل و بخت انہیں دجو کچھ لوک نبی کنیں جازت منگن لگ پئے
تے آکھن لگ پئے جو ساڈے گھر کھتے
ہن او کھتے نہ ہن اے لوک محض اتھو کنیں بھجن
چاہندے ہن۔
وَاذْ قَالَتْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ يَا هَلْ يَنْتَرِبَ لَكُمْ
مَقَامٌ لَكُمْ فَارْجِعُوا وَيَسْتَأْذِنُ فَرِيقٌ مِنْهُمُ النَّبِيَّ يَقُولُونَ
إِنَّ بُيُوتَنَا عَوْرَةٌ وَمَا هِيَ بِعَوْرَةٍ إِن يُرِيدُونَ
إِلَافًا رَآءُ ۝۱۴

۱۵۔ جے دشمن دیاں فوجاں مدینے وچ چودھارو
پیمہ و بجن ہا تے دل انہیں کوں پھرٹ دا آکھیا
دبجے ہا تے او پھر و بجن ہا دل اتھاں محض تھوڑی
دیر رہ سگن ہا۔
وَلَوْ دَخَلَتْ عَلَيْهِمْ قَوْمٌ أَفْطَارُهَا ثُمَّ سَلَّوْا الْفِتْنَةَ
لَآتَوْهَا وَمَا تَلَبَّتْ بِهَا إِلَّا يَسِيرًا ۝۱۵

۱۶۔ حالت اے جو ایں کنیں پہلے انہیں اللہ تال
وعدہ کیتا ہا جو اتھو کنڈ نہ پھر لیسن تے اللہ تال
کیتا ہویا وعدہ ضرور بچھیا ویسی۔
۱۷۔ تے توں آکھ جو تہا کوں اتھو بھجن جے
بھج و بجن موت یا قتل کنیں بھجن کیتے کوئی فائدہ نہ ویسی
(اوں آوٹے) تے ایندے بعد تہا کوں کوئی
فائدہ نہ بچایا ویسی۔
وَلَقَدْ كَانُوا عَاهِدُوا اللَّهَ مِنْ قَبْلُ لَا يُؤَلُّونَ
الْأَدْبَارَ وَكَانَ عَهْدُ اللَّهِ مَسْئُولًا ۝۱۶

۱۸۔ توں آکھ تہا کوں کون بچا سگدے اللہ دے
مقابلے وچ جے او تہا کوں تکلیف بچا وٹن چاہے
یا تہاڑے اتے رحمت کرن چاہے تے اللہ دے
سوا تسن کوئی وی سبکتی تے امدادی نہ پیسو۔
قُلْ مَنْ ذَا الَّذِي يَنْصَرُّكُمْ مِنَ اللَّهِ إِنْ أَرَادَ بِكُمْ
سُوءًا أَوْ أَمَرَ بِكُمْ رَحْمَةً ۚ وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ
مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ۝۱۸

۱۹۔ تے اللہ بہوں چاٹدے انہیں کوں جیرے جہاد
کنیں بھنیدے ہن تے بھراوئیں کوں آہدے ہن ساڈو
قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الْمَعْرُوفِينَ مِنْكُمْ وَالْقَائِلِينَ لِإِخْوَانِهِمْ
هَلُمْ إِلَيْنَا وَلَا يَأْتُونَ الْبَاسَ إِلَّا قَلِيلًا ۝۱۹

آؤتے او آپ دی دشمن نال اصلو جنگ نہ کریندے
ہن۔

۲۰۔ تماڑے کیتے ہوں شو من تے توں آپیں کوں بیکہ جیلے خوف
یا ڈر اندے او تیرڈو ڈہدن تے انہیں دیاں
اکھیں پھر دیاں پیاں بوندن جیویں کیس تے موت
دی بے ہوشی ہوے تے جیلے ڈر دا وقت مک
ویندے تے دل انہیں دی زبان ترڑ ترڑ چلدی ۷
اونیکل کیتے شو من اے لوکن جیرے ایمان نیں گھن
آئے اللہ انہیں دے اعمال ونجا ڈتن تے اے کم
اللہ سٹیں کیتے ہوں سوکھا ۷۔

۲۱۔ اچن وی انہیں دا خیال جو لشکر نہ گئے ہوسن
تے جے اولشکر دل آون تے اے چاہوں ہا
جو اے کیس جنگل وچ رہندے پئے ہوں ہا
تے تماڑے متعلق پچھدے پئے ہوں ہا (جو
موئن یا نہج گیشن) جے تماڑے نال رہندے پئے
ہوں ہا تے دل وی اصلو تماڑے ولونہ لٹرن ہا۔

۲۲۔ بے شک تماڑے رسول (دی زندگی) وچ تماڑے
کیتے شاندار نموت ۷ اوندے کیتے جیرھا اللہ تے آخرت
دے ڈنہ دی امید رکھیندے تے اللہ کوں ہوں
یاد کریندے۔

۲۳۔ تے جیلے مومنین لشکر کوں ڈٹھے تے اکھے
نیں اے اوہو وعدہ جیرھا اللہ تے اوندے رسول
ساڈے نال کیتا ہا تے اللہ تے اوندے رسول بیح
اکھے ایں واقعہ انہیں کوں ایمان تے فرمانبرداری
دعہ ددھا ڈتے۔

۲۴۔ مومنین وچو کج لوکن جنیں اللہ نال کیتے ہوئے

أَشْحَةً عَلَيْكُمْ ۖ فَإِذَا جَاءَ الْخَوْفُ سَرَّاهُمْ
يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ تَدُورُ أَعْيُنُهُمْ كَالَّذِي يُغْتَبَا
عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ ۚ فَإِذَا ذُهِبَ الْخَوْفُ سَلَفُوكُمْ
بِالْإِسْنَةِ جِدَادٍ أَشْحَةً عَلَى الْخَيْرِ ۚ أُولَٰئِكَ لَمْ
يُؤْمِنُوا فَأَحْبَطَ اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ ۚ وَكَانَ ذَٰلِكَ عَلَى
اللَّهِ يَسِيرًا ۝

يَحْشَوْنَ الْاَحْزَابَ لَمْ يَدْهَبُوا ۚ وَإِنْ يَأْتِ
الْاَحْزَابَ يُوَدُّوْا لَوِ اَتَتْهُمْ بَادُوْنَ فِي
الْاَعْرَابِ يَسْأَلُوْنَ عَنِ اَنْبِيَائِكُمْ وَلَوْ
كَانُوا فِيْكُمْ مَا قَتَلُوْا اِلَّا قَلِيْلًا ۝

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ
يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيْرًا ۝

وَلَمَّا رَأَى الْمُؤْمِنُوْنَ الْاَحْزَابَ قَالُوْا هَٰذَا مَا وَعَدَنَا
اللَّهُ وَرَسُولُهُ ۚ وَصَدَقَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ ۚ وَمَا زَادَهُمْ
اِلَّا اِيْمَانًا وَتَسْلِيْمًا ۝

مِنَ الْمُؤْمِنِيْنَ رِجَالٌ صَدَقُوْا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ

فَبِهِمْ مَن قَضَىٰ غَنَابَهُ وَمِنْهُمْ مَن يَنْتَظِرُ ۖ وَمَا
بَدَّلُوا بَدِيلًا ۝۳۳

وعدے کوں پیچ کر ڈکھائے کجھ ہن جنہیں اپنی نیت
کوں پورا کر ڈتے تے کجھ انتظار کریندے پین
تے اپنے ارادیں کوں ذرا وی نہیں بدلیا۔

لَيَجْزِيَ اللَّهُ الصَّادِقِينَ بِصِدْقِهِمْ وَيُعَذِّبُ الْمُنَافِقِينَ
إِنْ شَاءَ ۖ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا
رَّحِيمًا ۝۳۴

۳۵۔ تاں جو اللہ سچے لوکیں کوں انہیں دے سچ
دا بدلہ ڈلوے تے منافقین کوں جے چاہے تے
عذاب ڈلوے یا انہیں تے رحمت کرے بے شک
اللہ ہوں بخشن والا تے دل دل رحم کرن والا۔

وَرَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِعَظِيمِهِمْ لَمْ يَنَالُوا خَيْرًا
وَكَفَىٰ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ الْقِتَالَ ۚ وَكَانَ اللَّهُ قَوِيًّا
عَزِيزًا ۝۳۵

۳۶۔ اللہ سیس کافرین کوں انہیں دی کا وڑ سمیت
دلا پٹھے انہیں کوں لکھ نہیں لبھا تے مومنین دلو جنگ
کیتے اللہ کافی ہے تے اللہ سیس طاقت والا تے
غالب۔

وَأَنزَلَ الَّذِينَ ظَاهَرُوا لَهُمْ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ
صِيَاهِمُ وَمَقَدَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرَّعْبَ ۚ فَرِيقًا
تَقْتُلُونَ وَتَأْسِرُونَ فَرِيقًا ۝۳۶

۳۷۔ تے اللہ سیس یہودیں کوں جنہیں کافرین دی
مدد کیتی ہائی انہیں دے قلعیں کین لہا ڈتا تے انہیں
دے دیں وچ رعب سٹ ڈتا ہک ٹوے کوں
تساں قتل کریندے ہا دے تے ہک ٹوے کوں قیدی
بٹنیدے ہا دے۔

وَأَوْرَثَكُم أَرْضَهُمْ وَبَنَاتَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ وَأَرْصًا
لَّمْ تَطْلُوهَا ۚ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا ۝۳۷

۳۸۔ تے اللہ سیس تماکوں انہیں دی زمین تے
گھریں تے مال دا وارث بنا ڈتے اوں زمین دا
وی جیندے اتے تساں قدم وی نہیں رکھا تے
بے شک اللہ سیس ہر شے تے قادر۔

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِّأَزْوَاجِكَ إِن كُنْتُمْ تُرِيدُونَ الْحَيَاةَ
الدُّنْيَا وَرَبِّتْنَهَا فَعَلَّيْنِ أَمْتِعْكُنَّ وَأَسْرِحْكُنَّ
سَرَاحًا جَمِيلًا ۝۳۸

۳۹۔ لے نبی توں اپنی زالیں کوں آکھ جے تساں
دنیاوی زندگی تے اوندا سوکھ چاہندیاں ہوے
تے آو میں تماکوں دنیا دا کجھ مال ڈینداں تے
تماکوں نیک طریقے نال رخصت کرینداں۔

وَإِنْ كُنْتُمْ تُرِيدُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالْآخِرَةَ
فَإِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْمُحْسِنِينَ مِثْرًا عَظِيمًا ۝۳۹

۴۰۔ تے جے تساں اللہ تے اوندے رسول تے آخرت
دے گھر کوں چاہندیاں ہوے تے بے شک اللہ

سیس نیکی کرٹن والیں کیتے تہاڑے وچو ڈڑا اُجرتے
بدلہ تیار کیتا ہوئے۔

۳۱۔ اے نبی دیاں زالیں جیرھی تہاڑے وچو کھلی
بے حیائی کر لسی اوندے عذاب تے سزا کوں ڈوڑا
کر ڈتا ویسی تے اے گال اللہ کیتے ہوں سوکھی۔

۳۲۔ تے جیرھی ترمیت تہاڑے وچو اللہ تے رسول
دی فرمانبرداری کر لسی تے چنگے کم کر لسی اونکوں
اساں ڈوڑا بدلہ ڈیوں تے اساں انہیں واسطے
چنگا رزق تیار کیتا ہوئے۔

۳۳۔ اے نبی دیاں زالیں تساں بی ترمیتیں آلی
کار نوے جے تساں تقویٰ اختیار کرو تساں خربے
نال چپ چپ کے گال نہ کیتی کرو ناں تاں جنید
دل وچ بیماری و او بُرا ارادہ رکھ گھنسی تے نیک
گال کیتی کرو۔

۳۴۔ تے اپنے گھریں وچ بیٹیاں رہتے پرائے
زمانے دی جوہلت آلی کار اپنے سوئچپ کوں
ظاہر نہ کرو تے نماز ٹھما کے پڑھو تے زکا ڈیو
تے اللہ تے اوندے رسول دا آکھٹ منو۔ اے
اہل بیت اللہ سیں تساں کنیں ہر گند کوں پریں
کرٹ چاندے تے تہا کوں ہوں پاک کرٹ چاہیو
۳۵۔ تساں گھریں وچ اللہ دی آیتاں تے سنب
دیاں گالیں جیرھیاں پڑھیاں دیندن انہیں کوں
یاد کرو بے شک اللہ سیں ہوں مہربان تے
باخبر۔

۳۶۔ بے شک مسلمان مرد تے مسلمان ترمیتیں تے
مومن مرد تے مومن ترمیتیں تے فرمانبردار مرد تے

نِسَاءَ النَّبِيِّ مَن يَأْتِ مِنْكُنَّ بِفَاحِشَةٍ مُّبِينَةٍ
يُضَعَفْ لَهَا الْعَذَابُ ضِعْفَيْنِ ۖ وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى
اللَّهِ يَسِيرًا ۝

وَمَن يَقْنُتْ مِنْكُنَّ لِلَّهِ وَرَسُولِهِ وَتَعْمَلْ صَالِحًا
تُوْثِقْ لَهَا أَجْرَهَا مَزِيدًا ۖ وَاعْتَدْنَا لَهَا رِزْقًا كَرِيمًا ۝

نِسَاءَ النَّبِيِّ لَسْتُنَّ كَأَحَدٍ مِنَ النِّسَاءِ إِنِ اتَّقَيْتُنَّ
فَلَا تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ فَيَطْمَعَ الَّذِي فِي قَلْبِهِ مَرَضٌ
ذَلِكُنَّ قَوْلًا مَّعْرُوفًا ۝

وَقَرْنَ فِي بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ
الْأُولَىٰ وَأَقِمْنَ الصَّلَاةَ وَآتِينَ الزَّكَاةَ وَأَطِعْنَ
اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِنَّا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ
الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا ۝

وَاذْكُرْنَ مَا يُتْلَىٰ فِي بُيُوتِكُنَّ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ وَالْحِكْمَةِ
إِنَّ اللَّهَ كَانَ لَطِيفًا خَبِيرًا ۝

إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ
وَالْقَنَاتِ وَالْقَنَاتِ وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ وَ

الصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَاشِعِينَ وَالْخَاشِعَاتِ
وَالْمُتَصَدِّقِينَ وَالْمُتَصَدِّقَاتِ وَالصَّالِّينَ وَالصَّالِّاتِ
وَالْحَافِظِينَ فُرُوجَهُمْ وَالْحَافِظَاتِ وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ
كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا
عَظِيمًا ﴿۳۷﴾

فرمانبردار تربیتیں تے سچے مرد تے سچیاں تربیتیں
تے صبر کرن والے مرد تے صبر کرن والیاں تربیتیں
تے جھک نوالی کرن والے مرد تے تربیتیں تے صدقہ
ڈیون والے مرد تے تربیتیں تے روزہ رکھن والے
مرد تے تربیتیں تے اپنی شرمگاہیں دی حفاظت کرن
والے مرد تے تربیتیں اللہ سیس کون ہوں یاد کرن
والے مرد تے تربیتیں انہیں ساریں کیتے اللہ سیس بخشش
تے وڈا اجر تیار کیتا ہوئے۔

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُمْؤِنَةٍ إِذَا قَضَىٰ اللَّهُ وَرَسُولُهُ
أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ وَمَنْ يَبْغِ
اللَّهُ وَرَسُولُهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُّبِينًا ﴿۳۸﴾

۳۷۔ تے جیلے اللہ تے اوندے رسول کوئی فیصلہ کر ڈیون اہل معاملے وچ
کیں مومن مرد تے مومن تربیت کون اختیار نہیں رہندا۔ جو اپنی مرضی کن
تے چرھا اللہ تے اوندے رسول دی نافرمانی کر لےسی اوکھلا کھلا گمراہ
۳۸۔ تے جیلے توں اونکوں جیندے اتے اللہ سیس انعام
کیتے تے تیں دی انعام کیتے آہدا پیا ہا نویں جو توں اپنی نال
کوں اپنے کو لہو رکھ تے اللہ کنیں ڈرتے اپنے دل وچ او
لگسندا پیا ہا نویں جنیکوں اللہ ظاہر کرن والا ہا تے لوک کنیں
ڈردا ہا نویں تے اللہ زیادہ حق رکھندے جو توں اوں کنیں
ڈریں تے جیلے زید اوندے بارے خواہش پوری کیتی اساں
اوندی شادی تیدے نال کر ڈتی تاں جو اپنے مانگوں نہیں
دی زلیں نال نکاح کر ڈیوچ کوئی حرج یا تنگی نہ ہوئے مونس
کوں جیلے او انہیں کوں طلاق ڈے ڈیون تے اللہ داخلہ
تھی کے رہندے۔

وَإِذْ تَقُولُ لِلَّذِي أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَأَنْعَمْتَ عَلَيْهِ
أَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ وَاتَّقِ اللَّهَ وَتُخْفِي فِي نَفْسِكَ
مَا اللَّهُ بِمُبْدِيهِ وَتَخْشَى النَّاسَ وَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ
تَخْشَاهُ فَلَمَّا قَضَىٰ زَيْدٌ مِنْهَا وَطَرًا زَوَّجْنَاكَهَا لِكَيْ
لَا يَكُونَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ حَرَجٌ فِي أَزْوَاجِ أَدْعِيَائِهِمْ
إِذَا قَضَوْا مِنْهُنَّ وَطَرًا وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا ﴿۳۹﴾

۳۹۔ جیرھی گال اللہ فرض کر ڈیوے اہل نیک تے کوئی الزام
نہیں پہلے لوکس وچ دی اللہ دی ایسا سنت
ہائی تے اللہ دا حکم تھی کے رہن والا۔

مَا كَانَ عَلَى النَّبِيِّ مِنْ حَرَجٍ فِيمَا فَرَضَ اللَّهُ لَهُ سُنَّةَ
اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ قَدَرًا
مُقَدُّورًا ﴿۴۰﴾

۴۰۔ تے جیرھے لوک اللہ دے سنہیے کوں پچنیدن
تے ہوں کنیں ڈردن تے پیا کیں کنیں نہیں ڈردے

إِلَّا الَّذِينَ يَبْلُغُونَ رِسَالَاتِ اللَّهِ وَيَخْشَوْنَهُ وَلَا يَخْشَوْنَ
أَحَدًا إِلَّا اللَّهَ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ حَسِيبًا ﴿۴۱﴾

تے اللہ حساب گھنٹن کیتے کافی ۶۔

۳۱۔ حضرت محمد صلی اللہ علیہ وسلم تساں مردیں وچو کیس
دا بیو کا ۷ نیئں تے سپی گال اے ہے جو
او اللہ دارسول تے نیئیں دی مہر (سایں کنیں افضل نبی ۷
تے اللہ ہر شئے کوں چاٹن والا ۷۔

۳۲۔ اے مومنو اللہ کوں پہوں یاد کرو۔

۳۳۔ تے فجر شام اوندی پاکیزگی بیان کرو۔

۳۴۔ او ہور ۷ تے اوندے فرشتے تہا جے اتے
رحماں پھنیدن تاں جو تماکوں اندھاریں کنیں روشنی
دو گھن آوے تے اومنین تے ول ول رحم کرن والا ۷
۳۵۔ تے حیرے بڑیہ او ملسن انہیں دا تحفہ سلامتی
ہوسی تے انہیں کیتے اوں عزت والا اجر تیار
کیتا ہوئے۔

۳۶۔ اے نبی بے شک اساں تیکوں نگران تے
خوش خبری بڑیوں والا تے بڑا وٹ والا بنا کے پٹھے۔
۳۷۔ تے اللہ دو اوندے حکم نال سڈن والا تے روشن
سمجھ بنائے۔

۳۸۔ تے توں مومنین کوں خوش خبری بڑے جو
بے شک اللہ کنیں انہیں کیتے وڈا فضل۔

۳۹۔ تے کافرین تے منافقین دا آکھن نہ من تے
انہیں دی تکلیف ڈیون کوں چھوڑ بڑے تے اللہ تے
بھروسہ کرتے اللہ کافی کار ساز۔

۵۰۔ اے مومنو جیلھے تساں مومن تربیتیں نال
شادی کرو ول انہیں کوں محبت کنیں پہلے طلاق
بڑے بڑیو تے ول تماکوں انہیں کنیں عدت دا
مطالبہ کرن دا کوئی حق نہیں انہیں کوں دنیا دی

مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِّنْ رِّجَالِكُمْ وَلَكِن رَّسُولَ
اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿۳۱﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا ﴿۳۲﴾
وَسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿۳۳﴾

هُوَ الَّذِي يُصَلِّيْ عَلَيْكُمْ وَمَلَائِكَتُهُ لِيُخْرِجَكُم مِّنَ
الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا ﴿۳۴﴾

نَجِيَّتُهُمْ يَوْمَ يَلْقَوْنَهُ سَلَامٌ وَأَعَدَّ لَهُمْ أَجْرًا
كَرِيمًا ﴿۳۵﴾

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَهِيدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿۳۶﴾

وَدَاعِيًا إِلَى اللَّهِ بِإِذْنِهِ وَسِرَاجًا مُّنِيرًا ﴿۳۷﴾

وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ بِأَن لَّهُمْ مِّنَ اللَّهِ فَضْلًا كَثِيرًا ﴿۳۸﴾

وَلَا تُطِيعِ الْكُفْرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ وَدَعْ أَذُنَهُمْ وَتَوَكَّلْ
عَلَى اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿۳۹﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نَكَحْتُمُ الْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ طَلَقْتُمُوهُنَّ
مِّن قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُنَّ فَمَا لَكُمْ عَلَيْهِنَّ مِنْ عَدَّةٍ
تَعْتَدُونَهَا فَمَعَهُنَّ وَسِرَّهِنَّ سَرَاحًا جَمِيلًا ﴿۵۰﴾

فائدہ پچاؤ تے چنگی طراں انہیں کوں رخصت کر ڈیو۔

۵۱۔ اے نبی بے شک اساں تیبے کیتے تیبیاں زالیں جنیکوں تیں حق مہر ڈے ڈتے حلال کیتن تے جنگ ورج جیریاں تریمتیں تے تیبڑا سجا ہتھ مالک تھیوے اودی حلالن تے ایویں تیبے چاچے دیاں دھیریں تے تیبڑی بوا دیاں دھیریں تے مامے دیاں دھیریں تے تیبڑے ماسیں دیاں دھیریں جنہیں تیبڑے نال ہجرت کیتی تے مومن تریمت جیرمی اچے آپ کوں نبی کیتے بخش ڈیوے جے نبی اوندے نال شادی کرن چاہے تے حلال اے خالص تیبے واسطے حکم مومنین کیتے نہیں تے اساں جائدے ہیں انہیں دے زالیں تے لونڈیں دے متعلق جو اساں فرض کیتے تاں جو تیبڑے اتے کوئی تنگی نہ آوے تے اللہ ہوں بخش والا تے ول دل رحم کرن والا۔

۵۲۔ انہیں وچو جنیکوں انج کر ڈے تے جنیکوں چاہیں پناہ ڈے تے جنیکوں تیں انج کیتے اونکوں اچے کولہو رکھنا چاہیں تے تیبڑے اتے کوئی گناہ نہیں اے زیادہ قریب جو انہیں دیاں اکھیں ٹھڈیاں تھیون تے اومو جھیاں نہ تھیون تے جو توں انہیں کوں ڈیویں اوندے اتے ساریاں راضی تھی وچن تے جو تہا ڈے دیں ورج اللہ اونکوں جائدے تے اللہ ہوں جائن والا تے سمجھ والا۔

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَعْلَلْنَا لَكَ أَزْوَاجَكَ الَّتِي أَتَيْتَ أَجُورَهُنَّ وَمَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ مِمَّا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَيْكَ وَبَنَاتِ عَمَتِكَ وَبَنَاتِ خَالَكَ وَبَنَاتِ خَلَتِكَ الَّتِي هَاجَرْنَ مَعَكَ وَامْرَأَةً مُّؤْمِنَةً إِنْ وَهَبْتَ نَفْسَهَا لِلنَّبِيِّ إِنْ أَرَادَ النَّبِيُّ أَنْ يَسْتَنْكِحَهَا خَالِصَةً لَّكَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ قَدْ عَلِمْنَا مَا فَرَضْنَا عَلَيْهِمْ فِي أَزْوَاجِهِمْ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ لِيُكَفَلَ يُكُونَ عَلَيْكَ حَرَجٌ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ⑤

يُرْجَى مَنْ تَشَاءُ مِنْهُمْ وَفَوِي إِلَيْكَ مَنْ تَشَاءُ وَمَنْ ابْتَغَيْتَ وَمَنْ عَزَلْتَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكَ ذَلِكَ أَدْنَى أَنْ تَقْرَءَ عَلَيْهِمْ وَلَا يَحْزَنَ وَيَرْضَيْنَ بِمَا آتَيْنَهُنَّ كُلُّهُنَّ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي قُلُوبِكُمْ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَلِيمًا ⑥

لَا يَحِلُّ لَكَ الْيَسَاءُ مِنْ بَعْدُ وَلَا أَنْ تَبَدَّلَ بِهِنَّ مِنْ أَزْوَاجٍ وَلَوْ أَعْجَبَكَ حُسْنُهُنَّ إِلَّا مَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ رَقِيبًا ۝

۵۳۔ تے ایندے بعد تہڈے کیتے پیاں تریمتیں حلال کاہ نیس جو توں بیاں بدلس چا بھانویں تیکوں انہیں دا سوٹھپ جے تلا چنگا بلکے سوائے اوندے جندے اتے تہڈا سجا تہہ مالک ہوئے تے اللہ سیس ہر شے تے نگران۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتَ النَّبِيِّ إِلَّا أَنْ يُؤْذَنَ لَكُمْ إِلَى طَعَامٍ غَيْرِ نَبِذٍ مِنْهُ وَلَكِنْ إِذَا دُعِيتُمْ فَادْخُلُوا فَإِذَا طَعِمْتُمْ فَانْتَشِرُوا وَلَا مُسْتَأْنِسِينَ لِحَدِيثٍ إِنَّ ذَلِكُمْ كَانَ يُؤْذِي النَّبِيَّ فَيَسْتَحْيِي مِنْكُمْ وَاللَّهُ لَا يَسْتَحْيِي مِنَ الْحَقِّ وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا فَسْأَلُوهُنَّ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ ذَلِكُمْ أَطْهَرُ لِقَوْلِكُمْ دُفُوعُهُنَّ وَمَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُؤْذُوا رَسُولَ اللَّهِ وَلَا أَنْ تُنْكِحُوا أَزْوَاجَهُ مِنْ بَعْدِهِ أَبَدًا إِنَّ ذَلِكُمْ كَانَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمًا ۝

۵۴۔ اے مومنو تساں نبی دے گھریں وچ نہ پیہو سوائے ایندے جو تہاکوں کھاوٹ کیتے سڈیا ونچے اوندے پکٹ دا انتظار نہ کرو تے جیلے تہاکوں سڈیا ونچے تے دل ونجو تے جیلے کھا گھنوکھنڈ ونجو تے گالیں کیتے شوق وچ نہ پیٹے یہاں بے شک اے گال تہاڈے نبی کوں تکلیف ڈیندی تے او شرم کریندے تے اللہ سیس سچی گال کنیں نہیں رکھ تے جیلے تساں انہیں (جی دی نابیں) کنیں کوئی شے منگو تے پردے دے پھو منگو اے تہاڈے تے اوندے دیس کیتے ہوں چنگا اللہ دے نکل کوں تکلیف ڈیوٹ چنگا نیس تے تساں اوندے زالیں نال اوندے بعد کڈا ہوں وی شادی نہ کرو بے شک اے گال اللہ دے فیصلے دے مطابق

ہوں وڈی ۵

۵۵۔ تساں کوئی گال ظاہر کرو یا لکاؤ بے شک اللہ ہر شے کوں چاندے۔

إِنْ تَبَدَّلَ شَيْءٌ أَوْ نُفِخَ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ۝

۵۶۔ انہیں دی زالیں تے کوئی گناہ نہیں جو او اپنے پیو تے اپنے پتریں تے اپنے بھرانویں تے اپنے بھرانویں دے پتریں تے اپنے تریمتیں دے اپنے لوٹنیں دے سائے آون تے اللہ کنیں ڈرن بے شک اللہ سیس ہر

لَا جُنَاحَ عَلَيْهِنَّ فِي آبَائِهِنَّ وَلَا أَبْنَائِهِنَّ وَلَا إِخْوَانِهِنَّ وَلَا بَنَاتِ أَخَوَاتِهِنَّ وَلَا نِسَائِهِنَّ وَلَا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ وَالتَّقِينِ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا ۝

شے تے نگران۔

۵۷۔ بے شک اللہ تے اوندے فرشتے نبی کریم تے درود پھیندن اے مومنو تاں اوندے اتے درود پٹھو تے اوندے کیتے سلامتی دی دعائے گدے

رہو

۵۸۔ بے شک جیرے اللہ تے اوندے رسول کوں تکلیف ڈیندن اللہ نے دنیا تے آخرت وچ انہیں تے لغت کیتی تے انہیں کیتے ذلیل کرن والا عذاب تیار کیتا ہوئے۔

۵۹۔ تے جیرے مومن دیتے مومن ترمیتیں کوں بے قصور تکلیف ڈیندن انہیں مہمان تے کھلے گناہ دا بار چا گدے۔

۶۰۔ اے نبی توں اپنے زالیں تے دھیریں تے مومنین دی زالیں کوں آکھ او اپنی چادریں کوں اپنے سینیں تک گھن آیا کرن انہیں دا ایندے نال پتہ بگ ویسی تے انہیں کوں تکلیف نہ ڈتی ویسی تے اللہ بہوں بخشش والا تے دل دل رحم کرن والا۔

۶۱۔ جے منافق باز نہ آئے تے اودی جنیں دے دیں وچ بیماری دے تے مدینے وچ کوڑیاں گالیں پھیلیندن تے اسان تیکوں انہیں دے مقابلے تے کھرا کر ڈیسوں تے دل او کڈا ہن تیرے ہمسائے نہ ہن سبکسن۔

۶۲۔ انہیں تے لغت جتھاں او لبھن تے پکڑیئے وچن تے قتل کر دتے وچن۔

۶۳۔ اس کنیں پہلے لوکیں کیتے دی ایجا سنت

إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا ۝

إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُّهِينًا ۝

وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بَغْيًا ظَالِمًا كَتَبْنَا لَهُمْ فِي الدِّينِ الْفُسْقُوقَ أَكْثَرًا ۝

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِّأَزْوَاجِكَ وَبَنَاتِكَ وَالْمُؤْمِنِينَ يُذْنِبْنَ عَلَيْهِنَ مِنْ جَلَاءِ بَيْنَهُنَّ ذَلِكَ أَذْنَى أَنْ يَعْرِفْنَ قُلُوبَ الْيُذُنِّ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ۝

لَنْ يَنْتَهِيَ الظَّالِمُونَ فِي الدِّينِ فِي قُلُوبِهِمْ قَرَضٌ وَالسُّرُجُونَ فِي الْمَدِينَةِ لَنُغَرِّبَنَّكَ يَهُدَى لَكَ الْبُكَارُ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ۝

مَنْ أَتَى الْمَدِينَةَ

مَلْعُونِينَ أَيْنَمَا ثَقِفُوا أَخِذُوا وَقْتِكُمُوسًا ۝

سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ

اللّٰهُ تَبَدَّلًا ۝۳۷

ہائی تے توں اللہ دی سنت کوں اصلو بدلیا
ہویا نہ پیسیں۔

يَسْأَلُكَ النَّاسُ عَنِ السَّاعَةِ قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ
اللّٰهِ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ تَكُونُ قَرِيبًا ۝۳۸

۴۳۔ لوک تیں کنیں قیامت دے متعلق پچھن
توں آکھ اوندا علم محض اللہ کنیں ہے تیکوں کیا
پتہ جو اے گھڑی کولہو ہووے۔

إِنَّ اللَّهَ لَعَنَ الْكُفْرَيْنَ وَعَدَّ لَهُمْ سَعِيرًا ۝۳۹

۴۵۔ بے شک اللہ سیس کافرین تے لعنت
کیتی ۷ تے انہیں کیتے دوزخ تیار کیتی اس۔
۴۶۔ او اوندے وجہ بہوں دیرتیں رہسن انہیں دا
دا نہ کوئی سنگتی ہوسی تے نہ امدادی۔

خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا لَا يَجِدُونَ فِيهَا وَلًا وَلَا نَصِيرًا ۝۴۰

۴۷۔ جڈاں انہیں دے وڈیریں کوں بھاتے
اُتیر پڑوسی تے او آکھن ہائے افسوس اسان
اللہ تے اوندے رسول دی فرمانبرداری کیتی ہووے
ہا۔

يَوْمَ تَقْلُبُ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ يَقُولُونَ يَلَيْسَتْ نَا
أَطَعْنَا اللَّهَ وَأَطَعْنَا الرَّسُولَ ۝۴۱

۴۸۔ تے او آکھن اے ساڈے رب
اسات اپنے سرداریں تے وڈیریں دا آکھن
منیا ہاتے انہیں ساکوں سدھی راہ کنیں گمراہ
کر ڈتے۔

وَقَالُوا رَبَّنَا إِنَّا أَطَعْنَا سَادَتَنَا وَكِبَرَاءَنَا فَأَصَلَّوْنَا
السَّبِيلَ ۝۴۲

۴۹۔ اے ساڈے رب انہیں کوں ڈوڑا
عذاب ڈے تے انہیں تے وڈی لعنت کر۔
۵۰۔ اے مومنو انہیں لوکیں آلی کار نہ تھیو
جنہیں حضرت موسیٰ کوں ڈکھ ڈتا تے اللہ سیس
اونکوں انہیں دی گالیس کنیں بری کر ڈتا
تے او اللہ دے نزدیک وڈی شان والا ہا۔
۵۱۔ اے مومنو اللہ کنیں ڈرو تے ہمیشہ سدھی
گال کیتی کرو۔

رَبَّنَا إِنَّهُمْ ضَعُفَيْنِ مِنَ الْعَذَابِ وَالْعَنْتِمْ لَعْنًا
كَبِيرًا ۝۴۳

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا كَالَّذِينَ أَذَوْا مُوسَى
فَبَرَّاهُ اللَّهُ مِمَّا قَالُوا وَكَانَ عِنْدَ اللَّهِ وَجِيهًا ۝۴۴

۵۲۔ او تمہاڈے اعمال کوں درست کر لیتی تے

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا ۝۴۵

يُصْلِحْ لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَمَنْ

يُطِيعُ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا ﴿۳۳﴾

إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَ
الْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا
الْإِنْسَانُ إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا ﴿۳۴﴾

لِيُعَذِّبَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ
وَالْمُشْرِكَاتِ وَيَتُوبَ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ
وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿۳۵﴾

۳۴

تھا بڑے گناہ بخشیسی تے جی رہا اللہ تے اوندے
رسول دا آکھن منیسی تے او وڈی کامیابی پیسی۔
۳۳۔ بے شک اساں اے امانت آسمانیں
تے زمین کوں تے پہاڑیں کوں ڈتی انہیں
اینکوں چا وٹ کنیں انکار کر ڈتا تے اوں کنیں
ڈر گئے تے انسان اونکوں چا گدھا بے شک
او پہوں ظلم کرن والا تے انجام کنیں بے پردہ۔
۳۴۔ تاں جو اللہ منافقیں تے منافق ترمیمیں کوں
مشک مردیں تے مشرک ترمیمیں کوں عذاب
ڈیوے تے اللہ مومنین تے مومن ترمیمیں
تے رحمت کرے تے اللہ سیس پہوں بخشش
والا تے دل دل رحم کرن والا۔

سُورَةُ سَبَا مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مِمَّ الْبَسْمَلَةِ خَمْسٌ وَخَمْسُونَ آيَةً وَسِتَّةٌ رُّكُوعَاتٍ

سورة سبا مکی ۷۷ آیتوں پر مشتمل ہے۔

- ۱۔ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں تال جیرھا بن منگئے
ڈیوٹ والا تے دل دل رحم کرن والا۔
- ۲۔ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
۲۔ ساریاں صفقاں اللہ واسطے ہن جنیدے کیتے
ہے او سب کچھ جو آسمانیں تے زمین وچ ہے
تے پھیلے وچ دی حمد ہوندی ہوئی تے او سیانائے باخبر
۳۔ جَوَزَمِينَ وَبِحَمْدِهِ تَعْبُدُونَ مَا تَدْعُونَ
۳۔ جو زمین وچ و بندے تے جو اوندے وچو بکھرتے
جو آسمان تو لہندے تے اوندو چڑھدے او انکوں
چاندے تے او بہوں مہربان تے بہوں بخشش والا۔
- ۴۔ تَعْلَمُ مَا يَلْجِجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا وَهُوَ الرَّحِيمُ
۴۔ تے کافر آبدن قیامت یا عذاب ساڈے اُتے نہیں
اندھ توں اکھ برب دی قسم او تنہا ضرور آوسی خدا
غیب کوں چاندے کہ کوئی جتنی شے نکالو کنیں لکھی ہوئی
نہیں بھانویں او آسمان وچ جوے یا زمین وچ تے
نہ ایں کنیں چھوٹا تے نہ ایں کنیں وڈا او کھلی کتاب
وچ محفوظ۔
- ۵۔ وَيَخْزِي الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ لَهُمْ
۵۔ تاں جو اللہ سیٹیں مومنین کوں تے نیک عمل
کرن والیں کوں بدلہ ڈیوے ایسے لوکن جنیں کیتے
بخشش تے عزت والا رزق۔
- ۶۔ وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيِنَا مُعْجِزِينَ أُولَٰئِكَ لَمْ يَكُنْ لَهُمْ
۶۔ جیرھے ساکوں ساڈی آیات دے بارے وچ
براؤں دی کوشش کریندن ایسے لوکن جنیں کیتے
بہوں بڑکھ ڈیوٹ والا عذاب۔
- ۷۔ وَمِنْ رِجْزِ آيِنَا ۷
۷۔ تے جنیں لوکیں کوں علم ڈتا گئے او انکوں
سج سمجھن جو تیبے اتے لہایا گئے تے او غالب
- ۸۔ وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيِنَا مُعْجِزِينَ أُولَٰئِكَ لَمْ يَكُنْ لَهُمْ
۸۔ دیرے الذین اوتوا العلم الذی انزل الیک من
رَبِّكَ هُوَ الْحَقُّ لَا يَهْدِي إِلَى صِرَاطِ الْعَصِي

الْحَنِيدِ ⑤

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا هَلْ نَدُكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ يُبَغِّضُكُمْ
إِذَا مَرَّ فَتَمَّ كُلُّ مَسْزٍ إِنَّكُمْ لَفِي حَذْرٍ ⑥

تے صفتیں والے خدا دے رستے دو ہدایت دینے
۸۔ کافر آہن کیا اسان تہاکوں اینجے بندے دا پتہ
ڈیوں جیرھا تہاکوں ڈسیندے جلیھے تہاں ٹوٹے
ٹوٹے کر ڈتے ویسوبے شک تہاں ٹوٹیں مخلوق
بن ولسو۔

أَفَتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَمْ بِهِ جِنَّةٌ بَلِ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
بِالْآخِرَةِ فِي الْعَذَابِ وَالضَّلَالِ الْبَعِيدِ ⑦

۹۔ کیا او خدا تے کوڑ پدھنیدے یا پاگل اصل
جیرھے آخرت تے ایمان نہیں انیندے او
عذاب و تح تے تباہ کرن والی گمراہی و حن۔

أَفَلَمْ يَرَوْا إِلَىٰ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ مِنَ السَّمَاءِ
وَالْأَرْضِ إِنْ نَشَأْ نُخِيفْ بِهِمُ الْأَرْضَ أَوْ نُسْقِطْ
عَلَيْهِمْ كِسْفًا مِنَ السَّمَاءِ إِنْ فِي ذَلِكَ لَآيَةٌ لِّقُلِّ عَبْدٍ
مُّنِيبٍ ⑧

۱۰۔ کیا انہیں ڈٹھا نہیں جو انہیں دے اگور
تے جو انہیں پچھور آسان تے زمین و تح
جے اسان چا ہوں تے انہیں کوں ملک و تح ذیل
کر ڈیوں یا جھڑے کھ ٹوٹے سٹوں بے شک
انیدے و تح ہر جھکن والے بندے کیتے نشان۔
۱۱۔ تے اسان داؤد کوں اپنا فضل ڈتا ہا اے
پہاڑو تہاں تے سارے کچھی اوندے نال رل
کے خدا دی تسبیح کرواتے اسان اوندے کیتے
لوہے کوں کولا کیتا ہا۔

وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُدَ مَتَاعًا فَضَّلْنَا لِدَاؤِهِ مَعَهُ وَ
الْقَلْبَ وَالنَّالَةَ الْحَنِيدَ ⑨

۱۲۔ جو توں زہرہ بناتے اوندے بناؤن و تح
(میچا) دا اندازہ سامنے رکھ تے نیک کم کرو
بے شک جو تہاں کریندے عو میں اونکوں
ڈہلا پیاں۔

أَنْ أَعْمَلَ سَبْعًا وَقَدْ رَفَعْنَا السُّرُورَ وَأَعْمَلُوا صَالِحًا
إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ⑩

۱۳۔ تے سلیمان کیتے ہوا کوں تابع بنایا اناہلجہ
دا چلن وی تے شام دا چلن وی ہک ہک مینے
دے برابر ہا تے تانا اسان اوندے کیتے پگھار
ڈتا ہا تے کچھ جن وی اوندے کم کریندے ہن لو
او چاہندا ہا تے اوندے رب دے حکم نال تے

وَأَسْلَمْنَا لَهِ الْعَيْنُ الْقَطْرُ وَمِنْ الْحَبِّ مَنْ يَعْمَلْ يَجِدْ
يَكْدِيهِ يَأْذِنُ رَبُّهُ وَمَنْ يَزِغْ مِنْهُمْ عَنْ أَمْرِنَا لَنُدْفِقْهُ
مِنْ عَذَابِ السَّعِيرِ ⑪

(ساڈا حکم ہا) جیرھا ساڈے حکم دے خلاف چلسی
اساں اونکوں دوزخ دا عذاب ڈیسوں۔

۱۴۔ او بنیدے ہن جو او چاہندا ہا میستان تے جسے
حوض لکا ڈے وڈے بٹتے دیگاں جیرھیاں ہر
وقت چڑھیاں رہندیاں ہن اے ال داؤد
اللہ دا شکر کرو تے میڈے بندیں وچو پہوں
گھٹ لوک شکر کریندن۔

۱۵۔ جیلھے اساں اونکوں مارن دا فیصلہ کیتے
تے اوندی خبر اونکوں زمین دے کیڑے ڈتی
جیرھا اوندی حکومت دے سوٹے کوں کھندا
رہ گئے جیلھے اڈبھ پئے جنیں کوں پتہ لگ گئے
جو جے او غیب جاڈے ہون ہا تے ذیل کرن
والے عذاب وچ نہ پئے ہون ہا۔

۱۶۔ سبا دی قوم کیتے انہیں دے اپٹے ملک
وچ نشان ہا پیا ڈو باغ ہن ہک سچے پاسو
ہک کھچے پاسو کھاؤ ایڑے دے رزق کین تے اوند
شکر کرو اے سوٹھا شہر تے رب بخشن والا رہ۔

۱۷۔ انہیں منہ پھیر پئے تے اساں انہیں تے
ہر شے تباہ کر ڈیوٹ والا سیلاب پھٹے تے انہیں
دے ڈو باغیں وٹاندرے وچ اینجھے ڈو باغ ڈتے
جیرھے بد مزہ پھل آلے ہن تے انہیں وچ جھاترا
ہا تے کچھ ہیر وی ہن۔

۱۸۔ اے اساں انہیں دے کفر دا بدلہ ڈتے اپنی
کوتے اساں کافریں کوں محض ایہو بدلہ ڈیندے
ہیں۔

۱۹۔ تے اساں انہیں تے انہیں دستیں دے

يَعْمَلُونَ لَهُ مَا يَشَاءُ مِنْ مَحَارِبٍ وَمَكَائِيلَ وَجَنَافٍ
كَالْجَوَابِ وَقُدُورٍ رُسِيَّتٍ اَعْمَلُوا اِلَ دَاوُدَ شُكْرًا
وَقَلِيلٌ مِّنْ عِبَادِيَ الشَّاكِرُ ﴿۳۴﴾

فَلَمَّا قَضَيْنَا عَلَيْهِ الْمَوْتَ مَا دَلَّهُمْ عَلَى مَوْتِهِ اِلَّا
رَآبَةُ الْاَرْضِ تَاْكُلُ مِنْسَاتِهِ فَلَمَّا حَزَّ ذَكَّرْنَاهُ
الْحَيُّ اَنْ لَّوْكَانُوا يَعْلَمُونَ الْغَيْبُ مَا لَبِثُوا فِي
الْعَذَابِ الْمُهِينِ ﴿۳۵﴾

لَقَدْ كَانَ لِسَبَآ فِيْ مَسْكِنِهِمْ اٰيَةٌ جِئْنِيْ عَنْ يَمِيْنٍ
وَسَبَّحْ لَهُ كُلًُّا مِنْ رَّزْقِ رَبِّكُمْ وَاشْكُرُوْا لَهُ بَلَدًا
طَبِيْعَةً وَرَبِّ غَفُوْرٌ ﴿۳۶﴾

فَاَعْرَضُوْا فَارْسَلْنَا عَلَيْهِمْ سَيْدَ الْعَرِمِ وَبَدَّلْنَاهُمْ
بِجَنِّيْنِهِمْ جُنَّاتِيْنِ ذَوَاتِ اَكْلِ خَضِطٍ وَّاَثَلٍ وَشَيْءٍ
مِّنْ سِدْرِ قَلِيْلٍ ﴿۳۷﴾

ذٰلِكَ جَزَيْنَاهُمْ بِمَا كَفَرُوْا وَهَلْ يُجْزٰى اِلَّا الْكَفُوْرُ ﴿۳۸﴾

وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ الْقَرْيَ الْتَىٰ بُرَكْنَا فِيْهَا

فَرَىٰ ظَاهِرَةً وَفَدَّرْنَا فِيهَا السَّيْرَ سَيْرُهَا فِيهَا
لَيْلَىٰ وَآيَا مَا آمَنِينَ ⑤

وچکار ہیاں وستیاں آباد کر ڈتیاں جنہیں کوں
اساں برکت ڈتی ہائی تے اوہک ڈوجھے
دے سامنے ہن تے انہیں وچو آوٹ وچٹ
دا پندھ وی تھوڑا کر ڈتا ہا تساں رات ڈینہ
انہیں وچ ٹرو پھرو (سفر کرد) امن نال

فَقَالُوا رَبَّنَا بَعْدَ بَيْنِ أَسْفَارِنَا وَظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ
فَجَعَلْنَاهُمْ أَحَادِيثَ وَمَزَقْنَاهُمْ كُلَّ مَسْزِقٍ إِنْ فِي
ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ⑥

۲۰۔ انہیں آکھئے اے ساڈے رب ساڈے پندھ
وڈے کر ڈے تے انہیں اچٹے آپ تے ظلم کیتے
اساں انہیں دے نشان وی میٹا ڈتے تے انہیں
کوں قہے بنا ڈتے بے شک ایندے وچ ہر
صبر کرن والے تے شکر کرن والے کیتے نشان بن۔

وَلَقَدْ صَدَقَ عَلَيْهِمُ الْغُلُوبُ فَكَفَّ فَاتَّبَعُوهُ إِلَّا
قَرِيبًا مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ ⑦

۲۱۔ ابلیس نے انہیں دے متعلق اپنے خیال کوں
سچا کر ڈکھائے انہیں اوندی پیروی کیتی سوائے
مومنین دے ہک ٹولے دے۔

وَمَا كَانَ لَهُ عَلَيْهِمْ مِنْ سُلْطَانٍ إِلَّا لَنَعْلَمَ مَنْ يُّؤْمِنُ
بِالْآخِرَةِ وَمَنْ هُوَ مِنْهَا فِي شَكٍّ وَرَبُّكَ عَلَىٰ كُلِّ
شَيْءٍ حَفِيفٌ ⑧

۲۲۔ تے (شیطان) انہیں تے غالب تے ڈاڈھا
نہ ہا اے ایں واسطے تھئے جو اساں آخرت کوں
منٹ والیں کوں تے اوندے وچ شک کرن
والیں کوں ظاہر کر ڈیوں تے تیرا رب ہر شے
تے نگران۔

قُلْ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَنْلِكُونَ
مِشْقَالَ ذَرَّةٍ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَمَا لَهُمْ
فِيهِمَا مِنْ شِرْكٍَ وَمَا لَهُ مِنْهُمْ قَوْلٌ مُّطَاعٌ ⑨

۲۳۔ توں آکھ تساں سبھو انہیں کوں جنہیں کوں
تساں خدا دے سوا معبود خیال کرن دے او
آسمانیں تے زمین وچ ہک کوئی جتلا دی
کہیں شے دے مالک نہیں تے نہ انہیں دی لکیت چ
انہیں دی کوئی سانجھ تے اوندے واسطے
انہیں وچ کوئی امدادی وی کوئی نہیں۔

وَلَا تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ عِنْدَهُ إِلَّا لِمَنْ أَذِنَ لَهُ هُوَ
إِذَا فُزِعَ عَنْ قُلُوبِهِمْ قَالُوا مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ قَالُوا

۲۴۔ تے کیں دی سفارش اللہ دے اگو کم نہ
ڈیسی سوائے اوندے جنیکوں او اجازت ڈیسی

الْحَقُّ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿۳۰﴾

تے جیلے انہیں دے دیں کہیں رعب ختم تھی ویسی
تے او آکھسن نہیں تہاڑے رب کیا آکھیا ہا
او آکھسن سچ آکھیا ہا تے او ہوں اُچا تے
وہڑا ۶۔

قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَوتِ وَالْاَرْضِ قُلْ اللّٰهُ
وَإِنَّا أَوَّلَآئِكَ لَعَلَّيْ هُدًى أَوْ فِي ضَلٰلٍ مُّبِينٍ ﴿۳۱﴾

۲۵۔ توں آکھ آسمانیں تے زمین وچو تہا کوں کون
رزق ڈیندے توں آپ جواب دج آکھ اللہ تے بے شک
اساں یا تساں ہدایت تے ہیں یا کھلی کھلی
گمراہی وچ ہیں۔

قُلْ لَا تَسْأَلُونَنَا عَمَّا آجُرَمَنَّا وَلَا نَسْأَلُ عَمَّا نَعْمَلُونَ ﴿۳۲﴾

۲۶۔ توں آکھ جیرے جرم اساں کیتن او تساں
کہیں نہ پچھے ویسن تے تساں جو کریندے ء
اساں کہیں نہ پھیا ویسی۔

قُلْ يَجْمَعُ بَيْنَنَا رَبُّنَا ثُمَّ يَفْتَحُ بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَهُوَ
الْفَتّٰحُ الْعَلِيمُ ﴿۳۳﴾

۲۷۔ توں آکھ ساڈا رب ساکوں کٹھا کر لسی تے
دل ساڈے درمیان فیصلہ کریسی انصاف
نال تے او ہوں چنگے فیصلے کرن والا تے
ہوں چاٹن والا ۷۔

قُلْ اَرُوْنِي الَّذِيْنَ اَلْحَقْتُمْ بِهٖ شُرَكَآءَ كَلَّا بَلْ هُوَ
اللّٰهُ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ﴿۳۴﴾

۲۸۔ توں آکھ میکوں ڈکھاؤ تاں سہی جیرے
تساں شریک بنا کے اوندے نال رلیندے ء۔ اصلو
نہ۔ اصل اللہ ہی غالب تے سیانا ۷۔

وَمَا اَرْسَلْنَاكَ اِلَّا كَاٰثَةً لِلنَّاسِ بَشِيْرًا وَنَذِيْرًا
لِّكُنْ اَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿۳۵﴾

۲۹۔ تے اساں تیکوں ساریں انسانیں کیتے
خوش خبری ڈیون والا تے ڈراون والا بنا
کے پٹھے تے اصل ہوں سارے لوک چاٹدے
نہیں۔

وَيَقُولُوْنَ مَتٰى هٰذَا الْوَعْدُ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ﴿۳۶﴾

۳۰۔ تے آہن بے تساں پچھے ہوئے تے اے
وعدہ کڈاں پورا تھیسو۔

قُلْ لَّكُمْ مِيعَادُ يَوْمٍ لَا تَسْتَخْرِضُوْنَ عَنْهُ سَاعَةً
وَلَا تَسْتَقْدِرُوْنَ ﴿۳۷﴾

۳۱۔ توں آکھ تہاڑے کیتے ہک ڈینہ مقرر اوں
کہیں ہک گھڑی وی تساں اگو پچھو نہ تھیسو۔

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُؤْمِنَ بِهَذَا الْقُرْآنِ وَلَا
بِالَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الظَّالِمُونَ مَوْقُوفُونَ
عِنْدَ رَبِّهِمْ يَرْجِعُ بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ يَقُولُ
يَقُولُ الَّذِينَ اسْتَضَعِفُوا لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لَوْلَا أَنْتُمْ
لَكُنَّا مُؤْمِنِينَ ﴿۳۲﴾

۳۲۔ تے کافرئیں آکھئے اساں ایں قرآن کوں
تے جو ایں کنیں پہلے ہا اصلو نہ منیسوں تے
جے توں ڈیکھیں جیلھے کافر تے ظالم اپٹے رب
دے اگو کھڑے کیتے ویسں تے ہک ڈوجھے
نال بحث کریندے پئے ہوسن تے بیٹے ڈاڑھیں
کوں آکھسن جے تساں نہ ہوو ہا تے اساں
مومن ہوو ہا۔

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لِلَّذِينَ اسْتَضَعِفُوا أَنْ خُذْ
مَدَدَ نَكْمٍ عَنِ الْهَدَىٰ بَعْدَ إِذْ جَاءَ كُمْ بَلْ كُنْتُمْ
مُخْذِرِينَ ﴿۳۳﴾

۳۳۔ تے ڈاڑھے بیٹیں کوں آکھسن کیا
اساں تنہا کوں ہدایت کنیں اوندے تہا ڈواوٹ
دے بعد ہکھا ہا اصل تساں خود مجرم ہا دے
۳۴۔ تے بیٹے ڈاڑھیں کوں آکھسن اے رات
ڈینہ دے مکر ہن جیلھے تساں الشدا انکار کرن
تے اوندے شریک بناوٹ دی تعلیم ڈیندے
ہا وے تے جیلھے او عذاب کوں ڈیکھسن او
شرمندگی لکاوٹ پئے ویسں تے کافرئیں دی
گردنیں وچ اساں طوق سٹیسوں انہیں کوں محض
انہیں دے عملیں دا بدلہ ملیسی۔

وَقَالَ الَّذِينَ اسْتَضَعِفُوا لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا بَلْ مَكْرُ
الْبَيْلِ وَالْقَهَارِ إِذْ تَأْمُرُونَنَا أَنْ نَكْفُرَ بِاللَّهِ وَنَجْعَلَ
لَهُ أَنْدَادًا وَأَسْرُوا النَّدَامَةَ لَمَّا رَأَوُا الْعَذَابَ وَ
جَعَلْنَا الْأَغْلَلَ فِي آعْنَاقِ الَّذِينَ كَفَرُوا أَهْلَ الْخُزُنِ
إِلَّا مَا كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿۳۴﴾

۳۵۔ اساں جڈاں دی کہیں دستی وچ کوئی رسول
ڈراوٹ والا پیٹھے اتھو دے امیریں ضرور آکھئے
جو اساں تہا ڈی رسالت دے انکاری ہیں۔

وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِّنْ نَّذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُهَا
إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ ﴿۳۵﴾

۳۶۔ تے اے وی آبدن جو ساڈا مال تے اولاد
وی بہوں ء تے ساکوں عذاب نہ ڈرتا ویسی۔

وَقَالُوا نَحْنُ أَكْثَرُ أَمْوَالًا وَأَوْلَادًا وَأَعْمَارًا نَعْتَدُ بِئِنَّ
قُلْ إِنَّ رِزْقِي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ وَلَكِنَّ
أَكْثَر النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۳۶﴾

۳۷۔ توں آکھ بے شک میڈا رب جنیدا
چاہندے رزق ددھندے تے تنگ کریندے
تے اصل بہوں سارے لوک چاندے نہیں۔

قُلْ إِنَّ رِزْقِي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ وَلَكِنَّ
أَكْثَر النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۳۶﴾

۳۸۔ تے تہا ڈے مال تے اولاد نیں جو تہا کوں

وَمَا أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ بِالَّتِي تُقَرَّبُكُمْ عِنْدَنَا

زُلْفَىٰ إِلَّا مَنْ آمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا زَلَّكَ لَهُمْ
جَزَاءُ الضَّعِيفِ بِمَا عَمِلُوا وَهُمْ فِي الْغُرُفَاتِ آمِنُونَ ﴿۳۸﴾

ساڑے کو ہلو کرن سوائے ایندھے جیرھا من گھنے
تے چنگے کم کرے اے لوکن جنیں کوں انہیں
دے عملیں دا ودھا کے بدلہ بلسی تے او ماڑیں
وہج آرام نال رہیں۔

وَالَّذِينَ يَسْعَوْنَ فِي آيَاتِنَا مُعْجِزِينَ أُولَٰئِكَ فِي
الْعَذَابِ مُخَضَّرُونَ ﴿۳۹﴾

۳۹۔ تے جیرھے ساڑی آیات دے متعلق
ساکوں ہراوڑ دی کوشش کریندن ایسے
لوک عذاب ڈرتے ولین۔

قُلْ إِنْ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَ
يَقْدِرُ لَهُ وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَهُوَ يُخْلِفُهُ وَ
هُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿۴۰﴾

۴۰۔ توں آکھ بے شک میڈا رب جنیدا چاہندے
رزق ودھندے تے اپنے بندیں دچو جنیدا
چاہندے تنگ کر ڈیندے تے تساں جو دی
خرچ کرو اوندا نتیجہ ضرور کڈھیںسی تے ہوں چنگا
رزق ڈیون والا۔

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ يَقُولُ لِلْمَلَائِكَةِ أَهَؤُلَاءِ
إِنِّي كُنْتُ مَعَهُ يَوْمَ يُعْبَدُونَ ﴿۴۱﴾

۴۱۔ تے جڈاں او انہیں ساریں کوں کٹھا کریسی
تے ول فرشتیں کوں آکھسی کیا اے لوک
تھا ڈی عبادت کریندے ہن۔

قَالُوا سُبْحَنَكَ أَنْتَ وَلِيِّنَا مِمَّنْ دُونِهِمْ بَلْ كَانُوا
يَعْبُدُونَ الْجِنَّ ؕ الْكُفْرُ هُمْ بِهِمْ مُؤْمِنُونَ ﴿۴۲﴾

۴۲۔ او آکھسن توں پاک ہویں تہ انہیں دے
سوا ساڈا سنگتی ہویں اصل او تے جن دی عبادت
کریندے ہن تے ہوں سارے انہیں کوں منیندے
ہن۔

فَالْيَوْمَ لَا يَلِيكَ بَعْضُكُم لِبَعْضٍ نَّفَعًا وَلَا ضَرًّا
وَقُولُ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ اَلَّذِي كُنْتُمْ
بِهَا تُكَذِّبُونَ ﴿۴۳﴾

۴۳۔ تے آج تھا ڈے وچو کوئی کیس دے نفعے
نقصان دا مالک نہیں تے اساں ظالمیں کوں
آکھسوں بھا دا عذاب چکھو جنیکوں تساں کوڑا
سمجھدے ہاوے۔

وَإِذَا نُنَادِيهِمْ ائْتِنَا بِبَنَاتِكُمْ هَٰذَا الْآرْحَلُ
يُرِيدُ أَنْ يَصُدَّكُمْ عَنْ مَا كَانُوا يَعْبُدُ آبَاءَكُمْ ؕ وَ
قَالُوا مَا هَٰذَا إِلَّا إِفْكُ مُفَرِّطٍ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا

۴۴۔ تے جڈاں انہیں کوں ساڈیاں کھلیاں
آیتاں پڑھ کے ستایاں ویندن او آبدن اے
آدمی تے محض تماکوں انہیں کنیں ہنگنا چاہندے

لَا حَقَّ لَنَا جَاءَهُمْ إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ ۝

جنیس دی تھا پیڑا ڈے عبادت کریدے ہن تے
آہن اے تے محض بدوڑ جیرھا گھڑیا گئے تے
کافر سچ کول اوندرے آوٹ دے بعد آہن اے
کھلا کھلا جادو ۶۔

وَمَا آتَيْنَاهُمْ مِنْ كُتُبٍ يَدْرُسُونَهَا وَمَا أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ
قَبْلَكَ مِنْ نَذِيرٍ ۝

۴۵۔ اساں انہیں کول کوئی کتاب نہیں ڈتی جیکوں
او پڑھدن تے نہ انہیں دوئیں کنیں پہلے کوئی
ڈراوٹ والا پٹھے۔

وَكَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَمَا بَلَّغُوا وَعْثَانَهُمْ
مَا آتَيْنَاهُمْ فَكَذَّبُوا رَسُولِيَّ فَكَيفَ كَانَ نَكِيرِي ۝

۴۶۔ تے جیرھ انہیں کنیں پہلے ہن انہیں وی
جھٹلائے تے جیرھی طاقت اساں پہلے لوکس کول
ڈتی ہائی اوندا ڈراہوں حصہ دی انہیں کنیں کا
نئیں تے انہیں ساڈے رسول کول جھٹلائے تے
ساڈا عذاب کینجھا ۶۔

قُلْ إِنَّمَا أَعْظَمُكُمْ بِوَاحِدَةٍ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مَشْئِ
وَفَرَادَى ثُمَّ تَتَفَكَّرُونَ مَا بِصَاحِبِكُمْ مِنْ جِنَّةٍ
إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ لَكُمْ بَيْنَ يَدَيْ عَذَابٍ شَدِيدٍ ۝

۴۷۔ توں آکھ میں تہا کول ہک گال دی نصیحت
کرینداں جو تساں اللہ دے سامنے ڈوڑو یا
کھٹے کھڑے تھیو وں سوچو جو تہاڈے سنگتی
کول جن نہیں او تے محض ایندے بعد آوٹ
والے عذاب کنیں تہا کول ڈریندے۔

قُلْ مَا سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرٍ فَهُوَ لَكُمْ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا
عَلَى اللَّهِ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ۝

۴۸۔ توں آکھ میں تساں کنیں جیرھا اجر منگئے او
تہاڈا اجر میڈا اجر اللہ کنیں ہے تے او ہر شے
دانگران۔

قُلْ إِنْ رَدِّي يَقْدِرُ بِالْحَقِّ عَلَامُ الْغُيُوبِ ۝

۴۹۔ توں آکھ بے شک میڈا رب حق نال (کوڑ
دے) ٹوٹے کریندا پئے او کی گالیں کول ہوں
جاندے۔

قُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَمَا يُبْدِي الْبَاطِلُ وَمَا يُعِينُ ۝

۵۰۔ توں آکھ سچ آگئے تے کوڑ نہ کوئی شے
پیدا کریندے تے نہ مُردیں کول واپس آن
سگدے۔

قُلْ إِنْ ضَلَّكَ فَإِنَّمَا أَضِلُّ عَلَىٰ نَفْسِي وَإِنِ اهْتَدَيْتَ
فِيمَا يُؤْتِي إِلَىٰ رَبِّيَ إِنَّهُ سَمِيعٌ قَرِيبٌ ﴿۵۱﴾

۵۱۔ توں آکھ جے میں گمراہ ہاں تے ایندا گھانا
میکوں آپ کوں ۷ تے میں ہدایت پاگھناں
تے او میڈے رب ولو وحی دی وجہ نال ہوئی۔
بے شک او پہوں سٹن والا تے کولہو ۷۔

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ فُتِحُوا فَلَا قُوَّةَ وَأُخِذُوا مِنْ مَّكَانٍ
قَرِيبٍ ﴿۵۲﴾

۵۲۔ جے توں ڈیکھیں جیلھے او پریشان تھی
ولین تے درک نہ سگسن تے ہک کولہو دے
مکان وچ پکڑتج پوسن۔

وَقَالُوا آمَنَّا بِهِ ۖ وَأَنَّىٰ لَهُمُ التَّنَاقُشُ مِنْ مَّكَانٍ
بَعِيدٍ ﴿۵۳﴾

۵۳۔ تے آکھسن اساں اونکوں منیدے ہیں
تے پریں ونج کے انہیں کوں ایمان کیوں پوسی
۵۴۔ ایں کنیں پہلے وی انہیں ایندا انکار کیتا ہا
تے پریں کنیں بہہ کے کوڑ دیاں بھکیں رڑھنیدے
رہ ویندن۔

وَقَدْ كَفَرُوا بِهِ مِنْ قَبْلُ وَيَقْذِفُونَ بِالْغَيْبِ مِنْ
مَّكَانٍ بَعِيدٍ ﴿۵۴﴾

۵۵۔ تے انہیں دے تے انہیں دی خواہشیں
دے درمیان روکائن جیویں انہیں دی ہنس دے لوکس نال کیتا گیا۔
ہا بے شک او بے چین کر ڈیوٹن دے شک
وچ پئے ہن۔

وَجِيلَ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ مَا يَشْتَهُونَ كَمَا فُعِلَ
بِأَشْيَاعِهِمْ مِنْ قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا فِي شَكٍّ مُّرِيبٍ ﴿۵۵﴾

سُورَةُ فَاطِرٍ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبِسْمَلَةِ سِتُّ ذَاكِبَعُونَ آيَةً وَخَمْسَةَ رُكُوعَاتٍ

سورة فاطر مکی ؎ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۴۶ آیات تے ۵ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیہا بن مکی؎
 جُیوٹن والا تے دل ول رحم کرن والا ؎۔
- ۲۔ ساریاں صفحاں اللہ کیے ہن جیہا آسمانیں تے
 زمین کوں پیدا کرن والا ؎ تے فرشتیں کوں قاصد
 بنا کے پھنن والا ؎ جنہیں دے ڈو ڈوتے ترے
 ترے تے چار چار کھب ہوندن تے فرشتیں دے
 کھب جتلا چاہندے ودھا ڈیندے بے شک
 اللہ سئیں ہر چیز تے قادر۔
- ۳۔ تے جیہی رحمت اللہ بندیں کیے کھلے دے اوں
 کوں کوئی نہیں جھل سگدا تے جنیکوں او جھلے اوکوں
 اوندے بعد کوئی پٹھ نہیں سگدا تے او غالب تے
 سیانار ؎۔
- ۴۔ لے لو کو اللہ دی نعمتیں کوں یاد کرو جیہاں اوں
 تہاڑے تے کیتن کیا اللہ دے سوا کوئی بیا خالق
 جیہا تہا کوں آسمان تے زمین وچو رزق ڈیندے
 اوندے سوا کوئی عبادت دے لائق نہیں تے تساں
 کڈے پھیرے ونیدے ؎۔
- ۵۔ تے جے تیکوں جھٹانیدن تے تیں کنیں پہلے موس
 کوں وی جھٹلایا گئے تے سارے معاملے اللہ دودلہ۔
- ۶۔ لے لو کو بے شک اللہ دا وعدہ سچ تے تہا کوں
 دنیاوی زندگی دکھا نہ ڈیوے تے نہ شیطان تہا کوں
 فریب ڈیوے۔
- الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَاعِلِ
 الْمَلَكِ رُسُلًا أُولَىٰ أَجْنَحَةٍ مَّقْشَىٰ وَثُلُثٌ وَرُبْعٌ
 يَزِيدُ فِي الْخَلْقِ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
 قَدِيرٌ ②
- مَا يَفْتَحِ اللَّهُ لِلنَّاسِ مِنْ رَحْمَةٍ فَلَا مُمْسِكَ لَهَا
 وَمَا يَنْسِكُ فَلَا مُرْسِلَ لَهُ مِنْ بَدْنِهِ وَهُوَ الْعَزِيزُ
 الْحَكِيمُ ③
- يَا أَيُّهَا النَّاسُ اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ هَلْ
 مِنْ خَالِقٍ غَيْرِ اللَّهِ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ
 لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَأَنَّى تُؤْفَكُونَ ④
- وَإِنْ يَكُنْ بُورُكَ فَقَدْ لَدَّ بَتُّ رُسُلٍ مِّن قَبْلِكَ وَ
 إِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ⑤
- يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ
 الْحَيَاةُ الدُّنْيَا ۖ وَلَا تَغُرَّنَّكُم بِاللَّهِ الْغَرُورُ ⑥

إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا إِنَّمَا يَدْعُو
حِزْبَهُ لِيَكُونُوا مِنْ أَصْحَابِ الشَّعِيرِ ⑤

۷۔ بے شک شیطان تمہارا دشمن ہے اور انکو تمہارا
دشمن ہی سمجھو بے شک اور اپنے ٹولے کوں سیدھے
تال جو او دوزخ والے تھی وچن۔

الَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَالَّذِينَ آمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ⑥

۸۔ تے جیرھ کافر انہیں کیتے سخت عذاب تے
جیرھ منین تے چنگے کم کرین انہیں کیتے بخشش
تے وچا اجر۔

أَفَمَنْ زُيِّنَ لَهُ سُوءُ عَمَلِهِ فَرَاهُ حَسَنًا فَإِنْ اللَّهَ
يُضِلْ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ فَلَا تَذْهَبُ
نَفْسُكَ عَلَيْهِمْ حَسْرَتٌ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَصْنَعُونَ ⑦

۹۔ کیا جنیکوں اوندے برے عمل سوئے کر کے دکھائے
گئے ہوں او دی انہیں کوں چنگا سمجھ اہوے راوہایت
پاسگدے بے شک اللہ جنیکوں چاہندے ہدایت دیندے
تے جنیکوں چاہندے گمراہ کریندے توں انہیں دے غم نال اپنے آپ
کوں ہلاک نہ کرے بے شک اللہ بہوں چاہدے جو او کریندے۔

وَاللَّهُ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا فُسْفَنُهُ إِلَى
بَلَدٍ مَيِّتٍ فَأَحْيَيْنَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا كَذَلِكَ
النُّشُورُ ⑧

۱۰۔ اللہ او ہے جس ہوائیں پٹھیں او جھڑ چنیدن تے
اساں اوںکوں بنجر زمین دو گھن ویندے پس تے اوں
بنجر زمین کوں اساں اوندے نال آباد کر ڈیندے پس
تے ایویں مرٹ دے بعد اٹھن را قانون۔

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا إِلَيْهِ
يَصْعَدُ الْكُلُّ الظَّالِمِ وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهُ
وَالَّذِينَ يَمْكُرُونَ السِّيَآتِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ
وَمَكْرُ أُولَئِكَ هُوَ يُبْورُ ⑨

۱۱۔ جیرھا عزت چاہندے تے عزت تے ساری اللہ
دی ہو و ہوندر چنگیاں گالیں چڑھدین تے نیک
عمل اوںکوں چنیدے تے جیرھ بریاں تدبیراں کریندے
انہیں کیتے سخت عذاب تے انہیں دی تدبیر تباہ
تھیون والی ہو۔

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُفُثَةٍ ثُمَّ جَعَلَكُمْ
أَزْوَاجًا وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَى وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِوِلَايِهِ
وَمَا يَعْتَرِ مِنْ مَعْتَرٍ وَلَا يُنْقِصُ مِنْ عُمُرِهِ إِلَّا
فِي كِتَابٍ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ⑩

۱۲۔ تے اللہ تمہا کوں مٹی کنیں پیدا کیتے ول نطفے کنیں
ول تمہا کوں جوڑے بنائسی تے تربیت کوں جیرھا
(حمل) پیٹ تھیندے تے جو او بال جنیدی ہو محض
اللہ کوں اوند اپتہ ہوندے تے کہیں کوں وڈی عمر
ڈتی ویندی ہو تے نہ اوندی عمر گھٹائی ویندی ہو
تے اے بک قانون دے مطابق

بے شک اللہ کیسے اسے کم سوکھا۔

۱۳۔ ڈوسمند رکھو جس میں تھینے کے پانی پڑھا تے چنگا سوکھا نکلےج ویندے تے ڈوجھا لوٹا تے کوڑا تے ڈونا پس وچو تاساں سجا گوشت کھندے ء تے گاٹھے پئیدے ء تے انہیں کوں پئیدے ء تے توں بیڑی کوں ڈہدیں پانی کوں چرنیدی ء ویندی تاں جو تاساں اوندا فضل بھو تے تاں جو تاساں شکر کرو۔

۱۴۔ رات کوں ڈینہہ وچ پئیدے تے ڈینہہ کوں رات وچ پئیدے تے سمجھ تے چندر کوں تہاڑے تابع بنائس ہر شے اپنے مقرر وقت میں ٹردی پی ء لے اللہ تہاڑا رب بادشاہت ہندی ء تے اوندے سوا جنیکوں تاساں معبود پئیدے ء او پند دی لکڑ دے ادھلے چھڑ دے دی مالک کاہ نہیں۔

۱۵۔ جے تاساں انہیں کوں سبوا او تہاڑا آلا نہیں تہے جے سن گھنن تے تہاکوں جواب نہیں ڈیندے تے قیامت دے ڈینہہ تہاڑے شرک کنیں انکار کریسن تے تہاکوں باخبر رسول جیں گال کوئی نہ ڈیسی۔

۱۶۔ اے کوکو تاساں اللہ دے محتاج ہوئے تے اللہ کیسے دا محتاج نہیں تے اساری صفتیں دا مالک۔
۱۷۔ جے او چاہے تاساں سارس کوں تباہ کر ڈیوے تے نویں مخلوق گھن آوے۔

۱۸۔ اللہ کیسے اے گال اوکھی نہیں۔

۱۹۔ کوئی بار چاون والا ہے دا بار نہیں چنیدا تے جے کوئی بار تلے آیا ہویا اپنے بار دو سبے اوندے وچو کوئی شے وی نہ چویسی بھانویں او نزدیکی

وَمَا يَسْتَوِي الْبَحْرَانِ هَذَا عَذَابٌ مُّؤْتٍ سَالِحٌ شَرَابُهُ وَهَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَمِن كُلِّ تَاكُلُونَ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُونَ حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا وَتَرَى الْفُلْكَ فِيهِ مَوَازِيرَ لَتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿۱۳﴾

يُولِجُ اللَّيْلُ فِي النَّهَارِ وَيُؤَلِّجُ النَّهَارُ فِي اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرَ لِكُلِّ يَجْرِي لَاجِلٍ فَسَعَىٰ ذِكْرُ اللَّهِ رَبِّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِنْ قِطْمِيرٍ ﴿۱۴﴾

إِنْ تَدْعُوهُمْ لَا يَسْمَعُوا دُعَاءَكُمْ وَلَوْ سَمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُونَ بَشْرِكُمْ وَلَا يُبَيِّنُكَ مِثْلُ خَبِيرٍ ﴿۱۵﴾

يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿۱۶﴾ إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ ﴿۱۷﴾

وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ ﴿۱۸﴾ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ وَإِنْ تَدْعُ مُثْقَلَةٌ إِلَىٰ جُنْدٍ لَا يُحْمَلُ مِنْهُ شَيْءٌ وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ إِنَّمَا تُنذِرُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ وَ

أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَرَزَقْنَاهُمْ مِمَّا يَتَزَكَّى لِنَفْسِهِ ۖ
وَالِلَّهِ الْمَصِيرُ ﴿۵۱﴾

مسکے کیوں نہ ہو یہ بے شک توں انہیں کوں ڈریندیں جبرہ
اپنے رب کنیں کلہیں وی ڈردن تے ناز باجہ
پڑھدن تے جبرہ پاک تھیندے او محض اپنے
فائدے دے کیتے پاک تھیندے تے اللہ و ساریں
ولے۔

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ ﴿۵۲﴾

وَلَا الظُّلُمُتُ وَلَا النُّورُ ﴿۵۳﴾

وَلَا الظُّلُمُتُ وَلَا النُّورُ ﴿۵۴﴾

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَلَا الْأُمُوتُ إِنَّ اللَّهَ يُسْمِعُ
مَنْ يَشَاءُ ۚ وَمَا أَنْتَ بِسَمِيعٍ مَّن فِي الْقُبُورِ ﴿۵۵﴾

۲۰۔ اندھاتے اکھیں آلا ہکو جس میں نہیں تھی سبکدے۔
۲۱۔ نہ اندھارے تے نہ سو جہ۔

۲۲۔ تے نہ چھاں تے نہ دُھپ۔

۲۳۔ تے جیندا تے نہ مردہ ہکو جس میں تھی سبکدے بے
شک اللہ جنیکوں چاہے سنا سبکدے تے توں
قبریں آئیں کوں نوہیں سنا سبکدے۔

۲۴۔ توں تے محض ڈراؤں والا ہوئیں۔

۲۵۔ بے شک اساں تیکوں سچ نال خوش خبری
ڈیوٹ والا تے ڈراؤں والا بنا کے پیٹھے سے
تے کوئی قوم اینجی نہیں گذری جیندے دج کوئی
ڈراؤں والا نہ آیا ہوے۔

۲۶۔ جے او تیکوں جھٹلیندن تے انہیں کنیں پہلے
لوکیں وی اپنے رسولیں کوں جھٹلایا ہا انہیں دو انہیں
دے رسول دیلاں تے تعلیم تے روشن کرن والی کتاب
کھنکے آئے ہن۔

۲۷۔ دل میں کافر میں کوں پکڑیے میڈا پکڑن کینہا۔
۲۸۔ کیا تیں نہیں ڈٹھا جو بے شک اللہ سنیں جھڑکنیں
میںہہ لہائے دل اوندے نال اساں مختلف رنگیں دے
پھل پیرا کیتن تے پہاڑ کجھ چٹے مکڑن تے کجھ رتے
رنگ متنن تے کجھ کالے دھو ہن۔

۲۹۔ تے لوکس تے ڈنگریں تے جانوریں دے رنگ

إِنْ أَنْتَ إِلَّا نَذِيرٌ ﴿۵۶﴾

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَإِنْ مِنْ أُمَّةٍ
إِلَّا خَلَا فِيهَا نَذِيرٌ ﴿۵۷﴾

وَإِنْ يَكْذِبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ ۚ وَالْكِتَابِ
الْمُنِيرِ ﴿۵۸﴾

ثُمَّ أَخَذْتُ الَّذِينَ كَفَرُوا فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿۵۹﴾
أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ
ثُمرَاتٍ مُتَنَلِفًا أَلْوَانُهَا ۚ وَمِنْ الْجِبَالِ جُدَدٌ بَیضٌ
وَحُمْرٌ مُتَنَلِفٌ أَلْوَانُهَا وَعَرَادِيبٌ سَوْدٌ ﴿۶۰﴾

وَمِنَ النَّاسِ وَالذَّوَابِّ وَالْأَنْعَامِ مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ

كَذَلِكَ إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ ﴿۳۱﴾

مختلف ہن۔ ایسے بے شک اللہ کنیں محض
اوہے بڑوں جیسے عالم ہن بے شک اللہ
غالب تے ہوں بخش والا۔

إِنَّ الَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَانْفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً يَرْجُونَ تِجَارَةً لَّنْ تَبُورَ ﴿۳۲﴾

۳۰۔ بے شک جیسے اللہ دی کتاب کوں پڑھن
تے نماز باجماعت پڑھن تے جو اساں انہیں
کوں ڈتے اونکوں تک کے دی تے ظاہری
خروج کریدن دا نیجی تجارت دی امید رکھیدن جیسی
اصلو تباہ نہ تھیسے۔

لِيُؤْتِيَهُمْ أَجُورَهُمْ وَيَزِيدَهُمْ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّهُ غَفُورٌ شَكُورٌ ﴿۳۳﴾

۳۱۔ تاں جو انہیں کوں انہیں دا بدلہ پورا پورا
دے تے انہیں کوں اپٹے فضل نال زیادہ جیسی
بے شک اوہوں بخش والا تے قدر کرن والا۔

وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ هُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ إِنَّ اللَّهَ بِعِبَادِهِ لَخَبِيرٌ بَصِيرٌ ﴿۳۴﴾

۳۲۔ تے ایس کتاب وچ جیسی اساں تیبہ وچی
کیتی ۲ او سچ پہلی تعلیم دی اے تصدیق کرندے
بے شک اللہ اپٹے بندیں کنیں باخبر تے ڈیکھن
والا۔

ثُمَّ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ الَّذِينَ اصْطَفَيْنَا مِنْ عِبَادِنَا فَمِنْهُمْ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ وَمِنْهُمْ مُقْتَصِدٌ وَمِنْهُمْ سَابِقٌ بِالْخَيْرَاتِ إِذِنَ اللَّهُ ذَلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ ﴿۳۵﴾

۳۳۔ جنہیں کوں اساں اپٹے بندیں وچو چٹھے انہیں
کوں اساں ایس کتاب دا وارث کیے۔ انہیں وچو
کوئی تے اپنی جان تے ظلم کرن والا تے کوئی درمیانی راہ چلن والا
کچھ انہیں وچو اللہ دے حکم نال نیکیں وچ ہک
ڈو جھے کنیں ودھن والن اے اللہ دا ڈوا فضل۔

جَحْتُ عَذَابٍ يَدْخُلُونَهَا يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ ﴿۳۶﴾

۳۴۔ ہمیشہ دے باغن جنہیں وچ او پھسن تے
اوندے وچ سونے دے کنگن تے موتی پلے
دیتے اوندے وچ انہیں دے کپڑے ریشم دے ہوسن۔

وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَذْهَبَ عَنَّا الْحَزْنَ إِنَّ رَبَّنَا لَغَفُورٌ شَكُورٌ ﴿۳۷﴾

۳۵۔ تے او اکھسن سب پچاں صفتاں اللہ دیاں
جیں اساں کنیں غم ہٹا تے بے شک ساڈا رب ہوں
بخشن والا تے ہوں قدر کرن والا۔

۳۶۔ جس اپنے فضل نال ساکوں رہن کیتے اینجی جا
ڈتی ۽ جنیدے وچ نہ ساکوں کوئی تکلیف تے نہ ساکوں
تھکڑا تھیندے۔

۳۷۔ کافرین کیتے دوزخ دی بجاء انہیں دا فیصلہ
نہ کیا ویسی جو اور دُجن تے نہ تے اوند اذاب تھاکیتا ویسی
تے ایویں اساں بہرنا شکریے کوں بدلہ ڈیندے ہیں
۳۸۔ او اوندے وچ چیکاں مرین اے ساڈے
رب ساکوں کڈھ جیرے کم اساں کریندے ہا سے
انہیں دے سوا اساں چنگے کم کریسوں کیا اساں
تہاکوں او عمر نہ ڈتی ہائی جنیدے وچ جیہا نصیحت
حاصل کرن چاہندا ہا نصیحت حاصل کر گھنے ہاتے
تہاڈے کولہو نبی آیا ہاتے تاں عذاب چکھو تے
فالہیں دا کوئی امدادی نہیں ہوندا۔

۳۹۔ بے شک اللہ آسمانیں دے زمین دے
غیب کوں جانڈے تے بے شک او دیں دی
گالہیں کوں جانٹن والا ۷۔

۴۰۔ او جو ۷ جس تہاکوں زمین وچ جانشین
بنائے تے جیرھا انکار کریسی اوندی سزا اونکوں
ہلسی تے کافرین دا انکار انہیں کوں محض گھائے
وچ ودھیندے۔

۴۱۔ توں آکھ تاں ڈسو تہاڈے شریک جنہیں کوں
تساں سبڈیندے ۷ میکوں ڈکھاؤ انہیں زمین وچ کیا
بنائے یا آسمانیں وچ انہیں دی سانجھ یا اساں انہیں
کوں کوئی کتاب ڈتی ۷ تے اوندے نال انہیں کنیں
کوئی دلیل اصل فالہ ہک ڈوجھے کوں محض دوکھاڈیو
والے وعدے کریندن۔

إِلَّا الَّذِي أَحَلَّنَا دَارَ الْقَامَةِ مِنْ فَضْلِهِ لَإَيُّسُنَا
فِيهَا نَصَبٌ وَلَا يَسْتَأْذِنُ فِيهَا لُغُوبٌ ﴿۳۶﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ نَارُ جَهَنَّمَ لَا يُقْضَىٰ عَلَيْهِمْ
فِيمَوْنُوا وَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ مِنْ عَذَابِهَا كَذَلِكَ
نَجْزِي كُلَّ كَفُورٍ ﴿۳۷﴾

وَهُمْ يَصْطَرِخُونَ فِيهَا رَبَّنَا أَخْرِجْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا
غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ أَوَلَمْ نُعَمِّرْكُم مَّا يَتَذَكَّرُ
فِيهِ مَنْ تَذَكَّرَ وَجَاءَكُمُ النَّذِيرُ فَذُوقُوا فَمَا
لِلظَّالِمِينَ مِنْ نَصِيرٍ ﴿۳۸﴾

إِنَّ اللَّهَ عَلِيمُ غَيْبِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ عَلِيمٌ
بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿۳۹﴾

هُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلَائِفَ فِي الْأَرْضِ فَمَنْ كَفَرَ
فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ عِنْدَ
رَبِّهِمْ إِلَّا مَقْتًا وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ إِلَّا
خَسَارًا ﴿۴۰﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ شُرَكَاءَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ
اللَّهِ أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ
فِي السَّمَوَاتِ أَمْ آتَيْنَهُمْ كِتَابًا فَمَنْ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِنْهُ
بَلْ إِنْ يَعِدُ الظَّالِمُونَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا إِلَّا غُرُورًا ﴿۴۱﴾

۴۲۔ بے شک اللہ سیس آسمانیں تین کوں روک رہا ہے جو او ایچی جاکنیں ہن تے جے او ہل وچن تے اوندے بعد انہیں ڈوناہیں کوں کوئی نہیں روک سگدا بے شک او ہوں سمجھ والا تے ہوں معاف کرن والا۔

۴۳۔ تے او اللہ دیاں پکیاں تھساں کھندن جے انہیں دو کوئی نبی آیا تے او ساریں اٹھیں کنیں زیادہ ہدایت پادٹن والے ہوسن تے جیلے نبی آگئے تے اوں انہیں کوں نفرت وچ ودھائے۔

۴۴۔ او زمین وچ وڈا بٹن چاندے ہن تے بری تدبیر کریندے ہن تے بری تدبیر محض اوندے کرن والے کوں ہی ہلاک کریندی ء تے کیا او پہلے لوکس دی سنت (غذاب) دا انتظار کریندے پھین اللہ دی سنت کوں اھلو تبدیل تھیندانہ دیکھیں تے اللہ دی سنت کوں اصولدانہ دیکھیں۔

۴۵۔ کیا او زمین وچ ٹردے پھر دے نہیں جو دیکھن جو انہیں کنیں پہلے ہن انہیں دا انجام کیا تھے تے او انہیں کنیں طاقت وچ دی زیادہ ہن تے کوئی شے آسمانیں تے زمین وچ اللہ کوں ہرا نہیں سگدی بے شک اوہوں چاٹن والا تے طاقت والا۔

۴۶۔ تے جے اللہ سیس لوکس کوں انہیں دے عیس دی وجہ نال پکڑے تے ایس زمین تے کوئی جاندار باقی نہ چھوڑے تے اصل او انہیں کوں ہک مقرر وقت تھیں وھی بڑیندے تے جڑاں انہیں دا دقت آدیں تے بے شک اللہ اپنے بندس کوں دیکھن والا۔

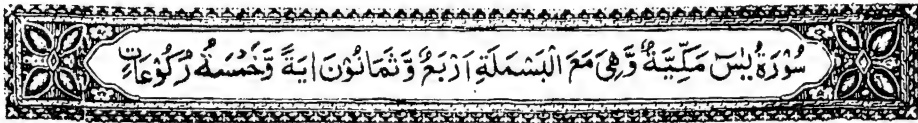
إِنَّ اللَّهَ يُسِيطِرُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا وَلَئِنْ زَالَتَا إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِّنْ بَعْدِهِ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا ﴿۴۲﴾

وَأَنصَبُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لِيَبْجَأَ لَهُمْ أَتَىٰ لِيَكُونُوا أَهْدَىٰ مِنْ أَحَدَى الْأُمَمِ فَلَنَبْلَأَنَّهُمْ نَذِيرًا مَّا زَادَهُمُ إِلَّا نِفْورًا ﴿۴۳﴾

لَا تَسْكُنُ فِي الْأَرْضِ وَمَكْرُ السَّيِّئِ وَلَا يَجِئُ الْمَكْرُ السَّيِّئِ إِلَّا بِأَهْلِهِ فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا سُنَّتَ الْأَوَّلِينَ فَلَن يَحْدِثَ اللَّهُ تَبْدِيلًا وَلَن يَحْدِثَ اللَّهُ تَحْوِيلًا ﴿۴۴﴾

أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ وَكَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعْجِزَهُ مِن شَيْءٍ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ عَلِيمًا قَدِيرًا ﴿۴۵﴾

وَلَوْ يَدْعِدُوا اللَّهَ النَّاسَ بِمَا كَسَبُوا مَا تَرَكَ عَلَى ظَهْرِهِمَا مِنْ ذَاتَةٍ وَلَكِنْ يُوقِظُهُم إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَيَّءٍ فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِعِبَادِهِ بَصِيرًا ﴿۴۶﴾

سورہ یسین مکی ۶۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۸۴ آیات تے ۵ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ اللہ دے ناں نال شروع کرنیوالا جبرائیل منگئے
ڈیوٹ والا تے ول ول جم کرن والا ۷۔
- یس ②
- ۲۔ اے سید۔
- وَالْقُرْآنِ الْحَكِيمِ ③
- ۳۔ قرآن حکیم گواہ۔
- إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ④
- ۴۔ بے شک توں رسول ہوئیں۔
- عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ⑤
- ۵۔ سیدھے رستے تے ہئیں۔
- تَنْزِيلَ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ ⑥
- ۶۔ غالب تے ہوں مہربان خدا نے لہائے۔
- يُنذِرَ قَوْمًا مَّا أُنْذِرَ آبَاؤُهُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ ⑦
- ۷۔ تاں جو توں اوں قوم کوں ڈرانویں جنہیں دے
پیو ڈاڈیں کوں ڈرایا نہ گیا ہاتے او غافل ہن۔
- لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلَى أَكْثَرِهِمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ⑧
- ۸۔ انہیں دی اکشریت تے گال پوری تھی گئی ۷
جو او ایمان نہ انہیں
- إِنَّا جَعَلْنَا فِي آعْنَاقِهِمْ أَغْلَالًا فَهِيَ إِلَى الْأَذْقَانِ فَهُمْ مُقْمَحُونَ ⑨
- ۹۔ بے شک اساں انہیں دی گردنیں وچ طوق
بٹائن تے او انہیں دی کھاڈی تیں آگیشن تے
انہیں دیاں گردناں چوہیاں ودین۔
- وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَأَغْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ⑩
- ۱۰۔ تے اساں انہیں دے اگو وی تے پچھو وی جھل
بٹا ڈتی ۷ تے انہیں کوں لکا ڈتے سے تے او ڈیکھ نہیں
سگدے۔
- وَسَوَّاهُمْ عَلَيْهِمْ غَوَاةً لَّهُمْ تُنْذِرُهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ⑪
- ۱۱۔ توں انہیں کوں ڈرانویں یا نہ ڈرانویں انہاں کیتے
ہکا گال او نہیں مننیدے۔
- إِنَّمَا تُنذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَخَشِيَ الرَّحْمَنَ الْغَيْبِ فَبَشِّرْهُ بِغُفْرَةٍ وَأَجْرٍ كَرِيمٍ ⑫
- ۱۲۔ توں محض وکوں ہوشیار کرنیدیں جیڑا ذکر کوں
من گھدے تے لکھیں دی رحمن خدا کنیں ڈر دے
توں اوں کوں بخشش تے عزت والے اجر دی

خوش خبری ڈے ڈے۔^۵

۱۳۔ بے شک اساں ہی مردیں کوں زندہ کریندے
ہیں تے جو انہیں اگو پٹھے اونکوں اساں لکھیا ہوئے
وَإِنَّا لَنَحْنُ نُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَنَكْتُبُ مَا قَدَّمُوا وَآثَرَهُمْ ۚ
وَكُلُّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُّبِينٍ ﴿۱۳﴾

تے جو دنیا و حق کم کیتے نیں انہیں کوں دی تے ہر
گال کوں اساں کھلی کتاب و وحی گپ کے دکھیا ہوئے
۱۴۔ تے توں انہیں کوں سامنے ہک دستی دالیں
دی حالت ڈس جیلھے انہیں کنیں رسول آئن
وَأَضْرِبْ لَهُم مَّثَلًا أَصْحَابَ الْقَرْيَةِ ۖ إِذْ جَاءَهَا
الرُّسُلُونَ ﴿۱۴﴾

۱۵۔ جیلھے اساں انہیں ڈور رسول پٹھے انہیں ڈوناہیں
کوں جھٹلائے تے دل تریجھا رسول پٹھ کے انہیں کوں
فَقَالُوا إِنَّا إِلَيْكُمْ مُّرْسَلُونَ ﴿۱۵﴾

طاقت ڈتی تے انہیں آکھئے بے شک اساں
تھاڈو پٹھے گئے ہیں۔

۱۶۔ انہیں آکھئے تساں تے محض ساڈے آئی کار
بشر ہوئے تے رحمن خدا کئی شے نیں لہائی۔
تساں محض کوڑ مریندے پئے۔
قَالُوا مَا أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا ۖ وَمَا أَنْزَلَ الرَّحْمَنُ
مِنْ شَيْءٍ ۖ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَكْذِبُونَ ﴿۱۶﴾

۱۷۔ انہیں آکھئے ساڈا رب چاندے جو اساں
تھاڈو پٹھے گئے ہیں۔
قَالُوا رَبَّنَا يَعْلَمُ إِنَّا إِلَيْكُمْ لَمُرْسَلُونَ ﴿۱۷﴾

۱۸۔ تے ساڈا کم تے محض چنگی طرح پچا ڈیوٹ۔
۱۹۔ انہیں آکھئے اساں تھا کوں بخش سمجھدے ہیں
جے تساں باز نہ آیوسے تے اساں ضرور تھا کوں
پتھر مار کے ختم کر ڈیسوں تے ساڈے دلو تھا کوں
ضرور ڈکھ آلا عذاب پچھی۔
وَمَا عَلَيْنَا إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿۱۸﴾
قَالُوا إِنَّا نَطِيقُكَ بِكُمْ لَئِنْ لَمْ تَنْتَهُوا لَنَفْجَعَنَّكُمْ
وَلَيْسَتْكُمْ بِنَا عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۱۹﴾

۲۰۔ انہیں آکھئے تھاڈی خواست تھاڈے تال اساں تھا کوں
چنگی کم یاد کر ویندے ہیں اس واسطے اے گال کرنیجہ
قَالُوا طَائِفُكُمْ مَعَكُمْ آيَنَ ذُكِّرْتُمْ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ
مُصْرِفُونَ ﴿۲۰﴾

اصل تساں حد کنیں دھن آئی قوم ہوئے۔
۲۱۔ تے شہر دے چمکڑ کنیں ہک آدمی درکرا آئے
تے آکھیس اے میڈی قوم رسولیں دی پیروی
وَجَاءَ مِنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ رَجُلٌ يَنْتَعِلُ قَالَ يَقُومُ
اتَّبِعُوا الْمُرْسَلِينَ ﴿۲۱﴾

کرو۔

۲۲۔ انہیں دی پیروی کرو جو میرے تساں کنیں کوئی اجر

اتَّبِعُوا مَنْ لَا يَسْئَلُكُمْ أَجْرًا وَهُمْ مُهْتَدُونَ ﴿۲۲﴾

نہیں منگے تے او ہدایت پا چکین۔

۲۳۔ تے میکوں کیا تھی گئے جو میں اوندی عبادت

وَمَا لِيَ لَا أَعْبُدُ الَّذِي فَطَرَنِي وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿۲۳﴾

نہ کراں جس میکوں پیدا کیتے تے تساں دی سارے

ہوندو ولائے ویسو۔

۲۴۔ کیا میں اوندے سوا پے معبود بناواں بے

أَتَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْ يُبْذَلَ الرِّجْلُ يُفْرَ

رحلن خدا میکوں تکلیف ڈیون چاہے تے

لَا تُغْنِي عَنِّي شَفَاعَتُهُمْ شَيْئًا وَلَا يُنْقِذُونَ ﴿۲۴﴾

انہیں دی سفارش میکوں کوئی قائمہ نہیں

ڈے سبگی تے نہ او میکوں بچا سبگدن۔

۲۵۔ (جے اے کراں) تے بے شک میں

إِنِّي إِذَا نَفِی ضَلِلْتُ مُبِیِّنٌ ﴿۲۵﴾

کھلا کھلا گمراہ تھی دلیاں۔

۲۶۔ بے شک میں تہاڈے رب کوں منیراں

إِنِّي آمَنْتُ بِرَبِّكُمْ فَاسْمَعُونِ ﴿۲۶﴾

تے میڈی گال سٹو۔

۲۷۔ آکھیا گئے بہشت وچ داخل تھی اوں

قِيلَ ادْخُلِ الْجَنَّةَ قَالَ يَلَيْتُ قَوْمِي يَعْلَمُونَ ﴿۲۷﴾

آکھئے افسوس جو میڈی قوم کوں پتہ ہوے ہا۔

۲۸۔ جو میڈے رب میکوں بخش ڈرتے

بِأَعْفَافِي رَبِّي وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُكْرَمِينَ ﴿۲۸﴾

تے میکوں عزت داریں وچو بناؤسی۔

۲۹۔ تے اساں ایندے بعد ایندی قوم تے

وَمَا أَنْزَلْنَاهُ عَلَى قَوْمِهِ مِنْ بَعْدِهِ مِنْ جُنْدٍ مِنَ

آسمان کنیں کوئی لشکر نہیں لایا تے نہ اساں

السَّمَاءِ وَمَا كُنَّا مُنْزِلِينَ ﴿۲۹﴾

لیندے ہا۔

۳۰۔ اے تے محض ہک عذاب ہا جیندے نال

إِنْ كَانَتْ إِلَّا صِجَّةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ خِدُودٌ ﴿۳۰﴾

او وسم گئیں۔

۳۱۔ بندیں تے حسرت انہیں دو جڈاں دی کوئی

يَحْسَمَةٌ عَلَى الْعِبَادِ مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿۳۱﴾

رسول آئے انہیں اوندے نال مشکریاں کیتن۔

أَلَمْ يَرَوْا كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنَ الْقُرُونِ أَنَّهُمْ

إِلَيْهِمْ لَا يَرْجِعُونَ ﴿۳۲﴾
وَرَأَى كُلُّ تَنَائِبٍ لَدَيْنَا مَحْضَرُونَ ﴿۳۳﴾

اساں ہلاک کر چکے ہیں۔ بے شک اوّل نہ اوس۔
۳۳۔ تے اے سارے لوک ساڑے سامٹے حاضر کیتے
ولین۔

وَآيَةٌ لَهُمُ الْأَرْضُ الْمَيِّتَةُ ۖ أَحْيَيْنَاهَا وَأَخْرَجْنَا
مِنْهَا جَبَّارِينَ يَأْكُلُونَ ﴿۳۴﴾

۳۴۔ تے انہیں کیتے بر زمین دی ہک نشان
اساں اونکو آباد کیتے تے اوندے وچو داٹیں
کڑھین تے انہیں وچو او کھندن۔

وَجَعَلْنَا فِيهَا جَنَّتٍ مِّنْ نَّجِيلٍ وَأَعْنَابٍ وَفَجْرْنَا
فِيهَا مِنَ الْعُيُونِ ﴿۳۵﴾

۳۵۔ تے اساں زمین وچ کھیں تے انگوریں
بانخ پیدا کیتن تے انہیں وچ چشمے دباٹسے۔

يَأْكُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ وَمَا عَمِلَتْهُ أَيْدِيهِمْ أَفَلَا
يَشْكُرُونَ ﴿۳۶﴾

۳۶۔ تاں جو اوندے پھل کھاو تے اے انہیں
دے بھیں نہیں کیتا کیا او شکر نہیں کریندے۔

سُبْحَنَ الَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا مِمَّا تُنْبِتُ
الْأَرْضُ وَمِنْ أَنْفُسِهِمْ وَمِمَّا لَا يَعْلَمُونَ ﴿۳۷﴾

۳۷۔ او ذات پاک جس ہر قسم دے جوڑے پیدا
کیتن انہیں وچو وی جیرھی زمین پیدا کریندی
تے انہیں دی جانیں وچو وی تے اوندے وچو
وی جنیکوں او جانڈے نہیں۔

وَآيَةٌ لَهُمُ الْبُيُوتُ الَّتِي بَنَيْنَا لَهُمْ فَاذْهَبْ
مُظْلِمُونَ ﴿۳۸﴾

۳۸۔ انہیں کیتے رات وی ہک نشان اوندے
وچو ڈینہ کڑھیندے ہیں تے دل انہیں تے
اندھارا تھی دیندے۔

وَالشَّسُ تَجْرِي لِيُسْئَرَهُ لَهَا ۖ ذَلِكَ تَقْدِيرُ
الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿۳۹﴾

۳۹۔ تے سجھ اپنی مقرر جا دو دیندا پئے، اے
غالب تے علم والے خدا دا قانون۔

وَالْقَمَرُ قَدَرُهُ مَنَازِلَ حَتَّىٰ عَادَ كَالْعُرْجُونِ
الْقَدِيمِ ﴿۴۰﴾

۴۰۔ تے چندر دیاں وی اساں منزلوں مقرر
کیتن جے تیں ولا او پرانی لامڑی آلی کار
تھی دیندے۔

لَا الشَّسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَلَا
الْبُيُوتُ سَابِقُ النَّهَارِ وَكُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ ﴿۴۱﴾

۴۱۔ سجھ دے وس وچ نہیں جو چندر کوں پکڑ
گھنے تے نہ رات ڈینہ دے پہلے آسبگی
تے اے سارے اپنے مقرر رستے تے سوکھ

نال ٹر دے پین۔

وَاٰیَةُ لَهُمْ اَنَّا حَمَلْنَا ذُرِّيَّتَهُمْ فِي الْفَلَكِ الْمُنْتَوْنِ ﴿۳۶﴾

۳۶۔ تے انہیں کیے اے وی نشانی ء جولان
انہیں دی اولادیں کوں بھری بیٹری وچ
چاتی ودے ہیں۔

وَخَلَقْنَا لَهُمْ مِن فِئْلِهِ مَا يَرْكَبُونَ ﴿۳۷﴾

۳۷۔ تے انہیں کیے اساں پیاں ایھو جیہاں
سواریاں وی پیدا کر لیسوں جیندے اُتے
او سوار تھیں۔

وَإِن نَّشَأْنُ فَهُمْ فَلَا يَصْرِحْ لَهُمْ وَلَا هُمْ
يُنْقَدُونَ ﴿۳۸﴾

۳۸۔ تے جے اساں چاہوں تے انہیں ساریں
کوں غرق کر ڈیوں تے انہیں دی فریاد کوئی
نہ سُٹسی تے نہ او پچائے ویسن۔

إِلَّا رَحْمَةً مِنَّا وَمَتَاعًا إِلَىٰ حِينٍ ﴿۳۹﴾

۳۹۔ سوائے ساڈی رحمت دے تے ہک
وقت تیں فائدہ اُٹھیں۔

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّقُوا مَا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَمَا خَلْفَكُمْ
لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿۴۰﴾

۴۰۔ تے جیلھے انہیں کوں آکھیا ویندے جو
تساں ڈرو جو تہاڈے اگو آون والا ء تے تہاڈے
پچھو ء تاں جو تہاڈے اتے رحم کیتا ونجے۔

وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا
عَنْهَا مُعْرِضِينَ ﴿۴۱﴾

۴۱۔ تے انہیں دے رب و لو جیرھی وی نشانی اندی
اداون کیں منہ پھیر گھندن۔

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ لَا يُقَالُ
الَّذِينَ كَفَرُوا وَلَٰكِنِ الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفَعُهُمْ مِنْ لَوْ شَاءَ

۴۲۔ تے جیلھے انہیں کوں آکھیا ویندے جو اللہ
تہا کوں ڈتے اوندے وچ خرچ کرو تے کافر نہیں
کوں آہدن کیا اساں انہیں کوں کھواڈ جنیں کوں
اللہ چاہے ہا کھوا سبگا ہا تساں محض کھلی کھلی
گمراہی وچ ہوے۔

اللَّهُ أَطْعَمَهُ ۖ إِنَّ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿۴۲﴾

۴۳۔ تے او آہدن جے تساں سچے ء تے اے
وعدہ کڈاں پورا تھیں۔

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۴۳﴾

۴۴۔ او تے محض ہک عذاب دا انتظار کریندے
پہن جیرھا انہیں کوں پکڑ لیسے تے اذ تھیں وچ
لگے پئے ہوسن۔

مَا يَنْظُرُونَ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً تَأْخُذُهُمْ وَهُمْ
يَخِضُّونَ ﴿۴۴﴾

فَلَا يَسْتَطِيعُونَ تَوْصِيَةً وَلَا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ يَرْجِعُونَ ﴿۵۱﴾ ۵۱۔ نہ تے اوہک بڑو جھے کون نصیحت کر سگسن تے نہ اپنے گھر والیں دو ولسن۔

دَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَأَذَاهُمْ مِنَ الْأَجْدَاثِ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يَنسِلُونَ ﴿۵۲﴾ ۵۲۔ تے دھوتوں وچایا ویسی تے اوہوں ویلھے قبریں وچونکل کے اپنے رب دو بھیج پوسن۔

قَالُوا يُونُسُكَا مَنْ بَعَثَنَا مِنْ مَرْقَدِنَا ۚ هَذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمَنُ وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ ﴿۵۳﴾ ۵۳۔ تے او آکھسن جو شالا ہلاک تھیووں ساکوں قبریں وچو کیس کڈھیے تے اے رحمان خدا دا وعدہ ۷ تے رسویں سچ بولیا ہا۔

إِنْ كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً ۖ فَإِذَا هُمْ جَمِيعٌ لَّدَيْنَا مُحْضَرُونَ ﴿۵۴﴾ ۵۴۔ اے محض ہک عذاب ہو سی تے او سارے ساڈے سامنے حاضر کیستے وین۔

فَالْيَوْمَ لَا تَنْظُمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَلَا تَنْجُزُونَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۵۵﴾ ۵۵۔ تے اوں بڑینہ کہیں جان تے ظلم نہ کیتا ویسی تے تہا کوں محض تہاڈے عملیں دا بدلہ ہا سی۔

إِنْ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ فِي شُغُلٍ فَاكِهُونَ ﴿۵۶﴾ ۵۶۔ بے شک بہشتی اوں بڑینہ ضروری کم کریندے پئے ہوسن تے خوش ہوسن۔

هُمْ وَأَزْوَاجُهُمْ فِي ظِلِّ عِلَٰلٍ مُّتَّكِئُونَ ﴿۵۷﴾ ۵۷۔ او تے انہیں دے سنگتی چھاں تلے ہماچیں تے وہائیں دی ٹیک بگے بیٹھے ہوسن۔

لَهُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ وَلَهُمْ مَا يَدْعُونَ ﴿۵۸﴾ ۵۸۔ اوں دے وچ انہیں واسطے میوے ہوسن تے جو اونگسن انہیں کوں بڑتا ویسی۔

سَلَامٌ قَوْلًا مِّن رَّبِّ رَحِيمٍ ﴿۵۹﴾ ۵۹۔ مہربان رب کہیں سلامتی دا سنہیا ہو سی۔

وَأَمَّا زُورُ الْيَوْمِ ۖ إِنَّهَا الدُّجْرُمُونَ ﴿۶۰﴾ ۶۰۔ تے اے مجرمو آج نکھر کھڑو۔

أَلَمْ أَعْهِدْ إِلَيْكُمْ يَبْنَٰ أَدَمَ ۖ أَن لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ ۚ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿۶۱﴾ ۶۱۔ اے آدم دے پترو کیا میں تہاں کہیں وعدہ نہ گدھا ہا جو تہاں شیطان دی عبادت نہ کر اے بے شک تہاڈا اوکھلا کھلا دشمن۔

وَأَنِ اعْبُدُونِي ۚ هَذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ ﴿۶۲﴾ ۶۲۔ محض میری عبادت کرو اے سدا راہ۔

وَلَقَدْ أَضَلَّ مِنْكُمْ جِبِلًّا كَثِيرًا ۖ أَفَلَمْ تَكُونُوا تَعْقِلُونَ ﴿۶۳﴾ ۶۳۔ او تہاڈے وچو ہون ساری مخلوق کوں ہلاک کر چکے کیا عقل نوہے کریندے۔

هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿۶۴﴾ ۶۴۔ اے دوزخ جیندا تہاڈے نال وعدہ کیتا

گیا ہا۔

۶۵۔ آج اپنے کفر دی وجہ کنیں بندے وچ پیسو۔

۶۶۔ آج اساں انہیں دے منہ تے ہلکا بلیسوں تے انہیں دے ہتھ ساڑے نال ایسن تے انہیں دے پیر جو کچھ اوکریں دے ہن اوندی گواہی ڈیسن۔

۶۷۔ جے اساں چاہوں تے انہیں کون اندھا کر ڈیوں تے اوکس راہ تے ٹرپوں تے او ڈیکھن کیویں؟

۶۸۔ تے جے اساں چاہوں تے اساں انہیں دی شان ختم کر ڈیوں تے ول او نہ اگو تے وچ سگسن تے نہ بچھو تے ولسن۔

۶۹۔ تے جنیکوں اساں وڈی عمر ڈیندے ہن اوندے جسم کون کمزور کر ڈیندے ہن کیا او عقل نہیں کریندے۔

۷۰۔ تے اساں اونکوں شعر نہیں سکھائے نہ اوندی شان اے تے محض نصیحت تے ولا ولا پڑھیوں والی تے کھلیاں دلیلاں ڈیوں والی کتاب ۷۱۔ تاں جوا جیرھا جیندا ۷۲۔ اونکوں ہوشیار کرے تے کافرین تے فیصلہ پورا تھی وچے۔

۷۲۔ کیا او نہیں ڈبے بے شک اساں انہیں کیتے اپنی طاقت نال جانور پیدا کیتن تے او انہیں دے مالکن۔

۷۳۔ تے اساں انہیں کون انہیں دے تابع کر ڈتے تے انہیں وچو کچھ تے سوار تھیندن تے

اَصْلُهَا الْيَوْمَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿۶۵﴾

الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰ افْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا اَيْدِيهِمْ وَتَشْهَدُ اَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿۶۶﴾

وَلَوْ نَشَاءُ لَطَمَسْنَا عَلَىٰ اَعْيُنِهِمْ فَاسْتَبَقُوا الصِّرَاطَ فَأَنَّىٰ يُبْصِرُونَ ﴿۶۷﴾

وَلَوْ نَشَاءُ لَمَسَخْنَاهُمْ عَلَىٰ مَكَانَتِهِمْ فَمَا اسْتَطَاعُوا مُضِيًّا وَلَا يَرْجِعُونَ ﴿۶۸﴾

وَمَنْ نُعَمِّرْهُ نُنَكِّسْهُ فِي الْخَلْقِ اَفَلَا يَعْقِلُونَ ﴿۶۹﴾

وَمَا عَلَّمْنَاهُ الشِّعْرَ وَمَا يَنْبَغِي لَهُ اِنْ هُوَ اِلَّا ذِكْرٌ وَقُرْآنٌ مُّبِينٌ ﴿۷۰﴾

لِيُنذِرَ مَنْ كَانَ جَبِيًّا وَيُحَقِّقَ الْقَوْلَ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿۷۱﴾

اَوَلَمْ يَرَوْا اَنَّا خَلَقْنَا لَهُمْ مِمَّا عَمِلَتْ اَيْدِيَنَا اَنْعَامًا فَهُمْ لَهَا مٰلِكُونَ ﴿۷۲﴾

وَذَلَّلْنَاهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ وَمِنْهَا يَأْكُلُونَ ﴿۷۳﴾

انہیں وچو کھندن۔

۷۴۔ تے انہیں وچو انہیں کیتے لفعہ ہن تے
پیوٹ دیاں شہیں دی ہن کیا او شکر نہیں کریندے
۷۵۔ انہیں اللہ دے سوا بے معبود بنائے ہوئے
تاں جو انہیں دی مدد کیتی ونچے۔

۷۶۔ او انہیں دی امداد نہیں کر سگدے تے
او انہیں دے خلاف لشکر بیٹ کے سامنے آوس۔
۷۷۔ انہیں دیاں گالیں تیکوں مونجھا نہ کرن
بے شک اساں جو او کیندن تے ظاہر کریندن
چاٹدے ہیں۔

۷۸۔ کیا انسان کوں علم نہیں جو بے شک اساں
اونکوں نطفے کنیں پیدا کیتے تے او پھیس سخت
جھڑے کار تھی ویندے۔

۷۹۔ تے او ساڈے خلاف گالیں کریندے تے
اپنی پیدائش کوں بھل ویندے تے آہدے جو
جیلھے بڈیاں گل سڑولیں انہیں کوں کون
جیندا کریسی۔

۸۰۔ توں آکھ انہیں کوں او ہو جیندا کریسی جیں
پہلی دفعہ انہیں کوں پیدا کیتے تے او ہر مخلوق
کوں چنگی طرحاں چاٹدے۔

۸۱۔ جیں تہاڈے کیتے ساوے ون کنیں بھاٹائی
تے تہاں اوندے نال بھاہیندے۔

۸۲۔ کیا او ذات جیں آسمانیں تے زمین کوں
پیدا کیتے ایں گال تے قادر نہیں جو او او ہو
جیس مخلوق ہی پیدا کرے کیوں نہیں او ہوں
پیدا کرن والا تے ہوں چاٹن والا۔

وَلَهُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَمَشَارِبُ أَفَلَا
يَشْكُرُونَ ﴿٧٤﴾
وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ إِلَهَةً لَّهُمْ
يُضْمَرُونَ ﴿٧٥﴾

لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَهُمْ وَهُمْ لَهُمْ
جُنْدٌ مُّحَضَّرُونَ ﴿٧٦﴾
فَلَا يَحْزَنكَ قَوْلُهُمْ إِنَّا نَعْلَمُ مَا يُسْزُونَ وَمَا
يَعْلَمُونَ ﴿٧٧﴾

أَوَلَمْ يَرِ الْإِنْسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ نُّطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ
خَصِيمٌ مُّبِينٌ ﴿٧٨﴾

وَضَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَنَسِيَ خَلْقَهُ قَالَ مَنْ يُعْطِي
الْعِظَامَ وَهِيَ رَمِيمٌ ﴿٧٩﴾

قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنْشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ وَهُوَ بِكُلِّ
خَلْقٍ عَلِيمٌ ﴿٨٠﴾

إِلَّا الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ مِنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَا
أَنْتُمْ مِنْهُ تُوقِدُونَ ﴿٨١﴾

أَوَلَيْسَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
بِقَادِرٍ عَلَى أَنْ يَخْلُقَ مِنْهُمْ بَلَءًا وَهُوَ
الْعَلِيُّ الْعَلِيمُ ﴿٨٢﴾

۸۳۔ جیلے او کیس چیز دا ارادہ کرنی دے تے او
محض حکم ڈے کے آہرے تھی ونج تے او تھی
ویندی ۶۔

۸۴۔ پاک او ذات جیندے ہتھ وچ ہر شے
دی بادشاہی رے تے تہاں ہوندو ولائے دیسو۔
۵

إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَنْ يَقُولَ
لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ۝

فَسُبْحَنَ الَّذِي يَبْدِئُ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ ذَٰلِكُمْ
تُرْجَعُونَ ۝

سورة صفۃ مکی ۷۷ تے بسم اللہ تال ایندیاں ۸۳ آیات تے ۵ رکوعن۔

- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①
- ۱۔ شروع کریں دال اللہ دے تال تال جیرھا
بن شنگے ڈیوٹ والا تے ول ول رحم کرن والا
- ۲۔ میں گواہی کیتے پیش کریں دال انہیں کون جیرھے
قطاریں وچ دشمنیں دے سامنے کھڑن۔
- ۳۔ تے میرے کم کرن والیں کون دڑکے ڈیندن۔
۴۔ تے ذکر (قرآن) پڑھ کے سنیندن۔
- ۵۔ بے شک تہاڈا معبود ہک۔
- ۶۔ جیرھا آسمانیں تے زمین تے جو انہیں دے
دریان اوند رے تے رب انہیں جیں دا جتھو جھلا
نکلے۔
- ۷۔ بے شک اساں تلوں آسمان کون تاریں تال
سوٹھا بنائے۔
- ۸۔ تے اونکو ہر منہ زور شیطان کنیں پچائے۔
۹۔ او اتلیں تکرری ہستیں دیاں گالیں نہیں سن بگے
تے ہر پاسو انہیں کون پریں کیتا دیندے۔
- ۱۰۔ سوٹے مار مار کے تے انہیں کیتے ہک ہمیشہ
دا عذاب۔
- ۱۱۔ سوٹے اوندے جیرھا کوئی گال چا کے گھن
دنچے تے ہک آسمانی انگارہ اوند پچھا کریندے۔
- ۱۲۔ تے توں انہیں کنیں پچھ کیا انہیں دا پیدا کرن
زیادہ اوکھا یا بیا جو اساں پیدا کیتے بے شک
اساں انہیں کون چیرٹن آلی مٹی تال پیدا کیتے۔
- وَالصَّفَّ صَفًّا ②
- فَالزُّجُودِ زَجْرًا ③
- فَالثَّلَاثِ ذِكْرًا ④
- إِنَّ إِلَهَكُمْ لَوَاحِدٌ ⑤
- رَبُّ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَرَبُّ
الشَّارِقِ ⑥
- إِنَّا زَيْنًا السَّمَاءِ الدُّنْيَا بِرَبِّنَا إِلَکَ ⑦
- وَحَفَظًا قَرْنَ كُلِّ شَیْطٰنٍ مَّارِدٍ ⑧
- لَا یَسْتَعُوْنَ اِلَی الْمَلٰٓئِکَ الْاَعْلٰی وَیُقَدِّفُوْنَ مِنْ
کُلِّ جَانِبٍ ⑨
- دُحُوْرًا وَلَهُمْ عَذَابٌ وَّاصِبٌ ⑩
- اِلَّا مَنْ خَطَفَ الْخَطْفَةَ فَاتَّبَعَهُ شَهَابٌ نَّاقِبٌ ⑪
- فَاسْتَفْهِمُوْهُمْ اَهُمْ اَشَدُّ خَلْقًا اَمْ مَنْ خَلَقْنَا اِنَّا
خَلَقْنٰهُمْ مِنْ طِیْنٍ لَا رِبَ ⑫

- ۱۳۔ توں حیران تھیندیں تے او شکریاں کریندن۔ بَلْ عَجَبْتَ وَيَسْخَرُونَ ۱۷
- ۱۴۔ تے جیلے انہیں کوں نصیحت کیتی دیندی ۷ او نصیحت حاصل نہیں کریندے۔ وَإِذَا ذُكِّرُوا لَا يَذْكُرُونَ ۱۸
- ۱۵۔ تے جیلے کوئی نشان بڈہن شکریاں کریندن۔ وَإِذَا رَأَوْا آيَةً يَسْتَسْخِرُونَ ۱۹
- ۱۶۔ تے آہن اے محض کھلا کھلا جادو ۷۔ وَقَالُوا إِن هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ ۲۰
- ۱۷۔ کیا اساں جڈاں مرسوں تے مٹی تھی ویسوں تے ہڈیاں تھی ویسوں کیا اساں ولا اٹھائے ویسوں۔ وَإِذَا مِنَّا وَكُنَّا تُرَابًا وَءِظَامًا ۲۱
- ۱۸۔ کیا ساڈے پہلے پیو ڈاڈے دی۔ أَوْ أَبَاؤُنَا الْأَوَّلُونَ ۲۲
- ۱۹۔ توں آکھ جیاتے تساں ذلیل دی نال تھیو۔ قُلْ نَعْمَ وَأَنْتُمْ دَاخِرُونَ ۲۳
- ۲۰۔ تے اے محض ہک دڑکا ۷ تے او ڈیکھٹ پئے ولسن۔ فَإِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ فَإِذَا هُمْ يَنْظُرُونَ ۲۴
- ۲۱۔ تے آکھن مرو اے تے جزا سزا دا ڈینہر۔ وَقَالُوا يُبْلِسُ هَذَا يَوْمَ الدِّينِ ۲۵
- ۲۲۔ تے اے فیصلے دا ڈینہر جینکوں تساں جھٹلیندے ہاوے۔ هَذَا يَوْمُ الْفَصْلِ الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ ۲۶
- ۲۳۔ ظالمیں کوں تے انہیں دی زالیں کوں تے انہیں کوں جیندی او عبادت کریندے ہن جیندا کرو۔ أَحْسَرُوا الَّذِينَ ظَلَمُوا وَأَزْوَاجَهُمْ وَمَا كَانُوا يَعْبُدُونَ ۲۷
- ۲۴۔ اللہ دے سوا تے انہیں کوں دوزخ دے راہ دو گھن ونجو۔ مِنْ دُونِ اللَّهِ فَأَهْدُوهُمْ إِلَى صِرَاطِ الْجَنَّةِ ۲۸
- ۲۵۔ تے انہیں کوں کھڑاڈ انہیں کنیں پھیا ویسی۔ وَقِفُوهُمْ إِنَّهُمْ مَسْئُولُونَ ۲۹
- ۲۶۔ تماکوں کیا تھئے تساں ہک ڈوجھے دی امداد نوے کریندے۔ مَا لَكُمْ لَا تَنَاصَرُونَ ۳۰
- ۲۷۔ اصل او آج ہتھیار سٹ ڈلسن۔ بَلْ هُمْ الْيَوْمَ مُسْتَسْلِمُونَ ۳۱
- ۲۸۔ ہک ڈوجھے دو توجہ کرین تے بحث کرین۔ وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ۳۲
- ۲۹۔ آکھن بے شک تساں ساڈو سہ پاسو اندے ہاوے۔ قَالُوا إِنَّكُمْ كُنْتُمْ تَأْتُونَنَا عَنِ الْيَمِينِ ۳۳

- ۳۰۔ او آکھسن اصل تساں میندے نہ ہاوے۔
 ۳۱۔ اساں تساں کنیں ڈاڈھے نہ ہاے اصل تساں
 (منہ زور قوم ہاوے۔
 ۳۲۔ ساڈے رب دی گال ساڈے اُتے
 پوری تھی گئی بے شک اساں چکھسوں۔
 ۳۳۔ اساں تماکوں گمراہ کیتے اسال آپ دی گمراہ ہاے
 ۳۴۔ بے شک او اوں ڈینہہ عذاب وح شرک
 ہوسن۔
 ۳۵۔ بے شک اساں مجریں نال ایویں کریندے ہیں
 ۳۶۔ بے شک او اکڑیندے ہن جیلھے انہیں کوں
 آکھیا ویندا ہاجو اللہ دے سوا کوئی معبود کاہنیں۔
 ۳۷۔ تے آہن اساں اپنے معبودیں کوں
 ہک شاعر تے پاگل کیتے کیوں چھوڑ ڈیوں۔
 ۳۸۔ اصل او سچ گھن کے آٹے تے اوں رسولیں
 دی تصدیق کیتی بے۔
 ۳۹۔ بے شک تساں دکھ ڈیوں والا عذاب چکھن
 والے ہوں۔
 ۴۰۔ تماکوں محض تماڈے علیں دا بدلہ ڈتا ویندا
 پئے۔
 ۴۱۔ سواٹے اللہ دے بندیں جیرے چنٹے ہوئے ہن
 ۴۲۔ جنہیں کیتے معلوم رزق موجود۔
 ۴۳۔ میوے ہن تے انہیں کوں عزت ڈتی ویسی۔
 ۴۴۔ نعتیں والے باغیں وح۔
 ۴۵۔ تے او ہانچیں تے آٹے ساٹے بیٹھے ہوسن
 ۴۶۔ مٹھے پانی دے بھرے ہوئے گلاس انہیں
 دے کولہو آندے ویسن۔
- قَالُوا بَلْ لَمْ تَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ﴿۳۰﴾
 وَمَا كَانَ لَنَا عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ بَلْ كُنْتُمْ قَوْمًا
 طٰغِينَ ﴿۳۱﴾
 فَحَقَّ عَلَيْنَا قَوْلُ رَبِّنَا ۖ إِنَّا لَذَٰئِقُونَ ﴿۳۲﴾
 فَأَعْوَيْنَكُمْ إِنَّا لَكِنَّا غَوِيُونَ ﴿۳۳﴾
 فَإِنَّهُمْ يَوْمَئِذٍ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ ﴿۳۴﴾
 إِنَّا كَذٰلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ ﴿۳۵﴾
 إِنَّهُمْ كَانُوا إِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
 يَسْتَكْبِرُونَ ﴿۳۶﴾
 وَيَقُولُونَ إِنَّا لَا نَزِدُّ إِلَهُتَنَا إِلَّا أَنۡشَاءُ فِتْنُونَ ﴿۳۷﴾
 بَلْ جَاءَ بِالْحَقِّ وَصَدَّقَ الْمُرْسَلِينَ ﴿۳۸﴾
 إِنَّكُمْ لَذَٰئِقُوا الْعَذَابِ الْأَلِيمِ ﴿۳۹﴾
 وَمَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۴۰﴾
 إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْخٰلِصِينَ ﴿۴۱﴾
 أُولَٰئِكَ لَهُمْ سُرُورٌ مَّعْلُومٌ ﴿۴۲﴾
 فَوَٰكِهَةٌ وَهُمْ مُّكْرَمُونَ ﴿۴۳﴾
 فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿۴۴﴾
 عَلَى سُرُرٍ مُّتَقَابِلِينَ ﴿۴۵﴾
 يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِكَأْسٍ مِنْ مَّعِينٍ ﴿۴۶﴾

بِضَاءٍ لَذَّةٍ لِلشَّيْطَانِ ۝۳۷

۳۷۔ اوچھے ہو سن تے بیوٹن والیں واسطے لذت ہو سی۔

لَا فِيهَا غَوْلٌ وَلَا هُمْ عَنْهَا يُنْزَفُونَ ۝۳۸

۳۸۔ نہ انہیں دے سروچ درد تھیں تے نہ او پاگل تھیں۔

وَعِنْدَهُمْ قُصُورُ الطَّرِيقِ ۝۳۹

۳۹۔ تے انہیں دے کولہواکیں جھکیاں کر کے تریختیں کھڑیاں ہو سن۔

كَانَتْهُمْ بَنَاصٍ فَمَكُونُ ۝۴۰

۴۰۔ ایویں جیویں او بڑھکے ہوئے آنے۔

فَأَتَبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ۝۴۱

۴۱۔ ہک بڑو جھے کوں بڑیکھسن تے بحث کر لیں۔

قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ إِنِّي كَانَ لِي قَرِينٌ ۝۴۲

۴۲۔ ہک شخص انہیں وچو آکھسی جو میڈا

ہک سنگتی ہا۔

يَقُولُ إِنَّكَ لَمِنَ الْمَصْدُوقِينَ ۝۴۳

۴۳۔ او آکھسی کیا توں منٹن والیں وچ

ہویں؟

إِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا فَعِظَامًا ۝۴۴

۴۴۔ کیا جڈاں اساں مرسوں تے مٹی تے ہڈی

إِنَّا لَكَايُومُونَ ۝۴۵

بٹن ویسوں کیا ساکوں عیسیں دا بدلہ بڑتا ویسی۔

قَالَ هَلْ أَنْتُمْ مُطْلِعُونَ ۝۴۶

۴۵۔ او آکھسی کوئی ہے جیرہا جھاتی پاکے بڑیکھے

جو اوندا کیا حال۔

فَأُطْلِعَ قَرَاهُ فِي سَوَاءٍ الْجَحِيمِ ۝۴۷

۴۶۔ او آپ جھاتی پیسی تے اونکوں دوزخ وچ

بڑیکھسی۔

قَالَ تَأَلَّوْا إِنْ كُنْتُمْ لَتُرْوَبُونَ ۝۴۸

۴۷۔ او آکھسی اللہ دی قسم توں میکوں وی ہلاک

کریندا ہا توں۔

وَلَوْلَا نِعْمَةُ رَبِّي لَكُنْتُ مِنَ الْمُحْضَرِينَ ۝۴۹

۴۸۔ جے اللہ افضل نہ ہوئے ناتے میں دی حافر ققیوٹن والیں چوہو ہوا

أَمَّا نَحْنُ بِمَبْتَلِينَ ۝۵۰

۴۹۔ کیا اساں نہ مرسوں؟

إِلَّا مَوْتَتَنَا الْأُولَىٰ وَمَا نَحْنُ بِمُعَدِّيْنَ ۝۵۱

۵۰۔ سوائے پہلی موت دے تے

ساکوں کوئی عذاب نہ بڑتا

ویسی۔

إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ۝۵۲

۵۱۔ بے شک اے ہوں وڈی کامیابی۔

۶۲۔ میں رستے کیے عمل کروں والیں کوں عمل کرنا
چاہی دا ۶۱۔

۶۳۔ کیا اے مہمانی چنگی ۶۲ یا تھوہر دا درخت ۔
۶۴۔ بے شک اساں اونکوں ظالمیں کیے فتنہ بناے
۶۵۔ بے شک او دن جیرھا دوزخ دے تل وچ
پیدا تھیندے۔

۶۶۔ او دن پھل ایویں ہے جیویں ناگیں دا سر ۔
۶۷۔ بے شک او اتھو کھوسن تے او دے نال ڈٹھ
بھریں ۔

۶۸۔ دل انہیں دے پاٹی وچ اُبلدا پاٹی رلایا ویسی ۔
۶۹۔ دل انہیں کوں دوزخ دو دلایا ویسی ۔
۷۰۔ بے شک انہیں اپنے پیو ڈاڑیں کوں گمراہ پاتے
۷۱۔ تے او انہیں دے پیریں تے بھیج پین ۔
۷۲۔ تے ایس کنیں پہلے وی ہوں ساریاں تو ماں گمراہ
تھی چکین ۔

۷۳۔ اساں انہیں وچ ڈراوٹن والے پھین ۔
۷۴۔ تے توں بڑیکھ انہیں دا کیا انجام جنیں کوں
ڈرایا گیا ہا ۔

۷۵۔ سوائے چٹے ہوئے اللہ دے بندیں دے ۔
۷۶۔ تے ساکوں نور سٹیا ہا تے اساں ہوں چمکا
جواب ڈیوٹن والے ہیں ۔
۷۷۔ تے اساں اونکوں تے او دے گھرائیں کوں
وڈی مصیبت کنیں بچایا ۔

۷۸۔ تے اساں او دے اولاد کوں باقی رکھا ۔
۷۹۔ تے بعد وچ آوٹن والیں وچ او دے یاد
اساں باقی رکھی ۔

لِبَشَرٍ هَذَا فَلْيَعْمَلِ الْعَمَلُونَ ﴿٦٢﴾

أَذَلِكَ خَيْرٌ تُزَلُّ أَمْ شَجَرَةُ الزَّقُّومِ ﴿٦٣﴾
إِنَّا جَعَلْنَاهَا فِتْنَةً لِلظَّالِمِينَ ﴿٦٤﴾
إِنَّهَا شَجَرَةٌ تَخْرُجُ فِي أَصْلِ الْجَحِيمِ ﴿٦٥﴾

كُلُّهَا كَانَتْ رُءُوسَ الشَّيَاطِينِ ﴿٦٦﴾
فَإِنَّهُمْ لَا يَكُونُونَ فِيهَا فَأَلَوْنَ مِنْهَا الْبُطُونَ ﴿٦٧﴾

ثُمَّ إِنَّ لَهُمْ عَلَيْهَا لَشَوْبًا مِنْ حَمِيمٍ ﴿٦٨﴾
ثُمَّ إِنَّ مَرْجِعَهُمْ لَا إِلَى الْجَحِيمِ ﴿٦٩﴾
إِنَّهُمْ أَقْبَوْا أَبَاءَهُمْ صَالِينَ ﴿٧٠﴾
فَهُمْ عَلَى أَثَرِهِمْ يَهُرَعُونَ ﴿٧١﴾
وَلَقَدْ ضَلَّ قَبْلَهُمْ أَكْثَرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٧٢﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا فِيهِمْ مُنْذِرِينَ ﴿٧٣﴾
فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُنْذِرِينَ ﴿٧٤﴾

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿٧٥﴾
وَلَقَدْ نَادَيْنَا نُوْحًا فَلْيَعْمَلِ الْمُجِيبُونَ ﴿٧٦﴾

وَنَجِّنِيْهُ وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ﴿٧٧﴾

وَجَعَلْنَا ذُرِّيَّتَهُ هُمُ الْبَاقِينَ ﴿٧٨﴾
وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿٧٩﴾

- ۸۰۔ نوح کوں قومیں وچو سلامتی دی دعا ملدی
پئی ۶۔
- ۸۱۔ بے شک اساں ایویں چنگے کم کرن والیں
کوں بدلہ ڈیندے ہیں۔
- ۸۲۔ بے شک او ساڈے مومن بندیں وچو ہا۔
- ۸۳۔ دل اسان پھلیں کوں غرق کر ڈتا۔
- ۸۴۔ تے بے شک انہیں دی جماعت چو ابراہیم
دی ہا۔
- ۸۵۔ جیلے او اپنے رب دو پاک دل گن کے آیا
ہا۔
- ۸۶۔ جیلے اوں اپنے پیوتے قوم کوں آکھے تساں
کیندی عبادت کریندے ء۔
- ۸۷۔ کیا اللہ دے سوا کوڑے معبودیں کوں تساں چاہندے ء۔
- ۸۸۔ تہاڈا رب العالمین دے متعلق کیا خیال۔
- ۸۹۔ اوکھ دفعہ تاریں کوں ڈٹھے۔
- ۹۰۔ تے آکھیں میں بیماراں۔
- ۹۱۔ تے او اوں کوں چھوڑ کے ٹر گئے۔
- ۹۲۔ او ہوئے ہوئے انہیں دے معبودیں دو گئے پیا
تے آکھیں تساں کھندے نوے۔
- ۹۳۔ تہا کوں کیا ہے تساں لیندے نوے۔
- ۹۴۔ دل ہوئے ہوئے انہیں تے سچ ہتھ نال سٹ
ماری اس۔
- ۹۵۔ انہیں کوں پتہ لگے تے او اوندو بھڑے آئن۔
- ۹۶۔ اوں آکھے کیا تساں اوندی عبادت کریندے ء۔
جینکوں آپ بنیندے ء۔
- ۹۷۔ تے اللہ نے تہا کوں پیدا کیتے تے تہاڈے
- سَلِّمْ عَلَى نُوحٍ فِي الْعَالَمِينَ ﴿۸۰﴾
- إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿۸۱﴾
- إِنَّكَ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿۸۲﴾
- ثُمَّ أَعْرَفْنَا الْأَخْرِيْنَ ﴿۸۳﴾
- وَأَنَّ مِنْ شَيْعَتِهِ كِبْرَاهِيمَ ﴿۸۴﴾
- إِذْ جَاءَ رَبَّهُ يَقْلِبٌ سَلِيمٌ ﴿۸۵﴾
- إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَاذَا تَعْبُدُونَ ﴿۸۶﴾
- أَفَبِمَا ظَنَّمْكَ رَبِّي الْعَالَمِينَ ﴿۸۷﴾
- فَنَظَرْنَا نَظْرَةً فِي النُّجُومِ ﴿۸۸﴾
- فَقَالَ إِنِّي سَقِيمٌ ﴿۸۹﴾
- فَتَوَلَّوْا عَنْهُ مُدْبِرِينَ ﴿۹۰﴾
- فَرَاغَ إِلَىٰ إِلَهِهِمْ فَقَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ ﴿۹۱﴾
- مَا لَكُمْ لَا تَنْطِقُونَ ﴿۹۲﴾
- فَرَاغَ عَلَيْهِمْ ضَرْبًا بِالْيَمِينِ ﴿۹۳﴾
- فَأَقْبَلُوا إِلَيْهِ يَزِفُونَ ﴿۹۴﴾
- قَالَ اتَّقِبُوا مَا تَنْجِتُونَ ﴿۹۵﴾
- وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ ﴿۹۶﴾

عملیں کوں دی۔

۹۸۔ انہیں آکھئے ایندے چودھارو کندھ بناؤتے
ایتکوں بھاوج سٹو۔

۹۹۔ انہیں اوندے نال چالاکي دا ارادہ کیتاتے اسان
انہیں کوں ذلیل کر ڈتا۔

۱۰۰۔ تے اوں آکھئے بے شک میں اپٹے رب دو
ویندا پیاں او میکوں سدھا راہ ڈکھلیسی۔

۱۰۱۔ اے میڈے رب میکوں نیک پال بخش۔

۱۰۲۔ تے اسان اونکوں سیانے ہال دی خوش خبری
ڈتی۔

۱۰۳۔ جلیہ او اوندے نال بھجوں دے قابل تھے آکھئے
اے میڈے پتر ! میں خواب وچ ڈٹے
جو میں تیکوں کوہیندا پیاں توں ڈس تیبدا کیا خیال
اوں آکھئے اے میڈے ابا تیکوں جو حکم توں کر
توں میکوں صبر کرن والیں وچو پیسیں۔

۱۰۴۔ جلیہ ڈوہیں راضی تھی گئے تے اونکوں متھے
دے بھر سمانے سی۔

۱۰۵۔ تے اسان اونکوں سڈیے جو اے ابراہیم۔

۱۰۶۔ تیں خواب سچ کر ڈکھائے بے شک اسان
ایویں چنگے کم کرن والیں کوں بدلہ ڈیندے ہیں۔

۱۰۷۔ بے شک اے کھلی آزمائش ہائی۔

۱۰۸۔ تے اسان ہک وڈی قربانی نال اوندہ قدرہ
ڈتے۔

۹۔ اتے اسان پچھلیں وچ اوندہ ہوں چنگا ذکر چھوڑیے۔

۱۱۰۔ ابراہیم تے سلامتی ۶۔

۱۱۱۔ اسان چنگے کم کرن والیں کوں ایویں بدلہ ڈیندے

قَالُوا ابْنُوا لَهُ بُنْيَانًا فَأَلْقُوهُ فِي
الْجَحِيمِ ۝۹۸

فَارَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَسْفَلِينَ ۝۹۹

وَقَالَ إِنِّي ذَاهِبٌ إِلَىٰ رَبِّي سَيَهْدِينِ ۝۱۰۰

رَبِّ هَبْ لِي مِنَ الصَّالِحِينَ ۝۱۰۱

فَبَشَّرْنَاهُ بِغُلَامٍ حَلِيمٍ ۝۱۰۲

فَلَمَّا بَلَغَ مَعَهُ السَّعْيَ قَالَ يَبْنَئِي إِنِّي أَرَىٰ فِي
الْمَنَامِ أَنِّي أَذْبَحُكَ فَانْظُرْ مَاذَا تَرَىٰ ۚ قَالَ
يَا بَتِ افْعَلْ مَا تُؤْمُرُ سَيَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ
مِنَ الصَّابِرِينَ ۝۱۰۳

فَلَمَّا أَسْلَمَا وَتَلَّهُ لِلْجَبِينِ ۝۱۰۴

وَنَادَيْنَاهُ أَنْ يَا إِبْرَاهِيمُ ۝۱۰۵
قَدْ صَدَّقْتَ الرُّمْيَ إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ۝۱۰۶

إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْبَلَاءُ النَّبِيُّ ۝۱۰۷

وَفَدَيْنَاهُ بِذَبْحٍ عَظِيمٍ ۝۱۰۸

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ۝۱۰۹

سَلَامٌ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ ۝۱۱۰

كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ۝۱۱۱

ہیں۔

۱۱۲۔ بے شک او ساڈے مومن بندیں دچو ہا۔

۱۱۳۔ تے اساں اونکوں اسحاق دی خوش خبری
ڈٹی اونیکیں دچو نہی ہا۔۱۱۴۔ تے اساں اونکوں تے اسحاق کوں برکت
ڈٹی تے انہیں ڈوناہیں دی اولاد دچو کجھ فرمانبردار
ہن تے کجھ اپنے آپ تے کھلا کھلا ظلم کرن
والے ہن۔۱۱۵۔ تے اساں موسیٰ تے ہارون تے دی احسان
کیا۔۱۱۶۔ تے اساں انہیں ڈوناہیں کوں تے انہیں دی قوم کوں
ہک وڈی مصیبت کنیں اسان پچایا۔۱۱۷۔ تے انہیں دی مدد کیتی تے او غالب آوٹ
والیں دچو ہن۔۱۱۸۔ تے اساں انہیں کوں ہر حکم ظاہر کرن
والی کتاب ڈٹی۔

۱۱۹۔ تے انہیں کوں سدھا راہ ڈکھایا۔

۱۲۰۔ تے پچھیں وچ انہیں دا چنگا ذکر باقی رکھے۔

۱۲۱۔ موسیٰ تے ہارون تے سلامتی ہوئے۔

۱۲۲۔ بے شک اساں چنگے کم کرن والیں کوں
ایویں بدلہ ڈیندے ہیں۔

۱۲۳۔ او ڈوبیں ساڈے مومن بندے ہن۔

۱۲۴۔ تے بے شک ایساں روسیں دچو ہا۔

۱۲۵۔ جیلے اداں اپنی قوم کوں آکھے کیا تساں
ڈردے نوے۔

۱۲۶۔ کیا تساں بچاوت کوں سڈیندے ء تے سب

إِنَّكَ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿۱۱۲﴾

وَبَشِّرْنَاهُ بِالْحَقِّ نَبِيًّا مِّنَ الصَّالِحِينَ ﴿۱۱۳﴾

وَبَرَكْنَا عَلَيْهِ وَعَلَىٰ اسْحٰقَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِهِمَا

مُحْسِنٌ وَظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ مُبِينٌ ﴿۱۱۴﴾

وَلَقَدْ مَنَّا عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ ﴿۱۱۵﴾

وَنَجَّيْنَاهُمَا وَقَوْمَهُمَا مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ﴿۱۱۶﴾

وَنَصَرْنَاهُمْ فَاكُنُوا لَهُمُ الْغَالِبِينَ ﴿۱۱۷﴾

وَاتَيْنَاهُمَا الْكِتَابَ الْمُسْتَبِينَ ﴿۱۱۸﴾

وَهَدَيْنَاهُمَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿۱۱۹﴾

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِمَا فِي الْآخِرِينَ ﴿۱۲۰﴾

سَلَّمَ عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ ﴿۱۲۱﴾

إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿۱۲۲﴾

إِنَّهُمَا مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿۱۲۳﴾

وَأَنَّ إِلْيَاسَ بَيْنَ الرُّسُلِينَ ﴿۱۲۴﴾

إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿۱۲۵﴾

أَتَدْعُونَ بَعْلًا وَتَذَرُونَ أَحْسَنَ الْخَالِقِينَ ﴿۱۲۶﴾

کنیں چنگا پیدا کرٹ والے اللہ کوں چھوڑ ڈیندے۔
۱۲۷۔ اللہ تہاڑا رب تے تہاڑے پہلے پوڑاویں
دا وی رب۔

۱۲۸۔ انہیں اونکوں جھٹلائے تے بے شک
او حاضر کیتے ویں۔

۱۲۹۔ سوائے اللہ دے چنیئے ہوئے بندیں مے
۱۳۰۔ تے اساں انہیں دا ذکر پچھلیں وچ چنگا
چھوڑیئے۔

۱۳۱۔ اے یاسین تے سلامتی ہوئے۔
۱۳۲۔ بے شک اساں محسنیں کوں ایویں بدلہ ڈیندے
ہیں۔

۱۳۳۔ بے شک او ساڈا مومن بندہ ہا۔
۱۳۴۔ تے بے شک لوط رسولیں وچ ہا۔
۱۳۵۔ جیلے اساں اونکوں تے اوندے سارے گھر
والیں کوں نجات ڈتی۔

۱۳۶۔ سوائے ہک ہڈی دے جیرھی پچھلیں
وچ رہ گئی۔

۱۳۷۔ تے ول اساں پچھلیں کوں تباہ کر ڈتا۔
۱۳۸۔ تے بے شک تاساں فجر کوں انہیں مے
کولہو لنگھدے۔

۱۳۹۔ تے رات کوں وی کیا تہا کوں عقل کاہنیں
۱۴۰۔ تے بے شک یونس رسول ہا۔
۱۴۱۔ جیلے او بچ گئے تے بھری بیٹری وچ ونج
ہیئے۔

۱۴۲۔ پکھا کڈھے نہیں اوندا ناں نکھتے تے اونکوں
پاٹی وچ سٹ گھتے نیں۔

اللَّهُ رَبُّكُمْ وَرَبَّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ ﴿۱۲۷﴾

فَكَذَّبُوهُ فَإِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ ﴿۱۲۸﴾

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿۱۲۹﴾
وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿۱۳۰﴾

سَلَامٌ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ ﴿۱۳۱﴾
إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿۱۳۲﴾

إِنَّمَا مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿۱۳۳﴾
وَإِن لُّوطًا لِّمِنَ الرُّسُلِينَ ﴿۱۳۴﴾
إِذْ جَعَلْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ ﴿۱۳۵﴾

إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَيْرِينَ ﴿۱۳۶﴾

ثُمَّ دَمَرْنَا الْأَخْرِينَ ﴿۱۳۷﴾
وَأَنكُم مِّنْكُمْ لَتَمُرُّوْنَ عَلَيْهِمْ مُّصْبِحِينَ ﴿۱۳۸﴾

وَيَا لَيْلٌ أَلَمْ تَعْلَمِي ﴿۱۳۹﴾
وَإِن يُونُسَ لِمِنَ الرُّسُلِينَ ﴿۱۴۰﴾
إِذْ أَتَىٰ إِلَى الْفُلْكِ الشَّحُونَ ﴿۱۴۱﴾

فَسَاهَمَ فَكَانَ مِنَ الْمُدْحَضِينَ ﴿۱۴۲﴾

- ۱۴۳۔ اونکوں ہک عجی نگل گئی تے ادا پٹے آپ
کوں ملام کریندا پایا۔
- ۱۴۴۔ جے او تیج کرن دالیں دچونہ ہووے ہا
- ۱۴۵۔ تے او قیامت نہیں اوندے ڈڈھ وچ
رہ ونجے ہا۔
- ۱۴۶۔ تے اساں اونکوں کھلے میدان وچ
سٹ گھیتا تے او بیمار ہا۔
- ۱۴۷۔ تے اتھاہیں اساں کردو جھا ڈتا۔
- ۱۴۸۔ تے اساں اونکوں ہک لکھ یا کجھ زیادہ
بندیں دو پٹھیا ہا۔
- ۱۴۹۔ او سارے ایمان گھن آئے تے اساں
انہیں کوں ہک وقت تیں فائدہ پچایا۔
- ۱۵۰۔ توں انہیں کنیں کچھ کیا تہا بڑے رب
کیتے دھیرس ہن تے تہا بڑے کیتے میتر ہن
- ۱۵۱۔ یا اساں فرشتیں کوں مادی شکل وچ بٹائے تے
ادگواہ ہن۔
- ۱۵۲۔ سٹو او اے ایٹے ولو کوڑ بٹا کے آہن۔
- ۱۵۳۔ جو اللہ نے پال چئیے تے او بے شک
کوڑن۔
- ۱۵۴۔ پتریں تے دھیریں کوں چنیس۔
- ۱۵۵۔ تہا کوں کیا تھی گئے تہاں کینجھ فیصلے
کریندے ہا۔
- ۱۵۶۔ کیا تہاں سمجھدے نوے۔
- ۱۵۷۔ یا کیا تہاں کنیں کوئی کھلی دلیل۔
- ۱۵۸۔ جے تہاں سچے بتوے تے اپنی کتاب گھن
آؤ۔
- فَالْتَقَمَهُ الْمَوْتُ وَهُوَ مُلِيمٌ ﴿۱۴۳﴾
- فَلَوْلَا أَنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُسَبِّحِينَ ﴿۱۴۴﴾
- لَلِئْتِ فِي بَطْنِهِ إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿۱۴۵﴾
- فَنَبَذْنَاهُ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ سَقِيمٌ ﴿۱۴۶﴾
- وَأَنبَتْنَا عَلَيْهِ شَجَرَةً مِّنْ يَقْطِينٍ ﴿۱۴۷﴾
- وَأَرْسَلْنَاهُ إِلَى مِائَةِ أَلْفٍ أَوْ يَزِيدُونَ ﴿۱۴۸﴾
- فَأَمِنُوا فَنَنَحْنُهُمْ إِلَىٰ جَيْنٍ ﴿۱۴۹﴾
- فَاسْتَفْتَيْهِم بِلَايِكَ الْبَنَاتِ وَلَهُمُ الْبَنُونَ ﴿۱۵۰﴾
- أَمْ خَلَقْنَا الْمَلَائِكَةَ إِنَاثًا وَهُمْ شَاهِدُونَ ﴿۱۵۱﴾
- أَلَا إِنَّهُمْ مِّنْ أَفْكَهَمَ يَلْقَوْنَ ﴿۱۵۲﴾
- وَلَدَ اللَّهُ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿۱۵۳﴾
- أَصْطَفَى الْبَنَاتِ عَلَى الْبَنِينَ ﴿۱۵۴﴾
- مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿۱۵۵﴾
- أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿۱۵۶﴾
- أَمْ لَكُمْ سُلْطٰنٌ مُّبِينٌ ﴿۱۵۷﴾
- فَأَنذَرْتُكُمْ نَارًا تَلَظَّىٰ ﴿۱۵۸﴾

وَجَعَلُوا بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْجَنَّةِ نَسَبًا وَلَقَدْ عَلِمَتِ
الْجَنَّةُ إِنَّهُمْ لَكَاظِمُونَ ﴿۱۵۹﴾

۱۵۹- تے او ندے تے جس دے دے دے
رشتے گنڈھیند تے جس کوں پتہ بے شک
او حاضر کیتے دین۔

سُبْحَنَ اللَّهِ عَمَّا يُصِفُونَ ﴿۱۶۰﴾

۱۶۰- اللہ انہیں گالیں کیں پاک جیڑیاں او
کریندے پین۔

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿۱۶۱﴾
فَأَنذَكُم مَّا تَعْبُدُونَ ﴿۱۶۲﴾

۱۶۱- سوائے اللہ دے چٹے ہوئے بندیں دے۔
۱۶۲- بے شک تساں تے جنیدی تساں عبادت
کریندے ء۔

مَا أَنتُمْ عَلَيْهِ بِفِتْرَيْنَ ﴿۱۶۳﴾

۱۶۳- کہیں کوں اوندے دے دے دے دے
۱۶۴- سوائے اوندے جیڑھا دوزخ وچ
شیجیٹ والا ء۔

إِلَّا مَنْ هُوَ صَالِ الْجَحِيمِ ﴿۱۶۴﴾

۱۶۵- تے اساں ساریں کیتے ہک معلوم مقام۔
۱۶۶- تے اساں قطارین وچ کھڑے ہیں۔
۱۶۷- تے بے شک اساں تسبیح کرن واسے ہیں۔
۱۶۸- تے او آبرے ہن۔

وَمَا مِنَّا إِلَّا لَهُ مَقَامٌ مَّعْلُومٌ ﴿۱۶۵﴾

وَإِنَّا لَنَحْنُ الصَّافُونَ ﴿۱۶۶﴾

وَإِنَّا لَنَحْنُ الْمُسَبِّحُونَ ﴿۱۶۷﴾

وَرَأَوْا كَانُوا لَيَقُولُونَ ﴿۱۶۸﴾

۱۶۹- جے اساں کہیں رسول آوے ہاپہلی قومیں
آلی کار۔

لَوْ أَن عِندَنَا ذِكْرًا مِّنَ الْأَوَّلِينَ ﴿۱۶۹﴾

۱۷۰- تے اساں وی اللہ دے چٹے ہوئے
بندے بن وچوں ہا۔

لَكُنَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿۱۷۰﴾

۱۷۱- انہیں اوندے انکار کیتے تے انہیں کوں
ضرور پتہ بگ ویسی۔

فَكْفَرُوا بِهِ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿۱۷۱﴾

۱۷۲- تے ساڈی گال ساڈے پھٹے ہوئے نہیں
کیتے گزری چکی ء۔

وَلَقَدْ سَبَقَتْ كَلِمَتُنَا لِعِبَادِنَا الْمُرْسَلِينَ ﴿۱۷۲﴾

۱۷۳- بے شک اوہ ہن جنیں دی مدد
کیتی ویسی۔

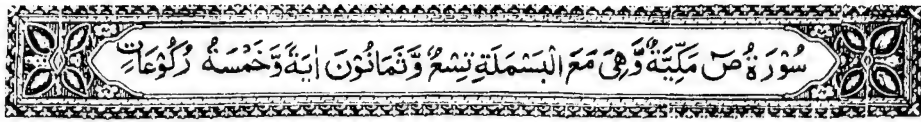
إِنَّهُمْ لَهُمُ الْمَنصُورُونَ ﴿۱۷۳﴾

۱۷۴- تے ساڈے شکر ڈاڑھے تھیں۔

وَأَن جُنْدَنَا لَهُمُ الْغَالِبُونَ ﴿۱۷۴﴾

- ۱۷۵- توں کچھ دیر کیتے انہیں کنیں کنڈولا گھن۔
 ۱۷۶- تے انہیں کوں ڈہدا رہو او دی ڈیکھ گھنن۔
 ۱۷۷- کیا او سا جے عذاب کوں جلدی ملگدن۔
 ۱۷۸- تے جیلھے او انہیں دے صحن وچ لہسی
 تے جنیں کوں ڈرایا گیا ہا انہیں دی قجر بُری
 ہوسی۔
- ۱۷۹- تے توں انہیں کنیں کچھ وقت کیتے منہ پھیر گھن۔
 ۱۸۰- توں ڈہدا رہ او ضرور ڈیکھ گھنن۔
 ۱۸۱- تید ا رب جیرھا ہر عزت دا مالک اتہیں
 دی گالیں کنیں پاک۔
 ۱۸۲- تے رسولیں تے سلامتی ہوے۔
 ۱۸۳- تے ساریاں سچیاں صفات اللہ رب العالمین
 کیتے ہن۔
- وَقَوْلَ عَنْهُمْ حَتَّىٰ جِئْنِ ۝
 وَابْصُرْهُمْ فَسَوْفَ يَبْصُرُونَ ۝
 اَلَيْعَدُ اِيْنَا يَسْتَعْجِلُونَ ۝
 فَاِذَا نَزَلَ بِسَاحَتِهِمْ فَسَاءَ صَبَاحُ الْمُنْذَرِينَ ۝
 وَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّىٰ جِئْنِ ۝
 وَابْصُرْهُمْ فَسَوْفَ يَبْصُرُونَ ۝
 سُبْحَنَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ ۝
 وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ ۝
 وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝

سورۃ ص مکی ء تے بسم اللہ تال ایندیاں ۸۹ آیات تے ۵ رکوعن۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن
منگئے ڈیوٹ والا تے ول ول رحم کرن والا ء۔
- ۲۔ سچا ء تے ایندے کیتے قرآن کوں جیرھا
نصیحتیں نال بھریا ہوئے گواہ بنیندے ہیں۔
- ۳۔ اصل کافر آکر وچ ہن تے اختلاف کریندے
پین۔
- ۴۔ انہیں کنیں پہلے اساں کئی قومیں ہلاک کیتن
انہیں قریاد کیتی پیراے وقت نجات دانہ ہا۔
- ۵۔ تے او حیران تھیندن جو انہیں دوانہیں وچو
ہک ہوشیار کرن والا آگئے تے کافریں کھئے
اے جادوگر کوڑا ء۔
- ۶۔ کیا ایں کئی معبودیں کوں ہک معبود چاہتاے
بے شک اے عجیب گال۔
- ۷۔ تے انہیں وچو سردار ٹر پئے تے آکھئے نیں تہاں
وی ونجو تے اچھے معبودیں کوں پکڑی رکھو بیشک
ایں گال وچ کوئی منصوبہ ء۔
- ۸۔ اساں اے گال پہلی امت وچ تے کا ء نہیں
سٹی اے محض ہک کوڑ۔
- ۹۔ کیا اوندے اتے ساڈے وچو ذکر نازل تھی
گئے اصل او میڈے ذکر وچ شک کریندے
پین، اصل انہیں ہر تیں میڈا عذاب چکھیا ہی نیں۔
- ۱۰۔ یا انہیں کنیں غالب تے بخشش والے تیڈے

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

ص وَالْقُرْآنِ ذِي الذِّكْرِ ②

بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي عَذَابٍ وَشِقَاقٍ ③

كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَرْنٍ فَنَادَ ذَاوَلَاتٍ
جِنَّ مَنَاصٍ ④

وَعَجِبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُنْذِرٌ مِنْهُمْ وَقَالَ الْكَافِرُونَ
هَذَا سِحْرٌ كَذَّابٌ ⑤

أَجْعَلِ الْإِلَهَةَ إِلَهًا وَاحِدًا ۖ إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ
عَجَابٌ ⑥

وَأَنطَلَقَ الْمَلَأُ مِنْهُمْ أَنِ امْشُوا وَاصْبِرُوا عَلَى
الْفِتْنَةِ ۚ إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ يُرَادُ ⑦

مَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي الْمِلَّةِ الْأُولَى ۖ إِنَّ هَذَا إِلَّا
اِخْتِلَافٌ ⑧

ء أَنزَلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ مِنْ بَيْنِنَا ۚ بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ
مِنْ ذِكْرِي ۚ بَلْ لَنَنَازِلُهُمْ قَوَاعِدَ آيٍ ⑨

أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنٌ رَحْمَةٍ رَبِّكَ الْعَزِيزِ الْوَهَّابِ ⑩

رب دی رحمت دے خزانے ہن۔

۱۱۔ یا آسمانیں تے زمین تے جو انہیں دے وچکار
ادندی بادشاہت انہیں کیتے ہے دل تے او
فَلْيَرْتَقُوا فِي الْأَسْبَابِ ۝

رسیں تال اتے چڑھن۔

۱۲۔ ہک لشکر حملہ کر یسی تے (ہار کے) بچ ویسی۔
۱۳۔ ایں کنیں پہلے نوح تے عاد تے طاقت والے
فرعون دی قوم نے جھٹلایا ہا۔
جُنْدُ مَا هَٰؤُلَاءِ مَهْزُومٌ مِنَ الْأَحْزَابِ ۝
كَذَبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ
ذُو الْأَوْتَارِ ۝

۱۳۔ تے شمود تے لوط دی قوم تے جنگل والیں
دی اے سارے لشکر ہن۔
وَنُوحٌ وَقَوْمُ لُوطٍ وَآصْحَابُ لَيْكَةِ أُولَٰئِكَ
الْأَحْزَابُ ۝

۱۵۔ انہیں ساریں رسولیں کوں جھٹلائے تے
انہیں تے میڈا عذاب تے سزا فرض تھی گئی ۶۔
إِنْ كُلُّ إِلَّاكْذَبَ الرُّسُلَ فَحَقَّ عِقَابُ ۝

۱۶۔ اے سارے ہک عذاب کوں بڑھے پین
جیندے وچ تھی کا ۷ ناں ہوسی۔
وَمَا يَنْظُرُ هَٰؤُلَاءِ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً مَّا لَهُمْ مِنْ نَّوَاتِي ۝

۱۷۔ تے انہیں آکھے اے ساڈے رب ساکوں
ساڈا حصہ جلدی حساب دے ڈینہ کنیں پہلے
وَقَالُوا رَبَّنَا عَجَلْنَا قَتْلَنَا قَبْلَ يَوْمِ الْحِسَابِ ۝

۱۸۔ جو او آہن توں صبر کرتے ساڈے بندے
داؤد کوں جیرھا طاقت ور ہا یاد کر بے شک او
إِذْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَأَذْكُرْ عَبْدًا دَاوُدَ ذَا الْأَيْدِ
إِنَّهُ آوَابٌ ۝

جھکٹ والا ہا۔
۱۹۔ بے شک اساں اوندے تاج کیتے ہن پہاڑی کوں
جیرھ اوندے نال رات ڈینہ اللہ دی تسبیح
إِنَّا سَخَّرْنَا الْجِبَالَ مَعَهُ يُسَبِّحْنَ بِالْعَشِيِّ وَ
الْإِشْرَاقِ ۝

کریندے ہن۔
۲۰۔ تے ایویں پکھی کٹھے کر ڈتے ہن اوسارے
وَالطَّيْرَ مَحْشُورَةً كُلٌّ لَهُ آوَابٌ ۝

اوندے حضور جھکٹ والے ہن۔
۲۱۔ تے اوندی بادشاہت کوں اساں مغیور کیتا
ہا تے اونکو سنپ ڈتا ہا تے پکی دیل ڈتی
وَشَدَدْنَا مُلْكَهُ وَأَيُّنُهُ الْحِكْمَةَ وَفَضَّلَ
الْإِخْطَابِ ۝

ہائی۔

۲۲۔ تے کیا تیں کنیں دشمنیں دی گال پچی ۽ جیلے
او کنڈھ پ آئن۔

۲۳۔ تے او داؤد دو آئن او انہیں کنیں گھبرا گئے انہیں
آکھئے ڈر نہ ڈر دشمنیں ساڈے وچو ہک ہے
تے زیادتی کریندا پئے، توں ساڈے وچ سچا فیصلہ کر
تے ظلم نہ کر، تے ساکوں سدھا راہ ڈکھا۔

۲۴۔ بے شک اے میڈا بھرا ایندیاں ۹۹ دنیاں ہن
تے میڈی ہک دبی ۽ تے آہدے او دی میکوں ڈے
تے بحث وچ میکوں ہرا ڈیندے۔

۲۵۔ اوں آکھئے ایس تیبڈی دبی اپنیں دنیں وچ رلاوٹ
کیتے منگ کے ظلم کیتے تے بیشک ہوں سارے شریکین
جیرے ہک ڈوجھے تے زیادتی کریندن سوائے مئیں
تے جیرے نیک عمل کریندن تے او پھوں تھوڑن تے
داؤد کوں یقین آگئے جو اساں اوں کوں آزمائے اوں لپٹے
رب کتیں بخشش منگی تے او فرماوے وار بن کے خدا دے اگو ڈھ
پئے تے جھک گئے۔

۲۶۔ تے اساں اوں کوں بخش ڈتے تے بے شک او ہدے
کیتے ساڈے کوں ہوجا ۽ تے چنگا ٹکاٹھ ۽۔

۲۷۔ اے داؤد بے شک اساں تیکوں زمین وچ
خلیفہ بنائے توں لوکیں وچ سچے فیصلے کر، تے اپنی
خواہشات دی پیروی نہ کر، ناں تاں اے
تیکوں اللہ دے رستے کنیں ہٹا ڈیسن، بے شک
جیرے اللہ دی راہ کنیں ہٹدن انہیں کیتے
سخت عذاب، کیوں جو انہیں حساب دا
ڈینہہ بھلا ڈتا ہا۔

وَهَلْ أُنَبِّئُكَ نَبَأَ الْخَصَمِ إِذْ تَسَوَّرُوا الْحَرَابَ ﴿٢٢﴾

إِذْ دَخَلُوا عَلَى دَاوُدَ فَفَزِعَ مِنْهُمْ قَالُوا لَا تَنْفَخْ
خَضِرَ نَفْثِ بَعْضُنَا عَلَى بَعْضٍ فَاخْلُمْ بَيْنَنَا
بِالْحَقِّ وَلَا تَشْطِطْ وَاهْدِنَا إِلَى سَوَاءِ الصِّرَاطِ ﴿٢٣﴾

إِنَّ هَذَا أَخِي لَهُ تِسْعٌ وَتِسْعُونَ نَعْجَةً وَرَبِّي
نَعْجَةً وَاحِدَةً فَقَالَ أَكْفِلْنِيهَا وَعَزَّنِي
فِي الْخِطَابِ ﴿٢٤﴾

قَالَ لَقَدْ ظَلَمَكَ بِسُؤَالِ نَعِيجِكَ إِلَى نَعِيجِهِ
وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ الْخُلَطَاءِ يَبْتَغِي بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ
إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَقَلِيلٌ مَا هُمْ
وَظَنَّ دَاوُدُ أَنَّمَا فَتَنَّاهُ فَاسْتَغْفَرَ رَبَّهُ وَخَرَّ رَاكِعًا
وَأَنَابَ ﴿٢٥﴾

فَغَفَرْنَا لَهُ ذَلِكَ وَإِنَّ لَهُ عِندَنَا لَزُلْفَىٰ وَحُسْنَ
مَّآبٍ ﴿٢٦﴾

يَا دَاوُدُ إِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ فَاحْكُم بَيْنَ
النَّاسِ بِالْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعِ الْهَوَىٰ فَيُضِلَّكَ
عَن سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّ الَّذِينَ يَضِلُّونَ عَن سَبِيلِ
اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ يَوْمَ الْحِسَابِ ﴿٢٧﴾

۲۸۔ تے اساں آسمان تے زمین تے جو انہیں دے وحج بے فائدہ نہیں بنایا اے کافرین! خیال تے کافرین کیتے بھا دے عذاب نال ہا کہ تے۔
۲۹۔ کیا اساں مومنین تے نیک کم کرن والیں کوں سمجھ گھنوں یا متقیں کوں فاجرین جیساں سمجھوں۔
۳۰۔ اے کتاب اساں تیرڈو لہائی ۷ برکت والی تان جو او اوندے نشانیں تے غور کرن تے عقل والے نصیحت حاصل کرن۔

۳۱۔ تے اساں داؤد کوں سلیمان بخشیا اوہوں چنگا بندہ ہا بے شک او جھکٹی والا ہا۔
۳۲۔ جیلے رات کوں ڈاڑھ چنگے گھوڑے اوندے سلمے پیش کیتے گئے۔
۳۳۔ تے اوں آکھئے بے شک میں مال نال ایں واسطے محبت کرینداں جو او میکوں غذا یاد ڈویندے تے او اوڈھر تھی کے ٹک گئیں۔

۳۴۔ اوں آکھئے میڈو ولا آتو تے او اوندی پتیں تے گردن تے ہتھ پھیرن پئے گیا۔
۳۵۔ تے اساں سلیمان کوں آزمایا ہا تے اساں اوندی کرسی تے ہک بے جان جسم بٹھا ڈتا دل او خدا دو جھکیا۔

۳۶۔ اوں آکھئے اے میڈے رب توں میکوں بخش تے میکوں اوبا د شاہت ڈے جیڑھی میڈے بعد کہیں کوں نہ ملے بے شک توں ہوں بخش والا ہوئیں۔

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا بَاطِلًا
ذَٰلِكَ ظَنُّ الَّذِينَ كَفَرُوا فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا
مِنَ النَّارِ ﴿۲۸﴾

أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْفَسِيدِينَ
فِي الْأَرْضِ أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ ﴿۲۹﴾

كُتِبَ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ مُبَارَكٌ لَيْدٌ بَرُّوْا إِلَيْهِ وَ
لَيَسْتَنْدَكِرُوا لَوْلَا الْأَلْبَابُ ﴿۳۰﴾

وَوَهَبْنَا لِدَاوُدَ سُلَيْمَانَ إِنَّا نَنْفَعُ
أَوْدَابُ ﴿۳۱﴾

لَا عُرْضَ عَلَيْهِ بِالْعَشِيِّ الصَّافِيَتِ الْإِجَادُ ﴿۳۲﴾

فَقَالَ إِنِّي أَحْبَبْتُ حُبَّ الْخَيْرِ عَنْ ذِكْرِ رَبِّي
حَتَّى تَوَارَتْ بِالْحِجَابِ ﴿۳۳﴾

رُدُّوْهَا عَلَيَّ فَطَفِقَ مَسَاءً بِالسُّوقِ وَالْإِنْعَاقِ ﴿۳۴﴾

وَلَقَدْ فَتَنَّا سُلَيْمَانَ وَالْقَيْنَا عَلَى كُرْسِيِّهِ
جَسَدًا ثُمَّ أَنَابَ ﴿۳۵﴾

قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَهَبْ لِي مُلْكًا لَا يَنْبَغِي لِأَحَدٍ
مِّنْ بَعْدِي إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ ﴿۳۶﴾

۳۷۔ تے اساں ہوائیں کوں اوندے تاج
کیتا ہا جیرھیاں اوندے حکم نے نرمی تال
جتنے او چا ہندا ہا اڈا ہیں چلدیاں ہن۔
۳۸۔ تے شیطانیں کوں تے مستریں کوں تے
ٹہیاں مارٹ والیں کوں وی۔
۳۹۔ کجہ پتہیں کوں وی جیرھے زنجیریں وچ
پدھے پٹے ہن۔
۴۰۔ اے ساڈی بخشش توں انہیں تے احسان
کریا روک گھن سب بے حساب۔
۴۱۔ تے بے شک او ساڈے ہوں کولہوہ تے
اوندہ ہوں چنگا لکاٹہ ۷۔
۴۲۔ تے توں ساڈے بندے ایوب کوں یاد کر
جیلھے اوں اپٹے رب کوں سبڑیئے تے اکھیں
بے شک شیطان میکوں سخت تکلیف تے
عذاب پچائے۔
۴۳۔ اپنی سواری کوں ٹھڈا مار اے دھاوٹ دا
پانی ۷ ٹھڈا وی ۷ تے پیوٹ دا وی ہے۔
۴۴۔ تے اساں اونکو اوندے گھر والیں کوں
اوہو جہیں پتہیں کوں وی رحمت ڈتی تے عقل
والیں کوں اساں نعمت دا سامان وی ڈتے۔
۴۵۔ تے توں اپٹے تھ وچ چھڑی پکڑتے
اوندے تال مار تے گناہ نہ کر بے شک اساں
اونکو صبر کرٹ والا بنائے ہوں چنگا بندہ ہا
بے شک او جھکٹ والا ۷۔
۴۶۔ تے توں ساڈے بندیں ابراہیم تے اسحاق
تے یعقوب کوں یاد کر جیرھے ہوں کم کرٹ

مَسْحَرْنَا لَهُ الرِّيحَ تَجْرِي بِأَمْرِهِ رُحَاءَ حَيْثُ
أَصَابَ ۝

وَالشَّيْطَانُ كُلُّ بَنَاءٍ وَغَوَاصٍ ۝

وَأَخْرَجَ مُقَرَّبِينَ فِي الْأَصْفَادِ ۝

هَذَا عَطَاؤُنَا فَامْنُنْ أَوْ أَمْسِكْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ۝

وَإِنَّ لَهُ عِنْدَنَا لَزُلْفَىٰ وَحُسْنَ مَآبٍ ۝

وَأَذْكُرْ عَبْدَنَا أَيُّوبَ إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُ أَنِّي مَسْنِيَّ
الشَّيْطَانِ بِنُصْبٍ وَعَذَابٍ ۝

أَرْكُضْ بِرِجْلِكَ هَذَا مُغْتَسَلٌ بَارِدٌ وَشَرَابٌ ۝

وَوَهَبْنَا لَهُ أَهْلَهُ وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً مِنَّا
وَذِكْرًا لِّأُولِي الْأَلْبَابِ ۝

وَحُذِّبَتْ يَدُكَ ضَعْفًا فَاضْرِبْ بِهِ وَلَا تَحْنُثْ
إِنَّا وَجَدْنَاهُ صَابِرًا نِّعْمَ الْعَبْدُ إِنَّهُ أَوَّابٌ ۝

وَأَذْكُرْ عَبْدَنَا إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ أُولِي
الْأَيْدِي وَالْأَبْصَارِ ۝

والے تے پریں تک بڑیکھن والے ہن۔

۴۷۔ بے شک اساں انہیں کوں خاص گال کیتے چُن گدھا ہاتے آخرت دی یاد ہائی۔

۴۸۔ تے بے شک او ساڈے نزدیک ہوں بزرگ تے ہوں چنگے ہن۔

۴۹۔ تے توں یاد کر اسمعیل تے ایسع تے ذوالکفل کوں تے اے سارے ہوں چنگے ہن۔

۵۰۔ اے ذکر تے بے شک متقیں کیتے ہوں پتھکا لکاتہ ۷۔

۵۱۔ ہمیشہ دے باغن جتھاں انہیں کیتے دروازے کھلے ہوئین۔

۵۲۔ او ٹیک لاکے پٹھے ہوسن تے اوندے وچ ہوں میوے تے ہوں پیوٹ دیاں شہیں منگسن۔

۵۳۔ تے انہیں دے کولہو کھو جیڑیاں جھکی اکھیں آلیاں تریستیں ہوسن۔

۵۴۔ اے اوہے جنیلا قیامت دے ڈنہ واسطے تہاڈے نال وعدہ کیتا گیا ہا۔

۵۵۔ بے شک اے ساڈا رزق جیرھا کلاہیں ختم نہ تھیسے۔

۵۶۔ اے جے تے بے شک منہ زوریں کیتے ہوں بُرا لکاتہ ۷۔

۵۷۔ دوزخ، اوندے وچ پھنس تے ہوں گندہ لکاتہ ۷۔

۵۸۔ اے بے ہن او اینکوں حکمن ستا پائی تے زخمیں دا دھوٹ۔

إِنَّا أَخْلَصْنَاهُمْ بِخَالِصَةٍ ذُكِّرَ الدَّارِ ۝

وَأَنَّهُمْ عِنْدَنَا لِنِ الْمُصْطَفَيْنَ الْاٰخِيَارِ ۝

وَاذْكُرْ اِسْمٰعِيْلَ وَ اِلْيَاسَ وَ ذَا الْكُفْلِ وَ كُلٌّ مِّنَ الْاٰخِيَارِ ۝

هٰذَا ذِكْرُكَ وَاِنَّ لِّلْمُتَّقِيْنَ لِحُسْنِ مَاۢيٍ ۝

جَنَّتْ مَدِيْنٌ مَّفْتَحَةٌ لَهُمُ الْاَبْوَابُ ۝

مُتَّكِنِيْنَ فِيْهَا يَدْعُوْنَ فِيْهَا بِمَا كُتِبَتْ لَكُنْيَةٌ وَ شَرَابٌ ۝

وَ عِنْدَهُمْ قَصِيْرَتُ الظَّرَبِ اُتْرَابٌ ۝

هٰذَا مَا تُوْعَدُوْنَ يَوْمَ الْحِسَابِ ۝

اِنَّ هٰذَا لَرِزْقُنَا مَا لَهُ مِنْ نَّفَادٍ ۝

هٰذَا وَاِنَّ لِلظَّالِمِيْنَ لَشَرَّ مَاۢيٍ ۝

جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا فَيَسَّ اِلَيْهَا دُۢ

هٰذَا فَلْيَدْعُوْهُ حَبِيْمًا وَ غَسَاقٌ ۝

وَاٰخِرُ مِنْ شَكْلِهٖ اَزْوَاجٌ ۝۵۹

۵۹۔ تے انہیں نال رلدے ہلدے ہے جوڑے دی ہوسن۔

هٰذَا فَوْجٌ مُّقْتَصِمٌ مَّعَكُمْ لَا مَرْحَبًا بِهِمْ اِنَّهُمْ
صَالُوا النَّارِ ۝۶۰

۶۰۔ اے (فوج) ٹولہ ۶ جیرھا تھاڑے نال دوزخ وچ پھسی انہیں کیتے کوئی خوش تھیون والا نہ ہوی بے شک او بھا وچ ڈھاسن۔

قَالُوْا بَلْ اَنْتُمْ لَا مَرْحَبًا بِكُمْ اَنْتُمْ قَدْ مُنَّوْهُ
لَنَا فَيَسِّرْ لِقَارِئِكَ ۝۶۱

۶۱۔ آکھن اصل تساں ہوئے تھاڑے کیتے کوئی خوشی نہیں تساں اینکوں ساڑے کیتے اگو پٹھیا ہاتے او بہوں میرا لکائے ۶۔

قَالُوْا رَبَّنَا مَنْ قَدَّمَ لَنَا هٰذَا فَرِّدْهُ عَلٰٓى بَاۡصِعًا
فِي النَّارِ ۝۶۲

۶۲۔ آکھن اے ساڑے رب جیس ساڑے کیتے اے بھا اگو پٹھی ہائی اونکوں ودھا کے ڈورا عذاب ڈے دوزخ وچ۔

وَقَالُوْا مَا لَنَا لَا نَرٰى رِجَالًا كُنَّا نَعُدُّهُمْ قِيْنَ
الْاَشْرَارِ ۝۶۳

۶۳۔ تے آکھن ساکوں کیا ہے اساں او لوک ہنے ڈہدے پیٹے جنہیں کوں اساں برے لوکیں وچ گنڈے ہاسے۔

اَتَّخَذُوْهُمْ سَخِرًا اَمْ رَاٰتْ عَنْهُمْ الْاَبْصَارُ ۝۶۴

۶۴۔ اساں انہیں نال شکریاں کریندے ہاسے یا ساڈیاں آکھیں ڈینگیاں تھی گئیں۔

اِنَّ ذٰلِكَ لَحَقٌّ تَخَاصُمُ اَهْلِ النَّارِ ۝۶۵
قُلْ اِنَّمَا اَنَا مُنْذِرٌ وَمَا مِنْ اِلٰهٍ اِلَّا اللّٰهُ
الْوَّاحِدُ الْقَهَّارُ ۝۶۶

۶۵۔ بے شک اے دوزخ والیں دا بھڑن سچ۔
۶۶۔ توں آکھ میں تنے معض ہک ڈراون والا ہاں تے کوئی پیا معبود نہیں سوائے ہک خدا دے عیرھا غالب۔

رَبُّ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الْعَزِيزُ
الْغَفَّارُ ۝۶۷

۶۷۔ آسمانیں تے زمین تے جو انہیں دے وچکار اوندا رب، غالب تے ہوں بخشش والا ۷۔

قُلْ هُوَ نَبَوُّا عَظِيْمٌ ۝۶۸

۶۸۔ توں آکھ اے وڈی خبر۔

اَنْتُمْ عَنْهُ مُعْرِضُوْنَ ۝۶۹

۶۹۔ تساں اوں کنیں منہ پھیرندے ۹۔

مَا كَانَ لِيْ مِنْ عِلْمٍ بِالْمَلٰٓئِكَةِ اِذْ يَخْتَصِمُوْنَ ۝۷۰

۷۰۔ میکوں اچی شان واسے فرشتیں دا پتہ کاہ ناں ہا جیلھے او بحث کریندے پیٹے ہن۔

- ۱۔ میں دوتے محض اے وحی کیتی گئی ہائی جو میں کھلا کھلا بڑا وٹ والا ہاں۔
 ۲۔ تے جیلھے تیرے رب فرشتیں کوں آکھئے بے شک میں مٹی کیں ہک بشیر پیدا کریندا یاں۔
 ۳۔ تے جیلھے میں اونکوں مکمل کر گھناں تے اپنی روح اوندے وچ پھوک بڑیاں تے تساں اوندی فرمانبرداری کراہے۔
 ۴۔ تے ساریں دے ساریں فرشتیں ، فرمانبرداری کیتی۔
 ۵۔ سوائے ابلیس دے اوں وڈائی کیتی تے او کافرین دچو ہا۔
 ۶۔ اوں آکھئے اے ابلیس تیکوں کیس ہیکے جو توں اوندی فرمانبرداری کریں جینکوں میں اپنے تھ نال پیدا کیتے کیا نہیں وڈائی کیتی ء یا توں بہوں اچا ہویں۔
 ۷۔ اوں آکھئے میں اوں کنیں چنگا ہاں نہیں میگوں بھا نال پیدا کیتے تے اونکوں مٹی کنیں بنائی۔
 ۸۔ اوں آکھئے توں نکل ونج بے شک توں مردود ہویں۔
 ۹۔ تے بے شک تیرے اتے جزا سزا دے ڈینہہ تیں میڈی لغت۔
 ۱۰۔ اوں آکھئے اے میڈے رب میگوں انہں دے ولاجیہ تھیون تیں وتھی ڈے۔
 ۱۱۔ اوں آکھئے بے شک تیکوں وتھی ڈینداں۔
 ۱۲۔ ہک مقرر وقت تیں۔
 ۱۳۔ اوں آکھئے تیرے عزت دی قسم میں انہیں
- إِنْ يُؤَخِّرْ إِلَىٰ إِلَّا أَنَا أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ۝
 إِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ إِنِّي خَالِقٌ بَشَرًا مِّنْ طِينٍ ۝
 فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُّوحِي فَقَعُوا لَهُ سٰٓجِدِينَ ۝
 فَسَجَدَ الْمَلٰٓئِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ ۝
 إِلَّا إِبْلِيسَ اسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَٰفِرِينَ ۝
 قَالَ يَا بٰٓلِٔسُ مَا مَنَعَكَ أَن تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتَ بِيدَيَّ اسْتَكْبَرْتَ أَمْ كُنْتَ مِنَ الْعَالِينَ ۝
 قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِّنْهُ خَلَقْتَنِي مِن نَّارٍ وَخَلَقْتَهُ مِن طِينٍ ۝
 قَالَ فَاهْبِطْ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٌ ۝
 وَإِنَّ عَلَيْكَ لَعْنَتِي إِلَىٰ يَوْمِ الدِّينِ ۝
 قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ ۝
 قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ ۝
 إِلَىٰ يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ ۝
 قَالَ فَبِعِزَّتِكَ لَا غَوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ ۝

ساریاں کوں گمراہ کر لیاں۔

۸۳۔ سوائے انہیں دچو تیرے خاص بند ہیں۔

۸۵۔ اللہ سیس آکھئے اے سچ تے میں سچ آہداں۔

۸۶۔ جو میں ضرور دوزخ کوں تیرے نال تے جیہا

تیرے پیروی کر لیاں انہیں ساریں نال بھر لیاں۔

۸۷۔ توں آکھ میں تساں کتیں کوئی بدلہ نہیں منگدا

تے نہ میں بناوٹ نال کجال کرینداں۔

۸۸۔ اے تے محض دنیا کیتے نصیحت۔

۸۹۔ تے تمناکوں ایندی خبر دا کجھ وقت دے

بعد پتہ بگ ویسی۔

إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمْ الْمُخْلِصِينَ ﴿۸۳﴾

قَالَ فَالْحَقُّ وَالْحَقُّ أَقُولُ ﴿۸۵﴾

لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكَ وَمِمَّنْ تَتَّبَعُكَ مِنْهُمْ

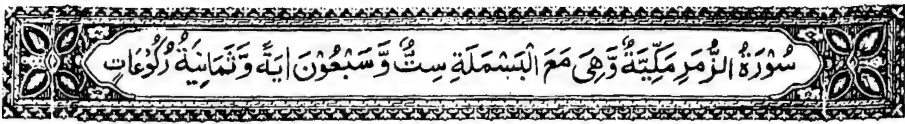
أَجْمَعِينَ ﴿۸۶﴾

قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ وَمَا

أَنَا مِنَ الْمُتَكِبِّينَ ﴿۸۷﴾

إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿۸۸﴾

وَلَتَعْلَمَنَّ نَبَأَهُ بَعْدَ حِينٍ ﴿۸۹﴾

سورة زمر مکی ۷۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۷۷ آیتاں تے ۸ رکوعن۔

- ۱۔ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
۱۔ میں شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا
بن سنگئے ڈیوٹ والا تے ہوں مہربان۔
- ۲۔ تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ②
۲۔ اے کتاب غالب تے ہوں سیانے خدا
ولو مسائی گہی ۷۔
- ۳۔ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ بِالْحَقِّ فَاغْبِغِبْ لَهُ الدِّينَ ③
۳۔ بے شک اساں تیرے اے کتاب سچ نال
لہائی ۷ تے توں اللہ دی عبادت کر تے اطاعت
کوں اوندے کیتے خالص کر۔
- ۴۔ سُبْحَانَ خَالِصٍ فَرْمَانِ دَارِی ہوندے کیتے ہے
تے جیرھے اوندے سوا سنگتی بنیدن تے اہن
اساں انہیں دی عبادت این واسطے کریندے
ہیں جو ساکوں اللہ دے کولو کر ڈیون بے شک
اللہ انہیں دے درمیان فیصلہ کر ڈیسی جیندے
وچ او اختلاف کریندے پن بے شک اللہ
کوڑے تے ہوں ناشکرے کوں سدھا راہ نہیں
ڈکھندا۔
- ۵۔ لَوْ أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا لَاصْطَفَىٰ مِمَّا يَخْلُقُ
مَا يَشَاءُ سُبْحَانَهُ هُوَ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ⑤
۵۔ جے اللہ چاہے یا پتر بناو تے جو اوں
بنائے اوندے وچو جینکوں چاہے لاچوں گھنے یا اوتے پاکر
اوہو اللہ ہکے تے غالب۔
- ۶۔ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ يَكُونُ الْبَيْلَ عَلَى
النَّهَارِ وَيَكُونُ النَّهَارُ عَلَى الْبَيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَ
الْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ
الْغَفَّارُ ⑥
۶۔ آسمانیں تے زمین کوں بیج نال پیدا کیتس
رات کوں ڈہنہ تے پا ڈہنہ تے ڈہنہ کوں
رات تے سٹ ڈہنہ تے سٹ تے سٹ
کوں تانج کیتس سارے وقت مقرر تیں ہک

راہ تے چل دے پلین سنو او غالب تے ہوں
بخشن والا ۶۔

۷۔ اوں تمہا کوں ہک جان کنیں پیدا کیتے، دل
اوندے وچو اوندہ جوڑا بنائس تے تہاڑے کیتے
جانور بنائے بس جیرھے اٹھ جوڑن او تہاڑے سیرین
دے پیٹیں وچ ہک پیدائش دے بعد پئی پیدائش
وٹا کے تمہا کوں پیدا کیتس ترے اندھاریں وچ
اے اللہ تہاڑا رب ہوندی بادشاہی ۷ اوندے
سوا کوئی معبود نہیں تہاں کنتے پھیرے دیندے ۷

۸۔ جے تہاں الکار کرے تے بے شک اللہ تہاں
کنیں بے نیاز تے اپنے بندے کیتے کفر کوں
پسند نہیں کریندا تے جے تہاں شکر کرو تے
اسے اونکو پسند تے کوئی بار چاؤں والا کہیں
پے دا بار نہ جیسی دل تہاں اپنے رب دو دلو
تے او تمہا کوں تہاڑے عملیں دا ڈیسی بیشک
او سینے دیاں بگالیں ہوں چاندے۔

۹۔ تے جیلے آسمان کوں بڑکھ پہنچے تے او اپنے رب
کوں اوندو جھکے ہوئیں سب دیندے دل جیلے
او اونکو اپنی نعمت بڑے دیندے تے او جھل
دیندے جیندو او سب دیندا پیا ہا ایں کنیں پہلے
تے خدا دے شریک بنا گھندے تاں جو او
اوندے رستے کنیں پریں تھی ونچے توں آکھ
اپنے کفر نال تھوڑا فائدہ چا گھن بے شک توں دوزخ
والیں وچو ہویں۔

۱۰۔ یا جیرھا فرمانبردار رات کوں سجدے تے قیام
وچ گذریندے آخرت کنیں بڑرے تے اپنے

خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا
وَأَنزَلَ لَكُمْ مِنَ الْأَنْعَامِ ثَلَاثِينَ أَزْوَاجًا لِّتَخْلَقُوهُمْ
فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ خَلْقًا مِّنْ بَعْدِ خَلْقٍ فِي
ظُلُمَاتٍ ثَلَاثٍ ذَٰلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ لَا إِلَهَ
إِلَّا هُوَ فَأَنَّى تُصْفَوْنَ ⑥

إِن تَكْفُرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنْكُمْ وَلَا يَرْضَىٰ لِبَادِهِ
الْكُفْرَ وَإِن تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ
وِزْرَ أُخْرَىٰ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ
بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ⑦ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ⑧

وَإِذَا مَنَّ الْإِنسَانُ عَلَىٰ ذُرِّيَّتِهِ مُنِيْبًا إِلَيْهِ
ثُمَّ إِذَا أَخْوَلَهُ نِعْمَةً مِّنْهُ نَسَىٰ مَا كَانَ يَدْعُوَ
إِلَيْهِ مِنْ قَبْلُ وَجَعَلَ لِلَّهِ أَنْدَادًا لِّيُضِلَّ عَنْ
سَبِيلِهِ قُلْ تَمَتَّعْ بِكُفْرِكَ قَلِيلًا إِنَّكَ مِنْ أَصْحَابِ
النَّارِ ⑨

أَمَّنْ هُوَ قَانَتْ آثَاءُ الْبَلِّ سَاجِدًا وَقَابِلًا يَّجْدُرُ
الْآخِرَةَ وَيَرْجُوا رَحْمَةَ رَبِّهِ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي

الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ
أُولُو الْأَلْبَابِ ①

قُلْ يٰعِبَادِ الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا رَبَّكُمُ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا
فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَأَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةٌ
إِنَّمَا يُوَفَّى الصَّابِرُونَ أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ②

قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ ③

وَأُمِرْتُ لِأَنْ أَكُونَ أَوَّلَ الْمُسْلِمِينَ ④

قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ
عَظِيمٍ ⑤

قُلِ اللَّهُ أَعْبُدْ مُخْلِصًا لَهُ دِينِي ⑥

فَاعْبُدْهُ وَاصْنَتُمْ مِنْ دُونِهِ قُلْ إِنْ الْخَيْرِ
الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
إِلَّا ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ ⑦

لَهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ ظُلَلٌ مِنَ النَّارِ وَ مِنْ تَحْتِهِمْ
ظُلَلٌ ذَلِكَ يُخَوِّفُ اللَّهَ بِهِ عِبَادَهُ يٰعِبَادِ فَاتَّقُوا اللَّهَ ⑧

وَالَّذِينَ اجْتَنَبُوا الطَّاغُوتَ أَنْ يَعْبُدُوهَا وَأَنَابُوا
إِلَى اللَّهِ لَهُمُ الْبَشَرَىٰ نَبِئُهُمْ عِبَادُ ⑨

رب دی رحمت دی امید رکھیں۔ توں آکھ
کیا چاٹن والے تے نہ چاٹن والے ہو جنہیں
تھی سبگدن محض عقل والے نصیحت پکڑیندن۔

۱۱۔ توں آکھ اے میڈے مومن بندو اپنے
رب کنیں ڈرو، جیرے ایں دُنیا وچ چنگے کم
کر لیں انہیں کیتے چنگا انجام تے اللہ دی
زمین کھلی ۷ تے صبر کرن والیں کوں انہیں
دا اجرے حساب بڑتا ویسی۔

۱۲۔ توں آکھ میکوں حکم بڑتا گئے جو میں اللہ کیتے
فرمانبرداری خاص کر کے اوندی عبادت کراں۔

۱۳۔ تے میکوں حکم بڑتا گئے جو میں پہلا مسلمان بنان۔

۱۴۔ توں آکھ میں اپنے رب دے وڈے بُنیہ
دے عذاب کنیں بڑداں جے میں نافرمانی کراں تے۔

۱۵۔ توں آکھ میں اپنی فرمانبرداری کوں اوندے کیتے
خاص کر کے اللہ دی عبادت کرینداں۔

۱۶۔ تساں اوندے سوا جنیدی چا ہو عبادت کرد
آکھ گھانا پاوٹ والے اوہن جنہیں قیامت دے
بُنیہ آپ کوں تے گھر والیں کوں گھانا بڑتے
سٹو اے کھلا کھلا گھانا ۷۔

۱۷۔ انہیں کیتے اُتو کنیں بھا دے پھانوس ہوسن
تے ایویں تلو کنیں پھانوس ہوسن ایویں اللہ اپنے
بنیں کوں خوف بڑویندے اے میڈے بندو
میں کنیں ڈرو۔

۱۸۔ تے جیرے شیطانیں دی عبادت کنیں پھدن
تے اللہ دو جھکدن انہیں کیتے خوش خبری ۷
تے توں میڈے بنیں کوں خوش خبری بڑے۔

۱۹۔ او بندے جیسے گال سٹرن تے چنگی
گال دی پیروی کریندن ایسے لوکن جنیس کون
اللہ سدھا راہ بڑکھائے تے ایسے لوک سیانن۔
۲۰۔ کیا جنیدے اتے عذاب دی گال پوری
تھیوٹیء کیا توں جیہا بھاوج اونکوں پچا
سبکدیں۔

۲۱۔ تے جیرھے اپنے رب کنیں بڑدن انہیں
کیتے چوبارے ہن تے او مضبوط بٹھے ہوئے
ہوسن انہیں دے تلے تھراں دہندیاں ہوسن
اے اللہ دا وعدہ ء اللہ وعدہ خلاقی نہیں کریندا۔
۲۲۔ کیا تئیں بڑٹھا نہیں جو بے شک اللہ آسمان
کنیں پاٹی لہائے تے زمین وچ پشھے بنا کے
چلائس دل اوندے نال مختلف رنگیں دیاں
فصلاں کڑھیندے ول اوپک ویندن توں
اونکوں پیلا بڑہیں ول اونکوں ککھڑے ککھڑے
کر بڑیندے بے شک ایندے وچ عقل والیں
کیتے نعمت۔

۲۳۔ جیرھا اپنے سینے کوں اسلام کیتے کھول
بڑیندے تے او اپنے رب دلو نور تے ہے
اللہ دے ذکر کیتے تنگ تھیندن افسوس انہیں
دے دیں تے ایسے لوک کھلی گمراہی وچن۔

۲۴۔ اللہ سیئں ہوں چنگی کتاب لہائی ء
جیرھی رلوڑ تے اوندے مضمون دی ہوں اعلیٰ
ہن جیرھے اللہ کنیں بڑدن انہیں دی نوں
نوں ایں کنیں کمب ویندی ء ول انہیں دیاں
کھلوں کوئیاں تھی ویندن تے دل وی اللہ

الَّذِينَ يَسْتَعِينُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ أُولَئِكَ
الَّذِينَ هَدَاهُمُ اللَّهُ وَأُولَئِكَ هُمْ أُولُوا الْأَلْبَابِ ①
أَفَمَنْ حَقَّ عَلَيْهِ كَلِمَةُ الْعَذَابِ أَفَأَنْتَ تُنْفَذُ
مَنْ فِي النَّارِ ②

لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ غُرْفٌ مِّنْ فَوْقِهَا
غُرْفٌ مَّبْنِيَّةٌ لَا تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَعَدَ
اللَّهُ لَا يَخْلِفُ اللَّهُ الْوَعْدَ ③

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَلَكَهُ
يَنَابُغٌ فِي الْأَرْضِ ثُمَّ يُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا مُّخْتَلِفًا
أَلْوَانُهُ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرَاهُ مُصْفًّى ثُمَّ يَجْعَلُهُ
حُطًا مَّا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكْرَ لِّأُولِي الْأَلْبَابِ ④

أَفَمَنْ شَرَحَ اللَّهُ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ فَهُوَ عَلَى نُورٍ
مِّنْ رَبِّهِ قَوِيلٌ لِّلْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ مِّنْ ذِكْرِ اللَّهِ
أُولَئِكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ⑤

اللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابًا مُّتَشَابِهًا مّتَابِلًا
تَتَجَسَّوْنَ مِنْهُ جُلُودَ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلْبِثُنَّ
جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ ذَلِكَ هُدًى
لِّلَّهِ يَهْدِي بِهِ مَن يَشَاءُ وَمَن يُضِلِلِ اللَّهُ
فَمَا لَهُ مِن هَادٍ ⑥

دے ذکر کیتے نرم تھی ویندن اے
اللہ دی ہدایت جنیکوں چاہندے ہدایت
ڈیندے تے جنیکوں گمراہ آکھے اوندا کوئی
راہ ڈکھاوٹ والا نہیں۔

۲۵۔ جیرھا اپنے منہ کوں اولکا بنیدے
تاں جو قیامت دے ڈنہہ دے عذاب
کنیں پیچے تے تالمیس کوں آکھیا ویسی جو کجھ
تساں کریندے ہا دے اوندا بدلہ چکھو۔
۲۶۔ انہیں کنیں پہلے لوکس وی جھٹلائے تے
انہیں تے اتھوکنیں عذاب آئے جتھو او
چاٹدے وی نہ ہن۔

۲۷۔ اللہ سیس انہیں کوں دنیاوی زندگی وچ
وی ذلیل کیتا تے آخرت دا عذاب زیادہ
سخت ہے او چاٹدے ہون ہا۔

۲۸۔ تے اساں لوکس کیتے ایس قرآن وچ
ہر گال بیان کیتی ہا تاں جو اونہیں پکڑن۔
۲۹۔ عربی قرآن ایندے وچ کوئی ڈنگ نہیں
تاں جو او متقی بنن۔

۳۰۔ اللہ ہک آدمی دی مثال بیان کریندے
جیندے کئی مالک بن تے جیرھے آپت وچ اختلاف کرین
ڈو جھاوہے جیندا مالک ہکو آدمی کیا اے ڈو ہیں
ہکو جیس تھی سبگدن سب صفقاں اللہ کیتے
ہن اصل انہیں وچو ہوں سارے چاٹدے
نہیں۔

۳۱۔ بے شک تیں مرٹے تے بے شک
او وی مرسن۔

اَفَن يَتَّبِعِي بَوَجهِهِ سَوَاءَ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
وَقِيلَ لِلظَّالِمِينَ ذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿۲۵﴾

كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَاتَّخِذُوا لَهُمْ آيَةً
مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿۲۶﴾

فَإِذَا خَرَبَهُمُ اللَّهُ الْخُرْجَى فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ
لَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿۲۷﴾

وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ
كُلِّ مَثَلٍ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿۲۸﴾

قُرْآنًا عَرَبِيًّا غَيْرَ ذِي عِوَجٍ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿۲۹﴾

ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَجُلًا فِيهِ شُرَكَاءُ مُتَشَاكِسُونَ
وَرَجُلًا سَلَمًا لِرَجُلٍ هَلْ يَسْتَوِينَ مَثَلًا الْخَنَازِ
لِلْبَلِّ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۳۰﴾

إِنَّكَ مَيِّتٌ وَإِنَّهُمْ مَيِّتُونَ ﴿۳۱﴾

ثُمَّ اِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ عِنْدَ رَبِّكُمْ تَخْتَصِمُونَ ﴿٣٢﴾
 فَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ عَلَى اللَّهِ وَكَذَّبَ بِ
 الْبَصَائِقِ اِذْ جَاءَهُ الْبَيِّنَاتُ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى
 لِّلْكَافِرِينَ ﴿٣٣﴾

۳۲۔ دل تساں قیامت دے ڈہنہ اپٹے

رب دے اگو اپٹے اعمال پیش کریو۔

۳۳۔ اول کنیں زیادہ ظالم کون تھی سبگدے جیرھا اللہ

تے کوڑ ہدے تے سچ کوں اپنے کولواؤں

دے بعد جھٹلاوے، کیا کافریں دا کسانہ

دوزخ وچ نہیں (ہے)

۳۴۔ تے جیرھا سچ گھن آوے تے جیرھا اندی

تصدیق کرے ایسے لوک متقی ہن۔

۳۵۔ انہیں کہتے انہیں دے رب کنیں او ہے

جو او چاھن اے نیکی کرن والیں دا بدلہ ۶۔

۳۶۔ تاں جو اللہ سیٹھ انہیں دے ہوں بُرے

کم انہیں کنیں پریں کر ڈیوے تے جو او کر بندے ہن او ندا

انہیں کوں سب کنیں چنگا بدلہ ڈیوے۔

۳۷۔ کیا اللہ سیٹھ اپٹے بندے کہتے کافی نہیں

تے او تیکوں او ندے سوا بنیں کنیں ڈریندن

تے جینکوں اللہ گمراہ آکھتے او تیکوں سدھا راہ

ڈکھالٹ والا کوئی نہیں۔

۳۸۔ تے جینکوں اللہ سدھا راہ ڈکھالے اوکوں

گمراہ کوئی نہیں کر سبگدا، کیا اللہ غالب تے

بدلہ گھنٹ والا نہیں۔

۳۹۔ تے جے توں انہیں کنیں پھیں کیں آسمان

تے زمین کوں پیدا کیتے او ضرور آکھن

اللہ سیٹھ، توں آکھ تساں ڈسو جینکوں تساں

اللہ دے سوا سڈر بندے ءے اللہ

میدے کیتے نقصان دا ارادہ کرے کیا

او او ندے ڈکھ کوں پریں کر دین یا او رحمت پچاؤں دا

وَالَّذِي جَاءَ بِالْبَصَائِقِ وَصَدَّقَ بِهِ اُولَئِكَ هُمُ

الْمُتَّقُونَ ﴿٣٤﴾

لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ذَلِكَ جَزَاُ

الْمُحْسِنِينَ ﴿٣٥﴾

يُكَفِّرُ اللَّهُ عَنْهُمْ اَسْوَا الَّذِي عَمِلُوا وَيَجْزِيهِمْ

اَجْرَهُمْ بِاَحْسَنِ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٣٦﴾

اَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُ وَيُخَوِّفُونَكَ بِالَّذِينَ

مِنْ دُونِهِ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿٣٧﴾

وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُّضِلٍّ اَلَيْسَ

اللَّهُ بِعَزِيزٍ ذِي انْتِقَامٍ ﴿٣٨﴾

وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ

لَيَقُولُنَّ اللّٰهُ قُلْ اَفَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ

اللّٰهِ اِنْ اَرَادَنِيَ اللّٰهُ بِضَرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفٰتُ

ضَرِّيْهِ اَوْ اَرَادَنِيَ بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكَتُ رَحْمَتِهِ

قُلْ حَسْبِيَ اللّٰهُ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿٣٩﴾

وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ

لَيَقُولُنَّ اللّٰهُ قُلْ اَفَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ

اللّٰهِ اِنْ اَرَادَنِيَ اللّٰهُ بِضَرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفٰتُ

ضَرِّيْهِ اَوْ اَرَادَنِيَ بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكَتُ رَحْمَتِهِ

قُلْ حَسْبِيَ اللّٰهُ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿٣٩﴾

ارادہ کرے کیا او اوندی رحمت کوں روک
سبگدن توں آکھ اللہ میکوں کافی ۷ اوندے
اتے بھروسہ کرٹن واسے بھروسہ کریندن۔
۴۰۔ آکھ اے میڈی قوم اپنی اپنی جاتے
عمل کرو بے شک میں عمل کرینداں پیساں
تہا کوں جلدی پتہ بگ ویسی۔

۴۱۔ جو کیندے اتے عذاب اندے جیہا
اونکوں ذلیل کر ڈیسی۔ تے کیندے اتے
بیشہ رہن والا عذاب لہندے۔

۴۲۔ بے شک اساں تیرے اتے لوکس
کیتے سچ نال کتاب لہائی ۷ تے جیرھا ہایت
پنیدے اپنے فائدے کیتے پنیدے تے جیرھا گمراہ
تھیندے اوندی وی محض ہونکوں نقصان
تھیندے توں انہیں دا وکیل نوہیں۔

۴۳۔ اللہ انسانیں کوں موت دے وقت
مریندے تے جیندی موت بہن آئی ہوندی اونکوں
سمال جیندے تے جیندی موت دا حکم جاری
تھی ویندے اونکوں روک گھندے تے
جڑو جی روح کوں ہک وقت مقرر کیتے دلا
پھیندے بے شک ایندے وچ سوچن
والی قوم کیتے نشانہ۔

۴۴۔ کیا انہیں اللہ دے سوا بے سفارشی بٹا
رگدھن توں آکھ بھانویں اوکسین شے دے
مالک نہ جھون تے انہیں کوں عقل نہ ہوئے۔
۴۵۔ توں آکھ سفارش دا سارا اختیار اللہ کوں ۷
آسمانیں تے زمین دی بادشاہت اوہیں دی ۷

قُلْ يَقَوْمِ اعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ اِنِّيْ اَعْمَلُ فَسَوْفَ
تَعْمَلُونَ ﴿۳۰﴾

مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ
مُّقِيمٌ ﴿۳۱﴾

اِنَّا اَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ فَمَنْ
اِهْتَدَىٰ فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَاِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهِا
وَمَا اَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ ﴿۳۲﴾

اَللّٰهُ يَتَوَفَّى الْاَنفُسَ حِيْنَ مَوْتِهَا وَالَّتِي لَمْ تَكُنْ
فِيْ مَنَامِهَا فَيُمْسِكُ الَّتِي قَضٰى عَلَيْهَا الْمَوْتَ
وَيُرْسِلُ الْاُخْرٰى اِلٰى اَجَلٍ مُّسَمًّى اِنَّ فِىْ ذٰلِكَ
لَاٰيٰتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُوْنَ ﴿۳۳﴾

اَمْ اَتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللّٰهِ شُفَعَاۗءَ قُلْ اَوْلَوْا كُنُوۡا
لَا يَمْلِكُوْنَ شَيْۢءًا وَّلَا يَعْزِلُوْنَ ﴿۳۴﴾

قُلْ لِلّٰهِ الشُّفَاعَةُ جَمِيعًا اِلٰهَ مُلْكِ السَّمٰوٰتِ وَ
الْاَرْضِ ثُمَّ اِلَيْهِ تُرْجَعُوْنَ ﴿۳۵﴾

ول تسان ہوندو دلائے ویسو۔

۳۶۔ تے جیلے اللہ دی توحید دا ذکر تھیندے
جیسے آخرت کوں نہیں میندے انہیں دے
دیس وچ نفرت تھی ویندی ء تے جیلے
اوندے سوا نہیں دا ذکر کیتا ویندے ہوں
دلچھے او خوش تھی ویندن۔

۳۷۔ توں آکھ اے آسمانیں تے زمین کوں
پیدا کرن وائے غیب چاٹن وائے تے حاضر
کوں وی توں بندیں دے درمیان جبرھی گالیں
وچ او اختلاف کریندن توں فیصلہ کرن والا
ہویں۔

۳۸۔ تے جے سب کچھ زمین وچ تے او ہوتا
بیا وی ظالمیں کیتے ہوئے تے او
قیامت دے ڈنہہ کوں بُرے عذاب کنیں
بچن کیتے قدیہ دے طور تے ڈسے ڈیوں
تے انہیں کیتے اللہ دلو او ظاہر تھی ویسی جیندا
او گمان وی نہیں کریندے۔

۳۹۔ تے انہیں دے عیس دی برائی ظاہر
تھی ویسی تے جیسے عذاب تے او کھلے ہن
انہیں کوں او ولیٹ گھنسی۔

۵۰۔ تے جیلے انسان کوں ڈکھ پہنچدے او
سا کوں سڈیندے ول جیلے اسان او تکوں
اپنے ولو نعمت ڈسے ڈیندے ہن تے او اکھن
پٹے ویندے، اے سب میگوں میڈے
علم دی وجہ نال ملے اصل اے آزمائش
تے ہوں سارے اینکوں چاٹدے نہیں۔

وَإِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَحْدَهُ اشْبَحَتْ قُلُوبُ الَّذِينَ
لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَإِذَا ذُكِرَ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ
إِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿۳۶﴾

قُلِ اللَّهُمَّ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ عَلِيمُ الْغَيْبِ
وَالشَّهَادَةِ أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ فِي مَا كَانُوا
فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿۳۷﴾

وَلَوْ أَنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَقِطْعَةً
مَعَهُ لَا فِتْنَةً لَهُ مِنْ سِوَةِ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
وَبَدَأَ اللَّهُ مِنَ اللَّهِ مَا لَهُمْ يَكُونُوا يَحْتَسِبُونَ ﴿۳۸﴾

وَبَدَأَ اللَّهُ سَيِّئَاتِ مَا كَسَبُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا
كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿۳۹﴾

وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَانَا ثُمَّ إِذَا خَوَّلْنَاهُ
نِعْمَةً مِّنَّا قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ بَلْ
هِيَ فَتْنَةٌ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۵۰﴾

قَدْ قَالَهُمُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَا
كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿۵۱﴾

۵۱۔ ایسا گال انہیں کہیں پہلے لوگ دی آگھ
چکیں تے انہیں دے عمل دل دی انہیں
دے کم نہ آئے۔

فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَالَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ
هَؤُلَاءِ سَيُصِيبُهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَهُمْ يُعْذِرُونَ ﴿۵۲﴾

۵۲۔ انہیں دے بد عملیں انہیں کوں پکڑ
گدھے تے جیرے انہیں وچو ظالم ہوسن
انہیں کوں وی انہیں دے بد عمل پکڑ گھنسن
تے او ہر نہ سگسن۔

أَوَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ
إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿۵۳﴾

۵۳۔ کیا انہیں کوں پتہ نہیں بے شک اللہ کیس
جنیدے کیتے چاہندے رزق درھیندے تے
تنگ کریدے بے شک ایندے وچ مومن
قوم کیتے نشانن۔

قُلْ يَعْبَادِي الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا
مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا
إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿۵۴﴾

۵۴۔ توں آگھ اے میہ سے بندو! جنہیں اپنی جانیں
تے ظلم کیتے اللہ دی رحمت کتیں نا امید نہ
تھیو بے شک اللہ سارے گناہ بخش دیندے
بے شک او ہوں بخش والا تے ہوں مہربان

وَاسْتَبْشِرُوا إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَأَسْلُمُوا لَهُ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ
الْعَذَابُ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ ﴿۵۵﴾

۵۵۔ تے اپٹے رب دو جھکو تے اوندی
فرمانبرداری کرو، ایں کہیں پہلے جو تہاڑو عذاب
آونچے دل تہاڑی امداد نہ کیتی دیسی

وَاتَّبِعُوا أَحْسَنَ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ مِنْ
قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ بَغْثَةً وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿۵۶﴾

۵۶۔ تے تساں جو تہاڑو ہوں چنگی تعلیم لہائی
گئی ۷ تہاڑے رب ولو، اوندی پیروی کرو
ایں کہیں پہلے جو تہاڑو ابھن گھت عذاب
آونچے تے تہا کوں پتہ وی نہ ہوئے۔

أَنْ تَقُولَ نَفْسٌ يَحْسَرُنِي عَلَىٰ مَا ظَرَفْتُ فِي جَنبِ
اللَّهِ وَإِنْ كُنْتُ لَمِنَ السَّخِرِينَ ﴿۵۷﴾

۵۷۔ تے کوئی آکھے ہائے افسوس جو میں اللہ
دے حق وچ کمی کیتی تے میں شکریاں کریدا ہوں۔

أَوْ تَقُولَ لَوْ أَنَّ اللَّهَ هَدَانِي لَكُنْتُ مِنَ الْمُتَّقِينَ ﴿۵۸﴾

۵۸۔ یا اے آکھے جے اللہ نے میکوں سدا
راہ ڈکھایا تے بے شک میں متقیں وچو تھی

دلیساں۔

۵۹۔ یا اے اکھ جلیھے عذاب بڑیکھے جے
میں دل ونچ سگاں ہاتے میں نیکیں وچ رل
ونجاں ہا۔

۶۰۔ اے نہیں تھی سگدا تیرڈو ساڈی آیات
آئن تیں انہیں کوں جھٹلائے تے وڈائی کیتی
تے توں کافرین وچو ہانویں۔

۶۱۔ تے قیامت دے ڈینہہ توں انہیں کوں
بڑیکھیں جنہیں اللہ تے کوڑ ماریا ہا انہیں دے
منہ کاسے ہوسن، کیا وڈائی کرن ڈالیں دی رہن
دی جا دوزخ نہیں (جے)۔

۶۲۔ اللہ متیقں کوں کامیاب کر کے نجات
ڈیسی انہیں کوں برائی نہ پہنچی تے نہ ہی او
مونجھے تھیں۔

۶۳۔ اللہ ہر شے دا پیدا کرن والا تے
او ہر شے تے مکران۔

۶۴۔ آسمانیں تے زمین دیاں کنجاں او ندے
کیتے ہن تے جیرے ساڈی آیات دا انکار
کریندن اے گھانا پاوٹ والن۔

۶۵۔ توں آکھ (اے جاہلو) کیا تساں میکوں
حکم ڈیندے جو میں اللہ دے سوا کہیں پے
دی عبادت کراں۔

۶۶۔ تیرڈو وحی کیتی گئی تے انہیں تے
وی جیرے تیں کنیں پہلے ہن جے تیں شرک
کیتا تے تیرڈے عل ونچ دیسن تے توں ضرور
گھانا پاوٹ والیں وچو تھی دیسیں۔

أَوْ تَقُولَ جَهَنَّمَ تَرَى الْعَذَابَ لَوْ أَنِّي كُنتُ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿۵۹﴾

بَلْ قَدْ جَاءَكَ الْبَيِّنَاتُ الْفُكَّدَاتُ بِهَا وَاسْتَكْبَرْتَ
وَكُنْتَ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿۶۰﴾

وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ تَرَى الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى اللَّهِ وُجُوهُهُمُ
مَسْوَدَةٌ أَلْيَسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْمُتَكَبِّرِينَ ﴿۶۱﴾

وَيُنَجِّي اللَّهُ الَّذِينَ اتَّقَوْا بِمَفَازَتِهِمْ لَا يَمَسُّهُمْ
الشُّوْءُ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿۶۲﴾

اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿۶۳﴾

لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا
بِآيَاتِ اللَّهِ وَلِئِكَ هُمُ الْخَسِرُونَ ﴿۶۴﴾

قُلْ أَغْيَرِ اللَّهُ تَأْمُرُونِي أَعْبُدُ أَيُّهَا الْجَاهِلُونَ ﴿۶۵﴾

وَلَقَدْ أَوْحَى إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ لَئِنْ
أَشْرَكَتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ
الْخَاسِرِينَ ﴿۶۶﴾

۶۷۔ توں اللہ دی عبادت کرتے شکر گزار بن۔
 ۶۸۔ انہیں اللہ دی جیویں حق ہا قدر نہیں کیتی تے
 زمین ساری دی ساری قیامت دے بُرینہ اوندی
 مُٹھ وچ تے آسمان اوندے سچے ہتھ وچ دہیٹے
 ہوئے ہوسن او پاک تے جو او شرک کریندن
 اوں کنیں ہوں اچا۔

۶۹۔ تے دھوتو دجایا ویسی تے جو کج آسمانیں تے
 زمین وچ بے ہوش تھی ویسی۔ سوائے اوندے
 جنہاں اللہ بچائے دل ڈو جھی دفعہ دھوتو دجایا
 ویسی تے او ہوں ویلھے کھڑے تھی کے دیکھن
 پئے ویسن۔

۷۰۔ تے زمین اپٹے رب دے نورِ مال چمکدی
 پئی ہوسی تے کتاب رکھ ڈتی ویسی تے انہیں
 تے علم نہ کیتا ویسی۔

۷۱۔ تے ہر شخص کوں اوندے عیسیں ڈاپورا پورا
 بدلہ ڈتا ویسی تے او چاڈے جو او کریندن۔

۷۲۔ تے کافریں کوں دوزخ دوکھا کر کے
 ہکلیا ویسی تے جیلھے او اوسن اوندے دروازے
 کھول ڈتے ویسن تے اوندے دروازے آکھن
 کیا تھا ڈو تھا ڈے وچو رسول نہ آئے ہن جیسے
 تماکوں تما ڈے رب دیاں آیتاں سٹیندے ہن
 تے تماکوں ایس بُرینہ دی ملاقات کنیں بُریندے
 ہن انہیں آکھئے (ایویں تھیا ہا) تے اصل کافریں
 تے عذاب دی گال پوری تھیوٹی ہائی۔

۷۳۔ آکھیا ویسی تساں دوزخ دے دروازیں،
 وچ پیہہ وچو تے ہک مدت میں رہو تے

بَلِ اللَّهِ فَأَعْبُدْ وَكُنْ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿۶۷﴾
 وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ فِي الْأَرْضِ جِئِينَ
 قَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَالسَّمَوَاتِ مَطْوِيَّاتٍ بِيَمِينِهِ
 سُبْحَنَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿۶۸﴾

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَصَعِقَ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ
 فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ ثُمَّ نُفِخَ فِيهِ أُخْرَىٰ
 فَإِذَا هُمْ قِيَامٌ يَنْظُرُونَ ﴿۶۹﴾

وَأَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا وَوُضِعَ الْكِتَابُ وَ
 جَاءَتْ بِالْأَنبِيَاءِ وَالشُّهَدَاءِ وَفُضِيَ بَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا
 يُظْلَمُونَ ﴿۷۰﴾

وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَهُوَ
 أَعْلَمُ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿۷۱﴾

وَسَبِّحْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ دُرًّا حَيًّا إِذَا
 جَاءُوهَا فَتُحِتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ
 يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يَتْلُونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِ رَبِّكُمْ
 وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا قَالُوا بَلَىٰ وَلَكِنْ
 حَقَّتْ كَلِمَةُ الْعَذَابِ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿۷۲﴾

قِيلَ ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَبِئْسَ
 مَثْوًى الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿۷۳﴾

وڈائی کرٹن والیں دا دکھاٹہ پہوں مبرا ۷۔

۷۴۔ تے متقیں کوں جنت دوکٹھا کر کے نیتا
ویسی تے جیلھے اوندو او اوسن اوندے دروازے
کھول بڑتے ویسین تے انہیں کوں اوندے
دروغے آکھسن تنہا بڑے اتے سلامتی ہوئے
تساں پہوں چنگے کم کیتن ہن اوندے وچ ہمیشہ
کیتے پہہ ونجیو۔

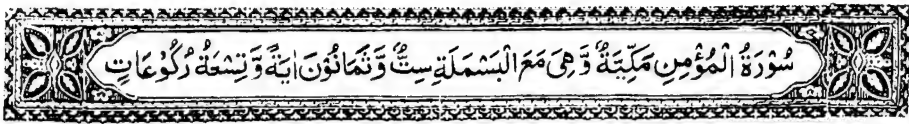
۷۵۔ تے او آکھسن ساریاں مفتاں اللہ سیں
دیائیں جیں ساڈے نال کیسا ہویا وعدہ پورا کیتے
تے ساکوں زمین دا وارث بٹاشی تے اساں
جنت وچ جتھاں چاہوں رہسوں تے عمل کرٹن
والیں دا بدلہ پہوں چنگا ۷۔

۷۶۔ تے توں فرشتیں کوں دکھیس او عرش
دے چودھا رگھرا پاتی کھڑے ہوسن او ایٹے
رب دی تعریف تے تسبیح کریندے پین تے
انہیں دے درمیان سچا فیصلہ کر دتا ویسی تے
آکھیا ویسی ساریاں سچیاں صفتاں اللہ کیتے
ہن جیہا رب العالمین۔

وَسَيَقُولُ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ إِلَى الْجَنَّةِ زُمَرًا
حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوهَا وَفُتِحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ
خَزَنَتُهَا سَلَامٌ عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوهَا
خَالِدِينَ ﴿٧٤﴾

وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي صَدَقَنَا وَعْدَهُ وَأَوْرَثَنَا
الْأَرْضَ نَتَّبِعُ مِنَ الْجَنَّةِ حَيْثُ نَشَاءُ فَنِعْمَ
أَجْرُ الْعَامِلِينَ ﴿٧٥﴾

وَتَرَى الْمَلَائِكَةَ حَافِينَ مِنْ حَوْلِ الْعَرْشِ يُسَبِّحُونَ
بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَقُضِيَ بَيْنَهُمُ بِالْحَقِّ وَقِيلَ
الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٧٦﴾

سورة مومن مکی ۷۷ سے بسم اللہ تال ایندیاں ۸۴ آیات تے ۹ رکوعن۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے تال نال جیہا

بن مینگے ڈیوٹ والا تے ہوں مہربان۔

۲۔ ہوں تعریف والا تے بزرگی والا۔

۳۔ اے کتاب غالب تے ہوں چاٹن دے

اللہ ولو لہائی گئی۔

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ②

۴۔ گناہ کون بخش والا تے توبہ قبول کرن والا

سخت عذاب ڈیوٹ والا تے احسان کرن والا

اوندے سوا کوئی معبود نہیں اوہیں دوول دجئے۔

غَافِرِ الذَّنْبِ وَقَابِلِ التَّوْبِ شَدِيدِ

الْعِقَابِ ذِي الطَّوْلِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ

إِلَهُ الْمَصِيرِ ③

۵۔ اللہ دی آیات دے بارے وچ محض

کافر بحث کریندن تے تیکوں انہیں دا مختلف

ملکیں وچ پھرن دکھا نہ ڈیوے۔

مَا يُجَادِلُ فِي آيَاتِ اللَّهِ إِلَّا الَّذِينَ

كَفَرُوا فَلَا يَغْرُكَ تَقْلِبُهُمْ فِي

الْبِلَادِ ④

۶۔ انہیں کنیں پہلے نوح دی قوم تے انہیں

دے بعد کئی لوہیں جھٹلائے تے ہر قوم

اپنے رسول کیتے اے ارادہ کیتے جو اونکوں

پکڑن تے کوڑیں دیلیں نال بحث شروع کر

ڈتی تال جو اوندے نال وچ کون مٹا ڈیو

میں انہیں کون پکڑ گدھا تے میڈا عذاب

کینجا ہا۔

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَالْأَحْزَابُ مِنْ بَعْدِهِمْ

وَهَمَّتْ كُلُّ أُمَّةٍ بِرَسُولِهِمْ لِيَأْخُذُوهُ وَجَدُوا

بِالْبَاطِلِ يُدْخِلُونَ فِي الْحَقِّ فَاخَذْتَهُمْ فَكَيْفَ

كَانَ عِقَابِ ⑤

۷۔ تے ایویں تیڈے رب دا فیصلہ کافر تے پورا

تھی گیا بے شک او دوزخی ہن۔

۸۔ جیرے عرش کون چاتی کھڑن تے جیرے

اوندے چودھارو ہن او اپنے رب دی توفیق

وَكَذَلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا

أَنَّهُمْ أَصْحَابُ النَّارِ ⑥

الَّذِينَ يَحْمِلُونَ الْعَرْشَ وَمَنْ حَوْلَهُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ

رَبِّهِمْ وَيُؤْمِنُونَ بِهِ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِلَّذِينَ

أَمْنُوا رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَّحْمَةً وَعِلْمًا
فَاغْفِرْ لِلَّذِينَ تَابُوا وَاتَّبَعُوا سَبِيلَكَ وَقِهِمْ
عَذَابَ الْجَحِيمِ ۝

نال پاکیزگی بیان کریندن تے اوندے اتے
ایمان انیندن تے مومنین کیتے بخشش منگدن
اے ساڈے رب تیں اپنی رحمت نال ہر شے
کوں تے علم نال گھریا ہوئے، توبہ کرن والیں
تے اپٹے رستے تے چلن والیں کون بخش
ڈے تے انہیں کوں دوزخ دے عذاب
کنیں بچا۔

رَبَّنَا وَأَدْخِلْهُمْ جَنَّاتٍ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدَ نَبِيُّهُمْ
وَمَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّتِهِمْ
إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝

۹۔ اے ساڈے رب تے انہیں کوں ہمیشہ
دی جنت وچ داخل کر جیندا تیں انہیں نال
وعدہ کیتے تے انہیں دے پیو ڈالویں تے
بیویں تے اولاد وچو جیرے نیک کم کرن انہیں
کوں دی بے شک توں غالب تے وڈا سیانا
ہویں۔

وَقِهِمُ السَّيِّئَاتِ وَمَنْ تَقِ السَّيِّئَاتِ يَوْمَئِذٍ
فَقَدْ رَجَعْتَهُ ۚ وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ۝

۱۰۔ تے انہیں کوں بچا تکلیفیں کنیں تے جنیکوں توں
اوں ڈنہہ تکلیفیں کنیں بحیس تیں اوندے اتے
رحم کیتے تے اے وڈی کامیابی ۶۔

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يَتَادَوْنَ لَمَقَاتِ اللَّهِ أَكْبَرُ
مِنْ مَقَاتِكُمْ أَنْفُسَكُمْ إِذْ تُدْعَوْنَ إِلَى الْإِيمَانِ
فَتُكْفَرُونَ ۝

۱۱۔ بے شک او لوک جیرے کافرن انہیں
کوں آکھیا ویسی جو اللہ دی ناراضگی تہاڑی اپنی
ناراضگی کنیں زیادہ سخت جیلے تہا کوں ایمان دو
سڈیا ویندا ہا تہاں اوندے انکار کریندے ہا دے
۱۲۔ انہیں آکھئے اے ساڈے رب تیں ساکوں
ڈو دفعہ ماریئے تے ڈو دفعہ جیندا کیتے
اساں اپٹے گناہیں دا اقرار کریندے ہیں تے
کیا ہن کوئی نکاح دا رستہ ہے۔

قَالُوا رَبَّنَا آمَنَّا أَفَتُخَذَتْنِي وَآخِيَّتُنَا آثْنَتَيْنِ
فَاغْتَرَفْنَا بِذُنُوبِنَا فَهَلْ إِلَى خُرُوجٍ مِّنْ
سَبِيلٍ ۝

۱۳۔ اے ایں گالہوں ۶ جو بے شک جڈاں
کلمے اللہ کوں سڈیا ویندا ہا تہاں

ذَلِكُمْ بِأَنَّهُ إِذَا دُعِيَ اللَّهُ وَحْدَهُ كَفَرْتُمْ
وَأَنْ يُّشْرَكَ بِهِ تُؤْمِنُوا ۚ فَالْحُكْمُ لِلَّهِ الْعَلِيِّ

النَّكِيرِ ۱۷

انکار کریندے ہاوے جے اوندے نال کوئی
شریک بنایا دینے ماتے من گھندے ہاوے تے
حکومت اپی شان واسے تے وڈے اللہ
دی ۶۔

۱۴۔ او تہا کوں اپنے نشان ڈکھیندے تے
تہا ڈے کیتے آسمان کنیں رزق لیندے تے
نصیحت اوہو حاصل کریندے جیرھا اللہ دھکے
۱۵۔ تہاں اللہ کیتے اطاعت خالص کریندے ہوئیں
اونکوں سبھو بھانویں کافر ناپسند کرن۔

۱۶۔ اہل بندتے آپے رتبے والا تے عرش دا
مالک اپنے حکم نال اپنے بندیں وچو
جیندے اتے چاہندے کلام لیندے تاں جو او
ملاقات دے ڈینہ کنیں ڈرادے۔

۱۷۔ جہڑاں او سارے خدا دے اگو حاضر تھین
انہیں وچو کوئی شے اللہ تے لگی ہوئی نہ ہوسی اوں
ڈینہ بادشاہی کیندی ہوسی، محض اللہ دی جیرھا
کلبا تے غالب۔

۱۸۔ اوں ڈینہ ہر شخص کوں جو او کر لسی اوند
بدلہ لسی تے اوں ڈینہ ظلم نہ کیتا دیسی بیشک
اللہ جلدی حساب گھنن والا ۷۔

۱۹۔ تے توں انہیں کوں اصلو کوہو آئے ڈینہ دے
عذاب کنیں ڈرا، جیلھے دل غم نال بھرے ہوئے
ترگٹ تیں آویسن تے ظالمیں دا نہ کوئی سنگتی
ہوسی تے نہ ایجا سفارشی، جیندی گال منی
ونجے۔

۲۰۔ او اکھیں دی خیانت کوں تے جو دل

هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ آيَاتِهِ وَيُنَزِّلُ لَكُمْ مِنَ
السَّمَاءِ سَرَقًا وَمَا تَدْرُكُ إِلَّا مَن يُنِيبُ ۱۸

فَادْعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ
الْكَافِرُونَ ۱۹

رَفِيعُ الدَّرَجَاتِ ذُو الْعَرْشِ يُلْقِي الرُّوحَ مِنْ
أَمْرِهِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ لِيُنْذِرَ يَوْمَ
التَّلَاقِ ۲۰

يَوْمَ هُمْ بَارِزُونَ لَا يَخْفَىٰ عَلَى اللَّهِ مِنْهُمْ
شَيْءٌ لَّيْسَ لَكَ الْيَوْمَ إِلَهَ إِلَّا الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ۲۱

الْيَوْمَ نَجْزِي كُلَّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ لَا ظُلْمَ
الْيَوْمَ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ۲۲

وَأَنذَرَهُمْ يَوْمَ الْأَرْزَاقِ إِذِ الْقُلُوبُ لَدَى
الْحَنَاقِ كَظَمِينَ هَٰ مَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ حِمِيمٍ
وَلَا شَفِيعٍ يُطَاعُ ۲۳

يَعْلَمُ خَائِنَةَ الْأَعْيُنِ وَمَا تُخْفِي الصُّدُورُ ۲۴

لیکندن او کوں چاٹدے۔

۲۱۔ اللہ سیس حتی نال فیصلہ کر لیسے تے جنہیں کوں او اللہ دے سوا سبیزدن او اصلو فیصلہ نہیں کر سگدے بے شک اللہ پہوں سٹٹ والا تے ڈیکھن والا ۱۷۔

۲۲۔ کیا انہیں زمین وچ سفر نہیں کیا ڈیکھن باجو انہیں کنیں پہلے ہن انہیں دا کیا انجام تھے او انہیں کنیں طاقت وچ ودھ ہن تے علم تے فن وچ وی ودھ ہن، اللہ سیس انہیں کوں گناہیں دی وجہ نال پکڑ گدے تے اللہ کنیں انہیں کوں بچاؤ والا کوئی نہ ہا۔

۲۳۔ اے ایں واسطے ہا جو بے شک انہیں دو انہیں دے رسول اندے ہن نشان گھن کے تے او انکار کریندے ہن، اللہ انہیں کوں پکڑ گدے بے شک او زور آلا، طاقت دے تے سخت عذاب ڈیوٹ والا ۱۸۔

۲۴۔ تے اساں موسیٰ کوں اپٹے نشانیں نال تے کھلی دلیس نال پٹھے۔

۲۵۔ فرعون تے ہامان تے قارون دو پٹھے سے انہیں آکھے اے شخص دوکھا ڈیوٹ والا تے دڈا کوڑا ۱۹۔

۲۶۔ جلیے او انہیں دو ساڈے دلو حق گھن کے آئے انہیں آکھے جیرے لوکیں انہیں کوں من گدے انہیں دے پتیرں کوں مارو تے تریتیں کوں جنیدا رکھو تے کافرین

وَاللّٰهُ يَقْضِيْ بِالْحَقِّ وَالَّذِيْنَ يَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِهِ لَا يَفْضُوْنَ لِشَيْءٍ اِنَّ اللّٰهَ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيْرُ ﴿۲۱﴾

اَوْ لَمْ يَسِيرُوْا فِي الْاَرْضِ فَيَنْظُرُوْا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِيْنَ كَانُوْا مِنْ قَبْلِهِمْ كَانُوْهُمْ اَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَّاَنَارًا فِي الْاَرْضِ فَاَخَذَهُمُ اللّٰهُ بِذُنُوْرِهِمْ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنَ اللّٰهِ مِنْ وَاْقٍ ﴿۲۲﴾

ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ كَانَتْ تَاْتِيَهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنٰتِ فَلَكَرُوْا فَاَخَذَهُمُ اللّٰهُ اِنَّهٗ قَوِيٌّ شَدِيْدُ الْعِقَابِ ﴿۲۳﴾

وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا مُوْسٰى بِاٰيٰتِنَا وَسُلْطٰنٍ مُّبِيْنٍ ﴿۲۴﴾

اِلٰى فِرْعَوْنَ وَهَامٰنَ وَقَارُوْنَ فَقَالُوْا اِنْحِرْ كَذٰبٌ ﴿۲۵﴾

فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْحَقِّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوْا اقْتُلُوْا اٰبْنَاءَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا مَعَهُ وَاسْتَحْيُوا نِسَاءَهُمْ ذٰلِكَ يَكُوْنُ الْكٰفِرِيْنَ اِلَّا فِيْ ضَلٰلٍ ﴿۲۶﴾

دی تدبیر پھٹی پندی ۶۔

۲۷۔ تے فرعون آکھئے میکوں چھوڑ دیو میں
موسیٰ کوں قتل کراں او اپٹے رب کوں سبڑے
بے شک میں ڈرداں جو اے تہاڑے
دین کوں وٹا نہ ڈیوے یا ملک وچ فساد
ظاہر کرے۔

۲۸۔ تے موسیٰ آکھیا میں اپٹے رب تے
تہاڑے رب دی پناہ منگداں، ہر دڑائی کرن
واے کنیں جیرھا حساب دے ڈینہر کوں
نہیں منیدا۔

۲۹۔ فرعون دی ال وچو بک مومن مرد چرھا
اپنا ایمان لکائی کھڑا ہا، آکھئے کیا تہاں لوں
آدی کوں مریندے جو جیرھا محض اے
آہدے جو میڈا رب اللہ تے تہاڑو
کھلے دلائل گھن کے آئے تہاڑے رب
ولو تے بے او کوڑا تے اوندا کوڑاؤ
اُتے پوسی تے بے او سچا تے ول،
تہا کوں جیرھی گالیں دا او وعدہ کریندے
اوندے وچو کچھ ضرور پہنچسی بے شک اللہ
حد کنیں ودھن واے تے ہوں کوڑے
کوں سدا راہ نہیں ڈکھیندا۔

۳۰۔ اے میڈی قوم آج تہاڑی حکومت
تے تہاں ملک تے غالب ہوئے، بے
اللہ ولو ساڑے اتے عذاب آونچے
تے ساڑی کون امداد کریسی، فرعون
آکھئے میں تہا کوں محض او ڈسینداں جیرھا میکوں

وَقَالَ فِرْعَوْنُ ذَرُونِي أَقْتُلْ مُوسَى وَلْيَدْعُ
رَبَّهُ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُبَدِّلَ دِينَكُمْ أَوْ أَنْ يُظْهِرَ
فِي الْأَرْضِ الْفَسَادَ ۝

وَقَالَ مُوسَى إِنِّي عُذْتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ مِنْ كُلِّ
مُتَكَبِّرٍ لَا يُؤْمِنُ بِيَوْمِ الْحِسَابِ ۝

وَقَالَ رَجُلٌ مُؤْمِنٌ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَكْتُمُ إِيمَانَهُ
أَتَقْتُلُونَ رَجُلًا أَنْ يَقُولَ رَبِّيَ اللَّهُ وَقَدْ جَاءَكُمْ
بِالْبَيِّنَاتِ مِنْ رَبِّكُمْ وَإِنْ يَكُ كَاذِبًا فَعَلَيْهِ
كَذِبُهُ وَإِنْ يَكُ صَادِقًا يُصِيبْكُمْ بَعْضُ الَّذِي
يَعِدُّكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ
كَذَّابٌ ۝

يَقَوْمِ لَكُمْ الْمُلْكُ الْيَوْمَ ظَهَرْنَا فِي الْأَرْضِ
فَمَنْ يَنْصُرُنَا مِنْ بَأْسِ اللَّهِ إِنْ جَاءَنَا قَالَ
فِرْعَوْنُ مَا أُرِيكُمْ إِلَّا مَا أَرَى وَمَا أَهْدِيكُمْ
إِلَّا سَبِيلَ الرَّشَادِ ۝

درست بڑے سے تہا کوں محض ہدایت
دی راہ بڑھینداں۔

۳۱۔ تے جیرھا منی کھڑا ہا ادا کھئے اے
میڈی قوم بے شک میں تہا بڑے اُتے
اوہو جس عذاب کنیں بڑداں جیرھا پہلی
قومیں تے آیا ہا۔

۳۲۔ نوح تے عاد تے حمود دی قوم آلی کار
تے جیرھے انہیں دے بعد ہن تے اللہ سیس
اپٹے بندیں تے اصلو ظلم نہیں کرتا چاہندا۔
۳۳۔ تے اے میڈی قوم بے شک میں
تہا بڑے اُتے اوں بڑینہ کنیں بڑداں جڑاں
لوک ہک بڑو جھے کوں امداد کیئے سڈین۔
۳۴۔ جڑاں تہاں کنڈ والا کے پھر سو تہا بڑے
کیئے اللہ کنیں کوئی بچاؤں والا نہ ہوسی تے
جینکوں اللہ گمراہ آکھئے اودا کوئی سدھا راہ
بڑکھاؤں والا نہیں۔

۳۵۔ تے تہا بڑو ایس کنیں پہلے یوسف آئے
کھلے دلائل گھن کے تے تہاں جو او گھن کے
آئے اوندے متعلق شک ہی کریندے رہ
گئے تے جیلھے او فوت تھی گئے۔ تہاں
آکھئے ایندے بعد اللہ سیس ہن ہیا کوئی
رسول اصلو نہ پھیسے۔ ایویں اللہ سیس حد
کنیں ودھن والے تے شک کرن والے کوں
گمراہ کریندے۔

۳۶۔ جیرھے اللہ دی آیات دے متعلق بغیر
کبیس دلیل جیرھی انہیں دو آئی ہوئے

وَقَالَ الَّذِي آمَنَ يَقَوْمِ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ قَوْلَ
يَوْمِ الْأَخْزَابِ ۝

مِثْلَ دَأْبِ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَالَّذِينَ
مِنْ بَعْدِهِمْ وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ ظَلْمًا لِلْعِبَادِ ۝

وَيَقَوْمِ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ يَوْمَ التَّنَادِ ۝

يَوْمَ تَوَلَّوْنَ مُدْبِرِينَ مَّا لَكُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ
عَاصِمٍ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ۝

وَلَقَدْ جَاءَكُمْ يُوسُفُ مِنْ قَبْلِ بَابِلَ تَنْبِئًا فَمَا
زَلَمْتُمْ فِي شَيْءٍ مِمَّا جَاءَكُمْ بِهِ حَتَّىٰ إِذَا هَلَكَ قُلْتُمْ
لَنْ نَبْعَثَ اللَّهَ مِنْ بَعْدِهِ رَسُولًا كَذَلِكَ يُضِلُّ
اللَّهُ مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ مُّرْتَابٌ ۝

إِلَ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ يَخْفِئُ سُلْطَانُ انْهُمْ
كِبَرًا مَقْشَا عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ الَّذِينَ آمَنُوا كَذَلِكَ

يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى كُلِّ قَلْبٍ مُنْكَرٍ جَبَّارٍ ﴿۳۷﴾

بحث کریندن ، اے اللہ دے نزدیک
تے مومنیں دے نزدیک ہوں بُری گال
ایویں اللہ ہر آکرٹ باز تے جابر دے
دل تے مہر لا ڈیندے۔

وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَهَأْأَمْنُ ابْنِ لِى صَرْحًا لَّعَلِّى
أَبْلُغَ الْأَسْبَابَ ﴿۳۸﴾

۳۷۔ تے فرعون آکھئے اے ہامان میڈے
کیتے کہ محل بٹوا۔ تھی سبگدے جوئیں انہیں
راہیں تے ونج پواں۔

أَسْبَابَ السُّلُوبِ فَأَظْلَعَ إِلَى اللَّهِ مُوسَى وَإِنِّى
لَآظُنُّهُ كَاذِبًا وَكَذَلِكَ دَرَجَاتُ الْفِرْعَوْنَ سَوْعَدَةً
وَصَدَّ عَنِ السَّبِيلِ وَمَا كُنْتُ فِرْعَوْنَ إِلَّا فِي
تَبَابٍ ﴿۳۹﴾

۳۸۔ جیرھے آسمان دے رستے ہن تے
ایویں میگوں موسیٰ دے خدا دا پتہ لگ
ونچے تے میں بے شک اینکوں کوٹرا
سمجھینداں تے ایویں فرعون کیتے اوندے
بڑے سونے کرکے ڈکھائے گیئیں تے سہے
کنیں روکیا گئے تے فرعون دی تدبیر تے
محض ناکام تھیوٹ والی ہائی۔

وَقَالَ الَّذِى آمَنَ يَوْمَ اتَّبَعَنِي أَهْدِ كُمْ سَبِيلَ
الرَّشَادِ ﴿۴۰﴾

۳۹۔ تے جس نبیا ہا اوں آکھئے اے
میڈی قوم میڈی پیروی کرو۔ میں تمکوں
ہدایت دا رستہ ڈکھلیساں۔

يَقَوْمِ إِنَّا هَٰذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا مَتَاعٌ وَإِنَّ الْآخِرَةَ
هِيَ دَارُ الْقَرَارِ ﴿۴۱﴾

۴۰۔ اے میڈی قوم میں دنیاوی زندگی
تے محض تھوٹا فائدہ تے بے شک
آخرت اصل پکا گھر۔

مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا وَمَنْ
عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْشِىْ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ
يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ يُرْزَقُونَ فِيهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿۴۲﴾

۴۱۔ تے جیرھا بُرا کم کریسی اونکوں محض
اوہوتلی سزا ملیسی تے جیرھا چنگا کم کریسی
بھانویں او جُوان ہوئے یا تہمت تے
ہوئے مومن ایہھے لوکن جیرھے جنت
ونج پھسن تے انہیں کوں بے حساب
رزق ڈتا ویسی۔

وَيَقَوْمٌ مَّا لِيَ اَدْعُوْكُمْ اِلَى التَّجْوَةِ وَتَدْعُوْنِىَّ
اِلَى النَّارِ ﴿۳۲﴾

۳۲۔ تے اے میڈری قوم میکوں کیا فائدہ
میں تہا کوں نجات دو سبڈینداں تے تہاں
میکوں دوزخ دو سبڈیندے ء۔

تَدْعُوْنِىَّ اِلَ الْكُفْرِ بِاللّٰهِ وَاُشْرِكَ بِهِ
مَا لَيْسَ لِيْ بِهِ عِلْمٌ وَاَنَا اَدْعُوْكُمْ
اِلَى الْعَزِيْزِ الْغَفَّارِ ﴿۳۳﴾

۳۳۔ تہاں میکوں سبڈیندے ء جو میں اللہ
دا انکار کراں تے اوندے نال شریک بنواں
جیندا میکوں پتہ وی کا ء نیس تے میں تہا کوں
غالبتہ پنوں بخشش والے خدا دو سبڈینداں۔

لَا جَرَمَ اَنَّا تَدْعُوْنِىَّ اِلَيْهِ لَيْسَ لَهُ دَعْوَةٌ فِى
الدُّنْيَا وَلَا فِى الْاٰخِرَةِ وَاَنْ مَّرَدُّنَا اِلَى اللّٰهِ وَاَنْ
النُّسْرَ فَيَنْ هُمْ اَصْحَابُ النَّارِ ﴿۳۴﴾

۳۴۔ بے شک تہاں میکوں اوندے
واسطے سبڈیندے ء جنیدے کیتے دُنیا
وچ تے آخرت وچ کوئی سبڈا کوئی نہیں
تے بے شک اساں اللہ دو ولٹے تے
حد کنیں ودھن والے بے شک دوزخی ہن۔

فَسَتَدْرُوْنَ مَا اَقُوْلُ لَكُمْ وَاَفُوْضُ اَمْرِىَّ اِلَى
اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ بَصِيْرٌ بِالْعٰبَادِ ﴿۳۵﴾

۳۵۔ جو میں تہا کوں آہا پیاں اونکوں تہاں ضرور
یا دکرے سوتے نیس اپنا معاملہ اللہ دے سپرد
کرینداں بے شک اللہ اپنے بندیں کوں ہوں
ڈیکھن والا ء۔

فَوَقَّعَهُ اللّٰهُ سَحَابٍ مَّا مَكَرُوْا وَاَحَاقَ بِالْاِلٰهِ فِرْعَوْنَ
سُوْءُ الْعَذَابِ ﴿۳۶﴾

۳۶۔ اللہ سیس اونکوں انہیں دی تدبیریں
دے نقصان کنیں بجا گدھاتے ال فرعون کوں
برے عذاب نے چودھارو دلیٹ گدھے۔

النَّارُ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا غُدُوًّا وَعَشِيًّا وَيَوْمَ
تَقُوْمُ السَّاعَةُ اَدْخِلُوْا آلَ فِرْعَوْنَ اَشَدَّ
الْعَذَابِ ﴿۳۷﴾

۳۷۔ او بھاء رات ڈینہ او جنیدے اگوش
کیتے دیندن تے جڈاں مقرر وقت اوسے
(فرشتیں کوں آکھیا ویسی) ال فرعون کوں سخت
عذاب وچ سٹو۔

وَاِذْ يَخَاجُوْنَ فِى النَّارِ فَيَقُوْلُ الضُّعْفُو الدِّیْنِ
اَسْتَكْبَرُوْا اِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَاَهْلَ اَنْتُمْ مُّغْنُوْنَ
عَنَّا نَصِيْبًا مِّنَ النَّارِ ﴿۳۸﴾

۳۸۔ تے دوزخ وچ دی آیت وچ بحث کرے تے
کمزور لوک وڈے لوکیں کوں آکھسن بیشک
اساں تے تہا ڈے پھو ٹردے ہاے کیا

تساں ساکوں بھا دے عذاب دے تھوڑے
جس جسے کنیں بچا سگدے ء۔

۴۹۔ وڈے لوک آکھسن اساں سارے عذاب
فتح ہیں۔ بے شک اللہ نے بندیں وچ فیصلہ
کر ڈتے۔

۵۰۔ تے جیرے دوزخ وچ ہوسن او دوزخ
دے دروغیں کوں آکھسن اپٹے رب کوں سڈو
اساں کنیں کج وقت کیتے تے عذاب گھٹا دے۔
۵۱۔ او آکھسن کیا تہاڈو تہاڈے رسول کھلے
دلائل گھن کے نہ آئے ہن۔ او آکھسن ہا آئے
ہن او آکھسن ہن سڈو تے کافرین دی دعا
تے محض وچجیجی دالی ء۔

۵۲۔ بے شک اساں اپٹے رسولیں دے مونیں
دی مدد کریندے ہیں ایس دُنیا وچ وی تے
جڈاں گواہ کھڑے تھین (اوس دیکھے وی)۔

۵۳۔ جڈاں ظالمیں کوں انہیں دے عذر فائدہ
نہ ڈلسن تے انہیں تے لعنت ہو سی، تے
انہیں کیتے ہوں بُرا گھر۔

۵۴۔ تے اساں ہوسی کوں ہدایت ڈتی ہائی تے نبی اسرائیل
کوں کتاب دا وارث بنایا ہا۔

۵۵۔ جیرھی سیٹھے کیتے ہدایت تے نصیحت ہائی۔
۵۶۔ توں صبر کر بے شک اللہ دا وعدہ سچا ء
تے اپٹے گناہ دی معافی منگ تے رات
ڈنہہ اپٹے رب دی تعریف تے تسبیح کر۔

۵۷۔ بے شک جیرے بغیر دلیل دے جیرھی
انہیں دو آئی ہوئے اللہ دی آیات وچ

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُلٌّ فِيهَا إِنَّ اللَّهَ قَدْ
حَكَمَ بَيْنَ الْعِبَادِ ۝۴۹

وَقَالَ الَّذِينَ فِي النَّارِ لِخَزَنَةِ جَهَنَّمَ ادْعُوا
رَبَّكُمْ يُخَفِّفْ عَنَّا يَوْمًا مِّنَ الْعَذَابِ ۝۵۰

قَالُوا أَوَلَمْ تَكُ تَأْتِيكُمُ رُسُلُكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا
بَلَىٰ قَالُوا فَادْعُوا وَمَا دُعَاؤُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي
ضَلٰلٍ ۝۵۱

إِنَّا لَنَنْصُرُ رُسُلَنَا وَالَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَيَوْمَ يَقُومُ الْأَشْهَادُ ۝۵۲

يَوْمَ لَا يَنْفَعُ الظَّالِمِينَ مَعَذَرَتُهُمْ وَلَهُمُ اللَّعْنَةُ
وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ ۝۵۳

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْهُدَىٰ وَأَوَدَدْنَا بَنِي
إِسْرَآءِيلَ الْكِتَابَ ۝۵۴

هُدًى وَذِكْرًا لِّأُولِي الْأَلْبَابِ ۝۵۵
فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنبِكَ وَ
سَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَارِ ۝۵۶

إِنَّ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطٰنٍ
أَتَتْهُمْ أَن فِي صُدُورِهِمْ إِلَّا كِبْرًا فَهُمْ بِنِآيَةِ

فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿۵۷﴾

بحث کریندن انہیں دے دیں وچ محض
وڈائی ۷۔ بے تیں اوچ نہیں سبکے تو
اللہ کنیں آم شام شک بے شک او ہوں
سٹن والا تے ڈیکھن والا ۷۔

لَخَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَكْبَرُ مِنْ خَلْقِ النَّاسِ
وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۵۸﴾

۵۸۔ آسمانیں تے زمین دا بناوٹ انسان دے
پیدا کرن کنیں زیادہ وڈا کم تے ہوں
سارے لوک چاندے نہیں۔

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ وَالَّذِينَ آمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَلَا الْمُسِيءُ قَلِيلًا مَّا
تَتَذَكَّرُونَ ﴿۵۹﴾

۵۹۔ اندھے تے سو جاکھے ہو جیس نہیں تھی
سبکے تے نہ مومن تے نیک عمل کرن والے
تے گناہ گارک تھی سبک تہاں اصلو نصیحت نوے
حاصل کریندے۔

إِنَّ السَّاعَةَ لَآتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا وَلَكِنْ أَكْثَرُ
النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿۶۰﴾

۶۰۔ بے شک تباہی دی گھڑی آون والی ۷
اندھے آون وچ کوئی شک نہیں تے ہوں
سارے لوک اے منیدے نیں۔

وَقَالَ رَبُّكُمُ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ
يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَٰخِرِينَ ﴿۶۱﴾

۶۱۔ تے تہاڈا رب آہدے تہاں میکوں
سڈو میں تہاڈی دعا سٹاں، بیشک
جیرے میڈی عبادت کیتے اکڑیندن او ذلیل
تھی کے دوزخ وچ پھسن۔

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ
مُبْصِرًا إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ
أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿۶۲﴾

۶۲۔ اللہ اوہو ۷ جس تہاڈے کیتے رات
ایں واسطے بٹائی تاں جو تہاں اوہدے وچ
آرام کرد تے ڈینہ کوں سو جاکھا بٹاں بے شک
اللہ لوکس تے ہوں فضل کرن والا ۷ تے اصل
ہوں سارے لوک شکر نہیں کریندے۔

ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُعَلِّمُ
مَا يَشَاءُ فَأَنَّى تُؤْفَكُونَ ﴿۶۳﴾

۶۳۔ اے اللہ تہاڈا رب ہر شے دا پیدا کرن والا
اوندے سوا کوئی معبود نہیں تے تہاں کتے پھرائے
ویندے ۷۔

كَذَلِكَ يُؤْفِكُ الَّذِينَ كَانُوا بِآيَاتِ اللَّهِ مُخْلِصِينَ لَهُ
بِئْسَ الْبَخِيلُونَ ﴿١٣﴾

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ قَرَارًا وَ السَّمَاءَ
بِنَاءً وَ صَوَّرَكُمُ فَأَحْسَنَ صُورَكُمْ وَ سَرَزَقَكُمْ
مِّنَ الظَّهْرِ ذِكْرُكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ فَتَبَارَكَ اللَّهُ
رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿١٤﴾

هُوَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ
الَّذِينَ احْمَدُوا اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿١٥﴾

قُلْ إِنِّي نُهِيتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ
دُونِ اللَّهِ لَمَّا جَاءَ فِي الْبَيْتِ مِنْ رَبِّي وَأُفَرِّقُ
أَنْ أُسَلِّمَ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦﴾

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُّطْفَةٍ
ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ يُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا
أَشَدَّكُمْ ثُمَّ لِتَكُونُوا شِوْخًا وَمِنْكُمْ مَنْ يُتَوَفَّى
مِنْ قَبْلِ وَلِتَبْلُغُوا أَجَلًا مُّسَمًّى وَ لَعَلَّكُمْ
تَعْقِلُونَ ﴿١٧﴾

هُوَ الَّذِي يُنْجِي وَ يُنَبِّتُ فَإِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا
يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿١٨﴾

۴۳۔ ایس جیسے لوگ اللہ دی آیات و انکار
کریندن پھیرے دیندن۔

۴۵۔ اللہ اوہے جیس تھاڑے کیتے زمین کوں
رہن دی جاڑے آسمان کوں چھت بٹاڑے
تھا کوں طاقان بخش سی تے انہیں کوں ہوں
مضبوط بٹاڑے تے تھا کوں پاک رزق ڈتے
اے تھاڑا رب اللہ تے اللہ رب العالمین
ہوں بابرکت۔

۴۶۔ اوزندہ و اوندے سوا کوئی معبود نہیں اپنی
فرمانبرداری کوں اوندے کیتے خاص کریندے ہوں
اونکوں سب ساریاں صفتاں اللہ رب العالمین
کیتے ہن۔

۴۷۔ توں آکھ بے شک می کوں ہٹکیا گئے جو میں
اللہ دے سوا جنی کوں تہاں معبود بٹیدے و انہیں
دی عبادت کراں تے میڈے رب ولو کلیاں
دلیلاں آگین تے می کوں حکم ڈتا گئے جو میں
رب العالمین دی فرمانبرداری کراں۔

۴۸۔ اوہو جیس تھا کوں مٹی کنیں پیدا کیتے ول
نطفے کنیں تے ول لوتھڑے کنیں تے ول تھا کوں
پال بٹا کے کڈھیندے ول تہاں جو تہاں اپنی
جوائی کوں پہنچو تے ول تہاں جو تہاں پڑھتی
ونجو تے کجھ ایس کنیں پہلے دی مار ڈتے دیندن
تے تہاں جو تہاں مقرر مدت تیں پہنچ ونبھوتے
تہاں جو تہاں عقل پکڑو۔

۴۹۔ اوہو جیس زندہ کریندے تے مریندے
تے جیلے کیں گال دا فیصلہ کریندے محض اونکوں

اے آہدے تھی ورنج اد تھی دیندی ۶۔

۷۔ کیا تیس انیس کوں نہیں ڈٹھا جیرے اللہ
دی آیات دے متعلق بحث کریندے رہ ویندن
ادکتے پھیرے دیندن۔

۸۔ جیرے کتاب کوں جھٹلیندن تے اونکوں
وی جو اساں رسول کوں ڈے کے پھیندے
ہیں انیس کوں جلدی پتہ لگ ویسی۔

۹۔ تے جیلے انیس دی گردنیں وچ طوق ہون
تے زنجیراں ہون تے او گھیلے دیں۔

۱۰۔ تے پانی وچ تے دل بھا وچ سٹ پڑتے
ویں۔

۱۱۔ دل انیس کوں آکھیا ویسی او کھٹان جنیں کوں
تساں شریک بنیدے ہاؤے۔

۱۲۔ اللہ دے سوا انیس آکھے اے اساں
کنیں ونجیج گیئیں اصل اساں ایں کنیں پہلے کیس
کوں مہود نہ بنیدے ہاؤے ایویں اللہ
کافریں کوں گمراہ کریندے۔

۱۳۔ اے گال جنیدے کیتے تساں زمین
وچ تاحق خوشیاں منیدے ہاؤے تے
تساں اکڑیندے ہاؤے۔

۱۴۔ دوزخ دے دروازیں وچ لکھ
عرصے کیتے پہہ ونجوتے اکڑیجن والیں
دا لکھٹے ہوں بُرا ۷۔

۱۵۔ توں صبر کر بے شک اللہ دا وعدہ
سچا ۷ تے جے اساں تیکوں بعض گالیں
جنیں دا انیس تال وعدہ کیتے ڈکھا دیوں

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ أَنْتَ
يُصْرَفُونَ ﴿٦﴾

الَّذِينَ كَذَّبُوا بِالْكِتَابِ وَبِمَا أَرْسَلْنَا بِهِ رُسُلَنَا
فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٧﴾

إِذَا الْأَعْلَىٰ فِي أَعْنَاقِهِمُ وَالسَّلِيلُ يُجَبَّوْنَ ﴿٨﴾

فِي الْحَصِيرَةِ كَأَنَّهُمْ فِي النَّارِ يُسْجَرُونَ ﴿٩﴾

ثُمَّ قِيلَ لَهُمْ إِنَّ مَا كُنْتُمْ تُشْرِكُونَ ﴿١٠﴾

مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالُوا ضَلُّوا عَنَّا بَلْ لَمْ نَكُنْ
نَدْعُوا مِنْ قَبْلُ شَيْئًا كَذَلِكَ يَضِلُّ اللَّهُ
الْكَاذِبِينَ ﴿١١﴾

ذَلِكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَفْرَحُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ
الْحَقِّ وَبِمَا كُنْتُمْ تَفْرَحُونَ ﴿١٢﴾

أَدْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا ۚ فَبُئْسَ
مَثْوًى الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿١٣﴾

فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ ۖ فَأَمَّا
رَبُّنَا الَّذِي أَلْزَمَهُمْ تَعَلُّهُمْ أَوْ
تَوَفَّيْنَاكَ فَأَلَيْنَا يَرْجِعُونَ ﴿١٤﴾

یا تیکوں وفات بڑے بڑیوں (کوئی گال نہیں)
انہیں ساڑو ولٹے۔

۷۹۔ تے اساں تیں کنیں پہلے دی رسول
پٹھین انہیں وچو کجھ داساں ذکر کیتے تے
کجھ ایسجھے ہن جنیں داساں تیر بڑے اتے
ذکر نہیں کیتا تے رسول دی اے شان
نہیں جو اللہ دی اجازت دے بغیر کوئی
آیت گھن آون تے جیلھے اللہ دا حکم
آویندے تے سچا فیصلہ کر بڑا ویندے
تے کوڑے گھاٹے وچ پندن۔

۸۰۔ اللہ اوہے جس تہا بڑے کیتے جانور
بنائن تاں جو تہاں انہیں وچو بعض تے
سواری کرو تے بعض دا گوشت کھاؤ۔

۸۱۔ تے تہا بڑے کیتے انہیں وچ نفع
ہن تاں جو تہاں اپٹے سینیں دیاں خواہشاں
پوریاں کر گھنوتے تہا کوں جانوریں تیں تے
پیڑیں تے سوار کیتا ویندے۔

۸۲۔ تے تہا کوں اپٹے نشان بڑھیندے
تے تہاں اللہ دی کیرھی آیت دا انکار
کر لیسو۔

۸۳۔ کیا او زمین وچ نہیں پھریئے بکھن
ہا جو انہیں کنیں پہلے لوکیں دا کیا انجام تہا
ہا او گھٹری وچ دی تے طاقت وچ
دی تے علم تے فن وچ دی انہیں کنیں
ودھ ہن انہیں دے عمل انہیں کوں کوئی
فائدہ نہیں بڑتا۔

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِنْ قَبْلِكَ مِنْهُمْ مَنْ قَصَصْنَا
عَلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَنْ لَمْ نَقْصُصْ عَلَيْكَ وَمَا كَانَ
لِرُسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ بِآيَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ فَإِذَا جَاءَ
أَمْرُ اللَّهِ قُضِيَ بِالْحَقِّ وَخَسِرَ هُنَالِكَ الْبَاطِلُونَ ﴿٧٩﴾

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَنْعَامَ لِتَكُونُوا فِيهَا وَمِنْهَا
تَأْكُلُونَ ﴿٨٠﴾

وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَلِتَبْلُغُوا عَلَيْهَا
حَاجَةً فِي صُدُورِكُمْ وَعَلَيْهَا وَعَلَى
الْفَلَاحِ تَحْمِلُونَ ﴿٨١﴾

وَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ فَأَيَّ آيَةِ اللَّهِ
تُنْكِرُونَ ﴿٨٢﴾

أَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ
عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَانُوا أَكْثَرُ مِنْهُمْ وَأَشَدَّ
قُوَّةً وَأَثَارًا فِي الْأَرْضِ فَمَا أَعْنَى عَنْهُمْ فَمَا كَانُوا
يَكْسِبُونَ ﴿٨٣﴾

فَلَمَّا جَاءَهُمْ رَسُولُهُمْ بِالنَّبِيِّاتِ فَرَحُوا بِمَا عِنْدَهُمْ
مِنَ الْعِلْمِ وَحَاقَ بِهِمْ تَاكَانُؤُا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿۸۴﴾

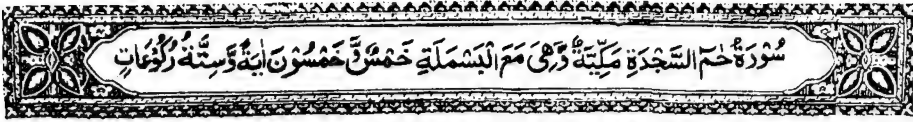
۸۴۔ جیلھے انہیں دے رسول انہیں دو کھلے
دلائل گھن کے آئیں، انہیں کنیں جیرھا تھوڑا
جیاں علم یا اوندے اُتے اکڑتیج گئے
ہن تے جیرھ عذاب تے او کھلے
ہن ہوں عذاب انہیں کوں ولہیٹ گدے۔

فَلَمَّا رَأَوْا بَاسَنَا قَالُوا آمَنَّا بِاللَّهِ وَحْدَهُ وَكَفَرْنَا بِمَا
كُنَّا بِهِ مُشْرِكِينَ ﴿۸۵﴾

۸۵۔ جیلھے انہیں ساڈا عذاب بڑھے اکھنیں
اساں ہک اللہ تے ایمان گھن آئے ہیں تے
جیرھا شرک اساں کریندے ہا سے اوند
انکار کریندے ہیں۔

فَلَمْ يَكْ يَنْفَعُهُمْ إِيْمَانُهُمْ لَمَّا رَأَوْا بَاسَنَا
سُئِنَ اللَّهُ الَّتِي قَدْ خَلَتْ فِي عِبَادِهِ ۚ وَخَسِرَ
هَٰذَا لِكَافِرُونَ ﴿۸۶﴾

۸۶۔ جیلھے انہیں ساڈے عذاب کوں بڑھے اوں
ویلھے دے ایمان انہیں کوں کوئی فائدہ
نہیں پچایا۔ اے اللہ دی سنت جیرھی
اوندے بندیں کیتے ہمیشہ کنیں چلدی
اندی ء تے کافر گھاٹا پاوٹ والہن۔

سورة حم سجدہ مکی ہے بسم اللہ نال ایندیاں ۵۵ آیات تے ۶ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا
بن سنگے ڈیوٹ والا تے دل دل رحم کرن
والا ۶۔
- حَمَّ ②
- ۲۔ تعریف والا تے بزرگ خدا ۶۔
- تَنْزِيلٌ مِنَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ③
- ۳۔ بن سنگے ڈیوٹ والے تے ہوں مہربان
خدا تے اے کتاب لہائی ۶۔
- كِتَابٌ فُصِّلَتْ آيَاتُهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا
لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ④
- ۴۔ اے کتاب جندی آیات کھول کھول کے
بیان کیتاں گیٹن قرآن عربی وچ چاٹن والی
قوم کیتے ہے۔
- بَشِيرًا وَنَذِيرًا فَأَعْرَضَ أَكْثَرُهُمْ فَهُمْ لَا
يَسْمَعُونَ ⑤
- ۵۔ خوش خبری ڈیوٹ والا تے ڈراوٹ والا ۶
انہیں وچو ہوں ساریں منہ پھیر گدھے
تے او سُنْدے نہیں۔
- وَقَالُوا قُلُوبُنَا فِيْ أَكْثَثَةٍ مِّمَّا
تَدْعُونَا إِلَيْهِ وَفِيْ أَذَانِنَا وَقْرٌ
وَمِنْ بَيْنِنَا وَبَيْنَكَ حِجَابٌ
فَاعْمَلْ إِنَّا عَامِلُونَ ⑥
- ۶۔ تے آکھئے نیں ساڈے دل پردے چین
جیندو تساں ساکوں سبندے عتے ساڈے
کنیں تے بار تے ساڈے تے تیرے وچ
پردہ ۶، توں عمل کر اسال دی عمل کریندے پئے
ہیں۔
- قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَا إِلَهُكُمْ
إِلَهُ وَاحِدٌ فَاسْتَقِيمُوا إِلَيْهِ وَاسْتَغْفِرُوهُ وَوَيْلٌ
لِّلْمُشْرِكِينَ ⑦
- ۷۔ توں آکھ میں تے محض تہاڈے آلی کار بشر
ہاں میڈو وحی کیتی دیندی ۶ جو تہاڈا
معبود کہو ۶ اوندے کیتے چمے رہوتے
اوں کنیں بخشش منگو تے مشرک کیتے مذاب
- الَّذِينَ لَا يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ⑧
- ۸۔ جیرھے زکاۃ نہیں ڈیندے تے او

آخرت دا وی انکار کریندن۔

۹۔ بے شک جیسے مومن تے نیک عمل کریندن انہیں کیتے نہ ختم تھیون والا اجر۔

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ۝۹

۱۰۔ توں آکھ کیا تساں اوہ انکار کریندے جیسے بڑو بڑنہم ویتج زمین کوں پیدا کیتے تے اوندے شریک بنیدے۔ اے رب العالمین۔

قُلْ أَيْنَكُمْ لَكُمْ هُودٌ بِالَّذِي خَلَقَ الْأَرْضَ فِي يَوْمَيْنِ وَتَجْعَلُونَ لَهُ أَندَادًا ذَلِكَ سَبُّ الْعَالَمِينَ ۝۱۰

۱۱۔ تے ادل زمین وچ اوندے اُتے پھاڑ بنائسی تے انہیں وچ برکت رکھی اس تے انہیں کیتے زمین ویتج کھاوٹ پیوٹ دا سامان اندازے نال پیدا کر بڑتس۔ اے چار وقتیں وچ کیتس۔ اے پچھن والیں کیتے برابر۔

وَجَعَلْ فِيهَا رَوَاسِيَ مِنْ فَوْقِهَا وَبَرَكَ فِيهَا وَقَدَرْنَا فِيهَا أَنْهَارًا فِي أَرْبَعَةِ أَيَّامٍ سَوَاءً لِّلنَّاسِ يَلِين ۝۱۱

۱۲۔ ول اول آسمان دو توجہ کیتی او دھوں ہا اونکوں آکھے سی تے زمین کوں دی تساں بڑو پیں خوشی نال یا مجبوری نال میسری فرمانبرداری کرو۔ انہیں آکھے اسان فرمانبردار بن کے آگئے ہیں۔

ثُمَّ اسْتَوَىٰ إِلَى السَّمَاءِ وَهِيَ دُخَانٌ فَقَالَ لَهَا وِلِلْ أَرْضِ اسْتَبِي طَوْعًا أَوْ كَرْهًا قَالَتْ أَتَيْنَا طَاعِينَ ۝۱۲

۱۳۔ ول انہیں کوں بڑو بڑنہیں وچ سرت آسمان بنا بڑتسی۔ تے ہر آسمان کوں اوندی طاقت بڑے بڑتی اس۔ تے دُنیا دے آسمان کوں اسان روشنی نال سوٹھا بٹائے تے اوندے وچ حفاظت دے سامان دی بٹائن۔ تے اے غالب تے چاٹن والے خدا دی تقدیر۔

فَقَضَّاهُنَّ سَبْعَ سَلَوَاتٍ فِي يَوْمَيْنِ وَأَوْحَىٰ فِي كُلِّ سَمَاءٍ أَمْرَهَا وَزَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ ۖ وَحِفْظًا ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ۝۱۳

فَإِنْ أَعْرَضُوا فَقُلْ أَنْذَرْتُكُمْ صُِعْقَةً مِّثْلَ
صُِعْقَةِ عَادٍ وَتُمُودٍ ۝۱۳

۱۳۔ تے جے او منہ پھیر گھنن، توں آکھئیں
تہا کوں اوں عذاب کئیں ڈرلے جیرھا عاد
تے تمود دے عذاب آلی کار۔

إِذْ جَاءَهُمُ الرُّسُلُ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَ مِنْ
خَلْفِهِمْ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ قَالُوا لَوْ شَاءَ رَبُّنَا
لَأَنْزَلَ مَلَائِكَةً فَأَتَانَا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كُفْرًا ۝۱۴

۱۴۔ جیلھے انہیں دو انہیں دے آگودی
تے پھجودی رسول آئیں تے آکھئے نیں
جو تہاں اللہ دے سوا کہیں دی عبادت
نہ کرو۔ انہیں آکھئے جے ساڈا رب چاہے
تے فرشتے لہا دے ہا تے بے شک
اساں جیرھی کمال تہا کوں پٹھیا گئے اوں
کوں نلے منیدے۔

فَأَمَّا عَادٌ فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَ
قَالُوا مَنْ أَشَدُّ مِنَّا قُوَّةً أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ
الَّذِي خَلَقَهُمْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَكَانُوا
بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ ۝۱۵

۱۵۔ عاد قوم نے ملک و برج تاحق وڈائی
کیتی تے آکھيو نے جو اساں کئیں زیادہ طاقت
والا کون۔ کیا انہیں ڈٹھا نہیں جو بیشک
اللہ جس انہیں کوں پیدا کیتے انہیں کئیں
زیادہ طاقت والا ہے تے ساڈی آیات دا
انکار کریندے ہن۔

فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ رِيحًا صَرْصَرًا فِي أَيَّامٍ نَحْسَاتٍ
لِنَنْزِلْهُمْ عَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَكْثَرُ وَهُمْ لَا يُنصَرُونَ ۝۱۶

۱۶۔ اساں انہیں تے ہوں تکھی اتھاری
پٹھی تے اونحس ڈنہہ ہن تاں جو اساں
انہیں کوں دنیاوی زندگی و برج ذلت دا
عذاب چکھاؤں تے آخرت دا عذاب
زیادہ ذلت والا ہے۔ تے انہیں دی امداد
نہ کیتی ویسی۔

وَأَمَّا ثَمُودُ فَهَدَيْنَاهُمْ فَاسْتَحَبُّوا الْعَمَى عَلَى
الْهُدَى فَأَخَذَتْهُمْ صُِعْقَةُ الْعَذَابِ الْهُونِ
بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ۝۱۷

۱۷۔ تے تمود، اساں انہیں کوں سدھا راہ
ڈکھایا ہا، انہیں ہدایت کئیں گمراہی کوں
زیادہ پستد کیتے۔ انہیں کوں ذلت دے
کھٹ عذاب انہیں دے عملیں دی وجہ

نال آن پکڑیئے۔

۱۹۔ تے اساں مومنین کوں جیرھے ڈردے
ہن بچا گدھا۔

۲۰۔ تے جیرھے ڈنہنہ اللہ دے دشمن
جیندے کر کے بھا دو نیتے ولسن تے
او ونڈ تیج ولسن۔

۲۱۔ جیلھے او اونڈے (دورخ دے) کولہو آوسن
انہیں دی عملیں دی وجہ نال انہیں دے
کن تے اکھیں تے چمڑے انہیں دے
خلاف گواہی بڈلین۔

۲۲۔ تے او اپٹے چمڑیں کوں آکھسن تہاں
ساڈے خلاف کیوں گواہی بڈتی ۷۔ او
آکھسن ساکوں ہوں اللہ الوائے جیس ہر
شے کوں ہلوائے تے اوں تہا کوں پہلی
دفعہ پیدا کیتے تے تہاں ہوندو ولے۔

۲۳۔ تہاں اپٹے عیب ات گالوں نہ
ٹکیندے ہا وے جو تہا بڈے کن تے
تہا بڈیاں اکھیں تے تہا بڈے چمڑے تہا بڈے
خلاف گواہی نہ بڈے بڈیوں تے اصل
تہا بڈا اے یقین ہا جو بے شک اللہ
تہا بڈے ہوں سارے عملیں کوں نہیں
چاٹدا۔

۲۴۔ تے اے تہا بڈا غلط خیال ہا جیرھا
تہاں اپٹے بے متعلق کیتے، ایں تہا کوں
تباہ کیتے تے تہاں گھاٹا پاوٹ والیں وپو
تھی گیو۔

وَجِئْنَا الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ۱۹

وَيَوْمَ يُحْشَرُ أَعْدَاءُ اللَّهِ إِلَى النَّارِ فَهُمْ
يُبْزَعُونَ ۲۰

حَمَّ إِذَا مَا جَاءَ وَهَذَا شَهِدَ عَلَيْهِمْ سَنُحْمُهُمْ
أَبْصَارُهُمْ وَجُلُودُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۲۱

وَقَالُوا الْجُلُودُ دِهْمٌ لَمْ شَهِدْنَا عَلَيْهِمْ قَالُوا
أَنْطَقْنَا اللَّهُ الَّذِي أَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ خَلَقَكُمْ
أَوَّلَ مَرَّةٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ۲۲

وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَعِيرُونَ أَنْ يَشْهَدَ عَلَيْكُمْ سَمْعُكُمْ
وَلَا أَبْصَارُكُمْ وَلَا جُلُودُكُمْ وَلَكِنْ ظَنَنْتُمْ أَنَّ
اللَّهَ لَا يَعْلَمُ كَثِيرًا مِمَّا تَعْمَلُونَ ۲۳

وَذَلِكُمْ ظَنُّكُمُ الَّذِي ظَنَنْتُمْ بِرَبِّكُمْ أَرَدْتُمْ
فَأَصْبَحْتُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ ۲۴

فَإِنْ يَصْبِرُوا فَالنَّارُ مَثْوًى لَهُمْ وَإِنْ يَسْتَعِيبُوا
فَمَا لَهُمْ مِنَ الْمُعْتَابِينَ ﴿۲۵﴾

۲۵۔ بے اوصیر کرن تے دوزخ انہیں دا
لکاٹہ ۷ تے بے اے خدا دی درساں نال
آوٹا چاہن تے او آ نہ سبگن

وَقَيَّضْنَا لَهُمْ قُرْبَاءَ فَزَيَّنُوا لَهُمْ مَا بَيْنَ
أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ
فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ
إِنَّهُمْ كَانُوا خَسِرِينَ ﴿۲۶﴾

۲۶۔ تے اساں انہیں نال اینجھے سبگتی لا
ڈتن جنہیں انہیں دے اگو تے پھوڑے
عملیں کوں سوٹھا کر کے ڈکھائے تے انہیں
کیتے ادبا گال پوری تھی جیڑھی جنہیں تے
انسانیں وچوں پہلی تو میں تے پوری تھی ناں
بے شک او گھانا پاوٹن واسے ہن۔

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَسْمَعُوا لِهَذَا الْقُرْآنِ
وَالْعَوَافِي لَهُ لَعَلَّكُمْ تَغْلِبُونَ ﴿۲۷﴾

۲۷۔ تے کافرین آکھئے ایس قرآن کوں نہ
سٹو، تے ایندے وچ شور مچاؤ تاں جو
تساں ڈاڑھے تھی دنجو۔

فَلَنذِيْقَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا عَذَابًا شَدِيدًا ۖ وَ
لَنَجْزِيَنَّهُمْ أَسْوَأَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۲۸﴾

۲۸۔ اساں ضرور کافرین کوں سخت عذاب دامزہ
چکھیسوں تے انہیں دے گندے عملیں دا
پھوں میرا بدلہ ڈلیسوں۔

ذَٰلِكَ جَزَاءُ أَعْدَاءِ اللَّهِ الثَّائِرَةِ لَهُمْ فِيهَا دَاسِرٌ
الْخُلْدِ ۖ جَزَاءً لِّمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ ﴿۲۹﴾

۲۹۔ اے بھا اللہ دے دشمنیں دا بدلہ ۷
اوندے وچ انہیں کیتے ہک لمبی مدت
تیں رہن دا گھر۔ اے بدلہ ۷ اوندا جو او
ساڈی آیات دا انکار کریندے ہن۔

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا رَبَّنَا أَرِنَا الَّذِينَ
أَضَلْنَا مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ نَجْعَلُهُم ثَمَنًا
أَقْدَامِنَا ۖ لِيَكُونُوا مِنَ الْآسَفِينَ ﴿۳۰﴾

۳۰۔ تے کافرین آکھئے اے ساڈے رب
ساکوں جنہیں تے انسانیں وچو او لوک ڈکھا
جیں ساکوں گمراہ کیتا ہا اساں انہیں کول پٹے
پیریں تلے لتاڑوں تے تاں جو او سب
کنیں زیادہ ذلیل تھی دنجن۔

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ
عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ ۖ أَلا تَتَحَفَّوْا وَلَا تَحْزَنُوا وَلَا تَبْشُرُوا

۳۱۔ بے شک جیڑھے آہن جو اللہ ساڈا رب
تے دل ایندے تے پک ویندن انہیں

بِالْحَيَاةِ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿۳۱﴾

تے فرشتے لہسن تے او آکھسن تساں نہ
ڈرو تے نہ مونجھے تھیوو تے اوں جنت
نال خوش تھیوو جیندا تہا کوں وعدہ ڈنا گیا ہا۔
۳۲۔ اساں تہا ڈے سنگتی ہیں ایں دُنیا وِچ
وی تے آخرت وِچ وی تے جنت وِچ
تہا ڈے کیتے جیرھی شے کوں تہا ڈا دل
کریسی ہے پئی تے تہا کوں بلسی جیرھی شے
منگسو۔

نَحْنُ أَوْلَىٰ بِكُلِّكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ
وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَشْتَهُ أَنفُسُكُمْ وَلَكُمْ فِيهَا مَا
تَدْعُونَ ﴿۳۲﴾

۳۲۔ اے ہوں بخشن والے ہوں مہربان خدا
ولو مہمانی ء۔

نَزَّلًا مِّنْ غَفُورٍ رَّحِيمٍ ﴿۳۳﴾

۳۳۔ اوں کنیں زیادہ چنگی گال کیندی ء جیرھا
اللہ دو سڈے تے چنگے کم کرے تے
آکھئے بے شک نیں فرمانبرداریں وچو ہاں۔
۳۵۔ نیکی تے بدی کہو جسیں نہیں تھی بگیاں
تے توں بُرائی دا جواب چنگائی نال ڈے
توں ڈیکھیس جو تیرڈے تے اوندے
درمیان جیرھی دشمنی ہوسی او ایویں تھی ویسی
جیویں گھانا سنگتی۔

وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِّمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ
صَالِحًا وَقَالَ إِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿۳۴﴾

وَلَا تَسْتَوِی الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ۚ ادْفَعْ بِالَّتِي
هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ
كَأَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ ﴿۳۵﴾

۳۴۔ اے کم محض صبر کرن والے کرسکین
تے یا اوکر سکین جینکوں نیکی دا ہوں سارا
حصہ ملیا ہویا ہووے۔

وَمَا يُلْقِيهَا إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا ۚ وَمَا يُلْقِيهَا
إِلَّا ذُو حِظٍّ عَظِيمٍ ﴿۳۶﴾

۳۷۔ تے جے شیطان تیکوں کوئی نقصان پچاوے
تے توں اللہ دی آم شام منگ بیشک
او ہوں سٹن والا تے ہوں جائن والا ء۔

وَإِنَّمَا يَنزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ
نَزْعٌ ۖ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ ۚ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ
الْعَلِيمُ ﴿۳۸﴾

۳۸۔ رات تے ڈینہ تے سمجھ تے چنر
اوندے نشانیں وچو ہسن۔ تساں سمجھ تے

وَمِنَ آيَاتِهِ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ
لَا تَسْجُدُ لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ وَاسْجُدْ وَاقِفًا لِلَّهِ الَّذِي

خَلَقَهُنَّ اِنْ كُنْتُمْ اِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿۳۰﴾

چندر کوں سجود نہ کرو، اللہ سیس کوں سجود
کرو۔ جس انہیں کوں پیدا کیتے جے تساں
ہوں ہک دی عبادت کریندے عورتاں۔

فَاِنْ اسْتَكْبَرُوا فَالَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ يَسْتَحْضِرُونَ لَهُ
بَالِئِلٍ وَالنَّهَارِ وَهُمْ لَا يَسْتَوُونَ ﴿۳۱﴾

۳۰۔ تے جے او وڈائی کرن تے تیرے رب
دے کولہ او بندے ہن جیرے رات ڈینہ
اوندی تسبیح کریندن تے تھکدے نہیں۔

وَمِنْ اٰيٰتِهِ اَنَّا كَرَّمْنَا اَنَّاكَ تَرَى الْاَرْضَ خَالِيَةً
فَاِذَا اَنزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ
اِنَّ الَّذِي اٰخِيَاها لَمِّنِي الْمَوْتِ
اِنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿۳۲﴾

۳۱۔ تے اوندے نشان وچو اے وی ہے
جو بے شک توں زمین کوں بر ڈہریں
تے جیلے اساں اوندے اُتے پانی
لیندے ہیں اونکوں توں زندگی مل ویندی
تے ودھن پئے ویندی بے شک جس
اونکوں آباد کیتے او ہو مردیں کوں جیندا
کرٹ والا بے شک او ہر چیز تے قادر۔

اِنَّ الَّذِي يَلْجُدُونَ فِيْ اٰيٰتِنَا لَا يَخْفَوْنَ عَلَيْنَا
اَمَّنْ يُلْقٰى فِي النَّارِ خَيْرٌ اَمَّ مِّنْ يَّاتٰى اٰمِنًا يَوْمَ
الْقِيٰمَةِ اَعْمَلُوا مَا شِئْتُمْ اِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿۳۳﴾

۳۲۔ بے شک جیرے ساڈی آیات وچ
غلطیاں کڑھیندن او اساں کنیں ٹک نہیں
سگدے۔ کیا جیرھا دوزخ وچ سیادسی
او چنگا بے شک جیرھا قیامت دے ڈینہ
امن نال او سی او تساں جو چاہو کرو
بے شک او بڑھا پئے جو تساں کریدے
۳۳۔ بے شک جیرے ذکر (قرآن) دا انکار
کریندن جیلے انہیں دو آئے تے بیشک
او غالب کتا بہ۔

اِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوا بِالَّذِيْ كُرِّمَآ جَاءَهُمْ وَارَآهُ لَكَيْبٌ
عَزِيْزٌ ﴿۳۴﴾

۳۴۔ کوڑ نہ اوندے اگو تے نہ اوندے بھو
آ سگدے اونکوں سیاتے تے حقیں ملے
خدا لہائے۔

لَا يَأْتِيهِ الْبَاطِلُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَلَا مِنْ خَلْفِهِ
تَنْزِيلٌ مِّنْ حَكِيمٍ حَبِيْبٍ ﴿۳۵﴾

۳۵۔ تیکوں ہی مرف او ہا گال کیتی ویندی

مَا يُقَالُ لَكَ اِلَّا مَا قَدْ قِيلَ لِلرُّسُلِ مِنْ قَبْلِكَ

إِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ وَذُو عِقَابٍ أَلِيمٍ ۝۳۱

جیرہی تیس کنیں پہلے رسولیں کوں آکھی
گہی ہائی۔ بے شک تیرا رب بخشش والا
تے دردناک عذاب ڈیون والا۔

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَجَبًا لَقَالُوا لَوْلَا فُضِّلَتْ آيَاتُهُ
ءَآعْجِبْنِي وَعَرِّبْنِي قُلْ هُوَ الَّذِي آمَنُوا هُدًى
وَشِفَاءً وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ فِي آذَانِهِمْ وَقُرْ
وَهُوَ عَلَيْهِمْ عَمًى أُولَٰئِكَ يُنَادُونَ مِنْ مَّكَانٍ
بَعِيدٍ ۝۳۲

۳۵۔ تے جے اساں اینکوں عجی بٹاؤں ہا
(عربی دے سوا کہیں بی زبان وچ لساؤں ہا)
تے اے آکھن ہا ایندیاں آیات واضح
کا نہیں کیا عجی زبان نے عربی بنی (عظاہد انہیں) توں آکھ اے
مونس کیتے ہدایت تے شفاء تے جیرہ

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاخْتَلَفَ فِيهِ وَلَوْلَا
كَلِمَةُ سِبْقَتِ مِنْ رَبِّكَ لَفُضِّي بَيْنَهُمْ وَلَئِنْهُمْ
لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مُرِيبٍ ۝۳۳

نہیں منیدے انہیں دے کنیں وچ پوڑ
تے انہیں کوں پتہ کا نہیں اسے لوں
ہن جیویں کہیں کوں پریں کنیں سڈیا ونجے
۳۶۔ تے اساں موسیٰ کوں کتاب ڈتی
ہائی۔ اوں دے وچ اختلاف کیتا گئے تے
جے ہک گال (رحمت دی) نہ تھی چکی ہوے
ہا تے انہیں وچ فیصلہ تھی گیا ہوے ہا
بے شک او ایں قرآن دے بارے وچ
اوں شک وچن جیرہا تباہ کرن والا۔

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا
وَمَا رَبُّكَ بِظَلَّامٍ لِلْعَالَمِينَ ۝۳۴

۳۷۔ تے جیرہا چنگے کم کریسی اوںدا ثواب ہونکوں
باسی تے جیرہا براٹی کریسی اوںدا گناہ اونکوں
تھیں تے تیرا رب اپنے بندیں
تے اصلو ظلم نہیں کریںدا۔

إِلَيْهِ يُرْدُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَمَا تَخْرُجُ مِنْ ثَمَرَاتٍ
مِنْ أَكْمَامِهَا وَمَا تَخْبَىٰ مِنْ أُنْثَىٰ وَلَا تَضَعُ
إِلَّا بِعِلْمِهِ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ إِبْنُ سُورَاقَىٰ قَالُوا
أَذْنُكَ مَا مِنَّا مِنْ شَيْءٍ ۝۳۵

۳۸۔ قیامت دا علم ہوندو ولایا ویندے تے جیرہا گوشیں
وچ پھل کڈھیندے تے تریمت اپنے ڈوہ وچ
چیندی یا چٹیدی اونکوں پتہ ہوندے، او جڈاں
لوکوں کوں سڈ کے آکھی میڈے شریک کتھاں، او
آکھن اساں تیکوں صاف ڈس ڈتے ساڈے وچ

إِلَيْهِ يُرْدُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَمَا تَخْرُجُ مِنْ ثَمَرَاتٍ
مِنْ أَكْمَامِهَا وَمَا تَخْبَىٰ مِنْ أُنْثَىٰ وَلَا تَضَعُ
إِلَّا بِعِلْمِهِ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ إِبْنُ سُورَاقَىٰ قَالُوا
أَذْنُكَ مَا مِنَّا مِنْ شَيْءٍ ۝۳۵

ایدا کوئی نگاہ کا نہیں۔

۴۹۔ ایں کنیں پہلے او جیرھے معبود سب بندے ہن
اورل ولسن تے انہیں کوں یقین ہتی ولسی جو او
کھٹائیں نہیں بھیج سکدے۔

۵۰۔ انسان چنگائی دی دُعائیں نہیں تھکداتے ہے
او کموں تکلیف آونجے تے نا اُمید ہتی ویندے۔

۵۱۔ تے جے اساں اذنوں رحمت دامزہ چھاؤں ڈکھ
پہنچن دے بعد تے اکھن پٹے ویندے اے میڈا حق
ہاتے میکوں یقین قیامت نہیں آونی تے جے میکوں
میڈے رب دو ولایا گیا تے اوندے کوہوں میڈے کیتے
بہوں چنگیاں نعمتاں ہوسن پیاں تے اساں کافریں کوں انہیں
دے اعمال واضر ڈیسوس تے انہیں کوں بہوں سخت
عذاب چکھیسوں۔

۵۲۔ تے جیلھے اساں انسان تے انعام کریندے یس
تے اومنہ پھیر گھندے تے اساں کنیں بک پاسے ہتی ویندے
تے جیلھے اذنوں تکلیف پہنچدی ہے تے او وڈیاں وڈیاں
دُعائیں کرٹ پٹے ویندے۔

۵۳۔ توں انہیں کوں اکھ ڈسو جے اے قرآن اللہ ولوہوے
تے تساں اوذا انکار کر ڈپوتے اول کنیں ودھ گمراہ کون ہوسی
جیرھا سچ کنیں بھیج ونجے۔

۵۴۔ اساں ساری دنیا وچ کھنڈیے ہوئے لکس کوں اپنے
نشان ضرور چکھیسوں تے انہیں دی اپنی جانیں وچ وی تے
آخراے کمال ظاہر ہتی ولسی جو اے (قرآن) سچ تے کیا انہیں
کیتے اے کافی نہیں جو اللہ ہر شے تے مکران۔

۵۵۔ سٹوبے شکا اپنے رب دی ملاقات وچ شک کریندے
پین سٹوبے شک او ہر شے کوں گھرا پانی کھڑے۔

وَصَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَدْعُونَ مِنْ قَبْلُ وَكَلَّمَا
مَا لَهُمْ مِنْ نَجِيصٍ ۝۴۹

لَا يَسْتَعِزُّ إِلَّا نَسْأَنُ مِنْ دُعَاءِ الْخَيْرِ وَإِنْ مَسَّهُ الشَّرُّ
فَيُتَوَسَّسْ قَبْضًا ۝۵۰

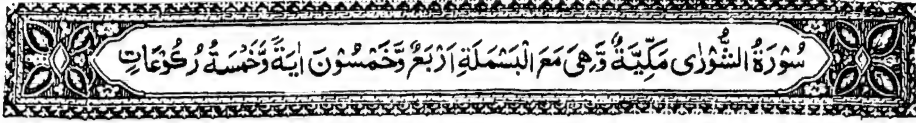
وَلَكِنْ أَذَقْنَاهُ رَحْمَةً مِمَّا مِنْ بَعْدِ صَرَآءٍ مَسَّنَتْهُ
لِيَقُولَنَّ هَذَا إِلَىَّ وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَكِنْ
رُجِعْتُ إِلَى رَبِّي إِنَّ لِي عِنْدَهُ لَلْخِصَّةَ فَلَنْتَجِدَنَّ
الَّذِينَ كَفَرُوا بِمَا عَمِلُوا وَلَنْدِيقُنَّهُمْ مِنْ عَذَابٍ
عَلِيظٍ ۝۵۱

وَاِذَا اٰتَيْنَا عَلَی الْاِنْسَانِ اَعْرَضَ وَنَا بِحَاوِیَةِ
وَاِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ فَذُوْ دُعَاۗءٍ عَرِیْضٍ ۝۵۲

قُلْ اَرَاَیْتُمْ اِنْ كَانَ مِنَ عِنْدِ اللّٰهِ ثُمَّ كَفَرْتُمْ
بِهٖ مِنْ اَصْلٍ مِّمَّنْ هُوَ فِیْ سَفَاۗتٍ بَعِیْدٍ ۝۵۳

سَنُرِیْهِمْ اٰیٰتِنَا فِی الْاَفَاقِ وَفِیْ اَنْفُسِهِمْ حَتّٰی
یَتَبَيَّنَ لَهُمْ اَنَّهُ الْحَقُّ اَوَلَمْ یَكْفِ بِرَبِّكَ اَنَّهُ
عَلٰی كُلِّ شَیْءٍ شَهِیْدٌ ۝۵۴

اِلَّا اِنَّهُمْ فِی مِرْیَةِ مَنْ لِّقَاءِ رَبِّهِمْ اِلَّا اَنَّهُ
یُكَلِّمُ شَیْءٌ مُّحِیْطٌ ۝۵۵

سورہ شوریٰ مکی ۷۷ آیتیں ۵ رکوعیں

- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرہا بن منکے
ڈیون والا تے بہوں مہربان۔
- ۲۔ ساری صفیتیں والے بزرگ۔
- ۳۔ چائن ڈالے سن والے تے قادر خدا (نے اے کتاب لہائی)۔
- ۴۔ ایویں نبیڈوتے نیں کین پہلے لوکیں دو وحی کریندے
اللہ غالب تے سیانا۔
- ۵۔ جو آسمانیں تے زمین مچ سب ہوندا تے اوہوں اُچا تے ڈوا۔
- لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَهُوَ الْعَلِیُّ الْعَظِیْمُ ②
- ۶۔ تھی بگدے جو آسمان انہیں دے اتوٹھ کے ڈھ
پون تے فرشتے اپٹے رب دی تعریف تے پاکیزگی بیان
کریندن تے زمین والیں کیتے بخشش منگدن، سُنو
بے شک اللہ بہوں بخش ڈالالتے بہوں مہربان۔
- ۷۔ جیرہ اوندے سوا ہلے سگتی بٹا گھندن، اللہ انہیں
تے نگران تے توں نگران نویں۔
- ۸۔ تے ایویں اساں تیبڑ وقرآن عربی وحی کیتے تاں
جو توں دستیں دی ما (مکے) تے اوندے چودھار کول
ڈرانویں تے کھٹے تھیون دے ڈینہہ کنیں ڈرانویں تے
اوندے وح کوئی شک نہیں ہک ٹولہ جنت وچ ہوسی
تے ہک ٹولہ دوزخ وچ ہوسی۔
- وَالَّذِیْنَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِہٖ اَوْلِیَآءَ اللّٰهُ حَفِیْظُ عَلَیْہِمۡ ۭ وَمَا اَنْتَ عَلَیْہِمۡ بِوَكِیْلٍ ③
- ۹۔ تے جے اللہ چاہے ہا انہیں ساریں کول ہکا امت بٹا
ڈیوے ہاتے اصل اد جینکوں چاہندے اپنی رحمت
وچ داخل کریندے تے ظالمیں دا کوئی سگتی تے
- وَكَذٰلِكَ اَوْحٰیۡنَاۤ اِلَیْكَ قُرْۡاٰنًا عَرَبِیًّا لِتُنْذِرَ اُمَّ الْقُرٰی وَمَنْ حَوْلَهَا وَتُنْذِرَ یَوْمَ الْۤاٰخِرِ الَّذِیۡ فِیْہِ فِرْقٰنٌ فِی الْجَنَّةِ وَفِرْقٰنٌ فِی السَّعِیْرِ ④
- ۱۰۔ اے نبی! اے اللہ! لَجَعَلَهُمْ اُمَّةً وَّاحِدَةً وَّلٰكِنْ یُّدْخِلُ مَنْ یَّشَآءُ فِی رَحْمَتِہٖ ۙ وَالظَّالِمُوْنَ مَا لَہُمْ مِنْ وَّلِیٍّ وَّلَا یُصِیْرُ ⑤

امدادی نہیں۔

۱۰۔ کیا انہیں اوندے سوا بے گنتی بٹا گدھن، اللہ ہی سہتی ہے
اور ہر قوم میں کون جیندہ کریندے تے او ہر شے تے
قادر۔

۱۱۔ تے جے ایں گال وچ تہاڑا اختلاف تھیوے تے
اوندا فیصلہ اللہ تے ہے اے اللہ جیرہا میڈا رب
میکوں اوندے اتے بھروسہ تے میں ہوند و جھکوں
۱۲۔ آسمانیں تے زمین کوں بٹاؤن والا تہاڑے
اپنے وچواں جوڑے بٹاؤن تے ڈنگریں دے دی
جوڑے بٹانسی اوندے وچ تہاڑوں ودھیندے
اوں جیہاں کوئی نہیں تے او بہوں سنن والا تے
ڈیکھن والا

۱۳۔ آسمان تے زمین دیاں کُنیاں ہوں کینں ہن۔
جیندے کیتے چاہندے رزق ودھیندے تے
تنگ کریندے، بے شک او ہر شے کوں جانے

۱۴۔ اوں تہاڑوں او دین ڈتے جیندی وصیت اوں
نوح کوں کیتی ہائی تے ہُن تیبے اتے ایندی وحی
کیتی ہے تے جیندی وصیت اسان ابراہیم تے موسیٰ
تے عیسیٰ کوں دی کیتی ہائی جو تساں دین کوں قائم
کرو تے انجوانج نہ تھیو، مشرکین کیتے او گال بہوں
اوکھی ہے جیندو تساں انہیں کوں سبیلے جیہاں
اللہ چاہندے اونکوں دین کیتے چُن گھندے تے جیرہا
اوندو جھکے اونکوں سدھاراہ ڈکھلیندے۔

۱۵۔ اے اختلاف انہیں محض اوں دیلے کیتے جملے
اونداعلم انہیں کینں آگئے۔ ایندی وچر اپت دی ضد
تے بغض ہائی تے جے ہک مقرر مدتیں ہک گال

أَمَّا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ قَالَهُ هُوَ الْوَلِيُّ
وَهُوَ يُحْيِي الْمَوْتَى وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝

وَمَا اخْتَلَفْتُمْ فِيهِ مِنْ شَيْءٍ فَحُكْمُهُ إِلَى اللَّهِ
ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبِّي عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ ۝

فَاطِرُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ
أَزْوَاجًا وَمِنَ الْأَنْعَامِ أَزْوَاجًا يَذُرُكُمْ فِيهِ
لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ۝

لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَبْسُطُ الرِّزْقَ
لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّهُ يُجِلُّ شَيْءٌ عَلَيْهِمْ ۝

شَرَعَ لَكُمْ مِنَ الدِّينِ مَا وَصَّى بِهِ نُوحًا وَالَّذِي
أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَا بِهِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى
وَعِيسَى أَنْ آتِمُوا الدِّينَ وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ كَبُرَ
 عَلَى الْمُشْرِكِينَ مَا تَدْعُوهُمْ إِلَيْهِ اللَّهُ يَجْتَبِي
إِلَيْهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ يُنِيبُ ۝

وَمَا تَفَرَّقُوا إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ
بَغْيًا بَيْنَهُمْ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ
إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى لَفُضِّ بَيْنَهُمْ وَإِنَّ الَّذِينَ

أَوْرِثُوا الْكِتَابَ مِنْ بَعْدِهِمْ لِنَفِي شَيْءٍ مِنْهُ قُرْبَىٰ ۝۱۵

دافصلہ نہ تھی چکیا ہوئے ہاتے انہیں دافصلہ تھی گیا ہوئے ہاتے جنہیں کوں کتاب وادارث بنایا گیا، انہیں دے بعد اداوندے بارے وحق بے چین کرن والے شک وحق پئے ہوئے۔

فَلِذَلِكَ فَادْعُ وَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَقُلْ آمَنْتُ بِمَا أُنْزِلَ اللَّهُ مِنْ كِتَابٍ وَأُمِرْتُ لِأَعْدِلَ بَيْنَكُمُ اللَّهُ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ لَنَا أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ لَا حُجَّةَ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمُ اللَّهُ يَجْمَعُ بَيْنَنَا وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ۝۱۶

۱۶۔ تے ایس دین دوتوں سب تے جیویں تیکوں حکم کیتا گئے پرکارہ تے انہیں دی خواہشات دی پیروی نہ کرتے آکھ اللہ سیں جیہی کتاب لہائی عیس اوکوں مینداں تے میکوں حکم جو میں تہاڑے وحق انصاف کراں۔ اللہ ساڈا تے تہاڑا رب ساڈے اعمال ساڈے کیتے ہن تے تہاڑے اعمال تہاڑے کیتے ہن، تہاڑے تے ساڈے درمیان کوئی بھیسڑا کاو نہیں، اللہ ساکوں کٹھا کرسی تے ہوند ونبھٹے

وَالَّذِينَ يُحَاجُّونَ فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا اسْتَجَبَ لَهُ حُجَّتُهُمْ دَاحِضَةً عِنْدَ رَبِّهِمْ وَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ ۝۱۷

۱۷۔ جیرھے لوگ اللہ دے بارے وحق بھیسڑا کریندن بعداوندے جو اوکوں بہوں سارے لوگ میندن انہیں دی دلیل اللہ دے حضور ترورڈتی ویسی تے انہیں تے غضب لمسی تے انہیں کیتے سخت عذاب۔

اللَّهُ الَّذِي أَنْزَلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَالْبَيِّنَاتِ وَمَا يُذَرِّبُكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ قَرِيبٌ ۝۱۸

۱۸۔ اللہ اوچے جیس سچ نال کتاب لہائی تے ترکوی وی تے تیکوں کیٹ ڈسیئے جو مقررہ وقت کو لہوے۔

يَسْتَعْجِلُ بِهَا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِهَا وَالَّذِينَ آمَنُوا مُشْفِقُونَ مِنْهَا وَيَعْلَمُونَ أَنَّهَا الْحَقُّ أَلَا إِنَّ الَّذِينَ يُمَارُونَ فِي السَّاعَةِ لَفِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ ۝۱۹

۱۹۔ جیرھے اوکوں میندے نیس اداونکوں جلدی منگدن تے مومن اوں کیں ڈردن تے چاٹدن جو بے شک جیرھے اول وقت دے متعلق شک کریندن او پرلے درجے دی گمراہی وچن۔

اللَّهُ لَطِيفٌ بِعِبَادِهِ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ ۝۲۰

۲۰۔ اللہ اپنٹے بندیں تے مہربان تے جیکوں چاہندے رزق ڈیندے تے طاقت والا تے غالب۔

مَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الْآخِرَةِ نَزِدْ لَهُ فِي حَرْثِهِ وَمَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَ

۲۱۔ جیرھا آخرت دی رٹھ چاہندے اسل اوندے کیتے اندی رٹھ ودھا ڈیندے ہیں تے جیرھا دنیاوی رٹھ چاہندے اوکوں دی اوندے وچوڈیندے ہیں تے

مَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ نَصِيبٍ ①

اور اآخرت وچ کوئی حصہ نہیں۔

أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ شَرَعُوا لَهُمْ مِنَ الدِّينِ مَا لَمْ يَأْذَنْ
بِهِ اللَّهُ وَلَا كَلِمَةُ الْفَصْلِ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ
وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ②

۲۲۔ کیا انہیں دے شرکین جیسے انہیں کون ایجھا
دین دیندن جیندی اللہ اجازت نہیں ڈیندا فیصلے
دی گال نہ پھٹی گئی ہوندی تے انہیں وح فیصلہ کر ڈتا
ونچے ہاتے بے شک ظالمیں کیتے دردناک عذاب۔

تَرَى الظَّالِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا كَسَبُوا وَهُوَ وَاقِعٌ
بِهِمْ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي رَوْضَةٍ
الْجَنَّةِ لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ذَلِكَ هُوَ
الْفَضْلُ الْكَبِيرُ ③

۲۳۔ توں ظالمیں کون ڈہریں اپنے عملیں کیں ڈرے
پہن تے (عذاب) انہیں تے ضرور اونٹے تے جیرھے
مومن تے نیک عمل کریندن او جنت دے باغیں وچ
ہوسن، انہیں کیتے انہیں دے رب دے کوہو او سب
کچھ ہے جو او چاہسن تے اے بہوں ڈافضل۔

ذَلِكَ الَّذِي يُبَشِّرُ اللَّهُ عِبَادَهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ قُلْ لَا أَتْلُوكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْوَدَّ
فِي الْقُرْبَىٰ وَمَنْ يَعْرِفْ حَسَنَةً نَّزِدْ لَهُ فِيهَا
حُسْنًا إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ شَكُورٌ ④

۲۴۔ اللہ سیئیں پس فضل دی خوش خبری ڈیندے اپنے
مومن تے نیک عمل کرن والے بندیں کون توں اکھ میں
تے ایندا اجر محض رشتے داریں جہیں محبت منگداں تے
جیرھانیکی کر یسی اوں نیکی کون اساں بہوں سوٹھا کر
ڈیسوں بے شک اللہ بہوں بخشش والا تے قدر کرن والا
۲۵۔ کیا او آہدن جو اوں اللہ تے کوڑ پدھے تے جے اللہ
چاہے تے تیبڈے دل تے مہر لا ڈیوے تے اللہ کوڑ
کون مٹا ڈیندے تے حق کون اپنے نشانیں نال قائم
کر ڈیندے بے شک او دلیں دی گاہیں کون چاٹن
والا۔

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا فَإِنْ يَشَأِ اللَّهُ
يَخْتِمْ عَلَى قَلْبِكَ وَيَتَجِ اللَّهُ الْبَاطِلَ وَيُخَيِّطِ الْحَقَّ
بِكَلِمَتِهِ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ⑤

۲۶۔ او ہوجے جیرھا اپنے بندیں دی توبہ قبول کریندے
تے برائیاں مٹا ڈیندے تے جو تسال کریندے او
چاٹدے۔

وَهُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَعْفُو
عَنِ السَّيِّئَاتِ وَيَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ⑥

۲۷۔ تے اوموئیں تے نیک عمل کرن والیں دیاں دُعائیں
سُنڈے، اتے اپنا فضل انہیں تے ودھا ڈیندے تے
کافریں کیتے بہوں سخت عذاب۔

وَيَنْصِبُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَيَزِيدُهُمْ
مِنْ فَضْلِهِ وَالْكَافِرُونَ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ ⑦

۲۸۔ جے اللہ اپنے بندیں کیتے رزق دودھا ڈیوے ہاتے
اے زمین دوج منہ زور تھی وچن ہا اصل او جتنا چاہندے
اندازے دے مطابق لہیندے، بے شک او اپنے
بندیں کینیں باخبر تے ڈیکھن والا ۷۔

۲۹۔ تے او ہور جیرھا مہینہ دسیندے اوندے بعد
جملے لوک نا امید تھی دیندن تے اپنی رحمت کھنڈاؤ پیر
تے او ہونگتی تے بہوں صفیتیں والا ۷۔

۳۰۔ تے اوندے نشانیں وچو آسمانیں تے زمین
دی پیدائش تے انہیں دوج جیرھے جانور پیدا کیتسی،
تے او جیرھے ویلھے چاہسی انہیں کو کٹھا کر ڈیون تے
قادیر۔

۳۱۔ جیرھی مصیبت تہا کوں پہنچدی ۷ او تہا ڈے
علیں دی دج کین ہوندی ۷ تے او بہوں سارے
گناہ معاف کر ڈیندے۔

۳۲۔ تے تساں زمین دوج ادنکوں ہر انوٹھے سبکدے
تے اللہ دے سوانہ تہا ڈا کوئی سنگتی ۷ تے زکوئی امدادی
۳۳۔ تے اوندے نشانیں وچو سمندر دوج ٹرن والیاں
پہاڑیں جیڈیاں بیٹریاں ہن۔

۳۴۔ جے او چا ہوے تے ہوایش کوں کھڑا ڈیوے
تے بیٹریاں پانی دے اُتے کھڑیاں رہ وچن، بے شک
ایندے وچ ہر صبر کرٹ والے تے شکر کرٹ والے کیتے
نشانیاں ہن۔

۳۵۔ یا انہیں دے علییں دی وچرنال انہیں کوں ہلاک
کر ڈیوے تے او بہوں سارے گناہ معاف کر ڈیندے

۳۶۔ تے جیرھے ساڈی آیات دے بارے دوج
بحث کریندن انہیں کوں او جانڈے تے انہیں

وَلَوْ بَسَطَ اللَّهُ الرِّزْقَ لِعِبَادِهِ لَبَغَوْا فِي الْأَرْضِ
وَلَكِنْ يُنْزِلُ بِقَدَرِ مَا يَشَاءُ إِنَّهُ بِعِبَادِهِ خَبِيرٌ
بَصِيرٌ ۱۹

وَهُوَ الَّذِي يُنْزِلُ الْغَيْثَ مِنْ بَعْدِ مَا قَنَطُوا
وَيَنْشُرُ رَحْمَتَهُ وَهُوَ الْوَلِيُّ الْحَمِيدُ ۲۰

وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقُ السَّمُوتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَ
فِيهِمَا مِنْ دَابَّةٍ وَهُوَ عَلَىٰ جَنْعِهِمْ إِذَا يَشَاءُ
قَدِيرٌ ۲۱

وَمَا أَصَابَكُمْ مِنْ مُصِيبَةٍ فِيمَا كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ
وَيَعْفُوا عَنْ كَثِيرٍ ۲۲

وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ ۲۳ وَمَا لَكُمْ
مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ۲۴
وَمِنْ آيَاتِهِ الْجَوَارِ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ ۲۵

إِنْ يَشَأْ يُسْكِنِ الرِّيحَ فَيَظْلَلْنَ رَوَاكِدَ عُلَاقِطِهِ
إِنْ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ۲۶

أَذْيُوبَ إِذْ نَادَىٰ بِمَا كَسَبَا وَبَعِثْنَا عَنْ كَثِيرٍ ۲۷

وَيَعْلَمَ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِنَا مَا لَهُمْ مِنْ
مُجِيبٍ ۲۸

کیتے بھن دی کوئی جانیں۔

۳۷۔ تے جو تہاکوں ڈٹا گئے او دنیا وی زندگی دا تھوڑا سامان تے حیرا اللہ کیں ہے او چنگاں تے باقی رہوئی والا انہیں کیتے حیرے مومن تے اپنے رب تے بھر دسہ کریندن۔

۳۸۔ تے حیرے وڈیں گناہیں کیں تے بے حیائی کیں بچدن تے حیرے ویلے انہیں کول کاوڑ بگدی و اد معاف کر ڈیندن۔

۳۹۔ تے حیرے اپنے رب دی گال قبول کریندن تے نماز پڑھدن تے ہر گال کیتے صلاح مشورہ کریندن تے جو اساں انہیں کول ڈتے اوندے وچو خرچ کریندن۔

۴۰۔ تے جیلھے انہیں تے کوئی ظلم تھیندے او بدلہ لھندن۔

۴۱۔ تے بُرائی دا بدلہ او ہو تارا بُرائی تے حیرا معاف کر ڈیوے تے اصلاح کرے اوندے اجر اللہ تے ہے بے شک او ظالمیں کول پسند نہیں کریندا۔

۴۲۔ تے حیرے ظلم دے بعد بدلہ لھندن انہیں تے کوئی ڈوہ نہیں اوندے۔

۴۳۔ ڈوہ انہیں تے اوندے حیرے لوکیں تے ظلم کریندن تے زمین وچ ناحق زیادتی کریندن، ایسے لوک ہن جنہیں کیتے ڈکھ ڈیوٹ والا عذاب۔

۴۴۔ تے جیں صبر کیتا تے بخش ڈتا تے بے شک اے وڈی ہمت آلا کم۔

۴۵۔ تے جیوں اللہ گمراہ کرے ایندے بعد اوندے کوئی سبکتی کا نہیں تے توں ظالمیں کول ڈہریں جیلھے

فَمَا أُوتِيتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَمَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْلَى لِلَّذِينَ آمَنُوا وَعَلَىٰ
رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿۳۷﴾

وَالَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبِيرَ الْإِثْمِ وَالْفَوَاحِشَ وَإِذَا
مَا غَضِبُوا هُمْ يَغْفِرُونَ ﴿۳۸﴾

وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَمْرُهُمْ
شُورَىٰ بَيْنَهُمْ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿۳۹﴾

وَالَّذِينَ إِذَا أَصَابَهُمُ الْبَغْيُ هُمْ يَنْتَصِرُونَ ﴿۴۰﴾

وَجَزَاءُ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِّثْلُهَا مَنْ عَفَا وَأَصْلَحَ
نَجَّاهُ عَلَى اللَّهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ﴿۴۱﴾

وَلَمَنْ انْتَصَرَ بَعْدَ ظُلْمِهِ فَأُولَٰئِكَ مَا عَلَيْهِمْ مِنْ
مَسِيئَةٍ ﴿۴۲﴾

إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَظْلِمُونَ النَّاسَ وَيَبْغُونَ
فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۴۳﴾

وَلَمَنْ صَبَرَ وَغَفَرَ إِنَّ ذَلِكَ لَمِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ ﴿۴۴﴾

وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ دُورٍ مِنْ بَعْدِهِ
وَتَرَى الظَّالِمِينَ لَمَّا رَأَوْا الْعَذَابَ يَقُولُونَ هَلْ

إِلَى مَرَدٍّ مِّن سَبِيلٍ ۝

او عذاب ڈہن آبدن کیا ایس عذاب کوں ہٹاؤن
دی کوئی راہ ہے۔

وَتَرْهَبُهُمْ بِعَرْصُونَ عَلَيْهَا خَشِيعِينَ مِنَ الدَّلِيلِ
يَنْظُرُونَ مِنْ طَرْفٍ خَفِيٍّ وَقَالَ الَّذِينَ آمَنُوا
إِنَّ الْخِصْيَانِ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيَهُمْ
يَوْمَ الْقِيَمَةِ أَلَّا إِنَّ الظَّالِمِينَ فِي عَذَابٍ مُّقِيمٍ ۝

۴۶۔ تے توں انہیں کوں ڈہریں جو او عذاب دے
اگو پیش کیلتے ولسن ذلت نال نویٹے پئے ہوسن تے
جھکی اکھیں نال ڈیکھسن تے مومن اکھسن بے شک
جیرھے لوکیں اپنے آپ کوں گھانا ڈتے بے شک
اوسھے گھانا پاؤن والے ہن تے انہیں دے ٹہری
قیامت دے ڈینہہ سٹو بے شک ظالم کھڑو ہون والے
عذاب وچن۔

وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ أَوْلِيَاءَ يَنْصُرُوهُمْ مِّنْ دُونِ
اللَّهِ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ سَبِيلٍ ۝

۴۷۔ انہیں دے کوئی سنگتی نہ ہوسن جیرھے انہیں کوں اللہ
دے سوا امداد ہون تے جیکوں اللہ گمراہ کرے او ندے
خلاف کوئی راہ کا نہیں۔

اسْتَجِيبُوا لِرَبِّكُمْ مِّن قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا مَرَدَّ
لَهُ مِنَ اللَّهِ مَا لَكُم مِّنْ مَّالٍ جَا تَوْمِيدٍ وَمَا لَكُم
مِّنْ تَكْوِيلٍ ۝

۴۸۔ ایس کیں پہلے جو او ڈینہہ آونجے جیرھا اللہ وٹل نہیں
سبگدا تساں اپنے رب الا سٹو لوں ڈینہہ تہا ڈی نہ پناہ
ہوسی تے نہ انکار دی جا۔

فَإِنْ أَعْرَضُوا فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيفًا إِنْ عَلَيْكَ
إِلَّا الْبَلَاغُ وَآتَا إِذَا أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً فَجَرَحَ
بِهَاءٍ وَإِنْ نُسَبِّحُهم سَبِّحَةً بِمَا قَدَّمْتَ إِلَيْنَا فِيهِمْ
فَإِنْ الْإِنْسَانُ لَكَفُورٌ ۝

۴۹۔ تے جے او منہ پھیر گھنن تے تیکوں اساں انہیں
تے نگران بنا کے نہیں پٹھیا، تیبڈا کم محض پچھا ڈیون
تے اساں جملھے انسان تے رحمت کریندے ہیں۔
اوندے تے اکثر تے دیندے تے جے انہیں کوں مصیبت
آونجے انہیں دے عملیں دی وجر نال، بے شک انسان
ناشکر ابن ویندے۔

يَلِلَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ
يَهْبُ لِمَنْ يَشَاءُ إِنَاءًا وَيَهْبُ لِمَنْ يَشَاءُ
الذُّكُورَ ۝

۵۰۔ آسمانیں تے زمین دی بادشاہت اللہ دی اے
جو او چاہندے پیدا کریندے تے جیکوں چاہندے
چھوہریں ڈیندے تے جیکوں چاہندے چھوہر ڈیندے
۵۱۔ یا او چھوہریں تے چھوہر لا ڈیندے تے جیکوں
چاہندے مٹھبنا ڈیندے، بے شک او چائن والا

أَوْ يُزَوِّجُهُمْ ذُكْرَانًا وَإِنَاءًا وَيَجْعَلُ مَنْ يَشَاءُ
عَقِيبًا إِنَّهُ عَلِيمٌ قَدِيرٌ ۝

تے قادر۔

۵۲۔ تے کہیں آدمی دی شان نہیں جو اللہ سے نال الاوے سوائے وحی دے تے پردے دے سمجھو۔ تے یا رسول پچھے۔ تے جنیدے اُتے چاہندے اپنی مرضی نال وحی کیندے۔ بے شک اوہوں اُچا تے سیاندا

۵۳۔ تے ایویں اساں تیڈے اُتے اپنے حکم نال کلام لہائے تے توں نہ چاندانوں جو کتاب کیا ہے تے ایمان کیا ہے تے اصل اونکوں اساں نور بنائے جنیدے نال جیکوں اساں چاہندے ہں اپنے بندیں وچو سدھاراہ ڈکھیندے ہں۔ تے بے شک توں سدھ راہ دو ہدایت ڈیندیں۔

۵۴۔ اوں اللہ داراہ جنیدے کہتے ہے جو آسمانیں وچ تے زمین وچ۔ سنو سارے معاملات اللہ دو ولئن۔

وَمَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُكَلِّمَهُ اللَّهُ إِلَّا وَحْيًا أَوْ مِنْ وَرَآئِ حِجَابٍ أَوْ يُرْسِلَ رَسُولًا فَيُوحِيَ بِإِذْنِهِ مَا يَشَاءُ إِنَّهُ عَلَىٰ حَكِيمٍ ۝۵۲

وَكُلِّ لَكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ رُوحًا مِنْ أَمْرِنَا مَا كُنْتَ تَدْرِي مَا الْكِتَابُ وَلَا الْإِيمَانُ وَلَكِنْ جَعَلْنَاهُ نُورًا نَهْدِي بِهِ مَنْ نَشَاءُ مِنْ عِبَادِنَا وَإِنَّكَ لَتَهْدِي إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۝۵۳

صِرَاطُ اللَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يُصَوِّرُ الْأُمُورَ ۝۵۴

سُورَةُ الزُّخْرُفِ مَكِّيَّةٌ وَرَهِىَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ تَسْمَعُونَ آيَةً وَسَبْعَهُ رُكُوعَاتٍ

سورہ زخرف مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۹۰ آیتاں تے ۷ رکوع ہن

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کریناں اللہ دے ناں نال جبرہا بن مگئے
 ڈیون والا تے بہوں مہربان۔
- ۲۔ بہوں صفیتں والا تے بزرگ خدا ء۔
- ۳۔ تے اپنے مضمون کھول کھول کے بیان کر ڈیون
 والی اے کتاب گواہ۔
- ۴۔ بے شک اساں اینکوں عربی قرآن بٹائے تاں
 جو تہساں عقل کرو۔
- ۵۔ ادام الکتاب ورح جبرہی ساڈے نزدیک
 بہوں شان والی تے سٹپ نال بھری ہوئی ء۔
- ۶۔ کیا اساں کتاب دا ذکر محض ات گاہوں چھوڑ ڈیوں
 جو تہساں حدکنیں ودھی ہوئی قوم ہوئے۔
- ۷۔ تے اساں کے تارا رسول پہلی قومیں ورح پٹھیں۔
- ۸۔ جبرہ دیلے انہیں کیں کوئی نبی اوند ادا اوندے
 نال شکریاں کریندے ہن۔
- ۹۔ اساں انہیں کیں زیادہ طاقت والے لوکیں کوں
 ہلاک کر ڈتا (اے کیا ہن) تے پہلے لوکیں دی مثال
 گذر چکی ء۔
- ۱۰۔ جے توں انہیں کیں پھیں جو آسمان تے زمین کیں
 پیدا کیتن تے اوضور آکھسن انہیں کوں غالب تے
 جائن لے خدا پیدا کیتے۔
- ۱۱۔ جیں تہا ڈے کیتے زمین کوں دچھاٹا بٹائے تے
 تہا ڈے کیتے اوندے ورح رستے بٹانسی تاں جو تہساں
- إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ②
- وَأَنَّهُ فِي آيَةِ الْكِتَابِ لَدَيْنَا لَعَلَّيْ حَكِيمٌ ③
- أَفَنَضْرِبُ عَنْكُمْ الذِّكْرَ صَفْحًا أَنْ كُنْتُمْ قَوْمًا مُّسْرِفِينَ ④
- وَكَمْ أَرْسَلْنَا مِنْ نَبِيِّ فِي الْأَوَّلِينَ ⑤
- وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ نَبِيِّ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِؤْنَ ⑥
- فَأَهْلَكْنَا أَشَدَّ مِنْهُمْ بَطْشًا وَنَحْنُ مَعْلَمٌ ⑦
- الْأَوَّلِينَ ⑧
- وَلَيْنَ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ ⑨
- يَقُولُونَ خَلَقَهُنَّ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ ⑩
- الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا وَجَعَلَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ⑪

ہدایت پاؤ۔

۱۲۔ تے جسں تہا بڑے کیتے آسمان کیں اندازے نال
پانی لہائے تے اساں اوندے نال بر زمین کوں
وسوں کر ڈتے تے تساں وی ایویں کڈھئے ویسو۔

۱۳۔ تے جسں سارے جوڑے پیدا کیتن تے تہا بڑے
کیتے بیڑیاں تے جانور پیدا کیتن جنہیں تے تساں سوار

تھیندے ۹۔

۱۴۔ تاں جو تساں اوندی کنڈ تے چنگی طراں بہہ ونجو
تے اوندے اُتے بہن دے بعد اپنے رب دی نعمت
کوں یاد کرو (اوندے شکر کرو) تے آکھو پاک اوزات
جسں اینکوں سا بڑے تابع کیتے اساں اینکوں اپنے
تابع نہ بننا سگدے ہاے۔

۱۵۔ تے بے شک اساں اپنے رب دودل ونجے۔

۱۶۔ تے انہیں اوندے بندیں وچو اوندے کیتے
حصہ بٹا ڈتے (آہن چھوہریں ہرن دیاں) بیشک
انسان کھلا کھلا نا شکرا ۱۰

۱۷۔ کیا جو او پیدا کریندے اوندے وچو اپنے کیتے
چھوہریں بنائیںسی تے تہا بڑے کیتے چھوہر۔

۱۸۔ تے جیلھے کہیں ہک کوں غمش خبری ملدی ۱۱
اوندی جیہی او خدا کیتے آبدے (چھوہری) تے اوندے
منہ کالا دھوں سخی ویندے تے بہوں کوڑ تیج ویندے

۱۹۔ کیا جیہی ہک ٹہیں وچ پلدی ۱۲ تے جیڑے وچ
اپنے دل دی گال صاف نہیں کر سگدی (او خدا
کیتے ہے)۔

۲۰۔ تے فرشتیں کوں جیڑے اللہ دے ہا نہیں ہن
انہیں لوکیں رمتیں بٹا ڈتے کیا او انہیں دے پیدا

وَالَّذِي نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَنشَرْنَا
بِهِ بُلْدَةً مَّيِّتَةً كَذَلِكَ تُخْرَجُونَ ۝۱۲

وَالَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا وَجَعَلَ لَكُم مِّنَ
الْفُلْكِ وَالْأَنْعَامِ مَا تَرْكَبُونَ ۝۱۳

لَسْتُمْ عَلَىٰ ظُهُورِهِ ثُمَّ ذَرُّوا زِينَةً رَبِّكُمْ
إِذَا اسْتَوَيْتُمْ عَلَيْهِ وَتَقُولُوا سُبْحَنَ الَّذِي سَخَّرَ
لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ ۝۱۴

وَأَنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ ۝۱۵
وَجَعَلُوا لَهُ مِنْ عِبَادَةٍ جُزْءًا إِنَّ الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ
مُّبِينٌ ۝۱۶

أَمَّا اتَّخَذَ مِنَّا يَتْلُقَ بَنَاتٍ وَأَصْفَحَكُمْ بِالْبَيِّنِينَ ۝۱۷

وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُم بِمَا ضَرَبَ لِلرَّحْمَنِ مَثَلًا
ظَلَّ وَجْهُهُ مُسَوِّدًا وَهُوَ كَظِيمٌ ۝۱۸

أَوَمَنْ يُنَشِّؤُا فِي الْحُلِيِّةِ وَهُوَ فِي الْإِخْصَاءِ غَيْرُ
مُبِينٍ ۝۱۹

وَجَعَلُوا الْمَلَائِكَةَ الَّذِينَ هُمْ عِبَادُ الرَّحْمَنِ إِنَّا نَأْتِي
أَشْهُدًا وَخَلَقَهُمْ سَكَنًا شَهِادَتِهِمْ وَيُنَلِّوْنَ ۝۲۰

تھیوٹ ویلھے اتھائیں بن تے انہیں دی گواہی ضرور
لکھی ویسی تے انہیں کنیں ضرور پھیا ویسی۔

۲۱۔ تے او آہن بے رحمن خدا چاہے ہاتے اسان
انہیں دی عبادت نہ کروں ہا۔ ایس کمال دا انہیں کوں
کوئی علم کاہ نہیں ادایویں ڈھکو سلسلے مریدے پین ہ
۲۲۔ یا اسان انہیں کوں ایس کنیں پہلے کتاب ڈتی ۽ جیکوں
او پکڑی پین۔

۲۳۔ اصل او آہن بے شک اسان اپنے پیو ڈاڈیں
کوں ہک طریقے تے کم کریندا ڈٹھے تے اسان انہیں
دے پیریں تے ٹر دے رہ ویسوں۔

۲۴۔ تے ایویں اسان جڈاں وی کہیں دستی وقح
رسول پٹھئے انہیں دے امیر لوکیں مض اے آکھو جو
بے شک اسان اپنے پیو ڈاڈیں کوں ہک طریقے
تے ڈٹھے تے بے شک اسان انہیں دے پیریں
تے ٹر دے ویسوں۔

۲۵۔ توں آکھ بھانویں میں تہاڈو اوں کنیں جیگی تعلیم
گھن کیا ہواں جیس دے اُتے تساں اپنے پیو ڈاڈیں
کوں عمل کریندا ڈٹھے انہیں آکھئے اسان جو توں گھن
کے آئیں اوندا انکار کریندے ہیں

۲۶۔ تے اسان انہیں کنیں بدلہ گردھے تے توں ڈکھ
جھٹلاوٹن والیں راکیں بھانویں۔

۲۷۔ تے جیلھے ابراہیم اپنے پیو کوں آکھئے تے اپنی
قوم کوں جیندی تساں عبادت کریندے ۽ میں
انہیں کنیں باہر دھاں۔

۲۸۔ سوائے اوں خدادے جیس میکوں پیدا کیتے تے
بے شک میکوں سدھاراہ ضرور ڈکھلیسی۔

وَقَالُوا لَوْ شَاءَ الرَّحْمَنُ مَا عَبَدْنَاهُمْ مَا لَهُمْ
بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ۝

أَمْ أَنْتُمْ نَبَاتٌ مِّنْ قَبْلِهِمْ فَهُمْ بِهِ مُسْتَسْكُونَ ۝

بَلْ قَالُوا إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَىٰ آثَرِهِمْ
مُقْتَدُونَ ۝

وَكَذَلِكَ مَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي قَرْيَةٍ مِّنْ نَّذِيرٍ
إِلَّا قَالَ مُتَرَفُّوهَا إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا
عَلَىٰ آثَرِهِمْ مُّقْتَدُونَ ۝

قُلْ أَوَلَمْ جِئْتُكُمْ بِالْهُدَىٰ وَمَا وَجَدْتُمْ عَلَيْهِ
آبَاءَكُمْ قَالُوا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ ۝

فَأَنزَلْنَا مِنْهُمْ فَأَنْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الْمُكَذِّبِينَ ۝

وَأَذِ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ إِنَّنِي بَرَاءٌ
مِّمَّا تَعْبُدُونَ ۝

إِلَّا الَّذِي فَطَرَنِي فَإِنَّهُ سَيَهْدِينِ ۝

۲۹۔ تے اول تعلیم کوں حضرت ابراہیمؑ نے اپنی اولاد وچ ہمیشہ کیتے یادگار بنا کے چھوڑ دیتا تاں جو ادھر تک کنیں اُرک و بھن۔

۳۰۔ اصل یس انہیں کوں تے انہیں دے پوڑا دیں کوں فائدہ پہنچایا تے انہیں کنیں حق کھول کے بیان کر دیا وں والا رسول وی آیا۔

۳۱۔ تے جیلھے انہیں کنیں سچ آگیا انہیں آکھئے اے جادو و تے بے شک اساں ایندا انکار کریندے ہیں۔
۳۲۔ تے انہیں آکھئے اے قرآن پڑو دہی و ستیں دے کہیں بندے تے کیوں نہیں لہا یا گیا۔

۳۳۔ کیا او تیبڑے رب دی رحمت کوں و نڈیندن اساں دنیاوی زندگی وچ زندگی داسماں و نڈیڈتے۔ تے اساں انہیں وچو کچھ لوکیں کوں بے لوکیں پچا تے بے بڑتے تے نتیجہ اے تھئے جو کچھ لوک نہیں دا مذاق اڈا وں پئے گیٹن تے تیبڑے رب دی رحمت اول کنیں بہوں چنگی جو ادکھا کریندن۔

۳۴۔ تے بے لوکیں دے کہو کچھ تھی و بھن دا ڈور نہ ہوے ہاتے اساں رحمن خدا دے کافرین دی چھتیں کوں تے پوڑیں کوں عیندے اتے او چڑھدن چاندی دا بنا دیوں ہ۔

۳۵۔ تے انہیں دے گھریں دے دروازیں کوں تے ہانچیں کوں عیندے اتے او میک لا پہندن۔

۳۶۔ تے سونے دا بنا دیںدے تے اے سب کچھ دنیاوی زندگی داسماں تے آخرت تیبڑے رب دے حضور متقیں دی

۳۷۔ تے جیر ہا رحمن خدا دے ذکر کنیں منہ پھریندے

وَجَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقِبِهِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿۲۹﴾

بَلْ مَتَّحْتُ هَؤُلَاءَ وَآبَاءَهُمْ حَتَّىٰ جَاءَهُمُ الْحَقُّ وَرَسُولٌ مُّبِينٌ ﴿۳۰﴾

وَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ وَإِنَّا بِهِ كَافِرُونَ ﴿۳۱﴾

وَقَالُوا لَوْلَا نَزَّلَ هَذَا الْقُرْآنُ عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنَ الْفَرِيقَيْنِ عَظِيمٍ ﴿۳۲﴾

أَلَمْ يَقْسِمُوا رَحْمَتَ رَبِّكَ إِنَّا نَحْنُ قَسَمْنَا بَيْنَهُمْ مَّعِيشَتَهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِّيَتَّخِذَ بَعْضُهُم بَعْضًا عِزًّا وَرَحْمَتَ رَبِّكَ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ ﴿۳۳﴾

وَلَوْلَا اِنْ يَكُونُ النَّاسُ اُمَّةً وَّاحِدَةً لَّجَعَلْنَا لِنَ يَكْفُرُوا بِالْآخِرِينَ لِيُبَيِّنَ لَهُمُ اسْقَافًا مِّنْ فَضْلِهِ وَمَعَارِجَ عَلَيْهَا يَظْهَرُونَ ﴿۳۴﴾

وَلِيُبَيِّنَ لَهُمُ اَنْوَاعًا وَسُرُرًا عَلَيْهَا يَتَكَبَّرُونَ ﴿۳۵﴾

وَزُخْرَفًا وَاِنْ كُلُّ ذٰلِكَ لَمَّا مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةُ عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُتَّقِينَ ﴿۳۶﴾

وَمَنْ يَعْشُ عَنْ ذِكْرِ الرَّحْمٰنِ نُفِضْ لَهُ شَيْطٰنًا

فَهُوْلَهُ قَرِينٌ ﴿۳۷﴾ اسماں اوندے کیتے شیطان کوں غالب کر دیندے
ہیں تے او اوند سگتی برن دیندے۔

۳۸۔ تے بے شک اداؤ کوں سدھی راہ کنیں کرکیندن
تے او خیال کریندن بے شک ادا سدھے رستے تے ہن۔

۳۹۔ تے جیلھے ادا ساڈو آویندے آہرے افسوس میڈے
تے تیڈے وچکار پچا دھ تے پوادھ دا پندھ ہوے ہا
تے او ہوں برا سگتی ہے۔

۴۰۔ تے تہا کوں اچ ظلم کرٹ دے بعد کوئی شے فائدہ
نہیں ڈے سبگی جو بے شک تہاں تے تہا ڈے
سگتی عذاب وق کھے ہن۔

۴۱۔ کیا توں پوڑے کوں سنا سبگیں تے کیا اندھے
کوں سدھے راہ تے پچا سبگیں تے جیرھا کھلی
گمراہی وق ہوے۔

۴۲۔ تے جے اسماں تیکوں گھن وںجوں تے اسماں انہیں
کنیں بد لضر و گھنسون۔

۴۳۔ یا تیکوں ڈکھا لوں جیندا اسماں انہیں نال وعدہ
کیتے تے بے شک اسماں انہیں تے پورے غالب
ہیں۔

۴۴۔ تے جو تیڈو وحی کیتی گئی ہے ادا کوں پکڑا متی کے
پکڑ بے شک توں سدھے رام تے ہویں۔

۴۵۔ تے بے شک اے تیڈے کیتے ذکر تے تیڈی
قوم کیتے دی، تے جدی تہاں کنیں پچھاوسی۔

۴۶۔ تے جیرھے رسول اسماں تیکں کنیں پہلے پٹھیں
انہیں کنیں پچھ کیا اسماں رحمن خدا دے عداوہ معبود
بٹاؤن جنہیں دی پوجا تھیوے۔

۴۷۔ تے اسماں موسیٰ کوں اپنیاں نشانیاں ڈے کے

وَأَنَّهُمْ لَيَصَدُّوْنَ لَهُمْ عَنِ الذِّبَابِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُّهْتَدُونَ ﴿۳۸﴾

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَنَا قَالَ لَئِن لَّبِثْتَ بَنِيَّ وَبَيْنَكَ بُعْدَ النَّسْرِ تَيْنِ فَبُئْسَ الْقَرِينُ ﴿۳۹﴾

وَلَنْ يَنْفَعَكَ الْيَوْمَ إِذْ ظَلَمْتُمْ أَنْفُسَكُمْ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ ﴿۴۰﴾

أَفَأَنْتَ تَسْمِعُ الصُّمَّ أَوْ تَهْدِي الْغَنَىٰ وَمَنْ كَانَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿۴۱﴾

فَأَمَّا نَذْرٌ هَٰذَا بَيْنَكَ وَبَيْنَهُمْ مُنْتَقِمُونَ ﴿۴۲﴾

أَوْ نُزِيلُكَ الَّذِينَ وَعَدْنَاهُمْ فَأَنَّا عَلِيمٌ مُّقْتَدِرُونَ ﴿۴۳﴾

فَأَسْمَعْكَ يَا لَدُنِّي أَوْحَىٰ إِلَيْكَ إِنَّكَ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿۴۴﴾

وَأَنَّهُ لَذِكْرُكَ وَلِقَوْمِكَ وَسَوْفَ تُنْزَلُونَ ﴿۴۵﴾

وَسَأَلَ مَنْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رُسُلِنَا أَجَعَلْنَا مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ إِلَهًا يُعْبَدُونَ ﴿۴۶﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ

فَقَالَ إِنِّي رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿۴۶﴾

فرعون تے اوندے سرداریں دو پٹھیا ہا سے تے اوں
آکھئے بے شک میں رب العالمین خدا دا رسول ہاں۔

فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِآيَاتِنَا إِذْ هُمْ فِيهَا يَضْحَكُونَ ﴿۴۷﴾

۴۸۔ جڈاں او انہیں دوساڈیاں نشانیاں گھن کے
آے تے او اوندی گال سُن کے کھلن پئے گھبیٹن۔

وَمَا نُرِيهِمْ مِنْ آيَةٍ إِلَّا هِيَ أَكْبَرُ مِنْ أُخْتِهَا ۚ وَ

۴۹۔ اساں انہیں کوں جیرہا نشان ڈکھلیندے
ہا سے او پہلے نشان کیں بہوں وڈا ہوندا ہا تے
اساں انہیں کوں عذاب نال پورڈ گدھے تاں جو او
باز آونہن۔

أَخَذْنَاهُمْ بِالْعَذَابِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿۴۸﴾

۵۰۔ تے او آدے ہن جو اے جادوگر توں اپنے رب
کنیں ساڈے کیتے دُعا منگ اور سارے وعدے
یا دکر اے جیرھے اوں کیتن بے شک اساں ضرور
ہدایت پیسوں۔

وَقَالُوا يَا أَيُّهَا الشُّرَاجِدُ لِمَا رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ عِنْدَكَ
إِنَّا لَمُهْتَدُونَ ﴿۴۹﴾

۵۱۔ جیلھے اساں انہیں کنیں عذاب ہمیں کمرڈتے
ہوں ویلھے او انہیں وعدہ ترورڈتے۔

فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمْ الْعَذَابَ إِذَا هُمْ يَنْكُتُونَ ﴿۵۰﴾

۵۲۔ تے فرعون اپنی قوم وچ منادی لیتی آکھس اے میڈی
قوم مصر وچ میڈی حکومت نہیں تے اے دریا
میڈے ماتحت نہیں و ہندے پئے کیا تساں
ڈہدے نوھے۔

وَنَادَىٰ فِرْعَوْنُ فِي قَوْمِهِ قَالَ يٰقَوْمِ أَلَيْسَ لِي
مُلْكٌ مِّصْرَ ۚ وَهَذِهِ الْأَنْهَارُ تَجْرِي مِن تَحْتِي ۚ أَنَا
بِعِبَادِنَا ۖ ﴿۵۱﴾

۵۳۔ کیا میں اس کنیں چونگا نہیں جیرہا ذلیل تے
گال کھول کے نہیں کر سگدا۔

أَمَأَنَا خَيْرٌ مِّنْ هَٰذَا الَّذِي هُوَ مَهِينٌ ۚ وَلَا يَكَادُ
يُبِينُ ﴿۵۲﴾

۵۴۔ تے ایندے اتے سونے دے کنگن کیوں نہیں
لتھے یا ایندے نال فرشتے کٹھے تھی کے کیوں نہیں آئے
۵۵۔ تے اگا اپنی قوم کوں ڈرائے تے انہیں اوند
آکھن من گدھے بے شک او بدکار قوم ہائی۔

فَلَوْلَا الْبَقَىٰ عَلَيْهِ آسُورَةٌ مِّنْ ذَهَبٍ أَوْ جَاءَ مَعَهُ
السَّيِّكَةُ مَقْرُونِينَ ﴿۵۳﴾

فَأَسْحَفَتْ قَوْمَهُ فَأَطَاعُوهُ ۚ إِنَّهُمْ
قَوْمٌ لَّا يَفْقَهُنَّ ﴿۵۴﴾

۵۶۔ جیلھے انہیں ساکوں کاوڑ لوانی تے اساں
انہیں کنیں بدلہ گدھا تے ساریں کوں غرق کر ڈتا

فَلَمَّا أَسْفُونَا اُنْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿۵۵﴾

۵۷۔ تے انہیں کول اسال پُرانا قصہ بٹا ڈتا تے
فَجَعَلْنَهُمْ سَلَفًا وَمَثَلًا لِلْآخِرِينَ ﴿۵۷﴾

بعد وچ آون والیں کیتے عبرت۔

۵۸۔ تے جڈاں ابن مریم دی مثال ڈتی ویندی ۵۸
وَلَمَّا ضَرِبَ ابْنُ مَرْيَمَ مَثَلًا إِزَاقَهُ لِقَاءُ مِنْهُ
يَصْدُون ﴿۵۸﴾

۵۹۔ تے آہن کیا ساڈے معبود جیگن یا ادا کے کمال
وَقَالُوا إِلَهُنَا خَيْرٌ أَمْ هُوَ مَا ضَرَبُوهُ لَكَ إِلَّا جَلَدًا
بَلْ هُمْ قَوْمٌ خَبِيرُونَ ﴿۵۹﴾

تیبڑے سامنے محض جھیرے کیتے کریندن، اصل او
قوم ای جھیرے کار۔

۶۰۔ او تے محض ہک بندہ ہا جیندے اُتے اسال انعام
إِنْ هُوَ إِلَّا عَبْدٌ أَنْعَمْنَا عَلَيْهِ وَجَعَلْنَاهُ مَثَلًا لِّلْبَنَى
إِسْرَءِيلَ ﴿۶۰﴾

۶۱۔ تے جے اسال چاہندے زمین وچ تہا ڈے وچو
وَلَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَاهُ مِنْكُمْ مَلَكَةً فِي الْأَرْضِ
يَخْلُقُونَ ﴿۶۱﴾

۶۲۔ تے بے شک اے قرآن قیامت دی خبر ڈیندے
وَلَا تَعْلَمُ لِّلْسَاعَةِ أَتَا تَأْتُرْنَ بِهَا وَاتَّبِعُونِ
هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿۶۲﴾

تے تساں او ندے وچ شک نہ کرو تے میڈی گال
منو اے سدھارا۔

۶۳۔ تے تہا کول شیطان سدھے راہ کنیں نہ روکے
وَلَا يَصْدَقُكُمْ الشَّيْطَانُ إِنَّهُ لَكَا عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿۶۳﴾

۶۴۔ تے جیلھے عیسیٰ دلیداں گھن کے آئے تے آکھیں
وَلَمَّا جَاءَ عِيسَى بِالْبَيِّنَاتِ قَالَ قَدْ جِئْتُكُمْ بِالْحِكْمَةِ
وَلِأُبَيِّنَ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي تَخْتَلَفُونَ فِيهِ ۖ

۶۵۔ تے جیلھے عیسیٰ دلیداں گھن کے آئیاں تے تاں جو او
فَاتَّقُوا اللَّهَ وَاطِيعُونَ ﴿۶۴﴾

۶۶۔ تے جیلھے عیسیٰ دلیداں گھن کے آئیاں تے تاں جو او
إِنَّ اللَّهَ هُوَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ
مُسْتَقِيمٌ ﴿۶۵﴾

۶۷۔ تے انہیں وچو انہیں ٹولیں اختلاف کیتے تے
فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ
ظَلَمُوا مِنْ عَذَابٍ يَوْمَ إِلَهِهِ ﴿۶۶﴾

۶۸۔ تے انہیں قیامت دا انتظار پئے کریندن تے او انہیں
هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَن تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً
وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿۶۷﴾

تے ابھن گھٹ اسی تے انہیں کول پتہ دی نہ لگی۔

۶۸۔ لوں بڑی بہ پہوں سارے سنگتی ہک ڈوچھے دے
دشن ہوسن سوائے متقیں دے۔

۶۹۔ اے میڈے بندے ۶۰ اج تہا ڈے اُتے
کوئی خوف نہیں تے نہ تساں مونجھے تھیسو۔

۷۰۔ جیرھے ساڈی آیات کوں میندن تے مسلمان ہن
۷۱۔ جنت وچ پہو تساں تے تہا ڈاں زالیں خوشیاں
میندے دہجو۔

۷۲۔ سونے دے تھال تے پیالے انہیں دودل ول
اندے دین اوندے وچ انہیں کوں اوکھ ملیسی
جو انہیں دادل چاہسی تے اکھیں پسند کریں تے
تساں اوندے وچ ہمیشہ رہسو۔

۷۳۔ تے اے او جنت جیندے تساں اپنے عملیں
دی وچرنال وارث کیتے گئے ۶۰۔

۷۴۔ اوندے وچ تہا ڈے کیتے پہوں سارے پھل
ہوسن جیرھے تساں کھوسو۔

۷۵۔ بے شک مجرم دوزخ دے عذاب وچ ہمیشہ
رہسن۔

۷۶۔ انہیں کوں تھی نہ ڈتی ویسی تے اوندے وچ
نا امید تھی دین۔

۷۷۔ اساں انہیں تے ظلم نہیں کیتا او اچھے اتے
ظلم کریندے ہن۔

۷۸۔ تے او سب مریں جو اے بادشاہ تیڈا رب ساکوں
مار ڈیوے او اکھن تساں کافی دیر رہسو۔

۷۹۔ اساں تہا ڈوچ گھن کے آئے ہاسے تے اصل
تساں اکثر وچ کوں ناپسند کریندے ۶۰۔

۸۰۔ جے انہیں کوئی فیصلہ کر گدھے تے اساں وی

الْاٰخِلَاءُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ اِلَّا
الْمُتَّقِيْنَ ۝۶۸

يُجَادِلُ لَّاخَوْفٍ عَلَيْكُمْ الْيَوْمَ وَلَا اَنْتُمْ تَخْزَنُوْنَ ۝۶۹

الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا بِاٰتِنَا وَكٰنُوْا مُسْلِمِيْنَ ۝۷۰

اُدْخِلُوْا الْجَنَّةَ اَنْتُمْ وَاَزْوَاجُكُمْ تُغْبَرُوْنَ ۝۷۱

يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِصٰفٰتٍ مِّنْ ذَهَبٍ وَ اَكْوَابٍ
وَفِيْهَا مَا تَشْتَهِيْهِ الْاَنْفُسُ وَ تَلَذُّ الْاَعْيُنُ وَاَنْتُمْ
فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ۝۷۲

وَبَلَدِكَ الْجَنَّةُ الَّتِيْ اُورِثْتُمْوهَا بِاَنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ۝۷۳

لَكُمْ فِيْهَا فَاكِهَةٌ كَثِيْرَةٌ مِنْهَا تَاْكُلُوْنَ ۝۷۴

اِنَّ الْمَجْرِمِيْنَ فِيْ عَذَابٍ مُّجْتَمِعٍ خٰلِدُوْنَ ۝۷۵

لَا يَغْتَوَّرُوْنَ عَنْهُمْ وَهُمْ فِيْهِ مُبْلِسُوْنَ ۝۷۶

وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلٰكِنْ كَانُوْا هُمُ الظّٰلِمِيْنَ ۝۷۷

وَنَادٰٓا۟ لِّمَلِكٍ لِّيَقْضِ عَيْنِنَا رَبُّكَ
قَالَ اَنْتُمْ تَقْتُوْنَ ۝۷۸

لَقَدْ جِئْتُمْ بِالْحَقِّ وَلٰكِنْ اَكْثَرَكُمْ لِلْحَقِّ
كٰرِهُوْنَ ۝۷۹

اَمْ اَبْرَمُوْا اَمْ رَاۤىنَا مُبْرَمُوْنَ ۝۸۰

انہیں دی تباہی وافیصلہ کر گدھے۔

۸۱۔ کیا او خیال کر نیدن اسان انہیں دیاں لکیاں
ہویاں بگا لہیں تے مشورے نے سبڑ دے، اے بگاں
نہیں سا بڑے رسول انہیں نال بہہ تے لکھدے ہیں۔

۸۲۔ توں آکھ جے رحمن خدا کوئی پتر ہوے ہاتے میں
سب کینں پہلے عبادت کراں ہا۔

۸۳۔ آسمانیں تے زمین تے حکومت الے رب دار تہ
انہیں دی بگا لہیں کینں پاک۔

۸۴۔ توں انہیں کوں چھوڑ بڑے او گند اچھلن تے
کھیڈن کڈن پتے میں او بڑ بہہ آونچے جیندا انہیں
کوں وعدہ ڈتا گئے۔

۸۵۔ تے او ہو جے ہیرا آسمان وح دی تے زمین وح
وی معبود تے اوسیا ناتے بہوں چاٹن والا۔

۸۶۔ تے بابرکت اوقات جیندے کیتے آسمانیں نے زمین
دی بادشاہت تے جو انہیں دے وچکار تے
اوں کینں جے قیامت دا علم تے ہوندوں تساں ولنے۔

۸۷۔ تے جنہیں کوں او خدا دے سوا معبود بنیدن او
سفارش کرن دے مالک نہیں، سواے او ندے جیرھا
پسچی گواہی ڈیوے تے او چاٹن۔

۸۸۔ تے جے توں انہیں کینں پھیں انہیں کوں کیں
پیدا کیتے تے او ضرور اکھسن اللہ تے دل تسال کنتے
پھیرے ویندے۔

۸۹۔ تے او نلا اے اکھن (جو) اے میڈے رب بیشک
اے قوم نہیں میندی۔

۹۰۔ توں انہیں کوں معاف کر ڈے تے آکھ تہا بڑے
اتے سلامتی ہوے تے تہا کوں ضرور پتر بگ ولسی۔

أَمْ يَحْسِبُونَ أَنَّا لَا نَسْعُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ بَلْ
وَرُسُلُنَا لَدَيْهِمْ يَكْتَثُونَ ﴿۸۱﴾

قُلْ إِنْ كَانَ لِلزَّالِمِينَ وَلَدٌ فَأَنَا أَوَّلُ الْعَذِيبِ ﴿۸۲﴾

سُبْحَنَ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبِّ الْعَرْشِ
عَنَّا يَصِفُونَ ﴿۸۳﴾

فَذَرْهُمْ يُخَوِّضُوا وَيَلْعَبُوا حَتَّى يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي
يُوعَدُونَ ﴿۸۴﴾

وَهُوَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ إِلَهٌُ وَفِي الْأَرْضِ إِلَهٌُ وَ
هُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ﴿۸۵﴾

وَتَبَرَّكَ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَ
يَا بَيْنَهُمَا وَعِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿۸۶﴾

وَلَا يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الشَّفَاعَةَ
إِلَّا مَنْ شَهِدَ بِالْحَقِّ وَهُمْ يَعْبَهُونَ ﴿۸۷﴾

وَلَمَّا سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَهُمْ يَقُولُونَ اللَّهُ فَأَتَى
يُؤْفَكُونَ ﴿۸۸﴾

وَ قِيلَ لَهُ يَرْبِ إِنَّ هَؤُلَاءِ قَوْمٌ لَا
يُؤْمِنُونَ ﴿۸۹﴾

فَأَصْفَحْ عَنْهُمْ وَ قُلْ سَلِّمْ وَسَلِّمْ
يَعْلَمُونَ ﴿۹۰﴾

سُورَةُ الدَّخَانِ مَكِّيَّةٌ ذَرَأَى مِنَ الْبَسْمَلَةِ سِتُّونَ آيَةً وَثَلَاثَةُ كُتُوبَاتٍ

سورہ دخان مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۶۰ آیتاں تے ۳ رکوع ہن۔

- ۱۔ شروع کریں اے اللہ دے نال نال جبرہا بن مٹکے
 ۲۔ سب تعریفیں والا تے بہوں مہربان۔
 ۳۔ تے کھول کے بیان کرن والی کتاب گواو۔
 ۴۔ بے شک اساں اینکوں ہک بابرکت رات
 وح لہائے، بے شک اساں ہوشیار کرن والے ہیں۔
 ۵۔ اوندے وح ہر حکمت آلے معاملے کوں بیان
 کیتا دیندے۔
 ۶۔ ہر معاملہ جیندا اساں حکم ڈتے بے شک اساں
 رسول پھیندے ہیں۔
 ۷۔ اے تیبڑے رب دلو رحمت بے شک اوسٹن والا
 تے جانٹ والا۔
 ۸۔ آسمانیں تے زمین تے جو انہیں دے دیکھو اوندے رب جے
 تہاں یقین کرن والے ۶۰ تہاں۔
 ۹۔ اوندے سوا کوئی معبود نہیں اوزندہ کریندے تے
 مریندے تہا ڈا رب تے تہا ڈے پہلے پیو ڈا ڈیس دا
 رب۔
 ۱۰۔ اصل اوشک وچ کھیڈ دے بین۔
 ۱۱۔ اتوں انتظار کر جڈاں آسمان تے کھلا کھلا دھواں
 ظاہر تھیسے۔
 ۱۲۔ جبرہا لوکیں کوں ککا گھنسی اے درد ڈیون والا عذاب۔
 ۱۳۔ اے ساڈے رب اساں کنیں عذاب ہٹا ڈے بیشک
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
 حَمْدٌ ②
 وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ ③
 إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةٍ مُبَارَكَةٍ إِنَّا كُنَّا مُنْذِرِينَ ④
 فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ ⑤
 أَمْراً مِنْ عِنْدِنَا إِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ ⑥
 رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ⑦
 رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنْ كُنْتُمْ مُوقِنِينَ ⑧
 لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ ⑨
 بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ يَلْعَبُونَ ⑩
 فَارْتَقِبْ يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ بِدُخَانٍ مُبِينٍ ⑪
 يَغْشَى النَّاسَ هَذَا عَذَابٌ أَلِيمٌ ⑫
 رَبَّنَا اكْشِفْ عَنَّا الْعَذَابَ إِنَّا مُؤْمِنُونَ ⑬

اساں منیندے ہیں۔

۱۴۔ او کیویں یاد کر لیں تے انہیں کنیں پہن کھول کے بیان کرن والا رسول آگئے۔ اَنۡیَ لَہُمُ الدِّکۡرَی وَ قَدْ جَاہَہُم رَّسُوْلٌ مُّبِیْنٌ ﴿۱۴﴾

۱۵۔ ول او اوں کنیں پھر گھمیں تے اکھئے نیں اینکوں سکھایا ویندے تے اے پاگل۔ ثُمَّ تَوَلَّوْا عَنْہُ وَ قَالُوْا مُعَلَّمٌ مَّجْنُوْنٌ ﴿۱۵﴾

۱۶۔ اساں عذاب کوں تھوڑی دیر کیتے پریں کر ڈیسیوں بے شک تساں ولا کفر کرن پئے ویسو۔ اِنَّا کَاشَفُوْا الْعَذَابَ قَلِیْلًا اِنْ کُمْ عَاٰدُوْنَ ﴿۱۶﴾

۱۷۔ جڈاں اساں وڈی پکڑ پکڑیسیوں بے شک اساں بد لکھن سبگدے ہیں۔ یَوْمَ نَبْطِشُ الْبَطْشَۃَ الْکُبْرٰی اِنَّا مُنْتَقِمُوْنَ ﴿۱۷﴾

۱۸۔ تے اساں انہیں کنیں پہلے فرعون دی قوم کوں آزمایا تے انہیں کنیں عزت والا رسول آیا ہا۔ وَ لَقَدْ فَتَنَّا قَبْلَہُمۡ قَوْمَ فِرْعَوْنَ وَ جَاہَہُمۡ رَّسُوْلٌ کَرِیْمٌ ﴿۱۸﴾

۱۹۔ جو اللہ دے بندے میڈے نال پٹھ ڈے بیشک میں تہا ڈے کیتے ایمان دار رسول آں۔ اَنْ اَدُوْا اِلَیَّ عِبَادَ اللّٰہِ اِنِّیْ لَکُمۡ رَّسُوْلٌ اَمِیْنٌ ﴿۱۹﴾

۲۰۔ تے اللہ دے سامنے وڈائی ذکر و بے شک میں تہا ڈو ہک کھلی دلیل گھن کے آیاں۔ وَ اَنْ لَا تَعْلُوْا عَلَی اللّٰہِ اِنِّیْ اَتِیْتُکُمۡ بِبَاطِلٍ مُّبِیْنٍ ﴿۲۰﴾

۲۱۔ بے شک میں اپنے تے تہا ڈے رب دی آم شام وچ انداں جو تساں میکوں پتھریں نال مار نہ گھتو۔ وَ اِنِّیْ عٰذْتُ بِرَبِّیْ وَ رَبِّکُمْ اَنْ تُرْجَمُوْا ﴿۲۱﴾

۲۲۔ تے جے تساں نوھے منیندے تے میکوں کلبھا چھوڑ ڈیو۔ وَاِنْ لَّمْ تُوْمِنُوْا لِیْ فَاَعْتَزِلُوْنَ ﴿۲۲﴾

۲۳۔ اوں اپنے رب کوں سڈیے تے اکھیس بے شک اے مجرم قوم۔ فَدَعَا رَبَّہٗ اَنْ هُوَ لَاۤ اَہُوْلَآءُ قَوْمٌ مُّجْرِمُوْنَ ﴿۲۳﴾

۲۴۔ خدا اکھئے میڈے بندیں کوں راتورات گھن و ہنچ بے شک تہا ڈا اچھا کیتا ویسی۔ فَاسْرِیۡعِبَادِیْ لِیَلَّا اِنۡکُمْ مُّتَّبِعُوْنَ ﴿۲۴﴾

۲۵۔ تے سمندر کوں بٹے بنا کے چھوڑ و ہنچ بے شک او غرق تھیون والا لشکر۔ وَ اَتْرٰکِ الْبَحْرَ رَهَوًا اِنَّہُمْ جُنُودٌ مُّغْرَقُوْنَ ﴿۲۵﴾

۲۶۔ انہیں کے تلباغ تے چستے چھوڑین۔ کَمْ تَرٰکُوْا مِنْ جُنُثٍ وَ عِیُوْنٍ ﴿۲۶﴾

- ۲۷۔ تے رڑھیں تے عزت والیاں جہیں۔
 ۲۸۔ تے نعمتاں چھوڑیں جنہیں نال ادعوش تھے پٹے بن
 ۲۹۔ تے ایویں اساں انہیں دا بی قوم کوں وارث بنا
 ڈتے۔
 ۳۰۔ انہیں تے نہ آسمان رُسے تے نہ زمین تے انہیں
 کوں دکھی وی نہیں ڈتی گئی۔
 ۳۱۔ تے اساں بنی اسرائیل کوں ذلیل کرن والے
 عذاب کنیں پجائے۔
 ۳۲۔ تے انہیں کوں اوڈانی کمرٹ والا تے حد کنیں دھنن والا باہ
 تے علم دی وجہ نال چڑن بگدھاھا۔
 ۳۳۔ تے انہیں کوں او نشان ڈتے جیندے دج
 کھلی آزمائش ہائی۔
 ۳۴۔ اے ساڈی پہلی موت تے ساکوں جیندہ کیتا
 ویسی۔
 ۳۵۔ ناں تاں ساڈے پیو ڈاڈے گھن آؤجے نساں
 سچے ہوتے۔
 ۳۶۔ کیا او جنگے بن یا تبع دی قوم یا جیرھے انہیں کنیں
 پہلے بن اساں انہیں کوں ہلاک کمر ڈتا ہاتے بے شک
 او مجرم بن۔
 ۳۷۔ تے اساں آسمانیں تے زمین کوں تے جوا انہیں دے
 دیکار بے فائدہ تے کھینڈ واسطے پیدا نہیں کیتا۔
 ۳۸۔ اساں انہیں ڈنایں کوں حق نال پیدا کیتے تے اصل اکثر
 لوک چائندے نہیں۔
 ۳۹۔ بے شک فیصلے دا ڈینہہ انہیں ساریں دا مقرر
 ۴۰۔ دَرُودُجْ وَ مَقَامُ کَرِیمِ ۱۰
 ۴۱۔ وَ نِعْمَ کَانُوا فِیْهَا لَکَهِیْنَ ۱۱
 ۴۲۔ کَذٰلِکَ وَ اَوْرَثْنٰهَا قَوْمًا اٰخَرِیْنَ ۱۲
 ۴۳۔ فَمَا بَلَکْتَ عَلَیْهِمُ السَّمَآءَ وَ الْاَرْضَ وَ مَا کَانُوْا
 مُنْظَرِیْنَ ۱۳
 ۴۴۔ وَ لَقَدْ بَجَّیْنَا بَنِیَ اِسْرَآئِیْلَ مِنَ الْعَذَابِ اَلْیَهِیْنَ ۱۴
 ۴۵۔ مِنْ دُرْعُوْنٍ اِنَّهٗ کَانَ عَلَیَّآیْنَ السُّرِیْنَ ۱۵
 ۴۶۔ وَ لَقَدْ اٰخَرْنٰهُمْ عَلٰی عِلْمٍ عَلٰی الْغَلِیِّیْنَ ۱۶
 ۴۷۔ وَ اَتٰیْنٰهُمْ مِنَ الْاٰیٰتِ مَا فِیْہِ بَلَآءًا مُّبِیْنٌ ۱۷
 ۴۸۔ اِنْ هٰؤُلَآءَ لَیَقُوْلُوْنَ ۱۸
 ۴۹۔ اِنْ هٰی اِلَّا مَوَدَّتُنَا الْاُولٰٓئِ وَ مَا نَحْنُ بِمُنْشَرِّیْنَ ۱۹
 ۵۰۔ فَاَنُوْا بِاٰیٰتِنَا اِنْ کُنْتُمْ صٰدِقِیْنَ ۲۰
 ۵۱۔ اَھُمْ خَیْرٌ اَمْ قَوْمُ بُنٰی وَ الَّذِیْنَ مِنْ قَبْلِہُمْ اَھْلَکْنٰہُمْ
 اِنَّہُمْ کَانُوْا مُجْرِمِیْنَ ۲۱
 ۵۲۔ وَ مَا خَلَقْنَا السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضَ وَ مَا
 بَیْنَہُمَا لَعِیْنٌ ۲۲
 ۵۳۔ مَا خَلَقْنٰہُمَا اِلَّا بِالْحَقِّ وَلٰکِنْ اَکْثَرُہُمْ
 لَا یَعْلَمُوْنَ ۲۳
 ۵۴۔ اِنْ یَوْمَ الْفَصْلِ مِیْقَاتُہُمْ اٰجَمِعِیْنَ ۲۴

وقت۔

۴۲۔ جڑاں کوئی سنگتی بے سنگتی دے کم نہ اوسی تے انہیں دی امداد نہ کیتی ویسی۔

۴۳۔ سواے اوندے جیندے اتے اللہ رحم کرے بے شک او غالب تے مہربان۔

۴۴۔ بے شک کنوار پوٹی داوٹ

۴۵۔ گناہ گاریں رکھاج

۴۶۔ گھر بیٹے تانے آلی کارڈ دھیں دھن اُپسی

۴۷۔ جیویں تیا پانی اُپلے

۴۸۔ اینکو پکڑو تے دوزخ دی آدھل تیں اینکوں کھلیندے ونجو۔

۴۹۔ دل ایندے سر تے تن پائی سٹو۔ اے گرمی دا عذاب۔

۵۰۔ توں چکھ بے شک توں عزت والا تے مشریف (بٹروا) مانریں۔

۵۱۔ بے شک اے او عذاب جیندے متعلق تسال شک کریندے باوے۔

۵۲۔ بے شک متقی امن والیں جہیں دھن ہوسن۔

۵۳۔ بائیں تے پیشیں دھن ہوسن

۵۴۔ ریشم پسین آئے سائے بہن

۵۵۔ ایویں اساں انہیں کیتے وڈیں اکھیں آلیاں حوراں زالیں بنیسوں

۵۶۔ او ہر قسم دا پھل منگوئیں تے امن دھن رہن

۵۷۔ اوندے دھن انہیں کول موت نہ اوسی سولے

بہلی موت دے تے اللہ انہیں کول دوزخ دے عذاب کنیں پچھسی

يَوْمَ لَا يُغْنِي مَوْلَى عَنْ مَوْلَى شَيْئًا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٤٢﴾

إِلَّا مَنْ رَحِمَ اللَّهُ إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٤٣﴾

إِنَّ شَجَرَتَ الزُّقُوفِ ﴿٤٤﴾

طَعَامُ الْأَتِيمِ ﴿٤٥﴾

كَالْمُهْلِ يَغْلِي فِي الْبُطُونِ ﴿٤٦﴾

كَغَلِيِّ الْحَبِيمِ ﴿٤٧﴾

خُذُوهُ فَاعْتِلُوهُ إِلَى سَوَاءِ الْجَحِيمِ ﴿٤٨﴾

ثُمَّ صُبُّوا فَوْقَ رَأْسِهِ مِنْ عَذَابِ الْحَبِيمِ ﴿٤٩﴾

ذُقْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ ﴿٥٠﴾

إِنْ هَذَا مَا كُنْتُمْ بِهِ تَمْتَرُونَ ﴿٥١﴾

إِنَّ السَّاقِينَ فِي مَقَامٍ آمِنٍ ﴿٥٢﴾

فِي جَنَّتٍ وَعُيُونٍ ﴿٥٣﴾

يَلْبَسُونَ مِنْ سُنْدُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُتَقَابِلِينَ ﴿٥٤﴾

كَذَلِكَ وَرَوَّجْنَاهُمْ بِحُورٍ عِينٍ ﴿٥٥﴾

يَدْعُونَ فِيهَا بِكُلِّ فَاكِهَةٍ آمِنِينَ ﴿٥٦﴾

لَا يَذُوقُونَ فِيهَا الْمَوْتَ إِلَّا الْمَوْتَةَ الْأُولَىٰ وَوَقَّهُمُ عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿٥٧﴾

يَدْعُونَ فِيهَا بِكُلِّ فَاكِهَةٍ آمِنِينَ ﴿٥٨﴾

لَا يَذُوقُونَ فِيهَا الْمَوْتَ إِلَّا الْمَوْتَةَ الْأُولَىٰ وَوَقَّهُمُ عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿٥٩﴾

يَدْعُونَ فِيهَا بِكُلِّ فَاكِهَةٍ آمِنِينَ ﴿٦٠﴾

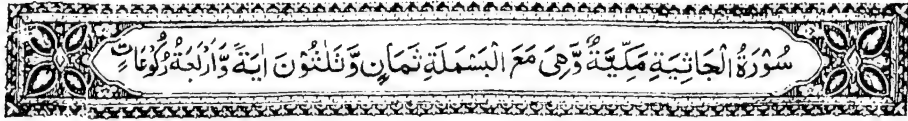
لَا يَذُوقُونَ فِيهَا الْمَوْتَ إِلَّا الْمَوْتَةَ الْأُولَىٰ وَوَقَّهُمُ عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿٦١﴾

يَدْعُونَ فِيهَا بِكُلِّ فَاكِهَةٍ آمِنِينَ ﴿٦٢﴾

لَا يَذُوقُونَ فِيهَا الْمَوْتَ إِلَّا الْمَوْتَةَ الْأُولَىٰ وَوَقَّهُمُ عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿٦٣﴾

يَدْعُونَ فِيهَا بِكُلِّ فَاكِهَةٍ آمِنِينَ ﴿٦٤﴾

- ۵۸۔ اے تہاڑے رب و افضل تے اے پہوں
وڈی کامیابی ۵۸
۵۹۔ تے اساں اینکوں تیرڈی زبان تے سوکھا کر
ڈتے ماں جو اے نصیحت پکڑن
۶۰۔ توں انتظار کر بے شک او انتظار کر نیندے
پین۔ ۶۰
- فَضْلًا مِّن رَّبِّكَ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ۵۸
فَإِنَّمَا يَسْتَرْزِقُهُ بِلسَانِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ۵۹
فَازْتَقِمْ إِنَّهُمْ مُّرْتَقِبُونَ ۶۰

سورہ جاثیہ مکی ۷۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۳۸ آیاتیاں تے ۴ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرہا بن منگئے
ڈیون والاتے بہوں مہربان۔
- ۲۔ سب صفتیں والاتے بزرگ خدا ۷۔
حم ②
- ۳۔ اے کتاب غالب تے بہوں سیانے خدا اولو تھی ۷
تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ③
- ۴۔ بے شک آسمانیں تے زمین وچ مومنین کیتے نشان۔
إِنَّ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِلْمُؤْمِنِينَ ④
- ۵۔ تے ایویں تہا بڑے پیدا تھیون تے جانوریں کوں
وَفِي خَلْقِكُمْ وَمَا يَبُذُّ مِنْ دَابَّةٍ آيَاتٌ لِّقَوْمٍ
يُؤْتُونَ ⑤
- نشان۔
يُؤْتُونَ ⑤
- ۶۔ رات تے ڈینہر دے اگو پھو آون تے جو اللہ سیں
وَاجْتِلَا فِي اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ
أَسْمَانٍ تَوَرَقَ لَهَا تے اوندے نال زمین کوں برقیون و بعد
مِنْ رِزْقٍ فَأَحْيَا فِيهَا الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَتَصْرِيفِ
الرَّيْحِ آيَاتٌ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ⑥
- ۷۔ اے اللہ دے نشانن جیرہ اسان تہ بڑے
تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ تَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ قُبَاً بَيِّنَاتٍ
سامنے مسح نال پڑھدے ہیں۔ اللہ تے اوندی آیتیں
بَعْدَ اللَّهِ وَآيَاتِهِ يُؤْمِنُونَ ⑦
- ۸۔ ہر کوڑے تے گناہ گار کوں عذاب ملیں۔
وَنُزُلِ لِّكُلِّ أَقَاكٍ آثِيمٍ ⑧
- ۹۔ او اللہ دی آیات کوں سڈے جیرہیاں اونکوں
يَسْمَعُ آيَاتُ اللَّهِ تُنْثَرُ عَلَيْهِ ثُمَّ يُغْمِزُ مُسْتَخِيرًا كَانْ
پڑھ کے سنایاں ویندن، دل اکڑنیدارہ ویندے
لَمْ يَسْمَعْهَا فَبَشِّرْهُ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ⑨
- جیویں اول سنیاوی ناں ہوے، اونکوں بڑ کھ ڈیون
وَاللَّهُ عَذَابٌ دِي خُوش خبری ڈے۔
- ۱۰۔ تے جیلھے اونکوں ساڈی آیات دا کچھ پترہ لگ
وَرَادَّاعِلِمَ مِنْ آيَاتِنَا سَبِيحًا لِّتُخَذَ هَؤُلَاءِ أَوَّلِيَّكَ
ویندے تے اوندے تے مشکریاں کریندے اے
لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ⑩

لو کہن جنہیں کیتے ذلیل کرٹ والا عذاب۔

۱۱۔ اوندے بعد دفرخ دی ہے جو اوکمتن او انہیں کوں کوئی فائدہ نہ ڈیسی تے نہ او سنگتی جنہیں کوں اللہ دے سوا معبود بیندن تے انہیں کیتے وڈا عذاب۔

۱۲۔ اے ہدایت تے جیرھے اپنے رب دی سہیش دا انکار کریندن انہیں کیتے مشرک دی وجہ نال بڈکھ ڈیون والا عذاب۔

۱۳۔ اللہ اوہے جیٹ تہا بڈے کیتے سمندر کوں کم وچ لائے تاں جو اوندے حکم نال اوندے وچ بیٹریاں ٹرن تے تاں جو تساں اوندہ افضل بگولوتے تاں جو تساں شکر کرو۔

۱۴۔ تے آسمانیں تے زمین وچ جو کجھ ہے اوسارے داسارا اوں تہا بڈے تانے کیتے بے شک ایندے وچ سوچن والی قوم کیتے نشانن۔

۱۵۔ توں مومنیں کوں اکھ انہیں لوکیں کوں بخش ڈیون جیرھے اللہ دی سزا کینیں نہیں بڈرے تاں جو او انہیں کوں انہیں دے عملیں دی وجہ نال سزا ڈیوے۔

۱۶۔ جیرھا چنگے کم کرہیسی اوندہ فائدہ ہونکوں تھیسے تے جیرھا گندے کم کرہیسی اوندہ اگھا نا اونکوں تھیسے دل تساں اپنے رب دوولنے۔

۱۷۔ اسماں بنی اسرائیل کوں کتاب تے حکومت تے نبوت بخشی تے انہیں کوں پاک شہیں دارزق ڈتا تے انہیں کوں سارے لوکیں تے وڈائی بخشی۔

۱۸۔ تے انہیں کوں کھلی کھلی شریعت ڈتی تے انہیں اوندہ علم آون دے بعد آپت دی منہ زوری دی وجہ

مِنْ دَرَارِهِمْ جَهَنَّمَ وَلَا يُغْنِي عَنْهُمْ مَا كَسَبُوا شَيْئًا وَلَا مَا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ۝۱۱

هَذَا هُدًى وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَهُمْ عَذَابٌ مِّن رَّجْدٍ إِلَيْهِمْ ۝۱۲

اللَّهُ الَّذِي سَخَّرَ لَكُمُ الْبَحْرَ لِتَجْرِيَ الْفُلُكُ فِيهِ بِأَمْرِ رَبِّهِ وَلِتَسْتَبْغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ۝۱۳

وَسَخَّرَ لَكُم مَّا فِي السَّمُوتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مِنْهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ۝۱۴

قُلْ لِلَّذِينَ آمَنُوا يَغْفِرُوا لِلَّذِينَ لَا يَرْجُونَ أَيَّامَ اللَّهِ لِيَجْزِيَ قَوْمًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ۝۱۵

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ ۝۱۶

وَلَقَدْ آتَيْنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ وَرَزَقْنَاهُمْ مِّنَ الظَّيْتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ۝۱۷

وَآتَيْنَاهُمْ بَنَاتٍ مِّنَ الْأَمْرِ فَمَا اخْتَلَفُوا إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَعِيًا بَيْنَهُمْ إِنَّ رَبَّكَ

يَقْضَىٰ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ
يَخْتَلِفُونَ ﴿١٨﴾

نال اوندے وح اختلاف کیتا بے شک تیدا رب
قیامت دے ڈینہہ اوند فیصلہ کر لسی جیندے وح
او اختلاف کریندن ۔

ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلَىٰ شَرِيعَةٍ مِّنَ الْأَمْرِ فَاتَّبِعْهَا وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٩﴾

۱۹۔ ول اسال تیکوں شریعت دے ہک طریقے تے
چلے توں اوندی پیروی کرتے جیرے چاڈے نہیں
انہیں دی مرھی دے پھوٹاں چل ۔

إِنَّهُمْ لَن يَغْنُوا عَنْكَ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَإِنَّ الظَّالِمِينَ
بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُتَّقِينَ ﴿٢٠﴾

۲۰۔ بے شک او اللہ دے مقابلے وح تیکوں کوئی
فائدہ نہیں پچا سگدے تے ظالم ہک ڈوبھے دے
سنگتی بن تے اللہ متقیں دا سنگتی ۶۔

هَذَا بَصَائِرُ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّقَوْمٍ
يُذَوِّنُونَ ﴿٢١﴾

۲۱۔ اے لوکیں کیتے نشان تے ہدایت تے یقین رکھن
والی قوم کیتے رحمت ۔

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ اجْتَرَحُوا الشَّيْءَ أَن يَجْعَلَهُمْ
كَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَوَاءً عِنْدَ اللَّهِ
وَمِمَّا تُهُمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿٢٢﴾

۲۲۔ کیا بڑے کم کرٹن والے اے خیال کریندن جو
اسال انہیں کول اویں بنا ڈیسوں بیویں مومن تے
نیک کم کرٹن والے بن انہیں دامرٹن جیون ہک ہسی
بہوں برا ۶ جو ا فیصلہ کریندن ۔

وَخَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَلَئِنَّ جَزْءَ
كُلِّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٣﴾

۲۳۔ تے اللہ آسمانیں تے زمین کول حق نال پیدا
کیتے تے تاں جو ہر شخص کول اوندی کمٹ دا بدلہ ملے
تے انہیں تے ظلم نہ تھنسی ۔

أَفَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ وَأَضَلَّهُ اللَّهُ
عَلَىٰ عِلْمِهِ وَخَوَّعَهُ عَلَىٰ سَنَعِهِ وَجَعَلَ عَلَىٰ
بَصَرِهِ غَشَاةً فَمَا يَهْدِيهِ مِنْ بَعْدِ اللَّهِ
أَقَلَّ نَدًّا كَذُورًا ﴿٢٤﴾

۲۴۔ کیا تیں اول بندے کول بڑھے جیرھا پٹی خواہیں
کول معبود بنا گھندے تے اللہ اونکوں اپنے علم نال
گمراہ کیتے تے اوندے کن تے دل تے مہر لا ڈتی اس
تے اوندے اکھیں تے پردے پاتسی اونکوں اللہ
دے سوا کون سدھارا ۶ پھیلیسی کیا تیں نصیحت
نوہ پکڑیندے ۔

وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا
وَمَا يَهْدِيكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ وَمَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ

۲۵۔ تے انہیں آکھئے اے تے محض ساڈی دنیا دی
زندگی ۶ مرسوں تے دل جیندے تھیسوں تے ساکوں

عَلِمَ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ ۝۲۵

زمانہ مریندے، ایندا انہیں کوں کوئی علم نہیں، اے محض انہیں دا اپنا خیال۔

وَإِذَا تَنَظَّرْتُمْ عَلَيْهِمْ ابْتِغَاءَ ضَلَالٍ مَّا كَانَ حُجَّتَهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا اتَّبُوا بِآبَائِنَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۝۲۶

۲۶۔ تے جیلھے انہیں تے ساڈیاں آیتاں پڑھیاں ویندن تے انہیں دی دلیل محض اے ہوندی ہواو۔ اہدن جے تساں سچے عرتے ساڈے پیو ڈاڑیں کوں لکھن آو۔

قُلِ اللَّهُ يَحْمِلُكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ يُجْمَعُكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ۝۲۷

۲۷۔ توں آکھ اللہ تہا کوں جیندا کیتے ول تہا کوں مرسی ول تہا کوں قیامت دے ڈینہہ کھڑا کرسی جیندے آوٹ وچ کوئی شک نہیں تے اصل ہوں سارے لوک چاندے نہیں۔

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُومِئذٍ يَخْسَرُ الْمُبْطِلُونَ ۝۲۸

۲۸۔ تے آسمانیں تے زمین دی بادشاہت اللہ کیتے ہے تے جڈاں قیامت اوسی اوں ڈینہہ کھڑے لوک گھانا پین۔

وَتَرَىٰ كُلَّ أُمَّةٍ جَاثِيَةً كُلُّ أُمَّةٍ تُدْعَىٰ إِلَىٰ كِتَابِهَا الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۝۲۹

۲۹۔ تے ہر اُمت گڈیں دے بھر ڈٹھا ہو یا ڈیکھیں تے ہر ٹولہ اپنی شریعت دوسڈیا وسی، اج تہا کوں تہاڈے عملیں دا بدلہ ڈتا وسی۔

هَذَا كِتَابُنَا يُنْطَقُ عَلَيْكُمْ بِالْحَقِّ إِنْ كُنَّا نَسْتَنبِغُ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۝۳۰

۳۰۔ اے ساڈی کتاب چیرھی تہاڈے خلاف وچ الیہندی بے شک اساں جو تساں کریندے ہاوے لکھدے رہ گئے ہیں۔

فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُدْخِلُهُمْ رَبُّهُمْ فِي رَحْمَتِهِ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْبَیِّنُ ۝۳۱

۳۱۔ تے مومن تے نیک عمل کرن والے انہیں کوں انہیں دارب اپنی رحمت وچ داخل کرسی تے اے کھلی کامیابی۔

وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَمْ يَكُنْ إِلَهُهُمْ إِلَهًا وَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ فَأَسْجَبُوا لَهُمْ وَكُنْتُمْ قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ۝۳۲

۳۲۔ تے جیرھے کافرن (انہیں کوں آکھیا وسی) کیا تہا کوں ساڈیاں آیتاں پڑھ کے نہ سنایاں ویندیں ہن تساں اکریندے ہاوے تے تساں مجرم قوم ہاوے۔

وَاِذَا قِيلَ اِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ وَّ السَّاعَةُ لَا رَيْبَ فِيْهَا قُلْتُمْ مَا نَدْرِيْ مَا السَّاعَةُ اِنْ نَّظُنُّ اِلَّا ظَنًّا وَّمَا نَحْنُ بِمُسْتَیْقِنِيْنَ ﴿۳۳﴾

۳۳۔ تے جیلھے آکھیا ویندا با بے شک اللہ دا وعدہ
سچ تے قیامت دے جڑینہ وچ کوئی
شک نہیں تسال آہرے ماوے ساکوں کوئی پرتہ
نہیں قیامت کیا ہے، اسال تے محض گمان
کرنیدے ہں ساکوں یقین نہیں اوندہ۔

وَبَدَا لَهُمْ سَيِّئَاتٌ مَّا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَّا كَانُوا
بِهٖ يَسْتَهْزِءُوْنَ ﴿۳۴﴾

۳۴۔ تے اوں دیکھے انہیں دے عملیں دیاں خرابیاں
ظاہر تھی ولین تے او عذاب انہیں کوں ولہیٹ
گھنسی جیندے اتے او کھلے ہن۔

وَقِيلَ الْيَوْمَ نَنسِفُكُمْ كَمَا نَسِفْنَا لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا
وَمَا لَكُمْ التَّوَّابُونَ ﴿۳۵﴾

۳۵۔ تے انہیں کوں اگھیا دین تسال جیویں آج دی
ملاقات بھل گئے ماوے، آج اسال ایوں تہاکوں
دی بھل ولیوں تے تہاڈا ٹھکانہ بھاء تے تہاڈا
کوئی امدادی کاہ نہیں۔

ذٰلِكُمْ بِاَنكُمۡ اَعَدَدْتُمۡ اِلٰهَٰٓةَ هٰٓؤُلَآءِ وَ عَزَّزْتُمْ
الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا فَالْيَوْمَ لَا يُخْرَجُوْنَ مِنْهَا وَلَا هُمْ
يُسْتَعْبَدُوْنَ ﴿۳۶﴾

۳۶۔ اے ات بگاہوں جو تسال اللہ دی آیتیں تے
کھلے ماوے تے تہاکوں دُنیاوی زندگی دوکھاڈتا
ہو یا ملے اتے او اوندے وچ نہ کڈھیے ولین تے
نہ انہیں کوں کو لہو آوٹ ڈتا ویسی نہ فریاد سنی ویسی۔

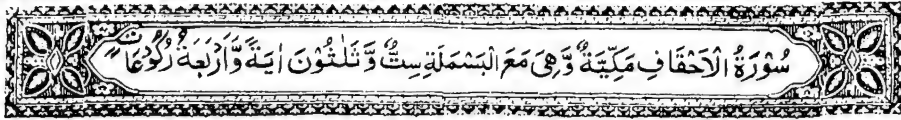
قُلِّلِہِ الْحَمْدُ رَبِّ السَّمٰوٰتِ وَ رَبِّ الْاَرْضِ رَبِّ
الْعٰلَمِیْنَ ﴿۳۷﴾

۳۷۔ تے سب صفتاں اللہ کیتے ہن جیرھا آسمانیں
داوی رب تے زمینیں داوی تے ساریں جہانیں
دا پالنے والا۔

وَلَهُ الْکِبَرِیَّاءُ فِی السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ وَ هُوَ الْعَزِیْزُ
الْحَکِیْمُ ﴿۳۸﴾

۳۸۔ آسمانیں تے زمین وچ وڈیا ہوندا (او ہو وڈا)
تے او غالب تے ہوں سیانا۔

سورة احقاف مکی ۷ بسم اللہ نال ایندیاں ۲۶ آیات تے ۴ رکوعن۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے نال نال جیہا بن

منگئے ڈیون والا تے بہوں مہربان۔

حَمَّ ②

۲۔ ساری منقیس والا تے بزرگ خدا ۷۔

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ③

۳۔ اے کتاب غالب تے حکمت والے خدا

دولہا بی گئی ۷۔

مَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى وَالَّذِينَ كَفَرُوا عَمَّا أُنذِرُوا مُّعْرِضُونَ ④

۴۔ اساں آسمانیں تے زمین تے جو انہیں دے
وج محض حق نال پیدا کیتے تے کہتے مقرر مدت
کیتے تے جیہے کافرن او اوں کیں منہ
پھرنیدن جتھو او ڈرائے ویندن۔

قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَرُونِي مَا ذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي السَّمَوَاتِ
إِنِّي نُنِي بِكِتَابٍ مِنْ قَبْلِ هَذَا أَذْهَبُ وَمَنْ عَلِمَ
إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ⑤

۵۔ توں آکھ تساں ڈسو جیہے تساں خدا دے سوا
مبدو بنندے ۷ میکوں ڈکھاؤ انہیں زمین وچ کیا
پیدا کیتے یا آسمانیں وچ انہیں دی سانجھ ای کیں
پہلی کتاب وچو کوئی دلیل آتو یا علم دی دلیل
ڈیو جے تساں سچے ہوں۔

وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنْ يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَنْ
لَّا يَسْتَجِيبُ لَهُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَهُمْ عَنْ دُعَائِهِمْ
غَافِلُونَ ⑥

۶۔ اوں کیں زیادہ گمراہ کون جیہا اللہ دے سوا
اوں کوں سبب بندے جیہا قیامت میں اوں دی دعائیں
سُندا تے او انہیں دی دعا کیں غافلن۔

وَإِذَا حُشِرَ النَّاسُ كَانُوا لَهُمْ أَعْدَاءً وَكَانُوا
بِعِبَادَتِهِمْ كَافِرِينَ ⑦

۷۔ تے جیلے لوک کٹھے کیتے ولسن او انہیں
دے دشمن ہوسن تے او انہیں دی عبادت
دے منکر ہوسن۔

وَإِذَا نُنْفِثُ عَلَيْهِمُ الْيَأْسَ ابْتِغَاءً لِّلَّذِينَ كَفَرُوا
لِلْحَقِّ لَنَجْآءُهُمْ هَٰذَا إِسْحَرُ مُبِينٌ ⑧

۸۔ تے جیلے انہیں تے ساڈی کھلی کھلی آیات
پڑھیاں دیندن تے کافرن کوں جیلے انہیں دو اندے

آہدن اے تے کھلا کھلا جادو ۶۔

۹۔ یا آہدن اوں اینکوں گھر گھر تے توں آکھ جے میں
اینکوں گھر گھر تے تے تساں میکوں اللہ دے
عذاب کنیں توہے پچا سبگدے او چاٹدے
جو گا لیں تساں کریندے ء تہاڑے تے
میڈے درمیان او کافی گواہ تے او پہوں
بخشن والا تے ہوں مہربان۔

۱۰۔ توں آکھ میں کوئی نواں رسول نہیں تے
میں نیں ہاٹا جو میڈے نال تے تہاڑے نال کیا سلوک
کیتا ویس میں تے محسن اوں وحی دی
پیروی کرینداں جیڑھی میڈو اندی ء تے میں
تے محسن ہک کھلا کھلا ڈراوٹ والا ہاں۔
۱۱۔ توں آکھ ڈسو جے اے اللہ کنیں ہے تے
تساں ایندا الکار کریندے پئے ء تے بنی اسرائیل
وچو ہک گواہ نے گواہی دی ڈتی ء تے اوں
من گدھے تے تساں دجائی ڈکھائی ء بے شک
اللہ ظالم قوم کوں ہدایت نہیں ڈیندا۔

۱۲۔ تے کافر مومنین کوں آہدن جے اے
چنگا ہوئے ہاتے اساں کنیں پہلے ایمان
نہ گھن آون ہاتے جیکھے انہیں کوں ایندے
نال ہدایت نہیں ملی آہدن اے تے پرانا کوڑ۔
۱۳۔ تے ایں کنیں پہلے موسیٰ دی کتاب رستہ
ڈکھاوٹ والی تے رحمت ہائی تے اے
کتاب جیڑھی تصدیق کریندی ء تے عربی
زبان وچ تاں جو او ظالمیں کوں ڈراوے ،
تے نیکیں کیتے خوش خبری ء۔

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ إِنِ افْتَرَيْتُهُ فَلَا تَمْلِكُونَ
لِي مِنَ اللَّهِ شَيْئًا هُوَ أَعْلَمُ بِمَا تُفِيضُونَ فِيهِ ء
كُفِيَ بِهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَهُوَ الْغَفُورُ
الرَّحِيمُ ⑩

قُلْ مَا كُنْتُ بِذِمَّةِ الرُّسُلِ وَمَا أَدْرِي مَا يُفَعَّلُ
بِي وَلَا يَكُمُ إِلَّا أَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ وَمَا أَنَا
إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ⑪

قُلْ أَدْعَيْتُمْ إِن كَانَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ
وَكُفِّرْتُمْ بِهِ وَشَهِدَ شَهِدًا مِنْ بَنِي
إِسْرَءِيلَ عَلَىٰ مِثْلِهِ فَأَمَنْ وَاسْتَكْبَرْتُمْ
إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ⑫

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا لَوْ كَانَ خَيْرًا مَّا
سَبَقُونَا إِلَيْهِ وَإِذْ لَمْ يَهْتَدُوا بِهِ فَسَيَقُولُونَ
هَذَا إِفْكٌ قَدِيمٌ ⑬

وَمِنْ قَبْلِهِ كَتَبَ مُوسَىٰ إِمَامًا وَرَحْمَةً وَهَذَا
كِتَابُ مُصَدِّقٍ لِّسَانًا عَرَبِيًّا لِّيُنذِرَ الَّذِينَ ظَلَمُوا
وَبَشِّرَ لِلْمُحْسِنِينَ ⑭

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿۱۳﴾

۱۳۔ بے شک جیسے آہن اللہ ساڈا رب تے ول ٹکڑے تھی ویندن تے انہیں تے کوئی ڈر نہیں تے نہ او مونجھے تھیں۔

أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۱۴﴾

۱۴۔ اے ہمیشہ رہن اے انہیں دے عملیں دی جزاء۔

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ إِحْسَانًا حَمَلَتْهُ أُمُّهُ كُرْهًا وَوَضَعَتْهُ كُرْهًا وَحَمْلُهُ وَفِصْلُهُ ثَلَاثُونَ شَهْرًا حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ اَشُدَّهُ وَبَلَغَ اَرْبَعِينَ سَنَةً قَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَصْلِحْ لِي فِي ذُرِّيَّتِي إِنِّي تُبْتُ إِلَيْكَ وَإِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿۱۵﴾

۱۵۔ تے اساں انسان کوں پیو ماناں چنگے سلوک دی وصیت کیتی ۽ اوندی ما اونکوں ڈاڑھی تکلیف نال رمل اڈوہ وچ رکھے تے ول تکلیف نال چٹے تے اوندے محل تے کھیر چھراوٹن دا وقت تریہ مہینے ہن تے جیلے او پورا جوان تھئے تے چالی سال دا تھئے آکھیں اے میڈے رب میکوں توفیق ڈے میں اوں نعمت دا شکر کراں جیہی تیں میڈے اتے کیتی ۽ تے میڈے پیو ماتے کیتی تے میں نیک کم کراں جیہے تیکوں چنگے بگن تے میڈی اولاد کوں نیک بنا بے شک میں تیڈو رجوع کریںداں تے میں فرمانبردار ہاں۔

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ تَقْبَلُ عَنْهُمْ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَتَتَجَاوَرُ عَنْ سَيِّئَاتِهِمْ فِي أَصْحَابِ الْجَنَّةِ وَعَدَ الصَّادِقُ الَّذِي كَانُوا بِوَعْدِهِ ﴿۱۶﴾

۱۶۔ اے ہن جنہیں دی دعا اساں سترے ہیں تے انہیں دے چنگے کم قبول کریندے ہیں تے اساں دی برائیاں معاف کر ڈیساں اے ہمیشہ والے ہن اے سچا وعدہ ۽ جیہا انہیں نال کیتا گئے۔

وَالَّذِي قَالَ لِوَالِدَيْهِ أُفٍّ لَّكُمَا اتَّعَذَّبْنِي أَنْتَ أَخْرَجَ وَقَدْ خَلَّتِ الْقُرُونُ مِنْ قَبْلِي وَهِيَ يَسْتَوِيضُنَّ اللَّهَ وَلَيْكَ آمِنٌ ۚ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ ۖ يَقُولُ مَا هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿۱۷﴾

۱۷۔ جیہا اپنے پیو ماں کوں ابدے تہاڈے اتے افسوس میکوں اے ڈسیندے ۽ جو میکوں جیندا کیتا ویسی تے میں کنیں پہلے کئی صدیاں گزیرن تے او ڈوہیں اللہ کنیں فریاد کریںدن ہلاک تھیویں من گھن بے شک اللہ دا وعدہ سچا ۽ تے او

آہدے اسے پہلے لوکیں دے قصے ہن۔

۱۹۔ ایسویں لوکن جنہیں تیں انہیں لوکیں دی عذاب دی پیشگوئی پوری تھی جیسے پہلے ہن بھانویں او جنہیں درج ہن یا انسانیں وچ۔ بے شک او گھانا پاوٹ والے ہن۔

۲۰۔ تے ہر کنیں کوں انہیں دے عملیں دے مطابق رتبہ بلسی تے عملیں دا بدلہ انہیں کوں پورا بلسی تے انہیں تے ظلم نہ تھیسے۔

۲۱۔ تے جیسے ڈینہ کافر بھا دے سامنے آندے ویسن تے اکھیں تساں اٹھے انعام سارے دنیاوی زندگی وچ ختم کر ڈیتے ہن تے انہیں کیں فلذہ چاچکے آج تہا کوں ذلت دا عذاب بٹا ویسی جو تساں زمین وچ ناحق اکریندے ہا دے تے نافرمانی کریندے ہا دے۔

۲۲۔ تے عاد دے بھرا کوں یاد کر جیسے اوں اپنی قوم کوں (ہیں نال) ڈرائے تے اول کنیں اگو پچھو کئی رسول گذر چکین جو تساں اللہ دے سوا کہیں دی عبادت نہ کرو بے شک میں تہا ڈے اتے وڈے ڈینہ دے عذاب کنیں ڈرداں۔

۲۳۔ انہیں آکھے کیا توں آئیں جو ساکوں ساکوں معبودیں کنیں پریں کر ڈیویں تے دل جیرا ڈراوا ساکوں ڈیندا پیں پورا کر جے توں سچا ہوں۔

۲۴۔ اوں آکھے ایندا علم اللہ کنیں ہے تے میں تے اللہ دا سنہیا تہا کوں پچنیداں تے اصل میں تہا کوں جاہل قوم سمجھیداں۔

۲۵۔ جیسے انہیں بدل ڈٹھے جیرا انہیں دی

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي أُمِّ قَدْ
خَلَقْتُ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ إِنَّهُمْ
كَانُوا خَاسِرِينَ ۝۹

وَلِكُلِّ دَرَجَةٍ مِمَّا عَمِلُوا وَرَبُّوهُمُ اعْلَمُهُمْ
وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ۝۱۰

وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَلَذَّيْتُمْ
طَلَبَتْكُمْ فِي حَيَاتِكُمُ الدُّنْيَا وَاسْتَنْتَعْتُمْ بَيْتًا
فَالْيَوْمَ يُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ
فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَبِمَا كُنتُمْ تَفْسُقُونَ ۝۱۱

وَأَذْكُرُ أَخَا عَادٍ إِذْ أُنذَرَ قَوْمَهُ بِالْأَحْقَافِ
وَقَدْ خَلَّتِ السُّدُورُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ
أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ
يَوْمٍ عَظِيمٍ ۝۱۲

قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَأْذِنَكَ أَمْ لِيُتَنَبَّأَ
تَعِدُّنَا أَنْ كُنْتَ مِنَ الضَّالِّينَ ۝۱۳

قَالَ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ وَأُبَلِّغُكُمْ مَا أُنْزِلْتُ
بِهِ وَلِكُلِّ رَأْسٍ أَرْسِلُكُمْ قَوْمًا تَجْهَلُونَ ۝۱۴

فَلَمَّا رَأَوْهُ عَارِضًا مُسْتَقْبِلَ أَوْدِيَّتِهِمْ

قَالُوا هَذَا عَارِضٌ مُّطَرٌ نَّأْتِ بَلْ هُوَ
مَا اسْتَعْجَلْتُمْ بِهِ رِيحٌ فِيهَا عَذَابٌ أَلِيمٌ ۱۷

وادیں دو اندا پیا ہا انہیں آکھئے اے بل جیرا
ساڑے تے وسسی، اصل اسے تے او
عذاب جنیدی تھا کوں جلدی ہائی اے ہوا
جنیدے وچ ڈکھ والا عذاب۔

ثُمَّ كُنْ كُلُّ شَيْءٍ بِأَمْرِ رَبِّهَا فَاَصْبَحُوا لَا يَرَوْنَ
إِلَّا مَسَلْنَهُمْ كَذَلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ ۱۸

۲۶- جیڑی اپنے رب دے مک نال ہر شے تباہ کر
ڈیسی تے فجر کوں انہیں دیاں محض جہیں باقی
ہن اساں ایویں مجرم قوم کوں سزا ڈیندے ہیں۔

وَلَقَدْ مَكَنَّهُمْ فِيْمَا آتَاكَ كَلِمَةً فِيْهِ وَجَعَلْنَا
لَهُمْ سَبْعًا وَابْصَارًا وَافْتَدَاهُمْ مِّنْهُم مِّنْ شَيْءٍ
سَمِعُوهُ وَلَا ابْصَارُهُمْ وَلَا اِفْتِدَاهُمْ مِّنْ شَيْءٍ
اِذْ كَانُوا يَخْجَدُونَ ۱۹ بِآيَاتِ اللّٰهِ وَحَاقَ بِهِمْ تَاْكَوُّنًا
بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ۲۰

۲۷- اساں انہیں کوں او طاقت ڈتی ہائی جیڑی
تھا کوں نہیں ڈتی تے اساں انہیں دے کن
تے آکھیں تے دل بٹائے ہن تے انہیں دے
کنیں تے اکھیں تے دیں انہیں کوئی نالہ نہیں بچایا
تے او اللہ دی آیات دا انکار کریندے ہن
تے جیڑے عذاب تے کھلدے ہن اوہیں انہیں
کوں تباہ کر ڈتے۔

وَلَقَدْ اَهْلَكْنَا مَا حَوَّلَكُمْ مِّنَ الْفَرَىٰ وَصَرَفْنَا
الْاٰیٰتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُوْنَ ۲۱

۲۸- تے اساں تھا ڈے آسوپا سوہوں ساریاں
وستیاں ہلاک کیتن تے آیتیں کوں دٹا پھیر
کیتے تاں جو او ولن۔

فَلَوْلَا نَصْرُهُمُ الَّذِيْنَ اٰمَنُوا مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ فُتِنَا
اِلٰهَةً بَلْ صَلُّوا عَلَيْهِمْ وَذَكَ اِفْكَهُمُ وَمَا كَانُوا
يَفْقَهُوْنَ ۲۲

۲۹- تے اوں دلیھے انہیں جنہیں کوں او اللہ دے
سوا معبود بنیدے ہن جو او انہیں کوں اللہ
دے کو لو کر لسن انہیں دی مدد کیوں نہ
کیتی اصل او انہیں کنیں رل گئی تے اے انہیں
دے کوڑ تے گھڑی ہوئی گال دا نتیجہ۔

وَإِذْ صَرَفْنَا اِلَيْكَ الْفَرَّاقِیْنَ الْحَیِّیْنَ یَسْتَوُونَ الْقُرْآنَ
فَلَمَّا حَضَرُوْهُ قَالُوْا اَنْصِتُوْا فَلَمَّا قُضِیَ وَلَوْ اِلٰی
قَوْمِهِمْ مُّنْذِرِیْنَ ۲۳

۳۰- جیلھے اساں تیرے و جنیں دا ہک لولہ دلا سٹے
انہیں قرآن سُنیے جیلھے او آٹن انہیں
آکھئے چپ کرو جیلھے تلاوت مکی او اپنی
قوم کوں ڈراوٹ کیتے اوندو دل بگئے۔

قَالُوا يَقَوْمَنَا إِنَّا سَمِعْنَا كِتَابًا أُنْزِلَ مِنْ بَعْدِ مُوسَىٰ
مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ وَإِلَى
طَرِيقٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿۳۱﴾

۳۱۔ انہیں آکھئے اے ساڈی قوم بے شک
اساں کتاب سٹیء جیڑھی موسیٰ دے بعد
تھیء او اپنے کینں پہلی کتاب دی تصدیق کریندیء
تے حق داتے سدھا راہ دکھیندیء۔

يَقَوْمَنَا أَجِيبُوا دَاعِيَ اللَّهِ وَآمِنُوا
بِهِ يَغْفِرْ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُجِزْكُمْ
مِنْ عَذَابِ آلِهِمْ ﴿۳۲﴾

۳۲۔ اے ساڈی قوم اللہ دے سٹن والے
دی آواز سنو تے انکوں منواو (اللہ تہا بڑے گناہ
بخشیشی تے تہاکوں بڑکھ والے عذاب کینں
آم شام بڑیسی۔

وَمَنْ لَا يُجِبْ دَاعِيَ اللَّهِ فَلَيْسَ بِمُعْجِزٍ
فِي الْأَرْضِ وَلَيْسَ لَهُ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءُ
أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿۳۳﴾

۳۳۔ تے جیرھا اللہ دو سٹن والے دی
نہیں سٹھا او زمین وچ ہرا نہیں سگدا تے
اندے سوا پے کوئی اندے سنگتی کاہ نیٹس
اے کوک کھلی گمراہی وچن۔

أَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
وَلَمْ يَكُنْ يَخْفَوْنَ بِقُدْرِهِ عَلَىٰ أَنْ يَأْتِيَ الْمَوْتَ
بَلَاءً إِنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿۳۴﴾

۳۴۔ کیا انہیں بڑھا نہیں بے شک اللہ جنیں
آسمانیں تے زمین کوں پیدا کیتے تے انہیں دے
بناوٹ وچ او تھکیا نہیں
جنیدے کرے اے ٹھیک بے شک او ہر
شے تے قادر۔

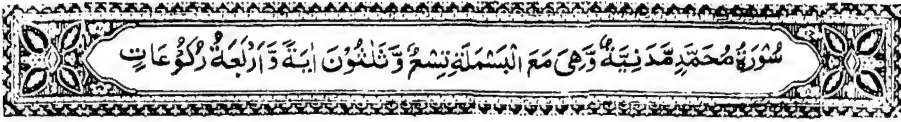
وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَلَيْسَ هَٰذَا
بِالْحَقِّ قَالُوا بَلَىٰ وَرَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ
بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿۳۵﴾

۳۵۔ تے جڈاں کافر بھا دے ساٹھے پیش
کیتے دیں (آکھیا ویسی) کیا اے سچ نہیں
انہیں آکھئے ٹھیک ساڈے رب دی قسم۔ اوں
آکھئے اپنے انکار دی وجہ نال عذاب چکھو۔

فَأَصْحِبْ كَمَا صَبَرِ أُولُوا الْعُزْرِ مِنَ الرُّسُلِ وَلَا
تَسْتَعْجِلْ لَهُمْ كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَ مَا يُوعَدُونَ
لَمْ يَلْبِسُوا إِلَّا سَاعَةً مِنْ نَارٍ بَلَّغْتُ فَهَلْ يَمْلِكُ
إِلَّا الْقَوْمُ الْفَاسِقُونَ ﴿۳۶﴾

۳۶۔ تے توں صبر کر جیویں یکے ارادیں والے
رسولیں کیتے تے انہیں کتے عذاب جلدی نہ منگ تے انہیں
تے میرھے بڑنہ او عذاب کوں بڑکھسن انہیں کوں ایویں بگی
جواو دنیا وچ اڈنہر دا بہوں تھوڑا دقت رہ گئیں۔ اے
مخس نصیحت تے نافرمانیں دے سوا ہیا کوئی ہلاک نہ تھیس۔

﴿۳۶﴾

سورہ محمد مدنی ؑ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۳۹ آیات تے ۴ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کرنیڈاں اللہ دے ناں نال جیرھا بن
منگئے ڈیوٹ والا تے ہوں مہربان۔
- ۲۔ جیرھے کفر کریندن تے اللہ دی راہ کنیں
کریندن اللہ انہیں دے عمل تباہ کر ڈیندے۔
- ۳۔ جیرھے مومن تے نیک کم کریندن تے جو
محمد صلی اللہ علیہ وسلم تے تسخے اونکوں منیندن تے
او انہیں دے رب ولو سچ اللہ انہیں دیاں
برائیاں پریں کر ڈیسی تے انہیں دے حال
ٹھیک کر ڈیسی۔
- ۴۔ اے ایں واسطے جو کافرین کوڑ دی
پیروی کیتی ؑ تے مومنین اپنے رب ولو سچ دی
پیروی کیتی اللہ سیس ایویں مثالان ہان کریندے
لوکس کہتے۔
- ۵۔ تے جیلھے کافرین نال تہاڑی جنگ تھیوے
تے تساں انہیں دیاں گکیاں کپ ڈیو جیلھے انہیں
دی رت دھا گھنوں تے ول انہیں کوں بھوڑکی
پدھ گھنوں اوندے بدیا احسان کر کے چھوڑ ڈیو
یا ندیہ گھن کے جے تیں جنگ ختم تھی ونجے۔ اے
ایویں تھیئے تے جے اللہ چاہے ہاتے آپ انہیں
کنیں بدلہ گھن گھن ہا اصل اللہ تہا کوں ہک
ڈرو جے نال ازمنیدے تے جیرھے اللہ دی راہ
وچ قتل تھیں او انہیں دے عمل نہ ونجیسی۔
- الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ أَضَلَّ
أَعْمَالَهُمْ ②
- وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَآمَنُوا بِمَا نُزِّلَ
عَلَيْ مُحَمَّدٍ وَهُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ لَكَفَّرَ عَنْهُمْ
سَيِّئَاتِهِمْ وَأَصْلَحَ بَالَهُمْ ③
- ذَلِكَ بِأَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا اتَّبَعُوا الْبَاطِلَ وَأَنَّ الَّذِينَ
آمَنُوا اتَّبَعُوا الْحَقَّ مِنْ رَبِّهِمْ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ
لِلنَّاسِ أَمْثَالَهُمْ ④
- فَإِذَا لَقِيتُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا فَضَرْبَ الرِّجَاءِ
حَتَّى إِذَا أَثْنَتُوا عَنْهُمْ فَأَسْلُمُوا أَلَمْ يَكُنْ لَكُمْ
مَنْ بَعْدُ وَلِمَا فِدَاءٌ حَتَّى تَضَعَ الْحَرْبُ
أُذُنَ الرَّاغِبِ ذَلِكَ وَلَوْ يَشَاءُ اللَّهُ لَانْتَصَرَ
مِنْهُمْ وَلَكِنْ يَتَذَكَّرُ بَعْضُكُمْ بِبَعْضٍ وَ
الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَلَنْ يُضِلَّ
أَعْمَالَهُمْ ⑤

۶۔ انہیں کوں سدھے راہ تے لیسے تے انہیں دی حالت
ٹھیک کر لیسے۔

۷۔ تے انہیں کوں بڑسی ہوئی بہشت وچ پلہیسی

۸۔ اے مومنو جے تساں اللہ دی مدد کرو تے
او تہا بڑی ضرور مدد کر لیسے تے تہا بڑے پلہیسی۔

۹۔ تے کافرین تے افسوس تے او انہیں دے عمل دی
ضائع کر ڈلیسے۔

۱۰۔ اے ات بگالوں جو انہیں اللہ دے پیٹھے ہوئے
کوں ناپسند کیتے تے اوں انہیں دے عمل ضائع کر ڈین۔

۱۱۔ کیا انہیں زمین وچ مڑ پھر کے نہیں ڈٹھا جو
انہیں کنیں پہلے لوکیں دا کیا انجام تھے انہیں تے اللہ
سیس مذاب لایا ہاتے انہیں کافرین دا دی ادھوال
تھیسے۔

۱۲۔ اے ات بگالوں جو بے شک اللہ سیس مومنین
دا سنگتی ۷ تے کافرین دا کوئی سنگتی نہیں۔

۱۳۔ بے شک اللہ مومنین کوں تے نیک کم کرٹ
والیں کوں بہشت وچ پلہیسی جنیدے وچ نہراں
وہندیاں پیاں ہوسن تے کافر تھوڑا فائدہ جیسین
تے بڈنگریں آلی کار کھوسن تے بھا انہیں دا
ٹکاٹہ ۷۔

۱۴۔ تے کے تلا وستیاں ہن جیریاں ایس دتی
کنیں تکرپیاں ہن جتھو تیکوں کڈھئے نیں اساں انہیں
کوں تباہ کر ڈتاتے انہیں دا کوئی مددگار کار ۷ نہ
ہا۔

۱۵۔ جیرھا اللہ ولو کھلی دلیل تے ہوئے اوہو جیریاں
تھی سگدرے جنیدے مڑے عمل اونکوں سوٹھے

سَيُفْدِنُهُمْ وَيُصْلِحُ بَالَهُمْ ①

وَيُدْخِلُهُمُ الْجَنَّةَ عَرَفَهَا لَهُمْ ②

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَتَصَدَّقُوا اللَّهَ يَتَّصِدْكُمْ وَ
يُثَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ ③

وَالَّذِينَ كَفَرُوا فَتَسْأَلُهُمْ وَأَضَلَّ أَعْمَالَهُمْ ④

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَرِهُوا مَا أُنْزِلَ اللَّهُ
فَأَحْبَطَ أَعْمَالَهُمْ ⑤

أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ
عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ دَمَّرَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ
وَالَّذِينَ آمَنُوا ⑥

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ مَوْلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَأَنَّ الْكَافِرِينَ
لَا مَوْلَى لَهُمْ ⑦

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَالَّذِينَ كَفَرُوا
يَسْتَنْتَعُونَ وَيَأْكُلُونَ كَمَا تَأْكُلُ الْأَنْعَامُ وَالنَّارُ
مَثْوًى لَهُمْ ⑧

وَكَايِنْ مِنْ قَرْيَةٍ هِيَ أَشَدُّ قُوَّةً مِنْ قَرْيَتِكَ
الَّتِي أَخْرَجْنَاكَ أَهْلَكَهُمْ فَلَا نَاصِرَ لَهُمْ ⑨

أَفَنْ كَانَ عَلَى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّهِ كُنْ زَيْنَ لَهُ سُوءِ
عَمَلِهِ وَاتَّبِعُوا أَهْوَاءَهُمْ ⑩

کر کے ڈکھائے گئے ہوں تے انہیں اپنی خواہش
دی پیروی کیتی۔

۱۴۔ جیڑھی جنت دا وعدہ متقیں نال کیتا گئے ،
اوندی مثال ایویں سچو اوندے وچ نہراں ہن
جنہیں دا پانی سُٹا نہیں تے کیر دیاں نہراں ہن
جنہیں دا ذائقہ خراب نہیں تھیندا تے شراب دیاں
نہراں ہن جیڑھیاں پیوئ دالیں کوں مزیدار لگسن تے
صاف ماکھی دیاں نہراں دی ہن تے انہیں کیتے اوندے
دوچ ہر بچل بلیسی تے انہیں تے رب دی بخشش
دی ہوی لے جنتی اویں حق سبگدے جیڑھی ہک شخص ہمیشہ
بھاو وچ رہی تے انہیں کوں بہوں تآ پانی پلایا ویسی جیڑھا
اوندیاں آندراں کپ ڈیسی۔

۱۷۔ انہیں وچو کچھ لوک تیبڑی گال سُندن تے
جیلھے تیں کنیں اٹھی کے دیتدن پئے تے اوعالیں
کوں آہن نہیں ایں (رسول) کیا آکھئے اے لوکن
جنہیں دے دلیں تے اللہ مہر کر ڈٹی ۷ تے انہیں
اپنی خواہشیں دی پیروی کیتی ۷۔

۱۸۔ تے جیڑھے ہدایت تے ہن اللہ انہیں کوں
ہدایت وچ ودھسی تے انہیں کوں تقویٰ ڈیسی۔
۱۹۔ کیا او عذاب دی گھڑی دا بھالا گدھی کھڑن
جواو انہیں تے ابھٹ گھٹ آپوئے اوندیاں کچھ نشانیاں تے
پوریاں تھی گئیں تے جیلھے او آویسی انہیں دا کیا بھسی۔

۲۰۔ توں جان گھن جو اللہ دے سوا کوئی معبود
نہیں توں اپنے گناہیں دی بخشش منگ تے مومن
مردیں تے مومن تیرتیں کیتے دی تے اللہ تہاڑے

مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعدَ الْمُتَّقُونَ فِيهَا أَنْهَارٌ
مِّنْ مَّاءٍ غَيْرِ آسِنٍ وَأَنْهَارٌ مِّنْ لَّبَنٍ لَّمْ يَتَغَيَّرْ
طَعْمُهُ وَأَنْهَارٌ مِّنْ خَمْرٍ لَّذَّةٍ لِلشَّرِيبِينَ وَأَنْهَارٌ
مِّنْ عَسَلٍ مُّصَفًّى وَلَهُمْ فِيهَا مِن كُلِّ الثَّمَرَاتِ
وَمَغْفِرَةٌ مِّن رَّبِّهِمْ كَمَنْ هُوَ خَالِدٌ فِي النَّارِ
وَسُقُوا مَاءً حَمِيمًا فَقَطَّعَ أَمْعَاءَهُمْ ۝۱۶

وَمِنْهُمْ مَّن يَّسْتَعِ الْيَمِّ إِذَا خَرَجُوا مِنْ
عِنْدِكَ قَالُوا لِلَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مَاذَا قَالَ أَنفَا
أُولَئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَاتَّبَعُوا
أَهْوَاءَهُمْ ۝۱۷

وَالَّذِينَ اهْتَدَوْا زَادَهُمْ هُدًى وَآتَاهُمْ
تَقْوَاهُمْ ۝۱۸
فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً
فَقَدْ جَاءَ أَشْرَاطُهَا فَأَنَّى لَهُمْ إِذَا جَاءَتْهُمْ
ذِكْرُهَا ۝۱۹

فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ وَ
لِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مُتَقَلَّبَكُمْ وَ
مَثُوكُمْ ۝۲۰

اُڑے اُڑے پھرن تے ہکی جاتے کھڑن کون
چاندے۔

۲۱۔ تے مومن آپدن کوئی سورت کیوں نہیں سنی
تے جیلھے پکے حکمیں آلی سورت لکھی تے اونرے
وجہ جنگ دا ذکر ہا تیں ڈٹھا ہوسی جنیں رے
دیس وجہ بیماری ہے او تیبڈو ایوں ڈہرے پئے
ہن جیویں کہیں تے موت دی غشی ہوئے
انہیں کیتے ہلاکت۔

۲۲۔ انہیں داکم تے اطاعت ہوئے ہاتے
نیک گالیں سناؤں ہوئے ہاتے جیلھے گال
پوری تھی ونچے ہاتے جے او اللہ دے حضور
سچے ثابت تھیون ہا تے انہیں کیتے چنگا ہا۔
۲۳۔ کیا اے تھی نہیں سگدا جو تساں کنڈ دلاؤ
تے زمین وچ فساد پا ڈیو تے رشتے داریاں
مکا ڈیو۔

۲۴۔ اے لوکن جنہیں تے اللہ دی لعنت اؤں
(اللہ سٹیں) انہیں کون بوڑا کر ڈتے تے انہیں
دیاں اکھیں اندھیاں کر ڈتن۔

۲۵۔ کیا او قرآن تے غور نہیں کریندے یا انہیں
دے دیں تے اسپے جندربن۔

۲۶۔ بے شک ایندے بعد میرے کنڈ دلا کے پھر گئیں
تے ہدایت دی انہیں تے ظاہر تھی چکی ہائی
شیطان اے کم انہیں کون سوٹھا کر ڈکھائے
تے انہیں کون کوڑیاں امیداں لائسی۔

۲۷۔ اے ات گجاہوں جو جنہیں کون اللہ داکلام
چنگا نہیں گدا انہیں کون اکھئے نیں کجہ گالیں

وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا لَوْلَا نَزَلَتْ سُورَةٌ
فَإِذَا نَزَلَتْ سُورَةٌ فَخُكِمَتْ وَذُكِرَ
فِيهَا الْقِتَالُ رَأَيْتَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ
مَرَضٌ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ نَظَرَ الْمَغْشَى
عَلَيْهِ مِنَ النُّبُوتِ فَأُولَئِكَ لَهُمْ ⑤

طَاعَةٌ وَقَوْلٌ مَّعْرُوفٌ فَإِذَا عَزَمَ الْأَمْرَ فَلَوْ
صَدَّقُوا اللَّهَ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ ⑥

فَهَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ تَوَلَّيْتُمْ أَنْ تُفِيدُوا فِي الْأَرْضِ
وَتَقْطَعُوا أَرْحَامَكُمْ ⑦

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فَأَصَتْهُمْ وَاعْتَمَى
أَبْصَارُهُمْ ⑧

أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ أَمْ عَلَى قُلُوبٍ أَقْفَالُهَا ⑨

إِنَّ الَّذِينَ ارْتَدُّوا عَلَى أَدْبَارِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا
تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَى الشَّيْطَانُ سَوَّلَ لَهُمْ وَأَمْلَأَ
لَهُمْ ⑩

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لِلَّذِينَ كَرِهُوا مَا نَزَّلَ اللَّهُ
سَنُطِيعُكُمْ فِي بَعْضِ الْأُمْرِ ۖ وَاللَّهُ يَعْلَمُ

إِسْرَارُهُمْ ۝
فَكَيْفَ إِذَا تَوَفَّتْهُمُ الْمَلَكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ
وَأَذَابُ اللَّهِ لَهُمْ ۝
تہاڑیاں منیسوں تے اللہ انہیں دے بھید جانڈے۔
۲۸۔ کیا حال ہوسی جیلے فرشتے انہیں دی جان
کڑھیں تے انہیں دے منہ تے کنڈ تے مریدے
پٹے ہوسن۔

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ اتَّبَعُوا مَا اسَخَطَ اللَّهُ وَكَرِهُوا
رِضْوَانَهُ فَأَحْبَطَ أَعْمَالَهُمْ ۝
۲۹۔ اے ات گالوں جو انہیں اولگال دی سپردی
کیتی جیرھی اللہ کوں ناراض کریدی ء تے اللہ دی رضا
کوں انہیں پسند نہیں کیتا تے انہیں دے عمل اللہ
دنچا ڈتے۔

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ قُرْصٌ أَنْ لَنْ يُخْرِجَ
اللَّهُ أَضْعَافَهُمْ ۝
وَلَوْ نَشَاءُ لَارَيْنَاكُمْ فَلَعَرَفْتَهُمْ
بِسِيمَتِهِمْ وَ لَتَعْرِفَنَّهُمْ فِي لَحْنِ الْقَوْلِ
وَاللَّهُ يَعْلَمُ أَعْمَالَكُمْ ۝
۳۰۔ جنیں لوکس دے دیس و توح بیماری ء انہیں دا
کیا خیال جو اللہ انہیں دے کینے نہ کڑھسی۔
۳۱۔ تے جے اساں چاہوں ہا تے تیکوں اولوک بکھا
ڈیوں ہاتے توں انہیں دے منہ کنیں سچاں گھنیں
ہا تے تیکوں انہیں دے الاکنیں پتہ بگ
دیندے تے اللہ تہاڑے عملیں کوں جانڈے۔

وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ عَنْ نِعْمَةِ الْجَاهِدِينَ مِنْكُمْ وَ
الصَّادِقِينَ وَنَبْلُوَنَّكُمْ ۝
۳۲۔ تے اساں تہا کوں مروزا میسوں تاں جو تہاڑے دچو
جہادیں تے صبر کرن وایں کوں چاٹ گھنوں تے
تہاڑے گالیں دا وی پتہ بگ ونچے۔

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَ
شَاقُوا الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَى
لَنْ يَضُرُّوا اللَّهَ شَيْئًا وَسَيُحْطِ أَعْمَالُهُمْ ۝
۳۳۔ بے شک کافر تے جنیں اللہ دے راہ کنیں
روکے تے ہدایت ظاہر تھیوٹ دے بعد انہیں رسول
نال دشمنی کیتی ء او اللہ کوں کوئی نقصان نہیں
پچھا سگدے تے اللہ انہیں دے عمل دنچا ڈلیسی۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ
وَلَا تُبْطِلُوا أَعْمَالَكُمْ ۝
۳۴۔ اے مومنو اللہ تے اوندے رسول دی
اطاعت کرو تے اپٹے عمل نہ دنچاؤ۔

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ
مَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ ۝
۳۵۔ بے شک جیرھے کافر تے اللہ دے راہ
کنیں رکنیدن تے دل اومر دیندن تے او کافر ہوندن
انہیں کوں اللہ نہ بخشی۔

فَلَا تَهِنُوا وَتَدْعُوا إِلَى السَّلَامِ ۖ وَأَنْتُمْ الْأَثَلُونَ
وَاللَّهُ مَعَكُمْ وَلَنْ يَتَرَكَمُ أَعْمَالَكُمْ ۝

۳۶۔ ہنّ تہاں ڈھلتے نہ تھینو تے صلّو دو سبّو
تے تہاں ڈاڑھے ہوئے اللہ تہاڈے نال
تے او تہاڈے عمل املو نہ گھٹسی۔

إِنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَ لَهْوٌ
وَإِنْ تُوَفِّينَا وَتَتَّقُوا يُوَفِّئْكُمْ أَجُورَكُمْ
وَلَا يَسْأَلُكُمْ أَفْعَالُكُمْ ۝

۳۷۔ اے دنیاوی زندگی تے محض کھیل تماشا
تے جے تہاں ایمان گھن آؤ تے اللہ کنیں ڈرو
تہا کوں تہاڈا اجر ڈیسی تے او تہاڈے مال
نہیں منگدا۔

إِنْ يَسْأَلْكُمْ عَنْهَا فَيُحْفِكُمْ تَبَحَّلُوا وَبِخْرَجْ
أَضْغَانَكُمْ ۝

۳۸۔ تے جے او تہاں کنیں مال منگے تے منہ
کرے تے تہاں شومائی کر سبکدے عے تے او
تہاڈے بغض کٹھ ڈیسی۔

هَآأَنْتُمْ هَآؤَآءٌ تُدْعَوْنَ لِتُشْفَقُوا فِي
سَبِيلِ اللَّهِ فَمِنْكُمْ مَنْ يَبْغِلُ وَمَنْ
يَبْغِلْ فَإِنَّمَا يَبْغِلْ عَنْ نَفْسِهِ وَاللَّهُ الْغَنِيُّ
وَأَنْتُمْ الْفُقَرَاءُ وَإِنْ تَوَلَّوْا يَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ
ثُمَّ لَا يَكُونُوا أَمْثَالَكُمْ ۝

۳۹۔ تہاں ہوئے جنیں کوں اللہ دی راہ وچ
فخر کرڻ کیتے سبیا دیندے تے تہاڈے دھو
کچھ تے شومائی کرنین تے جے شومائی کرنین او نہ لقصان
آپ چسین تے اللہ بے پروا و تے تہاں فقیر
ہوئے تے جے تہاں پھر و نحو اللہ تہاڈی جاتے
بی قوم گھن اوسی دل او تہاڈے جہیں نہ ہوسن۔

سُورَةُ الْفَاتِحَةِ مَدْرِيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبِسْمَلَةِ ثَلَاثُونَ آيَةً وَارْبَعَةٌ وَكُلُّهَا

سورة فتح مدنی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۳۰ آیات تے ۴ رکوعن۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیہا بن
منگئے ڈیوٹ والا تے ہوں مہربان۔

إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا ②

۲۔ بے شک اساں تیکوں کھلی فتح بخشی ء۔

لِيَغْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ

۳۔ تاں جو اللہ سیس تیرے اگلے تے پچھلے

وَمَا تَأَخَّرَ وَيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَ

گناہ بخش ڈیوے تے تاں جو تیرے اتے

يَهْدِيكَ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ③

اپنی نعمت پوری کرے تے تیکوں سدھارہ

ڈکھالے۔

وَيَنْصُرَكَ اللَّهُ نَصْرًا عَظِيمًا ④

۴۔ تے اللہ تیرے شاندار امداد کرے۔

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ

۵۔ اوہو ء جیس مومنین دے دلیں تے سکینت

لِيُزِيدُوا إِيمَانًا مَعَ إِيمَانِهِمْ وَلِلَّهِ جُنُودُ

لہائی تاں جو انہیں دے پہلے ایمان نال ببا ایمان مل ونجے

السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ⑤

تے آسمان تے زمین دے لشکر اللہ کیے ہن تے اللہ بہرل

جاٹن والا تے سیانا ء۔

لِيُدْخِلَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي

۶۔ تاں جو مومنین کوں تے مومن تریمتیں کوں

مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَيُكَفِّرُ عَنْهُمْ

بہشت وچ پلھاوے جنیدے وچ نہراں وںڈیاں

سَيِّئَاتِهِمْ وَكَانَ ذَلِكَ عِنْدَ اللَّهِ فَوْزًا عَظِيمًا ⑥

پین اوندے وچ ہمیشہ رہن تے تاں جو انہیں

دیاں برائیاں دور کر ڈیوے تے اے اللہ ولو

وڈی کامیابی ء۔

وَيُعَذِّبُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالشَّارِكِينَ وَ

۷۔ تے تاں جو منافق مردیں تے تریمتیں تے

الْمُشْرِكَاتِ وَالظَّالِمِينَ بِاللَّهِ طَنَ السَّوءِ عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ

مشک مردیں تے تریمتیں جیرے اللہ تے بدگمانی

السَّوءِ وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَلَعَنَهُمْ وَأَعَدَّ لَهُمْ

کریندن تے عذاب لہاوے انہیں تے معیبت

جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ مَصِيرًا ⑦

دا چکر ادسی۔ اللہ نے انہیں تے غضب لہائے

تے انہیں تے لعنت کیتی ء تے انہیں کیتے

دوزخ تیار کیتی ہوئی اس تے اے ہوں گندہ
لکائنہ ۷۔

۸۔ آسمانیں تے زمین دے لشکر اللہ دے ہن
تے اللہ غالب تے سیانٹا ۷۔

۹۔ بے شک اساں تیکوں گواہ بنا کے تے
خوش خبری ڈیون والا تے ڈراون والا بنا کے
پٹھے۔

۱۰۔ تال جو تساں اللہ تے اوندے رسول کون منو
تے اوندی مدد کرو تے اوندی عزت کرو تے جینہ
رات اوندی تسبیح کرو۔

۱۱۔ بے شک جیرے تیردی بیعت کریندن او اللہ
دی بیعت کریندن اللہ دا ہتھ انہیں دے ہتھ تے
سے جیرھا وعدہ ترڈیسی اوندانگناہ ہونکوں تھیں
تے جیرھا وعدہ پورا کر یسی جو اوں خدا نال کہتے
اللہ اونکوں وڈا اجر ڈیسی۔

۱۲۔ تیکوں بچھو رہن والے بدو ضرور اکھسن اسان
اپنے مال تے ہتھ روچ دے رہ گئے ہن توں
ساڈے کیتے بخشش منگ او اپنے زبانیں نال
آہن جو انہیں دے دیں وچ نہیں جے اللہ تہا کون نقصان
ڈیون دا ارادہ کرے یا فائدہ پچاؤن دا ارادہ کرے
تے اوندے مقابلے وچ کون کجھ کر سگدے اصل
اللہ تہا ڈے عملیں کنیں باخبر۔

۱۳۔ اصل تساں خیال کہتے جو رسول تے مومن اصلو
کڈا ہیں اپنے پالیں دو تے ہتھ رو نہ ولسن اے
خیال تہا ڈے دل وچ سوٹھا کر ڈتا گیا ہا تے تساں
گندہ خیال کہتے تے تساں ہلاک تھیون والی قوم

وَلِلّٰهِ جُنُودُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَكَانَ اللّٰهُ عَزِيزًا
جَکِیْنَا ۱۰

اِنَّا اَرْسَلْنَاكَ شَهِيدًا وَ مُبَشِّرًا
وَ نَذِيرًا ۱۱

لَتَتَّوْبُنَا بِاللّٰهِ وَرَسُولِهِ وَ لَتُعَزِّرُوْهُ وَ لَتُوْقِرُوْهُ وَ
لَتَسِيْرُوْهُ بَكْرَةً وَّ اٰخِرًا ۱۲

اِنَّ الَّذِیْنَ یُبَايِعُوْنَكَ اِنَّمَا یُبَايِعُوْنَ اللّٰهَ یَدُ اللّٰهِ
فَوْقَ اَیْدِیْهِمْ فَمَنْ نَكَثَ فَاِنَّمَا یَنْکُثُ عَلٰی
نَفْسِهٖ وَ مَنْ اَوْفٰ بِمَا عٰهَدَ عَلَیْهِ اللّٰهُ فَسُبُوْتِهٖ
اَجْرًا عَظِیْمًا ۱۳

سَيَقُوْلُ لَكَ الْمُخَلْفُوْنَ مِنَ الْاَعْرَابِ شَخَلَتْنَا
اَمْوَالُنَا وَاَهْلُوْنَا فَاسْتَغْفِرْ لَنَا یَقُوْلُوْنَ اِلَّا لَسِنَتِهِمْ
مَا لَیْسَ فِیْ قُلُوْبِهِمْ قُلْ فَمَنْ یَمْلِكُ لَكُمْ مِنَ اللّٰهِ
شَیْئًا اِنْ اَرَادَ بِكُمْ ضَرًّا اَوْ اَرَادَ بِكُمْ نَفْعًا بَلْ
كَانَ اللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ خَبِيرًا ۱۴

بَلْ ظَنَنْتُمْ اَنْ لَّنْ یَنْقَلِبَ الرُّسُوْلُ وَاَلْمُؤْمِنُوْنَ
اِلٰی اٰهْلِیْهِمْ اَبَدًا وَّرُیِّنَ ذٰلِكَ فِیْ قُلُوْبِكُمْ وَ
ظَنَنْتُمْ طٰغٰی السَّوْءِ وَ كُنْتُمْ قَوْمًا بُورًا ۱۵

ہاوے۔

۱۴۔ تے جیرھا اللہ تے اوندے رسول کوں نہیں
منیڈا تے بے شک اساں کافریں کیتے بھڑکن والا
عذاب تیار کیتا ہوئے۔

۱۵۔ آسمانیں تے زمین دی بادشاہت اللہ دی ۷
جنيكوں چاہندے بخشیدے تے جنيكوں چاہندے
عذاب دیندے تے اللہ ہوں بخش والا تے
ہوں مہربان۔

۱۶۔ پچھو رہن والے ضرور آکھن اوں ویلے جیلے
تساں مال غنیمت کٹھا کرن کیتے ویسہ جو ساکوں نال
دجن دی اجازت ڈیو او چاہندے جو اللہ دے کلام
کوں بدل ڈیون توں آکھ تساں اصلو ساڈے پچھو
نہ ٹرو ایمو اللہ دا فیصلہ ۷ او آکھن اصل تساں
حسد کریندے ۷ او گال اصلو سمجھدے نہیں۔

۱۷۔ توں پچھو رہن والے عربیں کوں آکھ تمہا کوں
اوں قوم دے مقابلے کیتے سڈیا ویسی جیرھی ڈاڑھی
جنگ کرن والی ۷ تساں انہیں نال جنگ کریسو
یا او مسلمان تھی ویسے جے تساں اطاعت کرو
اللہ تمہا کوں چنگا اجر ڈیسی تے جے تساں پھر ویسو
جیویں ایں کنیں پہلے پھر گئے ہا دے تے او تمہا کوں
ڈکھ ڈیون والا عذاب ڈیسی۔

۱۸۔ اندھے کیتے کوئی حرج نہیں تے نہ مندے کیتے
کوئی حرج تے نہ بیمار کیتے تے جیرھا اللہ تے اندھے
رسول دی اطاعت کریسی اللہ اوں کوں بہشت دتھ پھیرسی
جنیوے ۷ نہراں دہندیاں پین تے جیرھا نہ پھیرسی
او اوں کوں ڈکھ ڈیون والا عذاب ڈیسی۔

وَمَنْ لَّمْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ فَإِنَّا أَعْتَدْنَا
لِلْكَافِرِينَ سَعِيرًا ۝۱۴

وَاللَّهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يُغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ
وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ ۚ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ۝۱۵

سَيَقُولُ الْمُخَلَّفُونَ إِذَا انْطَلَقْتُمْ إِلَى مَغَائِمٍ
لِنَأْخُذْهَا ذُرُوءًا نَتَّبِعْكُمْ يَرْبِدُ ۚ وَنَا
يُبَدِّلُوا كَلِمَ اللَّهِ قُلْ لَنْ تَتَّبِعُونَا كَذَلِكُمْ قَالِ
اللَّهُ مِنْ قَبْلُ ۚ فَسَيَقُولُونَ بَلْ نَحْسَدُ وَنَنَاءُ ۚ بَلْ
كَانُوا لَا يَفْقَهُونَ إِلَّا قَلِيلًا ۝۱۶

قُلْ لِلْمُخَلَّفِينَ مِنَ الْأَعْرَابِ سَتُدْعُونَ إِلَى
قَوْمٍ أُولِي بَأْسٍ شَدِيدٍ تُقَاتِلُونَهُمْ أَوْ يُسْلِمُونَ
فَإِنْ تَطِيعُوا يُؤْتِكُمُ اللَّهُ أَجْرًا حَسَنًا ۚ وَإِنْ
تَتَوَلَّوْا كَمَا تَوَلَّيْتُمْ مِنْ قَبْلُ يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا
أَلِيمًا ۝۱۷

لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ
وَلَا عَلَى الْمَرْيُومِ حَرَجٌ ۖ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَ
رَسُولَهُ يَدْخُلْهُ جَنَّتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ ۖ وَمَنْ يَتَوَلَّ يَُعَذِّبْهُ عَذَابًا أَلِيمًا ۝۱۸

لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ فَعَلِمَ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَنْزَلَ السَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ وَأَنَا بِهِمْ فَتَحًا قَرِيبًا ۝

۱۹۔ اللہ مومنین سے اور ویلے ہوں خوش تھے جیسے او دن دے تے تیڈی بیعت کریندے پئے ہن اونکوں انہیں دی دل دی گال دا پتہ بگ گئے اللہ انہیں تے سکون لہائے تے انہیں کوں کولہو دی فتح ڈتی اس ۔

وَمَعَانِمَ كَثِيرَةً يَأْخُذُونَ بِهَا وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ۝

۲۰۔ تے بہوں سارا مال غنیمت جیڑھا او گھندے پئے تے اللہ غالب تے سیانا ۔

وَعَدَكُمْ اللَّهُ مَعَانِمَ كَثِيرَةً تَأْخُذُونَ بِهَا فَعَجَلَ لَكُمْ هَذِهِ وَكَفَّ أَيْدِيَ النَّاسِ عَنْكُمْ وَلِتَكُونَ آيَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ وَيَهْدِيَكُمْ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ۝

۲۱۔ اللہ تمہاڑے کیتے بہوں غنیمتیں دا وعدہ کیتے جیڑھیاں تساں گھنساے مال اوں تہا کوں تکھیں ڈے ڈتے تے لوکس دے ہتھ روکین سی تے تاں جو اے مومنین کیتے نشان بچتے تہا کوں سدھ راہ دو نیوے ۔

وَأُخْرَى لَمْ تَقْدِرُوا عَلَيْهَا قَدْ أَحَاطَ اللَّهُ بِهَا وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا ۝

۲۲۔ تے ڈو جھی گال جنیدی تہا کوں طاقت نہ ہائی اللہ سیس ادنا فیصلہ کر ڈتے تے اللہ ہر شے تے قادر ۔

وَلَوْ قَتَلْتُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَکُلُوا الْآذِنَارَ ثُمَّ لَا يَحْدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ۝

۲۳۔ جے کافر تمہاڑے نال جنگ کرن تے او کنڈ ولا کے ڈرو لیں تے ول انہیں کوں نہ سبگتی بلسی تے دکوئی مددگار

سُنَّةَ اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلُ ۖ وَلَكِنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا ۝

۲۴۔ اللہ دی سنت جیڑھی پہلے پوری تھی ۷ تے توں اللہ دی سنت کوں وڈیا ہویا نہ ڈیکھیں ۔

وَهُوَ الَّذِي كَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَآيَدِيَكُمْ عَنْهُمْ بِبَطْنِ مَكَّةَ مِنْ بَعْدِ أَنْ أَظْفَرَكُمْ عَلَيْهِمْ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا ۝

۲۵۔ او ہو ۷ جیس او نہیں دے ہتھ تساں کنیں تے تمہاڑے ہتھ انہیں کنیں تمہاڑے انہیں دے غالب آون دے بعد مکہ وچ روک ڈتے تے اللہ تمہاڑے عملیں کوں ڈہرا کھڑے ۔

هُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَالْمَهْدَىٰ مَعَكُمُوهَا أَنْ يَبْلُغَ هِمْلُهُمْ وَلَوْلَا رِجَالٌ مُّؤْمِنُونَ وَنِسَاءٌ مُّؤْمِنَاتٌ لَّمْ تَعْلَمُوهُمْ أَنْ

۲۶۔ اے لوکن جیڑھے کافرن تے تہا کوں مسجد حرام کنیں رکیندن تے وقف قربانی کنیں دی رکیندن جو او اپنی اصل جاتی چ بگے تے جے کچھ مومن مرد تے

تَطَّوُّهُمْ فَتَصِيبُكُمْ مِنْهُمْ مَعَرَّةٌ بِغَيْرِ عِلْمٍ
لِيُدْخِلَ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ لَوْ تَزَيَّلُوا
لَعَذَّبْنَا الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿۲۷﴾

مومن عورتاں نہ ہوں ہا تھا کوں جنہیں داپتہ نہ ہا ہے
لے ڈر نہ مجھ سے ہا تے تھا ڈے اتے غیب بگسی علم دے
بغیر (تے اساں تھا کوں لڑکوں ہا) تاں جو اللہ جینکوں
چاہندے اپنی رحمت وچ داخل کرے تے ہے اڈے اڈے
تھی و جن ہا تے اساں انہیں وچ کافریں کو ڈکھ بیسوں۔

إِذْ جَعَلَ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْحَمِيَّةَ
الْجَاهِلِيَّةَ فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ
وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَالَزَمَهُمْ كَلِمَةَ التَّقْوَى وَكَانُوا
أَخْتًا بِهَا وَأَهْلُهَا وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿۲۸﴾

۲۷۔ جیلھے کافریں اپنے دیس وچ جہولت آلی
وٹپ کرن والی روح پیدا کیتی تے اللہ سیس اپنے
رسول تے تے مومنین تے آرام لہایا تے
تقویٰ تے انہیں دا پیر پکا کر ڈتا تے اے انہیں
دا تے انہیں دے پتر دا حق ہا تے اللہ سیس ہر
شئے کوں بہوں ہانڈے۔

لَقَدْ صَدَقَ اللَّهُ رَسُولَهُ الرُّؤْيَا بِالْحَقِّ لَتَدْخُلَنَّ
السُّجُودَ الْحَرَامَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ آمِنِينَ مُحَلِّقِينَ
رُءُوسَكُمْ وَمُقَصِّرِينَ لَا تَخَافُونَ فَعَلِمَ مَا لَمْ
تَعْلَمُوا فَجَعَلَ مِنْ دُونِ ذَلِكَ فَتْحًا قَرِيبًا ﴿۲۹﴾

۲۸۔ اللہ سیس اپنے رسول دی رؤیا کوں سچا کر
ڈتا جو تساں مسجد حرام وچ پہنچو جے اللہ چاہے
امن نال سریں دے وال مُنا کے تے چھوٹے کرا
کے۔ تساں ڈرسو نہ تے ادنکوں پستہ وچ
تساں نہ چانڈے ہا دے تے ایندے سوا ہک
نزدیکی فتح رکھیں۔

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ
لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا ﴿۳۰﴾

۲۹۔ اوہو جیں اپنے رسول کوں ہدایت تے دین حق نال
پٹھے تاں جو ادنکوں سارے دینیں تے غالب کرے
تے اللہ کافی گواہ۔

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ
رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ تَرَاهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا
مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا سِيَاهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ مِّنْ
أَثَرِ السُّجُودِ ذَلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوَارِثِ وَمَثَلُهُمْ
فِي الْإِنجِيلِ كَزَرْجٍ أَخْرَجَ شَطْطَهُ فَآزَرَهُ فَاسْتَظَلَّ

۳۰۔ محمد اللہ دے رسول ہن تے جبرے اوندے
نابن او کافریں دے مقابلہ وچ سخت تے آیت
وچ مہربانن توں انہیں کوں ڈیکھیں رکوع تے
تے سجدے وچ او اللہ دا فضل تے اوندی
خوشی گولیندن انہیں دے تھیں تے سجدیں دے

فَاتَّقُوا اللَّهَ يَأْتِيَنَّكُمْ رُكُوعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا سِيَاهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ مِّنْ أَثَرِ السُّجُودِ ذَلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوَارِثِ وَمَثَلُهُمْ فِي الْإِنجِيلِ كَزَرْجٍ أَخْرَجَ شَطْطَهُ فَآزَرَهُ فَاسْتَظَلَّ

فَاسْتَوَىٰ عَلَىٰ سُوْقِهِ يُعْجِبُ الزُّرَّاعَ لِيَغِيْظَ بِهِمُ
الْكُفَّارَ وَعَدَ اللّٰهُ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ
مِنْهُمْ مَّغْفِرَةً وَّ اَجْرًا عَظِيْمًا ۝۴۳

نشانیں اسے توریت و حج انہیں دی مثال تے
انجیل و حج مثال ہک رٹھ آلی کار جیڑھی اپنی روئیدگی
کدھئی او نکوں پکا کیتے سی تے او بہوں
پکی تھی گئی تے او اپنی پاڑ تے تکرڑی تھی گئی
زمیندار کوں بہوں چنگی لگدی تے کافر کو زمیندار
تے اللہ مومنین نال تے جیڑھے نیک عمل کریندن
انہیں نال بخشش تے وڈے اجر دا وعدہ کیا ہوئے

سُورَةُ الْحُجُرَاتِ مَدْرَبِيَّةٌ وَرَفِي مَعَ الْبَسْمَلَةِ تِسْعَ عَشْرَةَ آيَةً وَرَكْعَتَانِ

سورة حجرات مدنی ۱۰۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۹ آیات تے ۲ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ کے ناں نال جیرا بن
منگئے ڈیون والا تے پہوں مہربان۔
- ۲۔ اے مومنو اللہ تے اوندے رسول دے
سامنے وادھو نہ الایا کرو تے اللہ کنیں ڈرو
بے شک اللہ پہوں سٹن والا تے چائٹن والا۔
- ۳۔ اے مومنو! پٹے الانبی دے الا کنیں اچا
نہ کرو تے اوندے نال اچا نہ الایا کرو جیویں آپ
فتح الیندے ؑ ناں ناں تماڈے عمل و بیج دیس
تے تماکوں پتہ دی نہ لگی۔
- ۴۔ بے شک جیرے اللہ دے رسول دے کو لہو
اپٹے الا جھکے رکھیندن اللہ انہیں دے دیس دے
تقویٰ دا امتحان گھن چکے انہیں کیتے بخشش تے
پہوں دہڑا اجر۔
- ۵۔ بے شک جیرے تیکوں کندھیں دے پھکھیں
سڈ مریدن انہیں دچو اکثر عقل نہیں کریندے۔
- ۶۔ تے جے اوصیر کرن تے توں آپ انہیں دو
باہر و آویں تے انہیں کیتے چنگا تے اللہ
پہوں بخشش والا تے مہربان۔
- ۷۔ اے مومنو جے تساں کنیں فاسق کوئی خبر
آنے تے پچھ گدھا کرو اے نہ تھیو جو تساں
کیس قوم کیتے لاعلمی نال معصیت بنو تے دل
اپٹے کمیں دی دج نال شرمندہ تھی دجو۔
- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقَدْ مَوَابِنَ يَدَيِ اللَّهِ
وَرَسُولِهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَنِيعٌ عَلِيمٌ ②
- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَرْجِعُوا أَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ
صَوْتِ النَّبِيِّ وَلَا تَجْهَرُوا لَهُ بِالْقَوْلِ كَجَهْرِ
بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ أَن تَحْبَطَ أَعْمَالُكُمْ وَأَنتُمْ
لَا تَشْعُرُونَ ③
- إِنَّ الَّذِينَ يَغْضَوْنَ أَصْوَاتَهُمْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ
أُولَٰئِكَ الَّذِينَ امْتَحَنَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ لِلتَّقْوَىٰ
لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ ④
- إِنَّ الَّذِينَ يُنَادُونَكَ مِنْ وَرَاءِ الْحُجُرَاتِ
أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ⑤
- وَلَوْ أَنَّهُمْ صَبَرُوا حَتَّى تَخْرُجَ إِلَيْهِمْ لَكَانَ
خَيْرًا لَهُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ⑥
- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبِيٍّ
فَتَبَيَّنُوا أَن تُصِيبُوا قَوْمًا بِجَهَالَةٍ فَتُصِيبُوا
عَلَىٰ مَا فَعَلْتُمْ نَذِيرٌ ⑦

وَأَعْلَمُوا أَن فِيكُمْ رَسُولَ اللَّهِ لَوْ يُطِيعُكُمْ فِي
كَثِيرٍ مِّنَ الْأَمْرِ لَعَنِتُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ حَبَّبَ إِلَيْكُمُ
الْإِيمَانَ وَزَيَّنَهُ فِي قُلُوبِكُمْ وَكَوَّهَ إِلَيْكُمُ الْكُفْرَ
وَ الْفُسُوقَ وَ الْعِصْيَانَ أُولَٰئِكَ هُمُ
الرَّاشِدُونَ ①

فَضَّلًا مِّنَ اللَّهِ وَ نِعْمَةً وَاللَّهُ
عَلِيمٌ حَكِيمٌ ①

وَأَن طَائِفَتَيْنِ مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ اقْتَتَلُوا فَأَصْلَحُوا
بَيْنَهُمَا فَإِن بَغَتْ إِحْدَاهُمَا عَلَى الْأُخْرَىٰ فَقَاتِلُوا
الَّتِي تَبْغِي حَتَّىٰ تَنبَغِيَ إِلَىٰ أَمْرِ اللَّهِ فَإِن فَاءَتْ
فَأَصْلَحُوا بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ وَأَقْسِطُوا إِنَّ اللَّهَ
يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ②

إِنشَاء الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةً فَأَصْلَحُوا بَيْنَ أَخَوِيكُمْ
وَ اتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ②

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَسْخَرُوا قَوْمٍ
مِّن قَوْمٍ عَنِ أَن يَكُونُوا فِتْنًا مِّنْهُمْ
وَلَا نِسَاءٌ مِّن نِّسَاءٍ عَنِ أَن يَكُنَّ فِتْنًا
مِّنْهُنَّ وَلَا تَلْبِسُوا دِينَكُمْ وَلَا
تَتَّبِعُوا بِاللَّغَابِ بِئْسَ الْإِسْمُ الْفُسُوقُ
بَعْدَ الْإِيمَانِ وَمَنْ لَّمْ يَتُبْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ
الظَّالِمُونَ ③

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ

۸۔ تے چاٹ گھنوں جو تمہاڑے دین اللہ دا
رسول جے ہوں گالیں دین تمہاڑا آکھن مے
تے تمہا کوں تکلیف تھیسے تے اصل اللہ تمہاڑے
کیتے ایمان پسند کیتے تے انیوں تمہاڑے دین دین
سوٹھا کیتے سی تے کفر تے نافرمانی تے گناہ
کوں پسند نہی کیتا ایسے ہدایت پادوں والین۔

۹۔ اللہ دا فضل تے اوندی احسان اللہ چاٹن
والا تے سیانا ۷۔

۱۰۔ تے جے مومنین دے ڈوٹولے بھڑپوں
انہیں ڈونا ہوں دین صلح کراڈ تے جے کوئی
ہک پے تے ظلم کرے تے تسار ظالم قوم
نال بھڑو جے تیں او اللہ دے حکم دو دل
آوے تے جے اول آوے تے انصاف نال
انہیں دی صلح کراڈ تے انصاف کرو بے شک
اللہ سبب انصاف کرن والیں کوں چنگا چاندے
۱۱۔ مومن تے بھراٹن اپنے بھراٹوں دین صلح کراڈ
تے اللہ کنیں ڈرو تاں جو تمہاڑے اتے رحم
کیتا دینے۔

۱۲۔ اے مومنو کوئی قوم پی قوم تے نہ کھلے تھی سبکے
جو او انہیں کنیں چنگے ہوں تے نہ تریختیں پی
تریختیں تے کہن تھی سبکے جو او انہیں کنیں
چنگیاں ہوں تے ہک ڈوجھے کوں طے نہ
مارے کرد تے ہک ڈوجھے دے ناں نہ وگاڑے
کرو ایمان دے بعد نافرمانی دا ناں ہوں گندہ
تے حیرا توبہ نہ کریسی ایسے لوک ظالمن۔

۱۳۔ اے مومنو ہوں سارے گمانیں کنیں جو بے شک

بَعْضُ الظَّنِّ اِنَّهُمْ وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَبَ بَئِضُكُم بَعْضًا اِيُحِبُّ اَحَدُكُمْ اَنْ يَّكُلَ لَحْمَ اَخِيهِ مِيتًا فَكْرِهُهُمْ هُوَ وَاتَّقُوا اللَّهَ اِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَّحِيمٌ ﴿۱۳﴾

کچھ گمان گناہن تے جاسوسی نہ کرو تے کوئی بے دے کٹھ پھو گلہ نہ کرے کیا کوئی اسے پسند کریسی جو الپٹے موٹے بھرا دا ماس کھا دے تساں نا پسند کریسو تے اللہ کنیں ڈرو بے شک اللہ توبہ قبول کرن ڈالا تے مہربان۔

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اِنَّا خَلَقْنَكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَّ اُنْثَى وَجَعَلْنَكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا اِنَّ اَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ اَتْقٰىكُمْ اِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ ﴿۱۴﴾

۱۳۔ اے لوکو بے شک اساں تمہا کوں مرد تے عورت نال پیدا کیتے تے تہا ڈے ٹولے تے قبیلے بنائے تے جو ہک ڈو جھے کوں سچاں سگو بے شک اللہ کیتے عزت والا او ہے جیڑا متقی ہے بے شک اللہ جانن والا تے باخبر۔

قَالَتِ الْاَعْرَابُ اِمَّا هَؤُلَاءِ قُلٌّ لَّمْ تُوْمِنُوْا وَلٰكِنْ قَوْلُوْا اَسْلَمْنَا وَلَمَّا يَدْخُلِ الْاِيْمَانُ فِيْ قُلُوْبِكُمْ وَاِنْ تُطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُوْلَهٗ لَا يَلِيْكُمْ مِنْ اَعْمَالِكُمْ شَيْءٌ اِنَّ اللَّهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿۱۵﴾

۱۵۔ بدو آہن اساں من گدھے توں آکھ تساں مومن توہے اصل آکھو اساں اسلام آندے تہا ڈے دیس وچ مالی ایمان کاہ نہیں پیٹھاتے جے تساں اللہ تے اوندے رسول دا آکھن منسو تے تہا ڈے عمل اصلو نہ گھٹائے دیس بے شک اللہ بخشش والا تے مہربان۔

اِنَّمَا الْمُؤْمِنُوْنَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا بِاللّٰهِ وَرَسُوْلِهٖ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوْا وَجْهًا وَّ اٰمَوْا لِهٖمْ وَاَنْفُسِهِمْ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ اُولٰٓئِكَ هُمُ الصّٰدِقُوْنَ ﴿۱۶﴾

۱۶۔ مومن اوہن جیڑھے اللہ تے اوندے رسول کوں منیندن دل شک نہیں کریندے تے اپٹے مال تے جان نال اللہ دے راہ وچ جہاد کریندن ایجھے لوک سچے ہن۔

قُلْ اَتَعْلَمُوْنَ اَللّٰهُ يَدْبِرُكُمْ وَاَللّٰهُ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَاَللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيْمٌ ﴿۱۷﴾

۱۷۔ توں آکھ کیا تساں اللہ کوں اپنا دین سکھیندے؟ اللہ جانڈے جو آسمانیں تے زمین وچ اللہ ہر شے کوں جانڈے۔

يٰۤاَيُّهَا عَلِيْكَ اَنْ اَسْلَمُوْا قُلْ لَا تَسْتَوِيْ اَرْسَالُكُمْ بَلِ اللّٰهُ يَبْنِيْ عَلَيْكُمْ اَنْ هٰذِكُمْ لِلْاِيْمَانِ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ﴿۱۸﴾

۱۸۔ او اپٹے اسلام دا تیڈے اتے احسان لیندن توں آکھ میڈے اتے اپٹے اسلام دا احسان نہ لاؤ اے اللہ دا تہا ڈے اتے احسان

جو اوں تہاکوں ہدایت ڈتی ۽ ایمان کیتے ہے
تساں سچے ہوئے۔

۱۹۔ بے شک اللہ آسمانیں تے زمین دے غیب
کوں جانڈے تے اللہ جو تساں کریندے ۽ اونکوں
ڈہرا کرے۔

إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ غَيْبَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ
بَصِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿۱۹﴾

سورة ق مکی ۷۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۴۶ آیات تے ۳ رکوعن ۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جبرح بن منگلے ڈیون والا تے ہوں مہربان۔
 ۲۔ قادر اللہ سیٹ، قرآن مجید گواہ۔
 ۳۔ اصل او حیرانن جو انہیں دوہک ڈراون والا اناہیں وچو آگئے۔ کافرین آکھئے اے عجیب گال۔
 ۴۔ کیا جیلے اساں مُردیوں تے مٹی تھی دیوں اے ولن آلی گال عقل کنیں پریں لگدی۔
 ۵۔ ساکون پتہ جو زمین انہیں وچو گھنیدی تے اساں کنیں کتاب جبرحی ہر گال محفوظ رکھیدی۔
 ۶۔ اصل انہیں سچ کون جھٹلائے جیلے او انہیں کنیں آگئے تے او رلے ملے خیال وچن۔
 ۷۔ کیا انہیں اپٹے اُتے آسمان کون نیں ڈٹھا اساں اونکوں کیوں بٹائے تے اونکوں سوٹھا کیتے تے اوندے وچ کوئی کھلی جاکا نہیں۔
 ۸۔ زمین کون اساں وچلے تے اوندے وچ پہاڑ بٹانے تے اوندے وچ ہر قسم دے سوٹے ہڑے بٹانن۔
 ۹۔ ہر جھکن والے بندے کیتے نصیحت، اوندے وچ تے نشان۔
 ۱۰۔ تے اساں آسمان کنیں برکت آلا پاٹی لہائے تے اوندے نال باغ پیدا کیتے تے کیمین والی رٹھ دے دانے دی۔
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 قَسَّوَالْقُرْآنَ الْمَجِيدَ
 بَلْ عَجَّبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُنْذِرٌ مِنْهُمْ فَقَالَ الْكَافِرُونَ هَذَا شَيْءٌ عَجِيبٌ
 إِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا ذَلِكَ رَجْعٌ بَعِيدٌ
 قَدْ عَلِمْنَا مَا تَنْقُصُ الْأَرْضُ مِنْهُمْ وَعِنْدَنَا كِتَابٌ حَفِيفٌ
 بَلْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَهُمْ فِي أَمْرٍ مَرِيجٍ
 أَفَلَمْ يَنْظُرُوا إِلَى السَّمَاءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ بَنَيْنَاهَا وَزَيَّنَّاهَا وَمَا لَهَا مِنْ فُرُوجٍ
 وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَابِي وَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ
 تَبَصَّرَهُمْ ذِكْرُهُمْ لِكُلِّ عِبْدٍ مُخِينٍ
 وَنَزَّلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً مُبَارَكًا فَأَنْبَتْنَا بِهِ جَبْتٍ وَحَبَّ الْحَصِيدِ

- ۱۱- تے اچیاں کھیاں بنائن جنیس دے گوشے ہک
ڈو جے دے اتے ہوندن۔
- ۱۲- او بندیں کیتے رزق تے اوں پاٹی نال
اساں بر زمین کوں دسوں کریندے ہیں
ایویں ولا میندا تھیون۔
- ۱۳- انہیں کنیں پہلے نوح، کھوہ آلیں تے ثمود
دی قوم جھٹلائے۔
- ۱۴- تے عاد تے فرعون تے لوط دے بھراویں۔
۱۵- تے جھگ آلیں تے تیغ دی قوم دی ساریں
رسولیں کوں جھٹلائے ساڈے عذاب دا وعدہ
پورا تھئے۔
- ۱۶- کیا اساں پسلی پیدا ئش کنیں تھک گئے ہیں۔
اصل اد نویں سردوں پیدا تھیون دج شک
کریندے پئین۔
- ۱۷- تے اساں انسان کوں پیدا کیتے تے جانڈے
ہیں جو اوندرا نفس دسوسے پیدا کریندے تے
اساں اوندی شہ رگ دے دی کولہو ہیں۔
- ۱۸- جیلے ڈو نگران (فرشتے) کھبے تے سچے پھٹن
ڈپڑے پئین۔
- ۱۹- انسان کوئی وی گال نئیں کریندا تے اوندے نال
ہک نگران تے محافظ ہوندے۔
- ۲۰- تے موت دی بے ہوشی ادی اے سچ ایما
ہائی جیئیں کنیں توں درکدا ہا نویں۔
- ۲۱- دھوتوں دجایا ویسی اے وعدہ دا ڈینہہ ہوسی۔
- ۲۲- ہرجان ادی اوندے نال ہک ہک کھل آلاتے
ہک گواہ ہوسی۔
- وَ التَّخَلُّفِ بِسَفْتِ لَهَا طَعْمٌ
نُضِيدٌ ۝
تَرَاثَمًا لِلْعِمَادِ وَأَحْيَيْنَا بِهِ بَلَدَةً قَدِيمًا كَذَلِكَ
الْخُرُوجُ ۝
كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَأَصْحَابُ الرَّسِّ وَثَمُودُ ۝
وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ وَإِخْوَانُ لُوطَ ۝
وَأَصْحَابُ الْأَيْكَةِ وَقَوْمُ تُبَّعٍ كُلٌّ كَذَّبَ الرُّسُلَ
فَحَقَّ وَعِيدُ ۝
أَفَعَيَّبْنَا بِالْخَلْقِ الْأَوَّلِ بَلْ هُمْ فِي لَبْسٍ مِّنْ
خَلْقٍ جَدِيدٍ ۝
وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنسَانَ وَعَلَّمُوا نَوَسُوتَ بِهِ
نَفْسَهُ ۖ وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ ۝
إِذْ يَتَلَقَّى الْمُتَلَقِينَ عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ
قَعِيدٌ ۝
مَا يَلْفُظُ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ ۝
وَجَاءَتْ سَكْرَةُ الْمَوْتِ بِالْحَقِّ ذَلِكَ مَا كُنْتَ
مِنْهُ تَجِيدُ ۝
وَنُفِخَ فِي الصُّورِ ذَلِكَ يَوْمُ الْوَعِيدِ ۝
وَجَاءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَعَهَا سَائِقٌ وَشَهِيدٌ ۝

- ۲۳۔ توں غفلت و معہ ہا نویں ایں گال کنیں اسان
تیڈا پردہ ہٹائے اُج تیڈی نظر تکھی ۶۔
- ۲۴۔ اوندا سنگتی آکھسی اے ڈیکھ جو میں کنیں
تیار ۔
- ۲۵۔ تساں ڈوہیں ہر کافر تے حد کنیں ودھن
والے کون دوزخ وچ سٹو ۔
- ۲۶۔ ایویں چنگائی کنیں بہوں ہکٹن والے تے حد
کنیں ودھن والے تے شک پواوٹن والے کون دی
- ۲۷۔ جس اللہ دے نال بیا معبود بنا گدھے انہیں
کوں سخت عذاب وچ سٹو ۔
- ۲۸۔ اوندا سنگتی آکھسی اے ساڈے رب میں
ایکوں منہ زور نہ بنایا ہا اے آپ پرلے درجے
دی گمراہی وچ ہا ۔
- ۲۹۔ اللہ آکھسی میڈے سامنے نہ بھڑویں پہلے
تھاڈو عذاب دی خبر پھٹی ہائی ۔
- ۳۰۔ میڈے سامنے گال دھیندی نہیں تے میں
بندیں تے اصلو ظلم نہیں کریندا ۔
- ۳۱۔ جڈاں اسان دوزخ کوں آکھسوں کیا توں بھرتج
گیس او آکھسی ہی کئی شے ہے ۔
- ۳۲۔ تے جنت اصلو متقیں دے کولہو کمر ڈتی ویسی ۔
- ۳۳۔ اے جنت ہر جھکٹن والے تے خیریت دے کیتے ہے
جنیدا تھاڈے نال وعدہ ہا ۔
- ۳۴۔ جیرھا ملک کے رحمن خدا کنیں ڈرسی تے اللہ
دو جھکٹن والے دل نال اوسی ۔
- ۳۵۔ تساں جنت وچ سلامتی نال پیہہ ونجواسے
ہمیشہ رہن دا ڈینہر ۔
- لَقَدْ كُنْتَ فِي غَفْلَةٍ مِّنْ هَذَا فَكَشَفْنَا عَنْكَ
غِطَاءَكَ فَبَصَرُكَ الْيَوْمَ حَدِيدٌ ﴿۲۳﴾
- وَقَالَ قَرِينُهُ هَذَا مَا لَدَيَّ عَتِيدٌ ﴿۲۴﴾
- أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ كُلُّ كَفَّارٍ عَنِيدٍ ﴿۲۵﴾
- مَتَّاعٍ لِلْخَيْرِ مُعْتَدٍ مُّرِيبٍ ﴿۲۶﴾
- إِلَّذِي جَعَلَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَأَلْقَيْنَاهُ فِي الْعَذَابِ
الشَّدِيدِ ﴿۲۷﴾
- قَالَ قَرِينُهُ رَبَّنَا مَا أَطْغَيْنَاهُ وَلَٰكِنْ كَانَ فِي
ضَلَالٍ بَعِيدٍ ﴿۲۸﴾
- قَالَ لَا تَخْتَصِمُوا لَدَيَّ وَقَدْ قَدَّمْتُ إِلَيْكُمْ
بِالْوَعِيدِ ﴿۲۹﴾
- مَا يَبْدُلُ الْقَوْلُ لَدَيَّ وَمَا أَنَا
بِظَالِمٍ لِّلْعَبِيدِ ﴿۳۰﴾
- يَوْمَ نَقُولُ لِجَهَنَّمَ هَلِ امْتَلَأْتِ وَنَقُولُ هَلْ
مِن مَّزِيدٍ ﴿۳۱﴾
- وَأُزْلِفَتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ غَيْرَ بَعِيدٍ ﴿۳۲﴾
- هَذَا مَا تُوْعَدُونَ لِكُلِّ أَقَابٍ
حَفِظْتُ ﴿۳۳﴾
- مَنْ خَشِيَ الرَّحْمَنَ الْغَيْبَ وَجَاءَ
بِقَلْبٍ مُّنِيبٍ ﴿۳۴﴾
- إَدْخُلُوهَا بِسَلَامٍ ذَٰلِكَ يَوْمُ الْخُلُودِ ﴿۳۵﴾

۳۶۔ اوندے وچ جو او چاہسن ہلسی تے اساں کنیں بیا ودھ وی ہے۔

۳۷۔ تے انہیں کمیں پہلے اساں کے تلاؤستیاں ہلاک کیتن انہیں دی پکڑ وی مکڑی بائی تے اوںک دے برگوشے وچ لکھن کیتے اکھڑیں کھٹی پئے ہن ہن کوئی بچن دی ماہے؟
۳۸۔ بے شک ایندے وچ دل آسے کیتے نصیحت تے میرھا کن لیندے تے غر کریندے تے بڑہرے اوندے کیتے دی نصیحت۔

۳۹۔ تے اساں آسمانیں تے زمین تے جو انہیں دے وچ جی دوریں وچ پیدا کیتے تے ساکوں تھکڑا نہیں تھیا۔

۴۰۔ جو او آہن اوندے تے توں مہرکتے اپنے رب دی صفتیں نال تسبیح کر بھو لکھن کنیں پہلے تے لہن کنیں وی پہلے۔

۴۱۔ تے رات کوں دی اوندی تسبیح کرتے ہر عبادت دے پھیکڑ وچ دی۔

۴۲۔ تے سنن جڈاں ہک سڈن والا کولون کنیں ہڈیں ۴۳۔ تے جڈاں او حقی آوٹ والے عذاب دا شور سٹسن اے جیتدا تھیون دا ڈیہنہ ہوسی۔

۴۴۔ بے شک اساں جو لیندے تے مریندے ہیں تے ساڈو ولے۔

۴۵۔ جڈاں زمین انہیں دی شرارتیں نال پھٹ ویسی تے او جلدی نکلسن اے خضر ساڈے کیتے سوکھا۔

۴۶۔ اساں چاندے ہیں جو او آہن تے توں انہیں تے جابر نوں توں محس اوںکوں قرآن نال نصیحت کر جیرھا عذاب کنیں ڈردے۔

لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ فِيهَا وَلَدَيْنَا مَزِيدٌ ۝

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَوْمٍ هُمْ أَشَدُّ مِنْهُمْ بَطْشًا فَنَقَّبُوا فِي الْبِلَادِ هَلْ مِنْ مَّخِصٍ ۝
إِنِّي فِي ذَلِكَ لَذِكْرٌ لِمَنْ كَانَ لَهُ قَلْبٌ أَوْ أَلْقَى السَّمْعَ وَهُوَ شَهِيدٌ ۝

وَلَقَدْ خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ۖ وَمَا مَنَّا مِنْ غُوطٍ ۝

فَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ الْغُرُوبِ ۝

وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَأَدْبَارَ السُّجُودِ ۝

وَأَسْمِعْ يَوْمَ يُنَادِي الْمُنَادُ مِنْ مَّكَانٍ قَرِيبٍ ۝
يَوْمَ يَسْمَعُونَ الصَّيْحَةَ بِالْحَقِّ ۚ ذَلِكَ يَوْمَ الْخُرُوجِ ۝

إِنَّا غَنُّنَا غِيًّا وَوَيْتُتْ وَإِنَّا الْوَعْدُ ۝

يَوْمَ تَشَقَّقُ الْأَرْضُ عَنْهُمْ سِرَاعًا ۚ ذَٰلِكَ حَتْمٌ عَلَيْنَا يُسِيرُ ۝

نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِجَبَّارٍ ۖ فَذَكِّرْ بِالْقُرْآنِ مَنْ يَخَافُ وَعِيدِ ۝

سورة ذاریات مکی ۷۷ تے بسم اللہ نال اینیاں ۶۱ آیتاں تے ۳ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے نال نال جیرھا بن
منگے ڈیوٹن والا تے ہوں مہربان۔
- ۲۔ او ہوائیں گواہن جیرھیاں جھڑاڑی و دین۔
- ۳۔ تے مینہ دا بار چیندن۔
- ۴۔ تے ہوئے ہوئے ٹردین۔
- ۵۔ تے ساڈے حکم ونڈیندن۔
- ۶۔ جیرھا تہاڈے نال وعدہ کیا گئے او سچا۔
- ۷۔ بے شک دین (سزا) اوسی۔
- ۸۔ تے آسمان پیش جیرھا رستیں آلا۔
- ۹۔ بے شک تساں اختلاف وچ ہوئے۔
- اونڈے نال او شخص پھیرا دیندے جندے کیتے
حکم تھیندے۔
- ۱۱۔ اکلان کرن والے ہلاک تھی گئے۔
- ۱۲۔ جیرھے غفلت وچ بھلے پین۔
- ۱۳۔ پچھدن جزا سزا دا ڈینہ کڈن۔
- ۱۴۔ جڈاں او بھاتے ازمائے ولین۔
- ۱۵۔ چکھو اپنے عذاب کوں جیرھا ہے جیرھا تساں جلدی
منگدے ہاوے۔
- ۱۶۔ بے شک متقی بہشت تے چشین وچ ہوسن۔
- ۱۷۔ جو انہیں دا رب انہیں کوں ڈیسی او ہر گھنسن۔
- بیشک او ایس کنیں پہلے چلے گئے کم کریندے ہن۔
- ۱۸۔ تے رات کوں ہوں گھٹ سمدے ہن۔
- وَالذَّارِیَّتِ ذُرُوءًا ②
فَالْجِبَلِ وَقُورًا ③
فَالْجَبْرِیَّتِ یُسْرًا ④
فَالْمَقْسِمِیَّتِ اَمْرًا ⑤
اِنَّا نُوْعِدُوْنَ لَصَادِقًا ⑥
وَاِنَّ الدِّیْنَ لَوَاقِعٌ ⑦
وَالسَّمَاءِ فَاثِ الْجُبُلِ ⑧
اِنَّكُمْ لَفِیْ قَوْلٍ مُّخْتَلِفٍ ⑨
یُؤْتٰكَ عَنْهُ مِنْ اَوْكٍ ⑩
قُتِلَ الْخَاصِمُونَ ⑪
الَّذِیْنَ هُمْ فِیْ عَمْرٍۭ سَاهُونَ ⑫
یَسْأَلُوْنَ اَیَّانَ یَوْمِ الدِّیْنِ ⑬
یَوْمَ هُمْ عَلَی النَّارِ یُقْتَنُونَ ⑭
ذُوقُوا فِتْنَتَكُمْ هَٰذَا الَّذِیْ كُنْتُمْ بِہِ تَسْتَعْجِلُونَ ⑮
اِنَّ السَّاعِیْنَ فِیْ جَنَّتٍ وَعَعُوبٍ ⑯
اِخْدِیْنِ مَا اَنْهَمُ رَبُّهُمْ اِنَّهُمْ كَانُوْا قَبْلَ
ذٰلِكَ مُّحْسِنِیْنَ ⑰
كَانُوْا قَلِیْلًا مِّنَ الْاِیْلِ مَا یَهْجَعُونَ ⑱

- ۱۹۔ تے ڈنہ کون بخشش منگدے ہن۔
 ۲۰۔ تے انہیں دے مال وچ منگن تے نہ منگن والے دا حق ہا۔
 ۲۱۔ تے زمین وچ یقین کرن والیں کیے نشان۔
 ۲۲۔ تے تہا ڈے اپنے وجود وچ وی نشان تساں ڈہے نوہ۔
 ۲۳۔ تے آسمان وچ تہا ڈا رزق تہا وی جیندا تہا ڈے نال وعدہ ہا۔
 ۲۴۔ آسمان تے زمین دے رب دی قسم بے شک او بیج جیویں تساں لیندے پئے ۶۔
 ۲۵۔ کیا تیں کنیں ابراہیم دے عزت دار مہانیں دی گال پچی ۶۔
 ۲۶۔ جیہ او اوں کنیں آئن تے آکھئے نیں سلامتی ہوئے اوں آکھئے سلامتی ہوئے تساں انہیں لوک ہوئے۔
 ۲۷۔ ول اپنے گھر والیں دو چپ چپا تے آئے تے ہک بھنا ہویا وچھا چا آئے۔
 ۲۸۔ انہیں دے کوہو کیے سی تے آکھئے سی کیا تساں کھندے نوہ۔
 ۲۹۔ انہیں کنیں ڈر محسوس کیے سی۔ انہیں آکھئے نہ ڈرتے انہیں اذکوں ہک عالم پتردی خوش خبری ڈتی۔
 ۳۰۔ اوندی زال آئی شرمیندی پئی ہائی اپنے منہ تے چاٹاں مارن پئے گئی تے آکھیں میں پڑھی تے سندھ ترمیمت ہاں۔
 ۳۱۔ انہیں آکھئے ایویں ہے تیڈے رب آکھئے اے تھیں تے بے شک او ہوں سیانا تے
- وَبِالْأَسْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ ﴿۱۹﴾
 وَفِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِّلَّذِينَ يَلْمِزُونَ ۖ وَالْمَحْرُومِ ﴿۲۰﴾
 وَفِي الْأَرْضِ آيَاتٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿۲۱﴾
 وَفِي أَنْفُسِكُمْ أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿۲۲﴾
 وَفِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ وَمَا تُوعَدُونَ ﴿۲۳﴾
 فَوَدَّ النَّسَاءُ وَالْأَرْضُ إِنْهُ لَحَقُّ مِمَّا آتَاكُمْ تَنْطِفُونَ ﴿۲۴﴾
 هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ ضَيْفِ إِبْرَاهِيمَ الْمُكْرَمِينَ ﴿۲۵﴾
 إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ سَلَامٌ قَوْمٌ مُّنْكَرُونَ ﴿۲۶﴾
 فَرَاغَ إِلَىٰ أَهْلِهِ فَجَاءَ بِعِجْلٍ سَبِينٍ ﴿۲۷﴾
 فَقَرَّبَهُ إِلَيْهِمْ قَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ ﴿۲۸﴾
 فَأَوَجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً قَالُوا لَا تَعْظُمَا وَبَشَّرُوهُ بِغُلَامٍ عَلِيمٍ ﴿۲۹﴾
 فَأَقْبَلَتْ امْرَأَتُهُ فِي صَرَّةٍ فَصَكَّتْ وَجْهَهَا وَقَالَتْ عَجُوزٌ عَقِيمٌ ﴿۳۰﴾
 قَالُوا كَذِبٌ لَّكَ قَالَ رَبُّكِ إِنَّهُ هُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ﴿۳۱﴾

ہوں جائز والاء۔

۳۲۔ اس آکھے تہاڑا کیا کم اے قاصدو۔

۳۳۔ انہیں آکھے بے شک اسان مجرم تو م دو پٹھے
گئے ہیں۔

۳۴۔ تاں جو اسان انہیں تے سنی مٹی دے ڈیلھ
سٹوں۔

۳۵۔ انہیں ڈیلیں تے تیرے رب نے حد کنیں
ودھن والی قوم کیتے نشان لائے ہوئن۔

۳۶۔ تے اسان اوندے دچو منیں کوں کڈھ کڈھا۔
۳۷۔ ہک گھر دے سوا ساکوں مسلمانیں دا بیا کوئی گھر
نہیں ملیا۔

۳۸۔ تے اسان اوندے دچ انہیں کوکس کیتے
نشان چھوڑیے جیرھ بڑکھ ڈیوں والے عذاب
کنیں بڑدن۔

۳۹۔ تے موسیٰ دچ نشان ہن جیلھ اسان
اونکوں کھل کھل دیل بے کے فرعون دو پٹھے۔

۴۰۔ اوکند ولا کے اپنے پتیں دو ٹر گیا تے اکھیس
اے جادو کرتے پاگل۔

۴۱۔ تے اسان اونکوں تے اوندے لشکر کوں پکڑ
گدھاتے انہیں کوں سمندر دچ سٹ گھتیا تے
اچ نیں او ملام تھیندا پیئے۔

۴۲۔ تے عاد دچ نشان ہن جیلھ اسان انہیں
تے بڑا دھی اندھاری گھولی ہائی۔

۴۳۔ او حیر می فئے تے اندی ہائی اوں کوں محض گلی
ہوئی پڑیں آلی کار کر بڑیندی ہائی۔

۴۴۔ تے ثمود دچ دی نشان ہن جیلھ انہیں کوں

قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿۳۲﴾

قَالُوا إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ ﴿۳۳﴾

لُرْسِلَ عَلَيْهِمْ جَارَةٌ مِّنْ طِينٍ ﴿۳۴﴾

مُسَوَّمَةٌ عِندَ رَبِّكَ لِلْمُسْرِفِينَ ﴿۳۵﴾

فَأَخْرَجْنَا مَن كَانَ فِيهَا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿۳۶﴾

فَمَا وَجَدْنَا فِيهَا غَيْرَ بَيْتٍ مِّنَ السُّلَيْمِينَ ﴿۳۷﴾

وَتَرَكْنَا فِيهَا آيَةً لِّلَّذِينَ يَخَافُونَ
الْعَذَابَ الْإِيمَ ﴿۳۸﴾

وَفِي مُوسَىٰ إِذْ أَرْسَلْنَاهُ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ بِسُلْطٰنٍ
مُّبِينٍ ﴿۳۹﴾

فَتَوَلَّىٰ بِرُكْحِهِمْ وَقَالَ سَحَرُ
أَوْجَعُونُ ﴿۴۰﴾

فَأَخَذْنَاهُ وَجُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ وَهُوَ
مُلِيمٌ ﴿۴۱﴾

وَفِي عَادٍ إِذْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الرِّيحَ
الْعَاقِمَةَ ﴿۴۲﴾

مَا تَذَرُ مِنْ شَيْءٍ أَنتَ عَلَيْهِ إِلَّا جَعَلْتَهُ كَالرِّمِيمِ ﴿۴۳﴾

وَفِي ثَمُودَ إِذْ قِيلَ لَهُمْ تَسْعُوا

- حَتَّٰ جِنَّۙ ۝۳۷
فَعَتَوَاعَنۙ اَمْرًاۢ بِرَبِّہُمْ فَاَخَذَ تَہُمُ الضَّعِیْقَۃُ وَہُمْ
یَنْظُرُوْنَ ۝۳۸
- ۴۵۔ اکیھا گیا ہا جو حک مدت تیس فائدہ
تے انہیں اپنے رب دے حکم دی نافرمانی
کیتی تے انہیں کوں انہیں دے ڈہریں ڈہریں
ہک عذاب آپکریا۔
- ۴۶۔ او نہ کھڑے تھی سبگدے ہن تے نہ او مدد گھن
سبگدے ہن۔
- ۴۷۔ تے ایں کنیں پہلے نوح دی قوم وی ہائی
او وی نافرمان قوم ہن۔
- ۴۸۔ تے اساں آسمان کوں اپنے ہتھیں نال بٹائے
تے اساں پہوں ودھاوٹ دی طاقت رکھندے ہی۔
- ۴۹۔ تے زمین کوں اساں وچھائے تے اساں پہوں
چٹنگے وچھاوٹ والے ہی۔
- ۵۰۔ تے ہر شے دے اساں جوڑے بنائیں تاں
جو تساں نصیحت پکڑو۔
- ۵۱۔ تہاں اللہ دو در کو بے شک میں اوندے ولوں تہا کوں
کھلا کھلا ہوشیار کرٹ والا ہاں۔
- ۵۲۔ تے اللہ دے نال کیس پے کوں معبود نہ بنائے
بے شک میں تہا کوں کھلا کھلا ڈراوٹ والا ہاں۔
- ۵۳۔ ایویں انہیں کنیں پہلے جڈاں رسول آئے
انہیں آکھئے اے تے محض جادوگر تے پاگل۔
- ۵۴۔ انہیں ہک ڈوجھے کوں وصیت کیتی ہوئی
اصل اوہن وی منہ زور لوک۔
- ۵۵۔ توں انہیں کنیں کٹھ دلا گھن، تیکوں ملام نہ کیتا
ویسی۔
- ۵۶۔ تے نصیحت کر بے شک نصیحت مومنین کوں
فائدہ ڈیندی ۔
- فَمَا اسْتَطَاعُوا مِنْ قِیَامٍ وَمَا کَانُوا مُنتَصِرِیْنَ ۝۳۹
وَ قَوْمَ نُوْحٍ مِّنۢ قَبْلُ اِنتَہُمۡ کَاۡثِرًا
قَوْمًا فِیۡقِیۡنَ ۝۴۰
وَالسَّمَآءَ بَنَیۡنَہَا بِاَیۡدِیۡ وَاِنَّا لَمُوسِعُوْنَ ۝۴۱
وَالۡاَرۡضَ قَرَشۡنَہَا فَنِعَمَ الۡیَہدٰوۡنَ ۝۴۲
وَمِنۡ کُلِّ شَیۡءٍ خَلَقْنَا ذُرِّیَّتَہُمۡ لَعَلَّکُمْ تَذٰکُرُوْنَ ۝۴۳
فَقَرَّۡاۤ اِلَی اللّٰہِ اِنِّیۡ لَکُمۡ مِّنۡہٗ نَذِیۡرٌ
مُّبِیۡنٌ ۝۴۴
وَلَا تَجْعَلُوْا مَعَ اللّٰہِ اٰلَہًا اٰخَرَ اِنِّیۡ لَکُمۡ مِّنۡہٗ نَذِیۡرٌ
مُّبِیۡنٌ ۝۴۵
کَذٰلِکَ مَاۤ اَتٰی الَّذِیۡنَ مِنْ قَبْلِہُمْ مِنْ رَّسُوْلِیۡ اِلَّا
قَالُوْا سَاجِدُوْا وَجُنُوۡنٌ ۝۴۶
اِنۡنَا صَوَابٌۢ بَلۡ ہُمْ قَوْمٌ طَاغُوۡنَ ۝۴۷
فَتَوَلَّ عَنْہُمْ فَمَاۤ اَنْتَ بِمُؤْمِنٌ ۝۴۸
وَدَّیۡرٌۢ فَاِنَّ الَّذِیۡ کَرِہَ تَنۡفَعُ الْمُؤْمِنِیۡنَ ۝۴۹

- وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ﴿۵۷﴾
 ۵۷۔ تے میں جنس تے انسانیں کوں محض ات
 گالوں پریدل کیتے جو او میڈی عبادت کرن۔
- مَّا أُرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ رِزْقٍ وَمَا أُرِيدُ
 أَنْ يُطْعَمُوا ﴿۵۸﴾
 ۵۸۔ میں انہیں کنیں روزی نہیں منگدا تے نہ چاہنل
 جو او میکوں روٹی کھوادن۔
- إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ ﴿۵۹﴾
 ۵۹۔ بے شک اللہ روزی ڈیونڈ والا تے زبردست
 طاقت والا ۵۹۔
- فَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُنُوبًا قَبْلَ ذُنُوبِ أَصْحَابِهِمْ
 فَلَا يَسْتَفْعِلُونَ ﴿۶۰﴾
 ۶۰۔ بے شک ظالمیں دے اویں گناہ ہن جیویں
 انہیں دے ساتھیں کیتے ہن او جلدی نہ کرن۔
- فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ يَوْمِهِمُ الَّذِي
 يُوعَدُونَ ﴿۶۱﴾
 ۶۱۔ کافرین کیتے اوں ڈینہہ ہلاکت جیرے ڈینہہ
 دا انہیں نال وعدہ کیتا دیندا ہا۔

سُورَةُ الطُّورِ مَكِّيَّةٌ ذَرَاهِيَ مِائَةُ الْبَسْمَلَةِ خَمْسُونَ آيَةً وَرُكُوعَانِ

سورة طور مکی ۷۰ سے بسم اللہ نال ایندیاں ۵۰ آیتاں تے ۲ رکوعن۔

- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①
- وَالطُّورِ ②
- وَکَتَبَ مُسْطَوِرٍ ③
- فِی سَرَّحٍ مُّشْوَیٍّ ④
- وَالْبَیِّنِ الْمَعْرُورِ ⑤
- وَالشَّفْعِ الْمَرْفُوعِ ⑥
- وَالْبَحْرِ الْمَسْجُورِ ⑦
- اِنَّ عَذَابَ رَبِّکَ لَوَاقِعٌ ⑧
- مَا لَهُ مِنْ دَافِعٍ ⑨
- یَوْمَ تَمُورُ السَّمَاءُ مَوْرًا ⑩
- وَتَسِيرُ الْجِبَالُ سَیْرًا ⑪
- فَوَیْلٌ یَّوْمَئِذٍ لِلْمُکَذِّبِیْنَ ⑫
- الَّذِیْنَ هُمْ فِی حَوْضٍ یَلْعَبُوْنَ ⑬
- یَوْمَ یَدْعُوْنَ اِلٰی نَارٍ جَهَنَّمَ دَعَاً ⑭
- هٰذِهِ النَّارُ الَّتِیْ کُنْتُمْ بِهَا تُکَذِّبُوْنَ ⑮
- اَفَسِحْرٌ هٰذَا اَمْ اَنْتُمْ لَا تُبْصِرُوْنَ ⑯
- اِضْلُوْهَا فَاَنْصِرُوْا اَوْ لَا تَنْصِرُوْا سَوَاءٌ عَلَیْکُمْ اِنْ اَنْتُمْ تَجْزُوْنَ مَا کُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ⑰
- اِنَّ الْمُتَّقِیْنَ فِی جَنَّاتٍ وَ لَعْنِمِ ⑱
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا
بن منگے ڈیوٹ والا تے دل دل رحم کرن والا۔
۲۔ طور گواہ۔
۳۔ تے لکھی ہوئی کتاب گواہ۔
۴۔ جیرھی چھڑیے کاغذیں تے لکھی ہوئی۔
۵۔ تے ہمیشہ آباد رہن والا خانہ کعبہ گواہ۔
۶۔ تے اُچی رہن والی چھت گواہ۔
۷۔ تے چھولیاں مارن والا سمندر گواہ۔
۸۔ بے شک تیرے رب دا عذاب ضرور اوسی۔
۹۔ اونکوں کوئی پٹا نہیں سبگا۔
۱۰۔ جڑاں بدل جوش و جح ہو سی۔
۱۱۔ تے پہاڑ ٹرپوسن۔
۱۲۔ تے اوں ڈینہ جھٹلاوٹن والیں کیتے ہلاکت۔
۱۳۔ جیرھے اپنی بے ہودگی و جح کھڈ دے پئے ہن۔
۱۴۔ جلیے انہیں کوں دوزخ دی بھا دو دروہ کے
نیتا ویسی۔
۱۵۔ اے او بھا جیندا تساں انکار کریندے ہاڑے۔
۱۶۔ کیا اے جادو یا تمہا کوں کئی شے ڈسدی نیں۔
۱۷۔ ایندے و جح پہہ و نچو صبر کرو یا نہ صبر کرو تمہاڑے
کیتے ہرکا گال تمہا کوں محض تمہاڑے عملیں دا بدلہ ڈتا
ویندا پئے۔
۱۸۔ بے شک متقی جنتیں تے نعتیں و جح ہوسن۔

فَكَهِنَ بَنَاتُهُمْ سَاهِمًا دَوَّحَهُمْ سَاهِمًا
عَذَابَ الْجَحِيمِ ⑩

۱۹۔ اللہ جو انہیں کوں ڈیسی او اوندے تے خوش
ہوسن تے انہیں دارب انہیں کوں دوزخ دے
عذاب کنیں پھیس۔

كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ⑪

۲۰۔ کھاؤ تے پیو اے تہاڑے عیس دی وجہ
نال بابرکت۔

مُتَكِينٍ عَلَىٰ سُرُرٍ مَّصْفُوفَةٍ وَرَزَقْنَهُمْ عَزْوَ
عِينَ ⑫

۲۱۔ او قطاریں دوح وچھے ہوئے ہماچیں تے
وہاٹے رکھ کے پیٹے ہوسن تے وڈی وڈی اکھیں
آلیاں تریکتیں انہیں دے اسال جوڑے بیسوں۔

وَالَّذِينَ آمَنُوا اتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُمْ بِإِيمَانٍ
أَلْحَقْنَا بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَمَا أَلَتْنَاهُمْ مِنْ عَمَلِهِمْ
مِنْ شَيْءٍ كُلُّ امْرِئٍ بِمَا كَسَبَ رَهِينٌ ⑬

۲۲۔ جیرے ایمان گھن آئن تے انہیں دی اولاد
وی ایمان دوح انہیں دے کچھوٹری ۱۷ اسال
انہیں کوں تے انہیں دی اولاد کوں کٹھا کر ڈیوں
تے انہیں دے عیس وچو ذرا دی گھٹ نہ کریرا
سر شمع اپٹے عیس دے بدلے دوح گانٹھے ہے۔
۲۳۔ تے اسال انہیں کوں جو او چاہسن میوے
تے گوشت ڈیوں۔

وَأَمَّا ذُنُوبُهُمْ فَأَلْهَوْهُمْ ذُلًّا وَنَجَّاهُمْ مِنْهَا ⑭

۲۴۔ او اتھاں اتجھے پیالیں کیتے بھڑسن جنیدے
نیچے دوح نہکواس بوسی تے دنگناہ بری۔

يَتَنَازَعُونَ فِيهَا كَأْسًا لَا لَعْنُ فِيهَا
وَلَا تَأْتِيهِمْ ⑮

۲۵۔ تے خادم انہیں دے چودھارو چکر مرہیں
ایوں بگسن جیویں او پردیں دوح ویلہٹے ہوئے
موتی ہن۔

وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ غِلْمَانٌ لَهُمْ كَأْسُهُمْ لَوْلُؤٌ
فَلَكُونُ ⑯

۲۶۔ تے او ہک ڈو جھے دو منہ کر کے پچھسن۔
۲۷۔ آکھسن بے شک اسال پہلے وی اپٹے ہتر
دے انجام کنیں ڈر دے ہاسے۔

وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ⑰

فَالْوَارِثُ كَانَ قَبْلَ فِي أَهْلِنَا مُشَوِّقِينَ ⑱

۲۸۔ اللہ سیٹس ساڑے اتے احسان لائے اول
ساکوں تہی لوار دے عذاب کنیں بچا گدے۔
۲۹۔ بے شک اسال ایں کنیں پہلے اونکوں سٹیزدے

فَمَنْ أَلَّهِ عَلَيْهِمْ وَأَقْبَلْنَا عَذَابَ السُّومِ ⑲

إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلُ نَدْعُوهُ إِنَّهُ هُوَ

الْبُرِّ الرَّحِيمِ ۝

ہاے بے شک اد نیک سلوک کرٹ والا
تے ہوں مہربان۔

فَذَكِّرْ فَمَا أَنْتَ بِنِعْمَتِ رَبِّكَ بِكَاهِنٍ
وَلَا كَاهِنَةٍ ۝

۲۔ توں نصیحت کریندا رہ توں اپنے رب دی نعمت
نال نہ تے توں رمی ہوئیں تے نہ پاگل۔

أَمْ يَقُولُونَ شَاعِرٌ نَّتَرَبَّصُ بِهِ رَبِّهِ
الْمُؤْنِ ۝

۳۱۔ یا آہدن شاعرِ اساں ایتدے کیتے زمانے
دی تباہی دا بھالا گدھی پئے ہیں۔

فَلْيَرْبِضُوا فَإِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُرْتَصِينَ ۝

۳۲۔ توں آکھ بھالا گھنوں بے شک میں تہاڑے
نال بھالا گدھی کھڑاں۔

أَمْ تَأْمُرُهُمْ أَحْلَامُهُمْ بِهَذَا أَمْ هُمْ قَوْمٌ
طَاعُونَ ۝

۳۳۔ یا انہیں دے خواب تے عقلان انہیں کوں
اے حکم بڈیندن یا او منہ زور قوم۔

أَمْ يَقُولُونَ تَقَوَّلَهُ بَلْ لَا يُؤْمِنُونَ ۝

۳۴۔ کیا آہدن اوں آپو گال بنائی ۷ اصل او
منیدے نیں۔

فَلْيَأْتُوا بِحَدِيثٍ مِّثْلِهِ إِن كَانُوا
صَادِقِينَ ۝

۳۵۔ اوہو جہیں کوئی گال تے آنن جے او سچے ہن۔

أَمْ خُلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمُ الْخَالِقُونَ ۝

۳۶۔ کیا انہیں کوں بے مقصد پیدا کیا گئے یا کیا او
پیدا کرٹ والن۔

أَمْ خَلَقُوا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بَلْ لَا
يُوقِنُونَ ۝

۳۷۔ کیا آسمانیں تے زمین کوں پیدا کیتے نیں اصل او
یقین نہیں کریندے۔

أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَبِّكَ أَمْ هُمُ
الْمُضْطَرُّونَ ۝

۳۸۔ کیا انہیں گنیں تیرے رب دے خزانے ہن
یا او دروغے ہن۔

أَمْ لَهُمْ سُلَّمٌ يَنْتَعِمُونَ فِيهِ فَلْيَأْتِ مُسْتَعْمِلُهُم
بِأَسْلَافٍ مُّشَبِّهِينَ ۝

۳۹۔ کیا انہیں کیں پوڑی ۷ جیسے نال او اللہ دیاں گالیں
سُندن تے اونہے سُلَّم کوئی کھلی دلیل گھن آوے۔

أَمْ لَهُ الْبَنَاتُ وَلَكُمْ الْبَنُونَ ۝

۴۰۔ کیا خدا کیتے دھیریں ہن تے تہاڑے کیتے پترن۔

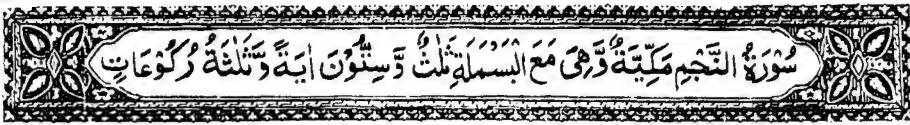
أَمْ تَتَنَادَوْنَ أَجْرًا لَّهُمْ مِنْ مَّغْرَمٍ مُّثْقَلُونَ ۝

۴۱۔ کیا توں انہیں کیں اجر سنگھیں تے او چٹی دے بار
تے آئے پین۔

أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُمُونَ ۝

۴۲۔ کیا او غیب جاندن تے او مکھسے پین۔

- ۴۳۔ کیا او تدبیر کرن چاہند تے جیسے کافرن اصل تے انہیں دے خلاف تدبیراں تھیوین۔
- ۴۴۔ کیا انہیں کیتے اللہ دے سوا کوئی معبود الٰہیٹس پاک جو او شرک کریندن۔
- ۴۵۔ تے جے او آسمان کینس کوئی ٹوٹا ڈھانڈا بکھن آہن اے گھانا بدل۔
- ۴۶۔ انہیں کوں چھوڑ بے تاں جو او ملن اوں دینہ کوں جیندے وچ انہیں کوں (ڈرنال) بے ہوش کر ڈتا ویسی۔
- ۴۷۔ جڈاں انہیں دیاں تدبیراں کجھ وی کم نہ اوسن تے انہیں دی مدد نہ کیتی ویسی۔
- ۴۸۔ تے بے شک عالمیں کیتے عذاب اوں عذاب دے ساوی ہن تے اصل ہوں سارے کوک چاٹندے نیٹس۔
- ۴۹۔ توں اپٹے رب دے حکم تے قائم رہیے شک توں ساڈے اکھیں دے ساٹھے ہویں تے توں جیلھے اٹھیں اپٹے رب دی مددے نال نال تسبیح کر
- ۵۰۔ تے رات کوں اوندی تسبیح کرتے جیلھے تارے کنڈ دلاون اوں ویلھے دی تسبیح کر۔
- ۵۱۔ اَمْرُ يُدْعُونَ كَيْدًا ۱۰۱ فَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمْ لَا يَكِيدُونَ ۱۰۲
- ۵۲۔ اَمْرُهُمْ اِلَّا غَيْرُ اللّٰهِ سُبْحٰنَ اللّٰهِ عَمَّا يُشْرِكُوْنَ ۱۰۳
- ۵۳۔ وَ اِنْ يَرَوْا كِسْفًا مِّنَ السَّمَآءِ سَاقِطًا يَقُولُوا سَحَابٌ مَّرْكُومٌ ۱۰۴
- ۵۴۔ فَذَرَهُمْ حَتّٰى يَلْقَوْا يَوْمَهُمُ الَّذِى فِيْهِ يُصْعَقُوْنَ ۱۰۵
- ۵۵۔ يَوْمَ لَا يُغْنِى عَنْهُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ۱۰۶
- ۵۶۔ وَ اِنَّ لِلَّذِيْنَ ظَلَمُوْا عَذَابًا دُوْنَ ذٰلِكَ وَلٰكِنْ اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُوْنَ ۱۰۷
- ۵۷۔ وَ اضْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ فَاَنْتَ بِاَعْيُنِنَا وَ سَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ حِينَ تَقُومُ ۱۰۸
- ۵۸۔ وَ مِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَ اِذَا بَارَأَ النُّجُومَ ۱۰۹

سورة نجم مکی ۷۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۶۳ آیات تے ۳ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جبرط بن
منکے ڈیون دالا تے دل دل رحم کرن والا ۷۔
- ۲۔ اوتارا گواہ جیلے اوتلے اوسی۔
- ۳۔ تہاڑا ساتھی نہ بھلے تے نہ گمراہ تھے۔
- ۴۔ تے اپنی خواہش نال گالیں نہیں کریندا۔
- ۵۔ اے وحی ۷ جبرصی اوندو آئی ۷۔
- ۶۔ اے اونکوں طاقت دے خدا سکھائے۔
- ۷۔ دل دل طاقت ڈکھیندے تے حکومت دے
تخت تے بہہ گئے۔
- ۸۔ تے او آسمان دے کناریں تے ظاہر تھیندے۔
- ۹۔ دل او خدا دے کولہو تھیا تے خدا اوندے کولہو تھیا۔
- ۱۰۔ تے او ڈڈ کمانیں دا وتر بن گئے یا این کینں
وی زیادہ کولہو تھے۔
- ۱۱۔ دل اوں اپنے بندے دو وحی کیتی جبرصی کیتی۔
- ۱۲۔ اوندے دل جوڑے اوں کوڑ نہیں ماریا۔
- ۱۳۔ کیا تہاں اوندے ڈیکھن تے جیڑا لیندے ۷۔
- ۱۴۔ تے اوں تے اونکوں ڈوجی دھر ڈٹے۔
- ۱۵۔ اوں بیر نال جبرصی سب توں پھیڑوچ بائی۔
- ۱۶۔ اوندے نال جنت المادلی ہے۔
- ۱۷۔ اوں بیر کوں لکاوٹ والی شے لکا گھا۔
- ۱۸۔ تے اوندی اکھ نہ پھری تے نہ اگودھی بائی۔
- ۱۹۔ اوں اپنے رب دے دپے نشانیں دھوک ڈٹا۔ -
- وَالنَّجْمِ إِذَا هَوَىٰ ②
مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ وَمَا غَوَىٰ ③
وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ ④
إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ ⑤
عَلَّمَهُ شَدِيدُ الْقُوَىٰ ⑥
ذُو مِرَّةٍ فَاسْتَوَىٰ ⑦
وَهُوَ بِالْأُفُقِ الْأَعْلَىٰ ⑧
ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّىٰ ⑨
فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَىٰ ⑩
فَأَوْحَىٰ إِلَىٰ عَبْدِهِ مَا أَوْحَىٰ ⑪
مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَأَىٰ ⑫
أَفَتَسْمُرُونَ عَلَىٰ مَا يَرَىٰ ⑬
وَلَقَدْ رَآهُ نَزْلَةً أُخْرَىٰ ⑭
عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهَىٰ ⑮
عِنْدَ هَا جَعَتِ الْأُورَىٰ ⑯
إِذْ يَخُفُّ السَّيْدَرَةُ مَا يَفُفُّ ⑰
مَا زَاغَ الْبَصَرُ وَمَا طَغَىٰ ⑱
لَقَدْ رَأَىٰ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِ الْكُبْرَىٰ ⑲

- ۲۰۔ اَفَرَأَيْتُمُ اللَّاتَ وَالْعُزَّىٰ ۝
وَمَنْوَةَ الثَّالِثَةَ الْاُخْرٰی ۝
اَلَكُمُ الذَّكَرُ وَلَهُ الْاُنثٰی ۝
- ۲۱۔ تساللات تے عری دا حال سناؤ۔
۲۲۔ تے تریجے منات دا وی جیرھا ہیا ۶
۲۳۔ کیا تماڑے کیتے چھوہرن تے اوندے کیتے
چھوہریں ہسن۔
۲۴۔ اے تے کافی دنڈر۔
۲۵۔ اے کھ ناں ہسن جیرے تسال تے تماڑے
پیوڑاڑیں رکھ گدھن اللہ سیس ایںدے کیتے کوئی
دلیل نہیں لہائی او محض گمان دی پیروی کریندے
ہین تے اوندی جو انیس دے نفس چاہندن
تے انیس دوانیں دے رب ولو پرایت آگئی ۶۔
۲۶۔ کیا انسان جو خواہش کرے ادنوں بل ویندی ۶۔
۲۷۔ (سنو) دنیا تے آخرت دیاں نعمتاں اللہ کنیں
ہسن۔
۲۸۔ تے آسمان وچ بہوں سارے فرشتے ہسن
جنیس دی سفارش کوئی فائدہ نہیں ڈیندی سوائے
ایندے جو اللہ جنیدے کیتے اجازت ڈیوے
تے پسند کرے۔
۲۹۔ بے شک جیرے آخرت تے ایمان نہیں
ایندے او فرشتیں دے تربیتیں جیس ناں رکھندن
۳۰۔ تے انیس کوں ایند کوئی پتہ نہیں او محض گمان
دے چھو چلدے پین تے گمان حق دے مقابلے
وچ کوئی فائدہ نہیں ڈیندا۔
۳۱۔ تے جیرھا ساڑے ذکر کیں منہ پھریندے ادں
کنیں منہ پھیر گھن تے اومح دنیاوی زندگی چاہندے۔
۳۲۔ انیس دا علم ایسھو تلاء بے شک تیرا رب بہوں
چاٹکے جیرھا اچھے راہ کنیں پریں ہے تے ادچاٹکے
اَفَرَأَيْتُمُ اللَّاتَ وَالْعُزَّىٰ ۝
وَمَنْوَةَ الثَّالِثَةَ الْاُخْرٰی ۝
اَلَكُمُ الذَّكَرُ وَلَهُ الْاُنثٰی ۝
تِلْكَ اِذَا قُسِّتْ وَبِزْنِہ ۝
اِنْ هٰی اِلَّا اَسْمَاءُ سَمَّیْتُوہَا اَنْتُمْ وَاَبَاؤُكُم
مَا اَنْزَلَ اللّٰهُ بِہَا مِنْ سُلْطٰنٍ اِنْ یَّتَّبِعُوْنَ اِلَّا
الظَّنَّ وَمَا تَهْوٰی الْاَنْفُسُ وَلَقَدْ جَاءَہُمْ مِنْ
رَّبِّہُمْ الْهُدٰی ۝
اَمْرِ لِلْاِنْسَانِ مَا یَبْہٰی ۝
فَلِلّٰہِ الْاٰخِرَةُ وَالْاُولٰی ۝
- ۱۱۔ اَفَرَأَيْتُمُ اللَّاتَ وَالْعُزَّىٰ ۝
وَمَنْوَةَ الثَّالِثَةَ الْاُخْرٰی ۝
اَلَكُمُ الذَّكَرُ وَلَهُ الْاُنثٰی ۝
تِلْكَ اِذَا قُسِّتْ وَبِزْنِہ ۝
اِنْ هٰی اِلَّا اَسْمَاءُ سَمَّیْتُوہَا اَنْتُمْ وَاَبَاؤُكُم
مَا اَنْزَلَ اللّٰهُ بِہَا مِنْ سُلْطٰنٍ اِنْ یَّتَّبِعُوْنَ اِلَّا
الظَّنَّ وَمَا تَهْوٰی الْاَنْفُسُ وَلَقَدْ جَاءَہُمْ مِنْ
رَّبِّہُمْ الْهُدٰی ۝
اَمْرِ لِلْاِنْسَانِ مَا یَبْہٰی ۝
فَلِلّٰہِ الْاٰخِرَةُ وَالْاُولٰی ۝

جیرھا سدرہ راہ تے ہے۔

۳۲۔ تے جو آسمانیں تے زمین وچ سب اللہ داہ تاں جو اللہ سیٹ گناہ گاریں کوں انہیں دے عیس دی سزا تے چنگے کم کرن والیں کوں چنگی جزا ڈیوے۔

۳۳۔ جرمے لوک سوائے ڈیڑھی تیں دجہن دے دے گناہیں کنیں تے بے حیائی کنیں پجدن تے بے شک تیبڑا رب ہوں بخش والا تے او جانڈے جیلے اوں تہاکوں زمین وچ پیدا کیتے جیلے تاں ما دے ڈوہیں وچ محکے ہوئے ہادے تے تاں اپٹے آپ کوں پاک نہ آکھو او ہوں ہانڈے اونکوں جیرھا متقی ۔

۳۴۔ کیا تیں کنڈ ولاوٹ والے کوں بٹھے۔

۳۵۔ تے تھوڑا بڑے سی تے ول شومانی کیتی اس۔

۳۶۔ کیا اوں کنیں غیب دا علم تے او بڑھاپے۔

۳۷۔ یا اونکوں موسیٰ دی شریعت دا پتہ نہیں۔

۳۸۔ تے ابراہیم دا جیس وعدہ پورا کیتے۔

۳۹۔ جو کوئی جان ہے دا بار نہ چھسی۔

۴۰۔ تے انسان کوں محض اتنا مجلسی جتنا اوکوشش

کرلیسی۔

۴۱۔ تے اونڈی کوشش دا نتیجہ بڑکھا یا ویسی۔

۴۲۔ ول اونکوں پورا پورا بدلہ بڑکھا یا ویسی۔

۴۳۔ تے بے شک تیبڑے رب دے ہتھ فیصلہ ۔

۴۴۔ تے بے شک او ہر کھیلندے تے او ہر دیندے

۴۵۔ تے بے شک او ہر میندے تے جویندے۔

۴۶۔ تے بیشک ہر جوان تے تریختیں دے جڑے پیدا کیتن۔

وَلِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ لِيَجْزِيَ الَّذِيْنَ اَسَاءُوْا وَيَاْعَمِلُوْا الصّٰلِحٰتِ الَّذِيْنَ اَحْسَنُوْا بِالْحَيٰٓةِ ۝

الَّذِيْنَ يَخْتٰبُوْنَ كَبٰرَ الْاِثْمِ وَالْفَوَاحِشِ اِنَّ اللّٰهَ اِنَّ رَبَّكَ وَاَسِعُ الْمَغْفِرَةِ هُوَ اَعْلَمُ بِكُمْ اِذَا اَنْتَآكُمْ مِنَ الْاَرْضِ وَاِذْ اَنْتُمْ اَجْنَةُ فِي بُطُوْنِ اُمّهٰتِكُمْ فَلَا تُزَكُّوْا اَنْفُسَكُمْ هُوَ اَعْلَمُ بِمَنِ اْتٰتٰ ۝

اَقْرَبَتْ الَّذِي تُوَلّٰی ۝

وَاَعْطٰ قَلِيْلًا وَّاَكْثٰی ۝

اَعِنْدَهٗ عِلْمُ الْغَيْبِ فَهُوَ بِرَءِ ۝

اَمْ لَمْ يُنَبِّاْ بِمَا فِي صُفْحِ مَوْجِ ۝

وَرٰبِرْهِيْمَ الَّذِي وُتّٰی ۝

اَلَّا تَزِرُ وَازِرَةً وَّزَرًا اٰخَرٰی ۝

وَاَنْ لَّيْسَ لِلْاِنْسَانِ اِلَّا مَا سَعٰ ۝

وَاَنْ سَعِيَهٗ سَوْفَ يُرٰی ۝

ثُمَّ يُجْزٰهُ الْجَزَآءُ الْاَوَّلٰی ۝

وَاَنْ اِلٰی رَبِّكَ الْمُنْتَهٰی ۝

وَاَنَّهُ هُوَ اَضْحٰكَ وَاَبْكَی ۝

وَاَنَّهُ هُوَ اَمَاتٌ وَّاَحْيَا ۝

وَاَنَّهُ خَلَقَ الزَّوْجِيْنَ الذَّكَوٰ وَالاُنثٰی ۝

مِنْ نُّطْفَةٍ إِذَا تُنْفَخُ ۝

وَأَنَّ عَلَيْهِ النَّشَآءَ الْأُخْرَىٰ ۝

وَأَنَّهُ هُوَ أَغْنَىٰ وَأَقْنَىٰ ۝

وَأَنَّهُ هُوَ رَبُّ الشَّعْرَىٰ ۝

وَأَنَّهُ أَهْلَكَ عَادًا الْأُولَىٰ ۝

وَتَمُودًا مِمَّا آفَكَ ۝

وَقَوْمَ نُوحٍ مِّن قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا هُمْ أَظْلَمَ وَأَطَىٰ ۝

وَالْمُؤْتَفِكَةَ أَهْوَىٰ ۝

فَغَشَّهَا مَا غَشَّىٰ ۝

فِي آيِ الْآءِ رَبِّكَ تَنَمَّازَىٰ ۝

هَذَا نَذِيرٌ مِّنَ النَّذْرِ الْأُولَىٰ ۝

أَرْزَقْتَ الْأَرْضَ ۝

لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ كَاشِفَةٌ ۝

أَفَمِنْ هَذَا الْحَدِيثِ تَعْجَبُونَ ۝

وَتَضْحَكُونَ وَلَا تَبْكُونَ ۝

وَأَنْتُمْ سَعِيدُونَ ۝

فَأَسْبِغُوا لِلَّهِ الْوُجُوهَ ۝

۴۷۔ ہک نطفہ کنیں جیرھا سیٹا دیندے۔

۴۸۔ تے بڑو جی دفعہ پیدا کرن دی ہوندے ذمے

ہے۔

۴۹۔ تے بے شک اوہو امیر کریندے تے غریب

کریندے۔

۵۰۔ تے بے شک اوہو شعرٹی ستارے داماکب

۵۱۔ تے بے شک ہوں پہلی عاد قوم کوں ہلاک

کیتا ہا۔

۵۲۔ تے تمود کوں وی تے کھنسی بچایا۔

۵۳۔ تے پہلے نوح دی قوم کوں دی۔ بے شک

اوہوں ظالم تے منہ زور ہن۔

۵۴۔ تے اُپتیریاں ہویاں دستیاں وی۔

۵۵۔ تے ادنکوں نکا گدھا جیرھی شے لکیندی ہ۔

۵۶۔ توں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت تے

نمک کر لیں۔

۵۷۔ اے وی پہلے رسولیں وچ ہک رسول۔

۵۸۔ وقت کوں لو آگئے۔

۵۹۔ اللہ دے سوا اینکوں کوئی مال نہیں سبگا۔

۶۰۔ کیا تساں این گال تے حیران تھیندے ہ۔

۶۱۔ تے کھلے دے تے روندے نوے۔

۶۲۔ تے تساں حیران ہوے۔

۶۳۔ اللہ کوں سجدہ کرو تے اوندی عبادت کرو۔

سُورَةُ الْقَمَرِ مَكِّيَّةٌ دَرَجَتُهَا مَعِ الْبَسْمَلَةِ سِتَّةٌ وَخَمْسُونَ آيَةً وَثَلَاثَةُ رُكُوعَاتٍ

سورۃ قمر کی ۷۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۵۶ آیتاں تے ۳ رکوعن۔

- ۱۔ شروع کریں ادا اللہ دے ناں تال جیہا بن
مِنکے ڈیوٹ والا تے ول ول رحم کرن والا۔
۲۔ تباہی دی گھڑی کو لہو آگئی تے چندر پھٹ گئے۔
۳۔ تے جے او نشان ڈیکھن تے منہ پھیر گھسن تے
آکھن اسے ہمیشہ دا جادو۔
۴۔ تے انہیں جھٹلائے تے انہیں اپنی خواہشیں
دی پیروی کیتی تے ہر کم دا وقت ہوندے۔
۵۔ تے انہیں دو خبراں آئیں جنہیں وچ دل کے ہن۔
۶۔ اشر کرن والیاں سٹپ دیاں گالیں ہن تے
ڈراؤن والیں کوئی فائدہ نہیں ڈتا۔
۷۔ تے توں انہیں کنیں منہ پھیر گھن جڈاں سڈن
والا ہک اوپری شے دوسڈیسی۔
۸۔ انہیں دیاں اکھیاں جھکیاں ہریاں ہوسن تے او قبریں
دھو ایویں لکھیں جیویں کھنڈیاں ہویاں تڈیاں۔
۹۔ اوسڈن واسے دو درکدے دیندے ہوسن
تے کافر آکھن اسے ڈینہہ ڈکھیں دا۔
۱۰۔ انہیں کنیں پہلے نوح دی قوم جھٹلائے انہیں
ساڈے بندے کون جھٹلائے تے آکھے نیں
اسے پاگل تے ایندے اتے پھٹکار۔
۱۱۔ تے اول اپٹے رب کنیں دعا کیتی میں ڈھویا
پیاں میڈی مدد کر (غلیدے)۔
۱۲۔ اساں آسمان دے دروازے
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
إِفْتَرَبَتِ السَّاعَةُ وَانْشَقَّ الْقَمَرُ ②
وَإِنْ يَرَوْا آيَةً يُعْرِضُوا وَيَقُولُوا سِحْرٌ
مُّسْتَعَرَّبٌ ③
وَكَذَّبُوا وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ وَكُلُّ أُمَّةٍ
مُّسْتَفِرَّةٌ ④
وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنَ الْآبَاءِ مَا فِيهِ مُزْدَجَرٌ ⑤
حِكْمَةٌ بِالْعَمَلِ فَمَا تَعْنِ التَّذَرُّ ⑥
فَتَوَلَّ عَنْهُمْ يَوْمَ يَدْعُ الدَّاعِ إِلَىٰ بَنِي
شَيْءٍ تُكْرَهُ ⑦
خُشْعًا أَبْصَارُهُمْ يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ كَأَنَّهُمْ
جَرَادٌ مُنْتَشِرٌ ⑧
مُهْطِعِينَ إِلَى الدَّاعِ يَقُولُ الْكَافِرُونَ هَذَا
يَوْمٌ عَسِرٌ ⑨
كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ فَكَذَّبُوا عَبْدَنَا وَقَالُوا
مَجْنُونٌ وَازْدُجِرَ ⑩
فَدَعَا رَبَّهُ أَنِّي مَغْلُوبٌ فَانْتَصِرَ ⑪
فَفَتَحْنَا أَبْوَابَ السَّمَاءِ بِمَاءٍ مُنْهَرٍ ⑫

کھول بڑتے ایسے پانی نال جیرھا جوش نال دھندا
ہا۔

۱۳۔ تے زمین تے چشتے وی کڈھینسے۔ پانی
ہک اینجی گال کیتے کھا تھیا جیندا فصیل تھی چکیا ہا۔

۱۴۔ تے اساں اوکوں تختے تے پھٹیں آئی
شے تے پلایا۔

۱۵۔ جیرھی ساڈی اکھیں دے سامٹے چلدی ہائی اے
اوں شخص دادرلہ ہا جیندا انکار کیتا

۱۶۔ تے اساں ایندے وقح ہک نشان
چھوڑیا ہاتے کیا کوئی نصیحت پکڑن والا ہا۔
۱۷۔ تے میڈا عذاب تے ڈراون والے کینجھ

ہسن۔

۱۸۔ تے اساں قرآن کون نصیحت کیتے سوکھا کیتے
تے کوئی ہر نصیحت پکڑن والا۔

۱۹۔ تے عاد دی قوم جھٹلائے۔ تے میڈا عذاب
تے ڈراون کینھا ہا۔

۲۰۔ بے شک اساں انہیں تے رہن والے منحوس بوند
وچ چکھی اندھاری چلائی۔

۲۱۔ او لوکس کوں سنیدی ہائی جیویں کبھی دا
درخت ہوئے تے اوند اندر کھادا پیا ہوئے۔

۲۲۔ تے میڈا عذاب تے ڈراون والا کینجھ ہسن۔

۲۳۔ تے اساں قرآن نصیحت کیتے آسان کیتے
کوئی نصیحت پکڑن والا ہے۔

۲۴۔ بنمود نے وی رسولس کوں جھٹلائے۔

۲۵۔ انہیں اکھے کیا اساں اپنے وچوہک آدمی دی پیروی
کروں بے شک اساں گمراہی تے بھا دتھ

وَنَجَرْنَا الْأَرْضَ عُيُونًا فَالْتَقَى الْمَاءُ عَلَى أَمْرٍ
قَدْ قُدِرَ ۚ

وَحَمَلْنَاهُ عَلَى ذَاتِ أَلْوَاحٍ وَدُسُرٍ ۝

تَجْرِي بِأَعْيُنِنَا جَزَاءً لِّمَن كَانَ كُفِرَ ۝

وَلَقَدْ تَوَكَّلْنَاهَا آيَةً فَهَلْ مِنْ مُّذَكِّرٍ ۝

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرٍ ۝

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُّذَكِّرٍ ۝

كَذَّبَتْ عَادٌ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرٍ ۝

إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِي يَوْمٍ نَحْسٍ
مُّسْتَعِيرٍ ۝

تَنَزَّعُ النَّاسُ ظَنُّهُمُ أَنَّهُمْ فِي غَلَاظِ مَنَاقِبٍ ۝

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرٍ ۝

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ
مِنْ مُّذَكِّرٍ ۝

كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِالنُّذُرِ ۝

فَقَالُوا أَبَشْرًا مِّمَّنْ وَاحِدًا نَّتَّبِعُهُ إِنَّا إِذَا تَفَيَّ

ضَلَّلٍ وَسُعُرٍ ۝

وَلَقَدْ رَاوَدُوهُ عَنْ صَيْفِهِ فَقَسَمْنَا أَنْعَمْنَاهُمْ
فَذُوقُوا عَذَابِي وَنُذِرٌ ۝۳۸

۳۸۔ تے او او کوں مہمانیں دے خلاف درغلاوٹ
لگن اساں انہیں دی اکھیں تے پردے پاؤن
تے تساں میڈے عذاب تے ڈراوٹ دامنہ چکھو۔
۳۹۔ تے فجر نال انہیں تے کھڑ وچن والا عذاب
آگیا۔

وَلَقَدْ صَبَحَهُمْ بُكْرَةً عَذَابٌ مُسْتَقِرٌّ ۝۳۹

۴۰۔ تے تساں میڈے عذاب تے ڈراوٹ دامنہ چکھو۔
۴۱۔ تے اساں قرآن کوں نصیحت کیتے سوکھا کیتے
تے کوئی نصیحت پکڑن والا ہے۔

فَذُوقُوا عَذَابِي وَنُذِرٌ ۝۴۰

وَلَقَدْ يَسْرُنَا الْقُرْآنَ لِلَّذِ كِرِ فَهَلْ
مِنْ مُدْكِرٍ ۝۴۱

۴۲۔ تے ال فرعون دو رسول آئیں۔

وَلَقَدْ جَاءَ آلَ فِرْعَوْنَ التَّنْذِرُ ۝۴۲

۴۳۔ انہیں ساڈی ساری آیات کوں جھٹلائے تے

كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كُلِّهَا فَأَخَذْنَاهُمْ أَخَذَ

اساں انہیں کوں غالب تے طاقت ور دی پکڑ پکڑی

عَزِيزٍ مُّقْتَدِرٌ ۝۴۳

۴۴۔ کیا تہاڈے کافر انہیں کنیں چنگے ہسن یا

الْكَافِرُ كُمْ خَيْرٌ مِّنْ أُولَئِكَ أَمْ لَكُمْ بَرَاءَةٌ فِي

تہاڈے کیتے پہلی کتابیں وچ حفاظت دا وعدہ ہے۔

الزُّبُرِ ۝۴۴

۴۵۔ کیا او آہدن اساں سارے غالب اوسوں۔

أَمْ يَقُولُونَ نَحْنُ جَمِيعٌ مُّقْتَصِرٌ ۝۴۵

۴۶۔ لشکر ضرور ہر سی تے کنڈ دلا کے بھسی۔

سَيُهْزَمُ الْجَنْعُ وَيُوْلَوْنَ الدُّبُرُ ۝۴۶

۴۷۔ تے اصل تباہی دا انہیں نال وعدہ ہے تے

بَلِ السَّاعَةُ مَوْعِدُهُمْ وَالسَّاعَةُ أَذًى

اوتباہی ہوں ہلاک کرن والی تے سخت۔

وَأَمْرٌ ۝۴۷

۴۸۔ بے شک مجرم گمراہی تے ساڑن والے عذاب

إِنَّ الْمُجْرِمِينَ فِي ضَلَالٍ مُّسْعِرٍ ۝۴۸

وچن۔

نَارًا

۴۹۔ جڈاں او منہ دے بھرتے بھاؤن گھلیسن تہاں

يَوْمَ يُنْفَخُونَ فِي النَّارِ عَلَى وُجُوهِهِمْ ذُوقُوا

چکھو دوزخ دا عذاب۔

مَسَّ سَقَرَ ۝۴۹

۵۰۔ بے شک اساں ہر شے اندازے نال پہل کیتی ہے

إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ ۝۵۰

۵۱۔ تے ساڈا حکم اکھ چھپکٹن آلی کار یکدم ہی دیندے۔

وَمَا أَمْرُنَا إِلَّا وَاحِدَةٌ كَلَمْحٍ بِالْبَصَرِ ۝۵۱

۵۲۔ تے اساں تہاڈے لوکیں کوں ہلاک کیتے

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا أَشْيَاعَكُمْ فَهَلْ مِنْ

تے کیا کوئی نصیحت پکڑن والا ہے۔

مُدْكِرٍ ۝۵۲

۵۳۔ تے ہر شے جو انہیں کیتی ہے او کتابیں وچ

وَكُلُّ شَيْءٍ نَّعْلَمُهُ فِي الزُّبُرِ ۝۵۳

ہے پئی۔

۵۴۔ تے ہر چھوٹی وڈی گال لکھی پئی ہے۔

۵۵۔ بے شک متقی بائیس تے نہریں قرح رہن۔

۵۶۔ ہمیشہ رہن دی جا و قرح رہن جی رہی طاقت

والے بادشاہ دے کو لہو ہوئی۔

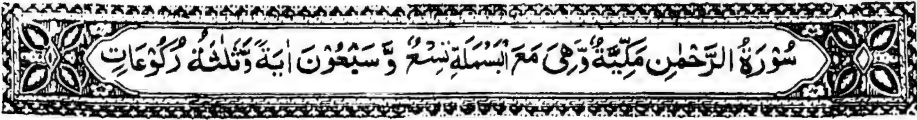
۵۷

وَكُلُّ صَغِيرٍ ذَكِيٍّ مُسْتَطَرٍّ ۝

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَهَرٍ ۝

فِي مَقْعَدٍ صِدْقٍ عِنْدَ مِلِّينَ ۝

مُقْتَدِرٍ ۝

سورة رحمن مدنی ۷۷ سے بسم اللہ نال ایندیاں ۷۹ آیتاں ۳ رکوعن۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیہا بن
منگے ڈیوٹ والا تے ول ول رحم کرن والا۔
- ۲۔ بن منگے ڈیوٹ والا۔
- ۳۔ جیس قرآن سکھائے۔
- ۴۔ انسان پیدا کیتس۔
- ۵۔ اوکوں بیان سکھائے۔
- ۶۔ سمجھ تے چندر حساب نال چلے پین۔
- ۷۔ تے تارے تے دن سجھ کریندے پین۔
- ۸۔ تے آسمان کول اوں اچا کیتے تے توازن رکھے سی۔
- ۹۔ جو تساں انصاف دی ترکڑی کول جھکا نہ تھیوٹ
ڈیو۔
- ۱۰۔ تے انصاف نال وزن پورا کرو تے وزن
نہ گھاؤ۔
- ۱۱۔ تے زمین کول مخلوق کیتے بٹائے۔
- ۱۲۔ اوندے وچ میوے ہن تے کھیاں ہن جہن دے
پھل تے غلاف ہوندن۔
- ۱۳۔ تے دانے ہن غلاف والے تے خوشبودلے دلے۔
- ۱۴۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار
کریسو۔
- ۱۵۔ انسان کول دھن والی سکی مٹی نال بٹائے۔
- ۱۶۔ تے جن کول بھادے بھانہٹر نال بٹائے۔
- ۱۷۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- الرَّحْمٰنُ ②
- عَلَّمَ الْقُرْآنَ ③
- خَلَقَ الْإِنْسَانَ ④
- عَلَّمَهُ الْبَيَانَ ⑤
- الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ يُحْسِبَانِ ⑥
- وَالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ ⑦
- وَالسَّمَاءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ ⑧
- أَلَّا تَطْغَوْا فِي الْمِيزَانِ ⑨
- وَأَقِيمُوا الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ ⑩
- وَالْأَرْضَ وَضَعَهَا لِلْأَنَامِ ⑪
- فِيهَا فَاكِهَةٌ وَالنَّخْلُ ذَاتُ الْأَكْمَامِ ⑫
- وَالْحَبُّ ذُو الْعَصْفِ وَالزَّيْتَانُ ⑬
- فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ⑭
- خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ كَالْفَخَّارِ ⑮
- وَخَلَقَ الْجَانَّ مِنْ مَّاءٍ مِّنْ تَارٍ ⑯
- فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ⑰

انکار کرلیسو۔

رَبُّ الْمَشْرِقَيْنِ وَرَبُّ الْمَغْرِبَيْنِ ﴿۱۸﴾

۱۸۔ ڈوپلوا دھیں تے ڈوپچا دھیں دا رب۔

فَيَأْتِي آلَاءُ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿۱۹﴾

۱۹۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کرلیسو۔

مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ ﴿۲۰﴾

۲۰۔ ڈو سمندر چلا نسی جیرے مل ولین۔

بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَا يَبْغِيَانِ ﴿۲۱﴾

۲۱۔ انہیں ڈونا ئیں دے درمیان پردہ ہک ڈوجھے وچ داخل نہیں تھیندے۔

فَيَأْتِي آلَاءُ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿۲۲﴾

۲۲۔ تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کرلیسو۔

يَخْرُجُ مِنْهُمَا النُّوْلُ وَالْمَرْجَانُ ﴿۲۳﴾

۲۳۔ انہیں ڈونا ہیں دچو موتی تے مونگے نکلدن۔

فَيَأْتِي آلَاءُ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿۲۴﴾

۲۴۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کرلیسو۔

وَلَهُ الْجَوَارِ الْمُنشَآتُ فِي الْبَحْرِ
كَانَ عِلْمُهُ ﴿۲۵﴾

۲۵۔ تے اونڈیاں بنیاں ہویاں بیٹریاں تے جہازن جیرے سمندر وچ پسا ڈسدن۔

فَيَأْتِي آلَاءُ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿۲۶﴾

۲۶۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کرلیسو۔

كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ ﴿۲۷﴾

۲۷۔ ہر کہیں جیرھا زمین تے ہے اوں فنا تھوئے

وَيَبْقَى وَجْهُ رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ ﴿۲۸﴾

۲۸۔ تے ہوں بچے جنیدے اتے تیرے جلال تے عزت والے رب دی توجہ ہوسی۔

فَيَأْتِي آلَاءُ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿۲۹﴾

۲۹۔ تے تساں اوہیں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کرلیسو۔

يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ ﴿۳۰﴾

۳۰۔ آسمان تے زمین وچ جو ہے اوہوں کہیں منگدے تے ہر ڈینہہ اونڈی نویں شان ہونڈی

فَيَأْتِي آلَاءُ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿۳۱﴾

۳۱۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کرلیسو۔

سَنَفَعُ لَكُمْ أَيُّهَ الثَّقَلَيْنِ ﴿۳۲﴾

۳۲۔ اے ڈو وڈیاں طاقتاں اساں تہاڈے کیتے

فارغ تعیندے پئے ہیں۔

۲۲۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی قدرت
دا انکار کر لیسو۔

۲۳۔ آسے جنیں تے انسانیں دے ٹولے جے
تہا کوں طاقت ہے جو تساں آسمانیں تے زمین
دی کنیں دجو نکل و نجو تے دل نکل ڈکھا لو تیاں
نوحے نکل سبگدے سوائے کیں دلیل دے۔

۲۵۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت
دا انکار کر لیسو۔

۲۶۔ تہا ڈے اتے بھا دا بھانجڑ تے تانبا سیٹا
ویسی تے تساں ڈویں اصلو غالب نہ او سو
۲۷۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت
دا انکار کر لیسو۔

۲۸۔ جیلے آسمان پھٹ ویسی تے ربگئے ہوئے فیم
آلی کار تھی ویسی۔

۲۹۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت
دا انکار کر لیسو۔

۳۰۔ تے اوں ڈینہ نہ انسانیں کنیں اوندے گناہیں
دا پچھیا ویسی تے نہ جنیں کنیں۔

۳۱۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت
دا انکار کر لیسو۔

۳۲۔ مجرم اپٹے نشانیں ناں سنجین تے انہیں
دے مچے تے پیریں کنیں پکڑیا ویسی۔

۳۳۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی قدرت
دا انکار کر لیسو۔

۳۴۔ آسے دوزخ جنیدا مجرم انکار کیندے ہن۔

فَيَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا تَكْذِبُ ۖ

يُعْشِرَ الْحِجِّ وَالْأَيْسَ إِنِ اسْتَطَعْتُمْ أَنْ
تَنْفُذُوا مِنْ أَنْفَارِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ فَإِنَّظِرُوا
لَهُ تَنْفُذُونَ إِلَّا بِسُلْطَانٍ ۖ

فَيَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا تَكْذِبُ ۖ

يُرْسِلُ عَلَيْكُمْ شَوَاطِيرَ ثَارَةٍ وَخِفَافٍ فَلَا
تَلْتَصِرُونَ ۖ

فَيَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا تَكْذِبُ ۖ

فَإِذَا انشَقَّتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً كَالدِّهَانِ ۖ

فَيَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا تَكْذِبُ ۖ

فِيَوْمَئِذٍ لَا يُسْأَلُ عَنْ ذَنْبِهِ إِنْسٌ وَلَا جَانٌ ۖ

فَيَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا تَكْذِبُ ۖ

يَعْرِفُ الْمُجْرِمُونَ بَيْنَهُمْ فَيُؤْخَذُ بِالنَّوَاصِي وَالْأَقْدَامِ ۖ

فَيَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا تَكْذِبُ ۖ

هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي يُكَذِّبُ بِهَا الْمُجْرِمُونَ ۖ

۳۵۔ تے او دونخ تے نتے پانی وچ پھر س پئے۔

۳۶۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت
دا انکار کریسو۔

۳۷۔ تے جیرھا اپٹے رب دے مقام کنیں
ڈر دے اوندے کیتے ڈو ہشتائن۔

۳۸۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت
دا انکار کریسو۔

۳۹۔ اوہوں ساریں لاٹریں آلیاٹن۔

۵۰۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت
دا انکار کریسو۔

۵۱۔ اونیں ڈوناہیں وچ ڈو ہٹے و بندے ہن۔

۵۲۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت
دا انکار کریسو۔

۵۳۔ اونہیں وچو ہر میوہ ڈو قسیں دا ہوسی۔

۵۴۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت
دا انکار کریسو۔

۵۵۔ او فرش تے دھانے لاکے پیٹے ہوسن جنیں
مے وچ رشیم ہستی تے پھل نال ڈوہیں باغ لڈیے پئے
ہوسن۔

۵۶۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت
دا انکار کریسو۔

۵۷۔ انہیں دے وچ چھکی اکھیں آلی تریہتیں ہوسن
ایں کنیں پہلے انہیں کون نہ کیس انسان تہہ لایا ہوسی
تے نہ کیس جن۔

۵۸۔ تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔

۵۹۔ ایویں ہوسن جیویں یا قوت تے مرجان۔

يُطَوِّفُونَ بَيْنَهَا وَبَيْنَ حَبِيبٍ اٰمٍ ۝۳۵

فَيَاۤىٓ اَلاَءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ۝۳۶

وَلَمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهٖ جَنَّ ۝۳۷

فَيَاۤىٓ اَلاَءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ۝۳۸

ذَوَاتَاۤ اٰفَنَآئٍ ۝۳۹

فَيَاۤىٓ اَلاَءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ۝۵۰

فِيْهِمَا عَيْنٰنِ تَجْرِیْنِ ۝۵۱

فَيَاۤىٓ اَلاَءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ۝۵۲

فِيْهِمَا مِنْ كُلِّ فَاكِهَةٍ زَوْجٰنِ ۝۵۳

فَيَاۤىٓ اَلاَءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ۝۵۴

مُتَّكِیْنَ عَلٰۤى فُرُشٍ بَطَآئِنُهَا مِنْ اِسْتَبْرَقٍ ۝۵۵

جَنَّۃُ الْجَنَّةِیْنَ دَاۤىِٔ ۝۵۶

فَيَاۤىٓ اَلاَءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ۝۵۷

فِيْهِنَّ فُصُرٰتُ الْطَرَفِیْ لَمْ یَّطْبُخْهُنَّ اِنْسٌ قَبْلَهُمْ

وَلَا جَانٌّ ۝۵۸

فَيَاۤىٓ اَلاَءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ۝۵۹

كَانَتْهُنَّ اِلَیَافُوْتُ وَالرِّجَآءُ ۝۶۰

فَيَا أَيُّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكْذِبَانِ ﴿١٠﴾

۹۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔

هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ ﴿١١﴾

۱۰۔ احسان دا بدلہ محض احسان۔

فَيَا أَيُّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكْذِبَانِ ﴿١٢﴾

۱۱۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔

وَمِنْ دُونِهِمَا جَعَلْتَنَ ﴿١٣﴾

۱۲۔ تے انہیں دے سوا ڈو بہشتاں۔

فَيَا أَيُّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكْذِبَانِ ﴿١٤﴾

۱۳۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔

مُدَّهَا مَتْنِ ﴿١٥﴾

۱۴۔ ہوں گھائیاں ساویاں ہوسن۔

فَيَا أَيُّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكْذِبَانِ ﴿١٦﴾

۱۵۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔

فِيهِمَا عَيْنَانِ نَضَّاخَتَيْنِ ﴿١٧﴾

۱۶۔ انہیں وچ ڈو چشمے ہن جیسے زور نال نکلدن۔

فَيَا أَيُّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكْذِبَانِ ﴿١٨﴾

۱۷۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔

فِيهِمَا فَاكِهَةٌ وَنَخْلٌ وَرُمَانٌ ﴿١٩﴾

۱۸۔ انہیں وچ میوے ہن تے کعبیاں تے انار ہن۔

فَيَا أَيُّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكْذِبَانِ ﴿٢٠﴾

۱۹۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔

فِيهِنَّ خَيْرٌ حَسَنٌ ﴿٢١﴾

۲۰۔ انہیں وچ نیک تے سونھیاں تربیتیں ہوسن۔

فَيَا أَيُّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكْذِبَانِ ﴿٢٢﴾

۲۱۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔

حُورٌ مَّقْصُورَاتٌ فِي الْبُحَيْرِ ﴿٢٣﴾

۲۲۔ کالی اکھیں آریاں حوراں ہوسن تے خیں وچ ہوسن

فَيَا أَيُّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكْذِبَانِ ﴿٢٤﴾

۲۳۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔

لَمْ يَطْمِئْنَنْ اِنْسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌ ﴿٢٥﴾

۲۴۔ ایس کنیں پہلے انہیں کوں نہ کیس انسان ہتھ لایا ہوسی تے نہ کیس جن۔

فَيَا أَيُّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكْذِبَانِ ﴿٢٦﴾

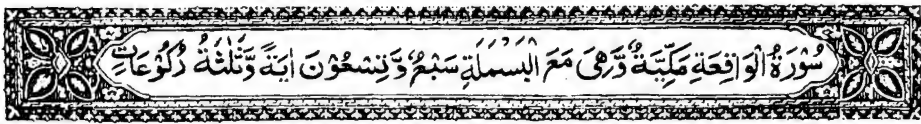
۲۵۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا

انکار کریسو۔

۷۷۔ او بہوں سوٹھے تے بہوں چنگے فرش تے جیرھا
مُتَكِينٍ عَلَى رُفْرٍ خُضِرٍ وَعَبَقَرِيٍّ ۝۷۷
نیمیں کنیں ددھیا ہویا ہوسی۔

۷۸۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا
فِي آتِي الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ۝۷۸
انکار کریسو۔

۷۹۔ تیرے رب دا ناں بہوں یا برکت جیرھا جلال
تَبَارَكَ اسْمُ رَبِّكَ ذِي الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ ۝۷۹
تے عزت والا ہے۔

سورة واقعه مکی ۷۰ تے بسم اللہ تال ایندیاں ۹۷ آیات تے ۳ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے تاں نال جیرھا بن
مگلے ڈیوٹ والا تے ول ول مہربان۔
- ۲۔ جیلے او گال تھی ویسی جیندے تھیوٹ وافیصلہ ۷۔
- ۳۔ تے اوندے واقعه تھیوٹ کول کوئی کوڑا نہیں کریگدا۔
- ۴۔ جھکیں کول اچا کرٹ والی ۷۔
- ۵۔ جڈاں ملک کول بلا ڈوتا ویسی۔
- ۶۔ تے پہاڑیں کول ٹوٹے ٹوٹے کرڈتا ویسی۔
- ۷۔ تے او ایویں تھی ویسین جیویں ہوا دوج اڈر دے
ہوئے دے ہوندن۔
- ۸۔ تے تساں ترے ٹوٹے بن ویسو۔
- ۹۔ سچے ہتھ آئے۔ اے سچے ہتھ آئے کون۔
- ۱۰۔ تے کھجے ہتھ آئے۔ تے اے کھجے ہتھ آئے کون۔
- ۱۱۔ تے ساریں کنیں اگو و دھن آئے ساریں کنیں اگو و دھن آئے۔
- ۱۲۔ اے اللہ دے پہنچے ہوئے بندے ہن۔
- ۱۳۔ نعمتیں آلی جنیں دوج ہوسن۔
- ۱۴۔ پہلے ایمان آئن وایں دوج انہیں دی گنتری
زیادہ ہوسی۔
- ۱۵۔ تے بعد آلیں دوج تھوڑی۔
- ۱۶۔ او جٹریے ہوئے ہماچیں تے ہوسن۔
- ۱۷۔ تے ہک ڈوجھے دے سامنے ٹیک لاکے بیٹے
ہوسن۔
- ۱۸۔ انہیں دی خدمت کیتے نوکر دلا دلا اوبن تے
- إِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ②
لَيْسَ لَوْعَتِهَا كَاذِبَةٌ ③
خَافِضَةٌ رَافِعَةٌ ④
إِذَا رُجَّتِ الْأَرْضُ رَجًا ⑤
وَبُسَّتِ الْجِبَالُ بَسًا ⑥
فَكَانَتْ هَبَاءً مُّثْبَثًا ⑦
وَكُنْتُمْ أَزْوَاجًا ثَلَاثَةً ⑧
فَأَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ ⑨
وَأَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ ⑩
وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ ⑪
أُولَئِكَ الْمُقَرَّبُونَ ⑫
فِي جَنَّتِ النَّعِيمِ ⑬
ثَلَاثَةٌ مِنَ الْأَوَّلِينَ ⑭
وَقَلِيلٌ مِنَ الْآخِرِينَ ⑮
عَلَى سُرُرٍ مَّوْضُونَةٍ ⑯
مُتَّكِئِينَ عَلَيْهَا مُتَقَابِلِينَ ⑰
يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُّخْلَدُونَ ⑱

نیکی تے قائم رکھئے دین۔

- ۱۹۔ اوگلاس تے لوٹے گھن کے اوسن تے چنگے
پاٹی دے دھریے ہوئے اپا لے ہوسن۔
۲۰۔ تے انہیں کون نشہ تھیں تے نہ اوگالیاں گالیں
کر لیں۔

- ۲۱۔ تے میوے انہیں جیرھے اولپند کر لیں۔
۲۲۔ تے پکھیں دا ماس ہوسی جیرھا اوچا ہوسن۔
۲۳۔ تے دڑی اکھیں آیاں حوریاں ہوسن۔
۲۴۔ جیوسں کی ہوئے موتی۔
۲۵۔ اے انہیں دے عملیں دا بدلہ ہو۔
۲۶۔ اونکے دے وح نہ بے ہودہ گالیں سٹسں تے
نہ گناہ دیاں گالیں۔
۲۷۔ سوائے اے اکھن دے جو تہاڑے اتے
سلامتی ہوئے۔

- ۲۸۔ تے سچے تھ دالے۔ سچے تھ دالے کوہن۔
۲۹۔ اولغیر کنڈیں آلی ہیریں دے باغ وح ہوسن۔
۳۰۔ تے کیلے دے (باغ وح) جنہیں دے گوشے ہک بڑوہے تے
چڑھئے پئے ہوسن۔

- ۳۱۔ تے درجئے ہوئے پچھانویں وح ہوسن۔
۳۲۔ تے اینجھا پاٹی ہوسی جیرھا دہا یا ویسی۔
۳۳۔ تے ہوں سارے میوے ہوسن۔
۳۴۔ نہ کپئے دین تے نہ انہیں کنیں ہلکیا ویسی۔
۳۵۔ تے اعلیٰ تے شاندار زائیں ہوسن۔
۳۶۔ اساں انہیں کون بٹائے۔
۳۷۔ تے اساں انہیں کون کنواریاں بٹائے۔
۳۸۔ تے او سوٹھیاں تے ہم عمرن۔

بِأَكْوَابٍ وَأَبَارِيقَہٗ وَكَأَيْسٍ مِّن مَّعِينٍ ۝۱۹

لَّا يُصَدَّعُونَ عَنْهَا وَلَا يُنْفَوْنَ ۝۲۰

وَفَاكِهَةٍ مِّمَّا يَخَيَّرُونَ ۝۲۱

وَلَحْمِ طَيْرٍ مِّمَّا يَشْتَهُونَ ۝۲۲

وَحُورٌ عِينٌ ۝۲۳

كَأَمْثَالِ اللُّؤْلُؤِ الْمَكْنُونِ ۝۲۴

جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝۲۵

لَّا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا تَأْثِيمًا ۝۲۶

إِلَّا قِيلًا سَلَامًا سَلَامًا ۝۲۷

وَأَصْحَابُ الْيَمِينِ ۝۲۸ مَا أَصْحَابُ الْيَمِينِ ۝۲۹

فِي سِدْرٍ مَّخْضُودٍ ۝۳۰

وَطَلْحٍ مَّنْضُودٍ ۝۳۱

وَزَيْلٍ مَّسْدُودٍ ۝۳۲

وَمَاءٍ مَّسْكُوبٍ ۝۳۳

وَفَاكِهَةٍ كَثِيرَةٍ ۝۳۴

لَّا مَقْطُوعَةٍ وَلَا مَمْنُوعَةٍ ۝۳۵

وَفُرُشٍ مَّرْفُوعَةٍ ۝۳۶

إِنَّا أَنشَأْنَهُمْ إِنْشَاءً ۝۳۷

فَجَعَلْنَهُمْ أَكْبَارًا ۝۳۸

عُرْبًا أَوْ تَرَبًّا ۝۳۹

لَا أَصْحَبُ الْيَمِينِ ۝
ثُلَّةٌ مِنَ الْأَوَّلِينَ ۝

۱۴۹

۳۹۔ بچے تھو آئیں کیتے ہن۔
۴۰۔ اسے پہلے ایمان آئنٹ والیں وچو ہوں دودھ
ہوسن۔

و ثُلَّةٌ مِنَ الْآخِرِينَ ۝
وَأَصْحَبُ الشِّمَالِ ۝ مَا أَصْحَبُ الشِّمَالِ ۝
فِي سَوْمٍ وَحِيمٍ ۝
و ظِلٍّ مِّنْ يَحُومٍ ۝
لَّا يُارِدُ وَلَا يُغِيرُ ۝
إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُتْرَفِينَ ۝
و كَانُوا يُصَوِّرُونَ عَلَى الْغَنَةِ الْعَظِيمِ ۝
و كَانُوا يَقُولُونَ ۝ إِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَّ
عِظَامًا ۝ إِنَّا لَنَبْعُوْثُونَ ۝

۴۱۔ تے بعد وچ آونٹ والیں وچو دی۔
۴۲۔ تے کھپے تھو والے تے کھپے تھو والے کونن۔
۴۳۔ اتوی ہوا وچ تے ننتے پانی وچ رہسن۔
۴۴۔ تے کالے دھوں پچھانویں وچ رہسن۔
۴۵۔ نہ ٹھڈا ہوسی تے نہ عزت ڈیون والا ہوسی۔
۴۶۔ بے شک او ایں کنیں پہلے آرام وچ ہن۔
۴۷۔ تے ہوں دجڑے گناہ تے ضد کرنی دے ہن۔
۴۸۔ تے آہے ہن کیا اساں جیلے مرویسوں نے
مٹی تھی ویسوں تے ہڈیاں نیچ ویسن کیا اساں ولا
جنیدے تھیسوں۔

وَأَبَاؤُنَا الْأَوَّلُونَ ۝
قُلْ إِنَّ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ ۝
لَنَجْوَِعُونَ ۝ إِلَىٰ مِيقَاتِ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ ۝

۴۹۔ کیا ساڈے پہلے پیو ڈاڈے دی۔
۵۰۔ توں آکھ بے شک پہلے وی تے بعد والے وی۔
۵۱۔ سارے مقرر ڈینہ دے وعدے تے کٹے کیتے
ولیں۔

ثُمَّ إِنَّكُمْ إِلَيْهَا تَصَالُونَ الْمَكَدِّيُونَ ۝
لَا كِلُونَ مِنْ شَجَرٍ مِّنْ زُفُومٍ ۝
فَمَا لَوْ مِنْهَا الْبُطُونَ ۝
تَشْرَبُونَ عَلَيْهِ مِنَ الْحَبِيمِ ۝
تَشْرَبُونَ شُرْبَ الْهَبِيمِ ۝
هَذَا نَزْلُهُمْ يَوْمَ الدِّينِ ۝
نَحْنُ خَلَقْنَاكُمْ فَلَوْلَا تَصَدَّقُونَ ۝

۵۲۔ ول بے شک اے گمراہ تے انکار کرن والے لوکو۔
۵۳۔ تہاں تھوہر دے درخت کنیں کھوسو۔
۵۴۔ تے اوندے نال اپنے ڈڈھ بھریسو۔
۵۵۔ ول اوندے اتے تہا پانی پیسو۔
۵۶۔ تے پانی تے اٹھ آلی کار پیسو۔
۵۷۔ اے جزا سزا دے ڈینہ دی تہا دی بھانی۔
۵۸۔ اساں تہا کوں پیدا کیتے تہاں تصدیق کیوں
نویں کرنی دے۔

۵۹۔ تہا کوں پتہ تہاں عورت دے سپٹ وچ کیا ٹیندے؟

أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَدْنُونَ ۝

۶۰۔ کیا تساں اونکوں پیدا کریندے عیا اسان پیدا کرٹ والے ہیں۔

۶۱۔ اسان تہاڑے دج موت شروع کیتی ۷ تے اسان کنیں کوئی نہیں ودھ سگدا۔

۶۲۔ جو اسان تہاڑی جاتے بیا کوئی گھن آو تے تہا کوں ایجی شکل دج پیدا کر ڈیوں جیرھی تہاں چاٹدے نوے۔

۶۳۔ تہا کوں پہلی دفر پیدا تھیوٹ داپتہ ۷ ول وی تہاں نصیت نوے پکڑیندے۔

۶۴۔ تہا کوں پتہ ۷ تہاں کیا رہیندے ۷۔

۶۵۔ کیا تہاں اونکوں جیندے عیا اسان۔

۶۶۔ جے اسان چا ہوں تے اونکوں سٹریا ہویا چورا بٹا ڈیوں تے تہاں گالیں کریندے رہ دنجو۔

۶۷۔ بے شک ساڑے اُتے پٹی آگئی ۷۔

۶۸۔ اصل اسان مردم تھی گئے ہیں۔

۶۹۔ کیا تہا کوں پتہ ۷ اوں پائی دا جیرھا تہاں پیندے ۷۔

۷۰۔ کیا تہاں اونکوں لہائے جھڑکنیں یا اسان لہیندے ہیں۔

۷۱۔ جے اسان چا ہوں ہاتے اونکوں کوڑا کر ڈیوں ہاتے تہاں شکر کیوں نوے کریندے۔

۷۲۔ کیا تہا کوں پتہ ۷ اوں بھا دا جیرھی تہاں پکڑی ۷۔

۷۳۔ کیا اوندا دن تہاں پیدا کریندے عیا اسان پیدا کریندے ہیں۔

۷۴۔ اسان اونکوں مسافر میں کیے عارضی فائدے نصیت بٹائی ۷۔

وَأَنشَأْ خَلْقَهُنَّ ۖ أَمْرٌ نَّحْنُ الْخَلْقُونَ ⑤

نَحْنُ قَدَرْنَا بَيْنَكُمْ الْمَوْتَ وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ ⑥

عَلَىٰ أَنْ يُبَدِّلَ أَمْثَالَكُمْ وَنُنشِئَكُمْ فِي مَا لَا تَعْلَمُونَ ⑦

وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ النَّشْأَةَ الْأُولَىٰ فَلَوْلَا تَذَكَّرُونَ ⑧

أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَحْرُثُونَ ⑨

وَأَنشَأْ تَزْهَعُونَ ۖ أَمْ نَحْنُ الزَّاهِعُونَ ⑩

لَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَاهُ حُطَاةً مَّا ظَلَمْتُمْ تَقْلَهُونَ ⑪

إِنَّا لَمَعْرِضُونَ ⑫

بَلْ نَحْنُ مَحْرُومُونَ ⑬

أَفَرَأَيْتُمْ نِسَاءَ الَّذِينَ تَشْرُونَ ⑭

وَأَنشَأْ تَزْهَعُونَ ۖ مِنَ الْمَرْءِ أَمْ نَحْنُ الْمَرْءُونَ ⑮

لَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَاهُ أُنْجَابًا فَلَوْلَا تَشْكُرُونَ ⑯

أَفَرَأَيْتُمُ النَّارَ الَّتِي تُورُونَ ⑰

وَأَنشَأْ تَزْهَعُونَ ۖ نَجْعَرُهَا أَفْرَعًا ۖ أَمْ نَحْنُ الْمُنْشِئُونَ ⑱

نَحْنُ جَعَلْنَاهَا تَذَكُّرًا وَفِتْنًا ۚ أَلَيْسَ لِلْعَاقِلِينَ ⑲

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٥٦﴾
فَلَا أُفْسِدُ يَوْمَئِذٍ النُّجُومَ ﴿٥٧﴾
وَأِنَّهُ لَقَسَمٌ لِّوَعْلَمُونَ عَظِيمٌ ﴿٥٨﴾

۷۵۔ تے توں اپنے رب دے ناں نال تسبیح کر
۷۶۔ تے میں تاریں دے ڈھبھن کوں گواہ بنیں
۷۷۔ تے اے گواہی جے تمہا کوں پتہ ہوے تے
ہوں وڈی ۷۸۔

إِنَّهُ لَقَرَّانٌ كَرِيمٌ ﴿٥٩﴾

۷۸۔ بے شک اے قرآن کریم۔

فِي كِتَابٍ مَّكْنُونٍ ﴿٦٠﴾

۷۹۔ تے ہک لکھ ہوئی کتاب وچ

لَا يَشُوعُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ ﴿٦١﴾

۸۰۔ تے اونکوں محض پاک لوک ہتھ لاسگدن۔

تَنْزِيلٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٢﴾

۸۱۔ ایندالہن رب العالمین ولو ۷۷۔

أَفِيْهِذَا الْحَدِيثِ أَنْتُمْ مُذْهِبُونَ ﴿٦٣﴾

۸۲۔ کیا ایس گال وچ تساں گھناں دا دھا کریدے ۷۷۔

وَتَجْعَلُونَ رِزْقَكُمْ أَنْكُمْ تَكْذِبُونَ ﴿٦٤﴾

۸۳۔ تے تساں ایندے جھٹلاؤں کوں پٹے رزق دا ذریعہ بنائے ۷۷۔

فَلَوْلَا إِذَا بَلَغَتِ الْحُقُوفُ ﴿٦٥﴾

۸۴۔ اے کیوں نہیں تھیا جو حیلے جان گل تیں آگئی۔

وَأَنْتُمْ حِينِيذٍ تَنْظُرُونَ ﴿٦٦﴾

۸۵۔ تے تساں اوں ویلے ائے ائے ڈیکھن پئے

ویندے ۷۷۔

وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْكُمْ وَلَكِنْ

۸۶۔ تے اساں اوں کنیں وی تہا ڈے زیادہ کو لہو

لَا بُنْيُودُونَ ﴿٦٧﴾

ہیں اصل تساں ڈہدے نوے۔

فَلَوْلَا إِنْ كُنْتُمْ غَيْرَ مَدِينِينَ ﴿٦٨﴾

۸۷۔ جے تمہا کوں بدلہ تے جزا نہ ملتی ہوے ہا۔

تَرْجِعُونَهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٦٩﴾

۸۸۔ اونکوں ولا پٹھو ہا جے تساں سچے ہوے۔

فَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿٧٠﴾

۸۹۔ تے جے او قریبی بندیں وچ ہوے ہا۔

فَرَوْحٌ وَرَيْحَانٌ وَجَنَّتْ نَعِيمٌ ﴿٧١﴾

۹۰۔ تے اوندے کیتے آرام ہے تے نعمتیں والا بارغ۔

وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ أَعْصَابِ الْيَمِينِ ﴿٧٢﴾

۹۱۔ تے جے او ہے سچے تھ والا۔

فَسَلَامٌ لَّكَ مِنْ أَعْصَابِ الْيَمِينِ ﴿٧٣﴾

۹۲۔ تے اے سچے تھ والے تیڈے تے سلامتی ہوے۔

وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُكْذِبِينَ الضَّالِّينَ ﴿٧٤﴾

۹۳۔ تے جے او جھٹلاؤں والیں جے گمراہ لوکیں وچ ہوے

فَنَزُلُ مِنْ حَيْمِيمٍ ﴿٧٥﴾

۹۴۔ تے اوندے کیتے تے پانی دی مہمانی ۷۷۔

وَتَصْلِيَةٌ جَنِيمٍ ﴿٧٦﴾

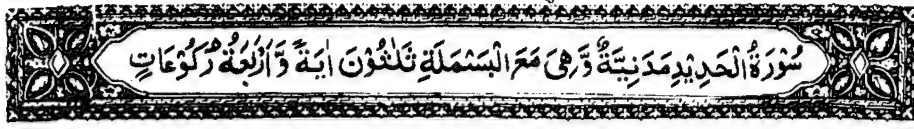
۹۵۔ تے دوزخ وچ سیٹھن دی سزا ۷۷۔

إِنَّ هَذَا لَعَوْحٌ يَقْنِئُ ﴿٧٧﴾

۹۶۔ بے شک اوکے یقین آلی گال۔

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٧٨﴾

۹۷۔ تے توں اپنے رب عظیم دی تسبیح کر۔

سورة حديد مدنی ء تے بسم اللہ تال ایندیاں ۲۰ آیات تے ۴ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں تال جیہا بن سکئے
 ڈیون والا تے ہوں مہربان۔
- سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ
 الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ②
- ۲۔ آسمانیں تے زمین دی ہر شے اللہ دی تسبیح کری
 پئی ء۔ تے او غالب تے سیانما ء۔
- لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يُحْيِي وَيُمِيتُ
 وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ③
- ۳۔ آسمانیں تے زمین دی بادشاہت ہندی ء۔ او
 جیندا کریندے تے مریندے تے او ہر شے تے قادر۔
- هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ وَهُوَ
 بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ④
- ۴۔ او اول دی ہے تے آخری، ظاہری ہے تے باطن دی
 تے او ہر شے کوں پاندے۔
- هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ
 أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يُعَلِّمُ مَا يَلِجُ
 فِي الْأَرْضِ وَمَا يُخْرِجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ
 السَّمَاءِ وَمَا يَرْجِعُ فِيهَا وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ
 مَا كُنْتُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ⑤
- ۵۔ ہوں آسمانیں تے زمین کوں بھی دوریں وح پیدا کئے۔
 دل او عرش تے کھڑائی نال بہہ سکئے۔
- لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ
 الْأُمُورُ ⑥
- ۶۔ آسمانیں تے زمین دی بادشاہت اوندی ء تے سارے
 معاملیں ہوندو وٹئے۔
- يُؤَلِّجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُؤَلِّجُ النَّهَارَ فِي
 اللَّيْلِ وَهُوَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ⑦
- ۷۔ اورات کوں ڈینہہ وح تے ڈینہہ کوں رات وح
 پلیندے تے سینے دی گالیں کوں او بہوں پاندے۔
- أَمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَأَنْفِقُوا مِمَّا جَعَلَكُمْ
 مُسْتَحْلِفِينَ فِيهِ فَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَأَنْفَقُوا
 لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ ⑧
- ۸۔ اللہ تے اوندے رسول کوں منو تے جیہی جائیداد دا
 تہا کوں مالک بنائے اوندے دجو خرچ کرو تے جیہے
 تہا بے دجو ایمان گہن آئن تے خرچ کئے نیں، انہیں
 کئے وڈا اجر۔

وَمَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالرَّسُولِ يَدْعُوكُمْ
لِتُؤْمِنُوا بِرَبِّكُمْ وَقَدْ أَخَذَ مِيثَاقَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ
مُؤْمِنِينَ ﴿٨﴾

۹۔ تمہا کوں کیا تھی مجھے جو تمہاں اللہ تے ایمان نہ دے
انہندے تے رسول تمہا کوں سبیل نہ پائے جو تمہاں اپنے
رب تے ایمان لہن آؤ تے جے تمہاں مومن ہوئے
تے اول تمہاں کہیں لپکا وعدہ گدھا ہوئے۔

هُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ عَلَى عَبْدِهِ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ لِّيُخْرِجَكُمْ
مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَإِنَّ اللَّهَ بِكُمْ لَعَوْدٌ
ذَٰجِمٌ ﴿٩﴾

۱۰۔ اوہو جیرھا اپنے بندے تے کھلی کھلی آیات
لہندے تاں جو تمہا کوں اندھارے وچو سوچھلے
دو کڈھے تے بے شک اللہ تمہاڈے کیتے
ہوں مہربان تے ول ول رحم کرٹن والا۔

وَمَا لَكُمْ أَلَّا تُنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلِلَّهِ مِيرَاثُ
السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ لَا يَسْتَوِي مِنْكُمْ مَنۡ اَنۡفَقَ
مِّنۡ قَبْلِ الْفَتْحِ وَقَتْلُ اُولٰٓئِكَ اَعْظَمُ دَرَجَةً مِّنۡ
الَّذِينَ اَنۡفَقُوۡا مِّنۡۢ بَعۡدِ وَقَتْلُوۡا وَاَكَلُوۡا مِمَّا فَتَرَ اللّٰهُ
الْحُسْنٰى وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوۡنَ خَبِيرٌ ﴿١٠﴾

۱۱۔ تے تمہا کوں کیا تھی گئے جو تمہاں اللہ دی راہ
وچ خرچ نہ کرو تے آسمانیں تے زمین دی وراثت
اللہ دی ۷ تمہاڈے وچو اوہو جیہاں کوئی نیس تھی
سگدا جیہ فوج کہیں پہلے خرچ کیتے تے جنگ کیتی
کرے انہیں کہیں انہیں لوکس دا درجہ ہوں وڈا جیرہ
بعد وچ خرچ کریندن تے جنگ کریندن تے اللہ سیس
سایں نال چنگا وعدہ کیتا ہوئے تے اللہ سیس تمہاڈے
علیں کہیں باخبر۔

مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضْعِفُهُ
لَهُ وَلَهُ أَجْرٌ كَرِيمٌ ﴿١١﴾

۱۲۔ جیرھا اللہ سیس کوں چنگا قرض ڈیندے تے
اللہ سیس اونکوں ڈوڑا کر ڈیندے تے اوندے کیتے
عزت والا اجر۔

يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ يَسْعَىٰ نُورُهُمْ
بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَنفُسِهِمْ بُشِّرُكُمْ أَيُّوْمَ
جَنَّتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا
ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٢﴾

۱۳۔ جڈیاں مردیں مومن تے مومن عورتاں کوں دیکھیں انہیں دا
نور انہیں دے اگو دی تے سچے پاسے تو دی دکدا
ویس تمہاڈے کیتے آج خوش خبری ۷ جنت جنیدے
وچ نہراں دہندیں اوندے وچ ہمیشہ رہن لے
ہوں وڈی کامیابی ۷۔

يَوْمَ يَقُولُ الْمُنْفِقُونَ وَالْمُنْفِقَاتُ لِلَّذِينَ آمَنُوا
انظُرُونَا نَقْتَبِسْ مِنْ نُورِكُمْ قِيلَ ارْجِعُوا

۱۴۔ جڈیاں منافق مرد تے منافق عورتاں اکھبن مومنین کوں
جو ساڈی سہال ہو اساں تمہاڈے نور وچ روشنی حاصل

کروں آکھا ویسی پھوہیں دل ونچو تے سوجھلا گولو دل
انہیں وح کندہ ڈسے ڈٹی ویسی جیندے وح
دروازہ ہوسی جیندے اندر رحمت ہوسی تے
باہر سامنے عذاب ہوسی۔

۱۵۔ او انہیں کوں سڈیسن کیا اساں تہا ڈسے نال نہ
ہاسے آکھسن ٹھیک تے اصل تہاں اپنے آپ
کوں آزمائش وح پیا ڈتا ہاتے تہاں عذاب دا
بھالا گدھی رہ گئے ءتے شک وح رہ گئے ء
تے تہاں کوں خراشات دوکھا ڈتے جے تیں اللہ دا
فیصلہ پورا تھی گئے تے شیطان تہاں کوں اللہ دے
بارے وح دوکھا ڈیندارہ گئے۔

۱۶۔ آج تہاں کنیں کوئی فدیہ نہ گدھا ویسی تے نہ
کافریں کنیں تہاں ڈا لکا تہ بھاء تے اے تہاں دی
تعلق دار تے ہوں بُرا لکا تہ ب۔

۱۷۔ کیا مومنیں کیتے وقت نہیں آیا جو انہیں دے دل
اللہ دے ذکر کیتے جھکن تے جیرا وح لھے اوندے
کیتے۔ وی انہیں آلی کار نہ بنن جنہیں کوں ایں کنیں پہلے
کتاب ڈٹی گئی ہائی تے زمانہ انہیں تے بہوں دودھ گیا۔
بہوں سارے نافرمان ہن۔

۱۸۔ تہاں جان گھنوبے شک اللہ جیندا کریندے،
زمین کوں برتھین دے بعد اساں آیتاں تہاں ڈسے
اسے کھول کے بیان کر ڈتن تاں جو تہاں عقل کرو۔

۱۹۔ بے شک صدقہ ڈیوٹ والے مرد تے صدقہ ڈیوٹ
والی تربیتیں تے جیرے اللہ کوں چنگا قرض ڈیندن
انہیں دا اجر ڈورا کیتا ویسی تے انہیں کیتے عزت
والا اجر۔

وَسَاءَلَكُمْ فَالْتَمِسُوا نُورًا فَضَرْبَ بَيْنَهُمُ يَسُودُ
لَهُ بَابٌ بِأَطْنَةِ فِيهِ الرَّحْمَةُ وَظَاهِرَةٌ مِنْ قِبَلِهِ
الْعَذَابُ ۝۱۷

يُنَادُوهُمْ أَلَمْ تَكُنْ مَعَكُمْ قَالُوا
بَلَىٰ وَلَكِنَّكُمْ فَتَنْتُمْ أَنْفُسَكُمْ وَتَرَبَّصْتُمْ
وَارْتَبْتُمْ وَغَرَّتْكُمُ الْأَمَانِيُّ حَتَّىٰ جَاءَ
أَمْرَ اللَّهِ وَغَرَّكُمْ بِاللَّهِ الْغُرُورُ ۝۱۸

فَالْيَوْمَ لَا يَتُخَذُ مِنْكُمْ فِدْيَةٌ وَلَا مِنَ الَّذِينَ
كَفَرُوا مَأْوَاكُمْ النَّارُ هِيَ مَوْلَاكُمْ وَبِئْسَ
الْمَصِيرُ ۝۱۹

أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ
اللَّهِ وَمَا نَزَلَ مِنَ الْحَقِّ وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ أُوتُوا
الْكِتَابَ مِنْ قَبْلُ فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ فَقَسَتْ
قُلُوبُهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ ۝۲۰

إِذْ عَلِمُوا أَنَّ اللَّهَ يَنْزِلُ فِي الْأَرْضِ بَعْدَ مَوْتِهِمْ قَدْ
يَتَنَبَّأُ لَكُمْ الْآيَاتِ لَمَّا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۝۲۱

إِنَّ الْمُصَّدِّقِينَ وَالْمُصَّدِّقَاتِ وَأَقْرَضُوا
اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يُضَاعَفْ لَهُمْ وَلَهُمْ
أَجْرٌ كَرِيمٌ ۝۲۲

وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللّٰهِ وَرُسُلِهِٗٓ أُولَٰئِكَ هُمُ الصّٰدِقُونَ
وَالشّٰهَدَاءُ عِنْدَ رَبِّهِمْ لَهُمْ أَجْرُهُمْ وَنُورُهُمْ
وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ
الْجَحِيمِ ﴿٢٠﴾

۲۰۔ تے جیرھے اللہ تے اوندے رسولیں تے ایمان ایندن
ایسے لوک صدیق تے اپنے رب دے حضور
شہیدن انہیں کیے اجر تے نور جیرھے کافرن تے
جنہیں ساڈی آیات دا انکار کیے اے لوک دوزخی
ہن۔

إِنَّمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهُمْ وِزْنَةٌ
وَتَفَٰخُرٌ بَيْنَكُمْ وَتَكَاثُرٌ فِی الْاَمْوَالِ وَالْاَوْلَادِ
كَثَلٌ غِیْثٍ اَعْجَبَ الْاِنْفَارَ نَبَاتُهُ ثُمَّ يَهِیْجُ
فَتَرٰهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ یَكُونُ حطّٰمًا وَفِی الْاٰخِرَةِ
عَذَابٌ شَدِیْدٌ وَمَغْفِرَةٌ مِّنَ اللّٰهِ وَرِضْوَانٌ
وَمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا اِلَّا مَتَاعٌ الْغُرُورِ ﴿٢١﴾

۲۱۔ تساں جاں گھن جو دنیاوی زندگی کھید تاں اوتے زینت
تے آیت و توح فخر کرن کیے ہے تے مال تے اولاد
دے وادھے کیے ہے مینہ آلی کار جیندا جاوٹ کافرن کوں
چنگا بگدے ول اورڑھ پکدی ہے تے توں جُہدیں
جو او پہلی تھی ویندی ہے تے دل چورا تھی ویندی ہے
تے آخرت و توح سخت عذاب تے اللہ و بخشش
وی ہے تے اوندی رفاوی۔ تے دنیا دی زندگی
محض دھوکے دا سامان۔

سَابِقُواْ اِلٰی مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا
كَعَرْضِ السَّمَآءِ وَالْاَرْضِ اُعِدَّتْ لِّلَّذِیْنَ اٰمَنُوْا
بِاللّٰهِ وَرُسُلِهِ ذٰلِكَ فَضْلُ اللّٰهِ یُؤْتِیْهِ مَن یَّشَآءُ
وَاللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِیْمِ ﴿٢٢﴾

۲۲۔ تساں اپنے رب و لو بخشش دو دھوتے اوں
جنت دو جیندا پیٹا آسمان تے زمین دے پیٹے
آلی کار تے او اللہ تے اوندے رسول کوں منن
واپس کیے بٹائی گئی ہے اے اللہ دا فضل جینکوں
چاہندے ڈیندے تے اللہ وڈے فضل والا ہے۔

مَا اَصَابَ مِنْ مُّصِیْبَةٍ فِی الْاَرْضِ وَلَا فِیْ اَنْفُسِكُمْ
اِلَّا فِیْ کِتٰبٍ مِّنْ قَبْلِ اَنْ تَبْرَآهَا اِنَّ ذٰلِكَ عَلَی
اللّٰهِ یَسِیْرٌ ﴿٢٣﴾

۲۳۔ تماکوں کوئی معیبت نہیں آندی زمین و توح تے
آپ کنیں سوائے ایندے جو او کتاب و توح موجود ہے
ایں کنیں پہلے جو اساں بدلہ مقرر کر ڈیتے بے شک اے
کم اللہ کیے سوکھا ہے۔

لَیَكْنَلَّا نَأْسُوْا عَلٰی مَا فَاَنَکُمْ وَلَا تَفْرَحُوْا بِمَا اَنَکُمْ
وَاللّٰهُ لَا یُحِبُّ کُلَّ مُخْتَالٍ فَخُوْرٍ ﴿٢٤﴾

۲۴۔ تاں جو تساں اپنی غلطی تے افسوس نہ کرو تے
جو تماکوں لے اوندے اتے اکرے جو نہ تے اللہ
اکرے جو والے تے فخر کرن والے کوں اصلو پند نہیں کریندا

يَا الَّذِينَ يَجْعَلُونَ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبَغْيِ وَمَنْ
يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ۝

۲۵۔ جیسے شومائی کریدن تے لوکیں کون شرمائی
دی صلاح ڈیندن تے جیر حامنہ پھر گھنے تے بے شک
اللہ بے نیاز تے ہوں صفتیں والا ۵۷۔

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنزَلْنَا مَعَهُمُ
الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ وَأَنزَلْنَا
الحديد فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ
وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ وَرُسُلَهُ بِالْغَيْبِ إِنَّ
اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ۝

۲۶۔ اساں اسپٹے رسول کھلی دلیس نال پٹھے ہن
تے اساں انہیں نال کتاب تے ترکڑی لہائی
ہائی تاں جو اوکھ صاف قائم کرن تے
اساں لوہا لہائے اوندے وچ جنگ داساں
تے لوکیں کیتے منافع ہن تے تاں جو اللہ ظاہر
کرے جیرھا اوندی تے اوندے رسول دی مدد
کریندے غیب وچ بے شک اللہ طاقت والا
تے غالب۔

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا وَإِبْرَاهِيمَ وَجَعَلْنَا فِي
ذُرِّيَّتِهِمَا النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ فَمِنْهُمْ مُهْتَدٍ وَ
كَثِيرٌ مِنْهُمْ فَسِقُونَ ۝

۲۷۔ تے اساں نوح تے ابراہیم کوں پٹھے تے
انہیں دی اولاد کوں نبوت تے کتاب ڈٹی
انہیں وچو ہدایت تے ہن تے ہوں سارے انہیں
وچو نافرمان ہن۔

ثُمَّ قَفَّيْنَا عَلَىٰ آثَارِهِم بِرُسُلِنَا وَقَفَّيْنَا بِعِيسَى
ابْنِ مَرْيَمَ وَآتَيْنَاهُ الْإِنجِيلَ وَجَعَلْنَا فِي
قُلُوبِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ رَأْفَةً وَرَحْمَةً وَرَهَابَنَةٌ
إِذْ دَعَوْهَا مَا كُتِبَ عَلَيْهِنَّ إِلَّا ابْتِغَاءَ
رِضْوَانِ اللَّهِ فَمَا دَعَوْهَا حَقَّ رِعَايَتِهَا فَآتَيْنَا
الَّذِينَ آمَنُوا مِنْهُمْ أَجْرَهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ
فَسِقُونَ ۝

۲۸۔ ول اساں انہیں دے پیریں تے پے رسول
پٹھیں تے انہیں دے پچھو عیسیٰ ابن مریم کوں دی
پٹھے تے اونکوں اساں انجیل ڈٹی تے اساں اوندی
پیروی کرٹ والیں دے دل وچ نرمی پیدا کیتی تے
رحمت دی۔ تے کھاتے انج رہٹ انہیں آپ
شروع کیتا ہا۔ اساں انہیں تے فرض نہ کیتا ہا سوائے
اللہ دی خوشنودی حاصل کرن کیتے تے انہیں ایندا
جیویں حق با لحاظ نہیں کیتا تے اساں انہیں وچو
مومنین کوں اجر ڈتاتے انہیں وچو ہوں سارے
نا فرمان ہن۔

۲۹۔ اے مومنو! اللہ کنیں ڈرو تے اوندے

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَآمِنُوا بِرُسُولِهِ

يُؤْتِكُمْ كُفْلَيْنِ مِنْ رَحْمَتِهِ وَيَجْعَلْ لَكُمْ
نُورًا تَنُورُونَ بِهِ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ
رَحِيمٌ ﴿٩﴾

رسول کوں منو تے تہا کوں اپنی رحمت نال ڈوڑا
اجر ڈیسی تے تہا ڈے کیتے نور بیسی جنیدے
نال تہاں ٹرسو تے تہا ڈے گناہ بخشیش تے اللہ
بخشن والا تے رحم کرن والا ۷۔

لَسَلَا يَعْلَمَ أَهْلُ الْكِتَابِ إِلَّا يَتَّقِي رُدَّ عَلَى شَيْءٍ
مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَأَنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتِيهِ
مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿١٠﴾

۳۔ تاں جو اہل کتاب اے نہ سمجھن جو انہیں (مسلمان) کوں
اللہ دے فضل وچ کچھ نہیں ملتا تے بے شک فضل اللہ دے
بہت وچ جینکوں چاہندے ڈیندے تے اللہ بہوں وڈے
فضل والا ۸۔

۱۰

سورة مجادلہ مدنی ؎ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۳ آیات تے ۳ رکوع ہن۔

- ۱۔ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①
۱۔ شروع کریندال اللہ دے نال نال حیر صاحب ننگے
ڈیون والائے بہوں مہربان۔
- ۲۔ اللّٰهُ اُولُوْا رِیْسَتٍ دِیْ کَالِ سُنِّ کِدِّی ۝ حِیْرَصِ اُپُنَے
پُنَے کیے تیلے نال بحث کریندی ہئی ہائی تے اللہ کنس فرمایا کریندی
ہئی ہائی اللہ تساں ڈو ناپیں دیاں گاہیں سٹا پیا ہا
بے شک اللہ بہوں سٹن والائے ڈیکھن والا ؎
- ۳۔ حِیْرَصِ اُپُنِیْ زَالِیْسِ کُوں (ما آہن) ظہار کریندن او
انہیں دیاں میرس نیں انہیں دیاں میرس محض اوہے
ہن جیں انہیں کوں چٹے تے اوہے شک نال پسندیدہ
گال کریندن تے کوڑ مریندن تے بے شک اللہ
معاف کرن والا تے بختن والا ؎
- ۴۔ تے حِیْرَصِ اُپُنِیْ زَالِیْسِ کُوں ما آہن ول ایھا گال
ولا کریندن او ڈوہیں ہک بے کوں ہتھ لاون کنس پہلے ہک غلام
آزاد کرن لے تہا کوں نصیحت کیتی ویندی ؎ اللہ تہا بے
عملیں کنیں بانجیر۔
- ۵۔ جے غلام ملے تے ڈوہینے دے ساندھوڑا ندروڑے
رکھے ہتھ لاوٹ کنس پہلے تے جے ایندی طاقت نہ ہووے
تے سٹھ مسکین کوں روٹی کھواوے لے ایں واسطے جو
تساں اللہ تے اوندے رسول تے ایمان گھن آؤ لے
اللہ دے جتنے ہن تے کافرین کیے ڈکھ آلا عذاب۔
- ۶۔ حِیْرَصِ اللّٰهُ تے اوندے رسول نال دشمنی کریندن
او ذلیل کیے وسین جیویں ایں کنیں پہلے لوک ذلیل کیے گئے
- الَّذِیْنَ یُظْهِرُوْنَ مِنْکُمْ مَنْ نِّسَابِهِمْ مَا هُنَّ
أُمَّهَاتُهُمْ اِنَّ أُمَّهَاتُهُمْ اِلَّا اِلٰی وَلَدْنَهُمْ وَاَنْتُمْ
اَنْتُمْ لَیْقُوْلُوْنَ مُنْکَرًا مِنْ الْقَوْلِ وَذُرِّاۤءُ
وَاِنَّ اللّٰهَ لَعَفُوٌّ غَفُوْرٌ ②
- وَالَّذِیْنَ یُظْهِرُوْنَ مِنْ نِّسَابِهِمْ ثُمَّ یُعُوْذُوْنَ
بِمَا قَالُوْا فَتَحْرِیْرُ رَقَبَةٍ قَبْلَ اَنْ یَّتِمَّ اَسَآءُ
ذٰلِکُمْ تُوعَظُوْنَ بِہٖ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ خَبِیْرٌ ③
- فَمَنْ لَّمْ یَجِدْ فَصِیَامُ شَهْرٍ مِّنْ مُّسْتَبَیْعَیْنِ
قَبْلَ اَنْ یَّتِمَّ اَسَآءُ فَمَنْ لَّمْ یَسْتَطِعْ فَاِطْعَامُ
سِتِّیْنِ سَکِیْنًا ذٰلِکَ لِّتُؤْمِنُوْا بِاللّٰهِ وَرُسُوْلِہٖ
وَتِلْکَ حُدُوْدُ اللّٰهِ وَلِلْکَافِرِیْنَ عَذَابٌ اَلِیْمٌ ④
- اِنَّ الَّذِیْنَ یُجَادُّوْنَ اللّٰهَ وَرُسُوْلَہٗ کُتِبَتْ
اَلِیْنِ مِنْ قَبْلِہُمْ وَقَدْ اَنْزَلْنَا اٰیٰتِہٖ بِحِیْثُ

وَلْيَكْفُرِينَ عَذَابٌ مُهِينٌ ⑤

ہن تے اساں کھلی کھلی آیات لبائن تے کافریں کیے
ذلیل کرن والا عذاب۔

يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوا
أَحْصَاهُ اللَّهُ وَنَسُوهُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ⑥

۷۔ جیلھے اللہ ساریں کون جیندا کریں تے او انہیں
دے عیس کنیں خبردار کریں اللہ گہلی کھڑے تے او بھل گئیوں
تے اللہ ہر شے تے نگران۔

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
مَا يَكُونُ مِنْ نَجْوَى ثَلَاثَةٍ إِلَّا هُوَ رَايَهُمْ وَلَا
خَسْفَةٍ إِلَّا هُوَ سَادُّهُمْ وَلَا أَدْنَى مِنْ ذَلِكَ
وَلَا أَكْثَرُ إِلَّا هُوَ مَعَهُمْ أَيْنَ مَا كَانُوا ثُمَّ
يُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ
شَيْءٍ عَلِيمٌ ⑦

۸۔ تیکوں پتر نہیں بے شک اللہ جانڈے ہو آسمانیں
تے زمین وچ تے جیلھے او ترے مک کے
گاہیں کریندن اللہ سٹیں پو تھا نال ہوندے تے بے
او وچ ہوندن تے اللہ انہیں نال چھیواں ہوندے
ایں کنیں گھٹ ہوندن یا ایں کنیں دودھ اللہ سٹیں
انہیں دے نال ہوندے جتھاں ہوں ول قیامت
دے ڈیندے او انہیں دے عیس دا انہیں کون ڈیسی بے شک
اللہ ہر شے کون جانڈے۔

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نُهُوا عَنِ النَّجْوَى ثُمَّ يُعَادُونَ
بِمَا نُهُوا عَنْهُ وَيَجْهَرُونَ بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ
وَمَعْصِيَةِ الرَّسُولِ وَإِذَا جَاءُوكَ حَيَّوْكَ بِمَا
لَمْ يُحْيِكَ بِهِ اللَّهُ ۖ يَقُولُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ لَوْلَا
يُعَذِّبُنَا اللَّهُ بِمَا نَقُولُ حَسْبُكُمْ جَهَنَّمُ يَصْلَوْنَهَا
فَإِنَّ الْمُبْصِرِينَ ⑧

۹۔ کیا تیکوں انہیں لوکس دا پتر ۷ جنہیں کون لکھے
چھپے مشوریں کنیں بکيا گیا ہا ول او ولا او ہو کم کریندن
جستہ بکيا گیا ہاتے او گناہ تے زیادتی تے رسول دی
نا فرمانی دے متعلق تنبیہ مشورے کریندن تے جیلھے
تیبڑ واندن تیکوں انجی دعا ڈیندن جیریں خدا
تیکوں نیں ڈنی تے اپٹے دیں وچ آہدن ساکوں اللہ
ساڈی گاہیں تے عذاب کیوں نیں ڈیندا انہیں دا
ٹکاڑ دوزخ اوندے وچ سٹیں تے ہوں بڑا لکاڑ۔
۱۰۔ اے مومنو جیلھے تساں پوری مشورے کرو تے گناہ
تے زیادتی تے رسول دی نا فرمانی تے نہ کرو نیکی تے
تعوی دی بنیاد تے مشورے کرو تے اللہ کنیں ڈرو
جیندو تساں کھٹے کیتے دلیو۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَنَاجَيْتُمْ فَلَا تَتَنَاجَوْا
بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَمَعْصِيَةِ الرَّسُولِ وَتَنَاجَوْا
بِالْبَيِّنَاتِ وَالْتَّقْوَىٰ وَأَتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي
إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ⑨

۱۱۔ بے شک پوری مشورہ شیطان کی تمہاں جو مومن

إِنَّمَا النَّجْوَى مِنَ الشَّيْطَانِ لِيَحْزُنَ الَّذِينَ آمَنُوا

وَلَيْسَ بِضَاوِهِمْ شَيْئًا إِلَّا يَذُنُ اللَّهُ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿۵۰﴾

میرے قیوم تھے اور اللہ ہی اجازت دے بغیر کچھ وی نہیں
کوں بڑھ نہیں بڑے سبکد تھے مومنین کوں اللہ تے
بھروسہ کرنا چاہی داء۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَفَسَّحُوا فِي
الْمَجْلِسِ فَانْشَحُوا يَفْسَحِ اللَّهُ لَكُمْ وَإِذَا قِيلَ
انْشُرُوا فَانْشُرُوا يَرْفَعِ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ
وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
خَبِيرٌ ﴿۵۱﴾

۱۲۔ اے مومنو جیسے تھا کوں اکھیا ونچے جو مجلس وچ جا کھل
کرد تے کر ڈتی کرد اللہ تہا بڑے کیتے جا کھل کیس تے جیسے
اکھیا ونچے جو اٹھ و بچو تے اٹھ گئے کرد اللہ تہا بڑے وچ
مومنین کوں عزت دے دیسی تے جنہیں کوں علم ملے اوندے
درجے و دھیس تے اللہ تہا بڑے عملیں کنیں
بانجر۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَجَاسَّعْتُ السُّؤْلُ فَقَدُوا
بَيْنَ يَدَيَّ نَجْوَاكُمْ صَدَقَةٌ ذَلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ
وَظَهَرٌ فَإِنْ لَمْ تَجِدُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۵۲﴾

۱۳۔ اے مومنو جیسے تساں رسول نال مشورہ کرو
تے اپنے مشورہ کیتے صدقہ کیا کرو اے تہا بڑے
کیتے چنگا تے پاک کرن والا دے جے تہا کوں نہ ملے تے
بے شک اللہ نہیوں بخشش والا تے بہوں مہربان۔

ءِ اسْفَقْتُمْ أَنْ تُقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيَّ نَجْوَاكُمْ
صَدَقْتُ فَإِذَا لَمْ تَفْعَلُوا وَتَابَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ
فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاطِيعُوا اللَّهَ وَ
رَسُولَهُ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿۵۳﴾

۱۴۔ کیا تساں بڑے دے جو تساں اپنے مشوریں کنیں پہلے
صدقے دے دیو تے تساں اے کم میں کیا تے اللہ تہا بڑے
اتے فضل کیتے ہن تساں نماز پڑھا کے پڑھو تے زکاۃ
دے دیو تے اللہ تے اوندے رسول دی اطاعت کرو تے
اللہ جو تساں کریندے دے بانجر۔

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ تَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ
مَا هُمْ مِنْكُمْ وَلَا مِنْهُمْ وَيَخْلِفُونَ عَلَى الْكَذِبِ
وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿۵۴﴾

۱۵۔ کیا تیں انہیں کوں بڑے جیرے انہیں لوکیں کوں
سبکتی بیٹین جنہیں تے اللہ دی ناراضگی دے اوندے تہا بڑے
وچہن نے نہ انہیں وچہ اور کوڑے قساں
چیندن تے او جاملن۔

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا إِنَّهُمْ سَاءَ مَا
كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۵۵﴾

۱۶۔ اللہ انہیں کیتے سخت عذاب تیار کیا ہوئے بے شک
او بہوں بُرا دے جو او کریندن۔

إِذْ خَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ
اللَّهِ فَلَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ ﴿۵۶﴾

۱۷۔ انہیں اپنے قسین کوں اولکا بٹائے انہیں اللہ دے
رستے کنیں روکے تے انہیں کیتے ذلیل کرن والا عذاب۔

لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۵﴾

يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَنَّةً يَخْلَفُونَ لَهُ كَمَا يَخْلَفُونَ كَلْمًا وَيَسْأَلُونَ أَلَهُمْ عَلَى شَيْءٍ إِلَّا أَنَّهُمْ هُمُ الْكَذِبُونَ ﴿۶﴾

اسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ فَأَنسَاهُمْ ذِكْرَ اللَّهِ أُولَٰئِكَ حِزْبُ الشَّيْطَانِ إِلَّا إِنْ حِزْبَ الشَّيْطَانِ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿۷﴾

إِنَّ الَّذِينَ يُحَادِّثُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَٰئِكَ فِي الْأَذَلِّينَ ﴿۸﴾

كَتَبَ اللَّهُ لَا غِلَظَةَ إِنَّا وَرُسُلِي إِنَّا اللَّهُ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿۹﴾

لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ

أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ أُولَٰئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ وَأَيَّدَهُم بِرُوحٍ

مِّنْهُ وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا

عَنْهُ أُولَٰئِكَ حِزْبُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿۱۰﴾

۱۸۔ انہیں دے مال تے اولاد انہیں کول اللہ دے مقابلے وچ کوئی فائدہ نیں ڈیندے اے دوزخی ہن تے اوندے وچ ہمیشہ رہن۔

۱۹۔ جڈاں اللہ انہیں ساریں کول جیندا کر لیس اوندے کیتے دی قساں حسین جیوں تہا ڈے کیتے قساں چیندن تے خیال کریندن بے شک او کہیں گال تے قائم ہن سٹوبے شک او بے کورے ہن۔

۲۰۔ شیطان انہیں تے غالب آگئے تے انہیں کول اللہ اذکر بھلا ڈلس اے شیطان دالولہ سٹوبے شک شیطان دا ٹولہ گھاٹے والا۔

۲۱۔ بے شک جبرے اللہ تے اوندے رسول نال دشمنی کریندن او ذلیل لوکیں وچ گنہگار۔

۲۲۔ اللہ نے فرمن کیتا ہوئے جو میں تے میڈے رسول غالب اوسن بے شک اللہ طاقت والا تے غالب۔

۲۳۔ تیکوں او قوم نہ لبھسی جبرے اللہ تے یوم آخر تے ایمان انیندن تے دل اوندے نال محبت کرن۔

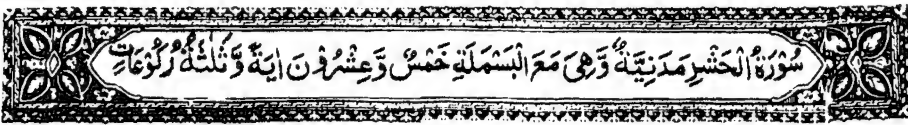
جبرہ اللہ تے اوندے رسول نال دشمنی کریندے بھانویں او انہیں دے پیر پوٹے یا پتر یا بھرا ہون یا انہیں دا

خاندان اے لوکن جنہیں دے دلیں وچ اللہ ایمان لکھ ڈتے تے اپنی کلام نال اوندی مدد کیتی تے انہیں

کول بہشت وچ داخل کر لیس جیندے وچ نہراں دھندیاں ہوسن او اوندے وچ ہمیشہ رہن اللہ انہیں

تے راضی تے او اللہ تے راضی ہن اے اللہ دا ٹولہ۔ سٹوبے شک اللہ دا ٹولہ کامیاب تھیون

والا۔

سورة حشر مدنی ۷۷ تے بسم اللہ مال ایندیاں ۲۵ آیات تے ۳ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کریندال اللہ دے ناں نال جبرہا بن بجگے
ڈیون والا تے ول دل رحم کرن والا۔
- سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ②
- ۲۔ جو کجھ آسمانیں تے زمین وچ او اللہ دی تسبیح
کریندا پیئے تے او غالب تے سیانا۔
- هُوَ الَّذِي اَخْرَجَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ اَهْلِ الْكِتٰبِ مِنْ دِيَارِهِمْ لِأَوَّلِ الْحَشْرِ مَا ظَنَنْتُمْ أَنْ يَخْرُجُوا بَلْ كَانُوا هُمُ الْكَافِرُونَ ③
- ۳۔ اوہو جیوں اہل کتاب وچو کافریں کوں پہلے حشر کیتے
انہیں دے ملک کنیں کڈھیے تہا کوں خیال دی کا ناں باہو
او نکلسن تے انہیں دا وی خیال ہا کہ انہیں دے قلعے اللہ کنیں
انہیں کوں بچا گھنسن تے اللہ انہیں دو او اوں جا کنیں
آیا جھتو انہیں دا خیال دی نہ ہا تے انہیں دے دلیں
وچ رعب سٹ ہلٹس او اپنے ہتھیں نال اپنے گھریں
کوں خراب کریندے پین تے کجھ مومنین دے جتیں
نال تے اے اکھیں والیو عبرت حاصل کرو۔
- وَلَوْلَا اَنْ كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الْجَلَاءَ لَعَذَّبَهُمُ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ عَذَابُ النَّارِ ④
- ۴۔ جے اللہ سیں نے انہیں تے وطن وچو نکال فرم نہ
کیا ہوئے ہا تے او دنیا وچ انہیں کوں عذاب ڈیوے ہا
تے آخرت وچ انہیں کیتے بھادا عذاب۔
- ذٰلِكَ بِاَنْهُمْ شَاقُّوا اللّٰهَ وَرَسُوْلَهُ وَمَنْ يُشَاقِ اللّٰهَ فَانَّ اللّٰهَ شَدِيْدُ الْعِقَابِ ⑤
- ۵۔ لے ایں واسطے جو انہیں اللہ تے اوندے رسول نال
دشمنی کیتی تے جبرہا اللہ نال دشمنی کریندے تے بیشک
اللہ سخت سزا ڈیون والا۔
- مَا قَطَعْتُمْ مِنْ لِيْنَةٍ اَوْ نَزَلْتُمْ عَلَيْهَا قَائِمَةً عَلٰى اُصُوْلِهَا فَاِذَنْ اللّٰهُ وَلِيْخُرِّىَ الْفٰسِقِيْنَ ⑥
- ۶۔ لے ایں واسطے جو انہیں کوں اپنی پاڑیں
تے نہیں چھوڑیا تے اللہ دا حکم نال ہا تے تاں جو او
نافرمانیں کوں ذلیل کرے۔
- وَمَا آفَاءَ اللّٰهُ عَلَىٰ رُسُوْلِهِ مِنْهُمْ فَمَا اَوْجَفْتُمْ

عَلَيْهِ مِنْ حَيْثُ وَلَا رِكَابَ وَلَكِنَّ اللَّهَ يُسَلِّطُ
رُسُلَهُ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٥٩﴾

تساں اپنے گھوڑے تے اُٹھ نہ درکائے ہن تے اصل
اللہ جنسے تے چاہندے اپنے رسولیں کوں غالب
کریندے تے اللہ ہر شے تے قادر۔

مَا آفَاءَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ مِنْ أَهْلِ الْقُرَىٰ فَلِلَّهِ
وَالرَّسُولِ وَلِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ
وَابْنِ السَّبِيلِ كُنْ لَا يَكُونَ دُولَةَ بَيْنَ الْأَعْيُنِ
مِنْكُمْ وَمَا أَشْكُمُ الرَّسُولُ فُتْدُوهٗ وَمَا نَهَضَكُمْ
عَنْهُ فَأْتَهُوْا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٦٠﴾

۸۔ تے جیرھا مال و ستیں والیں واللہ اپنے رسول کوں بٹے
او اللہ تے اوندے رسول تے سکیں تے یتیں تے
مسکینیں تے مسافریں کیتے بے تاں جو او مال تہا بڑے
امیریں وچ چکر نہ کھنڈا رہوے۔ جو رسول تہا کوں ڈیوے
او پکڑو تے جس کیں ہلکے اوں کیں رک و بچو تے اللہ
کینیں بڑو بے شک اللہ سخت عذاب ڈیون والا۔

لِلْفُقَرَاءِ الْمُهَاجِرِينَ الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ
وَأَمْوَالِهِمْ يُبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا
وَيَنْصَرُّونَ إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ ۚ أُولَٰئِكَ
هُمُ الصَّادِقُونَ ﴿٦١﴾

۹۔ تے او مال فقیریں تے مہاجرین کیتے بے جیرھے اپنے
ملک کینیں کڈھے گئیں تے اپنے مالیں کینیں او اللہ دا
فضل تے اوندی خوشی بگویندن تے اللہ تے اوندے
رسول دی امداد کریندن ایسے لوک سچے ہن۔

وَالَّذِينَ تَبَوَّءُوا الدَّارَ وَالْإِيمَانَ مِنْ قَبْلِهِمْ يُحِثُّونَ
مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُونَ فِي صُدُورِهِمْ
حَاجَةً مِّمَّا أُوتُوا وَيُؤْثِرُونَ عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ وَلَوْ
كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ ۚ وَمَنْ يُؤْثِرْ شَيْءًا مِنْ نَفْسِهِ
فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٦٢﴾

۱۰۔ تے انہیں کیتے دی بے جیرھے پہلے مدینے وچ رہندے
ہن تے ایمان گھن آئے ہن تے مہاجرین مال محبت کریندن
تے جیرھا مال انہیں کوں بڑا گئے اپنے دلیں وچ اوندی
خواہش نیں رکھدے تے انہیں کوں ترجیح ڈیندن
بھانویں آپ کوں ضرورت ہوے تے جینکوں بچایا
وچے نفس دی شومانی کینیں تے ایسے لوک کامیاب
تھیون والن۔

وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ
لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا
تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًا لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ
رَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿٦٣﴾

۱۱۔ تے جیرھے انہیں دے بعد آئے آہن لے سا بڑے رب
سا کوں بخش بڑے تے سا بڑے انہیں بھرانویں کوں دی
جیرھے اسان کینیں پہلے ایمان گھن آئے تے سا بڑے
دلیں وچ مومنین کیتے کینے نہ سٹ لے سا بڑے رب
بے شک توں بہوں مہربان تے رحم کرن والا ہوں۔

اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِيْنَ تَاَمَقُّوْا يَقُوْلُوْنَ اِخْوَانِهِمْ الَّذِيْنَ

۱۲۔ کیا تیکوں انہیں لوکیں دا پتہ ہے جیرھے منافق ہن

لَقَدْ دَاوَيْنَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِيَنْ أَخْرِجَنَّهُمْ لِنَخْرُجَنَّهُمْ
مَعَكُمْ وَلَا نَطِيعَ فِيكُمْ أَحَدًا أَبَدًا وَإِنْ قُوتِلْتُمْ
لِنَنْصُرَنَّكُمْ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿۵۹﴾

تے اہل کتاب وچو جیرھے کافرن ہن اپنے بھرانوں کوں
آہن جے تساں نکلوتے اساں ضرور نکلسوں تہاڈے
نال تے اساں تہاڈے وچو کہیں دی اطاعت نہ کر لیسوں
تے جے تہاڈے نال بھڑیا ویسی تے اساں ضرور تہاڈی مدد
کر لیسوں تے اللہ گواہے شک اور کوڑن۔

لَيْنُ أَخْرِجُوا لَا يَخْرُجُونَ مَعَهُمْ وَلَيْنُ قُوتِلُوا
لَا يَنْصُرُونَهُمْ وَلَيْنُ نَصْرُوهُمْ كَيْلَ الْآدْبَاكَةِ
ثُمَّ لَا يَنْصُرُونَ ﴿۶۰﴾

۱۳۔ جے او کڈھے وین او انہیں نال نہ نکلسن تے جے انہیں
نال لڑائی تھی پڑے تے انہیں دی مدد نہ کر لیں تے جے
مدد کیتونے دی سہی تے کنڈ والا کے بھیج ولین تے
دل انہیں دی مدد نہ کیتی ویسی۔

لَا نَنْصُرُ أَشَدَّ رَهْبَةً فِي صُدُورِهِمْ قَرِينَ اللَّهِ ذَلِكَ
بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ ﴿۶۱﴾

۱۴۔ او تہاڈے کہیں اللہ توں دی ودھ بڑدن ات
گالہوں جو او لوک سمجھدے نہیں۔

لَا يُقَاتِلُونَكُمْ جَبِيعًا إِلَّا فِي قُورَى مُحَصَّنَةٍ أَوْ
مِنْ وَرَاءِ جُدٍ بَأْسُهُمْ بَيْنَهُمْ شَدِيدٌ تَحْسَبُهُمْ
جَبِيعًا وَفَلَوْ بِهِمْ شَيْءٌ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ ﴿۶۲﴾

۱۵۔ او سارے تہاڈے نال جنگ نہ کر لیں سوائے ایندے جو
او پکے حویل آلی دستیں وچ یا کندھیں مے پھوپھو پیٹے
ہون۔ آپت وچ انہیں دی جنگ بڑا ڈھی ہونڈی ہوتوں
انہیں کوں ہک قوم سمجھیندیں تے او دلو انجو انج
ہوندن ات گالہوں جو او بے عقل قوم۔

كَشَلِ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَرِيبًا ذَاتُوا بَالٍ أَمْرِهِمْ
وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۶۳﴾

۱۶۔ انہیں دا انہیں قویں آلی کار جیرھیاں کوں لہو دے
زمانے وچ گزریں انجام انہیں اپنے کہیں دا انجام چکھیا
تے انہیں کوں دردناک عذاب ملے۔

كَشَلِ الشَّيْطَانِ إِذْ قَالَ لِلْإِنْسَانِ اكْفُرْ فَلَمَّا كَفَرَ
قَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِنْكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿۶۴﴾

۱۷۔ انہیں (منافقین) دی حالت شیطان آلی کار جس انسان
کوں اکھیا کفر کر جیسے اوں کفر کیتا تے شیطان آہدے
میں تیں کہیں بری آں میں اللہ کہیں بڑداں جیرھا سارے
جہانیں دارب۔

فَكَانَ عَاقِبَتُهُمَا أَنَّهُمَا فِي النَّارِ خَالِدِينَ فِيهَا وَ
ذَلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ ﴿۶۵﴾

۱۸۔ انہیں بڑوناہیں دا انجام لے تھیندے جو او بڑوہیں
دوزخ وچ وچ پندن تے اوندے وچ ہک مدت
تیں رہن تے ظالمیں دا ایھو بدلہ۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَلْتَنظُرْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ
لِعَذِّهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿۵۹﴾

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنسَاهُمْ أَنفُسَهُمْ
أُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿۶۰﴾

لَا يَتَّبِعُوا أَهْلَ الْبَيْتِ وَلَا أَهْلَ الْبَيْتِ أَهْلَ
الْبَيْتِ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿۶۱﴾

لَوْ أَنزَلْنَا هَٰذَا الْقُرْآنَ عَلَىٰ جَبَلٍ لَّرَأَيْنَا خَاشِعًا
مُتَصَدِّعًا مِّنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ
نَضَرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿۶۲﴾

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عِلْمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ
هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ﴿۶۳﴾

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
الْمَلِكُ الْقَدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ
الْمُهَيِّمُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ
اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿۶۴﴾

هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ
يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ ﴿۶۵﴾

۱۹۔ اے مومنو اللہ کنیں ڈرو تے ہر شخص اے ڈرنا
رہوے جو او اگو کیتے کیا پٹھے۔ اللہ کنیں سارے ڈرو
اللہ سنیں تہا ڈرے عین کنیں بانہر۔

۲۰۔ تے انہیں آلی کار نہ بڑ جیرھے اللہ کوں بھل
گئیں تے اللہ سنیں انہیں کوں انہیں دے فائدے آلیاں
گاہیں بھلا ڈتیاں اے لوک نافرمان۔

۲۱۔ بھا آ لے تے بہشت آ لے کہو جیں نیں تھی بگدے
جنتی لوک تے کامیاب تھیوٹ والین۔

۲۲۔ جے اسان اے قرآن کہیں پہاڑ تے ہاؤں ملوں ڈکھیں
جو او نو گئے تے اللہ دے ڈر کنیں ٹوٹے ٹوٹے تھی
ونجے ہاتے اے مثال بن جیریاں لوکں کہتے بیان
کریندے ہیں تاں جو او سوچن۔

۲۳۔ اللہ اوہو جیندے سوا کوئی معبود نیں او غائب
کوں چاندے تے حاضر کوں وی او بن سگئے ڈیوٹ والا
تے بہوں مہربان۔

۲۴۔ اللہ اوہو جیندے سوا کوئی معبود نیں او بادشاہ،
پاک، عین کنیں پاک تے امن ڈیوٹ والا تے نگران
غالب تے جبار تے وڈی شان والا اللہ پاک اوں
کنیں جو او ترکیب کریندے

۲۵۔ اوہو اللہ خالق پیدا کرٹ والا شکل ڈیوٹ والا
اوندے چگے ناں بن آسانیں تے زمین وچ جوہے او
اوندی تسبیح کریندے پٹے تے او غالب تے سیانہ۔

سُورَةُ الْمُتَحَنِّةِ مَدْرِيَّةٌ وَفِي مَمَّ الْبِسْمَلَةِ اَرْبَعٌ عَشْرَةَ آيَةً وَكُلُّهَا

سورة متحنہ مدنی تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۴ آیات تے ۲ رکوعن۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۱۔ شروع کریناں اللہ دے نال نال حیر جان منگے ڈیون
والا تے ول دل رحم کرن والا ۱۰۔

۲۔ اے مومنو! تساں میڈے تے اپنے دشمن کوں
سنگتی نہ بناؤ تساں انہیں دو پیار دے سنبھ بھیندے
تے انہیں تہاڈو آئے ہوئے حق دا انکار کیے او
رسول کوں تے تہاکوں ات گا بہوں کدھیندن جو تساں
اپنے رب اللہ کوں مندرے عجبے تساں میڈے رستے
وج میکوں غوش کرن کیے جہاد واسطے نکلو۔ تساں
چوری چوری انہیں نال محبت کریندے ء تے میں جاڈاں
جو تساں کیندے ء تے ظاہر کریندے ء تے تہاڈے دچو
جیرھاے کریں تے اوسدے رستے کنیں پریں تھی ویسی۔

۳۔ جے تہاکوں پکڑ گھن تے تہاڈے دشمن بٹ ولین
تے اپنے ہتھ تے زبانیں برائی نال تہاڈو ودھین
تے او چاہندن جو تساں انکار کرو۔

۴۔ تے تہاڈے سکے اصلو تے تہاڈیاں اولاد دا قیامت
دے ڈینہہ تہاکوں کوئی فائدہ نہ ڈین تہاڈے وج فیصلہ خدا
کریں تے اللہ تہاڈے علیں کوں ڈیکھن والا ۱۰۔

۵۔ تہاڈے کیے ابراہیم تے اوندے نال آلیں وج چچکل
نموزہ یا جلیھے انہیں اپنی قوم کوں اکٹھے بے شک اسان
تہاڈے کنیں تے جہنم دی اللہ دے سوا تساں عبادت
کریندے ء انہیں کنیں پریں ہں اسان تہاڈا انکار
کریندے ہں تے تہاڈے تے ساڈے وج دشمنی

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ
أَوْلِيَاءَ تَلْقَوْنَ إِلَيْهِمْ بِالْمُودَّةِ وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا
جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ يُخْرِجُونَ الرَّسُولَ وَإِيَّاكُمْ أَنْ
تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ رَبِّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ جِهَادًا
فِي سَبِيلِي وَابْتِغَاءَ مَرْضَاتِي فَتَسْزُونَ إِلَيْهِمْ
بِالْمُودَّةِ ۖ وَأَنَا أَعْلَمُ بِمَا أَخْفَيْتُمْ وَمَا أَعْلَنْتُمْ
وَمَنْ يَفْعَلْهُ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ①

إِنْ يَتَّقُواكُمْ يَكُونُوا أَعْدَاءً وَيَسْطُوا إِلَيْكُمْ
إِذْ يَدْعُهُمْ إِلَى التَّهْتُمْ بِالشُّوْءِ وَوَدُّوا لَوْ
كَفَرُوا ②

لَنْ تَنْفَعَكُمْ أَرْحَامُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
يَفْصِلُ بَيْنَكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ③

قَدْ كَانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ
مَعَهُ إِذْ قَالُوا لِقَوْمِهِمْ إِنَّا بُرَءُكُمْ وَإِمَنُكُمْ وَمِمَّا
تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَلْ بَيْنَنَا
وَبَيْنَكُمْ عَدَاوَةٌ وَالْبَعْضَاءُ أَبَدًا حَتَّى تُؤْمِنُوا

يَا لِلّٰهِ وَحْدَهُ لَا قَوْلَ اِبْرٰهِيْمَ لَا يَبِيْءُ لَاسْتَعِيْزَ
لَكَ وَمَا اَمْلِكُ لَكَ مِنَ اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ رَبَّنَا عَلَيْنِكَ
تَوَكَّلْنَا وَإِلَيْكَ أَنَبْنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيْرُ ⑤

تے بغض ظاہر تھی گئے جسے تیں تیں ہک اللہ تے ایمان
نہ گھن آؤ سوائے ایندے جیلھے ابراہیم اپنے پیر
کوں اکھئے میں تیدے کیتے اپنے رب کنیں معافی
مگساں میں تیدے کیتے اللہ لو کہیں کال دا ماکس
نہتیں۔ اے ساڈے رب اساں تیدے اتے مہروسہ
کریندے ہیں تے اساں تیدو جھکدے ہیں تے تیدو
ولے۔

رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِّلَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَاغْفِرْ لَنَا
رَبَّنَا اِنَّكَ اَنْتَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ⑥

۶۔ اے ساڈے رب ساکوں کافرس کیتے فتنہ د بنا تے
اے ساڈے رب ساکوں بخش بے شک توں غالب
تے سیاناں۔

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيْهِمْ اُسُوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ
يَرْجُو اللّٰهَ وَالْيَوْمَ الْاٰخِرَ وَ مَن يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللّٰهَ
هُوَ الْغَفِيْرُ الْحَمِيْدُ ⑦

۷۔ تہاڈے کیتے انہیں دے وچ چنگا نمونہ ہا انہیں لوکس
کیتے جیرھے اللہ تے قیامت دے ڈینہ دی امید رکھیندن
تے جیرھا نہ پھر گئے تے بے شک اللہ بے نیاز تے سب
تو لیں والا۔

عَسَی اللّٰهُ اَنْ یَّجْعَلَ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَ الَّذِيْنَ عَادَيْتُمْ
مِنْهُمْ مَّوَدَّةً ۚ وَاللّٰهُ قَدِيْرٌ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ⑧

۸۔ تھی سبکدے جو اللہ تہاڈے تے انہیں لوکس دے درمیان
جنہیں تہاڈے نال دشمنی کیتی محبت پیدا کر ڈیوے
تے اللہ قادر تے اللہ بخش والا تے دل رحم کر ڈ والا۔

لَا يَهْتَكُمُ اللّٰهُ عَنِ الَّذِيْنَ لَمْ يَفْقَهُوْكُمْ فِي
الدِّيْنِ وَلَمْ يُخْرِجُوْكُمْ مِّنْ دِيَارِكُمْ اَنْ تَبْزُوْهُمْ
وَتَقْسَطُوا اِلَيْهِمْ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِيْنَ ⑨

۹۔ اللہ تہا کوں انہیں لوکس نال نیکی کر ڈ تے انصاف
کر ڈ کنیں نہیں ہکیندا جنہیں تہاڈے نال جگ نہیں کیتی
تے تہا کوں وطن کنیں نہیں کڈھیا بے شک اللہ انصاف
کر ڈ والیں کوں پسند کریندے۔

اِنَّمَا يَهْتَكُمُ اللّٰهُ عَنِ الَّذِيْنَ فَتَلُوْكُمْ فِي الدِّيْنِ
وَآخَرُجُوْكُمْ مِّنْ دِيَارِكُمْ وَظَهَرُوا عَلٰٓى اٰخَرٰجِكُمْ
اَنْ تَوَلَّوْهُمْ وَمَن يَتَوَلَّهُمْ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الظّٰلِمُوْنَ ⑩

۱۰۔ او تہا کوں انہیں لوکس نال سنگت لاو ڈ کنیں ہکیندے
جنہیں دین وچ تہاڈے نال جنگ کیتی تے
تہا کوں گھس کنیں کڈھئے تے تہا کوں کڈھن وچ امداد
کیتی تے جیرھا انہیں کوں سنگتی نہیں تے ایجھے لوک
ظالم ہن۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا جَاءَكُمْ الْمُؤْمِنَةُ فَجَاهِدُوا
فَافْتَحُوا لِلَّهِ أَعْلَمَ بِأَيَّانِهِنَّ فَإِنْ عَلِمُوا هُنَّ
مُؤْمِنَاتٌ فَلَا تَرْجِعُوهُنَّ إِلَى الْكُفَّارِ
لَا هُنَّ حِلٌّ لَّهُمْ وَلَا هُمْ يَحِلُّونَ
لَهُنَّ وَاتَّوهُنَّ مَا أَنْفَقُوا وَلَا جُنَاحَ
عَلَيْكُمْ أَنْ تَنْكِحُوهُنَّ إِذَا آتَيْتُمُوهُنَّ
أُجُورَهُنَّ وَلَا تَسِيكُوا بِعَصَمِ الْكُوفَرِ
وَسَلُّوا مَا أَنْفَقْتُمْ وَلْيَسَلُّوا مَا أَنْفَقُوا
ذَلِكَ حُكْمُ اللَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ وَاللَّهُ
عَلِيمٌ حَكِيمٌ ⑩

۱۱۔ اے مومنز جیسے تہاؤ و مومن تے مہاجر تریمتیں
آون تے انہیں دا امتحان گھنوالد انہیں دے ایمان
کوں جائدے تے جے تہاوں پتر لگے جو او مومن تے تساں
انہیں کوں کافریں دوز ولا پٹھو او انہیں کیتے حلال نیں تے کافر
انہیں واسطے حلالن تے انہیں کوں خرچ بڑے ڈیو تے تہاؤے
تے کوئی گناہ نیں جو تساں انہیں کوں حق مہر ڈیوٹے جے بعد انہیں
نال پر نیج پور دوتے کافر تریمتیں دی عزتیں کوں اپٹے
نال نہ رکھو تے تساں اپنا خرچ منگوا او اپنا خرچ منگن۔ اے
اللہ دا حکم اللہ تہاؤے وچکار ایویں فیصلہ کریندے تے
اللہ بہوں جائن والا تے سیانے۔

وَأَنْ فَاتَكُمْ شَيْءٌ مِنْ أَرْوَاجِكُمْ إِلَى
الْكُفَّارِ فَعَاقِبْتُمْ فَاتُوا الَّذِينَ
ذَهَبَتْ أَرْوَاجُهُمْ فَيُثَلَّ مَا أَنْفَقُوا
وَأَتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ ⑪
يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا جَاءَكَ الْمُؤْمِنَةُ يُبَايِعُكَ عَلَى
أَنْ لَا يُنْسِكَ بِاللَّهِ شَيْئًا وَلَا يَسْرِقَ وَلَا يَزْنِ
وَلَا يَقْتُلْ وَلَا دَهْشَ وَلَا يَأْتِيَ بِيَمِينٍ يُفَرِّقُ
بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلِهِمْ وَلَا يُعْصِيكَ فِي مَعْرُوفٍ
فَبَايِعْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُنَّ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
رَحِيمٌ ⑫

۱۲۔ تے جے کوئی تہاؤی تریمت کافریں دو بھیج و پنچے
تے تہاوں انہیں دی کوئی تریمت لھج و پنچے تے تساں
او نہوتلا خرچ بڑے ڈیو جے تہاں نکاح تے انہیں دا
تھیا ہا تے اللہ کنیں ڈرو جسکوں تساں میندے۔
۱۳۔ اے نبی جیسے تہاؤ و مومن تریمتیں آون ایں گال
تے بیعت کرن جو او اللہ نال شرک نہ کریں تے چوری
تے زنا تے اولاد کوں قتل نہ کریں او پوٹا کے کوئی
کوٹری گال نہ کریں بھانویں او پیر تے تھیں وچ بڑے
تے تہاؤی نافرمانی نہ کریں نیک کمیں وچ تے توں
انہیں دی بیعت گھن گھن تے اللہ کنیں انہیں کیتے
بخشش منگ بے شک اللہ بہوں بخشش والا تے
بہوں مہربان۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَوَلَّوْا قَوْمًا
غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ قَدْ يَسْؤُونَ الْآخِرَةَ
كَمَا بَسَّ الْكُفَّارُ مِنَ أَصْحَابِ الْقُبُورِ ⑬

۱۴۔ اے مومنو! نیجی قوم کوں سنگتی نہ بناؤ جنہیں نال
اللہ کاوڑ تھئے او آخرت کنیں نا امید تھی گئیں جیویں
کافر قبر والیں کنیں نا امید تھی گئیں۔

سُورَةُ الصَّفِّ مَدَنِيَّةٌ وَرَبِّهَا مَعَ الْبِسْمَلَةِ خَمْسٌ عَشْرَةَ آيَةً وَرَكْعَتَانِ

سورہ صف مدنی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۵ آیات تے ۲ رکوعن۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۱۔ شروع کریں دال اللہ دے ناں نال جیرھا بن مگئے
ڈیون واللاتے ول دل رحم کرن والا ء۔

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَهُوَ
الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ②

۲۔ آسمانیں تے زمین وچ جو کجھ او اللہ دی تسبیح کریں دال
پئے تے او غالب تے سیانا ء۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ ③

۳۔ اے مومنو تساں جو کریں دے نورے او ابدے کیوں
ہورے۔

كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ ④

۴۔ اللہ دے نزدیک اے بہوں وڈا گناہ جو تساں او
آکھو جو تساں کریں دے نورے۔

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا
كَأَنَّهُمْ بُيُوتٌ مَرْصُوصٌ ⑤

۵۔ بے شک اللہ انہیں کوں پسند کریں دے جیرھے
اوندی راہ وچ جنگ کریں دے جیریں او چو نے جگ
قلعہ ہون۔

وَرِأْدَ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَقَوْمِ لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ
تَعْلَمُونَ أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ فَلَمَّا تَزَاوَعُوا أَزَاغَ
اللَّهُ قُلُوبَهُمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ⑥

۶۔ تے جیسے موسیٰ اپنی قوم کوں آکھئے اے میٹھی قوم
تساں میکیوں ڈکھ کیوں ڈیندے ء تہا کوں پتہ ء جو میں
تہا ڈو اللہ دا رسول بٹ کے آیاں تے جیسے او سدے
راہ کنیں ہٹ گئیں اللہ انہیں دے دل پھیر ڈتے تے
اللہ نافرمان قوم کوں ہدایت نہیں ڈیندا۔

وَرِأْدَ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ بَنِي إِسْرَءِيلَ إِنِّي
رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ مَّصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ
التَّوْرَةِ وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي
اسْمُهُ أَحْمَدُ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا هَذَا
سِحْرٌ مُبِينٌ ⑦

۷۔ تے جیسے عیسیٰ ابن مریم آکھئے اے بنی اسرائیل بیشک
میں تہا ڈو اللہ دا رسول بن کے آیاں تے جیرھی تورات
میں کنیں پہلے آئی ء اوندی تصدیق کریں دال تے اپنے
بعد ہک رسول دی خوشخبری ڈینداں جینداں اناں احمد ہوی
تے او میٹھے بعد اوسی تے جیسے او انہیں کنیں روشن
آیات گھن کے آئے تے انہیں آکھئے اے کھلا کھلا بادو ء۔

۸۔ تے اوں کنیں زیادہ ظالم کون جیرھا اللہ تے کوڑ پدے
تے اوں کوں اسلام دوسبڈیا وچے تے اللہ ظالم قوم
کوں ہدایت نہیں ڈیندا۔

۹۔ او چاہندن ہر اللہ دے نور کوں دسما ڈیوں ایسے
پھوکیں نال تے اللہ اپنے نور کوں پورا کرے بھانویں
کافریں کوں چنگی نہ لگے۔

۱۰۔ اوہوہ جیس اپنے رسول کوں ہدایت تے سپا دین
ڈے کسے پٹھے تاں جو اوں دین کوں سارے دین تے
غالب کر ڈیوے بھانویں مشرک ناپسند کرن۔

۱۱۔ اے مومنو کیا میں تہا کوں او تجارت ڈساں جیرمی
تہا کوں ڈکھ آسے عذاب کنیں بجیسی۔

۱۲۔ تساں اللہ تے اوندے رسول کوں منور تے اللہ دے
رستے وچ جہاد کرو اپنے مال تے جانیں نال اے
تہا ڈے کیتے چنگا جو ہے تساں چاندے؟

۱۳۔ اللہ تہا ڈے گناہ بخشیں تے تہا کوں باغیں وچ
پلیسی جہیں دے تلے وچ انہراں وندیال پیاں ہوں
تے ہمیشہ دی جنت وچ چنگیاں رہن دیاں جہیں ہوں
اے بہوں وڈی کامیابی۔

۱۴۔ تے پی جیرمی تہا کوں چنگی لکدی؟ او اللہ دی مدد
تے کوہودی فتح ہے قوں مومنین کوں خوشخبری ڈے ڈے
۱۵۔ اے مومنو اللہ دے امدادی ہوں وچ جہیں عیسیٰ ابن
مریم اپنے منہ والیں کوں اکھیا اللہ کیتے میڈا امدادی
کون۔ منہ والیں آکھئے اسال اللہ دے امدادی ہوں۔

بن اسرائیل وچو کہ لڑے من گدھاسے بک لڑے اکار کیا۔
تے منہ والیں دی اسال انہیں دے دشمنیں دے مقابلے
وچ مدد کیتی تے او ڈاڈے تھی گئے ہن۔

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُوَ
يُذْعَىٰ إِلَى الْإِسْلَامِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الظَّالِمِينَ ﴿۱۰﴾

يُرِيدُونَ لِيُطْفَئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَهِهِمْ وَاللَّهُ مُنِيرُ
نُورِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿۱۱﴾

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ
لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الشَّارِكُونَ ﴿۱۲﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ تِجَارَةٍ تُجْنِبُكُمْ
مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿۱۳﴾

تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ
تَعْلَمُونَ ﴿۱۴﴾

يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَيُدْخِلْكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي
مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَمَسْكِنٌ تَجِبُونَ فِي جَنَّاتٍ
عَذَابٌ ذَلِكِ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿۱۵﴾

وَأُخْرَىٰ يُحِبُّونَهَا نَصْرٌ مِّنَ اللَّهِ وَفَتْحٌ قَرِيبٌ
وَبَشِيرُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿۱۶﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا أَنْصَارَ اللَّهِ كَمَا قَالَ
عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ لِلْحَوَارِيِّينَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى
اللَّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ فَأَمْنَتْ
طَلِيفَةٌ مِّنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ وَكَفَرَتْ طَلِيفَةٌ
فَأَيَّدْنَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَىٰ عَدُوِّهِمْ فَأَصْبَحُوا
ظَاهِرِينَ ﴿۱۷﴾

سُورَةُ الْجُمُعَةِ مَدَنِيَّةٌ وَرَبِّهَا مَعَ الْبَسْمَلَةِ اثْنَتَا عَشْرَةَ آيَةً زَكَوَعَانِ

سورہ جمعہ مدنی ہے جسے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۲ آیات تے ۲ رکوعن۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۱۔ شروع کرینال اللہ دے نال نال جبرہا بن بیگئے ڈیوٹن والا تے دل دل رحم کرن والا۔

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ الْمَلٰٓئِكَةُ الْقٰدِرُوْنَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ②

۲۔ جو کجھ آسمانیں تے زمین وچ او اللہ دی تسبیح کریندے جبرہا بادشاہ تے پاک تے غالب تے سیانا۔

هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْاٰمِنِيْنَ رَسُوْلًا مِنْهُمْ يَتْلُوْا عَلَيْهِمْ اٰٰتِيْهِ وَيُزَكِّيْهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتٰبَ وَالْحِكْمَةَ وَاِنْ كَانُوْا مِنْ قَبْلُ لَيَفِيْضُوْا مُبِيْنًا ③

۳۔ اوہوہو جس ان پڑھیں وچ انہیں وچ اناہیں وچ ہر ہر رسول پڑھے جبرہا انہیں تے ہوں اللہ دی آیات پڑھدے تے انہیں کون پاک کریندے تے انہیں کون کتاب تے سنپ سکھیندے تے ایس کیں پہلے او کھلی گمراہی وچ ہن۔

وَاٰخَرِيْنَ مِنْهُمْ لَنَبَآئِلْ حَقُوْا بِهٖمْ وَهُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ④

۴۔ تے اناہیں وچ کجھ پے وی ہن جبرہا اجڑتیں انہیں نال نہیں ملے تے او غالب تے سیانا۔

ذٰلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيْهِ مَنْ يَّشَآءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيْمِ ⑤

۵۔ اے اللہ دا فضل جیسوں چاہندے ڈیندے تے اللہ وڈے فضل والا۔

مَثَلُ الَّذِيْنَ خَلَوْا التَّوْرٰتَ ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوْهَا كَمَثَلِ الْجُمَارِ يَخْلِبُ اَسْفَارًا بِئْسَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِيْنَ كَذَبُوْا بِآٰتِيْ اللَّهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظّٰلِمِيْنَ ⑥

۶۔ انہیں لوکس دی مثال جنہیں تے تورات دی اطاعت فرض کیتی گئی مانی تے انہیں دل نہیں اطاعت کیتی الیوس ہے جیویں گڈا بارچیندے۔ جبرہا قوم اللہ دی آیات دا انکار کریندی ہے اونڈی مثال بیہوں گندی ہے تے اللہ ظالم لوکس کون ہدایت نہیں ڈیندا۔

قُلْ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ هَادَوْا اِنْ رَّعَيْتُمْ اَنۡكُمُ اٰوِيَاۤءُ لِلّٰهِ مِنْ دُوْنِ النَّارِ فَتَمَتَّعُوْا اَلْمَوْتَ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ⑦

۷۔ توں اکھ لے یہودیو جے تہا کون یقین جو تساں اللہ دے ملگتی ہے پے کاہ نہیں تے تساں موت ملگوجے تساں بچے ہوں۔

وَلَا يَتَمَتَّعُوْنَ اَبَدًا اِمَّا قَدَمَتْ اٰيٰدِيْهِمْ وَ

۸۔ او موت کڈاہیں دی نہ ملگسن اپٹے انہیں عیس دی وچ

اللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ⑤

قُلْ إِنَّ الْمَوْتَ الَّذِي تَفِرُّونَ مِنْهُ فَإِنَّهُ مُلَوِّقُكُمْ ثُمَّ تُرَدُّونَ إِلَىٰ عِلْمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنْذِرُكُم بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ⑥

نال جبرے انہیں اگر پھٹیں تے اللہ عالمیں کون چاڑھے۔
۹۔ توں اکھ بے شک جبر صی موت کیں بھجے دے، او
بے شک تہاڑے اتے آونی دے تے دل تساں عیب
تے حاضر جانن والے خدا دو دلائے ویسوتے او
تہا کون تہاڑے عمل ڈسیسی۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمٍ
الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ذَلِكُمْ
خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ⑦

۱۰۔ اے مومنو جیلے نماز دو جمعے دے ڈینہ سڈیا دینے
تے نماز دو آئے کو تے کاہ بار چھوڑ ڈتا کرو اے
تہاڑے کیتے چنگا دے جے تساں چاڑھے دے ناں۔

وَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَانْتَشِرُوا فِي الْأَرْضِ
وَابْتَغُوا مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا
لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ⑧

۱۱۔ تے جیلے نماز پوری تھی دینے تے زمین وچ کھنڈ
وچو تے اللہ دا فضل گولو تے اللہ کون بہوں یاد کرو تاں
جو تساں کامیاب تھیوو۔

وَإِذَا رَأَوْا تِجَارَةً أَوْ لَهْوًا انفَضُّوا إِلَيْهَا وَتَرَكُوكَ
قَائِمًا قُلْ مَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ مِنَ اللَّهْوِ وَمِنَ
التِّجَارَةِ وَاللَّهُ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ⑨

۱۲۔ تے جیلے او تجارت ڈہدن یا تماشا ٹرا ڈہدن
اوندو بھج پدنن تے تیکوں کہیا کھڑا ہریا چھوڑ
ڈہندن توں اکھ جو اللہ کیں ہے او تجارت تے تماشے
کیں چنگا دے تے او بہوں چنگا رزق ڈیون والا۔

سُورَةُ الْمُنْفِقُونَ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبِسْمَلَةِ اثْنَا عَشَرَ آيَةً وَذُرُوعًا

سورة منافقون مدنی ہے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۲ آیات تے ۲ رکوع

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۱۔ شروع کرینداں اللہ مے نال نال جبرحان منگئے
ڈیوٹ والا تے دل ول رحم کرن والا

إِذَا جَاءَكَ الْمُنْفِقُونَ قَالُوا لَوْ أَنَّهُ إِنْ كَرِهْتَ اللَّهُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ أَنَّكَ لَرَسُولُ اللَّهِ إِنَّا الْمُنْفِقِينَ لَكَاذِبُونَ ②

۲۔ جیلے تیں کنیں منافق اندن تے اہدن اساں گواہ
ہیں جو بے شک توں اللہ دارسل ہویں۔ اللہ جانڈے
بے شک توں اوں دارسل ہیں تے اللہ لے گواہی ڈیندے
جو منافق کوڑے ہن۔

إِن تَخَذُوا آيَاتَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَن سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ③
ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا فَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ ④

۳۔ انہیں اپنے قیس کون اولکا بنا گدے تے ابوالہدی
راہ کنیں ہکیندن بے شک او بہوں برا جو او عمل کریندن۔
۴۔ لے ات گاہوں جو او ایمان گمن آئن دل انکار کیتے
نیں انہیں دے دلیں تیں مہرگ گبی تے او ہن نیں
سمجھدے :

وَإِذَا رَأَيْتَهُمْ تُعْجِبُكَ أَجْسَامُهُمْ وَ
إِنْ يَقُولُوا تَسْمَعُ لِقَوْلِهِمْ كَأَنَّهُمْ
خُشْبٌ مِّنْ سَدَّةٍ يُعْسَبُونَ كُلَّ صَيْحَةٍ
عَلَيْهِمْ هُمُ الْعَدُوُّ فَاحْذَرْنَهُمْ قَتَلَهُمُ
اللَّهُ أَتَى يَوْمَهُمُ ⑤

۵۔ تے جیلے توں انہیں کون ڈہیں انہیں دے جسم
تیکوں چکے لگدن تے بے او گال کرن توں انہیں دی
گال سن او ایویں بن جیویں کندھ نال منگئے بھٹے
شہتیر ہر غذاب اپنے اتے سمجھن او دشمن۔ انہیں
کنیں ہر شیار رہ اللہ انہیں کون ہلاک کرے او کنتے
پھیرے دیندن۔

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ تَعَالَوْا يَسْتَغْفِرْ لَكُمْ رَسُولُ اللَّهِ
لَوَّارُءٌ وَسَهُمُ وَإِيتَهُمْ يَصُدُّونَ وَهُمْ
مُتَنَبِّحُونَ ⑥

۶۔ تے جیلے انہیں کون آکھیا ویندے او اللہ دارسل
تہاڈے کیتے بخشش منگے او اپنے سر پھیر گھندن تے
توں انہیں کون ڈہیں او سچ کنیں ہکیندن تے او
اڑنیدن۔

سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ أَمْ لَمْ تَسْتَغْفِرْ

۷۔ انہیں کیتے ہکا گال جو توں انہیں کیتے بخشش منگیں

لَهُمْ لَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ①

هُمُ الَّذِينَ يَقُولُونَ لَا تُنْفِقُوا عَلَىٰ مَنْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ حَتَّىٰ يَنْفَضُوا ۚ وَلِلَّهِ خَزَائِنُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَكِنَّ الْمُنْفِقِينَ لَا يَفْقَهُونَ ②

يَقُولُونَ لَئِنْ رَجَعْنَا إِلَى الْمَدِينَةِ لَيُخْرِجَنَّ الْأَعَزُّ مِنْهَا الْأَذَلَّ ۚ وَلِلَّهِ الْعِزَّةُ وَلِرَسُولِهِ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَلَكِنَّ الْمُنْفِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ ③

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُلْهِكُمْ أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ ۚ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ④

وَأَنْفِقُوا مِنْ مَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ فَيَقُولَ رَبِّ لَوْلَا أَخَّرْتَنِي إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ فَأَصَّدَّقْتُ وَأَكُنْ مِنَ الصَّالِحِينَ ⑤

وَلَنْ يُؤَخِّرَ اللَّهُ نَفْسًا إِذَا جَاءَ أَجَلُهَا ۚ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ⑥

یا نہ منگیں انہیں کون اللہ نہ بخشے بے شک اللہ نافرمان قوم کوں ہدایت نہیں دیندا۔

۸۔ اوہے لوگوں جو میرے آہن جو لوگ اللہ سے رسول نال بن انہیں تے خرچ نہ کرو جے میں او بیچ نہ دین تے آسمانیں تے زمین دے خزانے اللہ سے بن تے منافق نہیں سمجھدے۔

۹۔ آہن جے اسل مدینہ دو دیسوں تے انہیں دھرو ساریں کینیں عزت والا شخص ساریں کینیں بے عزت شخص کون اتھو کڑھ ڈیسی تے عزت اللہ سے اوندے رسول تے مومن کہتے جے تے اصل منافق ہاندے نیں۔

۱۰۔ اے مومنو تہاکوں تہاڑے مال تے تہاڑی اولاد اللہ دے ذکر کینیں غافل نہ کر ڈیوں تے میرھا لے کر لیس تے او لوگ گھٹا پاؤں والین۔

۱۱۔ تے جو اسل تہاکوں بڑے خرچ کرو این کینیں پہلے جو تہاڑے کہیں ہک کون موت آسے تے اکھے اے میڈے رب میں میکوں تھوڑی مدت کہتے میکوں دھمی کیوں نیں ڈنی میں صدقہ کراں ہاں تے میں وی نیک لوکیں وچو تھی ونہاں ہا۔

۱۲۔ تے اللہ کہیں شخص کون نیں چھوڑے جندی موت یا وقت آونجے تے اللہ جو لتاں کریندے اوں کینیں باخبر۔

سُورَةُ التَّغَابُنِ مَدَنِيَّةٌ وَرَبِّهَا مَمَّ الْبِسْمَلَةُ تِسْمَعُ عَشْرَةَ آيَةً وَدُرُكُوعَانِ

سورة تغابن مدنی ۷۰ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۹ آیات تے ۲ رکوعن۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۱۔ شروع کریں اے اللہ دے ناں نال جبرحان منگئے
ڈیون والا تے دل دل رحم کرن والا ۷۰

يَسْبَحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لَهُ الْمُلْكُ
وَلَهُ الْحُكْمُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ②

۲۔ جو کجھ آسمانیں تے زمین وچ ہے اور اللہ دی
تسبیح کریں دے اوندے کیتے بادشاہت تے عہد تے او
ہر شے تے قادر۔

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ فَمِنْكُمْ كَافِرٌ وَمِنْكُمْ مُؤْمِنٌ
وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ③

۳۔ اوہو جس تہا کوں پیدا کیتے تے کجھ میں منیدے
تے کجھ تہا بڑے دجمن گھندن تے اللہ تہا بڑے عیس
کوں بڑا کھڑے۔

خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ
صُورَكُمْ وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ④

۴۔ اول آسمانیں تے زمین کوں حق نال پیدا کیتے تہا کوں
شکلاں ڈنسی تے سونیاں شکلاں بٹانسی تے
ہوندو ولے۔

يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُنْتَوْنَ
وَمَا تُعْلِنُونَ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِدَاخِ الْغُدُورِ ⑤

۵۔ جو آسمانیں تے زمین وچ او چاندے تے جوتساں
کیندے ۷۰ تے ظاہر کریں دے ۷۰ او چاندے تے اللہ
تہا بڑے دل دی گاہیں کوں دی چاندے۔

أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبُؤُا الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ قَدْ أَفْؤَا
وَبَالَ أَمْرِهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ⑥

۶۔ کیا تہا بڑو پہلے کافریں دیاں جہاں نایاں ہن
انہیں اپنے کس دا عذاب چکھیا ہا تے انہیں کیتے
دکھ آلا عذاب۔

ذَلِكَ بِأَنَّهُ كَانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ
فَقَالُوا أَبَشَرٌ مِثْلُنَا فَنَفَرُوا وَتَوَلَّوْا
اسْتَغْنَى اللَّهُ وَاللَّهُ غَنِيٌّ حَنِيدٌ ⑦

۷۔ اے ات گاہوں جو انہیں دو رسول کھلی دلیلاں
گھن کے اندرے ہن تے اولک آہرے ہن جو ک آدمی سا کوں
ہدایت ڈلیں تے انہیں انکار کیتے تے منہ پیر گدھا اللہ دی
انہیں کینیں بے پرواہ تھی گیا تھ اللہ بے پرواہ تے
سب صفتیں والا ۷۰

زَعَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ لَنْ يُبْعَثُوا قُلْ بَلَّوْنِي
لَتُبْعَثُنَّ ثُمَّ لَتُنَبَّيُنَّ بِمَا عَمِلْتُمْ وَذَلِكَ عَلَى
اللَّهِ يَسِيرٌ ⑤

۸۔ کافریں دا خیال ہو او جیندے نہ کیئے ولین توں
اکھ سٹو میڈے رب دی قسم تساں ضرور جیندے
کیئے ولیسو ول تہاڑے عمل تہا کوں ڈسائے ولین تے
اے بھال اللہ کیئے سرکھی ۵۔

فَأْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالنُّورِ الَّذِي أَنْزَلْنَا وَاللَّهُ
بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ⑥

۹۔ اللہ تے او ندے رسول کوں منوتے اوں نور
کوں وی جیرھا اساں لہائے تے اللہ تہاڑے
عملیں کنیں باخبر۔

يَوْمَ يَجْمَعُ لَهُمُ لِيَوْمِ الْجَنَّةِ ذَلِكَ يَوْمُ التَّغَابُنِ
وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُكْفِرْ عَنْهُ
سَيِّئَاتِهِ وَيُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ⑦

۱۰۔ او جیڑاں تہا کوں کھٹے کرن والے ڈینہہ جمع کرلیں۔
اے ڈینہہ ہار جیت دا ہوسی تے جیرھا اللہ کوں نیسی
تے نیک عمل کرلیں او اونڈیاں برائیاں ختم کرڈیسیں
تے اونکوں جنت وچ پلہی جیندے وچ نہراں
وہندیاں پیاں ہوسن او ندے وچ ہمیشہ رہسن لے
بہوں دہڑی کامیابی ۷۔

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ
خَالِدِينَ فِيهَا ۖ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ⑧

۱۱۔ تے جیرھے انکاری ہن تے جھٹلیندن ساڈی
آیات کوں لے لوک دوزخی ہن او ندے وچ ہمیشہ
رہسن تے اے بہوں گندہ لگاڑ ۸۔

مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ ۚ وَمَنْ
يُؤْمِنْ بِاللَّهِ يَهْدِ اللَّهُ قَلْبَهُ ۚ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ
عَلِيمٌ ⑨

۱۲۔ کوئی مصیبت نیں انڈی سوائے اللہ دے حکم دے
تے جیرھا متیندے اللہ کوں او او ندے دل کوں سدھا
راہ ڈکھلیس تے اللہ ہر شے کوں جانڈے۔

وَاطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ ۚ فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَإِنَّمَا
عَلَى رَسُولِنَا الْبَلْغُ الْبَيِّنُ ⑩

۱۳۔ اللہ تے او ندے رسول دا اکھن منوتے جے
تساں پھر ولیسو تے بے شک ساڈے رسول دا کم
کھول کھول کے پچھا ڈیوٹ۔

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ۚ وَعَلَى اللَّهِ قَلْبُ كُلِّ الْمُؤْمِنِينَ ⑪

۱۴۔ اللہ او ندے سوا کوئی مجبور نیں تے مومنین کوں
اللہ تے بھروسہ کرنا چاہی دا ۹۔

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا مِنْ أَرْوَاحِكُمْ وَأَوَّلَادُكُمْ
عَلَّوْا لَكُمْ فَاحْذَرُوهُمْ وَإِنْ تَعَفَّوْا وَتَصَفَّحُوا

۱۵۔ لے مومنو تہاڑے زالیں تے تہاڑے بالیں وچو کھا
تہاڑے دشمن انہیں کنیں ہر شیا رہرتے جے تساں

وَتَغْفِرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝

معاف کر دیو تے چھوڑ دیو تے بخش دیو تے بے شک
اللہ بہوں بخشش والا تے بہوں مہربان۔

إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَاللَّهُ عِنْدَ
أَجْرٍ عَظِيمٍ ۝

۱۶۔ بے شک تہاڈے مال تے تہاڈی اولاد فتنہ تے اللہ
کنیں بہوں وڈا اجر۔

فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ وَأَسْأَعُوا وَأَطِيعُوا
أَنفِقُوا خَيْرًا لِّأَنفُسِكُمْ وَمَنْ يُوقِ شَيْئَ نَفْسِهِ
فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ۝

۱۷۔ اللہ کنیں جتن تہاڈی طاقت ڈرو تے ستر تے اکھٹ منو
تے خرچ کرو تہاڈے کیتے چنگا تے جینکوں نفس دی
سترومان کنیں بچاؤ پنچے تے ایسے لوک کامیاب تعمیر دی ولے
بن۔

إِنْ تَقْرَضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يُّضْعِفْهُ لَكُمْ
وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ شَكُورٌ حَلِيمٌ ۝

۱۸۔ تے جے تہاں اللہ کوں چنگا قرض دیو تے او تہاڈے مال
کوں دوہیسی تے تہا کوں بخشیس تے اللہ قدر کرن والا تے
ٹھٹھا۔

عِلْمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝

۱۹۔ اونچ تے حاضر کوں جانڈے غالب تے سیانا۔

سُورَةُ الطَّلَاقِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ مِمَّ الْبَسْمَلَةِ ثَلَاثُ عَشْرَةَ آيَةً وَرَكْعَتَانِ

سورہ طلاق مدنی ؎ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۳ آیات تے ۲ رکومن۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۱۔ شروع کریں اللہ سے نال نال جبر صابن منگئے ڈیوڑھی والا تے دل دل رحم کر ڈی والا ؎۔

۲۔ اے نبی جیلے تساں تریستیں کون طلاق ڈیوڑھی تے مقرر وقت تے طلاق ڈیوڑھی تے وقت دی گٹری رکھو تے لکھنیں ڈیوڑھی جبر صابن تہا ڈیوڑھی تے انہیں کون اپنے گھریں کنیں نہ کڈھو تے اودی نہ لکھن سوائے ایندے جو او کھل بے حیائی کن تے اے اللہ سے پنے ہن تے جبر صابن پنے ٹپسی او اپنے آپ تے ظلم کر لیس تیکوں پتہ نہیں جو اللہ ایندے لبہ کوئی بی گال ظاہر کر ڈیوڑھی ؎۔

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ فَطَلِّقُوهُنَّ لِعَدَّتِهِنَّ وَأَحْصُوا الْعِدَّةَ ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ رَبَّكُمْ لَا تُخْرِجُوهُنَّ مِنْ بُيُوتِهِنَّ وَلَا يَخْرُجْنَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَاحِشَةٍ مُّبِينَةٍ ۚ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ ۚ وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ لَا تَدْرِي لَعَلَّ اللَّهَ يُحْدِثُ بَعْدَ ذَلِكَ أَمْرًا ②

۳۔ تے جیلے او اپنی مدت کون بچن تے انہیں چنگے طریقے نال روک گھنیا چنگے طریقے نال انج کر ڈیوڑھی تے ڈیوڑھی منصف گواہ اپنے وچر بنا گھن تے گواہی اللہ کیے ڈیوڑھی اے نصیحت جبر صابن تہا کر کیتی ویندی ؎ تے او نکون جبر صابن تے آخرت دے ڈیوڑھی کون منندے تے جبر صابن اللہ کنیں ڈیوڑھی او ندے کیے اللہ کوئی راہ کڈھسی۔

فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ فَارِقُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَأَشْهِلُوا ذَوْنَ عَدْلِ مِنْكُمْ وَإِيقِنُوا الشَّهَادَةَ لِلَّهِ ۚ ذَلِكُمْ يُوعَظُ بِهِ مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ۚ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا ③

۴۔ تے او نکون اتھو رزق ڈیوڑھی جھتو او نکون خیال دی کاہ نال ہوسی تے جبر صابن تے جبر صابن تے او او نکون کافی ؎ بے شک اللہ اپنا کم پورا کر لیس تے اللہ نے ہر شے دا اندازہ رکھیا ہوئے۔

وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ ۚ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا ۚ إِنَّ اللَّهَ بَالِغُ أَمْرِهِ ۚ قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا ④

۵۔ تے تہا ڈیوڑھی تریستیں وچر جبر صابن کپڑے اوڈی کنیں ناامید تھی گئیں جے تہا کون شک ہوئے تے انہیں دی عدت ترے مہینے تے جبر صابن تریستیں کون حیض نہیں اندازتے

وَالَّذِي يَكُنِ مِنَ الْحَيْضِ مِنْ نِسَائِكُمْ إِنْ ارْتَبْتُمْ فَعِدَّتُهُنَّ ثَلَاثَةُ أَشْهُرٍ وَالَّذِي لَا يَحِضْنَ وَأُولَئِكَ الْأَحْمَالُ أَجَلُهُنَّ أَنْ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ ۚ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ

اللَّهُ يَجْعَلُ لَهُ مِنْ أَمْرِهُ يُسْرًا ۝

پیٹ آئیاں انہیں دی مدت لے ہے جو او ہمتہ پیر لہون تے
جیرھا اللہ کنیں ڈرسی او اوندے ہر کم کوں سوکھا کر ڈلیں۔

ذَلِكَ أَمْرُ اللَّهِ أَنْزَلَهُ إِلَيْكُمْ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَكْفُرْ
عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُعْظِمْ لَهُ أَجْرًا ۝

۶۔ لے اللہ دا حکماں تہا ڈرے اتے ہلے تے جیرھا اللہ
کنیں ڈرسی او اوندے گناہ مٹا ڈلیں تے اونکوں وڈا اجر
ڈلیں۔

أَسْكَنُوهُمْ مِنْ حَيْثُ سَكَنْتُمْ مِنْ وَجْدِكُمْ وَلَا
تُضَاكِرْهُمْ تَضَاكَرْتُمْ عَلَيْهِمْ وَإِنْ كُنْ أُولَاتٍ
حَنِئِلَ فَأَنْفِقُوا عَلَيْهِنَّ حَتَّى يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ فَإِنْ
أَرْضَعْنَ لَكُمْ فَآوُهُنَّ أَجُورَهُنَّ وَأَتِمُّوا بَيْنَكُمْ
بِعَرُوفٍ وَإِنْ تَكَاسَرْتُمْ فَسَرِّضْ لَهُ آخَرَى ۝

۷۔ اپنی طاقت دے مطابق جتھاں تساں خود رہندے، انہیں کوں وی
رکھو تے انہیں کوں دکھ نہ ڈلو تہاں جو انہیں کوں تنگ کرو
تے جے انہیں کوں پیٹ ڈرے تے انہیں لے ہمتہ پیر لہن
تنگ انہیں تے فرج کرو تے جے او تہا ڈرے بالیں کوں کھر
پلاون تے انہیں کوں اجرت ڈلو جو جی رواج دے مطابق آہت وچ مقرر
نال مقرر کرو تے جے تساں تنگ تھیو تے ول اونکوں
کوئی بی کھر پلا دے۔

يُنْفِقْ ذُو سَعَةٍ مِنْ سَعَتِهِ وَمَنْ
قُدِرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ فَلْيُنْفِقْ مِمَّا آتَاهُ اللَّهُ لَا
يُكْرِفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا مِمَّا أَنَّهُ سَيَجْعَلُ اللَّهُ بَعْدَ
عُسْرٍ يُسْرًا ۝

۸۔ طاقت والا اپنی طاقت دے مطابق فرج کرے تے
جیندا رزق تنگ ادا پئے مال وچو فرج کرے جیرھا اللہ
اونکوں ڈرتے تے اللہ ہر کم کوں او ہر تلامک ڈیندے
جیندی اونکوں طاقت ڈیندے (وہ نہیں ڈیندا) اللہ سب
تنگی دے بعد سوکھ ڈلیں۔

وَكَاتِنَ مِنْ قَرِيْبَةٍ عَنَتْ عَنْ أَمْرِ رَبِّهَا وَرُسُلِهِ
فَتَأْسِبْنَهَا جَسَابًا شَدِيدًا وَعَدُّنَهَا عَدًّا ثَلَاثًا ۝

۹۔ تے کے تلام و ستیاں ہن جنہیں اپنے رب دے حکم دی
نافرمانی کیتی تے رسولیں وی تے اسان انہیں کنیں سخت
حساب گردھا تے انہیں کوں وڈا عذاب ڈرتا۔

فَذَاقَتْ وَبَالَ أَمْرِهَا وَكَانَ عَاقِبَةُ أَمْرِهَا
خُسْرًا ۝

۱۰۔ اوں اپنے کیں دی مصیبت چکھی تے اوندے کیں
دا اخیر گھما ہل۔

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فَاذْعَبُوا اللَّهَ يَأْوِلُ
الْآلِبَابِ ۝ الَّذِينَ آمَنُوا قَدْ أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكُمْ
ذِكْرًا ۝

۱۱۔ اللہ انہیں کیتے سخت عذاب کیتا ہوئے تے لے
آلے سبیاں لے لو کہ اللہ کنیں ڈرو جیرھے مومن ہورے اللہ سب
تہا ڈرو ذکر ہلائے۔

رَسُولًا يَتْلُو عَلَيْكُمْ آيَاتِ اللَّهِ مُبَيِّنَاتٍ لِيُخْرِجَ

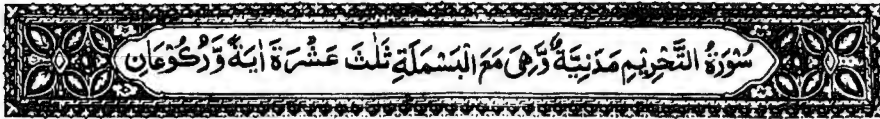
۱۲۔ او رسول جیرھا تہا کوں اللہ دی آیات کھول کھول

الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى
النُّورِ وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُدْخِلْهُ
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا
قَدْ أَحْسَنَ اللَّهُ لَهُ رِزْقًا ۝

کے سٹینے میں جو مومنین کوں تے نیک کم کرن والیں
کوں اندھاریں کنیں سوچھے دو کڑے تے میرھا اللہ کوں
منیں تے نیک کم کر لیں او او کولوں باغیں وچ پلہیسی جہیں
وچ نہراں و ہندیاں پین اوندے وچ ہمیشہ رہن اللہ
اوندے کیتے رزق دی چکا بنائے۔

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ وَ مِنَ
الْأَرْضِ وَمِنْهُ يُتَنَزَّلُ الْأَمْرُ بَيْنَهُمْ لِيَتَلَمَّذُوا
إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝
وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا ۝

۱۳۔ اللہ اوہے جس ست آسمان تے زمین جہاں زمیناں
بنائیں انہیں سے وچ حکم بندے تاں جو تہا کوں پڑگے
جو اللہ بے شک ہر شے تے قادر تے بے شک اللہ دا علم
ہر شے کوں گھیرا ہوا ہے۔

سورة تحریم مدنی ؎ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۳ آیات تے ۲ رکوع من۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝
- ۱۔ شروع کرنیوالا اللہ دے نال نال میرھا بن منگئے
ہوٹوں والا تے بہوں مہربان۔
- ۲۔ اے نبی جو خدا نے تیبے اتے حلال کیتے توں اوکول
حرام کیوں کرینیں کیا توں اپنی زالیں دی خوش چاہنیں
تے اللہ بہوں بخشش والا تے بہوں مہربان۔
- ۳۔ اللہ سیس تہا بڑے اتے اینجیاں قساں تروٹن فرض
کیتے تے اللہ تہا بلو مولا تے بہوں چاٹن والا تے
سیاٹا ؎۔
- ۴۔ تے نبی سیس اپنی ہک زال نال تک کے ہمال کیتی
اوں کہیں بی کوں دس دتی تے اللہ اوندے نبی تے ظاہر کر دیا
تے نبی سیس کچھ گال دس دتی تے کچھ گال دس تے جیلے
نبی سیس زال کوں دس تے اوں پھیا تہا کوں اے ہمال
- يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ لِمَ تُحَرِّمُ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكَ تَبْتَغِي
مَرْضَاتَ أَزْوَاجِكَ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝
- قَدْ مَرَّصَ اللَّهُ لَكُمْ فِتْنَةً أَتَيْنَاكُمْ وَاللَّهُ مُؤْتِكُمْ
وَهُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ۝
- وَإِذْ أَسْرَ النَّبِيُّ إِلَى بَعْضِ أَزْوَاجِهِ حَدِيثًا فَلَمَّا
نَبَّأَتْ بِهِ وَأَظْهَرَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ عَرَفَ بَعْضُهُ وَ
أَعْرَضَ عَنْ بَعْضٍ فَلَمَّا نَبَّأَهَا بِهِ قَالَتْ مَنْ
أَبَاكَ هَذَا قَالَ نَبَّأَنِي الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ۝

کیں بڑسی آپ نے فرمائے میسوں بہوں جاٹوں والے تے
باغیر خدا نے بڑسی ۶۔

۵۔ جے تہاں بڑوسیں اللہ کنیں توبہ مگھو تے تہا بڑے اندر
اندر نوئیے ہوئیں تے جے تہاں ہک بڑو جی دی مدد کرد
اوندرے خلاف تے بے تمک اللہ اندر مولا اے جبریل تے
نیک مومن دی تے اوندرے بعد فرشتے اوندرے ادا دی ہن۔
۶۔ تھی سبکدے جو اندر رب جے اد تہا کوں طلاق بڑیوے
تے پیاں تہاں کنیں چنگیاں زالیں ڈا بڑیوے تے او
مسلمان تے مومن فرمانبردار تو بکرٹ والیاں عبادت کرن
والیاں روزہ رکھن والیاں بیوہ تے کنوا دیاں ہون۔

۷۔ لے مومنو اپنے آپ کوں تے اپنے گھوکیں کوں بھائیں بچاؤ
جیندا بل لوک تے پھر بن اوندرے اتے بہوں سخت
فرشتے بن جبرے کہیں دی منت نیں منیدے تے جو
اللہ اکھے اوندی نافرمانی نیں کریدے تے جو انہیں کوں
حکم بڑا دیندے اویں کریندن۔

۸۔ لے کافر و اچ کوئی بہانہ نہ کرد تہا کوں تہا بڑے علیں
دا بدلہ ملیں۔

۹۔ لے مومنو اللہ کنیں پکی توبہ مگھو تھی سبکدے جو او تہاں کنیں
تہا بڑے گناہ پرین کر بڑیوے تے تہا کوں باغیں و ج
داخل کرے جنہیں دے وچ نہراں و سہدیاں پین جڈاں
اللہ نبی کوں اوندرے مال مومنین کوں ذلیل نہ کر لسی انہیں دا
نورا انہیں دے اگر تے بچے پاسود رکدا و دا ہوس آکھسن
لے ساڈے رب ساڈے نور کوں پورا کر ساکوں بخش
بے شک توں ہر شے تے قادر ہوں۔

۱۰۔ لے نبی کافرین تے منافقین مال جہاد کرتے انہیں تے
سختی کرتے انہیں دا لکاڈ دوزخ تے لے بہوں گڈ لکاڈ ۱۰

إِنْ تَتُوبَا إِلَى اللَّهِ فَقَدْ صَغَتْ قُلُوبُكُمَا وَإِنْ
تَظَاهَرَا عَلَيْهِ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ مَوْلَاهُ وَجِبْرِيلُ وَ
صَالِحُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمَلَائِكَةُ بَعْدَ ذَلِكَ ظَهِيرٌ ۝

عَنِ رَبِّكَ إِنْ طَلَقْتُمْ أَنْ يُبْدِلَهُ أَزْوَاجًا خَيْرًا
مِّنَكُنَّ مُسْلِمَاتٍ مُّؤْمِنَاتٍ قَنَاطَاتٍ تَزِينْنَ لَكُمْ
مِنْ حُجُرَاتٍ يَخْرِجُكُمْ مِنْهُنَّ الْمَلَائِكَةُ وَالَّذِينَ
يُحِبُّونَ اللَّهَ يَقُولُ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا
وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ غِلَظٌ
شِدَادٌ لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ
مَا يُؤْمَرُونَ ۝

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَعْتَذِرُوا الْيَوْمَ إِنَّمَا
تُجْزَوْنَ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ۝

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا تَوْبُوا إِلَى اللَّهِ
تُوبَةً نَّصُوحًا عَلَىٰ رَبِّكُمْ أَنْ يَكْفُرَ
عَنكُم سَيِّئَاتُكُمْ وَ يَذْخَلْكُمْ جَنَّتٍ
تَخْرُجُ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يَوْمَ لَا يُخْزِي
اللَّهُ النَّبِيَّ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ نُورُهُمْ يَسْعَى
بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا آتِنَا
لَنَا نُورَنَا وَ اغْفِرْ لَنَا إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝
يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ
وَ اغْلَظْ عَلَيْهِمْ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَ

يُسْ أَلْمُؤْمِرُ ⑩

وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ كَفَرُوا امْرَأَتَ نُوحٍ وَ امْرَأَتَ لُوطٍ كَانَتَا تَحْتَ عَبْدَيْنِ مِنْ عِبَادِنَا صَالِحَيْنِ فَخَانَتُهُمَا فَلَمْ يُغْنِيَا عَنْهُمَا مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَقِيلَ ادْخُلَا النَّارَ مَعَ الدَّاسِيَيْنِ ⑪

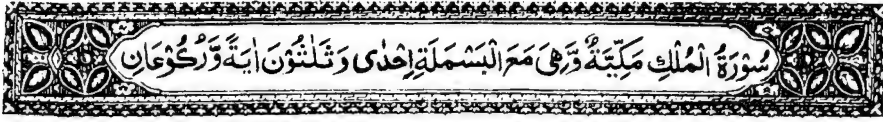
وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ آمَنُوا امْرَأَتَ فِرْعَوْنَ إِذْ قَالَتْ رَبِّ ابْنِ لِي عِنْدَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ وَ نَجِّنِي مِنَ فِرْعَوْنَ وَ عَمَلِهِ وَ نَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ⑫

وَ مَرْيَمَ ابْنَتَ عِمْرَانَ الَّتِي أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهِ مِنْ رُوحِنَا وَ صَدَقَتْ بِكَلِمَتِ رَبِّهَا وَ كَتَبْنَا وَ كَانَتْ مِنَ الْغَنِيِّينَ ⑬

۱۱۔ اللہ کا فرس دی مثال اوں تریمت نال ڈیندے ہر می نوح دی زال بائی تے لوط دی زال بائی اوڈوہیں ساڈے ڈونیک بندیں کیں ہن تے انہیں ڈوناہیں دی خیانت کیتی تے اوڈوہیں اللہ دے مقابلے وچ انہیں کہتے کھڑے کرے گئے تے آکھیا گیا جنہیں نال بھاو چ پہرہ و نجر۔

۱۲۔ تے مومنین دی مثال اللہ فرعون دی زال نال ڈیندے جس اکھ لے میڈے رب میڈے کہتے: جنت وچ گھر بناتے میوں فرعون تے اوندے کیں کیں نجات ڈے تے ظالم قوم کیں میڈی جان پھڑا۔

۱۳۔ تے مریم عمران دی دمی دی مثال ڈیندے جس اپنی مژمگاہ دی حفاظت کیتی اسال اوندے وچ اپنی روح چھوکی تے اوں اپنے رب دی گاہیں تے اوندی کتابیں دی تصدیق کیتی تے او فرما نبرداریں وچوہی بائی۔

سورة الملک مکی ؎ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۳۱ آیات تے ۲ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- تَبٰرَكَ الَّذِي يَدْرِى الْمُلْكُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ②
- الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيٰوةَ لِيَبْلُوَكُمْ اَيُّكُمْ اَحْسَنُ عَمَلًا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُوْرُ ③
- الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوٰتٍ طَبَاقًا مَّا تَرٰءُ فِيْ خَلْقِ الرَّحْمٰنِ مِنْ تَفَوُّتٍ فَاَرْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرٰى مِنْ فُطُوْرٍ ④
- ثُمَّ اَرْجِعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ يَنْقَلِبْ اِلَيْكَ الْبَصَرُ خَاسِئًا وَهُوَ حَسِيْرٌ ⑤
- وَلَقَدْ رَٰىنَا السَّمٰوٰتِ الدُّنْيَا بِصَابِجٍ وَجَعَلْنٰهَا رُجُوْمًا لِّلشَّيْطٰنِ وَ اَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابَ السَّعِيْرِ ⑥
- وَالَّذِيْنَ كَفَرُوْا بِرَبِّهِمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَاَوْسَسَ الْمُصِيْرُ ⑦
- اِذَا الْقُوَا فِيْهَا سَبْعُوْا لَهَا شَهِيقًا وَ هِيَ تَفُوْرٌ ⑧
- ثُمَّ اَدْمَدْنٰهُمْ مِّنَ الْغِيْظِ كُلَّمَا اُلْقِيَ فِيْهَا فَوْجٌ سَاَلَهُمْ خَزَنَتُهَا اَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيْرٌ ⑨
- ۱۔ شروع کریناں اللہ سے ناں نال بحر صابن منگے
ڈیون والا تے دل دل رحم کرن والا۔
- ۲۔ بہوں برکتیں والا او اللہ جیندے سمجھ وچ بارشاہت
تے او ہر شے تے قادر۔
- ۳۔ جیں موت تے زندگی کول پیدا کیتے تاں جو تہا کول
آزما دے جو کیرھا تہا بڑے دھچکے کم کریندے تے او
غالب تے بخشن والا۔
- ۴۔ جیں ست آسمان اتے تلے بٹائن توں رحمن خدا سے
پیدا کرن وچ کوئی گھاٹا وادھا نہ دیکھیں اکھیں پھر کے دل
دیکھ کیا تیکوں کوئی فتور نظر دے۔
- ۵۔ دلا دلا اکھیں پھر کے دیکھ نظر تیرا دکام تھی کے ایسی
تے تھکی ہوئی ہوتی۔
- ۶۔ تے اسان قریبی آسمان کول ڈیویں نال سوٹھا
کیتے تے اسان انہیں کول شیطانیں کول پھیر مارن دا ذریعہ
بٹائے تے انہیں کیتے اسان ساٹن آلا عذاب بنایا ہونے۔
- ۷۔ تے اپنے رب دا انکار کرن والیں کیتے دوزخ دا عذاب
تے بہوں بڑا لکاڑہ۔
- ۸۔ جیلھے اونڈے وچ سیٹھے ولین اونڈے دھچکا دگا
دی ہینگ آلی کارم اچی اچی الاٹسن تے او جوش وچ ہوسی۔
- ۹۔ قریب ہوسی جو اوکا دڑ وچ پھٹ دینجے جیلھے کوئی جماعت
اونڈے وچ سٹی ولین تے جو کیرا دیکھسن کیا تہا بڑا ڈراون
دالے نہ آئے ہن۔

۱۰۔ اُکھن بے شک سا بُو دُرُونِ والے آئے ہن اسان
انہیں دا انکار کیا ہا تے اسان اُکھیا ہا اللہ سیئ کئی شے
نہیں لبائی تسان بہوں وڈی گراہی وچ ہوئے۔

۱۱۔ تے اُکھن جے اسان سٹوں یا عقل کروں ہا تے اسان
دوزخ والیں وچ نہ ہوں ہا۔

۱۲۔ انہیں اپنے گناہ دا اقرار کیتے تے دوزخی کیتے لعنت
مقرر کر ڈیو۔

۱۳۔ بے شک جبر سے اپنے رب کنیں غیب وچ دُرُون
انہیں کیتے بخشش تے وڈا اجر۔

۱۴۔ تسان اپنی گال کاکاؤ یا ظاہر کرو بے شک او سینے
دیل گالیں جانڈے۔

۱۵۔ اے کیوں تھی سگدے جسں پیدا کیتے اوکوں (اوندرونے
(۱) پتر نہ ہوئے۔ اونے بہوں لکیاں ہریاں گالیں دی
جانڈے۔

۱۶۔ اوہوہ جسں تہا بڑے کیتے زمین رہن دے قابل بنائی
تسان اوندے رستیں تیں جھان مرض پھرتے اوندے
رزق وچو کھاؤ تے ہوندو دلٹے۔

۱۷۔ کیا تسان نیچ ولسیو جبرہ آسمان وچ اوزین وچ
تہا کوں بے عزت کر ڈیوئے تے او چکر کھندی پئی
ہوئے۔

۱۸۔ کیا تسان نیچ ولسیو آسمان والا تہا بڑے اتے پتھرں دا عذاب
پٹے تے تہا کوں مزور پتر تک ولسی میڈا بڑاوا کیوں
ہوندے۔

۱۹۔ انہیں کنیں پہلے لوکس دی انکار کیا ہا تے میڈا عذاب
کیجھا سوت ہا۔

۲۰۔ کیا انہیں کھیں دونیں ڈٹھا انہیں دے اتے قطاریں

قَالُوا بَلَىٰ قَدْ جَاءَنَا نَذِيرُهُ فَكَذَّبْنَا وَقُلْنَا مَا
نَزَّلَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ
كَبِيرٍ ۝

وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ
السَّعِيرِ ۝

فَاعْتَرَفُوا بِذَنبِهِمْ فَسُحْقًا لِأَصْحَابِ السَّعِيرِ ۝

إِنَّ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ
وَ أَجْرٌ كَبِيرٌ ۝

وَأَسْرَوْا قَوْلَكُمْ أَوِ اجْهَرُوا بِهِ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ
الصُّدُورِ ۝

أَلَا يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ ۝

هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ ذَلُولًا فَامْشُوا فِي
مَنَاكِبِهَا وَكُلُوا مِنْ رِزْقِهِ وَإِلَيْهِ النُّشُورُ ۝

أَمْ أَمِنْتُمْ مَنْ فِي السَّمَاءِ أَنْ يُعْزِفَ بِكُمْ الْأَرْضَ
فَإِذَا هِيَ تَمُورُ ۝

أَمْ أَمِنْتُمْ مَنْ فِي السَّمَاءِ أَنْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا
فَسَتَعْلَمُونَ كَيْفَ نَذِيرِ ۝

وَلَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ۝

أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَفًى وَيَقْبِضُنَّ

مَا يَنْسِكُهُنَّ إِلَّا الرَّحْمَنُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ ﴿۶۷﴾
وَجِ اڈردن تے کھمب سگور گھندن انہیں کون محض رحمن
خدا روکیندے بے شک او ہر شے کون ڈبدا پیٹے۔

أَمَّنْ هَذَا الَّذِي هُوَ جُنْدٌ لَّكُمْ يَنْصُرُكُمْ مِّنْ دُونِ الرَّحْمَنِ إِنِ الْكَافِرُونَ إِلَّا فِي غُرُورٍ ﴿۶۸﴾
۲۱۔ کیا اے تمہا کوں لشکر خدا ئے رحمن مے سامٹے تہا ڈبی امداد
کر لیس کا فراصل دوکھے دین۔

أَمَّنْ هَذَا الَّذِي يَزِيدُكُمْ إِنْ أَمْسَكَ رِزْقَهُ بَلْ لَجَوْنَا فِي عُنُونٍ وَتَوَرَّيْ ﴿۶۹﴾
۲۲۔ کیا اے تمہا کوں رزق ڈلین جے او تہا ڈارزق روک
گھنے اصل او نافرمان تے نفرت دج بہوں اگوددہ گئیں۔

أَمَّنْ يَمُشِي مَكْبَتًا عَلٰی وَجْهِهِ أَهْدَىٰ أَمَّنْ يَنْتَشِي سَوِيًّا عَلٰی صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿۷۰﴾
۲۳۔ کیا جیر حامن مے بھر مڑے زیادہ سدھے راہ تے
ہے یا او جیر حامن مڑے سدھے راہ تے ہے۔

قُلْ هُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ وَجَعَلَ لَكُمُ السِّنْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَنفُذَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿۷۱﴾
۲۴۔ توں آکھ او بوء جیں تمہا کوں بنائے تے تہا ڈے
کن اکھیں تے دل بٹانسی لتاں اصلو تکر نو بے کریندے

قُلْ هُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿۷۲﴾
۲۵۔ توں آکھ او بوء جیں تمہا کوں زمین وچ بکھنڈائے
تے لتاں او میں دو کھٹے کیتے ولسو۔

وَيَقُولُونَ هَٰذَا الْوَعْدُ الَّذِي كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۷۳﴾
۲۶۔ تے او آہن جے لتاں سپے تے او وعدہ کڈان
پورا تھیس۔

قُلْ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿۷۴﴾
۲۷۔ توں آکھ ایندا علم اللہ کیں ہے تے میں محض کھلا کھلا
ڈراؤن والا ہوں۔

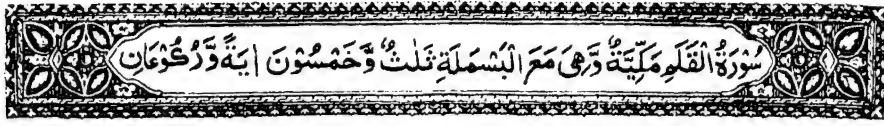
فَلَمَّا رَأَوْهُ زُلْفَةً سَيِّئَتْ وُجُوهُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَقِيلَ هَٰذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تَدْعُونَ ﴿۷۵﴾
۲۸۔ تے جیلھے اونکوں کو لہو ڈیکھسن کافر مے مز کھٹے
تھی دلسن تے آکھیا ولسی اچھو با جینکوں لتاں ولا ولا سبڈیندے

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَهْلَكَنِيَ اللَّهُ وَمَن مَّعِيَ أَوْ رَحِمَنَا فَمَن يُجِيرُ الْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿۷۶﴾
۲۹۔ آکھ ڈلیو جے اللہ میکوں تے میٹھے نال آلیں کوں ہلاک
کر ڈیوے یا ساڈے اتے رحم کرے تے کافر مے کوں دردناک

عَذَابٍ كَثِيرٍ كُونِ بِنَاءٍ ذُلِيلٍ ﴿۷۷﴾
۳۰۔ اوندے اتے بھروسہ کریندے میں تمہا کوں ضرور پتہ
لگ ولسی کیرھا کھل گمراہی وچ۔

قُلْ هُوَ الرَّحْمَنُ أَمَّنَّا بِهِ وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا فَسَتَعْلَمُونَ مَن هُوَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿۷۸﴾
۳۱۔ آکھ ڈلیو جے تہا ڈا پاٹن شک و بچے کیرھا تہا ڈو
وہندا ہو یا پانی انیس۔

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَصْحَبَ مَاؤُكُمْ غَوْرًا فَمَن يَأْتِيكُمْ بِمَاءٍ مَّعِينٍ ﴿۷۹﴾
۳۲۔ آکھ ڈلیو جے تہا ڈا پاٹن شک و بچے کیرھا تہا ڈو
وہندا ہو یا پانی انیس۔

سورۃ قلم مکی ۷۵ آیتیں ۵۳ آیات تے ۲ رکوعیں۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کرینا اللہ دے ناں نال جبرہا بن مکے بلون
والا تے ول دل رحم کرن والا۔
- ن وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ ②
- ۲۔ قلم مس تے جو او لکھن گواہ بن۔
- مَا أَنْتَ بِنِعْمَةِ رَبِّكَ بِمَجْنُونٍ ③
- ۳۔ توں اپنے رب دے فضل نال و پوارہ نویں۔
- وَأَنَّ لَكَ لَأَجْرًا غَيْرَ مَنُونٍ ④
- ۴۔ تے تیبے کیتے کبراہیں نہ ممکن آلا اجر۔
- وَأَنَّكَ لَעَلَّ خَلْقًا عَظِيمًا ⑤
- ۵۔ تے بے شک توں اعلیٰ اخلاق تے قائم ہوں۔
- فَسَبِّحْهُ وَيُبْسِرْهُ ⑥
- ۶۔ توں جلدی بڑیکھیں تے او وی بڑیکھن۔
- يَا بَيْتُكُمُ الْمَقْتُونُ ⑦
- ۷۔ جو کبرہا تہا بڑے وچو پاگل۔
- إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِسَنِّ صَلِّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ ⑧
- ۸۔ بے شک تیبہ رب اونکوں جانڈے جبرہا راہ کنیں تھوکیا
- أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ⑨
- ۹۔ دے تے اونکوں جانڈے جبرہا سدھے راہ تے بے۔
- فَلَا تُطِعِ الْمَكَذِبِينَ ⑩
- ۱۰۔ تے توں انکار کرن والیں دا اکھن نہ من۔
- وَدُّوا أَنْ تُدْهِنَ فَيُدْهِنُونَ ⑪
- ۱۱۔ او چاہن جو توں کچھ ڈھلا تھیویں تے او وی ڈھلے
- وَلَا تُطِعْ كُلَّ حَلَّافٍ مَّهِينٍ ⑫
- ۱۲۔ تے توں کہیں قسمال چاوٹی والے ذلیل دا اکھن نہ من۔
- هَبَا مَسَاءً يَنْتَبِهُونَ ⑬
- ۱۳۔ تے طے بلون والے تے چنگور دا وی۔
- مَتَاعٍ لِلْخَيْرِ مُعْتَدٍ أَشِيمٍ ⑭
- ۱۴۔ تے جبرہا نیکی کنیں رکیندے تے حد کنیں ددھدے
- عَثَلٌ بَعْدَ ذَلِكَ رَنِيمٍ ⑮
- ۱۵۔ گناہ گار۔
- أَنْ كَانَ ذَا مَالٍ وَبَنِينَ ⑯
- ۱۶۔ بہوں مند بلا تے حرامی۔
- إِذَا تُنْتَظَرُ عَلَيْهِ أَيْتُنَا قَالَ أَسَاطِيرُ ⑰
- ۱۷۔ ات گناہوں جواں بہوں مال والا تے اولاد والا۔
- الْأَوَّلِينَ ⑱
- ۱۸۔ جیلھے اونکوں ساڈیاں آیات سٹیاں دیندے آبرے
- سَتِيسُهُ عَلَى الْخُرُومِ ⑲
- ۱۹۔ اے پھلے دے قصے بن۔
- ۲۰۔ اسان اوندے تک تک ٹھہرے لیسوں۔

إِنَّا بَلَوْنَهُمْ كَمَا بَلَوْنَا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ إِذْ أَقْسَمُوا
لَيَصْرِمُنَّهَا مُصْبِحِينَ ﴿۳۰﴾

۱۸۔ بے شک اساں انہیں کوں آزمائے جیویں باغ
آلین کوں آزمایا ہاے جیلھے انہیں قسماں پاتن جو فجر کوں
اساں اوندا پھل ترڑ لیسوں۔

وَلَا يَسْتَنْتُونَ ﴿۳۱﴾

۱۹۔ تے اللہ دانال ناں گدھا ہائیں۔

فَطَافَ عَلَيْهَا طَائِفٌ مِّن رَّبِّكَ وَهُمْ نَائِمُونَ ﴿۳۲﴾

۲۰۔ تے تیلے رب دا عذاب اوندے اتے آئے تے اوستے
پئے ہن۔

فَأَصْبَحَتْ كَالصَّرِيمِ ﴿۳۳﴾

۲۱۔ سویرے او ایویں تھیا پیا با جیویں کپیا پیا بڑے۔

فَتَنَادُوا مُصْبِحِينَ ﴿۳۴﴾

۲۲۔ تے سویرے ہک بڑو جھے کوں سڈیے نیں۔

إِنِ اغْدُوا عَلٰی حَرْثِكُمْ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۳۵﴾

۲۳۔ تے آکھئے نیں جے پھل ترڑ ورنے وے تے جلدی چلو۔

فَانْطَلَقُوا وَهُمْ يَتَخَفَتُونَ ﴿۳۶﴾

۲۴۔ اوڑپن تے ہولے ہولے آہرے دیندے ہن۔

أَن لَّا يَدَّخُلَهَا الْيَوْمَ عَلَيْكُمْ مَسْكِنٌ ﴿۳۷﴾

۲۵۔ اچ کوئی مسکین تہا بڑے باغ وچ نہ پیسے۔

وَعَدُوا عَلٰی حَرْثٍ قَدِيرِينَ ﴿۳۸﴾

۲۶۔ تے فجر آون کنیں پہلے او شرمائی دا فیصلہ کر نیٹھے ہن۔

فَلَمَّا رَأَوْهَا قَالُوا إِنَّا لَصَاكُونَ ﴿۳۹﴾

۲۷۔ جیلھے اوں باغ کوں بڑھے نیں آکھئے نیں اساں گمراہ
ہاے۔

بَلْ نَحْنُ مَحْدُومُونَ ﴿۴۰﴾

۲۸۔ اصل اساں تے محروم ہیں۔

قَالَ أَوْسَطُهُمْ أَلَمْ أَقُلْ لَّكُمْ لَوْ لَا تُسْمِعُونَ ﴿۴۱﴾

۲۹۔ انہیں وچو چنگے آدمی آکھئے میں تہا کوں آکھیا نہ ہا جو تساں اللہ

دانال کیوں نہ سنے گھندے۔

قَالُوا سُبْحٰنَ رَبِّنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿۴۲﴾

۳۰۔ آکھئے نیں ساڈا رب پاک بے شک اساں ظالم ہاے۔

فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ يَتَلَذَّذُونَ ﴿۴۳﴾

۳۱۔ ہک بڑو جھے دو ظالم کریندے ہوئیں بڑھے نیں۔

قَالُوا يٰوَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿۴۴﴾

۳۲۔ آکھئے نیں بے شک اساں منہ زور ہاے۔

عَسَىٰ رَبَّنَا أَن يُبَدِّلَ لَنَا خَيْرًا مِّنْهَا إِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا

۳۳۔ تھی سگدے جو ساڈا رب اوں کنیں چنگا وٹا بڑو لے

لَاغِبُونَ ﴿۴۵﴾

اساں اپنے رب دو بھکدے ہیں۔

كَذٰلِكَ الْعَذَابُ وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ الْكَبِيرُ ﴿۴۶﴾

۳۴۔ ایویں عذاب ہوسی تے ہرنہرے تے آخرت دا عذاب

لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿۴۷﴾

وٹا ہوسی جے او چاڑن۔

إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٍ النَّعِيمِ ﴿۴۸﴾

۳۵۔ بے شک متقیں کیتے انہیں دے رب کنیں نعمتیں والے

باغین۔

أَفَجْعَلُ الْمُسْلِمِينَ كَالْمُجْرِمِينَ ﴿٦٨﴾

۶۸۔ کیا اسان مسلمانين کون مجرمين آلی کار سمجھسوں۔

مَا لَكُمْ شَنْدَ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿٦٩﴾

۶۹۔ تہا کون کیا حق لکھتے تسان کینجھے فیصلے کریندے۔

أَمْ لَكُمْ كِتَابٌ فِيهِ تَدْرُسُونَ ﴿٧٠﴾

۷۰۔ کیا تسان کتیب کتاب اوندے درج تسان پڑھتے۔

إِنْ لَكُمْ فِيهِ لَمَّا تَخْتِرُونَ ﴿٧١﴾

۷۱۔ بے شک اوندے درج تہا بڑے کیتے اوسب کچھ جو

تسان چاہو۔

أَمْ لَكُمْ آيَاتٌ عَلَيْنَا بِالْعَمَةِ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ إِنَّ لَكُمْ لَمَّا تَحْكُمُونَ ﴿٧٢﴾

۷۲۔ کیا قیامت میں کوئی تہا بڑے نال سا بڑے قیامہ وعدے ہیں

جو تسان جیرھا فیصلہ کر لیں تہا کون مل دیسی۔

سَلَامٌ أَتَاهُمْ بِذَلِكَ رَعِيمٌ ﴿٧٣﴾

۷۳۔ انہیں کنیں پکھو انہیں دا ضامن کون۔

أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ فَلْيَأْتُوا بِشُرَكَائِهِمْ إِنْ كَانُوا

۷۴۔ یا انہیں دے شرکین تے جے او پسے ہن تے اپنے

شرکیں کون آن۔

صَادِقِينَ ﴿٧٤﴾

۷۴۔ جڈاں پناں نگیاں کر بڑیاں وین تے سجدیں دوسڈیا

ولیں انہیں کون طاقت نہ ہوسی۔

يَوْمَ يَأْتِ شَافِعٌ عَنْ سَاقٍ وَيُذْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ فَلَا

يَسْتَطِيعُونَ ﴿٧٥﴾

۷۵۔ انہیں دیاں اکھیں جھکیاں ہوسن انہیں تے

ذلت پئی ہوسی تے انہیں کون سجدیں دواں ویلھے

سڈیا ویندا با جیلھے او تندرست ہن۔

خَاشِعَةً أَبْصَالُهُمْ تَرْهَقُهُمْ ذُلٌّ

وَقَدْ كَانُوا يُذْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ

وَهُمْ سَلِيمُونَ ﴿٧٦﴾

۷۶۔ میکوں تے جیرھا این گال دا انکار کریندے

اونکوں چھوڑ ڈلو اسان انہیں کون تباہی دواں انہیں رستیں

کنیں گھیل کے اوسوں جیرھے او پائلدے وی نیں۔

فَذَرْنِي وَمَنْ يُكَذِّبُ بِهَذَا الْحَدِيثِ

سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٧٧﴾

۷۷۔ میں انہیں کون و حق ڈینداں بے شک میڈی تدبیر

پکی۔

وَأُمْلِي لَهُمْ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ ﴿٧٨﴾

۷۸۔ کیا انہیں کنیں اجرت منگدین جیندے نال او چڑی

دے بار تلے آئے پین۔

أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا فَهُمْ مِنْ مَغْرَمٍ

مَثْقُلُونَ ﴿٧٩﴾

۷۹۔ یا انہیں کنیں غیب دا علم تے او کھ دے پین۔

۸۰۔ تول اپنے رب دے فیصلے تے مکررتے اوں فحش

آلے جہاں نہ بٹن جیلھے او سڈیئے تے او علم نال بھریا

ہو یا۔

أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُمُونَ ﴿٨٠﴾

فَأَضْمِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تَكُنْ كَصَاحِبِ الْحُوتِ

إِذْ نَادَىٰ وَهُوَ مَكْظُومٌ ﴿٨١﴾

- ۹۔ کیا نیکوں انہیں وچر کوئی بچیا ہو یا بڑسے ۔
 ۱۰۔ تے فرعون تے اوں کنیں پہلے لوکیں تے پہلی تھی
 ہوئی وستیں دے لوکیں وی گناہ کیتے ہن
 ۱۱۔ انہیں اپنے رب دے رسولس دا انکار کیتے تے اللہ
 انہیں کوں ہر لحظے ودھن والے عذاب نال پکڑ گدھا ۔
 ۱۲۔ بے شک اساں جیلھے پاٹی ودھ گیا تہا کوں بڑی وچ
 چا گدھا ۔
 ۱۳۔ تاں جو اونکوں تہا بڑے کیتے نصیحت بناؤں تے سُنن
 والے کن سُنن (تے یاد رکھن)
 ۱۴۔ تے جیلھے کھود دفن دھوتوں وچایا ویسی ۔
 ۱۵۔ تے زمین تے پہاڑ چا تے دلیں تے او لڑے لڑے
 تھی دلیں ۔
 ۱۶۔ اوں جیہاڑے واقو ظاہر تھی سی ۔
 ۱۷۔ تے آسان پھٹ ویسی تے اوں بڑینہ او بہوں کمزور نظریں
 ۱۸۔ تے فرشتے اوندے کتابیں تے ہوسن تے اُٹھ
 فرشتے تیبے رب دے تخت کوں چھین ۔
 ۱۹۔ جڈاں لتاں خدا دے حضور پیش کیتے دلیں تے کوئی
 مہل لکی ہوئی نہ ہوسی ۔
 ۲۰۔ جیکوں اعمال نامہ سچے ہتھ وچ بڑا ویسی او اکھی
 آؤ میڈا اعمال نامہ پڑھو ۔
 ۲۱۔ میکوں یقین با میں اپنے حساب کوں بڑیکھساں ۔
 ۲۲۔ تے او پسند آئی زندگی وچ ہوسی ۔
 ۲۳۔ اچے باغ وچ ۔
 ۲۴۔ جیندے پھل لڈیئے ہوئے ہوسن ۔
 ۲۵۔ کھاؤ تے پیر مزے نال لے بدلہ جو تساں پہلے
 وقتیں وچ نیک دے کم کیتے ہن ۔
- فَهَلْ تَرَى لَهُمْ مِنْ بَاقِيَةٍ ④
 وَجَاءَ فِرْعَوْنُ وَمَنْ قَبْلَهُ وَالْمُؤْتَفِكَاتُ
 بِالنَّارِ طَائِفَةٌ ⑤
 فَعَصَا رَسُولَ رَبِّهِمْ فَأَخَذَهُمْ أَخَذَةً
 رَاسِيَةً ⑥
 إِنَّا لَنَّاظِلُّهَا النَّارَ حَمَلَكُمُ فِي الْجَارِيَةِ ⑦
 لِنَجْعَلَهَا لَكُمْ تَذْكِرَةً وَتَعِيَهَا أَذُنٌ
 وَإِعْيَةٌ ⑧
 فَأَادُفَعُوا فِي الصُّورِ نَفْثَةً وَاحِدَةً ⑨
 وَخِلَتْ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ فَدُكَّتَا دَكَّةً
 وَاحِدَةً ⑩
 فَيَوْمَئِذٍ وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ⑪
 وَانْشَقَّتِ السَّمَاءُ فَهِيَ يَوْمَئِذٍ وَاهِيَةٌ ⑫
 وَالْمَلَكُ عَلَى أَرْجَائِهَا وَيَحْمِلُ عَرْشَ رَبِّكَ فَوْقَهُمْ
 يَوْمَئِذٍ ثَمَنِيَةٌ ⑬
 يَوْمَئِذٍ نَعْرِضُونَ لَا تُخْفِي مِنْكُمْ
 خَافِيَةٌ ⑭
 فَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ بِسَيِّئَةٍ فَيَقُولُ هَؤُلَاءِ أَفْرَادٌ
 كِشْيَةٌ ⑮
 إِنِّي كُنْتُ مِنَ الْمُلُوكِ حَسَابِيَةً ⑯
 فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ ⑰
 فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ⑱
 تَطُورُهَا دَابِيَةٌ ⑲
 كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا أَسْلَفْتُمْ فِي الْأَيَّامِ
 الْخَالِيَةِ ⑳

۲۶۔ تے جیکوں اعمال نامہ کچھ بہتہ وچ جڑا ولسی او
آکھسی افسوس میکوں اعمال نامہ نہ جڑا ونجے با۔
۲۷۔ تے میکوں میڈ بے حساب دا پتہ نہ جگے با۔
۲۸۔ افسوس موت میڈا فیصلہ کر ڈیوے با۔
۲۹۔ میڈا مال کہیں کم نہیں آیا۔
۳۰۔ میڈا بڑا دھپ ختم تھی گئے۔
۳۱۔ (حکم تھیس) ایکوں پکڑو تے گچی وچ چٹ پٹ پاؤ۔
۳۲۔ تے ول دوزخ وچ ایکوں سرٹ گھتو۔
۳۳۔ ول سترگز بے زنجیر وچ ایکوں بدھ ڈیوے۔
۳۴۔ بے شک اے عظیم خدا کون نہ منیدا با۔
۳۵۔ تے مسکین کون کھواوٹ کیتے توبہ نہ ڈویندا با۔
۳۶۔ اچ اتھال ایندا کوئی سبکتی کاہ نہیں۔
۳۷۔ تے کوئی کھاوٹ دی شے کوئی نیں سوائے زمین دے
دھوٹ دے۔

۳۸۔ ایکوں محض گناہ گمار کھوسن۔
۳۹۔ جو تہاکوں ڈسدے میں اونکوں گواہ بنیداں۔
۴۰۔ جو تہاکوں نیں ڈسد اونکوں وی۔
۴۱۔ بے شک اے عزت والے رسول دی گواہی۔
۴۲۔ تے او شاعر داکلام نہیں تے تسال اصول توڑے منیدے۔
۴۳۔ تے نہ اے کہیں پندت داکلام تے تسال رحمت املو
نورے حاصل کریندے۔

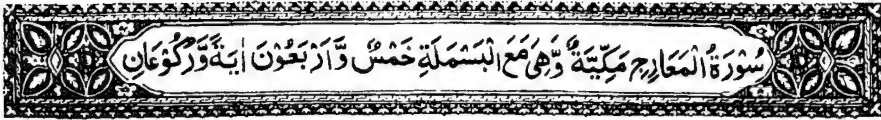
۴۴۔ اے رب العالمین خدا دلو لبایا گئے۔
۴۵۔ تے جے او آپو بٹاکے کوئی گال آکھے با۔
۴۶۔ تے اسال اونداسجا بہتہ پکڑ گھنوں با۔
۴۷۔ تے اوندی شہ رگ کپ ڈیویں با۔
۴۸۔ تے کوئی ایں گال کتیں ساکوں روک نہیں سگدا۔

وَأَقَامَنَّ أَهْلُ كِتَابِهِ بِشَهَادَةٍ يَقُولُ يَلَيِّنُنِي
لَمْ أَدْرِكْ كِتَابِي ۝
وَلَمْ أَدْرِكْ حِسَابِي ۝
يَلَيِّنُهَا كَانَتْ الْقَاضِيَةَ ۝
مَا أَخَذَ عَنِّي مَالِي ۝
هَلَكَ عَنِّي سُلْطَانِي ۝
خُذْهُ فَعَلُوهُ ۝
ثُمَّ الْجَعِيمَ صَلُّوهُ ۝
ثُمَّ فِي سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَبْعُونَ ذِرَاعًا فَاسْلُكُوهُ ۝
إِنَّهُ كَانَ لَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ ۝
وَلَا يَحْضُرُ عَلَى طَعَامِ الْيَسْكِينِ ۝
فَلَيْسَ لَهُ الْيَوْمَ هَهُنَا حَيِّمٌ ۝
وَلَا طَعَامٌ إِلَّا مِنْ غِسْلِينٍ ۝

۴۹۔ لَا يَأْكُلُهُ إِلَّا الْخَاطِئُونَ ۝
۵۰۔ فَلَا أُفْسِرُ بِهَا تُبْهِمُونَ ۝
۵۱۔ وَمَا لَا تُبْهِمُونَ ۝
۵۲۔ إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ۝
۵۳۔ وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَاعِرٍ قَلِيلًا مَّا تُؤْمِنُونَ ۝
۵۴۔ وَلَا بِقَوْلِ كَاهِنٍ قَلِيلًا مَّا تَذْكُرُونَ ۝

۵۵۔ تَنْزِيلٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝
۵۶۔ وَلَوْ تَقَوَّلَ عَلَيْنَا بَعْضُ الْأَقَاوِيلِ ۝
۵۷۔ لَأَخَذْنَا مِنْهُ بِالْيَمِينِ ۝
۵۸۔ ثُمَّ لَقَطَعْنَا مِنْهُ الْوَتِينَ ۝
۵۹۔ فَمَا يَنْكُرُ مِنْ أَحَدٍ عَنْهُ حُجْرِينَ ۝

- وَاِنَّهُ لَتَذْكُرَةٌ لِلْمُتَّقِينَ ﴿۴۹﴾
 وَاِنَّا لَنَعْلَمُ اَنَّ مِنْكُمْ مَنَّكَدِيْنٌ ﴿۵۰﴾
- ۴۹۔ تے بے شک او متقیں کیسے نصیحت۔
 ۵۰۔ تے بے شک اساں جاندرے ہں جو تہا بے دجو کجھ
 جھٹلاوٹ والے دی ہن۔
- وَاِنَّهُ لَحَسْرَةٌ عَلَی الْكَافِرِيْنَ ﴿۵۱﴾
 وَاِنَّهُ لَحَقُّ الْيَقِيْنِ ﴿۵۲﴾
 فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيْمِ ﴿۵۳﴾
- ۵۱۔ اے شک اے کافروں کیسے حسرت داموجب۔
 ۵۲۔ جو ایں قرآن دی سچائی کچھ یقین آلی کار ظاہر۔
 ۵۳۔ تے اپنے عظیم خدا دی تسبیح کر۔

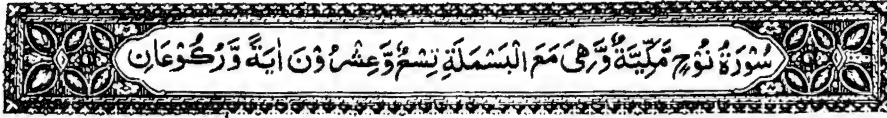
سورة معارج مکی ؎ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۴۵ آیات تے ۲ رکوعن۔

- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ﴿۱﴾
 سَأَلَ سَائِلٌ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ ﴿۲﴾
 لِلْكَافِرِيْنَ لَيْسَ لَهُ دَافِعٌ ﴿۳﴾
 مِنَ اللّٰهِ ذِي الْمَعَارِجِ ﴿۴﴾
 تَعْرُجُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ اِيْهِ فِيْ يَوْمٍ كَانَ ﴿۵﴾
 مِقْدَارُهُ خَمْسِيْنَ اَلْفَ سَنَةٍ ﴿۶﴾
 قَاصِدٌ صَبْرًا جَوْدًا ﴿۷﴾
 اِنَّهُمْ يَرَوْنَهُ بَعِيْدًا ﴿۸﴾
 وَكَرَّهًا قَرِيْبًا ﴿۹﴾
 يَوْمَ كَوْنُ السَّاءِ كَالْمُهْلِ ﴿۱۰﴾
 وَكَوْنُ الْجِبَالِ كَالْعِهْنِ ﴿۱۱﴾
 وَلَا يَسْئَلُ حَبِيْمٌ حَبِيْمًا ﴿۱۲﴾
 يُضْعَفُ وَهُمْ يَوْمَ النُّجْمِ كَوْنُ فَتَدِيْ مِنْ عَذَابٍ ﴿۱۳﴾
 يَوْمَ مِيْنٍ بِمِيْنٍ ﴿۱۴﴾
- ۱۔ شروع کریں اللہ کے نام نال میرا بن بگئے ڈیون
 والا تے ول ول رحم کرن والا ؎۔
 ۲۔ پچھن والا نہ ٹھنن والے عذاب دا پچھدے۔
 ۳۔ کافریں کنیں اونکوں پریں کرن آلا کوئی نہ ہوئی۔
 ۴۔ او عذاب ترقی ڈیون والے خدا و توء۔
 ۵۔ فرشتے تے روح اوں خدا د اتنے وقت وچ ویندن
 جیندی مقدار پچھا ہزار سال۔
 ۶۔ تے توں تے سوٹھا صبر کر۔
 ۷۔ بے شک او اونکوں پریں سمجھدن۔
 ۸۔ تے اساں اونکوں کو لہو ڈہدے ہیں۔
 ۹۔ جابل آسان پگھر پئے ہوئے تاجے آلی کار تھی ویسی۔
 ۱۰۔ تے پہاڑ پنجی ہوئی گپاہ آلی کار تھی ولین۔
 ۱۱۔ تے کوئی سگتی اپنے سگتی دانہ پچھسی۔
 ۱۲۔ انہیں کوں لڑکھاؤ تا ویسی جابل مجرم چاہن جو اوں ڈیون عذاب
 کنیں پچوں واسطے اپنے چڑی قربانی ڈیرے۔

- ۱۳۔ تے اپنی زال دی تے اپنے بھرا دی۔
 ۱۴۔ تے اپنے قبیلے دی جیرھا اونکوں آم شام ڈیندے۔
 ۱۵۔ تے جو زمین وچ اوں سارے کول ڈیوے تال جو اونکے ونجے۔
 ۱۶۔ اے اصولون تھیس بے شک اوں لکڑیں آلا عذاب۔
 ۱۷۔ منہ دا بچم ادھر وڑا لسی۔
 ۱۸۔ تے اونکوں سڈیسی جیرھا کنڈولسی تے منہ پھر لسی۔
 ۱۹۔ جیرھا ساری عمر مال کٹھا کریندا رہ گئے۔
 ۲۰۔ بے شک انسان بدلدارد ویندے۔
 ۲۱۔ جیلے اونکوں مصیبت اندی تے پریشان تھی ویندے۔
 ۲۲۔ تے جیلے چنگائی ملدی تے شرمائی کریندے۔
 ۲۳۔ سوائے انہیں نمازیں دے۔
 ۲۴۔ جیرھے ہمیشہ اپنیاں نمازاں پڑھن۔
 ۲۵۔ تے جنہیں دے مال وچ مقرر حصہ ہو۔
 ۲۶۔ منگن والیں تے نہ منگن والیں کیتے۔
 ۲۷۔ تے جیرھے سزارے ڈینہ دی تصدیق کریندن۔
 ۲۸۔ تے جیرھے اپنے رب دے عذاب کنیں ڈر دے رہ ویندن۔
 ۲۹۔ بے شک انہیں دے رب دا عذاب بچیندا نیئیں۔
 ۳۰۔ تے جیرھے سوراخیں دی حفاظت کریندن۔
 ۳۱۔ سوائے انہیں دے جیرھیال زالیں ہن تے بانہیاں ہن بے شک انہیں تے کوئی ظلم نہیں۔
 ۳۲۔ تے جیرھا ایندے سوا کوئی کم کر لسی تے اے لوک حد کنیں ودھن والے ہن۔
 ۳۳۔ تے جیرھے اپنے امانتیں تے اپنے وعدیں دی حفاظت کریندن۔
- وَصَاحِبَتِهِ وَأَخِيهِ ﴿١٣﴾
 وَفِصْلَتِهِ الَّتِي تُؤْتِيهِ ﴿١٤﴾
 وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ يُنْجِيهِ ﴿١٥﴾
 كَلَّا إِنَّهَا لَأَنْظَرُ ﴿١٦﴾
 نَزَّاعَةً لِّلشَّوْطِ ﴿١٧﴾
 تَدْعُو مَنْ أَدْبَرَ وَتَوَلَّى ﴿١٨﴾
 وَجَمَعَ فَأَوْعَى ﴿١٩﴾
 إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُفٍ ﴿٢٠﴾
 إِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ جَزُوعًا ﴿٢١﴾
 وَإِذَا مَسَّهُ الْخَيْرُ مَنُوعًا ﴿٢٢﴾
 إِلَّا الْمُصَلِّينَ ﴿٢٣﴾
 الَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ دَأَائُونَ ﴿٢٤﴾
 وَالَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَّعْلُومٌ ﴿٢٥﴾
 لِّلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ ﴿٢٦﴾
 وَالَّذِينَ يُصَدِّقُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ ﴿٢٧﴾
 وَالَّذِينَ هُمْ مِّنْ عَذَابِ رَبِّهِمْ مُّشْفِقُونَ ﴿٢٨﴾
 إِنَّ عَذَابَ رَبِّهِمْ غَيْرُ مَا يُؤْمِنُونَ ﴿٢٩﴾
 وَالَّذِينَ هُمْ لِغُورِهِمْ حَافِظُونَ ﴿٣٠﴾
 إِلَّا عَلَىٰ أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ ﴿٣١﴾
 فَمَنْ ابْتَدَعَ وَرَاءَ ذَلِكَ كَذَبًا فَإِنَّهُ الْعَدُوُّ ﴿٣٢﴾
 وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمْتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ ﴿٣٣﴾

- وَالَّذِينَ هُمْ بِشَهَادَتِهِمْ قَائِمُونَ ﴿٣٤﴾
وَالَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ حَافِظُونَ ﴿٣٥﴾
أُولَٰئِكَ فِي جَنَّاتٍ مُّكْرَمُونَ ﴿٣٦﴾
فَمَالِ الَّذِينَ كَفَرُوا قِبَلَكَ مَهْطَعِينَ ﴿٣٧﴾
عَنِ النَّبِيِّ وَعَنِ النَّبِإِ عَزِيزٌ ﴿٣٨﴾
أَيُّطَعُ كُلُّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ أَن يُدْخَلَ
جَنَّةَ نَعِيمٍ ﴿٣٩﴾
كَلَّا إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِّثْلَ مَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٠﴾
فَلَا أَفْسَحُ لِرَبِّ الْمُتَكَبِّرِ ﴿٤١﴾
إِنَّا لَنَقْدِرُ لَزُنَّ ﴿٤٢﴾
عَلَىٰ أَن نُّبَدِّلَ خَيْرًا مِّنْهُمْ لَوْ نَافَعُنْ
يَسْبُوقِينَ ﴿٤٣﴾
فَدَرَّهُمْ يَخْوَضُوا وَيَلْعَبُوا حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ
الَّذِي يُوعَدُونَ ﴿٤٤﴾
يَوْمَ يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ سِرَاجًا كَانَهُمْ إِلَىٰ
نُصْبٍ يُوقُضُونَ ﴿٤٥﴾
خَاشِعَةً أَبْصَارُهُمْ تَرْهُفُهُمْ ذِلَّةٌ ذَٰلِكَ الْيَوْمِ
الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿٤٦﴾
- ۳۴۔ تے جبر سے اپنی گواہی تے جم ویندن۔
۳۵۔ تے جبر سے اپنی نمازیں دی حفاظت کریندن۔
۳۶۔ اے لوک جنہیں وح عزت نال رکھے ولین۔
۳۷۔ تے کافریں کوں کیا تمی گئے جو اوتیہ بد سرا کے
کا ورنال در کردے اندن۔
۳۸۔ سچے تے کجے پاسو کھٹے تمی کے مجھ سے آندن۔
۳۹۔ کیا انہیں دجو ہر بندہ چاہندے جو اولعیت والے
باغ وچ داخل کیا ونجے۔
۴۰۔ اے املو نہ تھیسے بے شک اساں انہیں کوں اوں
شے نال پیدا کیے جینکوں او چاڈن۔
۴۱۔ میں پکا دھ تے پوادھ دے رب کوں گواہ بنیال
بے شک اساں ایندی طاقت رکھندے ہیں۔
۴۲۔ جو اساں انہیں کین چنگے بندے پیدا کرڈیوں
تے ساکوں کوئی روک نہیں سگدا۔
۴۳۔ انہیں کوں چھوڑ بے او گند وچ کھیلن دے
اوتی جو او ڈینہہ آونجے جیندا انہیں کوں وعدہ ہوتا گئے
۴۴۔ جڈاں او قبریں وچو تمکس تمکس نکلسن تے کہیں
کھیں دو در کردے ویندے ہوسن۔
۴۵۔ انہیں دیاں اکھیں تلے ہوسن تے منہ تے ذلت ہوئی اے
ڈینہہ جیندا انہیں کوں وعدہ ہوتا ویندے۔

سورہ نوح مکی ۷۱ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۹ آیات تے ۲ رکوعن۔

- ۱۔ شروع کریں اللہ نے نال نال جبرہا بن مہکے
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۲۔ بے شک اس نوح کون اندی قوم دوپٹے جو
إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ أَنْ أَنْذِرْ قَوْمَكَ مِنْ
توں اپنی قوم کول بڑا ایں کینں پہلے جو بڑکھ آل عذاب
قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ②
- ۳۔ آکھیس اے میڈی قوم بے شک میں تہا بڑو کھلاکھلا
قَالَ يَقَوْمِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ③
- ۴۔ جو تساں اللہ دی عبادت کرو تے اوکئیں بڑو تے
أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاتَّقُوهُ وَأَطِيعُوا ④
- ۵۔ او تہا بڑے گناہ بخشیں تے ہک مقررہ مدت میں دھنی
يَغْفِرْ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُخَذِّرْكُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ
بڑی بے شک جے تہا کول پتہ ہرے تے اللہ دی
مُسْتَعْتَبٌ إِنَّ أَجَلَ اللَّهِ إِذَا جَاءَ لَا يُؤَخَّرُ كُنتُمْ
مدت جیلے اندی اگر کچھ نہیں تھیندی
تَعْلَمُونَ ⑤
- ۶۔ آکھیس اے میڈے رب میں اپنی قوم کول رات بڑنہر
قَالَ رَبِّ إِنِّي دَعَوْتُ قَوْمِي لَيْلًا وَنَهَارًا ⑥
- ۷۔ تے او میڈی تبلیغ دی وجہ کئیں ہتھو پریں بھیج
فَلَمْ يَزِدْهُمْ مِدَاءً إِلَى الْآفِرَاءِ ⑦
- ۸۔ تے میں انہیں کول جیلے سبے تال جو توں انہیں
وَإِنِّي كُلَّمَا دَعَوْتُهُمْ لِتَغْفِرَ لَهُمْ جَعَلُوا أَصَابِعَهُمْ
کون تختیں انہیں اپنے کئیں دج الکل چا پاتن تے
فِي أَذَانِهِمْ وَاسْتَغْشَوْا ثِيَابَهُمْ وَأَصْرُوا وَاسْتَكْبَرُوا
کپڑے چا ولہیے نیں مذکیتی نیں تے بہوں وڈائی کیتی
اسْتِكْبَارًا ⑧
- ۹۔ دل میں انہیں کول اچی اچی سبے۔
ثُمَّ إِنِّي دَعَوْتُهُمْ جَهًا ⑨
- ۱۰۔ دل میں اعلان دی (سبے) تے ٹک ٹک کے وی
ثُمَّ إِنِّي أَعْلَنْتُ لَهُمْ وَأَسْرَرْتُ لَهُمْ إِسْرَارًا ⑩

سبڑیے۔

۱۱۔ تے میں انہیں کوں آکھئے اپنے رب کنیں بخش منگو
بے شک از بخش والا ۶۔

۱۲۔ تہا بڑے اتے جھڑکنیں بہوں مینہ دسیں۔

۱۳۔ تے مال تے اولاد مال تہا بڑی مدد کیسی تے تہا کوں
باغ بڑیسی تے تہا بڑے کیسے نہراں ٹہیں۔

۱۴۔ تہا کوں کیا تھی گئے تساں اللہ کنیں سنب دی امید
نوبے رکھندے۔

۱۵۔ تے اول تہا کوں ترقی کرن والا بنائے۔

۱۶۔ تیکوں بڑسا نیں اول کیوں ست آسمان اتے تلے
بنائن۔

۱۷۔ تے چند راہیں وچ سو جھلے کیسے بنائیں تے سچ
کوں بڑیوا بنائیں۔

۱۸۔ تے اللہ تہا کوں زمین وچ ودھائے۔

۱۹۔ دل اوندے وچ تہا کوں ولایا دیس تے دل او
تہا کوں کدھیں۔

۲۰۔ تے اللہ تہا بڑے کیسے زمین کوں سدھا بنائیں۔

۲۱۔ تاں جو تساں اوندے کھیں رستیں تے ٹرو۔

۲۲۔ نوح آکھئے لے میڈے رب بے شک انہیں میڈی
نافرمانی کیتی تے اوندی پیروی کیتی نہیں انہیں کوں

انہیں بے مال تے اولاد کوں معن کھائے وچ ودھائے۔

۲۳۔ تے انہیں بہوں وڈی تدبیر کیتی ۷۔

۲۴۔ تے آکھئے نیں اپنے مہبود کوں نہ چھوڑو و د تے
سواع تے یعقوب تے یعقوب تے لہو تے لہو چلے

۲۵۔ تے انہیں بہوں ساریں کوں گمراہ کیتے تے توں خالیں
کوں محض گمراہی وچ ودھانوں۔

فَقُلْتُ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ إِنَّهُ كَانَ غَفَّارًا ۝

يُرْسِلُ السَّيْلَ عَلَيْكُمْ قَدَرًا ۝

وَيَبْدِءُكُمْ بِأَمْوَالٍ وَبَيْنَ وَيَجْعَلْ لَكُمْ

جَنَّتٍ وَيَجْعَلْ لَكُمْ أَنْهَارًا ۝

مَا لَكُمْ لَا تَرْجُونَ لِلَّهِ وَقَارًا ۝

وَقَدْ خَلَقْنَاكُمْ أَطْوَارًا ۝

أَلَمْ تَرَوْا كَيْفَ خَلَقَ اللَّهُ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ

طَبَاقًا ۝

وَجَعَلَ الْقَمَرَ فِيهِنَّ نُورًا وَجَعَلَ

الشَّمْسَ سِرَاجًا ۝

وَاللَّهُ أَنْبَتَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ نَبَاتًا ۝

ثُمَّ يُعِيدُكُمْ فِيهَا وَيُخْرِجُكُمْ أَخْرَاجًا ۝

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ بِسَاطًا ۝

لِتَسْلُكُوا مِنْهَا سُبُلًا بِجَا ۝

قَالَ نُوحٌ رَبِّ إِنَّهُمْ عَصَوْنِي وَأَتَّبِعُوا مَنْ لَمْ

يَزِدْهُ مَالَهُ وَوَلَدَهُ إِلَّا خَسَارًا ۝

وَمَكَرُوا مَكْرًا كَبِيرًا ۝

وَقَالُوا لَا تَنْدِرُنَّ إِلَهُكُمْ وَلَا تَنْدِرُنَّ وَدَّادًا وَلَا

سَوَاعِدًا وَلَا يَغُوثَ وَيَعُوقَ وَنَسْرًا ۝

وَقَدْ أَصَلُّوا كُتُبًا وَلَا تَرْجُوا الظَّالِمِينَ إِلَّا

ضَلَالًا ۝

۲۶۔ اچھے گناہیں دی وجہ نال غرق کیتے گئی تے بھا
وچ داخل کیتے گئی تے انہیں کول اللہ دے سوا
کوئی امدادی نہ بھئے۔ ﴿۲۶﴾

۲۷۔ تے نوح آکھے اے میڈے رب زمین تے کہیں
کافر دا گھر نہ بکا۔ ﴿۲۷﴾

۲۸۔ بے شک تیں جے انہیں کول چھوڑا تے او تیدے
بندیں کول گمراہ کر لین تے محض نابھرتے کافر جیسن۔ ﴿۲۸﴾

۲۹۔ اے میڈے رب میکوں میڈے پیو ما کول
تے اوکوں جبر صامن کے میڈے گھر دج داخل
تھیوے تے مومن مرد تے مومن تریکیتیں کول (تے ایں تھیوے)
کافر محض تباہی وچ ترقی کرن۔ ﴿۲۹﴾

سورة جن مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۹ آیات تے ۲ رکومن۔

۱۔ شروع کریناں اللہ دے نال نال جبر صابن منگئے
﴿۱﴾ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

۲۔ توں آکھ میڈو وہی کہیں گئی ء جو بے شک جنیں دجو
ہک ٹولے طے تے آکھے نیں اساں بے شک عجیب
قرآن سنئے۔ ﴿۲﴾ قُلْ اُوحِیَ اِلَیَّ اَنْهُ اَسْمَعَ نَفَرًا مِّنَ الْجِنِّ فَقَالُوا اِنَّا سَمِعْنَا قُرْآنًا عَجَبًا ﴿۲﴾

۳۔ جبر صابلیت داراہ بڑھیندے تے اساں اوکوں من
گدھے تے اساں اچھے رب نال کہیں کول مشرک نہ
کر لیسوں۔ ﴿۳﴾ یَهْدِیْ اِلَی الرُّشْدِ فَاَمَّا نَا بِهٖ وَكُنْ تُشْرِكُ بِرَبِّنَا اَحَدًا ﴿۳﴾

۴۔ تے بے شک اوں ساڈے رب دی اچی شان اوں
نہ اپن زال بٹائی ء تے نہ پڑے۔ ﴿۴﴾ وَآتٰهُ تَعَالٰی جَدًّا رَبِّنَا مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً وَّلَا وَلَدًا ﴿۴﴾

۵۔ تے بے شک ساڈے دچرک پانگل اللہ دے متعلق
نا واجب گالیں کریندا۔

۶۔ تے بے شک ساکوں یقین با جو انسان تے جن اللہ
دے متعلق اسکو کوڑہ مرلین۔

۷۔ تے بے شک انسانیں دچرک کھ لوک جنیں دچرک کھ لوک
دی ام شام منگے ہن انہیں ہتھو اکڑوچ انہیں کوں
ودھاڈتے۔

۸۔ تے بے شک انہیں دا الیوس خیال با ہیویں تہاڈا جو
اللہ کس کوں نہ پٹھسی

۹۔ تے بے شک اساں آساں کوں ہتھ لائے اساں
ڈٹھے او سخت پھرے داریں نال بھریا پئے تے شباب
نال دی۔

۱۰۔ تے بے شک اساں اوندے وچ سٹن کیتے بہندے
ہاے تے میرھا ہٹن سٹن کیتے بہندے او بھا آلے
تارے کوں چھپا ہویا ڈہدے۔

۱۱۔ تے بے شک اساں نے جانڈے کیا زمین آلیں
کیتے خرلہند کیا گئے یا انہیں دے رب انہیں کیتے ہدایت
پسند کیتے۔

۱۲۔ تے بے شک ساڈے دچرک دی ہن تے ساڈے
دچرک ایندے سوا دی ہن ساڈے راہ انجوانج ہن۔

۱۳۔ تے ساکوں خیال با جو اساں اللہ کوں ہرگز زمین دچ
نہرا سگسوں تے نہ درک کے ہرا سگسوں۔

۱۴۔ تے بے شک اساں جیلھے ہدایت سٹی ۶ اساں من گدے
تے میرھا اپنے رب کوں نیس او گھاٹے وادے کنیں
نیس ڈردا۔

۱۵۔ تے ساڈے دچرک مسلمان دی ہن تے عالم دی تے

وَأَنَّهُ كَانَ يَقُولُ سَفِيهُنَا عَلَى اللَّهِ
شَطَطًا ۝

وَأَنَّا ظَنَنَّا أَن لَّنْ نَقُولَ الْإِنسُ وَالْجِنُّ عَلَى اللَّهِ
كَذِبًا ۝

وَأَنَّهُ كَانَ رِجَالٌ مِنَ الْإِنسِ يَعُوذُونَ بِرِجَالِ
مِّنَ الْجِنِّ فَزَادُوهُمْ رَهَقًا ۝

وَأَنَّهُمْ ظَنُّوا كَمَا ظَنَنْتُمْ أَن لَّنْ يَنْبَغَتْ
اللَّهُ أَحَلًّا ۝

وَأَنَّا لَنَسْنَأُ السَّاءَ فَوَجَدْنَا مُلَيْئًا حَرَسًا
شَدِيدًا وَشُهُبًا ۝

وَأَنَّا لَنَأْكُلُ لِقَعْدُ مِنْهَا مَقَاعِدَ لِلسَّيِّئِ فَسَنَ يَسْمَعُ
الْآنَ يَجِدُ لَهُ شُهَابًا بَاصِدًا ۝

وَأَنَّا لَا تَدْرِي أَشَرُّ أُرِيدَ مِنَّا فِي الْأَرْضِ أَمْ أَرَادَ
بِهِمْ رَبُّهُمْ رَشَدًا ۝

وَأَنَّا مِنَّا الصَّالِحُونَ وَمِنَّا دُونَ ذَلِكَ كَمَا تَطَاوَيْنِ
فَكَذَّبْنَا ۝

وَأَنَّا ظَنَنَّا أَن لَّنْ نُعْجِزَ اللَّهَ فِي الْأَرْضِ وَلَكِن لُّعْجِزًا
هَرَبًا ۝

وَأَنَّا لَنَسْمَعُ الْهُدَىٰ أَمَّا بَهُ فَسَنَ يَأْمُرُ
بِرَبِّهِ فَلَا يَخَافُ بَغْيًا وَلَا رَهَقًا ۝

وَأَنَّا مِنَّا الْمُسْلِمُونَ وَمِنَّا الْقَاسِطُونَ فَسَنَ أَسْلَمَ

فَأُولَٰئِكَ تَحَرَّوْا رَشَدًا ۝۱۰

جبرہا مسلمان تھیں تے ایجھے بہن جنہیں ہدایت ہوئی۔

وَأَمَّا الْفَاسِقُونَ فَكَانُوا لِجَهَنَّمَ حَطَبًا ۝۱۱

۱۱۔ تے جبرھے ظالمین او دوزخ دا بل ہن۔

وَأَن لَّوِ اسْتَفْتَا مَوَاعِلَ الظَّرِيقَةِ لَأَسْقَيْنَهُمْ مَّاءً

۱۲۔ تے جے او سدے راہ تے چلن ہا تے اسان انہیں

عَذَابًا ۝۱۲

کوں دریبہ پانی پلاؤں ہا۔

لِنَفْتِنَهُمْ فِيهِ وَمَن يُعْرِضْ عَن ذِكْرِ رَبِّهِ يَسْكُكْهُ

۱۸۔ تاں جو اسان انہیں کوں آزمائوں تے جبرھا اپٹے

عَذَابًا صَعَدًا ۝۱۳

رب بے ذکر کیں منہ پھر ندرے اللہ سیس او نکوں

عذاب بڑیسی جبرھا دودھا ویسی۔

وَ أَن السَّجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ

۱۹۔ تے بے شک مسبدال اللہ کیتے بہن اللہ نال کہیں

اللَّهِ أَحَدًا ۝۱۴

بے کوں نہ سبڈو۔

وَأَنَّهُ لَنَآفَا مَعْبُدُ اللَّهِ يَدْعُوهُ كَادُوا يَكُونُونَ

۲۰۔ تے بے شک جیلھے بک اللہ دا بندہ دعا کیتے کھڑا

عَلَيْهِ لِبَدًا ۝۱۵

۱۵۔

قُلْ إِنَّمَا أَدْعُوا رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِهِ أَحَدًا ۝۱۶

۲۱۔ توں اکھ میں تے محض اپٹے رب کوں سبڈینداں

تے اوندے نال کوئی شریک نہیں بنیندا۔

قُلْ إِنِّي لَا أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا رَشَدًا ۝۱۷

۲۲۔ اکھو بے شک میں تہاڈے کیتے کہیں نفعے تے نقصان

دا مالک نہیں۔

قُلْ إِنِّي لَن يُخَيِّرَنِي مِنَ اللَّهِ أَحَدٌ ۚ وَلَن أَجِدَ

۲۳۔ اکھ بے شک اللہ دے مقابلے وچ میکوں کوئی پناہ

مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا ۝۱۸

نہ بڑیسی تے اوندے سوا میکوں کوئی پناہ دی جاوی نہیں

لجھدی۔

إِلَّا بَلَعًا مِّنَ اللَّهِ وَرِسَالَةً ۚ وَمَن

۲۴۔ اے تے محض اللہ دے حکم کوں تے رسالت کوں

يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ

پکھاوٹن تے جبرھا اللہ تے اوندے رسول دا انکار کر لسی

خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ۝۱۹

تے بے شک اوندے کیتے دوزخ دی بھاء اوندے وچ

ہمیشہ رہسی۔

خَتَرًا ۚ وَإِذَا رَأَوْا مَائِدَةً فَسَيَعْلَمُونَ مَن

۲۵۔ جیلھے او اونکوں بڑیکھسن جیندا انہیں نال وعدہ

أَضَعَفَ نَاصِرًا وَأَقَلُّ عَدَدًا ۝۲۰

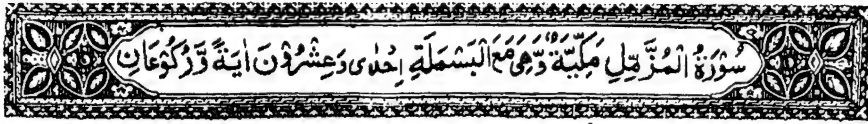
انہیں کوں پتہ بگ دیسی جو کیرھا ادا یں وچ کمزور تے

بگتری وچ دی گھٹ۔

قُلْ إِن أَرَىٰ أَقْرَبَ مِمَّا نُوْعَدُونَ أَمْ يَجْعَلُ لَهُ

۲۶۔ اکھ میکوں نہیں پتہ جو او کو لہور جیجھتا ہا بے نال

- رَبِّیْ أَمَدًا ۝
 غَلِیمُ الْغَیْبِ فَلَا یُظْهِرُ عَلَیْ غَیْبِهِ أَحَدًا ۝
- ۲۸۔ سوائے اپنے پسند دے رسولیں دے بے شک انہیں
 دے اگرچہ فرشتیں دی گارد لڑدی ۝
- ۲۹۔ تاں جو اونکوں پتہ لگ وچے جو انہیں اپنے رب دا
 سنیا پچاڑتے تے جو انہیں کین اللہ دے ولہیے وچ
 تے اوں ہر شے دی گزری کین بری ۝
- إِلَّا مَنِ ارْتَضَىٰ مِنْ رَسُولٍ فَإِنَّهُ یَسْأَلُکَ مِنْ بَیْنِ
 یَدَیْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ رَصَدًا ۝
- لَیَعْلَمَنَّ أَنْ قَدْ أَبْلَغُوا رِسَالَاتِ رَبِّهِمْ وَأَحَاطَ بِمَا
 لَدَیْهِمْ وَأَخْضَعَ كُلُّ شَیْءٍ عَدَدًا ۝

سورة مزمل مکی ۷۳ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۱ آیات تے ۲ رکومن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے نال مال جیرھا بن منگئے ڈیون
 والا تے بہوں مہربان۔
- ۲۔ اے چادر وچ ولہیے ہوئے۔
- ۳۔ رات کوں اٹھی کے عبادت کر۔
- ۴۔ ادھر رات یا این کینیں دی گھٹ کر۔
- ۵۔ یا تھوڑا ودھا ڈے تے قرآن چگے سُرناں پڑیا کر۔
- ۶۔ بے شک اساں تیبے اے بہوں وزنی کلام لہاؤے
- ۷۔ بے شک رات دا جاگن نفس کوں لٹا ڈیون دے تے
 سچ دی عادت پینے۔
- ۸۔ بے شک ڈیونہ کوں تیبے کیتے بہوں کم ہرندن
- ۹۔ توں اپنے رب دا مال گھن تے اونڈو جھک۔
- ۱۰۔ پورا دھ تے پکا دھ دا رب۔ اونڈے سو کوئی مہود
 نہیں توں ہونکوں کار ساز بٹا۔
- يَا أَيُّهَا الْمُزَّمِّلُ ۝
 قُمَا أَيْلَ الْآفَلِيلِ ۝
 تَصَفَّاهُ أَوْ انْقُصْ مِنْهُ قَلِيلًا ۝
 أَوْ زِدْ عَلَيْهِ وَرَبِّلْ الْفُرَّانَ تَنفِيلًا ۝
 إِنَّا سَنُلْقِي عَلَيْكَ قَوْلًا ثَقِيلًا ۝
 إِنَّ ثَابِتَةً آيِلَ هِيَ أَشَدُّ وَطْأً وَأَقْوَمُ قِيلًا ۝
 إِنَّ لَكَ فِي السَّهَابِ كَوْكَبًا ۝
 وَادْكُرْ اسْمَ رَبِّكَ وَتَبَتَّلْ إِلَيْهِ تَبْتِيلًا ۝
 رَبُّ الشُّعَرَىٰ وَالْعُرُبِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَاتَّخِذْهُ
 وَكِيلًا ۝

۱۱۔ جو او آہن او اندرے تے صبر کرتے انہیں کون اکرام
نال چھوڑ ڈے۔

۱۲۔ تے میکوں تے نعمتیں والے منکریں کون چھوڑ ڈے
تے انہیں کون کھ دیتی ڈے۔

۱۳۔ بے شک اسان کنیں زنجیرن تے دوزخ

۱۴۔ تے سکھ دج اڑونجن والی روٹی ء تے ڈکھ والا
عذاب۔

۱۵۔ جڈاں زمین تے پہاڑ کب ولسن تے پہاڑ ریت
دے ٹہیں آلی کار تھی ولسن۔

۱۶۔ بے شک اسان تہاڑو رسول پٹھے جیرھا تہاڑے
اتے نگران جمویں اسان فرعون دور رسول پٹھیا با۔

۱۷۔ فرعون رسول دا انکار کیسے تے اسان اونکوں مصیبت
آلے عذاب نال پکڑ گدھا۔

۱۸۔ تہاں انکار کر کے کہیں کج سگدے ء اوں ڈینہ دے
عذاب کنیں جیرھا جو انیں کو پٹھا کر ڈیندے۔

۱۹۔ تے آسمان ایندے نال چٹ ونجن والا ء تے اوں دعدہ پورا تھی

۲۰۔ بے شک اے نصیحت جیرھا چاہے اپنے رب رو ونجن
والا راہ پکڑے۔

۲۱۔ بے شک تہاڑا رب جانڈے جو توں ڈو تر بائیاں

رات کون کھڑیں کڈایں ادھرات تے کڈاں ہک تر بائی

اویں تہاڑے سگتی دی۔ اللہ رات ڈینہ کون گھنڈا ودھیندا

رہ دیندے اونکوں پتہ ء جو تہاں گہنی نوے سگدے

اون تہاڑے اتے رحمت کیتی ء ہن جتنا موقع طے قرآن پڑھیا

کرو۔ اونکوں پتہ ء جو تہاڑے وچو ہماروی تھیں تے

کچھ زمین وچ سفر دی کر لیں تاں جو اللہ دا فضل گولن

تے کچھ اللہ دے راہ وچ جہاد دی کر لیں۔ ایں واسطے

وَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَاهْجُرْهُمْ هَجْرًا
بَيْنًا ۝

وَذُرْنِي وَانكِرْ بَيْنَ أُولَى النَّعْتَةِ وَخَلِّمْ فَلْيَا ۝

إِنَّ لَدَيْنَا أَنْكَالًا وَجَحِيمًا ۝

وَطَعَامًا ذَا غُصَّةٍ وَعَذَابًا أَلِيمًا ۝

يَوْمَ تَرْجُفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ وَكَانَتِ الْجِبَالُ
كَغَيْبٍ مَّهِيلًا ۝

إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكُمْ رَسُولًا شَاهِدًا عَلَيْكُمْ كَمَا
أَرْسَلْنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ رَسُولًا ۝

فَعَصَىٰ فِرْعَوْنُ الرَّسُولَ فَأَخَذْنَاهُ أَخَذًا وَبِيلًا ۝

فَكَيْفَ تَتَّقُونَ إِن كَفَرْتُمْ يَوْمًا يَجْعَلُ الْوِلْدَانَ
شِيبًا ۝

إِلَّا نَسَاءً مُّنتَفِرَةً يَوْمَ كَانَ وَعْدُهُ مَفْعُولًا ۝

إِنَّ هَذِهِ تَذْكِرَةٌ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذْ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ۝

إِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُومُ أَدْنَىٰ مِنْ ثُلُثَيِ اللَّيْلِ

وَنِصْفَهُ وَثُلُثَهُ وَطَائِفَةٌ مِنَ الَّذِينَ مَعَكَ ؕ

وَاللَّهُ يُقَدِّرُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ عَلِمَ أَنْ لَنْ تُحْصَوْهُ

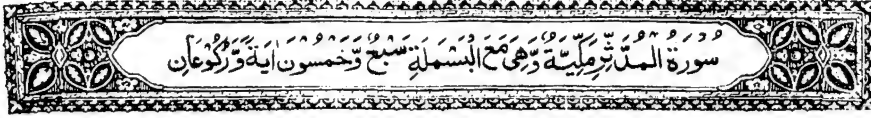
فَتَابَ عَلَيْكُمْ فَلَا تُقَرُّوهُمَا فَاتَّبِعْ رَأْيَ الْفَر_انِ

عَلِمَ أَنَّ سَيَكُونُونَ مِنْكُمْ فَرَضَ ؕ وَآخَرُونَ يُضَارِبُونَ

فِي الْأَرْضِ يُبْتَغُونَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَآخَرُونَ

يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَاَقْرَبُ مَا تَيَْسَّرَ مِنْهُ وَاَقْبَهُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاقْرَضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ نَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ أَوْ أَعْظَمُ أَجْرًا وَاسْتَغْفِرُوا لِلَّذِينَ تَبِعُوا مِنْ خَلْفِكُمْ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١﴾

جو موقوفے لیاں اوندے دچ پڑھو۔ تے نماز ٹھہکے پڑھو تے زکوٰۃ ڈیو تے اللہ کوں چنگا قرض ڈیو تے جو تیاں اپے واسطے اگہ پھٹیسو خدا دے حضور تیاں اونکوں پا گھنسو او چنگاء تے وڈے اجر والا۔ اللہ کنیں بخشش منگو بے شک اہ بخشش والا تے بہوں مہربان۔

سورة مدثر مکی ۷۲ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۵۷ آیات تے ۲ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال حیرا بن سکے ڈیوٹ والا تے دل ول رحم کرن والا۔
- ۲۔ اے وردی پا کے تیار رہو والے۔
- ۳۔ توں کھڑا تھی تے ڈرا۔
- ۴۔ تے اپنے رب دی وڈائی بیان کر۔
- ۵۔ تے اپنے کپڑیں کوں پاک کر۔
- ۶۔ تے شرک چھوڑ دے۔
- ۷۔ ات بگاہوں احسان نہ کر جو تیکوں زیادہ بدلہ ملی۔
- ۸۔ تے اپنے رب کیتے صبر کر۔
- ۹۔ تے جلیھے دھوتوں دجایا ولسی۔
- ۱۰۔ تے اے ڈینہ بہوں سخت ہوسی۔
- ۱۱۔ تے کافریں تے سوکھا نہ ہوسی۔
- ۱۲۔ میکوں تے جویں پیدا کیتے اونکوں کھانا چھوڑ ڈیو۔
- ۱۳۔ تے میں اوندے کیتے بہوں مال بنایا با۔
- ۱۴۔ تے پتر ٹٹا۔ بن جبرے ہر ویلھے نال بن۔
- ۱۵۔ تے میں اوندے کیتے ترقی دے رستے بنائیں
- يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ ﴿٢﴾
- قُمْ فَأَنْذِرْ ﴿٣﴾
- وَرَبَّكَ فَكَبِّرْ ﴿٤﴾
- وَنَبِيَّكَ فَطَهِّرْ ﴿٥﴾
- وَالرُّجْزَ فَاهْجُرْ ﴿٦﴾
- وَلَا تَسْنُنْ تَسْتَكْثِرْ ﴿٧﴾
- وَلِرَبِّكَ فَاصْبِرْ ﴿٨﴾
- فَإِذَا نُفِخَ فِي النُّفُورِ ﴿٩﴾
- فَذَلِكَ يَوْمَئِذٍ يَوْمٌ عَسِيرٌ ﴿١٠﴾
- عَلَى الْكَافِرِينَ عَذَابٌ عَسِيرٌ ﴿١١﴾
- ذَرْنِي وَمَنْ خَلَقْتُ وَحِيدًا ﴿١٢﴾
- وَجَعَلْتُ لَهُ مَالًا مَمْدُودًا ﴿١٣﴾
- وَبَنِينَ شُهُودًا ﴿١٤﴾
- وَمَجَدَّدًا لَهُ تَبْهِيدًا ﴿١٥﴾

- ۱۶۔ دل اولالچ کریندے جو میں بیاودھاواں۔
 ۱۷۔ اصلوناں بے شک ادساڈی آیات دادشمن۔
 ۱۸۔ میں اوکوں عذاب ڈلیاں جیرھا وودھا دلیں۔
 ۱۹۔ بے شک اول سوچئے تے اندازہ لائیں۔
 ۲۰۔ ہلاک تھیوے کیا اندازہ لائیں۔
 ۲۱۔ ول او ہلاک تھیوے کیا اندازہ لائیں۔
 ۲۲۔ دل ڈٹھیں۔
 ۲۳۔ ول منہ پھیریں تے مٹھا چڑھائیں۔
 ۲۴۔ ول کنڈولائی اس تے وڈائی کہیں اس۔
 ۲۵۔ تے آکھیں اے تے محض جادو جیرھا اثر کریندے۔
 ۲۶۔ اے انسان داکلام۔
 ۲۷۔ میں اوکوں عذاب وچ سٹیاں۔
 ۲۸۔ تیکوں کیا پتہ "سقر" کیا ہے۔
 ۲۹۔ نہ بچیندی ۶ نہ چھڑیندی ۶۔
 ۳۰۔ اوکھل کول وی ساڑ ڈیندی ۶۔
 ۳۱۔ اونڈے اتے ۱۹ دروغے ہن۔
 ۳۲۔ تے دوزخ دے دروغے اساں فرشتیں کول بٹائے
 تے اساں انہیں دی گٹری کافریں دی آزمائش کیتے بٹائی ۶
 تاں جو کتاب والیں کول یقین تھیوے تے مومنین دے
 ایمان وودھن تے کتاب والے تے مومن شک وچ نہ
 پاون تے اولوک آہن جنہیں دے دلیں وچ بیماری ۶ تے
 کافر جو اس مثال نال اللہ کیا چاہندے الیں اللہ جیکوں
 چاہندے گراہ کریندے تے جیکوں چاہندے ہدایت
 ڈیندے تے تیبے رب دے لشکر صرف اللہ چاہندے
 تے اے محض انسان کہتے نصیحت۔
 ۳۳۔ سٹو چندر گواہ۔
- ثُمَّ يَطْمَعُ أَنْ أَزِيدَ ﴿٦٠﴾
 كَلَّا إِنَّهُ كَانَ لِإِيْتِنَا عَنِيدًا ﴿٦١﴾
 سَأَرْهِقُهُ صَعُودًا ﴿٦٢﴾
 إِنَّهُ فَكَّرَ وَقَدَّرَ ﴿٦٣﴾
 فَقُتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ ﴿٦٤﴾
 ثُمَّ قُتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ ﴿٦٥﴾
 ثُمَّ نَظَرَ ﴿٦٦﴾
 ثُمَّ عَبَسَ وَبَسَرَ ﴿٦٧﴾
 ثُمَّ أَدْبَرَ وَاسْتَكْبَرَ ﴿٦٨﴾
 فَكَانَ إِنَّ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّؤْتَرٌ ﴿٦٩﴾
 إِنَّ هَذَا إِلَّا قَوْلُ الْبَشَرِ ﴿٧٠﴾
 سَأُصْلِيهِ سَقَرَ ﴿٧١﴾
 وَمَا أَدْرَاكَ مَا سَقَرٌ ﴿٧٢﴾
 لَا تُبْقِي وَلَا تَذَرُ ﴿٧٣﴾
 لَوَاحِةٌ لِلْبَشَرِ ﴿٧٤﴾
 عَلَيْهَا تِسْعَةُ عَشْرَ ﴿٧٥﴾
 وَمَا جَعَلْنَا آخِضَ النَّارِ إِلَّا مَلَائِكَةً وَمَا جَعَلْنَا
 عِدَّائَهُمْ إِلَّا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا لِيَسْتَيَقِنَ الَّذِينَ
 أُوتُوا الْكِتَابَ وَيُزَادَ الَّذِينَ آمَنُوا إِيمَانًا وَلَا يَزِنَ تَابَ
 الَّذِينَ أَوْتُوا الْكِتَابَ وَالْمُؤْمِنُونَ وَلِيَقُولَ الَّذِينَ
 فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَالْكَافِرُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا
 مَثَلًا كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَن يَشَاءُ وَيَهْدِي مَن
 يَشَاءُ وَمَا يَعْلَمُ جُودَ رَبِّكَ إِلَّا هُوَ وَمَا هِيَ إِلَّا
 ذِكْرَى لِلْبَشَرِ ﴿٧٦﴾
 كَلَّا وَالْقُبُورِ ﴿٧٧﴾

- وَأَيَّلَ إِذْ أَدْبَرَ ﴿٢٩﴾
 وَالصُّبْحَ إِذَا اسْفَرَّ ﴿٣٠﴾
 إِنَّهَا لَأُخْدَى الْكُبْرَى ﴿٣١﴾
 نَذِيرًا لِلْبَشَرِ ﴿٣٢﴾
 لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَتَقَدَّمَ أَوْ يَتَأَخَّرَ ﴿٣٣﴾
 كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهِيْنَةٌ ﴿٣٤﴾
 إِلَّا أَصْحَابَ الْيَمِينِ ﴿٣٥﴾
 فِي جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ﴿٣٦﴾
 عَنِ الْمَجْرَمِينَ ﴿٣٧﴾
 مَا سَأَلْتَهُمْ فِي سَعَرٍ ﴿٣٨﴾
 قَالُوا لَمْ تَكْ مِنَ الْبَصِلِينَ ﴿٣٩﴾
 وَلَمْ تَكْ لَطْعَمُ السَّكِينِ ﴿٤٠﴾
 وَكَأَنَّكَ خَوْضٌ مَعَ الْخَائِضِينَ ﴿٤١﴾
 وَكَأَنَّكَ كَذِبٌ يَوْمَ الدِّينِ ﴿٤٢﴾
 حَتَّى أَتَيْنَا الْيَقِيْنَ ﴿٤٣﴾
 فَمَا تَنْفَعُهُمْ شَفَاعَةُ الشَّافِعِينَ ﴿٤٤﴾
 فَمَا لَهُمْ عَنِ التَّذْكِرَةِ مُعْرِضِينَ ﴿٤٥﴾
 كَأَنَّهُمْ حُمُرٌ مُسْتَنْفِرَةٌ ﴿٤٦﴾
 فَرَرْتُ مِنْ قُوسٍ ﴿٤٧﴾
 بَلْ يَرِيدُ كُلُّ امْرِئٍ مِنْهُمْ أَنْ يُؤْتَى صُحُفًا ﴿٤٨﴾
 مُنَشَّرَةً ﴿٤٩﴾
 كَلَّا بَلْ لَا يَخَافُونَ الْآخِرَةَ ﴿٥٠﴾
 كَلَّا إِنَّهُ تَذْكِرَةٌ ﴿٥١﴾
 فَمَنْ شَاءَ ذَكَّرْهُ ﴿٥٢﴾
 وَمَا يَذْكُرُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ هُوَ أَهْلُ التَّقْوَى ﴿٥٣﴾
 وَأَهْلُ الْمَعْرِفَةِ ﴿٥٤﴾
- ۳۴۔ تے رات دی جیلھے اوکڑ ولیندی ۶۔
 ۳۵۔ تے صبح دی جیلھے ظاہر تعیندی ۶۔
 ۳۶۔ اے بہوں وڈی شے ہے۔
 ۳۷۔ انسان کوں ڈراؤن والی ۶۔
 ۳۸۔ جیرھا چاہندے جو اگر کچھ تھیوے۔
 ۳۹۔ ہر شخص اپنے عملیں دے اگر گاٹھے وچ۔
 ۴۰۔ سوائے سچے پاسے آلیں دے۔
 ۴۱۔ او جنت وچ ہک ڈو جھ کنیں پھین۔
 ۴۲۔ مجرمیں دے متعلق
 ۴۳۔ جو تہا کوں دوزخ وچ کیرمی شے گھن گئی ۶۔
 ۴۴۔ اکھن اسان نماز نہ پڑھدے ہاسے۔
 ۴۵۔ تے مسکین کوں کھانا نہ کھویندے ہاسے۔
 ۴۶۔ تے بے ہودہ لوکیں نال رل کے بے ہودگی کریندے ہاسے
 ۴۷۔ تے جزا سزا دے ڈیندا انکار کریندے ہاسے۔
 ۴۸۔ اے تک جو سا کوں موت آگئی۔
 ۴۹۔ سفارشیں دی سفارش انہیں دے کم نہ اوسی۔
 ۵۰۔ انہیں کوں کیا ہے او نصیحت کنیں منہ پھیرین۔
 ۵۱۔ جیویں او ترٹھے ہوئے گڈا ہون۔
 ۵۲۔ جیرے شہیں کنیں بھجن۔
 ۵۳۔ اصل ہر بندہ چاہندے جو اوں کوں کھلی کتاب ڈتی دینے۔
 ۵۴۔ سٹواو آخرت کنیں نیں ڈر دے۔
 ۵۵۔ سٹو بے شک او نصیحت۔
 ۵۶۔ جیرھا چاہے نصیحت پکڑے۔
 ۵۷۔ تے او نصیحت نیں پکڑیندے سوائے اندے جو اللہ
 چاہے او تے متقی تے جنہیں کوں اللہ دی بخش حاصل۔

سورة قیامتہ مکی ۷۲ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۴۰ آیات تے ۲ کرکمن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کریں اے اللہ سے ناں نال جبرہا بن منگے ڈیوٹ والا تے دل دل رحم کرن والا۔
- لَا أُقْسِمُ بِيَوْمِ الْقِيَمَةِ ②
- ۲۔ میں قیامت سے ڈینہ کون گواہ بینداں۔
- وَلَا أُقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ ③
- ۳۔ تے علامت کرن والے نفس کوی وی گواہ بینداں۔
- أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَنْ تَجْعَلَ عِظَامَهُ ④
- ۴۔ کیا انسان دا خیال جو اسل اوئیاں ٹپیاں کھٹیاں نہ کر سگسوں۔
- بَلَى قَدَرِينَ عَلَى أَنْ تُسَوَّى بَنَانُهُ ⑤
- ۵۔ سٹراساں کنیں لے وی طاقت جو اسل اوئدے جوڑ جوڑ کوں دلا بٹا دیوں۔
- بَلْ يُرِيدُ الْإِنْسَانُ لِيَفْجُرَ أَمَامَهُ ⑥
- ۶۔ اصل انسان چاہندے جو اگر تے وی گناہ کریںدا رہے۔
- يَسْأَلُ أَكَيْانَ يَوْمِ الْقِيَمَةِ ⑦
- ۷۔ او پچھدے جو قیامت دا ڈینہ کپڑا۔
- فَإِذَا بَرِقَ الْبَصَرُ ⑧
- ۸۔ جیسے اکھیں پتھر کج ولسن۔
- وَحُصِفَ الْقَبْرُ ⑨
- ۹۔ تے چندر کپڑ کج ولسن۔
- وَجُمِعَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ ⑩
- ۱۰۔ تے سمجھ تے چندر کھٹے تھی ولسن۔
- يَقُولُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ أَيْنَ الْمَفْرَقُ ⑪
- ۱۱۔ تے انسان اول جیہاڑے آکھسی بھون دی جاکھتاں۔
- كَلَّا لَا وَزَرَ ⑫
- ۱۲۔ سٹو کوئی بچن دی جانیں۔
- إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمُسْتَقَرُّ ⑬
- ۱۳۔ تیڈے رب دو اول ڈینہ لکا نہ۔
- يُنَبِّئُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ ⑭
- ۱۴۔ انسان کوڑسیا ولسی جو اول اگر یا پچھو پھٹیا ہوسی۔
- بَلِ الْإِنْسَانُ عَلَىٰ نَفْسِهِ بَصِيرَةٌ ⑮
- ۱۵۔ اصل انسان اپنے آپ کوں ڈاڈھا چاندے۔
- وَلَوْ أَلْفَىٰ مَعَاذَ يَرَهُ ⑯
- ۱۶۔ بھانویں او زبان نال جتنی صفائی پیش کرے۔
- لَا تَحْزَنْ بِهِ لِسَانُكَ لِيَتَعَجَّلَ بِهِ ⑰
- ۱۷۔ توں اپنی زبان کوں حرکت نہ ڈے جو اے قرآن جلدی لہوسے۔
- إِنَّ عَلَيْكَ جَعْلَهُ وُقْرَانَهُ ⑱
- ۱۸۔ بے شک او نکوں جمع کرن تے پڑھاوٹ ساڈا کم۔

۱۹۔ تے جیلے اسان اوکوں پڑھوں توں ساڈے کچھ پڑھیا کر۔

۲۰۔ دل بے شک ساڈے اتے اوں بیان فرس۔

۲۱۔ سٹو اصل تساں جدی کوں پسند کریندے ۶۔

۲۲۔ تے آخرت کوں چھوڑ ڈیندے ۶۔

۲۳۔ اول ڈینہ جبرے خوش ہوسن۔

۲۴۔ تے اپنے رب دو ڈہرے پے ہوسن۔

۲۵۔ تے کچھ جبرے اوں ڈینہ ویٹے ہوئے ہوسن۔

۲۶۔ انہیں دا خیال ہوسی جو انہیں دے مڑکے مہن ڈرتے پسن۔

۲۷۔ سٹو جیلے ساہ گچی وچ اڑیا کھڑا ہوسی۔

۲۸۔ تے اکھیں جو کون بچا سگدے۔

۲۹۔ تے یقین ہوسی جو اچ دھوڑا ۶۔

۳۰۔ تے پیاں بک ڈو جھے نال لکسن۔

۳۱۔ تے تیڈے رب دو اوں ڈینہ وچٹا پوسی۔

۳۲۔ تے اوں نہ صدقہ ڈرتے تے نہ نماز پڑھی اس۔

۳۳۔ تے اصل انکار کیتے تے منہ پھیر لیں۔

۳۴۔ دل اپنے فاندان دو اکڑیندا گئے۔

۳۵۔ تیڈے کیتے تباہی ۶۔

۳۶۔ دل آہرے پس تیڈے کیتے تباہی ۶۔

۳۷۔ کیا انسان سوچیندے جو اوکوں بے داگا چھوڑ دتا

ویسی۔

۳۸۔ کیا او منی دا قطرہ نہ باجیر حاسٹیا گیا ۶۔

۳۹۔ دل او لوٹھڑا بٹیا دل اللہ اوکوں بی شکل ڈتی تے

پورا بٹا دتس۔

۴۰۔ تے اوں دے دھڑے نرتے مادہ بنا کس۔

۴۱۔ کیا او اس گال تے قادر نہیں جو مڑدے کوں میندا کر

ڈلیوے۔ (ادقادر)

فَإِذَا قَرَأْنَاهُ فَاتَّبِعْ قُرْآنَهُ ﴿۱۹﴾

ثُمَّ إِنْ عَلَيْنَا مِثْلَهُ ﴿۲۰﴾

كَلَّا بَلْ تُجِئُونَ الْعَاجِلَةَ ﴿۲۱﴾

وَتَذَرُونَ الْآخِرَةَ ﴿۲۲﴾

وَجُودَ يَوْمَئِذٍ مُّضِرَّةٌ ﴿۲۳﴾

إِلَىٰ رَبِّهَا نَاطِقَةٌ ﴿۲۴﴾

وَوُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ بَاسِرَةٌ ﴿۲۵﴾

تَكُنُّ أَنْ يُفْعَلَ بِهَا فَاقِرَةٌ ﴿۲۶﴾

كَلَّا إِذَا بَلَغَتِ الشَّرَافَ ﴿۲۷﴾

وَقِيلَ مَنْ سَاقٍ ﴿۲۸﴾

وَكُنْ أَكْهَ الْفِرَافِ ﴿۲۹﴾

وَالنَّفَقِ السَّاقِ بِالسَّاقِ ﴿۳۰﴾

إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمَسَاقِ ﴿۳۱﴾

فَلَا صَدَقَ وَلَا هَطَ ﴿۳۲﴾

وَلَكِنْ كَذَّابٌ وَغَوِيٌّ ﴿۳۳﴾

ثُمَّ ذَهَبَ إِلَىٰ آهْلِهِ يَمْتَسِلُ ﴿۳۴﴾

أَوَّلَىٰ لَكَ فَأَوَّلَىٰ ﴿۳۵﴾

ثُمَّ أَوَّلَىٰ لَكَ فَأَوَّلَىٰ ﴿۳۶﴾

يَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَنْ يُفْرَكَ سُدًى ﴿۳۷﴾

أَلَمْ يَكُنْ نَطْفَةً مِنْ مَنِيٍّ يُنْفِثُ ﴿۳۸﴾

ثُمَّ كَانَ عَلَقَةً فَخَلَقَ فَسَوَّىٰ ﴿۳۹﴾

فَجَعَلَ مِنْهُ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ ﴿۴۰﴾

أَلَيْسَ ذَلِكَ بِقَدِيرٍ عَلَىٰ أَنْ يَخْلُقَ الْهَوَىٰ ﴿۴۱﴾

سُورَةُ الذَّهَرِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ اثْنَتَانِ وَثَلَاثُونَ آيَةً وَرُكُوعَانِ

سرورۃ دھری مکی ۷۲۵ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۳۲ آیات تے ۲ رکوعن۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۱۔ شروع کریندیاں اللہ دے نال نال جیرہا بن مگئے ڈیوڑن
والا تے دل ول رم کرٹن والا ۷۔

هَلْ أَتَى عَلَى الْإِنْسَانِ حِينٌ مِّنَ الدَّهْرِ لَمْ يَكُنْ
شَيْئًا مَّا ذُكِّرُوا ②

۲۔ کیا انسان تے او وقت نیں آیا جیلھے او ذکر دے قابل
وی نہ یا۔

إِنَّا خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ نُّطْفَةٍ أَمْشَاجٍ نَّبْتَلِيهِ
فَجَعَلْنَاهُ سَبِيحًا بَصِيرًا ③

۳۔ بے شک اساں انسان کوں رلوڑ لطفے نال پیدا کیتے
تاں جو اساں اونکوں ازماؤں ول اساں اونکوں سٹن والا
تے بیکھن والا بنڈے۔

إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِنَّا شَاكِرًا وَإِنَّا كَفُورًا ④

۴۔ بے شک اساں اونکوں سدھارہ ڈکھائے ہن او
شکر کرے یا ناشکر ابٹے۔

إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَلَاسِلَ وَأَغْلَالًا وَسَعِيرًا ⑤

۵۔ بے شک اساں کافریں کیتے زنجیر تے پٹے تے دوزخ
تیار کیتی ہوئی ۷۔

إِنَّ الْأَبْرَارَ يَشْرَبُونَ مِنْ غَائِبٍ كَانَ مِن رَّاجِحًا
كَافُورًا ⑥

۶۔ بے شک نیک لوک اینجھے بیاباں وچ پسین جنہیں وچ
کافور رلی ہوئی ہو سی۔

عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا عِبَادُ اللَّهِ يُفَجِّرُونَهَا
تَفْجِيرًا ⑦

۷۔ ہک چشمہ ۷ جیندے وچ اللہ دے بندے پسین او زمین
کوں کھٹ کے (چشمہ) کڈھیندن۔

يَوْمُونَ بِالنَّدْرِ وَيَحْتَفُونَ يَوْمًا كَانَ شَرُّهُ
مُسْتَطِيرًا ⑧

۸۔ نذران پوریں کر لیں تے اوں ڈینہہ کنیں ڈردن جیندی
بڑائی ساری دنیا تے کھنڈی پئی ہو سی۔

وَيُطْعَمُونَ الطَّعَامَ عَلَى حُبِّهِمْ مُسْكِنًا وَبَيْتِيًا
وَأَسِيرًا ⑨

۹۔ تے او خدا دی محبت وچ مسکین، یتیمیں تے قیدیں
کوں کھانا کھویندن۔

إِنَّا نَطْمِسُكُمْ لَوَجْهِ اللَّهِ لَا شَرِيكَ لَنَا مِنْكُمْ جَزَاءً
وَلَا شُكُورًا ⑩

۱۰۔ بے شک اساں تہا کوں اللہ دی رونا کیتے کھویندے ہن
تہا ڈکے کنیں بدلہ تے ٹھکرہ لے مگدے۔

إِنَّا نَخَافُ مِنْ رَبَّنَا يَوْمًا عَبَّوْ سَاءَ مُطِيرًا ⑪

۱۱۔ بے شک اساں اپنے رب کنیں اوں ڈینہہ توں ڈردے

ہیں جڈاں منہ دھوئے پئے ہوسن تے مسھے تے دٹ ہوسن۔

۱۲۔ تے اللہ انہیں کول اوں بڑ بندے شرکین بجیس تے انہیں کول فرشی بخشیس۔

۱۳۔ تے انہیں دے مہر دی وجر نال انہیں کول جنت تے ریشم بدے دے وچ ڈلیں۔

۱۴۔ او دہائیں دے ٹیک لائی بیٹھے ہوسن ہماپیں تے نے اوندے دے نہ بہوں گری بڑیکھسن تے نہ بہوں ٹھڈھ۔

۱۵۔ تے باغ تے پچھاویں انہیں تے کئے پئے ہوسن تے اوندے پھل کولہو کر ڈتے دسین۔

۱۶۔ انہیں دے چودھار اینجے تھانویں نال چکر لایا ویسی جیرھے چاندی دے ہوسن تے شیشے دیاں مراہیاں ہوسن۔

۱۷۔ تے اصل او چاندی دیاں ہوسن چنگے اندازے نال بیٹیاں ہویاں ہوسن۔

۱۸۔ تے اوندے وچ انہیں کول انہیں گلاسیں دے وچ پاٹی پلایا ویسی جیرھیں دے سٹھہ رلی ہوئی ہوسن۔

۱۹۔ ہک چشمہ اوندے وچ جیندا نال سلیل۔

۲۰۔ تے فام ہمیشہ انہیں دی خدمت کر لیں کول انہیں کول بڑیکھیں تے ٹیکوں معلوم تھیں جبریں او کھنڈیے ہوئے موتی ہن۔

۲۱۔ تے جیلھے کول بڑیکھیں کول اتھاں بہوں دڑی نعمت تے بادشاہت بڑیکھیں۔

۲۲۔ انہیں دے اتے پتلے ریشم دے سادے کپڑے ہوسن تے پے دی ریشمی کپڑے ہوسن تے انہیں کول چاندی دے کنگن پوائے دسین تے انہیں دارب انہیں کول پاک شراب پلیں۔

۲۳۔ بے شک اے تہا بڑا بددے تے تہا بڑی محنت دی قدر کیتی گئی۔

فَوَقَّعَهُمُ اللَّهُ شَرَّ ذَٰلِكَ الْيَوْمِ وَلَقَّهْمُ نَصْرَةً
وَسُرُورًا ۝۷

وَجَزَّاهُمْ بِمَا صَبَرُوا جَنَّةً وَحَرِيرًا ۝۸

مُعَلِّكِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ لَا يَرُدُّونَ فِيهَا شَبْسًا
وَلَا زَمَهْرِيرًا ۝۹

وَدَانِيَةً عَلَيْهِمْ ظِلُّهَا وَذُلَّتْ قُطُوفُهَا
تَذَلُّلًا ۝۱۰

وَيُطَافُ عَلَيْهِمْ بِأَبْنِيَةٍ مِّنْ فِضَّةٍ وَأَكْوَابٍ كَانَتْ
قَوَارِيرًا ۝۱۱

قَوَارِيرًا مِّنْ فِضَّةٍ قَدَّرُوهَا تَقْدِيرًا ۝۱۲

وَيُسْقَوْنَ فِيهَا كَأْسًا كَانَ مِزَاجُهَا زَنْجَبِيلًا ۝۱۳

عَيْنًا فِيهَا تُسَمَّى سَلْسَبِيلًا ۝۱۴

وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُّخَلَّدُونَ إِذَا دَأَبُتَهُمْ
حَسِبَتْهُمْ لُذُلًا مِّثْلُ مَثُورًا ۝۱۵

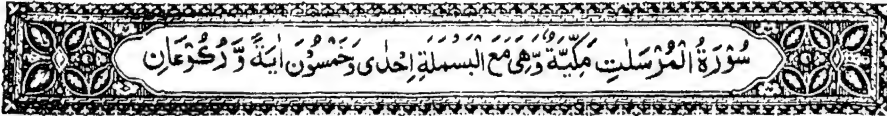
وَإِذَا رَأَيْتَ ثَمَرًا رَأَيْتَ لَعِينًا وَفُلًا كَبِيرًا ۝۱۶

عَلَيْهِمْ ثِيَابٌ سُنْدُسٌ خُضْرٌ وَاسْتَبْرَقٌ وَحُلُوتٌ
أَسَاوِرٌ مِّنْ فِضَّةٍ وَسَقَاهُمْ رَبُّهُمْ شَرَابًا طَهُورًا ۝۱۷

إِنَّ هَٰذَا كَانَ لَكُم جَزَاءً وَكَانَ سَعْيُكُم مَّشْكُورًا ۝۱۸

- ۲۴۔ بے شک اسان تیرے اتے قرآن تمہارا تھوڑا
لہائے۔
۲۵۔ توں مبرکر اپنے رب دے حکم تے انہیں دچوگن و مگار
تے کافرا اکھن نہ من۔
۲۶۔ تے اپنے رب دا مع شام ذکر کر۔
۲۷۔ تے رات کوں اونکوں سجدے کرتے رات کوں دیر
تک اوندی تسبیح کر۔
۲۸۔ بے شک نے لوک جلدی چاہندن تے باری ڈیندن
اپنے پچھو تھوڑا دیندن۔
۲۹۔ اسان انہیں کوں پیدا کیتے تے انہیں دے جوڑ پکے
کیتن تے جلیے چاہسوں انہیں جہیں بی مخلوق انہیں
دی جاتے بجا ڈلیوں۔
۳۰۔ بے شک اے نصیحت جیرما چاہوے اپنے رب
دوراہ گھئے۔
تے تسان تے محض اوہر چاہندے جو اللہ
چاہندے بے شک اوہوں جاثن دالا تے سیانہ۔
جینکوں چاہندے اپنی رحمت و رح داخل کریندے
تے ظالمیں کیتے ڈکھ والا عذاب تیار کیتا ہوئے۔
- إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ تَنْزِيلًا ۝
فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تُطِعْ مِنْهُمْ آيَةً أَوْ
كُفُورًا ۝
وَاذْكُرْ اسْمَ رَبِّكَ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ۝
وَمِنَ اللَّيْلِ فَاسْجُدْ لَهُ وَسَبِّحْهُ لَيْلًا طَوِيلًا ۝
إِنَّ هَؤُلَاءِ فِيْ عِزِّ الْعَاجِلَةِ وَيَذَرُونَ لِذِئْبِهِمْ
نُحْنُ خَلَقْنَاهُمْ شَدِيدًا أَسْرَهُمْ وَإِذَا شِئْنَا بَدَلْنَا
أَمْنًا لَهُمْ تَبَدُّلًا ۝
إِنَّ هَذِهِ تَذْكِرَةٌ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذْ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ۝
وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ كَانَ
عَلِيمًا حَكِيمًا ۝
يُنْزِلُ مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ وَالظَّالِمِينَ أَعَدَّ
لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ۝

سورہ مرسلات مکی تے بسم اللہ نال ایندیاں ۵۱ آیات تے ۲ رکوعن۔

- ۱۔ شروع کرنیوالا اللہ دے نال نال جیرما بن گھئے ڈیون
والا تے دل دل مہربانی۔
۲۔ او جماعتاں جیرمیاں ہولے ہولے جلدیاں دیندن
تے دل تمکیاں تھی دیندن۔
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
وَالْمُرْسَلَاتِ عُرْفًا ۝
فَالْعَاصِفَاتِ عَصْفًا ۝

- ۴۔ تے دنیا وچ پھیلاوٹ والی جماعتیں کوں گواہ بنیدال
۵۔ تے سچ تے کوڑ وچ فرق کریندن۔
۶۔ تے خدا دے کلام کوں سٹویندن (اسے سب گواہن)
۷۔ عذر کیئے یا بڑا دے کیئے۔
۸۔ بے شک جو تہا بڑے نال وعدہ پلدا تھیس۔
۹۔ تے جیلے تارے مٹ ولین۔
۱۰۔ تے جیلے آسمان وچ سوراخ تھی ولین۔
۱۱۔ تے جیلے پہاڑ اڑا ریئے ولین۔
۱۲۔ تے جیلے رسول مقرر وقت تے آندے ولین۔
۱۳۔ کیرے ڈینہہ کیئے اسے چھڑایا گیا ہا۔
۱۴۔ فیصلے دے ڈینہہ کیئے۔
۱۵۔ تیکوں کیا پتہ فیصلے دا ڈینہہ کیا ہے۔
۱۶۔ اول ڈینہہ منکریں کیئے ہلاکت۔
۱۷۔ کیا اسان پہلیں کوں ہلاک نیں کیا۔
۱۸۔ دل انہیں مے بعد نہیں کوں دی۔
۱۹۔ اسان ایویں بھر میں نال کریندے ہیں۔
۲۰۔ اول ڈینہہ جھٹلاوٹ والیں کیئے تباہی ہو۔
۲۱۔ کیا اسان تہا کوں ذلیل پائی کیں پیدا نیں کیا۔
۲۲۔ دل اسان اوکوں معزز جاتے رکھے۔
۲۳۔ ہک مقررہ وقت تیں تے ساکوں اندازہ ہا۔
۲۴۔ تے اسان بہوں چنگے اندازہ کرن والے ہیں۔
۲۵۔ اول ڈینہہ جھٹلاوٹ والیں کیئے تباہی ہو۔
۲۶۔ کیا اسان زمین کوں ولہیٹن والا نیں بنایا۔
۲۷۔ جیندے دی ہن تے مرے دی۔
۲۸۔ تے اوندے وچ اسان اچے پہاڑ بنائے تے اسان
تہا کوں مسٹاپائی پلائے۔
- وَالنَّازِلَاتِ لَشَرٌّ ۝
فَالْفُرْقَاتِ قُرْطُبًا ۝
فَالْمُفْقِيتِ ذِكْرًا ۝
عَذْرًا اَوْ ذُنْرًا ۝
اِنَّمَا تُوْعِدُونَ وَتَوَاقِعُ ۝
فَاِذَا النُّجُومُ طُفِسَتْ ۝
وَإِذَا السَّمَاءُ فُرِجَتْ ۝
وَإِذَا الْجِبَالُ سُفِفَتْ ۝
وَإِذَا الرَّسُلُ أَقْبَتُ ۝
يَا فِي يَوْمٍ أُخِلَتْ ۝
بِیَوْمِ الْفَضْلِ ۝
وَمَا أَدْرَاكَ مَا یَوْمُ الْفَضْلِ ۝
وَبِیْنِ یَوْمَیْنِ لِّلْمُكْذِبِیْنَ ۝
أَلَمْ تُهْلِكِ الْاَوَّلِیْنَ ۝
ثُمَّ نُنِیْعُهُمُ الْاٰخِرِیْنَ ۝
كَذٰلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِیْنَ ۝
وَبِیْنِ یَوْمَیْنِ لِّلْمُكْذِبِیْنَ ۝
أَلَمْ نُخْلُقْكُمْ مِنْ مَّاءٍ مَّهِیْنٍ ۝
فَجَعَلْنٰهُ فِرَارٍ كَیِّیْنٍ ۝
اِلٰی قَدَرٍ مَّعْلُومٍ ۝
فَقَدَرْنَا لَنَسْلَعَنَّ اَلْقَدِرُوْنَ ۝
وَبِیْنِ یَوْمَیْنِ لِّلْمُكْذِبِیْنَ ۝
أَلَمْ نُجْعَلِ الْاَرْضَ كَمَا ثَابًا ۝
اَحْیَاءً وَ اَمْوَاتًا ۝
وَجَعَلْنَا بَیْنَهُمَا رَوَاسِیَ شَیْخُوْطٍ وَ اَسْقَيْنَاكُمْ مَّاءً
فُرَاتًا ۝

- ۲۹۔ اول ڈینہہ جھلاوٹ والیں کیسے تباہی ہو۔
 ۳۰۔ حیرمی شے کوں جھلیندے باوے اوندو وچو۔
 ۳۱۔ اول پچاویں دو وچو جیندے رے حصے ہن۔
 ۳۲۔ نہ پھاں ڈیندے تے نہ گرمی کنیں پچیندے۔
 ۳۳۔ بے شک اولے جیندے مہا بڑا سٹیس جیوں قلعے ہون۔
 ۳۴۔ جیوں او جہانیں کوں پدھن والے رستے ہون۔
 ۳۵۔ اول ڈینہہ جھلاوٹ والیں کیسے تباہی ہو۔
 ۳۶۔ اے ڈینہہ مجرم نہ اسی۔
 ۳۷۔ تے انہیں کوں بہانے دی دی اجازت نہ ڈی دیسی۔
 ۳۸۔ اول ڈینہہ جھلاوٹ والیں کیسے ہلاکت۔
 ۳۹۔ اے فیصلے دا ڈینہہ اسان تہا کوں تے پہلیں کوں کٹھا کر لیں۔

- ۴۰۔ تے جے تہا ڈی کوئی تدبیر تے آنو۔
 ۴۱۔ اول ڈینہہ جھلاوٹ والیں کیسے ہلاکت۔
 ۴۲۔ بے شک متعتی چھانویں تے چشیں وچ ہوسن۔
 ۴۳۔ تے حیرمے اول پسند کر لیں او میرے ہوسن۔
 ۴۴۔ کھاؤ تے پیر مزے نال اے تہا ڈے نیک علیں دا بدلہ ہو۔

- ۴۵۔ اسان ایویں نیکیں کوں جزا ڈیندے ہیں۔
 ۴۶۔ جھلاوٹ والیں کیسے اول ڈینہہ تباہی ہو۔
 ۴۷۔ کھاؤ تے فائدہ پاؤ کھد وقت کیسے بے شک تسال مجرم ہوسے۔
 ۴۸۔ اول ڈینہہ جھلاوٹ والیں کیسے تباہی ہو۔
 ۴۹۔ تے جیلھے انہیں کوں آکھیا ویندے رکوع کرو او نہیں کریندے۔

- ۵۰۔ اول ڈینہہ جھلاوٹ والیں کیسے تباہی ہو۔
 ۵۱۔ تے تسال ایندے لہجہ بی کیرمی گوال منیسو۔

- وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٢٩﴾
 انْظُرُوا إِلَىٰ مَا كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ ﴿٣٠﴾
 انْظُرُوا إِلَىٰ ظِلٍّ ذِي ثَلَاثِ شُعَبٍ ﴿٣١﴾
 لَا ظِلِيلٍ وَلَا يُغْنِي مِنَ الْهَبِّ ﴿٣٢﴾
 إِنَّهَا تَرْتَبِي بِشَرْكَاءٍ مُّضْرِبٍ ﴿٣٣﴾
 كَأَنَّهُ جُلُودٌ صُفْرٌ ﴿٣٤﴾
 وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٥﴾
 هَذَا يَوْمُ لَا يَنْطَعُونَ ﴿٣٦﴾
 وَلَا يُؤْذَنُ لَهُمْ فَيَعْتَذِرُونَ ﴿٣٧﴾
 وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٨﴾
 هَذَا يَوْمُ الْفَصْلِ جَمَعْنَاكُمْ وَالْأَوَّلِينَ ﴿٣٩﴾

- فَإِنْ كَانَ لَكُمْ كَيْدٌ فَكِيدُوا ﴿٤٠﴾
 وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤١﴾
 إِنَّ الْمُسْقِينَ فِي ظِلِّ وَغِيُونٍ ﴿٤٢﴾
 وَقَوَاكِهِ مَتَابِشْتَهُونَ ﴿٤٣﴾
 كُفُّوا أَسْرَافَهُمْ إِنَّ سَاءَ لَكُمْ لَعُنُونَ ﴿٤٤﴾

- إِنَّا كُنَّا لَنَجْعَلِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٤٥﴾
 وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٦﴾
 كُفُّوا أَسْرَافَهُمْ قَلِيلًا إِنَّكُمْ مُّجْرِمُونَ ﴿٤٧﴾
 وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٨﴾
 وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ ارْجِعُوا لَا يَرْجِعُونَ ﴿٤٩﴾

- وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٥٠﴾
 قُبَاً بِي حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ ﴿٥١﴾

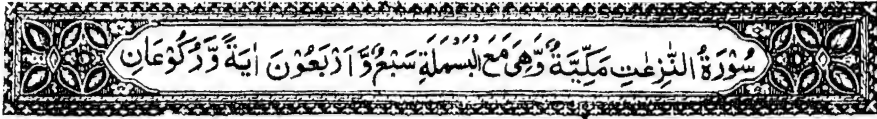

سورة نبا کی ۷۸ آیتیں ہیں۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ مفروع کریناں اللہ دے ناں نال جبر صابن گھٹے ڈیون
والا تے ول ول رحم کرن والا۔
- ۲۔ اے لوک ہک ڈوجھے کنیں کیرھی کمال دا پچھدن۔
- ۳۔ کیا اوں بہوں وڈی خبر دے متعلق۔
- ۴۔ جیندے بارے وچ او اختلاف کریندن۔
- ۵۔ سٹراہیں کوں پتہ لگ ویس۔
- ۶۔ ول سٹراہیں کوں پتہ لگ ویس۔
- ۷۔ کیا آساں زمین کوں دھٹانٹیں بٹایا
- ۸۔ تے پہاڑیں کوں میج آلی کار بھرے سے۔
- ۹۔ تے آساں تہاکوں جوڑے جوڑے پیدا کیتے
- ۱۰۔ تے تہاڈی نندر کوں آرام کیتے
- ۱۱۔ تے رات کوں لکاوٹ کیتے
- ۱۲۔ تے ڈینہہ کوں روزی کیتے بٹائے
- ۱۳۔ تے تہاڈے اتے آساں ست مضبوط آسمان بٹائن۔
- ۱۴۔ تے چکدار سمجھ بٹائے سے۔
- ۱۵۔ تے گھاٹے جھڑوچو بہوں پانی بہائے سے
- ۱۶۔ تاں جو اونڈے نال آساں داٹے تے سبزیاں کڈھوں
- ۱۷۔ تے گھاٹے باغ
- ۱۸۔ بے شک فیصلے دا ڈینہہ مقرر۔
- ۱۹۔ جڈاں دھوتوں وچایا ویس تے تہاں ٹولیں وچ اوسو
- ۲۰۔ تے آساں کھول ڈیا ویس تے او دروازے دروازے
- تھی ویس۔
- عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ ②
عَنِ النَّبَاِ الْعَظِيمِ ③
الَّذِي هُمْ فِيهِ مُخْتَلِفُونَ ④
كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ⑤
كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ⑥
أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مَهْدًا ⑦
وَالْجِبَالَ أَوْتَادًا ⑧
وَخَلَقْنَاكُمْ أَزْوَاجًا ⑨
وَجَعَلْنَا نَوْمَكُمْ سُبَاتًا ⑩
وَجَعَلْنَا الْيَلَّ لِبَاسًا ⑪
وَجَعَلْنَا النَّهَارَ مَعَاشًا ⑫
وَبَنَيْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعًا شِدَادًا ⑬
وَجَعَلْنَا سِرَاجًا وَهَّاجًا ⑭
وَأَنزَلْنَا مِنَ الْمُعْصِرَاتِ مَاءً ثَجَّاجًا ⑮
لِنُخْرِجَ بِهِ حَبًّا وَنَبَاتًا ⑯
وَجَنَّاتٍ أَلْفَافًا ⑰
إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ كَانَ مِيقَاتًا ⑱
يَوْمَ يُنفَخُ فِي الصُّورِ فَمَأْتُونَ أَفْوَاجًا ⑲
وَفُتِحَتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ أَبْوَابًا ⑳

- ۲۱۔ تے پہاڑ چلائے ولین تے اور بیت بن ولین۔
 ۲۲۔ بے شک دوزخ گھات وچ
 ۲۳۔ تے منہ زوریں دا لکاڑہ۔
 ۲۴۔ اونڈے وچ سالہا سال رہن۔
 ۲۵۔ اونڈے وچ نہ انہیں کول ٹھڈھ ملسی تے نہ ٹھڈا پانی۔
 ۲۶۔ سوائے بہرں تے پانی تے بہرں ٹھڈے پانی لے
 ۲۷۔ اے پوری پوری جزا ہوسی۔
 ۲۸۔ بے شک او حساب دی امید نہ رکھندے بن۔
 ۲۹۔ تے انہیں ساڈی آیات کول اصلو جھٹلایا ہائیں
 ۳۰۔ تے ہر شے کول اسان گنیا ہوئے۔
 ۳۱۔ عذاب چکھو اسان سوائے مذاب دے بی کس گال
 وچ تہاکول نہ ودھیوں۔
 ۳۲۔ بے شک متقی لوکیں کیتے کامیابی۔
 ۳۳۔ باغ تے انگورن۔
 ۳۴۔ تے کئی عردیاں جو ان تریتیں۔
 ۳۵۔ تے پھلکدے ہوئے پیالے ہوسن۔
 ۳۶۔ او اونڈے وچ نہ بے ہودہ گاہیں سنسن تے
 نہ کوڑ۔
 ۳۷۔ لے تیلے رب ولو جزاء حساب دے ملالون عطاء۔
 ۳۸۔ جیرھا آسمانیں تے زمین وار رب تے جو انہیں دے
 وچکار اور ملن فداہ اونڈے سامنے الانہ سبکس۔
 ۳۹۔ جڈاں روح تے فرشتے قطار وچ کھڑے ہوسن
 کوئی الانہ سبکس سوائے اونڈے جیکوں اللہ رحمن
 اجازت دے تے او ٹھیک گال کر لیں۔
 ۴۰۔ اے ٹیہندہ آدے جیرھا چاہے اپنے رب دولکاڑ
 بنا گھنے۔
- وَسَيَرِ الْجِبَالُ نَكَاتٍ سَرَابًا ۝
 اِنْ جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَادًا ۝
 لِّلظَّالِمِينَ مَا بَأْسًا ۝
 لَّيْسَ فِيهَا اَحْقَابًا ۝
 لَا يَذُوقُونَ فِيهَا بَرْدًا وَلَا شَرَابًا ۝
 اِلَّا حَمِيمًا وَغَسَّاقًا ۝
 جَزَاءً وِفَاقًا ۝
 اِنَّهُمْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ حِسَابًا ۝
 وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كِذَابًا ۝
 وَكُلُّ شَيْءٍ اَخْصَيْنَاهُ كِئْبًا ۝
 فَذُوقُوا فَلَنْ نُّزِيدَهُمْ اِلَّا عَذَابًا ۝
 اِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا ۝
 حَدَائِقَ وَاَعْنَابًا ۝
 وَكَوَاعِبَ اَنْرَابًا ۝
 وَكَسَائِدَ هَاقًا ۝
 لَا يَسْعَوْنَ فِيهَا كُفْرًا وَلَا يَكُذِّبُونَ ۝
 جَزَاءً مِّنْ رَبِّكَ عَطَاءً حِسَابًا ۝
 رَبِّ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الرَّحْمٰنِ ۝
 لَا يَمْلِكُوْنَ مِنْهُ خِطَابًا ۝
 يَوْمَ يَقُومُ الزُّجُجُ وَالنَّصِيكَةُ صَفًّا لَا يَتَكَلَّمُونَ ۝
 اِلَّا مَنْ اُذِنَ لَهُ الرَّحْمٰنُ وَقَالَ صَوَابًا ۝
 ذٰلِكَ الْيَوْمُ الْحَقُّ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذْ اِلٰى رَبِّهِ ۝
 مَا بَأْسًا ۝

إِنَّا أَنْذَرْنَكُمْ عَذَابًا قَرِيبًا هَ يَوْمَ
يَنْظُرُ الْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ يَدُهُ وَيَقُولُ
الْكُفْرُ يَلَيْتَنِي كُنْتُ تُرَابًا ۝
۴۱۔ بے شک اسان تہا کوں کو لہو دے عذاب کیں ڈولے
جیرے ڈینہ آدمی ڈیکھسی جواں اگو تے پھیا ہوی تے کافر
آکھسی افسوس میں تے مٹی تھی وچھاں با۔

سورہ نزعت مکئ تے بسم اللہ مال ایندیاں ۴۴ آیات تے ۲ رکومن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝
وَالنَّازِعَاتِ غَرَقًا ۝
وَالنَّشِيطَاتِ تَشَكُّلًا ۝
وَالشَّاهِدَاتِ سُبْحًا ۝
فَالشَّافِقَاتِ سُبْحًا ۝
فَالْمُدَبِّرَاتِ أَمْرًا ۝
يَوْمَ تَرْجُفُ الرَّاحِفَةُ ۝
تَتَّبِعُهَا الزَّادِقَةُ ۝
قُلُوبٌ يَوْمِيَّةٌ وَأَجْفَلَةٌ ۝
أَبْصَارُهَا خَاشِعَةٌ ۝
يَقُولُونَ إِنَّا لَمَرْدُودُونَ فِي الْحَاوِرَةِ ۝
وَإِذَا كُنَّا عِظَامًا تَجَرَّةً ۝
قَالُوا تِلْكَ إِذًا كَرَّةٌ خَاسِرَةٌ ۝
فَإِنشَاهِي زَجْرَهُ وَاجِدَةً ۝
فَإِذَا هُمْ بِالسَّاهِرَةِ ۝
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے نان مال جبرہا بن جنگے
ڈیون والا تے دل دل رحم کرن والا۔
۲۔ دین دے علم کوں چکن آلیاں جماعتاں گواہن۔
۳۔ تے ول گنڈھ پدھن آلیاں جماعتاں گواہن۔
۴۔ پریں پریں تک وچن آلیاں جماعتاں۔
۵۔ تے ہک ڈوبھے کنیں اگو و دھن آلیاں جماعتاں
گواہن۔
۶۔ دل دنیا دے کیس واسطے تجویزاں کریندین گواہن
۷۔ جیرے ڈینہ جنگ کینے قوم تیاری کر لسی۔
۸۔ ایندے لہد ہک بی گھڑی اوسی۔
۹۔ اوں ڈینہ دل کبندے پئے ہوسن۔
۱۰۔ آکھیں ڈرکنیں تلے ہوسن۔
۱۱۔ آکھسن کیا اسان ولا پھلے پریں اپنے رستے تے
ولائے ولیوں۔
۱۲۔ کیا جلیے اسان سگلیاں ہویاں ہلہیاں تھی ولیوں۔
۱۳۔ آکھسن دل اے تاں گھاٹے آلا و لڑ۔
۱۴۔ لے جنگ دی بھر معن ہک ڈر کا۔
۱۵۔ ایندے لہد اوسارے جنگ دے میدان وچ ہوسن۔

وَقَالَ رَبِّ

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثٌ مُوسَى ۝

إِذْ نَادَاهُ رَبُّهُ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى ۝

إِذْ هَبَّ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ ۝

فَقُلْ هَلْ لَّكَ إِلَىٰ أَنْ تَزُولَ ۝

وَأَهْلِيكَ إِلَىٰ رَبِّكَ فَتَخْشَىٰ ۝

فَأَرَاهُ الْآيَةَ الْكُبْرَىٰ ۝

فَكَذَّبَ وَعَصَىٰ ۝

ثُمَّ أَدْبَرَ يَسْعَىٰ ۝

فَحَشَرَ فَنَادَىٰ ۝

فَقَالَ أَنَا رَبُّكُمُ الْأَعْلَىٰ ۝

فَأَخَذَهُ اللَّهُ نَكَالَ الْأُخْرَىٰ وَالْأُولَىٰ ۝

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً لِّمَنْ يَخْشَىٰ ۝

ءَا أَنشَأْتُ لَكُم مِّنَ السَّمَاءِ بَنِينَ ۝

رَفَعَ سَنَكُمَا فَسَوَّيْنَاهَا ۝

وَأَغْطَشَ لَيْلَهَا وَأَخْرَجَ ضُحَاهَا ۝

وَالْأَرْضُ بَعْدَ ذَلِكَ دَحَاهَا ۝

أَخْرَجَ مِنْهَا مَاءَهَا وَمَرْعَاهَا ۝

وَالْجِبَالُ أَوَّسَهَا ۝

مَتَّاعًا لَّكُمْ وَلِأَنفَعِكُمْ ۝

فَإِذَا جَاءَتِ الطَّامَةُ الْكُبْرَىٰ ۝

يَوْمَ يَنذَرُ الْإِنْسَانُ مَا سَعَىٰ ۝

۱۶۔ کیا میں کہیں موسیٰ دی بھال آئی ہو۔

۱۷۔ جیسے اول کوں پاک وادی طوی وچ اوندرے رب سبڈائیے

۱۸۔ تے آکھیں فرعون دو وچ بے شک اومند زور تھی

گئے۔

۱۹۔ تے آکھ کیا توں پاک تھیون چاہندیں۔

۲۰۔ تے میں تیکوں تیلے رب دا راہ بڑ کھالں تاں جو

توں بڑیں۔

۲۱۔ موسیٰ اونکوں دُوان نشان بڑ کھائے۔

۲۲۔ اول انکار کیستے تے نافرمانی کیتی۔

۲۳۔ ول کنڈولا کے درک پئے۔

۲۴۔ لوک کٹے کر کے منادی کرائی۔

۲۵۔ آکھیں میں تہا بڑا اچی شان آلا رب ہاں۔

۲۶۔ تے اللہ اونکوں آخرت تے دنیا دے عذاب وچ

پکڑ گدھے۔

۲۷۔ بے شک ایندے وچ بڑن والے کیتے عبرت۔

۲۸۔ کیا تہا کوں پیدا کرٹن اوکھا یا آسمان کوں جیکوں

خدا بنائے۔

۲۹۔ اونکوں بہوں اچا کیستے سی تے ول بے عیب بنائیں۔

۳۰۔ تے رات اندھاری بنائی اس تے بڑو پہریں کوں ظاہر

کیستے سی۔

۳۱۔ ول زمین اوندرے لبد وچھائی اس۔

۳۲۔ اوندرے وچو پانی تے گھا کدھیں۔

۳۳۔ تے پہاڑ پوریں سی۔

۳۴۔ اے تہا بڑے کیتے تے تہا بڑے بڑ بچیں کیتے سامان۔

۳۵۔ تے جیسے دُوبی آمنت ادسی۔

۳۶۔ جڈاں انسان اپنے عملیں کوں یاد کر لیں۔

- وَبُذِّبَتِ الْجَحِيمُ لِمَنْ يَرَى ۝
فَأَمَّا مَنْ كُفَّ ۝
وَأُتِرَ الْحَيَوٰةَ الدُّنْيَا ۝
فَإِنَّ الْجَحِيمَ هِيَ الْمَأْوٰى ۝
وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوٰى ۝
فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوٰى ۝
يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسِلُهَا ۝
فِيْمَا أَنْتَ مِنْ ذِكْرِهَا ۝
إِلَىٰ رَبِّكَ مُنْتَطِعُهَا ۝
إِنَّمَا أَنْتَ مُنذِرُ مَنِ يَحْشَاهَا ۝
كَانَتْهُمْ يَوْمَ يُرَوُّهَا لَمْ يَلْبِسُوا إِلَّا عَشِيَّةً أَوِ صُحُورًا ۝
- ۳۷۔ تے دوزخ ڈیکھن والے دے کو لہو کر ڈتی ویسی۔
۳۸۔ تے میں منہ زوری کیتی
۳۹۔ تے دنیاوی زندگی کوں چھگا سمجھا۔
۴۰۔ تے بے شک دوزخ اونڈا لکاڑہ
۴۱۔ تے جیرھا اپنے رب دے مقام کینں ڈرسی تے اپنے آپ کوں گندی خواہشیں کینں روکیں۔
۴۲۔ تے بے شک جنت اونڈا لکاڑہ۔
۴۳۔ اوتیں کینں اول گھڑی دا پچھن جو کڈن اویں۔
۴۴۔ تیکوں تے اونڈے ذکر نال کیا واسطہ۔
۴۵۔ اونڈا پھیکڑی وقت خدا کوں پتہ۔
۴۶۔ توں تے محض اونکوں ہوشیار کرن والا این جیرھا اوں کینں ڈر دے۔
۴۷۔ جیرھے ڈینہ اونکوں ڈیکھسن ایویں لگیں جیویں اوں کب رات یا کب ڈینہ ریئے بھون۔

سورہ عبس مکی ۷۳ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۴۴ آیات تے کب رکوع۔

- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۝
عَبَسَ وَتَوَلَّى ۝
اَنْ جَاءَهُ الْاَعْمٰى ۝
وَمَا يُدْرِيكَ اَعْمٰى يَزْكٰى ۝
اَوْ يَذَّكَّرُ فَتَنْفَعَهُ الْذِّكْرٰى ۝
- ۱۔ شروع کریندیاں اللہ دے ناں نال جیرھا بن مگئے
ڈیون والا تے ول ول رحم کرن والا۔
۲۔ متھے تے وٹ آندس تے منہ پھیر گدھیں۔
۳۔ جو اونڈو کب اندھا آئے۔
۴۔ اے رسول تیکوں کیویں پتہ لگ سگدا جو منور پاک تھی ویسی۔
۵۔ یا یاد کر لیں تے اے ذکر اونکوں فائدہ ڈلیسی۔

- ۶۔ کیا لے تمی سبک سے جو میرا بے پرواؤ۔
 ۷۔ توں اونزو بہوں تو میری ڈیوں۔
 ۸۔ تیبڑے اتے کوئی ذمہ داری نیں جے او پاک نیں
 تھیندا۔
 ۹۔ تے میرا تیبڑو درکدا آئے۔
 ۱۰۔ تے او بڑوادی ہا۔
 ۱۱۔ تے توں اول کنیں بے پروائی کریندیں۔
 ۱۲۔ لے اصلو غلط قرآن ہک نصیحت۔
 ۱۳۔ میرا نصیحت پکڑے
 ۱۴۔ قرآن عزت والیں بھیجیں وچ۔
 ۱۵۔ اچی شان والیں تے پاک (بھیجیں وچ ہے)۔
 ۱۶۔ میرے وڈے وڈے پندھ کرن والیں نے بھر دھن۔
 ۱۷۔ تے عزت والیں تے نیک لوکیں دے ایتھ وچن۔
 ۱۸۔ انسان ہلاک تھوے کیجھنا ناسکراؤ۔
 ۱۹۔ اللہ اونکوں کیرمے شے کنیں پیدا کیتے۔
 ۲۰۔ نطفے کنیں پیدا کیتس دل اندازہ بناس۔
 ۲۱۔ دل راہ سوکھی کیتی اس۔
 ۲۲۔ دل اونکوں مار کے قبر وچ رکھیس۔
 ۲۳۔ دل جیلے چاہی جیندا کرلیس۔
 ۲۴۔ ستر انسان کوں جو حکم با اوں پورا نیں کیتا۔
 ۲۵۔ او انسان اپنے کھائے دو بڑیکھے۔
 ۲۶۔ بے شک اسان اوندے اتے بہوں پائی وسائے۔
 ۲۷۔ دل اسان زمین کوں بہوں کھٹے۔
 ۲۸۔ تے اوندے وچ داٹے پیدا کیتے۔
 ۲۹۔ تے اگورتے سبزیاں۔
 ۳۰۔ تے زیتون تے کھیاں۔
- اَمَّا مِّنْ اَسْتَحْنٰ ۝
 فَانْتَ لَهُ تَصَدٰى ۝
 وَمَا عَلٰىكَ اَلَا يَزٰى ۝
 وَ اَمَّا مِّنْ جَاءَكَ يَسْعٰى ۝
 وَهُوَ يَخْشٰى ۝
 فَانْتَ عَنْهُ تَاْهٰى ۝
 كَلَّا اِنَّهَا تَذٰكِرَةٌ ۝
 فَمَنْ شَاءَ ذَكِّرْهُ ۝
 فِىْ صُفْحٍ مَّكْرَمَةٍ ۝
 مَّرْفُوعَةٍ مُّطَهَّرَةٍ ۝
 بِاَيِّدِىْ سَفَرَةٍ ۝
 كِرَامٍ بَرَرَةٍ ۝
 قَتِلَ الْاِنْسَانُ مَا اَكْفَرَهُ ۝
 مِّنْ اٰتٰى شَيْءٌ خَلَقَهُ ۝
 مِنْ نُّطْفَةٍ خَلَقَهُ فَقَدَرَهُ ۝
 ثُمَّ السَّيْلَ يَسْرَهُ ۝
 ثُمَّ اَمَاتَهُ فَاَقْبَرَهُ ۝
 ثُمَّ اِذَا شَاءَ اَنۡشُرَهُ ۝
 كَلَّا لَنَّا يُفۡضِ مَا اَمَرَهُ ۝
 فَلْيَنْظُرِ الْاِنْسَانُ اِلَى طَعَامِهِ ۝
 اِنَّا صَبَّيْنَا الْمَآءَ صَبًّا ۝
 ثُمَّ شَقَقْنَا الْاَرْضَ شَقًّا ۝
 فَاَنْبَتْنَا فِيْهَا حَبًّا ۝
 وَعَبۡبًا وَفَضًّا ۝
 وَزَيۡتُوۡنًا وَنَخْلًا ۝

- ۳۱۔ تے گھاٹے باغ وَحَدَّٰیقَ غُلَبًا ۝
 ۳۲۔ تے میوے تے سکا گھا پیدایتھے سے وَفَاكِهَةً وَأَبًّا ۝
 ۳۳۔ جیرھا تباڑے تے نہاڑے ڈنگھیں کیتے سامانِ مَنَاعًا لَّكُمْ وَلَا تَعْمَلُوهٗ ۝
 ۳۴۔ تے جیلے کن پارتن آلا عذاب اوسی۔ فَإِذَا جَاءَتِ الصَّاعَةُ ۝
 ۳۵۔ جڈاں آدمی اپنے بھراکئیں بھجسی۔ یَوْمَ يَقُودُ الْمَرْءُ مِنْ أَخِيهِ ۝
 ۳۶۔ اپنی ماتے پیرکئیں۔ وَإِلَيْهِ وَإِلَيْهِ ۝
 ۳۷۔ تے اپنی زال تے پُتریں کئیں بھجسی۔ وَصَاحِبَتِهِ وَبَيْنِهِ ۝
 ۳۸۔ اول ڈینہ ہر آدمی اپنے اپنے کم وچ رُودھا پیا لَیْلٍ أَمْرٌؤُا وَهُمْ يَوْمَئِذٍ شَانُ يُغْنِيهِ ۝
 ہوسی (اپنے مرٹے وچ تار ہوسی) وَجُودُ يَوْمَئِذٍ مُّسَوِّدٌ ۝
 ۳۹۔ اول ڈینہ کچھ منہ چکسن۔ صَاحِبَهُ مُسْتَبِيرٌ ۝
 ۴۰۔ کھلدے پئے ہوسن تے خوش ہوسن۔ وَوُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ عَلَيْهَا غَبَرَةٌ ۝
 ۴۱۔ تے کچھ منہ ہوسن انہیں تے مٹی ہوسی۔ تَرَهَّقَهَا قَتَرٌ ۝
 ۴۲۔ تے کالوں انہیں دے منہ تے ہوسی۔ أُولَٰئِكَ هُمُ الْكَافِرُ الْفَجَرَةُ ۝
 ۴۳۔ ایٹھے لوک کافرتے بدکار ہوسن۔ ۱

سُورَةُ التَّكْوِيْرِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مِمَّ الْبَسْمَلَةِ ثَلَاثُونَ آيَةً

سورہ تکویر کی ۷۳۶ آیتیں ہیں۔

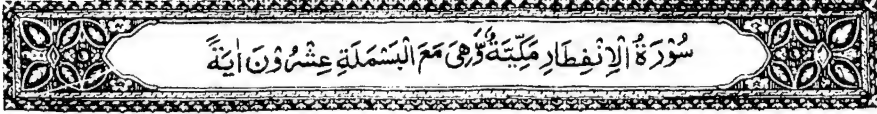
- ۱۔ شروع کریں اے اللہ دے ناں نال جیرھا بن سکے ڈلوٹن بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ۝
 ۲۔ جیلے سجھ واپس ولسی۔ إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ ۝
 ۳۔ تے جیلے تارے دھندلا ولسن۔ وَإِذَا النُّجُومُ انْكَدَرَتْ ۝
 ۴۔ تے جیلے پہاڑ ٹوڑیے ولسن۔ وَإِذَا الْجِبَالُ سُيِّرَتْ ۝
 ۵۔ تے ڈاچیاں بے کار تھی ولسن۔ وَإِذَا الْعُشَارُ عُطِّلَتْ ۝
 ۶۔ ڈنگھ کٹے کیتے ولسن۔ وَإِذَا الْوُحُوشُ حُشِرَتْ ۝

- ۷۔ تے جیلھے سمندر رلا ڈرتے ولین۔
 ۸۔ تے بندے آپت وچ بلا ڈرتے ولین۔
 ۹۔ تے جیلھے جیندیاں پُریکُن والیں دے متعلق پچھیا ویسی
 ۱۰۔ کیرے گناہ وچ اوتکوں ماریا ویندا ہا۔
 ۱۱۔ تے جیلھے کتاباں کھنڈا ڈتیاں ولین۔
 ۱۲۔ تے جیلھے آسمان دی کھل بھائی ویسی۔
 ۱۳۔ تے جیلھے دوزخ بھر کائی ویسی۔
 ۱۴۔ تے جیلھے جنت کو لہر کر ڈتی ویسی۔
 ۱۵۔ ہر شخص کوں اوندا پتہ بگ ویسی ہواں کیتا ہوسی۔
 ۱۶۔ میں گواہ بنیداں جیرے جیرے ٹردیں ٹوں پچھوتے ہٹ
 ویندن۔
 ۱۷۔ تے تک دی سیدھ چلن تے جیرے گھر وچ بہر ہندن
 ۱۸۔ تے رات گواہ جیلھے او ممکن تے اندی ہ۔
 ۱۹۔ تے فجر گواہ جیرمی نکدی ہ۔
 ۲۰۔ بے شک لے رسول کریم دیاں مبالغہاں ہن۔
 ۲۱۔ طاقت والا تے عرش والے خدا دے نزدیک عزت
 والا ہ۔
 ۲۲۔ اطاعت دے لائق ہے تے امین دی ہے
 ۲۳۔ تے تہا ڈا ساتھی دیوانہ نیں۔
 ۲۴۔ اوں اوتکوں کھلے آسمان تے ڈٹے۔
 ۲۵۔ تے غیب دیاں خبراں ڈسٹ وچ شوم نیں۔
 ۲۶۔ تے اے مردود شیطان دا قول نیں۔
 ۲۷۔ تے تساں کتے ویندے پئے ہ۔
 ۲۸۔ او تے مھن عالمین کیتے نصیحت۔
 ۲۹۔ اوندے واسطے جیرھا سدھ راہ تے ٹرن چاہوے
 ۳۰۔ تے تساں اوں گال دی خواہش کر سگدے ہ جیرمی
- وَإِذَا الْبُحَارُ يُدْرَجْنَ ۝
 وَإِذَا الْفُجُوسُ زُوْجَتْ ۝
 وَإِذَا الْمَوْءَدَةُ سُيْلَتْ ۝
 بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ ۝
 وَإِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ ۝
 وَإِذَا السَّمَاءُ كُشِطَتْ ۝
 وَإِذَا الْجَبَابِثُ سُحِرَتْ ۝
 وَإِذَا الْجَوْنَةُ أُزْلِفَتْ ۝
 عَلِمْتَ نَفْسٌ مَّا أَحْضَرْتَ ۝
 فَلَا أَقْسَمُ بِالْخَنَسِ ۝
 الْجَوَارِ الْكُنَّسِ ۝
 وَالْيَلِيلُ إِذَا عَسَّسَتْ ۝
 وَالضُّبُجُ إِذَا تَنَفَّسَتْ ۝
 إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ۝
 ذِي قُوَّةٍ عِنْدَ ذِي الْعَرْشِ مَكِينٍ ۝
 مُطَاعٍ ثَمَّ أَمِينٍ ۝
 وَمَا صَاحِبُكُمْ بِبَجُنُونٍ ۝
 وَلَقَدْ سَأَاهُ بِالْأَفْحَى الْأَيْمَنِ ۝
 وَمَا هُوَ عَلَى الْغَيْبِ بِضَنِينٍ ۝
 وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ ۝
 فَأَيْنَ تَذْهَبُونَ ۝
 إِنَّ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ۝
 لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَسْتَقِيمَ ۝
 وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ

الْعَلَمِينَ ۝

رب العالمین خدا چاہندے۔

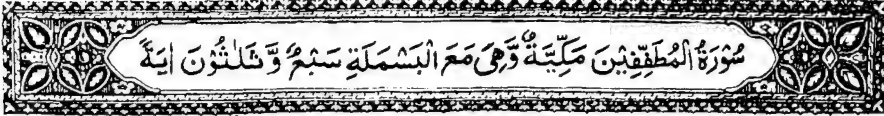
۴

سورہ انفطار مکی ۱۰ آیتیں۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ سے ناں نال جیرھا بن منگے ڈیوڑ
والا تے دل دل رحم کرٹ والا ۲۔
- ۲۔ جیلھے آسان پھٹ ویس۔
- ۳۔ جیلھے تارے جھڑ ویس۔
- ۴۔ تے جیلھے سمندر جیریے ویس۔
- ۵۔ تے جیلھے قبرال پیاں ویس۔
- ۶۔ ہر شخص کول پتہ بگ ویس جواول اگوتے بھوپٹیا ہا
- ۷۔ اے انسان نیکوں کیل تیلے عزت والے رب دے بارے وچ دکھا ڈتے۔
- ۸۔ جیس تیکوں پیدا کیے دل درست کیتس ول طاقت ڈرتی اس۔
- ۹۔ جیڑھی شکل پسند کیتی اس تیکوں بٹاؤس۔
- ۱۰۔ سٹو تاساں دین دا انکار کریندے ۱۱۔
- ۱۱۔ تے بے شک تہا ڈے اتے نگران۔
- ۱۲۔ شریف کھن والین۔
- ۱۳۔ او جانڈن جو تاساں کریندے ۱۴۔
- ۱۴۔ بے شک نیک لوک نعمتیں وچ ہوسن۔
- ۱۵۔ تے گناہ گار بے شک دوزخ وچ ہوسن۔
- ۱۶۔ او جزا سزا دے ڈینہ اوندے وچ بیٹھے ویس۔
- ۱۷۔ او اول کینس ملک نہ بگس۔
- إِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ ②
وَإِذَا الْكَوَاكِبُ انْتَثَرَتْ ③
وَإِذَا الْبِحَارُ فُجِّرَتْ ④
وَإِذَا الْقُبُورُ بُعْثِرَتْ ⑤
عَلِمْتَ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ وَأَخَّرَتْ ⑥
يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ مَا غَرَكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ ⑦
الَّذِي خَلَقَكَ فَسَوِّكَ فَعَدَلَكَ ⑧
فِي آتِي صُورَةٍ مَّا شَاءَ رَكَّبَكَ ⑨
كَلَّا بَلْ تُكَذِّبُونَ بِالذِّينِ ⑩
وَأَنْ عَلَيْكُمْ لَحُفَظِينَ ⑪
كَرَامًا كَاتِبِينَ ⑫
يَعْلَمُونَ مَا تَفْعَلُونَ ⑬
إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ ⑭
وَأِنَّ الْفُجَّارَ لَفِي جَحِيمٍ ⑮
يَصْلَوْنَهَا يَوْمَ الدِّينِ ⑯
وَمَا هُمْ عَنْهَا بِغَائِبِينَ ⑰

- ۱۸۔ تیکوں کیا پتہ جزا سزا دا ڈینہہ کیا ہے؟
 ۱۹۔ دل تیکوں کیا پتہ جزا سزا دا ڈینہہ کیا ہے؟
 ۲۰۔ جیرے ڈینہہ کوئی کجھ دی کہیں دے کم نہ آ سگسی تے
 سارا فیصلہ اللہ دے ہتھ ہو سی۔
- وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الدِّينِ ۝
 ثُمَّ مَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الدِّينِ ۝
 يَوْمَ لَا تَنفَسُ نَفْسٌ شَيْئًا وَلَا أَفْرُ
 يَوْمَئِذٍ يَلَهُ ۝

سورہ مطففین مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۳۷ آیاتن۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرا بن مگئے
 ڈیونڈ والا تے ول دل رحم کرٹ والا ء۔
 ۲۔ گھٹ تولن والیں کیتے تباہی ء۔
 ۳۔ جیرے لوکیں کینں تول کے گھندن تے پورا گھندن
 ۴۔ تے جیلھے بنہیں کوں تول کے ڈینڈن تے گھٹ
 کر ڈیندن۔
 ۵۔ کیا انہیں کوں خیال نہیں جواو اٹھالے ولین۔
 ۶۔ وڈے ڈینہہ کوں۔
 ۷۔ جیرے ڈینہہ لوک رب العالمین خدا کیتے کھڑے تھی
 ولین۔
 ۸۔ سٹوبے شک گناہ گاریں دا حکم ہمیشہ دی کتاب وچ
 ۹۔ تے تیکوں کیا پتہ او ہمیشہ دی کتاب کیا ہے
 ۱۰۔ اوکھی ہون کتاب۔
 ۱۱۔ انکار کرٹ والیں کیتے اول ڈینہہ تباہی ء۔
 ۱۲۔ جیرے جزا سزا دے ڈینہہ دا انکار کریندن۔
 ۱۳۔ تے اوندا انکار محض او ہے کریندن جیرے حد
 کینں ودھن والے تے بہوں گناہ گارن۔
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝
 وَنِيلٌ لِّلْمُطَفِّفِينَ ۝
 الَّذِينَ إِذَا أَتَالُوا عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُونَ ۝
 وَإِذَا كَالُوهُمْ أَوْ وَزَنُوهُمْ يُخْسِرُونَ ۝
 أَلَا يَظُنُّ أُولَٰئِكَ أَنَّهُمْ مَبْعُوثُونَ ۝
 لِيَوْمٍ عَظِيمٍ ۝
 يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ۝
 كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْفُجَارِ لَفِي سَعِيرٍ ۝
 وَمَا أَدْرَاكَ مَا سَعِيرٌ ۝
 كِتَابٌ مَّرْقُومٌ ۝
 وَنِيلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ۝
 الَّذِينَ يَكْذِبُونَ يَوْمَ بَيُّومِ الدِّينِ ۝
 وَمَا يُكَذِّبُ بِهِ إِلَّا كُلُّ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ ۝

إِذَا تَنَالَىٰ عَلَيْهِ أَيْنُنَا قَالَ أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ۝

كَلَّا بَلْ رَأَىٰ عَلَاقُوهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ۝

كَلَّا إِنَّهُمْ عَنْ رَبِّهِمْ يَوْمَئِذٍ لَمَحْجُوبُونَ ۝

ثُمَّ إِنَّهُمْ لَصَالُوا الْجَحِيمِ ۝

ثُمَّ يُقَالُ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ ۝

كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْأَبْرَارِ لَفِي عِلِّيِّينَ ۝

وَمَا أَزِلُّكَ مَا عِلِّيُّونَ ۝

كِتَابٌ مَرْقُومٌ ۝

يَشْهَدُهُ الْمُقَرَّبُونَ ۝

إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ ۝

عَلَى الْأَرَائِكِ يَنْظُرُونَ ۝

تَعْرِفُ فِي وُجُوهِِهِمْ نَضْرَةَ النَّعِيمِ ۝

يُسْقَوْنَ مِنْ رَحِيقٍ مَخْمُومٍ ۝

خِتَانُهُمْ سُنَكٌ وَفِي ذَلِكَ فَلْيَتَنَافَسِ

السَّافِرُونَ ۝

وَمِزَاجُهُمْ مِنْ تَسْنِيمٍ ۝

عَمِيْنًا يَشْرَبُ بِهَا الْمُقَرَّبُونَ ۝

إِنَّ الَّذِينَ أَجْرَمُوا كَانُوا مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا

يَضْحَكُونَ ۝

وَإِذَا مَرُّوا بِهِمْ يَتَغَامِرُونَ ۝

وَإِذَا انْقَلَبُوا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ انْقَلَبُوا

۱۳۔ جیلھے اونکوں ساڈی آیات پڑھ کے ٹٹایاں ویندن

آہن لے پیسے لوکس دے قصے بن۔

۱۵۔ سٹو امل انہیں دے دیں تے رنگ بگ گئے انہیں

دے عملیں دی وجہ نال۔

۱۶۔ سٹو بے شک او اوں ڈیہند اپنے رب کنیں پریں

رکھے ولین۔

۱۷۔ ول بے شک او دوزخ وچ سٹے ولین۔

۱۸۔ ول آکھیا ویسی ایہو با جیندا تسال انکار کریندے

باوے۔

۱۹۔ سٹو بے شک نیک لوکس کیتے مکمل "علین" وچ۔

۲۰۔ تیکوں کیا پتہ لے "علیون" کیا ہے؟

۲۱۔ لکھی ہوئی کتاب۔

۲۲۔ اللہ سے قریبی اونکوں ڈیکھسن۔

۲۳۔ بے شک نیک لوک نعمتیں وچ ہوسن۔

۲۴۔ ہما جیس تے بڈے بیٹھے ہوسن۔

۲۵۔ انہیں دے چہرے تے توں خوشی دی سرسبزی ڈیکھیں۔

۲۶۔ بند شراب انہیں کوں پلائی ویسی۔

۲۷۔ جیندے چھیکڑ وچ مشک ہوسی تے ہن خٹے

خواہش کرن آلیں کوں خواہش کرنی چاہی دی۔

۲۸۔ تے اوندرے وچ "تسْنیم" مل ہوئی ہوسی۔

۲۹۔ چشمہ جیندے وچ قریبی لوک پین۔

۳۰۔ بے شک مجرم مومنیں تے کھلنے بن۔

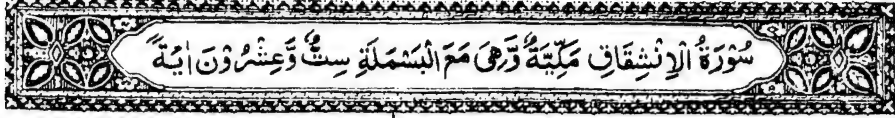
۳۱۔ تے جیلھے اوہیں دے نال لنگھدے بن انہیں

دو اشارے کریندے بن۔

۳۲۔ تے جیلھے گھر آلیں دو ولدے بن اکڑیندے بن

فَكَهِنَ ۝

- وَاِذَا رَاوْهُمُ قَالُوْا اِنَّ هٰؤُلَاءِ لَضٰلُوْنَ ۝
 ۳۳۔ جیلھے انہیں کوں ڈبدرے بن آہدے ہن بیشک
 اے گراہن۔
 وَمَا اُرْسِلُوْا عَلَيْهِمْ حٰفِظِيْنَ ۝
 ۳۴۔ انہیں تے نگران بنا کے نیس جٹھے لگے۔
 فَاٰیَوْمَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا مِنَ الْكُفَّارِ يَضْحَكُوْنَ ۝
 ۳۵۔ تے اج مومن کافریں تے کھدے پین۔
 عَلٰی الْاٰرَآءِ بِنَظَرُوْنَ ۝
 ۳۶۔ ہماچیں تے ڈبدرے پین۔
 هَلْ تُؤْتٰبُ الْكُفَّارُ مَا كَانُوْا يَفْعَلُوْنَ ۝
 ۳۷۔ تے کیا کافریں کوں ادتہر بدلہ نیس ملیا جو اوکریندے
 ہن۔

سورة الانشقاق مکی ۲۶ آیتاں۔

- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ۝
 ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرہا بن لگے
 بُولُوْا وَالْاٰتِیُّوْنَ دِلْ دِلْ رَحْمَہُ کَرُوْا وَالْاٰتِیُّوْنَ ۝
 ۲۔ جیلھے آسان پھٹ ولسی۔
 وَاَنْتَ لِرَبِّہَا وَحَقَّتْ ۝
 ۳۔ تے اپٹے رب دوکن لیس تے اے اوندے اتے
 فرمن۔
 وَاِذَا الْاَرْضُ مُدَّتْ ۝
 ۴۔ تے جیلھے زمین ودھائی ولسی۔
 وَالْقَتْ مَا فِيْہَا وَتَخَلَّتْ ۝
 ۵۔ تے جو اوندے وچ باہر وکدھ سیسی تے خالی
 تھی ولسی۔
 وَاَنْتَ لِرَبِّہَا وَحَقَّتْ ۝
 ۶۔ تے اپٹے رب دوکن لیس تے اے اوندے فرمن۔
 يٰۤاَيُّهَا الْاِنْسَانُ اِنَّكَ كَادِحٌ اِلٰی رَبِّكَ كَدْحًا
 ۷۔ اے انسان بے شک توں پورے زور نال خدا دو
 و تَجْنِیُّ وَالْاٰبَیُّوْنَ تے دِل اوکوں ملن والا ایں۔
 فَمَلَقِيْہٖ ۝
 ۸۔ تے جیکوں اعمال نامہ سچے ہتھ وچ ڈتا ولسی۔
 فَاَمَّا مَنْ اُوْتِيَ کِتٰبَہٗ بِیَمِيْنِہٖ ۝
 ۹۔ اول کنیں جلدی سوکھا حساب گن گدھا ولسی۔
 فَسَوْفَ یُحَاسَبُ حِسَابًا یَّسِيْرًا ۝

- ۱۰۔ تے او اپنے پیر دو خوش خوش ولس۔
 ۱۱۔ تے جینکوں اعمال نامہ اوندی کنت پچھو ڈیا ولس
 ۱۲۔ او اپنے منہ نال تباہی کوں سڈیس۔
 ۱۳۔ تے جھڑکدی بھا وچ شیا ولس۔
 ۱۴۔ بے شک اور اپنے پیر وچ بہوں خوش ہا۔
 ۱۵۔ اوندا خیال ہا اول تے مصیبت نہ اوسی۔
 ۱۶۔ ستر اوندا رب بے شک اذیکوں ڈیلا کھڑا ہا۔
 ۱۷۔ سمجھ دی لالی کوں گواہ بنیال۔
 ۱۸۔ تے رات کوں جیلھے او برشتے دلہیٹ تے لگا گھڑی
 ۱۹۔ تے چند کوں جیلھے او پورا تھی ونجے۔
 ۲۰۔ تساں ضرور ہولے ہولے انہیں حالتیں تے پچسو۔
 ۲۱۔ انہیں کوں کیا تھی گئے او منیرے نیں۔
 ۲۲۔ تے جیلھے انہیں کوں قرآن پڑھ کے ٹایا ونجے او
 سجدہ نیں کریں دے۔
 ۲۳۔ اصل کافر تے انکار کریں دے۔
 ۲۴۔ اللہ بہوں جائزے جو او گنبدن۔
 ۲۵۔ توں انہیں کوں ڈکھ ڈیوٹ والے عذاب دی خبر
 ڈے۔
 ۲۶۔ سوائے انہیں لوکیں دے جیرھے منیرت تے
 چنگے عمل کریں انہیں کتے نہ ختم تھیرن والا اجر۔
- ۱۰۔ وَيَنْقَلِبُ إِلَىٰ أَهْلِهِ مَسْرُورًا ۝
 ۱۱۔ وَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ وَرَاءَ ظَهْرِهِ ۝
 ۱۲۔ فَسَوْفَ يَدْعُوا ثُبُورًا ۝
 ۱۳۔ وَبَصُلًا سَعِيرًا ۝
 ۱۴۔ إِنَّكَ كَانَ فِي أَهْلِهِ مَسْرُورًا ۝
 ۱۵۔ إِنَّهُ ظَنَّ أَنْ لَنْ يَحُورَ ۝
 ۱۶۔ بَلَىٰ إِنَّ رَبَّهُ كَانَ بِهِ بَصِيرًا ۝
 ۱۷۔ فَلَا أَقْسِمُ بِالْشفَىٰ ۝
 ۱۸۔ وَالْاَيْلِ وَمَا وَسَىٰ ۝
 ۱۹۔ وَالْقَمَرِ إِذَا اتَىٰ ۝
 ۲۰۔ لَتَرْكَبُنَّ طَبَقًا عَنْ طَبَقٍ ۝
 ۲۱۔ فَمَا لَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ۝
 ۲۲۔ وَإِذَا قُرِئَ عَلَيْهِمُ الْقُرْآنُ لَا يَسْجُدُونَ ۝
 ۲۳۔ بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا يَكْذِبُونَ ۝
 ۲۴۔ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُوعُونَ ۝
 ۲۵۔ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ۝
 ۲۶۔ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ۝

مخالفتہ عبادت الہیہ

تہذیب

۱۰

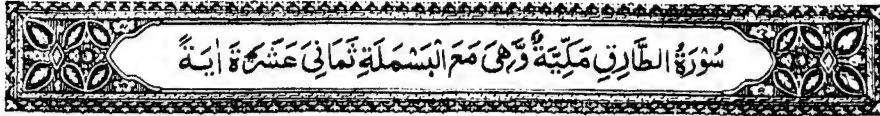

سُورَةُ الْبُرُوجِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ ثَلَاثٌ وَعِشْرُونَ آيَةً

سورة بروج مکی ۷۲۲ آیتاں۔

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن سنکے ڈیوٹ والا تے دل ول رحم کرٹ والا ۷۔ ۲۔ برحبیں آلا آسمان گواہ۔ ۳۔ تے او ڈینہ جیند اوعدہ ۷ گواہ۔ ۴۔ تے گواہ تے جیندی گواہی ڈی گئی ۷ اودی۔ ۵۔ گھڑیں آ لے تباہ تھی گئیں۔ ۶۔ جیرھے بل سٹ کے بھا جھڑکیندے ہن۔ ۷۔ جیلھے او بھا دے نال بیٹھے ہن۔ ۸۔ تے او جو مومنین نال کریندے پئے ہن انہیں دے دل گواہ ہن۔ ۹۔ او انہیں کہیں معن این واسطے رُسیں تے کاوڑین جو او غالب تے صفیتں والے اللہ کوں منیندے ہن۔ ۱۰۔ او خدا جیندے واسطے بے آسمانیں تے زمین دی بادشاہت تے اللہ ہر چیز کوں ڈبدا پئے۔ ۱۱۔ بے شک جہنیں مومن مردیں تے مومن تریہیں کوں عذاب ڈتے دل توبہ وی نیں کیج انہیں کیجے دوزخ دا عذاب تے انہیں کیجے ساڑن والا عذاب۔ ۱۲۔ بے شک مومن جہنیں نیک عمل کیتن انہیں کیجے باغن جیندے وچ نہراں و بندیاں پین لے بہوں وڈی کامیابی ۷۔ ۱۳۔ بے شک تیرے رب دی پکڑ سخت۔	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ① وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْبُرُوجِ ② وَالْيَوْمِ الْمَوْعُودِ ③ وَشَاهِدٍ وَمَشْهُودٍ ④ قَتِيلِ اصْحَابِ الْاُخْدُودِ ⑤ النَّارِ ذَاتِ الْوُكُودِ ⑥ اِذْ هُمْ عَلَيْهَا قُعُودٌ ⑦ وَهُمْ عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ بِالْمُؤْمِنِينَ شُهُودٌ ⑧ وَمَا نَقَمُوا مِنْهُمْ اِلَّا اَنْ يُؤْمِنُوا بِاللّٰهِ الْعَزِيزِ ⑨ الْحَبِيدِ ⑩ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَاللّٰهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ⑪ اِنَّ الَّذِيْنَ فَتَنَّا الْمُؤْمِنِيْنَ وَالْمُؤْمِنٰتِ ثُمَّ لَمْ يَتُوبُوْا فَلَهُمْ عَذَابٌ جَهَنَّمُ وَلَهُمْ عَذَابُ الْحَرِيقِ ⑫ اِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ لَهُمْ جَنَّةٌ ⑬ تَجْرٰى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْكَبِيْرُ ⑭ اِنَّ بَطْشَ رَبِّكَ لَشَدِيْدٌ ⑮

- ۱۳۔ بے شک او شروع کریندے تے ولا ولا عذاب
بُئِنْدَے۔
- ۱۵۔ تے او کھنٹن والا تے پیار کرن والا دی ہے۔
- ۱۶۔ عرش عید والا۔
- ۱۷۔ جو چاہندے او کر کے رہندے۔
- ۱۸۔ کیا تیں گنیں لشکریں دی خبر نہیں آئی۔
- ۱۹۔ فرعون تے خمود دی۔
- ۲۰۔ اصل کا فر ہر حال وچ انکار کریندن۔
- ۲۱۔ تے اللہ انہیں کول بچھو کینیں ولہیت گھنسی
- ۲۲۔ اصل او قرآن مجید۔
- ۲۳۔ میرا محفوظ تختی وچ۔
- إِنَّهُ هُوَ الْبَدِيُّ وَيُعِيدُ ①
- وَهُوَ الْغَفُورُ الْودُودُ ②
- ذُو الْعَرْشِ الْمَجِيدُ ③
- فَعَالٌ لِّمَآ يُرِيدُ ④
- هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْجُنُودِ ⑤
- فِرْعَوْنَ وَثَمُودَ ⑥
- بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي تَكْذِيبٍ ⑦
- وَاللَّهُ مِنْ ذُرِّيَّتِهِم مُّطِئٌ ⑧
- بَلْ هُوَ قُرْآنٌ مَّجِيدٌ ⑨
- فِي لَوْحٍ مَّحْفُوظٍ ⑩

سورة طارق مکی ؎ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۸ آیاتن۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال میرا بن گئے،
بُیُونُ والا تے ول ول رحم کرن والا ؎۔
- ۲۔ آسمان تے فجر دے تارے گواہن۔
- ۳۔ تیکوں کیوں پتہ ؎ فجر دا تارا کیا ہے۔
- ۴۔ مہوں چمکن والا تارا ؎۔
- ۵۔ ہر انسان تے ہک نہ ہک بنگران مقرر۔
- ۶۔ انسان بڑیکھے تے سہی کیر صی شے کینیں پیدا کیا گئے
- ۷۔ او اچھل دے پائی کینیں پیدا کیا گئے۔
- ۸۔ میرا پسلیں تے کنڈ دی بیڑیں وچر نکل دے۔
- ۹۔ بے شک او اونکوں ولا ولاوٹن تے قادر۔
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- وَالسَّمَاءِ وَالطَّارِقِ ②
- وَمَا أَدْرَاكَ مَا الطَّارِقُ ③
- النَّجْمُ الثَّاقِبُ ④
- إِنْ كُلُّ نَفْسٍ لَّمَّا عَلَيْهَا حَافِظٌ ⑤
- فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ مِمَّ خُلِقَ ⑥
- خُلِقَ مِنْ مَّاءٍ دَافِقٍ ⑦
- يَخْرُجُ مِنْ بَيْنِ الصُّلْبِ وَالتَّرَائِبِ ⑧
- إِنَّهُ عَلَى رَجْعِهِ لَقَادِرٌ ⑨

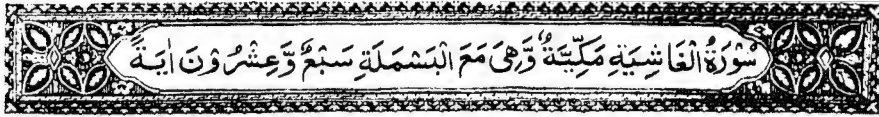
- یَوْمَ تُبْلَى السَّرَائِرُ ﴿۱۰﴾
 قَالَهُ مِنْ قُوَّةٍ وَلَا تُفَصِّلُ
 وَالسَّاءِ ذَاتِ الرَّجْعِ ﴿۱۱﴾
 وَالْأَرْضِ ذَاتِ الصَّدْعِ ﴿۱۲﴾
 إِنَّهُ لَقَوْلُ فَصْلٍ ﴿۱۳﴾
 وَمَا هُوَ إِلَّا هَزْلٌ ﴿۱۴﴾
 إِنَّهُمْ يَكِيدُونَ كَيْدًا ﴿۱۵﴾
 وَآكِيدٌ كَيْدًا ﴿۱۶﴾
 فَبِهَذَا الْكِفْرِ إِنَّهُمْ لَأَمَلُهُمْ رُودًا ﴿۱۷﴾
 ﴿۱۸﴾ تَعْنِي قَوْلَ كَافِرِينَ كَوْنَهُمْ لَمْ يَكُنْ لَهُمْ دِينٌ وَتَعْنِي بَعْضَ كَيْدِهِمْ دِينٌ وَتَعْنِي بَعْضَ كَيْدِهِمْ دِينٌ

سُورَةُ الْأَعْلَى مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ عِشْرُونَ آيَةً

سورة اعلیٰ مکی ۷۴۵ تے لیم اللہ تعالیٰ ایندیاں ۲۰ آیتاں۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿۱﴾
 سَبِّحْ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى ﴿۲﴾
 الَّذِي خَلَقَ فَسْوَی ﴿۳﴾
 وَالَّذِي فَدَرَ فَهْدَى ﴿۴﴾
 وَالَّذِي أَنْخَسَ الْمَرْعى ﴿۵﴾
 فَجَعَلَهُ غَنَاءً أَحْوَى ﴿۶﴾
 سَفَرٍ لَّكَ فَلَا تَنْتَبِى ﴿۷﴾
 إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ وَمَا يَخْفَى ﴿۸﴾
 وَتُبَيِّنُكَ لِّلنَّاسِ ﴿۹﴾
- ۱۔ شروع کرنیوالا اللہ دے ناں نال ہیر عابن منگے
 ۲۔ چلوان والا تے بہوں مہربان۔
 ۳۔ میں پیدا کیتے تے درست کیتس۔
 ۴۔ تے ہمیں اندازہ مقرر کیتے تے ہدایت ڈتی اس۔
 ۵۔ تے میں گھا کتب میٹے
 ۶۔ تے دل اونکوں کالا چورا کر ڈتس۔
 ۷۔ اسان تیکوں پڑھیسوں تے توں بھلیس نہ۔
 ۸۔ سوائے اونڈے جو اللہ چاہے بے شک او جاتڈے
 ہر ظاہر تے مکی ہونی گال کوں۔
 ۹۔ کامیابی اسان تیبڈے کیتے سوکھی کر ڈھیسوں۔

- ۱۰۔ توں نصیحت کربے شک نصیحت فائدہ ڈیندی ۱۰
 ۱۱۔ جیرھا ڈر دے اوسور نصیحت پکڑ لسی۔
 ۱۲۔ تے جیرھا بے تخت او پر س رہ لسی۔
 ۱۳۔ جیرھا وڈی بھا وچ سٹیا ولسی۔
 ۱۴۔ دل اوندے وچ او نہ مری تے نہ جیسی۔
 ۱۵۔ جیرھا پک ٹنسی او کامیاب تھی ولسی۔
 ۱۶۔ تے اپٹے رب داناں گھنسی تے نماز پڑھدا رہ گیا ہوسی۔
 ۱۷۔ اصل تساں دنیاوی زندگی کوں زیادہ چنگا جانڈے ۱۷
 ۱۸۔ تے آخرت ہوں چنگی تے باقی رہی والی ۱۸
 ۱۹۔ بے شک اسے کمال پہلے صحیفیں وچ دی ہائی پئی۔
 ۲۰۔ ابراہیم تے موسیٰ دے صحیفیں وچ۔
- فَذَكِّرْ إِنْ نَفَعَتِ الذُّكْرَىٰ ①
 سَيَذَكِّرْ مَنْ يَخْشَىٰ ②
 وَيَنْجِبُهَا الْأَشْقَىٰ ③
 الَّذِي يَصْلَى النَّارَ الْكُبْرَىٰ ④
 ثُمَّ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَخْيَىٰ ⑤
 قَدْ أَفْلَحَ مَنْ تَزَكَّىٰ ⑥
 وَذَكَرَ اسْمَ رَبِّهِ فَصَلَّىٰ ⑦
 بَلْ تُؤْثِرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ⑧
 وَالْآخِرَةَ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ ⑨
 إِنَّ هَذَا لَفِي الصُّحُفِ الْأُولَىٰ ⑩
 صُحُفِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَىٰ ⑪

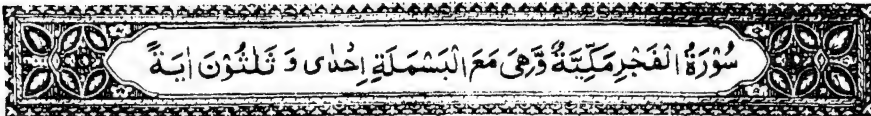
سورة غاشیہ مکی ۱۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۷ آیات۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن گئے ڈیون
 والائے دل ول رحم کرن والا ۱
 ۲۔ کیا تیکوں اوں معیت دی خبر نہیں ملی۔
 ۳۔ جڈاں منہ لہتے پئے ہوسن۔
 ۴۔ محنت کریندے پئے ہوسن تھکے پئے ہوسن۔
 ۵۔ تے او جماعت جھوڑکی بھا وچ پہنسی
 ۶۔ اہل دے چشے وچ پانی انہیں کوں پلایا ولسی۔
 ۷۔ انہیں کوں سوائے گھادے بیا کوئی کھانا نہ ملی۔
 ۸۔ نہ او موٹا کر لسی تے نہ کچھ وچ فائدہ ڈیسی۔
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
 هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْغَاشِيَةِ ②
 وَجْهٌ يُؤْمِلُ خَاشِعَةً ③
 عَابِلَةً نَّاصِبَةً ④
 تَصْلَى نَارًا حَامِيَةً ⑤
 تُنْفِى مِنْ عَيْنِ آيَةٍ ⑥
 لَيْسَ لَهُمْ طَعَامٌ إِلَّا مِنْ صَرِنٍ ⑦
 لَا يُسِنُّ وَلَا يُغْنِي مِنْ جُوعٍ ⑧

- ۹۔ تے کچھ منہ اول بڑی نہ خوش ہوسن۔
 ۱۰۔ اپنی کوشش تے انہیں کول تسلی ہوسی۔
 ۱۱۔ او اچی جتیں وچ رہسن۔
 ۱۲۔ اوندے وچ بے ہودہ گاہیں نہ سنسن۔
 ۱۳۔ اوندے وچ دہندے چشتے ہوسن۔
 ۱۴۔ اوندے وچ اپنے اپنے تخت ہوسن۔
 ۱۵۔ تے آب غورے لاتھے ہوسن۔
 ۱۶۔ تے وہائے قطاریں وچ پئے ہوسن۔
 ۱۷۔ تے قالیناں دچیاں پیاں ہوسن۔
 ۱۸۔ کیا او بڑے نیں اٹھ کول کیوں پیدا کیتا گئے۔
 ۱۹۔ تے آسمان کول کیوں اچا کیتا گئے۔
 ۲۰۔ تے پہاڑیں کول کیوں ٹھوک کے پوریا گئے۔
 ۲۱۔ تے زمین کول کیوں سدھا کیتا گئے۔
 ۲۲۔ توں نصیحت کر تو محض نصیحت کرن والا ہوسن۔
 ۲۳۔ توں انہیں تے دروغہ نوہیں۔
 ۲۴۔ بے شک میرھے کبڑا ولسن تے انکار کرلسن۔
 ۲۵۔ تے اللہ اوکوں وڈا عذاب ملیس۔
 ۲۶۔ بے شک او ساڈو ولسن۔
 ۲۷۔ تے ول انہیں دا حساب گھنٹ ساڈا کم۔
- وَقُوهُ يَوْمَ يُدْفَعُ نَاعِمَةٌ ۙ
 لِّسَعِيهَا رَاضِيَةٌ ۙ
 فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ۙ
 لَا تَسْمَعُ فِيهَا لِأَعِيَةٍ ۙ
 فِيهَا عَيْنٌ جَارِيَةٌ ۙ
 فِيهَا سُرُرٌ مَّرْفُوعَةٌ ۙ
 وَأَكْوَابٌ مَوْضُوعَةٌ ۙ
 وَنَارٌ مَّضْفُوفَةٌ ۙ
 وَذُرَارِيٌّ مَّيْنُونَةٌ ۙ
 أَفَلَا يَنْظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ ۙ
 وَإِلَى السَّمَاءِ كَيْفَ رُفِعَتْ ۙ
 وَإِلَى الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ ۙ
 وَإِلَى الْأَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ ۙ
 فَذَكِّرْ إِنَّمَا أَنْتَ مُذَكِّرٌ ۙ
 لَسْتَ عَلَيْهِمْ بِمُصَيِّرٍ ۙ
 إِلَّا مَنْ كُفِيَ وَكَفَرٌ ۙ
 فَيُعَذِّبُهُ اللَّهُ الْعَذَابَ الْأَكْبَرَ ۙ
 إِنَّ إِلَيْنَا إِيَابَهُمْ ۙ
 ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا حِسَابَهُمْ ۙ

وَقُوهُ

ۙ

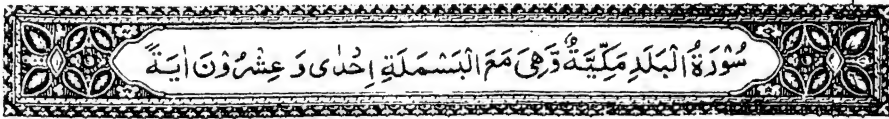

سورة فجر کی ۷ تے بسم اللہ مال ایندیاں ۳۱ آیاتن۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جبرہا بن مگئے
 بُولُونِ وَاللّٰهُ وَلِیُّ دَلِیْمٍ ۙ
 ۲۔ فجر گواؤ۔
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۙ
 وَالْفَجْرِ ۙ

- وَلَيَالٍ عَشِيرٍ ۝
وَالشَّفْعِ وَالْوَتْرِ ۝
وَالْيَلِ إِذَا يَسِرُّ ۝
هَلْ فِي ذَلِكَ قَسَمٌ لِّذِي حِجْرِ ۝
أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ ۝
إِرمَ ذَاتِ الْعِمَادِ ۝
الَّتِي لَمْ يُخْلَقْ مِثْلُهَا فِي الْبِلَادِ ۝
وَتَمُودَ الَّذِي جَاءَ بِالسُّعْرِ بِالْوَادِ ۝
وَفِرْعَوْنَ ذِي الْأَوْتَارِ ۝
الَّذِينَ طَغَوْا فِي الْبِلَادِ ۝
فَاكْتَرُوا فِيهَا الْفَسَادَ ۝
فَصَبَّ عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوْطَ عَذَابٍ ۝
إِنَّ رَبَّكَ لَبِالْمِرْصَادِ ۝
فَأَمَّا الْإِنْسَانُ إِذَا مَا ابْتَلَاهُ رَبُّهُ فَأَكْرَمَهُ وَ
نَعَّمَهُ ۖ هَلْ يَقُولُ رَبِّيَ أَكْرَمَنِ ۝
وَأَمَّا إِذَا مَا ابْتَلَاهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ ۖ هَلْ يَقُولُ
رَبِّيَ أَهَانَنِ ۝
كَلَّا بَلْ لَا تَكْرُمُونَ الْيَتِيمَ ۝
وَلَا تَخْضَعُونَ عَلَيْهِ طُعَامَ الْيَتِيمِينَ ۝
وَتَأْكُلُونَ الشُّرَاكَ أَكْلًا لِّئَامًا ۝
وَتُحِبُّونَ الْمَالَ حُبًّا جَنًّا ۝
كَلَّا إِذَا دُكَّتِ الْأَرْضُ دَكًّا دَكًّا ۝
- ۳۔ تے ڈاہ راتیں گواہ سن۔
۴۔ تے کہ بھت تے ہک طاق وی۔
۵۔ تے رات وی جیرھی ٹر پڑے۔
۶۔ کیا ایندے وچ سیائے کیتے کوئی گواہی ہو۔
۷۔ کیا تیکوں پتہ ہو تیبڑے رب نے عاد قوم نالی
کیا کیتے۔
۸۔ ارم قوم جو وڈی وڈی ماٹیں والی ہائی۔
۹۔ اینجی قوم پہلے اتھال پیدا وی نہ کیتی گئی ہائی۔
۱۰۔ تے تمود دا وی جیرھے پتھر ترور کسے اپنے مکان
بٹیندے ہن۔
۱۱۔ تے فرعون وی جیرھا پہاڑیں دا مالک ہا۔
۱۲۔ جنہیں ملک وچ فساد مچایا ہویا ہا۔
۱۳۔ تے فساد وچ ودھدے لگے۔
۱۴۔ تیبڑے رب انہیں تے عذاب دا سوٹا ماریے۔
۱۵۔ بے شک تیبڑا رب ٹوہ وچ۔
۱۶۔ تے ڈیکھ انسان کوں جیلھے اندراب ازمیندے
اوندی عزت کریندے تے نعمتاں ڈیندے تے او
آہرے میڈے رب میڈی عزت کیتی ہو۔
۱۷۔ تے جیلھے اوں کوں ہزمیندے تے اوندا رزق
تنگ کر ڈیندے تے او آہرے میڈے رب
میکوں ذلیل کیتے۔
۱۸۔ سٹو اصل لتاں یتیم دی عزت نوہے کریندے۔
۱۹۔ مسکین دی ردی کیتے توہر نوہے ڈویندے۔
۲۰۔ تے وراثت دا مال خوب کھندے ہو۔
۲۱۔ تے مال نال بہوں محبت کریندے ہو۔
۲۲۔ سٹو جیلھے زمین کوں ٹوٹے ٹوٹے کر ڈتا ویسی۔

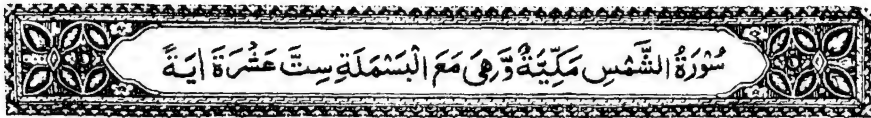
- ۲۳۔ تے تیار اب اوسی تے فرشتے قطاریں وچ کھڑے ہوسن
 ۲۴۔ تے دوزخ کو لہو آندی ویسی تے جڑاں انسان نصیحت
 حاصل کرن چاہسی تے اے وقت نصیحت کنیں فائدہ
 چاؤن دانہ ہوسی۔
- ۲۵۔ او اکسی افسوس میں اپنی زندگی کیتے کچھ بچیا ہوئے ہا۔
 ۲۶۔ تے اول ڈہنہ نہ کوئی او ہر جہاں عذاب ڈلیسی
 ۲۷۔ تے نہ او ہر جہاں کوئی پکڑ کر لیس۔
 ۲۸۔ اے نفس جس تسلی پا گدی ہو۔
 ۲۹۔ توں اپنے رب دوول آ توں اول کنیں خوش او
 تیں کنیں خوش۔
- ۳۰۔ میٹھے بندیں وچ شامل تھی وینج۔
 ۳۱۔ تے ول میڈی بہشت وچ چہرہ وینج۔
- وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْبَلَكُ صَفًّا صَفًّا ۝
 وَجِئَ يَوْمَئِذٍ بِجَهَنَّمَ ۚ يَوْمَئِذٍ يَتَذَكَّرُ
 الْإِنْسَانُ وَأَنَّى لَهُ الذِّكْرَى ۝
 يَقُولُ لِيَلَيْتَنِي قَدَّمْتُ لِحَيَاتِي ۝
 فَيَوْمَئِذٍ لَا يُعَذِّبُ عَذَابَهُ أَحَدٌ ۝
 وَلَا يُؤْتِي وَثَاقَهُ أَحَدٌ ۝
 يَا أَيَّتُهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ۝
 اذْجَبِي إِلَىٰ رَبِّكَ رَاضِيَةً مُّرْضِيَةً ۝
 فَأَدْخِلْنِي فِي عِبَادِي ۝
 وَأَدْخِلْنِي جَنَّاتٍ ۝

سورة بلد مکی ۲۱ آیتیں۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ جسے نال نال جبرہا بن منگئے ڈلوں
 والا تے دل ول دم کرن والا۔
 ۲۔ میں ایں شہر کوں گواہ بنینداں۔
 ۳۔ تے توں ایں شہر وچ ضرور ولسیں۔
 ۴۔ تے پیر پیر وی گواہیں۔
 ۵۔ اسان انسان کوں محنت کرن والا بنائے۔
 ۶۔ اوندا کیا خیال ہو اونرے اتے کہیں داور نیں چل
 سگدا۔
 ۷۔ آہرے میں ڈھیریں دے ڈھیر مال لٹوا ڈتے۔
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝
 لَا أُقْسِمُ بِهَذَا الْبَلَدِ ۝
 وَأَنْتَ حِلٌّ بِهَذَا الْبَلَدِ ۝
 وَالْإِلَهِ وَمَا وَلَدٌ ۝
 لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي كَبَدٍ ۝
 أَيْحَسِبُ أَنْ لَنْ يَفْعِدَ عَلَيْهِ أَحَدٌ ۝
 يَقُولُ أَهْلَكْتُ مَالًا بَغْدًا ۝

- ۸۔ اوند کیا خیال اونکوں کوئی بوجھن والا نہیں۔
 ۹۔ کیا اسال اوندیاں ڈو اکھیں نہیں بنایاں۔
 ۱۰۔ زبان تے ڈو تھوڑے۔
 ۱۱۔ تے اونکوں ڈو رستے دکھائے۔
 ۱۲۔ او (دل دی) چوٹی تے نہیں چڑھیا۔
 ۱۳۔ تیکوں کیا پتہ او چوٹی کیا ہے؟
 ۱۴۔ ہک پانچے کوں آزاد کرٹی۔
 ۱۵۔ یا تمکھ دے ڈینہہ روٹی کھراوٹی۔
 ۱۶۔ یتیم کوں جیرھا سکا ہوئے۔
 ۱۷۔ یا مسکین کوں جیرھا مٹی تے پیا ہوئے۔
 ۱۸۔ ول اے انہیں وچو بن ونبجے ہا جیرھے ایمان
 انیندن تے ہک ڈوبھے کوں صبر دی تے رحم کرن دی
 نصیحت کریندن۔
 ۱۹۔ اے سچے پاسے آلن۔
 ۲۰۔ تے جیرھے ساڈی آیات دا انکار کریندن اوکھے
 پاسے آلن۔
 ۲۱۔ انہیں کہتے بھٹی دی بھادی سزاو۔
- اَيَحْسَبُ اَنْ لَّمْ يَرَهُ اَحَدٌ ۝
 اَلَمْ نَجْعَلْ لَهُ عَيْنَيْنِ ۝
 وَلِسَانًا وَشَفَتَيْنِ ۝
 وَهَدَيْنَاهُ النَّجْدَيْنِ ۝
 فَلَا اقْتَحَمَ الْعَقَبَةَ ۝
 وَمَا اَدْرَاكَ مَا الْعَقَبَةُ ۝
 فَكُّ رَقَبَةٍ ۝
 اَوْ اَطْعَمَ فِي يَوْمٍ ذِي مَسْجَةٍ ۝
 يَتِيمًا ذَا مَقْرَبَةٍ ۝
 اَوْ مَسْكِينًا ذَا مَتْرَبَةٍ ۝
 ثُمَّ كَانَ مِنَ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَتَوَاصَوْا
 بِالصَّبْرِ وَتَوَاصَوْا بِالْمَرْحَمَةِ ۝
 اُولٰٓئِكَ اَصْحَابُ الْيَمِينَةِ ۝
 وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِالْبَيِّنَاتِ هُمْ اَصْحَابُ الشِّمَّةِ ۝
 عَلَيْهِمْ نَارُ مُّؤَصَّدَةٍ ۝

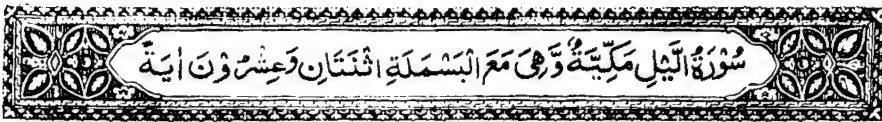

سورة الشمس مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۶ آیاتن۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن سکے ڈیون
 والا تے دل دل رحم کرن والا۔
 ۲۔ سمجھ تے کانا ڈینہہ دا گواہن۔
 ۳۔ تے چند جیرھا سمجھ دے پکھو اندرے۔
- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۝
 وَالشَّمْسِ وَضُحَاهَا ۝
 وَالْقَمَرِ اِذَا تَلٰلٰهَا ۝

- ۳۔ تے ڈینہہ جیلے او سمجھ کوں ظاہر کریندے۔
 ۵۔ تے رات جیلے اوں کوں لکا ڈیندی۔
 ۶۔ تے آسمان تے اونڈے بٹاؤں کوں وی۔
 ۷۔ تے زمین تے اونڈا دچھاوٹ۔
 ۸۔ تے نفس تے اونڈا بے عیبا بٹاؤں۔
 ۹۔ جینکوں اللہ سیس نیکی تے بدی ہر شے بٹوس ڈتی۔
 ۱۰۔ لے سب گواہن جیر نفس کوں پاک کر لیس او کامیاب تھیس۔
 ۱۱۔ تے جیر حامٹی درج پہسی او ناکام تھیس۔
 ۱۲۔ نمود اپنی من زوری نال انکار کیے۔
 ۱۳۔ جیلے انہیں دا ہک بد بخت کھڑا تھئے۔
 ۱۴۔ اوں کوں اللہ دے رسول آکھئے لے اللہ دی ڈاچی۔
 ۱۵۔ انہیں انکار کیا تے اونڈیاں نچاں کپ ڈتیاں تے انہیں تے اللہ دا عذاب لتھاتے اوں اپنی تدبیر پوری کیتی۔
 ۱۶۔ ایویں او مکہ آلیں دے انجام دی وی پرواہ نہ کر لیس۔
- وَالنَّهَارِ إِذَا تَجَلَّىٰ ۝
 وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَىٰ ۝
 وَالسَّمَاءِ وَمَا بَنَاهَا ۝
 وَالْأَرْضِ وَمَا طَحَاهَا ۝
 وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّاهَا ۝
 فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا ۝
 قَدْ أَفْلَحَ مَن زَكَّاهَا ۝
 وَقَدْ خَابَ مَن دَسَّاهَا ۝
 كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَاهَا ۝
 إِذِ انْبَعَثَ أَشْقَاهَا ۝
 فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ نَاقَةَ اللَّهِ وَسُقْيَاهَا ۝
 فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوهَا ۝
 فَذَمُّمَ عَلَيْهِمْ رَبُّهُمْ بِذُنُوبِهِمْ فَسَوَّاهَا ۝
 وَلَا يَخَافُ عُقْبَاهَا ۝

سورة الیل مکی ۲۲ آیتاں۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرا بن بنگئے ڈیوٹ
 والا تے دل ول رحم کرٹ والا۔
 ۲۔ رات گواہ جیلے او چھا ونجے۔
 ۳۔ ڈینہہ گواہ جیلے او ظاہر تھی ونجے۔
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝
 وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَىٰ ۝
 وَالنَّهَارِ إِذَا تَجَلَّىٰ ۝

- وَمَا خَلَقَ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ ۖ
 إِنَّ سَعْيَكُمْ لَشَتَىٰ ۝
 فَمَا مِّنْ آعْطَىٰ وَآتَىٰ ۖ
 وَصَدَقَ بِالْحَقِّ ۖ
 فَسَنِيْتُهُ لِّلْبَشَرِ ۝
 وَمَا مِّنْ يَّجَلٍ وَاسْتَفْعَىٰ ۖ
 وَكَذَّبَ بِالْحَقِّ ۖ
 فَسَنِيْتُهُ لِّلْعُشْرَىٰ ۝
 وَمَا يُغْنِي عَنْهُ مَالُهُ إِذَا تَرَدَّىٰ ۝
- ۳۔ تے جیرھا اوں نرتے مادی بٹائی ۽ ادومی گوارے۔
 ۵۔ بے شک تہا بڑیاں کوشش شاں انجوانجن۔
 ۶۔ جیرھا خدای راہ وچ ڈلیسی تے ڈریسی۔
 ۷۔ تے نیک گال دی تصدیق کرلیسی۔
 ۸۔ اوندے کیتے اسال ہر گال سوکھی کرلیسوں۔
 ۹۔ تے جیرھا شرمائی کرلیسی تے بے پروائی۔
 ۱۰۔ تے نیک گال دا انکار کرلیسی۔
 ۱۱۔ اسال اوندے کیتے ہر گال لوکھی کرڈلیسوں۔
 ۱۲۔ تے جیلھے اوتہا تھیونٹ لگا تے اوندا ملل کبیں کم نہ اوسی۔
- ۱۳۔ بے شک ہدایت ساڈے ذمے ہے۔
 ۱۴۔ تے شروع دی تے افریدی ساڈے ہتھ وچ۔
 ۱۵۔ میں تہا کوں جھوٹکدی بھانئیں ہریشا رکھڑتے۔
 ۱۶۔ اوندے وچ محض او بد بخت سیسی۔
 ۱۷۔ جیرھا انکار کرلیسی تے کٹھن ولیسی۔
 ۱۸۔ تے متقی بچا یا ولیسی۔
 ۱۹۔ جیرھا اپنا مال خرچ کرکے پاک کرنیوے۔
 ۲۰۔ اوندے اتے کبیں دا احسان نہیں ہوندا جیندا اوں بدلہ ڈیوٹا ہوئے۔
- ۲۱۔ سوائے اپنے اچی شان والے رب دی خوشی دی خاطر
 ۲۲۔ تے خدا اوں کئیں ضرور راضی تھیسی۔
- إِنَّ عَلَيْنَا لَلْهُدَىٰ ۖ
 وَإِنَّ لَنَا لَلْآخِرَةَ وَالْأُولَىٰ ۖ
 فَأَنذَرْتُكُمْ نَارًا تَلَظَّىٰ ۖ
 لَا يَصْلَاهَا إِلَّا الْأَشْقَىٰ ۖ
 الَّذِي كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ۖ
 وَسَيُجَنَّبُهَا الْأَتْقَىٰ ۖ
 الَّذِي يُؤْتِي مَالَهُ يَتَزَكَّىٰ ۖ
 وَمَا لِأَحَدٍ عِنْدَهُ مِن نِّعْمَةٍ تُجْزَىٰ ۖ
 إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِ الْأَعْلَىٰ ۖ
 وَلَسَوْفَ يَرْضَىٰ ۝

سُورَةُ الضَّحَىٰ مَكِّيَّةٌ وَرَبِّهَا مَعَ الْبِسْمَلَةِ اثْنَتَا عَشْرَةَ آيَةً

سورۃ ضحیٰ مکی ۱۲ آیتیں۔

- ۱۔ شروع کریندال اللہ دے ناں نال میرہا بن منگے
بُیُوْنُ وَاللّٰہُ تَعَالٰی وَلِیُّہٗ رَحْمَہٗمُ الْاٰلِہٖ
۲۔ بکھدا بڑیہ گوارہ۔
۳۔ تے رات جیلے او ہر شے لکا بڑیوے۔
۴۔ تیڈے رب تیکوں نیٹس چھوڑیا تے دناراض تھئے
۵۔ تے تیڈی اخیر تیڈے شروع کنیں چنگی۔
۶۔ تیڈا رب تیکوں ضرور بڑیسی جیندے نال توں خوش
تعمیس۔
۷۔ کیا تیکوں یتیم بڑیکھ کے جانسی بڑی۔
۸۔ تے بھلیا ہو یا بڑیکھ تے راہ بڑکھالیں۔
۹۔ تے تیکوں وڈے بُرا لا بڑیکھ کے غنی کیتس۔
۱۰۔ تے ہٹ توں یتیم کوں دڑکانہ بڑے۔
۱۱۔ تے مگن والے کوں دڑکانہ بڑے۔
۱۲۔ تے اپنے رب دی نعمت دا اظہار کریند ارہ و نچ
- ۱۔ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①
وَالضُّحٰی ②
وَ الْبَلٰی اِذَا سَجٰی ③
مَا وَّ ذَعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلٰی ④
وَلَا اٰخِرَ حَیْرَ لَّكَ مِنَ الْاَوَّلٰی ⑤
وَلَسَوْفَ یُعْطِیْكَ رَبُّكَ فَتَرْضٰی ⑥
اَلَمْ یَجِدْكَ یَتِیْمًا فَاٰوٰی ⑦
وَوَجَدَكَ ضَالًّا فَهَدٰی ⑧
وَوَجَدَكَ عَائِلًا فَاَغْنٰی ⑨
فَاَمَّا الْیَتِیْمَ فَلَا تُفْقِرْ ⑩
وَاَمَّا السَّائِلَ فَلَا تَنْهَرْ ⑪
وَاَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ ⑫

سُورَةُ الْمُنَافِقِ مَكِّيَّةٌ وَرَبِّهَا مَعَ الْبِسْمَلَةِ ثَمَانِ آيَاتٍ

سورۃ الم نشرح مکی ۹ آیتیں۔

- ۱۔ شروع کریندال اللہ دے ناں نال میرہا بن منگے
بُیُوْنُ وَاللّٰہُ تَعَالٰی وَلِیُّہٗ رَحْمَہٗمُ الْاٰلِہٖ
۲۔ کیا اساں تیڈے سینے کوں نیٹس کھولیا۔
- ۱۔ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①
اَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ ②

- وَوَضَعْنَا عَنكَ وِزْرَكَ ۝
 الَّذِي أَنْقَضَ ظَهْرَكَ ۝
 وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ ۝
 فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ۝
 إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ۝
 فَإِذَا فَرَغْتَ فَانصَبْ ۝
 وَإِلَىٰ رَبِّكَ فَارْغَبْ ۝
- ۳۔ تے اساں تیڈا بار تیں کنیں لہاٹے سے ۔
 ۴۔ جیں تیڈی چیل تروڑ ڈتی ہائی ۔
 ۵۔ تے تیڈا ذکر بہوں اچا کہتے سے ۔
 ۶۔ بے شک ہر ادھڑے بعد سوکھ ۔
 ۷۔ بے شک ہر ادھڑے بعد سوکھ ہوندے ۔
 ۸۔ تے جلدی توں فارغ تھیویں تے اللہ کوں ملن دی
 کوشش کر ۔
 ۹۔ تے اچے رب دو تو جہ کر ۔

سُورَةُ التِّينِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ تَشْمَعُ آيَاتٍ

سورۃ تین مکی ۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۹ آیات ہن ۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝
 وَالتِّينِ وَالزَّيْتُونِ ۝
 وَطُورِ سِينِينَ ۝
 وَهَٰذَا الْبَلَدِ الْأَمِينِ ۝
 لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ ۝
 ثُمَّ رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَافِلِينَ ۝
 إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ أَجْرٌ
 غَيْرُ مَمْنُونٍ ۝
 فَمَا يُكَذِّبُكَ بَعْدَ الْبَلَاغِينِ ۝
 أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَحْكَمَ الْحَاكِمِينَ ۝
- ۱۔ شروع کریندال اللہ سے ناں نال جیرھا بنیگئے ڈیوڑ
 والائے دل ول رحم کرن والا ۔
 ۲۔ انجیر تے زیتون گواہن ۔
 ۳۔ تے طور سینین دی ۔
 ۴۔ تے ایں امن والے شہر کوں گواہ بنیندال ۔
 ۵۔ اساں انسان کوں بہوں چنگی حالت دج پیدا کیتے ۔
 ۶۔ دل اوٹکوں ساریں کنیں گندے جھک دج دلا
 ٹپے سے ۔
 ۷۔ سو اے مومنین تے نیک عمل کرن والیں دے تے
 انہیں کیتے نہ ختم تھیوڑ والا اجر ۔
 ۸۔ ایندے بعد کیرھی چیز جزا سزا دے ڈیہندے بارے
 وچ تیکوں بھٹلیندی ۔
 ۹۔ کیا اللہ ساریں حاکمین کنیں وڈا حاکم نیں (ہے) ۔

سُورَةُ الْعَلَقِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبِسْمَلَةِ عِشْرُونَ آيَةً

سورۃ علق کی ۲۰ آیتیں۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ا۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جبرہا بن گئے
- بُيُونُ وَاللَّاتِ وَلِئَلَّيْكَ الْاَكْرَمُ ②
- ۲۔ اے محمد! اپنے رب دانال گھن کے پڑھ جس تیکوں پیدا کیے۔
- اِقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ ③
- ۳۔ تے انسان کوں لو تھڑے کنیں پیدا کیتس۔
- خَلَقَ الْاِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ ④
- ۴۔ توں پڑھ تے تیڈا رب بہوں عزت والا ۶۔
- اِقْرَأْ وَرَبُّكَ الْاَكْرَمُ ⑤
- ۵۔ جس قلم نال سکھائے۔
- الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ⑥
- ۶۔ تے انسان کوں سکھائے سی جوا ونہ جاندا با۔
- عَلَّمَ الْاِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمُ ⑦
- ۷۔ سٹو بے شک انسان حد کنیں ودھدا پئے۔
- كَلَّا اِنَّ الْاِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنَّاظٍ ⑧
- ۸۔ جوا دا پئے آپ کوں بے پرواہ سمجھدے۔
- اَنْ رَّاهُ اسْتَغْنٰی ⑨
- ۹۔ بے شک تیڈے رب دو وٹے۔
- اِنَّ اِلٰی رَبِّكَ الْوَجْعٰی ⑩
- ۱۰۔ کیا تیکوں اوندا پتہ جبرہا ہکیندا ہڑے۔
- اَرَاَيْتَ الَّذِي يَنْهٰی ⑪
- ۱۱۔ بندیں کوں نماز پڑھن کنیں۔
- عَبْدًا اِذَا صَلَّى ⑫
- ۱۲۔ تیکوں کیا پتہ جوا سدھے راہ تے ہڑے۔
- اَرَاَيْتَ اِنْ كَانَ عَلٰی الْهَدٰی ⑬
- ۱۳۔ یا تقویٰ! حکم ڈیوے۔
- اَوْ اَمَرَ بِالْتَقْوٰی ⑭
- ۱۴۔ تے اونکوں روکٹن والا ہدایت کنیں الکاری تے منہ پھیرٹن والا ہڑے۔
- اَرَاَيْتَ اِنْ كَذَّبَ وَتَوَلٰی ⑮
- ۱۵۔ کیا اونٹیں جاندا جوا اللہ ہرنے پڑھا کھڑے۔
- اَلَمْ يَعْلَمْ بِاَنَّ اللّٰهَ يَرٰی ⑯
- ۱۶۔ سٹوایں نہ تھسی جے اوباز نہ آیا تے اسان اوندے
- كَلَّا لَیْنِ لَّمْ يَنْتَهِ لَنَسْفَعًا بِالنَّاصِيَةِ ⑰
- مٹھ دے وال کپڑے گھلیسوں۔
- نَاصِيَةٍ كَاذِبَةٍ خَاطِئَةٍ ⑱
- ۱۷۔ اومتھا جبرہا کوڑا تے خطا کار۔

- ۱۸۔ او اپنی برادری کوں سب سے۔ فَلْيَدْعُ نَادِيَهُ ۝
 ۱۹۔ اس اہل پولیس کوں سبلیوں۔ سَدْعُ الزَّكَايَةِ ۝
 ۲۰۔ سنو اوندا آکھن نہ من تے سجدہ کرتے اوندے کوں
 تھیندا ونج۔ كَلَّا لَا تُطَعُّهُ وَاسْجُدْ وَاقْتَرِبْ ۝

سُورَةُ الْقَدْرِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَمَّ الْبِسْمَلَةِ سِتُّ آيَاتٍ

سورة قدر کی ۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۶ آیاتن۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جبرہا بن مگئے ڈیون
 دالاتے ول ول رحم کرٹ والا۔ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝
 ۲۔ بے شک اس اہل قرآن کوں قدر آلی رات وچ
 بہائے۔ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ ۝
 ۳۔ تیکوں کیا پتہ قدر والی رات کیا ہے۔ وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ ۝
 ۴۔ لیتہ قدر ہزار بیٹے کنیں دی جگلی۔ لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ ۝
 ۵۔ فرشتے تے روح اوں رات اپٹے رب دے حکم نال
 لہند ہر کم کیے (لہند)۔ تَنَزَّلُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ ۝
 ۶۔ اوندے بعد سلامتی ہوندی ۷ تے اے ڈیون تھیون
 تیں رہندی۔ سَلَامٌ هِيَ حَتَّىٰ مَطْلَعِ الْفَجْرِ ۝

سُورَةُ الْبَيْتَةِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ مَمَّ الْبِسْمَلَةِ تِسْعُ آيَاتٍ

سورة بیتہ مدنی ۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۹ آیاتن۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جبرہا بن مگئے
 ڈیون والا تے ول ول رحم کرٹ والا۔ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝
 ۲۔ اہل کتاب وچ کافر تے مشرک انکا رکنیں رک نہ
 تھیندے۔ لَا تَدْعُ الْدِّينَ كُفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالشُّرَكِيِّنَ

مُفْلِكِينَ حَتَّى تَأْتِيَهُمُ الْبَيِّنَةُ ۝
رَسُولٌ مِّنَ اللَّهِ يَتْلُو صُحُفًا مُّطَهَّرَةً ۝

سبکدے ہن جے تیں انہیں کنیں کوئی کھلی دلیل نہ آویندی
۳۔ اللہ دلو بہک رسول (آویندا) میرا پاک صحیفے پڑھو کے
سنا دے گا۔

فِيهَا كُتِبَ قِسْمَةٌ ۝

۳۔ جیندے وچ ہمیشہ رہن والے حکم ہون۔

وَمَا تَفَرَّقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ
مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَةُ ۝

۵۔ جنہیں کون کتاب پڑی گئی ہائی اور بعض کھلی دلیل دے
آوٹی دے بعد لوہیں وچ وٹن کج گئے ہن۔

وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ

۶۔ اصل انہیں کون حکم تے لے ہا کہ اللہ کیعے اطاعت خاص

مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ ۚ خُنْفَاءَ وَ

کریندے ہوئیں خدا کون ہک میندے ہوئیں اورندی

يُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَ يُؤْتُوا الزَّكَاةَ وَ

عبادت کرو تے نماز پھا کے پڑھو تے زکاۃ پڑھو لے

ذَٰلِكَ دِينُ الْقَيِّمَةِ ۝

ہمیشہ رہن والا دین۔

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ

۷۔ بے شک اہل کتاب وچو کافر تے مشرک دونوں وچ

وَالشُّرَكِيَّانَ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا

ولین تے اوں بھا وچ ہمیشہ رہن اوساریں کنیں گندی

أُولَٰئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ ۝

۸۔ بے شک مومن تے وچکے عمل کرن والے سبھ کنیں

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ هُمْ

چھکی مخلوق ہن۔

خَيْرُ الْبَرِيَّةِ ۝

۹۔ انہیں دابلا انہیں دے رب دلو ہمیشہ دے باطن جنہیں

جَزَاءُ وَهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ يَجْرِي مِنْ

وچ نہاں و بہندیاں پیاں ہوسن اورندے وچ ہمیشہ رہن

تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا رَّضِيَ اللَّهُ

اللہ انہیں تے راضی تے او اللہ نال خوش ہوسن لے

عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ۚ ذَٰلِكَ لِمَنْ خَشِيَ رَبَّهُ ۝

بدلہ اورندے کیے میرا اپنے رب کنیں ڈر دے۔

سُورَةُ الزَّلْزَالِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبَشَمَلَةِ تَشَعُّ آيَاتٍ

سورة زلزال مدنی ءے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۹ آیات ہن۔

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال میرا بن سکے پڑوٹ

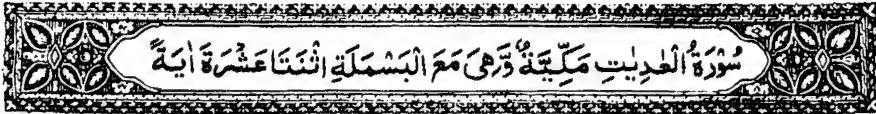
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝

والا تے دل ول رحم کرن والا ءے۔

۲۔ جیسے زمین ہلا پڑی ولس۔

إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا ۝

- ۳۔ تے زمین اپنے باز ہر کدھ سٹیس۔
 ۴۔ تے انسان آنکھی اکیوں کیا تھی گئے۔
 ۵۔ اول ڈینہ او اٹیاں ساریاں خراں ڈسیس۔
 ۶۔ بے شک او دے رب او دے کیے وہی کیتی۔
 ۷۔ جرے ڈینہ لوک کئی لوئیں وچ کٹھے ہوسن ناں جو اپنے اعمال ڈکھن۔
 ۸۔ میں تھوڑی جہیں دی نیکی کیتی ہوسی او ڈیکھ گھنسی۔
 ۹۔ تے میں تھوڑی جہیں دی بدی کیتی ہوسی او ڈیکھ گھنسی۔
- وَأَخْرَجَتِ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا
 وَقَالَ الْإِنْسَانُ مَا لَهَا
 يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ أَخْبَارَهَا
 بِأَنَّ رَبَّكَ أَوْحَىٰ لَهَا
 يَوْمَئِذٍ يَصُدُّرُ النَّاسُ أَشْتَاتًا
 لِيُرَوْا أَعْمَالَهُمْ
 مَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ
 وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ

سورة حديد مکی ؎ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۲ آیاتن۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیہا بن سکے ڈیرن
 والا تے دل ول رم کرن والا۔
 ۲۔ او گھوڑیں تے سوار جماعتاں گواہن جہیں دے گھوڑے
 تکھے درکرن تے انہیں دے منہ وچر الانکلدن۔
 ۳۔ تے او پتھریں تے سنبھ مارکے چنگاں کڈھیندن۔
 ۴۔ تے او غرنال حملے کریندن۔
 ۵۔ تے ایندے نال مٹی اڈریندن۔
 ۶۔ تے لشکر وچ پہرہ ویندن۔
 ۷۔ اے سب گواہن ابے شک انسان اپنے رب دا ناشکر۔
 ۸۔ تے بے شک ایں گال دا اوگواہ۔
 ۹۔ تے بے شک او مال دی محبت وچ ودھیا ہوئے۔
 ۱۰۔ کیا اونکوں نیلی پتہ جو جڈاں قبریں آلیں کول اٹھالیا
 ولسی۔
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 وَالْحَدِيثُ صَبْحًا
 فَأَلْمُودِيَّتِ قَدْ حَا
 فَأَلْمُغِيرَتِ صَبْحًا
 فَأَثَرَنَ بِهِ نَقْعًا
 فَوَسَطْنَ بِهِ جَمْعًا
 إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُودٌ
 وَإِنَّهُ عَلَىٰ ذَٰلِكَ لَشَهِيدٌ
 وَإِنَّهُ لِحُبِّ الْخَيْرِ لَشَدِيدٌ
 أَفَلَا يَعْلَمُ إِذَا بُعْثِرَ مَا فِي الْقُبُورِ

وَحْضِلَ مَا فِي الصُّدُورِ

۱۱۔ تے جوا نہیں دے سینے وچ کڈھیا ویسی۔

إِنَّ رَبَّهُمْ بِهِمْ يَوْمَئِذٍ لَّخَبِيرٌ

۱۲۔ بے شک تیبڑا رب اوں ڈوبندہ انہیں دانگران ہوسی۔

سورة قارعه مکی ءے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۲ آیاتن۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جبرہا بن منگے ڈیوٹ

والا تے دل ول رحم کرن والا ءے۔

الْقَارِعَةُ

۲۔ وڈی مصیبت

مَا الْقَارِعَةُ

۳۔ وڈی مصیبت کیا ہے

وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْقَارِعَةُ

۴۔ تیکوں کیا پتہ وڈی مصیبت کیا ہے

يَوْمَ يَكُونُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُوثِ

۵۔ جڈاں لوک ایویں تھی ولین جیویں کھنڈے بے ہوسے

کھسلاٹ۔

وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوشِ

۶۔ تے پہاڑ ایویں تھی ولین جیویں پیچی ہوئی کپاد۔

فَأَمَّا مَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ

۷۔ جیندے عملیں دے پلڑے بھاری ہوسن۔

فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ

۸۔ او خوشی دی حالت وچ ہوسن۔

وَأَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ

۹۔ تے جیندے عملیں دے پلڑے ہولے ہوسن

فَأُمُّهُ هَاوِيَةٌ

۱۰۔ انہیں دارلکاٹ دوزخ ہوسی۔

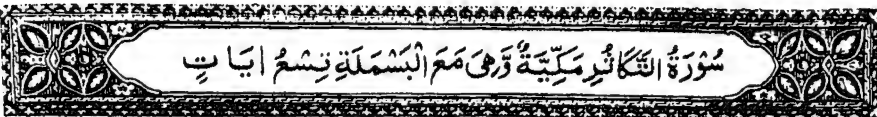
وَمَا أَدْرَاكَ مَا هِيَةٌ

۱۱۔ تیکوں کیا پتہ او دوزخ کیا ءے۔

نَارًا حَامِيَةٌ

۱۲۔ بلدی بھا ءے۔

﴿

سورة تکاثر مکی ءے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۳ آیاتن۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جبرہا بن منگے ڈیوٹ

والا تے دل ول رحم کرن والا ءے۔

الْهَلْكَهُ الشَّكَارُ ۝

۲۔ مال وچ ہک ڈوبے کینس ددھن دی خواہش تہاں
غافل کر ڈرتے۔

حَتَّىٰ ذُرْتُمُ الْبَقَايَ ۝

۳۔ اوتیں جو تہاں قبریں وچ ونج سمسو۔

كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ۝

۴۔ سنو تہاں کون جلدی پتہ لگ ویسی۔

ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ۝

۵۔ ول سنو تہاں کون جلدی پتہ لگ ویسی۔

كَلَّا لَوْ تَعْلَمُونَ عِلْمَ الْيَقِينِ ۝

۶۔ ہلے جے تہاں کون یقینی علم نال پتہ لگ ونجے ہا۔

لَتَرَوُنَّ الْجَحِيمَ ۝

۷۔ تہاں دوزخ ضرور ڈیکھسو۔

ثُمَّ لَتَرَوُنَّهَا عَيْنَ الْيَقِينِ ۝

۸۔ ول تہاں اونکوں یقینی دیکھیں نال ڈیکھسو۔

ثُمَّ لَتَسْتَلْنَ يَوْمَئِذٍ النَّعِيمَ ۝

۹۔ ول تہاں کینس اوں ڈینہہ نعمتیں دے بارے وچ

پچھیا ویسی۔

سُورَةُ الْعَصْرِ مَكِّيَّةٌ ذَرَفَتْ مَعَ الْبَسْمَلَةِ اَرْبَعٌ اَيَّاتٍ

سورہ عصر مکئی تے بسم اللہ نال ایندیاں ۴ آیتاں۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے نال نال جبرہا بن منگے

ڈیون والائے ول ول رحم کرن والا۔

وَالْعَصْرِ ۝

۲۔ زمانہ گواہ۔

إِنَّ الْإِنْسَانَ لِفِي خُسْرٍ ۝

۳۔ بے شک انسان گھٹے وچ۔

إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَاصَوْا ۝

۴۔ سوائے مومنین دے تے نیک عمل کرن والیں دے

تے جبرہ ہک ڈوبے کون حق دی تے مبردی نصیحت

بِالْحَقِّ هُ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ ۝

۱۳۸

تے ہدایت کریندے رہ دیندن۔

سُورَةُ الْهُمَزَةِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبَشْمَلَةِ عَشْرُ آيَاتٍ

سورة ہمزہ مکی ۱۰ آیتیں۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن گئے ڈیوٹن والا تے یہوں مہربان۔
- وَيْلٌ لِّكُلِّ هُمَزَةٍ لُّمَزَةٍ ②
- ۲۔ کند پچھو گلا کرٹن والے تے عیب کڈھن والے کہتے عذاب۔
- ۳۔ جیرھا مال کٹھا کریندے تے اونکوں ولادلا گندے
- ۴۔ او سمجھدے جو اوندا مال اونکوں باقی رکھیں۔
- ۵۔ اے نہ تھیں با او "حطہ" وچ شیا ویسی۔
- ۶۔ تیکوں کیا پتہ "حطہ" کیا ہے۔
- ۷۔ اللہ دی بھرکاٹی ہوئی بھا۔
- ۸۔ جرمی دل دے اندر میں پہنچدی۔
- ۹۔ بے شک او بجا بند بھی وچ ہو سی۔
- ۱۰۔ تے او وڈے وڈے کھیں نال پدمے کھڑے ہوسن۔
- إِلَّذِي جَمَعَ مَالًا وَعَدَّدَهُ ③
- يَحْسَبُ أَنَّ مَالَهُ أَخْلَدَهُ ④
- كَلَّا لَيُنْبَذَنَّ فِي الْحُطَمَةِ ⑤
- وَمَا أَذْرَكَ مَا الْحُطَمَةُ ⑥
- نَارُ اللَّهِ الْمُوقَدَةُ ⑦
- الَّتِي تَطْلُعُ عَلَى الْأَفْقِ ⑧
- إِنهَآ عَلَيْهِمْ مُّصَدَّةٌ ⑨
- فِي عَمَدٍ مُّمَدَّدَةٍ ⑩

سُورَةُ الْفِيلِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبَشْمَلَةِ سِتُّ آيَاتٍ

سورة فیل مکی ۶ آیتیں۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن گئے ڈیوٹن والا تے دل دل رحم کرٹن والا۔
- ۲۔ تیکوں پتہ نہیں تیبڑے رب باقی آلیں نال کیا کیسا با۔
- الَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ ②

- ۳۔ کیا انہیں دی تدبیر کوں کوڑا نہ کر ڈتا ہس۔
 ۴۔ تے انہیں تے پکیں دی ہونڈ پھٹی ہس۔
 ۵۔ جبرے انہیں دی لاشیں کوں سخت پتھر تے
 مریندے ہن۔
 ۶۔ تے اللہ سیس انہیں کوں ایویں کر ڈتا جویں کھا دا
 ہو یا بھوں ہونڈے۔

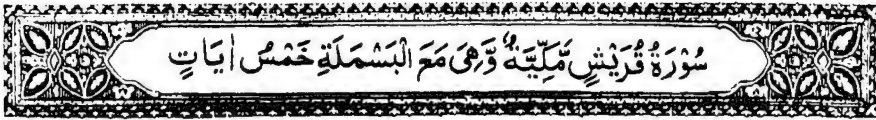
لَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ فِي تَضْلِيلٍ ۝

وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ ۝

تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ مِّن سِجِّيلٍ ۝

فَجَعَلَهُمْ كَعَصِفٍ أَلْوِلٍ ۝

۱۰۶

سورۃ قریش مکی ءتے بسم اللہ نال ایندیاں ۵ آیاتن۔

- ۱۔ شروع کریندال اللہ دے ناں نال جبرہا بن مگئے
 جویں والاتے دل دل رحم کرن والا ء۔
 ۲۔ لے قریش دی محبت کیتے (تھیما)
 ۳۔ انہیں کوں سردی تے گرمی دے سفر نال محبت تھیوے
 ۴۔ ہن قریش این گھروالے خدا دی عبادت کرن۔
 ۵۔ جیں انہیں کوں مکہ وچ کھانا ڈتے تے خوف وچ
 امن پیدا کیتے۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝

يَذِلُّ قُرَيْشٌ ۝

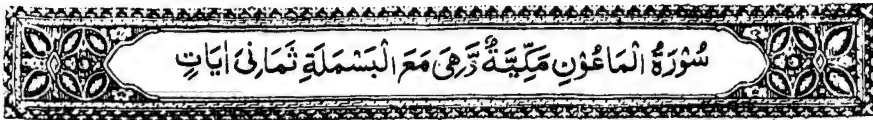
إِلَهُم رِحْلَةَ الشِّتَاءِ وَالصَّيفِ ۝

فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ ۝

الَّذِي أَطْعَمَهُم مِّن جُوعٍ وَ أَصْلَحَهُم ۝

مِّنْ خَوْفٍ ۝

۱۰۷

سورۃ ماعون مکی ءتے بسم اللہ نال ایندیاں ۸ آیاتن۔

- ۱۔ شروع کریندال اللہ دے ناں نال جبرہا بن مگئے جویں
 والاتے دل دل رحم کرن والا ء۔
 ۲۔ کیا توں اوکھوں سچیندیں جبرہا دین والا کریندے

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝

أَرَأَيْتَ الَّذِي يَكْذِبُ بِالذِّينِ ۝

- ۳۔ اودھو جو میرا یتیم کوں دھکے ڈیندا ہا۔
 ۴۔ تے مسکین دے کھاٹے دو تو جہ نہ ڈویندا ہا۔
 ۵۔ انہیں نمازیں کیتے تباہی دے۔
 ۶۔ جیرے اپنی نمازیں درج فصل گھس کریندن۔
 ۷۔ جیرے جکھاوا کریندن۔
 ۸۔ تے گھر دیاں معمولی استمال دیاں شہیں وی لوکیں
 کوں نہیں ڈریندے۔
- فَذٰلِكَ الَّذِي يُدْعُ الْاَلِيَّتِمَّ ۝
 وَلَا يُعْطِ عَلَىٰ طَعَامِ الْيَتَامٰى ۝
 قَوْلًا لِلْمُصَلِّينَ ۝
 الَّذِيْنَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُوْنَ ۝
 الَّذِيْنَ هُمْ يُرَاۤءُوْنَ ۝
 وَيَسْتَعُوْنَ النَّارَ ۝

سُورَةُ الْكَوْثَرِ مَكِّيَّةٌ وَرَفِیْ مَعَ الْبَسْمَلَةِ اَزْبَعُ اَيَاتٍ

سورة کوثر مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۴ آیاتن۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرا بن مگئے
 ڈیون والا تے دل دل رحم کرٹ والا ء۔
 ۲۔ بے شک اساں نیکیوں کوثر ڈتے۔
 ۳۔ تے توں اپٹے رب دی نماز پڑھ تے قربانی کر۔
 ۴۔ بے شک تیرا دشمن ہی اصل اوترکے۔
- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۝
 اِنَّاۤ اَعْطٰیْنٰكَ الْکَوْثَرَ ۝
 فَصَلِّ لِربِّكَ وَانْحَرْ ۝
 اِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْاَبْتَرُ ۝

سُورَةُ الْكَافِرُوْنَ مَكِّيَّةٌ وَرَفِیْ مَعَ الْبَسْمَلَةِ سَبْعُ اَيَاتٍ

سورة کافرون مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۷ آیاتن۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرا بن مگئے ڈیون
 والا تے دل دل رحم کرٹ والا ء۔
 ۲۔ توں اکھ لے کافرو
 ۳۔ میں اوندی عبادت نہیں کریندا جیندی تساں عبادت
- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۝
 قُلْ يٰۤاَيُّهَا الْکٰفِرُوْنَ ۝
 لَاۤ اَعْبُدُ مَا تَعْبُدُوْنَ ۝

کریندے۔

۴۔ تے نہ تساں اوندی عبادت کرن والے عیندی
میں عبادت کرینداں۔

۵۔ تے نہ میں اوندی عبادت کرینداں عیندی تساں
عبادت کریندے پئے۔

۶۔ تے نہ تساں اوندی عبادت کر لیسو عیندی میں عبادت
کرینداں پیاں۔

۷۔ (ات بگا لہوں) تہا بڈا دین تہا بڈے کیتے تے میڈا دین
میڈے کیتے (ہے)

وَلَا أَنْتُمْ عِبُدُونَ مَا أَعْبُدُ ۝

وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَّا عِبَدْتُمْ ۝

وَلَا أَنْتُمْ عِبُدُونَ مَا أَعْبُدُ ۝

لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ ۝

۝

سُورَةُ التَّصْرِ مَدْرِيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ آدِيَةُ آيَاتٍ

سورة نصر مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۴ آیاتن۔

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جبرہا بن مگئے بولیوں
والا تے ول ول رحم کرن والا۔

۲۔ جلمے اللہ دی مدد تے فتح اوسی۔

۳۔ تے توں بکھیسیں جو لوک اللہ دے دین درج چھٹ
دے چھٹ داخل تھیں۔

۴۔ تے توں اپنے رب دی تسبیح تے تعریف کرتے اوں
کین بخشش منگ بے شک اور رحمت کرن والا۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝

إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ ۝

وَرَأَيْتِ النَّاسَ يَخْرُجُونَ فِي دِينِ اللَّهِ فَأَوْجَاهٌ ۝

مَسْنَحٌ يَخْبَدُ رَبِّكَ ۝ أَلَمْ يَكُنْ لَكَ تَوَابُ ۝
كَانَ تَوَابًا ۝

سُورَةُ اللَّهْبِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ سِتُّ آيَاتٍ

سورة لہب مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۶ آیاتن۔

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جبرہا بن مگئے بولیوں
والا تے ول ول رحم کرن والا۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝

تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ ۝

مَا آغْنِي عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ ۖ ﴿٥﴾

سَيَصْلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ ﴿٥٧﴾

وَأَمْرَاتُهُ حَمَّالَةَ الْحَطَبِ ﴿٥﴾

فِي جَيْدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍ ۖ ﴿٦﴾

۲۔ البولہب دے بڑہیں ہتھ ترٹ پین تے او آپ وی۔

۳۔ اوند مال تے جواں کمایا با اوندے کہیں کم نہیں آیا۔

۴۔ اداوں بھاوچ پوسى جیرھى بھامٹر مچائی ٹی ہوسی۔

۵۔ تے اوندی زال جیروی بل چا اندی ۛ۔

۶۔ اونڈی بچی وچ بھوتیں دا وٹیا ہویا رسا بدھا ویسی۔

سُورَةُ الْاِخْلَاصِ مُكَيِّتَةٌ وَهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ خَمْسُ آيَاتٍ

سورۃ اخلاص مکی ۷۷ جے بسم اللہ نال ایندیاں ۵ آیتاں۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۱۔ شروع کریں داں اللہ دے ناں نال میرا بن منگے

ڈیوٹن والاتے بیہوں مہربان۔

۲۔ توں آکھ اللہ ہک۔

۳۔ او کہیں دا محتاج نیئیں۔

۳۔ نہ اوں کہس کوں چٹے تے نہ اونکوں کہس چٹے۔

۵۔ تے اونڈے سارے تے جوڑ دا کوئی کار و نٹس۔

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ۝

اللَّهُ الصَّادُ ⑤

لَمْ يَلِدْهُ وَلَمْ يُولَدْ ۙ ﴿٤﴾

اَلْاٰیٰتُ الْكُوفٰۃُ كُفُوًا ۝۵۰

سُورَةُ الْفَلَقِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبِسْمَلَةِ سِتُّ آيَاتٍ

سورۃ فلق مکی ۱۰۱ بسم اللہ نال ایندیاں ۶ آیتاں۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۱۔ شروع کر سداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگئے

ڈیوٹ والائے بہوں مہربان۔

۲۔ توں آکھ میں مخلوق مے رب دی آم شام درج انداز

۳۔ مخلوق دے شرکینیں بچیں کتے۔

۳۔ تے اندھارا کرن والے دی شرارت کنس بجیٹ کتے

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ﴿٥﴾

مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ۝۷

وَمِنْ شَتِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَعُ

جیلے او اندھا را کر ڈیندے۔

۵۔ تے او ندے شرکنیں جیرھا رشتے تے سقاوتاں توڑن
کیتے پھو کے مریندے۔

۶۔ تے صدی دے حد تے ساڑکین بچن کیتے
(رب دی آم شام وچ اندال)

وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ ۝

وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ۝

۱۱۴

سورة ناس کل تے بسم اللہ نال ایندیاں سات آیاتن۔

۱۔ شروع کریں دال اللہ دے ناں نال جیرھا بن سکے ڈیون

والا تے دل دل رحم کرن والا۔

۲۔ توں اکھ میں لوکس دے رب دی آم شام منگداں۔

۳۔ جیرھا ساریں لوکس دا بادشاہ۔

۴۔ تے ساریں لوکس دا مہر۔

۵۔ دسواں تے شرارت گھٹا کے پھو بہہ و بچن والے

دے شرکنیں بچن کیتے۔

۶۔ جیرھا لوکس دے دلیں وچ دسواں گھٹندے (تے

شر پونیدے)۔

۷۔ او بھانویں جنیں وچ ہرے تے بھانویں انسانیں وچ

ہوے۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ۝

مَلِكِ النَّاسِ ۝

إِلَهِ النَّاسِ ۝

مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ۝

الَّذِي يُوسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ ۝

۱۱۴

مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ ۝

THE HOLY QUR'ĀN

WITH

SARAIEKI TRANSLATION

under the auspices

of

HAZRAT MIRZA TAHIR AHMAD
KHALIFATUL MASIEH IV
HEAD OF THE AHMADIYYA COMMUNITY

Published

by

ISLAM INTERNATIONAL PUBLICATIONS LTD.

Islamabad, Sheephatch Lane,
Tilford, Surrey, GU10 2AQ, U.K.